ACADEMIA
DE ȘTIINȚE
SOCIALE ȘI
POLITICE A
REPUBLICII
SOCIALISTE
ROMÂNIA

DOCUMENTA ROMANIAE HISTORICA

A. MOLDOVA

VOLUMUL I

EDITURA
ACADEMIEI
REPUBLICII
SOCIALISTE
ROMÂNIA

www.dacoromanica.ro

ROMANIAE
DOCUMENTA
A
HISTORICA
MOLDOVA

vol. I

www.dacoromanica.ro

ACADEMIA DE ŞTIINŢE SOCIALE ŞI POLITICE
A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
SECŢIA DE ISTORIE ŞI ARHEOLOGIE

DOCUMENTA ROMANIAE HISTORICA

COMITETUL DE REDACŢIE
MIHAI BERZA, CONSTANTIN CIHODARU,
DAMASCHIN MIOC, FRANCISC PALL,
ŞTEFAN PASCU şi ŞTEFAN ŞTEFĂNESCU

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

www.dacoromanica.ro

ACADEMIA DE ŞTIINŢE SOCIALE ŞI POLITICE
A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
INSTITUTUL DE ISTORIE ŞI ARHEOLOGIE „A. D. XENOPOL"
IAŞI

A. MOLDOVA
VOLUMUL I

(1384—1448)

VOLUM ÎNTOCMIT
DE
C. CIHODARU, I. CAPROŞU şi L. ŞIMANSCHI

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
Bucureşti, 1975

www.dacoromanica.ro

La întocmirea prezentului volum au mai colaborat

G. IGNAT şi N. CIOCAN

www.dacoromanica.ro

În memoria
lui Mihai Costăchescu

www.dacoromanica.ro

PREFAȚĂ

Volumul întîi al seriei A, Moldova, din colecția Documenta Romaniae Historica, *cuprinde 300 de acte interne moldovenești dintre anii 1384 și 1448. Limita cronologică inferioară a volumului corespunde datei celui mai vechi document intern emis de cancelaria domnilor Moldovei al cărui text s-a păstrat pînă astăzi; limita superioară a fost stabilită îmbinîndu-se criteriul cantitativ, al întocmirii unor volume ușor de folosit în munca de cercetare și de dimensiuni aproximativ egale, cu cel temporal, care impune publicarea documentelor dintr-un an calendaristic sau dintr-o anumită domnie, pe cît posibil, la un loc.*

Importanța actelor incluse în acest volum este bine cunoscută. Aproape nici una dintre formele esențiale de manifestare ale societății feudale românești: activități economice, raporturi sociale, fenomene politice și chiar aspecte culturale, sau ale statului feudal moldovenesc: organizare administrativă, judecătorească, militară sau bisericească, din cea dintîi etapă a feudalismului dezvoltat, nu poate fi reconstituită fără investigarea materialului documentar intern. De aceea, autorii prezentului volum au încercat ca printr-o atenție stăruitoare acordată alcătuirii tuturor elementelor sale constitutive să ofere cercetătorilor un instrument de lucru corespunzător exigențelor actuale ale științei istorice.

Pe de altă parte, obligațiile obișnuite pe care le incumbă editarea actelor medievale au sporit substanțial, datorită faptului că documentele acestei perioade au format în mai multe rînduri obiectul unor strădanii asemănătoare. Amintim, în acest sens, proiectul, din nefericire nerealizat, al lui Ioan Bogdan, ale cărui transcrieri se află astăzi în Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România, ms. nr. 5231—5233, opera lui Mihai Costăchescu, Documentele moldovenești înainte de Ștefan cel Mare, *în două volume, remarcabilă prin tehnica de editare a documentelor, dar mai ales prin valoarea comentariilor — avînd uneori aspectul unor studii de sine stătătoare —, precum și primul volum din vechea colecție a Academiei,* Documente privind istoria României, *seria A, Moldova, reflectînd noul stadiu al achizițiilor sau al identificărilor arhivistice, dar cu deficiențe principiale de realizare care au afectat, dealtfel, însăși valoarea operei, ca, de exemplu: publicarea textelor originale, redactate în alte limbi, numai în traducere, lipsa indicațiilor bibliografice și renunțarea la alcătuirea indicilor de nume și de materii care să ușureze consultarea volumelor.*

Preluînd cu sentimentul deplinei prețuiri și cu toată obiectivitatea necesară contribuțiile predecesorilor, autorii prezentului volum au reelaborat totuși în întregime materialul documentar, începînd cu regestele și terminînd cu listele anexe. Dintre operațiunile mai dificile prin natura lor considerăm necesar să menționăm: investigația arhivistică și bibliografică, al cărei caracter exhaustiv s-a încercat a se realiza pe plan intern; stabilirea unei ordini cronologice cît mai exacte a documentelor, redatîndu-se, în funcție de observații noi, cele lipsite de acest element diplomatic sau avîndu-l înregistrat greșit, așa cum se consemnează

www.dacoromanica.ro

în listele anexe ale volumului; citirea și întregirea pasajelor unor documente, rămase pînă acum nedescifrate, echivalîndu-se întotdeauna cu stricteţe, în spiritul scrisului slav, numărul literelor completate cu mărimea spaţiului rupt sau şters; identificarea şi localizarea toponimelor dispărute sau greşit interpretate în ediţiile mai vechi.

Sub toate aceste aspecte, volumul de faţă prezintă şi unele deosebiri faţă de volumele deja publicate în cadrul colecţiei, deosebiri mai ales formale şi a căror origine se află în însăşi specificitatea realităţii paleografice şi arhivistice a documentelor moldoveneşti din prima jumătate a secolului al XV-lea. Astfel, descrierea arheografică şi bibliografică ce însoţeşte fiecare document a fost redată într-o formă mai dezvoltată, prezentîndu-se textul tuturor inscripţiilor sigilare, datele şi autorii copiilor sau traducerilor ulterioare ale originalelor, precum şi informaţii în legătură cu istoricul unor acte distruse sau al căror loc de păstrare nu mai este cunoscut astăzi. Dată fiind varietatea formelor sub care ne-au parvenit cele mai multe din documentele volumului, selectarea lor s-a făcut conform scării valorice : original, copie (după original), traducere (după original, după copie, copie după traducere etc.), rezumat (dezvoltat sau succint), menţiune şi extras, reţinîndu-se doar următoarele două trepte inferioare ale formei editate şi înlăturîndu-se celelalte, cu excepţia cazurilor cînd acestea au oferit totuşi informaţii în plus. De asemenea, cu privire la unele elemente particulare ale documentelor s-au introdus comentarii speciale, menite să vină în ajutorul înţelegerii realităţii textologice originare, iar indicaţiile bibliografice nu au mai fost grupate în funcţie de natura textului publicat decît în cazul facsimilelor — menţionate întotdeauna la început —, deoarece numărul mare al reeditărilor ar fi împiedicat o diferenţiere clară a lor. Materialul bibliografic a fost ordonat, de aceea, îmbinîndu-se principiul formal cu cel cronologic, iar pentru uşurinţa identificării documentelor cuprinse şi în ediţiile M. Costăchescu sau D.I.R., *A, acestea au fost trecute consecvent pe ultimele două locuri.*

În urma unui studiu comparativ detaliat al textelor slave incluse în volum, editorii au ajuns la concluzia că principiile generale de tratare a prescurtărilor, preconizate pentru întreaga perioadă a scrisului slav din cancelariile ţărilor române, nu oferă suficiente mijloace de rezolvare a situaţiilor specifice pe care le înfăţişează realitatea paleografică moldovenească din această perioadă. S-a constatat astfel că utilizarea ierurilor finale, care din punct de vedere fonetic şi gramatical nu mai îndeplineau rolul iniţial, reprezenta încă o normă ortografică obligatorie, pe care suprascrierea ultimei consoane a unui cuvînt nu numai că nu o contrazice, ci, dimpotrivă, o demonstrează. Într-adevăr, atunci cînd cuvintele tratate în acest fel sînt scrise integral în rînd, ierurile finale reapar, lipsa lor, dealtfel extrem de rară şi mai ales la sfîrşitul rîndurilor, fiind marcată obişnuit prin paieroc (vezi, de exemplu, doc. nr. 39, pl. XI). În faţa acestei realităţi indiscutabile [1]*, autorii volumului au fost nevoiţi, fireşte, nu numai să procedeze la întregirea tuturor abrevierilor rezultate din suprascrierea consoanelor finale, dar şi să consemneze, în paranteze rotunde, vocalele adăugate, pentru a nu prezenta o imagine deformată a textelor originale şi pentru a da posibilitatea unui control rapid al transcrierilor; şi aceasta cu atît mai mult cu cît întrebuinţarea celor două ieruri finale la acelaşi diac şi chiar în cadrul aceluiaşi act alternează după criterii greu de stabilit. Păstrarea unităţii procedeelor tehnice folosite în*

[1] Vezi, în acelaşi sens, Lucia Djamo-Diaconiţă, *Limba documentelor slavo-române emise în Ţara Românească în sec. XIV—XV*, Bucureşti, Edit. Acad., 1971, p. 71—72.

www.dacoromanica.ro

volum nu se putea realiza în acest caz decît prin extinderea parantezelor rotunde și asupra celorlalte prescurtări, care ar fi trebuit să fie tratate în mod tacit[2]. *O listă anexă a volumului înregistrează în același timp toate modalitățile de prescurtare a cuvintelor — deoarece numai prin consemnarea întregirilor editorilor ele nu sînt suficient de bine reliefate —, listă cu atît mai necesară, cu cît unele acte slave publicate după ediții anterioare pot fi mai bine interpretate. Firește, acest mod de prelucrare a documentelor nu a putut fi respectat decît în cazul transcrierilor după originale și fotocopii sau după copii manuscrise și texte slave publicate, dar consemnînd, la rîndul lor, suprascrierile — cum sînt cele ale lui I. Bogdan sau ale lui M. Costăchescu. În toate celelalte situații, intervențiile autorilor volumului s-au limitat la acele aspecte (alineate, majuscule sau uneori chiar întregiri) pe care maniera de prezentare a textelor slave specifică fiecărui editor le-a îngăduit.*

O altă modificare operată de autori, nu atît față de principiile generale de editare a documentelor slave, aflate la baza colecției, cît mai ales față de o practică învechită, a avut ca obiect onomastica și, cîteodată, toponimia moldovenească atestată în volum. Astfel, studiul comparativ al numelor proprii din actele primei jumătăți a secolului al XV-lea, ca și dintre acestea și cele atestate în documentele ulterioare, — în special din secolul al XVII-lea, cînd redactarea lor în limba română se impune —, a relevat existența certă, în forme românești, a numelor de persoane scrise slavonește de diecii actelor de cancelarie. Traducerea acestora a devenit, în consecință, la fel de obligatorie ca și a textului slav propriu-zis, numele de botez fiind redate prin echivalențele lor binecunoscute (Ivan, Vană = Ion, Oană), iar terminațiile -evici *și* -ovici *ale numelor de familie, prin* al lui *(Brateevici = al lui Bratei). Operațiunea nu a fost efectuată mecanic, ci în funcție de situația concretă a fiecărui nume, cele ce nu au permis aplicarea principiului de mai sus rămînînd, firește, neschimbate. Au fost exceptate terminațiile* -ici *și* -schi *ale numelor de persoane, deoarece, pe de o parte, redarea lor în spiritul regulilor generale de formare a numelor duble românești ar fi impus o interpretare dusă dincolo de limitele îndatoririlor editoriale, iar pe de altă parte, relativa circulație a unora dintre ele, cu corespondențe toponimice directe, ar fi împiedicat delimitarea fără echivoc a creațiilor artificiale de cele aparținînd fondului onomastic real al epocii.*

În sfîrșit, indicele de nume a prilejuit, la rîndul său, completarea tehnicii de prelucrare a toponimiei, venindu-se în întîmpinarea investigației documentare ce are ca punct de plecare realitatea toponimică tîrzie sau actuală. În toate cazurile de evoluție formală a unui toponim sau de schimbare a numelor de locuri s-au introdus, astfel, trimiteri de la formele ulterioare la cuvîntul-titlu stabilit în raport cu atestările documentare din volum. Trimiteri asemănătoare au fost făcute, totodată, și pentru localitățile actuale, ale căror denumiri nu se întîlnesc în toponimia primei jumătăți a secolului al XV-lea, dar care, nu este exclus, să continue așezări dispărute din această vreme aflate în preajma sau chiar pe teritoriul lor.

Comparativ cu partea corespunzătoare a volumului I din vechea colecție a Academiei, seria A, Moldova, volumul de față cuprinde în plus 20 de acte autentice și 6 acte false. Diferența numerică absolută, de numai 12 (8 pentru documentele autentice și 4 pentru cele false), se explică prin faptul că din rîndul celor 288 de acte ale perioadei 1384—1448 din vechiul volum 3 au fost anulate, iar 5 (3 autentice și 2 false) au fost eliminate (vezi listele anexe); de asemenea, 6 documente au fost trecute din categoria celor autentice în rîndul celor false. Din punct de

---

[2] Vezi și D. P. Bogdan, *Două acte emise de Ștefan și Iliaș, fiii lui Alexandru cel Bun*, în „Analele Universității București", seria Științe sociale, Istorie, XV (1966), p. 83—84.

www.dacoromanica.ro

vedere calitativ, superioritatea materialului documentar al prezentului volum este însă cu mult sporită, întrucît numai 143 de acte autentice și 7 false se publică după forme identice cu cele ale volumului D.I.R., *A*, I, *restul de 130 editîndu-se după forme mai bune. Menționăm, în acest sens, publicarea a 88 de documente, dintre care 55 originale, după piesele arhivistice corespunzătoare și a 29 de texte după edițiile* princeps, *și nu după textele editate de Mihai Costăchescu sau după transcrierile lui Ioan Bogdan de la Biblioteca Academiei.*

Totuși, dată fiind perseverența cu care au fost urmărite și publicate documentele acestei perioade, din rîndul celor adăugate prezentului volum numai trei originale slave (nr. 169, 231 și 270), două traduceri (nr. 5 și 247) și două rezumate (nr. 153 și 193) au rămas pînă acum complet necunoscute, celelalte documente adăugate (nr. 18, 108, 122, 127, 137, 141, 203 și 278 — originale; nr. 3 — text slav în extras, nr. 44, 186 și 287 — traduceri; nr. 224 — rezumat) fiind excerptate din paginile literaturii istorice de specialitate mai vechi. Alături de actele noi se mai pot adăuga însă textele slave a 4 originale (nr. 136, 138, 177 și 243) și al unei copii vechi (nr. 149), cunoscute volumului D.I.R., *A*, I, *numai prin traduceri sau rezumate, precum și traducerile germane a două documente (nr. 244 și 245) editate anterior sub forma unor rezumate defectuoase. În sfîrșit, remarcăm în același sens publicarea în volumul de față a două texte slave (nr. 250 și X) rămase inedite datorită metodei de editare adoptată de vechea colecție.*

Firește, noul volum, deși se înfățișează din punct de vedere al cantității și calității cuprinsului său superior edițiilor anterioare, nu poate avea totuși pretenția că înglobează toate documentele din perioada ce i-a fost afectată, existente în prezent în original sau sub alte forme. Nu este exclus ca unele fonduri arhivistice, mai ales din străinătate, să furnizeze în această privință adevărate surprize, așa cum s-a întîmplat cu prilejul deplasărilor din 1973 și 1974, în R. P. Polonă și în U.R.S.S., a trei dintre membrii colectivului, cînd, alături de alte documente inedite, a fost descoperit, la Varșovia, și cel publicat sub nr. 231 sau cînd, la Kiev, au fost redescoperite documentele considerate distruse, din fondul fostului Muzeu arheologic din Odesa. Avem în vedere mai ales importantul fond de acte al Mitropoliei Moldovei, a cărui păstrare nu este exclusă, deși a fost atît de insistent căutat încă din prima jumătate a secolului trecut. Posibilitățile de lucru de care au dispus autorii nu au permis însă, întotdeauna, extinderea investigațiilor de această natură pînă la astfel de limite, ideale, dar realizabile în fapt numai prin eforturile susținute ale unui coletiv numeros și specializat.

După forma și limba în care se publică cele 290 de documente autentice ale volumului, numai 206 sînt texte slave care reproduc originalele, restul de 84 înfățișînd: 4 — copii vechi (3 slave și una latină), 46 — traduceri (30 românești și 16 germane), 24 — rezumate (19 românești și 5 germane), 9 — mențiuni (8 românești și una germană), precum și un extras slav. Textele slave originale se diferențiază însă prin gradul lor de apropiere față de documentele propriu-zise, reprezentînd: 182 — transcrieri după originale și 10 — după fotocopii, 8 — reproduceri ale unor texte publicate după originale (5) sau după copii (2) și ediții (1) anterioare ale originalelor, iar 6 — reproduceri ale unor copii după originale (2) sau după alte copii moderne ale originalelor (4). Trei dintre textele slave (nr. 9, 136 și 258) reprezintă, de fapt, fragmente ale documentelor originale deteriorate, în primul caz fiind necesară publicarea integrală a unei vechi traduceri, în cel de al doilea, reconstituirea parțială a textului inițial cu ajutorul unei traduceri vechi incomplete, iar în ultimul caz, completarea textului ilizibil folosindu-se o confirmare ulterioară a documentului. De asemenea, pentru un alt document (nr. 48) s-a publicat, după original, în afară de textul slav,

www.dacoromanica.ro

și redacția sa în limba latină. În sfîrșit, deoarece textul slav al unui alt document (nr. 6) nu s-a păstrat decît într-un scurt extras, ca formă de bază a fost publicat un vechi rezumat, cu hotarnica integrală, iar, ca forme ajutătoare, extrasul și un comentariu parțial al originalului.

Din cele 207 documente autentice originale, socotind și redacția în limba latină, numai 191 pot fi considerate totuși ca existînd în mod cert (140 în țară, 29 în R. P. Polonă, 18 în U.R.S.S., 5 în Turcia și 3 în Grecia), 10 aflîndu-se la data copierii sau editării lor în fonduri arhiviste ce nu au mai putut fi controlate sau identificate (7 în țară și 3 în U.R.S.S.).

În ceea ce privește documentele false din volum, pentru 8 se publică textele slave originale (5 fiind transcrieri directe și 3 — după fotocopii), iar unul reproduce ediția cu caractere latine a presupusului original. Toate falsurile din prima categorie se păstrează pînă astăzi (4 în țară, 2 în Turcia, unul în U.R.S.S. și unul în Franța), în timp ce originalul falsului publicat de B. P. Hăjdeu, chiar manuscrisul autorului, a fost probabil distrus încă de atunci, cum s-a întîmplat, desigur, și cu falsul atribuit domniei lui Iuga voievod (nr. II), după ce a fost înscris sub forma unei traduceri într-o condică oficială.

Majoritatea documentelor originale ale volumului au fost scrise pe materialul de folosință curentă în cancelariile țărilor române în această perioadă: pergamentul. Avînd un aspect variabil, în funcție de proveniență și mod de prelucrare, el se caracterizează totuși, în genere, prin proprietatea de a fi conservat în bune condiții conținutul scris al actelor. Excepție fac, cum este și normal, doar unele acte false, ca de exemplu cele de sub nr. VIII și X, pentru care plastografii lor nu au dispus de un pergament bine lucrat, scrisul apărînd astăzi estompat de aspectul poros al pielii. În afară de pergamente, volumul cuprinde și 4 acte scrise pe hîrtie: 3 reprezentînd scrisori în folosul negustorilor brașoveni (nr. 122, 127 și 141), iar unul fiind un fals din secolul al XVI-lea (nr. VI).

În general, repartiția formelor după care s-au publicat cele 304 piese documentare ale volumului, socotindu-le și pe cele ajutătoare ale actelor de sub nr. 6, 9 și 48, din punct de vedere al provenienței lor, este următoarea: 94 de la Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România (13 reprezentînd copii sau fotocopii după documente aflate în străinătate), 54 de la Arhivele Statului București, 39 de la Arhivele Statului Iași, 29 de la Arhiva Principală a Actelor Vechi din Varșovia, 6 de la Institutul de istorie și arheologie „A. D. Xenopol" — Iași, cîte 5 de la Arhivele Statului Suceava, Biblioteca de Stat a U.R.S.S.-„V. I. Lenin", și Arhiva Centrală de Stat a Actelor Vechi — Moscova, cîte 4 de la Muzeul județean Suceava și de la Biblioteca Științifică Centrală din Kiev, 3 de la Arhivele Statului Brașov, cîte două de la Arhiva Centrală de Stat a R. S. S. Moldovenești, Muzeul Militar Central și de la Mănăstirea Sucevița și cîte unul de la Biblioteca Czartoryski din Cracovia, Biblioteca Centrală de Stat, Muzeul Fălticenilor, Arhivele Statului Bacău, Muzeul „Porțile de Fier" — Drobeta Turnu-Severin, Colecția prof. dr. doc. D. P. Bogdan — București și Colecția familiei dr. Eugen Banu-Buzău. Dintre acestea, 5 acte (nr. 27, 42, 226, 240 și IV) se află predate în custodia Muzeului de Istorie al Republicii Socialiste România. După publicații au fost editate 43 de acte.

În principalele aspecte ale elaborării sale: transcriere, colaționare, prelucrarea textelor, traducere și indexare, volumul constituie rezultatul efortului colectiv al autorilor lui. În mod deosebit, menționăm recolaționarea de către I. Caproșu a documentelor de la Biblioteca de Stat a U.R.S.S., „V. I. Lenin", de la Arhiva Centrală de Stat a Actelor Vechi din Moscova și de la Biblioteca Științifică Centrală din Kiev precum și de către L. Șimanschi și N. Ciocan, a celor din Arhiva Principală a Actelor Vechi din Varșovia și din Biblioteca Czartoryski din Cracovia. Aparatul auxiliar al documentelor (bibliografia,

www.dacoromanica.ro

descrierea arheografică şi comentariile, împreună cu listele corespunzătoare) a fost alcătuit sub îngrijirea lui L. Şimanschi. Pentru consemnarea ediţiilor anterioare ale documentelor a fost consultată bibliografia actelor moldoveneşti din secolele XV—XVII, întocmită de colectivul de documente al Institutului de istorie „N. Iorga" din Bucureşti, iar la identificarea topicelor incluse în indicele de nume al volumului a fost folosită, în manuscris, lucrarea Indicele numelor de locuri din Moldova, *de Al. I. Gonţa, ce urma să apară ca supliment al vechii colecţii, lucrare pe care autorul ei ne-a pus-o cu multă bunăvoinţă la dispoziţie şi căruia îi aducem şi pe această cale mulţumirile noastre.*

www.dacoromanica.ro

PRESCURTĂRI — BIBLIOGRAFIE

Abraham, *Powstanie*	= Abraham, Władysław, *Powstanie organizacyi kosciola łacińskiego na Rusi*, tom. 1, Lwow, 1904.
Acte 1432—1434	= *Acte inedite sau greşit editate privind istoria Moldovei din anii 1432—1434*, în „Studii", VI (1953), 2, p. 215—216.
Antonovici, *Doc. bîrlădene*	= Antonovici, Episcopul Huşilor Iacov, *Documente bîrlădene*, vol. IV, Bîrlad, 1924.
„Ararat"	= *Hrisovul lui Alexandru cel Bun pentru Episcopia armeană din Suceava (30 iulie 1401), de P. P. Panaitescu. Textul hrisovului în traducere românească*, în „Ararat", XI (1935), nr. 124, şi *Extras şi facsimil*, în „Ararat", XIII (1937), nr. 142, p. 1.
Auner, *Episc. Siret*	= Auner, C., *Episcopia de Siret*, în „Revista catolică", II (1913), p. 226—245.
〈Axinte Uricariul〉, *Letopiseţul*	= 〈Axinte Uricariul〉, *Létopiseţul Ţării Româneşti şi a Ţării Moldovei de viaţa a prealuminaţilor domni ce-au stăpînit întru acéste 2 ţări şi ce s-au lucrat în dzilele lor şi a părţilor streine care să megieşesc cu acéste ţări, pre largu adunate den multe létopiseţe şi cu bună îndreptare alcătuit, precum să véde*, Bibl. Acad., ms. nr. 2591, p. 1—674 (p. 675—839 sînt scrise de altă mînă).
Balan, *Două doc.*	= Balan, Teodor, *Două documente moldoveneşti înainte de Ştefan cel Mare*, în „Codrul Cosminului", VIII (1933—1934), p. 459—462.
Balan, *Noui doc. cîmpulungene*	= Balan, Teodor, *Noui documente cîmpulungene*, Cernăuţi, 1929.
Balan, *Reeditarea unui doc.*	= Balan, Teodor, *Reeditarea unui document din 1411*, în „Hrisovul", VII (1947), p. 199—201.
Baracz, *Rys dziejów*	= Baracz, Sadok X., *Rys dziejów zakonu kaznodziejskiego w Polsce*, tom. II, Lwow, 1861.
Băleanu, *Doc. şi reg.* (a)	= Băleanu, Alex., *Documente şi regeste moldoveneşti*, în „Cercetări istorice", VIII—IX (1932—1933), nr. 2, p. 80—150.
Băleanu, *Doc. şi reg.* (b)	= Băleanu, Alex., *Documente şi regeste moldoveneşti*, în „Cercetări istorice", X—XII (1934—1936), nr. 1, p. 257—302.
Бялоусъ, *Нясколько грамотъ*	= Бялоусъ, Феодоръ Ив., *Нясколько русскихъ и румунскихъ грамотъ древнихъ господарей молдавскихъ*, Коломыя, 1879.
Berechet, *Un act din 1412*	= Berechet, Şt. Gr., *Un act de danie de la Alexandru cel Bun, din 1412 februarie 10*, în „Revista istorică", XXII (1936), nr. 4—6, p. 142—146.
Beza, *Urme româneşti*	= Beza, M., *Urme româneşti în Răsăritul Ortodox*, extras din revista „Boabe de grîu", Bucureşti, 1935; ed. a II-a, amplificată, Bucureşti, 1937.
Bobulescu, *Un doc.*	= Bobulescu, Preot C., *Un document de la Alexandru cel Bun*, în „Revista Arhivelor", I (1925), nr. 2, p. 271—272.
Boga, *Doc. basarabene*	= Boga, L. T., *Documente basarabene*, IV, *Hrisoave şi cărţi domneşti (1420—1500)*, Chişinău, 1929 (extras din „Arhivele Basarabiei", I, 1929, p. 81—96, cu titlul: *Documente din secolul al XV-lea*).

www.dacoromanica.ro

Bogaci, *Un doc. inedit* = Bogaci, Gh., *Un document inedit din timpul lui Ştefan al II-lea, fiul lui Alexandru cel Bun*, în „Studii", XIV (1961), nr. 6, p. 1503—1505.

Bogdan, D. P., *Acte 1426—1502* = Bogdan, Damian P., *Acte moldoveneşti din anii 1426—1502*, Bucureşti, 1947.

Bogdan, D. P., *Acte false* = Bogdan, Damian P., *Acte false atribuite lui Alexandru cel Bun*, în „Revista Arhivelor", VIII (1965), nr. 2, p. 46—82.

Bogdan, D. P., *Acte mold.* = Bogdan, Damian P., *Acte moldoveneşti dinainte de Ştefan cel Mare*, Bucureşti, 1938.

Bogdan, D. P., *Diplomatica* = Bogdan, Damian P., *Diplomatica slavo-română*, în *D.I.R.*, *Introducere*, vol. II, Bucureşti, Edit. Acad., 1956, p. 3—224.

Bogdan, D. P., *Două acte* = Bogdan, Damian P., *Două acte emise de Ştefan şi Iliaş, fiii lui Alexandru cel Bun*, în „Analele Universităţii Bucureşti", seria Ştiinţe sociale, Istorie, XV(1966), p. 75—89.

Bogdan, D. P., *O matrice* = Bogdan, Damian P., *O străveche matrice de pecete românească*, în „Studii şi materiale de istorie medie", vol. I, Bucureşti, Edit. Acad., 1956, p. 245—265.

Bogdan, D. P., *Paleografia* = Bogdan, Damian P., *Din paleografia slavo-română*, în *Documente privind istoria României*, *Introducere*, vol.I, Bucureşti, Edit. Acad., 1956., p. 79—168.

Bogdan, D. P., *Ştefan I şi Iuga* = Bogdan, Damian P., *Despre domnii moldoveni Ştefan I şi Iuga*, în „Revista istorică română", IX (1939), p. 165—176.

Bogdan I., *Contribuţii* = Bogdan, I., *Contribuţii la istoria Moldovei între anii 1448—1458*, în „Analele Academiei Române, Memoriile secţiunii istorice", seria II, tom. XXIX (1906—1907), p. 629—643.

Bogdan I., *Cnejii rom.* = Bogdan, I., *Despre cnejii români*, în „Analele Academiei Române, Memoriile secţiunii istorice", seria II, tom. XXVI (1903—1904), p. 13—44.

Bogdan I., *Doc. 1424* = Bogdan, I., *Documentul lui Alexandru cel Bun din 16 fevr. 1424 pentru satul Buciumeni.* Adaos la *Inscripţiile de la Cetatea Albă şi stăpînirea Moldovei asupra ei*, în „Analele Academiei Române, Memoriile secţiunii istorice", seria II, tom. XXX (1907—1908), p. 354—360.

Bogdan I., *Doc. Braşov.* = Bogdan I., *Documente moldoveneşti din sec. XV şi XVI în Arhivul Braşovului*, Bucureşti, 1905 (extras din „Convorbiri literare", XXXIX, nr. 7—10).

Bogdan I., *Doc. false* = Bogdan, I., *Documente false atribuite lui Ştefan cel Mare*, Bucureşti, 1913 (extras din „Buletinul Comisiei istorice a României", I (1913).

Bogdan I., *Doc. Ştefan* = Bogdan, Ioan, *Documentele lui Ştefan cel Mare*, vol. I—II, Bucureşti, 1913—1914.

Bogdan, I., *Îndatoririle militare* = Bogdan, I., *Cîteva observaţiuni asupra îndatoririlor militare ale cnejilor şi boierilor moldoveni în secolul XIV şi XV*, în „Analele Academiei Române, Memoriile secţiunii istorice", seria II, tom. XXIX (1906—1907), p. 613—628.

Bogdan, I. *Un doc. din 1403* = Bogdan, I., *Un document de la Alexandru cel Bun, din 1403*, în „Convorbiri literare", XXXV (1901), p. 353—365.

Bogdan, J., *Album* = Bogdan, Jean, *Album paléographique moldave. Documents du XIVe, XVe et XVIe siècle, recueillis par ...*, avec un introduction et des résumés par N. Iorga, Bucureşti—Paris, 1926.

Bogrea, *Un doc. din 1442* = Bogrea, V., *Un document moldovenesc din 1442*, în „Analele Institutului de istorie naţională" — Cluj, III (1924—1925), p. 532—533.

Bulat, *Varia documenta* = Bulat, T. G., *Varia documenta (Daniile mănăstirii Moldoviţa)*, în „Arhivele Basarabiei", V (1933), nr 4, p. 327—348.

 www.dacoromanica.ro

Canianu şi Candrea, *Dicţ. geogr. Putna* = Canianu, Mihail şi Candrea, Aureliu, *Dicţionar geografic al judeţului Putna*, Bucureşti, 1897.

Catalog = *Catalogul documentelor moldoveneşti din Arhiva istorică centrală a statului*, vol. I (1387—1620), Bucureşti, 1957.

Chronica inedită = *Chronica inedită a lui Ştefan logofătu. Letopiseţulu Ţărrei Romăneşti şi a Moldovei*, în „Trompetta Carpaţiloru", IX (1871), nr. 899; XI (1873), nr. 1046 (neterminată).

Cihodaru, *Trad. let.* = Cihodaru, C., *Tradiţia letopiseţelor şi informaţia documentară despre luptele politice din Moldova în a doua jumătate a secolului al XIV-lea*, în „Anuarul Institutului de istorie şi arheologie „A. D. Xenopol" — Iaşi, V (1968), p. 11—42.

Codrescu, *Uricariul* = Codrescu, Teodor, *Uricariul*, vol. II—III, ed. a II-a, Iaşi, 1889—1892; vol. VI, Iaşi, 1875; vol X, Iaşi, 1888; vol. XI, Iaşi, 1889; vol. XIV, Iaşi, 1889; vol. XVI, Iaşi, 1891; vol. XX, Iaşi, 1892; vol. XVIII, vezi Ghibănescu, *Uricariul*.

Costăchescu, *Boerii Cupcici* = Costăchescu, Mihai, *Boerii moldoveni Cupcici şi satele lor*, în „Buletinul Ioan Neculce", fasc. 7 (1928), p. 270—282.

Costăchescu, *Doc.* = Costăchescu, Mihai, *Documentele moldoveneşti înainte de Ştefan cel Mare*, publicate de ..., vol. I (1374—1437); II (1438—1456), Iaşi, Viaţa românească, 1931—1932.

Costăchescu, *Doc. comunicate* = Costăchescu, M., *Documente comunicate de ...*, în „Buletinul Ioan Neculce", fasc. 7 (1928), p. 168—175.

Costăchescu, *Doc. mold. Ştefan* = Costăchescu, Mihai, *Documente moldoveneşti de la Ştefan cel Mare*, Iaşi, 1933.

Costăchescu, *Doc. Ştefan* = Costăchescu, M., *Documente de la Ştefan cel Mare*, Iaşi, 1948.

Costăchescu, *Doc. Ştefăniţă* = Costăchescu, Mihai, *Documentele moldoveneşti de la Ştefăniţă voievod (1517—1527)*, Iaşi, 1943.

Costăchescu, *Două urice* = Costăchescu, M., *Două urice, din primul an de domnie a lui Alexandru cel Bun*, în „Buletinul Ioan Neculce", fasc. 6 (1926—1927), p. 352—356.

Costăchescu, *Mihail de la Dorohoi* = Costăchescu, M., *Mihail de la Dorohoi şi satele lui*, în „Buletinul Ioan Neculce", fasc. 6 (1926—1927), p. 345—352.

Costăchescu, *Neamul lui Oană* = Costăchescu, M., *Neamul lui Oană dvornic de Suceava şi satele lui*, în „Cercetări istorice", anul V—VII (1929—1931), p. 41—79.

Costăchescu, *Regeste* = Costăchescu, Mihai, *Regeste după documente interne moldoveneşti înainte de Alexandru cel Bun*, în „Buletinul Ioan Neculce", fasc. 3 (1923), p. 197—199.

Costăchescu, *Regeste — Alexandru cel Bun* = Costăchescu, M., *Regeste de doc. moldoveneşti de la Alexandru cel Bun*, în „Buletinul Ioan Neculce", fasc. 4 (1924), p. 323—325.

Costăchescu, *Urice — Iuga vodă* = Costăchescu, Mihai, *Observări cu privire la uricele lui Iuga vodă*, în „Buletinul Ioan Neculce", fasc. 5 (1925), p. 331—341.

Costăchescu, V., *Ist. Folticeni* = Costăchescu, V., *Istoria oraşului Folticeni, de la înfiinţare până la curent, 1780—1938*, Folticeni, 1938, sau *Istoria oraşului Folticeni, cu un scurt istoric al judeţului Baia, 1340—1941*, Folticeni, 1941 (tiraj suplimentar).

Costea, *Ctitoria Solca* = Costea, Preotul Erast, *Ctitoria voievodului Ştefan Tomşa al II-lea de la Solca (1613—1785—1938)*, Cernăuţi, 1939.

⟨Costin, N., *Letopiseţul*⟩ = ⟨Costin, Nicolae, *Létopiseţŭ*⟩ *pentru zidirea lumii şi pentru împărţirea limbilor şi pentru niamurile oamenilor şi descălecarea ţărâlor şi pentru niamul moldovénilor şi a muntenilor de unde să trage şi din cine sintu aduşi pre acéste locuri*, Bibl. Acad., ms. nr. 115.

www.dacoromanica.ro

Creşterea colecţiunilor	= Biblioteca Academiei Române, *Creşterea colecţiunilor în anul 1910*, şi ... *1915*, Bucureşti, 1910, 1915.
Creţulescu, *Doc. Neamţ* (a)	= Creţulescu, Arh. Narcis, *Documentele Mînăstirei Neamţu*, în „Arhiva. Organul Societăţii ştiinţifice şi literare din Iaşi", XXI (1910), p. 341—350, 407—410.
Creţulescu, *Doc. Neamţ* (b)	= Creţulescu, Arh. Narcis, *Documentele Mînăstirei Neamţu*, în „Arhiva. Organul Societăţii ştiinţifice şi literare din Iaşi", XXIII (1912), p. 234—235, 331—342, 399—406.
Cronicile	= *Cronicile slavo-române din sec. XV—XVI, publicate de Ion Bogdan*, ediţie revăzută şi completată de P. P. Panaitescu, Bucureşti, Edit. Acad., 1959.
Dan, *M-rea Suceviţa*	= Dan, Dimitrie, *Mănăstirea Suceviţa. Cu anexe de documente ale Suceviţei şi Schitului celui Mare*, Bucureşti, 1923.
Dan, *Episc. Rădăuţi*	= Dan, Dimitrie, *Cronica Episcopiei de Rădăuţi, cu apendice de documente slavone, originale şi traduse şi mai multe ilustraţiuni*, Viena, 1912.
Densuşianu, *Doc. Hurmuzaki*	= Densuşianu, Nic., *Documente privitoare la istoria românilor* (colecţia Hurmuzaki), vol. I, 2, Bucureşti, 1890.
Dimitriu, *Bacăul istoric*	= Dimitriu, C. V., *Bacăul istoric*, Bucureşti, 1936.
Dinulescu, *Dositheiŭ*	= Dinulescu, Ştefanu, *Vieaţa şi scrierile lui Dositheiŭ, mitropolitul Moldovei*, în „Candela", IV (1885), nr. 3, p. 135—150.
D.I.R., A, I	= *Documente privind istoria României*, veacul XIV, XV, A. Moldova, vol. I (1384—1475), Bucureşti, Edit. Acad., 1954.
D.I.R., A, II	= *Documente privind istoria României*, veacul XV, A. Moldova, vol. II (1476—1500), Bucureşti, Edit. Acad., 1954.
D.I.R., A, XVI, I—IV	= *Documente privind istoria României*, veacul XVI, A. Moldova, vol. I (1501—1550), II (1551—1570), III (1571—1590), IV (1591—1600), Bucureşti, Edit. Acad., 1951—1953.
D.I.R., A, XVII, IV, V	= *Documente privind istoria României*, veacul XVII, A. Moldova, vol. IV (1616—1620), V (1621—1625), Bucureşti, Edit. Acad., 1956—1957.
Dosoftei, ⟨*Cronologia*⟩	= Dosoftei, Mitropolitul Moldovei, ⟨*Cronologia domnilor Moldovei*⟩, în vol. *Cronici şi povestiri româneşti versificate (sec. XVII—XVIII)*, studiu şi ediţie critică de Dan Simonescu, Bucureşti, Edit. Acad., 1967, p. 49 — 53.
Duzinchevici, *Ştefan I şi Iuga*	= Duzinchevici, Gh., *Precizări în legătură cu Ştefan I Muşat şi Iuga Ologul*, în „Însemnări ieşene", anul IV (1939), vol. IX, nr. 2, p. 291—303.
Erbiceanu, *Ist. Mitropoliei*	= Erbiceanu, C., *Istoria Mitropoliei Moldavviei şi Sucevei, şi a catedralei mitropolitane din Iaşi*, Bucureşti, 1888.
Gane, *Act de danie*	= Gane, Emil, *Act de danie*, în „Arhivele Basarabiei", VIII (1936), nr. 2—3, p. 105—107.
Ghibănescu, *Două surete*	= Ghibănescu, Gh., *Două surete de vechi ispiscoace*, în „Buletinul Ioan Neculce", fasc. 5 (1925), p. 311—312.
Ghibănescu, *Ispisoace*	= Ghibănescu, Gh., *Ispisoace şi zapise*, vol. I, partea I, Iaşi, 1906; vol. IV, partea II, Iaşi, 1915; vol. V, partea I, Iaşi, 1921.
Ghibănescu, *Ms. Surete*	= Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade*. Manuscris.
Ghibănescu, *Surete*	= Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade*, vol. I, II, V, VIII—X, XIII, XVIII—XXII, XXIV, Iaşi, 1906—1930.
Ghibănescu, *Uricariul*	= Ghibănescu, Gh., *Documente slavone*, publicate cu traducere şi note de ..., în Codrescu, *Uricariul*, XVIII, Iaşi, 1892.
Ghibănescu, *Urice slavone*	= Ghibănescu, Gh., *Urice slavone din secolele al XV şi XVI-a*, în „Arhiva. Organul Societăţii ştiinţifice şi literare din Iaşi", XXV (1914), p. 173—192.
Ghibănescu, *Un uric din 1410*	= Ghibănescu, Gh., *Un uric din 1410*, în „Arhiva. Organul Societăţii ştiinţifice şi literare din Iaşi", XIV (1903), p. 465—474.

www.dacoromanica.ro

Ghibănescu, „T. Codrescu" = Ghibănescu, Gh., „Teodor Codrescu, Revistă istorică scrisă de ...", anul I (1915—1916), Iaşi, 1916.

Головацкiи ‹*Грамоты*› = ‹*Грамоты доставлены*› *Я. Ф. Головацкимъ*, în „Науковiи Сборникъ", Lvov, III (1867).

Grămadă, *Cancelaria* = Grămadă, N., *Cancelaria domnească în Moldova pînă la domnia lui Constantin Mavrocordat*, în „Codrul Cosminului", IX (1935), p. 129—231.

Hăjdeu, *Arch. ist.* = Hăjdeu, B. Petriceicu, *Archiva istorică a României*, tom. I (partea 1—2), II şi III, Bucureşti, Imprimeria Statului, 1865—1867.

Hăjdău, *Etymologicum* = Hăjdău, B. P., *Etymologicum magnum Romaniae. Dicţionarul limbei istorice şi poporane a românilor*, tom. IV, *Introducere*, Bucureşti, 1899.

Hăjdeu, *Ist. crit.* = Hăjdeu, B.P., *Istoria critică a românilor*, I, Bucureşti, 1875.

Hăjdău, *Uric din 1374* = Hăjdău, B. P., *Urică de la Iuga Vv. din 1374*, în „Foiţa de istorie şi literatură", 1860, nr. 2, p. 41.

Holban, *Acte politice* = Holban, Th., *Acte politice slavone din epoca luptelor pentru tronul Moldovei după Alexandru cel Bun*, publicate de ..., în „Revista istorică", XX (1934), p. 258—262.

Яцимирскiй, *Грамоты молдав.* Яцимирскiй, А. И., *Дарственныя, жалованныя, льготныя и подтвердительныя грамоты молдавскихъ господарей XV в.*, în «Древности труды славянской коммиссiи Императорскаго Московскаго археологического общества», томъ четвертый, выпускъ первый, Москва, 1907.

Ист. Молд. = История Молдавий, t. I, под ред. А. D. Удалцова и Л.В. Чернпнина, Кишинев, 1951.

Ionescu, *Un doc.* = Ionescu, Dimitrie G., *Un document necunoscut de la Alexandru cel Bun*, în „Romanoslavica", IV, Bucureşti, 1960, p. 337—344.

Iorga, *Anciens doc.* = Iorga N., *Anciens documents de droit roumain*, vol. I—II, Paris—Bucarest, 1930—1931.

Iorga, *Doc. Hurmuzaki* = Iorga, N., *Acte şi scrisori din arhivele oraşelor ardelene (Bistriţa, Braşov, Sibiu)*, publicate de ..., în *Documente privitoare la istoria românilor* (colecţia *Hurmuzaki*), vol. XV, partea II, 1601—1825, Bucureşti, 1913.

Iorga, *Ist. bis.* = Iorga N., *Istoria bisericii româneşti şi a vieţii religioase a românilor*, ed. a II-a, vol. I, Bucureşti, 1928.

Iorga, *Ist. rom.* = Iorga, N., *Istoria românilor*, vol. IV *(Cavalerii)*, Bucureşti, 1937.

Iorga, *Lucruri nouă* = Iorga, N., *Lucruri nouă găsite în Basarabia*, în „Revista istorică", vol. VI (1920), p. 69—95.

Iorga, *M-rea Neamţului* = Iorga, N., *Mănăstirea Neamţului. Viaţa călugărească şi munca pentru cultură*, Vălenii de Munte, 1912.

Iorga, *Ostaşi* = Iorga, N., *Ostaşi de la Prut. Cu un nou act de la Alexandru cel Bun. Răzeşi romaşcani*, în „Analele Academiei Române, Memoriile secţiunii istorice", seria II, tom. XXXVI (1913—1914), p. 131—150.

Iorga, *Sîntilie* = Iorga, N., *Procesele călugărilor de la Sîntilie şi Gheorghe pisarul leşesc*, în „Academia Română, Memoriile secţiunii istorice", seria III, tom. IV (1925), p. 411—434.

Iorga, *St. şi doc.* = Iorga, Nicolae, *Studii şi documente cu privire la istoria românilor*, vol. I—II, V—VII, XVI, XVII (pe foaia de titlu, greşit XVIII) — XIX, XXI, Bucureşti, 1901—1911.

Iorga, *Ştiri nouă* = Iorga, N., *Ştiri nouă despre Iuga-vodă*, în „Revista istorică", XII (1926), p. 81—83.

Ist. Rom. = *Istoria României*, vol. II, sub. red. A. Oţetea, M. Berza ş.a., Bucureşti, Edit. Acad., ⟨1962⟩.

Îndrumător = *Îndrumător în Arhivele Statului din Iaşi*, vol. IV, Bucureşti, 1970.

„Întregiri" = „Întregiri. Buletinul Institutului de istoria vechiului drept românesc", Iaşi, 1938.

www.dacoromanica.ro

Качановскіи, *Неиздан. грамоты* Качановскіи, Вл., *Неизданныя грамоты изъ Аѳонскихъ, архивовъ*, în «Извѣстія общества археологіи, исторіи и этнографіи при Казанск. Университэту», VI, 1, (1886), p. 47—67, şi VI, 2, (1888).

Kałužniacki, *Doc. Hurmuzaki* = Kałužniacki, Dr. Emil, *Documente slavone din arhivele imperiale din Moscova*, în *Documente privitoare la istoria românilor* (Colecţia *Hurmuzaki*), vol. I, partea 2, Bucureşti, 1890, p. 813—889.

Калужняцки — Соболевски, *Кириловские рукописей* Калужняцки, Е. и Соболевски, А., *Альбом снимковъ съ кириловские рукописей, румыннского происхождения*, în «Энциклопедія славянской филологіи», Приложеніе къ выпуску 4/2, Петроградъ, 1916.

Kogălniceanu, „Arh. rom." = „Arhiva românească", sub redacţia lui Mihail Kogălniceanu, ed. a II-a, tom. I, Iaşi, 1860.

Kogălniceanu, *Nicolai Costin. Cartea* = *Cartea pentru descălecatul de'ntâiu a Ţărei Moldovei şi neamului moldovenescŭ*, de Nicolai Costin, carele au fostŭ logofătŭ mare în Moldova, în *Cronicele României sau letopiseţele Moldovei şi Valahiei*, tom. I, a doua ediţiune, de Michail Kogălniceanu, Bucureşti, 1872, p. 31—84 (text aparte) şi p. 127—242 (note la *Letopiseţul* lui Grigore Ureche, continuate prin texte separate în *Apendice*, p. 377—496).

Kozak, Putna = Kozak, Prof. dr. Eugen A., Di älteste Urkunde des Klosters Putna ... herausgegeben von ..., Czernowitz. 1904.

Ligor, *Documente* = Ligor, Alexandru, *Documente privind orînduirea feudală existente la Muzeul militar central*, în „Studii şi materiale de muzeografie şi istorie militară", nr. 2—3 (1969—1970), p. 253—279.

Maftei-Radu, *Dăneşti* = Maftei, N. N., Radu, C. Gh., *Dăneşti*, Comitetul de cultură şi artă al judeţului Vaslui, 1970.

Marele dicţ. geogr. = *Marele dicţionar geografic al României*. Alcătuit şi prelucrat după dicţionarele parţiale pe judeţe de George Ioan Lahovari, general C. I. Brătianu şi Grigore G. Tocilescu, vol. I, vol. V, Bucureşti, 1898, 1902.

Marinescu, *Înfiinţarea mitropoliilor* = Marinescu, C., *Înfiinţarea mitropoliilor în Ţara Românească şi în Moldova*, în „Analele Academiei Române. Memoriile secţiunii istorice", seria III, tom. II (1924), p. 247—268.

Matasă, *Sate Neamţ* = Matasă, Preot C., *Sate, biserici şi boieri la anul 1428 în judeţul Neamţ*, extras din „Anuarul Liceului „Petru Rareş", P. Neamţ, an. 1935—1936.

Măzăreanu, *Catastih Putna* = Măzăreanu, Arhimandrit Vartolomeiu, *Catastih de toate scrisorile sfintei Mănăstiri Putnii ..., în anii ... 1764, de ...*, în Dan, Dimitrie, *Mănăstirea şi comuna Putna*, Bucureşti, 1905, p. 164—242.

Melchisedek, *Chronica Huşilor* = Melchisedek, Episcopul Dunării de Jos, *Chronica Huşilor şi a episcopiei cu asemenea numire, Appendice la ...*, Bucureşti, 1869.

Melchisedek, *Chronica Romanului* = Melchisedek, Episcopul Dunării de Jos, *Chronica Romanului şi a Episcopiei de Roman*, partea I, Bucureşti, 1874.

<Melchisedek>, *Două urice* = <Melchisedek, Episcopul>, *Două urice slavone, unul de la Iliaş voievod, 1432, şi altul de la Ştefan cel Mare, fără dată*, în „Revista pentru istorie, arheologie şi filologie", VII (1894). p. 373-376.

Melchisedek, *Notiţe ist. şi arh.* = Melchisedek, Episcopul Romanului, *Notiţe istorice şi arheologice adunate de pe la 48 monastiri şi biserici antice din Moldova*, Bucureşti, 1885.

Mihailovici, *Album* = Mihailovici, Paul, *Album de documente moldoveneşti din veacul al XV-lea*, publicate de ..., Iaşi, 1934.

Mihailovici, *Doc. Constantinopol* = Mihailovici, Paul, *Documente moldoveneşti găsite la Constantinopol (urmare şi sfîrşit)*, în „Cercetări istorice, X—XII (1934—1936), nr. 1, p. 105—127.

Mihailovici, *Opt doc.* = Mihailovici, Paul, *Opt documente moldoveneşti dinainte de Ştefan cel Mare*, în „Cercetări istorice", an. VIII—IX (1932—1933), nr. 1, p. 185—215.

www.dacoromanica.ro

„Miron Costin" = „Miron Costin, Revistă de cercetări şi mărturii istorice", Bîrlad, an. I, 1913.

Minea, *Informaţiile* = Minea, I., *Informaţiile româneşti ale cronicii lui Ian Dlugosz*, Iaşi, 1926.

Mohov, Russev ş.a., *Doc. din arh. sov.* = Mohov, N. A., Russev, E. M. ş.a., *Documentele din arhivele sovietice privitoare la istoria medievală a Moldovei şi Ţării Româneşti*, în „Studii", XII (1959), 3, p. 135–162.

Молдавия = *Молдавия в эпоху феодализма*, том I. *Славяно-молдавские грамоты (XV в. — первая четверть XVII в.)*, составители П. Т. Дмитриев, Д. М. Драгнев, Е. М. Руссэев, П. В. Советов, под редакцией др. проф. Л. В. Черепнина, Издательство Наук Молдавской С.С.Р., Кишинев, 1961.

Negrescu, *Limba slavă* = Negrescu, I. D., *Limba slavă veche*, Bucureşti, Edit. Instit. biblic şi de misiune ortodoxă, 1961.

Nicolaescu, *Doc. slav.-rom.* = Nicolaescu, St., *Documente slavo-române cu privire la relaţiile Ţării Româneşti şi Moldovei cu Ardealul în sec. XV şi XVI*, Bucureşti, 1905.

Nicolau, *Doc. comunicat* = Nicolau, V. C., *Document comunicat de ...*, în „Miron Costin", I (1913), nr. 4, p. 49–50.

Obertynski, *Eine Grundurkunde* = Obertynski, Z., *Eine Grundurkunde der polnischen Armenier aus dem XIV Jahrhundert*, Lwów, 1933 (extr. din „Collectanea Theologica", XIII, 1933).

Onciul, *Documente* = Onciul, D., *Documente*, comunicate de ..., în „Revista pentru istorie, arheologie şi filologie", VII (1894), p. 367–369.

Panaitescu, *Diploma din 1134 şi hrisovul din 1374* = Panaitescu, P. P., *Diploma bîrlădeană din 1134 şi hrisovul lui Iurg Koriatovici din 1374. Falsurile patriotice ale lui B. P. Haşdeu*, în „Revista istorică română", II (1932), p. 46–58.

Panaitescu, *Hrisovul* = Panaitescu, P. P., *Hrisovul lui Alexandru cel Bun pentru Episcopia armeană din Suceava (30 iulie 1401)*, în „Revista istorică română" IV (1934), p. 44–56.

Panaitescu, *Mircea cel Bătrîn* = Panaitescu, P. P., *Mircea cel Bătrîn*, Bucureşti, 1944.

Pascu, *Contrib. doc.* = Pascu, Ştefan, *Contribuţiuni documentare la istoria românilor, în sec. XIII şi XIV*, Sibiu, 1944.

Пещак, *Грамоты XIV ст.* = Пещак, М.М. *Грамоты XIV ст.* Киев, 1974.

Petre, I. Şt., *Nicolae Costin, Letopiseţul* = Nicolae Costin, *Letopiseţul Ţării Moldovei de la zidirea lumii pînă la 1601*, ediţie, cu o introducere, de Ioan Şt. Petre, Bucureşti, 1942.

Popescu, *Doc. mold.* = Popescu, Orest, *Cîteva documente moldovene*, Cernăuţi, 1895 (extras din „Candela", XIII, 1894).

Popovici, *Index Zolkiewiensis* = Popovici, Gh., *Index Zolkiewiensis*, în „Candela", III (1884), nr. 9, p. 541–553, nr. 11, p. 587–700.

Pray, *Dissertationes* = *Dissertationes historico-criticae in annales veteres Hunorum, Avarum et Hungarorum*, auctore Georgio Pray, Viena, 1774.

Racoviţă, *Începuturile suzeranităţii* = Racoviţă, C., *Începuturile suzeranităţii polone asupra Moldovei (1387–1432)*, în „Revista istorică română", X (1940), p. 237–332.

Repertoriul = *Repertoriul monumentelor şi obiectelor de artă din timpul lui Ştefan cel Mare*, Bucureşti, Edit. Acad., 1958.

Repertoriul manuscriselor = *Repertoriul manuscriselor de cronici interne, sec. XV–XVIII, privind istoria României*, întocmit de I. Crăciun şi A. Ilieş, Bucureşti, Edit. Acad., 1963.

Rosetti, *Despre unguri* = Rosetti, Radu, *Despre unguri şi episcopiile catolice din Moldova*, în „Analele Academiei Române. Memoriile secţiunii istorice", seria II, tom. XXVII (1904–1905), p. 247–322.

Rosetti, *Pămîntul* = Rosetti, Radu, *Pămîntul, sătenii şi stăpînii în Moldova*, tom. I, *De la origini pînă la 1834*, Bucureşti, 1907.

Sacerdoţeanu-Bogdan, *Facs. slave* = Sacerdoţeanu, Aurelian şi Bogdan, Damian P., *Culegere de facsimile pentru Şcoala de arhivistică, seria slavă*, fasc. I (nr. 1–20), Bucureşti, 1943.

www.dacoromanica.ro

Sacerdoţeanu, *Sfatul* = Sacerdoţeanu, Aurelian, *Sfatul domnesc al Moldovei pînă la Ştefan cel Mare*, în „Revista arhivelor", X (1962), 2, p. 41—92.

Sacerdoţeanu, *Succesiunea* = Sacerdoţeanu, Aurelian, *Succesiunea domnilor Moldovei pînă la Alexandru cel Bun pe baza documentelor din secolul al XIV-lea şi a cronicilor româneşti din secolul al XV-lea şi al XVI-lea scrise în limba slavonă*, în „Romanoslavica", XI, Istorie, Bucureşti, 1965, p. 219—236.

Sava, *Doc. putnene* = Sava, Aurel V., *Documente putnene. I. Vrancea, Odobeşti-Cîmpuri*, publicate cu un studiu introductiv despre Vrancea de ..., Focşani, 1929.

Сырку, *Ист. сношенiи Рус.-Рум.* Сырку, П., *Изъ исторiи сношенiй Русскихъ съ Румынами*, în «Извѣстія отдѣленія русского языка и словесности Императорской Академiи Наук», Ш.

Станiвський, *Двi грамоти* Станiвський, М. Ф., *Двi буковинсько молдавськi грамоти середини XV ст.*, «Українська мова в школi», нр. 3, 1960, Кiев, р. 16—19.

Şimanschi, *Autenticitatea şi datarea* = Şimanschi, Leon, *Autenticitatea şi datarea unor acte publicate în colecţia „Documente privind istoria României"*, în „Anuarul Institutului de istorie şi arheologie" — Iaşi, I (1964), p. 87—105.

Şimanschi, *Falsificarea parţială* = Şimanschi, Leon, *Falsificarea parţială a unui act din vremea lui Alexandru cel Bun*, în „Revista arhivelor", XLVIII (1971), vol. XXXIII, nr. 3, p. 479—488.

Şimanschi, *Precizări* = Şimanschi, Leon, *Precizări cronologice privind istoria Moldovei între 1432—1447*, în „Anuarul Institutului de istorie şi arheologie" — Iaşi, VII (1970), p. 59—81.

Şimanschi, *Un pretins act* = Şimanschi, Leon, *Un pretins act moldovenesc de la Iuga voievod*, în „Revista arhivelor", LI (1974), vol. XXXVI, nr. 1—2, p. 297—305.

Şimanschi-Ciocan, *Acte slavone* = Şimanschi, Leon şi Ciocan, Nistor, *Acte slavone inedite, din anii 1443—1447, privind istoria Moldovei*, în „Anuarul Institutului de istorie şi arheologie „A. D. Xenopol" — Iaşi, XI (1974), p. 241—253.

Şimanschi-Ignat, *Constituirea cancelariei* = Şimanschi, Leon şi Ignat, Georgeta, *Constituirea cancelariei statului feudal moldovenesc (II)*, în „Anuarul Institutului de istorie şi arheologie „A.D. Xenopol" — Iaşi, X (1973), p. 123—149.

Ştefan Vodă şi vrâncenii = *Ştefan Vodă şi vrâncenii. Istorisiri şi legende. Adunate din ţinutul Vrancei, cu un document vechi din 1445*, Bucureşti, 1929 (Biblioteca populară „Comoara Vrancei", nr. 2).

Tocilescu, *534 doc.* = Tocilescu, Gr. G., *534 documente istorice slavo-române din Ţara Românească şi Moldova privitoare la legăturile cu Ardealul, 1346—1603*, Viena, 1905—1906, Bucureşti, 1931.

Turcu, *Îmbogăţirea Arh. St. Iaşi* = Turcu, C., *Îmbogăţirea depozitelor Arhivelor Statului din Iaşi cu materiale documentare, în anii 1960 şi 1961*, în „Revista arhivelor", IV (1961), 2, p. 210—222.

Уляницкiй, *Матерiалы* Уляницкiй, В. А., *Матерiалы для исторiи взаимныхъ отношенiй Россiи, Польши, Молдавiи, Валахiи и Турцiи въ XIV—XV вв.*, Москва, 1887 (extras din «Чтенія Императорскаго общества исторiи и древностей Россiйскихъ при Московскомъ Университетѣ»).

Ungureanu, *Un doc.* = Ungureanu, Gh., *Un document inedit de la Alexandru cel Bun, voievodul Moldovei*, în „Revista arhivelor", X (1967), nr. 2, p. 343—344.

Ungureanu ş.a., *Cronica Cotnarilor* = Ungureanu, Gh., Anghel, Gh., Botez, Const., *Cronica Cotnarilor*, Bucureşti, Edit. ştiinţifică, 1971.

Urechia, *Bis. din Cetatea Neamţ* = Urechia, V. A., *Biserica din Cetatea Neamţu*, în „Analele Academiei Române. Memoriile secţiunii istorice", seria II, tom. XI (1888—1889), p. 113—160.

Венелинъ, *Влахо-болг. грамоты* = Венелинъ, Ю., *Влахо-болгарскiя или дако-славянскiя грамоты*, St. Petersburg, 1840.

www.dacoromanica.ro

Vatavu, *Un doc. de la Ştefan I* = Vatavu, M., *Un document de la Ştefan I, domnul Moldovei*, în „Anuarul Institutului de istorie şi arheologie „A. D. Xenopol" — Iaşi, tom. XI (1974), p. 235—238.

Vîrtosu, *Sigilografia* = Vîrtosu, Emil, *Din sigilografia Moldovei şi a Ţării Româneşti*, în *D.I.R.*, *Introducere*, vol. II, p. 331—559.

Wickenhauser, *Woronetz und Putna* = Wickenhauser, Franz Adolf, *Geschichte der Klöster Woronetz und Putna*, Cernăuţi, 1888.

Wickenhauser, *Bochotin* = Wickenhauser, F. A., *Bochotin oder Geschichte der Stadt Cernäuz und ihrer Umgegend*, Viena, 1874.

Wickenhauser, *Homor* = Wickenhauser, Franz Adolf, *Geschichte der Klöster Homor, Sct. Onufri, Horodnik und Petrouz*, Cernăuţi, 1881.

Wickenhauser, *Moldowiza* = Wickenhauser, Franz Adolf, *Die Urkunden des Klosters Moldowiza*, Viena, 1862.

Wolánski, în „Dodatek" = Wolánski, Fr. X., în „Dodatek tygodniowy przy Gajecie Lwowskiej".

Xenopol, *Iuga vodă* = Xenopol, A. D., *Despre Iuga vodă cu prilejul unui nou document*, în „Revista pentru istorie, arheologie şi filologie", an. II, vol. IV (1885), p. 714—717.

Xenopol, *Documente* = Xenopol, A. D., *Documente comunicate de ...*, în „Columna lui Traian", VII (1876), p. 501—503.

«Записки» = «Записки Одескаго общества исторіи и древностей Россійскихъ», I (1844), II (1848), V (1863).

Zotta, *Note — Şendrea* = Zotta, Sever de, *Note cu privire la neamul lui Şendrea, portar de Suceava, cumnatul lui Ştefan cel Mare*, în „Arhiva genealogică", II (1913), aprilie—iunie, p. 70—75.

Zotta, *Semimileniul unui doc.* = Zotta, Sever, *Semimileniul unui document de la Alexandru cel Bun şi al satelor Bănila moldovenească şi Igeştii din Bucovina (1428—1928)*, în „Buletinul Ioan Neculce", fasc. 7 (1928), p. 297—317.

www.dacoromanica.ro

ABREVIERI

arh.	= arhivă	m-re	= mănăstire
c.	= comună	ms.	= manuscris
cca	= circa	n.	= nota
cond.	= condica	nr.	= număr
c.s.	= comună suburbană	op.	= opis
doc.	= document	or.	= oraș
dos.	= dosar	orig.	= original
f.	= fila	perg.	= pergament
facs.	= facsimil	pl.	= planșă
fig.	= figura	r.	= raion; reverso (după numere)
foto.	= fotocopie	reg.	= regiune
franc.	= francez	rez.	= rezumat
germ.	= german	rus.	= rusesc
grec.	= grecesc	sec.	= secol
inv.	= inventar	rom.	= românesc
j.	= județ	top.	= toponim
lat.	= latin	tr.	= transport
l.c.	= localitate componentă	trad.	= traducere
		ț.	= ținut
m.	= municipiu		
menț.	= mențiune	v.	= vezi; verso (după numere)

www.dacoromanica.ro

REZUMATELE DOCUMENTELOR

1. — 1384 mai 1, Horlăceni. Petru voievod dăruieşte bisericii Sf. Ioan Botezătorul din tîrgul Siret, construită cu cheltuiala mamei sale, Margareta, pentru călugării predicatori, venitul vămii din acelaşi tîrg.

2. — 1392 (6900) martie 30, Roman. Roman voievod, împreună cu fiii săi, Alexandru şi Bogdan, dăruieşte lui Ionaş viteazul satele Ciorsaceuţi, Vladimirăuţi şi Bucurăuţi, pe Siret, toate într-un ocol, arătîndu-se hotarul acestuia (pl. I).

3. — ⟨1392, probabil după martie 30 — decembrie 31⟩ (6⟨900⟩), Roman. Roman voievod face o danie.

4. — 1393 (6901) noiembrie 18, Suceava. Roman voievod împreună cu fiii săi, Alexandru şi Bogdan, dăruieşte lui Todor şi fraţilor săi, Dumitru, Petru, Mihail şi Giurgiu, fiii lui Dragomir Albu, un sat pe Suceava, arătîndu-i-se hotarul.

5. — 1397 (6905) aprilie 18. Ştefan voievod dăruieşte lui Coşcu şi fratelui său, Toader, satul Rugăşeşti, pe Siret, arătîndu-i-se hotarul.

6. — 1398 (6906) iulie 2. Ştefan voievod şi „fratele" său, Alexandru, dăruiesc m-rii Pobrata satele Bodino şi altul „mai din sus de acela", pe pîrîul Pobrata, arătîndu-li-se hotarul stabilit de Bîrlă Hîrlăoanul, Coman, Cunţu şi Şandru.

7. — ⟨1398, după iulie 2—1400, înainte de aprilie 23⟩. Iuga voievod dăruieşte lui Şărban Hîndău satele Solomoneşti, pe Topoliţă, Munteni şi Pînteceşti, pe Cracău, cu hotarele lor vechi.

8. — ⟨1398, după iulie 2—1399, înainte de noiembrie 28⟩. Iuga voievod dăruieşte lui Braia un loc pe Strahotin, arătîndu-i-se hotarul.

9. — 1399 (6908) noiembrie 28. Iuga voievod, împreună cu „fraţii" săi, Alexandru şi Bogdan, dăruieşte lui Ţiban un sat pe Gîrbovăţ şi altul pe Bîrlad, în gura pîrîului Crasna, arătîndu-li-se hotarele (pl. II).

10. — 1400 (6908) iunie 29. Alexandru cel Bun voievod, împreună cu fratele său, jupan Bogdan, dăruieşte lui Stroe şi lui Ion satul Gîrtanul, pe Tazlău; de asemenea, dăruieşte numai lui Stroe satul Poiana, pe acelaşi rîu, arătîndu-se hotarele ambelor sate (pl. III).

11. — 1400 (6908) august 4. Alexandru cel Bun voievod, împreună cu fratele său, jupan Bogdan, dăruieşte lui Nicula şi fraţilor săi, Mihail şi Toader, un sat al lui Berea, arătîndu-i-se hotarul.

12. — 1400 (6908) septembrie 1. Alexandru cel Bun voievod, împreună cu fratele său, jupan Bogdan, dăruieşte lui Mogoş un sat pe Vilna, arătîndu-i-se hotarul.

13. — 1401 (6909) iunie 28. Alexandru cel Bun voievod, împreună cu fratele său, jupan Bogdan, dăruieşte unui boier un sat la Strungă, arătîndu-i-se hotarul (pl. IV).

14. — 1401 (6909) iulie 30, Suceava. Alexandru cel Bun voievod, împreună cu fratele său, jupan Bogdan, încuviinţează întemeierea unei episcopii armene în Moldova, cu scaunul la Suceava, subordonînd toate bisericile armeneşti din ţară episcopului Ohanes şi punîndu-i pe armeni sub jurisdicţia episcopală a acestuia (pl. V).

15. — ⟨1402—1407⟩. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte Mitropoliei Sucevei locul Poiana Vlădicăi, mai jos de tîrgul Iaşi, în amintirea faptului că acolo domnul, boierii şi poporul au întîmpinat moaştele Sf. Ioan cel Nou.

16. — 1402 (6910) octombrie 31. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte m-rii Moldoviţa două mori, jumătate dintr-o moară de sladniţă şi patru sălaşe de tătari, toate din tîrgul Baia.

17. — 1403 (6911) ianuarie 7, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte „Episcopiei" Moldovei satele Averăuţi, pe Suceava, şi Hreaţca, lîngă tîrgul Suceava, cu hotarele lor vechi.

18. — 1403 (6911) august 1, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Baliţă Mudricica valea pîrîului Crasna, la Cobîla, împreună cu satele Comanăuţi şi Crămetoneşti, arătîndu-i-se hotarul, precum şi un sat la Slava, pe Muntecel.

www.dacoromanica.ro

19. — 1404 (6912) iulie 20. Alexandru cel Bun voievod, împreună cu fratele său, Bogdan, dăruieşte m-rii Pobrata satele Bodinţi şi altul „din sus de acela", pe pîrîul Pobrata, arătîndu-li-se hotarul stabilit de Bîrlă de la Hîrlău, Coman şi Conţu.

20. — 1406 (6914) mai 1. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Vlad Dolhici satul unde este casa lui, pe Crasna, şi locul pustiu numit Fîntîna Veprova, peste Prut, deasupra Săratei.

21. — 1407 (6915) ianuarie 7. Iosif, mitropolitul Moldovei, în înţelegere cu domnul, Alexandru cel Bun voievod, hotărăşte ca m-rile Neamţ şi Bistriţa să fie unite sub aceeaşi conducere, numindu-l ca egumen pe preotul Domentian. (pl. VI).

22. — 1407 (6915) martie 8, Suceava. Alexandru cel Bun voievod, împreună cu fratele său, jupan Bogdan, dăruieşte lui Mihail Popşa satele Scorţeuţi, pe Pîrîul Negru, şi Pancăuţi, mai sus de Călugării din Dumbravă, cu hotarele lor vechi.

23. — 1408 (6916) septembrie 16, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte bisericii Sf. Vineri din tîrgul Roman, unde era îngropată mama sa, cneaghina Anastasia, satele Leucuşăuţii lui Brătianu, cu moară, şi unde a fost Bratul, peste Moldova, precum şi un vad pe Moldova, mai jos de tîrgul Roman (pl. VII).

24. — 1409 (6917) ianuarie 28, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Giurgiu Ungureanul satele Ungureni şi Suhodol, cu vie, primului arătîndu-i-se hotarul, precum şi satele Porceşti, Sperleşti, Negrileşti, Neagăşeşti şi unde este Coman, la Turlui, cu hotarele lor vechi.

25. — 1409 (6917) aprilie 18, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte Mănăstirii din Poiana Siretului bălţile de la gura Şomuzului şi un loc pentru vie (pl. VIII).

26. — 1409 (6917) noiembrie 7, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte m-rii de la Neamţ iezerul Luciul, pe Prut.

27. — 1409 (6917) noiembrie 18, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte m-rii Moldoviţa vama Moldoviţei.

28. — 1410 (6918) martie 15, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Domoncuş stolnic şi fraţilor săi, Blaj şi Iacobu, fiii lui Ghelebi Miclouş, satele Stanişoreşti, Laslăuţi, Grozăşti şi Stoeneştii de la Vlicic, pe Caşen şi pe Oituz, cu hotarele lor vechi.

29. — 1411 (6919) ianuarie 6, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte m-rii Bistriţa satele Mitiucăuţi şi Braşăuţi, cu hotarele lor vechi, precum şi un obroc anual de 10 buţi de vin, 10 coloade de grîu şi 9 postavuri de Cehia, iar egumenului un postav şi jumătate de stofă cenuşie; de asemenea, hotărăşte ca m-rea de la Bohotin să asculte de m-rea Bistriţa.

30. — 1411 (6919) septembrie 22, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Şoldan Petru, soţiei sale, fiica lui Giulea, şi fratelui său, Miclouş, satul Tamîrtaşăuţi, pe Şomuz, în afară de cinci curţi de tătari, dăruite Mănăstirii din Poiană; de asemenea, dăruieşte numai lui Şoldan şi soţiei sale satul de la Movila Găunoasă. Ambele sate aveau hotarele lor vechi.

31. — 1411 (6919) septembrie 22, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte Mănăstirii din Poiană cinci curţi de tătari din satul Tamîrtaşăuţi, de pe Şomuz, cu consimţămîntul lui Şoldan Petru, căruia îi este dăruit satul.

32. — 1412 (6920) februarie 19, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Roman diac şi fratelui său, Tudor, fiii lui Stanislav de la Neamţ, satele Doleşti şi Leontineşti, pe Tazlăul Sărat, arătîndu-li-se hotarul (pl. IX).

33. — 1412 (6920) aprilie 3. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Coman, fiul lui Găliş, un loc pustiu lîngă Başeu, să-şi întemeieze un sat, arătîndu-i-se hotarul stabilit de Giurge de la Frătăuţi şi Tobuciu.

34. — 1412 (6920) aprilie 5, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Giurca Dragotescul satele Volodăuţi şi Cernauca de Sus, din dreptul satului Toporăuţi, cu hotarele lor vechi.

35. — 1413 (6921) iulie 6, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dă în stăpînirea soacrei sale, doamna Anastasia, satul Coţmanul Mare cu toate cătunele depinzînd de el: Suhoverhul, Hliveşti şi Davidăuţi, precum şi cu toate locurile depinzînd de acestea, pînă la satul Valeva şi pînă la pădurea Dumbrava, urmînd ca după moartea ei aceste sate şi locuri să treacă în proprietatea Episcopiei de Rădăuţi.

36. — 1414 (6922) august 2, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Şandru şi soţiei sale, Marta, satul Muntenii Scutaşi, cu hotarul său vechi.

37. — 1414 (6922) august 2, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Toader Pitic şi fratelui său, Dragul, satele unde a fost Veriş Stanislav, la Cobîla, unde au fost cneji Lie şi Ţigăneştii, la gura Jeravăţului, şi unde sînt cneji Tamaş şi Ivan, pe Bîrlad, cu hotarele lor vechi. (pl. X).

38. — 1414 (6922) decembrie 20, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Crăciun Belcescul satele unde este casa lui şi Negoeşti, pe Pîrîul Alb, ultimului arătîndu-i-se hotarul.

39. — ⟨1414, după decembrie 20—1419, înainte de aprilie 8⟩. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte zugravilor Nichita şi Dobre, pentru zugrăvirea unei biserici din Tîrgul de Jos şi a alteia la alegerea domnului sau a unei case ori a unui pridvor, satele Crainiceşti şi Leucuşeşti, pe Drăsliviţa, arătîndu-li-se hotarul stabilit de Dragomir Dolh (pl. XI).

www.dacoromanica.ro

40\. — 1415 (6923) aprilie 13, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte m-rii de la Homor a lui Ion vornic satul unde au fost Tatomir şi Pîrtea, la obîrşia Solonețului, şi seliştea lui Dianiş, cu hotarele lor vechi, punînd zavescă 50 de ruble de argint curat acelora care vor contesta dania făcută (pl. XII).

41\. — 14⟨15⟩ (69⟨23⟩) iulie 12. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte m-rii Bistrița satul lui Opriş şi al nepotului acestuia, Oană, pe Chivejdi, şi îi întăreşte satele: unde au fost Maxim şi Voinea, dăruit m-rii de Ion vornic de Suceava, Cauceleşti, pe Cracău, dăruit de Ion Jumătate, Gîndiți şi trei sate pe Racova, dăruite de Negru, toate cu hotarele lor vechi (pl. XIII).

42\. — 1418 (6926) ianuarie 15, Baia. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Vlad şi lui Cristea, în urma judecății cu Maicolea, fiica lui Stoian, cu fiii ei, Cozma şi Sîn, şi cu nepoții ei, Balotă şi Dragoş, satul Solca, punînd zavescă 80 de ruble de argint curat acelora care vor contesta hotărîrea luată (pl. XIV).

43\. — 1418 (6926) martie 17, Tîrgul de Jos. Alexandru cel Bun voievod întăreşte m-rii Moldovița satele Provorotie şi Oprişinți, cu hotarele lor vechi, dăruite m-rii de Sîn Bîrlici.

44\. — ⟨1418⟩ mai 15. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Văscan şi „tovarăşilor" săi, Pitic, Ghiocu, Ardău şi Bucur, satul Şărbeşti, la Dumbravă, cu hotarul lui vechi.

45\. — 1419 (6927) aprilie 8, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Dragomir şi lui Ioanăş, fiii lui Ştefan al lui Borîlă, satele: unde este casa lor, Paşcani şi Dragoteşti, pe Nechid, în Cîmpul lui Dragoş, Provozeşti şi poiana lui Opriş, pe Tazlăul Sărat, cu hotarele stabilite de Şandrişor şi de Iliaş ceaşnic.

46\. — 141⟨9⟩ —142⟨1⟩ (692⟨7⟩—692⟨9⟩) aprilie 14. Alexandru cel Bun voievod întăreşte m-rii Moldovița satul Vaculinți şi seliştea lui Zîrnă, cu hotarele lor vechi, dăruite m-rii de soția sa, Ana, înainte de moarte.

47\. — 1420 (6928) aprilie 25, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Oană vornic satele Corneşti, Miclăuşeşti, Loznova, Săcăreni, Vorniceni, Dumeşti, Țigăneşti, Lavreşti, Sadova şi Homiceşti, pe Bîcovăț, arătîndu-li-se hotarul; de asemenea, îi dă dreptul să întemeieze în acelaşi hotar cîte prisăci va putea.

48\. — 1421 (6929) decembrie 13. Alexandru cel Bun voievod, împreună cu fiul său, Iliaş voievod, şi cu aprobarea a 51 de boieri moldoveni, dă în folosință fostei sale soții, Rimgaila, sora regelui Poloniei şi a marelui cneaz al Lituaniei, pe timpul vieții ei, tîrgul Siret şi Volhovățul, cu toate satele, cătunele, morile, iazurile şi vămile care depind de acestea, adăugînd suma de 600 de ducați de aur anual (pl. XV).

49\. — 14⟨22⟩ (69⟨30⟩) —14⟨31⟩ (69⟨39⟩). Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Ivaşcu Vladicicu şi fraților săi, Petrea, Iuraşcu şi Dancul, precum şi nepotului lor, Milea, satele Hodoracinți şi Gvozdăuți, pe Vilia.

50\. — 1422 (6930) martie 12, Neamț. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte m-rii Neamț satul Budzeşti, pe Moldova, cu hotarul vechi, şi seliştea lui Nenovici, pe Topolița, arătîndu-i-se hotarul stabilit de Mîndricica, Dan ceaşnic şi Neagoe gramatic.

51\. — 1422 (6930) august 20. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte m-rii Bistrița vama tîrgului Bîrlad.

52\. — 1422 (6930) decembrie 25. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Boguş şi tatălui său, Nesteac, satul Cuciur, cu hotarul lui vechi (pl.XVI).

53\. — 1423 (6931) martie 12, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Batin satele: unde este casa lui, unde a fost Lupşe şi unde este vadul de la Putna, toate pe Putna cu hotarele lor vechi (pl. XVII).

54\. — 1423 (6931) martie 31, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Oană Popşa şi fratelui său, Moişă Filosofu, satul Sîrbi şi satul lui Moişă Filosofu, pe Rebricea, cu hotarele lor vechi.

55\. — 1423 (6931) aprilie 15, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Veriga vătăman un loc lîngă drumul Băii, cu hotarul stabilit de Lațco şi Corlat, în urma judecății cu fiii boierului Rotîmpan (pl. XVIII).

56\. — 1424 (6932) februarie 16, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte preotului Iuga şi fratelui său, Nan, satul Buciumeni, lîngă Baia, arătîndu-i-se hotarul.

57\. — 1424 (6932) ⟨august 26⟩. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Stanciul David satul Badeuți, pe Prut, satul lui Stanciul, satul lui Purcel şi satul Mărinei, pe Putna.

58\. — ⟨1424—1425⟩ (6...) septembrie 4, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Nănbaci Bărbosul, soției sale, Marena, şi nepoatelor acesteia, Anuşca şi Stana, satul unde este casa lui, pe Şomuz, cu hotare parțial schimbate.

59\. — 1424 (6932) octombrie 9, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Toader şi lui Lie un loc pe Tazlău, la obîrşia Frumoasei, cu hotare parțial stabilite de Giurgiu globnic, pentru a-şi întemeia o mănăstire (pl. XIX).

60\. — 1425 (6933) ianuarie 30, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Ştefan Zugraf, cu dreptul fraților săi de a-l moşteni în caz de desherență, satele Berchişeşti, Eremieşti, Popeşti şi unde este jude Paşco, pe Miletin, arătîndu-li-se hotarul.

www.dacoromanica.ro

61. — 1425 (6933) mai 12, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Stroici satele Levoşăuţi, cu toate cătunele, şi Nepolocăuţi precum şi locurile pustii de la Derenăuţi şi de pe Roşul, toate cu hotarele lor vechi; de asemenea, îi întăreşte satele lui Ravas de la Suceava şi de la Jijia,precum şi robii tătari.

62. — ⟨1425—1426⟩ decembrie 28, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Toader şi fratelui său, Petru, fiii lui Ştefan Stravici, precum şi unchilor lor, Giurgiu şi Costea, satele unde sînt Şerba Pauşescul şi Lazor, unde sînt Neagu Barbosu şi Dragomir Hasnăş şi Bălţaţi, la Cîrligătură, precum şi unde a fost Laţco, unde sînt Mihul şi Panici, unde este Stancuţ şi unde este Stanciul, pe Nîrnova, toate cu hotarele lor vechi.

63. — 1426 (6934) mai 22. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Ştefan cliucinic satele Dragosineşti, pe Berheci, cu hotarul lui vechi, şi Dragsineşti, la obîrşia Dobrotvorului, precum şi pustia Pojarita cu toate poienile, ultimelor două arătîndu-li-se hotarul; de asemenea, acordă soţiei lui Ştefan, Olenca, în caz de desherenţă, dreptul de a stăpîni, pînă la moartea ei, pustia Pojarita (pl. XX).

64. — 1426 (6934) august 12, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Giurgiu Stîngaci satele Popeşti şi Fîntînele, Mihneşti, pe Bahlui, Cioltanii de la Glod,precum şi o poiană, toate la Cîrligătură, cu hotarele lor vechi.

65. — 1427 (6935) august 18, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Herman şi fratelui său, Iaţco, satul Voitin, împreună cu locul unde este mănăstirea lor şi cu locul de fînaţ, cu hotarul lui vechi.

66. — 1427 (6935) ⟨septembrie⟩, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Onicica satul unde este casa lui, la Cîrligătura, cu hotarul de care va avea nevoie.

67. — 1427 (6935) septembrie 14, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte m-rii Neamţ satele Cristianeşti şi Temeşeşti, la gura Neamţului, arătîndu-li-se hotarul.

68. — 1427 (6935) septembrie 16, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăru ieşte preotului Andrei şi fraţilor săi, Filip şi Mihul, fiii protopopului Simion, satul Trîmedecii, pe Cuţitna, şi seliştea lui Micul, cu hotarele lor vechi.

69. — 1427 (6935) octombrie 15, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dărue ieşte lui Oancea şi soţiei sale, Nastea, satul unde a fost casa lui Dobrăcin şi a lui Bratul Ple-şescul, la Carpeni, cu hotarul vechi arătat din nou.

70. — 1428 (6936) februarie 16, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Iurie, lui Cozma şi surorii lor, Motruna, fiii lui Stan Lucaveţ, precum şi lui Simion, Costea, Dieniş şi Şandru, fiii lui Şerbco, satele Lucaveţ şi Pancăuţi, pe Siret, cu hotarele lor vechi.

71. — 1428 (6936) aprilie 2, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Dragomir satele Corni şi Strîmbi, precum şi un loc pustiu lingă ele pentru a-şi întemeia un sat, pe Cracău, arătîndu-li-se hotarul.

72. — 1428 (6936) aprilie ⟨3—30⟩, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Opriş satul Oprişani, pe Şomuz.

73. — 1428 (6936) aprilie 8. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Tăvăd r satul unde este casa lui, pe Berheci, cu hotarul vechi, precum şi un loc pustiu pe pîrîul Melişcoae, cu hotarul de care va avea nevoie satul ce-l va întemeia.

74. — 1428 (6936) aprilie 15, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Vîlcea, fiul protopopului Zaharia, satul Călugări, pe Vulhova, cu hotarul lui vechi (pl. XXI).

75. — 1428 (6936) iulie 8, Mănăstirea Bistriţa. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte m-rii Bistriţa 31 sălaşe de ţigani şi 12 bordeie de tătari.

76. — 1428 (6936) iulie 24, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Sinata şi fraţilor săi, Toader şi Berea, satele: unde este casa lui, pe Zeletin, unde a fost Dragoş, pe Frumuşel, şi unde este cneaz Ciorsac, pe Tutova, cu hotarele lor vechi.

77. — 1428 (6936) iulie 29, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Nan satele Buciumeni şi Stănigeni, cu hotarele lor vechi (pl. XXII).

78. — 1428 (6936) august 17, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Stanciul satul Bănila, iar lui Cristea şi soţiei sale, Maria, satul Iuginţi, cu hotarele lor vechi.

79. — 1428 (6936) septembrie 3, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Fundea satul Fundeni, pe Albinea, arătîndu-i-se hotarul.

80. — 1428 (6936) decembrie 4, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte m-rii Neamţ satul Başoteni, cu hotarul lui vechi, dăruit acesteia de Manuil Başotă (pl. XXIII).

81. — 1428 (6936) decembrie 28, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Lazăr, Stanciul, Costea şi surorilor lor, fiii lui Ion vornic, seliştea lui Dobrin, la Homor, împreună cu mănăstirea lor de acolo, arătîndu-i-se hotarul, şi le dăruieşte, pentru aceeaşi mănăstire, satele: unde a fost vătăman Minco, unde a fost cneaz Stan şi satul de la iazul lor, sub Dumbrava Înaltă, cu hotarele de care vor avea nevoie.

82. — 1429 (6937) ianuarie 10, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Crăciun Purcelescul satul Purceleşti, cu hotarul lui vechi şi cu jumătate din venitul morii existente sau al morii pe care el şi-ar construi-o, potrivit înţelegerii dintre fiicele lui Micul.

 www.dacoromanica.ro

83. — 1429 (6937) februarie 1, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Ivaşco, cu dreptul fraţilor săi de a-l moşteni în caz de desherenţă, jumătate din satul Vicşineţi, pe care i-a dat-o în stăpînire tatăl său, Giurgiu de la Frătăuţi, în urma înţelegerii cu Manciul, fiul fratelui său, Petru, căruia i-a dat în schimb, pentru partea sa din Vicşineţi, satul Corjdanăuţi.

84. — 1429 (6937) februarie 10, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte soţiei sale, cneaghina Marena, şi fiului său, Petru, m-rea de la Vişnevăţ, arătîndu-i-se hotarul, satul Calinăuţi, care a fost al lui Cristea, satele Vrăneşti, Beleşti, Cîndreşti, Prijolteni, Hrişani ş.a., la Botne, cu hotarele lor vechi, precum şi robi ţigani.

85. — ⟨1429, după februarie 10—1430, înainte de iulie 7⟩. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Danciul şi fraţilor săi satul tatălui lor, unde cade Hubalna în Bîrlad, cu hotarul lui vechi.

86. — 1429 (6937) aprilie 17, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Radul gramatic satele Zubricăuţi şi Ivancăuţi, la Terebne, cu hotarele lor vechi şi cu dreptul de a-şi face mori pe Ciuhru (pl. XXIV).

87. — 1429 (6937) aprilie 20, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Roman două sate.

88. — 1429 (6937) mai 27, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Ion Cupcici satele Cupca, peste Prut, şi Neagouţi, pe Racovăţ, cu hotarele lor vechi, precum şi un loc pe Racoveţe, de la Neagouţi pînă la hotarul lui Grozea, pentru a-şi întemeia sate.

89. — 1429 (6937) iunie 1, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Onică satul unde este casa lui, pe Jijia, cu hotarul vechi.

90. — 1429 (6937) iunie 3, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic, 18 sate, 3 selişti şi 20 de locuri pentru a-şi întemeia sate precum şi mănăstirea lor de la Homor.

91. — 1429 (6937) iunie 19, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Dan Uncleat jumătate din satul Verejani, satele Ciulineşti şi unde a fost Oanţă, pe Prut, precum şi Demiianăuţi, Zubreuţi şi unde este Stepan vătăman, cu pricuturile, peste Prut, cu hotarele vechi, în afară de cel al satului Zubreuţi, arătat acum; de asemenea, îi dăruieşte trei locuri pustii pentru a-şi întemeia sate, cu hotarele de care acestea vor avea nevoie.

92. — 1429 (6937) august 31. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte m-rii Neamţ iezerul Zagorna, la Nistru, şi prisaca de la Zagorna, scutind totodată de vamă carele cu produse ale acestei mănăstiri.

93. — 1429 (6937) septembrie 1, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte m-rii Neamţ iezerul Zagorna, la Nistru, şi prisaca de la Zagorna, precum şi un obroc anual de 12 buţi de vin din desetina Neamţului.

94. — 1429 (6937) septembrie 24, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Bena, fraţilor săi, Macrea, Mihail, Giurgiu, Micul şi Manea, şi surorilor sale, toţi fii ai lui Petru, jumătate din satul Făurei, pe Vaslui, precum şi satele Miroslăveşti şi unde a fost casa tatălui lor, toate cu hotarele lor vechi.

95. — 1429 (6937) octombrie 15, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte soţiei sale, Marena, satul lui Verişceac şi satul lui Nan, pe Siret.

96. — 1430 (6938). Alexandru cel Bun voievod, pentru satele Spineni şi Blăneşti, pe Bîrlad, şi unde a fost Radul Dumbravnic, pe Trotuş.

97. — 1430 (6938) februarie 21, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Voiniag şi fratelui său, Bera, fiii lui Coste, satul Tîrnauca, cu hotarul lui vechi.

98. — ⟨1430—1431⟩ aprilie 10. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Vlad Adiş satul Pătrăuţi, cu trei cătune, pe Suceava, ocolul Tisăceşti, trei sate pe Vîlhouţi şi alte zece sate pe Lăpuşna, toate cu hotarele lor vechi.

99. — 1430 (6938) iulie 7. Alexandru cel Bun voievod întăreşte împărţirea satelor stăpînite de Ioan Giumătate între fiii acestuia, Jurju, Şteful şi Mîndrea.

100. — 1430 (6938) decembrie 23, Suceava. Alexandru cel Bun voievod, împreună cu soţia sa, Marina, dăruieşte m-rii Neamţ iezerul Zagorna, la Nistru, şi prisaca de la Zagorna, o treime din venitul celor trei mori de la Baia şi un obroc anual de 12 buţi de vin din desetina Neamţului.

101. — 1431 (6939) februarie 6, Suceava. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte m-rii Bistriţa venitul vămii de la Tazlău şi patru prisăci: la Bohotin, pe Tîrnauca, pe Itchil şi la gura Botnei, punînd totodată sub ascultarea ei m-rea Sf. Nicolae, împreună cu satul, moara şi seliştea de pe Nechid (pl. XXV).

102. — 1431 (6939) aprilie 30, Bascăcăuţi. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte preotului Iuga satul Miclea de la Bahna, pe Tutova, şi satul Balan de la Strîmba, cu hotarele lor vechi.

103. — 1431 (6939) iunie 15, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Cupcici vornic 14 sate cu hotarele lor vechi, trei locuri pustii pentru a-şi întemeia sate noi, arătîndu-li-se hotarele, precum şi o prisacă (pl. XXVI).

www.dacoromanica.ro

104. — 1431 (6939) iulie 31, Mănăstirea Bistriţa. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte m-rii Bistriţa două prisăci, una pe Lopatna şi alta pe Itchil, scutindu-le de desetină, precum şi casa lui Crăciun de la Piatra (pl. XXVII).

105. — 1431 (6940) decembrie 20, Suceava. Alexandru cel Bun voievod întăreşte lui Balotă şi lui Oancea o parte din satul Tamărtaşinţi, cu hotarul vechi, dată lor de Giurgiu pentru că i-au plătit gloaba cu care acesta trebuia să-şi răscumpere pedeapsa cu moarte ce-i fusese hotărîtă în urma unei judecăţi cu Iliaş (pl. XXVIII).

106. — 1432 (6940) ianuarie 2, Gura Cracăului. Ilie voievod dăruieşte lui Dragoş Urlat satul unde este casa lui, pe Tutova, arătîndu-i-se hotarul stabilit de Vlad cel Bătrîn; de asemenea, hotărăşte ca beneficiarul să ţină de steagul de la Tutova şi să fie sub ascultarea judecătorului de acolo.

107. — 1432 (6940) ianuarie 4, Suceava. Ilie voievod dăruieşte lui Oană şi soţiei sale, Anna, fiica lui Negrea, satele Coşilăuţi şi Stanulăuţi, sub Nesfoiu, ultimului arătîndu-i-se hotarul.

108. — ⟨1432 ianuarie — 1433 februarie⟩ 4, Suceava. Ilie voievod dăruieşte lui Staia satele Tuzara, pe Jelcova, şi unde este cneaz Onică, mai jos de seliştea Heghetiş, cu hotarele lor vechi, hotărînd totodată ca beneficiarul să fie sub ascultarea directă a cetăţii de scaun din Suceava (pl. XXIX).

109. — 1432 (6940) ianuarie 13, Suceava. Ilie voievod dăruieşte lui Onica satele unde este casa lui şi Vicoleni, pe Jijia, cu hotarele lor vechi.

110. — 1432 (6940) ianuarie 17, Suceava. Ilie voievod întăreşte lui Dragoş de la Stamnic satul unde este casa lui, pe Stamnic, cu hotarul vechi.

111. — 14⟨32⟩ (69⟨40⟩) aprilie 5. Ilie voievod dăruieşte lui Ivaşcu Velna Murgu satele Murgeşti, Childina şi Negrileşti.

112 — 1432 (6940) august 14, Suceava. Ilie voievod dăruieşte lui Isaia satele Tişeuţi, pe Suceava, Selajani, Dumbrăveni, Medveja, Bojii lui Petru, Dreslivele şi Jerdeni, precum şi cîte o jumătate din satele Bosancea şi Borîlea lui Giurgiu.

113 — 1433 (6941) ianuarie 28, Suceava. Ilie voievod dăruieşte Matuşiţei, mamei sale, Maria, şi fraţilor ei satul unde a fost Neagoe Gănescul, pe Plotuniţa, cu hotarul lui vechi (pl. XXX).

114. — 1433 (6941) februarie 26, Suceava. Ilie voievod dăruieşte lui Dan vornic, soţiei sale, Maruşca, şi fratelui ei, Ionul, satul unde a fost Petriţă, pe Tamaş, cu hotarul lui vechi.

115. — 1433 (6941) februarie 27. Ilie voievod întăreşte lui Mihail şi surorilor lui, Maruşca şi Anuşca, copiii lui Bălici, satul din mijloc de pe Tămăşel, cu hotarele lui vechi.

116. — 1433 (6941) iunie ..., Suceava. Ilie voievod întăreşte lui Petru Durnea şi fraţilor săi, Ion şi Giurgiu, satul Durneşti, pe Ciuhur, cu hotarele lui vechi.

117. — 1433 (6941) iunie 15, Suceava. Ilie voievod dăruieşte lui Onea cliucinic satul lui Docolin, pe Bîrlad, arătîndu-i-se hotarul (pl. XXXI).

118. — 1433 (6941) noiembrie 3, Suceava. Ştefan voievod întăreşte lui Mihail Cristianescul jumătate din satul Cristianeşti, cu hotarele sale vechi (pl. XXXII).

119. — 1433 (6941) noiembrie 9, Suceava. Ştefan voievod dăruieşte lui Danco, fiul lui Giurgiu de la Frătăuţi, satul Mianăuţi, la Suceava, cu hotarele lui vechi, şi patru curţi de tătari.

120. — 1433 (6941) noiembrie 16, Suceava. Ştefan voievod dăruieşte lui Hodco Costici, soţiei sale, Vasiutca, şi fraţilor ei satele: unde este curtea Anuşcăi, Hueţeni, Sineşti şi Glodeni, pe Vorona, cu hotarele lor vechi, precum şi o moară pe Siret.

121. — 1433 (6941) decembrie 14. Ştefan voievod dăruieşte lui Micle satele Răusăni, pe Jijia, şi Micodani, pe Bîrlad.

122. — ⟨1433—1434; 1444—1446⟩ decembrie 19, Suceava. Ştefan voievod porunceşte şoltuzilor şi pîrgarilor din toate tîrgurile ţării să permită negustorilor braşoveni să-şi vîndă mărfurile lor mărunte (pl. XXXIII).

123. — 1434 (6942). Ştefan voievod pentru satul de la Movilă, pe Cobîle, pentru un sat de la Derenice şi pentru dvoriştea lui Rosomac, peste Prut.

124. — 1434 (6942) ianuarie 29, Suceava. Ştefan voievod dăruişete lui Blaj şi fraţilor săi, Domoncuş stolnic şi Iacob, satele Roşiori, unde este Pavel Bulgarul şi unde este Mic Ruptura, precum şi seliştea lui Mîrlec, cu hotarele lor vechi (pl. XXXIV).

125. — 1434 (6942) ianuarie 29, ⟨Suceava⟩. Ştefan voievod întăreşte lui Gruban satele Şuşneşti şi Tămaşul şi un loc mai sus de Cărăpciuneşti, toate lîngă tîrgul Bîrlad, precum şi seliştea lui Mihai Bărbosul.

126. — 1434 (6942) februarie 10, Suceava. Ştefan voievod dăruieşte lui Groza şi fratelui său, Mihail, satul Clicicăiuţi, cu hotarul lui vechi.

127. — ⟨1434—1435; 1444—1447⟩ martie 5, Suceava. Ştefan voievod porunceşte boierilor, vornicilor, şoltuzilor şi pîrgarilor, juzilor, vătămanilor şi tuturor celor care au datornici printre tîrgoveţii din Braşov să nu le ia acestora nici un fel de zălog, ci să se judece cu ei în faţa dregătorilor braşoveni.

www.dacoromanica.ro

128. — 1434 (6942) aprilie 24, Suceava. Ştefan voievod întăreşte preotului Iuga satul Buciumeni, satele unde este Miclea din Bahnă şi unde este Balan din Strîmba, pe Tutova, cu hotarele lor vechi, precum şi un loc pustiu mai jos de iazul lui Baliţă, pe Başeu, şi seliştea lui Oţel, pe Podraga, pentru a-şi întemeia două sate, cu hotarele de care acestea vor avea nevoie.

129. — 1434 (6942) aprilie 24, Suceava. Ştefan voievod întăreşte preotului Iuga satele Buciumeni, Miteşti şi Radeşani, Ciorsăceşti, pe Şomuz, Mînzaţi, la obîrşia Liubanei, Temeşeşti, la gura Studineţului, Lăleşti şi Hălmăgeşti, pe Tutova, unde este jude Mihaiu, la obîrşia Strajnicei, cu hotarele lor vechi, precum şi un loc pe Strîmba pentru a-şi întemeia alte sate.

130. — 1434 (6942) mai 25, Iaşi. Ştefan voievod dăruieşte preotului Ioil un loc pustiu lîngă Balosin, la Cîrligătura, pentru a-şi întemeia o mănăstire (pl. XXXV).

131. — 1434 (6942) iunie 26, Suceava. Ştefan voievod dăruieşte Mănăstirii din Poiană trei sălaşe de ţigani.

132. — 1434 (6942) iulie 12, Dorohoi. Ştefan voievod dăruieşte m-rii Moldoviţa două sălaşe de ţigani.

133. — 1434 (6942) octombrie 8, Suceava. Ştefan voievod întăreşte lui Cristea Voruntai satul unde este Romaneasa, între cele două Bahluiuri, cu hotarele lui vechi (pl. XXXVI).

134. — 1434 (6942) octombrie 8, Suceava. Ştefan voievod dăruieşte lui Giurgiu şi lui Ion satul unde sînt juzi Fătu şi Ilie, la obîrşia Săratei, cu hotarul lui vechi, punîndu-l sub ascultarea judecătorului de la curtea domnească din Iaşi (pl. XXXVII).

135. — 1435 (6943) ⟨ianuarie 1—iulie⟩. Ştefan voievod pentru satul Puţureni.

136. — 1435 (6943) ianuarie 3. Ştefan voievod întăreşte lui Micul Neagoe şi lui Răspop Opriş jumătate din satul Suhodol.

137. — 1435 (6943) martie 30, Suceava. Ştefan voievod dăruieşte lui Mic al lui Voineag satele unde au fost Mic şi Sina şi unde au fost Radul şi Orîş, pe Tamaş, cu hotarele lor vechi, precum şi un vad pe Siret, cu piuă.

138. — 1435 (6943) aprilie 4, Suceava. Ştefan voievod dăruieşte lui Cîndea şi fiilor săi, Malea şi Oancea, satul Cîndeşti, cu hotarul lui vechi, iar numai lui Oancea seliştea lui Drăgoi, ambele în Cîmpul lui Dragoş.

139. — 1435 (6943) aprilie 14, Suceava. Ştefan voievod întăreşte lui Petru Hudici satul unde este curtea lui Mîndrea, cu pricuturile, pe Siret, seliştea Lumireni, pe Milcov, cu hotarele lor vechi, o prisacă la obîrşia Ogrincei, trei locuri pustii pentru a-şi întemeia sate, cu hotarele de care acestea vor avea nevoie, precum şi două sălaşe de ţigani.

140. — 1435 (6943) mai 12, Suceava. Ştefan voievod dăruieşte lui Ivaşco Podobitu satul unde este casa lui, la Cîrligătură, cu hotarul său vechi.

141. — 1435 (6943) ⟨mai⟩ 26, Gura Başeului. Ştefan voievod porunceşte judecătorilor de la Bacău şi de la Trotuş să nu mai împiedice pe tîrgoveţii din Braşov să facă negoţ (pl. XXXVIII).

142. — 1435 (6943) octombrie 8. Ilie voievod dăruieşte lui Ilieş Liciul postelnic şi fratelui său, Simion, satele Ivancicăuţi şi Vanceneşti, cu hotarele lor vechi.

143. — 1435 (6943) octombrie 18, Hotin. Ilie voievod dăruieşte lui Stan Babici satele Sobraneţi, în ţinutul Ţeţina, Vascăuţi şi Budinţi, cu hotarele lor vechi, ultimele două pierdute de foştii lor proprietari, Mişea şi Mihail al lui Coşcă, în hiclenie (pl. XXXIX).

144. — 1435 (6943) noiembrie 25, Suceava. Ilie voievod întăreşte preotului Micu satele unde este casa lui şi unde sînt juzi Stoian şi Giurgiu Blidaru, pe Rebricea Mică, cu hotarele lor vechi.

145. — ⟨1436⟩ februarie 17, Suceava. Ilie voievod întăreşte lui Mihăilă Bărbosul satele Drăgoeşti, pe Cracău, şi Vîrtop, cu vechile lor hotare.

146. — ⟨1436, după martie 8—1441 decembrie 31⟩ (694 ...). Ilie şi Ştefan voievozi pentru satele Căiniceni şi Pleşăni.

147. — 1436 (6944) aprilie 12. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Baico satele Dolheşti, Negreşti, Almăşelul, Horăeţeşti, Roşcani şi Dobreni.

148. — 1436 (6944) aprilie 21, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Stanciu Hotnog pîrcălab de Hotin satul Crasna, cu hotarul lui vechi.

149. — 1436 (6944) mai 4, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Duma Uranie şi fratelui său, Petru, un loc pustiu pe Cobîlca, Bezin, Sabolna, Teleşeu şi Peresecina, afluenţi ai Itchilului, pentru a-şi întemeia sate, cu hotarele de care acestea vor avea nevoie. .

150. — 1436 (6944) mai 5, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Duma Negru satele unde a fost Oană Sinescul, unde a fost Boris şi unde a fost Mîndrea, pe Rebricea, cu hotarele lor vechi.

151. — 1436 (6944) mai 10. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Ivan Cautiş satul Ilişăşti la Cobîle, şi locul pustiu unde este moara lui, pentru a-şi întemeia un sat, ambele cu hotarele lor vechi.

152. — 1436 (6944) mai 23, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Stan Babici şi fraţilor săi, Iachim, Andriaş, Semeon şi Iurie, satul Jicovul de Sus, cu hotarul lui vechi.

153. — 1436 (6944) iunie 6. Ilie şi Ştefan voievozi pentru satele Porosiacica şi Bereza.

www.dacoromanica.ro

154. — 1436 (6944) iunie 13, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Mihail Stîngaciu satele: unde sînt Balan şi fiul lui Drajan, pe Bogdana, Suseni, pe Iubana, unde a fost Oană Albul şi Maneşti, la Chegheci, cu hotarele lor vechi, selıştea lui Roşca, pe Smila, şi selıştea Fundeştilor, pe Jeravăţ, chilia lui Manasie, precum şi mai multe locuri pustii la Chigheci şi pe Bîrlad, pentru a-şi întemeia patru sate, cu hotarele de care acestea vor avea nevoie; de asemenea, dăruiesc fratelui său, Giurgiu Biea, satul acestuia de pe Smila (pl. XL).

155. — 143⟨6⟩ (694⟨4⟩) ⟨iunie — iulie⟩ 15, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Moica vornic de gloată şi fratelui său, Tador spătar, satele unde a fost Ilcaş, pe Iapa, şi unde este Cirţă Coste, pe Bîrlad, cu hotarele lor vechi, precum şi trei locuri pustii, pe Crasna, la Leurinţi, şi pe Bic, pentru a-şi întemeia cinci sate, cu hotarele de care acestea vor avea nevoie; de asemenea, dăruiesc numai lui Tador satul Bradiceşti, pe Crasna, cu hotarul lui vechi (pl. XLI).

156. — 1436 (6944) iulie 1, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Alexandru spătar satele Glodeni, pe Crasna, şi Bulgari, cîştigate, în urma unei judecăţi, de la Mîndrea, precum şi satul Muncel, toate cu hotarele lor vechi.

157. — 1436 (6944) iulie 17, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Hodco al lui Creţul două locuri pustii pe Cula, pentru a-şi întemeia două sate, cu hotarele de care acestea vor avea nevoie.

158. — 1436 (6944) iulie 17, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Oancea logofăt satele Procopinţi, cu moară, Macicăuţi, cu prisacă, Cozarăuţi şi Fîntîna Albă, pe Răut, cu hotarele lor vechi, precum şi locuri pustii pe Itchil şi pe Bic, pentru a-şi întemeia sate, cu hotarele de care acestea vor avea nevoie (pl. XLII).

159. — 1436 (6944) iulie 24, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Petru Ungureanul satele unde a fost curtea lui Netedul, Blăgeşti şi Bolăceşti, amîndouă judeciile, precum şi satul lui Parcea, toate în Cîmpul lui Dragoş, cu hotarele lor vechi.

160. — 1436 (6944) august 11, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Luca de la Sihle şi fraţilor săi, Malea şi Stroe, satele Viadici, pe Terebne, şi unde a fost Mihail, la gura Săratei, cu hotarele lor vechi.

161. — 1436 (6944) august 27, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Ivaşco al lui Balasin şi fraţilor săi, Micul şi Badea, satul Cruglic, sub Hotin, cu hotarul lui vechi.

162. — 1436 (6944) septembrie 8, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Balea Plopescul satele Topaneşeşti, pe Tazlău, Bratieşti şi Dohtana, pe Trotuş, cu hotarele lor vechi (pl. XLIII).

163. — 1436 (6944) septembrie 19, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Dan Mesehnă satul Ruja Petru şi satele Oneşti, Cîteşti, Virişeşti şi Selevestreani, la Cobîle, Sîrbi şi Şcheieni, pe Hubalna, Lieşti, la Gura Jeravăţului, precum şi Cavadineşti şi satul Badea, pe Horincea, toate cu hotarele lor vechi (pl. XLIV).

164. — 1436 (6944) noiembrie 30, Suceava. Ilie voievod întăreşte m-rii Neamţ satul tătăresc Temişeşti, cu zece bordeie de tătari, la gura Neamţului, cu hotarele lui vechi (pl. XLV).

165. — 1436 (6944) decembrie 7, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc protopopului Iuga satele Mînzaţi, pe Liubana, unde au fost Temeşeştii, la gura Studineţului, unde este Miclea de la Bahnă, pe Tutova, unde este Mihail Colici, la Conoviţe, unde este Balan şi unde sînt Barbă Stan şi Stanciu, amîndouă judeciile, pe Strîmba, toate cu hotarele lor vechi, precum şi întreaga vale a pîrîului Strîmba, pentru a-şi întemeia sate noi.

166. — 1437 (6945). Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Crăciun pîrcălab satul Borodăceni, pe Berheci.

167. — 1437 (6945) februarie 7, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Dragomir şi lui Simion satul Calianeşti, cu mănăstirea şi cu via, la Cobîle, cu hotarul lui vechi.

168. — 1437 (6945) februarie 24, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Şteful al lui Jumătate satele Muşineţ, Dragoşani şi Bancăuţi, satul Lipovăţ, mai jos de Vaslui, precum şi o jumătate din satul Maneuţi, la Suceava, în care fratele său, Mîndrea, stăpîneşte separat cealaltă jumătate; de asemenea, îi întăresc satul Vascăuţi, pe Siret, pe care cei doi domni i l-au vîndut, deoarece Maruşca, sora soţiei lui Ştefan voievod şi fostă stăpînă a satului, l-a pierdut în viclenie.

169. — 1437 (6945) martie 12, Suceava. Ilie voievod dăruieşte lui Ion Ţolici şi fratelui său, Şandru, Varatecul lui Giurgiu, unde au fost viile saşilor, pentru a-şi întemeia un sat, arătîndu-i-se hotarul; de asemenea, hotărăşte ca beneficiarul să asculte de judecătorul de la cetatea Neamţ.

170. — 1437 (6945) mai 15, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Tofan satele Pungeşti, Gîrcineşti, Luşceşti, unde este Cursec şi unde a fost văratecul lui vechi, pe Racova, cu hotarul lor vechi arătat din nou.

171. — 1437 (6945) iunie 30, Suceava. Ilie voievod dăruieşte lui Toder Pobrăteanul satul Giuleşti, mai jos de Hîrlău, cu hotarul lui vechi, dispunînd totodată ca beneficiarul să ţină de cetatea de scaun din Suceava şi să aibă ca judecător pe însuşi domnul.

172. — 1437 (6945) iulie 20, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Cristea Negrul şi fratelui său, Giurgiu, Iezerul Roşu, pe Prut.

www.dacoromanica.ro

173. — 1437 (6945) august 19, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Nemirca Ciortorischi şi fratelui său, Ivaşco, satul Nemirceani, pe Prut, cu hotarul lui vechi.

174. — 1437 (6945) octombrie 5, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc Mănăstirii din Poiană satele unde este Mihăilă Roşca, Ripiceni, Rădăuţi, unde este Bălan, unde este Dragotă, unde este Şandru şi unde este Petrea Bumbotă, precum şi un loc pustiu mai jos de Bumbotă, arătîndu-li-se hotarul.

175. — 1437 (6945) decembrie 20, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Mihail de la Dorohoi 48 de sate şi două selişti, precum şi satele doamnei de la Moiatinul de Sus, toate cu hotarele lor vechi (pl. XLVI).

176. — 1437 (6945) decembrie 20, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Ion Urecle păhărnicel satele Bîrgăiani, pe Moldova, Sîrbi şi Stănigeni, la Tecuci, cu hotarele lor vechi.

177. — 1438 (6946) ianuarie 17, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Duma de la Neamţ satul Roşiori, pe Moldova, cu hotarul lui vechi.

178. — 1438 (6946) februarie 7, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Toma Băcescul satul Negoeşti, pe Pîrîul Negru, cu hotarul lui vechi, pe care şi-l întemeiase pe un loc pustiu stăpînit de un nepot al soţiei sale, Toader.

179. — 1438 (6946) februarie 17, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Comarici satele Jideşti şi Avereşti, lîngă Movila lui Iucaş, cu hotarele lor vechi.

180. — 1438 (6946) februarie 23, Suceava. Ilie voievod dăruieşte m-rii Neamţ satul Seucăuţi, la gura Cracăului, cu hotarul lui vechi, o prisacă la gura Tatarcăi şi o moară la gura Jijiei.

181. — 1438 (6946) martie 6, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc Neagăi, soţia lui Giurgiu Piatră, satul lui Diiacul, cu o selişte lîngă el, pe Sitna, satul Slăveşti, pe Crasna, ambele cu hotarele lor vechi, şi un loc pustiu pe Bîc, pentru a-şi întemeia un sat, cu hotarele de care acesta va avea nevoie; de asemenea, îi întăresc jumătate din satul lui Mogoş de la Vinea, cumpărat de la fiul acestuia, Grozav.

182. — 1438 (6946) mai 17. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Miclea Tavă şi fiului său, Stan aprod, satul unde este casa lor, pe Crasna, cu hotarul lui vechi, şi un loc pustiu pentru a-şi întemeia un sat, cu hotarul de care acesta va avea nevoie.

183. — 143⟨8⟩ (694⟨6⟩) ⟨mai 18⟩, Suceava. Ilie voievod întăreşte lui Ulea şi fratelui său, Iuga, satele Porceşti şi Neaghişeşti, pe Turlui, dăruite de unchiul lor, Giurgiu Ungureanul, iar numai lui Ulea jumătate din satul unde este casa lui Giurgiu Ungureanul, pe Nevira, care îi va rămîne, potrivit dorinţei unchiului său, după moartea acestuia; de asemenea, pune zavescă 60 de ruble acelora care nu vor respecta învoiala făcută.

184. — 1438 (6946) iunie 20, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Hudici vornic jumătate din satul unde a fost Giurgiu Ungureanul, cu hotarul lui vechi, primită de la Stroe în schimbul satului Rohtineţi, şi îi dăruiesc satul unde a fost cneaz Mihail, la gura pîrîului Borodac, cu hotarul lui vechi, precum şi locul pustiu Hluboca, la Holmul Negru, pentru a-şi întemeia un sat, cu hotarul de care acesta va avea nevoie.

185. — 1438 (6946) iulie 6, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Mihail Oţel pisar satele unde este Loluş şi unde este Stan jude, pe Berheci, Dobrana şi unde este Coste călugărul, la gura Dunavăţului, unde este Stanislav Ravasă şi seliştea Stoeneşti, pe Prut, seliştea lui Stan Sîrbul, pe Corod, Seliştea Sîrbilor, la Movila Corodului, toate cu hotarele lor vechi, precum şi un loc pustiu, de la Movila cea Mare pînă la gura Corozelului, pentru a-şi întemeia sate noi, cu hotarele de care acestea vor avea nevoie.

186. — ⟨1438, după iulie 6—1442 august, după 1⟩. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Mihail Oţăl diac satele unde este casa lui, unde a fost Loluş jude, unde a fost Stan jude şi Slipoteni, pe Berheci, Dobrana, la gura Dunavăţului, Şobroneni, pe Tutova, Draganiceşti, la Cobîle, cu drept de a-şi face mori pe Siret, Oţăleşti, la gura Topoliţei Vechi, şi unde a fost Dragoş, pe Corod, precum şi trei selişti, patru fîntîni, o poiană şi două locuri pustii pentru a-şi întemeia sate.

187. — 1438 (6946) august 18, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc Mănăstirii din Poiană un loc pustiu lîngă pricuturile de la Hîrlău, pentru a-şi întemeia un sat, arătîndu-i-se hotarul stabilit de Cristea Negru.

188. — 1438 (6946) august 21, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Tivadar satele unde este casa lui şi unde este Tador Meleşco, pe Berheci, cu hotarele lor vechi.

189. — 1⟨438⟩ (6⟨946⟩) august 24, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Oană portar satele Brudureşti, Cîteşti, amîndouă judeciile, Retezeşti şi seliştea lui Fundea, pe Vaslui, Boziani, la obîrşia Bîrlăzelului, Iacobeşti şi Bărboşi, pe Prut, precum şi seliştea lui Ţolea, la obîrşia pîrîului Dobroslăveşti, toate cu hotarele lor vechi.

190. — 1438 (6946) octombrie 10. Ilie voievod întăreşte lui Triful satul Polăeşti, între Tazlăul Sărat şi Tăitură.

191. — 1438 (6946) noiembrie 9. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Tatul Herlic şi nepoţilor săi, Danciul Paidos şi Niagul Roşca, satele Moineşti, Bodeşti şi Mogoşăşti, pe Bistriţa.

www.dacoromanica.ro

192. — 1439 (6947) martie 12, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc m-rii Moldoviţa un obroc anual de zece buţi de vin şi venitul posadei de pe Moldova, în schimbul satului Todereşti, pe care i l-au luat (pl. XLVII).

193. — 1439 (6947) martie 20. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Aliuş locul unde este casa lui, la gura Nîrnovei, cu hotarul vechi.

194. — 1439 (6947) aprilie 3, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Stanciu postelnic satul Plişineţi, cumpărat de la Ivaşco, fiul lui Horaiţă, cu 90 de zloţi, şi îi dăruiesc seliştile Bîrsomeni şi Dumitreni, pe Jijia, toate cu hotarele lor vechi (pl. XLVIII).

195. — 1439 (6947) mai 10, Vaslui. Ştefan voievod dăruieşte Mănăstirii din Poiană prisaca de la Visoca, la Botne, şi îi întăreşte dreptul de a-şi strînge desetina din toate satele pe care le stăpîneşte (pl. XLIX).

196. — 1439 (6947) iulie 2, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc protopopului Iuga şi fiului său, Mihail, satele Buciumeni, pe Şomuz, şi Cozareuţi, pe Răut, un sat la gura Ohrincei şi altul în dreptul Podolenilor, peste Prut, satele Jigăreni şi unde a fost Mihail Colici, unde a fost Barbă Stan, unde este Balan şi Mihnea de la Bahnă, pe Strîmba, unde au fost Temeşeştii, la gura Studineţului, şi Mînzaţi, precum şi locul Străminoasa, pe Strîmba, toate cu hotarele lor vechi.

197. — 1439 (6947) iulie 15, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc m-rii de la Horodnic satul Balasinăuţi, cu moara, pe Suceava, cu hotarul lui vechi.

198. — 1439 (6947) iulie 15. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Ivan Stîngaciul satul unde este casa lui şi o selişte alături de sat, pe Racova, cu hotarul lor vechi, ambele întemeiate de beneficiar în locuri pustii, prin defrişarea pădurii.

199. — 1439 (6947) iulie 30, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Oană Roşca gramatic şi fratelui său, Cojea Pătru, deoarece vechile lor privilegii au ars, satele Călimăneşti, Coţmăneşti, Coleşăua şi Fîntirele precum şi seliştea lui Brătan, cu loc de moară, pe Tutova, prisaca lui Micşin, pe Pîrîul Sec, şi un loc de fînaţ, toate cu hotarele lor vechi, precum şi un loc pustiu pentru a-şi întemeia un sat cu hotarul de care acesta va avea nevoie.

200. — 1439 (6947) septembrie 13, Gura Cracăului. Ilie voievod întăreşte m-rii Bistriţa venitul vămii de la Bacău, hotărînd ca nici un negustor moldovean sau străin să nu fie scutit de plată la această vamă.

201. — 1439 (6947) octombrie 26, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Ion Uscatul satul unde este casa lui, pe Pîrîul Alb, cu hotarul vechi.

202. — 1439 (6947) octombrie 28, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi dăruiesc lui Giurgea Moian satele Moeneşti şi Tăteşti precum şi poiana lui Belegheat, cu hotarele lor vechi.

203. — 144⟨0⟩—144⟨1⟩ (694 ...) iulie 20, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Nicoară de la Tuzara trei locuri pe Bîc: unul, Tuzara, şi două, unde este Dealul Derenului, precum şi un loc pe Gotovţea, toate cu hotarele lor vechi, pentru a-şi întemeia sate.

204. — 1440 (6948) august 3. Ilie voievod întăreşte lui Mihul şi lui Tatul satul Măzărăeşti, pe Cernu.

205. — 1440 (6948) august 6, Suceava. Ilie voievod dăruieşte lui Fete satul Mărgineni, la Iucaş, cu hotarul lui vechi.

206. — 1440 (6948) august 20. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Şteful şi lui Isac, fiii lui Ţudco, satele Ţuţcani, cu o fîntînă, Urzicele, Bahna, cu o poiană, Săcătura, Poiana şi Runcul Mare, precum şi satul de la Iaz, cu hotarele lor vechi.

207. — 14⟨4⟩0 (69⟨4⟩8) ⟨septembrie — octombrie⟩ 8. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Bode Hîrje, satul Balomireşti, la Muncel, între Moldova şi Siret, cu hotarul lui vechi.

208. — 1440 (6948) septembrie 29. Ilie şi Ştefan voievozi pentru satul Hriţcova.

209. — 1440 (6948) octombrie 4, Suceava. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc m-rii Bistriţa satul Lucăceşti, pe Tazlăul Sărat, dăruit de către Oană Porcu; de asemenea, îi dăruiesc locul pustiu de la fîntîna lui Spravin, pe Suşiţa, pentru a-şi întemeia un sat, cu hotarul lui vechi.

210. — 1440 (6948) octombrie 22. Ştefan voievod întăreşte lui Ignat satele lui Danciul stolnic, Dobromireşti şi Balosineşti, pe Smila, primite de la Ivul, fratele lui Danciul, şi de la nepotul său, Negrea, punînd totodată zavescă 50 de ruble de argint topit acelora care vor contesta învoiala făcută.

211. — 1440 (6948) noiembrie 12, Vaslui. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc lui Dragomir satul Ciritieani, la Cobîle, cumpărat de la Ciumuleasa cu 35 de zloţi, arătîndu-i-se hotarul, precum şi satul Călieneşti, tot la Cobîle, cu hotarul lui vechi.

212. — 1440 (6948) noiembrie 25, Vaslui. Ştefan voievod întăreşte m-rii Neamţ un obroc anual de două măji de peşte şi două berbînţe de icre (pl. L).

213. — 1441 (6949) aprilie 16, Bîrlad. Ilie voievod întăreşte lui Cozma Pivniciariul satele Dilţegani, pe Bogdana, unde a fost Niagşia şi Dăreşti, pe Albiia, precum şi poiana de la Hovrăleata, deasupra Smilei, cu hotarele lor vechi.

214. — 1441 (6949) aprilie 23, Suceava. Ilie voievod întăreşte Mănăstirii din Poiană patru sălaşe de ţigani.

www.dacoromanica.ro

215. — 1441 (6949) iunie 25, Bulgari. Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc lui Vlad Jicov și nepotului său, Dragoș, satul Micușani, satele Miroslăvești și Călinești, la Chigheci, precum și seliștea lui Gal și seliștea lui Grad, toate cu hotarele lor vechi.

216. — 1441 (6949) iulie 7. Ilie și Ștefan voievozi întăresc lui Ignat stolnic satele Dobromirești și Balosinești, cu hotarele lor vechi, cumpărate de la Ivul și de la nepotul acestuia, Negre.

217. — 1441 (6949) septembrie 29, Suceava. Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc lui Caloian satul Rjavenți, ținutul Hotin, cu hotarul lui vechi.

218. — 1442 (6950) februarie 24, Suceava. Ilie și Ștefan voievozi întăresc lui Costea logofăt și tatălui său, Andronic, satul Buciumeni, cu hotarul lui vechi, primit de la Oancea și de la Ilea în schimbul unei jumătăți din satul Gocimănești (pl. LI).

219. — 1442 (6950) martie 8, Suceava. Ilie și Ștefan voievozi dăruiesc lui Cristea Iucășeanul satele Bălășești, Balosinești și Milotinești, la Iucaș, precum și satul unde au fost Sas Dan și Dan Vicăle, pe Cracău, cu hotarele lor vechi.

220. — 1442 (6950) aprilie 5, Suceava. Ilie și Ștefan voievozi întăresc lui Miclăuș Răspop satele Milești, pe Pîrîul Babei, Leucușești și Horgești, cu hotarele lor vechi.

221. — 1442 (6950) mai 26, Bîrlad. Ștefan voievod dăruiește m-rii Zograf un obroc anual.

222. — 1442 (6950) august 1, Vaslui. Ilie și Ștefan voievozi întăresc lui Marco și surorii sale, Stana, fiii lui Iliaș Bonta, precum și nepotului lor, Micul, satele Bontești, pe Stebnic, și unde sînt Bonteștii de Jos, cu loc de moară pe Bîrlad, cu hotarele lor vechi (pl. LII).

223. — 1442 (6950) septembrie 21. Ștefan voievod dăruiește m-rii Moldovița un obroc anual de două care de pește, pe care le scutește de orice vamă.

224. — 1443 (6951). Ștefan voievod dăruiește lui Brat satul Merești, pe Șomuz.

225. — 1443 (6951) martie 6, Neamț. Ștefan voievod întărește lui Mihul pisar satul Săseni, pe Cotovțea, cumpărat de la Ion Boldor cu 50 de zloți, și îi dăruiește satul unde a fost Iuga Negru, sub Botne, și prisaca lui Vrabie, lîngă Săseni, toate cu hotarele lor vechi, precum și dreptul de a-și face mori pe Cotovțea, cîte va avea nevoie (pl. LIII).

226. — 1443 (6951) aprilie 16, Suceava. Ștefan voievod dăruiește lui Tîmpa și fiilor săi, Miclăuș, Giurgiu, Iancul, Mihău și Marușca, satele Rusești, sub Cridă, și Sclipotești, pe Siret, cu hotarele lor vechi.

227. — 1443 (6951) mai 1. Ștefan voievod dăruiește m-rii Pobrata patru sălașe de țigani (pl. LIV).

228. — 1443 (6951) mai 4, Suceava. Ștefan voievod întărește lui Mihul pisar jumătate din satul Bălănești, pe Tutova, cumpărată de la Andreico și de la Luca, fiii lui Iliaș, cu 30 de zloți plătiți în vite, și îi dăruiește jumătate din satul Coposești, pe Șomuz, ambele cu hotarele lor vechi; de asemenea, dăruiește lui Duma aprod, fratele lui Mihul, un sat pe Sana, care a fost mai înainte în stăpînirea lui Vlad Matus, cu hotarul lui vechi.

229. — 1443 (6951) mai 7, Suceava. Ștefan voievod întărește Mănăstirii din Poiană nouă tătari cu sălașele lor.

230. — 1443 (6951) mai 18, Suceava. Ștefan voievod întărește lui Ștefan Brebu satul unde este casa lui, pe Iadrici, cu hotarul vechi (pl. LV).

231. — 1443 (6951) mai 22, Buceaci. Ilie voievod acordă panului Didrih Buceațki, staroste al Podoliei, pînă ce-i va achita suma de 500 de zloți tătărești pe care o împrumutase de la el, dreptul de stăpînire asupra domeniului domnesc de la Volhoveț, interzicînd în același timp tuturor dregătorilor și slugilor sale să se atingă de veniturile ce vor fi realizate aici în folosul beneficiarului.

232. — 1443 (6951) mai 27, Suceava. Ștefan voievod întărește lui Ghereiu satul Nena, pe Studineț, satele unde a fost Colun și unde a fost Clopot, Bălăcești, mai jos de Iazăr, unde a fost Ștefan Răspop, la Vatice, unde a fost Cergășă, la Chegheci, și unde a fost Badea Bratișanul, cu loc de moară și seliște, pe Prut, precum și fîntîna Prozioane, mai jos de Bălăcești, și o fîntînă deasupra Cociubii, pentru a-și întemeia două sate pe locurile depinzînd de acestea, toate cu hotarele lor vechi.

233. — 1443 (6951) mai 28, Suceava. Ștefan voievod întărește lui Tador Vlădescul și surorii sale, Lola, satul Vlădești, pe Siret, cu hotarul lui vechi (pl. LVI).

234. — 1443 (6951) mai 30, Suceava. Ștefan voievod dăruiește lui Mihul pisar și fratelui său, Tador gramatic, seliștile unde a fost Oană Berbece, unde a fost Eremia, unde a fost Berchiș și unde a fost Hodor Burciuc, precum și moara care a fost a lui Ștefan Zugraf, pe Miletin, cu hotarul lor vechi.

235. — 1443 (6951) mai 31, Suceava. Ștefan voievod dăruiește lui Giurgiu Drăgușanul și fratelui său, Alexa, satul Drăgușani, cu loc pentru a-și întemeia alt sat, pe Stavnic, cu hotarul lui vechi, precum și locul de prisacă unde a fost T ..., la Glodeni.

236. — ⟨1443⟩ iunie, Suceava. Ștefan voievod dăruiește lui Pătraș și lui Cozar de la Iezerul Alb satul Duminți, pe Soloneț, cu hotarul lui vechi, și întărește lui Dumca, Iurii și Mîndre, fiii lui Pătraș, dreptul de a-și face moară pe Soloneț, în partea lui Cozar, împreună cu Coste, căruia Cozar i-a dat partea sa din Duminți cu această condiție.

www.dacoromanica.ro

237. — 1443 (6951) i u n i e 8, S u c e a v a. Ştefan voievod întăreşte lui Iliaş Şanga satele Văsieşti, pe Urmeniş, Boseşti şi jumătate din Bădeşti, pe Tazlău, precum şi poiana Borila, pe Trotuş, cu hotarele lor vechi (pl. LVII).

238. — 1443 (6951) i u n i e 20. Ştefan voievod întăreşte lui Vlaşin Creţescul seliştea unde a fost casa tatălui său, Stan Creţul, pe Caşin, cu patru poieni pentru a-şi întemeia sate, precum şi seliştea lui Delea Albul, în Vrancea, ambele cu hotarele lor vechi.

239. — 1443 (6951) a u g u s t 3, S u c e a v a. Ştefan voievod întăreşte lui Stan din Jicov satul Jicovul de Sus, pe Suceava, cu hotarul lui vechi.

240. — 1443 (6951) a u g u s t 24, S u c e a v a. Ştefan voievod întăreşte lui Moica şi fratelui său, Tador, satele Pojereşti şi Petrileşti, pe Rebricea, unde au fost juzi Stoian şi Giurgiu Blidaru, unde a fost Stoian Folea, satul lui popa Micu, seliştea lui Marcu şi seliştea lui Nicoară, pe Rebricioara, satul unde a fost Andrei vătăman, la Tecuci, toate cu hotarele lor vechi, locuri pustii pe Botna şi pe Tutova, pentru a-şi întemeia sate, cu hotarele de care acestea vor avea nevoie, precum şi mai multe sălaşe de ţigani.

241. — 1443 (6951) a u g u s t 25, T î r g u l d e J o s. Ştefan voievod întăreşte călugărului Sava o vie mai sus de cetatea Neamţ, cu teasc, cumpărată de la Andrica de la Neamţ, pentru a-şi face acolo o chilie, şi îi dăruieşte chilia lui Macarie, cu grădină, mai jos de m-rea Neamţ, scutindu-l de desetină şi hotărînd totodată să nu fie sub ascultarea nici unui alt călugăr sau egumen şi să transmită cui va dori dreptul de moştenire (pl. LVIII).

242. — 1443 (6951) n o i e m b r i e 29, S u c e a v a. Ştefan voievod întăreşte m-rii Moldoviţa satele Moldoviţa, Săşciori, cu moară, Vaculinţi, lîngă Brainţi, şi seliştea lui Zîrnă, cu hotarele lor vechi, precum şi venitul vămii de la Moldoviţa, jumătate din venitul a cinci mori din Baia şi o piuă de bătut sumani (pl. LIX).

243. — 1443 (6951) n o i e m b r i e 29, S u c e a v a. Ştefan voievod întăreşte m-rii Pobrata satele Neagomireşti, Iurceşti şi Bodeşti, cu moară, pe Pobrata, Grabăuţi, Ciulineşti şi Bereşti, pe Prut, Rîpcinţi, cu moară, Cereucani, Rădăuţi, unde este Şandru, unde este Balan şi prisaca Visoca, la Botne, şi unde este Mihailo, cu moară, pe Bahlui, toate cu hotarele lor vechi.

244. — 1444 (6952) a p r i l i e 11, S u c e a v a. Ştefan voievod scuteşte satul Avereşti al bisericii mitropolitane Sf. Gheorghe din Suceava de toate dările şi slujbele.

245. — 1444 (6952) a p r i l i e 18, S u c e a v a. Ştefan voievod scuteşte satul de la Podul de Piatră al bisericii mitropolitane Sf. Gheorghe din Suceava de toate dările şi slujbele.

246. — 1444 (6952) a p r i l i e 26, T î r g u l d e J o s. Petru voievod, moştenitor al tronului, dăruieşte m-rii Pobrata patru sălaşe de ţigani (pl. LX).

247. — 1444 (6952) m a i 4. Ştefan voievod întăreşte preotului Ioan satul Bogdăneşti şi seliştile unde a şezut Gavril vătămanul, şi unde a şezut Ştefan Foale precum şi ambele părţi din seliştea Şerbăneşti, toate pe Crasnaleuca, cu hotarele lor vechi.

248. — 1444 (6952) i u n i e 18. Ştefan voievod întăreşte preotului Toader din Bîrlad moara fratelui său, preotul Draghie, pe Smila, un loc pustiu pe valea Smilei, de la moară pînă la vărsare, pentru a-şi întemeia un sat, cu hotarele de care acesta va avea nevoie, precum şi locul unde a fost mănăstirea fratelui său, pe Lahova.

249. — 1444 (6952) a u g u s t 1, S u c e a v a. Ştefan voievod întăreşte m-rii de la Horodnic satul Balasinăuţi, scutindu-l de toate dările şi slujbele domneşti şi dăruind venitul acestui sat precum şi dreptul de judecată mănăstirii.

250. — 1444 (6952) s e p t e m b r i e 1. Ştefan voievod întăreşte lui Mic Crai satele Budeşti şi Craeşti, pe Pîrîul Negru, Maleşti şi Glodeni, pe Pîrîul Alb, dăruindu-i totodată satul Obîrşia şi jumătate din satul Hlăpeşti, pe Pîrîul Alb, precum şi Bahna, pe Pîrîul Negru, toate cu hotarele lor vechi.

251. — 1445 (6953) f e b r u a r i e 18. Ştefan voievod întăreşte m-rii Homor satele Vorniceni, sub Dumbrava Înaltă, Antileşti şi Pîrteşti, dăruite de Lazor şi de fratele său, Stanciul.

252. — 1445 (6953) f e b r u a r i e 18, S u c e a v a. Ştefan voievod dăruieşte lui Mihail logofăt satul Ciumăleşti, amîndouă cuturile, cu moara şi cu vama de trecere, pe Siret, şi satele lui Ştefan Zugraf de pe Miletin: unde este Hodor Burcic, unde a fost Berchiş şi unde a fost Eremia, precum şi seliştea lui Iuga Păturnicherul şi moara lui Ştefan Zugraf, toate cu hotarele lor vechi (pl. LXI).

253. — 1445 (6953) f e b r u a r i e 20. Ştefan voievod dăruieşte m-rii Moldoviţa jumătate din două iezere de la Covur şi venitul vămii Covurului, precum şi dreptul de a lua jumătate din venitul celor ce vor pescui în aceste iezere.

254. — 1445 (6953) a p r i l i e 5, S u c e a v a. Ştefan voievod întăreşte lui Mihail logofăt şi fratelui său, Toader, seliştea Stănigeşti, lîngă Baia, cumpărată de el de la Coste al lui Androinic pentru 50 de zloţi şi un cal, cu hotarele vechi; de asemenea, dăruieşte lui Mihail logofăt şi fratelui său, Duma postelnic, satele Bîrzetea şi unde a fost Ciunca Giurgiu, mănăstirea lui Ciunca Stan şi locul pustiu unde a fost seliştea Gavrilăuţi, pentru a-şi întemeia un sat, cu hotarele vechi.

255. — 1445 (6953) i u l i e 15, S u c e a v a. Ştefan voievod dăruieşte lui Oancea logofăt satele Procopeni, pe Răut, unde este Călugăriţa şi unde este Oanţa, peste Prut, Bezhaci, lîngă

www.dacoromanica.ro

Şomuz, Satu Mare, pe Suceava, şi jumătate din satul unde este Paşco vătăman, pe Voinova, toate cu hotarele lor vechi, precum şi trei sălaşe de ţigani.

256. — 1445 (6953) august 8, Suceava. Ştefan voievod dăruieşte lui Oană Ureacli satele unde a fost Stan Hârţăgan, unde a fost casa lui Radul, Andriaş, şi la rediul lui Andriaş Căliman, cu hotarele lor vechi.

257. — 1445 (6953) august 11, Suceava. Ştefan voievod dăruieşte lui Toader Gănescul satele unde a fost popa Oană şi unde a întemeiat Oană, pe Ialan, precum şi satul unde este Vlad şi îi întăreşte satul Grumăzeşti, cumpărat de la Stan posadnic cu 60 de zloţi, toate cu hotarele lor vechi.

258. — 1445 (6953) septembrie 27, Tîrgul de Jos. Ştefan voievod scuteşte de vamă două care ale m-rii Homor, care vor aduce peşte de la Dunăre.

259. — 1445 (6953) septembrie 30, Tîrgul de Jos. Ştefan voievod dăruieşte mitropolitului Calist al Romanului robul tătar Paşco, hotărînd totodată că, dacă acesta va fi eliberat, să trăiască după „legea românească" (pl. LXII).

260. — 1446 (6954) ianuarie 25, Suceava. Ştefan voievod dăruieşte lui Mihail logofăt satul Vînători, pe Bistriţa, şi şase sălaşe de ţigani, întărindu-i totodată satul Gavrilăuţi, lîngă Sneatin, ambele sate cu hotarele lor vechi.

261. — 1446 (6954) ianuarie 26, Suceava. Ştefan voievod întăreşte lui Ostapcu Ogorilcu satul Bugaicicouţi, pe Răut, cu hotarul lui vechi.

262. — 1446 (6954) februarie 19, Suceava. Ştefan voievod dăruieşte m-rii Neamţ un obroc anual de două măji de peşte, iar soţia sa de trei cintare de icre negre, de la Chilia, scutind totodată carele ce le vor transporta de orice vamă.

263. — 1446 (6954) februarie 21. Ştefan voievod întăreşte lui Pipou şi fratelui său, Coste al lui Biro, satul Biräeşti, pe Bistriţa, cumpărat de la Mihăilă Moimescul cu 60 de galbeni.

264. — 1446 (6954) februarie 22, Suceava. Ştefan voievod întăreşte Mănăstirii din Poiană satul Repciciani, cu pricuturile: unde este vătăman David, Rădăuţi, Balan, Rusoneag şi Dobrocin, arătîndu-li-se hotarul stabilit de Mîndzul, Petrişor, Micotici ş.a., precum şi două mori pe Teliţa şi prisaca Visoca.

265. — 1446 (6954) martie 5, Suceava. Ştefan voievod întăreşte lui Dragomir Oţel satul Boziani, pe Albinea, cu hotarul lui vechi, cumpărat de la verii săi, Stanciul Cormohuz şi Negrita, fiii lui Iliaş, cu 190 de zloţi tătăreşti.

266. — 1446 (6954) martie 11, Satul lui David. Ştefan voievod întăreşte m-rii Neamţ satele unde este Samoil vătăman, pe Bistriţa, Dvorineşti, Timişeşti, Cristieneşti şi Băloşeşti, unde a fost Barbă Geamîră, pe Topoliţa, Başoteni şi Fîntîrele, Dragomireşti, pe Şomuz, şi Telibecinţi, pe Siret, scutindu-le de toate dările şi slujbele domneşti şi dăruind veniturile acestor sate precum şi dreptul de judecată mănăstirii.

267. — 1446 (6954) iunie 6, Vaslui. Ştefan voievod dispune ca mănăstirea de călugăriţe de la Boişte, unde a fost chilia vlădicăi Iosif, precum şi preoţii din satele mănăstireşti: Telebecinţi, Başoteni, Dvorineşti, Baloşeşti, Gura Cracăului şi Trestiana de la Balomireşti, să fie sub ascultarea m-rii Neamţ.

268. — 1446 (6954) iunie 20, Suceava. Ştefan voievod întăreşte lui Petru Vlaşinescul satul Vlaşineşti, cu hotarul lui vechi, cumpărat de la Oană fost paharnic, cu 50 de zloţi tătăreşti.

269. — 1446 (6954) iulie 20, Suceava. Ştefan voievod întăreşte m-rii Neamţ satele Dvoreneşti, pe Moldova, arătîndu-i-se hotarul stabilit de Negrea, şi Fîntîrele, pe Pobrata, cu hotarul lui vechi, ambele dăruite mănăstirii de Cristea.

270. — 1446 (6954) decembrie 18, Suceava. Ştefan voievod dăruieşte lui Baicu şi lui Sima satul unde este casa lor, pe Iezer, cu hotarul lui vechi (pl. LXIII).

271. — 1447 (6955) ianuarie 14, Suceava. Ştefan voievod dăruieşte lui Şandru spătar satele Coleşeuţi, Rîşcinţi, Dubovaia, Neporotova, Vişneuţi, Ojogov şi unde este moara de la gura Cobîlcinei, cu hotarele lor vechi.

272. — 1447 (6955) februarie 11, Suceava. Ştefan voievod întăreşte m-rii Moldoviţa venitul vămii de la gura Moldoviţei, împreună cu satul unde a fost jude Cristea, cu hotarul lui vechi, iezerul Gemenele, pe Prut, şi prisaca lui Brumar, cu poiana, la Chigheci; de asemenea, îi dăruieşte jumătate din venitul vămii de la Vadul Călugăresc — partea soţiei sale — şi un obroc anual de zece buţi de vin.

273. — 1447 (6955) august 22, Suceava. Petru voievod întăreşte m-rii Neamţ stăpînirea peste 17 sate şi două iezere, scutindu-le de toate dările şi slujbele domneşti, în afară de obligaţia de a trimite oameni la oaste cînd însuşi domnul o va conduce, şi hotărînd ca toate veniturile de la ele ca şi dreptul de judecată să aparţină mănăstirii (pl. LXIV).

274. — 1448 (6956) februarie 18, Suceava. Roman voievod dăruieşte lui Petrea, fiul lui Toma, satul Storojineţ, pe Siret, cu hotarul lui vechi, precum şi poiana Sîrbului de lîngă sat (pl. LXV).

275. — 1448 (6956) februarie 23, Colomeea. Roman voievod, cu încuviinţarea tatălui său, Ilie voievod, a mamei sale, doamna Marena, şi a sfatului domnesc, întăreşte lui Didrih Buceaschi, starostele Podoliei şi al Cameniţei, pentru sprijinul acordat tatălui său şi lui

www.dacoromanica.ro

personal, satele Vasilău, pe Nistru, satul lui Boris, Cuciurău, Iurcăuţi, Verbăuţi şi satul lui Lenţovici, cu hotarele lor vechi; de asemenea, beneficiarul primeşte dreptul de a-şi lua singur de la negustorii moldoveni valoarea acestei danii în caz de nerespectare a ei (pl. LXVI).

276. — 1448 (6956) ⟨după februarie 23— octombrie⟩. Petru voievod întăreşte m-rii Moldoviţa o casă din Suceava, dăruită de Cămîrzan şi soţia sa, Stana, cu condiţia ca ei să poată rămîne în această casă pînă la moarte, în schimbul unei camene anuale de ceară.

277. — 1448 (6956) aprilie 5, Mănăstirea din Poiană. Petru voievod întăreşte Mănăstirii din Poiană satele Ciulineşti, Beresteni şi Roşca de lîngă Hîrlău, scutindu-le de toate dările şi slujbele domneşti şi hotărînd ca orice venituri ale acestor sate ca şi dreptul de judecată să aparţină mănăstirii (pl. LXVII).

278. — 1448 (6956) aprilie 5, Mănăstirea Pobrata. Petru voievod întăreşte m-rii Pobrata satele Rîpciciani, Rădăuţi, Dobrăcineşti, Balaneşti şi Davîdăuţi, precum şi prisăcile de la Rusnădzeşti şi Visoca, scutindu-le de toate dările şi slujbele domneşti şi hotărînd ca orice venituri ale acestor sate, ca şi dreptul de judecată să aparţină mănăstirii (pl. LXVIII).

279. — 1448 (6956) aprilie 23, Suceava. Petru voievod dăruieşte lui Mihail logofăt locul unde au fost morile domneşti de la Baia, cu hotarul lui vechi şi cu oamenii dependenţi de el, pentru a-şi întemeia mori noi sau şteze, dîrste şi pive (pl. LXIX).

280. — 1448 (6956) iulie 15, Suceava. Petru voievod întăreşte lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Şteful, 15 sate, 12 selişti, două mănăstiri, două prisăcai, două fîntîni, un iezer. trei gîrle, trei locuri pustii pentru a-şi întemeia sate noi, toate cu hotarele lor vechi, precum şi jumătate din morile domneşti de la Covurlui, pe Prut, împreună cu jumătate din toate veniturile domeniului domnesc de acolo.

281. — 1448 (6956) iulie 15, Suceava. Petru voievod dăruieşte lui Roşca şi fratelui său, Cojea, satele: Călimăneşti. sub Dumbravă, Broşteni, alt Călimăneşti, Bogeşti, Muncelul, Măciucă şi unde a fost Căliman, pe Tutova, Micşineşti, pe Ialan, seliştile: a lui Stan şi a lui Brătan, pe Tutova, seliştea de lîngă Ivul, seliştea unde a fost Căliman, prisaca lui Micşin, toate cu hotarele lor vechi, precum şi două locuri pustii cu hotarele de care acestea vor avea nevoie (pl. LXX).

282. — 1448 (6956) iulie 27, Suceava. Petru voievod întăreşte lui Ion Porcu 24 de sate şi o selişte, cu hotarele lor vechi, o casă din Tîrgul de Jos şi mai mulţi robi ţigani.

283. — 1448 (6956) septembrie 3, Suceava. Petru voievod întăreşte m-rii Neamţ patru sălaşe de ţigani.

284. — 1448 (6956) septembrie 3, Suceava. Petru voievod dăruieşte lui Ulea şi fratelui său, Iuga, jumătate din satul Ungureni, la Nevira, satele Sperleşti, Porceşti şi Negaşeşti, pe Turlui, Băşoteni, pe Tazlău, Tiseşti, pe Trotuş, şi Budeşti precum şi seliştea lui Petrilă, toate hotarele lor vechi.

285. — 1448 (6956) septembrie 15, Suceava. Petru voievod dăruieşte lui Marco satul Panceşti, la obîrşia Bîrladului, prisaca lui Ferţea şi un loc de moară, pe Racova, în hotarul tîrgului Vaslui, cu hotarele lor vechi (pl. LXXI).

286. — 1448 (6956) septembrie 22, Suceava. Petru voievod întăreşte lui Mihail logofăt şi fraţilor săi, Duma şi Tador, satele unde a fost Drăguş Teameş şi unde a fost Teameş Petru, pe Studineţ, în urma unei judecăţi cu Stan Poiană, punînd zavescă 60 de ruble de argint topit celor ce vor încălca hotărîrea domnească.

287. — 1448 (6956) septembrie 22, Suceava. Petru voievod dăruieşte m-rii Moldoviţa jumătate din lacul Cuhului, de lîngă Dunăre, dispunînd ca jumătate din veniturile obţinute de pe urma pescuitului şi a vămuirii peştelui încărcat aici să revină călugărilor.

288. — 1448 (6956) octombrie 5, Mănăstirea din Poiană. Petru voievod dăruieşte Mănăstirii din Poiană un obroc anual de şase buţi de vin precum şi camăna de ceară ce se strînge de la cîrciumile din Tîrgul Frumos.

289. — ⟨1448 ⟨6956⟩, înainte de octombrie 10⟩. Boierul Cristea dăruieşte m-rii Neamţ satul Cîrniceni, arătîndu-i hotarul (pl. LXXII).

290. — 1448 (6956) octombrie 10, Suceava. Petru voievod întăreşte m-rii Neamţ satul Cîrniceni, mai jos de Pobrata, dăruit de Cristea (pl. LXXII).

DOCUMENTE FALSE

I. — 1374 (6882) iunie 3, Bîrlad. Iurg Coriatovici voievod dăruieşte lui Iacşa Litavor, locţiitor de la Cetatea Albă, satul Zubrăuţi, pentru vitejia sa în lupta cu tătarii de la satul Vlădiciu, pe Nistru.

II. — 1399 (6907). Iuga voievod întăreşte lui Ion Cormeleu şi fratelui său, Trofin, satele Brătila de Sus şi Brătila de Jos, pe Tazlău, arătîndu-li-se hotarul.

III. — 1400 (6908) februarie 11. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Dan vameş locurile de sate Şurineşti, Mînjeşti, Todereşti, Şerboteşti, Lăţcani şi Iacobeşti, toate într-un hotar ale cărui limite sînt arătate.

www.dacoromanica.ro

IV. — 1410 (6918) f e b r u a r i e 15, S u c e a v a. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte m-rii Moldoviţa munţii Suhardul Mare şi Suhardul Mic, arătîndu-li-se hotarul.

V. — 1411 (6919) a p r i l i e 14, S u c e a v a. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte m-rii Moldoviţa vama de la Moldoviţa, împrcună cu satul, căruia i se arată hotarul (pl. LXXIII).

VI. — 1428 (6936) i u l i e 11, M ă n ă s t i r e a B i s t r i ţ a. Alexandru cel Bun voievod pune sub ascultarea m-rii Bistriţa 50 de biserici din ţinutul Suceava (pl. LXXIV).

VII. — 1428 (6936) d e c e m b r i e 28, S u c e a v a. Alexandru cel Bun voievod dăruieşte lui Dad şi nepotului său, Solomon, satul Dădeşti, pe Sîrca, cu hotarul vechi (pl. LXXV).

VIII. — 1437 (6945) m a r t i e 12, S u c e a v a. Ilie voievod dăruieşte m-rii Neamţ un loc din hotarul cetăţii Neamţ, împreună cu muntele Neamţul, arătîndu-i-se hotarul.

IX. — 1442 (6950) d e c e m b r i e 16, S u c e a v a. Ilie şi Ştefan voievozi întăresc m-rii Bistriţa satul Lucăceşti, pe Tazlăul Sărat, dăruit de Oană Porcul.

X. — 1447 (6955) s e p t e m b r i e 15, T î r g u l d e J o s. Bogdan voievod dăruieşte m-rii Neamţ un loc din hotarul cetăţii Neamţ, împreună cu muntele Neamţul, arătîndu-i-se hotarul.

www.dacoromanica.ro

RÉSUMÉS DES DOCUMENTS

Mots introduits:
aprod = fils de boyard remplissant des services usuels à la cour princière, parmi lesquels la fonction de page
camănă = impôt en cire
ceaşnic = v. *paharnic*
cîntare = mesures de poids
cliucinic = sommelier à la cour princière
cneaz = chef de la communauté villageoise
coloade = mesures pour les grains
diac = scribe
gloabă = amende pour les infractions graves
globnic = boyard qui percevait la *gloabă*
gramatic = v. *diac*
jude = v. *cneaz*
judecie = part de village subordonnée au *jude*
jupan = seigneur apparenté à la famille princière
obroc = donation en nature ou en numéraire renouvelable périodiquement
ocol = circonscription
paharnic = échanson du prince
păhărnicel = dignitaire subordonné au *paharnic.*
pisar = v. *diac*
pîrcălab = commandant d'une forteresse
posadă = lieu fortifié et point de douanes
posadnic = boyard chargé de l'administration des posade
postelnic = chambelan de la cour
pridvor = galerie extérieure formant un balcon ou une terasse
selişte = emplacement d'un village abandonné
sladniţă = installation pour préparer la bière
spătar = porte-épée du prince
staroste = chef administratif d'un district
stolnic = dignitaire chargé du service de la table princière
vătăman = v. *cneaz*
vornic = chef administratif du district où siégeait une cour princière
vornic de gloată = dignitaire subordonné au *vornic*
viteaz = sorte de chevalier
zavescă = taxe payée par celui qui contestait une décision judiciaire

1. — 1er m a i 1384, H o r l ă c e n i. Le voïévode Petru fait don à l'église Saint-Jean-Baptiste du bourg de Siret, bâtie aux frais de sa mère, Margareta, du revenu de la douane de ce bourg, à l'intention des moines prêcheurs.

2. — 30 m a r s 1392 (6900), R o m a n. Le voïévode Roman, avec ses fils, Alexandre et Bogdan, fait don à Ionaş *viteazul* des villages de Ciorsaceuţi, de Vladimirăuţi et de Bucurăuţi, situés sur la rivière de Siret, tous dans le même *ocol* dont on indique les confins (pl. I).

3. — 13⟨92, p r o b a b l e a p r è s l e s 30 m a r s — 31 d é c e m b r e⟩ (6⟨900⟩), R o m a n. Le voïévode Roman fait une donation.

4. — 18 n o v e m b r e 1393 (6901), S u c e a v a. Le voïévode Roman, avec ses fils, Alexandre et Bogdan, fait don à Todor et à ses frères, Dumitru, Petru, Mihail et Giurgiu, fils de Dragomir Albu, d'un village situé sur la Suceava, dont on indique les confins.

5. — 18 a v r i l 1397 (6905). Le voïévode Ştefan fait don a Coşcu et à son frère, Toader, du village de Rugăşeşti, situé sur le Siret; on en indique les confins.

6. — 2 j u i l l e t 1398 (6906). Le voïévode Ştefan et son « frère » Alexandru font don au monastère de Pobrata du village de Bodino et d'un autre « en amont de celui-ci », situés sur le ruisseau de Pobrata; on indique leurs confins, établis par Bîrlă Hîrlăoanul, Coman, Cunţu et Şandru..

7. — ⟨A p r è s le 2 j u i l l e t 1398 — avant le 23 a v r i l 1400⟩. Le voïévode Iuga fait don à Şărban Hîndău des villages de Solomoneşti, situé sur la Topoliţă, de Munteni et de Pînteceşti, situés sur le Cracău, avec leurs anciens confins.

www.dacoromanica.ro

8. — ⟨A p r è s l e 2 j u i l l e t 1398 — a v a n t l e 28 n o v e m b r e 1399⟩. Le voïévode Iuga fait don à Braia d'un terrain situé sur le Strahotin, dont on indique les confins.

9. — 28 n o v e m b r e 1399 (6908). Le voïévode Iuga, avec ses « frères », Alexandru et Bogdan, fait don à Ţiban d'un village situé sur le Gîrbovăţ et d'un autre situé sur le Bîrlad, à l'embouchure du ruisseau de Crasna; on indique leurs confins (pl. II).

10. — 29 j u i n 1400 (6908). Le voïévode Alexandre le Bon, avec son frère, *jupan* Bogdan, fait don à Stroe et à Ion du village de Gîrtanul, situé sur le Tazlău; il fait aussi don, seulement à Stroe, du village de Poiana, situé sur la même rivière; on indique les confins de deux villages (pl. III).

11. — 4 a o û t 1400 (6908). Le voïévode Alexandre le Bon, avec son frère, *jupan* Bogdan, fait don à Nicula et à ses frères, Mihail et Toader, d'un village de Berea; on indique ses confins.

12. — 1er s e p t e m b r e 1400 (6908). Le voïévode Alexandre le Bon, avec son frère, *jupan* Bogdan, fait don à Mogoş d'un village situé sur le Vilna; on indique ses confins.

13. — 28 j u i n 1401 (6909). Le voïévode Alexandre le Bon, avec son frère, *jupan* Bogdan, fait don à un boyard d'un village situé à Strungă; on indique ses confins (pl. IV).

14. — 30 j u i l l e t 1401 (6909), S u c e a v a. Le voïévode Alexandre le Bon, avec son frère, *jupan* Bogdan, reconnait la fondation d'un évêché arménien dans la Moldavie, avec le siège à Suceava, subordonnant toutes les églises arméniennes du pays à l'évêque Ohanes et mettant les Arméniens sous la juridiction de celui-ci (pl. V).

15. — ⟨1402—1407⟩. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à la Métropolie de Suceava du terrain appelé Poiana Vlădicăi, situé en bas du bourg de Iaşi, à la mémoire du fait que dans cet endroit le voïévode, les boyards et le peuple sont allés au devant des reliques de Saint Jean le Nouveau.

16. — 31 o c t o b r e 1402 (6910). Le voïévode Alexandre le Bon fait don au monastère de Moldaviţa de deux moulins, d'une moitié de *sladniţă* et de quatre campements tartares, tous du bourg de Baia.

17. — 7 j a n v i e r 1403 (6911), S u c e a v a. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à l'« évêché » de Moldavie des villages d'Averăuţi, situé sur la Suceava, et de Hreaţca, situé près du bourg de Suceava, avec leurs anciens confins.

18. — 1er a o û t 1403 (6911), S u c e a v a. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Baliţă Mudricica de la vallée du ruisseau de Crasna, à Cobila, avec les villages de Comănăuţi et de Crămetoneşti, en indiquant ses confins, ainsi que d'un village à Slava, situé sur le Muntecel.

19. — 20 j u i l l e t 1404 (6912). Le voïévode Alexandre le Bon, avec son frère, Bogdan, fait don au monastère de Pobrata du village de Bodinţi et d'un autre « en haut de celui-ci », situés sur le ruisseau de Pobrata; on indique leurs confins établis par Bîrlă de Hîrlău, Coman et Conţu.

20. — 1er m a i 1406 (6914). Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Vlad Dolhici du village « où se trouve sa maison », situé sur la Crasna, et du terrain inhabité appelé Fîntîna Veprova, situé au-delà du Prut, en haut de Sărata.

21. — 7 j a n v i e r 1407 (6915). Iosif, le métropolitain de Moldavie, de connivence avec le prince, Alexandre le Bon, décide d'unifier les monastères de Neamţ et de Bistriţa sous la même direction, en nommant comme prieur le prêtre Domenţian (pl. VI).

22. — 8 m a r s 1407 (6915), S u c e a v a. Le voïévode Alexandre le Bon, avec son frère, *jupan* Bogdan, fait don à Mihail Popşa du village de Scorţeuţi, situé sur le Pîrîul Negru, et du village de Pancăuţi, situé en haut de Călugării din Dumbravă, avec leurs anciens confins.

23. — 16 s e p t e m b r e 1408 (6916), S u c e a v a. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à l'église de Sainte-Parascève du bourg de Roman où était enterrée sa mère, la princesse Anastasia, du village de Leucuşăuţii lui Brătianu, avec un moulin, et du village « où a été Bratul », situé au-delà de Moldova, ainsi que d'un gué sur la Moldova, en aval du bourg de Roman pl. VII).

24. — 28 j a n v i e r 1409 (6917), S u c e a v a. Le voïévode Alexandre le Bon confirme à Giurgiu Ungureanul le droit de propriété sur les villages de Ungureni et de Suhodol. On indique les confins du premier et on montre que le second possède une vigne. Il lui confirme aussi le droit de propriété sur les villages de Porceşti, de Sperleşti, de Negrileşti et de Neagăşeşti, celui « où se trouve Coman », à Turlui, avec leurs anciens confins.

25. — 18 a v r i l 1409 (6917), S u c e a v a. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au Monastère de Poiana Siretului les étangs de l'embouchure de Şomuz et d'un terrain pour planter de la vigne (pl. VIII).

26. — 7 n o v e m b r e 1409 (6917), S u c e a v a. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au monastère de Neamţ du lac de Luciul, situé près du Prut.

27. — 18 n o v e m b r e 1409 (6917), S u c e a v a. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au monastère de Moldoviţa de la douane de Moldoviţa.

www.dacoromanica.ro

28. — 15 mars 1410 (6918), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au *stolnic* Domoncuş et à ses frères, Blaj et Iacobu, fils de Ghelebi Miclouş, des villages de Stanişoreşti, de Laslăuţi, de Grozăşti et de Stoeneştii de Vlicic, situés sur le Caşen et sur l'Oituz, avec leurs anciens confins.

29. — 6 janvier 1411 (6919), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au monastère de Bistriţa des villages de Mitiucăuţi et de Braşăuţi, avec leurs anciens confins, ainsi que d'un *obroc* annuel de 10 tonneaux du vin, 10 *coloade* de blé, 9 mesures de drap de Bohémie, et au prieur, d'une mesure et demie de drap cendré; il décide aussi que le monastère de Bohotin soit subordonné au monastère de Bistriţa.

30. — 22 septembre 1411 (6919), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Şoldan Petru, à sa femme, fille de Giulea, et à son frère, Miclouş, du village de Tamîrtaşăuţi, situé sur le Şomuz, moins cinq habitations tartares, qui sont offerts en don au Monastère de Poiană; il fait aussi don, seulement à Şoldan et à sa femme, du village de Movila Găunoasă. Les deux villages avaient leurs anciens confins.

31. — 22 septembre 1411 (6919), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au Monastère de Poiană de cinq habitations tartares du village de Tamîrtaşăuţi, situé sur le Şomuz, avec le consentement de Şoldan Petru, qui a reçu le même jour ce village en don.

32. — 19 février 1412 (6920), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au *diac* Roman et à son frère, Tudor, fils de Stanislav de Neamţ, des villages de Doleşti et de Leontineşti, situés sur le Tazlăul Sărat; on indique leurs confins (pl. IX).

33. — 3 avril 1412 (6920). Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Coman, fils de Galiş, d'un terrain inhabité, près de Başeu, pour fonder un village; on indique ses confins établis par Giurge de Frătăuţi et par Tobuciu.

34. — 5 avril 1412 (6920), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Giurca Dragotescul des villages de Volodăuţi et de Cernauca de Sus, en face du village de Toporăuţi, avec leurs anciens confins.

35. — 6 juillet 1413 (6921), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon donne en possession viagère à sa belle-mère, Anastasia, le village de Coţmanul Mare avec tous les hameaux qui dépendent de celui-ci: Suhoverhul, Hliveşti et Davidăuţi, y compris tous les terrains qui en dépendent, jusqu'au village de Valeva et à la forêt de Dumbrava. Après la mort de celle-ci, ces villages et ces terrains doivent passer en propriété de l'évêché de Rădăuţi.

36. — 2 août 1414 (6922), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Şandru et à sa femme, Marta, du village de Muntenii Scutaşi, avec ses anciens confins.

37. — 2 août 1414 (6922), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Toader Pitic et à son frère, Dragul, du village « où a été Veriş Stanislav », situé à Cobila, du village « où ont été *cneji* Lie et Ţigăneştii », situé à l'embouchure de Jeravăţ, et du village « où sont *cneji* Tamaş et Ivan », situé sur le Bîrlad, avec leurs anciens confins (pl. X).

38. — 20 décembre 1414 (6922), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Crăciun Belcescul du village « où se trouve sa maison » et du village de Negoieşti, tous les deux situés sur le Pîrîul Alb. On indique les confins du dernier.

39. — ⟨Après 20 décembre 1414 — avant 8 avril 1419⟩. Le voïévode Alexandre le Bon fait don aux peintres Nichita et Dobre, pour peindre une église de Tîrgul de Jos et autre église, au choix du prince, ainsi qu'une maison ou un *pridvor*, des villages de Crainiceşti et de Leucuşeşti, situés sur la Drăsliviţa; on indique les confins établis par Dragomir Dolh (pl. XI).

40. — 13 avril 1415 (6923), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au monastère de Homor, du *vornic* Ion, du village « où ont été Tatomir et Pîrtea », situé à la source de Soloneţ, et de la *selişte* de Dianiş, avec leurs anciens confins, en établissant une *zavescă* de 50 roubles d'argent pour à ceux qui contesteront cette donation (pl. XII).

41. — 12 juillet 14⟨15⟩ (69⟨23⟩). Le voïévode Alexandre le Bon fait don au monastère de Bistriţa du village d'Opriş et de son neveu, Oană, situé sur le Chivejdi, et confirme le droit de propriété sur le village « où ont été Maxim et Voinea », fait don au monastère par le *vornic* Ion de Suceava, sur le village de Cauceleşti, situé sur le Cracău, offert en don par Ion Jumătate, sur le village de Gîdinţi, et sur trois villages situés sur la Racova, donation de Negru, tous avec leurs anciens confins. (pl. XIII).

42. — 15 janvier 1418 (6926), Baia. Le voïévode Alexandre le Bon confirme à Vlad et à Cristea, à la suite d'un procès avec Maicolea, fille de Stoian, avec les fils de celle-ci, Cozma et Sin, et avec les neveux de celle-ci, Balotă et Dragoş, le droit de propriété sur le village de Solca, en établissant une *zavescă* de 80 de roubles d'argent pur à ceux qui contesteront cette décision. (pl. XIV).

43. — 17 mars 1418 (6926), Tîrgul de Jos. Le voïévode Alexandre le Bon confirme au monastère de Moldoviţa le droit de propriété sur les villages de Provorotie et d'Oprişinţi, avec leurs anciens confins, faits don au monastère par Sin Bîrlici.

www.dacoromanica.ro

44. — 15 mai ⟨1418⟩. Le voïévode Alexandre le Bon confirme à Văscan et à ses compagnons, Pitic, Ghiocu, Ardău et Bucur, le droit de propriété sur le village de Şărbeşti, situé à Dumbravă, avec ses anciens confins.

45. — 8 avril 1419 (6927), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Dragomir et à Ioanăş, fils de Ştefan de Borlă, du village «où se trouve leur maison», du village de Paşcani et du village de Dragoteşti, situés sur le Nechid, dans le Cîmp de Dragoş, du village de Provozeşti et de la clairière d'Opriş, situés sur le Tazlăul Sărat, avec leurs confins établis par Şandrişor et par le *ceaşnic* Iliaş.

46. — 14 avril 141⟨9⟩—142⟨1⟩ (692⟨7⟩—692⟨9⟩). Le voïévode Alexandre le Bon confirme au monastère de Moldoviţa le droit de propriété sur le village de Vaculinţi et sur la *selişte* de Zîrnă, avec leurs anciens confins, faits don au monastère par sa femme, Ana, avant son décès.

47. — 25 avril 1420 (6928), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au *vornic* Oană des villages de Corneşti, de Miclăuşeşti, de Loznova, de Săcăreni, de Vorniceni, de Dumeşti, de Ţigăneşti, de Lavreşti, de Sadova et de Homiceşti, situés sur le Bîcovăţ; on indique leurs confins; de plus, il lui accorde le droit de fonder dans les mêmes confins autant de ruchers il pourra.

48. — 13 décembre 1421 (6929). Le voïévode Alexandre le Bon, avec son fils, le voïévode Iliaş, et avec le consentement de 51 boyards moldaves donne en usufruit à son ancienne épouse, Rimgaila, sœur du roi de Pologne et du grand duc de Lituanie, durant sa vie, le bourg de Siret et le village de Volhovăţ, avec tous les villages, hameaux, moulins, étangs et douanes qui en dépendent, en ajoutant la somme de 600 ducats d'or chaque année (pl. XV).

49. — 14⟨22⟩ (69⟨30⟩)—14⟨31⟩ (69⟨39⟩). Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Ivaşcu Vladicicu et à ses frères, Petrea, Iuraşcu et Dancul, ainsi qu'à leur neveu, Milea, des villages de Hodoracinţi et de Gvozdăuţi, situés sur la Vilia.

50. — 12 mars 1422 (6930), Neamţ. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au monastère de Neamţ du village de Budzeşti, situé sur la Moldova, avec ses anciens confins, et de la *selişte* de Nenovici, située sur la Topoliţa; on indique ses confins établis par Mîndricica, le *ceaşnic* Dan et le *gramatic* Neagoe.

51. — 20 août 1422 (6930). Le voïévode Alexandre le Bon fait don au monastère de Bistriţa de la douane du bourg de Bîrlad.

52. — 25 décembre 1422 (6930). Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Boguş et à son père, Nesteac, du village de Cuciur, avec ses anciens confins (pl. XVI).

53. — 12 mars 1423 (6931), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Batin du village « où se trouve sa maison », du village « où a été Lupşe » et du village « où se trouve le gué de Putna », tous situés sur le ruisseau de Putna, avec leurs anciens confins (pl. XVII).

54. — 31 mars 1423 (6931), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Oană Popşa et à son frère, Moişă Filosofu, du village de Sîrbi et du village de Moişă Filosofu, situés sur la Rebricea, avec leurs anciens confins.

55. — 15 avril 1423 (6931), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon confirme au *vătăman* Veriga le droit de propriété sur un terrain situé près de la route de Baia, avec les confins établis par Laţco et Corlat, à la suite du procès avec les fils du boyard Rotîmpan (pl. XVIII)

56. — 16 février 1424 (6932), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au prêtre Iuga et à son frère, Nan, du village de Buciumeni, situé près de Baia; on indique ses confins.

57. — ⟨26 août⟩ 1424 (6932). Le voïévode Alexandre le Bon confirme à Stanciul David le droit de propriété sur le village de Badeuţi, situé sur le Prut, sur le village de Stanciul, sur le village de Purcel et sur le village de Mărina, situés sur la Putna.

58. — 4 septembre ⟨1424—1425⟩(6...), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Nănbaci Bărbosul, à sa femme, Marena, et aux nièces de celle-ci, Anuşca et Stana, du village « où se trouve sa maison », situé sur le Şomuz, avec des confins partiellement modifiés.

59. — 9 octombre 1424 (6932), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Toader et à Lie, pour fonder un monastère, d'un terrain situé sur le Tazlău, à la source de la Frumoasa, avec des confins partiellement établis par le *globnic* Giurgiu (pl. XIX).

60. — 30 janvier 1425 (6933), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Ştefan Zugraf des villages de Berchişeşti, d'Eremieşti, de Popeşti et du village « où est *jude* Paşco », situés sur le Miletin; on indique leurs confins. En cas de déshérence ces villages seront hérités par ses frères.

61. — 12 mai 1425 (6933), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Stroici des villages de Levoşăuţi, avec tous ses hameaux, et de Nepolocăuţi, ainsi que des terrains inhabités de Derenăuţi et de Roşul, tous avec leurs anciens confins; de plus, il lui confirme le droit de propriété sur les villages de Ravas, situés dans la région de Suceava et de Jijia, ainsi que sur ses serfs tartares.

www.dacoromanica.ro

62. — 28 décembre ⟨1425—1426⟩, Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon confirme à Toader et à son frère, Petru, fils de Ştefan Stravici, ainsi qu'à leurs oncles, Giurgiu et Costea, le droit de propriété sur le village « où se trouvent Şerba Pauşescul et Lazor », sur le village « où se trouvent Neagu Barbosu et Dragomir Hasnăş » et sur le village de Bălţaţi, situés à Cîrligătură, ainsi que sur le village « où a été Laţco », sur le village « où se trouvent Mihul et Panici », sur le village « où se trouve Stancuţ » et sur le village « où se trouve Stanciul », situés sur la Nîrnova, tous avec leurs anciens confins.

63. — 22 mai 1426 (6934). Le voïévode Alexandre le Bon fait don au *cliucinic* Ştefan du village de Dragosineşti, situé sur le Berheci, avec ses anciens confins, et du village de Dragosineşti, situé à la source de Dobrotvor, ainsi que du terrain inhabité de Pojarita avec toutes les clairières; on indique les confins des deux derniers; de plus, il accorde à la femme de Ştefan, Olenca, en cas de déshérence, le droit de posséder le terrain inhabité de Pojarita jusqu'à la mort (pl. XX).

64. — 12 août 1426 (6934), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Giurgiu Stîngaci, des villages de Popeşti, de Fîntînele et de Mihneşti, situés sur le Bahlui, et du village de Cioltanii de Glod, ainsi que d'une clairière, situés tous à Cîrligătura, avec leurs anciens confins.

65. — 18 août 1427 (6935), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon confirme à Herman et à son frère, Iaţco, le droit de propriété sur le village de Voitin, avec le terrain où est situé leur monastère et avec le terrain de pré avoisinant, avec ses anciens confins.

66. — ⟨Septembre⟩ 1427 (6935), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Onicica du village « où se trouve sa maison », situé à Cîrligătura, avec le territoire qui lui sera nécessaire.

67. — 14 septembre 1427 (6935), Suceava, Le voïévode Alexandre le Bon fait don au monastère de Neamţ des villages de Cristianeşti et de Temeşeşti, situés à l'embouchure du ruisseau de Neamţ; on indique leurs confins.

68. — 16 septembre 1427 (6935), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au prêtre Andrei et à ses frères, Filip et Mihul, fils de l'archiprêtre Simion, du village de Tîrmedecii, situé sur la Cuţitna, et de la *selişte* de Micul, avec leurs anciens confins.

69. — 15 octobre 1427 (6935), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Oancea et à sa femme, Nastea, du village «où à été la maison de Dobrăcin et de Bratul Pleşescul», situé à Carpeni, avec ses anciens confins indiqués de nouveau.

70. — 16 février 1428 (6936), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon confirme à Iurie, à Cozma et à leur sœur, Motruna, fils de Stan Lucaveţ, ainsi qu'à Simion, Costea, Dieniş et Şandru, fils de Şerbco, le droit de propriété sur les villages de Lucaveţ et de Pancăuţi, situés sur le Siret, avec leurs anciens confins.

71. — 2 avril 1428 (6936), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon confirme à Dragomir le droit de propriété sur les villages de Corni et de Strîmbi, situés sur le Cracău, ainsi que sur un terrain inhabité avoisinant, pour y fonder un village. On indique leurs confins.

72. — ⟨3—30⟩ avril 1428 (6936), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don du village d'Oprişani, situé sur le Şomuz, à Opriş.

73. — 8 avril 1428 (6936). Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Tăvădar du village « où se trouve sa maison », situé sur le Berheci, avec ses anciens confins, ainsi que d'un terrain inhabité, situé sur le ruisseau de Melişcoae. Celui-ci aura l'étendue nécessaire pour le village qu'il y fondera.

74. — 15 avril 1428 (6936), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon confirme à Vîlcea, fils de l'archiprêtre Zaharia, le droit de propriété sur le village de Călugări, situé sur la Vulhova, avec ses anciens confins (pl. XXI).

75. — 8 juillet 1428 (6936), Monastère de Bistriţa. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au monastère de Bistriţa de 31 familles de serfs tziganes et de 12 campements tartares.

76. — 24 juillet 1428 (6936), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Sinata et à ses frères, Toader et Berea, du village « où se trouve sa maison », situé sur le Zeletin, et du village «où a été Dragoş», situé sur le Frumuşel, et sur le village « où est *cneaz* Ciorsac », situé sur la Tutova, avec leurs anciens confins.

77 — 29 juillet 1428 (6936), Suceava. voïévode Alexandre le Bon confirme à Nan le droit de propriété sur les villages de Buciumeni et de Stănigeni, avec leurs anciens confins (pl. XXII).

78 — 17 août 1428 (6936), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don a Stanciul du village de Bănila, et à Cîrstea ainsi qu'à sa femme, Maria, du village d'Iuginţi, avec leurs anciens confins.

79. — 3 septembre 1428 (6936), Suceava. La voïévode Alexandre le Bon confirme à Fundea le droit de propriété sur le village de Fundeni, situé sur l'Albinea; on indique ses confins.

80. — 4 décembre 1428 (6936), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon confirme au monastère de Neamţ le droit de propriété sur le village de Başoteni, avec ses anciens confins, fait don au monastère par Manuil Başotă (pl. XXIII).

www.dacoromanica.ro

81. — 28 décembre 1428 (6936), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon confirme à Lazăr, Stanciul et Costea ainsi qu'à leurs sœurs, enfants du *vornic* Ion, le droit de propriété sur la *selişte* de Dobrin, à Homor, avec leur monastère situé au même endroit; on indique ses confins. Il leur fait aussi don, pour le même monastère, du village « où a été *vătăman* Minco », du village « où a été *cneaz* Stan » et du village « près de leur étang », sous Dumbrava Înaltă, avec le territoire dont ils auront besoin.

82. — 10 janvier 1429 (6937), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon confirme à Crăciun Purcelescul le droit de propriété sur le village de Purceleşti, avec ses anciens confins et avec la moitié du revenu du moulin existant ou du moulin qu'il construirait, conformément à l'entente établie entre les filles de Micul.

83. — 1er février 1429 (6937), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon confirme à Ivaşco le droit de propriété sur la moitié du village de Vicşineţi, don de son père, Giurgiu de Frătăuţi, à la suite d'un accord avec Manciul, fils de son frère, Petru, auquel il a donné en échange pour sa partie de Vicşineţi, le village de Corjdanăuţi. En cas de déshérence celui-ci sera hérité par ses frères.

84. — 10 février 1429 (6937), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à son épouse, princesse Marena, et à son fils, Petru, du monastère de Vişnevăţ, en indiquant ses confins, du village de Calinăuţi, ancienne propriété de Cristea, des villages de Vrăneşti, de Beleşti, de Cîndreşti, de Prijolteni, de Hrişani et d'autres, situés à Botne, avec leurs anciens confins, ainsi que des serfs tziganes.

85. — ⟨Après le 10 février 1429 — avant le 7 juillet 1430⟩. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Danciul et à ses frères du village de leur père, avec ses anciens confins, situé sur le Bîrlad, à l'embouchure de Hubalna.

86. — 17 avril 1429 (6937), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au *gramatic* Radul des villages de Zubricăuţi et d'Ivancăuţi, situés à Terebne, avec leurs anciens confins et avec le droit de construire des moulins sur le Ciuhru (pl. XXIV).

87. — 20 avril 1429 (6937), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Roman de deux villages.

88. — 27 mai 1429 (6937), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Ion Cupcici des villages de Cupca, situé au-delà du Prut, et de Neagouţi, situé sur le Racovăţ, avec leurs anciens confins, ainsi que d'un terrain qui s'étend sur les Racoveţe, de Neagouţi jusqu'à la propriété de Grozea, pour y fonder des villages.

89. — 1er juin 1429 (6937), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Onică du village « où se trouve sa maison », situé sur la Jijia, avec ses anciens confins.

90. — 3 juin 1429 (6937), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon confirme à Lazăr, Stanciul et Costea, fils du *vornic* Ion, le droit de proriété sur 18 villages, 3 *selişti* et 20 terrains pour fonder des villages. Il leur confirme aussi le monastère de Homor.

91. — 19 juin 1429 (6937), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon confirme à Dan Uncleat le droit de propriété sur la moitié du village de Verejani, sur les villages de Ciulineşti et celui « où a été Oanţă », situés sur le Prut, ainsi que sur les villages de Demiianăuţi, de Zubreuţi et celui « où se trouve le *vătăman* Stepan », avec ses hameaux, situés au-delà du Prut, tous avec leurs anciens confins, excepté le village de Zubreuţi dont les limites sont indiquées exprès; de plus, il lui fait don de trois terrains inhabités pour fonder des villages.

92. — 31 août 1429 (6937). Le voïévode Alexandre le Bon fait don au monastère de Neamţ du lac de Zagorna, près du Nistru, et du rucher de Zagorna, en exmptant en même temps les chariots du monastère de la paye des taxes douanières.

93. — 1er septembre 1429 (6937), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au monastère de Neamţ du lac de Zagorna, près du Nistru, et du rucher de Zagorna, ainsi que d'un *obroc* de 12 fûts de vin de la dîme du district de Neamţ.

94. — 24 septembre 1429 (6937), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Bena et à ses frères, Macrea, Mihail, Giurgiu, Micul et Manea, et à ses sœurs, tous enfants de Petru, de la moitié du village de Făurei, situé sur le Vaslui, ainsi que du village de Miroslăveşti et du village « où a été la maison de leur père », tous avec leurs anciens confins.

95. — 15 octobre 1429 (6937), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à sa femme, Marena, du village de Verişceac et du village de Nan, tous deux situés sur le Siret.

96. — 1430 (6938). Document du voïévode Alexandre le Bon concernant les villages de Spineni et de Blăneşti, situés sur le Bîrlad, et le village « où a été Radul Dumbravnic », situé sur le Trotuş.

97. — 21 février 1430 (6938), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon confirme à Voiniag et à son frère, Bera, fils de Coste, le droit de propriété sur le village de Tîrnauca, avec ses anciens confins.

98. — 10 avril ⟨1430—1431⟩. Le voïévode Alexandre le Bon confirme à Vlad Adiş le droit de propriété sur le village de Pătrăuţi, avec trois hameaux, situé sur la Suceava, sur l'*ocol* de Tisăceşti, sur trois villages situés sur le Vîlhouţi et sur 10 autres villages situés sur la Lăpuşna, tous avec leurs anciens confins.

www.dacoromanica.ro

99. — 7 juillet 1430 (6938). Le voïévode Alexandre le Bon confirme le partage des villages que les fils d'Ioan Giumătate, Jurju, Şteful et Mîndrea, ont hérités de leur père.

100. — 23 décembre 1430 (6938), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon, avec sa femme, Marina, font don au monastère de Neamţ du lac de Zagorna, près du Nistru, et du rucher de Zagorna, de la troisième partie du revenu des trois moulins de Baia et d'un *obroc* annuel de 12 fûts de vin de la dîme du district de Neamţ.

101. — 6 février 1431 (6939), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au monastère de Bistriţa du revenu de la douane de Tazlău, de quatre ruchers, à Bohotin, sur la Tîrnauca, sur l'Itchil et à l'embouchure de la Botna, en lui subordonnant en même temps le monastère Saint Nicolas, avec le village, le moulin et la *selişte* de Nechid (pl. XXV).

102. — 30 avril 1431 (6939), Bascăcăuţi. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au prêtre Iuga du village de Miclea de Bahna, situé sur la Tutova, et du village de Balan de Strîmba, avec leurs anciens confins.

103. — 15 juin 1431 (6939), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon confirme au *vornic* Cupcici le droit de propriété sur 14 villages, avec leurs anciens confins, et sur trois terrains inhabités pour fonder de nouveaux villages, en indiquant leurs confins, ainsi que sur un rucher (pl. XXVI).

104. — 31 juillet 1431 (6939), Monastère de Bistriţa. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au monastère de Bistriţa d'un rucher, situé sur la Lopatna, et d'un autre, situé sur l'Itchil, en les exemptant de dîme. Il lui donne aussi la maison de Crăciun dans la ville de Piatra (pl. XXVII).

105. — 20 décembre 1431 (6940), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon confirme à Balotă et à Oancea le droit de propriété sur une partie du village de Tamîrtaşinţi, avec ses anciens confins qui leur avait été donné par Giurgiu, parce qu'ils lui ont payé la *gloabă* pour se racheter de la peine capitale à laquelle il avait été condamné à la suite d'un procès avec Iliaş (pl. XXVIII).

106. — 2 janvier 1432 (6940), Gura Crăcăului. Le voïévode Ilie fait don à Dragoş Urlat du village « où est sa maison », situé sur la Tutova; on indique les confins établis par Vlad cel Bătrîn; il décide aussi que le bénéficiaire devra accomplir ses obligations militaires à l'unité du district de Tutova et sera soumis à la juridiction du juge de ce district.

107. — 4 janvier 1432 (6940), Suceava. Le voïévode Ilie fait don à Oană et à sa femme, Anna, fille de Negrea, des villages de Coşilăuţi et de Stanulăuţi, situés sous le Nesfoiu; on indique les confins du dernier.

108. — 4 ⟨janvier 1432 — février 1433⟩, Suceava. Le voïévode Ilie fait don à Staia du village de Tuzara, situé sur la Jelcova, et du village « où est *cneaz* Onică », situé en bas de *selişte* de Heghetiş, avec leurs anciens confins; le bénéficiaire sera soumis à la juridiction de la cour princière de Suceava (pl. XXIX).

109. — 13 janvier 1432 (6940), Suceava. Le voïévode Ilie fait don à Onica du village « où est sa maison » et du village de Vicoleni, situés sur la Jijia, avec leurs anciens confins.

110. — 17 janvier 1432 (6940), Suceava. Le voïévode Ilie confirme à Dragoş de Stamnic le droit de propriété sur le village « où est sa maison », situé sur le Stamnic, avec ses anciens confins.

111. — 5 avril 14⟨32⟩ (69⟨40⟩). Le voïévode Ilie fait don à Ivaşcu Velna Murgul des villages de Murgeşti, de Childina et de Negrileşti.

112. — 14 août 1432 (6940), Suceava. Le voïévode Ilie fait don à Isaia du village de Tişeuţi, situé sur la Suceava, du village de Selajani, du village de Dumbrăveni, du village de Medveja, du village de Bojii lui Petru, du village de Dreslivele et du village de Jerdeni, ainsi que d'une moitié du village de Bosancea et du village de Borîlea de Giurgiu.

113. — 28 janvier 1433 (6941), Suceava. Le voïévode Ilie fait don à Matuşiţa, à sa mère, Maria, et aux frères de celui-ci, du village « où a été Neagoe Gănescul », situé sur la Plotuniţa, avec ses anciens confins (pl. XXX).

114. — 26 février 1433 (6941), Suceava. Le voïévode Ilie fait don au *vornic* Dan, à sa femme, Maruşca, et au frère de celle-ci, Ionul, du village « où a été Petriţă », situé sur le Tamaş, avec ses anciens confins.

115. — 27 février 1433 (6941). Le voïévode Ilie confirme à Mihail et aux sœurs de celui-ci, Maruşca et Anuşca, enfants de Bălici, le droit de propriété sur un village situé au milieu de ceux qui se trouvent dans la vallée de Tămăşel, avec ses anciens confins.

116. — ... juin 1433 (6941), Suceava. Le voïévode Ilie confirme à Petru Durnea et à ses frères, Ion et Giurgiu, le droit de propriété sur le village de Durneşti, situé sur le Ciuhur, avec ses anciens confins.

117. — 15 juin 1433 (6941), Suceava. Le voïévode Ilie fait don au *cliucinic* Onea du village de Docolin, situé sur le Bîrlad,en indiquant ses confins (pl. XXXI).

118. — 3 novembre 1433 (6941), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme à Mihail Cristianescul le droit de propriété sur la moitié du village de Cristianeşti, avec ses anciens confins (pl. XXXII).

www.dacoromanica.ro

119. — 9 novembre 1433 (6941), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don à Danco, fils de Giurgiu de Frătăuţi, du village de Mianăuţi, à Suceava, avec ses anciens confins, et de quatre campements tartares.

120. — 16 novembre 1433 (6941), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don à Hodco Costici, à la femme de celui-ci, Vasiutca, et aux frères de celle-ci, du village « où se trouve le manoir d'Anuşca », et des villages de Hueţeni, de Sineşti, et de Glodeni, situés sur la Vorona, avec leurs anciens confins, ainsi que d'un moulin sur le Siret.

121. — 14 décembre 1433 (6941). Le voïévode Ştefan fait don à Micle du village de Răusăni, situé sur la Jijia, et du village de Micodani, situé sur le Bîrlad.

122. — 19 décembre ⟨1433—1434; 1444—1446⟩, Suceava. Le voïévode Ştefan ordonne aux bourgmestres et aux échevins des tous les bourgs du pays de permettre aux marchands de Braşov de vendre leurs menues marchandises (pl. XXXIII).

123. — 1434 (6942). Document du voïévode Ştefan concernant un village situé à Movilă, dans la région des Cobîle, ainsi qu'un village situé à Derenice et le manoir de Rosomac, situé au-delà du Prut.

124. — 29 janvier 1434 (6942), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don à Blaj et à ses frères, le *stolnic* Domoncuş et Iacob, du village de Roşiori, du village « où est Pavel Bulgarul » et du village « où est Mic Ruptura », ainsi que de la *selişte* de Mîrlec, avec leurs anciens confins (pl. XXXIV).

125. — 29 janvier 1434 (6942), ⟨Suceava⟩. Le voïévode Ştefan confirme à Gruban le droit de propriété sur les villages de Şuşneşti et de Tămaşul et sur un terrain en haut de Cărăpciuneşti, tous situés près du bourg de Bîrlad, ainsi que sur la *selişte* de Mihai Bărbosul.

126. — 10 février 1434 (6942), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don à Groza et à son frère, Mihail, du village de Clicicăiuţi, avec ses anciens confins.

127. — 5 mars ⟨1434—1435; 1444—1447⟩, Suceava. Le voïévode Ştefan ordonne aux boyards, aux *vornici*, aux bourgmestres et aux échevins, aux *juzi*, aux *vătămani* et à tous ceux qui ont des débiteurs parmi les habitants du bourg de Braşov, de ne prendre à ceux-ci aucun gage, mais de leur intenter un procès devant les juges de Braşov.

128. — 24 avril 1434 (6942), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme au prêtre Iuga le droit de propriété sur le village de Buciumeni, sur les villages « où est Miclea de Bahnă » et « où est Balan de Strîmba », situés sur la Tutova, avec leurs anciens confins, ainsi que sur un terrain inhabité, situé en bas de l'étang de Baliţă, sur le Başeu, et sur la *selişte* d'Oţel, située sur la Podraga, pour y fonder deux villages.

129. — 24 avril 1434 (6942), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme au prêtre Iuga le droit de propriété sur les villages de Buciumeni, de Mileşti, de Radeşani, de Ciorsăceşti, situés sur le Şomuz, sur le village de Mînzaţi, situé à la source de Liubana, sur le village de Temeşeşti, situé à l'embouchure de Studineţ, sur les villages de Lăleşti et de Hălmăgeşti, situés sur la Tutova, et sur le village « où est *jude* Mihaiu », situé à la source de Strajnica, avec leurs anciens confins, ainsi que sur un territoire situé sur la Strîmba pour fonder autres villages.

130. — 25 mai 1434 (6942), Iaşi. Le voïévode Ştefan fait don au prêtre Ioil d'un terrain inhabité, près de Balosin, situé dans la région de Cîrligătura, pour fonder un monastère (pl. XXXV).

131. — 26 juin 1434 (6942), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don au Monastère de Poiană de trois campements tziganes.

132. — 12 juillet 1434 (6942), Dorohoi. Le voïévode Ştefan fait don au monastère de Moldoviţa de deux campements tziganes.

133. — 8 octombre 1434 (6942), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme à Crîstea Voruntai le droit de propriété sur le village « où est Romaneasa », situé entre les deux rivières de Bahlui, avec ses anciens confins (pl. XXXVI).

134. — 8 octombre 1434 (6942), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don à Giurgiu et à Ion du village « où sont *juzi* Fătu et Ilie », situé à la source de Sarata, avec ses anciens confins. Le nouveau propriétaire sera soumis à la juridiction de la cour princière d'Iaşi (pl. XXXVII).

135. — ⟨1er janvier — juillet⟩ 1435 (6943). Un ancien acte émis par le voïévode Ştefan pour le village de Puţureni.

136. — 3 janvier 1435 (6943). Le voïévode Ştefan confirme à Micul Neagoe et à Răspop Opriş le droit de propriété sur la moitié du village de Suhodol.

137. — 30 mars 1435 (6943), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don à Mic, fils de Voineag, du village « où ont été Mic et Sina » et du village « où ont été Radul et Orîş », situés sur le Tamaş, avec leurs anciens confins, ainsi que d'un emplacement de moulin à foulon, sur le Siret.

138. — 4 avril 1435 (6943), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don à Cîndea et à ses fils, Malea et Oancea, du village de Cîndeşti, avec ses anciens confins, et seulement à Oancea de la *selişte* de Drăgoi, tous deux situés dans le Cîmp de Dragoş.

www.dacoromanica.ro

139. — 14 avril 1435 (6943), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme à Petru Hudici le droit de propriété sur le village « où est la cour de Mîndrea », avec ses hameaux, situé sur le Siret, sur la *selişte* de Lumireni, située sur le Milcov, avec leurs anciens confins, et sur un rucher situé à la source d'Ogrincea. Il lui donne aussi trois terrains inhabités avec le territoire nécessaire pour fonder de nouveaux villages, ainsi que deux campements tziganes.

140. — 12 mai 1435 (6943), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don à Ivaşco Podobitu du village « où est sa maison », situé à Cîrligătură, avec ses anciens confins.

141. — 26 ⟨mai⟩ 1435 (6943), Gura Başeului. Le voïévode Ştefan ordonne aux juges de Bacău et de Trotuş de ne plus empêcher les marchands de Braşov de vendre leurs marchandises (pl. XXXVIII).

142. — 8 octombre 1435 (6943). Le voïévode Ilie fait don au *postelnic* Ilieş Liciul et à son frère, Simion, des villages d'Ivancicăuţi et de Vanceneşti, avec leurs anciens confins.

143. — 18 octombre 1435 (6943), Hotin. Le voïévode Ilie fait don à Stan Babici du village de Sobraneţi, situé dans le district de Ţeţina, du village de Vascăuţi et du village de Budinţi, avec leurs anciens confins; les deux derniers ont été perdus par leurs anciens propriétaires, Mişea et Mihai, fils de Coşcă, pour félonie (pl. XXXIX).

144. — 25 novembre 1435 (6943), Suceava. Le voïévode Ilie confirme au prêtre Micu le droit de propriété sur le village « où est sa maison » et sur le village « où sont juzi Stoian et Giurgiu Blidaru », situés sur la Rebricea Mică, avec leurs anciens confins.

145. — 17 février ⟨1436⟩, Suceava. Le voïévode Ilie confirme à Mihăilă Bărbosul le droit de propriété sur le village de Drăgoeşti, situé sur le Cracău, et sur le village de Vîrtop, avec leurs anciens confins.

146. — ⟨Après 8 mars 1436—31 décembre 1441⟩ (694 ...). Les voïévodes Ilie et Ştefan pour les villages de Căiniceni et de Pleşâni.

147. — 12 avril 1436 (6944). Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Baico le droit de propriété sur les villages de Dolheşti, de Negreşti, d'Almăşelul, de Horăeţeşti, de Roşcani et de Dobreni.

148. — 21 avril 1436 (6944), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Stanciu Hotnog, *pîrcălab* de Hotin, le droit de propriété sur le village de Crasna, avec ses anciens confins.

149. — 4 mai 1436 (6944), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Duma Uranie et à son frère, Petru, d'un terrain inhabité situé sur la Cobîlca, sur le Bezin, sur la Sabolna, sur le Teleşeu et sur la Peresecina, affluents d'Itchil, pour y fonder des villages. Ceux-ci seront dotés du territoire dont ils auront besoin.

150. — 5 mai 1436 (6944), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Duma Negru le droit de propriété sur le village « où a été Oană Sinescul », sur le village « où a été Boris » et sur le village « où a été Mîndrea », situés sur la Rebricea, avec leurs anciens confins.

151. — 10 mai 1436 (6944). Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Ivan Cautiş du village d'Ilişăşti, situé à Cobîle, et d'un terrain inhabité, «où est son moulin », pour y fonder un village, tous deux avec leurs anciens confins.

152. — 23 mai 1436 (6944), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Stan Babici et à ses frères, Iachim, Andriaş, Semeon et Iurie, du village de Jicovul de Sus, avec ses anciens confins.

153. — 6 juin 1436 (6944). Les voïévodes Ilie et Ştefan pour les villages de Porosiacica et de Bereza.

154. — 13 juin 1436 (6944), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan, font don à Mihail Stîngaciu du village « où sont Balan et le fils de Drajan », situé sur la Bogdana, du village de Susceni, situé sur l'Iubana, du village « où a été Oană Albul » et du village de Maneşti, situés à Chegheci, avec tous leurs anciens confins, de la *selişte* de Roşca, située sur la Smila, et de la *selişte* des Fundeşti, située sur le Jeravăţ, de la cellule de Manasie, ainsi que de plusieurs terrains inhabités situés à Chigheci et sur le Bîrlad, pour y fonder quatre nouveaux villages. Ceux-ci seront dotés du territoire dont ils auront besoin. En plus, les voïévodes font don à son frère, Giurgiu Bica, du village fondé par lui, situé sur le ruisseau de Smila (pl. XL).

155. — 15 ⟨juin — juillet⟩ 143⟨6⟩ (694⟨4⟩), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don au *vornic de gloată* Moica et à son frère, le *spătar* Tador, du village « où a été Ilcaş », situé sur l'Iapa, et du village « où est Cirţă Coste », situé sur le Bîrlad, avec leurs anciens confins, ainsi que de trois terrains inhabités, situés sur la Crasna, à Leurinţi et sur le Blc, pour y fonder cinq villages. Ceux-ci seront dotés du territoire dont ils auront besoin. En plus, les voïévodes font don, seulement à Tador, du village de Bradiceşti, situé sur la Crasna, avec ses anciens confins (pl. XLI).

156. — 1er juillet 1436 (6944), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment au *spătar* Alexandru le droit de propriété sur le village de Glodeni, situé sur la Crasna, et sur le village de Bulgari, gagnés de Mîndrea, à la suite d'un procès, ainsi que sur le village de Muncel, tous avec leurs anciens confins.

www.dacoromanica.ro

157. — 17 juillet 1436 (6944), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Hodco, fils de Creţul, de deux terrains inhabités situés sur la Cula, pour y fonder deux villages. Ceux-ci seront dotés du territoire dont ils auront besoin.

158. — 17 juillet 1436 (6944), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment au logothète Oancea le droit de propriété sur les villages de Procopinţi, avec un moulin, de Macicăuţi, avec un rucher, de Cozarăuţi et de Fîntîna Albă, situés sur le Răut, avec leurs anciens confins, ainsi que sur des terrains inhabités situés sur l'Itchil et sur le Bîc, pour y fonder des villages. Ceux-ci seront dotés du territoire nécessaire (pl. XLII).

159. — 24 juillet 1436 (6944), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Petru Ungureanul du village « où a été le manoir de Netedul » et des villages de Blăgeşti et de Bolăceşti, formé de deux *judecii*, ainsi que du village de Parcea, tous situés dans le Cîmp de Dragoş, avec leurs anciens confins.

160. — 11 août 1436 (6944), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Luca de Sihle et à ses frères, Malea et Stroe, du village de Viadici, situé sur les Terebne, et du village « où a été Mihail », situé à l'embouchure de Sărata, avec leurs anciens confins.

161. — 27 août 1436 (6944), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Ivaşco, fils de Balasin, et à ses frères, Micul et Badea, du village de Cruglic, situé sous le bourg de Hotin, avec ses anciens confins.

162. — 8 septembre 1436 (6944), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Balea Plopescul du village de Topaneşeşti, situé sur le Tazlău, du village de Bratieşti et du village de Dohtana, situés sur le Trotuş, avec leurs anciens confins (pl. XLIII).

163. — 19 septembre 1436 (6944), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Dan Meselnă des villages de Ruja Petru, d'Oneşti, de Citeşti, de Virişeşti et de Selevestreani, situés à Cobîle, des villages de Sîrbi et de Şcheieni, situés sur la Hubalna, du village de Lieşti, situé à l'embouchure de Jeravăţ, ainsi que du village de Cavadineşti et du village de Badea, situés sur la Horincea, tous avec leurs anciens confins (pl. XLIV).

164. — 30 novembre 1436 (6944), Suceava. Le voïévode Ilie confirme au monastère de Neamţ le droit de propriété sur le village de Temişeşti, habité par des Tartares, avec dix habitations tartares, situé à l'embouchure de Neamţ, avec ses anciens confins (pl. XLV).

165. — 7 décembre 1436 (6944), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à l'archiprêtre Iuga le droit de propriété sur le village de Mînzaţi, situé sur la Liubana, sur le village « où ont été Temeşeştii », situé à l'embouchure de Studineţ, sur le village « où est Miclea de Balînă », situé sur la Tutova, sur le village « où est Mihail Colici », situé aux Conoviţe, sur le village « où est Balan » et sur le village « où sont Barbă Stan et Stanciu », formé de deux *judecii*, situés sur la Strîmba, tous avec leurs anciens confins, ainsi que sur toute la vallée du ruisseau de Strîmba, pour y fonder de nouveaux villages.

166. — 1437 (6945). Les voïévodes Ilie et Ştefan font don au *pîrcălab* Crăciun du village de Borodăceni, situé sur le Berheci.

167. — 7 février 1437 (6945), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Dragomir et à Simion le droit de propriété sur le village de Calianeşti, avec le monastère et la vigne, situé à Cobîle, et avec ses anciens confins.

168. — 24 février 1437 (6945), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Şteful, fils de Jumătate, des villages de Muşineţ, de Dragoşani et de Bancăuţi, du village de Lipovăţ, situé en bas du bourg de Vaslui, ainsi que de la moitié du village de Maneuţi, à Suceava, dans lequel son frère, Mîndrea, possède seul l'autre moitié. De plus, ils lui confirment le droit de propriété sur le village de Vascăuţi, situé sur le Siret, que les deux princes lui ont vendu, parce que Maruşca, sœur de la femme du voïévode Ştefan, ancienne propriétaire du village, l'a perdu en félonie.

169. — 12 mars 1437 (6945), Suceava. Le voïévode Ilie fait don à Ion Ţolici et a son frère, Şandro, du Varatecul lui Giurgiu, situé là « où ont été les vignes des Saşi » (population d'origine allemande de Transylvanie), pour y fonder un village, en indiquant les confins; de plus, il décide de soumettre le bénéficiaire à la juridiction de la cité de Neamţ.

170. — 15 mai 1437 (6945), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Tofan le droit de propriété sur les villages de Pungeşti, de Gîrcineşti, de Luşceşti, sur le village « où est Cursec » et sur le village « où a été son ancien estivage », tous situés sur la Racova, avec des confins indiqués de nouveau.

171. — 30 juin 1437 (6945), Suceava. Le voïévode Ilie fait don à Toder Pobrăteanul du village de Giuleşti, situé en bas de Hîrlău, avec ses anciens confins. Le propriétaire sera soumis à la juridiction du prince même.

172. — 20 juillet 1437 (6945), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Cristea Negrul et à son frère, Giurgiu, de l'étang Iezerul Roşu, sur le Prut.

173. — 19 août 1437 (6945), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Nemirca Ciortorischi et à son frère, Ivaşcu, le droit de propriété sur le village de Nemirceani, situé sur le Prut, avec ses anciens confins.

174. — 5 octobre 1437 (6945), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan, confirment au Monastère de Poiană le droit de propriété sur les villages « où est Mihăilă Roşca », de Ripi-

www.dacoromanica.ro

ceni, de Rădăuţi, « où est Bălan », « où est Dragotă », « où est Şandru » et « où est Petrea Bumbotă », ainsi que sur un terrain inhabité en bas de Bumbotă, en indiquant leurs confins.

175. — 20 décembre 1437 (6945), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Mihail de Dorohoi le droit de propriété sur 48 villages et sur deux *selişti*, ainsi que sur les villages de la princesse, situés dans la région de Moiatinul de Sus, tous avec leurs anciens confins (pl. XLVI).

176. — 20 décembre 1437 (6945), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don au *păhărnicel* Ion Urecle des villages de Bîrgăiani, situé sur la Moldova, de Sîrbi et de Stănigeni, situés à Tecuci, avec leurs anciens confins.

177. — 17 janvier 1438 (6946), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Duma de Neamţ du village de Roşiori, situé sur la Moldova, avec ses anciens confins.

178. — 7 février 1438 (6946), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Toma Băcescul le droit de propriété sur le village de Negoeşti, situé sur le Pîrîul Negru, avec ses anciens confins. Ce village a été fondé sur un lieu désert, propriété de Toader, neveu de sa femme.

179. — 17 février 1438 (6946), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Comarici des villages de Jideşti et d'Avereşti, situés près de Movila d'Iucaş, avec leurs anciens confins.

180. — 23 février 1438 (6946), Suceava. Le voïévode Ilie fait don au monastère de Neamţ du village de Seucăuţi, situé à l'embouchure de Cracău, avec ses anciens confins, d'un rucher situé à l'embouchure de Tatarca et d'un moulin à l'embouchure de Jijia.

181. — 6 mars 1438 (6946), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Neaga, la femme de Giurgiu Piatră, du village de Diiacul, d'une *seliste* tout près de lui, situé sur la Sitna, du village de Slăveşti, situé sur la Crasna, tous deux avec leurs anciens confins, et d'un terrain inhabité situé sur le Bîc, pour y fonder un village. Celui-ci sera doté du territoire nécessaire. De plus, ils lui confirment la moitié du village de Mogoş.

182. — 17 mai 1438 (6946). Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Micica Tavă et à son fils, l'*aprod* Stan, le droit de propriété sur le village « où est leur maison », situé sur la Crasna, avec ses anciens confins, et sur un terrain inhabité pour fonder un village. Celui-ci sera doté du territoire dont il aura besoin.

183. — ⟨18 mai⟩ 143⟨8⟩ (694⟨6⟩), Suceava. Le voïévode Ilie confirme à Ulea et à son frère, Iuga, le droit de propriété sur les villages de Porceşti et de Neaghişeşti, situés sur le Turlui, faits don par leur oncle, Giurgiu Ungureanul, et seulement à Ulea, sur la moitié du village « où est la maison de Giurgiu Ungureanul », situé sur la Nevira, qui lui reviendra en héritage après la mort de celui-ci, conformément à son désir. Le voïévode décide aussi que ceux qui ne respecteront pas la transaction faite, payeront une *zavesca* en valeur de 60 roubles.

184. — 20 juin 1438 (6946), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan, confirment au *vornic* Hudici le droit de propriété sur la moitié du village « où a été Giurgiu Ungureanul », avec ses anciens confins, reçue de Stroe en échange du village de Rohtineţi, et lui font don du village « où a été *cneaz* Mihail », situé à l'embouchure du ruisseau de Borodac, avec ses anciens confins, ainsi que du terrain inhabité de Hluboca, situé à Holmul Negru, pour fonder un village. Celui-ci sera doté du terrain nécessaire.

185. — 6 juillet 1438 (6946), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don au *pisar* Mihail Oţel des villages « où est Loluş » et « où est *jude* Stan », situés sur le Berheci, ainsi que du village de Dobrana et du village « où est le moine Coste », situés à l'embouchure de Dunavăţ, du village « où est Stanislav Ravasă » et de la *selişte* de Stoeneşti, situées sur le Prut, de la *selişte* de Stan Sîrbul, située sur le Corod, et de la Seliştea Sîrbilor, situé à Movila Corodului, toutes avec leurs anciens confins, ainsi que d'un terrain inhabité de Movila cea Mare jusqu'à l'embouchure de Corozel, pour fonder de nouveaux villages, avec les confins dont ceux-ci auront besoin.

186. — ⟨Après le 6 juillet 1438 — après le 1er août 1442⟩. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don au *diac* Mihail Oţăl des villages « où est sa maison », « où a été *jude* Loluş », « où a été *jude* Stan » et du village de Slipoteni, situés sur le Berheci, du village de Dobrana, situé à l'embouchure de Dunavăţ, du village de Şobroneni, situé sur la Tutova, du village de Draganiceşti, situé à Cobile, avec le droit de construire des moulins sur le Siret, du village d'Oţăleşti, situé à l'embouchure de Topoliţa Veche, et du village « où a été Dragoş », situé sur le Corod, ainsi que de trois *selişti*, de quatre fontaines, d'une clairière et de deux terrains inhabités pour fonder de nouveaux villages.

187. — 18 août 1438 (6946), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don au Monastère de Poiană d'un terrain inhabité près des hameaux de Hîrlău, pour y fonder un village, en indiquant les confins établis par Cristea Negru.

188. — 21 août 1438 (6946), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Tivadar du village « où est sa maison » et du village « où est Tador Meleşco », situés sur le Berheci, avec leurs anciens confins.

www.dacoromanica.ro

189. — 24 a o û t 1⟨438⟩ (6⟨946⟩), V a s l u i. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment au *portar* Oană le droit de propriét ésur les villages de Brudureşti, de Cîteşti, formé de deux *judecii*, de Retezeşti et sur la *selişte* de Fundea, située sur le Vaslui, sur les villages de Boziani, situé à la source de Bîrlăzel, d'Iacobeşti et de Bărboşi, situés sur le Prut, ainsi que sur la *selişte* de Ţolea, située à la source du ruisseau Dobroslăveşti, tous avec leurs anciens confins.

190. — 10 o c t o b r e 1438 (6946). Le voïévode Ilie confirme à Triful le droit de propriété sur le village de Polăeşti, situé entre le Tazlăul Sărat et la Tăitură.

191. — 9 n o v e m b r e 1438 (6946). Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Tatul Herlic et à ses neveaux, Danciul Paidos et Niagul Roşca, le droit de propriété sur les villages de Moineşti, de Bodeşti et de Mogoşăşti, situés sur la Bistriţa.

192. — 12 m a r s 1439 (6947), S u c e a v a. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don au monastère de Moldoviţa d'un *obroc* annuel de dix fûts de vin et du revenu de la *posadă* située sur la Moldova, en échange du village de Todereşti, pris de lui par les dits voïévodes (pl. XLVII).

193. — 20 m a r s 1439 (6947). Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Aliuş du lieu « où est sa maison », situé à l'embouchure de la Nîrnova, avec ses anciens confins.

194. — 3 a v r i l 1439 (6947), S u c e a v a. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment au *postelnic* Stanciu le droit de propriété sur le village de Plişineţi, acheté à'Ivaşco, fils de Horaiţă, avec 90 ducats, et lui font don des *selişti* de Bîrsomeni et de Dumitreni, situées sur la Jijia, tous avec leurs anciens confins (pl. XLVIII).

195. — 10 m a i 1439 (6947), V a s l u i. Le voïévode Ştefan fait don au Monastère de Poiană du rucher de Visoca, situé aux Botne, et lui confirme son droit de prélever la dîme de tous ses villages (pl. XLIX).

196. — 2 j u i l l e t 1439 (6947), S u c e a v a. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à l'archiprêtre Iuga et à son fils, Mihail, des villages de Buciumeni, situé sur le Şomuz, et de Cozareuţi, situé sur le Răut, d'un village situé à l'embouchure d'Ohrincea et d'un autre situé en face de Podoleni, au-delà du Prut, du village de Jigăreni et du village « où a été Mihail Colici », du village « où a été Barbă Stan » et du village « où est Balan et Mihnea de Bahnă », situés sur la Strîmba, du village « où ont été Temeşeştii », situé à l'embouchure de Studineţ, et du village de Mînzaţi, ainsi que du lieu de Străminoasa, situé sur la Strîmba, tous avec leurs anciens confins.

197. — 15 j u i l l e t 1439 (6947), S u c e a v a. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment au monastère de Horodnic le droit de propriété sur le village de Balasinăuţi, situé sur la Suceava, avec le moulin, et avec ses anciens confins.

198. — 15 j u i l l e t 1439 (6947). Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Ivan Stîngaciul le droit de propriété sur le village « où est sa maison » et sur une *selişte* à côté de son village, situées sur la Racova, avec leurs anciens confins, tous deux fondées par le bénéficiaire dans des lieux déserts, à la suite d'une action de déboisement.

199. — 30 j u i l l e t 1439 (6947), V a s l u i. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment au *gramatic* Oană Roşca et à son frère, Cojea Pătru, le droit de propriété sur les villages de Călimăneşti, de Coţmăneşti, de Coleşăua et de Fîntirele, ainsi que sur la *selişte* de Brătan, avec un emplacement de moulin, situées sur la Tutova. Ils leur confirment aussi le droit de propriété sur le rucher de Micşin, situé sur le Pîrîul Sec, avec un pré, tous avec leurs anciens confins. Ils leur font don aussi d'un terrain inhabité pour fonder un village. Celui-ci sera doté du terrain dont il aura besoin. Les anciens privilèges de ces propriétaires ont été détruits par un incendie.

200. — 13 s e p t e m b r e 1439 (6947), G u r a C r a c ă u l u i. Le voïévode Ilie confirme au monastère de Bistriţa le revenu de la douane de Bacău, en décidant qu'aucun marchand moldave ou étranger ne soit exempté ici du payement des taxes douanières.

201. — 26 o c t o m b r e 1439 (6947), S u c e a v a. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Ion Uscatul le droit de propriété sur le village « où est sa maison », situé sur le Pîrîul Alb, avec ses anciens confins.

202. — 28 o c t o b r e 1439 (6947), S u c e a v a. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Giurgea Moian des villages de Moeneşti et de Tăteşti, ainsi que de la clairière de Belegheat, avec leurs anciens confins.

203. — 20 j u i l l e t 144⟨0⟩—144⟨1⟩ (694 ...), S u c e a v a. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Nicoară de Tuzara le droit de propriété sur trois lieux situés sur le Bîc: l'un, Tuzara et deux autres, là où est Dealul Derenului, et sur un lieu situé sur la Gotovţea. Ceux-ci seront dotés du terrain dont ils auront besoin pour fonder de nouveaux villages.

204. — 3 a o û t 1440 (6948). Le voïévode Ilie confirme à Mihul et à Tatul le droit de propriété sur le village de Măzărăeşti, situé sur le Cernu.

205. — 6 a o û t 1440 (6948), S u c e a v a. Le voïévode Ilie fait don à Fete du village de Mărgineni, situé à Iucaş, avec ses anciens confins.

206. — 20 a o û t 1440 (6948). Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Şteful et à Isac, fils de Ţudco, le droit de propriété sur les villages de Ţuţcani, avec une fontaine, Urzicele, de Bahna, avec une clairière, de Săcătura, de Poiana et de Runcul Mare, ainsi que sur le village situé « près de Iaz », avec leurs anciens confins.

www.dacoromanica.ro

207. — 8 ⟨septembre — octobre⟩ 14⟨4⟩0 (69⟨4⟩8). Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Bode Hîrje le droit de propriété sur le village de Balomireşti, à Muncel, situé entre la Moldova et le Siret, avec ses anciens confins.

208. — 29 septembre 1440 (6948). Les voïévodes Ilie et Ştefan, pour le village de Hriţcova.

209. — 4 octobre 1440 (6948), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment au monastère de Bistriţa le droit de propriété sur le village de Lucăceşti, situé sur le Tazlăul Sărat, don de Oană Porcu; ils lui font aussi don du terrain inhabité situé près de la fontaine de Spravin, sur la Suşiţa, pour y fonder un village.

210. — 22 octobre 1440 (6948). Le voïévode Ştefan confirme à Ignat le droit de propriété sur les villages du *stolnic* Danciul, Dobromireşti et Balosineşti, situés sur la Smila, reçus d'Ivul, frère de Danciul, et de son neveu, Negrea, en établissant en même temps une *zavescă* de 50 roubles d'argent fondu à ceux qui contesteront cet accord.

211. — 12 novembre 1440 (6948), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Dragomir le droit de propriété sur le village de Ciritieani, situé aux Cobile, acheté à Ciumuleasa pour 35 ducats, en indiquant ses confins, ainsi que sur le village de Călieneşti, aussi situé aux Cobîle, avec ses anciens confins.

212. — 25 novembre 1440 (6948), Vaslui. Le voïévode Ştefan confirme au monastère de Neamţ un *obroc* annuel de deux mesures de poisson et deux barils de caviar (pl. L).

213. — 16 avril 1441 (6949), Bîrlad. Le voïévode Ilie confirme à Cozma Pivniciariul le droit de propriété sur le village de Dilţegani, situé sur la Bogdana, sur le village « où a été Niagşia » et sur le village de Dăreşti, situés sur l'Albiia, ainsi que sur la clairière de Hovrăleata, au-dessus de la Smila, tous avec leurs anciens confins.

214. — 23 avril 1441 (6949), Suceava. Le voïévode Ilie confirme au Monastère de Poiană le droit de propriété sur quatre campements tziganes.

215. — 25 juin 1441 (6949), Bulgari. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Vlad Jicov et à son neveu, Dragoş, des villages de Micuşani, de Miroslăveşti et de Călineşti, situés à Chighieci, ainsi que de la *selişte* de Gal et de la *selişte* de Grad, tous avec leurs anciens confins.

216. — 7 juillet 1441 (6949). Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment au *stolnic* Ignat le droit de propriété sur les villages de Dobromireşti et de Balosineşti, avec leurs anciens confins, achetés à Ivul et au neveu de celui-ci, Negre.

217. — 29 septembre 1441 (6949), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Caloian du village de Rjavenţi, situé dans le district de Hotin, avec ses anciens confins.

218. — 24 février 1442 (6950), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment au logothète Costea et à son père, Andronic, le droit de propriété sur le village de Buciumeni, avec ses anciens confins, reçu d'Oancea et d'Ilea en échange d'une moitié du village de Gocimăneşti (pl. LI).

219. — 8 mars 1442 (6950), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan font don à Cristea Iucăşeanul des villages de Bălăşeşti, de Balosineşti et de Milotineşti, situés à Iucaş, ainsi que du village « où ont été Sas Dan et Dan Vicăle», situé sur le Cracău, avec leurs anciens confins.

220. — 5 avril 1442 (6950), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Miclăuş Răspop le droit de propriété sur les villages de Mileşti, situé sur le Pîrîul Babei de Leucuşeşti et de Horgeşti, avec leurs anciens confins.

221. — 26 mai 1442 (6950), Bîrlad. Le voïévode Ştefan fait don au monastère de Zograf d'un *obroc* annuel.

222. — 1er août 1442 (6950), Vaslui. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment à Marco, à sa sœur, Stana, enfants d'Iliaş Bonta et à leur neveu, Micul, le droit de propriété sur le village de Bonteşti, situé sur le Stebnic, et sur le village « où sont Bonteştii de Jos », avec un emplacement de moulin sur le Bîrlad, tous deux avec leurs anciens confins (pl. LII).

223. — 21 septembre 1442 (6950). Le voïévode Ştefan fait don au monastère de Moldoviţa d'un *obroc* annuel de deux chariots de poisson, exemptés de toute sorte de douane.

224. — 1443 (6951). Le voïévode Ştefan fait don à Brat du village de Mereşti, situé sur le Şomuz.

225. — 6 mars 1443 (6951), Neamţ. Le voïévode Ştefan confirme au *pisar* Mihul le droit de propriété sur le village de Săseni, situé sur la Cotovţea, acheté à Ion Boldor pour 50 ducats, et lui fait don du village « où a été Iuga Negru », situé sous les Botne, du rucher de Vrabie, situé près de Săseni, tous avec leurs anciens confins, ainsi que du droit de construire sur la Cotovţea, autant de moulins qu'il aura besoin (pl. LIII).

226. — 16 avril 1443 (6951), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don à Tîmpa et à ses fils, Miclăuş, Giurgiu, Iancul, Mihău et Maruşca, des villages de Ruseşti, situé sous la Cridă, et du village de Sclipoteşti, situé sur le Siret, avec leurs anciens confins.

227. — 1er mai 1443 (6951). Le voïévode Ştefan fait don au monastère de Pobrata de quatre campements tziganes (pl. LIV).

228. — 4 mai 1443 (6951), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme au *pisar* Mihul le droit de propriété sur la moitié du village de Bălăneşti, situé sur la Tutova, achetée à Andreico

www.dacoromanica.ro

et à Luca, fils d'Iliaş, pour 30 ducats, payés en bétail, et lui fait don de la moitié du village de Coposeşti, situé sur le Şomuz. Il fait don aussi à l'*aprod* Duma, frère de Mihul, d'un village situé sur la Sana, ancienne propriété de Vlad Matus, avec ses anciens confins.

229. — 7 mai 1443 (6951), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme au Monastère de Poiană le droit de propriété sur neuf serfs tartares avec leus campements.

230. — 18 mai 1443 (6951), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme à Ştefan Brebu le droit de propriété sur le village « où est sa maison », situé sur l'Iadrici, avec ses anciens confins (pl. LV).

231. — 22 mai 1443 (6951), Buceaci. Le voïévode Ilie donne en usufruit temporaire à Didrih Buceaţki, *staroste* de Podolia, le domaine princier de Volhoveţ, en l'exemptant de tous les impôts et services envers le prince et en décident que le revenu de ce domaine apartiendra au bénéficier.

232. — 27 mai 1443 (6951), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme à Ghereiu le droit de propriété sur le village de Nena, situé sur le ruisseau de Studineţ, sur les villages « où a été Colun» et « où a été Clopot », sur le village de Bălăceşti, situé en bas d'Iazăr, sur le village « où a été Ştefan Răspop », situé à Vatice, sur le village « où a été Cergăşă », situé à Cheghcci, et sur le village «où a été Badea Bratişanul», avec un emplacement de moulin et avec une *selişte* situé sur le Prut, ainsi que sur la fontaine de Prozioane, située au-delà de Bălăceşti, et sur une fontaine située en haut de Cociuba, pour fonder deux villages sur les lieux dépendant de ceux-ci, tous avec leurs anciens confins.

233. — 28 mai 1443 (6951), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme à Tador Vlădescul et à sa sœur, Lola, le droit de propriété sur le village de Vlădeşti, situé sur le Siret, avec ses anciens confins (pl. LVI).

234. — 30 mai 1443 (6951), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don au *pisar* Mihul et à son frère, le *gramatic* Tador, des *selişti* « où a été Oană Berbece, où a été Eremia, où a été Berchiş » et « où a été Hodor Burciuc », ainsi que de l'ancien moulin de Ştefan Zugraf, situés sur le Miletin, avec leurs anciens confins.

235. — 31 mai 1443 (6951), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don à Giurgiu Drăguşanul et à son frère, Alexa, du village de Drăguşani, avec un lieu pour fonder un autre village, situé sur le Stavnic, avec ses anciens confins, ainsi que d'un emplacement de rucher « où a été T ... », situé à Glodeni.

236. — Juin ⟨1443⟩, Suceava. Le voïévode Ştefan fait don à Pătraş et à Cozar de Iezerul Alb du village de Duminţi, situé sur le Soloneţ, avec ses anciens confins, et confirme à Dumca, à Iurii et à Mîndre, fils de Pătraş, le droit de construire un moulin sur le Soloneţ, sur la partie de Cozar, avec Coste, à qui Cozar a cédé sa part de Duminţi à cette condition.

237. — 8 juin 1443 (6951), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme à Iliaş Şanga le droit de propriété sur le village de Văsieşti, situé sur l'Urmeniş, sur le village de Boseşti et sur la moitié du village de Bădeşti, situés sur le Tazlău, et sur la clairière de Borila, située sur le Trotuş, avec leurs anciens confins (pl. LV II).

238. — 20 juin 1443 (6951). Le voïévode Ştefan confirme à Vlaşin Creţescul le droit de propriété sur la *selişte* « où a été la maison de son père, Stan Creţul », située sur le Caşin, avec quatre clairières pour y fonder de nouveaux villages, ainsi que sur la *selişte* de Delea Albul, située dans la Vrancea, toutes deux avec leurs anciens confins.

239. — 3 août 1443 (6951), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme à Stan de Jicov le droit de propriété sur le village de Jicovul de Sus, situé sur la Suceava, avec ses anciens confins.

240. — 24 août 1443 (6951), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme à Moica et à son frère, Tador, le droit de propriété sur les villages de Pojereşti et de Petrileşti, situés sur la Rebricea, sur le village « où ont été *juzi* Stoian et Giurgiu Blidaru », sur le village « où à été Stoian Folea », sur le village du prêtre Micu, sur la *selişte* de Marcu et sur la *selişte* de Nicoară, situées sur le ruisseau de Rebricioara, sur le village « où a été le *vătăman* Andrei », situé à Tecuci, tous avec leurs anciens confins. Il leur confirme aussi les droits de propriété sur des terrains inhabités, situés sur la Botna et sur la Tutova, pour fonder de nouveaux villages, avec le territoire dont ceux-ci auront besoin, ainsi que sur plusieurs campements tziganes.

241. — 25 août 1443 (6951), Tîrgul de Jos. Le voïévode Ştefan confirme au moine Sava le droit de propriété sur une vigne située en haut de la cité de Neamţ, avec un pressoir, achetée à Andrica de Neamţ, pour y construire une cellule, et lui fait don de la cellule de Macarie, avec un jardin, située en bas du monastère de Neamţ, en l'exemptant de la dîme et en décidant en même temps de n'être pas soumis à l'obéissance d'un autre moine ou prieur et de laisser l'héritage de ces biens à qui lui plaira (pl. LVIII).

242. — 29 novembre 1443 (6951), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme au monastère de Moldoviţa le droit de propriété sur les villages de Moldoviţa et de Săşciori, avec le moulin, sur le village de Vaculinţi, situé près de Brainţi, et sur la *selişte* de Zîrnă, avec leurs anciens confins. Il lui fait don aussi du revenu de la douane de Moldoviţa, de la moitié de revenu de cinq moulins de Baia et d'un moulin à foulon (pl. LIX).

www.dacoromanica.ro

243. — 29 novembre 1443 (6951), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme au monastère de Pobrata le droit de propriété sur les villages de Neagomireşti, d'Iurceşti et de Bodeşti, avec un moulin, situés sur le ruisseau de Pobrata, de Grabăuţi, de Ciulineşti et de Bereşti, situés sur le Prut, de Rîpcinţi, avec un moulin, de Cereucani, de Rădăuţi et sur les villages « où est Şandru »et« où est Balan », sur le rucher de Visoca, situés à Botne, et sur e village « où est Mihailo », avec un moulin, situé sur le Bahlui, tous avec leurs anciens confins.

244. — 11 avril 1444 (6952), Suceava. Le voïévode Ştefan exempte de tous les impôts et services le village d'Avereşti, la propriété de la Métropolie de Suceava.

245. — 18 avril 1444 (6952), Suceava. Le voïévode Ştefan exempte de tous les impôts et services le villages de Podul de Piatră, propriété de la Métropolie de Suceava.

246. — 26 avril 1444 (6952), Tîrgul de Jos. Le voïévode Petru, prince héritier, fait don au monastère de Pobrata de quatre campements tziganes (pl. LX).

247. — 4 mai 1444 (6952). Le voïévode Ştefan confirme au prêtre Ioan le droit de propriété sur le village de Bogdăneşti et sur les *selişti* « où a été le *vătăman* Gavril, où a été Ştefan Foale » et les deux parties de la *selşte* de Şerbăneşti. Ce village et ces *selişti*, avec leurs anciens confins, sont situés sur la Crasnaleuca.

248. — 18 juin 1444 (6952). Le voïévode Ştefan confirme au prêtre Toader de Bîrlad le droit de propriété sur un moulin hérité de son frère, le prêtre Draghie, et situé sur la Smila; il lui confirme aussi le droit de propriété sur un terrain inhabité, situé sur la même vallée, s'étendant du moulin mentionné jusqu'à l'embouchure du ruisseau de Smila, lieu destiné à la fondation d'un village, dont le territoire aura l'étendue qui lui sera nécessaire; le voïévode ajoute à ces biens le lieu « où a été le monastère de son frère », situé sur la Lahova.

249. — 1er août 1444 (6952), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme au monastère de Horodnic le droit de propriété sur le village de Balasinăuţi, en l'exemptant de tous les dîmes et services dus au prince, en lui faisant don du revenu de ce village, qui est mis sous la juridiction dudit monastère.

250. — 1er septembre 1444 (6952). Le voïévode Ştefan confirme à Mic Crai le droit de propriété sur les villages de Budeşti et de Craeşti, situés sur le Pîrîul Negru, de Maleşti, et de Glodeni, situés sur le Pîrîul Alb, en lui faisant don en même temps du village d'Obîrşia et de la moitié du village de Hlăpeşti, situé sur le Pîrîul Alb, ainsi que du village de Bahna, situé sur le Pîrîul Negru, tous avec leurs anciens confins.

251. — 18 février 1445 (6953). Le voïévode Ştefan confirme au monastère de Homor le droit de propriété sur les villages de Vorniceni, situé sous Dumbrava Înaltă, d'Antileşti et de Pîrteşti, donnés à ce monastère par Lazor et son frère, Stanciul.

252. — 18 février 1445 (6953), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don au logothète Mihail des deux hameaux du village de Ciumăleşti, avec le moulin et la douane de passage, situé sur le Siret; il lui fait don aussi des villages de Ştefan Zugraf, situés sur le Miletin, là « où est Hodor Burcic, où a été Berchiş » et « où a été Eremia », ainsi que de la *selişte* d'Iuga Păturnicherul et du moulin de Ştefan Zugraf, tous avec leurs anciens confins (pl. LXI).

253. — 20 février 1445 (6953). Le voïévode Ştefan fait don au monastère de Moldoviţa de la moitié de deux étangs situés à Covur et du revenu de la douane de Covurlui, et lui octroie le droit de prendre la moitié de revenu de ceux qui pêcheront dans ces étangs.

254. — 4 avril 1445 (6953), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme au logothète Mihail et à son frère, Toader, le droit de propriété sur la *selişte* de Stănigeşti, avec ses anciens confins, située près du bourg de Baia, achetée par celui-ci à Coste, fils d'Andronic, pour 50 ducats et pour un cheval; de plus, il fait don au logothète Mihail et à son frère, le *postelnic* Duma, du village de Bîrzetea et du village « où a été Ciunca Giurgiu », du monastère de Ciunca Stan et du terrain inhabité « où a été la *selişte* de Gavrilăuţi », avec ses anciens confins, pour y fonder un village.

255. — 15 juillet 1445 (6953), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don au logothète Oancea du village de Procopeni, situé sur le Răut, du village « où est Călugăriţa » et du village « où est Oanţa », situés au-delà de Prut, du village de Bezhaci, situé près de Şomuz, du village de Satu Mare, situé sur la Suceava, et de la moitié du village « où est le *vătăman* Paşco », situé sur la Voinova, tous avec leurs anciens confins, ainsi que de trois campements tziganes.

256. — 8 août 1445 (6953), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don à Oană Ureacli du village « où a été Stan Hârţăgan », du village « où a été la maison de Radu », du village d'Andriaş et du village « à *rediul* (petite fôret) d'Andriaş Căliman », avec leurs anciens confins.

257. — 11 août 1445 (6953), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don à Toader Gănescul du village « où a été le prêtre Oană » et du village « où a fondé Oană », situés sur l'Ialan, et du village « où est Vlad »; de plus, il lui confirme le droit de propriété sur le village de Grumăzeşti, acheté à *posadnic* Stan pour 60 ducats; tous avec leurs anciens confins.

258. — 27 septembre 1445 (6953), Tîrgul de Jos. Le voïévode Ştefan exempte de douane deux chariots du monastère de Homor, qui apporteront du poisson de Danube.

www.dacoromanica.ro

259. — 30 septembre 1445 (6953), Tîrgul de Jos. Le voïévode Ştefan fait don à l'archévêque Calist de Roman du serf tartar Paşco, en décidant en même temps que, si celui-ci sera libéré, il vivra selon « la loi roumaine » (pl. LXII).

260. — 25 janvier 1446 (6954), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme au logothète Mihail le droit de propriété sur le village de Vînători, situé sur la Bistriţa, et sur le village de Gavrilăuţi, situé près du bourg de Sneatin, tous deux avec leurs anciens confins. Il lui confirme aussi le droit de propriété sur six campements tziganes.

261. — 26 janvier 1446 (6954), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme à Ostapcu Ogorilcu le droit de propriété sur le village de Bugaicicouţi, situé sur le Răut, avec ses anciens confins.

262. — 19 février 1446 (6954), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don au monastère de Neamţ d'un *obroc* annuel de deux mesures du poisson et son épouse fait don aussi de trois *cîntare* du caviar, de Chilia, en exemptant, en même temps, de toute douane les chariots qui les transporteront.

263. — 21 février 1446 (6954). Le voïévode Ştefan confirme à Pipou et à son frère, Coste, fils de Biro, le droit de propriété sur le village de Biräeşti, situé sur la Bistriţa, acheté à Mihăilă Moimescul pour 60 ducats.

264. — 22 février 1446 (6954), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme au Monastère de Poiană le droit de propriété sur le village de Repciciani, avec les hameaux: « où est *vătăman* David », Rădăuţi, Balan, Rusoneag et Dobrocin, en indiquant les confins établis par Mîndzul, Petrişor, Micotici et autres, ainsi que sur deux moulins situés sur la Teliţa et sur le rucher de Visoca.

265. — 5 mars 1446 (6954), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme à Dragomir Oţel le droit de propriété sur le village de Boziani, situé sur l'Albinea, avec ses anciens confins, acheté à ses cousins, Stanciul Cormohuz et Negrita, fils d'Iliaş, pour 90 ducats.

266. — 11 mars 1446 (6954), Village de David. Le voïévode Ştefan confirme au monastère de Neamţ le droit de propriété sur le village « où est *vătăman* Samoil », situé sur la Bistriţa, et aussi sur les villages de Dvorineşti, de Timişeşti, de Crîstieneşti, de Băloşeşti, sur le village « où a été Barbă Geamîră », situé sur la Topoliţa, sur les villages de Başoteni et de Fîntîrele, sur le village de Dragomireşti, situé sur le Şomuz, et sur le village de Telebecinţi, situé sur le Siret, en les exemptant de tous services et travaux envers le prince. Les revenus de ces villages seront reçus par le monastère, auquel on accorde aussi le droit de jugement.

267. — 6 juin 1446 (6954), Vaslui. Le voïévode Ştefan dispose que le monastère de religieuses de Boişte, « où a été la cellule de l'archevêque Iosif », ainsi que les prêtres des villages, de Telebecinţi, de Başoteni, de Dvorineşti, de Baloşeşti, de Gura Cracăului, de Trestiana de Balomireşti, soient soumis au monastère de Neamţ.

268. — 20 juin 1446 (6954), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme à Petru Vlaşinescul le droit de propriété sur le village de Vlaşineşti, acheté à l'ancien *paharnic* Oană pour 50 ducats, avec ses anciens confins.

269. — 20 juillet 1446 (6954), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme au monastère de Neamţ le droit de propriété sur le village de Dvoreneşti, situé sur la Moldova, en indiquant les confins établis par Negrea, et sur le village de Fintîrele, situé sur la Pobrata, avec ses anciens confins, tous deux offerts en don au monastère par Crîstea.

270. — 18 décembre 1446 (6954), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don à Baicu et à Sima du village « où est leur maison », situé sur l'Iezer, avec ses anciens confins (pl. LXIII).

271. — 14 janvier 1447 (6955), Suceava. Le voïévode Ştefan fait don au *spătar* Şandru des villages de Coleşeuţi, de Rîşcinţi, de Dubovaia, de Neporotva, de Vişneuţi, d'Ojogov, et du village « où est le moulin à l'embouchure de la Cobîlcina », avec leurs anciens confins.

272. — 11 février 1447 (6955), Suceava. Le voïévode Ştefan confirme au monastère de Moldoviţa le droit de recouvrer le revenu de la douane de l'embouchure de la Moldoviţa et le droit de propriété sur le village « où a été jude Crîstea », situé dans même lieu et avec ses anciens confins. Il lui confirme aussi les droits sur le lac de Gemenele, près du Prut, et sur le rucher de Brumar, avec la clairière, situé à Chigheci; de plus, il lui fait don de la moitié du revenu de la douane de Vadul Călugăresc, lot de son épouse, et d'un *obroc* annuel de dix tonneaux de vin.

273. — 22 août 1447 (6955), Suceava. Le voïévode Petru confirme au monastère de Neamţ le droit de propriété sur 17 villages et sur deux étangs, en les exemptant de tous les impôts et travaux envers le prince à l'exception de l'obligation d'envoyer des hommes pour le service militaire lorsque le prince même conduira l'armée et en décidant que tous les revenus d'elles, ainsi que le droit de jugement appartiendront au monastère (pl. LXIV).

274. — 18 février 1448 (6956), Suceava. Le voïévode Roman fait don à Petrea, fils de Toma, du village de Storojineţ, situé sur le Siret, avec ses anciens confins, ainsi que de la clairière de Sîrbul, située à côté de celui-ci (pl. LXV).

275. — 23 février 1448 (6956), Colomeea. Le voïévode Roman, avec le consentement de son père, le voïévode Ilie, et de sa mère, la princesse Marena, et du conseil d'Etat, confirme à Didrih Buceaschi, *staroste* de Podolia et de Cameniţa, pour l'appui accordé à son père et à lui personnellement, le droit de propriété sur le village de Vasilău, situé sur le Nistru,

sur le village de Boris, sur le village de Cuciurău, sur le village d'Iurcăuţi, sur le village de Verbăuţi et sur le village de Lenţovici, avec leurs anciens confins; de plus, le bénéficiaire reçoit le droit de prendre lui-même de marchands moldaves la valeur de cette donation, si cette donation ne sera pas respectée (pl. LXVI).

276. — ⟨Après 23 février — octobre⟩ 1448 (6956). Le voïévode Petru confirme au monastère de Moldoviţa le droit de propriété sur une maison de Suceava, faite don par Cămirzan et sa femme, Stana, à la condition qu'ils puissent y demeurer jusqu'à leur mort.

277. — 5 avril 1448 (6956), Monastère de Poiană. Le voïévode Petru confirme au Monastère de Poiană le droit de propriété sur les villages de Ciulineşti et de Beresteni, ainsi que sur le village de Roşca, situé près de Hîrlău, en les exemptant de tous les impôts et travaux envers le prince. Il décide aussi que chaque revenu de ces villages, ainsi que le droit de jugement appartiendront au monastère (pl. LXVII).

278. — 5 avril 1448 (6956), Monastère de Pobrata. Le voïévode Petru confirme au monastère de Pobrata le droit de propriété sur les villages de Rîpciciani, de Rădăuţi, de Dobrăcineşti, de Balaneşti et de Davîdăuţi, ainsi que sur les ruchers de Rusnădzeşti et de Visoca, en les exemptant de tous les impôts et services envers le prince et en décidant que chaque revenu de ces villages, ainsi que le droit de jugement, appartiendront au monastère (pl. LXVIII).

279. — 23 avril 1448 (6956), Suceava. Le voïévode Petru fait don au logothète Mihail du terrain « où ont été les moulins de Baia », appartenant aux princes de Moldavie, avec leurs anciens confins et avec les hommes destinés à les desservir. On lui accorde la liberté de construire de nouveaux moulins ou des moulins à foulon (pl. LXIX).

280. — 15 juillet 1448 (6956), Suceava. Le voïévode Petru confirme à Cernat Ploscar et à son frère, Şteful, le droit de propriété sur 15 villages, sur 12 *selişti*, sur deux monastères, sur deux ruchers, sur deux fontaines, sur un étang, sur trois bras de rivière, sur trois lieux déserts pour fonder de nouveaux villages, tous avec leurs anciens confins, ainsi que sur la moitié des moulins, propriétés du prince, situés à Covurlui, sur le Prut. Ils prendront la moitié du revenu de ces installations.

281. — 15 juillet 1448 (6956), Suceava. Le voïévode Petru fait don à Roşca et à son frère, Cojea, des villages de Călimăneşti, situé sous Dumbravă, de Broşteni, d'un autre village de Călimăneşti, de Bogeşti, de Muncelul, de Măciucă et du village « où a été Căliman », situés sur la Tutova, de Micşineşti, sur le Ialan, de la *selişte* de Stan et de la *selişte* de Brătan, situées sur la Tutova, de la *selişte* près d'Ivul, et de la *selişte* « où a été Căliman », du rucher de Micşin, tous avec leurs anciens confins, ainsi que de deux terrains inhabités (pl. LXX).

282. — 27 juillet 1448 (6956), Suceava. Le voïévode Petru confirme à Ion Porcu le droit de propriété sur 24 villages et sur une *selişte*, avec leurs anciens confins, sur une maison de Tîrgul de Jos et sur plusieurs serfs tziganes.

283. — 3 septembre 1448 (6956), Suceava. Le voïévode Petru confirme au monastère de Neamţ le droit de propriété sur 4 campements tziganes.

284. — 3 septembre 1448 (6956), Suceava. Le voïévode Petru fait don à Ulea et à son frère, Iuga, de la moitié du village d'Ungureni, situé dans la région de Nevira, des villages de Sperleşti, de Porceşti et de Negaşeşti, situés sur le Turlui, du village de Băşoteni, situé sur le Tazlău, du village de Tiseşti, situé sur le Trotuş, et du village de Budeşti, ainsi que de la *selişte* de Petrilă, tous avec leurs anciens confins.

285. — 15 septembre 1448 (6956), Suceava. Le voïévode Petru fait don à Marco du village de Panceşti, situé à la source de Bîrlad, du rucher de Ferţea et d'un lieu pour l'emplacement d'un moulin, situé sur la Racova, dans le territoire du bourg de Vaslui, avec tous leurs anciens confins (pl. LXXI).

286. — 22 septembre 1448 (6956), Suceava. Le voïévode Petru confirme au logothète Mihail et à ses frères, Duma et Tador, le droit de propriété sur le village « où a été Drăguş Teameş » et sur le village « où a été Teameş Petru », situés sur le Studineţ, à la suite d'un procès avec Stan Poiană, en établissant une *zavescă* de 60 roubles d'argent fondu à ceux qui ne respecteront pas la décision du prince.

287. — 22 septembre 1448 (6956), Suceava. Le voïévode Petru fait don au monastère de Moldoviţa d'une moitié du lac de Cuhului, situé près du Danube, et dispose que la moitié des revenus obtenus de la pêche et de la douane prélevée sur le poisson chargé ici revienne aux moines.

288. — 5 octobre 1448 (6956), Monastère de Poiană. Le voïévode Petru fait don au Monastère de Poiană d'un *obroc* annuel de six tonneaux de vin, ainsi que de la *camănă* qu'on perçoit des caboulots du bourg de Tîrgul Frumos.

289. — ⟨Avant 10 octobre 1448 (6956)⟩. Le boyard Cristea fait don au monastère de Neamţ du village de Cîrniceni, dont on indique les confins (pl. LXXII).

290. — 10 octobre 1448 (6956), Suceava. Le voïévode Petru confirme au monastère de Neamţ le droit de propriété sur le village de Cîrniceni, situé en bas de Pobrata, fait don à ce monastère par Cristea (pl. LXXII).

www.dacoromanica.ro

I. — 3 juin 1374 (6882), Bîrlad. Le voïévode Iurg Coriatovici fait don à Iacşa Litavor, commandant de Cetatea Albă, du village de Zubrăuţi, pour sa vaillance dans la lutte contre les Tartares près du village de Vlădiciu, sur le Nistru.

II. — 1399 (6907). Le voïévode Iuga confirme à Ion Cormeleu et à son frère, Trofin, le droit de propriété sur les villages de Brătila de Sus et de Brătila de Jos, situés sur le Tazlău; on en indique les confins.

III. — 11 février 1400 (6908). Le voïévode Alexandre le Bon fait don au douanier Dan des emplacements des villages de Şurineşti, de Mînjeşti, de Todereşti, de Şerboteşti, de Lăţcani et d'Iacobeşti, qui forment un seul domaine dont les confins sont indiqués.

IV. — 15 février 1410 (6918), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au monastère de Moldoviţa des montagnes de Suhardul Mare et de Suhardul Mic; on en indique les confins.

V. — 14 avril 1411 (6919), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don au monastère de Moldoviţa de la douane de Moldoviţa, avec le village, dont on indique les confins (pl. LXXIII).

VI. — 11 juillet 1428 (6936), Monastère de Bistriţa. Le voïévode Alexandre le Bon met sous l'obéissance du monastère de Bistriţa 50 églises du district de Suceava (pl. LXXIV).

VII. — 28 décembre 1428 (6936), Suceava. Le voïévode Alexandre le Bon fait don à Dad et à son neveu, Solomon, du village de Dădeşti, situé sur la Sîrca, avec ses anciens confins (pl. LXXV).

VIII. — 12 mars 1437 (6945), Suceava. Le voïévode Ilie fait don au monastère de Neamţ d'un lieu pris du domaine de la cité de Neamţ. Il lui donne aussi la montagne de Neamţ; on indique ses confins.

IX. — 16 décembre 1442 (6950), Suceava. Les voïévodes Ilie et Ştefan confirment au monastère de Bistriţa le droit de propriété sur le village de Lucăceşti, situé sur le Tazlăul Sărat, fait don à ce monastère par Oană Porcul.

X. — 15 septembre 1447 (6955), Tîrgul de Jos. Le voïévode Bogdan fait don au monastère de Neamţ d'un lieu pris du domaine de la cité de Neamţ. Il lui fait don aussi de la montagne de Neamţ; on indique ses confins.

www.dacoromanica.ro

www.dacoromanica.ro

DOCUMENTE

1 **1384 mai 1, Horlăceni.**

Nos, Petrus waivoda, dei gratia dux Terre Moldavie, attendentes et considerantes, qualiter illustris et nobilissima domina [domina] Margarita, mater nostra dilecta et honorabilis, in civitate Cerethensi — ob reverentiam Dei et beatae Mariae, matris eius, ac beati Iohannis Baptistae—ecclesiam et locum religiosorum fratrum predicatorum construi et hedificare fecit, pro salute animae sue et nostrae ac parentum nostrorum, in qua ecclesia predicta domina, mater nostra, suam sepulturam elegit, postquam de isto mundo Deus eam ad suam gloriam vocabit, et idcirco ipsa cupiens toto corde affectionis ut servitores dictae ecclesiae et capellani seu fratres praedicatores antedicti magis ferventer et devote contemplationi devotioni, seu orationi valeant vacare, nobis materno ac pio affectu supplicavit et cordialiter rogavit, quantenus libram seu pensatorium quod est in civitate nostra predicta Cerethensi, praedictis fratribus praedicatoribus, dictae ecclesiae deservientibus, simpliciter dare et concedere dignaremur.

Nos, igitur, sanctorum regum et principum exemplo, qui suis muneribus et donariis cultum et servitium devinum ampliaverunt et multipliciter augmentaverunt, sicut David et alii reges et principes, qui tam in veteri testamento quam in novo fuerunt sibi similes, volumus et in desideriis cordis nostri gerimus ut servitus Domini in terris nostris semper honorabilius peragatur et continue augmentetur, iuxta etiam praeceptum divinum dominam matrem nostram honorare cupientes ac eam consolari, devotas eius supplicationes et petitiones devoto animo et benigno libenter acceptavimus et libram seu pensatorium, quod est in praedicta nostra civitate Cerethensi, predictae ecclesiae beati Iohannis Baptistae eiusque servitoribus fratribus praedicatoribus, tenore presentium, nunc et in perpetuum concedimus ac volumus et ordinamus quod praedicta concessio perpetuis temporibus irrevocabilis permaneat et consistat, atque servitores dictae ecclesiae pro salute nostra et dominae matris nostrae et aliorum de genere nostro continue Dominum debeant exorare.

In cuius concessionis testimonium sigillum nostrum duximus praesentibus appendendum, praesentibus subscriptis nostro carris⟨s⟩imo domino Poruczno, domino Borla, domino Jula.

Datum III Dominica in qua canitur Iubilate, anno MCCCLXXXIV, in villa Horleganoio[1], in curia matris nostre carrissime.

Noi, Petru voievod, din mila lui Dumnezeu, duce al Ţării Moldovei, luînd aminte şi ţinînd seama că strălucita şi preamărita doamnă Mărgărita, mama noastră iubită şi vrednică de cinste, a pus — din evlavie pentru Dumnezeu şi fericita Maria, maica sa, precum şi pentru fericitul Ioan Botezătorul — să se înalţe şi să se zidească în oraşul Siret o biserică şi lăcaş al fraţilor călu-

www.dacoromanica.ro

gări predicatori, pentru mîntuirea sufletului său şi al nostru şi al părinţilor noştri, în care biserică sus-zisa doamnă, mama noastră, şi-a ales loc de îngropare, după ce Dumnezeu o va chema din lumea aceasta întru slava sa, şi, de aceea, dorind din tot sufletul ca slujitorii zisei biserici şi capelanii sau fraţii predicatori mai înainte pomeniţi să poată fi slobozi a se apleca cu mai multă căldură şi cucernicie către contemplaţie şi închinare sau rugăciune, ne-a rugat din suflet şi ne-a cerut din toată inima, cu dragoste şi duioşie de mamă, ca să binevoim să dăm şi să dăruim de-a dreptul sus-zişilor fraţi predicatori, slujind la numita biserică, venitul vămii care este în sus-numitul nostru oraş, Siret.

Noi, aşadar, după pilda sfinţilor regi şi principi, care prin binefacerile şi daniile lor au crescut şi au sporit în multe chipuri închinarea şi slujba către Dumnezeu, ca David şi alţi regi şi principi care au fost asemenea cu el, atît în vechiul testament cît şi în cel nou, vrem şi purtăm dorinţa în suflet ca slujba lui Dumnezeu să se săvîrşească de-a pururi în ţara noastră cu mai mare cinste şi să sporească neîncetat, şi mai dorind noi, potrivit poruncii dumnezeieşti, să cinstim pe doamna, maica noastră, şi să-i aducem mîngîierea, am primit bucuros, cu suflet cucernic şi binevoitor, evavioasele sale cereri şi rugăminţi, şi prin cuprinsul celor de faţă dăruim acum şi de-a pururea sus-zisei biserici a fericitului Ioan Botezătorul şi fraţilor predicatori, slujitori ai acesteia, venitul vămii care este în sus-numitul nostru oraş, Siret, şi poruncim şi hotărîm ca sus-zisa danie să dăinuiască şi să rămînă nestrămutată în vecii vecilor, iar slujitorii zisei biserici să fie datori să se roage neîncetat lui Dumnezeu pentru mîntuirea noastră şi a doamnei, mama noastră, şi a celorlalţi din neamul nostru.

Întru mărturia acestei danii am pus să se atîrne pecetea noastră la cele de faţă, fiind faţă cei scrişi mai jos: preaiubitul noastru domnul Poruczno, domnul Bîrlă, domnul Giulă.

Dat în a patra duminică în care se cîntă Iubilate, în anul MCCCLXXXIV, în satul Horlăceni[1], la curtea mamei noastre preaiubite.

După Abraham, *Powstanie*, p. 385—386.

Text lat., după o copie de la sfîrşitul sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea ce se păstra în arh. bisericii dominicane din Lvov, sign. VI, p. 197, după orig., perg., pecete atîrnată, în legătură cu care se notează: Extat scripturae predictae scriptae in carta membrana appensus globus cerens, in quo impressum est sigillum dicti domini illustrissimi Petri waivode, cordula serico filo rubei ac coelestis coloris intorta[2].

O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 2—4.

Pentru identificarea localităţii de emitere a actului, *Horleganoio*, cu *Horlăceni*, şi nu cu *Hîrlău*, s-au avut în vedere următoarele argumente: calificativul *villa* (sat) acordat aşezării; apropierea acesteia de oraşul Siret, unde mama lui Petru voievod întemeiase biserica Sf. Ioan Botezătorul şi după care i se atribuise supranumele: Margareta de Siret (v. Pascu, *Contrib. doc.*, p. 47); perpetuarea regimului juridic al domeniului domnesc de la Siret şi în sec. al XV-lea, cînd acesta a fost dat spre folosinţă Rimgailei, soţia repudiată a lui Alexandru cel Bun, în 1421 (v. doc. nr. 48), iar mai tîrziu, în 1456, Mariei, văduva lui Iliaş voievod (v. Costăchescu, *Doc.*, II, p. 782, 786); posibilitatea de interpretare: Horlăceni > Horlăgani > Horleganoio. În aceeaşi problemă, v. şi Panaitescu, *Mircea cel Bătrîn*, p. 228, nota 21; Sacerdoţeanu, *Succesiunea*, p. 230; Cihodaru, *Trad. let.*, p. 29.

ALTE EDIŢII: Baracz, *Rys dziejow*, II, p. 499 (extras din copia de la Lvov); Iorga, *St. şi doc.*, I, p. XLIX (extras după Baracz); Auner, *Episc. Siret*, p. 244—245 (text lat., după Abraham); Rosetti, *Ungurii*, p. 293, nr. 6 (text lat. după Abraham); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 4—6 (text lat., probabil după copia lui Bogdan, şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 1—2 (trad. după Bogdan).

---

[1] Pentru data de loc, v. comentariul.

[2] „La documentul amintit, scris pe pergament, este atîrnat un glob de ceară, în care este imprimată pecetea numitului domn, preailustrul Petru voievod, printr-un şnur împletit din fir de mătase de culoare roşie şi azurie".

www.dacoromanica.ro

† Велики [1] самодержѧвнъи, м(и)л(о)сти б(о)жи г(осподи)нъ, Іѡ Романь воевода обладаѧ Землею Молдавьскою ѡт(ъ) планинъи до морѧ. Даль есмъ, нс моимъ сънъми, Олександро и Богданъ, слузѣ нашемꙋ, Иванъишю витѧзю, за его вѣрнꙋю слꙋжбꙋ, г҃ села на Серетѣ, емꙋ, оурꙋкъ со оусѣмъ доходомъ, оу вѣкъи, и дѣтемъ его, и оу⟨ноу⟩чатомъ его, и праоунꙋчатомъ его, и пращюрѣтомъ его, сооусѣмъ правомъ. Имена селомъ: Чюрсачвъцы и Владимировъци и Бꙋкꙋровци.

А хотарь имъ: нижни ѡт(ъ) Марꙑшевъци, валъ што поперекъ Полѧ, до Серета, та на тꙋ сторонꙋ Серета, оу нижнимъ коньци полѧнъи, могꙑла, а ѡт(ъ) толѧ, простѣ чересь лꙋгъ, оу крънищи, могила, а ѡт(ъ) толѧ, простѣ оу Бꙋковинꙋ, могила, а ѡт(ъ) ⟨т⟩[3]олѧ, по краи бȣковинъи, горѣ, до Шеръб⟨ан⟩[4]овьского хотарѧ, оу липъи, могꙑла, ѡтола[5] к теплици, тꙋтъ могила, а ѡтолѧ[5] к Серетꙋ, середь⟨н⟩аа могила, а ѡтолѧ[5] <чрѣзъ>[6] Серета, горѣ, до великоі бꙋковинъи, кде въишелъ пꙋть ѡт[о] Добрѣно⟨вц⟩[6]ь, на коньц Полѧ, а ѡтолѧ[5], по краи бꙋковинъи, дѣломъ доловь, до валꙋ. То, емv, хотарь все око⟨л⟩[6].

А на то вѣра моѧ и моихь съино вѣра, вѣра жꙋпана Юги Жюржевича, вѣра жюпана Стецькова и съ братиѧми его, вѣра Братꙋлова Нѧтедꙋлова, вѣра Станиславова, вѣра пана Драгоева, вѣра Аньдрияшева и пана Жюржева, вѣра пана Драгꙋша вѣтѧзева, вѣра Стравича, вѣра пана Оуладова, пана Гидевова, пана Грозина, вѣра пана Костина, вѣра Оришева, вѣра оусѣхъ боѧръ [молда] молдавьскихъ.

А и⟨а⟩[2] крѣпость томꙋ и на памѧть, велѣлъ есмо нашю печатъ великꙋю привѣсити, што въи непорꙋшено то николиже, до вѣка.

Писанъ листъ оу лѣто шесто тисѧчное полно ф[7] сотъ, мѣс(ѧ)цѧ марта, оу л҃ ден(ь), оу нашемь городѣ, оу Романа воеводы.

† Marele[1] singur stăpînitor, din mila lui Dumnezeu domn, Io Roman voievod, stăpînind Țara Moldovei de la munte pînă la mare. Am dat, cu fiii mei, Olecsandro și Bogdan, slugii noastre Ioaniș viteazul, pentru credincioasa lui slujbă, 3 sate pe Siret, uric, lui, cu tot venitul, în veac, și copiilor lui, și nepoților lui, și strănepoților lui, și răstrănepoților lui, cu tot dreptul. Numele satelor: Ciorsaceuți și Vladimirăuți și Bucurăuți.

Iar hotarul lor să fie din jos de Marîșeuți, valul care este de-a curmezișul Cîmpului, pînă la Siret, apoi pe cealaltă parte a Siretului, la capătul de jos al poienii, o movilă, și de acolo, drept peste luncă, la fîntînă, o movilă, și de acolo drept la bucovină, o movilă, și de acolo, pe marginea bucovinei, în sus, pînă la hotarul lui Șerb⟨ăn⟩[4]escu, la tei, o movilă, de acolo către topliță, acolo o movilă, și de acolo către Siret, movila de la mijloc, și de acolo, ⟨peste⟩[6] Siret, în sus, pînă la bucovina cea mare, pe unde iese drumul de la Dobrinăuți, la capătul Cîmpului, și de acolo, pe marginea bucovinei, pe deal la vale, pînă la val. Acesta îi este hotarul întregului ocol.

Iar la aceasta este credința mea și credința fiilor mei, credința jupanului Iuga al lui Giurgiu, credința jupanului Stețco și cu frații lui, credința lui Bratul Netedul, credința lui Stanislav, credința panului Drăgoi, credința lui Andriaș și a panului Giurgiu, credința panului Draguș viteazul, credința lui Stravici, credința panului Vlad, a panului Ghidea, a panului Grozea, credința panului Costea, credința lui Oriș, credința tuturor boierilor moldoveni.

www.dacoromanica.ro

Iar pentru tăria acesteia şi pentru pomenire, am poruncit să se atîrne pecetea noastră cea mare, ca să nu fie clintită aceasta niciodată, în veac.

S-a scris cartea în anul şase mii 9[7] sute deplin, luna martie, în 30 zile, în cetatea noastră, a lui Roman voievod.

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 111.
Orig., perg. (28 × 47 cm), pecete atîrnată.
O trad., din sec. al XVIII-lea, fără autor, ibidem., M-rea Sf. Sava — Iaşi, XI/1. O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, LXXVIII/13, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, p. 14—17. Altă foto, la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/84.

Pecetea acestui document reprezintă prima din cele două amprente cunoscute astăzi ale tiparului sigilar folosit în cancelaria lui Roman voievod, elementele sale distinctive (pentru imprimarea din 5 ianuarie 1393, v. I. Bogdan, *Album*, pl. 3) fiind următoarele: diametru 7,3 cm, cap de bour cu botul despicat, vîrfurile coarnelor răsfrînte în afară şi steaua (cu şase raze) între coarne, soarele (rozetă cu şase petale în jurul unei mici calote) şi luna de o parte şi de alta a capului, într-un scut triunghiular, cu marginile laterale rotunjite, încojurat de şase semicercuri (cu mici cruciuliţe la capete), dublate, spre interior, de un motiv trilobat, iar în jurul emblemei, între două cercuri perlate, legenda: † Печать Їѡ Романа воеводъ Землѣ Молд[л]ьвьскоі.

În legătură cu lectura ultimului cuvînt din inscripţie (pentru care v. şi Vîrtosu, *Sigilografia*, p. 378, n. 6) este de observat că cel de-al cincilea semn grafic nu poate fi considerat nici litera л, deoarece îi lipseşte bucla de la partea superioară, şi nici litera д, întrucît braţele lui nu sînt tăiate la partea inferioară cu o bară orizontală. Ca urmare, el poate fi atribuit unei greşeli apărute pe matricea peceţii mari a lui Roman voievod şi interpretat ca un început al literei д, cu atît mai mult cu cît pecetea domnească atîrnată la actul extern din 5 ianuarie 1393 repetă aceeaşi particularitate. În plus, în cadrul aceluiaşi cuvînt, cîmpul interior al literei с prezintă două bare mici perpendiculare una pe alta (asemenea unui teu răsturnat spre dreapta), atestînd astfel o nouă eroare, după cum la sfîrşitul cuvîntului воеводъ există o mică bară verticală care ar indica intenţia celui ce a confecţionat matricea de a scrie terminaţia genitivală corectă, ы, la care însă a renunţat apoi.

EDIŢII: J. Bogdan, *Album*, nr. 2 (facs.); Sacerdoţeanu — Bogdan, *Facs. slave*, pl. IV (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 431 (facs.); *Ист. Молд.*, p. 93 (facs); *Ist. Rom.*, II, p. 356, fig. 112 (facs. greu lizibil); Hăjdeu, *Arch. ist.*, I, 1, p. 18—19 (text slav, cu greşeli, şi trad.); Melchisedek, *Chronica Romanului*, I, p. 5—8 (text slav şi trad.); Wickenhauser, *Woronetz und Putna*, p. 99—100 (trad. germ.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 7—9 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 2—3 (trad.); Negrescu, *Limba slavă*, p. 251—252 (text slav, după Costăchescu); Пещак, *Грамоты XIV cm.*, p. 109 (text slav, cu caractere ruseşti).

---

[1] Deasupra, scris încă odată: † Велики (Marele).
[2] Omis.
[3] Omiţînd întîi silaba то, pisarul a scris apoi deasupra о, socotindu-l pe т suprascris de la cuvîntul precedent, comun ambelor cuvinte.
[4] Şters.
[5] Pisarul a omis suprascrierea lui т, scriindu-l o singură dată, în rînd, pentru ambele cuvinte; corect: ѡт(ъ) толѣ..
[6] Rupt.
[7] În loc de ѳ (cf. D. P. Bogdan, *Diplomatica*, p. 130).

3 13⟨92, probabil după martie 30 — decembrie 31⟩ (6⟨900⟩), Roman.

⟨†⟩[1] Великъıи самодaржавныи, б(о)жїю м(и)л(о)стїю, г(о)сп(о)динъ Иѡ Романъ воевод(а), ѡбладаıа Землю Молдавскwи ѡт планинъ и до морѧ. Дал(ъ) есми съ с(ы)н(о)ми моими, Олеѯандром(ъ) и Богданом(ъ) и прочаıа[2]...

Писан(ъ) сеи листъ въ градѣ нашем(ъ), ȣ Рѡмана воевод(ы), въ шѧсто тисѧщное пол⟨но ф[3] сотъ⟩[4] ....

www.dacoromanica.ro

<†>[1] Marele singur stăpînitor, din mila lui Dumnezeu domn, Io Roman voievod, stăpînind Țara Moldovei de la munte și pînă la mare. Am dat cu fiii mei, Olexandro și Bogdan, și celelalte[2]...

S-a scris această carte în cetatea noastră, a lui Roman voievod, în șase mii <nouă sute>[4] deplin, ...

Bibl. Acad., ms. nr. 115 (<Costin, N., *Letopisețul*>), f. 43 v.
Extras.
Pentru celelalte manuscrise ale operei lui N. Costin, cf. *Repertoriul manuscriselor*, p. 80—96.

Cifra sutelor din veleat, presupusă de însuși adverbul пол<но>, s-a întregit după știrile referitoare la același document oferite de mitropolitul Dosoftei, <*Cronologia*>, p. 49—50. Pentru identitatea celor două documente, ca și pentru unele informații posibile ale celui din care provine transumptul, v. Șimanschi — Ignat, *Constituirea cancelariei*, p. 123—125. În ceea ce privește primul termen al intervalului în cadrul căruia a fost plasat documentul, s-a avut în vedere faptul că la începutul anului 1392 soseau încă, la Cracovia, scrisori de la Petru voievod (Panaitescu, *Mircea cel Bătrîn*, p. 233). Actul donativ al noului domn, Roman, din 30 martie 1392, poate fi considerat, așadar, tocmai ca o dovadă a recentei sale înscăunări.

EDIȚII: Kogălniceanu, *Nicolai Costin. Cartea*, p. 134, n. 2 (text slav, atribuit însă lui Miron Costin); I. Șt. Petre, *Nicolae Costin. Letopisețul*, p. 177 (text slav); Șimanschi — Ignat, *op. cit.*, p. 125 (text slav, după I. Șt. Petre, comentat).

---

[1] Textul slav este precedat de următorul comentariu al lui N. Costin (v. descrierea arheografică): „După moartea lui Pătru vodă, donmit-au frate-său, Roman vodă. Și aceasta am adeverit, iubite cetitoriu, dentr-un uric acestui domnu carele să află la mănăstire, la Pobrata, de la munte, scriind titulușul așea: ...".
[2] и прочаа („și celelalte"), adăugat de autorul transcrierii.
[3] Pentru cifra sutelor, probabil ѯ în loc de ѳ, v. doc. precedent.
[4] V. datarea.

4 — 1393 (6901) noiembrie 18, Suceava.

† Велики самодержавныи г<осподи>[1]нъ, Їѡ Роман воевода Землѣ Молдавској ѡт планины до брегу мора, нс нашимъ сына[2], Олександромъ, и съ нашимъ сыномъ, и съ Богданомъ, и с нашими бояры. Чинимъ то вѣдомо оусѣмъ добрымъ паном, ктожь на сеї листъ оузрнтъ или его оуслышить чтучи, ѡже тотъ слуга наш, Тодоръ, и съ своею братиею, сынове Бѣлого Драгомира: Дмитро, Петръ, Михаило, Жюржь слѹжили намъ нс правою вѣрою и слѹжатъ и еще по них болшее службы надѣемсѧ. Тѣ<м>[1], есми ихъ особною м<и>[1]л<о>[1]сти жаловали, дали есми имь ѯ село оу нашии земли, оу Молдавскои, на Сочавъ.

А хотар тому селу, ѡт однион сторонъ, Сочава, ѡт верха Сочавы простѣ на могилу, на Радомирова села, ѡт толѧ, простѣ чересь поле, на другую могилу, ѡт толѧ простѣ на окрѹгъ на Радомировъ[3], на нижни рогъ, ѡт тѡлѧ до дѹба, на краї дѹбровы, а и съ дѹба, простѣ чересь поле, на могилу, ѡт толѣ, скузѣ березникъ, на другую могилѵ, ѡт толѧ простѣ на тополю, ѡт толѧ простѣ оу Сочаву. То, есть, хотар. Весъ[4] то дали есми имѣ оурюкъ, со оусѣм доходомъ, и дѣтемь ихъ, и оунучатомь ихъ, и праоуноучатомь их, и пращюрѧтомь ихъ.

А на то, вѣра моѧ, вѣра матиы нашеї, книгѣнѣ Мушаты, вѣра сына нашего <Олександра>[5], вѣра сына нашего Богдана, вѣра бояръ нашихъ: жюпана [пана] Сте<фана>[5], нашего сестричича, вѣра жюпана Братула Нѧтедѹла, вѣра пана Станислава Ѥловъского, вѣра пана Драгоева, вѣра пана Югы Жюржевича, вѣра

www.dacoromanica.ro

пана Юрьѧ столникова и брата его, пана Ѧнъдриѧша, вѣра пана Оулада дворника, вѣра пана Балѣчина, сына Бырлича, вѣра пана Сынькова Бьрлича и оусѣхъ боѧ<ръ>[5] молдавскиχ вѣра.

Ѧ на крипость тому и на потвержиньє, велѣли єсми нашю печат великую привѣсити.

Оу нашемь городѣ, оу Сочавѣ, оу лѣта шесто тисачнє ц҃ и а҃, мисѧцѧ ноѧбрѧ, оу ӥі҃ ден.

† Marele domn singur stăpînitor, Io Roman voievod al Ţării Moldovei de la munte pînă la malul mării, şi cu fiul nostru, Olecsandro, şi cu fiul nostru, cu Bogdan, şi cu boierii noştri. Facem cunoscut aceasta tuturor bunilor pani, care vor vedea această carte sau o vor auzi citindu-se, că această slugă a noastră, Todor, şi cu fraţii lui, fiii lui Dragomir Albu: Dimitrie, Petru, Mihail, Giurgiu, ne-au slujit cu dreaptă credinţă şi slujesc şi încă nădăjduim de la dînşii slujbe mai mari. De aceea, i-am miluit cu deosebită milă, le-am dat lor 1 sat, în ţara noastră, în Moldova, pe Suceava.

Iar hotarul acestui sat, dinspre o parte, să fie Suceava, din susul Sucevei drept la movilă, la satele lui Radomir, de acolo, drept peste cîmp, la altă movilă, de acolo drept la ocolul lui Radomir[3], la cornul de jos, de acolo la stejar, la marginea dumbrăvii, şi de la stejar, drept peste cîmp, la o movilă, de acolo, prin mestecăniş, la altă movilă, de acolo drept la plop, de acolo drept la Suceava. Acesta este tot hotarul lor. Acesta l-am dat lor uric, cu tot venitul, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor.

Iar la aceasta este credinţa mea, credinţa mamei noastre, cneaghina Muşata, credinţa fiului nostru <Olecsandro>[5], credinţa fiului nostru Bogdan, credinţa boierilor noştri: a jupanului [panului] Şte<fan>[5], nepotul nostru de soră, credinţa jupanului Bratul Netedul, credinţa panului Stanislav de la Ielova, credinţa panului Drăgoi, credinţa panului Iuga al lui Giurgiu, credinţa panului Iurie stolnic şi a fratelui său, pan Andriiaş, credinţa panului Vlad vornic, credinţa panului Baliţă, fiul lui Bîrlici, credinţa panului Sînco Bîrlici şi credinţa tuturor boierilor moldoveni.

Iar pentru tăria acesteia şi pentru întărire, am poruncit să atîrne pecetea noastră cea mare.

În cetatea noastră, în Suceava, în anul şase mii 900 şi 1, luna noiembrie, în 18 zile.

După Onciul, *Documente*, p. 367—368.

Text slav după o copie de Wickenhauser, după orig., perg. (25 × 13,5 cm), pecete atîrnată, cu legenda: † Petschaft Romans Woewodens des Moldauischen Landes (textul legendei, după Wickenhauser, *Homor*, p. 243).

Cu trad. edit., *ibidem*, p. 368—369. O trad. germ., din 1782 februarie 1, de M. S. Lopeiski, la Arh. St. Suceava, Fond M-rea Putna, I/1, şi alta, rom., din sec. al XVIII-lea, ambele cu data greşită, ibidem, nr. I/2. Două copii, de I. Bogdan, una după Onciul, la Bibl. Acad., ms. nr. 5231, f. 29—31, şi alta după trad. rom. din sec. al XVIII-lea, ibidem, p. 32—33.

ALTE EDIŢII: Wickenhauser, *op. cit.*, p. 170—171, şi *Woronetz und Putna*, p. 100—101 (trad. germ.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 13—15 (text slav, după Onciul, şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 3—4 (trad. după copia slavă a lui I. Bogdan); Negrescu, *Limba slavă*, p. 252—253 (text slav, după Costăchescu).

---

[1] Întregirea lui D. Onciul.

[2] Recte сыномъ (nota lui D. Onciul).

[3] În trad. germ. a lui Wickenhauser (v. EDIŢII) urmează: „auf Radomirs Graben" („la săpătura(?) lui Radomir").

[4] În aceeaşi trad.: „Das ist der ganze Hotar"; весь, din textul slav, trebuie deci tradus în legătură cu хотар, şi nu cu то.

[5] Întregirea lui D. Onciul, după o trad. veche.

www.dacoromanica.ro

5 **1397 (6905) aprilie 18.**

Suret de pe ispisoc a lui Stefan vodă, din veleat 6900[1] i 5 ⟨1397⟩ aprilie 18.

Cu mila lui Dumnezău, noi, Ştefan vodă, domnul Ţării Moldovii. Facem ştire cu aceasta carte a nostră, tuturor cene va căuta sau citindu va auzi, că aceste adevărat slugă nostru, pan Coşcu, ⟨şi⟩ frate-său Toader, au slujit întîi părintelui nostru cu driaptă credinţă şi acmu slujeşte şi noao. Pentru acea, l-am miluit cu osebită milă şi i-am dat, în pămîntul Moldovi, Rugaşişte satul ca să-i fie ocină dreaptă şi uric, de la noi, cu tot venitul, lui, şi ficiorilor, nepoţilor şi strenepoţilor.

Iar hotarul acelui sat, de la un stezar detunat, pînă la o movilă cu stîlpu într-însa şi de acolo drept la Cornu, pin lişincă[2], şi de acolo pe lîngă Pîrîu [Vechi][3] Negru şi în capat de sus lozii şi de acolo la stăjari tăeţi şi drept la Seretu şi în sus Seretul pînă [pînă] la stăjarul cel dintîi, ca să fie lor hotar.

Iar la aceasta, credinţa fratelui mieu Iurie şi lui Mihail şi credinţa dumnialor[4] boerii moldoveneşti: giupînu Stanco, şi Ion Petrovici[5], şi Ivanaş[a][6] vitiazul, şi Vlad Sinov[7], şi Costîn[8], şi Mihalaş, şi Roman, şi lui Beliciţa[9] Caluioan, şi Letovoevi[10] şi Giurgi globaciul[11] şi credinţa tuturor boerilor.

Şi pentru tărie, am poruncit pe dinsa pecete se legi cu mîna săracului[12] Goian.

Ieromonah Ilarion rus ot Haracea am tălmacit.
1772-go godnea aprilie 26 dnea.

⟨Pe fila a doua, însemnare de la mijlocul sec. al XIX-lea⟩: 1772 aprilie 26. Copie de pe un ispisoc ⟨a⟩ lui Ştefan voievod pentru Rugăseşti. No. 1.

Institutul de istorie şi arheologie „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografiii, II/268 a—b. Foto după trad.

EDIŢII: Vatavu, *Un doc. de la Ştefan I*, p. 237 (trad.) şi 238—239 (facs.).

---

[1] În copie, cifra sutelor este redată prin litera ϕ; pentru valoarea numerică a acesteia, v. nota de la doc. nr. 2.
[2] Aşa în trad.
[3] Trad. greşită, desigur, a unui alt cuvînt.
[4] „dumnialor", corectat din „dumnialui".
[5] În loc de „Ion Stravici"?
[6] Terminaţia genitivului slavon.
[7] În original putea fi: „Vlad al lui Sin" sau „Vlad, fiul lui ...".
[8] În loc de Costea (în orig. a fost, desigur, Косінна).
[9] Genitivul slavon al lui „Balicica".
[10] Forma slavonă genitivală a numelui Litovoi.
[11] În alte documente: „Giurgiu globnicul" (v. doc. nr. 59 şi 60).
[12] Desigur, interpretare greşită a cuvîntului slavon писара.

6 **1398 (6906) iulie 2.**

A

Suret de pe suretul tălmăcit de dascalul Evloghii de pe ispisocul sîrbăsc de la domnul Ştefan voievod, din 6906 ⟨1398⟩ iulie 2, cuprinzător că au dăruit doî sati pe pîrîu Pobratii, însă unul Bodino şi altul mai din sus deacela, svintei

www.dacoromanica.ro

mănăstiri cu hramul Svîntului Niculai, cari mănăstire esti în Poiană, între Şomuz şi între pîrîul Pobratii.

Iar hotarul satelor acelora să începi de la Coman, pe margini, la o movilă lîngă drum, de acolo, pintre ţarini, la cîmpu, la 2 movile, deci[1] drept piste cîmpu la Unghiu, supt un stejar, la o movilă; acesta-i hotarul de la Coman. Deci de acolo, piste dumbravă, la vali, la marginia dumbrăvii, la o movilă, de acolo, drept piste dumbravă, la o movilă, deci[1] în jos, pe drum, la o movilă, de acolo, pe margini, tocma[2] la Unghiu, movila[3], deci[1] piste drum, la codru, despre hotarul de la Şandria, ce au trimis boerii domnii sale să hotărască, pe Bîrlă Hîrlăoanul şi cu boerii de pinprejur, anumi Coman, Cunţu şi Şandria.

Cari copii de pe suretul ispisocului este încredinţată de vornicul Gavril Conachi, supt iscălitura sa, în cuprindiri că l-au însămnat ca să nu să schimbi.

B

... precum să văd dirésele, cînd era văleatul 6906 ⟨1398⟩, Ştefan vodă şi fratele său, Alexandru vodă, aceia de Dumnedzău pomeniţii domni de la-nceputul ţărîi, ce-au dat Bodeştii şi Tătăruşii adevăratii sale mănăstiri Pobratii. Aşea dzîce în uric: Дадωх томꙋ истинномꙋ нашемꙋ монастирю ωт Полѧни, ꙗже ест междꙋ Шꙋмꙋзω <и>[4] Побратовѣм потокωм, двѣ селѣ, едино на имѧ Бꙋдинци, а дрꙋгое выше тωго, Татарен[5].

C

Avut-au Roman vodă 6 ficiori, anume: Alexandru, i Bogdan, i Stefan, i Mihail, şi Iurga şi alt Alexandru ... De acest Stefan vodă nice un istoric n-au ştiut să-l scrie că au fost ficior lui Roman vodă, iară noi am adeverit dintru acel uric al său, carele s-au aflat iarăşi[6] la mănăstirea Pobrata, în care uric au pus şi credinţa tuturor fraţilor săi ce să însămniadză mai sus, la domniia părintelui său, lui Roman vodă, şi credinţa lui Iosif vlădicăi.

A. Arh. St. Iaşi, CLXXV/40, f. 25 v.

Rez. din 1838, cu hotarnica în trad. integrală, după copia unei trad.

Alte două rez., din 1842, fără indicarea boierilor hotarnici, ibidem, Anaforale, nr. 48, f. 49 r., şi Tr. 806, op. 916, dos. 93, f. 185.

EDIŢII: Codrescu, *Uricariul*, VI, p. 194 (rez. într-o anafora din 1804 aprilie 2, întărită în 1805 martie 26, cu data de an greşită: 7906 şi cu indicarea filiaţiei: „Ştefan vodă, ficiorul lui Roman vodă"); Zotta, *Note — Şendrea*, p. 74—75 (rez. din Anaforale, nr. 48); Costăchescu, *Regeste*, p. 198 (rez. din Anaforale, nr. 48); idem, *Doc.*, I, p. 16 (rez. din Anaforale, nr. 48, alt rez. de la Arh. St. Iaşi, cond. nr. 325 — neidentificabilă astăzi în fondul de condici al acestor arhive —, p. 22, cu indicarea filiaţiei: „Ştefan voievod, fecior lui Roman voievod", şi rez. din 1804, după Codrescu); *D.I.R.*, A., I, p. 4 (rez. din Anaforale, nr. 48, după Costăchescu, *Doc.*).

B. După Dinulescu, *Dositheiŭ*, p. 147—150. Menţ. şi extras din actul mitropolitului Dosoftei, din 1676—1677 (7185), prin care acesta închină m-rea Probota Patriarhiei din Ierusalim.

ALTE EDIŢII: Melchisedec, *Notiţe ist. şi arh.*, p. 162—168 (actul din 1676—1677, după Dinulescu); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 16 (menţ. şi extras, după Melchisedec).

C. Bibl. Acad., ms. nr. 2 591 (⟨Axinte Uricariul⟩[7], *Letopiseţul*, tom. I), p. 14—15. Comentariu pe baza doc. orig.

Acelaşi comentariu, ibidem, ms. nr. 340, p. 5 (8) (copie din 1785, de Ştefan logofăt, a letopiseţului lui Axinte Uricariul). Pentru celelalte manuscrise ale operei lui Axinte Uricariul, cf. *Repertoriul manuscriselor*, p. 117—118.

www.dacoromanica.ro

EDIŢII: Pray, *Dissertationes*, p. 140 (comentariu lat. cu acelaşi conţinut ca al lui Axinte Uricariul şi preluat, probabil, chiar din opera acestuia[8]); *Chronica inedită*, nr. 899, din 18/30 martie (textul letopiseţului lui Axinte Uricariul, după copia din 1785); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 17 (comentariul lui Axinte Uricariul, după *Chronica inedită*); D. P. Bogdan, *Ştefan I şi Iuga*, p. 169—170 (comentariul lui Axinte Uricariul, după ms. nr. 2591, şi al lui Pray).

Reconstituirea doc. orig., cu ajutorul celor trei texte care-i atestă parţial cuprinsul, întîmpină, unele dificultăţi privind numele emitenţilor actului, numele celor două sate dăruite, numărul membrilor casei domneşti a căror credinţă este invocată precum şi forma menţionării acestora. Afirmaţia mitropolitului Dosoftei că în intitulaţie figurau atît Ştefan voievod cît şi „fratele său Alexandru", deşi categorică, nu implică totuşi o lectură completă a acestei formule, întrucît în actele vremii (v. doc. nr. 2—4, 8—11 etc.) Alexandru — fireşte, în cazul existenţei unei singure persoane cu acest nume — apare întotdeauna împreună cu fratele său Bogdan. Este posibil, de asemenea, ca numele celui de al doilea sat dăruit mănăstirii Probota, „Tatarii", să nu fie decît un adaos al lui Dosoftei, deoarece nici rezumatele şi nici confirmarea lui Alexandru cel Bun din 1404 iulie 20 (v. doc. nr. 19) nu îl denumesc ca atare.

Apariţia, în comentariul lui Axinte Uricariul, a două persoane cu numele de Alexandru s-ar fi putut datora şi ea interpretării separate a lui Alexandru din intitulaţie şi a aceluiaşi Alexandru din formula credinţei. În sfîrşit, deducţia lui Axinte Uricariul şi a celor doi rezumatori de la începutul sec. al XIX-lea privind gradul de înrudire a membrilor casei domneşti menţionaţi în act nu lasă să se înţeleagă dacă ea a fost făcută numai pe baza acestui document — deci dacă figura în el şi numele lui Roman —, sau dacă ea a rezultat din compararea unor informaţii provenite din surse diferite. Vezi, pentru toate aceste probleme şi pentru implicaţiile lor: Duzinchievici, *Ştefan I şi Iuga*, p. 291—303; D. P. Bogdan, *Ştefan I şi Iuga*, p. 165—176; Sacerdoţeanu, *Succesiunea*, p. 231, 233; C. Cihodaru, *Trad. let.*, p. 32—35.

---

1 Pentru: „de-aci"?

2 În text urmează nota copistului: „pus acel cuvînt pe deasupra cu altă cerneală şi cu altă slovă".

3 În text urmează nota copistului: „iarăşi pe deasupra".

4 Omis.

5 „Am dat acestei adevărate mănăstiri a noastre din Poiană, care este între Şumuz ⟨şi⟩ pîrîul Pobratii, două sate, unul anume Budinţi, iar al doilea mai sus de aceasta, Tatarei".

6 „iarăşi", şters de aceeaşi mînă.

7 Pentru această identificare a autorului, v. D. P. Bogdan, *Ştefan I şi Iuga*, p. 166—169.

8 Cf. C. Cihodaru, *Trad. let.*, p. 33—34.

7 ⟨1398, după iulie 2—1400, înainte de aprilie 23⟩.

Fără dată. Un hrisov de la domnul Iuga voievod, cu a lui tălmăcire, care din hronologia domnilor să vedi că au domnit la ani 6908 ⟨1400⟩, cuprinzătoriu că au dat lui Şarban Hîndău, pentru slujbile ce au făcut domnitorilor de mai înnainte, precum şi domnii sale, trii sati: unul Solomoneştii, pe Topoliţă, şi două sati, Muntenii şi Pînteceştii, pe Cracău. Iară hotarul să le fie după hotarile vechi.

Arh. St. Iaşi, Anaforale, nr. 148, f. 32 v. Rez. din 1855.

Alt rez. se afla în fondul de doc. al aceloraşi arh., distrus în timpul celui de-al doilea război mondial, sub cota: Tr. 1682, op. 914, dos. 1 913, f. 723 v.— 724 r.

Datat din domnia lui Iuga voievod. Începutul acesteia se plasează între 1398 iulie 2 (v. doc. anterior) — ultima atestare documentară în calitate de domn a lui Ştefan voievod — şi 1399 noiembrie 28, cînd noul domn emite un act a cărui dată ne-a parvenit integral (v. doc. nr. 9), iar sfîrşitul ei, probabil la 23 aprilie 1400 (v. consideraţiile de la doc. nr. 10). Datarea de faţă a părăsit, deci, limitele propuse pentru acelaşi document în colecţia *D.I.R.* (v. EDIŢII), întrucît actul din 1399 martie 12, avînd ca emitent pe Ştefan voievod, este din vremea lui Ştefan cel Mare (v. Şimanschi, *Autenticitatea şi datarea*, p. 100—102), iar cel din 1400 februarie 11 este un falsificat (v. DOCUMENTE FALSE, nr. III). De asemenea, nu a fost luată în consideraţie nici aserţiunea conform căreia domnia lui Iuga a început abia după moartea lui Ştefan, deoarece doc. următor, de la Iuga voievod, menţionîndu-l pe Ştefan voievod în sfat, dovedeşte că acesta a continuat să trăiască după ce a fost înlăturat de la domnie sau după ce a cedat-o de bunăvoie (v. Cihodaru, *Trad. let.*, p. 36—37).

www.dacoromanica.ro

EDIȚII: Costăchescu, *Regeste*, p. 199 (rez. din 1855); idem, *Urice-Iuga vodă*, p. 331—332 (același rez.); idem, *Doc.* I, p. 29 (același rez., cu data: circa 1400); *D.I.R.*, A, I, p. 6 (rez. după Costăchescu, *Doc.*, cu data: ⟨1399, după martie 12—1400, înainte de 11 februarie⟩).

8 ⟨1398, după iulie 2—1399, înainte de noiembrie 28⟩.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Юга воевода, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. Знаемо чинимь нашимъ листомъ, ȣсимъ добримъ паномъ кто на нь ȣзритъ или его оѵслишит(ъ), ѡже тьи истынїи слȣга нашъ, панъ Браѧ, слȣжилъ переже св(ѧ)тѡпочившимъ родителемъ нашимъ, а днесь слȣжат(ъ) намъ правою и вѣрною слȣжбою. Тѣмъ, мы, видѣвше его вѣрнȣю слȣжбȣ, жаловали есмы его ѡсобною м(и)л(о)стию, дали есмы емȣ од<ино>[1] мѣсто, на Страхѡтинїе, емȣ, оѵрикъ, со ȣсимъ доходомъ, и дитемъ его, и оѵнȣчатомъ его, и прапȣнȣчатомъ его, и прашерѧтомъ его.

А хотаръ емȣ, выше Страхотѣнѣ, гори Жежиею, на Борловȣю Могилȣ, а ѡт(ъ) това[2], поперекъ, на Страхотинскȣю дорогȣ, ѡт(ъ) пана Кѡсти на краи Страхотѣнѣ, простѣ ребромъ диломъ, а ѡт(ъ) толѣ, поперекъ чересъ Жежию, на дорогȣ, на Великȣю Гори, дорогою ѡнъ до Борловои Могилы. То, емȣ, весъ хѡтаръ.

А на то, вѣра моѧ, Юги воеводы, и вѣра дити моихъ и вѣра Стефана воеводи и дѣти егѡ, вѣра брати егѡ, вира Ѡлександрова, вира Бѡгданова, вѣра Братȣлова Нѧтедȣла и вѣра Станислава Ротомпана, и вѣра Кѡстына, вѣра Стравичава, вѣра Бърлина Хърловскагѡ, вѣра Романова, вѣра Баличина, вѣра ȣсѣхъ боѧръ молдавскихъ(ъ), Браеви и братȣ его, Петрики, и дѧтемъ ихъ.

А по нашемъ животѣ, кто бȣдеть господаремь ȣ земли, да емȣ не возмет(ъ) нашего приданиѧ и нашихъ записов(ъ) безъ его вины. Кто бы емȣ ѡтнѧлъ, таковїи да е проклѣтѣ от(ъ) Б(о)га и от(ъ) пр(ѣ)ч(и)стїа его м(а)т(е)ре, таковїи да естъ подобенъ всакомȣ ѡт метникȣ што сѧ от(ъ) Б(о)га ѡтвергли.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Iuga voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu cartea noastră, tuturor bunilor pani care o vor vedea sau o vor auzi, că această adevărată slugă a noastră, pan Braia, a slujit mai înainte sfînträposaților noștri părinți, iar astăzi ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd credincioasa lui slujbă, l-am miluit cu deosebită milă, i-am dat un loc, pe Strahotin, uric, cu tot venitul, lui, și copiilor lui, și strănepoților lui, și răstrănepoților lui.

Iar hotarul lui să fie mai sus de Strahotin, în sus pe Jijia, la Movila Vulturului, și de acolo, de-a curmezișul, pe drumul Strahotinului, de la pan Costea, pe marginea Strahotinului, drept pe coasta dealului, și de acolo, de-a curmezișul peste Jijia, pe drum, la Dealul Mare, pe drumul acela pînă la Movila Vulturului. Acesta îi este tot hotarul.

Iar la aceasta este credința mea, a lui Iuga voievod, și credința copiilor mei și credința lui Ștefan voievod și a copiilor lui, credința fraților lui, credința lui Olecsandro, credința lui Bogdan, credința lui Bratul Netedul, și credința lui Stanislav Rotompan, și credința lui Costea, credința lui Stravici, credința lui Bîrlea de la Hîrlău, credința lui Roman, credința lui Baliță, credința tuturor boierilor moldoveni, a lui Brae și a fratelui său, Petrică, și a copiilor lor.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țară, să nu-i ia dania noastră și înscrisul nostru fără vina lui. Cine îi va lua, acela să fie blestemat de Dum-

www.dacoromanica.ro

nezeu şi de preacurata lui maică, acela să fie asemenea tuturor lepădaţilor care s-au lepădat de Dumnezeu.

După Costăchescu, *Doc.*, I, p. 26—27 (sub data: „circa 1400"). Text slav după o copie făcută probabil de Andrei Daşchevici în 1787; actul se afla în posesia Nataliei Paciurea din Cotnari.

Cu o trad., din 1787 august 11, de Andrei Daşchevici, *ibidem*, p. 27—28. Două copii, încredinţate în 1797, după trad. din 1787, la Arh. St. Bucureşti, M-rea Coşula, II/11 şi V/36, şi altele două, din prima jumătate a sec. al XIX-lea, după aceeaşi trad., ibidem, ms. nr. 551 (Cond. M-rii Coşula), f. 110, şi ms. nr. 552 (Cond. M-rii Coşula), f. 52. O copie, din a doua jumătate a sec. al XIX-lea, după o trad., la Arh. St. Iaşi, CLXIV/1; două foto. după această copie, ibidem, DCCVI/9, şi Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/85. Altă copie, de I. Bogdan, după Kogălniceanu (v. EDIŢII), la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 40—41.

Datat după începutul domniei lui Iuga voievod (v. consideraţiile de la doc. precedent) şi după Ştefan voievod, care în acest doc. face parte din sfatul domnesc, iar în cel din 1399 noiembrie 28 (v. doc. nr. 9) este trecut în rîndul domnilor răposaţi.

ALTE EDIŢII: Kogălniceanu, „Arh. Rom.", I, p. 14—15 (trad., după orig. ce se afla în posesia dr. Caruz din Botoşani); Costăchescu, *Urice-Iuga vodă*, p. 338—341 (text slav, după aceeaşi copie şi trad. din 1787); *D.I.R.*, A, I, p. 5—6 (trad., după Costăchescu, cu data: ⟨1399, după martie 12—1400, înainte de februarie 11⟩).

---

[1] În copie: над = нанно, еанно (nota lui M. Costăchescu).
[2] Aşa în textul editat, în loc de тол ѣ.

9 — 1399 (6908) noiembrie 28.

A

..........<че>[1]ресь до<лина> .... [1]
..........<н>[1]а вѣчнын <возь> .... [1]
..........<Игр>[1]нщѣ, на оу возь в<ѣчнын> .... [1]
..........[1] простн на конець п<олѣ> .... [1]
..........<Хр>[1]ушева потока. А хота<рь> .... [1]
..........[1] н ...... [2] то ...... [2] та чересь лѣ<са> .... [1] ль
<могы>[1]лн доуп<лън>[2]ын, а ѡт(ь) тол<ѣ> .... [1] та
<чересь>[1] Краскы, оу Панкою дорог<оу> .... [1] адь
..........[1] ою, та простѣ къ Берла<доу> ...., <ч>[1]резѣ
Брълады. То, емоу, весь хотарь.

А <на то, вѣра моа, выше писаннаго Югн>[1] воеводѣ, н вѣра братен нашнх(ь), Алеѯандрова н Богданов<а, н вѣ>[1]ра боарь молдавскых(ь): вѣра Братоула Нѣтедоула, вѣра Станнслав(а) Ротьмпана, вѣра Костѣ внтаза, вѣра Грозѣ внтаза, вѣра Драгоше внтазь, вѣра Драгоıа внтаза, вѣра Иванкиша внтаза, вѣра Романа Серѣтског(о), вѣра Бада Старог(о), вѣра Ивана Стравнч(а), вѣра Влад(а) дворннка, вѣра Мнханлашова, вѣра Доума дворннка, вѣра Мнка Хораеца, вѣра въсѣх(ь) боарь молдавскых(ь).

А по нашнмь житѣ, которы боудет(ь) осподаремь оу Землн Молдавскон, бр<ат>[2]ен нашнх(ь) нлн нашнх(ь) съродннкь нлн боудь кто, то емꙋ да не пороушнть <нашег>[1]о прѣданїа ї нашего оутвръжденїа заноуже есмн емꙋ далн за <его вѣрноую слоужбоу. А а>[1]ще лн котоpын осподарь емоу пороушнть ......[1].

..........[1] peste vale ....[1]
..........[1] la ⟨zăvoiul⟩[1] veşnic ....[1]
..........[1] ⟨Igr⟩[1]işte, la zăvoiul veşnic ....[1]

www.dacoromanica.ro

..........[1] drept la capătul cîmpului ....[1]
..........[1] pîrîul Părului. Iar hotarul ....[1]
....................[3] apoi peste pădure ....[1]
...................[1] iar de acolo ....[1] apoi
⟨peste⟩[1] Crasna, în drumul Pancovei ....[1]
..........[1] apoi drept către Bîrla⟨d⟩[1] ....[1] peste Bîrlad. Acesta să-i fie tot hotarul.

Iar ⟨la aceasta este credința mea, a mai sus-scrisului Iuga⟩[1] voievod, și credința fraților noștri, Alexandru și Bogdan, și credința boierilor moldoveni: credința lui Bratul Netedul, credința lui Stanislav Rotîmpan, credința lui Costea viteazul, credința lui Grozea viteazul, credința lui Dragoș viteazul, credința lui Drăgoi viteazul, credința lui Ioaniș viteazul, credința lui Roman de Siret, credința lui Badea cel Bătrîn, credința lui Ion Stravici, credința lui Vlad vornic, credința lui Mihăilaș, credința lui Duma vornic, credința lui Mic Horaeț, credința tuturor boierilor moldoveni.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în Țara Moldovei, din frații noștri sau rudele noastre sau oricine va fi, acela să nu-i clintească dania noastră și întărirea noastră pentru că i-am dat pentru ⟨dreapta lui slujbă. Iar⟩[1] dacă vreun oarecare domn i-ar clinti ....[1].

B

Tălmăcire de pi uric vechiu, pe sîrbii, de la Iuga v⟨oie⟩vod, din anul 6908 ⟨1399⟩, indicțion 8, luna lui noemvrii, în 28, a sfîntului mucenic Stefan, amin; însă uric⟨ul⟩, fiind rupt, precum să vedi, s-au tălmăcit încît s-au putut scoate di pi dînsul.

Cu mila lui Dumnezău, noi, Iuga v⟨oie⟩vod, domnul Țării Moldovii, cu frații domnii meli, d⟨u⟩m⟨nea⟩l⟨or⟩ Alecsandru și Bogdan[4]. Înștiințari facem, pren aciastă carti a noastră, tuturor boierilor celor buni cui vor căuta spre dînsa ori cetindu-să o vor auzi[4], pentru acest adivărat sluga noastră Țiban, ce au slujit mai înainte întru sfinți odihniților, părintelui nostru[4], lui Petru v⟨oie⟩vod[5] și lui Roman v⟨oie⟩vod[4], Ștefan v⟨oie⟩vod[4], dar acum ne slujește noaă cu dreaptă și credincioasă slujbă[4]. Deci noi, văzînd a lui ce dreaptă și credincioasă slujbă cătră noi[4], l-am miluit pre dînsul cu deosăbită milă, di i-am dat lui, în pămîntul nostru al Moldovii, două sate: un satul în Gîrbovăți și altul pe Bîrlad, în gura Crasnii. Aciasta să-i fie lui uric cu tot venitul, în vecii vecilor, și fiilor lui, nepoților, strănepoților și prestrănepoților lui.

[Iar hotarul][6] acestui sat ... [7] pe Gîrbovăț[8] ... [7] în gura pîrîului Crasna ... pîrîu ...[7] pîră la dealul ⟨la⟩[9] dou movili ... [7] din[10] drum ce mergi în satul Pancova, apoi din drum, malul văilor[11], apoi în stejar, apoi de acolo sari la stînga, la strîmbătura Gîrbovățului, la păr, apoi pisti Gîrbovăț drept la deal, movila săpată, în mijlocul mov⟨ili⟩[12]i: peatră, apoi drept către Soholeț, din movilă în movilă, pîră la al triile movilă, apoi de acolo în gios[13], pren valea vecinicii movili[14], și de acolo sari pisti pîrîu Soholețu la zăvoiul veșnic, apoi malul văilor[11], în păr, apoi iarăș pisti pîrîu, din gios de Igriște, la zăvoiul veșnic, și de acolo, drept pren pădurici, pîră în drumul cel mare, apoi drept în capătul cîmpului, în stejar, apoi drept unde se rîdică Gîrbovățu ... [7] pîr la pîrîul Hrușova ... [4]. Iară hotarul ... [15] din Bîrlad ... [7] prin păduri ... [15] la deal, apoi de acolo, ... [7] Crasna, în drumul Pancovii ... [7] apoi drept cătră Bîrlad ... [7] apoi pisti Bîrlad. Acesta esti tot hotarul.

www.dacoromanica.ro

Şi spre aceasta esti credinţa domnii meli, de mai susnumit, noi, Iuga v⟨oie⟩vod, şi credinţa fraţilor noştri, a lui Alecsandru şi Bogdan, şi credinţa a tuturor boierilor noştri, a mari şi mici.

Şi spre mai mare tărie şi întăritură tuturor acelor de mai sus-scrisă, am poroncit slugii noastre, lui Iaţco, ⟨la cartea noastră aciastă⟩[9] să legi pecete noastră ce mari[16].

A. Arh. St. Iaşi, CCCXL/1. Fragment din orig., considerat plastograf şi rupt în trei bucăţi, la 1825, în divan.

Două foto., ibidem, MXXXVIII/1 a şi b, şi alta la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, III/146.

B. Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fond Spiridonie, LIII/1. Trad. de la începutul sec. al XIX-lea.

O copie, după altă trad., tot de la începutul sec. al XIX-lea, de Pavel Debrici clucer, cu mici deosebiri, la Arh. St. Iaşi, CDXXVII/1. O copie, de I. Bogdan, după Ghibănescu, *Ispisoace* (v. EDIŢII), la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 42—43.

Veleatul doc. a fost socotit conform stilului de 1 septembrie, întrucît în 1400 noiembrie 28 domnea Alexandru cel Bun (v. doc. nr. 12—13), iar lunii noiembrie din indicţionul 8 nu putea să-i corespundă decît anul 1399.

Autenticitatea doc., contestată iniţial, a fost acceptată după descoperirea fragmentului de orig. de majoritatea istoricilor (v. Costăchescu, *Urice — Iuga vodă*, p. 32—38, şi *Doc.*,I p. 24; N. Iorga, *Ştiri nouă*, p. 82; D. P. Bogdan, *Ştefan I şi Iuga*, p. 171).

A—B. EDIŢII: D. P. Bogdan, *Ştefan I şi Iuga*, p. 172 (facs.); *Îndrumător*, IV, facs. nr. 1; Xenopol, *Iuga vodă*, p. 714 (trad. din Fond Spiridonie, cu data de an: 1400); Ghibănescu, *Ispisoace*, I, 1, p. 1—2 (aceeaşi trad.) şi IV, 2, p. 48—58 (consideraţii privind procesul cu prilejul căruia a apărut acest doc., cu extrase); idem, *Surete*, XXI, p. 1—3 (fragmentul de orig., cu trad.); Costăchescu, *Urice — Iuga vodă*, p. 332—338 (fragmentul de orig. şi partea corespunzătoare a trad. din Fond Spiridonie), şi *Doc.*, I, p. 21—23 (trad. din Fond Spiridonie şi fragmentul de orig. cu trad. editorului); *D.I.R.*, A, I, p. 6—7 (trad. fragmentului de orig., inserată în trad. din Fond Spiridonie).

---

1 Rupt.
2 Şters.
3 Rupt şi şters.
4 În suret urmează un semn care indică sfirşitul rîndului din fragmentul de doc. orig. păstrat.
5 În copia trad. lui Pavel Debrici (v. EDIŢII) pasajul este redat astfel: „părinţilor noştri, lui Petru voievod".
6 Parantezele traducătorului.
7 În trad.: (lipsă).
8 Scris, de altă mînă, deasupra cuvintelor şterse: „pe Hîrboveţ".
9 Întregit după copia lui Pavel Debrici.
10 Scris, de altă mînă, deasupra cuvintelor şterse: „de la".
11 În copia trad. lui Pavel Debrici: „malul în gios".
12 Omis.
13 După „gios" urmează cuvîntul şters: „vali".
14 În copia trad. lui Pavel Debrici: „peste vale, la veşnica movilă".
15 În trad.: [lipsă cîteva cuvinte]; ultimele două, şterse.
16 Urmează, scris de altă mînă şi apoi şters: „să o legi".

10 — 1400 (6908) iunie 29.

†М(и)л(о)стїею б(о)жїею, мы, Їω Александрь воеводы, г(о)с(по)д(и)нь Земл⟨и Мол⟩[1]давск⟨ои⟩[1], и брать г(ос)п(од)ства ми, жоупань Богдань. Знаемо чиним сим нашим листωм оусим добрым паном, кто на ни оузрит⟨ь или

www.dacoromanica.ro

его о>[1]услышить чтѹчи, ѡже тоть истинныя слѹга и болѣринь нашь, Строе, и Ивань, слоужиль прѣжде почившимь родителемь нашимь правою и верною слѹжбою, и д(ь)нес(ь) слѹжитъ намь правою и верною слѹжбою. Тамже, мы, видѣвше его правою и верною слоужбоу до нас(ь), жаловали есмы его оусобною м(и)л(о)стїю и дали есмы емѹ оу нашеи земли, оу Молдавскои, в҃ сели, оурикь, сь оусемь доходомь: едно село, на имѧ Поiана, <на Тазловѣ, щ>[1]о даль емоу воевода, оусебѣ ѡт(ь) Ївана, ѹрикь, сь оусемь доходомь, емоу, и дѣтемь его, и оуноучетомь его, и праоуноучетомъ его, и прашчюр<ето>[1]мъ его; а дроугое село, на имѧ Грътань, выше Грътань, под(ь) лесѹ, на потоци, то село даль воевода Строеви и Ивановн ѹрикь, съ ѹсемь доходом(ь), о<у вѣкы>[1] вѣчны, емѹ, и дѣтемь еговѣмь, и <оу>[2]нѹчетом(ь) еговѣм(ь), и праѹнѹчетом(ь) еговѣм(ь) и пращѹрѣтомь еговѣмь.

А хотарь тим(ь) селѡм(ь) на Флипѹ, та <ѡть толѣ>[1], ѹ потоком(ь), гори делѡм(ь), делѡм(ь) долѹ делом(ь), пониже ѡт(ь) Полѣнѹ, ниже ѡт(ь) Полѣнѹ да падеть на потокъ, долѹ потокомь, до Тазлова, на пѹть, могила, и <чрѣзь>[1] Тазлов(ь) на великы пѫт(ь), могила, гори пѹтем(ь), до великы бродъ, на бродъ, могилы, гори делѡм(ь), до Берзиица, гори Берьзиицомъ до выше Полѣнѹ, на дѹб<ь, а ѡть тол>[1]ѣ на могилоу ѡт(ь) Полѣноу, поперекъ на Флипѣ, межѹ два пѫть, могила. То, емоу, весь хотарь едномѹ селоу що дръжить оусеби Строе ѡт(ь) И<вана. А>[1] дрѹгы хотаръ дрѹгомѹ селѹ, ѡт(ь) оустїе потокѡм(ь), гори на потокѡмь, ѡт(ь) потокѹ на лѣвѹ рѫкѹ, на дѹба, могилѹ, ѡт(ь) дѹба поперекь на мо<гилѹ>[3] ...... [1], <ѡть могил>[3]оу илемь, до дѹба, могила илемь, на илемь могилѹ, по краи лѹкомь, и <гори>[1], д<елѡ>[1]мь, на доу<ба>[1], ѡт(ь) дѹба <до могил>[1]ѹ, ѡт могила <гори, дело>[1]м(ь), на дѹба, ѡт(ь) ....[4] хотарѹ .... [4] до др<ѹгы по>[1]то<ка>[1], долѹ, потокѡмъ, до оустию, на .... [3] на пѹтемь, и <по пѹтемь, могилѹ, и ѡть тои могилы на дрѹгомь о>[1]устїе потокѹ, могилѹ. То, емѹ, весь хотаръ тимъ селѡмъ.

А на то, вѣра моа, выше <писанаго>[1] Алеѯандра воеводы, вѣра б<рата господства мы>[1], жѹпана Богдана, вѣра оусихь болѣрь нашихъ: Драгоша витеза и дѣтїи его, жоупана Андрїаша и дѣтїи его, Станислава Ро<томпана>[3] и дѣтїи его, Влада дворника и братїи его и дѣтїи его, пана Драгоа и дѣти его, Бръли Хръловского и дѣтїи его, Доума <дворника>[3] и дѣтїи его, Цибана и дѣтїи его, Хорaеца Мика и дѣтїи егѡ, Шандро ѡт(ь) Тѹдора и дѣтїи его, Хораеца вистарника и дѣтїи е<го, Тъм>[3]аша столника и дѣти его, Микь ѡт Молиици и дѣтїи его, Братѹла Стравича и братїи его, вѣра оусихь болѣръ нашихь.

А по нашемь животѣ, кто бѹдеть г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои, абы емѹ не порѹшиль нашь запись и нашѹ вѣрѹ безь его вины. А кто порѹш<ить, та>[4]ковы да есть проклеть ѡт(ь) Г(оспод)а Б(ог)а, и ѡт(ь) прѣчистыѧ его м(а)т(е)ре, и ѡт(ь) т҃иї с(вѧ)тыхь ѡт(ь)ць Никеискых(ь) и да есть подобникъ Арїѹ <и Їѹ>[3]дѣ.

<А на болше>[4] оутвръжденїе, велели есмы слоуѕи нашемѹ, Ницкови, привесити нашѹ печать.

Писань оу лѣто ҂ѕ҃ци, м(ѣ)с(ѧ)ца їѹнїа, въ к҃ѳ, д(ь)нь С(вѧ)т(о)го Ап(о)ст(о)ла Петра и Павла.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Io Alecsandru voievod, domn al Țării ⟨Mol⟩[1]dovei, şi fratele domniei mele, jupan Bogdan. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor bunilor pani care o vor vedea ⟨sau o⟩[1] vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru, Stroe, şi Ion, a slujit mai înainte răposaţilor părinţilor noştri cu dreaptă şi credincioasă slujbă, şi astăzi ne slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deose-

www.dacoromanica.ro

bită milă şi i-am dat în ţara noastră, în Moldova, 2 sate, uric, cu tot venitul: un sat, anume Poiana, ⟨pe Tazlău⟩[1], pe care voievodul i l-a dat, deosebit de Ion, uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor, şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui; iar celălalt sat, anume Gîrtanul, mai sus de Gîrtan, sub pădure, pe pîrîu, acest sat l-a dat voievodul lui Stroe şi lui Ion uric, cu tot venitul, în ⟨vecii⟩[1] vecilor, lui, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor.

Iar hotarul acestor sate să fie la Filipe, apoi ⟨de acolo⟩[1], pe pîrîu, în sus de deal, pe deal la vale, pe din jos de Poiană, mai jos de Poiană să cadă în pîrîu, la vale pe pîrîu, pînă la Tazlău, în drum, o movilă, şi ⟨peste⟩[1] Tazlău la drumul mare, o movilă, în sus pe drum, pînă la vadul mare, la vad, movilele, în sus pe deal, pînă la Berzinţ, în sus pe Berzinţ, pînă mai sus de Poiană, la un stejar, ⟨şi de acolo⟩[1] la movila din Poiană, în curmeziş la Filipe, între două drumuri, o movilă. Acesta îi este tot hotarul unui sat, pe care îl stăpîneşte Stroe, deosebit de I⟨on. Iar⟩[1] celălalt hotar al celuilalt sat să fie de la gura pîrîului, în sus pe pîrîu, din pîrîu la stînga, la un stejar, o movilă, de la stejar în curmeziş la mo⟨vilă⟩[1] ... [3] de la ⟨movil⟩[1] a ulmului pînă la un stejar, movila ulmului, la movila ulmului pe marginea luncii, şi ⟨în sus⟩[1] pe deal, la stejar, de la stejar ⟨pînă la o movilă⟩[1], de la movilă, ⟨în sus⟩[1] pe deal, la stejar, de la ... [4] hotar ... [4] pînă la alt pîrîu, în jos pe pîrîu, pînă la gură, la ... [4] la drum, şi ⟨pe drum, la o movilă, şi de la această movilă la altă⟩[1] gură de pîrîu, o movilă. Acesta îi este tot hotarul acestor sate.

Iar la aceasta este credinţa mea, a mai sus-⟨scrisului⟩[1] Alexandru voievod, credinţa fratelui ⟨domniei mele⟩[1], jupan Bogdan, credinţa tuturor boierilor noştri: a lui Dragoş viteazul şi a copiilor lui, a jupanului Andriaş şi a copiilor lui, a lui Stanislav Ro⟨tompan⟩[3] şi a copiilor lui, a lui Vlad vornic şi a fraţilor lui şi a copiilor lui, a panului Drăgoi şi a copiilor lui, a lui Bîrlea de la Hîrlău şi a copiilor lui, a lui Duma ⟨vornic⟩[3] şi a copiilor lui, a lui Ţiban şi a copiilor lui, a lui Horaeţ Mic şi a copiilor lui, a lui Şandru de la Tudora şi a copiilor lui, a lui Horaeţ vistier şi a copiilor lui, a lui ⟨Tăm⟩[4]aş stolnic şi a copiilor lui, a lui Mic de la Molniţa şi a copiilor lui, a lui Bratul Stravici şi a fraţilor lui, credinţa tuturor boierilor noştri.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al Ţării Moldovei, să nu-i clintească zapisul nostru şi credinţa noastră fără vina lui. Iar cine ar clinti, acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, şi de preacurata lui maică, şi de cei 318 sfinţi părinţi de la Nicheia şi să fie asemenea lui Arie ⟨şi⟩[3] lui ⟨Iu⟩[3]da.

⟨Iar pentru mai mare⟩[4] întărire, am poruncit slugii noastre Iaţco să atîrne pecetea noastră.

Scris în anul 6908 ⟨1400⟩, luna iunie, în 29, ziua Sfinţilor Apostoli Petru şi Pavel.

Bibl. Acad., XLV/150. Orig., perg. (25,5 × 47,5 cm), rupt la îndoituri, pecete atîrnată, pierdută. Cu o trad. modernă.

Două foto., ibidem, Fotografii, XXV/3 şi LXXVIII/29, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5231, f. 48—50. Altă foto, la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol"-Iaşi, Fotografii, II/86. Un rez. dezvoltat, într-o carte de judecată din 1828 iunie 10, cu data greşită: 6095 iunie 12, la Arh. St. Iaşi, Cond. K, nr. 346, p. 198—199. O trad., din 1821 februarie 12, de Ioan Stamati pitar, cu data 6905 ⟨1397⟩ iunie şi iunie 12, se afla în fondul de doc. al aceloraşi arh., distrus în timpul celui de-al doilea război mondial, sub cota: Tr. 317, op. 347, dos. 14, f. 61 r. şi, respectiv, 119 r. O copie, din prima jumătate a sec. al XIX-lea, după această trad., la Bibl. Acad., DCXLVIII/1.

Acest doc. este primul cunoscut din domnia lui Alexandru cel Bun, întrucît cel cu data 1400 februarie 11 constituie un fals (v. DOCUMENTE FALSE, nr. III). Durata de 32 de ani şi 8 luni, pe care letopiseţele slavo-române o atribuie acestei domnii (v. *Cronicile*, p. 14, 48, 61, 69, 160), poate fi considerată, de aceea, greşită în ceea ce priveşte numărul anilor: 32 în

www.dacoromanica.ro

loc de 31, căci Alexandru cel Bun a murit la 1 ianuarie 1432. Numărul lunilor, ca şi data de lună şi zi a înscăunării sale: 23 aprilie, sînt însă, după cît se pare, exacte, deoarece în aprilie 1399 domnea Ştefan sau Iuga (v. doc. nr. 7, 8).

EDIŢII: J. Bogdan, *Album*, nr. 5 (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 432 (facs. ilizibil); D. P. Bogdan, *Acte false*, p. 54 (facs. greu lizibil); Codrescu, *Uricariul*, II, p. 250—251 (trad. personală a lui Ioan Stamati pitar, aflată în posesia fiului său, Andrei Stamati, cu data: 6912 ⟨1404⟩ iunie, şi alte greşeli); Costăchescu, *Regeste — Alexandru cel Bun*, p. 323—324 (trad. din 1821); Ghibănescu, *Surete*, XX, p. 225—227 (aceeaşi trad., cu data modificată greşit: „6905 ⟨1397⟩ ... recte 6957 ⟨1449⟩ ..."); Costăchescu, *Două urice*, p. 352—354, şi *Doc.*, I, p. 36—39 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 9—10 (trad.).

---

[1] Rupt; întregit după trad. lui Ioan Stamati pitar.
[2] Omis.
[3] Rupt.
[4] Rupt şi şters.

11 — 1400 (6908) august 4.

†М(и)л(о)стїею б(о)жїею, мы, Їѡ Ѧлександрь воевода, г(осподи)нь Земли Молдавскои, и брать г(ос)п(од)ства ми, жоупань Богдань. Знаемо чинимы, симь нашимь [оуси] листомь, оусимь добрымь паномь кто на нь оузрить или его оуслышить чт8чи, ѡже тоть истинныи слоуга и болѣринь нашь, Никоула, слоужиль с(вѧ)топочившимь родителемь нашимь правою и верною слоужб8, и д(ь)нес(ь) слоужить намь правою и верною слоужбою. Тѣ<м>[1]же, мы видѣвше его правою и верною слоужбоу до нас(ь), жаловали есмы его ѡсобною м(и)л(о)стїю и дали есмы емоу, оу нашеи земли, 8 Молдавскои, ͞а село Берово, емоу, 8рикь, съ оусемь доходомь, емоу и брат м8, Михаиль, и брат моу, Тодерь, потомь и дѣтїи его, и оуноучетомь его, и прѣоуноучетомь его, и прѣщ[т]8рѣтомь его, въ вѣкы вѣчные.

Ѧ хотарь емоу ест(ь) на могилы що на Ч8нгох(ь), ѡт(ъ) поли простѣ на Молдава; ѡт(ь) могылы що на Чюнгох(ь), п8темь, на др8гои могылы, на конець царинѣ, ѡт(ь) толѣ прост·ѣ черес(ь) дела, по черетїи, та на старои могылы що на поути, ѡт(ь) толѣ прости на Чрьны Потокь, та по поток8 горѣ, до моста Драгомира враницѣрева, ѡт(ь) того моста прости на могылы, на краи вышнеи доубров8, та на краи, до дроугои могылы, ѡт(ь) толѣ, <пр>[1]остѣ чересь долиноu, до могылы <щ>[1]о над(ь) деломь, а ѡт толѣ прост<ѣ>.......... [1] Молдаво<ю>[1], доулоу, до <п>[1]ротив<вь могы>[1]лы що на Ч8нгох(ь), оу к<ра>[1]и. Т<о, емоу, весь хотарь>[1].

Ѧ на то, вѣра моа, выше писан<н>[1]аго Ѧлександра воеводы, и вѣра бра<та>[1] г(ос)п(од)ства ми, ж8пана Богдана, вѣра оусих(ь) болѣрь наших(ь): вѣра Драгоши витеза, вѣра ж8пана Ѧндрїаша, вѣра Станислава Рътѫмпана, вѣра Влад(а) дворника, вѣра пана Драгоѩ, в·ѣра Їѡаныша витеза, вѣра Бръли Хрьловского, вѣра Д8мы дворника, вѣра Цивана, вѣра Микь Хораець, вѣра Шандро ѡт(ь) Т8доры, в·ѣра Хораеца вистиарника, вѣра Тамаша с<то>[2]лни<ка, вѣра>[2] Микы ѡт(ь) Молници, вѣра Братоула Стравича, в·ѣра оусих(ь) болѣрь <нашихь.

Ѧ>[2] по нашим животѣ, кто боулеть г(о)сп(ода)ръ Земли Молда<вск>[2]ои, а<ли што бы ем8 непо>[2]роушил(ь) наше записи и нашоу вѣроу безь его вины. Ѧ кто по<роу>[2]шить, <таковы>[2] д<а ес>[2]ть проклеть ѡт(ь) Г(оспод)а Б(ог)а, и ѡт(ь) пр(ѣ)ч(и)стые его м(а)т(е)рь, и ѡт(ь) ͞т͞и͞ї с(вѧ)тыхь ѡт(ь)ць <Ник>[2]еискыхь и да ест(ь) подовникь Ѧрїи и Юдѣ.

Ѧ на болше оутвръжденїе, велели есми слоуѕи нашем8 Ѩцкови привесити печать.

Писань в(ь) лѣт(о) х͞ѕ͞ц͞и а<у>[3]г8ста ͞д д(ь)нь.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Io Alecsandru voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, jupan Bogdan. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor bunilor pani care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru, Nicula, a slujit sfîntrăposaţilor noştri părinţi cu dreaptă şi credincioasă slujbă, şi astăzi ne slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebită milă şi i-am dat, în ţara noastră, în Moldova, 1 sat, al lui Berea, uric, cu tot venitul, lui şi fratelui lui, Mihail, şi fratelui lui, Toader, apoi şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui, în vecii vecilor.

Iar hotarul lui este la movila care este la Ciungi, din cîmp drept la Moldova; de la movila care este la Ciungi, pe drum, la altă movilă, la capătul ţarinei, de acolo drept peste deal, prin ceretei, apoi la movila veche care este la drum, de acolo drept la Pîrîul Negru, apoi pe pîrîu în sus, pînă la podul lui Dragomir brănişterul, de la acest pod drept la movilă, la marginea de sus a dumbrăvii, apoi, pe margine, pînă la altă movilă, de acolo, drept peste vale, pînă la o movilă care este deasupra dealului, şi de acolo drept ... [1] Moldova, la vale, pînă în dreptul movilei care este la Ciungi, la margine. Acesta ⟨îi este tot hotarul⟩[1].

Iar la aceasta este credinţa mea, a mai sus scrisului Alecsandru voievod, şi credinţa fratelui domniei mele, jupan Bogdan, credinţa tuturor boierilor noştri: credinţa lui Dragoş viteazul, credinţa jupanului Andriaş, credinţa lui Stanislav Rotîmpan, credinţa lui Vlad vornic, credinţa panului Drăgoi, credinţa lui Ioanîş viteazul, credinţa lui Bîrlea de la Hîrlău, credinţa lui Duma vornic, credinţa lui Ţiban, credinţa lui Mic Horaeţ, credinţa lui Şandru de la Tudora, credinţa lui Horaeţ vistier, credinţa lui Tamaş s⟨to⟩[2]lni⟨c, credinţa⟩[2] lui Mic de la Molniţa, credinţa lui Bratul Stravici, credinţa tuturor boierilor ⟨noştri.

Iar⟩[2] după viaţa noastră, cine va fi domn al Ţării Moldovei ⟨să nu-i⟩[2] clintească zapisele noastre şi credinţa noastră fără vina lui. Iar cine ar clinti, ⟨acela⟩[2] să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, şi de preacurata lui maică, şi de cei 318 sfinţi părinţi de la Nicheia şi să fie asemenea lui Arie şi lui Iuda.

Iar pentru mai mare întărire, am poruncit slugii noastre Iaţcu să atîrne pecetea.

Scris în anul 6908 ⟨1400⟩ august 4 zile.

Bibl. Acad., CXXXIV/46. Orig., perg. (42,5 × 37,5 cm.), rupt la unele îndoituri, pecete atîrnată, pierdută, cu legenda: † Печаıь Їѡ Ѧлеѯандра воєводъ г(оспод)на Землѣ Молдавскоі (textul legendei, după Costăchescu, *Doc.*, I, p. 42).

O foto., ibidem, Fotografii, XXXIII/1, şi două copii, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 36 şi 52. Alte foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/193, şi Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/2.

Deosebirile pe care le prezintă legenda sigiliului acestui act, comparativ cu textul inscripţiei celorlalte peceţi de la începutul domniei lui Alexandru cel Bun (v. doc. nr. 13, 14, 18, 23 şi 27), adică: ѯ pentru з, la numele domnului, şi lipsa ierului mic, ь, din numele ţării, se datoresc, probabil, unor erori de lectură ale lui M. Costăchescu (cf. şi Şimanschi, *Falsificarea parţială*, p. 485).

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 433 (facs.); D. P. Bogdan, *Acte false*, p. 55 (facs.); Costăchescu, *Două urice*, p. 354—356, şi *Doc.*, I, p. 40—42 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 10—11 (trad.).

---

[1] Rupt şi şters.
[2] Rupt.
[3] Omis.

www.dacoromanica.ro

12 **1400 (6908) septembrie 1.**

Suret de pe ispisoc vechiu, pe sîrbie, de la Alexandru voievod, cu mila lui Dumnezeu, domn Ţării Moldaviei, şi fratele domniei méle, giupînul Bogdan, scris din leat 6908 ⟨1400⟩[1] sept⟨em⟩v⟨rie⟩ 1 zile.

Înştiinţare facem, prin această carte a noastră, tuturor cinstiţilor boeri, cine vor căuta asupra ei sau o vor auzi cetindu-se, pentru acest adevărat sluga şi boeriul nostru Mogoş, că mai înainté vremé cu dreptaté şi cu credinţă au slujit odihniţilor părinţilor noştri şi acmu iarăşi cu dreptaté şi cu credinţă şi noao ne sluješte, a căruia văzînd noi cea cu dreptate şi cu credinţă cătră noi slujbă, l-am miluitu-l cu osăbită a noastră milă, de i-am datu-i în ţara noastră, a Moldovei, un sat pe Vilnea, pentru ca să-i fie uric, cu tot venitul, fraţilor şi fiilor lui, nepoţilor, strănepoţilor şi preastrănepoţilor lui, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat, din obîrşia Vilnei purcede pîrăul în jos pîn-la plopi, iar de la plopi, drept peste cîmpu, pîn-la trei stăjerei, în marginea dumbrăvii,de la acei trei stejărei drept la rădiu, şi în marginea rădiului, la movilă, şi de la movilă, pe culmea dialului, pîn-la poiană, iar de la poiană, pe Dealul cel Mare, pîn-la obîrşie Vilnei; atîta îi este tot hotarul.

Precum spre aceasta este credinţa a mai sus numitei domniei méle, Alexandru v⟨oie⟩vod, a fratelui domniei méle, a giupînului Bogdan, şi a tuturor boerilor noştri a Moldovei.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn Ţării Moldovei să nu aibă a clinti scrisoarea şi credinţa noastră fără vina lui. Iar cine ar face vreo strămutare, unul ca acela să fie blăstămat de Domnul D⟨u⟩mnezeu, făcătoriul ceriului şi a pămîntului, de preacurata a sa maică, de cei 318 sfinţi părinţi de la săborul Nicheii şi să fie întocma cu Arie şi cu Iuda.

Şi spre mai mare întăritură, am poroncit slugii noastre, lui Iaţco, să lege pecetea noastră.

De pe sîrbie pe limba moldovenească am tălmăcit, la anul 1814 iulie 24, cliucer Pav⟨e⟩l Debrici.

Bibl. Centrală de Stat — Bucureşti, Colecţia Documente, LVIII/1. Trad.

Foto. după trad., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/3 (orig. se afla în păstrarea lui Gh. Teodor, din c. Ipatele, j. Iaşi).

O menţ., numai cu data de an, însă greşită: 6950 ⟨1442⟩ şi în care se specifică numele nou al satului: Mogoşeşti, ibidem, LXVI/55; un rez., din 1835, se afla în fondul de doc. al aceloraşi arhive, distrus în timpul celui de-al doilea război mondial, sub cota: Tr. 234, op. 258, dos. 72, f. 15 r.

EDIŢII: Ghibănescu, *Urice slavone*, p. 173—175, şi *Surete*, XVIII, p. 10—12 (trad., cu data de an corectată greşit: 6908 ⟨1400⟩ în 6950 ⟨1442⟩); Costăchescu, *Regeste — Alexandru cel Bun*, p. 323 (rez. din 1835); idem, *Doc.*, I, p. 43—44 (trad. şi rez. din 1835); *D.I.R.*, A, I, p. 11—12 (trad., după Costăchescu, *Doc.*).

---

[1] Cifra и҃ (8), făcută ca н҃ (50).

13 **1401 (6909) iunie 28.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Їѡ Алеѯандро воевода, господарь Земли Молдавскои, ис братомъ моимъ, жоупаномъ Богданомъ. Знаемо чинимъ, симъ нашимѣ листомъ, оусѣмѣ добрымъ паномъ кто на сесь листъ оузритъ

 www.dacoromanica.ro

или оуслышить его чтоущи, оже тотъ истинныи слоуга и боꙗринъ нашъ, Плотоунъ[1], слоужилъ переже с(вѧ)топочившїимъ господаремъ, ...[2] о(тъ)цоу нашемоу, правою и вѣрною слоужбою, а д(ь)нес(ъ) слоужитъ намъ правою и вѣрною слоужбою. Тѣмѣ, мы, вѣдѣвше его правоую и вѣрноую слоужбоу до нас(ъ), жаловали есмы его особною м(и)л(о)стию, дали есмы емоу одно село[3], Плотоунещи[1], ѡт(ъ) Строунгы. То, емоу, оурикъ, со оусѣмъ доходомъ, оу вѣкы вѣчныꙗ, томоу и дѣтемъ его, нлї е дѣтѧ нлї е девка, и оуноучатомъ его, и прѣоуноучатомъ его, и прѣщюрѧтомъ его, и[4] да боудет(ъ) имъ непороушено[5], оу вѣкы вѣчныꙗ.

А хотаръ томоу селоу, ѡт(ъ) чиреша, поперекы, простѣ полемъ, на Бахлоун, та Бахлоуемъ долоу, до долины що е мало пониже липовы, ѡт(ъ) тои долины простѣ на Сербъскои Долины[6], по тои долины до лѣса, чересъ лѣсъ до хотара Радулецова, ѡт(ъ) толѣ, дѣломъ, на краи лѣса, до самои Стрѹнгы къ Жюржовича, та на чирешъ. То, емоу, весь хотаръ.

А на то, вѣра моа, выше писаннаго Їѡанна Александра воеводы, и вѣра брата моего, Богданова, и вѣра Драгоша староста, и вѣра Михаила Неволника, и вѣра Андрїꙗшева, и вѣра Їоанъше<ва>[7], и вѣра Балица Бырлича, и вѣра Тамаша дворника, и вѣра Ротомпанова, и вѣра Владова, и вѣра Шандра перкалаба, и вѣра Хотька Цѧцинського, и вѣра Шандра Хотинського, и вѣра панъ Оана столника, и вѣра Гораеца чашника, и вѣра Бадѣ Старого, и вѣра Їоана дворника, и вѣра Бырлѣ Хорловского, и вѣра Бѣлого Мика, и вѣра Братоула Страовича, и вѣра Жюржѣ Болховского, и вѣра Цибанова, и вѣра Негра Берладъского, и вѣра Прочелникова, и вѣра Костѣ Братиловича, и вѣра Манева, и вѣра Бръговъ Щефана, и вѣра оусѣх(ъ) боꙗръ молдавскых(ъ), и малых(ъ), и великых(ъ).

А по нашемъ животѣ, которы иметъ господарь оу земли нашеи, ...[8] братїи наших(ъ) или наших(ъ) съродникъ или боудь кто, то ем8 да не пороушитъ нашего прѣданїа и оутвержениїа, заноуже есмы емоу дали за прав8ю и за вѣрноую их(ъ) сл8жб8.

На болшее потверженїе, велѣли есмы пан8 Тамашеви привѣсити печатъ наш8.

Писа Братѣи логоѳетъ, в(ъ) лѣт(о) ҂зцѳї[9] ї8нїа кн.

<Pe verso, însemnare din sec. al XVIII-lea>: Pe Plotuneşti de la Strunga, ispisoc de la Alexandru vodă.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Io Alecsandru voievod, domn al Ţării Moldovei, cu fratele meu, jupan Bogdan. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor bunilor pani care vor vedea această carte sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru, Plotun[1], a slujit mai înainte sfîntrăposaţilor domni, părintelui nostru, cu dreaptă şi credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebită milă, i-am dat un sat[10], Plotuneşti[1], de la Strungă. Aceasta să-i fie lui uric, cu tot venitul, în vecii vecilor, acestuia şi copiilor lui, sau băiat sau fată, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi să le fie lor neclintit[11], în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat să fie de la cireş, de-a curmezişul, drept pe cîmp, la Bahlui, apoi pe Bahlui în jos, pînă la valea care este puţin mai jos de tei, de la această vale drept la Valea Sîrbească, pe această vale pînă în pădure, prin pădure, pînă la hotarul lui Raduleţ, de acolo, pe deal, la marginea pădurii, pînă la însăşi Strunga dinspre Giurgiu, apoi la cireş. Acesta îi este tot hotarul.

Iar la aceasta este credinţa mea, a mai sus-scrisului Ioan Alecsandru voievod, şi credinţa fratelui meu, Bogdan, şi credinţa lui Dragoş staroste, şi

www.dacoromanica.ro

credința lui Mihail Nevolnic, și credința lui Andriiaș, și credința lui Ioanăș, și credința lui Baliță Bîrlici, și credința lui Tamaș vornic, și credința lui Rotompan, și credința lui Vlad, și credința lui Șandru pîrcălab, și credința lui Hotco de la Țețina, și credința lui Șandru de la Hotin, și credința panului Oană stolnic, și credința lui Horaeț ceașnic, și credința lui Badea cel Bătrîn, și credința lui Ioan vornic, și credința lui Bîrlea de la Hîrlău, și credința lui Mic Albu, și credința lui Bratul Straovici, și credința lui Giurgiu de la Vîlhovăț, și credința lui Țiban, și credința lui Negru de la Bîrlad, și credința lui Procelnic, și credința lui Costea al lui Brătilă, și credința lui Manea, și credința lui Bîrgău Ștefan, și credința tuturor boierilor moldoveni, și mici, și mari.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, <din>[12] frații noștri sau din rudele noastre sau oricine, acela să nu clintească dania și întărirea noastră, pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Pentru mai mare întărire, am poruncit panului Tamaș să atîrne pecetea noastră.

A scris Bratei logofăt, în anul 6919[9] <1401> iunie 28.

Arh. St. Iași, CCCXL/2. Orig., perg. (28 × 25 cm), pecete atîrnată, cu legenda, falsificată parțial: [† Печать Їѡ Ѧлез][13]андра воев(од)[ь г(ospодн)на Земл.][13]ѣ Молдавьско.

Două foto, una la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, III/150, și alta la Arh. St. Iași, MXXXVIII/7. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5231, f. 106—109, și o trad., din 1808 octombrie 28, de Ioan Stamati pitar, ibidem, CDXXV/102.

Acest doc. a fost parțial falsificat (v. notele de la text), fapt care a provocat apariția unor contradicții între formularul original și data contrafăcută. De aceea, el a fost considerat suspect (v. Costăchescu, *Doc.*, I, p. 86—91; Sacerdoțeanu, *Sfatul*, p. 52) sau chiar fals integral (v. D. P. Bogdan, *O matrice*, p. 261—263, și *Acte false*, p. 69—76). Descoperirea adaosului din dată (v. Șimanschi, *Autenticitatea și datarea*, p. 94—96) elimină însă din discuție toate suspiciunile de această natură. De asemenea, majoritatea observațiilor privind limba, grafia și ortografia (v. D. P. Bogdan, *op. cit.*, p. 71, 73—74) nu se mai justifică dacă se are în vedere data reală a documentului, după cum cele rămase nu pot proba singure neautenticitatea doc., ele explicîndu-se prin nepriceperea sau inconsecvența firească a unui începător (v. Șimanschi, *Falsificarea parțială*, p. 481—484).

În ceea ce privește falsitatea sigiliului, reconstituirea datei autentice anulează contradicțiile existente între unele elemente ale inscripției și data mistificată a doc. (v. D. P. Bogdan, *op. cit.*, p. 72—73). Asupra lui s-a produs însă un fals de aceeași natură ca și asupra doc., adică parțial, după cum se poate constata din suprapunerea literelor contrafăcute ale legendei peste cele vechi. Textul inițial al inscripției a fost: <† Печа-ь Їѡ Ѧлез>андра воев<одъ г(осподн)на Зе\л>ѣ Молдавьско<I> (v. Șimanschi, *op. cit.*, p. 484—485).

EDIȚII: Iorga, *Ist. Rom.*, IV, fig. 1, în afara textului (facs.); D. P. Bogdan, *op. cit.*, p. 70 (facs.); Șimanschi, *op. cit.*, p. 480 (facs.); Ghibănescu, *Surete*, I, p. 195—198 (text slav și trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 84—91 (text slav și trad., cu considerații privind autenticitatea doc.); *D.I.R.*, A, I, p. 26—27 (trad.).

În toate edițiile doc. a fost publicat sub data 1411 (6919) iunie 28.

---

[1] Scris de altă mînă pe loc ras.
[2] O literă, probabil в, răzuită.
[3] De la семы pînă aici, scrisul e întărit de altă mînă.
[4] Literă întărită.
[5] De la да pînă aici, scris pe loc ras.
[6] Înainte de по, o literă a fost răzuită.
[7] Șters.
[8] ѡ (ъ), omis, ca și în doc. nr. 8.
[9] Cifra zecilor adăugată ulterior de aceeași mînă căreia îi aparțin și celelalte intervenții din document.
[10] De la „cu deosebită" pînă aici, scrisul e întărit, în orig., de altă mînă.
[11] „să le fie lor neclintit", scris pe loc ras.
[12] Omis.
[13] Text contrafăcut (v. comentariul).

www.dacoromanica.ro

† Б(о)жїею м(н)л(о)стїю, мы, Олександро воевода, господарь Землн Молдавскон, нс братомъ монмъ Богданомъ. Знаемо чннмъ снмъ нашнмъ лнстомъ, оусѣмъ добрымъ паномъ кто на сесь лнстъ оузрнтъ нлн его оуслышнтъ, оже тотъ нстнннън Оганесъ, епнскоупъ ворменъскын, прншелъ к намъ, на нашь столъ, на Молдавскън, н оуказал сѧ намъ правымн лнсты воселеньского патрїарха Йнтонїа Константнннополѧ, оже нхо патрїарха ворменъского нн еще оузналн есмы, оже нашелъ на то пнскоупъство, помочїю г(осподн)на нашего, велнкого кнѧзѧ Внтовта. Такоже, нслюбнлъ нашемоу г(осподст)воу прнѧ[ѧ]тн н стронтн оусѧкїн порѧднѣ церковнън.

Тѣмъ, мы прндалн есмы пнскоуповн ворменьскомоу Оганесовн ц(е)рк(о)вы ворменъскыѧ н попы нхъ. По оусен нашен землн боудетъ воленъ надъ вормены своего права пнскоупъского. То столъ далн есмы емоу оу Соучавѣ, оу нашемъ городѣ. Которын ѡт(ъ) ворменъ чѧсть емоу оучннnте, ѧко то бы намъ оучннлн есте, оу нашен землн, оу Молдавскон; которїн бы его не слоушалн, мы его нсказнммы егоже роукою.

Й на то, вѣра моа, выше пнсаннаго Олександра воеводы, н вѣра брата г(осподст)ва мн, Богданова, н вѣра оусѣхъ бояръ молдавскыхъ, н малыхъ, н велнкыхъ.

Й пнсано оу Соучавѣ, под нашею печатїю, оу лѣто ҂ѕ҃ц҃ѳ, їоулїа, оу л҃ роукою Братѣїевою.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Olecsandro voievod, domn al Țării Moldovei, cu fratele meu Bogdan. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor bunilor pani care vor vedea această carte sau o vor auzi, că acest adevărat Ohanes, episcop armenesc, a venit la noi, la scaunul nostru, al Moldovei, și ni s-a înfățișat cu cărți drepte ale patriarhului ecumenic Antonie de Constantinopol, pentru că pe patriarhul lui armenesc nu l-am cunoscut încă,ca să se ridice la această episcopie, cu ajutorul domnului nostru, marele cneaz Vitovt. De asemenea, a jurat domniei noastre să primească și să întocmească toată rînduiala bisericească.

De aceea, noi am dat episcopului armenesc Ohanes bisericile armenești și pe popii lor; în întreaga noastră țară va fi volnic asupra armenilor cu dreptul său episcopal; i-am dat scaun în Suceava, în cetatea noastră. Care dintre armeni îl veți cinsti, va fi ca și cum ați face-o nouă, în țara noastră, în Moldova; care nu-l va asculta, noi îl vom pedepsi cu mîna lui.

Iar la aceasta este credința mea, a mai sus scrisului Olecsandro voievod, și credința fratelui domniei mele, Bogdan, și credința tuturor boierilor moldoveni, și mici, și mari.

Și s-a scris la Suceava, sub pecetea noastră, la anul 6909 ⟨1401⟩ iulie, în 30, cu mîna lui Bratei.

După Panaitescu, *Hrisovul*, pl. în afara textului.

Facs. după orig., perg. (21 × 30 cm), pecete atîrnată; actul se păstra în Arh. Arhiepiscopiei armene din Lvov, doc. nenumerotat.

Text. slav și trad. edit., *ibidem*, p. 45—46.

O foto, după Panaitescu, la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, II/201.

Pecetea acestui document reprezintă cea de-a doua amprentă cunoscută în prezent a primului tipar sigilar folosit în cancelaria lui Alexandru cel Bun. Elementele sale distinctive, avîndu-se în vedere întreaga serie a imprimărilor conservate — prima, parțial contrafăcută, datînd din 28 iunie 1401 (v. nr. 13), iar ultima datînd din 18 noiembrie 1409 (v. nr. 27) —, sînt următoarele: diametru = 7,4 cm, cap de bour cu botul despicat, vîrfurile coarnelor răsfrînte

www.dacoromanica.ro

în afară şi steaua (cu şase raze) între coarne, soarele (rozetă cu şase petale — sub forma unor puncte — în jurul unei mici calote) şi luna (crai nou) de o parte şi de alta a capului, într-un scut triunghiular cu marginile laterale rotunjite, înconjurat de şase semicercuri şi de tot atîtea cîmpuri înfăţişînd un motiv trilobat umplut cu puncte, iar în jurul emblemei, între două cercuri perlate, legenda: † Пєчать Їѡ Олєѕандра[1] воєводъ, г(осподи)на Ѕємлѣ Молдавьскоі.

EDIŢII: „Ararat", XIII (1937), nr. 142, p. 1 (facs. greu lizibil); Şimanschi, *Falsificarea parţială*, p. 481 (facs. după Panaitescu); Obertynski, *Eine Grundurkunde*, p. 12—13 (text slav şi trad. germ.); „Ararat", XI (1935), nr. 124, p. 6 (trad. după Panaitescu); *D.I.R.*, A, I, p. 12 (trad.).

---

[1] Din punct de vedere grafic, litera ѕ nu prezintă deosebiri faţă de semnul corespunzător din ѕємлѣ. Particularitatea se constată şi la celelalte peceţi ale seriei (v. doc. nr. 18, 23 şi 27).

15 ⟨1402—1407⟩[8]

Iohann Radu Michny Wojwod verleihet der Mitropolie zu Suczawa sub Patrocinio S⟨anc⟩t⟨um⟩ Georgy Martiris, allwo den Leib des heuligen Ioan nowy liege ... die sogenante Grundstücke Bojana Wladyka unter dem Tyrgu Iassy, welche der alte Alexander Wojwod zum Andenken, als er sich nemlich mit seinen Bojaren[1] und ganzen Volke auf sothane Bojana zu Empfand des heuligen Ioan nowy begabn, der obgedachten Suczawaer Mitropolie geschenket hat ...

D⟨e⟩ d⟨a⟩[2]to Iassy, 7132 ⟨1624⟩ März 26.

Ioan Radu Mihnea voievod dăruieşte Mitropoliei Sucevei, cu hramul Sfîntului martir Gheorghe, unde se află trupul Sfîntului Ioan cel Nou, ... pămînturile numite Poiana Vlădicăi, mai jos de tîrgul Iaşi, pe care bătrînul Alexandru voievod le-a dăruit pomenitei Mitropolii a Sucevei în amintirea faptului că el împreună cu boierii săi şi cu tot poporul s-au dus la această poiană spre a întîmpina pe Sfîntul Ioan cel Nou.

Dat în Iaşi, 7132 ⟨1624⟩ martie 26.

Arh. St. Suceava, Documente, XIII/5 (copie, de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea sau începutul sec. al XIX-lea, după Inv. doc. Mitropoliei, alcătuit în 1783 ianuarie 3, la Zolkiew, de Iohan Anastasius Manovarda). Menţ. în rez. doc. cu data 1624 (7132) martie 26 (Privilegii, nr. 2). Aceeaşi menţ. şi în rez. germ. al doc. cu data 1627 (7135) aprilie 10 (ibidem, Privilegii, nr. 7).

Un rez., fără dată, într-un alt perilipsis cu doc. Mitropoliei, de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea, la Bibl. Acad., MXCVII/129.

Aceleaşi menţ. în rez. aceloraşi doc., la Arh. St. Bucureşti, Fond. Consiliul aulic de război, XIV/69, f. 2—3; ibidem, f. 2, într-un comentariu, se notează anul 1414 (fără văleat), iar ca emitent, şi Bogdan (indicat însă ca fiu al lui Alexandru cel Bun).

Un rez., fără dată, într-un alt perilipsis cu doc. Mitropoliei, de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea, la Bibl. Acad., MXCVII/129.

Datat după aducerea moaştelor Sf. Ioan cel Nou la Suceava, probabil în 1402, în legătură cu recunoaşterea lui Iosif ca mitropolit de către Patriarhia din Constantinopol (v. Iorga, *Ist. bis.*, p. 62—63; Marinescu, *Înfiinţarea mitropoliilor*, p. 266—267) şi după perioada de asociere la domnie, de către Alexandru cel Bun, a fratelui său, Bogdan (v. mai sus).

EDIŢII: Popovici, *Index Zolkiewiensis*, III, p. 547—548 şi 549 (rez. germ. ale doc. din 1624 şi 1627, în Inv. doc. Mitropoliei, cu trad.); Erbiceanu, *Ist. Mitropoliei*, p. 22 (rez. în peripsisul de la Bibl. Acad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 329—330 (rez. după Erbiceanu, cu data

www.dacoromanica.ro

1400—1432, şi menţ. din rez. doc. cu data 1624, în trad., după Popovici); *D.I.R.*, A, I, p. 9 (rez. din perilipsisul de la Bibl. Acad., după Costăchescu, cu data: ⟨1400 după februarie 11 —1432⟩).

---

[1] În doc. din 1627 (7135) aprilie 10 (v. descrierea arheografică): „... als er ihm mit dem Mitropoliten, Bischofen und ganzen Volke bis dahin entgegen gegangen („... că i-a ieşit în întîmpinare cu mitropolitul, episcopii şi cu tot poporul").

[2] Întregit după rez. cu data 1444 (6952) aprilie 8 din acelaşi Inventar, Privilegii, nr. 28 (v. descrierea doc. nr. 245).

16 1402 (6910) octombrie 31.

Alexander Woewoda schenkt dem heil⟨igen⟩ Kloster Moldowiza zwei Mühlen in Baja, eine inmitten, die andere am Rande der Stadt, auch die Hälfte einer anderen Mühle zur Malzung, so wie vier Häuser Tataren, gleichfalls in Baja. Und niemand soll sich hierin einmengen, niemand diese Tataren mit irgend einem landes herrlichen Dienste belästigen.

Nach dem Leben S⟨eine⟩r Hoheit aber wer Herr des moldauischen Landes sein wird, der soll diese der reinsten Gottesgebärerin gegebene Schenknis und Bestätigung nicht zernichten.

Denn der Landesherr, welcher diese Schenknis umstösse, der soll von Gott, dem Herrn, verflucht sein und seiner reinsten Mutter, von den zwölf oberen Aposteln, den dreihundert achtzehn heil⟨igen⟩ Vätern und allen Heiligen, er soll verflucht und gleich sein Juda, dem Verräther, und dem verfluchten Arias, ueber ihn soll sein jenes Geschrei der Juden, die da über Christus gerufen: sein Blut über uns und unsere Kinder, Amen.

V⟨om⟩ J⟨ahre⟩ 6910 ⟨1402⟩ Oct⟨ober⟩ 31.

Alexandru voievod dăruieşte sfintei mănăstiri Moldoviţa două mori în Baia, una înăuntrul tîrgului şi alta la marginea tîrgului, şi încă o jumătate din altă moară de sladniţă şi patru sălaşe de tătari, de asemenea în Baia. Şi nimeni nu trebuie să se amestece la acestea şi nimeni să nu împovăreze pe aceşti tătari cu vreo slujbă domnească.

Iar cine va fi domn al Ţării Moldovei după viaţa domniei sale, acela să nu strice această danie şi întăritură făcută Preacuratei născătoare de Dumnezeu.

Iar domnul care ar strica această danie să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, să fie blestemat şi de preacurata lui maică, de cei 12 apostoli de frunte, de cei 318 sfinţi părinţi şi de toţi sfinţii şi să fie asemenea lui Iuda vînzătorul şi blestematului Arie, să aibă parte cu acei iudei care au strigat împotriva lui Hristos: sîngele lui asupra noastră şi asupra copiilor noştri, amin.

În anul 6910 ⟨1402⟩ octombrie 31.

După Wickenhauser, *Moldowiza*, p. 55. Trad. prescurtată după orig. sau după o copie slavă.

O trad., de I. Bogdan, după Wickenhauser, *Moldowiza*, la Bibl. Acad., ms. nr. 5231, f. 58.

ALTE EDIŢII: Wickenhauser, *Bochotin*, p. 10 (menţ.); Rosetti, *Pămîntul*, p. 137, nota 1 (extras, în trad., din rez. lui Wickenhauser, *Moldowiza*, cu data socotită în stilul de 1 septembrie); V. Costăchescu, *Ist. Folticeni*, p. 54 (rez.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 45—46 (trad., după acelaşi rez. al lui Wickenhauser); *D.I.R.*, A, I, p. 13 (trad., după Costăchescu).

www.dacoromanica.ro

17 **1403 (6911) ianuarie 7, Suceava.**

Mylostyjeju božyjeju, my, Aleksandr wojewoda, hospodar Zemly Moldawskoi. Czynymy znajemo, sym naszym łystom, usim kto koły na n uzrit iły usłyszyt jeho cztuczy, ože jesmy uczynyły s naszoju i is pospołneju radoju is naszym dobrym umysłom i uczynyły jesmy za nasze zdorowje i za dusz pereže swiatopocziwsziich hospodarey, za duszu Bohdana wojewody, i za duszu Laćka wojewody, i za duszu Petra woyewody, i za duszu otcia naszeho, Romana woyewody, i za duszu Sztefana woyewody i podiłiły jesmy ot naszeja otynyny i dały iesmy swiatii Epyskopii naszoi, ot zemły naszoi moldawskoi, dwa sela: Awerowcy, szto na Suczawi, a druhoje selo, Hrckoje, szto malo podłysze Sucziawskoho torha, so uzimy swimy starymy i dawnymy chotarmy. To iest uryk so usim dochodom swiatii Epyskopii naszoi u wiku wicznyja.

A na to wira moja, wysze pysannoho Aleksandra wojewody, i wira usich bojar moldawskyh: wira pana Stanysława Rotompana i ditij jeho, wira pana Syna Byrlycza i bratij jeho, wira pana Byrła Chorłowskoho i ditij jeho, i wira pana Drahosza i ditij jeho, i wira pana Bratuła Straowycza, wira pana Władа dawnoho dwornika i bratij jeho, wira pana Iona Staroho ot Worona, wira pana Myka Synowskoho i ditij jeho, wira pana Badi Suczawskoho i ditij jeho, wira pana Mika Biłoho i ditij jeho, wira pana Byrlow[1] Stefana i ditij jeho, wira pana Nehra dwornika, wira pana Žurža Wolchoweckoho i bratij jeho, wira pana Chotka Ciacyńskoho, wira pana Horajeca Chotynskoho, wira pana Włada Tuczaiskoho dwornika ot Romanowa torha, wira pana Szandra ot Nimcia i ditij jeho, wira pana Iona Žumetatewa i ditij jeho i wira pana Ravas Litowoja i ditij jeho, wira usich bojar mołdawskych, i małych, i welykych.

A po naszom žywoti, kotoryj imaet byti hospodar u Zemly Moldawskoj, ot bratij naszych ili ot nasze plemia ili bud kto, to ony da ne poruszyt nasze danije i nasze utwerženije, szto jesmy dały swiatoi Epyskopii. A koly kotory hospodar poruszyt, takowyj da jest prokliat ot Hospoda Boha, i od preczystyie jeho matere, i ot swiatych i werchownych 12 apostol, i ot 318 swiatych i Bohonosnych otec Nykejskych i ot usich swiatych, i da jest takowyj anathema, i takowyj da jest podoben Iudi predatelju i prokliatomu Aryju, ino takowyj da imajet ucziastije s nimy rekszymy na Isusa Chrysta, krw jeho na nych i na cziadoch ich.

A na bolszeje potwerženje, weliły jesmy prywisyty peczat naszu słuzi naszemu, Bratiju logothetu.

U Suczawi horodi, w lito 6911 ⟨1403⟩, ienuaria misiaca, w 7 deń, w sbor Swiatoho Iwana Krestytelia.

Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am făcut cu sfatul nostru deplin şi cu gîndul nostru bun şi am făcut pentru sănătatea noastră şi pentru sufletul sfîntrăposaţilor domni de mai înainte, pentru sufletul lui Bogdan voievod, şi pentru sufletul lui Laţco voievod, şi pentru sufletul lui Petru voievod, şi pentru sufletul tatălui nostru, Roman voievod, şi pentru sufletul lui Ştefan voievod şi am desprins din ocina noastră şi am dat sfintei noastre Episcopii, din ţara noastră, Moldova, două sate: Averăuţii, care sînt pe Suceava, şi alt sat, Hreţca, care este aproape sub tîrgul Sucevei, cu toate hotarele lor vechi şi de

www.dacoromanica.ro

demult. Aceasta să fie uric, cu tot venitul, sfintei noastre Episcopii, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credința mea, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, și credința tuturor boierilor moldoveni: credința panului Stanislav Rotompan și a copiilor lui, credința panului Sin Bîrlici și a fraților lui, credința panului Bîrlă de la Hîrlău și a copiilor lui, și credința panului Dragoș și a copiilor lui, și credința panului Bratul Straovici, credința panului Vlad fost vornic și a fraților lui, credința panului Ion cel Bătrîn de la Vorona, credința panului Mic de la Sinăuți și a copiilor lui, credința panului Badea de la Suceava și a copiilor lui, credința panului Mic Albu și a copiilor lui, credința panului Bîrgău Ștefan și a copiilor lui, credința panului Negru vornic, credința panului Giurgiu de la Volhoveț și a fraților lui, credința panului Hodco de la Tețina, credința panului Horaeț de la Hotin, credința panului Vlad Tuciaischi vornic de tîrgul Roman, credința panului Șandru de la Neamț și a copiilor lui, credința panului Ion al lui Jumătate și a copiilor lui și credința panului Ravas Litovoi și a copiilor lui, credința tuturor boierilor moldoveni, și mici, și mari.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în Țara Moldovei, din frații noștri sau din neamul nostru sau oricine, unul ca acela să nu clintească dania noastră și întărirea noastră, pe care am dat-o sfintei Episcopii. Iar cînd vreun domn va clinti, acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, și de preacurata lui maică, și de cei 12 sfinți și de frunte apostoli, și de cei 318 sfinți și purtători de Dumnezeu părinți de la Nicheia și de toți sfinții, și unul ca acela să fie anatema, și unul ca acela să fie asemenea lui Iuda vînzătorul și blestematul Arie și unul ca acela să aibă parte cu cei care au strigat asupra lui Isus Hristos, sîngele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Și pentru mai mare întărire, am poruncit slugii noastre, Bratei logofăt, să atîrne pecetea noastră.

În cetatea Sucevei, în anul 6911 ⟨1403⟩, luna ianuarie, în 7 zile, la soborul Sfîntului Ioan Botezătorul.

După I. Bogdan, *Un doc. din 1403*, p. 356—357. Copie după Wolanski, în „Dodatek", 1854, nr. 39, p. 156, și nr. 40, p. 160 (transliterație, în alfabetul polonez, după orig. slav, perg., pecete atîrnată, pierdută).

Cu trad. edit., *ibidem*, p. 357—358.

O retransliterație cu caractere slave, tot de I. Bogdan, după Wolánski, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 55—57, și un rez., cu data de zi: 3, într-un perilipsis cu doc. Mitropoliei, de la sfîrșitul sec. al XVIII-lea, ibidem, MXCVII/129.

O trad. germ., autentificată la 26 iulie 1784, la Arh. St. București, Fond Consiliul aulic de război al Bucovinei, XVII/23 a (nr. 1), și un rez. germ., cu văleatul 6911 echivalat greșit: 1402, ibidem, XIV/69(5); alt rez. germ., la Arh. St. Suceava, Documente, III/5 (copie de la sfîrșitul sec. al XVIII-lea sau începutul sec. al XIX-lea, după Inv. doc. Mitropoliei, alcătuit în 1783 ianuarie 3, la Zolkiew, de Iohan Anastasius Manovarda), Privilegii, nr. 13.

ALTE EDIȚII: Wickenhauser, *Woronetz und Putna*, p. 47 (rez. germ., cu data de an socotită în stilul de 1 septembrie); Popovici, *Index Zolkiewiensis*, III, p. 550 (rez. germ., în Inv. doc. Mitropoliei, cu trad.); Erbiceanu, *Ist. Mitropoliei*, p. 23 (rez., cu data de zi: 3, în perilipsisul doc. Mitropoliei de la Bibl. Acad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 46—48 (transliterația lui Wolánski, după I. Bogdan, *Un doc. din 1403*, și trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 13—14 (trad., după retransliterația slavă a lui I. Bogdan).

---

[1] Pentru „Bîrgău".

18 — 1403 (6911) august 1, Suceava.

† М(и)л(о)стью б(о)жиею, мы, Ѡлександръ воевода, господарь Земли Молдавскои. Знаемо чинимъ, симъ нашимъ листом(ъ), оусѣмъ кто коли на нь оузритъ или оуслышитъ его, оже тотъ истинныи слуга и боӕринъ нашъ,

www.dacoromanica.ro

панъ Балица Мудричка, слꙋжилъ пережнїимъ господаремъ и о(ть)цю нашемꙋ правою и вѣрною слꙋжбою, а д(ь)нес(ь) слꙋжитъ намъ правою и вѣрною слꙋжбою. Тѣмѣ, мы, вѣдѣвше его правꙋю и вѣрнꙋ<ю>[1] слꙋжбꙋ[2] до насъ, жаловали есмы его особною м(и)л(о)стию, дали есмы емꙋ оу нашеи земли, оу Молдавскои, Красныи потокъ, што на Кобылы, ѡт(ъ) оустьꙗ до верхъ потока, а на томъ потоцѣ два села, Комановци и Кръметонещи. А ѡт(ъ) оустїꙗ, хотарь емꙋ на Сереть[3]; а ѡт(ъ) кꙋрты бꙋковина, та гора бꙋковиною, до верхъ потока; а ѡт(ъ) Илꙗшевци, опѧтъ по дрꙋгои сторонъ, ѡт(ъ) верхъ потока, дꙋбровою, до Сереть[3], на оустїе потока. А еще есмы емꙋ дали третїе село, оу Слава, на Мꙋнтчелъ томꙋ хотаръ, около оусего бꙋковина То, имъ, весъ хотарь. То естъ емꙋ оурикъ, со оусѣми доходы, на вѣкы вѣчнъѧ, емꙋ, и дѣтемъ его, Александрови и Михаилови и инымъ дѣтемъ его, и оунꙋчатомъ его, и прѣоунꙋчатомъ его, и прѣщюрѧтомъ его, на вѣкы вѣчныѧ.

А на то, вѣра моꙗ, выше писаннаго Александра воеводы, и вѣра пана Станислава Ротомпана и дѣти его, вѣра пана Драгоша и дѣти его, вѣра пана Владова и брата его, Богдана, вѣра пана Шандрова ѡт(ъ) Нѣмцѧ[4] и дѣти его, вѣра пана Братꙋла Страовича и брати его, вѣра пана Бырли Хорловьского и дѣти его, вѣра пана Сина Бырлича и братїи его, вѣра пана Негра дворника Сочавского[5], вѣра пана Ѧцькова и дѣти его, вѣра пана Жꙋметате Иона и дѣтїи его, вѣра пана Тамаша витѧза, вѣра пана Быргова Штефанова и дѣти его, вѣра пана Мика Бѣлого и дѣти его, вѣра пана Жюржа Болховецького и брати его и вѣра оусѣхъ боѧръ молдавскыхъ.

А по нашемъ животѣ, кто иметъ быти господарь оу Земли Молдавскои, ѡт(ъ) братїи нашихъ или ѡт(ъ) наше племѧ или бꙋдь кто, то имъ да не порꙋшать нашего даньꙗ и нашего оутверженїꙗ без вины ихъ занꙋжь есм<ы имъ>[6] дали за правовѣрнꙋю ихъ слꙋ<ж>[1]бꙋ. А коли ко<то>[6]рыи господарь имъ порꙋшитъ, таковыи да естъ проклѧтъ <ѡтъ>[6] Г(оспод)а Б(ог)а, и ѡт(ъ) пр(ѣ)ч(и)стыꙗ его м(а)т(е)ре, и ѡт(ъ) с(вѧ)т(ы)хъ и верховнъхъ в҃ї ап(о)ст(о)лъ, и ѡт(ъ) т҃иї с(вѧ)т(ы)хъ ѡт(ь)цъ Никеискыхъ, и ѡт(ъ) оусѣхъ с(вѧ)т(ы)хъ.

А на болшее потверженїе тѣмъ оусѣмъ, велѣли есмы слꙋзѣ нашемꙋ, Братѣю логофетꙋ, писати и привѣсити печать нашꙋ, в Сочавѣ, к семꙋ листꙋ нашомꙋ, коли пришолъ кнѧзь Феѡдоръ, оу лѣто ҂ѕ҃ц и а҃ї лѣто, м(ѣ)с(ѧ)цѧ аvгꙋста, въ а҃ д(ь)нь, на д(ь)нь С(вѧ)т(ы)хъ М(ꙋ)ч(е)н(и)къ Макавеи.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alecsandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi, că această adevărată slugă şi boier al nostru, pan Baliță Mudricica, a slujit domnilor de mai înainte şi tatălui nostru cu dreaptă şi credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujeşte şi nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă[2] către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat în țara noastră, în Moldova, pîrîul Crasna, care este la Cobîle, de la gură pînă la obîrşia pîrîului, şi pe acel pîrîu două sate, Comanăuți şi Crămetoneşti. Iar de la gură, hotarul lui să fie pe Siret; iar de la pădurea scurtă, pădurea în sus, la obîrşia pîrîului; iar de la Iliaşeuți, să fie din nou pe cealaltă parte, de la obîrşia pîrîului, prin dumbravă, la Siret, la gura pîrîului. Şi încă i-am mai dat al treilea sat, la Slava, pe Muntcelul acelui hotar, în jurul întregii păduri. Acesta le este tot hotarul. Aceasta să-i fie uric, cu tot venitul, în vecii vecilor, lui, şi copiilor lui, Alecsandru ş Mihail şi altor copii ai lui, şi nepoților, şi strănepoților lui şi răstrănepoților lui, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credința mea, a mai sus-scrisului Alecsandru voievod, şi credința panului Stanislav Rotompan şi a copiilor lui, credința panului

www.dacoromanica.ro

Dragoş şi a copiilor lui, credinţa panului Vlad şi a fratelui său, Bogdan, credinţa panului Şandru de la Neamţ[4] şi a copiilor lui, credinţa panului Bratul Straovici şi a fratelui său, credinţa panului Bîrlea de la Hîrlău şi a copiilor lui, credinţa panului Sin Bîrlici şi a fraţilor lui, credinţa panului Negru vornic de Suceava, credinţa panului Iaţco şi a copiilor lui, credinţa panului Jumătate Ion şi a copiilor lui, credinţa panului Tamaş viteazul, credinţa panului Bîrgău Ştefan şi a copiilor lui, credinţa panului Mic Albu şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Volhovăţ şi a fraţilor lui şi credinţa tuturor boierilor moldoveni.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în Ţara Moldovei, din fraţii noştri sau din neamul nostru sau oricine, acela să nu le clintească dania noastră şi întărirea noastră fără vina lor, pentru că 〈le〉[6]-am dat pentru dreptcredincioasa lor slujbă. Iar cînd vreun domn le va clinti, acela să fie blestemat 〈de〉[6] Domnul Dumnezeu, şi de preacurata lui maică, şi de cei 12 sfinţi şi de frunte apostoli, şi de cei 318 sfinţi părinţi de la Nicheia, şi de toţi sfinţii.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor acestora, am poruncit slugii noastre, Bratei logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră, în Suceava, la această carte a noastră, cînd a venit cneazul Feodor, în anul 6900 şi 11 ani, luna august, în 1 zile, în ziua Sfîntului Mucenic Macavei.

Colecţia familiei dr. Eugen Banu, m. Buzău.

Orig., perg. (26,5 × 39 cm), pecete atîrnată, cu legenda: † Печать Їѡ Олезандра воеводъ г(оспод)на Землѣ Молдавьской.

O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/252.

EDIŢII: Ionescu, *Un doc.*, p. 338 (facs. parţial lizibil) şi p. 337—341 (text slav şi trad.).

---

[1] Omis.

[2] Cuvînt adăugat deasupra rîndului.

[3] Pisarul scrie peste tot Сретъ, în loc de Сиретъ.

[4] ѡ. (ѿ) Нѣ ца („de la Neamţ"), scris deasupra rîndului.

[5] Sic!

[6] Rupt şi şters.

19 — 1404 (6912) iulie 20.

† Suret di la Alexandru vodă, leat 6912 〈1404〉 iulie 20.

Facem înştiinţari, cu această carte a noastră, înpriună cu fratili domnii meli, Bogdan, cum di a noastră bunăvoe şi cu inimă curată şi cu gînd bun, gîndind la Dumnizău şi la preacurata a lui maică şi la Sfîntul ierarhu Nicolaiu, am voit a da, pentru suflitili răpoosaţilor domni, şi pintru părinţii şi fraţii noştri, şi pintru suflitul domnii noastri şi pintru sufletili boerilor şi a slugilor noastre, doao sati pi pîrîul Pobratii, sfintii mănăstiri, hramul Sfîntul ierarhu Nicolaiu, cari iasti în Poiană, întri Şomuz şi întri pîrîul Pobratii, un sat anume Bodinţii şi altul din sus di acela[1], pri aceli sati le-am dat mănăstirii, uric şi cu tot vinitul, în vécii vécilor.

Iar hotarul acelor sate a sfintii mănăstiri, di la Comana iasti pi margini la o movilă, lîngă drum, iar di acolo, pintri ţarini, la cîmpu, la doao movile, d-ice, driptu piste cînpu, la Unghiu, suptu un ştijar, la o movilă; atîta-i hotarul din Comana. Deci di acolo, pisti dumbravă, la vale, pi marginea dumbrăvii, la o movilă, de acolo driptu piste dumbravă, la o movilă, în gios pi drumul movilii, di acolo, pi marginea, la Unghiu, la o movilă, d-ici, pristi drum, la codru; atîta-i hotarul din Şandra. Iar hotarul ci au fost 〈ales〉[2] Bîrla Horolovschii[3] cu boeri mejieşi di pre înprigior, anume Coman şi Conţu.

Pintru aceia, cridinţa domnii mèli şi a fratilui domnii mèli, Bogdan vodă, şi dumnealui Giurgi starosti, şi dumnealui Stanislav, şi dumnealui Nigri [vel] vornic, şi dumnealui Eţco, şi dumnealui Giurgi, şi dumnealui Ivaşco [vel] stolnic, şi dumnealui Iugşa şi credinţa tuturor boirilor noştri.

Dice, după a noastră viaţă, cini va fi domnu ţării aciştiia, să nu strici a noastră danie şi întăritură, ci mai vîrtos să dea şi să întăriască. Iar cini s-ar ispiti a strica, unul ca acila să fie blistimat di Domnul Dumnizău, şi di preacurata lui maică, şi di 12 apostoli, şi di 318 părinţi de la Nichea şi să aibă parte cu Iuda şi cu trecletul Ariia şi cu jidovii ci au strigat asupra lui Hristos, singili lui asupra lor şi asupra ficiorilor lor.

Iar pintru mai mari cridinţa, am poroncit cinstitutului şi credinciosului boeriului nostru, dumnealui Bratiiav[4] [vel] logofăt, să scrie şi a noastră pecèti cătră această adivărată carti a noastră să o lègi.

S-au tălmăcit de Evloghie dascal, leat 1766 april 6.

Arh. St. Bucureşti, M-rea Probota, I/1. Traducere.
Mai multe rez., unul din 1800 septembrie 2, la Arh. St. Iaşi, CDXXI/174 şi CLXX/11, altul din 1841 septembrie 12, într-un opis cu doc. moşiilor Budeşti şi Turbata, cu data de lună greşită: iunie, ibidem, Tr. 806, op. 916, dos. 93, f. 69 r., şi două, din 1842, ibidem, Tr. 806, op. 96, dos. 93, f. 185 v., şi Anaforale, nr. 48, f. 49 r.

EDIŢII: Codrescu, *Uricariul*, VI, p. 194 (menţ. din 1805, cu data de an greşită: 7912); Costăchescu, *Regeste — Alexandru cel Bun*, p. 324 (rez. din Anaforale, nr. 48); idem, *Doc.*, I, p. 49 — 50 (acelaşi rez.); *D.I.R.*, A, I, p. 14—15 (trad.).

---

[1] În doc. din 1398 iulie 2 (v. doc. nr. 6 B), numele celui de-al doilea sat este Татарин; în rez. din 1841 (v. descrierea arheografică) satul este identificat cu moşia Turbata.
[2] Omis.
[3] „de la Hîrlău".
[4] Lui Brătei.

20 **1406 (6914) mai 1.**

6914[1] ⟨1406⟩ mai 1.
Copie ispisocului domnilor Alicsandru şi Ilieş voievod[2], prin cari să milueşti pe Vlad Dolhici cu un sat pe Crasna, undi esti casa lui, şi un loc pustiu pisti Prut, anumi Fîntîna Veprova, diasupra Saratii, spre a-i fi lui uric, cu tot venitul, şi fiilor, nepoţilor şi strănepoţilor lui, nestrămutat nici odenioară, în veci.

Iar hotarul acelui sat să-i fii cu toati aceli vechi hotară, după cum au umblat din vechiu, precum şi hotarul locului acelui pustiiu să fii cît va pute apuca să stăpînească din destul pentru un sat.

Arh. St. Iaşi, Anaforale, nr. 25, f. 39 v. Rez. din 1839.
Alt rez., cu văleatul 6904 (1396), la Arh. St. Bucureşti, A.N., MMDCCLXXVI/56 (nr. 1).

Data doc. nu este sigură, deoarece un alt rez., din 1819 (v. EDIŢII), transmite data: 6904 ⟨1396⟩ mai 10, iar fiul lui Alexandru voievod, Iliaş, nu se naşte decît în 1409 (v. *Cronicile*, p. 14) şi nu primeşte titlul de voievod decît începînd din anul 1414 (v. doc. nr. 36 şi urm.). De asemenea, într-un doc. din 1523 martie 25 (v. *D.I.R.*, A, XVI, I, p. 220—221), acelaşi act este menţionat ca avînd drept emitenţi pe Alexandru şi Ştefan voievozi. În sfîrşit, trebuie menţionat că în actele interne ale lui Alexandru cel Bun numele fiilor săi nu apar niciodată în intitulaţie, fapt care, alături de lectura diferită a numelui celui de-al doilea emitent al doc.: Iliaş sau Ştefan, provoacă suspiciuni cu privire la cuprinsul autentic al acestei formule diplomatice.

www.dacoromanica.ro

Dacă data de an 6904 a celui de-al doilea rez. poate fi considerată într-adevăr ca o citire incompletă a veleatului 6914, cum presupunea Gh. Ghibănescu (v. EDIŢII), soluţiile propuse pînă acum pentru rectificarea acestei din urmă date în 1411 (v. *D.I.R.*, A, I, p. 26, nota 1) sau 1426 (v. Şimanschi, *Autenticitatea şi datarea*, p. 102—103) nu pot fi acceptate, întrucît ele nu rezolvă decît unele din contradicţiile menţionate, iar judecăţile de natură cronologică nu sînt corelate cu cele diplomatice. Evident, în această situaţie nu este exclusă posibilitatea unei lecturi eronate în ambele cazuri, numele celui de-al doilea emitent fiind, ca şi în restul actelor interne din perioada 1400—1407: jupan Bogdan, iar data doc. autentică.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 150 (rez. din 1819, după o trad., cu data 6904 ⟨1396⟩ mai 10, corectată de edit. în 6914 ⟨1406⟩ mai 10); Costăchescu, *Regeste — Alexandru cel Bun*, p. 324 şi *Doc.*, I, p. 51 (rez. din 1839); *D.I.R.*, A, I, p. 26 (rez., după Costăchescu, *Doc.*, cu data de an rectificată în 6919 ⟨1411⟩).

[1] Veleatul nesigur; v. comentariul.

[2] Numele celui de-al doilea emitent al actului nu reprezintă o lectură sigură; v. comentariul.

21 — 1407 (6915) ianuarie 7.

† С(вѧ)тѣишїи митрополит(ъ) кѵр(ъ) Їѡсифъ Молдавлахїискыи. Бл(а)гоизволенїемь б(о)жїемъ и того прѣч(и)стыѧ м(а)т(е)ре и того ч(и)стнаго Възнесенїа, монастырь вл(а)д(ы)чьства ми, еже ѡт(ь) Нѣмца, бл(а)гопроизволи вл(а)д(ы)чьство ми, такожде и съ с(ы)номъ вл(а)д(ы)ч(ь)ства ми, Їѡ, мь, Алеѯандром(ъ) воеводѫ, г(о)с(поди)номъ Земли Молдавскои, и дадохом(ъ) тоизи монастыр(ъ) прѣжде реченныи поп8 кѵр(ъ) Доментїан8, такожде и монастырь Оуспенїа пр(ѣ)ч(и)стыѫ Б(огороди)цѫ, иже на Быстрици, ꙗко да сѫт(ъ) тїези монастире неразлѫчени едииъ ѡт(ъ) др8гаго понеже сѫт(ъ) ѡба вл(а)д(ы)чьства ми.

И тамо п8щамь болѣрина г(о)с(поди)на воеводѫ, ж8пана Петра Оурѣклѣ, да прѣдаст(ъ) въсе елико сѧ ѡбрѣтаеть въ тѣхзи прѣд(ъ) реч(е)ныхъ монастырех(ъ) въ рѫках(ъ) попа кѵр(ъ) Доментїана, или книгы, или свиты, или съсѫды, въсе ѡт(ъ) велика даже до мала, и пакы на дворъ еже сѧ ѡбрѣтаѫтъ, двѣ селѣ монастырстѣ на 8сти Нѣмца, едино ѡт(ъ) единѫ странѫ Нѣмца, а др8го ѡт(ъ) др8гѫ странѫ [1], еже их(ъ) ест(ъ) далъ с(вѧ)топочившїи г(осподи)нь Їѡ Петръ воевода, и двѣ водѣници и в҃ лозїи, едино що ест(ъ) далъ Петръ воевода, а др8го, ест(ъ) к8пило вл(а)д(ы)чьство ми, и ѡвцѧ монастыръскыѧ, и волѡве, и кони, и пчелы, и въсе, или мало, или велико, бъ рѫках(ъ) поп8 кѵр(ъ) Доментїан8, да съхраинт(ъ) и да имат(ъ) попеченїе ѡ них(ъ) до живота своего.

По ѡшествїиже его къ Б(ог)8 [2], такожде, егоже хощет(ъ) онъ назнаменати ѡт(ъ) братеи своих(ъ), да бѫдет(ъ) и том8 непоколѣбимо, до живота вл(а)д(ы)чьства ми. По ѡшествїиже вл(а)д(ы)чьства ми еже къ Б(ог)8, кого Б(ог)ъ изберет(ъ) быти митрополит(ъ) на прѣстолѣ вл(а)д(ы)чьства ми, или,пакы, по животѣ с(ы)на вл(а)д(ы)чьства ми, Їѡ Алеѯандра воеводѫ, которы бѫдет(ъ) господаръ, или нѣкто ѡт(ъ) съвѣтници тѣхъ и разорит(ъ) сие писанїе а не 8твръдит(ъ), да м8 сѫдит(ъ) Б(ог)ъ и пр(ѣ)ч(и)стаа его мати и да ест(ъ) проклѧт(ъ) ѡт(ъ) т҃иї Б(о)гоносных(ъ) ѡт(ь)ць и да имать 8чѧстїе съ Їоудоѫ.

Исписаже сѧ сие в(ъ) лѣт(о) ѕ҃ци҃еї, м(ѣ)с(ѧ)ца генарїа, з҃ д(ь)нь. Азже, Гръд(ъ), писах(ъ).

† Preasfinţitul mitropolit chir Iosif al Moldovlahiei. Cu bunăvoinţa lui Dumnezeu şi a preacuratei lui maici şi a sfintei lui Înălţări, mănăstirea vlădiciei mele care este la Neamţ, a binevoit vlădicia mea, de asemenea şi cu

www.dacoromanica.ro

fiul vlădiciei mele, Io, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei, şi am dat această mănăstire mai înainte zisă popii chir Domentian, de asemenea şi mănăstirea Adormirea preacuratei născătoare de Dumnezeu, care este la Bistriţa, ca să fie aceste mănăstiri nedespărţite una de alta, pentru că sînt amîndouă ale vlădiciei mele.

Şi trimitem acolo pe boierul domnului voievod, pe jupan Petru Ureacle, să dea tot ce se găseşte în acele mai înainte zise mănăstiri în mîinile popii chir Dometian, sau cărţi, sau odăjdii, sau vase, toate de la mare pînă la mic, şi iarăşi cele ce se găsesc în afară, două sate ale mănăstirii la gura Neamţului, unul de o parte a Neamţului, iar altul de altă parte[3], pe care le-a dat sfîntrăposatul domn Io Petru voievod, şi două mori şi 2 vii, una pe care a dat-o Petru voievod, iar alta pe care a cumpărat-o vlădicia mea, şi oile mănăstirii, şi boii, şi caii, şi stupii, şi totul, fie mic, fie mare, în mîinile popii chir Domentian, ca să le păzească şi să aibă grijă de ele în viaţa sa.

După trecerea lui către Dumnezeu, de asemenea, pe cine va voi să numească el din fraţii săi, să fie şi aceluia neclintit, în viaţa vlădiciei mele. După trecerea către Dumnezeu a vlădiciei mele, pe cine va alege Dumnezeu să fie mitropolit în scaunul vlădiciei mele, sau, iarăşi, după viaţa fiului vlădiciei mele, Io Alexandru voievod, cine va fi domn, sau cineva din sfetnicii acelora şi va strica această scrisoare şi nu va întări, să-l judece Dumnezeu şi preacurata lui maică şi să fie blestemat de cei 318 părinţi purtători de Dumnezeu şi să aibă parte cu Iuda.

S-a scris aceasta în anul 6915 ⟨1407⟩, luna ianuarie, 7 zile. Eu, Gîrdu, am scris.

Arh. St. Bucureşti, M-rea Sf. Sava — Iaşi, CIV/1.
Orig., perg. (31,5 × 24,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.
O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, LXXVIII/2, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 62—63.
Alte foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/87, a şi b.

EDIŢII: J. Bogdan, *Album*, nr. 11 (facs.); Sacerdoţeanu-Bogdan, *Facs. slave*, pl. VIII (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 95—96 (facs.); D. P. Bogdan, *Diplomatica*, p. 167, fig. 3 (facs.); Hăjdeu, *Arch. ist.*, I, 1, p. 140—141 (text slav şi trad.); Iorga, *Anciens doc.*, I, p. 95—96 (text slav, după Hăjdeu, şi trad. franc.), şi *M-rea Neamţului*, p. 5—6 (trad.); Creţulescu, *Doc. Neamţ* (b), p. 333—334 (trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 52—54 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 15—16 (trad.).

---

[1] Aşa în orig.
[2] Sau гȣ (господȣ).
[3] Pentru numele satelor, v. doc. nr. 67.

22 — 1407 (6915) martie 8, Suceava.

† М(и)л(о)стию б(о)жиею, мы, Александръ воевода, господарь Земли Молдавскои, и братъ господъства ми, жюпанъ Богданъ. Знаемо чинимъ, симъ нашимъ листомъ, оусимъ кто на нь оузритъ или его оуслъишитъ, оже тотъ истинниъıи слуга нашъ, панъ Попша Михаилъ, служилъ предкомъ н<аши>[1]мъ правою и вѣрною службою, а д(ь)нес(ъ) служитъ намъ правою и вѣрною службою. Тѣмъ, мы, видѣвше е<го пра>[1]вую и вѣрную службу до насъ, пожаловали есмы его, особною м(и)л(о)стью, дали есмы ему оу нашеи земли, оу Молдавскои, два села, со оусѣми своими старыми хотарми, какъ из вѣка вѣчного, на имѧ одному селу Скорцевци wт(ъ) Черного Потока, а другое Панковци, што выше Калогери

www.dacoromanica.ro

ѡт(ъ) Дубровѣ. То, єму оурик<ъ>[1], со оусѣмъ доходомъ [доходомъ], на вѣкы вѣчныѧ, и дѣтемъ єго, и оунучатомъ єго, и братиꙗмъ єго и оу<н>[1]у-чатомъ, и праоунучатомъ єго, и пращюрѧтомъ єго, на вѣкы вѣчныѧ, николи не въ порушанї<е.

Ꙗ>[1] на то, вѣра моѧ, выше писаннаго Ꙗлександра воеводы, и вѣра дѣтеи моиꙗъ, и вѣра брата моєго, жюпана Богдана, и вѣра пана Жюржѧ старосты и братеи єго и дѣтеи иꙗъ, и вѣра пана Станислава Ротомпана и дѣтеи єго, и вѣра пана Драгоша ѡт(ъ) Нѣмца и дѣтеи єго, и вѣра пана Михаилашева и дѣтеи єго, и вѣра пана Гриикова и дѣтеи єго, и вѣра пана Жюметате Иона и дѣтеи єго, и вѣра пана Влада дворника и братеи єго, и вѣра пана Шандра ѡт(ъ) Нѣмцѧ и дѣтеи єго, и вѣра пана Сина Бырлича и дѣтеи єго, и вѣра пана Влада Сирѧтьского и дѣтеи єго, и вѣра пана Спенѧ Жюржѧ и дѣт<еи єго, [и в>[2]ѣра пана Спенѧ Жюржѧ и дѣтеи єго], и вѣра пана .... [2] и <дѣтеи єго, и>[2] вѣра пан<а>[2] .... [2] а Оиич .... [2] <и>[2] дѣтеи єго, <и вѣра п>[2]а<и>[2] а .... [2] оновского, и вѣра пана Вылчѧ, и вѣра пана Тоб<учѧ и дѣ>[2]теи єго, и вѣра пана Оана дворни<ка> [2] Сучавского и дѣтеи єго, и вѣра пана Ꙗцкова и дѣтеи єго, и вѣра пана Раваса Литовоѧ и дѣтеи єго, и вѣра пана Югша Тадеровичѧ, и вѣра пана Маневичѧ Ивашка столника и дѣтеи єго, и вѣра пана Прочелника Стоꙗна и дѣтеи єго, и вѣра пана Стана постелника и дѣтеи єго, и вѣра оусѣꙗъ боꙗръ молдавскиꙗ(ъ), и великыꙗ(ъ), и малыꙗ(ъ).

Ꙗ по нашемъ животѣ, кто иметъ быти господарь оу Земли Молдавскои, ѡт(ъ) братїи нашиꙗъ <и>[2]ли ѡт(ъ) нашего племене или будь кто, то имъ што быꙗу не п<о>[2]рушили нашего даньꙗ и нашего оутвержденьꙗ зануже єсмы имъ дали за правую и за вѣрную иꙗъ службу.

Ꙗ коли которыи господарь имъ п<оруш>[3]итъ без вины иꙗъ, таковыи што бы былъ проклѧть ѡт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а и ѡт(ъ) пр(ѣ)ч(и)стыꙗ єго м(а)т(е)ре и ѡт(ъ) с(вѧ)т(ы)ꙗъ и верꙗовныꙗъ ві ап(о)ст(о)лъ, и ѡт(ъ) тиі с(вѧ)т(ы)ꙗъ ѡт(ь)цъ Никеискыꙗ(ъ), и ѡт(ъ) оусиꙗ(ъ) с(вѧ)т(ы)ꙗъ и таковыи што бы былъ подобенъ Июдѣ прѣдателю и проклѧтому Ꙗрию и жидовомъ, што рекли на Х(рис-т)а: кровь єго на насъ и на <чѧдо>[2]ꙗъ иꙗъ.

Ꙗ на потверженье тѣмъ оусимъ, велѣли <е>[4]смы слузи нашемѹ, Братѧю логоѳету, пи<сати и>[3] привѣсити печать наша к сему листу нашему.

Оу Сучавѣ, въ лѣто шестотысѧчное де<вѧть>[1] сотъ и ві марта и҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alecsandru voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, jupan Bogdan. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi, că această adevărată slugă a noastră, pan Popşa Mihail, a slujit înaintaşilor noştri cu dreaptă şi credincioasă slujbă, iar astăzi ne sluješte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebită milă, i-am dat în ţara noastră, în Moldova, două sate, cu toate hotarele lor vechi, cum au fost din veacul veacului, anume: un sat Scorţeuţi, de la Pîrîul Negru, iar celălalt Pancăuţi, care este mai sus de Călugării din Dumbravă. Aceasta să-i fie lui uric, cu tot venitul [venitul], în vecii vecilor, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui, în vecii vecilor, neclintit niciodată.

⟨Iar⟩[1] la aceasta este credinţa mea, a mai sus-scrisului Alecsandru voievod, şi credinţa copiilor mei, şi credinţa fratelui meu, jupan Bogdan, şi credinţa panului Giurgiu staroste şi a fraţilor lui şi a copiilor lor, şi credinţa panului Stanislav Rotompan şi a copiilor lui, şi credinţa panului Dragoş de la Neamţ şi a copiilor lui, şi credinţa panului Mihăilaş şi a copiilor lui, şi credinţa panului Grinco şi a copiilor lui, şi credinţa panului Jiumetate Ion şi

www.dacoromanica.ro

a copiilor lui, şi credinţa panului Vlad vornic şi a fraţilor lui, şi credinţa panului Şandru de la Neamţ şi a copiilor lui, şi credinţa panului Sin Bîrlici şi a copiilor lui, şi credinţa panului Vlad de la Siret şi a copiilor lui, şi credinţa panului Spenea Giurgiu şi a copiilor ⟨lui, [şi⟩[2] credinţa panului Spenea Giurgiu şi a copiilor lui,] şi credinţa panului ... [2] şi ⟨a copiilor lui, şi⟩[2] credinţa pan⟨ului⟩ ... [2] onnci ... [2] ⟨şi⟩[2] a copiilor lui, ⟨şi credinţa p⟩[2]a⟨n⟩[2]ului ... [2] şi credinţa panului Vîlcea, şi credinţa panului Tob⟨uci şi⟩[2] a copiilor lui, şi credinţa panului Oană vorni⟨c⟩[2] de Suceava şi a copiilor lui, şi credinţa panului Iaţco şi a copiilor lui, şi credinţa panului Ravas Litovoi şi a copiilor lui, şi credinţa panului Iugşa al lui Tador, şi credinţa panului Ivaşcu al lui Manea stolnic şi a copiilor lui, şi credinţa panului Procelnic Stoian şi a copiilor lui, şi credinţa panului Stan postelnic şi a copiilor lui, şi credinţa tuturor boierilor moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în Ţara Moldovei, din fraţii noştri sau din neamul nostru sau oricine, acela să nu le clintească dania noastră şi întărirea noastră pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă. Iar cînd vreun domn le va clinti fără vina lor, acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, şi de preacurata lui maică, şi de cei 12 sfinţi şi de frunte apostoli şi de cei 318 sfinţi părinţi de la Nicheia, şi de toţi sfinţii şi unul ca acela să fie asemenea lui Iuda vînzătorul şi blestematului Arie şi jidovilor, care au strigat împotriva lui Hristos: sîngele lui, asupra noastră şi asupra copiilor noştri.

Iar pentru întărirea tuturor acestora, am poruncit slugii noastre, Bratei logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul şase mii nouă sute şi 15 ⟨1407⟩ martie 8.

Biblioteca Ştiinţifică Centrală — Kiev, Secţia manuscrise, Fond V, nr. 3 592. Orig., perg. (28,5 × 33,5 cm), rupt la îndoituri, pecete atîrnată, pierdută (actul se păstra în fondul de doc. al Muzeului arheologic din Odesa).

O copie, de I. Bogdan, după „Записки" (v. EDIŢII), la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 64—66. O foto. la Bibl. Acad., Fotografii, XXXV/2; altă foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/88.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 435 (facs. greu lizibil); „Записки", 1, pl. IX C (decalc al primelor cinci rînduri ale doc.); *ibidem*, p. 346—348 (text slav în scriere continuă şi transcriere cu întregirea prescurtărilor); Melchisedek, *Chronica Huşilor, Appendice*, p. 3—8 (text slav, după „Записки" şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 56—58 (text slav, după „Записки" şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 16—17 (trad.).

---

1 Pătat de mucegai.
2 Rupt; lipsă.
3 Rupt şi pătat de mucegai.
4 Rupt.

23 — 1408 (6916) septembrie 16, Suceava.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Ӑлександръ воевода, господарь Земли Молдавскои. Знаемо чинимъ, симъ нашимъ листомъ оусимъ кто на нь оузритъ или его оуслышит(ъ), оже есмы оучинили с нашим(ъ) доърым(ъ) оумыслом(ъ) и с нашою радою и с посполною и оучинили есмы задушїе д(у)шъ дѣлѧ переже с(вѧ)топочившїимъ господаремъ, предкомъ нашиχ(ъ), и за здравїе г(осподст)ва нашего и дали есмы цр(ъ)к(о)ви С(вѧ)тои Пѧтници, що на Романове торгу, где лежит(ъ) с(вѧ)топочившаѧ м(а)ти наша, кнѧгынѧ Ӑнастасьѣ, и дали есмы цр(ъ)к(ови тои двѣ селѣ оу нашои земли, оу Молдавскои, едно естъ Леукушовци

www.dacoromanica.ro

Братїанова и с млиномъ што на кръници, а другое есть за Молдавою, где бълъ Братулъ. И дали есмы тонже цр(ъ)к(о)ви бродъ wт(ъ) Молдавы, што пониже Романова торгу, и сторници ис той волости. То оусе есмы дали той цр(ъ)к(о)ви, С(вѧ)тыѧ Пѧтници, оурикъ, со оусѣмъ доходомъ, на вѣкы вѣчныѧ.

А на то, вира нашего господства, выше писаннаго Алексаандра воеводы, и вѣра дѣтеи господства ми, <Р>[1]оманова и Басилисина, и вѣра пана Жюржѧ старосты и братїи его и дѣтеи их, и вѣра пана Драгоша wт(ъ) Нѣмцѧ и дѣтеи его, и вѣра пана Станислава Ротомпана и дѣтеи его, и вѣра пана Михаилашева и дѣтеи его, и вѣра пана Жюметате Їwна и дѣтеи его, и вѣра пана Влада дворника, и вѣра пана Негра дворника, и вѣра <п>[1]ана Оана дворника Сочавского и дѣтеи его, и вѣра пана Братула Страwвичѧ и братїи его и дѣтеи их и в<ѣ>[1]ра пана Ацкова и дѣтеи его, и вѣра пана Шандришорова и дѣтеи его, и вѣра пана Сина Бырличѧ и дѣтеи <его>[1], и вѣра пана Югша Тадеровїчѧ и дѣтеи его, и вѣра пана Илїаша чашника, и вѣра пана Стана постел<ника и в>[1]ѣра оусѣх(ъ) боѧръ молдавьскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по на<шемъ>[1] животѣ, которыи имет(ъ) быти гос<подарь на>[1]шеи земли, или wт(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) или wт(ъ) братїи нашиx(ъ) или wт(ъ) нашего племене или будь кто, то wни ш<то би ем>[1]у не порушили нашего данїа и нашего оутверженїа што есмы дали цр(ъ)к(о)ви С(вѧ)тыѧ Пѧтници. А кто бы х<от>[1]ѣлъ wтнѧти то или кто бы хотѣлъ при радити тому а бы то wтнѧло было, то таковыи што бы бы<л>[1]ъ проклѧтъ wт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а, и wт(ъ) пр(ѣ)ч(и)стыѧ его м(а)т(е)рь, и wт(ъ) с(вѧ)т(ы)хъ и верховных(ъ) ві ап(о)ст(о)лъ, и wт(ъ) тиі с(вѧ)т(ы)хъ wт(ь)цъ Никеиски<х>[1]ъ, и wт(ъ) оусѣх(ъ) с(вѧ)т(ы)хъ, и wт(ъ) с(вѧ)т(о)го и вьселенъскаго патрїарха и wт(ъ) митрополита нашег(о) и таковыи што бы былъ подобенъ Июдѣ прѣдателю и жидовомъ што роспѧли Х(рист)а и Арїю триклѧтому.

А на потвержен(ъ), писали есм<ы о>[1]у Сочавѣ, при wс(вѧ)щенном(ъ) митрополитѣ Їwсифѣ, рукою Братїа логоѳета, и привисили есмы печат(ъ) наша. В(ъ) лѣт(о) ҂ѕцѕі сектѧбрѧ ѕі.

〈Pe verso, însemnare din sec. al XVI-lea〉: † Села Драгомирещїи и Левкушани кнѣгинина Анаста<сьа>[2], мати Алеѯандра wwевщди Сторогw.

〈Altă însemnare, din prima jumătate a sec. al XIX-lea〉: Leucuşăni cu moară ci-i la izvor şi alt sat, piste Moldova, den gios de Roman, de lature ţinutului, unde au fost Bratul cu vadul den Moldova.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alecsandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi, că am făcut cu cugetul nostru bun şi cu sfatul nostru şi cu adunarea de obşte şi am făcut pomenire pentru sufletele sfîntrăposaţilor domni de mai înainte, a înaintaşilor noştri, şi pentru sănătatea domniei noastre şi am dat bisericii Sfînta Vineri, care este în tîrgul Roman, unde zace sfîntrăposata mamă a noastră, cneaghina Anastasia, şi am dat acestei biserici două sate în ţara noastră, în Moldova, unul este Leucuşăuţii lui Brătianu şi cu moara care este la fîntînă, iar altul este peste Moldova, unde a fost Bratul. Şi am dat aceleiaşi biserici vadul de la Moldova, care este mai jos de tîrgul Roman, şi lăturaşii din această voloste. Toate acestea le-am dat acestei biserici, Sfînta Vineri, uric, cu tot venitul, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alecsandru voievod, şi credinţa copiilor domniei mele, 〈R〉[1]oman şi Vasilisa, şi credinţa panului Giurgiu staroste şi a fraţilor lui şi a copiilor lor, şi credinţa panului Dragoş de la Neamţ şi a copiilor lui, şi credinţa panului Stanislav

Rotompan şi a copiilor lui, şi credinţa panului Mihăilaş şi a copiilor lui, şi credinţa panului Jiumetate Ion şi a copiilor lui, şi credinţa panului Vlad vornic, şi credinţa panului Negru vornic, şi credinţa panului Oană vornic de Suceava şi a copiilor lui, şi credinţa panului Bratul Straovici şi a fraţilor lui şi a copiilor lor, şi credinţa panului Iaţco şi a copiilor lui, şi credinţa panului Şandrişor şi a copiilor lui, şi credinţa panului Sin Bîrlici şi a copiilor ⟨lui⟩[1], şi credinţa panului Iugşa al lui Tador şi a copiilor lui, şi credinţa panului Iliiaş ceaşnic, şi credinţa panului Stan postel⟨nic şi⟩[1] credinţa tuturor boierilor moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru sau oricine, aceia să nu-i clintească dania noastră şi întărirea noastră pe care am dat-o bisericii Sfînta Vineri. Iar cine ar voi să ia aceasta sau cine ar voi să sfătuiască pentru ca aceasta să se ia, unul ca acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, şi de preacurata lui maică, şi de cei 12 sfinţi şi de frunte apostoli, şi de cei 318 sfinţi părinţi de la Nicheia, şi de toţi sfinţii, şi de sfîntul şi ecumenicul patriarh şi de mitropolitul nostru şi unul ca acela să fie asemenea lui Iuda vînzătorul şi jidovilor care au răstignit pe Hristos şi lui Arie cel de trei ori blestemat.

Iar pentru întărire, am scris în Suceava, în vremea preasfinţitului mitropolit Iosif, cu mîna lui Bratei logofăt, şi am atîrnat pecetea noastră.

În anul 6916 ⟨1408⟩ septembrie 16.

⟨Pe verso, însemnare din sec. al XVI-lea⟩: Satele Dragomireşti şi Leucuşani ale cneaghinei Anasta⟨sia⟩ [2], mama lui Alexandru voievod cel Bătrîn.

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 137.

Orig., perg. (31,5 × 36,5 cm), pecete atîrnată, cu legenda deteriorată: † Пєчать Їѡ Алєзандр<а воє>водъ г(оспод)на Зємлѣ Молдавьскоі.

O foto., ibidem, Fotografii, LXXVIII/12, o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 78—80, şi două trad., din sec. al XVIII-lea, fără autori, ibidem, LXIII/33, şi LXV/62. O copie din sec. al XIX-lea, la Arh St. Iaşi, ms. nr. 109, f. 32-33. Alte foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/4, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/194.

EDIŢII: J. Bogdan, *Album*, nr. 14 (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 436 (facs.); Melchisedek, *Chronica Romanului*, I, p. 101—104 (text slav, cu greşeli, şi trad.); Iorga, *St. şi doc.*, XVII, p. 69 (trad. de la Bibl. Acad., LXIII/33, datată: „pe la 1770");Costăchescu, *Doc.*, I, p. 60—62 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 17—18 (trad.).

---

[1] Rupt.
[2] Şters.

24 — 1409 (6917) ianuarie 28, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Александръ воевода, господаръ Земли Молдавской. Чинимъ знаменито, ис симъ листомъ нашимъ, оусимъ кто на нь оузрить или его оуслъшить, оже тоть истиннъи слуга нашъ, пань Жоуржъ Оунгоурѣнулъ, намъ правою и вѣрною службою служилъ. Тѣмь, мы, видѣвше его правсю и вѣрную службу до нас(ъ), жаловали есмы его ѡсобною м(и)л(о)стїю и дали есмъ ему оу нашеи земли, оу Молдавской, села, ѡтинина его, на имѣ: <Оунгоурѣн>[1]и, где домъ его, и, подли того, Сух(о)долъ <и виноградъ што>[1] садил(ъ) ѡнь собою [2], и, оу Тоурлую, села на имѣ: Прочещїи, и Сперлещи, и Негрилещи, и Нѣгъ<шещи>[3], где ест(ъ) Нѣгъшъ жудѣ, и, пониже, где ест(ъ) Команъ. То, емоу, ѡт(ъ) нас(ъ) да ест(ъ) оурикъ <съ> [3] оусѣмъ доходомъ, на <вѣкы> [1] вѣчныѧ.

www.dacoromanica.ro

Ꙗ҆ хотары Оунгоурѣ<номъ>[1] ѡт(ъ) Бакова, почениши ѡт(ъ) връха <потока>[1] .... [1] поутъ ѡт(ъ) потока, та ѡт(ъ) толѣ прости .... [1], оу каменъ, та, прости срѣди черетїн, на конецъ долину ....[1], та, долина долиною, на конецъ[4] долину, та, долиною долу, оу єднїн бродъ, та, прости оу дѣлѣ, на оусти долинꙋ, та, дѣл<омъ>[1] гори, долина що исходитъ ѡт(ъ) лиса, та, гори долиною, до колѣ и<схо>[1]дитъ оу полѣну, та, из лиснемъ ѡт(ь) Тоудора гори, на конецъ По<лѣ>[1]на Изгорища ѡт(ъ) Кръилгатою, та, прости оу потокъ, та, потоком<ъ го>[1]ри, до връха. То ест(ъ) вес(ъ) хотаръ Оунгурѣномы[5], а тѣмы селамъ ѡт(ъ) Турлуи, съ оусими поени и съ всѧми своими старими хотарми, коуда из вѣка оживали, непорушено имъ николи, на вѣкы вѣчнаꙗ, и дѣтемъ єго, и оунучатомъ єго, и прѣоунучатомы єго, и прѣщурѣтомъ єго и всемꙋ родꙋ єго, ко<лико>[3] сѧ изнайдетъ из наиближни.

Ꙗ҆ на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писанного Ꙗ҆лександра воеводи, и вѣра дѣтеи наших, и вѣра пана Стан<и>[3]слава Ротъмпана, и вѣра пана Ми<хач>[3]лашова, и вѣра пана Жюржа, и вѣра пана Влада дворника, и вѣра пана Жюметате Їѡна, и вѣра пана Гриикова, и вѣра пана Негра дворника, и вѣра пана Ѡанна дворника Сучавского, вѣра пана Влъчи, вѣра пана Сина Бръилча, вѣра пана Влада Серѣтского вѣра пана Спенина, вѣра <пана>[1] ....[1] <вист>[1]ерника, вѣра пана Домокуша столника, вѣра пана Илїѧ чашника, и вѣра пана Стана постелника и вїстиѧрника и вѣра оусих(ъ) боѧръ <молдавскыхъ, и великы>[1]хъ, и малыхъ.

Ꙗ҆ по нашемъ животѣ, которыи имет<ъ гос>[6]подаръ оу земли нашеи, илї ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) братеи наших(ъ) <или ѡтъ нашего>[1] племене <или будь кто, то що бы>[6] имъ не порушилъ наше даанїѧ але бы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ зануже єсмы дали имъ за ихъ правою и вѣрною службою.

<Ꙗ҆ и>[7]а болшею крѣпости все выше писаномꙋ, велѣли єсмы нашемꙋ вѣрномꙋ панꙋ, Исаию логоѳетꙋ, писати и привѣсити нашꙋ <пе>[7]чатъ к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Оу Сучавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцзї, м(ѣ)с(ѧ)цѧ генарѣ ки.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alecsandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi, că această adevărată slugă a noastră, pan Giurgiu Ungureanul, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebită milă şi i-am dat în ţara noastră, în Moldova, satele, ocinile lui, anume: ⟨Unguren⟩[1]i, unde este casa lui, şi, lîngă acela, Suhodolul ⟨şi via pe care⟩[1] şi-a sădit-o[2], şi, la Turlui, satele anume: Porceştii, şi Sperleşti, şi Negrileşti, şi Neagă⟨şeşti⟩[3], unde este jude Neagăş, şi, mai jos, unde este Coman. Toate acestea să-i fie de la noi uric, ⟨cu⟩[3] tot venitul, în ⟨vecii⟩[1] vecilor.

Iar hotarele Ungurenilor de la Bacău să fie începînd de la obîrşia ⟨pîrîului⟩ [1]... [1] drumul de la pîrîu, apoi, de acolo, drept ... [1] la Piatră, apoi, drept prin mijlocul cereteilor, la capătul văii ... [1], apoi, în jos pe vale, pînă la capătul[4] văii, apoi, pe vale în jos, la un vad, apoi, drept la deal, la gura văii, apoi, pe deal în sus, valea ce iese din pădure, apoi, în sus pe vale, pînă unde iese în poiană, apoi, din pădurea de la Tudora, în sus, la capătul Poienii Arse de la Cîrligata, apoi, drept la pîrîu, apoi, pe pîrîu în sus, pînă la obîrşie. Acesta este tot hotarul Ungurenilor[5], iar al acelor sate de la Turlui, cu toate poienile şi cu toate hotarele lor vechi, pe unde din veac au folosit, să le fie neclintit lor niciodată, în vecii vecilor, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului neam al său, cine se va afla din cei mai apropiaţi.

www.dacoromanica.ro

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alecsandru voievod, şi credinţa copiilor noştri, şi credinţa panului Stan⟨i⟩[3]slav Rotămpan, şi credinţa panului Mi⟨hăi⟩[3]laş, şi credinţa panului Giurgiu, şi credinţa panului Vlad vornic, şi credinţa panului Jiumetate Ion, şi credinţa panului Grinco, şi credinţa panului Negru vornic, şi credinţa panului Oană vornic de Suceava, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Sin Bîrlici, credinţa panului Vlad de la Siret, credinţa panului Spenea, credinţa ⟨panului⟩ [1]. . [1] ⟨vist⟩[1]ier, credinţa panului Domocuş stolnic, credinţa panului Ilie ceaşnic, şi credinţa panului Stan postelnic şi vistier şi credinţa tuturor boierilor ⟨moldoveni, şi⟩ [1] mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în ţara noastră, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri ⟨sau din⟩[1] neamul ⟨nostru⟩[1] ⟨sau oricine, acela să⟩[6] nu le clintească dania noastră, ci să le întărească şi să le împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

⟨Iar⟩[7] pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus-scrise am poruncit credinciosului nostru pan, Isaia logofăt, să scrie şi să atîrne ⟨pe⟩-cetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6917 ⟨1409⟩, luna ianuarie 28.

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 1. Orig., perg. (30 × 43 cm), pecete atîrnată, deteriorată.

O foto., ibidem, Fotografii, LXXVIII/21, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 81—83.

Alte două foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/5, şi la Inst. de ist. arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/202.

Pecetea acestui document reprezintă cea dintîi amprentă cunoscută pînă astăzi a tiparului sigilar folosit în cancelaria lui Alexandru cel Bun după anul 1408. Elementele sale distinctive, avîndu-se în vedere întreaga serie a imprimărilor conservate, sînt următoarele: diametru = 8,3 cm, cap de bour cu botul rotunjit, coarnele arcuite înăuntru şi steaua (cu cinci raze neregulate) între ele, soarele (rozetă cu cinci petale, în jurul unei mici calote) şi luna (crai nou) de o parte şi de alta a capului, într-un scut triunghiular cu marginile laterale rotunjite şi uşor inegale, înconjurat de şase lobi (cel inferior fiind asimetric faţă de vîrful scutului), cu cruciuliţe la capete, şi de tot atîtea cîmpuri umplute cu rombuleţe, iar în jurul emblemei, între două cercuri simple, legenda: † Печать Їѡ Алек<зандра* воеводъ> г(осподи)на Землѣ Молдавьскоі.

EDIŢII: J. Bogdan, *Album*, nr. 15 (facs.).

Costăchescu, *Doc. comunicate*, p. 170—172, şi *Doc.*, I, p. 64—66 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 18—19 (trad.).

---

[1] Şters.

[2] De la Оунгꙋрѣни (⟨Unguren⟩i) pînă aici, şters cu cerneală.

[3] Omis.

[4] конецъ („capătul"), neclar în orig.

[5] De la Хотары Оунгоурѣ<номъ> („hotarele Ungurenilor") pînă aici, şters cu cerneală.

[6] Rupt şi şters.

[7] Rupt.

25 **1409 (6917) aprilie 18, Suceava.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы[1], Александръ воевода, господарь Земли Молдавскои. Чиним знаменито, ис сим листом нашим, оусим кто на нь оузрит или его оуслышит(ъ), оже есмы оучинили зад(ꙋ)шїе д(ꙋ)шъ дѣлѧ переже с(вѧ)то почившїим предком и братїи наших(ъ) и за наше здравїе и дали есмы монастиреви С(вѧ)т(о)го Николы, што на Полѧны Сирѧтьском(ъ), ѡт(ъ) оусти Шоумоуза болота, що би никто смѣль ловити до хотара оже есть на Хетче.

www.dacoromanica.ro

Ѧ ешче есмъı дали томоу манастиреви мѣсто где любить собе садити виноград(ъ) и имати на[2] вѣкъı вѣчнъıѧ со оусимъ.

Ѧ на то, вѣра моѧ, въıше писанаго Ѧлекса<н>[3]дра воеводъı[4], и вѣра с(ъı)на моего, Романова, и вѣра пана Станислава Ротомпана и вѣра пана Хриникова, и вѣра[5] пана Жюржѧ, и вѣра пана Влада дворника, и вѣра пана Жюметате Їwна, и вѣра пана Сина Бърлича, и вѣра пана Негра дворника, и вѣра пана Ѡана дворника, и вѣра пана Брату<ла Ст>[6]раовичѧ, и вѣра пана Билчина, и вѣра пана Ѧцкова и вѣра пана Домонкуша столника, и вѣра пана Иліаша чашника, и вѣра пана Стана постелника и вистьѧрника и вѣра оусѣх(ъ) боѧръ молдавскъıхъ, и великъıх(ъ), и малъıх(ъ).

Ѧ по нашем(ъ) животѣ, кто имет(ъ) бъıти господарь оу земли нашои, или wт(ъ) братїи нашиx(ъ) ил(и) дѣти наши или wт(ъ) нашег(о) племене или бу(д)и кто, то имъ што бъı не порушили што есмъı дали тому мо<на>[3]стиреви С(вѧ)-т(о)го Николъı.

Ѧ на потвержені́е, велѣли есмъı нашему вѣрному Братѧи логоѳетю писати и привѣсити печат(ъ) к сему листу нашему.

Оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕѫзі априлиа ні.

† Din mila lui Dumnezeu, noi[1], Alecsandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi, că am făcut pomenire pentru sufletele sfîntrăposaţilor înaintaşilor şi fraţilor noştri şi pentru sănătatea noastră şi am dat mănăstirii Sfîntul Nicolae, care este în Poiana Siretului, bălţile de la gura Şumuzului, ca nimeni să nu cuteze să pescuiască pînă la hotarul care este la Hetce. Şi încă am mai dat acestei mănăstiri loc unde va dori ca să-şi sădească vie şi s-o aibă în[2] vecii vecilor cu totul.

Iar la aceasta este credinţa mea, a mai sus-scrisului Alecsa<n>[3]dru voievod[4], şi credinţa fiului meu, Roman, şi credinţa panului Stanislav Rotompan, şi credinţa panului Hrinco, şi[5] credinţa panului Giurgiu, şi credinţa panului Vlad vornic, şi credinţa panului Jiumetate Ion, şi credinţa panului Sin Bîrlici, şi credinţa panului Negru vornic, şi credinţa panului Oană vornic, şi credinţa panului Bratu<l St>[6]raovici, şi credinţa panului Vilcea, şi credinţa panului Iaţco, şi credinţa panului Domoncuş stolnic, şi credinţa panului Iliaş ceaşnic, şi credinţa panului Stan postelnic şi vistier şi credinţa tuturor boierilor moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în ţara noastră, sau din fraţii noştri sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau oricine, acela să nu le clintească ce am dat acestei mănăstiri a Sfîntului Nicolae.

Iar pentru întărire, am poruncit credinciosului nostru Bratei logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

În Suceava, în anul 6917 ⟨1409⟩, aprilie 18.]

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 112.

Orig., perg. (26 × 30,5 cm), pecete atîrnată, cu legenda deteriorată: † Пе<ча:ть> Їwан<ь> Иліа воевwдѣ господарѣ Земли Молдавскои***.

Cu o trad., din 1866 mai 26, de G. Peşiacov.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, LXXVIII/19, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 87—88.

Altă foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/89.

Prezenţa peceţii lui Ilie voievod la un act emis de Alexandru cel Bun se expiică fie prin resigilarea lui de către noul domn, datorită pierderii piesei originale (v. D. P. Bogdan, *O matrice*, p. 260), fie prin încercarea tardivă a beneficiarului sau a urmaşilor lui de a suplini în acest mod lipsa sigiliului iniţial.

www.dacoromanica.ro

EDIŢII: J. Bogdan, *Album*, nr. 16 (facs.); D. P. Bogdan, *op. cit.*, fig. 13, în afara textului (facs.);

Hăjdeu, *Arch. ist.*, I, 2, p. 11—12 (text slav, cu prescurtări, şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 69—71 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 19—20 (trad.).

---

[1] Pînă aici, scris de altă mînă, pe loc ras.

[2] De la Сиратьскомъ („Siretului") pînă aici, scris de altă mînă, pe loc ras.

[3] Omis.

[4] ... кса(н)дра воеводы („... csa⟨n⟩dru voievod") scris de altă mînă, pe loc ras.

[5] ра пана Хрникова и в ..., („panului Hrincu, şi"), scris de altă mînă, pe loc ras.

[6] Rupt.

26 — 1409 (6917) noiembrie 7, Suceava.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алексaндръ воевода, господарь Земли Молдавьскои. Чинимъ знаменито, нс симъ листомъ нашимъ, оусѣмъ кто на нь оузрить или его оуслышить, оже есмы оучинили зад(у)шїе д(у)шъ дѣлѧ предковъ нашихъ и за наше здоровье и дали есмы монастыреви с(вѧ)т(о)го Оузнес(е)нїа Х(ристо)ва, што на Немцишори, одно озеро на Прутѣ, на имѧ Лучїоулъ, николи непорꙋшенъ, на вѣкы вѣчныѧ.

А на то, вѣра нашего господства, выше писанного Алексaндра воеводы, и вѣра оусѣхъ боꙗръ молдавскыx(ъ).

Писан(ъ) оу Сочав(ѣ), в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцзї ноем(врїе) з, рукою Братѧю логоѳета.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alecsandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi, că am făcut pomenire pentru sufletele înaintaşilor noştri şi pentru sănătatea noastră şi am dat mănăstirii sfînta Înălţare a lui Hristos, care este la Nemţişor, un iezer pe Prut, anume Luciul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alecsandru voievod, şi credinţa tuturor boierilor moldoveni.

Scris la Suceava, în anul 6917 ⟨1409⟩ noiembrie 7, cu mîna lui Bratei logofăt.

Arh. St. Bucureşti, M-rea Neamţ, CII/1.

Orig., perg. (16,5 × 23 cm), pecete atîrnată, pierdută. Cu două copii după o trad. veche, una din prima jumătate a sec. al XIX-lea şi alta din 1829 martie 12.

O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/90. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 89, şi alta, din sec. al XVIII-lea, după o trad. veche, *ibidem*, CLXXV/2.

EDIŢII: Sacerdoţeanu — Bogdan, *Facs. slave*, pl. XII (facs.); D. P. Bogdan, *Acte false*, p. 71 (facs.);

Costăchescu, *Doc.*, I, p. 71—72 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 20 (trad.).

27 — 1409 (6917) noiembrie 18, Suceava.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алексaндръ воевода, господарь Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, нс симъ листомъ нашимъ, оусимъ кто на нь оузритъ или его оуслышитъ, оже есмы оучинили зад(у)шье д(у)шъ дѣлѧ предковъ нашиx(ъ) и за наше здоровье и дали есмы мыто Молдовицкое монастиреви Бл(а)говѣшенїю пр(ѣ)ч(и)стои Б(огороди)ци, што на Молдовици, оурикъ, со оусимъ доходом(ъ), на вѣкы вѣчныѧ.

www.dacoromanica.ro

Ѧ на то, вѣра нашего господства, выше писаннаго Ѧлександра воеводы, и вѣра пана Станислава Ротомпана, и вѣра пана Михаилашева, и вѣра пана Жюржѧ, и вѣра пана Жюметате Їѡна, и вѣра пана Негрина, и вѣра пана Ѡана дворинника Сочавьского, и вѣра пана Гринкова, и вѣра пана Сина Бырлича, и вѣра пана Влада Сирѧтского, и вѣра пана Спенина, и вѣра пана Влада дворника, и вѣра пана Шандришорова, и вѣра пана Ꙗцкова, и вѣра пана Стана Преоутеского, и вѣра пана Домонкуша столника, и вѣра пана Илїꙗша чашника, и вѣра пана Стана постелника и вистїарника, и вѣра пана Югшина и вѣра оусих(ъ) боꙗръ, и великых(ъ), и малых(ъ).

Ѧ по нашемъ животѣ, которыи имет(ъ) быти господарь оу нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи нашихъ или ѡт(ъ) братїи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене или будь кто, то имъ што бы не порушили нашего данїа. Ѧ кто имет(ъ) порушити, таковыи што вы былъ проклѧть ѡт(ъ) Г(о)с(под)а Б(ог)а, и ѡт(ъ) пр(ѣ)ч(и)стыѧ его м(а)т(е)рь, и ѡт(ъ) с(вѧ)т(ы)хь и верховных(ъ) в҃ї ап(о)ст(о)лъ, и ѡт(ъ) т҃иї с(вѣ)т(ы)хъ ѡт(ь)цъ Никеискых(ъ) и ѡт(ъ) оусихъ с(вѧ)т(ы)хъ и таковыи што бы былъ подобенъ Їоудѣ Їскарїѡтьскому, и проклѧтому Ѧрию и жидовомъ што рекли на Х(рист)а, сп(а)са нашего, кровь его на них(ъ) и на чѧдохъ ихъ.

Ѧ на потверженїе тѣмъ, велѣли есмы нашему вирному Братѣю логоѳетю писати и привѣсити печат(ъ) наша.

Оу Сочав(ѣ), в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃цзї ноемврѧ и҃ї.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alecsandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi, că am făcut pomenire pentru sufletele înaintaşilor noştri şi pentru sănătatea noastră şi am dat vama Moldoviţei mănăstirii Bunavestirea preacuratei născătoare de Dumnezeu, care este la Moldoviţa, uric, cu tot venitul, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alecsandru voievod, şi credinţa panului Stanislav Rotompan, şi credinţa panului Mihăilaş, şi credinţa panului Giurgiu, şi credinţa panului Jiumetate Ion, şi credinţa panului Negrea, şi credinţa panului Oană vornic de Suceava, şi credinţa panului Grinco, şi credinţa panului Sin Bîrlici, şi credinţa panului Vlad de la Siret, şi credinţa panului Spenea, şi credinţa panului Vlad vornic, şi credinţa panului Şandrişor, şi credinţa panului Iaţco, şi credinţa panului Stan Preutescul, şi credinţa panului Domoncuş stolnic, şi credinţa panului Iliiaş ceaşnic, şi credinţa panului Stan postelnic şi vistier, şi credinţa panului Iugşa şi credinţa tuturor boierilor, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în ţara noastră, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru sau oricine, acela să nu le clintească dania noastră. Iar cine le va clinti, unul ca acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, şi de preacurata lui maică, şi de cei 12 sfinţi şi de frunte apostoli, şi de cei 318 sfinţi părinţi de la Nicheia şi de toţi sfinţii şi unul ca acela să fie asemenea lui Iuda Iscarioteanul, şi blestematului Arie şi jidovilor care au strigat asupra lui Hristos, mîntuitorul nostru: sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor.

Iar pentru întărirea acestora, am poruncit credinciosului nostru Bratei logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră.

La Suceava, în anul 6917 <1409> noiembrie 18.

Muzeul judeţean Suceava, Inv. nr. 2145 (predat în custodia Muzeului de istorie al Republicii Socialiste România — Bucureşti (1902/III/1342) prin procesul verbal nr. 1967, din 19 decembrie 1970, sub nr. 33). Orig., perg. (33 × 36 cm), pecete atîrnată, cu legenda: † Печать Їѡ Ѧлезандра воеводъ г(осподи)на Землѣ Молдавьскоі.

www.dacoromanica.ro

Cu o trad., din 1771 aug., 16, de Vartolomei Măzăreanul arhimandrit al m-rii Solca, ibidem, inv. nr. 2 054; o trad. germ. din sec. al XVIII-lea cu data de zi: 11, după trad. precedentă, la Arh. St. Suceava, Fond M-rea Dragomirna, I/1; altă trad. germ. din sec. al XVIII-lea, ibidem, I/2.

Două foto., după orig., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, III/26 a şi b, şi una după trad. din 1771, ibidem, III/27; altă foto., după orig., la Bibl. Centrală Universitară Cluj, Inv. gen. nr. 3 301/1959. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 90—91.

EDIŢII: Калужняцки-Соболевски, *Кириловские рукописей*, pl. 115 (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 437 (facs.); *Ist. Rom.*, II, p. 391, fig. 120 (facs.); D. P. Bogdan, *Acte false*, p. 63 (facs); Wickenhauser, *Moldowiza*, p. 56 (trad. germ.); Bălan, *Noui doc. cîmpulungene*, p. 7—8 (trad., după trad. germ. a lui Wickenhauser); Costăchescu, *Doc.* I, p. 72—74 (text slav şi trad.): *D.I.R.*, A, I, p. 21 (trad.).

28 **1410 (6918) martie 15, Suceava.**

Tălmăcire din uric vechiu sîrbăsc de la Alexandru voievod, scris pe pergament, în Suceavă, la anul 6918 ⟨1410⟩ mart 15, în zioa Sfîntului Lazor, în sîmbăta a 6-le a Postului Mare.

Cu mila lui Dumnezău, noi, Alexandru voievod, domnu Ţării Moldovii. Înştiinţare facem, prin această carte a noastră, tuturor cui vor căuta pe dînsa ori cetindu-să o vor auzi-o, pentru acest adivărat credincios sluga nostru, dumnealui Domoncuş stolnic, şi fratele său Blaj şi Iacobu, fiul lui Gheleb Miclouş, ce au slujit ei mai înnainte sfînt odihniţilor domnilor ce au fost mai înnainte de noi cu dreaptă şi credincioasă slujbă, dar ⟨astăzi⟩[1] ne slujăsc noaî cu dreaptă şi credincioasă slujbă. Drep⟨t a⟩[1]ceia, noi, văzind a lor ce dreaptă şi credincioasă slujbă către noi, i-am miluit pe dînşii cu deosăbită milă, de le-am dat lor, în ţara noastră, a Moldovii, şasă[2] sate, pe Caşen şi pe Ohtuz[3], anume Stanişoreştii, şi Laslov[ov]ţii[4], şi Grozăştii şi Stoeneştii de la Vlicic⟨a⟩[5], cu toati hotarăle lor. Pe toate aceste di mai sus-scrisă li s-au dat lor uric cu tot venitul, în vecii vecilor, şi fiilor lor, şi nepoţilor, prestrănepoţilor, şi prestrănepoţilor de fii, şi fraţilor lor celor mai di aproape şi fiilor lor, nepoţilor, strănepoţilor şi prestrănepoţilor de fii, în vecii vecilor.

Şi spre aceasta iaste credinţa domnii noastre de mai sus numit, noi, Alixandru voievod, şi credinţa a fiilor noştri şi credinţa boerilor noştri: credinţa dumnisali Stanislav Rotompan, credinţa dumnisali Mihailaş, credinţa dumnisale Giurgea, şi credinţa dumnisali Ioan Jumătate, şi credinţa dumnisali (lipsă)[5], şi credinţa dumnisali Negrea vornic, (lipsă)[6], şi credinţa dumnisali Bîrliciu, şi credinţa dumnisali Vlad (lipsă)[5], şi credinţa dumnisale Spenea[c] (lipsă)[5], credinţa dumnisali Iugşan, şi credinţa dumnisali Procelnic Stoian, credinţa dumnisali Bratul Straovici, credinţa dumnisali Ilii paharnic, credinţa dumnisali Criste, credinţa dumnisali Stan postelnic şi vistiernic şi credinţa tuturor boerilor ai Moldaviei, mari şi mici.

Iar după viiaţa noastră, cine va fi domn ţării noastre, ori din fiii noştri ori din fraţii noştri ori din săminţiia noastră sau oricine va fi domn, acela să nu le strice lor daniia şi întăritura noastră, fiindcă noi le-am dat lor pentru a lor cea dreaptă şi credincioasă slujbă.

Şi spre întăritura tuturor acelor di mai sus-scrisă, am poroncit credinciosului nostru, dumnisali Bratéiu logofăt, să scrie şi pecetea noastră să o lege către această carte a noastră.

Bibl. Acad., LXIII/221. Trad. de Ioan Stamati pitar, autentificată de divan la 1829 iulie 4.

O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 96—97, şi un rez., de la mijlocul sec. al XIX-lea, ibidem, DCCCXCVII/180 (nr. 1).

www.dacoromanica.ro

EDIȚII: Rosetti, *Despre unguri*, p. 522 (trad., fără sfat); Iorga, *St. și doc.*, XVII, p. 69 (trad. prescurtată);
Costăchescu, *Doc.*, I, p. 77—78 (trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 22—23 (trad.).

---

[1] Loc rupt.
[2] Lectură greșită a traducătorului sau acesta nu a citit numele tuturor satelor?
[3] În loc de „Oituz".
[4] Adică „Lasläuți".
[5] Adică „Vilcic<a>".
[6] Mențiunea traducătorului.

29 — 1411 (6919) ianuarie 6, Suceava.

† Ⰿ(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеξандръ воевода, господарь Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, ис симъ листомъ нашимъ, оусѣмъ кто на нь оузрить или его оуслышитъ, оже есмы оучинили с нашимъ добрымъ оумысломъ и с нашою радою и оучинили есмы зад(у)шїе д(у)шъ дѣлѧ предковъ нашиχ(ъ) и за наше здравїе и дали есмы монастиреви Оуспенїю пр(ѣ)ч(и)стои Б(огороди)ци, што на Быстрици, два села, на имѧ Митюковци и Брашовци, со оусѣми своими старыми χотарми, оурикъ тому монастиреви, со оусѣмъ доχодомъ, на вѣкы вѣчныѧ.

А еще есмы дали оброкъ тому монастиреви, из нашего двора, на каждыи годъ цѣлыи, по десѧть бочокъ вина, и по десѧть колоды пшеничныχ(ъ) и по девѧть поставы Чеχъ, и игумену по единъ полъ поставъ сѣрого сукна. А еще, монастирь Боготиньскыи имаетъ слуχати ѡт(ъ) того монастирѧ. То оусе есмы дали тому монастиреви, на вѣкы вѣчныѧ.

А на то, вѣра нашего господства, выше писаннаго Алеξандра воеводы, и вѣра дѣтеи нашиχ(ъ) и вѣра нашиχ(ъ) болѧръ: вѣра пана Станислава Ротомпана, вѣра пана Миχаилова, вѣра пана Ѡана дворника Сочавского, вѣр<а пана>[1] Влада Сирѧтского и брата его, пана Крыстѧ чашника, вѣра пана Жюрж<ѧ Фратовского>[1] вѣра пана Влада дворника, вѣра пана Негрина, вѣра пана Жюм<етате Иѡн>[1]а, вѣра пана Былчина, вѣра пана Нестѧкова, вѣра пана Спенѧ Жюржа, <вѣра п>[1]ана Югшина, вѣра пана Стана Бырлича, вѣра пана Домонкуша столника, в<ѣ>[1]ра пана Стана постелника и вистїарника и вѣра оусѣχ(ъ) болѧръ молдавскыχ(ъ), и великыχъ, и малыχ(ъ).

А по нашемъ животѣ, которыи иметъ быти господарь оу нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи нашиχъ или ѡт(ъ) братїи нашиχъ или ѡт(ъ) нашего племене или будь кто, то имъ што быχу не порушили нашего данїа и нашего оутверженїа и оброкъ тыи што бы дали тому монастиреви. А коли которыи ѡтимет(ъ) наше данїе и наше оутверженїе и оброкъ тыи, то таковыи што бы былъ проклѧтъ ѡт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а, и ѡт(ъ) пр(ѣ)ч(и)стую его м(а)т(е)ръ, и ѡт(ъ) с(вѧ)т(ы)χъ и верχовныχ(ъ) в҃і ап(о)ст(о)лъ, и ѡт(ъ) т҃иі с(вѧ)т(ы)χъ ѡт(ь)цъ Никеискиχ(ъ), и ѡт(ъ) оусѣχъ с(вѧ)т(ы)χъ и таковыи што бы былъ подобенъ Юдѣ прѣдателю и проклѧтому Арию.

А на потверженїе, велѣли есмы нашему вѣрному Братѧю логоѳетю писати и привѣсити печать наша к сему листу нашему.

Оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃ц҃ѳ҃і генв(арїа) ѕ҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alecsandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am făcut cu bunul nostru cuget și cu sfatul nostru și am făcut pomenirea pentru sufletele înaintașilor noștri și pentru sănă-

www.dacoromanica.ro

tatea noastră şi am dat mănăstirii Adormirea preacuratei născătoare de Dumnezeu, care este la Bistriţa, două sate, anume Mitiucăuţi şi Braşăuţi, cu toate hotarele lor vechi, uric acestei mănăstiri, cu tot venitul, în vecii vecilor.

Şi încă am dat obroc acestei mănăstiri, de la curtea noastră, în fiecare an întreg, cîte zece buţi de vin, şi cîte zece coloade de grîu şi cîte nouă postavuri de Cehia, şi egumenului cîte un postav şi jumătate de stofă cenuşie.

Şi încă, mănăstirea de la Bohotin va asculta de această mănăstire. Toate acestea le-am dat acestei mănăstiri, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alecsandru voievod, şi credinţa copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Stanislav Rotompan, credinţa panului Mihail, credinţa panului Oană vornic de Suceava, credinţa ⟨panului⟩[1] Vlad de la Siret şi a fratelui său, pan Crîstea ceaşnic, credinţa panului Giurgi⟨u de la Frătăuţi⟩[1], credinţa panului Vlad vornic, credinţa panului Negrea, credinţa panului Jium⟨etate Ion⟩[1], credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Nesteac, credinţa panului Spenea Giurgiu, ⟨credinţa p⟩[1]anului Iugşa, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Domoncuş stolnic, credinţa panului Stan postelnic şi vistier şi credinţa tuturor boierilor moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în ţara noastră, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru sau oricine, acela să nu le clintească dania noastră şi întărirea noastră şi obrocul acesta să-l dea acestei mănăstiri. Iar cînd cineva va lua dania noastră şi întărirea noastră şi obrocul acesta, unul ca acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, şi de precurata lui maică, şi de cei 12 sfinţi şi de frunte apostoli, şi de cei 318 sfinţi părinţi de la Nicheia şi de toţi sfinţii şi unul ca acela să fie asemenea lui Iuda vînzătorul şi blestematului Arie.

Iar pentru întărire, am poruncit credinciosului nostru Bratei logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6919 ⟨1411⟩ ianuarie 6.

Bibl. Acad., Fotografii, XXIX/1.

Foto. după orig., perg. (23,5 × 28,5 cm), pecete atîrnată, pierdută; actul s-a aflat, pînă în 1940, la Chişinău, în posesia lui Paul Mihail.

O copie din 1817 august 17, după o trad. veche, cu data de zi: 5, ibidem, CLXXV/3. Alte foto.: una la Arh. St. Bucureşti, Fotografii, IX/1, şi trei, după Mihailovici, *Album* (v. EDIŢII), la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/91 a, b şi c.

EDIŢII: Mihailovici, *Album*, pl. I (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 438 (facs.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 80 (rez., după copia din 1817, semnalată în *Creşterea colecţiunilor*, 1915, p. 58); Mihailovici, *Opt. doc.*, p. 194—196 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 23—24 (trad.).

---

[1] Rupt.

30 — 1411 (6919) septembrie 22, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б⟨ожїею, м⟩[1]ы, Александръ воевода, господарь Земли Молдавскои. Чинимъ зна⟨ме⟩[1]нито, симъ нашимъ листомъ, оусимъ кто на нь оузритъ или его оуслъишить, оже есмы дали Шолданъ Петрови и женѣ его, дочери пана Жули, и дѣтемъ имъ и брату его, Миклоушеви, едно село на Шумузи, на имѧ Тамръташовци. А еще дали есмы ему и женѣ его, дочери пана Жули, и дѣтемъ имъ, едно село, на имѧ на Дупелнои Могылъі. То, имъ, оулнкъ со

www.dacoromanica.ro

оусимъ доходомъ, на вѣкы вѣчныа. А оу тото село, што на Дупелион Могы-лы, братъ его, Миклоѹшъ, не имаетъ ни ѡдно дѣло.

А ѿ(ъ) того села, што са словетъ Тамрътташовци, оузали есмы пать дворы татаръ и дали есмы ихъ монастиревиі С(ва)т(о)го Николы ѿ(ъ) Поланы.

А хотарь тѣмъ селомъ, по старомоу хотароу, со оусихъ сторонъ.

А на то, вѣра нашего господства, выше писаннаго Александра воеводы, и вѣра дѣтеи нашихъ и вѣра наших(ъ) боıаръ: вѣра пана Станїслава Ротомпана, вѣра пана Михаилашева, вѣра пана Жюржа дворника, вѣра пана Влада Сиратъского и брата его, пана Кръста чашника, вѣра пана Ѡана дворника, вѣра пана Влада дворника, вѣра пана Негрина, вѣра пана Гринкова, вѣра пана Нестакова, вѣра пана Вилчина, вѣра пана Сина Бырлича, вѣра пана Спенина, вѣра пана Югшина, вѣра пана Братула Страовича, вѣра пана Стана Бырлича, вѣра пана Домонкуша столника, вѣра пана Стана постелника и вистїıарника и вѣра оусѣх(ъ) боıаръ молдавскых(ъ).

А по нашемъ животѣ, которыи иметъ быти господаръ оу нашеи земли, или ѿ(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѿ(ъ) братїи наших(ъ) или ѿ(ъ) нашего племене или будь кто, то имъ што быхоу не порушили нашего данїа и нашего оутверженьа занюже есмы имъ дали за правую и за вѣрную ихъ службу.

А на потверженїе тѣмъ оусѣм(ъ), велѣли есмы нашемоу вирномоу Братаю логоѳетю писати и привисити печат(ъ) наша к семоу листоу нашемоу.

Оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцѳї сектав(рїа) кв.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alecsandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi, că am dat lui Şoldan Petru şi femeii lui, fiica panului Giulea, şi copiilor lor şi fratelui său, Miclouş, un sat pe Şumuz, anume Tamîrtaşăuţi. Şi încă i-am dat lui şi femeii lui, fiica panului Giulea, şi copiilor lor un sat, anume la Movila Găunoasă. Aceasta să le fie uric, cu tot venitul, în vecii vecilor. Iar în acest sat, care este la Movila Găunoasă, fratele său, Miclouş, să nu aibă nici o treabă.

Şi din acest sat, care se numeşte Tamîrtaşăuţi, am luat cinci curţi de tătari şi le-am dat mănăstirii Sfîntul Nicolae din Poiană.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, din toate părţile.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alecsandru voievod, şi credinţa copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Stanislav Rotompan, credinţa panului Mihăilaş, credinţa panului Giurgiu vornic, credinţa panului Vlad de la Siret şi a fratelui său, pan Cristea ceaşnic, credinţa panului Oană vornic, credinţa panului Vlad vornic, credinţa panului Negrea, credinţa panului Grinco, credinţa panului Nesteac, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Sin Bîrlici, credinţa panului Spenea, credinţa panului Iugşa, credinţa panului Bratul Straovici, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Domoncuş stolnic, credinţa panului Stan postelnic şi vistier şi credinţa tuturor boierilor moldoveni.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în ţara noastră, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru sau oricine, acela să nu le clintească dania noastră şi întărirea noastră, pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

Iar pentru întărirea tuturor acestora, am poruncit credinciosului nostru Bratei logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6919 ⟨1411⟩, septembrie 22.

www.dacoromanica.ro

Arh. St. Iaşi, CCCXL/62. Orig., perg. (21 × 32,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.

Două foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/92 şi III/148, şi una la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/8. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 112—113.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 439 (facs.); Ghibănescu, *Un uric din 1410*, p. 465—467 (text slav şi trad., cu anul socotit în stilul de 1 septembrie); idem, *Surete*, I, p. 1—3 (text slav şi trad.); V. Costăchescu, *Ist. Folticeni*, p. 310 (trad. după Ghibănescu, *Surete*); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 92—93 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 27—28 (trad.).

---

[1] Rupt.

31 — 1411 (6919) septembrie 22, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жиею, мы, Александръ воевода, господарь Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, симъ нашимъ листомъ, оусѣмъ кто на нь оузрить или его оуслышитъ, оже есмы оузѧли ѿт(ъ) Тамрътташовци, ѿт(ъ) Шꙋмꙋза, пѧ҆ть дворы татаръ, с волею Шолданъ Петровꙋ, и дали есмы ихъ монастиреви С(вѧ)т(о)го Николы ѿт(ъ) Полѧны ѿтинꙋдъ, со оусимъ, николи, то, непорꙋшено, томꙋ монастиреви, на вѣкы вѣчныѧ.

А на то, вѣра нашего господства, выше писаннаго Александра воеводы, и вѣра дѣтеи нашиx(ъ) и вѣра нашихъ боѧръ: вѣра пана Станислава Ротомпана, вѣра пана Жюржѧ дворника, вѣра пана Влада Сирѧтского и брата его, пана Кръстѧ чашника, вѣра пана Гринкова, вѣра пана Ѡана дворника, вѣра пана Влада дворника, вѣра пана Негрина, вѣра пана Нестѧкова, вѣра пана Вилчина, вѣра пана Сина Бырличѧ, вѣра пана Спенина, вѣра пана Шандришорова, вѣра пана Братꙋла Страович(а), вѣра пана Югшина, вѣра пана Петра Оурѧкли, вѣра пана Илїꙗшева, вѣра пана Домонкꙋша столника, вѣра пана Стана Бырлїчѧ, вѣра пана Прочелника Стоꙗна, вѣра пана Стана постелника и вистїꙗрника и вѣра оусѣx(ъ) боѧръ молдавскыx(ъ), и великыx(ъ), и малыx(ъ).

А при нашемъ животѣ или по нашемъ животѣ, которыи иметъ быти господаръ оу нашеи земли или ѿт(ъ) дѣтеи нашихъ или ѿт(ъ) братїи нашиx(ъ) или ѿт(ъ) нашего племене или бꙋдь кто, то што бы ѡни не порꙋшили нашего данїꙗ и нашего оутвержењїꙗ што есмы дали томꙋ выше писанномꙋ монастиреви. А кто иметъ то порꙋшити, таковыи што бы был(ъ) проклѧть ѿт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а, и ѿт(ъ) пр(ѣ)ч(и)стꙋю его м(а)т(е)рь, и ѿт(ъ) с(вѧ)т(ы)хъ и верховныхъ ві҃ ап(о)ст(о)лъ, и ѿт(ъ) тиі҃ с(вѣ)т(ы)хъ ѿт(ь)цъ Никеискиx(ъ) и ѿт(ъ) оусиx(ъ) с(вѧ)т(ы)хъ и таковыи што бы былъ подобенъ Їюдѣ прѣдателю и проклѧтомꙋ Арїю и жидовомъ што рекли на Христа: кровь его на ниx(ъ) и на чадохъ ихъ.

А на потвержењїе, велѣли есмы нашемꙋ вирномꙋ Братѧю логоѳетю писати и привѣсити печат(ъ) наша к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Оу Сочавѣ, в лѣто шестотысѧчное ц҃ѳі, м(ѣ)с(ѧ)цѧ сектебрѧ, оу двадесѧте и вторыи д(ь)нь.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alecsandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi, că am luat din Tamîrtaşăuţi, de la Şumuz, cinci curţi de tătari, cu voia lui Şoldan Petru, şi le-am dat mănăstirii Sfîntul Nicolae din Poiană pe deplin, cu totul, neclintit, acestea, niciodată, acestei mănăstiri, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alecsandru voievod, şi credinţa copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Stanislav Rotompan, credinţa panului Giurgiu vornic, credinţa pa-

www.dacoromanica.ro

nului Vlad de la Siret şi a fratelui său, pan Crîstea ceaşnic, credinţa panului Grinco, credinţa panului Oană vornic, credinţa panului Vlad vornic, credinţa panului Negrea, credinţa panului Nesteac, credinţa panului Vilcea, credinţa panului Sin Bîrlici, credinţa panului Spenea, credinţa panului Şandrişor, credinţa panului Bratul Straovici, credinţa panului Iugşa, credinţa panului Petru Ureacle, credinţa panului Iliiaş, credinţa panului Domoncuş stolnic, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Procelnic Stoian, credinţa panului Stan postelnic şi vistier şi credinţa tuturor boierilor moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar în timpul vieţii noastre sau după viaţa noastră, cine va fi domn în ţara noastră, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru sau oricine, aceia să nu clintească dania noastră şi întărirea noastră pe care am dat-o acestei mănăstiri mai sus—scrise. Iar cine va clinti aceasta, unul ca acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, şi de preacurata lui maică, şi de cei 12 sfinţi şi de frunte apostoli, şi de cei 318 sfinţi părinţi de la Nicheia şi de toţi sfinţii şi unul ca acela să fie asemenea lui Iuda vînzătorul şi blestematului Arie şi jidovilor care au strigat asupra lui Hristos: sîngele lui, asupra lor şi asupra copiilor lor.

Iar pentru întărire, am poruncit credinciosului nostru Bratei logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul şase mii 919 ⟨1411⟩, luna septembrie, în a douăzeci şi doua zi.

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 113. Orig., perg. (26,5 × 43 cm), pecete mică atîrnată, cu legenda: † Пєчать Ꙗлєксандра воєводы.

Cu o trad., din 1796 iunie 24, de Andrei Tălmaci căpitan.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, LXXVIII/22, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 110—111.

EDIŢII: J. Bogdan, *Album*, nr. 17 (facs.); Hăjdeu, *Arch. ist.*, I, 2, p. 12 (text slav, cu prescurtări şi trad., cu data socotită în stilul de 1 septembrie); Iorga, *Anciens doc.*, I, p. 244—245 (text slav, după Hăjdeu, şi trad. franc., cu data socotită în acelaşi stil); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 95—96 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 28—29 (trad.).

32 — 1412 (6920) februarie 19, Suceava.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїєю, мы, Ꙗлєксандръ воєвода, господарь Зєм<лн Молдавскон. Чннмъ>[1] знамєннто, снмъ нашнмъ лнстомъ, оусѣмъ кто на нь оузрнтъ нлн єго оуслышнтъ, ожє тогъ нстнннын Романъ дїакъ, с(ы)нъ <Станнслава>[2] ѡт(ъ) Нѣмца, служнлъ пєрєжє с(вѧ)топочнвшїнмъ прєдкомъ нашнм(ъ) правою н вѣрною служвою, а д(ь)нєс(ъ) служнть намъ правою н вѣрною служ<вою. Тѣмъ>[1] мы, вндѣвшє єго правую н вѣрную службу до нас(ъ), жаловалн єсмы єго особною м(н)л(о)стїю, далн єсмы єму оу нашєн Зємлн Молдавскон, <два сєла>[1] на Сланомъ Тазловѣ, на нмѧ Долєштїн н Лєѡнтннєштїн. То, єму, оурнкъ, со оусѣмъ доходомъ, на вѣкы вѣчныѧ, н дѣтємъ єго, н брату <єго, Тудору>[3], н дѣтємъ єго н пєрвымъ поколѣнїємъ нмъ, н оунучатомъ нмъ, н праоунучатомъ нмъ н прашюрѧтомъ нмъ, на вѣкы вѣчныѧ.

Ꙗ хотаръ <тѣмъ сєломъ>[1], ѡт(ъ) Ꙗрдєва, ѡт(ъ) Тазлова, ѡт(ъ) воды, по сєрєдъ тополїѧ, на кран тополїѧ, пнвннца, ѡт(ъ) пнвннцн простѣ на в:рхъ дѣла, могнла, та, дѣломъ, <на єдну>[1] крушѧ, могыла, ѡт(ъ) тон могылы, чєрєсъ потокъ, на другы дѣлъ, могыла, ѡт(ъ) тон могылы, дѣломъ, гдє сѧ стаєтъ хотарь Чнрцѣ Станномъ, мо<гыла>[1], ѡт(ъ) толѧ на Борзннъ хотарь, могыла, ѡт(ъ) толѧ простѣ оу потокъ, на бєрєзѣ, могыла, та, потокомъ <д>[1]олу,

www.dacoromanica.ro

ѡт(ъ) Игната простѣ полемь, ниже Мел<и, на у>[1]стїе потока, та, потокомъ горѣ, на верхъ дѣла, та, по верхъ дѣла долу, до противъ старои пивници. То, ему, весь хотаръ.

А на то, вѣра нашего <господства>[1], выше писаннаго Александра воеводы, и вѣра дѣтеи нашихъ(ъ) и вѣра нашихъ боꙗръ: вѣра пана Станислава Ротомпана, вѣра пана Михаилашева, вѣра пана Оана дворника Сочавского, вѣра пана Влада Сирѧтского и брата его, пана Кръстѧ чашника, и вѣра пана Жюржа Фратовского, и вѣра пана Жюметате Їѡна, вѣра пана Влада дворника, вѣра пана Негра дворника, вѣра пана Шандришорова, вѣра пана Братула Страовичѧ, вѣра пана Вилчина, вѣра пана Спенина, вѣра пана Югшина, вѣра пана Илїаша, вѣра пана Прочелника Стоꙗна, и вѣра пана Стана Бырли<чѧ>[1], и вѣра пана Домонкуша столника, вѣра пана Ѡлексина, вѣра пана Стана вистиꙗрника, и вѣра пана Оурѧкле Петра и вѣра оусѣхъ <боꙗръ нашихъ мол>[1]давскыхъ(ъ).

А по нашемъ животѣ, которыи иметъ быти господарь оу нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи нашихъ(ъ) или ѡт(ъ) нашихъ(ъ) братїи или ѡт(ъ) <нашего>[1] племене или боудь кто, то имъ што быху не порушили нашего данїѧ и нашего оутвержєнїѧ зануже есмы имъ дали за правую и за вѣрн<у>[1]ю его слѹжбоу.

А на потвержєнїе имъ, велѣли есмы нашему вѣрному Братѧю логоѳетю писати и привѣсити печать наша к сему листу нашему.

У Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ЅѮК, м(ѣ)с(ѧ)цѧ феврарѧ, оу ѳ҃ї д(ь)нь.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alecsandru voievod, domn al Ţării ⟨Moldovei. Facem⟩[1] cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi, că acest adevărat Roman diac, fiul lui ⟨Stanislav⟩[2] de la Neamţ, a slujit mai înainte sfîntrăposaţilor înaintaşilor noştri cu dreaptă şi credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă sluj⟨bă. De aceea⟩[1], noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebită milă, i-am dat în ţara noastră, Moldova, ⟨două sate⟩[1] pe Tazlăul Sărat, anume Doleştii şi Leontineştii. Aceasta să-i fie lui uric, cu tot venitul, în vecii vecilor, şi copiilor lui şi fratelui ⟨său, Tudor⟩[3], şi copiilor lui, şi celor dintîi coborîtori ai lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor, în vecii vecilor.

Iar hotarul ⟨acestor sate⟩[1] să fie de la Ardeoa, de la Tazlău, din apă, prin mijlocul plopilor, la marginea plopilor, o pivniţă, de la pivniţă drept la vîrful dealului, o movilă, apoi, pe deal, ⟨la un⟩[1] păr, o movilă, de la acea movilă, peste pîrîu, pe alt deal, o movilă, de la acea movilă, pe deal, de unde se întîlneşte cu hotarul lui Cirţă Stan, o mo⟨vilă⟩[1], de acolo la hotarul lui Borzea, o movilă, de acolo drept la pîrîu, la mal, o movilă, apoi, pe pîrîu în jos, de la Ignat drept pe cîmp, mai jos de Cridă, ⟨la⟩[1] gura pîrîului, apoi, în sus pe pîrîu, la vîrful dealului, apoi, pe vîrful dealului în jos, pînă în faţa pivniţei vechi. Acesta îi este tot hotarul.

Iar la aceasta este credinţa ⟨domniei⟩[1] noastre, a mai sus-scrisului Alecsandru voievod, şi credinţa copiilor noştri, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Stanislav Rotompan, credinţa panului Mihăilaş, credinţa panului Oană vornic de Suceava, credinţa panului Vlad de la Siret şi a fratelui său, pan Crîstea ceaşnic, şi credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi, şi credinţa panului Jiumetate Ion, credinţa panului Vlad vornic, credinţa panului Negru vornic, credinţa panului Şandrişor, credinţa panului Bratul Straovici, credinţa panului Vilcea, credinţa panului Spenea, credinţa panului Iugşa, credinţa panului Iliaş, credinţa panului Procelnic Stoian, şi credinţa panului Stan Bîrli⟨ci⟩[1], şi credinţa panului Domoncuş stolnic, credinţa panulu Olexa,

www.dacoromanica.ro

credinţa panului Stan vistier, şi credinţa panului Ureacle Petru şi credinţa tuturor ⟨boierilor noştri mol⟩[1]doveni.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în ţara noastră, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul ⟨nostru⟩[1] sau oricine, acela să nu le clintească dania noastră şi întărirea noastră pentru că le-am dat pentru dreapta şi pentru credincioasa lui slujbă.

Iar pentru întărirea lor, am poruncit credinciosului nostru Bratei logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6920 ⟨1412⟩, luna februarie, în 19 zile.

După „Întregiri", p. 245. Facs., după orig., perg. (42 × 28 cm), rupt la îndoituri, pecete atîrnată, pierdută; actul se păstra în colecţia de acte a bibliotecii fostului Inst. de ist. a vechiului drept românesc.

O foto., după „Întregiri", la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/203. O copie după orig. şi alta după trad. din 1804 (v. mai jos), de St. Nicolaescu, la Arh. St. Bucureşti, ms. nr. 1 252 (Copii particulare), f. 1—4. O trad., din 1799 februarie 4, de Ioniţă Stamate căpitan, la Arh. St. Iaşi, CLXIV/2, şi alta, din 1804 iulie 9, de Pavel Debrici polcovnic, la Bibl. Acad., DCXXXIV/1; o trad. a hotarnicei într-un doc. cu rezumatele tuturor actelor privitoare la aceste sate, din prima jumătate a sec. XIX, ibidem, MDLXXIV/32 (nr. 1).

EDIŢII: Berechet, *Un act din 1412*, p. 142—145 (text slav. cu trad. edit. şi trad. din 1804); *D.I.R.*, A, I, p. 29—30 (trad., după Berechet, completată după trad. din 1804).

---

[1] Rupt şi şters.
[2] Rupt şi şters; întregit după trad. din 1799 februarie 4.
[3] Rupt şi şters; întregit după trad. din 1804 iulie 9.

33 — 1412 (6920) aprilie 3.

Un suret di pe ispisocul din 6920 ⟨1412⟩ aprilie 3, a domnului Alicsandru voevod, prin cari ispisoc să arată cum au miluit pe adevărată şi credincioasă sluga domniei sale Coman săn Galiş, în pământul Moldovii, un loc pustiiu[1], să-ş facă lui un sat, podmii[2] Başeu.

Şi hotarul acelui sat, pe undi au umblat întâi Başeul, la o fântână, iar di la fântână drept la codru, şi de la acea fântână ⟨de⟩[3] vale, pe părăul Başeului, până în Părăul Albu, iar de la Părăul Alb în sus, la codru, arătând că acesta esti a lui tot hotarul şi că au fost hotarnici Giurge Fratovschii şi Tobuciu.

Marturi[4]: „feciorii noştri"; boeri: Stan[5], Mihailaş, Ioan vornic de Suceava, Vlad şi fratele lui, Cărste, Jurje Fratovschi , Ionaşco Jumătate, Brăescul ... [7] Vlad, Necre vor⟨ni⟩c, Şendre, Bratul Straovici, Velciu[9], Itşină[10] ... [7] Stan Bărlici, Stoian postelnic[11], Olecşin[12], Stan vistiernicul.

După Iorga, *St. şi doc.*, V, p. 530—531. Rez. într-un act din 1804 octombrie 15, completat cu extrase dintr-o trad. veche; ambele acte se păstrau în arh. familiei Al. Callimachi.

Alt rez. în hotarnica satului Lişna, din 1804 septembrie 26, la Arh. St. Dorohoi, cond. moşiei Lişna şi Mlenăuţi, din 1856. O copie, de I. Bogdan, după Iorga, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 114, şi un rez., tot din 1804 septembrie 26, ibidem, MCCX/1 (f. 3v.-4r.).

ALTE EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XXII, p. 86 (rez. din 1800); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 97 (rez. din 1804, completat cu extrase din trad. veche, după Iorga); *D.I.R.*, A, I, p. 30 (text, după Costăchescu).

---

[1] În trad. veche a actului: „o sălişte pustie, să ş-o îngrădească el şie ace sălişte, cu uric şi cu toate veniturile".
[2] Greşit, pentru *podli* = lîngă.
[3] Întregit de N. Iorga.
[4] Sfatul domnesc, după traducerea menţionată.

www.dacoromanica.ro

5 În loc de: Stanislav Rotompan.
6 De la Frătăuţi.
7 Loc gol în textul editat.
8 În loc de: Negre.
9 În loc de: Vîlcea.
10 În loc de: Iugşa.
11 În loc de: Procelnic.
12 În loc de: Olexa.

34 — 1412 (6920) aprilie 5, Suceava.

† М(и)л(о)<с>[1]тїю б(о)жїею, мы, Александръ воевода, господарь Земли Молдавскои. Чиним знаменито, сим листом нашим, оусѣм кто на нь оузрить или его оуслъшить[2] чтоучи, оже тотъ истинный слуга нашь, Жоурка Драготескоулъ, слоужилъ нам право и вѣрною службую. Тѣмъ, мы, видѣвше его правую и вѣрную службу до насъ, жаловали есмы его особною нашею м(и)-л(о)стїю и дали есмы емоу оу нашеи земли, оу Молдавскои, двѣ селѣ, на имѧ Володовци и Вышнѧа[2] Чернавъка, противъ[3] Топоровци. То емоу да естъ оурикъ, со оусѣм доходомь, на вѣкы вѣчныѧ, и дѣтем его, и оуночатом его, и братїам его, и пра<оу>[1]ноучатом его и працюрѧтом(ъ) его, на вѣкы вѣчныѧ.

А хотарь тъмь[2] двом селомъ, коуда хотарили и оуживали из вѣка.

А на то, вѣра наша, въше[2] писанного Александра воеводы, и вѣра дѣтеи нашиχ(ъ), вѣра пана Станислава Ротомпана, вѣра пана Михаилаша, и вѣра пана Ѡана дворника, вѣра пан(а) Журжа Фратовского, вѣра пана Жуметатевича, вѣра пана Влада дворника, вѣра пана Негра, вѣра пана Гринкова, вѣра пана Нестѧкова, вѣра пана Шандрова, вѣра пана Братоула Страовича, вѣра пана Югшїна, вѣра пана Оурѧкле Петра, вѣра пана Илїꙗша, вѣра пана Прочѧлника Стоꙗна, вѣра пана Олексена, вѣра пана Домонкоуша столника, вѣра пана Стана вистиꙗрника и вѣра оусѣχ(ъ) боѧръ молдавскыχ(ъ).

А по нашем(ъ) животѣ, которыи иметъ быти[2] господарь[4] оу нашеи земли или ѡт(ъ) дѣтии нашиχ(ъ) или ѡт(ъ) братїи нашиχ(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене или боудь кто, то имъ що быχу не порушили нашего даниѧ и нашего оутвер-женїѧ зануже есмъ[2] емоу дали за правоую и за вѣрную его служвоу.

А на потверженне томоу въсемоу, велѣли есмы нашему вѣрномꙋ Братею логоѳетꙋ писати и привѣсити печатъ наша к семꙋ листоу нашемоу.

Оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦК, м(ѣ)с(ѧ)цѧ априлїꙗ Є.

<Pe verso, însemnare contemporană>: † Журка Драготескꙋл(ъ).

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alecsandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Giurca Dragotescul, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat în ţara noastră, în Moldova, două sate, anume Volodăuţii şi Cernauca de Sus, în dreptul Toporăuţilor. Aceasta să-i fie lui uric, cu tot venitul, în vecii vecilor, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi fraţilor lui, şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor două sate să fie pe unde au hotărnicit şi au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa noastră, a mai sus-scrisului Alecsandru voievod, şi credinţa copiilor noştri, credinţa panului Stanislav Rotompan

www.dacoromanica.ro

credința panului Mihăilaș, și credința panului Oană vornic, credința panului Giurgiu de la Frătăuți, credința panului Jumetate, credința panului Vlad vornic, credința panului Negru, credința panului Grinco, credința panului Nesteac, credința panului Șandru, credința panului Bratul Straovici, credința panului Iugșa, credința panului Ureacle Petru, credința panului Iliiaș, credința panului Procelnic Stoian, credința panului Olecsa, credința panului Domoncuș stolnic, credința panului Stan vistier și credința tuturor boierilor moldoveni.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, sau din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru sau oricine, acela să nu le clintească dania noastră și întărirea noastră pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru întărirea tuturor acestora, am poruncit credinciosului nostru Bratei logofăt să scrie și să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6920 ⟨1412⟩, luna aprilie 5.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: † Giurca Dragotescul.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varșovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 307. Orig., perg. (32,9 × 24,4 cm), pecete atîrnată, pierdută; după o planșă de la Bibl. Acad., Fotografii, V/13, legenda era următoarea: † Печать Їωанъ Илїа воєвωдѣ господарѣ Землн Молдавскон *** (v. și D. P. Bogdan, *O matrice*, p. 260).

Trei foto., la Bibl. Acad., Fotografii, V/13, XXIII/15 și XLVIII/3, și două copii, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 115—116 și 117—118. O foto., la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, II/93, și alta la Arh. St. București, Colecția Fotocopii Polonia, I/5.

Pentru prezența peceții lui Iliaș voievod la un act emis de cancelaria tatălui său, Alexandru, v. comentariile de la doc. nr. 25. În același sens, v. și D. P. Bogdan, *op. cit.*, p. 260.

EDIȚII: *D.I.R.*, A, I, p. 440 (facs.); Kałužniacki, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, p. 832—833 (text slav și trad. lat.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 98—99 (text slav și trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 30—31 (trad.).

---

[1] Omis.
[2] Așa în orig. (ъ pentru ы).
[3] рот, scris peste o ștersătură.
[4] ь, făcut din є.

35 1413 (6921) iulie 6, Suceava.

⟨† Mit göttlicher Verleitung⟩[1], Wir, Alexander, wahrer Christ und Fürst der Moldau thun mittelst gegenwärtigen fürstlichen Brief Jedermann der ihn lesen oder lesend hören wird kund und zu wissen wienach wir von unserem freyen Willen und treuen Herzen der Frau Anastasie unserer Schwiegermutter das Dorf Gros-Koczmann mit aller dazugehörigen Dörfern genannt Suchoverkul, Hlivestie, Davideucz mit allen dazugehörigen Gründen bis unter das Dorf Wallewa, dann gegen Wallewa bis an den sogenannten Wald Dumbrawa in so lange sie lebt zum Besitze gegeben.

Nach ihren ableben aber sollen alle diese obgedachte Dörfer unter der Besitz des Radauczer Bissthums dem heiligen Nicolao zugehören allwo unsere Voreltern begraben liegen als eigenthümliche Gütter verbleiben damit das heilige Bissthum die Einkünfte von selben auf ewig genüssen möge.

Über das ist die Beglaubigung meiner Herrlichkeit obgedachten Fürstens Alexanders guten Christens dann die Beglaubigung aller unserer gross-und kleiner Bojaren: Stanislaw Rotopan, Mihalacж, i Wlad Wornik und Paharnick[2],

www.dacoromanica.ro

Ivan Wornick, Juschin, Illisch, Stan Bablicz[3] (sic)[4] Dsurdsiu, und die Beglaubigung aller moldauischen Bojaren.

Folglich solle jener der nach unserem Ableben mit göttlicher verleihung als Fürst dowälht, wird, unseren gegenwärtigen Geschenk und Bestättigungsbrief nicht abändern oder Kassiren sondern solchen auf gleiche weise bestättigen. Jener aber, der dieser Geschenk venichten wollte, solle von unseren allmächtigsten Gott Iesus Christus, denn von seiner heil⟨ige⟩. Mutter Jungfrau Maria, so vie auch von dener 12 Aposteln und 318 Lislig aus Nikia verflucht sein, und solle dem Juda, der unseren Gott verkunft hat, gleich sein, und solle derselbe mit dem dregsnahl verdenunten Arie theil nehmen.

Zu wenen desto mehrerem Beglaubig — und Daröbaltung (?)[4] Leben wir unserem gehmen Bojaren Brate [al treille] logofeth[5] befohlen dass er diesen Brief ...[6] und noter fü⟨r⟩stliches Petshatt (?)[4] beydrücken solle.

So geschehen zu Szuczava am 6ten July 6921 ⟨1413⟩.

Fără numele traducătorului „ex arhivo bellico“[7].

⟨† Din mila lui Dumnezeu⟩[1], noi, Alexandru, adevărat creştin şi domn al Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a domniei mele, tuturor celor care o vor citi sau o vor auzi citindu-se, că de bunăvoia noastră şi cu inimă credincioasă am dat în stăpînire, cît va trăi, doamnei Anastasia, soacra noastră, satul Coţmanul Mare, cu toate cătunele ce ţin de el, anume Suhoverhul, Hliveşti, Davidăuţi, cu toate locurile ce ţin de ele, pînă sub satul Valeva, apoi împotriva Valevei pînă la pădurea care se cheamă Dumbrava.

Iar după trecerea ei din viaţă, toate aceste mai sus-numite sate să fie în stăpînirea Episcopiei de Rădăuţi, a Sfîntului Nicolae, unde sînt îngropaţi moşii noştri, şi să rămînă ca bunuri ale sale, pentru ca sfînta Episcopie să se bucure de venitul lor în veci.

Şi la aceasta este credinţa domniei mele, a sus-scrisului domn Alexandru, creştin bun, şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici: Stanislav Rotompan, Mihăilaş şi Vlad vornic şi paharnic[2], Ion vornic, Iugşa, Iliaş, Stan Bîrlici[3], Giurgiu şi credinţa tuturor boierilor moldoveni.

Iar după viaţa noastră, acela care va fi ales din mila lui Dumnezeu ca domn să nu schimbe sau să strice această danie şi întăritură a noastră, ci la fel să o întărească. Acela însă care ar vrea să strice această danie a noastră să fie blestemat de domnul nostru atotputernic Isus Hristos, şi de preacurata lui maică, fecioara Maria, şi de cei 12 apostoli şi de cei 318 părinţi de la Nicheia şi să fie asemenea lui Iuda, vînzătorul domnului nostru, şi să aibă parte cu de trei ori blestematul Arie.

Iar pentru mai multă încredinţare şi întăritură, am poruncit credinciosului nostru boier, Bratei [al treilea] logofăt, ca să scrie această carte ... [6] şi să lege pecetea noastră domnească.

La Suceava, în anul 6921 ⟨1413⟩, luna iulie 6.

Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 119—120. Copie, de I. Bogdan, după o trad. de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea ce se afla la Lvov, Acta Czołowski. Cu o trad. rom., de acelaşi, ibidem, f. 121.

EDIŢII: Dan, *Episc. Rădăuţi*, p. 191—192 (extras germ., după I. Bogdan, şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 101—102 (trad. după I. Bogdan); *D.I.R.*, A, I, p. 31—32 (trad. după Costăchescu).

---

[1] Întregirea lui I. Bogdan.
[2] Paharnic era în această vreme Cristea, fratele lui Vlad vornic.
[3] Probabil greşit, pentru „Stan Bîrlici“.
[4] Aparţine lui I. Bogdan.
[5] Aşa în text.
[6] Loc gol în text.
[7] Menţiunea lui I. Bogdan.

www.dacoromanica.ro

Cu mila lui Dumnezeu, Io Alexandru voievod, domn Ţării Moldaviei. Facem ştire, cu această a noastră carte, tuturor cine va videa-o sau cetindu-să va auzi-o, că această drept sluga noastră, giupînul Şandrul, au slujit mai înnainte la răposaţii niamurile noastre cu dreptate şi credincioasa sa slujbă, şi acum asămenea slujăşte şi noao cu dreptate şi credincioasa sa slujbă. Pentru aceia, văzînd noi cu dreptate şi credincioasă slujbă, l-am miluit pre dînsul cu osăbita a noastră milă şi i-am dat lui, în pămîntul nostru, a Moldovii, un sat, anume Muntenii Scutaşi, unde iaste cniaz Litu şi Şărban, ca să-i fii lui uric şi soţii săle, Marthii, şi feciorilor lor, Cozmii, cu tot venitul, în veci, nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi préstrănepoţilor lor şi la tot niamul lor.

Dar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarăle vechi, pe unde au fost din ve<a>[1]c.

Şi pre aceasta este credinţa domnii mele de sus pomenită, Alexandru voievod, şi credinţa preaiubitu<lu>[1]i nostru fiiu, Ilieş voievod, şi credinţa tuturor fiilor noştri ce ni i-au dăruit Dumnezeu şi credinţa boerilor noştri a Moldovii: credinţa giupînului Hriscov [2] [şi giupînului Hristii şi a fiilor lor, credinţa giupînului Vlad,] credinţa giupînului Mihail şi a feciorilor lui, credinţa giupînului Vlad Si<r>[1]ia<t>[1]schie [3] şi a frăţine-su giupînului Hristea şi a fiilor lor, credinţa giupînului Vlad de la Pîrîul Albu, credinţa giupînului Ioan Jumătate şi a fiilor lui, credinţa giupînului Ioan vornic şi a fiilor lui, credinţa giupînului Dragoiu, credinţa giupînului Negrea, credinţa giupînului Tăbăciu, credinţa giupînului Iucşii, credinţa giupînului Ilieş păharnic, credinţa giupînului Stan vornic, credinţa giupînului Dumicuş stolnic, credinţa lui Dan postelnic şi credinţa tuturor boerilor noştri a Moldovii, mari şi mici, şi a fiilor lor.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în pămîntul Moldovii, ori din fii noştrii ori din neamul nostru ori pe cine va alege Dumnezeu, să nu-i strice lui această danie a noastră fără de vina lui, mai vîrtos să o întărească, fiindcă i-am dat-o lui, pentru slujba lui cea cu credinţă.

Şi spre mai mare tărie acestor de mai sus scrisă, am poroncit credinciosului nostru, slugii, lui Isaiia, să scrie şi să lege această [4] peceté la cartea domnii mele.

În Suceava, la let 6922 <1414> avgust 2.

S-au tălmăcit de către Andriiu tălmaciu ot divan, biv vel căpitan, la anul 1793 avgust 23.

Bibl. Acad., LXIV/1. Copie după trad. de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea.

O copie, de I. Bogdan, după aceeaşi copie, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 124—125. Un rez. din 1844, la Arh. St. Iaşi, Anaforale, nr. 65, f. 115 r., şi o menţ. grec., la Arh. St. Bucureşti, M-rea Bîrnova, VI/22 (nr. 6).

EDIŢII: Iorga, *St. şi doc.*, XVII, p. 70 (trad., fără sfat); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 108—109 (trad. şi rez. din 1844); *D.I.R.*, A, I, p. 32—33 (trad., după Costăchescu).

[1] Omis.
[2] În loc de: Hrincu.
[3] De la Siret.
[4] Adăugat de altă mînă între rînduri.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандрь воевода, господарь Земли Молдавскои. Чиним(ь) знаменито, исѣмь листом(ь) нашим(ь), кто ѹзрить на нь или его ѹслышить чтѹчи, оже тоть истинны слѹга нашь, пань Тоадерь Питикь, слѹжить намь правою и вѣрною слѹжбою. Тѣмь, мы, видѣвши его правую и вѣрную слѹжбу до нас(ь), жаловали есмы его особною нашею милостїю и дали есмы емѹ оу нашеи Земли Молдавскои три села: едино село на Кобылѣ где мѹ ест(ь) домь, где [ест(ь)] быль Вѣришь Станиславь, а дрѹгое село на ѹстїи Жеравѣцѣ, где ѹпад(а)еть на Брьлад(ь), на име где быль Лие и Циганещїи кнѧзове, а третїе село на Брълаѣ, где мѹ ест(ь) дрѹгы домь, где ест(ь) Тамашь и Иванъ кнѧзове. Тои, емѹ, оурикь, съ въсемь доходомь, и дѣтем(ь) его, и братѹ его, Драгулови, и оунучетомь их(ь), и праоунѹчетом(ь) их(ь), и прасѵѹретомь[1] их(ь) и племени их(ь), на вѣкы.

А хотарь тѣмь трїемь селомь, сь вьсѣми своими хотарми старыми, кѹда [сѹ<ть>] ѡживали из вѣка. Тои да им(ь) ест(ь) непорѹшено николиже, на вѣкы.

А на то, вѣра нашего господства, выше писанаго Алеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленнаго ми с(ы)на, Їлїаша воеводы, и вѣра въсѣхь моих(ь) дѣтїи, дарованных(ь) ми ѡт(ь) Б(ог)а, и вѣра болѣрь наших(ь) молдавскых(ь): вѣра пана Гринкова и дѣтеи его, вѣра пана Михаила и дѣтїи его, вѣра пана Влада и брата его, Кръсти, и дѣтїи ихь, вѣра пана Влада ѡт(ь) Бѣлого Потока и дѣтїи его, вѣра пана Їѡана Жѹмьтатѣ и дѣтїи его, вѣра жѹпана Їѡна дворника, вѣра жѹпана Драгѡа, вѣра жѹпана Негры, вѣра жѹпана Жѹржа Фратовского и дѣтїи его, вѣра жѹпана Ельчи, вѣра жѹпана Табѹча, вѣра жѹпана Югши, вѣра жѹпана Їлїаша чашника, вѣра жѹпана Стана дворника, вѣра столник(ь) Доминкѹша, и вѣра Дана постелника и вѣра въсѣхь болѣрь наших(ь), и великых(ь), и малых(ь), и дѣтїи их(ь).

А по нашем(ь) животѣ, кто бѹдет(ь) господарь оу нашеи земли, ѹ Молдѡскои[2], или ѡт(ь) наших(ь) дѣтїи или ѡт(ь) нашего племене или кого Б(ог)ь изберет, тои да би емѹ не порѹшиль нашего данїа безь его вины, али што бише емѹ потвердили и оукрѣпили занѹже дали есмы емѹ за его правѹю и вѣрную слѹжбѹ.

А на болше потвержденїе томѹ и всемѹ в<ыш>[3]е писанномѹ, велѣли есмы слѹзѣ нашемѹ, Їсаїи Гръдовничю, писати и привѣсити нашѹ печать к семѹ листѹ нашемѹ.

Ѹ Сочавѣ, в(ь) лѣт(о) ҂ѕцкв, м(ѣ)с(ѧ)ца авгѹста, в д(ь)нь.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celui care o va vedea sau o va auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Toader Pitic, ne slujește cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră, Moldova, trei sate: un sat la Cobîla, unde este casa lui, unde [este] a fost Veriș Stanislav, iar alt sat la gura Jeravățului, unde cade în Bîrlad, anume unde au fost cneji Lie și Țiganeștii, iar al treilea sat pe Bîrlad, unde este altă casă a lui, unde sînt cneji Tamaș și Ivan. Acestea să-i fie lui uric, cu tot venitul, și copiilor lui, și fratelui său, Dragul, și nepoților lor, și strănepoților lor, și răstrănepoților lor și neamului lor, în veci.

Iar hotarul acestor trei sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde [sînt] au folosit din veac. Acestea să-i fie lui neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, și credința iubitului meu fiu, Iliaș voievod, și credința tuturor copiilor mei, dăruiți de Dumnezeu, și credința boierilor noștri mol-

www.dacoromanica.ro

doveni: credinţa panului Grinco şi a copiilor lui, credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vlad şi a fratelui său, Cristea, şi a copiilor lor, credinţa panului Vlad de la Pîrîul Alb şi a copiilor lui, credinţa panului Ioan Jumătate şi a copiilor lui, credinţa jupanului Ion vornic, credinţa jupanului Drăgoi, credinţa jupanului Negru, credinţa jupanului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa jupanului Vîlcea, credinţa jupanului Tabuci, credinţa jupanului Iugşa, credinţa jupanului Iliaş ceaşnic, credinţa jupanului Stan vornic, credinţa stolnicului Domincuş, şi credinţa lui Dan postelnic şi credinţa tuturor boierilor noştri, şi mari, şi mici, şi a copiilor lor.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în ţara noastră, în Moldova, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu, aceia să nu-i clintească dania noastră fără vina lui, ci să i-o întărească şi să i-o împuternicească pentru că i-am dat pentru slujba lui dreaptă şi credincioasă.

Iar pentru mai mare întărire a acestora şi a tuturor celor mai sus—scrise, am poruncit slugii noastre, Isaia al lui Gîrdu, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6922 ⟨1414⟩, luna august, 2 zile.

Bibl. Acad., C/131. Orig., perg. (36 × 28,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 122—123. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/94.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 103—105 (text slav şi trad.);] *D.I.R.*, A, I, p. 33—34 (trad.) şi p. 441 (facs.).

---

[1] Greşit pentru: правнуретомь.
[2] În loc de: Молдавскои.
[3] Rupt.

38 — 1414 (6922) decembrie 20, Suceava.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы Ален҄андръ воевода, господарь Земли Молдавскои. Знаемо чиним(ь), сим(ь) листомь нашим(ь), оусѣм(ь) кто на нь оузрить или его оуслышит(ь) чтоучи, оже тоть истинныи слоуга нашь, пань Крачюнь Белческоуль, слоужиль прѣжде с(вѧ)топочившим(ь) нашим(ь) претком(ь) правою и вѣрною слоужбою, а д(ь)нес(ь) слоужит(ь) нам(ь) правою и вѣрною слоужбою. Тѣмь, мы видѣвше правою и вѣрноую слоужбоу его до нас(ь), жаловали есмы его ѡсобною нашею м(и)л(о)сти<ю>[1], дали есмы емоу оу нашеи Земли Молдавскои два села оурикь, съ въсѣмь доходом(ь), на Бѣлом(ь) Потоцѣ, где моу ест(ь) дом(ь) из вѣка, а дроугое село, Негоещи, междоу Тотоещи и междоу Леветь Миклоѹша, ѡтинин<не>[2]го, оурикь, емоу, и дѣтем(ь) его, на имѧ: Петрѹ, и Ивановн, и Иѡсифовн и Андрїашеви, и дѣ<теи>[3] тимь д҃ братїамь, равно и оуноучетом(ь) его, и прѣоуноучетом(ь) его и прашоурѧтом(ь) его.

<А хо>[3]тарь емоу, почавши ѡт(ь) Лѣвѣтѣ, на брѣгъ поток<а, м>[4]огила копана, ѡт(ь) толѣ прост<и на пол>[5]ѣ, на копаноую могилоу, та прости на краи доубров<и>[3] ѡт(ь) Тотоещи, на краи доубровѣ, <на копан>[3]оую могилѹ, та прости срѣдь полѣ, на копаною могилоу, та прости на брѣгь пот<ока>[3], пакь на копаною могилоу, та, чересь потокь и чрѣсь дѣль сѣ лѣсомь, на долиноу, въше к<ръни>[3]цоу, оу боковиноу ѡт(ь) Хлапещи, та на нижною боуковиноу, та, ѡт(ь) конець тою боук<ов>[3]инкы ис ниже, доловь дѣлом(ь), до ниже поутѣ что идет(ь) ѡт(ь) Хлапещи, та прости чересь потока, та прости чрѣсь Боуковиноу ѡт(ь)

Шерва, та простн на конець Полѣ ѡт(ь) Влада, та, дѣлом(ь), до к<онеца>[4]. То, емоу, вес(ь) хотарь, непороушено [нико] николиже, на вѣкы вѣчныѧ.

А на то ест(ь) вѣра нашего господства, выше писаного Алеѯандра воеводы, и вѣра с(ы)на господства ми, Илиꙗша воево<ды>[2], и вѣра въсѣх(ь) дѣтеи наших(ь) и вѣра болѧрь наших(ь): вѣра пана Михаила, вѣра пана Хриика, вѣра жоупана Ѡна дворника Соучавского, вѣра пана Влада ѡт(ь) Бѣлого Потока, вѣра жоу<пана>[4] Влада Срѣтского, вѣра пана Кръстѣ, вѣра пана Не<гри, в>[2]ѣра пана Илїаша чашника, вѣра <пана>[4] Вълча, и вѣра пана Драгоꙗ, вѣра пана Петра Урѣкл<е, вѣ>[4]ра пана Шандра, вѣра пана С<тана>[4] вистиꙗрника, вѣра Дана постелника и вѣра <въсѣхь болѧрь н>[4]аших(ь), великых(ь) и малых(ь).

А <по нашемь жив>[2]отѣ, кто бꙋдеть <госпо>[4]дарь оу нашеи Земли Мо<л-давскои, ѡть на>[4]ших(ь) дѣтеи или кого Б(ог)ь изве<реть быти>[4], тот(ь) што бихоу не порꙋшили емоу без(ь) его вины, али што бихоу емоу потвердили и оукр-<ѣпили>[4] заниꙋже есмы дали емоу за его правꙋю и вѣрною слоужбоу.

А на болшее потверьжденїе томоу въсемоу выше писанномꙋ, велѣли есмы слоузѣ нашемоу, Исаїи Гръдовичю, писати и привѣсити нашоу печать к семꙋ листоу нашемоу.

Оу Сꙋчавѣ, въ лѣт(о) ҂ѕцке, м(ѣ)с(ѧ)ца дек(евріа) к, въ д(ь)нь С(вѧ)т(о)-го Игнатїа Б(о)гонос(е)ца.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Crăciun Belcescul, a slujit mai înainte sfîntrăposaţilor noştri înaintaşi cu dreaptă şi credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat în ţara noastră, Moldova, două sate uric, cu tot venitul, pe Pîrîul Alb, unde este casa lui din veac, şi alt sat, Negoeşti, între Totoeşti şi între Levet Miclouş, ocinile lui, uric, lui, şi copiilor lui, anume: Petru, şi Ion, şi Iosif şi Andriaş, şi copiilor acestor 4 fraţi, asemenea şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui.

⟨Iar ho⟩[3]tarul lui să fie începînd de la Levet, pe malul pîrîului, o movilă săpată, de acolo drept ⟨la cîmp⟩[5], la o movilă săpată, apoi drept la marginea dumbrăvii de la Totoeşti, la marginea dumbrăvii, ⟨la⟩[3] o movilă săpată, apoi drept în mijlocul cîmpului, la o movilă săpată, apoi drept la malul pîrîului, iarăşi la movila săpată, apoi, peste pîrîu şi peste dealul cu pădure, la vale, mai sus de fîntînă, în bucovina de la Hlapeşti, apoi la bucovina din jos, apoi, de la capătul acestei bucovine mici din jos, din vale la deal, pînă mai jos de drumul ce vine de la Hlapeşti, apoi drept peste pîrîu, apoi drept peste bucovina de la Şerbu, apoi drept la capătul Cîmpului de la Vlad, apoi, la deal, pînă la capăt. Acesta îi este tot hotarul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa fiului domniei mele, Iliiaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail, credinţa panului Hrinco, credinţa jupanului Oană vornic de Suceava, credinţa panului Vlad de la Pîrîul Alb, credinţa ju⟨panului⟩[4] Vlad de la Siret, credinţa panului Crîstea, credinţa panului Ne⟨grea⟩[2], credinţa panului Iliaş ceaşnic, credinţa ⟨panului⟩[4] Vîlcea şi credinţa panului Drăgoi, credinţa panului Petru Ureacl⟨e⟩[4], credinţa panului Şandru, credinţa panului S⟨tan⟩[4] vistier, credinţa lui Dan postelnic şi credinţa ⟨tuturor boierilor⟩[4] noştri, mari şi mici.

Iar ⟨după⟩[4] viaţa ⟨noastră⟩[4], cine va fi domn în ţara noastră, Mo⟨ldova, din⟩[4] copiii noştri sau pe cine va alege Dumnezeu ⟨să fie⟩[4], acela să-i pu-i

www.dacoromanica.ro

clintească fără vina lui, ci să-i întărească şi să-i împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus—scrise, am poruncit slugii noastre, Isaia al lui Gîrdu, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6922 ⟨1414⟩, luna decembrie 20, în ziua Sfîntului Purtător de Dumnezeu Ignat.

Bibl. Acad., C/1. Orig., perg. (35 × 33,5 cm), rupt la îndoituri, pecete atîrnată, pierdută. O foto., ibidem, Fotografii, LXXVIII/11, şi două copii, de I. Bogdan, una după orig., ibidem, ms. nr., 5 231, f. 126—129, şi alta după o copie din 1826 martie 16 a unei trad. din 1815 iunie 23, de Pavel Debrici, ibidem, f. 128; o trad. din sec. al XVIII-lea, fără autor, ibidem, LXXIII 1 şi o copie, din prima jumătate a sec. al XIX-lea, după o trad. mai veche, ibidem. DCCXXXIV/2. Două copii: una, din a doua jumătate a sec. al XVIII-lea, la Bibl. Centr. de Stat, Colecţia Documente, I/1, şi alta, din sec. al XVIII-lea, după o trad. veche, la Arh. St. Iaşi, CDXVII/2; două copii moderne, după trad. din 1815, ibidem, XL 1, şi la Arh. St. Bucureşti, ms. nr. 1 252 (copii particulare), f. 5—6. Alte foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII 9, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/95.

EDIŢII: J. Bogdan, *Album*, nr. 18 (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 442 (facs. greu lizibil); Ghibănescu, *Surete*, I, p. 12 (copie după o trad. veche, fără autor, cu data de an: 6929 ⟨1421⟩ şi sfatul lipsă); idem, „T. Codrescu", I, p. 65—67, şi *Surete*, XVIII, p. 12—14 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 111—113 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 34—35 (trad.).

---

[1] Omis.
[2] Şters.
[3] Rupt.
[4] Rupt şi şters.
[5] Rupt; întregit după trad. din sec. al XVIII-lea.

39 ⟨1414, după decembrie 20—1419, înainte de aprilie 8⟩.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, господарь Земли Молдавскои. Чиним(ь) знаменито, ис сѣмь листомь нашимь, въсѣмь кто на нь оузрить или его оуслышит(ь) чтѹчи, оже тоты истинныи слѹгы нашѧ, Никыта и Добре зографи, дали есмы имь оу нашеи земли, оу Молдавскои, два села на Дръсливци, на имѧ Краиничещи а дрѹгое село, на имѧ Левкѹшещи, што бы имь оурикь, съ въсѣмь доходомь, имь, и дѣтемь их(ь), и оунѹчатомь их(ь), и праоунѹчатомь их(ь), и прашчѹрѧтомь их(ь) и племению их(ь), кто сѧ изберет ближе, непорѹшено николиже, на вѣкы.

А хотарь тѣмь два селомь, поченше wт(ь) горѣ, на два дѫба расохата wт(ь) земля, а wт(ь) толѣ, прости на дѣлѹ, прѣзь поток(ь), на стлъпь, а wт(ь) [1] толѣ, прости на дѹбь, на дубровици, а wт(ь) толѣ, прости ч(е)рес(ь) потокь Добротичинь, на дѹбь, на оузлѣсїе, а wт(ь) толѣ, прости на дѣлѹ, на стлъпѣ, та, прости дѣломь, на дѹб(ь), оу Мела, та на колодѣзи Ивановѣмь потокомь, а wт(ь) колодѣзи прости на дѣлѹ, на [2] Додовѹ, на могылѹ, та, прости прѣзь поток(ь) Додовь, на дѣль Прѹтовь, на могылѹ, та где съходить къ Рѫбѫни пѹть, а wт(ь) толѣ, дѣломь Прѹтовѣм(ь), на могылу Роусовѹ [3], та, тѣмь дѣломь, на четврѣтую могълѹ малѹю, а wт(ь) тож могыли, попрѣкь, на Додовь дѣль, на единь стлъпь, а wт(ь) толѣ, попрѣкь, прѣзь потокь Ивановь, на дѣль, оу стлъпа а wт(ь) толѣ на стлъпь што ест(ь) междѹ Краиничещи и Фетоещи, а wт(ь) толѣ прѣзь поток(ь) Краиниковь, горѣ, на единь дубь, а wт(ь) толѣ, дѣломь горѣ, до лѣса Лохапова. Тое, имь, вес(ь) хотар(ь), кѹда имь ест(ь) оучинил Долха Драгомирь, послань wт(ь) г(оспод)ства ми.

www.dacoromanica.ro

А на томь хотарѣ, аще мочи имꙋ ѡсадити села, да ѡсадѧть съ тѣмь выше писанным потвръжденїемь.

А ѡны имают писати намь за тыѧ два села двѣ цр(ъ)к(о)вы, една ѡт(ь) Долнего Тръга, а дрꙋгаа котора наша волѧ бѫдеть, развѣ цр(ъ)к(о)ви ѡт(ь) Радовци, или еднинь домь или прꙋст(ь).

А на болшее потверженїе, велѣли есмы привѣсити нашꙋ печать малꙋю к семꙋ листꙋ нашемꙋ, али тѣмь потверженїемь потверждаемь ꙗко и великою печатью, до колѣ имꙋть съвръшити наше дѣло выше писанное; а коли този съвръшеть, мы хочемь имь привѣсити нашꙋ печать великꙋю.

А на то въсе, вѣра нашего г(ос)п(од)ства, выше писаннаго Ал<е>[4]ѯандра воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра въсѣх(ь) дѣтеи наших(ь) и вѣра боѧрь наших(ь): вѣра пана Михаила, вѣра пана Гриника, вѣра пана Ѡана дворника Сочавского, вѣра пана Драгоша, вѣра пана Негри, вѣра пана Жꙋржа, вѣра пана Илїаша чашника, вѣра пана Блъчѧ, вѣра пана Нестѧка, вѣра пана Шандра, вѣра пана Драгоѩ ѡт(ь) Тꙋловы, вѣра пана Тобꙋча, вѣра пана Стана Поповича, вѣра пана Дана постелника, вѣра пана Домонкꙋша столника и вѣра въсѣхь боѧрь наших(ь) молдавскых(ь), и великых(ь), и малых(ь).

А по нашем(ь) животѣ, кто бꙋдет(ь) госп(о)д(а)рь наш<еи Земли Мол>[4]-давскои, или ѡт(ь) дѣтеи наших(ь) или ѡт(ь) нашего племене или <кого Богь изберет быти, тот>[4]ь што бы имь не порꙋшиль нашего данїа, али <што бы имь оутвръдиль и оукрѣп>[4]иль.

А на волшее потверженїе томꙋ въсемꙋ <выше писанномꙋ, велѣли есмы слоуѕѣ н>[4]аш(е)мꙋ вѣрномꙋ, Исаїеви логоѳетꙋ, пи<сати и нашꙋ печать привѣсити к семꙋ листꙋ нашемꙋ>[4].

....[4]

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acestor adevărate slugi ale noastre, Nichita şi Dobre zugravi, le-am dat în ţara noastră, în Moldova, două sate pe Drăsliviţa, anume Crainiceşti şi alt sat, anume Leucuşeşti, să le fie uric, cu tot venitul, lor, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi neamului lor, cine se va alege mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor două sate să fie începînd din deal, la doi stejari îngemănaţi de la pămînt, şi de acolo, drept la deal, peste pîrîu, la stîlp, şi de acolo, drept la stejar, la dumbrăviţă, şi de acolo, drept peste pîrîul lui Dobrotici, la stejar, la marginea pădurii, şi de acolo, drept la deal, la stîlp, apoi, drept pe deal, la stejar, la Cridă, apoi la fîntînile de la pîrîul lui Ivan, şi de la fîntîni, drept la deal, la Dodul, la movilă, apoi, drept peste pîrîul lui Dodul, la dealul Prutului, la movilă, apoi unde coboară către drumul Rîbîiei, şi de acolo, pe dealul Prutului, la movila Rusului, apoi, pe acest deal, la a patra movilă mică, iar de la această movilă, de-a curmezişul, la dealul lui Dodul, la un stîlp, şi de acolo, de-a curmezişul, peste pîrîul lui Ivan, la deal, la stîlp, şi de acolo la stîlpul care este între Crainiceşti şi Fetoeşti, şi de acolo, peste pîrîul Crainicului, la deal, la un stejar, şi de acolo, pe deal în sus, pînă la pădurea Lohanului. Acesta le este tot hotarul, pe unde le-a fost făcut de Dolh Dragomir, trimis de domnia mea.

Iar pe acest hotar, dacă vor putea să-şi întemeieze sate, să întemeieze cu această mai sus—scrisă întărire.

Iar ei ne vor zugrăvi, pentru aceste două sate, două biserici, una din Tîrgul de Jos, şi alta, care va fi voia noastră, afară de bisericile de la Rădăuţi, sau o casă sau un pridvor.

www.dacoromanica.ro

Iar pentru mai mare întărire, am poruncit să atîrne pecetea noastră cea mică la această carte a noastră, dar cu această întărire întărim ca şi cu pecetea cea mare, pînă cînd vor sfîrşi lucrul nostru mai sus-scris; iar cînd vor sfîrşi aceasta, noi le vom atîrna pecetea noastră cea mare.

Iar la toate acestea este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Al⟨e⟩[4]xandru voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail, credinţa panului Grinco, credinţa panului Oană vornic de Suceava, credinţa panului Dragoş, credinţa panului Negrea, credinţa panului Giurgiu credinţa panului Iliaş ceaşnic, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Nesteac, credinţa panului Şandru, credinţa panului Drăgoi de la Tulova, credinţa panului Tobuci, credinţa panului Stan al lui Popa, credinţa panului Dan postelnic, credinţa panului Domoncuş stolnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ⟨ţării⟩[4] noastre, ⟨Mol⟩[4]dova, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau ⟨pe cine va alege Dumnezeu să fie⟩[4], acela să nu le clintească dania noastră, ⟨ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească⟩[4].

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor ⟨mai sus-scrise, am poruncit slugii⟩[4] noastre credincioase, Isaia logofăt, să scrie ⟨şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră⟩[4].

....[4]

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 314. Orig., perg. (41,7 × 26,7 cm), pecete atîrnată, pierdută împreună cu partea de doc. de care era prins şnurul, inclusiv ultimul rînd al textului cuprinzînd data.

O foto., la Bibl. Acad, Fotografii, XXIII/16, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 295. Altă foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/96, şi alta, la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/11.

Datat după numele şi ordinea membrilor sfatului domnesc şi după perioada în care Isaia, succesorul lui Bratei în conducerea cancelariei domneşti, este atestat ca logofăt.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XXII, p. 86—89 (text slav, după I. Bogdan, şi trad., cu data: cca 6924 ⟨1416⟩; Costăchescu, *Doc.*, I, p. 121—124 (text slav şi trad., cu data: cca 1415); *D.I.R.*, A, I, p. 35—36 (trad., după I. Bogdan, cu data: ⟨1415⟩).

---

[1] ѡт(ь), adăugat deasupra rîndului.
[2] на, adăugat deasupra rîndului.
[3] с, scris deasupra rîndului.
[4] Rupt.

40 — 1415 (6923) aprilie 13, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чиным(ъ) знаменито, ис сѣмь листωмъ нашимъ, кто на нъ оузрить или его оуслышить чтѹчи, понеже бл(а)гопроизволи г(оспод)ство ми бл(а)гымъ моимъ произволенїемъ и въ зад(ѹ)шїе с(вѧ)топочившимъ родителемъ нашимъ и въ зад(ѹ)шїе и здравїе г(оспод)ства ми и дѣтеи г(оспод)ства ми и дадох(ъ) монастирѹ пана Ивана дворника, Оуспенїѹ с(вѧ)тои Б(огород)ци, еже ест(ъ) на Хоморю, едно село на връхь Солонцѧ, где [ест(ъ)] былъ Татомиръ и Прътѧ, и селище Дїанишево. Тое въсе да бѹдетъ прѣд(ъ) реченномѹ монастирю оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, непорѹшено николиже, на вѣкы вѣчны.

А хотаръ томѹ селоу, съ въсѣми старими хотары, кѹда ωживали из вѣка.

www.dacoromanica.ro

И завѧску поставили есмы н҃ рубли чистого сребра тѣмъ що тое село дръжали и дѣтемъ их(ъ) и въсему роду их(ъ): кто почнет(ъ) свадою или тежею или буд(и) которою лихотою, оу которых(ъ) д(ь)нех(ъ) и часох(ъ), тотъ заплатитъ завѧску тѣх(ъ) н҃ рубли чистого сребра.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Алеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Їлїаша воеводы, и вѣра въсѣхь дѣтеи наших(ъ) и вѣра болѧръ наших(ъ): вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Хриника и дѣтеи его, вѣра пана Вълчи и дѣтеи его, вѣра пана Негри, вѣра пана Влада и вѣра брата его, пана Кръсти, и дѣтеи их(ъ), вѣра пана Влада ѡт(ъ) Бѣлого Потока, вѣра пана Драгоша и дѣтеи его, вѣра пана Драгоѣ ѡт(ъ) Туловы и дѣтеи его, вѣра пана Журжа и дѣтеи его, вѣра пана Їѡна Жомотатѧ и дѣтеи его, вѣра пана Илїаша чашника и дѣтеи его, вѣра пана Нестѧка и дѣтеи его, вѣра пана Стана вистїарника, вѣра пана Стана Поповича, вѣра пана Стана Бръличa, вѣра пана Дана постелника, вѣра пана Домонкуша столника и вѣра въсѣхъ болѧръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто будеть господаръ нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего племена или кого Б(ог)ь изберетъ быти, тотъ що бы не порушилъ нашего данїа, нѫ що бы оутвръдилъ и оукрѣпил(ъ) понеже дали есмы съ въсеѫ доброѫ волеѫ. А кто бы хотѣлъ тое порушити, таковы да ест(ъ) проклѧтъ ѡт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а и пр(ѣ)ч(и)стыѫ его м(а)т(е)ре и да ест(ъ) под(о)бенъ Юдѣ и проклѧтому Арїу.

А на болшее потвръжденїе тому въсему выше писанному, велѣли есмы с<ему>[1] нашему вѣрному Исаїеви логоѳету писати и привѣсити нашу печатъ к сему ли<сту н>[1]ашему.

Оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцкг април(їа) гі҃.

<Pe verso, însemnare românească din sec. al XVIII-lea>: Pirteştii cu seliştea Denişevo.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, pentru că a binevoit domnia mea cu bunăvoia mea şi pentru pomenirea sfîntrăposaţilor părinţilor noştri şi pentru pomenirea şi sănătatea domniei mele şi a copiilor domniei mele şi am dat mănăstirii panului Ion vornic, Adormirea sfintei născătoare de Dumnezeu, care este la Homor, un sat de obîrşia Soloneţului, unde [este] au fost Tatomir şi Pîrtea, şi seliştea lui Dianiş. Toate acestea să fie mai înainte zisei mănăstiri uric, cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Şi am pus zavescă 50 de ruble de argint curat celor care au stăpînit acest sat şi copiilor lor şi întregului lor neam: cine ar începe cu sfadă sau cu pîră sau cu orice fel de răutate, în orice zile şi ceasuri, acela să plătească zavescă aceste 50 de ruble de argint curat.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Hrinco şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Negrea, credinţa panului Vlad şi credinţa fratelui său, pan Crîstea, şi a copiilor lor; credinţa panului Vlad de la Pîrîul Alb, credinţa panului Dragoş şi a copiilor lui, credinţa panului Drăgoi de la Tulova şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa

www.dacoromanica.ro

pânului Ion Jomotate şi a copiilor lui, credinţa panului Iliaş ceaşnic şi a copiilor lui, credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, credinţa panului Stan vistier, credinţa panului Stan al lui Popa, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Dan postelnic, credinţa panului Domoncuş stolnic, şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintească dania noastră, ci s-o întărească şi *s-o împuternicească* pentru că am dat cu toată bunăvoia. Iar cine ar voi să clintească aceasta, acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu şi de preacurata lui maică şi să fie asemenea lui Iuda şi blestematului Arie.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit acestui credincios al nostru, Isaia logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6923 ⟨1415⟩ aprilie 13.

Bibl. Acad., LXXXV/41. Orig., perg., (33,5 × 31,5 cm), pecete atîrnată, pierdută. O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 129—131, şi o trad. prescurtată, de acelaşi, ibidem, f. 132. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/97.

EDIŢII: Costăchescu, *Neamul lui Oană*, p. 51—53, şi *Doc.*, I, p. 116—118 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A., I, p. 36—37 (trad.).

---

[1] Rupt.

41 — 14⟨15⟩ (69⟨23⟩) iulie 12.

† М(и)л(о)стїѫ б(о)жїеѫ, мы, Алеѯандръ воевѡда, господин(ь) въсеи Земли Молдовлахїискои. Чиним(ь) знаменито, сим(ь) листомь нашимь, оже мы сами и с нашею радою и с нашею доброю волею ȣмыслили есмы ȣчинити памѧть и за дȣшїе с(вѧ)топочившїимь нашимь прѣдкомь, и за нашȣ дȣшȣ и за наше здравїе и за наших(ь) дѣтеи д(ȣ)шѧ и здравїе ихь, и дали есмы манастиреви Ꙋспенїȣ прѣч(и)стыѫ Б(огороди)цѫ, иже на Быстрици, где ест(ь) игȣменъ Дометїанъ, едно село <на Кнвежд>[1]и, на имѧ село Ѿпришево и Ѿнино, ȣнȣка его, да бȣдеть ȣрикь томȣ монастиреви, съ въсем<ь доходомь>[2], ѡт(ь) мала до велика, и съ стражею и да сѧ не смѣеть покȣсити инь никто, ни въ щѻ.

Єще, к т<омȣ, памѧть сътво>[2]ришѫ наши болѣре вѣрнїи, пань Їѡна дворникь <Сȣчав>[2]скы и пань Негра и пань Їѡна Жȣмъта<те, ѡть своихь ѡтинин>[2] и ѡт(ь) своего[3] правовѣрною <в>[2]ыслȣженїа щѻ имь ест(ь) <ѡть на>[2]мь. И даль пань Їѡна дворникь село сво<его, где были Ма>[2]ѯимь и Воин<а ва>[2]т<амани. И па>[2]нь Їѡнь Жȣжьт<ате так>[2]ожде да<ль се>[2]ло ежеималь на Краковѣ, г<де быль>............................ [2] кнѧѕь и <тиже село Кауче>[4]щи ....[2] <И пань Негр>[2]а даль свое село где мȣ <есть двор, на имѧ Гъдинци[5], и, тиже, села на Раковѣ>[6], ...

....

..........................<щѻ бȣ>[2]дет(ь) мȣ...........................[2]

Тота села да бȣдȣть...

....[2]

и ȣсръдїȣ, дали есмы ѡна села та<кожде монас>[2]тирȣ пр<ѣчистыѫ Богородицѫ, иже на Быстрици, ȣрикь>[2] и съ въсемь доходомь, на вѣкы.

А хотарь <тѣмь селам>[2]ь, съ въсѣм<и своими хотарами, по>[2] колѣ ѡживали из вѣка.

Ѧ на то, вѣра нашего господства и вѣра прѣ<възлюбле>[2]наго с(ы)на господства <ми, Иліа>[2]ша воеводы, и вѣра в<ъсѣхь болѣ>[2]ръ нашихь: вѣра жȣпана Михаила, вѣ<ра пана Гри>[2]нка, вѣра пана Влада Срѣтского, вѣра жȣпана Ѡн<а дворни>[2]ка, вѣра пана Влада ѡт(ь) Бѣлого Потока, <вѣра пан>[2]а Ѡна Жȣмътатѣ, и пана Негры, и пана Драгоа, и па<на Ш>[2]андра, и вѣра жȣпана Кръстѣ, и вѣ<ра пана>[2] Драгоша, и вѣра Иліаша чашника, и Дана постелника, и Доменкȣша столника и вѣра въсѣхь болѣръ нашиⱈ(ь) и дѣтїи ихь, и великихь, и малиⱈ(ь).

Ѧще ли кто покȣсит сѧ, или при нашемь животѣ или по нашеи съмрътии, ѡтѧти сїи наши приложъ, кь коимь любо ѡбразомь, ѡт(ь) монастырѣ пр(ѣ)ч(и)стыѫ Б(огороди)цѫ, иже на Быстрици, или ѡт(ь) нашиⱈ(ь) дѣтеи или ѡт(ь) нашиⱈ(ь) ȣнȣчеть или сѫродникь или кого Б(ог)ь извереть по нас(ь) господствовати на врѣмена, и ѡтиметь ѡнази села ѡт(ь) монастира прѣс(вѧ)тыѫ Б(огороди)цѫ, таковыи да иматъ съперницѫ и ѡтмъстителницѫ прѣс(вѣ)тѫѧ вл(а)д(ы)ч(и)цѫ нашѫ Б(огороди)цѫ, въ н(ы)нѣшнем(ь) вѣцѣ и въ бѫд(ѫ)щїи, страшныи и ȣжасныи д(ь)нь сѫда и въздаанїа и да наслѣдȣеть клѧтвѫ въсѣхъ иже ѡт(ь) вѣка Б(ог)ȣ бл(а)гоȣгождьшїиⱈ(ь) и да бѫдеть анаѳема и катаѳема дїаволȣ.

И на потвръжденїе семȣ выше писанномȣ, повелѣли есмы слȣѕѣ нашемȣ, логоѳетȣ Їсаїи, писати и привѣсити нашȣ печать къ семȣ листȣ.

Въ лѣто ҂ѕц<кг, и>[7]ндиктїона н҃, м(ѣ)с(ѧ)ца їȣлїа в҃ї.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn a toată Ţara Moldovlahiei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, că noi înşine şi cu sfatul nostru şi cu bună voia noastră am cugetat să facem pomenire şi pentru sufletele sfîntrăposaţilor noştri înaintaşi, şi pentru sufletul nostru şi pentru sănătatea noastră, şi pentru sufletele copiilor noştri şi pentru sănătatea lor, şi am dat mănăstirii Adormirea preacuratei născătoare de Dumnezeu, care este la Bistriţa, unde este egumen Dometian, un sat ⟨pe Chivejd⟩[1]i, anume satul lui Opriş şi al lui Oană, nepotul său, să fie uric acestei mănăstiri, cu tot ⟨venitul⟩[2], de la mic pînă la mare, şi cu straja, şi nimeni altul să nu cuteze a încerca întru nimic.

Şi încă, pe lîngă aceasta, şi-au făcut ⟨pomană⟩ [2] boierii noştri credincioşi, pan Ion vornic de ⟨Suceav⟩[2]a şi pan Negru şi pan Ion Jumăta⟨te, din ocinile lor⟩[2] şi din dreptcredincioasa lor vislujenie ce o au ⟨de la⟩[2] noi. Şi a dat pan Ion vornic satul său, ⟨unde au fost Ma⟩[2]xim şi Voin⟨ea vă⟩[2]t⟨ămani. Şi pa⟩[2]n Ion Jumăt⟨ate⟩[2] de asemenea a dat satul ce l-a avut pe Cracău, unde ⟨a fost⟩[2] ... [2] cneaz şi ⟨de asemenea satul Caucele⟩[4]şti ... [2]. ⟨Şi pan Negr⟩[2]u a dat satul său unde ⟨este curtea⟩[2] lui, ⟨anume Gîdinţi[5], şi, de asemenea, satele pe Racova⟩[6] ... [2] ⟨care⟩[2] îi sînt lui ... [2].

Aceste sate să fie ... [2] cu osîrdie, am dat acele sate de asemenea mănăstirii preacuratei ⟨născătoare de Dumnezeu, care este la Bistriţa, uric⟩[2] şi cu tot venitul, în veci.

Iar hotarul ⟨acestor sate⟩[2] să fie cu toate ⟨hotarele lor, atît⟩[2] cît au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre şi credinţa preaiubitului fiu al domniei ⟨mele, Ilia⟩[2]ş voievod, şi credinţa tuturor boierilor noştri: credinţa jupanului Mihail, credinţa ⟨panului Gri⟩[2]nco, credinţa panului Vlad de la Siret, credinţa jupanului Oan⟨ă vorni⟩[2]c, credinţa panului Vlad de la Pîrîul Alb, ⟨credinţa pan⟩[2]ului Oană Jumătate, şi a panului Negru, şi a panului Drăgoi, şi a pa⟨nului Ş⟩[2]andru, şi credinţa jupanului Crîstea, şi credinţa ⟨panului⟩[2] Dragoş, şi credinţa lui Iliaş ceaşnic, şi a lui Dan postelnic, şi a lui Domencuş stolnic şi credinţa tuturor boierilor noştri şi a copiilor lor, şi mari, şi mici.

www.dacoromanica.ro

Iar dacă cineva ar cuteza, sau în viaţa noastră sau după moartea noastră, să ia această danie a noastră, ori în ce chip, de la mănăstirea preacuratei născătoare de Dumnezeu, care este la Bistriţa, sau din copiii noştri sau din nepoţii noştri sau din rude sau pe cine îl va alege Dumnezeu să domnească după noi în vreo vreme, şi va lua acele sate de la mănăstirea preasfintei născătoare de Dumnezeu, acela să aibă pîrîşă şi răzbunătoare pe preasfînta stăpîna noastră născătoare de Dumnezeu, în acest veac şi în cel viitor, la cumplita şi înfricoşata zi a judecăţii şi a răsplăţii şi să moştenească blestemul tuturor celor care din veac au plăcut bine lui Dumnezeu şi să fie anathema şi catathema a diavolului.

Şi pentru întărirea acestor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre, Isaia logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte.

În anul 69⟨23⟩[7] ⟨14⟨15⟩[7], indicţionul 8, luna iulie 12.

Bibl. Acad., Fotografii, XXIX/2. Foto. după orig., perg. (39 × 29 cm), rupt, pecete atîrnată, pierdută; actul se păstra în Arh. Metohului Sf. Mormînt din Constantinopol.

· Altă foto., la Arh. St. Bucureşti, Fotografii, IX/12, şi alta, după Mihailovici, *Album*, la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/98.

EDIŢII: Mihailovici, *Album*, pl. II (facs.); idem, *Opt doc.*, p. 197—200 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 38—39 (trad.).

---

[1] Rupt; întregit după doc. din 1462 septembrie 15, de M. Costăchescu, *Doc. Ştefan*, p. 18, n. 2.

[2] Rupt.

[3] Greşit, pentru своихъ.

[4] Rupt; întregit după M. Costăchescu, *Doc. Ştefan*, p. 19, n. 1.

[5] Întregit după doc. din 1500 martie 22 (v. I. Bogdan, *Doc. Ştefan*, II, p. 173), cînd este menţionat în proprietatea m-rii Bistriţa satul Gîndiţi, гдє бълъ дворъ Нєгринъ (unde a fost curtea lui Negrea).

[6] Numele satelor de pe Racova, dăruite m-rii Bistriţa de boierul Negru, sînt cunoscute după doc. din 1491 octombrie 15 (v. I. Bogdan, *Doc. Ştefan*, I, p. 477): „trii sate ... anume Cărstoi, pe Racova, unde au fost Pătru, feciorul Cărstei, alt sat anume Bilcarii, tot pe Racova, unde au fost Oană, fratele lui Pătru, şi al triile sat, anume Curteştii, tot pe Racova, unde au fost ficiorul lui Naneş"; spaţiul rupt din doc. nu permite însă decît o întregire mult mai restrînsă, de maximum 30—35 litere, care este greu de reconstituit.

[7] Rupt; anul completat după indicţion.

42 — 1418 (6926) ianuarie 15, Baia.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїєю, мы, Алєѯандръ воєвода, господаръ Зємли Молдавскои. Знаємо чинимъ, симъ нашимъ листомъ, оусѣмъ кто на н(ь) оузрит(ь) или єго оуслышитъ чтоучи, ожє тота истиннаѧ Манколѧ, дъщи Стоѧнова, съ своими с(ы)ны, съ Козмою и съ Сыною, и съ своими оунучаты, съ Балотєю и съ Драгошємъ, тѧгали на Влада и на Кръстю wт(ь) Солкы, ажє имъ была [очина][1] очина тото сєло wт(ь) Солка и нє могли добыти. А Влад(ь) и Кръстѧ оправили сѧ, а Манколѧ, пєрєд(ь) нами, съ своими с(ы)ны и съ своими оунучаты, лишили Влада и Кръстю оу правоє имѧ<нїє>[2] и оправили Влада и Кръстю сами своимъ ѧзыкомъ, пєрєд(ь) нами.

А мы єсми поставили Владови и Кръсти завѧзку вѣчную, осымъ дєсѧть рубли литого сєрєбра, и дѣтємъ ихъ, и братиѧмъ их(ь), и оунучатомъ ихъ, и праоунучатом(ь) ихъ и родови ихъ оусєму, съ Манколєѧ и съ дѣтми єи, и съ оунучаты єи и съ оусѣмъ родомъ ихъ. Кто wт(ь) нихъ почнєт(ь) свадою или тѧжєю или буд(и) которою лихотою за тото сєло, тотъ заплатитъ завѧзку тѣхъ п҃ рубли.

www.dacoromanica.ro

Ꙗ при том(ь) били мартурѧ: пан(ь) Ѡана дворникь, пань Журжь ѡт(ь) <Ф>[3]ратевци, пан(ь) Драгошель, па[на]нь Ѡана, Стань вистѧрникь, Дань постелникь, Попша Михаило, Дъмъкушь столникь, Ѡана Барбось.

Писа Їсаїа логоѳеть, оу Бани, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцкѕ, м(ѣ)с(ѧ)ца ген(арїа)еі.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată Maicolea, fiica lui Stoian, cu fiii săi, cu Cozma și cu Sîn, și cu nepoții săi, cu Balotă și cu Dragoș, au pîrît pe Vlad și pe Crîstea din Solca, că acest sat de la Solca le-a fost lor ocină și nu l-au putut dobîndi. Iar Vlad și Crîstea s-au îndreptățit, iar Maicolea cu fiii săi și cu nepoții săi au lăsat înaintea noastră pe Vlad și pe Crîstea în dreaptă avere și au îndreptățit pe Vlad și pe Crîstea, înaintea noastră, chiar cu limba lor.

Și noi am pus lui Vlad și lui Crîstea zavescă veșnică, optzeci de ruble de argint topit, și copiilor lor, și fraților lor, și nepoților lor, și strănepoților lor și întregului lor neam, cu Maicolea și cu copiii ei, și cu nepoții ei și cu tot neamul lor. Cine din ei va începe cu ceartă sau cu pîră sau cu orice fel de răutate pentru acest sat, acela să plătească zavescă aceste 80 de ruble.

Iar la aceasta au fost mărturie: pan Oană vornic, pan Giurgiu de la ⟨F⟩[3]rătăuți, pan Dragoșel, pan Oană, Stan vistier, Dan postelnic, Popșa Mihailo, Dămăcuș stolnic, Oană Bărbosul.

A scris Isaia logofăt, la Baia, în anul 6926 ⟨1418⟩, luna ianuarie 15.

Muzeul județean Suceava, inv. nr. 2 116 (predat în custodia Muzeului de istorie al Republicii Socialiste România, București (inv. 1 903), prin procesul verbal nr. 1 967, din 19 decembrie 1970, sub nr. 34). Orig., perg. (26 × 23,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O foto. la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, III/29. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 134—135.

EDIȚII: *D.I.R.*, A, I, p. 443 (facs.); Popescu, *Doc. mold.*, p. 3—4 (text slav și trad.); Costea, *Ctitoria Solca*, p. 169 (trad., după Costăchescu, v. mai jos); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 126—127 (text slav și trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 39 (trad.).

---

[1] очина. tăiat ulterior de diac cu două linii.
[2] Omis.
[3] Rupt.

43 — 1418 (6926) martie 17, Tîrgul de Jos.

Von Gottes Gnaden, wir, Alexander Woewoda, Hospodar des moldauischen Landes, thun kund mit diesem unsern Briefe allen, die solchen sehen oder lesen hören was massen vor unsere Herrschaft der getreue Bojar, der Sohn des Bärlič, gekommen und hat aus seinem freien Willen und mit gutem Vorbedacht aus seinem redlichen und getreuen Verdienste, den ihnen sein Vater Bärl durch seine redliche und getreue Dienstleistung von den früher gewesenen Landesherrn erworben hat, abgesondert und dem Kloster der Verkündigung der reinsten Gottesgebärerin, genannt Moldowiza, gegeben zwei Dörfer, Namens Proworotie und Oproschinzi, auf dass diese Dörfer dem erwähnten Kloster eine Handveste seien mit allen Einkünften, unabänderlich für immer, in Ewigkeit.

Und das Gemärke dieser Dörfer mit all ihren Markungen soll sein, wie solches seit jeher genossen worden.

www.dacoromanica.ro

Und hierauf ist die Beglaubigung (Versicherung) [1] des obgenannten wir Alexander Woewoda und die Versicherung des allerliebsten Sohnes unserer Herrschaft, Eliä des Woewoden, und die Versicherung all unserer moldauischen Bojaren.

Und wer diese Schenknis und Bekräftigung verderben sollte, der soll verflucht sein von Gott, dem Herrn, dessen reinster Gottesmutter, von allen Heiligen, die Gottes Geboten nachgelebet, izt und in der künftigen Ewigkeit, und soll gleich sein dem Juda Jskariot und dem verfluchten Arias.

Und zur besseren Beglaubigung und Bekräftigung all des Obbeschriebenen haben wir unserm getreuen Diener H⟨er⟩r Jsaiä befohlen, zu schreiben und unser Petschaft beizuhängen diesem unsern Briefe.

In dem untern Markt, i⟨m⟩ J⟨ahre⟩ 6926 ⟨1418⟩ im Monate März, den 17.

Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea domniei noastre credinciosul boier Sîn Bîrlici[2], şi, de bunăvoia sa şi cu gînd bun, din dreapta şi credincioasa sa vislujenie pe care tatăl său Bîrlă a cîştigat-o prin dreaptă şi credincioasă slujbă de la domnii care au fost mai înainte, şi a dat mănăstirii Bunavestirea prea curatei născătoare de Dumnezeu, numită Moldoviţa, două sate, anume Provorotie şi Oprişinţi, ca să fie aceste sate mănăstirii numită mai înainte uric, cu tot venitul, neschimbat niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele pe unde din veac a folosit.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa preaiubitului fiu al domniei noastre, Ilie voievod, şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni.

Iar cine ar vrea să strice această danie şi întăritură, să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, de preacurata lui maică ⟨şi⟩ de toţi sfinţii care au trăit după poruncile lui Dumnezeu, acum şi în veacul viitor, şi să fie asemenea lui Iuda Iscarioteanul şi blestematului Arie.

Şi pentru mai mare putere şi întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credincioasei noastre slugi, pan Isaia, să scrie şi să le lege pecetea noastră la această carte a noastră.

În Tîrgul de Jos, în anul 6926 ⟨1418⟩, luna martie 17.

După Wickenhauser, *Moldowiza*, p. 59—60. Trad. după orig., perg., pecete atîrnată. O trad. rom., de I. Bogdan, după Wickenhauser, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 136.

ALTE EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 129 (trad. rom., după Wickenhauser); *D.I.R.*, A, I, p. 39—40 (trad., după Costăchescu).

[1] Menţiunea editorului.
[2] În traducerea germană este „fiul lui Bîrlici".

44 ⟨1418⟩ mai 15.

Un ispisoc vechiu sîrbăscu, cu tălmăcire lui, de la Alecsandru vodă din velet 6976[1] mai 15, precum pre aceste slugi a domnii sali, Văscan şi cu tovarăşii lui, Pitic, Ghiocu şi Ardău şi Bucur, i-au miluitu-i cu osăbită milă a domnii sali şi li-au întăritu-li lor moşiea lor şi li-au dat în pămîntu domnii

www.dacoromanica.ro

sali un sat, anumi Şărbeştii, la Dumbravă, unde este casăli lor, ca să li fii lor uricu, cu tot vinitul, lor, fiilor lor, nepoţilor, strănepoţilor şi la tot niamu lor, nestrămutaţi nice odinioară, în veci.

Iar hotarul acestui sat, cu toati hotarăle sali cele vechi, să fie pînă unde s-au hrănit din vechiu.

Şi spre aceasta este credinţa a însuşi domnii sali di mai sus-numit, Alecsandru vodă, şi credinţa a preiubit fiiului domnii sali, Ilieş vodă, şi credinţa a tuturor boerilor domnii sali a Moldovii, a mari şi mici.

Iar după viiaţa domnii sali, cini va fi domnu pămîntului Moldovii, sau din fii sau din niamu domnii sali sau pre cini s-ar alegi Dumnezău, aceali să nu strîci dania şi întăritura domnii sali pentru că li esti dată pi driapta şi ce cu credinţi slujbă.

Şi spre mai mari în[s]tărire acestor mai sus-scrisă, am poroncit credincio⟨su⟩[2]lui boeriului domnii sali (lipsă)[3] ca să legi pecete la această carte a domnii sali.

Arh. St. Iaşi, Tr. 1137, op. 1 290, dos. 4, p. 66. Copie după trad. prescurtată.
Un rez., într-o anafora din 1845 februarie 23, ibidem, Anaforale, nr. 81, f. 16v.—17.

Cifra zecilor din anul 6976 ⟨1468⟩, pe care îl poartă această copie, este evident greşită. Confuzia a fost făcută, desigur, cu cifrele zecilor, 20 sau 30, deoarece în domnia lui Alexandru cel Bun nu au existat decît doi ani a căror ultimă cifră să fi fost 6: 6926 şi 6936. Posibilitatea de eroare conduce însă, cu destulă siguranţă, spre acceptarea anului 6926 ⟨1418⟩.

EDIŢII: Ungureanu, *Un doc.*, p. 343—344 (copie, cu data: probabil 6926 ⟨1418⟩).

---

[1] Veleatul greşit; v. comentariul.
[2] Omis.
[3] Menţiunea copistului.

45 — 1419 (6927) aprilie 8, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїєю, мы, Ѡлеѯандръ воевода, господарь Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, ис симъ листомъ нашимъ, всѣмъ кто на нь оузрить или его оуслышить чтүчи, ѡже тїи истїныи сынове пана Щефана Борыловича, на имѧ Драгомирь и Їѡанъшь, слоужили пережє с(вѧ)топочившїимь предкомь нашимь правою и вѣрною слоужбою, ‹а›[1] денес(ъ) слүжѧть намь правою и вѣрною слоужбою. Тѣмъ, мы, видѣвше ихъ правүю и вѣрнүю слүжбү до нас(ъ), жаловали есмы ихъ ѡсобною м(и)л(о)стїю, дали есмы имъ оу нашеи земли, оу Молдавскои, три села на поле Драгошево, на Неиидъ: едно село где ихъ домъ, дроүго село Пашкани, третїе село Драготещи, и едно село на Солонѡмъ Тазловѣ, на имѣ Провозещи, и полѣна Ѡпришина ѡт(ъ) Пърова, на Великѡм(ъ)[2] Тазлов‹ѣ› [3]. Та, имь, оурикъ, со оусѣмь доходѡмь, на вѣкы вѣчныѧ, и дѣтемь имь, и оунүчѧтомь имъ, и прѣоүнүчѧтомь имъ и прѣщюрѧтомь имъ, на вѣкы вѣчныѧ.

Ѡ хотар(ъ) тѣмь селамь, по колѣ имъ оучинил(ъ) хотаръ панъ Шандриширъ и пан Илїашъ чашникъ.

Ѡ на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писанного Ѡлеѯандра воеводы, и вѣра дѣтеи нашиx(ъ) и вѣра боѧръ нашиx(ъ): вѣра пана Миxаила, вѣра пана Хринъка, вѣра пана Негри, вѣра пана Ѡана дворника, вѣра пана Блъчи, вѣра пана Жоүржа Жоүметатевичѧ, вѣра пана Исаїа, вѣра пана Илїаша чашника, вѣра пана Домонкоүша столъника, вѣра пана Стана Бырлчѧ, вѣра пана Стана вистиарника и вѣра оусиx(ъ) боѧръ молдавскиxъ.

www.dacoromanica.ro

Ꙗ по нашемъ животѣ, которыи иметъ быти господ⟨а⟩[3]ръ оу нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи нашиχ(ъ) или ѡт(ъ) братеи нашиχ(ъ) или будь кто, то имъ що быχу не порушили нашего даніа и нашего оутверженіѧ заниже есмы имъ дали за правоую и за вѣрною иχ(ъ) слоужбоу.

Ꙗ на потвержденіе тѣм(ъ) оусим(ъ), велѣли есмы нашемоу вѣрному Ивашку Братаевичу писати и привѣсити печатъ наша к сему листу нашему.

Оу Сочавѣ, лѣт(о) ҂ЅЦКЗ апріл(іа) Н.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceşti adevăraţi fii ai panului Ştefan al lui Borîlă, anume Dragomir şi Ioanăş, au slujit mai înainte sfîntrăposaţilor înaintaşilor noştri cu dreaptă şi credincioasă slujbă, ⟨iar⟩ [1] astăzi ne slujesc nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebită milă, le-am dat în ţara noastră, în Moldova, trei sate în Cîmpul lui Dragoş, pe Nechid: un sat unde este casa lor, alt sat Paşcani, al treilea sat Dragoteşti, şi un sat pe Tazlăul Sărat, anume Provozeşti, şi poiana lui Opriş de la Pîrîu, pe Tazlăul Mare [2]. Acestea să le fie lor uric, cu tot venitul, în vecii vecilor, şi fiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor sate să fie atît cît le-au făcut hotar pan Şandrişor şi pan Iliaş ceaşnic.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail, credinţa panului Hrinco, credinţa panului Negrea, credinţa panului Oană vornic, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Giurgiu al lui Jumetate, credinţa panului Isaia, credinţa panului Iliaş ceaşnic, credinţa panului Domoncuş stolnic, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Stan vistier şi credinţa tuturor boierilor moldoveni.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în ţara noastră, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau oricine, acela să nu le clintească dania noastră şi întărirea noastră pentru că le-am dat pentru slujba lor dreaptă şi credincioasă.

Iar pentru întărirea tuturor acestora, am poruncit credinciosului nostru Ivaşco al lui Bratei să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, anul 6927 ⟨1419⟩ aprilie 8.

Arh. St. Bucureşti, M-rea Tazlău, IV/1. Orig., perg. (22 × 23 cm), pecete atîrnată, pierdută împreună cu partea de doc. de care era prins şnurul.

Cu o trad. din sec. al XVIII-lea, *ibidem*, M-rea Tazlău, IV/2. O foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/10, şi trei la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/204 a, *b* şi c.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 444 (facs.); Hăjdeu, *Arch. ist.*, I, 1, p. 110 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 131—133 (text slav, după Hăjdeu, şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 40—41 (trad.).

---

[1] Omis.

[2] Greşit, pentru Слѣнимъ (Sărat), ca şi în doc. din 1491 ianuarie 16 (v. I. Bogdan, *Doc. Ştefan*, I, p. 451—453).

[3] Rupt.

www.dacoromanica.ro

Alexander Woewoda gibt seinem heil<igen> Kloster Moldowiza eine Urkunde, des Jnhaltes: dass seine wahrhafte Frau Anna aus ihrem guten Willen und ihrem guten Gewissen eben vor ihrem Tode dem heil<igen> Kloster der Verkündigung, das an der Moldowiza liegt, und wo der Jegumen Basil ist, eine Schenknis gegeben habe: die Dörfer Namens Wakulinzä und wo Säran untern Walde eine Freistätte gemacht, damit sie diesem Kloster eine Handveste seien, mit allen Einkünften.

Also hat auch S<eine>r Hoheit vermög ihres (der Frau)[1] Willen und ihrer Schenknis diese Dörfer nach ihrem Tode gegeben, damit sie diesem Kloster mit allen Einkünften eine Handveste seien.

Das Gemärke aber dieser Dörfer soll nach dem alten Gemärke sein, wo es von jeher gewesen, unveränderlich für immer, in Ewigkeit.

Gegen diejenigen aber, die diese Schenknis zerstören wollten, oder hiezu anriethen, schreibt er einen grossen und schrecklichen Fluch.

V<om> J<ahre> 6923 <1415> [2] April 14.

Alexandru voievod dă sfintei sale mănăstiri Moldoviţa un document al cărui conţinut este: că adevărata sa soţie, Ana, de bunăvoia ei şi cu cuget bun, chiar înaintea morţii sale, a dăruit mănăstirii Bunavestire, care este la Moldoviţa, şi unde este egumen Vasilie, satele anume: Vaculinţi şi unde Zîrnă şi-a făcut curătură, subt pădure, ca să fie acestei mănăstiri uric, cu toate veniturile.

De aceea, domnia sa, după voia şi dania soţiei sale, a dat, după moartea ei, aceste sate să fie acestei mănăstiri uric, cu toate veniturile.

Hotarele acestor sate să fie după vechile hotare, pe unde au fost din totdeauna, neschimbate niciodată, în veci.

Împotriva acelora care ar voi însă să strice această danie sau care ar sfătui la aceasta, el scrie un mare şi înspăimîntător blestem.

În anul 6923 [2] <1415> aprilie 14.

După Wickenhauser, *Moldowiza*, p. 59 (sub data de an: 6923 <1415>. Trad. prescurtată după orig. sau după o copie slavă.

O trad. rom., de I. Bogdan, după Wickenhauser, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 133. O menţ., cu data de an: 6923 <1413>, într-un izvod de doc. din 1804, la Arh. St. Iaşi, CCLIX/3, f. 18 r.

Data citită de Wickenhauser, dacă el a avut în faţă originalul slav, sau de scriitorul copiei slave este greşită, întrucît inscripţia de pe piatra de mormînt a doamnei Ana, de la m-rea Bistriţa, pusă de Ştefan cel Mare, arată că aceasta a murit la 2 noiembrie 1418 (v. *Repertoriul*, p. 271—272). Dată fiind forma în care s-a păstrat documentul, veracitatea relaţiei transmisă de inscripţie nu poate fi pusă la îndoială. Dealtfel, în mai 1415, Ana se afla împreună cu Alexandru cel Bun în Polonia (v. Minea, *Informaţiile*, p. 16, şi Racoviţă, *Începuturile suzeranităţii*, p. 248—249). Veleatul actului original, presupunînd că cifra zecilor ne-a parvenit, totuşi, corect, a fost, în acest caz: 6927 <1419>, 6928 <1420> sau 6929 <1421>.

ALTE EDIŢII: **Costăchescu, *Doc.*, I, p. 119—120 (trad., după rez. lui Wickenhauser); *D.I.R.*, A, I, p. 37—38 (trad., după Costăchescu).**

---

[1] Menţiunea editorului.
[2] Veleatul, greşit; v. datarea.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Ӑлеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавской. Чинимъ знаменито, ис сѣмь листомь нашимъ, въсѣмь кто на нь оузрить или его оуслъшить чтоучи, ѡже тоть истинныи слоуга нашъ и вѣрнъıи боꙗринь, пан(ъ) Вана дворникъ, слоужиль прѣжде с(вꙗ)топочившимь нашимь прѣдкомь правою и вѣрною слоужбою, а д(ь)нес(ъ) намь слоужить правою и вѣрною слоужбою. Тѣмь, мы, видѣвше его правою и вѣрною слоужбою до нас(ъ), и жаловали есми его особною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми емоу оу нашеи земли, оу Молдавской, села на имꙗ: Кор<не>[1]щи, и Микльоушещи, и Лознова, и Сѫкрѣини, и Двориичанин, и Доумещии, и Цигънещии, и Лаврещии, и Садова и Хомичещи. Тое въсе да ест(ъ) емоу, ѡт(ъ) нас(ъ), оурик(ъ), съ въсѣмь доходомь их(ъ), емоу, и дѣтемь его, и оуноучатом<ь ег>[2]о, и правноучатомь его, и пращоурꙗтомь его и въсемоу племеню его, кто сꙗ изберетъ наи ближьнїи, непороушено николиже, на вѣкы вѣчныꙗ.

Ӑ хотарь тѣмь селомь що соуть на Быковци, <почен>[2]ши ѡт(ъ) Бързареева манастырѣ, на верхъ пасика Ӑчибковы, по верхь Городища, на верхъ Лозовы, на мостъ Гръланичь, ѡт(ъ) Малои на Великоую Крьницоу, а ѡт(ъ) Великои Крьници, верхомь, на Гор<н>[2]авскоую полѣноу, ѡт(ъ) Кепримꙗновы полѣны, моловатиемь на Бык(оу), ѡт(ъ) Малого Лоужка и къ Поросѣчои, а ѡт(ъ) Поросѣчеи на оустие Питоушка, на Тигомирово селище, а ѡт<ъ> Тигомирова селища, поверхъ Хомичещи и поверхъ Садовы, а ѡт(ъ) верхъ Садовои на оустїе Конелы, а ѡт(ъ) оустїа Конелы, верхомь, до Бръзарева манастырѣ. И на томь хотари да ѡсадить соби пасикы, коли иметь мочи ѡсадить. И потверъждаемь емоу старыи хотари, коуда из вѣка ѡживали.

Ӑ на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писанаго Ӑлеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Ильїаша воеводы, и вѣра въсѣхъ дѣтеи нашиx(ъ) и вѣра боꙗръ нашиx(ъ): вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Гриика и дѣтеи его, вѣра пана Драгоша и дѣтеи его, вѣра пана Жоуржа старосты и дѣтеи его, вѣра пана Шандра и дѣтеи его, вѣра пана Негры, вѣра пана Ильїаша, вѣра пана Вльчꙗ, вѣра пана Мындричка, вѣра пана Дана чашника, вѣра пана Нестѣка и дѣтеи его, вѣра пана Стана вистїарника, вѣра пана Ивана Дѣтка, вѣра пана Юприша, вѣра пана Домокоуша столника, вѣра пана Стоꙗна Прочелника, вѣра пана Чюрбы и вѣра въсѣх(ъ) боꙗръ молдавскых(ъ), и великыхъ, и малых(ъ).

Ӑ по <наше>[3]мь животѣ, кого Богъ изберетъ быти господаремь нашеи Земли Молдавскои, или ѡт(ъ) нашиx(ъ) дѣтеи или ѡт(ъ) на<шего>[2] племене или боудъ <кто, то>[3]ть що бы емоу не порꙋшилъ нашего данїа, али бы емоу потвердилъ и оукрѣпилъ заноуже дали есми емоу за правоую и вѣрноую <ѡтьца его>[3] слоужбоу и за его <слоужбоу>[2].

Ӑ на болшее потвръжденїе томоу въсемоу выше писанномоу, велѣли есми слоуꙃѣ нашемоу вѣрномꙋ, паноу Исаїеви логофетоу, писати и привѣсити нашꙋ печать к семоу листоу нашемоу.

Оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃ц҃к҃и ап(рилїа) к҃е.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră şi credincios boier, pan Oană vornic, a slujit mai înainte sfînträposaţilor noştri înaintaşi cu dreaptă şi credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă

www.dacoromanica.ro

către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat în ţara noastră, în Moldova, satele anume: Cor⟨ne⟩[1]ştii, şi Miclăuşeşti, şi Loznova, şi Săcărenii, şi Vornicenii, şi Dumeştii, şi Ţigăneştii, şi Lavreştii, şi Sadova şi Homiceşti. Toate acestea să-i fie de la noi uric, cu tot venitul lor, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, cine se va alege cel mai apropiat, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor sate care sînt la Bîcovăţ să fie începînd de la mănăstirea lui Vărzar, pe deasupra prisăcii lui Acibco, pe vîrful Horodiştei, la vîrful Lozovei, la podul lui Gîrlanici, de la Fîntîna Mică pînă la Fîntîna Mare, iar de la Fîntîna Mare, pe deasupra, la poiana Tîr⟨n⟩[2]aucăi, de la poiana lui Chiprian, cu moara de pe Bîc, din Lunca cea Mică, şi către Poroseci, şi de la Poroseci la gura Pituşcăi, la seliştea lui Tigomir, iar de la seliştea lui Tigomir, pe deasupra Homiceştilor şi pe deasupra Sadovei, şi de la obîrşia Sadovei la gura Conelii, iar de la gura Conelii, pe deasupra, la mănăstirea lui Vărzar. Şi în acest hotar să-şi întemeieze prisăci, cîte va putea să întemeieze. Şi îi întărim hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Grinco şi a copiilor lui, credinţa panului Dragoş şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu staroste şi a copiilor lui, credinţa panului Şandru şi a copiilor lui, credinţa panului Negrea, credinţa panului Iliaş, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Mîndricica, credinţa panului Dan ceaşnic, credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, credinţa panului Stan vistier, credinţa panului Ivan Detco, credinţa panului Opriş, credinţa panului Domoncuş stolnic, credinţa panului Stoian Procelnic, credinţa panului Ciurbă şi credinţa tuturor boierilor moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine Dumnezeu îl va alege domn al ţării noastre, Moldova, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau ori⟨cine⟩[3], acela să nu clintească dania noastră, ci să-i întărească şi să-i împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa slujbă ⟨a tatălui său⟩[3] şi pentru ⟨slujba⟩[2] lui.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Isaia logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6928 ⟨1420⟩ aprilie 25.

Bibl. Acad., Fotografii, LXXIV/44. Foto. după orig., perg., pecete atîrnată, pierdută (provenind de la urmaşii lui Stoica Nicolaescu); actul se afla în posesia lui Iurii Venelin, dar în colecţia acestuia, care se păstrează astăzi la Bibl. de Stat a U.R.S.S. „V. I. Lenin", Secţia manuscrise, el nu a mai putut fi găsit.

Altă foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/99. O copie, de I. Bogdan, după Венелинъ (v. EDIŢII), la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 139—141. O copie din 1812 februarie 19, după o trad. din 1811 decembrie 20, de Pavel Debrici, se păstrează în Arh. Centrală de Stat a R. S. S. Moldoveneşti.

EDIŢII: Венелинъ, *Влахо-болг. грамоты*, p. 60—62 (text slav); Головацкій, *Грамоты*, p. 140—142 (text slav, cu data de an greşită: 1424); Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 15—17 (text slav, după Венелинъ, şi trad.); Boga, *Doc. basarabene*, IV, p. 3—4 (copia din 1812); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 135—137 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 41—42 (trad, după Венелинъ).

---

[1] Rupt; întregit după trad. din 1811.
[2] Rupt.
[3] Şters.

www.dacoromanica.ro

† Мы, Ѧлеѯандръ воевода, господарь Земли Молдавскои, и, тиж҄ъ, мы, Илїашъ воевода, с(ы)нъ Ѧлеѯандра воеводы, господарѧ Земли Молдавскои, и мы, боѧре господарѧ нашего Ѧлеѯандра воеводы: пан(ъ) Михаило Дорогуинскыи, пан(ъ) Ба<нъ>[1] дворникъ, пан(ъ) Гриико, пан(ъ) Негра, пан(ъ) Драгуш(ъ), пан(ъ) Журжъ, пан(ъ) Билчѧ, пан(ъ) Шандро, пан(ъ) Мудричка, пан(ъ) Илїаш(ъ), пан(ъ) Попша, пан(ъ) Нестѧк(ъ), пан(ъ) Дан(ъ), пан(ъ) Исаи, пан(ъ) Стан(ъ) пан(ъ) Стан(ъ) Бръилч(ъ) и брат(ъ) его, Бана, пан(ъ) Кр(ъ)стѣ, пан(ъ) Ѡпришак(ъ), пан(ъ) Дамакуш(ъ), пан(ъ) Лацко Боц(ъ) и брат(ъ) его, Миклоушъ, пан(ъ) Иваныш(ъ)[2], пан(ъ) Иан(ъ) Бана, пан(ъ) Прочелиик(ъ), пан(ъ) Будул(ъ), пан(ъ) Чурба, пан(ъ) Иван(ъ) Дѣтко, пан(ъ) Бана Порка, пан(ъ) Корлат(ъ), пан(ъ) Щефан(ъ) Стравич(ъ) и брат(ъ)его, Журжъ, пан(ъ) Оуиклѣта и брат(ъ) его; Татомир(ъ), пан(ъ) Миклоуш(ъ), пан(ъ) Богдан(ъ), пан(ъ) Ѧким(ъ) Калїѧновичь(ъ), пан(ъ) Горацъ и брат(ъ) его, Станислав(ъ), пан(ъ) Бръилчка, пан(ъ) Драгомир(ъ) Браиич(ъ), пан(ъ) Ходко и брат(ъ) его, Лева, пан(ъ) Борис(ъ) Голѡваты, пан(ъ) Б<ори>[3]с(ъ) Брацвич(ъ), пан(ъ) Данчул(ъ) Жулич(ъ), пан(ъ) Строишор(ъ) Дружа, Станиславы Илишевъ, Боб(ъ) Ѡприш<ак(ъ)>[2], Лацко посадиик(ъ), Гудич(ъ), Думитръ Бадевич(ъ), оуси, велици и малїи.

Знаемо чиним(ъ), сим(ъ) нашим(ъ) листом(ъ), каждому кто коли на н(ъ) оузрит(ъ) или оуслышит(ъ) его чтучи, комуж(е) тог(о) будет(ъ) потрѣб<из>[1]на, иж(е) есмы дали своею доброю волею а никим(ъ) промучени Серет(ъ) мисто а Болховецъ и съ селы и приселкы, со млины, и со ставы, и с мыты, и с платы из даими, и приходы и доходы и съ оусими оужиткы щож(е) к тому мисту, к Серету и к Болховцю слухаеть, ничого собѣ назад(ъ) и наперед(ъ) не вынмаючи, сестрѣ господарѧ нашего, королѧ Пол(ь)ского <и> [1] иных(ъ), и великого кнѧз(ъ) Ѧлеѯандра, инако Витовта, кнѧгини Римгаилѣ, бывшои жонѣ нашои, до еи живота.

И к тому, на каждыи год(ъ), шест(ъ) сот(ъ) золотых(ъ) дукатов(ъ) али бо червленых(ъ) золотых(ъ) оугѡрскых(ъ), на двое роздѣливши: на д(ь)нь с(вѧ)т(о)го ап(о)ст(о)ла Петра три ста, а на рѡж(е)ство Х(ри)ст(о)во другаѧ[4] три ста, до кул(ѣ) ѡна жива. То имаем(ъ) еи дати и то слюбуем(ъ) оусе полнити и держати, ꙗко оу сем(ъ) листу написано, при нашеи ч(ьс)ти и при хр(и)стїанскои[5] вѣрѣ, без(ъ) лести и без(ъ) хитрости.

Пак(ъ) ли быхѡм(ъ) не дали тых(ъ) золотых(ъ) которого року, на оумол(ь)венїи д(ь)ни и чѧсы, наѱаныи оу сем(ъ) листи, тогда под(ъ)даем(ъ) сѧ королеви Пол(ь)скому, господареви нашему, под(ъ) другую шест(ъ) сѡт(ъ) золотых(ъ) дукатовъ либо червленых(ъ) золотых(ъ) оугорскых(ъ). Пак(ъ) ли недбали платити истинныи золотых(ъ) и другъых(ъ) прибылых(ъ) шести[6] сот(ъ) золотых(ъ), тогда корол(ь), господар(ъ) наш(ъ), имиет(ъ) истигати тых(ъ) двух(ъ) на <дес>[3]ѧт(ъ) сот(ъ) золотых(ъ) на наших(ъ) купцех(ъ) и на землѧнѡх(ъ), имиет(ъ) их(ъ) брати и встѧгати то<т(ъ)>[3] долго алиж(е) еи, жонѣ нашеи бывшеи, кн(ѧ)г(и)ни Римгаили, пополнимы истинну[7] и прибылыи золотыи, а мы имием(ъ) ѡт(ъ) том(ъ) молчати.

Ѧ мы, боѧре Земли Молдавскои, на верху листа сего по имени поѱани, ꙗко ист(и)ци и рукоимѣ, слюбуемы и ручимы при нашеи ч(ьс)ти и при хр(и)стїанскои вири, иж(е) наш(ъ) господар(ъ), Ѧлеѯандръ воевода, господар(ъ) Земли Молдавскои, и по нем(ъ) будущеи, имѣют(ъ) полнити и мы, слугы их(ъ), верху писанї оу сем(ъ) <лис>[3]ти.

Ѧ на потвержєнїе[8] тои речи, к сему листу печѧти наши есмо привисили.

В(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦКѲ.

www.dacoromanica.ro

A

† Noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei, şi, de asemenea, noi, Iliaş voievod, fiul lui Alexandru voievod, domnii Ţării Moldovei, şi noi, boierii domnului nostru Alexandru voievod: pan Mihail de la Dorohoi, pan Oa⟨nă⟩[1] vornic, pan Grinco, pan Negru, pan Draguş, pan Giurgiu, pan Vilcea, pan Şandro, pan Mudricica, pan Iliaş, pan Popşa, pan Nesteac, pan Dan, pan Isaia, pan Stan, pan Stan Bîrlici şi fratele său, Oană, pan Cristea, pan Oprişac, pan Damacuş, pan Laţco Boţ şi fratele său, Miclouş, pan Ioanîş, pan Nan Oană, pan Procelnic, pan Budul, pan Ciurbă, pan Ivan Detco, pan Oană Porcul, pan Corlat, pan Ştefan Stravici şi fratele său, Giurgiu, pan Uncleat şi fratele său, Tatomir, pan Miclouş, pan Bogdan, pan Iachim al lui Caliian, pan Horaeţ şi fratele său, Stanislav, pan Bîrlicicu, pan Dragomir Vranici, pan Hodco şi fratele său, Leu, pan Boris Golovat, pan Boris al lui Brae, pan Danciul Julici, pan Stroişor Drujă, Stanislav al lui Iliaş, Bob· Oprişac, Laţco posadnic, Hudici, Dumitru al lui Badea, toţi, mari şi mici.

Facem cunoscut, cu această carte a noastră, fiecăruia care o va vedea cîndva sau o va auzi citindu-se, cui îi va fi de trebuinţă aceasta, că am dat de bunăvoia noastră şi nesiliţi de nimeni tîrgul Siret şi Volhovăţul, şi cu satele şi cu pricuturile, cu morile, şi cu iazurile, şi cu vămile şi cu plăţile din dări, cu cîştigurile şi cu veniturile şi cu toate foloasele care ţin de acest tîrg, de Siret, şi de Volhoveţ, fără să ne luăm nici în viitor nimic îndărăt, surorii domnului nostru, craiului Poloniei ⟨şi⟩ [1] al altor ţări, şi a marelui cneaz Alexandru, altfel numit Vitovt, cneaghinei Rimgaila, fosta noastră soţie, pentru cît va fi în viaţă.

Pe lîngă aceasta, îi dăm în fiecare an şase sute de ducaţi de aur sau galbeni roşii ungureşti, împărţiţi în două: trei sute în ziua sfîntului apostol Petru şi la naşterea lui Hristos alte trei sute, cît va fi în viaţă. Aceasta îi vom da şi făgăduim să împlinim şi să ţinem toate acestea, cum e scris în această carte, pe cinstea noastră şi pe credinţa creştinească, fără înşelăciune şi fără viclenie.

Iar dacă nu vom da aceşti zloţi în fiecare an, la ziua şi vremea hotărîte, scrise în această carte, atunci să mai dăm craiului Poloniei, domnului nostru, alţi şase sute de ducaţi de aur sau galbeni roşii ungureşti. Iar dacă nu ne vom îngriji să plătim adevăraţii galbeni şi ceilalţi şase sute de galbeni adăugaţi, atunci craiul, domnul nostru, va scoate aceşti douăsprezece sute de galbeni de la negustorii noştri şi de la pămînteni, îi va lua şi îi va trage atîta vreme cît va trebui ca să-i împlinească dreptul şi galbenii de adaos, fostei noastre soţii, cneaghinei Rimgaila, iar noi despre aceasta vom tăcea.

Iar noi, boierii Ţării Moldovei, scrişi pe nume în fruntea acestei cărţi şi la care sîntem martori şi chezaşi, făgăduim şi chezăşuim pe cinstea noastră şi pe credinţa creştinească, că domnul nostru, Alexandru voievod, domnul Ţării Moldovei, şi cei ce vor fi după dînsul, vor împlini, ca şi noi, slugile lor, scrise mai sus în această carte.

Iar pentru întărirea acestui cuvînt, am atîrnat şi peceţile noastre la această carte.

În anul 6929 ⟨1421⟩.

B

Nos, Allexander Voieuoda, dominus Terre Moldawiensis, et nos, Ylyasz Voieuoda, filius domini Allexandri voieuode Terre Moldawiensis, et nos, Terrigene domini nostri Allexandri voieuode, videlicet dominus Michalacz

www.dacoromanica.ro

Drohimsky, dominus Yvan dornik, dominus Rinko, dominus Negra, dominus Ieorgius, dominus Schandro, dominus Modriczka, dominus Ylayasz, dominus Popscha, dominus Dan, dominus Ysaya, dominus Stan et frater suus, Vancza, dominus Yvanisz, dominus Budul, dominus Proczelnik, dominus Czurba, dominus Yvan Detko, dominus Korlath, dominus Stephan Strauicz et frater suus, Ieorgius, dominus Miclus, dominus Iakym Kelianouicz, dominus Gorayecz et frater suus, Stanislaw, dominus Berliczka, dominus Dragomir Branicz, dominus Chotko et frater suus, Lewa, dominus Borisz Glowati, dominus Borisz Brayeuicz, dominus Drusza, ⟨dominus⟩ [1] Hudicz, Laczko posadnik, dominus Dimitri Baydouicz.

Notum facimus, per presentes, omnibus qui literam nostram audierint seu eam legerint temporibus opportunis, quia dedimus et presentibus damus et donamus, ex bona nostra voluntate a nemine conpulsi nec coacti, oppidum nostrum Sericht et Holchowetz, cum villis et villulis et pertinenczys, molendinis, piscinis, theloneis et censibus et reditibus et omnibus ipsorum proventibus ad opidum predictum, et Holthowecz pertinentibus, nichil nobis penitus reseruando, Sorori domini nostri, Regis Polonie et alias, magnifici duci Littwanie, Allexandri alias Vitoldi, preclare principis Ringale, qondam consortis nostre, in vita ipsius in quantum ipsa uiuit.

Et adhec, singulis annis demus sexcenta ducatos aureos aut florenos rubeos vngaricales, in duas partes diuisim, persoluendas ad festum sancti Petri et Pauli apostolorum tricentos et ad Natiuitatem Xristi residuos tricentos, in quantum ipsa uiuit, sibi tenemur dare et persoluere inprotracte et hec promittimus ex toto adimplere circa fidem nostram Xristianam absque dolo et fraude.

Et si nos protraheremus persoluere pretactos ducatos, ad terminum et diem prefixum et tempus prescriptum in litera presenti, ex tunc subdemus nos Regi Polonie, domino nostro, penam soluendam alios sexcentos ducatos aut florenos rubeos vngaricales. Et si in termino eo non curaremus persoluere eosdem florenos et alios adjunctos penales sexcentos ducatos, ex tunc dominus noster, rex, debet pro eisdem XII centis ducatis arrestare mercatores nostro et super terrigenas nostros, debet ipsos recipere et arrestare tam diu donec[9] principis Ringale, qondam vxoris, adimplebimus pretactos ducatos et nos debemus ad predictam arrestacionem tacere, vna cum terrigenis nostris Moldawiensibus, superius in litera predicta nominatim scripti, sicut veri fideiusores, promittimus et fideiubemus circa honorem nostram et fide Xristiana quod dominus noster Allexander Voieuoda Terre Moldawiensis et qui post ipsos erit dominus debet adimplere et nos fideles ipsorum superius scripti in litera presenti.

Et ad radificationem rei predicte nos praescripti terrigene sigilla nostra iussissimus vna cum domino appendi.

Datum et actum ipso die sanctae Lucie virginis et martiris de anno Domini milesimo quadringentesimo vicesimo primo.

A. Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 308. Orig., perg. (46 × 32,5 cm), pecetea mare domnească, atîrnată, cu legenda: † Печать Їω Олєзандра[10] * воєводѣ * г(осподи)на Землѣ Молдавьскої; pecetea mică, octogonală, a lui Iliaş, atîrnată. cu legenda: † Печать Илїаша воєвода; 38 peceţi boiereşti, păstrate din cele existente la început (v. mai jos, comentariul), rotunde sau ovale, în ceară neagră-cenuşie, atîrnate cîte una, două sau trei pe un singur şnur: de la opt (nr. 1, 2, 7, 9, 27, 32, 37 şi 38, notate de la stînga spre dreapta) s-au păstrat doar resturile bulbilor de ceară; cinci (nr. 5, 21, 23, 28 şi 31) au marginile, cu eventualele inscripţii, stricate în întregime iar opt (nr. 6, 13, 15, 16, 20, 24, 30 şi 33), parţial, încît au devenit indescifrabile; opt (nr. 3, 4

www.dacoromanica.ro

12, 14, 17, 18, 34 şi 36) sînt anepigrafe; nouă, bine conservate, au următoarele legende: Кѫпчьчи логотєта (nr. 8); † Пєчать Чюрбино (nr. 10); † Дана постєлника (nr. 11); Пєчать Иван<ова> (nr. 19); † Нєгра дворникъ Сочавскъ (nr. 22); Пєчать Иани (nr. 25); <†П>єчать Иванов<а> (nr. 26); Пєчать <Ми>кло<Ѵш>а (nr. 29); † Пєчать Чюрбино (nr. 35, aceeaşi cu cea de la nr. 10).

Trei foto., la Bibl. Acad., Fotografii, V/16, XXIII/17 şi XLVIII/14, două la Arh. St. Iaşi, DCCXLII/40, şi MXXXVIII/11 a, şi una la Inst. de ist. şi arh., „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/100. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 142—144.

Întrucît peceţile boiereşti au fost dispuse cîte una, două sau trei pe un singur şnur, este greu de precizat numărul lor iniţial. Oricum, el era mai mic de 66, cît ar rezulta dacă pe toate cele 22 de şnururi ar fi fost prinse cîte trei peceţi, deoarece la unele dintre ele (ca, de exemplu, la nr. I, II, IV, VII sau XIV, notate tot de la stînga spre dreapta) nu se mai observă locurile unde, în mod normal, au putut fi prinşi bulbii de ceară. Probabil că la început au fost, totuşi, mai multe peceţi decît numărul boierilor consemnaţi în document, 52, întrucît, pe baza legendelor descifrate, se observă deja dubla atîrnare a peceţii lui Ciurbă precum şi prezenţa celei aparţinînd logofătului Cupcici, omis din textul actului.

EDIŢII: J. Bogdan, *Album*, nr. 19 (facs. doc.) şi nr. 88 (facs. peceţi); Улянницкій, *Матеріалы*, p. 25—27 (text slav); Kałužniacki, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, p. 833—835 (text slav şi trad. lat.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 141—144 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 42—43 (trad.).

B. Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 309. Orig., perg. (34,5 × 40 cm), pecetea mare domnească, parţial deteriorată, atîrnată, cu legenda: <† Пєчать Їѡ О>[11]лє<з>андра • воєводъ • г(оспо)д(и)на Зємлѣ Молдавьской; pecetea mică octogonală, a lui Iliaş, atîrnată, cu legenda: † Пєчать Иліаша воєвода; 9 peceţi boiereşti deteriorate, păstrate din cele atîrnate la început pe cele 16 şnururi (pentru numărul lor global, v. mai sus, comentariul).

Două foto., la Bibl. Acad., Fotografii, V/15, XLVIII/15, şi una la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/101. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 145—148.

EDIŢII: Densuşianu, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, pl. V (facs.) şi p. 514—515 (text. lat.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 145—146 (text. lat.).

---

[1] Omis.
[2] ы scris peste altă literă.
[3] Şters.
[4] л asemănător cu ж.
[5] а scris peste л.
[6] є asemănător cu о.
[7] Al doilea н, asemănător cu п.
[8] п asemănător cu г.
[9] Adăugat deasupra rîndului.
[10] Din punct de vedere grafic, litera з nu prezintă deosebiri faţă de semnul corespunzător din Зє мьѣ. Particularitatea se constată şi la celelalte peceţi ale seriei (v. doc. nr. 56, 61 etc.).
[11] Întregit după textul peceţii de la exemplarul slav al documentului.

49 14<22> (69<30>)—14<31> (69<39>).

Hodorocinţii i Gvozdăuţii, moşii întregi, cu ispisoc din 6950[1] de la bătrînul domn Alexandru voievod, prin care au miluit pe Ivaşcu Vladicicu i fraţii lui, Petrea, şi Iuraşcu, i Dancul, şi nepotul lor, Milea, cu aceste doă sate pe Vilie, după hotarele lor împregiur arătate în semne.

Arh. St. Iaşi, DLXXXIX/15. Rez. într-un doc. din 1809 octombrie 4.

Data doc. orig. nu putea fi, desigur, 6950 <1442>, şi nici 6940 <1432> aşa cum se află ca în rez. publicat de Boga (v. EDIŢII). Dealtfel, în acest din urmă caz nu este exclusă nici lectura eronată a editorului, deoarece doc. din care a fost extras rez. pare a fi, după an şi după data de zi, identic cu cel de la Arh. St. Iaşi.

www.dacoromanica.ro

Avînd în vedere posibilitatea de confuzie a literelor slave ѡ҃ și н҃, s-ar putea presupune că veleatul doc. orig. a fost 6908 ⟨1400⟩ sau, în eventualitatea că ultima sa cifră nu a fost citită de rezumator, 6918 ⟨1410⟩.

Dar, dacă se iau în considerație implicațiile cronologice ale succesiunii primelor două generații de stăpînitori ai satelor Hodoracinți și Gvozdăuți, documentul se dovedește a fi fost emis, mai degrabă, în ultima parte a domniei lui Alexandru cel Bun. Într-adevăr, atribuindu-se fiicei lui Ivașcu Vladicicu, Slavna, pentru anul 1503, cînd Ștefan cel Mare îi confirmă drepturile pe care le avea asupra celor două sate (v. *D.I.R.*, A, XVI, I, p. 39—40, nr. 35), o vîrstă medie maximă, de 70 de ani, ar rezulta că ea s-a născut în jurul anului 1430. Or, după cum reiese din rezumatul documentului dat de Alexandru cel Bun în favoarea lui Ivașcu Vladicicu, acesta trebuia să se afle la o vîrstă de cel puțin 30 de ani, pentru ca familia sa să numere încă trei frați și o soră al cărei fiu avea deja dreptul să apară în calitate de beneficiar al daniei domnești. În această situație, acceptîndu-se primele două alternative ale datării, 1400 sau 1410, ar însemna că Slavna s-a născut în momentul cînd tatăl ei avea vîrsta de 60 sau de 50 de ani, ceea ce este mai puțin probabil. Tocmai de aceea, nu este exclus ca rezumatorul să fi confundat cifra л҃ (30) din veleat, însoțită fie de un semn grafic fără valoare fie de o cifră oarecare, parțial ștearsă, cu cifra н҃ (50). Fără a constitui un element de certitudine, absența numelui jupanului Bogdan, alături de cel al lui Alexandru cel Bun, conferă acestei presupuneri o și mai mare probabilitate.

EDIȚII: Boga, *Doc. basarabene*, IV, p. 5 (rez. într-un doc. din 1809 septembrie 4, cu data de an: 6940 ⟨1432⟩); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 328—329 (rez., după Boga, sub data 1432, dar cu observația că doc. orig. a avut, probabil, veleatul redat în stilul de 1 septembrie); *D.I.R.*, A, I, p. 95 (rez., după Costăchescu, cu data: 1432).

---

[1] Veleatul greșit; v. datarea.

50 — 1422 (6930) martie 12, Neamț.

† М(и)л(о)стїѫ б(о)жїеѫ, азь[1], Ѩлеѯандръ воевода и г(оспо)д(и)нь въсеи Молдовлахїискои Земли. Чинимь знаменито, кто на сїе писанїе оузрить или его оуслышить, еже бл(а)гопроизволи г(оспод)ство ми, бл(а)гымь моимь и добримь произволенїемь и въ зад(ѵ)шїе с(вѧ)топочившїимь родителемь г(оспод)ства ми и <з>[2]а д(ѵ)шѫ и здравїе г(оспод)ства ми, и дадох(ъ) монастирꙋ Възнес(е)нїю Г(оспод)а и Б(ог)а и Сп(а)са нашего, иже ѡт(ь) Нѣмца, где ест(ь) старець кѵр Силѵань, двѣ селѣ: едно село на Молдавѣ, на имѧ Бѵѕещи, а дрѵгое на Тополници, селище Не<но>[2]вичево, що бы тое прѣд(ъ) реч(е)нномоу монастирю оурикъ, съ въсѣмь доходомь, непорѵшено николиже, н<а>[2] вѣ<кы вѣч>[2]ныѫ.

Ѩ хотаръ томѵ селѵ, що ест(ь) на Молдавѣ, съ въсѣми старими хотари, ѡт(ь) въсѣх(ь) стор<они>[2], кѵд<а хо>[2]тар<иль то>[2]е село из вѣка. Ѩ хотаръ томѵ селищѵ, що ест(ь) на Тополници, почениши ѡт(ъ) едное липы, п<о>[2] старом<ь>[2] хотарѣ ѡт(ь) Жѵржа, на могылѵ, та ѡт(ь) могыли, попрѣкь, на кръницѵ, та ѡт(ь) кръници прости оу поток(ь), потокомь доловь, оу нижни конець вртопа, на рѵптѵрѫ, та ѡт(ь) рѵптѵри, попрѣкь, оу могылоу, где връба близко пѵтѣ, та, пѵтомь долѣ, оу поток(ь) што истичеть ѡт(ъ) виноград(а), потокомъ долѣ, на единь брѣсть што ест(ь) на брѣѕѣ Тополници. Тое емѵ вес(ь) хотарь, кѵда хотариль пан(ь) Мѫдричка и пан(ь) Дань чашникъ и Нѣгои граматикъ.

Ѩ на то ест(ь) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Ѩлеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра въсѣхь дѣтеи наших(ь) и вѣра боѧрь наших(ь): вѣра пана Михаила, вѣра пана Ѡана дворника Сочавского, вѣра пана Гриика, вѣра пана Драго<ша, в>[2]ѣра пана Негри, вѣра пана Мѫдричка, вѣра пана Михаила Попшѫ, вѣра пана Дана чаши<ика>[2], вѣра пана Ивана Дѣтка, вѣра пана Домонкѵша столника и вѣра въсѣхь боѧрь наших(ь) молдавскых(ь), и великых(ь), и малых(ь).

www.dacoromanica.ro

А по нашемь животѣ, кто бѫдеть господарь нашеи земли, или ѿ(ь) дѣтеи нашиχ(ь) или ѿ(ь) нашего племена или кого Б(ог)ь изберетъ быти, тоизи да не порѹшить нашего данїа. А кто сѧ покѹсить порѹшити, таковы да ест(ь) проклѧть ѿ(ь) Г(оспод)а Б(ог)а и Сп(а)са нашего и прѣч(и)стыѧ его м(а)т(е)ре и да ест(ь) под(о)бень Їюдѣ и проклѧтомѹ Арїѹ.

А на болшее потвръжденїе томѹ въсемѹ выше писанномѹ, велѣли есмы слѹѕѣ нашемѹ вѣрномѹ, Нѣгоеви граматикѹ, писати и привѣсити нашѹ печать к семѹ листѹ нашемѹ.

Оу Нѣмци, в(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦЛ мар(та) ВІ.[3]

† Din mila lui Dumnezeu, eu, Alexandru voievod şi domn a toată Ţara Moldovlahiei. Facem cunoscut, celor care vor vedea această scrisoare sau o vor auzi, că a binevoit domnia mea, cu bunăvoia mea cea bună şi pentru pomenirea sfîntrăposaţilor părinţilor domniei mele şi pentru sufletul şi sănătatea domniei mele, şi am dat mănăstirii Înălţarea Domnului şi Dumnezeului şi Mîntuitorului nostru, care este la Neamţ, unde este stareţ chir Siluan, două sate: un sat pe Moldova, anume Budzeşti, şi altul pe Topoliţa, seliştea lui Ne⟨no⟩[2]vici, ca să-i fie acestei mai înainte zise mănăstiri uric, cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat, care este pe Moldova, să fie cu toate hotarele vechi, din toate părţile, pe unde s-a hotărît acest sat din veac. Iar hotarul acestei selişti, care este pe Topoliţa, să fie începînd de la un tei, pe hotarul vechi de la Giurgiu, la movilă, apoi de la movilă, de-a curmezişul, la fîntînă, apoi de la fîntînă drept la pîrîu, pe pîrîu la vale, la capătul de jos al vîrtopului, la ruptură, apoi de la ruptură, de-a curmezişul, la movilă, unde este o salcie lîngă drum, apoi, pe drum la vale, la pîrîul ce curge din vie, pe pîrîu la vale, la un mesteacăn care este pe malul Topoliţei. Acesta îi este tot hotarul, pe unde au hotărnicit pan Mîndricica şi pan Dan ceaşnic şi Neagoe gramatic.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail, credinţa panului Oană vornic de Suceava, credinţa panului Grinco, credinţa panului Drago⟨ş⟩ [2], credinţa panului Negrea, credinţa panului Mîndricica, credinţa panului Mihail Popşa, credinţa panului Dan ceaşn⟨ic⟩ [2], credinţa panului Ivan Detco, credinţa panului Domoncuş stolnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine va alege Dumnezeu, acela să nu clintească dania noastră. Iar cine se va încumeta să clintească, acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu şi Mîntuitorul nostru şi de preacurata lui maică şi să fie asemenea lui Iuda şi blestematului Arie.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe gramatic, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Neamţ, în anul 6930 ⟨1422⟩ martie 12 [3].

Arh. St. Bucureşti, M-rea Neamţ, LXIII/1. Orig., perg. (31 × 35 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, L/45, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 149—151. Altă foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/102. O copie, cu trad., avînd data de zi: 2, la Bibl. de Stat a U.R.S.S. „V. I. Lenin", Secţia manuscrise, ms. nr. 1 733, f. 5—5v. O trad. de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea, fără autor şi avînd data de zi: 2, cu o copie din 1794 februarie 27, la Arh. St. Bucureşti. M-rea Văratec, XVI/1; două

www.dacoromanica.ro

copii, tot din 1794 februarie 27, încredinţate de Paisie arhimandrit şi stareţ al M-rii Neamţ, prima însoţită de o copie din sec. al XIX-lea, ibidem, M-rea Neamţ, CVIII/2, şi Bibl. Acad., CLXXV/4.

EDIŢII: Sacerdoţeanu — Bogdan, *Facs. slave*, pl. XVII (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 445 (facs.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 147—149 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 43—44 (trad., cu data de zi: 2).

---

[1] Din punct de vedere grafic, între ierurile finale: ъ şi ь, nu se poate face uneori distincţie. S-a transcris obişnuit ь, în afara cazurilor cînd asemănarea cu ierul mare din mijlocul cuvintelor a fost mai pronunţată.

[2] Şters.

[3] ı (10) poate fi şi un semn de sfîrşit al actului, data de zi fiind, în acest caz: 2.

51 — 1422 (6930) august 20.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Ꙗлеѯандръ воевода, господарь Землн Молдавскои. Чинимь знаменито, симь лнстомь нашимь, оусимь кто на нь оузрить нли его оуслышить чтучи, ѡже есмн пронзволили [есмн][1] нашимь добрымь пронзволеннемь н оучинили есмн за д(ꙋ)ши с(вѧ)топочившиχ(ь) предковь нашиχ(ь) н за здравие г(оспод)ства мн, дали есмн монастырю ѡт(ь) Быстрици, Оусп(е)нїю прѣчнстои Б(огоро)д(и)ци, мыто ѡт(ь) Бръладского тръга, да бꙋдет(ь) томꙋ монастыреви оурикь, на вѣкы.

Ꙗ на то ест(ь) вѣра г(оспод)ства мн н вѣра прѣвъзлюбленнаго мн с(ы)на, Илиѧшѧ воеводы, н вѣра въсѣχь дѣтїи г(оспод)ства мн н вѣра болѣ[рѣ]рь г(оспод)ства мн: вѣра жꙋпана Миχаила н дѣтїи его, вѣра жꙋпана Гринка н дѣтїи его, вѣра жꙋпана Ивана дворннка н дѣтїи его, вѣра жꙋпана Негры, вѣра жꙋпана Вълчи, вѣра жꙋпана Жꙋржа н дѣтїи его, вѣра пана Дана, вѣра пана Илиѧша, вѣра пана Исаѧ, вѣра пана Кръсти, вѣра пана Сынка, вѣра пана Стана вистиѧрника, вѣра пана столника Дъмъкꙋша, вѣра въсѣχь болѣрь нашиχ(ь) молдавскыχь великыχ(ь) н малыχ(ь).

Ꙗ по нашемь животѣ, кто бꙋдеть господарь нашои Землн Молдавьскои, нли ѡт(ь) нашиχ(ь) дѣтїи нли ѡт(ь) нашиχ(ь) братїи нли ѡт(ь) нашего родꙋ нли бꙋд(и) кого Б(ог)ъ изберет(ь) быти, тоти щѡ бы нашего даниѧ н писаниа не порꙋшили, али щѡ бы потвердили. Ꙗ кто сѧ покꙋсит(ь) порꙋшити, томꙋ да бꙋдет(ь) съпорницѣ пр(ѣ)ч(и)стаа Б(огоро)д(и)цѧ н да бꙋдет(ь) проклѣть ѡт(ь) Г(оспод)а Б(ог)а, сп(а)са нашего, н ѡт(ь) въсѣχь с(вѧ)тыχ(ь).

Писа Кꙋпчич(ь) логофет(ь), в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃ц҃л авгꙋст(а) к҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am binevoit cu bunăvoia noastră cea bună şi am făcut pentru sufletele sfîntrăposaţilor noştri înaintaşi şi pentru sănătatea domniei mele, am dat mănăstirii de la Bistriţa, Adormirea preacuratei născătoare de Dumnezeu, vama de la tîrgul Bîrlad, să fie acestei mănăstiri uric, în veci.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele şi credinţa preaiubitului meu fiu, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor domniei mele şi credinţa boierilor domniei mele: credinţa jupanului Mihail şi a copiilor lui, credinţa jupanului Grinco şi a copiilor lui, credinţa jupanului Ion vornic şi a copiilor lui, credinţa jupanului Negrea, credinţa jupanului Vîlcea, credinţa jupanului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Dan, credinţa panului Iliiaş, credinţa panului

www.dacoromanica.ro

Isaia, credinţa panului Crîstea, credinţa panului Sîncu, credinţa panului Stan vistier, credinţa panului Dămăcuş stolnic, credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, Moldova, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru sau pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie, aceia să nu clintească dania şi înscrisul nostru, ci să le întărească. Iar cine se va încumeta să clintească, aceluia să-i fie pîrîşă preacurata născătoare de Dumnezeu şi să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, mîntuitorul nostru, şi de toţi sfinţii.

A scris Cupcici logofăt, în anul 6930 ⟨1422⟩ august 20.

Arh. St, Bucureşti, M-rea Galata, XI/1. Orig., perg. (32 × 23 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O copie, ibidem, ms. nr. 628 (Cond. Asachi), f. 578v—579. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/103. Trei copii, de I. Bogdan, una după orig. şi două după Cond. Asachi, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 152—156.

EDIŢII: Sacerdoţeanu-Bogdan, *Facs. slave*, pl. XVIII (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 446 (facs.); D. P. Bogdan, *Diplomatica*, p. 199, fig. 35 (facs.); Hăjdeu, *Arch. ist.*, I, 1, p. 132 (text slav, cu prescurtări, şi trad.); Iorga, *Anciens doc.*, II, p. 539—540 (text slav, după Hăjdeu, şi trad. franc.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 149—151 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 44—45 (trad.).

---

[1] єсми, tăiat de diac.

52 **1422 (6930) decembrie 25.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, господарь Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, ис сим(ь) листомь нашимь, оусѣм(ъ) кто на н(ь) оузрит(ъ) или его оуслышит(ъ) чтѹчи, ѡже тот(ъ) истинныи слуга нашъ вѣрныи, пан(ъ) Богуш(ъ), слѹжил(ъ) нам(ъ) правою и вѣрною службою. Тѣм(ь) мы, видѣвши его правою и вѣрную службою до нас(ъ), жаловали есмы его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есмы ему едно село оу нашеи земли, оу Молдавскои, Кучуровъ, где был(ъ) ватаман(ъ) Герман(ъ). То, ему, оурик(ъ), со оусѣм(ь) доходѡм(ь), на вѣк(ы), и ѡ(ть)цу его, пану Нестѧку, и дѣтем(ъ) их, и братїам(ъ) их, и оунучатѡм(ъ) их, и праоунучѧтѡм(ъ) их, и прашурѧтѡм(ъ) их, непорушено николи, на вѣкы.

А хотаръ тому селоу да будет(ъ) по старым(ъ) хотарѡм(ъ), куда из вѣка ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми и вѣра с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра оусѣх(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) и вѣра оусѣх(ъ) боѧръ нашиx(ъ): вѣра пана Михаила, вѣра пана Бана дворника и дѣти егѡ, вѣра пана Гриика и дѣти его, вѣра пана Драгуша и дѣти его, вѣра пана Негра, вѣра пана Билчу, вѣра пана Журжа и дѣти его, вѣра пана Шандра и дѣти его, вѣра пана Мудрич(и)ку, вѣра пана Илїаша и дѣти его, вѣра пана Дана чашника и дѣти его, вѣра пана Исаи и дѣти его, вѣра пана Ивана Дѣтка, вѣра пана Дамакуша столника и дѣти его и вѣра оусѣх(ъ) боѧр(ъ) нашиx(ъ), великых(ъ) и малых(ъ).

А по нашем(ъ) животѣ, кто будет(ъ) господар(ъ) нашеи земли, или ѡт(ъ) нашиx(ъ) дѣтїи или ѡт(ъ) <на>[1]шего племене или буд(и) кого Б(ог)ъ изберет(ъ) быти, тоти що бы им(ъ) непорушили нашег(о) данїѧ зануж(е) есмы им(ъ) дали за их(ъ) вѣрную службу.

Писал(ъ) Михаилъ граматик(ъ), в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцл дек(еврїа) к҃є.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, pan Boguş, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat un sat în ţara noastră, în Moldova, Cuciurul, unde a fost vătăman Gherman. Acesta să-i fie uric, cu tot venitul, în veci, şi tatălui său, pan Nesteac, şi copiilor lor, şi fraţilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie pe hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele şi credinţa fiului domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa tuturor boierilor noştri: credinţa panului Mihail, credinţa panului Oană vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Grinco şi a copiilor lui, credinţa panului Draguş şi a copiilor lui, credinţa panului Negru, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Şandru şi a copiilor lui, credinţa panului Mudricica, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Dan ceaşnic şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Ivan Detco, credinţa panului Damacuş stolnic şi a copiilor lui şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe oricine va alege Dumnezeu să fie, aceia să nu leclintească dania noastră pentru că le-am dat pentru dreapta lor slujbă.

A scris Mihail gramatic, în anul 6930 <1422> decembrie 25.

Bibl. de Stat a U.R.S.S., „V. I. Lenin", Secţia manuscrise, colecţia Markevici — Lukaşevici, fond nr. 159, doc. nr. 4. Orig., perg. (40,5 × 20,5 cm), pecete atîrnată, pierdută. Cu o foto., nr. 780/4.

O foto. la Bibl. Acad., Fotografii, LXXXII/2 şi alta la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/262.

Un clişeu, la Arh. St. Bucureşti, colecţia microfilme U.R.S.S., rola 61, cadru 712.

Două copii, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 157—158 (după orig.), şi 159 (după Уляницкій, v. EDIŢII).

EDIŢII: Уляницкій, *Материалы*, p. 27—28 (text slav prescurtat); Яцимирскій, *Грамоты молдав.*, p. 293 (text slav, cu data socotită în stilul de 1 septembrie); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 151—152 (text slav, după foto., şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 45—46 (trad. după foto.)

---

[1] Rupt şi şters.

53 **1423 (6931) martie 12, Suceava.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеξандръ воевода, господарь Земли Молдавскои. Чинимь знаменито, симь листомь нашим(ь), оусимь кто на нь оузрить или его оуслышить чтучи, оже тоть истинныи слуга нашь вирныи, Батинь, служил(ь) нам(ь) правою и вирною службою. Тимь, мы, видѣвши его правую и вѣрную службу до нас(ь), жаловали есми его особною нашею милостїю и дали есми ему оу нашои земли, оу Молдавскои, три села на Путнои, на имѧ: где ему ес<ть>[1] домь, другое, где быль Лупше, третее, где есть брод(ь) на Путнои, що бы ему были оурикь, съ оусим(ь) доходом(ь), и дѣтем(ь) его, и оунучатом(ь) его, и праоунучатом(ь), и пращюрѧтом(ь) и братиѧмь его, кто будет(ь) ближнїи, на вѣкы.

www.dacoromanica.ro

Ѧ хотарь тим(ь) трем(ь) селомь да будет(ь) по старым(ь) [хотарым(ь)] хотаромь, куда изь вика ѡживали.

Ѧ на то ест(ь) наша вѣра и вѣра с(ы)на нашего, Илиѩша воеводы, и вѣра оусих(ь) дѣтїи наших(ь) и вѣра наших(ь) боѩрь: вѣра пана Михаила Дорогуиского и дѣтїи его, вѣра па<на>[2] Гриика и дѣтїи его, вѣра пана Ивана дворника и дѣтїи его, вѣра пана Негры, вѣра пана Былчи, вѣра пана Журжа и дѣтїи его, вѣра пана Илиѩша и дѣтїи его, вѣра пана Нестѩка и дѣтїи его, вѣра пана Д<ана и>[3] дѣтїи его, вѣра пана Иса<їа и>[3] дѣтїи его, вѣра пана Попши и дѣтии его, вѣра Стана вистиѩрника, вѣра пана Ѡпришака и дѣтїи его, вѣра пана Ивана Дѣдка, вѣра столника Дъмъкуша, вѣра Прочелника, вѣра Чюрбина, вѣра оусих(ь) боѩрь наших(ь) молдавскых(ь), великых(ь) и малыхь.

Ѧ по нашем(ь) животи, кто будет(ь) господарь нашои земли, или ѡт(ь) наших(ь) дѣтїи или ѡт(ь) наших(ь) братїи или кого Б(ог)ъ изберет(ь) быти, тоти що бы им(ь) не порушили нашего даниѩ, али що бы им(ь) потвердили зануже есми им(ь) дали за их(ь) правую и вѣрную службу, що бы имь непорушено николи, на вѣкы.

Ѧ иан болшее потвержение сему листу, велѣли есми слуѕѣ нашему вѣрному, Купчичю логоѳе<ту, пи>[3]сати и привѣсити нашу печать <к сему листу нашему.

Писа>[4] оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцла, м(ѣ)с(ѩ)ца март(а) вї.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, Batin, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat în ţara noastră, în Moldova, trei sate pe Putna, anume: unde îi este casa, altul, unde a fost Lupşe, al treilea, unde este vadul la Putna, ca să-i fie lui uric, cu tot venitul, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor, şi răstrănepoţilor şi fraţilor lui, cine va fi mai apropiat, în veci.

Iar hotarul acestor trei sate să fie pe hotarele [hotarele] vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa noastră şi credinţa fiului nostru, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail de la Dorohoi şi a copiilor lui, credinţa pa<nului> [2] Grinco şi a copiilor lui, credinţa panului Ion vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Negrea, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Iliiaş şi a copiilor lui, credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, credinţa panului D<an şi>[3] a copiilor lui, credinţa panului Isa<ia şi>[3] a copiilor lui, credinţa panului Popşa şi a copiilor lui, credinţa lui Stan vistier, credinţa panului Oprişac şi a copiilor lui, credinţa panului Ivan Dedco, credinţa lui Dămăcuş stolnic, credinţa lui Procelnic, credinţa lui Ciurbă, credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, aceia să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă, ca să le fie neclintit niciodată, în veci.

Iar pentru mai mare întărire a acestei cărţi, am poruncit slugii noastre credincioase, Cupcici logofă<t> [3], să scrie şi să atîrne pecetea noastră <la această carte a noastră.

Scris>[4] la Suceava, în anul 6931 <1423>, luna martie 12.

www.dacoromanica.ro

Bibl. Acad., XLVI/15. Orig., perg. (39,5 × 31,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 161—162. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/104.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, I, p. 199—201 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 153—155 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 46—47 (trad.).

---

[1] Rupt.
[2] Omis.
[3] Şters.
[4] Şters şi rupt.

54 — 1423 (6931) martie 31, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинимь знаменито, ис симь листом(ь) нашимь, оусимь кто[1] на нь оузрить или его оуслышить чтучи, ѡже тоть истинныи слуга нашь вирныи, Вана Попшѧ, служиль нам(ь) правою и вирною службою. Тѣмь, мы, видѣвши его правую и вѣрною службѵ до нас(ь), жаловали есмы его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есмы ему, оу нашои земли, оу Молдавскои два села на Ребричи, едно село на имѧ Сръби, а другое село ниже, село Моишево Философа, що бы ему было оурикь, съ ꙋсимь доходомь, и брату его, Моишѵ Философѵ, и дитимь Ваниномь, и братїѧмь Ваниномь, и ꙋнучатомь его, и прѣѵнучатом(ь) его, и прашѵратомь его и братїѧмь <ихь>[2], кто будет(ь) ближнїи.

А хотарь тимь двома селома да имь ест(ь) по ста<ры>[2]мь хотаромь, куда из вѣка ѡживали.

А на то ест(ь) вѣра г(оспо)<дст>[2]ва ми, выше писаннаг(о) Алеѯандра воеводы, и вѣра с(ы)на господства ми, Илїѧша воеводы, и вѣра оусих(ь) дѣтїи наших(ь) и вѣра въсѣх(ь) боѧрь наших(ь): вѣра пана Михаила Дорогунског(о) и дѣтїи его, вѣра пана Гринка и дѣтїи его, вѣра пана Ванѣ дворника и дѣтїи его, вѣра пана Негри, вѣра пана Вилчи, вѣра пана Жѵржа и дѣтїи его, вѣра пана Илїѧша и дѣтїи его, вѣра пана Дана чашника и дѣтїи его, вѣра пана Исаиѧ логоѳета и дѣтїи его, вѣра пана Мундрична, вѣра пана Ивана Дѣдка, вѣра пана Дъмъкуша столника, вѣра пана Стана вистїѧрника, вѣра пана Ѧкуша вистїѧрника и дѣтї его, вѣра пана Прочелника и дѣтїи его, вѣра пана Журжа Стравича и дѣтїи его вѣра пана Стана Брьлича, вѣра пана Шербѣ ѡт Васлуѧ, вѣра пана Михаила Попши и дѣтїи его, вѣра пана Чюрби и вѣра оусих(ь) боѧрь наших(ь) молдавскых(ь), и великых(ь), и малых(ь), непорѵшено <нико>[2]ли, на вѣк<ы.

А по нашемь>[2] животи, кто будет(ь) господарь нашеи земли, или ѡт(ь) дѣтїи наших(ь) или ѡт(ь) наших(ь) братїи и<ли кого Б(ог)ь изберет(ь)>[2] быти, тоть <бы и>[2]мь не <по>[3]рѵшили нашего данїѧ, али що бы им(ь) потвер<дили зануж(е) есмы имь дали>[2] за их(ь) правую и вѣрную службꙋ.

А иаи болшее потвръжденїе[4] сему листу, велили есм<и слуѕи>[2] нашему <вѣрному, па>[2]ну Кѵпчичеви логоѳету, писати и привисити нашу печать к сему листу.

<Писа Ѡ>[2]ница граматикь, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцла, м(ѣ)с(ѧ)ца м(а)рта ла.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, Oană Popşa, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat în ţara noastră, în Moldova, două sate pe Rebricea, un sat, anume Sîrbi, iar alt sat mai jos, satul lui Moişă Filosofu, ca să-i fie lui

www.dacoromanica.ro

uric, cu tot venitul, şi fratelui său, Moişă Filosofu, şi copiilor lui Oană, şi fraţilor lui Oană, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi fraţilor ⟨lor⟩[2], cine va fi mai apropiat.

Iar hotarul acestor două sate să le fie pe hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa fiului domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa tuturor boierilor noştri: credinţa panului Mihail de la Dorohoi şi a copiilor lui, credinţa panului Grinco şi a copiilor lui, credinţa panului Oană vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Negrea, credinţa panului Vilcea, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Iliiaş şi a copiilor lui, credinţa panului Dan ceaşnic şi a copiilor lui, credinţa panului Isaiia logofăt şi a copiilor lui, credinţa panului Mundricica, credinţa panului Ivan Dedco, credinţa panului Dămăcuş stolnic, credinţa panului Stan vistier, credinţa panului Iacuş vistier şi a copiilor lui, credinţa panului Procelnic şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu Stravici şi a copiilor lui, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Şerbea de la Vaslui, credinţa panului Mihail Popşa şi a copiilor lui, credinţa panului Ciurbea şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici, neclintit niciodată, în veci.

⟨Iar după⟩[2] viaţa ⟨noastră⟩[2], cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau ⟨pe cine îl va alege Dumnezeu⟩[2] să fie, acela ⟨să⟩[2] nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a acestei cărţi, am poruncit ⟨slugii⟩[2] noastre credincioase, pan Cupcici logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte.

⟨A scris O⟩[2]nţa gramatic, la Suceava, în anul 6931 ⟨1423⟩, luna martie 31.

Bibl. Acad., DCCLXXVII/86. Orig., perg. (28×30 cm), pecete atîrnată, pierdută. O copie, după orig., de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, p. 163—165. O foto. la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol"—Iaşi, Fotografii.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, I, p. 21—24 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I p. 156—158 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A. I, p. 47—48 (trad., după copia lui I. Bogdan).

---

[1] т scris peste и.
[2] Rupt.
[3] Omis.
[4] Adăugat ulterior, de aceeaşi mînă.

55 — 1423 (6931) aprilie 15, Suceava.

† Алеѯандръ воевода, господарь Земли Молдавскои. Чинимь знаменито, симь листомь нашимь, оусим(ь) кто на нь оузрить или его оуслышить чтучи, оже тот(ь) истинныи Беріга ватамань [1] тагаль са съ Ротымпановы сыны за хотарь. Ино, мы послали нашиx(ь) боаръ Лацска и Корлата. Ино Ротымпанови сынове, перед(ь) тими нашими боары, дали Берізи хотар(ь) ѡт(ь) своеи земли, съ своею доброю волею, и поставили тому хотари, почениши дорогою Банскою до Ротымпановы могилы, ѡт(ь) могилы выше дуба, та прости на доль, выше могилы. Тоть хотарь що бы им(ь) быль непорушен(ь) на вѣкы.

А кто ѡт(ь) ниx(ь) почнет(ь), за тот(ь) хотарь, буд(и) которою лиxотою или свадою, буд(и) коли, тот(ь) заплатит(ь) завазку сто золотыx(ь) оуго<р>[2]скыx(ь) [3].

Писано оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцла ап(рилі)а) еі.

www.dacoromanica.ro

† Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat Veriga vătăman s-a pîrît cu fiii lui Rotîmpan pentru hotar. Deci, noi am trimis pe boierii noştri Laţco şi Corlat. Dar fiii lui Rotîmpan, înaintea acestor boieri ai noştri, au dat hotar lui Veriga din pămîntul lor, de a lor bunăvoie, şi i-au pus acestuia hotare, începînd de la drumul Băii pînă la movila lui Rotîmpan, de la movilă mai sus de stejar, apoi drept la vale, mai sus de movilă. Acest hotar să le fie neclintit, în veci.

Iar care dintre ei ar începe orice fel de răutate sau ceartă pentru acest hotar, oricînd, acela să plătească zavescă o sută de galbeni ungureşti.

Scris la Suceava, în anul 6931 ⟨1423⟩ aprilie 15.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 310.

Orig., perg. (18,5×28,5 cm), pecete mică atîrnată, cu legenda: † Печать Іѡ Алеѯандра воевод.

Trei foto., la Bibl. Acad., Fotografii, I/5, XXIII/18 şi XLVIII/16 *b*, şi o copie, de I. Bogdan, *ibidem*, ms. nr. 5 231, f. 169. Alte foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/11 *b*, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/205.

O foto, după orig., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/8.

EDIŢII: Калужняцки-Соболевски, *Кириловские рукописей*, nr. 116 (facs.); Bogdan, J., *Album*, nr. 22 (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 447 (facs.); Kałużniacki, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, p. 835—836 (text slav şi trad. lat.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 159—160 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 48 (trad.).

---

[1] та, adăugat între rînduri.
[2] Omis.
[3] Transformat din alt cuvînt: г din х, е din є, iar к din н.

56 1424 (6932) februarie 16, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ <во>[1]евода, господаръ Земли Молдавскои. Чини<мъ>[1] знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, кто на н<ъ>[1] оузрит(ъ) или его оуслышитъ чтучи, ѡже тотъ истинный попъ Юга слѹжилъ намъ вѣрно. Тѣмъ, мы, видѣвше его правую и вѣрную службу до нас(ъ), жаловали есмы его особною нашею м(и)л(о)стїю и дали есмы ему, оу нашеи земли, едно село, близь Баии, на имѧ Бѹчумѣни, што бы ему оурикъ, съ въсѣмь доходомъ, емѹ, и дѣтемъ его, и братѹ его, Иановии, и дѣтемъ его, и оунучѧтомъ их(ъ), и праоуночѧтомъ их(ъ), и прашѹрѧтомъ их(ъ) и въсемѹ родѹ их(ъ), непорѹшено николиже, на вѣкы.

<А>[1] хотаръ томѹ селѹ, почениши ѡт(ъ) могыли <што>[2] ест(ъ) на дѣлѹ, поутемъ долоу до тлостого дѹба, а ѡт(ъ) дѹ<ба>[2] до потока, а ѡт(ъ) потока на конець хворо<стї>[2]а, а ѡт(ъ) конець хворостїа до дорогы що идетъ ѡт(ъ) Стана д<о>[1] Баии, та, дорогою, до потока що идет<ъ и>[2]а Радешан(и), подли Станигы, та оупадаетъ повыше оу др<ѹ>[1]гы потокъ, ѡт(ъ) толѣ на дѹбъ што ест(ъ) на д<оро>[2]гѹ, ѡт(ъ) толѣ, горѣ по потокомъ, ѡт(ъ) едного дѹба оу дрѹгы дѹб<ъ>[1], а ѡт(ъ) тол(ѣ) на вербїе, и ѡт(ъ) толѣ, ѡпѧтъ, дорого<ю>[2] що идетъ до Баии, до хотарѣ Банского, ѡт(ъ) толѣ, полемъ, <до>[1] Дра<го>[3]шева хотарѣ, и ѡт(ъ), толѣ ѡпѧтъ, на дѹб<ро>[2]вѹ, оу великѹю могылѹ. То, емѹ, вес(ъ) хотаръ.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Алеѯандра воев<о>[2]ды, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на[4] г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра въсѣхъ дѣтеи нашихъ(ъ) и вѣра боѧръ нашихъ(ъ): <вѣ>[1]ра пана Михаила

www.dacoromanica.ro

и дѣтеи его, вѣра пана Гринка и дѣтеи его, вѣра пана Ивана дворника Сочавского ⟨и⟩[2] дѣтеи его, вѣра пана Негри, вѣра пана Блъчи, вѣра пана Жꙋржа и дѣтеи его, вѣра пана Нестѧка ⟨и⟩[2] дѣтеи его, вѣра пана Драгоша и дѣтеи его, вѣра па⟨на⟩[1] Илїаша и дѣтеи его, вѣра пана Исаїѧ ⟨и дѣ⟩[2]теи его, вѣра пана Михаила Попши и дѣтеи е⟨го, вѣра⟩[2] пана Дана чашника и дѣтеи его, вѣ⟨ра пана⟩[2] Ивана Дѣтка и дѣтеи его, ⟨вѣра пана Домонкꙋша столника и дѣтеи его и вѣ⟩[2]ра вѣсѣх(ъ) болѧръ наших(ъ), и великъıх(ъ), и ⟨малъıхъ.

А по нашемъ⟩[2] ж⟨иво⟩[2]тѣ, кто боудетъ господаръ нашеи земли, ⟨и⟩[2]ли ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего племе⟨не или бꙋ⟩[2]дь кого Б(ог)ъ изберетъ бъıти, тот(ъ) што бъı имъ не порꙋшилъ нашего данїа, нѫ што бъı имъ оутвръди⟨лъ и оу⟩[2]крѣпилъ заниꙋже дали есмъı емꙋ за его правую и вѣрнꙋю слꙋжбꙋ.

А на болшее потвръжденїе томꙋ въ⟨сем⟩[2]ꙋ въıше писанномꙋ, велѣли есмъı слꙋѕѣ наше⟨мꙋ⟩[3] вѣрномꙋ, Нѣгоеви граматикꙋ, писати и привѣ⟨си⟩[2]ти нашꙋ печатъ к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлв феврꙋарїа) ѕ҃ї.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru ⟨vo⟩[1]ievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat popa Iuga ne-a slujit nouă credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în țara noastră, un sat, lîngă Baia, anume Buciumeni, ca să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fratelui său, Nan, şi copiilor lui, şi nepoților lor, şi strănepoților lor, şi răstrănepoților lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

⟨Iar⟩[1] hotarul acestui sat să fie începînd de la movila ⟨care⟩[2] este pe deal, pe drum la vale pînă la stejarul cel gros, şi de la stejar pînă la pîrîu, şi din pîrîu la capătul tufişului, şi de la capătul tufişului pînă în drumul ce merge de la Stan pînă la Baia, apoi, pe drum, pînă la pîrîul ce merge la Radeşani, lîngă Stăniga, apoi cade mai sus în alt pîrîu, de acolo la stejarul ce este la drum, de acolo, în sus pe pîrîu, de la un stejar la alt stejar, iar de acolo la salcie, şi de acolo înapoi, pe drumul care merge la Baia, pînă la hotarul Băii, de acolo, pe cîmp, ⟨pînă la⟩[1] hotarul lui Dra⟨go⟩[3]ş, şi de acolo înapoi, la dumbravă, la movila cea mare. Acesta îi este tot hotarul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voiev⟨o⟩[2]d. şi credința iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credința tuturor copiilor noştri şi credința boierilor noştri: credința panului Mihail şi a copiilor lui, credința panului Grinco, şi a copiilor lui, credința panului Ion vornic de Suceava ⟨şi⟩[2] a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Vîlcea, credința panului Giurgiu şi a copiilor lui, credința panului Nesteac ⟨şi⟩[2] a copiilor lui, credința panului Dragoş şi a copiilor lui, credința pa⟨nului⟩[1] Iliaş şi a copiilor lui, credința panului Isaia ⟨şi⟩[2] a copiilor lui, credința panului Mihail Popşa şi a copiilor lui, ⟨credința⟩[2] panului Dan ceaşnic şi a copiilor lui, credința ⟨panului⟩[2] Ivan Detco şi a copiilor lui, ⟨credința panului Domoncuş stolnic şi a copiilor lui şi⟩[2] credința tuturor boierilor noştri, şi mari, şi ⟨mici.

Iar după⟩[2] viața ⟨noastră⟩[2], cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru ⟨sau⟩[2] pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească ⟨şi⟩[2] să le împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

www.dacoromanica.ro

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe gramatic, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6932 ⟨1424⟩ februarie 16.

Muzeul Fălticenilor, Inv. nr. 2367. Orig., perg. (55×39cm.), rupt la îndoituri, pecete atîrnată, cu legenda: † Печать Їѡ Олеѯандра * воєводъ * г(осподи)на Землѣ Модавьской.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, IV/3, o copie, din 1813 octombrie 21, după o trad. din 1785 iunie 9, de Gheorghie Evloghie dascăl, ibidem, XXXVIII/27, altă copie, din prima jumătate a sec. al XIX-lea, ibidem, MCXXIII/110, f. 146, şi trei copii, de I. Bogdan: una după orig., ibidem, ms. nr. 5 231, f. 170—172, alta după trad. din 1785, ibidem, f. 174—177, şi ultima după copia din 1813, ibidem, f. 178. Alte foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/12, a şi b, şi la Inst. de ist. şi arh., „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, III/192, II/206 a şi b, II/253 a — e, şi II/267 a — d. O copie, din 1815 septembrie 22, după trad. din 1785, la Arh. St. Iaşi, CDVII/1.

EDIŢII: I. Bogdan, *Doc. 1424*, pl. IV (facs. greu lizibil); Codrescu, *Uricariul*, XVI, p. 1—3 (copia din 1813) şi XIV, p. 58—59 (trad. după orig., de N. Beldiceanu, cu data de an greşită: 6940 ⟨1432⟩); *Dicţionar geografic*, I. p. 668—669 (trad. din 1785); V. Costăchescu, *Ist. Fălticeni*, p. 72—73 (trad., după *Dicţionar geografic*, cu indicarea greşită a paginaţiei); I. Bogdan, *Doc. 1424*, p. 356—358 (text slav şi trad); Ghibănescu, *Surete*, I. p. 14—17 (text slav, cu greşeli, şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 161—163 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 48—49 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] Rupt.
[3] Omis.
[4] а, corectat din ѕ.

57 **1424 (6923) ⟨august 26⟩.**

6932 ⟨1424⟩ ⟨august 26⟩[1].

Un uric de la Alexandru vodă, întăritură Stanciului David pe satul Badeuţii de la Prut ⟨şi⟩ [2] trei sate la Putna, Stanciulovo [3] şi satul Purcelova [4] şi satul Mărinii, ca să-i fie drepte ocini şi moşii stătătoare, în véci.

Anume boierii a lui Alexandru vodă: Cubciciu [vel] logofăt, Mihail Dorogonscogo [5] cu fii săi, Grinca, Negrul vornic, Giurge, Vilcea, Dragoş, Iliiaş, Mandricicu, Nesteca, Danul, Isaiia paharnic, Ciurba, Damascuşa[6] stolnic, Ştiubora.

Arh. St. Bucureşti, ms. nr. 628 (Cond. Asachi), f. 545 v. Rez. din prima jumătate a sec. al XVIII-lea.

O copie, de I. Bogdan, după acelaşi rez., la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 181. Alt rez., avînd data de lună şi zi: august 26, la Bibl. „M. Eminescu" — Iaşi, ms. nr. 150, p. 125.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 166 (rez. din sec. al XVIII-lea); *D.I.R.*, A, I, p. 50—51 (acelaşi rez.).

---

[1] V. descrierea arheografică.
[2] Şters în copie.
[3] Al lui Stanciul.
[4] Al lui Purcel.
[5] De la Dorohoi.
[6] În loc de: Damancuş.

58 **⟨1424—1425⟩ (6...) septembrie 4, Suceava.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, <господарь Зем>[1]ли Молдавскои. Чиним зъ знаменито, <ис сѣмъ листомъ>[1] нашим(ъ), кто на нь оузрит(ъ) или е<го оуслъшитъ>[1], чтучи, оже тотъ истинныи слу<га>[1] нашъ

www.dacoromanica.ro

Нънбач[2] Барбосулъ служилъ намъ <правою и в>[1]ѣрною службою. Тѣм(ъ), мы, видѣвше его правую и <вѣрную>[1] службоу до нас(ъ), жаловали есмы <его ос>[1]обною нашею м(и)л(о)стью и дали есмы емоу, оу <нашеи земли>[1], едно село на Шумузѣ, где ест(ъ) домъ его, што бы емоу оурикь, съ въсѣмъ доходомъ ем<у, до его жи>[1]вота. А по его животѣ, жонъ его, Марены, и оунукамъ еи, Анушцѣ и Станѣ, и дѣте<мъ ихъ>[1], и оунучатомъ их(ъ), и праоунучатомъ их(ъ), и пращȣрѧтомъ их(ѣ) и въсемоу родоу их(ъ), непорȣшено ни<коли>[1]же, на вѣкы.

А хотаръ тому селу, ѡт(ъ) Бобоша, по старому хотарȣ, куда оживали из вѣка; а ѡт Бобошева хотарѧ, доловъ Шȣмузомъ, до оустїа его, и половина Златареви Полѣны. То ест(ъ) емоу вес(ъ) хотаръ.

А на то ест(ъ) вѣра нашего господства, выше писаннаго Алеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра въсѣх(ъ) дѣтеи наших(ъ) и вѣра боѧръ нашихъ: вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Гринка и дѣтеи его, вѣра пана Негри дворника, вѣра пана Ивана ѡт(ъ) Туловы, и дѣтеи его, вѣра пана Влъчи и дѣтеи его, вѣра пана Жȣржа и дѣтеи его, вѣра пана Илїаша и дѣтеи его, вѣра пана Нестѧка и дѣтеи его, вѣра пана Исаїа чашника и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Мѫдрчк<а, в>[3]ѣра пана Стана вистїарника, вѣра пана Ку<пчича>[1] логоѳета, вѣра пана Ч<у>[1]рбы и дѣтеи его, вѣра пана Ивана Дѣтка, вѣра пана Ѡприша и дѣтеи его, <в>[1]ѣра пана Стана Бръдича и дѣтеи его, вѣра пана <Домо>[1]нкуша столника и дѣтеи его и вѣра въсѣхь боѧръ нашихъ молдавскыхъ, и великых(ъ), и малых(ъ).

А по наше<мъ ж>[1]ивотѣ, кто будетъ господаръ нашеи земли, или <ѡтъ>[1] дѣ<теи н>[1]аших(ъ), или ѡт(ъ)<наше>[1]го племене, тоть што бы имъ непорȣ<шилъ наше>[1]го данїа нъ што <бы имъ оу>[1]твръдилъ и оукрѣпилъ зан<ȣже>[1] дали есми за его правȣю и вѣрн<ую служб>[1]ȣ.

А на болшее потвръжденїе <томȣ въсемȣ>[1] выше писанномȣ, <велѣли е>[3]смы слȣзѣ нашему вѣр<ному>[1], Нѣгое <грама>[1]тикȣ писати <и нашȣ печатъ привѣсити к сему листу нашему.

.... Со>[1]чавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃..[5], <мѣсѧ>[1]ца септеврїа д҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, ⟨domn⟩[1] al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, ⟨cu această carte⟩[1] a noastră, celor care o vor vedea sau o vor ⟨auzi⟩[1] citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Nănbaci[2] Barbosul, ne-a slujit ⟨cu dreaptă şi⟩[1] credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi ⟨credincioasa⟩[1] lui slujbă către noi, ⟨l⟩[1]-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ⟨ţara noastră⟩[1], un sat pe Şumuz, unde este casa lui, ca să-i fie lui uric, cu tot venitul lui, ⟨pînă cînd⟩[1] va fi în viaţă. Iar după viaţa lui, să fie femeii sale, Marena, şi nepoatelor ei, Anuşca şi Stana, şi copiilor ⟨lor⟩[1], şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat, dinspre Boboş, să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac; iar de la hotarul lui Boboş, la vale pe Şumuz, pînă la gura lui, şi jumătate din poiana lui Zlătaru. Acesta îi este tot hotarul.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Iliaş, voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Grinco şi a copiilor lui, credinţa panului Negrea vornic, credinţa panului Ion de la Tulova şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia ceaşnic şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa

www.dacoromanica.ro

panului Mîndricic⟨a⟩[3], credinţa panului Stan vistier, credinţa panului Cu⟨pcici⟩[1] logofăt, credinţa panului Ci⟨u⟩[1]rbă şi a copiilor lui, credinţa panului Ivan Detco, credinţa panului Opriş şi a copiilor lui, credinţa panului Stan Bîrlici şi a copiilor lui, credinţa panului ⟨Domo⟩[1]ncuş stolnic şi a copiilor lui şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau ⟨din⟩[1] copiii noştri sau din neamul nostru, acela să nu le clintească dania noastră, ci să ⟨le⟩[1]-o întărească şi să ⟨le⟩[1]-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire ⟨a tuturor celor⟩[1] mai sus scrise, am ⟨poruncit⟩[4] slugii noastre credincioase, Neagoe ⟨grama⟩[1]tic, să scrie ⟨şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

.... Su⟩[1]ceava, în anul 6 ... [5], luna septembrie 4.

Arh. St., Bucureşti, D. S. Moldova, nr. 1. Orig., perg. (33 × 24 cm), pecete atîrnată, pierdută. Cu o copie şi o trad. moderne.

Trei foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/207, a, b şi c.

Datat după ordinea primilor boieri în sfat, după Isaia ceaşnic, care l-a înlocuit în această dregătorie, după 1424 februarie 16, pe Dan (v. doc. nr. 56 şi 57), şi după Cupcici logofăt, menţionat ca atare numai pînă la 1426 mai 12, cînd el devine vornic (v. doc. nr. 61—63). Pentru această datare, v. şi D. P. Bogdan, *Acte mold.*, p. 21—22. Sacerdoţeanu, *Sfatul*, p. 57, consideră mai potrivit anul 1424.

EDIŢII: D. P. Bogdan, *op. cit.*, pl. I (facs., parţial lizibil), şi p. 19—21 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 50—51 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] Нънзач (Nănbaci), lectură nesigură la prima şi la a patra literă.
[3] Rupt.
[4] Şters şi rupt.
[5] Şters, v. datarea.

59 — 1424 (6932) octombrie 9, Suceava.

<† Милостїю божїею, мы, Алеѯа>[1]ндръ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинимъ зна<менито, ис симь лис>[1]томь нашимъ, кто на нъ оусзритъ или его оуслышит(ъ) <чтѹчи, ѡже тоты истин>[1]ыи слѹгы наши, Тодеръ и Лїе, дали есмы имъ едно <мѣсто на Тазловѣ[2], и>[1]а връхь <Фр>[3]ѹмос(ь)и, где исходитъ изъ лѣса, выше Метещъ, да поставетъ и да ѡсадетъ себѣ монастиръ, да имъ бѹдет(ъ) оурикъ и непорѹшено ктиторство, имъ, и дѣтемъ их(ъ) и въсемѹ родѹ их(ъ), на вѣкы.

А хотаръ томѹ мѣстѹ да бѹдетъ по старомѹ хотарѹ и кѹда <е>[3]мѹ хотарилъ пань Жѹржь глобник(ъ).

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми и вѣра <въ>[3]злюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра въсѣх(ъ) <болѧръ>[1] нашиx(ъ).

П<иса И>[3]ѣг<ое>[3] грама<тикъ>[3], оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлв ѡк(товрїа) ѳ.

⟨† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexa⟩[1]ndru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, ⟨cu această⟩[1] carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi ⟨citindu-se, că acestor⟩[1] adevărate slugi ale noastre, Toader şi Lie, le-am dat un ⟨loc la Tazlău⟩[2], la obîrşia ⟨Fr⟩[3]umoasei, unde iese din pădure, mai sus de Meteşti, ca să-şi pună şi să-şi aşeze mănăstire, să le fie uric şi ctitorie neclintită, lor, şi copiilor lor şi întregului lor neam, în veci.

www.dacoromanica.ro

Iar hotarul acelui loc să fie pe vechiul hotar şi pe unde le-a hotărît pan Giurgiu globnic.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor <boierilor>[1] noştri.

A scris <N>[3]eag<oe>[3] grama<tic>[3], la Suceava, în anul 6932 <1424> octombrie 9.

Arh. St. Bacău, pachet XI, mapa 47, nr. 1. Orig., perg. (26,3 × 18 cm), lipsă 1/9 din doc. pecete atîrnată, pierdută. Cu două foto.

O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, III/203.

EDIŢII: Rosetti, *Pămîntul*, p. 178 (rez., după orig.); Costăchescu, *Doc.* I, p. 167 (rez., după Rosetti); *ibidem*, II, p. 593 (text slav şi trad.); C. V. Dimitriu, *Bacăul istoric*, p. 115—116 (trad.), p. 141 (text slav); *D.I.R.*, A, I, p. 51 (trad., după Costăchescu).

---

[1] Rupt.
[2] Întregit după rezumatul lui Rosetti (v. EDIŢII).
[3] Şters.

60 1425 (6933) ianuarie 30, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандрꙋ воевода, господаръ Земли Молдавской. Знаемо чиним(ь), сим(ь) листом(ь) нашим(ь), оусим(ь) кто на н(ь) оузрит(ь) или его ꙋслышит(ь) чтучи, ѡже тот(ъ) истинный наш(ъ) слꙋга, Щефан(ъ) Зꙋграф(ъ), служил(ь) нам(ь) правою и вирною службою. Тѣм(ь), мы, видѣвши его правою и вирною службою до нас(ъ), жаловали есми его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми ему оу нашей земли, оу Молдавской, четыри села на Милѣтини, на имѧ Беркишещїи и Єремїещи и Попещи и где ест(ь) жꙋде Пашко. То<е>[1], емꙋ, оурик(ъ) съ оусим(ь) доходом(ь), на вѣкы, непорушено, и дѣтемь его, и оунꙋчатом(ь) его, и праоунꙋчатом(ь) его и пращꙋрѧтом(ь) его. Пак(ъ) ли не бꙋдꙋт(ь) дѣти емꙋ, тое да бꙋдет(ь) братїам(ь) его, и дѣтем(ь) их(ь), и оунꙋчатом(ь)[2] их(ь) и праоунꙋчатом(ь) их(ь), по его съмр(ъ)ти.

А хотаръ оусим(ь) тим(ь) четыремь селомь, почнише ѡт(ъ) где падает(ь) Белошева заподїа оу Милѣтин(и), той заподїею, гори, до мохилꙋ що ест(ь) имѧ Бълоша, да, черес(ъ) мохил(ꙋ), на Виколе, та на дрꙋгую руптуру, ѡт(ъ) толѣ прости на мигилу[3] що ест(ь) выше оусих(ь) ѡвершїи, та, долу дилом(ь), до другой могилу, ѡт(ъ) той могилу[4], черес(ъ) долину, до ѡвершїи, та на другой долины, та, той долиною долꙋ, до Милѣтина, та, черес(ъ) Милѣтин(и), прости на могилꙋ що ест(ь) выше кръници, ѡт(ъ) той могилꙋ, пониже кръницю[5], до писка, ѡт(ъ) толѣ оу долинꙋ, подли Дꙋбровꙋ Капринꙋ, та, гори долиною, подли ꙗсинкы, до ѡвершїи, где сꙋт(ь) дви могилы, ѡт(ъ) толѣ, заподїею, выше Пашка, на Глод(ъ), та оу Милѣтини. То, емꙋ, вес(ъ) хотаръ.

А на то ест(ь) вѣра г(оспод)ства ми, выше писаннаго Алеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленнѣишаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра с(ы)на г(оспод)ства ми, Стецка, и вѣра оусих(ь) дитїи наших(ь) и вѣра боꙗръ наших(ь) молдавскых(ь): вира пана Михаилаша и дѣти его, вѣра пана Гринка и дѣти его, вѣра пана Негра дворника, вира пана Бана ѡт(ъ) Тꙋлове и дѣти его, вѣра пана Билча и дѣти его, вира пана Мандричку, вира пана Жꙋржа и дѣти его, вира пана Нестѧка и дѣти его, и вира пана Стана и дѣти его, вира пана Илїаша и дѣти его, вира пана Дана и дѣти его, вира пана Исаїа и дѣти его, вира пана Ивана Дѣдка, вира пана Кꙋбчича логоѳета, вира пана Драгоша и дѣти его, вира пана

www.dacoromanica.ro

Стана Оурмезева и дѣти его, вира пана Жꙋржа глобника и дѣти его, вира[6] Жꙋметатевих(ь) с(ы)новъ, вира пана Дъмъкꙋша столника и дѣти его и вира оусих(ь) боꙗр(ъ) наших(ь), и великых(ь), и малых(ь).

А по нашем(ь) животѣ, кто бꙋдет(ь) господаръ земли нашеи, или ѡт(ъ) дитїи наших(ь) или ѡт(ъ) нашег(о) племене или ког(о) Б(ог)ъ изберет(ь) быти, тоти що бы им(ь) не порꙋшили нашего данїа, али що бы им(ь) потвердили занꙋже есми дали им(ь) за их(ь) вирнꙋю слꙋжбꙋ.

А на болше потвержение томꙋ оусемꙋ выше писанномꙋ, велили емси слꙋзи нашемꙋ, Михаилꙋ граматикꙋ, писати и привисити нашꙋ печат(ъ) к семꙋ листꙋ.

В(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлг ген(арїа) л҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Ştefan Zugraf, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat în ţara noastră, în Moldova, patru sate pe Miletin, anume Berchişeştii şi Eremieşti şi Popeşti şi unde este jude Paşco. Aceasta să-i fie uric, cu tot venitul, în veci, neclintit, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui. Iar dacă nu va avea copii, aceasta să fie fraţilor lui, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor, după moartea lui.

Iar hotarul tuturor acestor patru sate să fie începînd de unde cade zăpodia lui Băloş în Miletin, pe acea zăpodie, în sus, la movila care se numeşte a lui Băloş, apoi, peste movilă, la Vicol, apoi la altă ruptură, de acolo drept la movila care este mai sus de toate obîrşiile, apoi, pe deal la vale, la altă movilă, de la acea movilă, peste vale, pînă la obîrşie, apoi la altă vale, apoi, pe acea vale în jos, pînă la Miletin, apoi, peste Miletin, drept la movila ce este mai sus de fîntînă, de la acea movilă, pe din jos de fîntînă, pînă la pisc, de acolo în vale, lîngă Dumbrava Caprei, apoi, în sus pe vale, pe lîngă frasini, pînă la obîrşie, unde sînt două movile, de acolo, pe zăpodie, mai sus de Paşco, la Glod, apoi la Miletin. Acesta îi este tot hotarul.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa preaiubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa fiului domniei mele, Steţco, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri moldoveni: credinţa panului Mihăilaş şi a copiilor lui, credinţa panului Grinco şi a copiilor lui, credinţa panului Negrea vornic, credinţa panului Oană de la Tulova şi a copiilor lui, credinţa panului Vilcea şi a copiilor lui, credinţa panului Mandricica, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, şi credinţa panului Stan şi a copiilor lui, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Ivan Dedco, credinţa panului Cubcici logofăt, credinţa panului Dragoş şi a copiilor lui, credinţa panului Stan Urmezeu şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu globnic şi a copiilor lui, credinţa fiilor lui Jumetate, credinţa panului Dămăcuş stolnic şi a copiilor lui şi credinţa tuturor boierilor noştri, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, aceia să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească pentru că le-am dat pentru credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre, Mihail gramatic, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte.

În anul 6933 ⟨1425⟩ ianuarie 30.

www.dacoromanica.ro

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 311. Orig., perg. (41,5 × 31 cm), pecete atîrnată, pierdută.

Trei foto., la Bibl. Acad., Fotografii, V/17, XXIII/19 şi XLVIII/17, şi două copii, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 182—187. Altă foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/105.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 448 (facs.); Kaluźniacki, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, p. 836—838 (text slav şi trad. lat.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 168—170 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 51—52 (trad.).

---

[1] Omis.
[2] и, făcut peste к.
[3] Aşa în orig.
[4] о, făcut peste и.
[5] и, făcut peste ц, iar цю, adăugat deasupra rîndului.
[6] ра, adăugat deasupra rîndului.

61 — 1425 (6933) mai 12, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, господарь Земли Молдавскои. Чиним(ь) знаменито, ис сим(ь) листом(ь) нашим(ь), оусим(ь) кто на нь оузрит(ь) или его оуслышит(ь) чтучи, ѡже тоть истинныи слуга нашь вѣрныи, пан(ь) Стров(и)чь, слꙋжил(ь) намь правою и вѣрною служвою. Тѣмь, мы, видѣвше его правую и вѣрную служвꙋ до нас(ь), жаловали есмы его особною нашею м(и)л(о)стїю и дали есмы емꙋ оу нашои земли, оу Молдавскои, два села, на имѧ Левошовци, съ ꙋсыми своими кꙋты, и Неполоковци, и два пꙋстыни: една Дереновець, и <дрꙋгаа>[1] на Черленои, противь великои могыли.

А хотарь тим(ь) двом(ь) селом(ь), по старым(ь) хотаром(ь), куда из вѣка ѡжинвали; а хотарь тѣма двѣма пꙋстынѣма, по старым(ь) хотаром(ь), куда Зꙋбръ ожинвал(ь), що бы ему были оурикь, съ оусим(ь) доходом(ь), ему, и дѣтем(ь) его, и ꙋнꙋчатомь его, и прѣꙋнꙋчатом(ь) его, и пращꙋратомь его и братїѧм(ь) его, кто бꙋдет(ь) ближнїи.

А то есмы емꙋ дали оурик(ь) за Равасова села ѡт(ь) Сочавѣ и ѡт(ь) Жежїи и за татары, що бы ѡни и их(ь) племѧ, за Равасова села и за татарь, николи не ꙋпоминали, а и ни говорили бы нищо, николи.

А на то ест(ь) вѣра г(оспод)ства ми и вѣра възлюбленнаго ми с(ы)на, Илїѧша воеводы, и вѣра ꙋсих(ь) дѣтїи наших(ь) и вѣра оусих(ь) боѧрь наших(ь): вѣра пана Михаила Дорогꙋиского и дѣтїи его, вѣра пана Гриика и дѣтїи его, вѣра па<на>[1] Негры дворника, вѣра пана Ванѣ Тꙋловского и дѣтїи его, вѣра пана Жꙋржа и дѣтїи его, вѣра пана Вилчи и дѣтїи его, вѣра пана Илїѧша и дѣтїи его, вѣра пана Дана и дѣтїи его, вѣра пана Исаїѧ чашника и дѣтїи его, вѣра пана Нестѧка и дѣтїи его, вѣра пана Стана, вѣра пана Ивана Дѣтка, вѣра пана Дъмъкꙋша и дѣтїи егѡ, вѣра пана Опришака и дѣтїи его, вѣра пана Чюрбю и дѣтїи его, вѣра пана Ѧкꙋша вистїѧрника и дѣтїи его, вѣра па<на>[1] Нѣгоѡ логоѳета, вѣра пана Щефана ключника и вѣра оусих(ь) болѣрь наших(ь) молдавскыих(ь), и великыих(ь), и малыих(ь), и дѣтї их(ь), непорꙋшено николи, на вѣкы вѣчныѧ.

А по нашем(ь) животѣ, кто будет(ь) господарь нашои земли, или ѡт(ь) дѣтїи наших(ь) или ѡт(ь) наших(ь) братии или кого Б(ог)ъ изберет(ь) быти, тоты що бы им(ь) не порушили нашего данїѧ зануже есмы им(ь) дали за их(ь) праву и вѣрную службу; тог(о) рад(ї), що бы им(ь) потвердили.

А на болшее пот<връжденїе сему>[2] листу, велѣли есмы слꙋѕи нашемꙋ вѣрномꙋ, пану Купчичю, привѣсити нашю великоую печат(ь) к семꙋ листꙋ.

Писа Ѡанца граматик(ь), оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлг, м(ѣ)с(ѧ)ца маи ві.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, pan Stroici, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat în ţara noastră, în Moldova, două sate, anume Levoşăuţi, cu toate cuturile sale, şi Nepolocăuţi, şi două pustii: una, Derenăuţi, şi ⟨alta⟩ [1] pe Roşul, în dreptul movilei celei mari.

Iar hotarul acestor două sate să fie după hotarele vechi, pe unde din veac au folosit; iar hotarul acestor două pustii să fie după hotarele vechi, pe unde a folosit Zubrea, ca să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi fraţilor lui, cine va fi mai apropiat.

Şi încă i-am dat uric pentru satele lui Ravas de la Suceava şi de la Jijia şi pentru tătari, pentru ca ei şi neamul lor să nu mai pomenească niciodată şi nici să nu mai vorbească nimic, niciodată, pentru satele lui Ravas şi pentru tătari.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele şi credinţa iubitului meu fiu, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa tuturor boierilor noştri: credinţa panului Mihail de la Dorohoi şi a copiilor lui, credinţa panului Grinco şi a copiilor lui, credinţa pa⟨nului⟩[1] Negrea vornic, credinţa panului Oană de la Tulova şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Vilcea şi a copiilor lui, credinţa panului Iliiaş şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia ceaşnic şi a copiilor lui, credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, credinţa panului Stan, credinţa panului Ivan Detco, credinţa panului Dămăcuş şi a copiilor lui, credinţa panului Oprişac şi a copiilor lui, credinţa panului Ciurbea şi a copiilor lui, credinţa panului Iacuş vistier şi a copiilor lui, credinţa pa⟨nului⟩[1] Neagoe logofăt, credinţa panului Ştefan cliucinic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici, şi a copiilor lor, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, aceia să nu le clintească dania noastră pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă; pentru aceea, să le-o întărească.

Iar pentru mai mare întărire ⟨a acestei⟩ [2] cărţi, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Cupcici, să atîrne pecetea noastră cea mare la această carte.

A scris Oanţa gramatic, la Suceava, în anul 6933 ⟨1425⟩, luna mai 12.

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 144. Orig., perg. (37× 29,5 cm), pecete atîrnată, deteriorată, cu legenda: † Пєча ь Їѡ Олєзандра ⁘ воєводъ г(осподн)н⟨а Землѣ⟩[3] Молдавьскоі.

O foto., ibidem, Fotografii, XXV/10, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 188—189. Altă foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/106.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 449 (facs.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 173—175 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 52—53 (trad.).

---

[1] Omis.
[2] Rupt.
[3] Întregit după textul celorlalte imprimări ale sigiliului lui Alexandru cel Bun de după anul 1408 (v. doc. nr. 24, 48, 56) cu care întreaga pecete se identifică.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинымъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашим(ъ), кто на нъ оуѕрнтъ или его оуслышитъ чтучи оже тоты истинны слуги наши, с(ы)нове Щефана Стравича, Тоадеръ и Петръ, потвръдили есмы правовѣрное выслуженїе ѡ(ть)ца их(ъ), Щефана, и дали есмы имъ, оу нашеи земли, три села на Кръличжтури, на имѧ: где ест(ъ) Шерба Паушескулъ и Лазоръ, другое где ест(ъ) Нѣгъ Барбоси и Драгомиръ Хаснѧшъ, третїе Блъцаци. Єще есмы дали имъ, на Нирновѣ, четири села, на имѧ: где былъ Лацко, другое где ест(ъ) Михулъ и Паничъ, третїе где ест(ъ) Станкуцъ, четвротое где ест(ъ)[3] Станчулъ. Тое въсе што бы имъ, оурикъ, съ въсѣмъ доход⟨омъ⟩[1] имъ и дѣтемъ их(ъ) и стрикомъ их(ъ), Журжу и К⟨ос⟩[2]тѣ, и дѣтемъ их(ъ), и оунучатомъ их(ъ), и правнучат⟨омъ ихъ⟩[1], и праправнучатомъ их(ъ) и въсему роду их(ъ), ⟨непорушено ни⟩[3]колиже, на вѣкы.

А хотаръ тѣмъ селомъ, съ въс⟨ѣми с⟩[1]тарими хотари, куда ѡживали из вѣка.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Алеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра въсѣхь дѣтеи наших(ъ) и вѣра болѧръ нашихъ: вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Блъчи и дѣтеи его, вѣра пана Кѹпчича дворника, вѣра пана Журжа и дѣтеи его, вѣра пана Негри, вѣра пана Мѧдричкы, вѣра пана Нестѧка и дѣтеи его, вѣра пана Илїаша и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаїѧ чашника и дѣтеи его, вѣра пана Ѡпришѧ и дѣтеи его, вѣра пана Журжа Жомотатова и дѣтеи его, вѣра пана Ивана Дѣтка, вѣра пана Чѹрбы и дѣтеи его, вѣра пана Стана Бръличa и дѣтеи его, вѣра пана Домонкуша столника и вѣра въсѣхъ болѧръ нашихъ молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малыхъ.

А по нашемъ животѣ, кто будетъ господаръ нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего пле⟨ме⟩[4]на или кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тот(ы што бы имъ не порушилъ нашего данїа, али што бы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ.

⟨А на бо⟩[1]лшее потвръжденїе тому въсему выше писанному, велѣли есмы слуѕѣ нашему вѣрному, ⟨Нѣгоеви лого⟩[3]ѳету, писати и пр⟨и⟩[2]вѣ⟨си⟩[2]ти ⟨нашу печать⟩[3] к сему листу нашему.

Оу Соучавѣ, в(ъ) л⟨ѣто.................... мѣсѧца⟩[3] д⟨ек⟩[2](еврїа) ки҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acestor adevărate slugi ale noastre, fiii lui Ștefan Stravici, Toader și Petru, le-am întărit dreptcredincioasa vislujenie a tatălui lor, Ștefan, și le-am dat, în țara noastră, trei sate la Cîrligătura, anume: unde este Șerba Păușescul și Lazor, altul unde este Neagu Barbosu și Dragomir Hasnăș, al treilea Bălțați. Încă le-am dat, pe Nirnova, patru sate, anume: unde a fost Lațcu, altul unde este Mihul și Panici, al treilea unde este Stancuț, al patrulea unde este Stanciul. Toate acestea să le fie uric, cu tot venitul, lor, și copiilor lor, și unchilor lor, Giurgiu și C⟨os⟩[2]tea, și copiilor lor, și nepoților lor, și strănepoților ⟨lor⟩[1], și răstrănepoților lor și întregului lor neam, ⟨neclintit⟩[3] niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, și credința iubitului fiu al domniei mele, Iliaș voievod, și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a

www.dacoromanica.ro

copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Negrea, credinţa panului Mîndricica, credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia ceaşnic şi a copiilor lui, credinţa panului Opriş şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu al lui Jomotate şi a copiilor lui, credinţa panului Ivan Detco, credinţa panului Ciurbă şi a copiilor lui, credinţa panului Stan Bîrlici şi a copiilor lui, credinţa panului Domoncuş stolnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească.

⟨Iar pentru⟩[1] mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, ⟨Neagoe⟩[3] logofăt, să scrie şi să atîrne ⟨pecetea noastră⟩[3], la această carte a noastră.

La Suceava, în anul ... [3] ⟨luna⟩[3], d⟨ecembrie⟩[2] 28.

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 215. Orig., perg. (33 × 30,5 cm), pecete atîrnată, stricată, cu legenda: † Пєчать ⟨Їѡ Ол⟩[5]єз⟨андра ✱ воєво⟩[5]дъ ✱ ⟨г(оспоΔн)н⟩[5]а Землѣ Молдавьскої.

O foto., ibidem, Fotografii, XXXIII/2, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 285—286. Alte foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/13, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/208.

Datat la sfîrşitul anilor 1425 sau 1426 după componenţa sfatului domnesc. Astfel, din rîndul primilor boieri lipseşte Grincu, menţionat pentru ultima oară în doc. din 1425 mai 12 (v. doc. anterior), iar Cupcici este arătat ca vornic, dregătorie în care el este atestat pentru prima oară, succedîndu-i lui Negrea, în actul din 1426 mai 22 (v. doc. următor). De asemenea, începînd cu sfîrşitul anului 1427, Isaia ceaşnic este dublat în dregătorie de Negrilă (v. doc. nr. 69 şi urm.), situaţie care nu se constată în acest act.

În ceea ce priveşte interpretarea literei Д din dată, pe care doc. orig. a conservat-o, singura presupunere îndreptăţită de poziţia ocupată de ea între celelalte elemente lizibile ale acestei formule este că provine de la numele lunii şi nu de la veleat, aşa cum s-a crezut (v. EDIŢII); dacă ar proveni de la veleat, între acesta şi data de zi nu ar mai încăpea şi numele lunii.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 182—184 (text slav şi trad., cu data: ⟨1426⟩); *D.I.R.*, A, I, p. 53—54 (trad., cu data: ⟨142⟩6 (⟨693⟩4) ... 8).

---

[1] Rupt.
[2] Şters.
[3] Şters şi rupt.
[4] Omis.
[5] Întregit după textul inscripţiei celorlalte imprimări ale sigiliului lui Alexandru cel Bun din această vreme (v. doc. nr. 61, 66, 71), cu care întreaga pecete se identifică.

63 — 1426 (6934) mai 22.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїєю, мы, Алеѯандръ воєвода, господарь Землн Молдавскон. Чиным(ь) знаменнто, нс сѣмь лнстомь нашнмь, кто на нь оузрнтъ нлн єго оуслышнтъ чтучн, оже тоть нстнны н вѣрны слуга нашь, пань Щефань ключнныкь, слȣжнль намъ правою н вѣрною службою. Тѣмъ, мы, внд ѣвше п⟨р⟩[1]авȣю н вѣрную єго службу до нас(ъ), жаловалн єсмъ єго ѡсобною нашєю м(н)л(о)стїю н далн єсмыємȣ, оу нашєн землн, двѣ селѣ н єднȣ пустнню: єдно село на Бръхечн, выше Левкȣшєщь, на нмѧ Драгоснєщн, дрȣгоє село на верхь Добротвора, также на нмѧ Драгснєщн, третїє, пȣстнна Пожарнта съ въсѣмн полѧнамн. Тоє въсе що бы єму оурнкъ, съ въсѣмь доходомъ н дѣтемъ єго, н братїамъ єго, н

www.dacoromanica.ro

оунучатомъ его и правнучатомъ его и въсему роду его, непорушено николиже, на вѣкы: <а ли>[2] вы сѧ Щефану дѣтїи не достало съ его женою, Ѡленкою, ино, по его животѣ, што бы была Ѡленцѣ, Пожарита, до еи живота.

А хотаръ томү селу што на Бръхечи, съ въсѣми старими хотари, куда ѡживали из вѣка. А хотаръ Драгсинещомъ што на Добротворѣ и Пожаритѣ, почениши ѡт(ъ) из долу, ѡт(ъ) Ласловова хотарѧ, Добротворъ и Пожарита до верха. И што оузможетъ ѡсадити на тѣх(ъ) хотарѣх(ъ) и тое да му будетъ оурик(ъ) и съ въсѣмъ правомъ выше писанымъ.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Алеѯандра воеводы, и вѣра бъзлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра въсѣхь дѣтеи нашиx(ъ) и вѣра боѧръ нашиx(ъ): вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Блъчи и дѣтеи его, вѣра пана Купчича дворника, вѣра пана Журжа и дѣтеи его, вѣра пана Драгоша и дѣтеи его, вѣра пана Негри, вѣра пана Нестѧка и дѣтеи его, вѣра пана Илїаша и дѣтеи его, вѣра пана Исаїѧ чашнъка и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Кръсти и дѣтеи его, вѣра пана Мѫндричкы, вѣра пана Стана вистїарника, вѣра пана Стана Бръпича, вѣра пана Ѡпришѧ, вѣра пана Ивана Дѣтка, вѣра пана Домонкоуша столника и вѣра въсѣхъ боѧръ нашиx(ъ) молдавскъих(ъ), и великъих(ъ), и малыx(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто будетъ господарь нашеи Земли Молдавскои, или ѡт(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) или ѡт(ъ) нашего племена или кого Б(ог)ь изберетъ быти, тотъ также што бы имъ не порушилъ нашего данїа, али што бы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ занүже дали есмы ему за его правую и вѣрную служьбу.

А на болшее <потвръжден>[2]їе тому въсему выше писанному, <вел>[2]ѣли есмы слузѣ нашему вѣрному, Нѣгоеви логоѳету, пи<са>[2]ти и прив<ѣсити нашу п>[2]ечатъ к сему листу нашему.

В(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦЛД маїа КВ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată și credincioasă slugă a noastră, pan Ștefan cliucinic, ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră, două sate și o pustie: un sat pe Bărheci, mai sus de Leucușești, anume Dragosinești, celălalt sat la obîrșia Dobrotvorului, de asemenea cu numele Dragsinești, a treia, pustia Pojarita cu toate poienile. Toate acestea să-i fie lui uric, cu tot venitul, și copiilor lui, și fraților lui, și nepoților lui, și strănepoților lui și întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci; ⟨iar dacă⟩[2] Ștefan nu se va învrednici să aibă copii cu femeia sa, Olenca, atunci, după viața lui, să fie Pojarita a Olencăi, cît va fi în viață.

Iar hotarul acestui sat care este pe Bărheci să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul Dragsineștilor care este pe Dobrotvor și al Pojaritei să fie începînd din vale, de la hotarul lui Laslău, Dobrotvorul și Pojarita pînă la obîrșie. Și ce va putea întemeia în aceste hotare și aceea să-i fie lui uric și cu toate drepturile mai sus-scrise.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, și credința iubitului fiu al domniei mele, Iliaș voievod, și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vîlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Dragoș și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Nesteac și a copiilor

www.dacoromanica.ro

lui, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia ceaşnic şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Mîndricica, credinţa panului Stan vistier, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Opriş, credinţa panului Ivan Detco, credinţa panului Domoncuş stolnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, Moldova, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela, de asemenea, să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar spre mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea ⟨noastră⟩[2] la această carte a noastră.

În anul 6934 ⟨1426⟩ mai 22.

Bibl. Acad., CCXX/1. Orig., perg. (38,5 × 36,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O foto., la Arh. St. Iaşi, CCLXXIV/49. Alte foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/209 a şi b, II/254 şi III/196 a şi b.

EDIŢII: D. P. Bogdan, *Acte 1426—1502*, p. 21—23 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 54—55 (trad.).

---

[1] Omis.

[2] Rupt.

64 — 1426 (6934) august 12, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, въсѣмъ кто на нъ оузритъ или его оуслышитъ[1] чтꙋчи, ѡже тотъ истинны слꙋга нашъ, панъ Жꙋржъ Стънгачъ, слꙋжилъ намъ правою и вѣрною слꙋжвꙋ. Тѣм(ъ), мы, видѣвше правꙋю и вѣрнꙋю его слꙋжбꙋ до нас(ъ), жаловали есмы его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есмы, емꙋ, оу нашеи земли, четири села на Крълигѫтꙋрѧ, на имѧ: Попещїи, где ест(ъ) домъ его, и Фънтънѣле и Михнещи, на Бахлꙋи, <и>[2] Чолтанїи оу Глода и полѣна ѡт(ъ) вꙋковины. Тое въсе што вы емꙋ оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, емꙋ, и дѣтемъ его, и оунꙋчатомъ его, и прѣоунꙋчатомъ его, и прашꙋрѣтомъ его и въсемꙋ родꙋ его наиближнїи, непорꙋшено николиже, на вѣкъ.

А хотаръ тѣмъ селамъ да ест(ъ) съ въсѣми своими старими хотари, ѡт(ъ) <оу>[2]сих(ъ) сторонъ, кꙋда из вѣка ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра нашего, господства, выше писаннаго Алеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленнаго сына господства ми, Илїаша воеводы, и вѣра въсѣхъ дѣтеи наших(ъ) и вѣра боѧръ наших(ъ): вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Блъчи и дѣтеи его, вѣра пана Кꙋпчича дворника, вѣра пана Негри, вѣра пана Жꙋржа и дѣтеи его, вѣра пана Нестѧка и дѣтеи его, вѣра пана Илїаша и дѣтеи его, вѣра пана Исаїѧ чашника и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Жꙋржа и дѣтеи его, вѣра пана Стана Бръличa и дѣтеи его, вѣра пана Чꙋрбы и дѣтеи его, вѣра пана Ѡпришѧ и дѣтеи его, вѣра пана Ивана Дѣтка <и>[2] дѣтеи его, вѣра пана Домонкꙋша столника и дѣтеи его и вѣра въсѣхъ боѧръ нашихъ молдавских(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

www.dacoromanica.ro

А по нашемъ животѣ, кто бꙋдетъ господаръ нашеи земли, или Ѡт дѣтеи нашихъ или Ѡт нашего пл<еме>[2]на или кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ што бы емꙋ не порꙋшилъ нашего даанїа, али што бы емꙋ оутвръдилъ и оукрѣпилъ заниже дали есмы емꙋ за его правꙋю и вѣрнꙋю слꙋжбꙋ.

А на болше потвръжденїе томꙋ въсемꙋ вышꙋ<е писанном>[2]ꙋ, велѣли есмы слꙋѕѣ на<шемꙋ>[2] вѣрномꙋ, панꙋ Нѣгоеви <логофетꙋ, п>[2]исати и привѣсити нашꙋ печатъ к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлд авгꙋст(а) ві д(ь)нъ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Giurgiu Stîngaci, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, patru sate la Cîrligătura, anume: Popeştii, unde este casa lui, şi Fîntînele şi Mihneşti, pe Bahlui, <şi>[2] Cioltanii de la Glod şi poiana din bucovină. Toate acestea să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului său neam mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi, din toate părţile, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic, credinţa panului Negrea, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia ceaşnic şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Stan Bîrlici şi a copiilor lui, credinţa panului Ciurbă şi a copiilor lui, credinţa panului Opriş şi a copiilor lui, credinţa panului Ivan Detco <şi>[2] a copiilor lui, credinţa panului Domoncuş stolnic şi a copiilor lui şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu-i clintească dania noastră, ci să i-o întărească şi să i-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Neagoe <logofăt>[2], să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6934 <1426> august 12 zile.

După Costăchescu, *Doc.*, I, p. 178—179. Text slav după orig., perg., pecete atîrnată, pierdută; actul se afla în posesia lui Alexandru Cantacuzino Paşcanu din Iaşi. Cu trad. edit., *ibidem*, p. 179.
O copie, după orig., de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 192—193.

ALTE EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 55—56 (trad., după copia lui I. Bogdan).

---

[1] „Nu se poate bine deosebi, aici ca şi peste tot, dacă e ъ sau ы" (nota lui M. Costăchescu).

[2] Întregirea lui M. Costăchescu.

www.dacoromanica.ro

65 1427 (6935) august 18, Suceava.

Von Gottes Gnaden, wir, Alexander Woewoda, Hospodar des moldauischen Landes, thun kund durch diesen unseren Brief dem, der in ihn sieht oder ihn lesen höret wienach wir diesen unseren wahrhaften Diener (ssluga) [1] Herman sammt seinem Bruder Jazko mit unserer besonderen Gnade begnadiget, ihnen ihr Vatergut bekräftiget und ihnen gegeben haben ihr Dorf, wo ihr Haus am Woitinu, wo dieser aus Wald und Almen (Poljana)[1] hervorkommt, und wo ihre Kirche (Monastir)[1] und ihr alter Heuschlag unter dem Tann (pod elinom)[1] ist, damit all dies: eine Handveste sei mit allen Einkünften, ihnen, ihren Kindern, ihren Enkeln, Urenkeln, Ururenkeln und ihrem ganzen Geschlechte unverbrüchlich für immer, in Ewigkeit.

Und der Hotar dieses Dorfes mit all den alten Hotarungen ist, wo solcher von jeher bestanden hat.

Und hiefür ist die Beglaubigung (wiera)[1] unserer Herrschaft des obgeschriebenen Alexander Woewoden, die Beglaub⟨igung des viel geliebten Sohnes uns⟨erer⟩ H⟨err⟩sch⟨af⟩t Eliä des Woewoden und die Begl⟨aubigung⟩ all unserer Kinder, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ unserer Bojaren: d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Michail und seiner Kinder (djetei ego)[1], d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Wlăča und seiner Kinder, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Kubčić, Hofrichters, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Dragosch u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Shursh u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Nestjak u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Negră, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Mjudrička, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Jliasch u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Dan u⟨nd⟩s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Jsaia, Mundschenks, u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Shursh Shomotate u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Čurba u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Domonkusch u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩ und die Begl⟨aubigung⟩ all unserer moldauischen Bojaren der grossen und der kleinen.

Und nach unserem Leben, wer Hospodar unseres moldauischen Landes sein wird, entweder von unseren Kindern oder unsern Geschlechte, oder wen Gott es zu sein auserwählen wird, der soll ihnen doch unsere Schenknis nicht umstossen, sondern ihnen dieselbe bestärken und bekräftigen, denn wir haben es ihnen für ihren aufrichtigen und getreuen Dienst gegeben.

Und zu mehrerer Bestärkung all des obgeschriebenen haben wir unserem Diener, dem getreuen Négoe, dem Kanzler, befohlen zu schreiben und unser Siegel beizuhängen diesem unserm Briefe.

Zu Sučawa, im J⟨ahre⟩ 6935 ⟨1427⟩ des Mon⟨ates⟩ Aug⟨ust⟩ 18.

Cu mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domnul Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, precum am miluit pe sluga noastră adevărată, pe Herman şi pe fratele său, Iaţco, cu deosebita noastră milă şi le-am întărit ocina lor şi le-am dat satul lor, unde este casa lor, la Voitinu, unde acesta iese din pădure şi din poiană şi unde este mănăstirea lor şi vechiul lor loc de cosit, sub brădet, pentru ca toate acestea să le fie uric, cu tot venitul, lor, copiilor lor, nepoţilor lor, strănepoţilor, răstrănepoţilor şi întregului neam al lor, nestricat niciodată, în veci.

www.dacoromanica.ro

Iar hotarul acestui sat, cu toate vechile hotare, să fie pe unde din veac a existat.

Iar la aceasta este credința mai sus-scrisului Alexandru voievod și credința preaiubitului fiu al domniei noastre, Ilie voievod, și credința tuturor copiilor noștri, credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vîlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Dragoș și a copiilor lui, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Nesteac și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Miudricica, credința panului Iliaș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia ceașnic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu Jomotate și a copiilor lui, credința panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Domoncuș și a copiilor lui și credința tuturor boierilor moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră a Moldovei, sau din copiii noștri sau din seminția noastră sau pe oricine Dumnezeu îl va alege să fie, acela să nu le strice dania noastră, ci să le-o întărească și să le-o împuternicească pentru că le-am dat pentru a lor dreaptă și credincioasă slujbă.

Iar pentru mai multă întăritură a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe logofăt, să scrie și să atîrne pecetea noastră la această scrisoare a noastră.

La Suceava, în anul 6935 ⟨1427⟩, luna august 18.

După Wickenhauser, *Woronetz und Putna*, p. 146—147. Trad. după orig., perg., pecete atîrnată; actul se afla în 1886 la M-rea Putna.

O trad. rom., de I. Bogdan, după Wickenhauser, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 195—196

ALTE EDIȚII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 188—189 (trad. rom., după Wickenhauser); *D.I.R.*, A, I, p. 57 (trad., după Costăchescu).

---

[1] Așa în textul editat de Wickenhauser.

66 — 1427 (6935) ⟨septembrie⟩, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Ꙋлеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинымъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, кто на нъ оуӡритъ или его оуслышитъ чтѹчи, оже тоть истинны слѹга нашъ, Ѡничка, слѹжилъ намъ правою и вѣрною слѹжбою. Тѣмъ, мы, видѣвше его правѹю и вѣрнѹю слѹжбѹ до нас(ъ), жаловали есмы его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есмы емѹ, оу нашеи земли, едно село на Крълигътѹри, где ест(ъ) домъ его, што бы емѹ оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, и дѣтемъ его, и оунѹчатомъ его, и праѹнѹчѧтомъ его, и пращѹрѧтомъ его и въсемѹ родѹ его, непорѹшенониколиже, на вѣкы

Ꙋ хотаръ томѹ селѹ, колко оуӡможетъ ѡживати едно село доситъ.

Ꙋ на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Ꙋлеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра вѣсѣхь дѣтеи нашихъ и вѣра болѧръ нашихъ: вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Вълчи и дѣтеи его, вѣра пана Кѹпчича дворника, вѣра пана Негри, вѣра пана Жѹржа и дѣтеи его, вѣра пана Нестѧка и дѣтеи его, вѣра пана Илїаша и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаїѧ чашника и дѣтеи его, вѣра пана Домонкѹша столника и вѣра въсѣхъ болѧръ нашихъ молдавскыхъ, и великыхъ, и малыхъ.

Ꙋ по нашемъ животѣ, кто бѹдетъ господаръ нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене или кого <Богъ>[1] изберетъ быти, тотъ што бы имъ не порѹшилъ нашего данїа, али што бы имъ оут<връ>[1]дилъ и оукрѣпилъ заниже дали есмы емѵ за его правѹю и вѣрнѵю слѵжбѹ.

www.dacoromanica.ro

Ꙇ на болшее пот<връж>[1]деніе томꙋ въсемꙋ выше писанномꙋ, велѣли есмы слꙋѕѣ нашемꙋ вѣрномꙋ, Нѣгоеви лого<ѳе>[1]тꙋ, писати и привѣсити нашꙋ печать к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕѰле ...... [2].

⟨Pe verso, însemnare din sec. al XVI-lea⟩: На Синещи, ѡт(ъ) Кърлигътꙋръ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Onicica, ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, un sat la Cîrligătura, unde este casa lui, ca să-i fie lui uric, cu tot venitul, și copiilor lui, și nepoților lui, și strănepoților lui, și răstrănepoților lui și întregului său neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie cît poate folosi destul un sat.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, și credința iubitului fiu al domniei mele, Iliaș voievod, și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vîlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Negrea, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Nesteac și a copiilor lui, credința panului Iliaș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia ceașnic și a copiilor lui, credința panului Domoncuș stolnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, și mari, și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege ⟨Dumnezeu⟩ [1] să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească și să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe logofăt, să scrie și să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava în anul 6935 ⟨1427⟩ ... [2].

⟨Pe verso, însemnare din sec. al XVI-lea⟩: Pe Sinești, la Cîrligătură.

Arh. St. București, Peceți, nr. 114. Orig., perg. (39 ×26,3 cm), pecete atîrnată, stricată, cu legenda: † Печать Їѡ Олеѯандра *воевод҃ъ* г(оспо)д(и)на Землѣ Мо<лдавьскоі>. Cu o foto.

Altă foto., la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, II/210. O copie, din a doua jumătate a sec. al XIX-lea, după o trad. din 1854 septembrie 25, de Hrisant ieromonah, avînd numai data de an, la Arh. St. București, ms. nr. 522 (Cond. Mitropoliei Moldovei), f. 9. Altă copie, de I. Bogdan, tot după trad. din 1854, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 205—206.

Data de lună a doc. a fost stabilită după ordinea și componența sfatului domnesc, similare cu cele ale următoarelor două acte (v. și D. P. Bogdan, *Acte mold.*, p. 24).

EDIȚII: Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 20—21 (trad. din 1854); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 199—200 (aceeași trad.); D. P. Bogdan, *op. cit.*, p. 22—24 (text slav și trad.), cu data de lună: septembrie); *D.I.R.*, A, I, p. 57—58 (trad., cu aceeași dată de lună).

---

[1] Șters.
[2] Rupt și șters.
[3] Întregit după celelalte imprimări ale sigiliului lui Alexandru cel Bun din această vreme (v. doc. nr. 61, 71, 77), cu care întreaga pecete se identifică.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, господаръ Землн Молдавскои. Чинымъ знаменнто, нс сѣмъ лнстомъ нашнмъ, кто на н(ъ) оузрнтъ нлн его оуслышнтъ чтѹчн, понеже бл(а)гопронзволн г(оспод)ство мн н сътворнх(ъ) въ зад(ѹ)шїе с(вѧ)топочнвшїнмъ роднтелемъ монмъ н за здравїе н за д(ѹ)шїе г(оспод)ствоу мн н г(оспо)ждн г(оспод)ства мн, Маренꙑ, н дѣтен г(оспод)ства мн н дадох(ъ) монастнрю шт(ъ) Нѣмца, где старецъ кvр Снлоанъ, двѣ селѣ на оустн Нѣмца, на нмѧ Кръстїанецн н Темешецн. Тое што бы прѣд(ъ) реч(е)нномѹ монастнревн оурнкъ, съ въсѣмъ доходомъ, на вѣкꙑ вѣчныѧ.

А хотарь тѣмъ селомъ, почеиши шт(ъ) Молдавн, черес(ъ) лѹгъ, на оусти перекопа, та, прѣкопомъ, до Трояна, шт(ъ) толѣ до пнска, та, простѣ черес(ъ) поле, на рогъ лѣса Немѣцкого. То ест(ъ) хотаръ шт(ъ) Бѹкурещь. Та, шт(ъ) толѣ, черес(ъ) Немецъ, на вербѹ, а шт(ъ) връбн, черес(ъ) поле, на могнлѹ, та на могнлѹ дѹплънѹю, та, шт(ъ) толѣ, на дѹбовн пенъ, та на кран Лѣсокъ Дворѣновъ, та на могнлѹ што на Молдавѣ, та, Молдавою горѣ, до оустн перекопа. То, нмъ, вес(ъ) хотаръ.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше пнсаннаго Алеѯандра воеводы, н вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства мн, Илїаша воеводы, н вѣра въсѣхъ дѣтен нашнх(ъ) н вѣра боѧръ нашнхъ: вѣра пана Мнханла н дѣтен его, вѣра пана Блъчн н дѣтен его, вѣра пана Кѹпчнча дворннка, вѣра пана Негрн, вѣра пана Жvржа н дѣтен его, вѣра пана Нестѧка н дѣтен его, вѣра пана Илїаша н дѣтен его, вѣра пана Дана н дѣтен его, вѣра пана Исаїѧ чашннка н дѣтен его, вѣра пана Жѹржа Жомотатова н детен его, вѣра пана Домонкѹша столннка н вѣра въсѣхъ боѧръ нашнхъ молдавскыхъ, н велнкыхъ, н малых(ъ).

А по нашемъ жнвотѣ, кто бѹдетъ господаръ нашен землн, нлн шт(ъ) дѣтен нашнх(ъ) нлн шт(ъ) нашего племене нлн кого Б(ог)ь нзберетъ бꙑтн, тотъ што бы не порѹшнлъ нашего данїа, алн цю бы оутвръднлъ н оукрѣпнлъ занvже далн есмы съ въсѣмъ добрїнмъ оумысломъ.

А на болшее потвръжденїе томѹ въсемѹ выше пнсанномѹ, велѣлн есмы слѹѕѣ нашемѹ вѣрномѹ, Нѣгоевн логоѳетѹ, пнсатн н прнвѣснтн нашѹ печатъ к семѹ лнстѹ нашемѹ.

Оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцле сеп(тебрїа) дı.

⟨Pe verso, însemnare din secolul al XVIII-lea⟩: Cristeianeşti, care să chiamă acum Băhneni, i Timişeşti, este hotarul; s-au scris.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea şi am făcut pentru pomenirea sfîntrăposaţilor părinţilor mei şi pentru sănătatea şi pentru sufletul domniei mele şi a doamnei domniei mele, Marena, şi a copiilor domniei mele şi am dat mănăstirii de la Neamţ, unde este stareţ chir Siloan, două sate la gura Neamţului, anume Cristianeşti şi Temeşeşti. Acestea să fie mănăstirii mai înainte zise uric, cu tot venitul, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor sate să fie începînd de la Moldova, peste luncă, la gura şanţului, apoi, pe şanţ, pînă la Troian, de acolo pînă la pisc, apoi, drept peste cîmp, la cornul pădurii Neamţului. Acesta este hotarul dinspre Bucureşti. Apoi, de acolo, peste Neamţ, la o salcie, iar de la salcie, peste cîmp, la movilă, apoi la movila găunoasă, apoi, de acolo, la un trunchi de stejar, apoi la marginea Pădurícii Curteanului, apoi la movila care este

www.dacoromanica.ro

pe Moldova, apoi, pe Moldova în sus, pînă la gura şanţului. Acesta le este tot hotarul.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic, credinţa panului Negrea, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia ceaşnic şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu al lui Jomotate şi a copiilor lui, credinţa panului Domoncuş stolnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintească dania noastră, ci să o întărească şi să o împuternicească pentru că am dat cu tot gîndul bun.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6935 ⟨1427⟩ septembrie 14.

Arh. St. Bucureşti, M-rea Neamţ, XXI/1. Orig., perg. (30×33,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.

Cu o trad., din 1796 iulie 14, de Pavel ⟨Debrici⟩ polcovnic şi o copie după această trad., din prima jumătate a sec. al XIX-lea. Două copii moderne, ibidem, M-rea Neamţ, XXIV/1, şi altă trad., din 1796 iulie 17, tot de Pavel ⟨Debrici⟩ polcovnic, ibidem, M-rea Neamţ, CVIII/2. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/107. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 197—198, şi alta, după trad. din 1796 iulie 14, ibidem, CCXX/51. Altă copie, cu trad., la Bibl. de Stat a U.R.S.S., „V. I. Lenin", Secţia manuscrise, ms. nr. 1 733, f. 1 v —2.

EDIŢII: Sacerdoţeanu-Bogdan, *Facs. slave*, p. XIX (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 450 (facs.): Creţulescu, *Doc. Neamţ* (b), p. 337 (trad. veche, fără sfat); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 190—192 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 58—59 (trad.).

68 — 1427 (6935) septembrie 16, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинымъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, кто на нъ оузрит ъ или его оуслышитъ чтȣчи, оже тоты истины слȣги наши, поп(ъ) Андреню и Филипъ и Михȣлъ, с(ы)нове протопопа Симиѡна, слȣжили намъ правою и вѣрною слȣжбою. Тѣмъ, мы, видѣвше <и>[1] х(ъ) правȣю и вѣрнȣю слȣжбȣ до насъ, жаловали есмы их(ъ) ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есмы имъ, оу нашеи земли, Тръмедечїи, на Кȣцитнои, где былъ Братȣлъ и М<икȣл>[1]ь и селище Миково. Тое, имъ, оурикъ, съ в<ъс>[2]ѣмъ доходомъ, <им>[2]ъ, и дѣтемъ их(ъ), и оунȣчатомъ их(ъ), и праȣнȣчатомъ их(ъ), и пращȣрѧтомъ их(ъ) и въсемȣ родȣ их(ъ), <кто сѧ изберетъ наиближнїи, непорȣшено николиже, на вѣкъ.

А хотаръ тѣмъ селомъ да естъ съ въсѣми с>[3]тарими <хота>[2]ри, кȣда ѡживали из вѣ<ка.

А на>[2] то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писани<а>[2]го Алеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра въсѣх(ъ) дѣтеи наших(ъ) и вѣра болѧръ наших(ъ): вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Блъчи и дѣтеи его, вѣра пана Кѵпчича дворника, вѣра пана Негри, вѣра пана Жȣржа и дѣтеи его, вѣра пана Нестѧка и дѣтеи его, вѣра пана Илїаша

www.dacoromanica.ro

и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаїѧ чашника и дѣтеи его, вѣра пана Домонкуша столника и вѣра въсѣхъ боѧръ нашиx(ъ) молдавскыx(ъ), и великыхъ, и малыхь.

Ꙗ по нашемъ животѣ, кто бꙋдетъ господаръ нашеи земли, [и дѣ] или ѡт(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене или кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ що бы не порꙋшилъ нашего данїа, али що бы оутвръдилъ и оукрѣпилъ зан҄же дали есмы имъ за иx(ъ) правꙋю и вѣрнꙋю слꙋжбꙋ.

Ꙗ на болшее потвръжденїе томꙋ въсемꙋ выше писанномꙋ, велѣли есми слꙋꙃѣ нашемꙋ, вѣрномꙋ, Нѣгое<ви логофетꙋ, писати и при>[3]вѣсити нашꙋ <пе-ча>[3]тъ к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцле сеп(тевріа) ѕї.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, popa Andrei şi Filip şi Mihul, fiii protopopului Simion, ne-au slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă şi le-am dat, în ţara noastră, Trîmedecii, pe Cuţitna, unde a fost Bratul şi M⟨icul⟩[2], şi seliştea lui Micul. Aceasta să le fie uric, cu tot venitul, lor, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, ⟨cine se va alege mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate⟩[3] hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

⟨Iar la⟩[2] aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic, credinţa panului Negrea, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia ceaşnic şi a copiilor lui, credinţa panului Domoncuş stolnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintească dania noastră, ci să o întărească şi să o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai bună întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe ⟨logofăt, să scrie şi⟩[3] să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6935 ⟨1427⟩ septembrie 16.

Bibl. Acad., XXXVII/5. Orig., perg. (28,5 × 25 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 200—201. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/211.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 193—195 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 59—60 (trad.).

---

[1] Omis.
[2] Şters.
[3] Şters şi rupt.
[4] Rupt.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, ис симъ листомъ нашим(ъ), оусѣмъ кто на нь оузритъ или его оуслышитъ чтѹчи, оже тотъ истинныи слѹга нашъ, Ѡанча, слѹжилъ намъ правою и вѣрною слѹжвою. Тѣмъ, мы, видѣвше его правѹю и вѣрнѹю слѹжбѹ до нас(ъ), жаловали есмы его особною нашею м(и)л(о)стию и дали есмы емѹ и женѣ его, Насти, за ихъ слѹжвѹ, оу нашеи земли, оу Молдавскои, едно село на Грабовых(ъ), где былъ домъ Добръчиновъ и Братѹлъ Плешескѹлъ, що вы имъ оурикь, съ оусѣмъ доходомъ, и дѣтемъ его, що имаетъ, и дѣтемъ Настинымъ, що съ Довръчином(ъ), и с(ы)нѹ еи, що ест(ъ) ѿт дрѹга еи мѹжа, оусѣмъ равно, и оунѹчатомъ их(ъ), и праоунѹчатомъ их(ъ), и пращѹрѧтомъ их(ъ), и братїамъ Ѡничинымъ, и сестрамъ его, и дѣтемъ их(ъ), и оунѹчатомъ их(ъ), и праоунѹчатомъ их(ъ), и пращѹрѧтомъ их(ъ) и въсемѹ родѹ их(ъ), кто сѧ изберетъ ближнїи, непорѹшено николи, на вѣкы вѣчныи.

А хотаръ томѹ селѹ, из долѹ, ѿт(ъ) Опришакова села, по старомѹ хотареви [1], на Баши, та ви ею горѧ, старымъ хотаремъ, до Шѹшмана, по старомѹ хотарю и ѿт(ъ) пана Михаиловыхъ селъ и ѿт(ъ) лѣса, по старомѹ хотарю ѿт(ъ) въсѣхъ сторонъ, кѹда ѿт(ъ) вѣка ожнвали.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспо)д(ст)ва, выше писаннаго Алеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(осПод)ства ми, Илиаша воеводы, и вѣра въсѣхъ дѣтеи нашихъ и вѣра воѧръ нашихъ: вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Влъчи и дѣтеи его, вѣра пана Кѹпчича дворника, вѣра пана Негрина, вѣра пана Жѹржа Фратовского и дѣтеи его, вѣра пана Нестѧкова и дѣ<т>[2]еи его, вѣра пана Илїаша и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаѧ чашника и дѣтеи его, вѣра пана Жѹржа Жометатева и вѣра братїи его, и вѣра пана Дамакѹша столника, и вѣра пана Ѡпришака и дѣтеи их(ъ), вѣра пана Ивана, вѣра пана Негрила чашника, вѣра пана Щефана, и вѣра пана Костича постелника и вѣра оусѣхъ боѧръ нашихъ молдавскых(ъ), великых(ъ) и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто иметъ быти господаръ нашеи земли, или ѿт(ъ) дѣтеи нашихъ или ѿт(ъ) нашего племене или бѹд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберетъ быти, <тоти що вы>[3]хѹ <не п>[3]орѹшили нашего данїа и нашего ѹтвръ<ждени>[3]їа, али що бы и<мъ>[3] оутвердили и оукрѧ<пили>[3] заиѹже дали есмы имъ за ихъ правѹю и вѣрнѹ<ю сл>[3]ѹжвѹ.

А на болъшее потвръжденїе томѹ въсемѹ выше писанномѹ, велѣли есмы слѹѕѣ нашемѹ, Ивашькови Братѧевичѹ, писати и привѣсити печатъ нашѹ к семѹ листѹ нашемѹ.

Оу Сочѣвѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцле, м(ѣ)с(ѧ)ца ѡктоврїа еі.

⟨Pe verso, însemnare din sec. al XIX-lea⟩: Alexandru voievod Bătrînul, din leat 6935 ⟨1427⟩ octombrie 15, pe satul Dobrăcini.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Oancea, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat lui şi femeii sale, Nastea, pentru slujba lor, în ţara noastră, în Moldova, un sat la Carpeni [1], unde a fost casa lui Dobrăcin şi a lui Bratul

www.dacoromanica.ro

Pleşescul, ca să le fie uric, cu tot venitul, şi copiilor pe care îi are, şi copiilor Nastei, pe care îi are cu Dobrăcin, şi fiului ei, care este de la alt bărbat, tuturor deopotrivă, şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor, şi fraţilor lui Oancea, şi surorilor lui, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, cine se va alege mai apropiat, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat să fie din jos, de la satul lui Oprişac, după hotarul vechi, la Başeu, apoi să-i fie în sus, după hotarele vechi, pînă la Şuşman, pe vechiul hotar şi dinspre satele panului Mihail şi dinspre pădure, pe hotarul vechi din toate părţile pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, şi credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic, credinţa panului Negrea, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia ceaşnic şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu al lui Jometate şi credinţa fraţilor lui, şi credinţa panului Damacuş stolnic, şi credinţa panului Oprişac şi a copiilor lor, credinţa panului Ivan, credinţa panului Negrilă ceaşnic, credinţa panului Ştefan, şi credinţa panului Costici postelnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, ⟨aceia⟩[3] să ⟨nu⟩[3] clintească dania noastră şi întărirea noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre, Ivaşco al lui Bratei, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6935 ⟨1427⟩, luna octombrie 15.

Bibl. Acad., CCXVII/23. Orig., perg. (34 × 27 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O foto., ibidem, Fotografii, XXXVII/29, o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 203—204, şi o trad., prescurtată, din sec. al XIX-lea, fără autor, ibidem, MCDLXXXI/1. Alte foto., la Arh. St. Iaşi, DCCVI/10 şi MXXXVIII/14, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/108. O trad., la Arh. St. Bucureşti, M-rea Neamţ, CXLIII/1.

EDIŢII: Iorga, *Oslaşi*, pl. în afara textului (facs.); Bobulescu, *Un doc.*, p. 271—272 (trad., din 1816 septembrie 17, de Pavel Debrici); Iorga, *op. cit.*, p. 131—133 (text slav şi trad., cu data de an: 1426); Ghibănescu, *Urice slavone*, p. 175—177, şi *Surete*, XVIII, p. 18—20 (text slav, după o copie a lui M. Costăchescu, şi trad., cu data de an: 1426); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 196—198 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 60—61 (trad.).

---

[1] În loc de Хотарю (v. mai jos).
[2] Omis.
[3] Şters.
[4] În documentele ulterioare „Cărpeniş".

70 — 1428 (6936) februarie 16, Suceava.

⟨†⟩[1] Милостїю божїею, мы, Алеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавской. Чиним знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, оусѣмъ кто на нъ оузрить или его оуслышитъ чтѹчи, оже тоти истинныи слѹгы наши, сынове Стана

www.dacoromanica.ro

Лꙋкавецкого, Юрие и Козма и сестра их̆ъ, Мотрꙋна, и сїнове Шербкови, Симеонъ, и Костѧ, и Дїенишъ и Шандро, слꙋжили намъ их̆ предкове правою и вѣрною слꙋжбою, а днесь слꙋжатъ они намъ правою и вѣрною слꙋжвою. Тѣмъ, мы, видѣвше их̆ провою и вѣрнꙋю слꙋжбою до насъ, жаловали есмы их̆ъ особною нашею милостїю и потвердили есмы имъ отинꙋ их̆, еще данїе наших̆ свѣтопочивших̆ъ предковъ, и дали есмы имъ, оу нашеи земли, двѣ селѣ, на имѧ Лꙋкавецъ и Панковци, и съ оусими полѣнами, и съ лѣсы, и съ потокы, и Серетомъ горѧ и Миходрею, що къ нимъ тѧгало их̆ъ <х>[1]отаръ из давна, що вы имъ оурикъ, съ оусѣмъ доходомъ, и дѣтемъ их̆ъ, и оунꙋчатомъ их̆, и праоунꙋчатомъ их̆, и пращꙋрѧтомъ их̆ъ и въсемꙋ родꙋ их̆ъ, пепорꙋшено николи, на вѣкы вѣчныи.

А <х>[1]отаръ тѣмъ двомъ селамъ, съ въсѣми своими старыми хотари, кꙋда ожнвали от вѣка.

А на тое, вѣра нашего господства, выше писаннаго Алеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленнаго сына господства ми, Илїѧша воеводы, и вѣра оусѣ<хъ>[1] дѣтеи наших̆ и вѣра боѧры наших̆ъ: вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Блъчи и дѣтеи его, вѣра пана Кꙋпчича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Негры, вѣра пана [пана] Драгоша вѣтѧза, вѣра пана Жꙋржа Фратовского и дѣтеи их̆[2], вѣра пана Нестѧка и дѣтеи его, вѣра пана Илиѧша и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаѧ чашника и дѣтеи его, вѣра пана Домокꙋша столника и дѣтеи его, вѣра пана Жꙋржа Жомотатевича и братїи его и дѣтеи их̆, вѣра пана Опришѣ и дѣтеи его, вѣра пана Ходка Мамꙋринского и брата его, пана Лава[3], и дѣтеи [е] их̆ъ, вѣра пана Икꙋша вѣстѧрника и дѣтеи его, вѣра пана Костича постелника, вѣра пана Негрилѧ чашника, вѣра пана Билавы чашника кнѧгинина и вѣра оусѣх̆ъ боѧры наших̆ъ, великых̆ъ и малых̆ъ.

А по нашомъ животѣ, кто иметъ быти господаръ нашеи земли, или ѡт дѣтеи наших̆ъ или ѡт нашего племене или бꙋд кто рого[4] Господь Богъ извѣретъ быти, що бы имъ не порꙋшили нашего данїѧ, и оутверждєнїѧ и записанїѧ, али що бы имъ оутв<р>[1]ъдили и оукрѧпили занꙋж дали сммы[5] имъ за их̆ правовѣрнꙋю слꙋжбꙋ.

А наиболше оутвръжденїе томꙋ въсемꙋ выше[ше] писанномꙋ, велѣли есмы слꙋѕѣ нашемꙋ вѣрномꙋ, панꙋ Нѣгою логофетꙋ, писати и привѣсити печат нашꙋ к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Писалъ Ивашко Братѣевичъ, оу Сочавѣ въ лѣто ҂ѕцла[6], мѧсѧца феврꙋарїѧ ѕі[7].

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, fiii lui Stan Lucaveț, Iurie și Cozma și sora lor, Motruna, și fiii lui Șerbco, Simeon, și Costea, și Dieniș și Șandru, înaintașii lor ne-au slujit nouă cu dreaptă și credinciohsă slujbă, iar astăzi ne slujesc ei cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am întărit ocina lor, danie încă de la sfînträposații noștri înaintași, și le-am dat, în țara noastră, două sate, anume Lucaveț și Pancăuți, și cu toate poienile, și cu pădurile, și cu pîraiele, și pe Siret în sus și cu Mihodrea, al căror hotar se alătură de ele de demult, ca să le fie uric, cu tot venitul, și copiilor lor, și nepoților lor, și strănepoților lor, și răstrănepoților lor și întregului lor neam, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor două sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

www.dacoromanica.ro

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Negrea, credinţa panului [panului] Dragoş viteazul, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lor[2], credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, credinţa panului Iliiaş şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia ceaşnic şi a copiilor lui, credinţa panului Domocuş stolnic şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu al lui Jomotate şi a fraţilor lui şi a copiilor lor, credinţa panului Opriş şi a copiilor lui, credinţa panului Hodco de la Mamurinţi şi a fratelui său, pan Leu şi a copiilor lor, credinţa panului Iacuş vistier şi a copiilor lui, credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Negrilă ceaşnic, credinţa panului Bilău ceaşnic al cneaghinei şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe oricine îl va alege Domnul Dumnezeu să fie, să nu le clintească dania, şi întărirea şi înscrisul nostru, ci să le întărească şi să le împuternicească pentru că le-am dat pentru dreptcredincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Ivaşco al lui Bratei, la Suceava, în anul 6936 ⟨1428⟩, luna februarie 17[7].

După Бѣлоусъ, Нѣсколько грамотъ, p. 7—8 (sub data greşită: 6931 ⟨1423⟩ februarie 17). Text slav, după orig., perg.; actul se afla, în 1879, în posesia lui C. Vasilco din Bucovina.

Două copii, de I. Bogdan, una după Бѣлоусъ, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 207—209, şi alta, după o copie de Wickenhauser, cu data: 6936 ⟨1428⟩ februarie 16, ibidem, f. 210—211. O copie modernă, la Arh. St. Bucureşti, A.N., MMDCXXVII/16, şi o trad., din 1761 octombrie 29, de ⟨Gheorghe⟩ Evloghie dascăl, cu data: 6936 ⟨1428⟩ februarie 16, ibidem, MMDCXXI/1.

ALTE EDIŢII: Wickenhauser, *Woronetz und Putna*, p. 199—201 (trad. germ., după orig., cu data: 6936 ⟨1428⟩ februarie 16); Ghibănescu, *Surete*, V, p. 1—4 (text slav, după Бѣлоусъ, şi trad., cu observaţia că data de an a doc. a fost citită probabil greşit: 6931 ⟨1423⟩ în loc de 6936 ⟨1428⟩); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 201—204 (text slav, probabil după I. Bogdan, şi trad., cu data: 1428 februarie 16); *D.I.R.*, A, I, p. 61—62 (trad., cu aceeaşi dată).

---

[1] Omis in textul editat.
[2] Greşit, pentru его (lui).
[3] Greşit, pentru Лева.
[4] Greşit, pentru кого.
[5] Greşit, pentru ес н.
[6] Greşit, pentru ҂ЅЦЛЅ; v. descrierea arheografică.
[7] Greşit, pentru ЅІ (16); v. descrierea arheografică.
[8] V. descrierea arheografică.

71 — 1428 (6936) aprilie 2, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Ядезандръ воевода, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. Знаменито чиним(ь), ис сѣм(ь) листом(ь) нашим(ь), вьсѣ<мь>[1] кто на н(ь) оузрит(ь) или его чтоучи оуслишит(ь), оже тот(ь) истинниїи слуга наш(ь) вѣрнїи, пан(ь) Драгомир(ь), слоужил(ь) намь право и вѣрно. Тѣм, ми,

www.dacoromanica.ro

видѣвши его право и вѣрною сл<оу>[1]жбоу до нас(ь), жаловали есми его особною нашею м(и)л(о)стїю и дали и потвердили есми емоу, оу нашеи земли, оу Молдавскои, села на имѣ: Корнїи и Стримбїи, на Краковѣ, и, оу томж(е) хотарю, едно мѣсто ѡт(ь) поустини, тиже н<а К>[1]раковѣ, да ѡсадит(ь) соби село. Тое що би емоу ѡт(ь) нас(ь) оурик(ь), съ въсем(ь) доходом(ь), емоу, и дѣтем(ь) его, и оунюучатом(ь) его, и прѣоунюучатом(ь) его, и прѣщоурѣтом(ь) его <и въс>[1]емоу родоу его, кто сѣ емоу изберет(ь) наиближнїи, непороушено николиже, на вѣки.

А хотар(ь) тѣмь села[ла]м(ь), Корнїи и Стр<им>[2]бїи, що на Краковѣ, и т<оꙗ>[1] селищи, тиж(е) що на Краковѣ, да ест(ь) поч<е>[3]н<ш>[3]и ѡт(ь) Сочи, ѡт(ь) лѣса, долоув(ь), до ѡбръшїю поточки, на доуб(ь), а ѡт(ь) толѣ, черес(ь) поле, хотаром(ь), до могилоу, а ѡт(ь) т<олѣ, д>[4]олоув(ь) дилом(ь), до могилоу, а ѡт(ь) толѣ право на Глод(ь), а ѡт(ь) толѣ на верх(ь)<ди>[1]ла, оу могилоу, где сѣ сни<мають>[4] хотари сѣ хотаром(ь) Нѣготиином(ь), та, ѡт(ь) толѣ, <право>[3] на поток(ь), оу могилоу, та, ѡт(ь) толѣ, чересь дил(а), оу могилоу, на конець долина, та, ѡт(ь) толѣ, диломъ г<орѣ>[3], на могилоу, оу глемѣе, та, ѡт(ь) толѣ, на ...... [3], та, Краковом(ь) горѣ, до хотарь Брълещем(ь), а ѡт(ь) толѣ, черес(ь) полѣ, право оу боуковиноу, и сѣ оусими поленки ѡт(ь) сниможати оу тѣ<хь хотарь> ...... [3] <виш>[1]нїи и нижнїи.

А на то ест(ь) вѣра нашега[5] г(оспо)дства, више писанаго, мы, Алеѯандра воевода, и вѣра прѣвъзлюбленних(ь) дѣтеи наших(ь), <Илиаша воеводы и Стецка и Петра, и вѣра въсѣхь дѣтеи>[3] наших(ь) и вѣра въсѣх(ь) боꙗр(ь) наших(ь) молдавских(ь): вѣра пана Ми<ха>[3]ила и дѣти его, вѣра пана Блъчи и дѣти его, вѣра пана Купчича дворника Соучав<ского и дѣти его, вѣра>[3]пана Не<г>[1]ри и дѣти его, вѣра пана Драгоша и дѣти его, вѣра пана <Жоур>[1]жа и дѣти его, вѣра пана Нестѣка и дѣти его, вѣра пана Миндрѣ <и дѣт> [3]и его, вѣра пана Илїаша и дѣти его, вѣра пана Исаїѧ чашника и дѣти его, вѣра пана Ѡприша и дѣти его, вѣра пана Ивана и дѣти его, вѣра пана До<моко>[3]уша столника и дѣти его, вѣра пана Шефоула дворничела и вѣра въсѣх(ь) боюр(ь) наших(ь) молдавских(ь), великих(ь) и малих(ь).

А по нашим(ь) животи, кто боудет(ь) г(о)сп(о)д(о)ръ нашеи Земли Молдавскои, ѡт(ь) дѣтеи наших(ь) или ѡт(ь) нашего родоу или пак(ь) боудь кого Б(ог)ъ изберет(ь) господаремь бити нашеи <зем>[3]ли, тот(ь) що би емоу не пороушилъ нашего даанїе и потвержденїе, али що би емоу оутвердил(ь) и оукрепил(ь).

А на болшее крѣпости и потвержденїе, велѣли ес<мы>[3] слоуѕѣ нашемоу вѣрномоу, паноу Нѣгоеви логофетоу, писати и печать нашоу завѣсити къ семоу листоу нашемоу.

П<и>[3]с(а) Гедеѡн(ь), оу Сочѣвѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлѕ, м(ѣ)с(ѧ)ца ап(рилїа), в҃ д(е)нъ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, pan Dragomir, ne-a slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat şi i-am întărit, în ţara noastră, în Moldova, satele anume Cornii şi Strîmbii, pe Cracău, şi, în acelaşi hotar, un loc de pustie, tot pe ⟨C⟩[1]racău, să-şi întemeieze sat. Aceasta să-i fie de la noi uric cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui ⟨şi⟩[1] întregului lui neam, cine i se va alege cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

www.dacoromanica.ro

Iar hotarul acestor sate, Cornii şi Str⟨im⟩[2]bii, care sînt pe Cracău, şi al acestei selişti, care este tot pe Cracău, să fie începînd de la Soci, din pădure, la vale, pînă la obîrşia pîrîiaşului, la stejar, şi de acolo peste cîmp, pe hotar, pînă la movilă, şi de acolo, pe vale la deal, la movilă, şi de acolo drept la Glod, şi de acolo la vîrful dealului, la movilă, unde se împreună hotarele Negotinilor, apoi, de acolo, ⟨drept⟩[3] la pîrîu, la movilă, apoi, de acolo, peste deal, la movilă, la capătul văii, apoi, de acolo, pe deal în sus, la movilă, lîngă glimeie, apoi, de acolo, pe ... [3], apoi, pe Cracău în sus, pînă la hotarul Bîrleştilor, şi de acolo, peste cîmp, drept la bucovină, şi cu toate poieniţele de fîneţe din aceste ⟨hotare⟩ [3] ... [1] din sus şi din jos.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului, noi, Alexandru voievod, şi credinţa preaiubiţilor noştri copii, ⟨Iliaş voievod, şi Steţco şi Petru, şi credinţa tuturor copiilor⟩[3] noştri şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni: credinţa panului Mi⟨ha⟩[3]il şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic de Suceava ⟨şi a copiilor lui, credinţa⟩[3] panului Ne⟨g⟩[1]rea şi a copiilor lui, credinţa panului Dragoş şi a copiilor lui, credinţa panului ⟨Giur⟩[1]giu şi a copiilor lui, credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, credinţa panului Mindrea ⟨şi⟩[3] a copiilor lui, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Opriş şi a copiilor lui, credinţa panului Ivan şi a copiilor lui, credinţa panului Do⟨moc⟩[3]uş stolnic şi a copiilor lui, credinţa panului Şteful vornicel şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, Moldova, din copiii noştri sau din neamul nostru sau iarăşi pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al ţării noastre, acela să nu clintească dania şi întărirea noastră, ci să i-o întărească şi să i-o împuternicească.

Iar pentru mai mare putere şi întărire, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la acestă carte a noastră.

A scris Ghedeon, la Suceava, în anul 6936 ⟨1428⟩, luna aprilie, 2 zile.

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 310. Orig., perg. (30 × 43,5 cm), rupt la îndoituri, pecete atîrnată deteriorată, cu legenda: ⟨† Печ⟩[6]ать Іѡ Олє⟨зан д⟩[6]ра воєво⟨дъ * г(оспо дн)на З⟩[6]ємлѣ Молдавь⟨скоі⟩[6]

O foto., ibidem, Fotografii, LXXV/1. Alte foto., puţin lizibile, la Arh. St. Iaşi. MXXXVIII/15, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/109.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 21—24 (text slav şi trad., cu data de zi: 22); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 209—211 (text slav, după Ghibănescu, şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 62—63 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] Omis.
[3] Rupt.
[4] Şters şi rupt.
[5] Pentru нашєго.
[6] Întregit după textul celorlalte imprimări ale sigiliului lui Alexandru cel Bun din această vreme (v. doc. nr. 66, 77, 89), cu care întreaga pecete se identifică.

72 — 1428 (6936) aprilie ⟨3—30⟩, Suceava.

⟨Alexander Wojwod⟩[1] schenket seinem Bojarn Oprysza das nächst des Flusses Schumus gelegenen Dorf Opriszany.

D⟨e⟩ d⟨a⟩to [2] Suczawa, 6936 ⟨1428⟩ den 31⟨ten⟩[3]April.

www.dacoromanica.ro

⟨Alexandru voievod⟩[1] dăruieşte boierului său, Opriş, satul Oprişani, situat aproape de rîul Şomuz.

Dat în Suceava, 6936 ⟨1428⟩ aprilie 31 [3].

Arh. St. Suceava, Documente, XIII/5 (copie, de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea sau începutul sec. al XIX-lea, după Inv. doc. Mitropoliei, alcătuit în 1783 ianuarie 3, la Zolkiew, de Iohan Anastasius Manovarda), Privilegii, nr. 33. Rezumat.

O copie rom., de I. Bogdan, după Popovici (v. EDIŢII), la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 213.

Dacă anul şi luna au fost citite corect de către rezumatorul orig. slav, iar apoi de către copistul Inv. doc. Mitropoliei, ceea ce nu este deloc sigur, atunci se poate presupune că eroarea a intervenit la lectura datei de zi, care, în orig., a putut fi: 3, 13, 23 sau 30.

EDIŢII: Popovici, *Index Zolkiewiensis*, III, p. 688 (rez. germ., în Inv. doc. Mitropoliei, cu trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 204—205 (rez. germ., după Popovici, şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 64 (rez. rom., după Costăchescu).

---

[1] În text: „Derselbe" (acelaşi), cu referire la doc. precedent din *Index*.
[2] V. nota de la doc. nr. 15.
[3] Aşa în text (v. datarea).

73 — 1428 (6936) aprilie 8.

6936 ⟨1428⟩ april 8.

Suret scos de dascălul Evloghii de pe ispisocul domnului Alixandru voievod, prin cari să cuprindi că au dat unui Tăvădar satul lui ci iesti pi Berheciu, undi iasti casa lui, şi un loc din pustie pe pîrăul Melişcoae, a cărue hotar să-i fii hotar cît va fi de agiunsu unui sat. Iar hotarul satilor acestora să fii după hotarul cel vechiu.

Arh. St. Iaşi, Anaforale, nr. 13, f. 118 v. Rez. într-un doc. din 1837 iunie 10.

EDIŢII: Rosetti, *Pămîntul*, p. 110 (rez.); Costăchescu, *Regeste Alexandru cel Bun*, p. 324 (rez. de la Arh. St. Iaşi); idem, *Doc.*, I, p. 205—206 (acelaşi rez., dar după doc. orig. din 1837 aflat în posesia editorului); *D.I.R.*, A, I, p. 64 (rez., după Costăchescu, *Doc.*).

74 — 1428 (6936) aprilie 15, Suceava.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Ѧлеѯандръ воевода, госп(о)даръ Землн Молдавскон. Чннмъ знаменнто, н снмъ лнстомъ нашнмъ, оусѣмъ кто на нъ оузрнтъ нлн его оуслышнтъ чтȣчн, оже тотъ нстнннын слȣга нашъ Влъча, с(ы)нъ попа Захарїа, жаловалн есмы его ѡсобною нашею м(н)л(о)стїю н потвердндн есмы емȣ ѡтннн ȣ его н далн есмы емоу, ȣ нашен землн, едно село, на нмѧ Кълоу<оу>[1]-гърн, на Бȣлховѣ, где ест(ъ) домъ его, що бы емоу оурнк(ъ), съ въсѣмъ доходомъ, емȣ, н дѣтемъ его, н оунȣчатомъ его, н прѣоунȣчатомъ его, н прѣщȣрѣтомъ его н въсемѵ родоу его, непорѵшено ннколнже, на вѣкы.

Ѧ хотаръ томоу село, съ въсѣмн свонмн старымн хотармн, кȣда нз вѣка ѡжнвалн.

Ѧ на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше пнсаннаго Ѧлеѯандра воеводы, н вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства мн, Нлїаша воеводы, н вѣра дѣтен нашнхъ н вѣра въсѣхъ боѧръ нашнхъ: вѣра пана Мнханла н дѣтен его, вѣра

www.dacoromanica.ro

пана Блъчи и дѣтеи его, вѣра пана Коупчича дворника, вѣра пана Негры, вѣра пана Нестѧка и дѣтеи его, вѣра пана Жȣржа и дѣтеи его, вѣра пана Илиаша и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаѧ чашника и дѣтеи его, вѣра пана Домонкоуша столника и дѣтеи его, вѣра пана Жоуржа Жометатевича и братїи его и дѣтеи его и дѣтеи их(ъ), вѣра пана Ѡприша и дѣтеи его, вѣра пана Ивана Дѣтка и дѣтеи его, вѣра пана Ходка Мамȣриского и дѣтеи его, вѣра пана Ꙗкоуша вистїарника и вѣра въсѣхъ боѧръ наших҃ъ молдавскых(ъ), и великых҃ъ, и малих҃ъ.

А по нашимъ животѣ, кто имет(ъ) бити господаръ земли нашеи, Молдавскои, или ѡт(ъ) дѣтеи нашихъ или ѡт(ъ) нашего племени или боуд(и) кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ що бы емоу не порȣ<ши>[2]лъ нашего данїѧ и нашего оутвръжденїѧ заиоуже есми емȣ дали за его правѵю и вѣрнȣю слоужбȣ.

А на боулше потвръждение томоу въсемѵ выше писанномоу, велѣлї есми слȣѕѣ нашемȣ вѣрномоу, панȣ Нѣгою логоѳетоу, писати и привѣсити печатъ нашȣ к семȣ листоу нашемоу.

Писа Ивашко Брътѧевич(ъ), оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃ц҃л҃ѕ априлие е҃ı.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe această adevărată slugă a noastră, Vîlcea, fiul popii Zaharia, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am întărit ocina lui şi i-am dat, în ţara noastră, un sat, anume Căl⟨u⟩[1]gării, pe Vulhova, unde este casa lui, să-i fie lui uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele sale vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa copiilor noştri şi credinţa tuturor boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic, credinţa panului Negru, credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia ceaşnic şi a copiilor lui, credinţa panului Domoncuş stolnic şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu al lui Jometate şi a fraţilor lui şi a copiilor lui şi a copiilor lor, credinţa panului Opriş şi a copiilor lui, credinţa panului Ivan Detco şi a copiilor lui, credinţa panului Hodco de la Mamurinţi şi a copiilor lui, credinţa panului Iacuş vistier şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, Moldova, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu-i clintească dania noastră şi întărirea noastră pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Ivaşco al lui Bratei, la Suceava, în anul 6936 ⟨1428⟩ aprilie 15.

www.dacoromanica.ro

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 242. Orig., perg. (33,5 × 31 cm), pecete atîrnată, cu legenda ştearsă.

O foto., ibidem, Fotografii, XXXIII/4, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 215—216. Alte foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/16, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/110.

EDIŢII: Ghibănescu, *Uricariul*, XVIII, p. 1—4 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 206—208 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 64—65 (trad.).

---

[1] Omis.
[2] Rupt.

75 — 1428 (6936) iulie 8, Mănăstirea Bistriţa.

† М(и)л(о)стїѫ б(о)жїеѫ, азь, Їѡ Алеѯандръ воевода и г(оспо)д(и)нъ въсеи Молдовлахїискои Земли. Бл(а)гопроизволи г(оспод)ство ми, бл(а)гым(ъ) моимъ произволенїемъ, сътворити въ задȣшїе с(вѧ)топочившїих(ъ) родителъ наших(ъ), и въ здравїе и за дȣшїе г(оспод)ства ми, и г(оспо)жди г(оспод)ства ми и въсѣх(ъ) чѧд(ъ) г(оспод)ства ми, и приложих(ъ) монастирю Оуспенїю пр(ѣ)ч(и)стѣи Б(огороди)ци, иже на Бистрици, тридесѧти и еднѫ челѣдь циганъ и дванадесѧт(ъ) хижь татаръ, имѧнȣеми тїѫ челѣди циганъ: кнѧѕь Команъ, Марко, Сината, Котора, Ивашко, Кȣркеа, Костѧ, Владь, Нанъ, Єхава, Мирча, Шофȣлтѣ, Чрънать, Иванъ, Данчȣлъ, дрѵги Нанъ, Жȣржь, Херманъ, с(ы)нове Голеви: Никола и Каи ...... [1], Кожанъ, Бонко, дрѵги Херманъ, Марко, Трȣцѣ, <Ш>[2]андро, Тома, Завидь, Матасъ, Команъ, Бѣл ...... [1] а, Чрънатъ; а татаре на имѧ сѫтъ: Палмешъ, Тодеръ, Тома, Чавалаи, Филимонъ ...... [1]ъ своимъ, Филипъ, Борис(ъ), Татко, Ива<нъ>[2], ... [1] Лȣкачь. Тое въсе да ест(ъ) прѣд(ъ) ре<ченномȣ монастырю нашемȣ>[1] оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, и дѣти тѣх(ъ), и оунȣчѧта их(ъ), и праоунѵчѧта их(ъ) и вес(ъ) род(ъ) ихъ, и<непорȣшен>[3]но и непотъкновенно николиже, на вѣкы.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, въше писаннаго Алеѯандра воево<ды>[3], и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра въсѣхъ дѣтеи наших(ъ) и вѣра боѧръ нашихъ: вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Влъчи и дѣтеи его, вѣра пана Кȣпчича дворника, вѣра пана Драгоша и дѣтеи его, вѣра пана Негри, вѣра пана Жѵржа и дѣтеи его, вѣра пана Нестѧка и дѣтеи его, вѣра пана Илїаша и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Ѡпришѧ и дѣтеи его, вѣра пана Ивана Дѣтка, вѣра пана Кръсти и дѣтеи его, вѣра пана Стана вистїарника, вѣра пана Жȣржа Жомотатева и дѣтеи его, вѣра пана Чȣрбы и дѣтеи его, вѣра пана Стана Брълича и дѣтеи его, вѣра пана Домонкȣша столника, вѣра пана Негрила чашника, вѣра пана Ходка постелника и вѣра въсѧх(ъ) боѧръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто бȣдетъ господаръ дрѣжавнои нашеи земли, или ѿт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѿт(ъ) нашего съродства или ко<го>[3] Б(ог)ь изберетъ быти, тоизи да не порȣшитъ нашего данїа, нѫ да оутвръдитъ и да оукрѣпить понеже дали есмы съ въсѣмъ добрїимъ оумысломъ. А кто бы сѧ покѵсилъ тое порȣшити, таковы да ест(ъ) проклѧтъ ѿт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а, и ѿт(ъ) пр(ѣ)ч(и)стыѫ его м(а)т(е)ре, ѿт(ъ) въсѣх(ъ) с(вѧ)тых(ъ) иже ѿт(ъ) вѣка Б(ог)ȣ оугождьшїихъ, и да ест(ъ) под(о)бенъ Юдѣ и проклѧтомȣ Арїю и оучѧстїе да иматъ съ ѡнѣми иже възъпишѧ на вл(а)д(ы)кѫ Х(ри)ста, кръвь его на ных(ъ) и на чѧдѣх(ъ) их(ъ).

А на болшее потвръжденїе томѵ въсемѵ выше писанномȣ, <велѣ>[1]ли есмы слȣѕѣ нашемȣ вѣрномȣ, Нѣгоеви логоѳ<ѳ>[3]етȣ, писати и привѣсити нашȣ печатъ к семȣ ѡризмȣ нашемȣ.

На Бистрици, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлѕ юл(їа) и҃ д(ь)нъ.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, eu, Io Alexandru voievod şi domn a toată Ţara Moldovlahiei. A binevoit domnia mea, cu bunăvoia mea cea bună, să facă pentru pomenirea sfîntrăposaţilor noştri părinţi, şi pentru sănătatea şi pentru sufletul domniei mele, şi al doamnei domniei mele şi al tuturor copiilor domniei mele, şi am dăruit mănăstirii Adormirea preacuratei născătoare de Dumnezeu, care este pe Bistriţa, treizeci şi unu de sălaşe de ţigani şi douăsprezece bordeie de tătari, numite aceste sălaşe de ţigani: cneazul Coman, Marco, Sinata, Cotora, Ivaşco, Curchea, Costea, Vlad, Nan, Ehava, Mircea, Şofultea, Cernat, Ivan, Danciul, alt Nan, Giurgiu, Herman, fiii lui Golea: Nicola şi Can... [1], Cojan, Voicu, alt Herman, Marcu, Truţea, ⟨Ş⟩[2]andru, Toma, Zavid, Matasă, Coman, Beal ... [1]a, Cernat; iar tătarii sînt anume: Palmeş, Toder, Toma, Ciabalai, Filimon ... [1] său, Filip, Boris, Tatco, Iva⟨n⟩[2] ... [1], Lucaci. Toţi aceştia să fie ⟨mănăstirii noastre⟩[1] mai înainte zise uric, cu tot venitul, şi copiii acestora, şi nepoţii lor, şi strănepoţii lor şi tot neamul lor, neclintit şi nemişcat niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievo⟨d⟩[3], şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic, credinţa panului Dragoş şi a copiilor lui, credinţa panului Negrea, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Opriş şi a copiilor lui, credinţa panului Ivan Detco, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Stan vistier, credinţa panului Giurgiu al lui Jomotate şi a copiilor lui, credinţa panului Ciurbă şi a copiilor lui, credinţa panului Stan Bîrlici şi a copiilor lui, credinţa panului Domoncuş stolnic, credinţa panului Negrilă ceaşnic, credinţa panului Hodco postelnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn stăpînitor al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintească dania noastră, ci să întărească şi să împuternicească pentru că am dat cu tot gîndul bun. Iar cine s-ar încumeta să clintească aceasta, acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu şi de preacurata lui maică, de toţi sfinţii care din veac au plăcut lui Dumnezeu, şi să fie asemenea lui Iuda şi blestematului Arie şi să aibă parte cu cei care au strigat asupra stăpînului Hristos; sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe logo⟨f⟩[3]ăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această poruncă a noastră.

La Bistriţa, în anul 6936 ⟨1428⟩ iulie 8 zile.

Arh. St. Bucureşti, D. S. Moldova, nr. 2. Orig., perg. (37 × 32 cm), rupt la o îndoitură, pecete atîrnată, pierdută. Cu o trad. de St. Nicolaescu.

O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/111. O copie, cu trad. de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 218—220.

EDIŢII: Sacerdoţeanu-Bogdan, *Facs. slave*, pl. XX (facs.); D. P. Bogdan, *Acte false*, p. 79 (facs.); Hăjdeu, *Arch. ist.*, I, 1, p. 121 (text slav, cu prescurtări, şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 212—214 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 65—66 (trad.).

---

[1] Rupt şi şters.
[2] Şters.
[3] Rupt.
[4] Omis.

www.dacoromanica.ro

Cu mila lui Dumnezeu, noi, Alcsandru v⟨oie⟩v⟨o⟩d, domn Ţării Moldovii. Înştiinţare facem, cu acest uric al nostru, tuturor cui vor căuta spre dînsul ori cetindu-să îl vor auzi, că iată acest adevărat sluga noastră, d⟨umnea⟩lui Sinata, ce ne-au slujit noă cu dreaptă şi credincioasă slujbă, drept aceea, noi, văzînd a lui cea dreaptă şi cu credinţă slujbă cătră noi, l-am miluit pe dînsul cu deosăbită mila noastră, i-am dat lui, în pămîntul nostru al Moldovii, trei sate, unul pe Zeletin, unde este casa lui, şi, pe Frumuşel, unde au fost Dragoş, şi, pe Tutova, unde este cneaz Ciorsac[1]. Toate aceste de mai sus să-i fie lui uric, cu tot venitul, lui, şi fiilor lui, şi fraţilor lui, lui Toader şi lui Berea, şi nepoţilor lui din copii şi la tot neamul lui, cine i se va alege mai aproape, nestrămutat nici odinioară, în veci.

Iară hotărăle acelor trii sate de mai sus-scrisă să le fie după hotarăle cele vechi, pe unde din veci au apucat.

Şi spre aceasta este credinţa domniei mele de mai sus-scris, Ion Alecsandru voevod, şi credinţa a preiubitului a fiilui domniei noastre, a lui Iliaş voevod, şi credinţa a tuturor fiilor domniei noastre şi credinţa boerilor noştri: credinţa d⟨umi⟩sale Mihail Dorohunschii[2] şi a copiilor lui, credinţa d⟨umi⟩sale Vîlcea şi a fiilor lui, credinţa d⟨umi⟩sale Negrea, credinţa d⟨umi⟩sale Cupcicea vornic, credinţa d⟨umi⟩sale Giurgea Freatovschii[3] şi a fiilor lui, credinţa d⟨umi⟩sale Dragoş şi a fiilor lui, credinţa d⟨umi⟩sale Nesteac şi a fiilor lui, credinţa d⟨umi⟩sale Ilieş şi a fiilor lui, credinţa d⟨umi⟩sale Dan şi a fiilor lui, credinţa d⟨umi⟩sale Isaie şi a fiilor lui, credinţa d⟨umi⟩sale Giurge Giumătatevici şi a fraţilor lui şi a fiilor lui, credinţa d⟨umi⟩sale Oprişă şi a fiilor lui, credinţa d⟨umi⟩sale U⟨n⟩[4]cleata şi a fiilor lui, credinţa d⟨umi⟩sale a lui Ivan Dezno[5], credinţa d⟨umi⟩sale Demonouş[6] stolnic, credinţa d⟨umi⟩sale Negrilă paharnic şi credinţa a tuturor boerilor noştri ai Moldovii, a mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în pămîntul nostru al Moldovii, ori din fiii noştri ori din neamul nostru ori pe cine va alege Dumnezeu, acela să nu strîce daniea şi întăritura noastră, ce mai vîrtos s-i întărească şi să-i înputernicească, fiindcă noi i-am dat pentru dreaptă slujba lui.

Şi am poroncit cinstit credinciosului boeriului nostru, d⟨umi⟩sale [vel] logofăt Neagoe, să scrie şi pecetea noastră să o lege de acest uric al nostru.

Au scris Ghedeon, ⟨diacul doamnei⟩[7], în Suceava, la anul 6936 ⟨1428⟩ iulie 24.

După Codrescu, *Uricariul*, II, p. 248—249. Copie, după trad., de Ion Stamati pitar, găsită în arh. personală a acestuia.

O copie, după trad. din 1815 mai, de Gheorghe Radovici dascăl, la Arh. St. Bucureşti, ms. nr. 574 (Cond. M-rii Răchitoasa), f. 8, şi alta, după o trad. din 1827 octombrie 16, ibidem, ms. nr. 573 (Cond. M-rii Răchitoasa), f. 129 v. — 130. O copie, de I. Bogdan, după trad. din 1815, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 222—223 şi un rez. din 1815 decembrie 15, ibidem, DCCLXIII/184 (nr 1). Două rez., din 1837 şi 1841, la Arh. St. Iaşi, Anaforale, nr. 13, f. 120 v., şi nr. 39, f. 42 r.

www.dacoromanica.ro

ALTE EDIŢII: Costăchescu, *Regeste — Alexandru cel Bun*, p. 324—325 (rez., după doc. orig. din 1837, aflat în posesia edit., şi din 1841) şi *Doc.*, I, p. 215—217 (trad., după Codrescu); *D.I.R.*, A, I, p. 67—68 (trad., după Costăchescu).

---

[1] În *Uricariul*, greşit: „unde este cnegorsat"; corectat după rez. din 1837 (v. şi Costăchescu, *Doc.*, I, p. 215, n. 3).
[2] De la Dorohoi.
[3] De la Frătăuţi.
[4] Omis.
[5] Greşit, pentru „Detco".
[6] Greşit, pentru „Domoncuş".
[7] Completat după copia din 1815, în care însă traducerea cuvîntului кнѧгинини, cum se întîlneşte în alte doc. orig., se face prin „în cnejii".

77 — 1428 (6936) iulie 29, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. Знаменито чиним(ъ), ис сѣм(ъ) листом(ъ) нашим(ъ), въсѣм(ъ) кто на н(ъ) оузрит(ъ) или его чтучи услишит(ъ), оже тот(ъ) истинїи наш(ъ) слуга, пан(ъ) Иан(ъ), служил(ъ) нам(ъ) право и вѣрно. Тѣ<мъ>[1], ми, видѣвши его пра<вою>[1] и вѣрною службу до нас(ъ), жаловали есми его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали и потвердили есми ему, оу нашеи земли, оу Молдавскои, правое его ѡтчину, села на имѣ: Бучумѣнїи, где дом(ъ) его, и Стънижанїи. Тое въсе више писанное да ест(ъ) емоу ѡт(ъ) нас(ъ) урик(ъ) и съ въсем(ъ) доходом(ъ), ему, и дѣтем(ъ) его, и унучатом(ъ) его, и прѣунучатом(ъ) ег(о), и пращурѣтом(ъ) и въсему роду его, кто сѣ ему изберет(ъ) наиближнїи, непорушенно николиже, на вѣки.

А хотар(ъ) тѣм селам(ъ), Бучумѣном(ъ) и Станижаном(ъ), да ест(ъ) по старом(ъ) хотаром(ъ) ѡт(ъ) усих(ъ) сторон(ъ), куда из вѣка ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра нашега г(оспо)дства, више писаннаго, ми, Алеѯандра воеводи, и вѣра възлюбленаго ми с(ы)на, <Илї>[2]аша воевода, и вѣра дѣтеи наших(ъ) и вѣра болѣр наших(ъ): вѣра пана Михаила и дѣти его, вѣра пана Блъчи <и дѣти его>[3], вѣра пана Журжа Фратовского и дѣти его, вѣра пана Негри и дѣти его, вѣра пана Купчича двор<ника и>[3] дѣти его, вѣра пана Драгоша и дѣти его, вѣра пана Нестѣка и дѣти его, вѣра пана Илїаша и <дѣти е>[3]го, вѣра пана Думи и дѣти его, вѣра пана Ис<аї>[2]ѧ и дѣти его, вѣра пана Оунклѣтѣ и дѣт<и его, вѣра>[3] пана Жоуржа Жумътатевича и братїе его и дѣти их, вѣра пана Оприше и дѣти его, <вѣра пана Ѧкуш>[3]а вистѡ[а]рника и дѣти его, вѣра пана Ста<на Б>[2]ръличa и дѣти его, вѣра пана Кръсти, <вѣра пана Домонку>[3]ша столника и дѣти его, вѣра пана Негрила чашника и дѣти его, вѣра пана Щефул(а) дворни<ка>[2] и дѣти его и вѣра оусих(ъ) болѣрь наших(ъ) молдавских(ъ) болѣрь наших(ъ) молдавских(ъ), великих(ъ) и малих(ъ).

А по нашим(ъ) животи, кто <боудетъ господаръ>[3] нашеи Земли Молдавскои, ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене или пак(ъ) буд(и) кого Б(ог)ъ избе<ретъ господа>[2]рем(ъ) бити нашеи земли, тот(ъ) що би ему не порушил(ъ) нашего даанїе и потверждениїе, али що би потвердил(ъ) и укрѣпил(ъ).

А на болшее потверждениїе, вѣлѣли есми слугѣ нашему вѣрному, пану Нѣгоеви логофету, писати и нашу печат(ъ) привѣсити к сему листу нашему.

Пис(а) Гедеѡн(ъ), писар кнегинин, оу Соучавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлѕ, м(ѣ)с(ѧ)ца юл(їа) кѳ.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Nan, ne-a slujit drept și credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit, în țara noastră, în Moldova, ocina lui dreaptă, satele anume: Buciumenii, unde este casa lui, și Stănigenii. Toate acestea mai sus-scrise să-i fie de la noi uric și cu tot venitul, lui, și copiilor lui, și nepoților lui, și strănepoților lui, și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai apropiat, neclintit, niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate, al Buciumenilor și al Stănigenilor, să fie pe hotarele vechi din toate părțile, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului, noi, Alexandru voievod, și credința iubitului meu fiu, ⟨Ili⟩[2]aș voievod, și credința copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vîlcea ⟨și a copiilor lui⟩[3], credința panului Giurgiu de la Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Negrea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vor⟨nic și⟩[3] a copiilor lui, credința panului Dragoș și a copiilor lui, credința panului Nesteac și a copiilor lui, credința panului Iliaș și ⟨a copiilor⟩[3] lui, credința panului Duma și a copiilor lui, credința panului Is⟨ai⟩[2]ia și a copiilor lui, credința panului Uncleat și a copiilor ⟨lui, credința⟩[4] panului Giurgiu al lui Jumătate și a fraților lui și a copiilor lor, credința panului Opriș și a copiilor lui, ⟨credința panului Iacuș⟩[4] vistier și a copiilor lui, credința panului Sta⟨n B⟩[2]îrlici și a copiilor lui, credința panului Crîstea, ⟨credința panului Domoncu⟩[4]ș stolnic și a copiilor lui, credința panului Negrilă ceașnic și a copiilor lui, credința panului Șteful vorni⟨c⟩[2] și a copiilor lui și credința tuturor boierilor noștru moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine ⟨va fi domn⟩[4] al țării noastre, Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să o întărească și să o împuternicească.

Iar pentru mai mare întărire, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Neagoe logofăt, să scrie și să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Ghedeon, pisarul cneaghinei, la Suceava, în anul 6936 ⟨1428⟩, luna iulie 29.

Arh. St. București, Peceți, nr. 115. Orig., perg. (34,5 × 44 cm), rupt la îndoituri, pecete atîrnată, deteriorată, cu legenda: † Печать Їω Олєзандра воєводъ г(оспод)на Землѣ Молдавьской.

O foto., la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, II/113. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 224—226.

EDIȚII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 218—220 (text slav și trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 68—69 (trad.).

---

[1] Omis.
[2] Șters.
[3] Rupt.
[4] Șters și rupt.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Ѧлеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинымъ знамениито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, кто на нъ оузрит̾ъ или его оуслъшитъ чт8чи, оже тотъ истинны сл8ги наши, Станч8лъ и Кръстѧ, сл8жили намъ правою и вѣрною сл8жбою. Тѣмъ, мы, видѣвше их(ъ) прав8ю и вѣрн8ю сл8жб8 до нас(ъ), жаловали есмы их(ъ) ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есмъ имъ, оу нашеи земли, двѣ селѣ, на имѧ Бънила и Южинци; Станч8лови, ѡпроч(ъ), Бънила, а Кръстѣ и жонѣ его, Марїи, Южинци, ѡпроч(ъ) Станч8<л>[1]а. Тое въсе што бы имъ оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, имъ и дѣтемъ их(ъ) каждомѵ своѧ чѧст(ъ), ꙗкоже вы<ше>[1] стоитъ, такожде и оунѵчатомъ ихъ, и праоун8чатомъ их(ъ), и прашѹрѧтомъ их(ъ) и въсемѵ род8 их(ъ), непор8шено николиже, на вѣкы.

Ѧ хотаръ тѣмъ селомъ, съ въсѣми старими хотари, к8да ѡживали из вѣка.

Ѧ на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Ѧлеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспд)ства ми, Їлїаша воеводы, и вѣра въсѣхъ дѣтеи нашиx(ъ) и вѣра боѧръ нашиx(ъ): вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Блъча и дѣтеи его, вѣра пана К8пчича двориика, вѣра пан(а) Ж8ржа и дѣтеи его, вѣра пана Негри, вѣра пана Нестѧка и дѣтеи его, вѣра Илїаша и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаїѧ и дѣтеи его, вѣра пана Оунклѧти и дѣтеи его, вѣра пана Ж8ржа Жомотатева и дѣтеи его, вѣра пана Ч8рпы [2] и дѣтеи его, вѣра пана Домонк8ша столиика и дѣтеи его, вѣра пана Негрила чашника, вѣра пана Костича постелиика и вѣра въсѣхъ боѧрь нашиx(ъ) молдавскыx(ъ), и великъıx(ъ), и малъıx(ъ).

Ѧ по нашемъ животѣ, кто б8детъ господаръ нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене или кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ што бы им(ъ) не пор8шилъ нашего данїа, али що бы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ заи8же дали есмъ имъ за их(ъ) прав8ю и вѣрн8ю сл8жб8.

Ѧ на болшее потвръжденїе том8 въсем8 выше писанно<м8>[3], велѣли есмъ сл8ѕѣ нашем8, вѣрном8 Нѣгоеви логоѳе<т8, писа>[3]ти и привѣ<сити>[3] печатъ наш8 <к сем8 лист8>[3] нашем8.

Оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃цл҃ѕ авг8ст(а) з҃i.

⟨Pe verso, două însemnări din sec. al XVIII-lea⟩: Nicolaus Vassilko von Lukavetz.

... Schänkung über Banila und Idschesti, für die Banilovskische⟨n⟩ Erben Mundre Csornohus und Borschan samt Skripa.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, Stanciul şi Crîstea, ne-au slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă şi le-am dat, în țara noastră, două sate, anume Bănila şi Iuginți; lui Stanciul, deosebit, Bănila, iar lui Crîstea şi femeii sale, Maria, Iuginți, deosebit de Stanciul. Toate acestea să le fie lor uric, cu tot venitul, lor şi copiilor lor, fiecăruia partea sa, cum stă scris mai sus, de asemenea şi nepoților lor, şi strănepoților lor şi răstrănepoților lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

www.dacoromanica.ro

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Negrea, credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu al lui Jomotate şi a copiilor lui, credinţa panului Ciurpă[2] şi a copiilor lui, credinţa panului Domoncuş stolnic şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă ceaşnic, credinţa panului Costici postelnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe logofă⟨t⟩[3], să scrie şi să atîrne pecetea noastră ⟨la această carte⟩[4] a noastră.

La Suceava, în anul 6936 ⟨1428⟩ august 17.

⟨Pe verso, două însemnări din sec. al XVIII-lea⟩: Nicolaus Vassilko din Lucaveţ.

... Dania Bănilei şi a Igeştilor, pentru moştenitorii lui Banilovski, Mîndre Ciornohus, Borşan şi Scripa.

Arh. St. Iaşi, DCCXLII/1. Orig., perg. (36 × 31 cm), pecete atîrnată, stricată; din legendă se vede doar: ... Їω Олезан<дра> ...

O foto., ibidem, MXXXVIII/17. O copie, de I. Bogdan, după o trad. germ. ce se păstra în Arh. Tribunalului din Cernăuţi, Tabula, fasc. 7, Mold. Banilla, nr. 556, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 227.

EDIŢII: Iorga, *St. şi doc.*, V, p. 393 (rez., cu data de zi: 5); Zotta, *Semi-mileniul unui doc.*, p. 299—301 (text slav şi trad., cu data de zi: 5); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 220—222 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 69—70 (trad., după Costăchescu).

---

[1] Rupt.
[2] În loc de Чоурвы (Ciurbă).
[3] Şters.
[4] Rupt şi şters.

79 — 1428 (6936) septembrie 3, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандрь воевода, господаръ Земли Молдавскои. Знаменито чиним(ъ), ис сим(ъ) листом(ъ) нашим(ъ), въсѣм(ъ) кто на <нъ>[1] оузрит(ъ) и его чточи оуслышит(ъ), ѡже тот(ъ) истин<ый>[1] слоуга <и па>[1]н(ъ) наш(ъ), Фоундѣ, слоужил(ъ) нам(ъ) право и вѣрно. Тѣм(ъ), ми, видѣвши его правою и вѣрною слоужбоу <до>[1] нас(ъ), жаловали есми его особною нашею м(и)л(о)стїю <и д>[1]а<л>[1]и и потвердили есми емоу, оу нашеи земли, оу Молдавскои, <село>[1] на имѣ <Фоу>[1]ндѣнїи, на Алб<инѣ>[1]. Тое въсе више писанное да ест(ъ) емоу ѡт(ъ) нас(ъ) оурик(ъ) и съ въсем(ъ) доходом(ъ), емоу, и дѣтем(ъ) его, и оуноучатом(ъ) его, и <прѣоун>[1]ѵчатом(ъ) его, и пращоурѣтом(ъ) его и въсемоу родꙋ его, кто сѣ емоу изберет(ъ) наиближи<ый>[1], непороушено николиже, на вѣки.

www.dacoromanica.ro

Ѧ хотар(ъ) томоу селоу, Фоундѣнем(ъ), да ест(ъ) почениши ѡт(ъ) могилоу ѡт(ъ) Недѣи, ѡт(ъ) Баломирещи, на <връхъ>[1] дила, до могилскоу що ест(ъ) близ(ъ) дорога, та, ѡт(ъ) толѣ, дорогою, до столпа, до хотарѣ Херничещем(ъ), та, ѡт(ъ) толѣ, дорогою долоу, до где сѣ <сни>[1]мают(ъ) хотар(ъ) Сакиим(ъ), и Херничещем(ъ) и Негрещем(ъ), да[2], ѡт(ъ) то<лѣ>[1], право черес(ъ) поле, до Потока Ѧблоуном(ъ), оу ѧблоум(ъ), да[2], потокою долоу, та право до Дил(ъ) Нег<ре>[1]щем(ъ), оу могилоу, та, ѡт(ъ) толѣ, на краи лиса, да[2] до краи боуковиноу, до Глод(ъ) ѡт(ъ) Негрещи, оу Инфоундътꙋрѣ, да[2], ѡт(ъ) толѣ, прости до Ѧлбини, та, долоу Ѧлбинею, до оусти Стръвиноа<си>[1], та, горѣ, до ѡбръшїе, та до води, оу <Ѧ>[1]лбина, <и>[1] черес(ъ) дил(ъ), черес(ъ) боуковиноу, оу Боулбоакъ, оу рипи ѡт(ъ) Баломирещи, та, право на дил(ъ), оу могилоу ѡт(ъ) Недѣе. То ест(ъ) вес(ъ) хотар(ъ) ѡт(ъ) оу<сихъ стор>[1]он(ъ).

Ѧ на то ест(ъ) вѣра нашего г(ос)п(од)ства, више писаннаго, мы, Ѧлеѯандра воевода, и вѣра възлюбленаго ми с(ы)на, Илїаша воеводи, и вѣра дѣтеи нашиx(ъ) и вѣра <болѣрѣ>[1] нашиx(ъ) молдавскиx(ъ): вѣра пана <Михаи>[1]ла и дѣти ег(о), вѣра пана [вѣра пана] Блъчи и дѣти ег(о), вѣра пана Жоуржи Фратовского и дѣти ег(о), вѣра пана Негри и дѣти его, вѣра пана Коупчича дворника, вѣра пана Драгоша и дѣти его, вѣра пана Нестѣка и дѣти его, вѣра пана Илїаша и дѣти его, вѣра пана Дана и дѣти ег(о), вѣра пана Исана и дѣти ег(о), вѣра пана Оунклѣтѣ и дѣти ег(о), вѣра пана Жоуржоу Жоумътатевича и дѣти ег(о), вѣра пана Ѿприша и дѣти его, вѣра пана Стана вистѣрника, вѣра пана Ста<на>[3] Бръличa и дѣти его, вѣра пана Кръсти и дѣти ег(о), вѣра пана Домокоуша столника, вѣра пана Негрила чашника, вѣра пана Щефоула дворничела и вѣра въсѣх(ъ) болѣр нашиx(ъ) молдавскиx(ъ), великиx(ъ) и малиx(ъ).

Ѧ по нашим(ъ) животи, кто боудет(ъ) господаръ нашеи Земли Молдавскои, ѡт(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) или ѡт(ъ) нашего родоу или пак(ъ) боуд(и) ког(о) Б(ог)ъ изберет(ъ) г(о)сп(о)д(а)рем(ъ) бити нашеи Земли Молдавскои, тот(ъ) що би емоу не пороушил(ъ) нашег(о) даанїа <и по>[1]твръжденїе, али що би емоу оутвердил(ъ) и оукрѣпил(ъ). Ѧ на болшее крѣпости и потвержденїе томоу въсемоу више писанномоу, велѣли есми слоуѕѣ нашемоу вѣрномоу, паноу Нѣгоевѣ логѡѳетоу, писати и нашоу печат(ъ) привѣсити к семоу листоу нашемоу.

Пис(а) Гедеѡн(ъ), оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣто ҂ѕцлѕ, м(ѣ)с(ѧ)ца сеп(тевріа) г҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care ⟨o⟩[1] vor vedea şi o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă ⟨şi pa⟩[1]n al nostru, Fundea, ne-a slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă ⟨către⟩[1] noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă ⟨şi⟩[1] i-am dat şi i-am întărit, în ţara noastră, în Moldova, ⟨satul⟩[1] anume ⟨Fu⟩[1]ndenii, pe Alb⟨inea⟩[1]. Toate acestea mai sus-scrise să-i fie lui de la noi uric, şi cu tot venitul, lui şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului său neam, cine i se va alege cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat, Fundeni, să fie începînd de la movila de la Nedeia, de la Balomireşti, pe ⟨vîrful⟩[1] dealului, pînă la moviliţa care este lîngă drum, apoi, de acolo, pe drum, la stîlp, pînă la hotarul Herniceştilor, apoi, de acolo, pe drum în jos, pînă unde se împreună hotarul Sacnii, şi al Herniceştilor şi al Negreştilor, apoi, de acolo, drept peste cîmp, pînă la Pîrîul Merilor, la meri, apoi, pe pîrîu în jos, apoi drept la Dealul Neg⟨re⟩[1]ştitilor, la movilă, apoi, de acolo, la marginea pădurii, apoi pînă la marginea bucovinei, pînă la Glodul de la Negreşti, la Înfundătură, apoi, de acolo, drept la Albinea, apoi, în jos pe Albinea, pînă la gura Străvinoa⟨sei⟩[1],

www.dacoromanica.ro

apoi, în sus, pînă la obîrşie, apoi pînă la apă, la ⟨A⟩[1]lbinea, ⟨şi⟩[1] peste deal, peste bucovină, la Bulboacă, la rîpele de la Balomireşti, apoi, drept la deal, la movila de la Nedeia. Acesta este tot hotarul din toate părţile.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului, noi, Alexandru voievod, şi credinţa iubitului meu fiu, Iliaş voievod, şi credinţa copiilor noştri şi credinţa ⟨boierilor⟩[1] noştri moldoveni: credinţa panului ⟨Mihai⟩[1]l şi a copiilor lui, credinţa panului [credinţa panului] Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Negrea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic, credinţa panului Dragoş şi a copiilor lui, credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu al lui Jumătate şi a copiilor lui, credinţa panului Opriş şi a copiilor lui, credinţa panului Stan vistier, credinţa panului Sta⟨n⟩[3] Bîrlici şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Domocuş stolnic, credinţa panului Negrilă ceaşnic, credinţa panului Şteful vornicel şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, Moldova, din copiii noştri sau din neamul nostru sau iarăşi pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al ţării noastre, Moldova, acela să nu-i clintească dania ⟨şi⟩[1] întărirea noastră, ci să i-o întărească şi să i-o împuternicească.

Iar pentru mai mare putere şi întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Ghedeon, la Suceava, în anul 6936 ⟨1428⟩, luna septembrie 3.

Bibl. Acad., CVIII/59. Orig., perg. (24,5 × 40 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O foto., ibidem, Fotografii, XXXIII/5, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 228—230. Alte foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/18, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/212 a, *b* şi c, puţin lizibile.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 223—226 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 70—71 (trad.).

---

1 Şters.
2 În loc de та.
3 Omis.

80 — 1428 (6936) decembrie 4, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїєю, мы, Алеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, ис сим(ъ) листомъ нашим(ъ), оусѣмъ кто на нь оузритъ или его оуслышить чтучи, оже тот(ъ) истинныи Башота Маноило прїиде прѣд(ъ) нами своею доброю волею, ни ѡт(ъ) кого непринуждЕнъ, и даде едно село, свое оурючное, на имѧ Башотѣни, манастырю ѡт(ъ) Нѣмца, Възнес(е)нїю Х(ристо)ву.

Тѣмъ ради и мы, по его данїю, даемъ и дали есми тое село Башотѣни манастырю ѡт(ъ) Нѣмца, Възнес(е)нїю Х(ристо)ву, да будет(ъ) ему оурикъ, съ въсѣмъ доходом(ъ), на вѣкы, николи непорушено.

А хотаръ тому селу да будет(ъ) по старому хотару, куда из вѣка ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, выше писаннаго Алеѯандра воеводы, и вѣра с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра с(ы)новъ г(оспод)ства

www.dacoromanica.ro

мн, Стецка н Петра, н вѣра оусихъ дѣтен г(оспод)ства мн н вѣра болѧръ г(оспод)ства мн: вѣра пана Мнхання н дѣтн его, вѣра пана Негра, вѣра пана Бнлчн н дѣтн его, вѣра пана Нлїаша н дѣтн его, вѣра пана Журжа н дѣтн его, вѣра пана Кꙋбчнча дворннка н дѣтн его, вѣра пана Нсанѧ н дѣтн его, вѣра пана Нестѧка н дѣтн его, вѣра пана Жꙋржа Жꙋметатевнча н братїн его н дѣтн нх(ъ), вѣра пана Дана н дѣтн его, вѣра пана Братꙋла, кнѧгннна брата, н дѣтн его, вѣра пана Стана н дѣтн его, вѣра пана Нѣгоѧ логофета, вѣра пана Негрнла чашннка, вѣра пана Костнча постелннка, вѣра пана Ѡпрнша н дѣтн его, вѣра пана Оункѧтн н дѣтн его, вѣра пана Чꙋрбѣ н дѣтн его, вѣра пана Щнбꙋра н дѣтн его, вѣра пана Дамакꙋша столннка н дѣтн его н вѣра оусѣхъ болѧръ нашнх(ъ), н велнкъıхъ, н малъıх(ъ).

Я по нашем(ъ) жнвотѣ, кто бꙋдет(ъ) господаръ нашен земли, нлн ѡт(ъ) дѣтен нашнх(ъ) нлн ѡт(ъ) нашего племене нлн кого Б(ог)ъ нзберетъ бъıтн, тотн що бъı не порꙋшнлн нашего даннѧ, алн що бъı оутвердннлн[1]. Пак(ъ) лн бъı хотѣл(ъ) порꙋшнтн кто, да бꙋдет(ъ) емꙋ съпернпк(ъ) Б(ог)ъ н пр(ѣ)ч(н)стаа его м(а)т(ер)н.

Я на болше потвержденїе томꙋ оусемꙋ вꙑше пнсанномꙋ, велѣлн есмн слꙋзѣ нашемꙋ, Мнханлꙋ граматнкꙋ, пнсатн н прнвѣснтн печат(ъ) наша к семꙋ лнстꙋ нашемꙋ.

Оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлѕ дек(еврїа) д.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat Başotă Manuil a venit înaintea noastră de a sa bunăvoie, nesilit de nimeni, şi a dat un sat, uricul său, anume Başoteni, mănăstirii de la Neamţ, Înălţarea lui Hristos. De aceea şi noi, după dania lui, dăm şi am dat acest sat Başoteni mănăstirii de la Neamţ, Înălţarea lui Hristos, să-i fie uric, cu tot venitul, în veci, neclintit niciodată.

Iar hotarul acestui sat să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa fiului domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa fiilor domniei mele, Steţco şi Petru, şi credinţa tuturor copiilor domniei mele şi credinţa boierilor domniei mele: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Negru, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Cubcici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Nesteac şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu al lui Jumetate şi a fraţilor lui şi a copiilor lor, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Bratul, fratele cneaghinei, şi a copiilor lui, credinţa panului Stan şi a copiilor lui, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Negrilă ceaşnic, credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Opriş şi a copiilor lui, credinţa panului Uncheat şi a copiilor lui, credinţa panului Ciurbă şi a copiilor lui, credinţa panului Ştibur şi a copiilor lui, credinţa panului Damacuş stolnic şi a copiilor lui şi credinţa tuturor boierilor noştri, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, aceia să nu clintească dania noastră, ci să o întărească. Iar dacă ar vrea cineva să clintească, să-i fie pîrîş Dumnezeu şi preacurata lui maică.

www.dacoromanica.ro

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre, Mihail gramatic, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6936 ⟨1428⟩ decembrie 4.

Arh. St. Iaşi, CCCXL/80. Orig., perg. (41,5 × 30,5 cm), pecete atîrnată, stricată.

O foto., ibidem, MXXXVIII/19 a, şi alta la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol"—Iaşi, Fotografii, III/142. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 232—233.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surele*, V, p. 110—112 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 228—229 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 71—72 (trad., după copia lui I. Bogdan).

---

[1] Ultima literă, corectată de diac din ъ.

81 — 1428 (6936) decembrie 28, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинымъ знаменито, ис сѣмъ листом(ъ) нашимъ, кто на нъ оузритъ или его оуслышитъ чтѹчи, оже тоты истинны слѹги наши, с(ы)нове Ивана дворника, панъ Лазарь и Станчѹлъ и Костѧ, слѹжили намъ правою и вѣрною слѵжбою. Тѣмъ, мы, видѣвше их(ъ) правѹю и вѣрнѵю слѵжбѹ до нас(ъ), жаловали есмы их(ъ) ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и потвръдили есмы ѡтчинѵ их(ъ) и дали есмы имъ, оу нашеи земли, селище Добрїиново, на Хоморѣ, где ест(ъ) монастиръ их(ъ), и еще есмы придали имъ к томѵ монастиреви три села, под(ъ) Високою Дѹбровою, на имѧ: где былъ ватаманъ Минко, дрѹгое село оу их(ъ) став, третїе село где было кнѧѕь Станъ. Тое въсе што вы имъ оурикъ, съ въсѣмъ дохомъ, и дѣтемъ их(ъ), и сестрамъ их(ъ), и оунѵчатомъ ихъ, и праѹнѵчатомъ их(ъ), и пра<щ>[2]ѵрѧтомъ их(ъ) и въсемѵ родѹ их(ъ), непорѹш<ено нико>[1]лиже, на вѣкы.

А хотар(ъ) томѵ монастиреви, ѡт(ъ) Стрълтѹры, Хоморомъ горѣ, до верха и по ѡбоих(ъ) долъ. А хотаръ тѣмъ селом(ъ) што под(ъ) Высокою Дѵбровою; колко оузмогѵтъ ѡживатн три села доситъ.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Алеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра въсѣхь дѣтеи нашиx(ъ) и вѣра боѧрь наших(ъ): вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣта пана Бръчи и дѣтеи его, вѣра пана Кѵпчича дворника, вѣра пана Негри, вѣра пана Жѵржа и дѣтеи его, вѣра пана Мѫдричкы, вѣра пана Нестѧка и дѣтеи его, вѣра пана Илїаша и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаїѧ чашника и дѣтеи его, вѣра пана Жѵржа Жомотатѧва и дѣтеи его, вѣра пана Ѡпришѧ и дѣтеи его, вѣра пана Ивана Дѣтка, вѣра пана Стана вистїарника, вѣра пана Чѵрбы и дѣтеи его, вѣра пана Домонкѵша столника и вѣра въсѣхъ боѧръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто бѹдетъ господаръ нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи наших или ѡт(ъ) нашего племене или кого Б(ог)ь изверетъ быти, тотъ што бы имъ не порѵшилъ нашего данїа, али што вы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ занѵже дали есмы имъ и потвердили за их(ъ) правѹю и вѣрнѵю слѵжбѹ.

А на болшее потверъжденїе томѵ въсемѵ выше писанн<омѵ>[2], велѣли есмы слѵѕѣ нашемѵ вѣрномѵ, Нѣгоеви логоѳетѵ, писати и привѣсити нашѵ печатъ к семѵ листѵ нашемѵ.

Оу Соучавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлѕ дек(еврїа) ки[3].

⟨Pe verso, însemnare din sec. al XVII-lea⟩: Ѡт(ъ) Алеѯандра воевода, на три селове и на хотар с(вѣ)т(о)мѹ монастирѹ, ⟨apoi, de altă mînă:⟩ Pe Dobrin.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, fiii lui Ion vornic, pan Lazăr și Stanciul și Costea ne-au slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și am întărit ocina lor și le-am dat, în țara noastră, seliștea lui Dobrin, la Homor, unde este mănăstirea lor, și încă le-am adăugat la această mănăstire trei sate, sub Dumbrava Înaltă, anume: unde a fost vătăman Minco, alt sat la iazul lor, al treilea sat, unde a fost cneaz Stan. Toate acestea să le fie uric, cu tot venitul, și fiilor lor, și surorilor lor, și nepoților lor și strănepoților lor, și răstrănepoților lor și întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestei mănăstiri să fie de la Strimtură, pe Homor în sus, pînă la obîrșie și pe amîndouă părțile. Iar hotarul acestor sate care sînt sub Dumbrava Înaltă să fie cît vor putea să folosească trei sate îndestul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Alexandru voievod, și credința iubitului fiu al domniei mele, Iliaș voievod, și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vîlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Negrea, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Mîndricica, credința panului Nesteac și a copiilor lui, credința panului Iliaș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia ceașnic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jomotate și a copiilor lui, credința panului Opriș și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco, credința panului Stan vistier, credința panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Domoncuș stolnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească și să le-o împuternicească pentru că le-am dat și le-am întărit pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe logofăt, să scrie și să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6936 ⟨1428⟩ decembrie 28.

⟨Pe verso, însemnare din sec. al XVII-lea⟩: De la Alexandru voievod, pe trei sate, și pe hotarul sfintei mănăstiri, ⟨apoi, de altă mînă⟩: Pe Dobrin.

Muzeul județean Suceava, inv. nr. 2143. Orig., perg. (30 × 39,50 cm), pecete atîrnată, stricată; din legendă se mai vede doar: ⟨Пе⟩чать Їѡ ...

O foto., la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, II/255, II/265 și III/28. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 234—235.

EDIȚII: *D.I.R.*, A, I, p. 453 (facs.); Wickenhauser, *Homor*, p. 83—84 (trad. germ.); Costăchescu, *Neamul lui Oană*, p. 53—55, și *Doc.*, I, p. 233—235 (text slav și trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 73—74 (trad.).

---

[1] Rupt.
[2] Rupt și șters.
[3] и, făcut ca н.

www.dacoromanica.ro

† (Мн)л(о)стїю б(о)жїєю, мы, Алеѯандръ воєвода, господаръ Земли Молдавской. Чиным(ъ) знаменито, ис сѣм(ъ) листомъ нашимъ, кто на нъ оузритъ или єго оуслышитъ чтоучи, ѡже тотъ истинны слȣга наш(ъ), Крачѵнъ Пѵрчелескѵл(ъ), жаловали єсмы єго ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и потвръдили єсмы ѡтчинѵ єго и дали єсмы ємȣ, оу нашеи земли, село єго, Пȣрчелещи, где єстъ домъ єго, и половина млина, <такожъ>[1] въ томъ селѣ. И аще би ины млинъ оучинилсѧ оу томъ потоцѣ, такожъ да бȣдетъ половина ѡтчина, <а половина>[1] ѡсобою[2] млина <да бѵдетъ дъщеремъ Микȣлови>[1], занȣж(е) також(е) <раздѣлили сѧ дъщери Микѵлови. И мы>[1] тое <въсе дали єсмы Крачѵнови да бȣдетъ>[1] ємȣ оурикъ, съ въсемъ <доходомъ, ємȣ, и дѣтемъ єго, и оунȣчатомъ єго, и праоунȣчатомъ єго, и пращȣрѧтомъ єго и въсемȣ родȣ єго, кто сѧ изберетъ ѡт(ъ) єго домȣ наиближнїи, непорȣшено николиже, на вѣкы[3].

А хотаръ томȣ селȣ, Пȣрчелещи, почениши ѡт(ъ) потока, право чересъ поле, до Троꙗна, а ѡт(ъ) толѣ долиною, а ѡт(ъ) толѣ, чересъ блато, право чересъ поле, какъ въ старыꙗ привилїꙗ сѫтъ хотари, съ[3] своими старими хотари, кѵда из вѣка ѡживали.

А на то єстъ вѣра нашего господства, выше писаннаго, мы>[1], Алеѯандра воєводы, и <вѣра прѣвъзлюбленнаго>[1] с(ы)на г(о)сп(о)дства ми, Илїꙗша воєводы, и вѣра въсѣх(ъ) дѣтеи наших(ъ) и вѣра боꙗр(ъ) наших(ъ): вѣра пана Михаила и дѣтеи єго, вѣра пана Елъчи и дѣтеи єго, вѣра пана Кѵпчича дворника, вѣра пана Негри, вѣра пана Жѵржа и дѣтеи єго, вѣра пана Илїꙗша и дѣтеи єго, вѣра пана Дана и дѣтеи єго, вѣра пана Їсаїѧ и дѣтеи єго, вѣра пана Стана вистїꙗрника, вѣра пана Жѵржа Жомътатева и дѣтеи єго, вѣра пана Чѵрби и дътеи єго, вѣра пана Домонкѵша столника, вѣра пана Негрила чашника и вѣра въсѣхъ боꙗръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашем(ъ) животѣ, кто бȣдетъ господаръ нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене или кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тот(ъ) што бы их(ъ) не порȣшил(ъ) нашего данїа, али што бы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ занȣже дали єсмы ємȣ <за єго>[1] правȣю и вѣрнȣю слȣжбȣ.

А на болшею потверъжденїе томȣ въсемȣ выше писанномȣ, <велѣли єсмы нашемȣ вѣрномȣ и почтеномȣ болѣринѵ, панѵ Нѣгоєви логофетѵ, писати и нашѵ печатъ привѣсити>[1] к семѵ листѵ нашемѵ.

Въ Сѵчавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлз ген(арїа) ї.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe această adevărată slugă a noastră, Crăciun Purcelescul, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am întărit ocina lui şi i-am dat, în ţara noastră, satul lui, Purceleşti, unde este casa lui, şi jumătate din moară, ⟨de asemenea⟩[1] în acest sat. Şi dacă s-ar face altă moară pe acest pîrîu,de asemenea, să-i fie jumătate din ea ocină ⟨iar jumătate⟩[1] ⟨din amîndouă morile⟩[5] ⟨să fie fiicelor lui Micul⟩[1] pentru că astfel ⟨şi-au împărţit fiicele lui Micul. Şi noi toate⟩[1] acestea ⟨le-am dat lui, Crăciun să-i fie⟩[1] lui uric, cu tot ⟨venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, cine i se va alege din casa lui cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat, Purceleşti, să fie începînd de la pîrîu, drept peste cîmp, la Troian, şi de acolo la vale, şi de acolo peste baltă, drept peste cîmp, la pîrîu; iar dinspre alte părţi după[6] hotarele sale vechi, pe unde au folosit din veac.

www.dacoromanica.ro

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului, noi⟩[1], Alexandru voievod, şi ⟨credinţa preaiubitului⟩[1] fiu al domniei mele, Iliaş, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic, credinţa panului Negrea, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panunului Stan vistier, credinţa panului Giurgiu al lui Jomătate şi a copiilor lui, credinţa panului Ciurbă şi a copiilor lui, credinţa panului Domoncuş stolnic, credinţa panului Negrilă ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat şi i-am întărit ⟨pentru⟩[1] dreapta şi credincioasa ⟨lui⟩[1] slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, ⟨am poruncit credinciosului şi cinstitului nostru boier, pan Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră⟩[1] la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6937 ⟨1429⟩ ianuarie 10.

După Costăchescu, *Doc.*, I, p. 239—240. Text slav, după o copie de Gh. Ghibănescu (mai bună decît textul editat de acelaşi, v. EDIŢII), a doc. orig., perg., şase rînduri şterse (întregite de edit. cu ajutorul unui suret aflat în copie tot la Gh. Ghibănescu), pecete atîrnată, cu legenda: † Печат Їѡ Алеѯандръ воевода г(ос)п(ода)ръ Землн Молдавскон (textul inscripţiei, în lectura edit., *ibidem*, p. 87); actul se afla în posesia familiei Dediul din Stolniceni-Prăjescu, j. Iaşi. Cu trad. edit., *ibidem*, p. 85—87.

Deosebirile pe care le prezintă textul inscripţiei acestei peceţi faţă de imprimările sigilare din aceeaşi vreme (v. doc. nr. 77, 86, 89) se datoresc probabil, în caz că pecetea era autentică şi aparţinea lui Alexandru cel Bun, unor erori de lectură ale lui Gh. Ghibănescu.

ALTE EDIŢII: Ghibănescu, *Surele*, XXI, p. 85—87 (text slav şi trad. întregită după un suret vechi care însoţea doc. orig.); *D.I.R.*, A, I, p. 74—75 (trad., după o copie particulară).

---

[1] Întregirea lui M. Costăchescu după suret (v. EDIŢII).

[2] Lectură greşită pentru: ѡт озою.

[3] Din textul editat de Ghibănescu reiese, greşit, că fragmentul de la доходомъ pînă la вѣкы era lizibil în orig.

[4] În loc de какъ ... съ, în doc. orig. a fost probabil: до потока, а ѡт иишнҲъ стороии по; greşeala aparţine, în acest caz, vechiului traducător.

[5] În textul editat: „deosebită de moară".

[6] În textul editat, în loc de „cîmp ... după": „cum sînt hotarele în privilegiile vechi, cu toate".

83 — 1429 (6937) februarie 1, Suceava.

† Милостїю божїею, мы, Алеѯандрь воевода, господарь Землн Молдавскон. Чиннмь знаменнто, нс снмь лнстомь нашнмь, оусѣмь кто на нъ оузрить нлн его оуслншнтъ чтѹчн, ѡже тоть нстнниы слуга н бомрннъ нашъ вѣрныи, панъ Жѹржь Фратовскыи, прїнде прѣд нас по своен доброн волн н даде сынѹ своемѹ, Нвашковн, половнна села Бнкшннець, свою чмстъ н врата своего, Петровѹ, частѹ; а пан Жѹржь далъ сынѹ Петровн, Манчѹловн[1], за его чмст села Бнкшннець; ѡдно село свое, на нмм Корждановцн.

www.dacoromanica.ro

Ѧ мъі, по его волн н его данїю, пожаловалн[2] есмы Ивашка ѡсобною нашею млостїю занеже есмы ем8 далн том8 половнн8 села Бнкшннець що бы ем8 оурнк, съ оусѣмь доходом, ем8, н дѣтемъ его, н оун8чатомь его, н праоун8чатомь его н праџ8ратомь его; аже пакъ тъіх ем8 не достанетъ, тогда що бы было братїамь его, сыномь пана Ж8ржевымь, н дѣтемь нхъ, н оун8чатомь нхь, н праоун8чатомь нхь, н праџ8ратомь нх, непор8шено нноколнже, на вѣкы вѣчныи.

Ѧ на то ест вѣра нашего господства, выше пнсаннаго Ѧлеѯандра воевода, н вѣра възлюбленнаго сына господства мн, Нлїаша воеводѣ, н вѣра въсѣхъ дѣтен нашнх н вѣра боарь нашнх: вѣра пана Мнханла н дѣтїн его, вѣра пана Блъчн н дѣтїн его, вѣра пана К8пчнча дворннка, вѣра пана Негры, вѣра пана Ж8ржа Фратовского н дѣтїн его, вѣра пана Нлїаша н дѣтїн его, вѣра пана Дана н дѣтїн его, вѣра пана Исаа н дѣтїн его, вѣра пана Домок8ша столннка н дѣтїн его, вѣра пана Опрнша н дѣтїн его, вѣра пана Костнча постелннка н вѣра въсѣхъ боарь нашнхъ молдавскъіх, велнкнх н малнхъ.

Ѧ по нашемь жнвота, кто Б(ог)ь дать господарь нашен Землн Молдавскон, нлн ѡт дѣтїн нашнх нлн ѡт нашего племене нлн кого Богъ нзберетъ бытн, тотъ що бы нмь не пор8шнлъ нашего запнсанїа н оутвръжденїа, алн да нмь оутвръднль[3] н оукрѣпнль[3] зан8же есмы далн нм за нх вѣрн8ю н павою сл8жб8.

Ѧ на потврьжденїе н крапость сем8 лнст8 нашем8, велалн есмы сл8ѕѣ нашем8, Ивашковн Братавнч8, пнсатн н прнвѣснтн печат наш8 к сем8 лнст8 нашем8.

Оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлз фев(р8арїа) а[4].

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier credincios al nostru, pan Giurgiu de la Frătăuţi, a venit înaintea noastră, de bunăvoia sa, şi a dat fiului său, Ivaşco, jumătate din satul Vicşineţi, partea sa şi partea fratelui său, Petru; iar pan Giurgiu a dat fiului lui Petru, Manciul, pentru partea lui din satul Vicşineţi, un sat al său, anume Corjdanăuţi.

Iar noi, după voia lui şi dania lui, l-am miluit pe Ivaşcu cu deosebita noastră milă pentru că i-am dat această jumătate din satul Vicşineţi să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui; iar dacă nu-i vor rămîne din aceştia, atunci să fie a fraţilor lui, fiilor panului Giurgiu, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic, credinţa panului Negru, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Domocuş stolnic şi a copiilor lui, credinţa panului Opriş şi a copiilor lui, credinţa panului Costici postelnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine va da Dumnezeu domn al ţării noastre, Moldova, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească înscrisul şi întărirea noastră, ci să le împuternicească şi să le întărească pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

www.dacoromanica.ro

Iar pentru întărirea şi puterea acestei cărţi a noastre, am poruncit slugii noastre, Ivaşco al lui Bratei, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava în anul 6937 <1429> februarie 1[4].

Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 238—239. Copie, de I. Bogdan, după o copie a lui Wickenhauser, ce se păstrează în Arh. regională din Cernăuţi, după orig., perg., pecete atîrnată; actul se afla în 1886 la M-rea Putna. Cu o trad., de acelaşi, după Wickenhauser, *Homor* (v. EDIŢII), ibidem, f. 240—241.

Data de zi a doc. nu este sigură, deoarece atît Măzăreanu, cît şi Wickenhauser, într-o altă lectură (v. EDIŢII), au citit 5, şi nu 1.

EDIŢII: Măzăreanu, *Catastih Putna*, p. 174 (rez., cu data de zi: 5); Wickenhauser, *Homor*, p. 171—172 (trad. germ., cu data de zi: 5) şi *Woronetz und Putna*, p. 147 (rez. germ., cu aceeaşi dată); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 242—244 (text slav, după copia lui I. Bogdan şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 75—76 (trad.).

---

[1] Wickenhauser a şters ulterior terminaţia овн (nota lui I. Bogdan).
[2] În copia lui Wickenhauser: пожаловать (nota lui I. Bogdan).
[3] La Wickenhauser, terminaţia нть (nota lui I. Bogdan).
[4] Pentru data de zi, v. comentariul.

84 1429 (6937) februarie 10, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)ж<їею>[1], мы, Алеѯандръ воевода, господарь Земли Мол<давс>[1]кои. Чинимъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашим(ъ), кто на н(ъ) ѹзрит(ъ) ил<и>[1] его ѹслышит(ъ) чтѹчи, понеже оумыслили есмы добро<ю на>[1]шею мислїю и добрым(ъ) нашимъ произволенїемъ и дали есми жонѣ нашеи, кня<гини>[2] Марены, монастиръ на Бышневцѣ, где ест(ъ) <иг>[1]ѹмен(ъ) Кипрїанъ, што бы еи ѹрик(ъ), съ въсѣмъ доходомъ и съ въсѣми оужит<ками што к>[2] томѵ монастирю прислѵхаетъ, еи, и дѣтемъ еи, нашемѵ възлюблѣномоу Петрѵ <и ин>[3]ымъ с(ы)новωм(ъ) и дѣ[дѣ]щерем(ъ) на<шимъ, ш>[2]то бѵдетъ ωт(ъ) княгини Марены, и дете<мъ ихъ>[2], и оунѵчатомъ их(ъ), и праѵнѹчатомъ ихъ <и пр>[3]ащѹратомъ их(ъ), непороушено и непотъкновено николиже, на вѣк<ы>[1].

А хотаръ томоу монастиреви, почениши из долоу, где оупадаетъ Мѹловатецъ оу Бышневецъ, та горѣ Бышневцемъ, <до в>[1]ерха и поляны по верхъ Бышневца, въси, до хотаря княгинина, а ωт(ъ) монас<тирѣ>[2], поперекъ, на Трънавкѵ, та, черес(ъ) Трънавк<оу>[1], поперекъ на Кръланы, ωпятъ до княгин<ина хота>[3]ря.

Также(е), есми дал(и) сел<о>[1] К<ръ>[3]стѣ, на имя Калиновци, где ест(ъ) Головка, <и оу>[2] Ботнех(ъ), ωт(ъ) връха Кѹнилова, Бръне<щ>[3]и, гд<е> .... [2] ѣ ...... [2] ъ, и Белещи, и Бъ ...... [2] и Кѫ[4]ндрещи, и Прижолтяни, и <и>[2]а ѹс<тїе К>[2]ѹниловъ, Хришани.

А тым(ъ) сел<амъ да боудетъ хот>[3]а<р>[3]ъ по ста<ромѹ хотарѹ, кѹда из>[2] вѣка ѹживали.

А та<коже есми дали циг>[2]аны: Шолпан(ъ) и своими бра<тї>[3]ами и <своими>[2] дѣ<тми, и ...... [2] съ свои>[2]ми цигани що...... [2] <и>[2] Алиманъ <и съ с>[3]в<оими бр>[3]атїами и съ св<оими>[3] д<ѣтми, и>[3] ...... [3]а, и своими братиами и своими дѣтми, и Иан(ъ) Шетриман(ъ) и своими братиа и свои д<ѣтм>[2]и, и Ив ...... [3]а и своими братїами и ...... [3] <съ сво>[2]имъ дѣтям(ъ).

Тое въсѣ выше писаны да ест(ъ) <е>[3]и ѹрик(ъ), нашеи княгин<и>[1], Ма<р>[3]ени, непороушено николиже, на вѣ<к>[1]ы, еи, и детем(ъ) еи, и дещерем(ъ) нашимъ, ш<то боу>[3]дет(ъ) ωт(ъ) княгини М<арены, и>[2] дѣтемъ их(ъ), и оунѵ-

www.dacoromanica.ro

чатом(ъ) их(ъ), и праоу<нѹчат>[2]ом(ъ) их(ъ), и праψиратωм(ъ) их(ъ), непороу-ше<но>[3] николиже, на вѣкы.

<А на то>[2] ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писанаго Але<ѯанд>[1]ра воевода, и вѣра възлюбленаго с(ы)на, Илїаша <во>[3]евод<ы>[3], и вѣра с(ы)на г(оспод)ства ми, <Стеф>[2]а<н>[3]а, и вѣра въсѣх(ъ) детеи нашиx(ъ) и вѣра <бол>[2]ръ нашихъ: вѣра пана Михаила и дѣт<еи>[3] его, вѣра пана Блъчи и дѣтеи его, вѣра пана Кѹпчича дворника, вѣра пана Негри, вѣра пана Драгоша и дѣтеи его, вѣра пана Жѹржа Фра<товс>[2]кого и дѣтеи его, вѣра пана Илїаш<а и дѣ>[3]теи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаїа и дѣтеи <его>[2], вѣра пана Кръсти и дѣтеи его, вѣра пана <Жоур>[2]жа Жомотатева и дѣтеи его, вѣра пана Стана вистиари<ка>[2], вѣра пана Опришл и дѣтеи его, в<ѣра пана>[2] Ивана Дѣтка, вѣра пана Стана Б<ълича>[3] и дѣтеи его, вѣра пана <Чю>[1]рбы и дѣтеи его, вѣра пана Ж<оур>[1]жа <глобни>[1]ка[5] и дѣтеи его, вѣра пана Дрѹжи и д<ѣтеи>[3] его, вѣра пана Оун<клата>[2] и дѣтеи его, вѣра пана Ходка М<амѹрниск>[1]ого и брата его, Левы, и дѣтеи его, вѣра пана Иван(а) Цнорълл и дѣтеи его, вѣра пана Дъмонкѵ<ша и д>[2]ѣтеи его, вѣра пана Негрила чашника, вѣра пана Кости <по>[1]стелника и вѣра въсѣхъ болръ <нашихъ молдавск>[2]их(ъ), и великиx(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ <жив>[1]отѣ, кто <б>[2]ѹдет(ъ) гос<подаръ и>[2]ашеи земли, или ωт(ъ) дѣтеи на<шихъ или ωт(ъ) племене>[2] нашего или кого Б(ог)ъ из<беретъ быти>[2], тотъ ψо бы <имъ не порѹшилъ нашего да>[2]нїа, а<ли ψо бы имъ оутвръ-дилъ и оукр>[2]ѣпилъ зан<ѹ>[3]же дали <есми имъ и потвръд>[2]или съ д<оброю нашею мислю.

А кто бы хотѣ>[2]лъ данїи <нашего порѹш>[2]ити или би раднлъ на пороу<ше-нїе>[2], таковы да ест(ъ) <проклатъ ωтъ Господа Бога, и ωтъ прѣ>[2]чистл его м(а)т(е)ре, и <ωтъ>[2]......[2] <св>[2]лψаго кр(ъ)ста, и ωт(ъ) д̃ еѵ(ан)г(е)<листи>[3], и ωт(ъ) в̃ї с(вл)тых(ъ) и врьх<овныхъ апостолъ>[2], и ωт(ъ) т̃и̃ї <свлтыхъ и>[1] Богоносных(ъ) <ωтьцъ, иже въ>[2] Никеи, и оучастїе да имат(ъ) съ ωнѣми иже възъпишл на <Исѹса>[3] Христа, кръвъ его на них(ъ) и на члдох(ъ) их(ъ).

<А на болшее>[2] потвръжденїе томоу въсѣмоу выше писаномоу, ве<лѣ>[3]ли есми сл<ѹѕѣ>[1] нашемѹ вѣрномоу, Нѣгоеви логоѳет<ѹ>[2], писати и привесити нашѹ печатъ к семоу листѵ нашемѵ.

<Оу Со>[1]чавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ̃ц̃л̃з̃ фев(рѹарїа) ї̃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Mol⟨dov⟩[1]ei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am cugetat cu gîndul nostru bun şi cu bunăvoia noastră cea bună şi am dat soţiei noastre, cnea⟨ghinei⟩[2] Marena, mănăstirea de la Vişnevăţ, unde este ⟨eg⟩[1]umen Chiprian, ca să-i fie ei uric, cu tot venitul şi cu toate folosinţele ⟨care⟩[2] ascultă ⟨de⟩[2] această mănăstire, ei, şi copiilor ei, iubitului nostru Petru ⟨şi⟩[3] altor fii şi fiice a noastre, care vor fi din cneaghina Marena, şi copiilor ⟨lor⟩[2], şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor ⟨şi⟩[3] răstrănepoţilor lor, neclintit şi nemişcat niciodată, în veci.

Iar hotarul acestei mănăstiri să fie începînd din jos, unde cade Mulovateţul în Vişnevăţ, apoi în sus pe Vişnevăţ, ⟨pînă⟩[1] la obîrşie şi toate poienele de deasupra Vişnevăţului pînă în hotarul cneaghinei; şi de la mănăs⟨tire⟩[2], de-a curmezişul, la Tîrnauca, apoi peste Tîrnauc⟨a⟩[1], de-a curmezişul la Cîrlani, înapoi la hotarul cneaghin⟨ei⟩[3].

De asemenea, i-am dat satul lui C⟨rî⟩[2]stea, anume Calinăuţi, unde este Golovca, ⟨şi la⟩[2] Botne, de la obîrşia Cunilei, Vrăne⟨şt⟩[3]ii, unde ... [2], şi Beleşti, şi Vă ... [2] şi C⟨î⟩[4]ndreşti, şi Prijolteni şi la gura ⟨C⟩[2]unilei, Hrişanii.

www.dacoromanica.ro

Iar acestor sate ⟨să le fie hot⟩[3]a⟨r⟩[3]ul după ⟨hotarul⟩[2] vechi, ⟨pe unde⟩[2] au folosit ⟨din⟩[2] veac.

Şi de asemenea, ⟨am dat ţig⟩[2]anii: Şolpan şi cu fraţii săi şi copiii ⟨săi⟩[2], şi ...[2] ⟨cu⟩[2] ţiganii săi care ...[2] ⟨şi⟩[2] Aliman, ⟨şi cu[3] fraţii săi şi cu copiii săi, ⟨şi⟩[3] ...[3] a şi cu fraţii săi şi cu copiii săi, şi Nan Şetriman şi cu fraţii săi şi cu copiii săi, şi Iv ... [3]a cu fraţii săi şi ...[3] ⟨cu⟩[2] copilul său.

Toate acestea mai sus-scrise să-i fie ei uric, cneaghin⟨ei⟩[1] noastre, Ma⟨r⟩[3]ena, neclintit niciodată, în veci, ei, şi copiilor ei, şi fiicelor noastre care vor fi din cneaghina M⟨arena, şi⟩[2] copiilor lor, şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor, neclintit niciodată, în veci.

⟨Iar la aceasta⟩[2] este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alex⟨and⟩[1]ru voievod, şi credinţa iubitului fiu, Iliaş ⟨vo⟩[3]ievod, şi credinţa fiului domniei mele, ⟨Ştef⟩[2]a⟨n⟩[3], şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa ⟨boie⟩[1]rilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic, credinţa panului Negrea, credinţa panului Dragoş şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Iliaş ⟨şi⟩[1] a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor ⟨lui⟩[3], credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului ⟨Giur⟩[2]giu al lui Jomotate şi a copiilor lui, credinţa panului Stan vistier, credinţa panului Opriş şi a copiilor lui, credinţa ⟨panului⟩[2] Ivan Detco, credinţa panului Stan B⟨îrlici⟩[3] şi a copiilor lui, pnaului ⟨Ciu⟩[1]rbă şi a copiilor lui, credinţa panului Gi⟨ur⟩[1]giu ⟨globni⟩[1]c şi a copiilor lui, credinţa panului Drujea şi a copiilor lui, credinţa panului Un⟨cleat⟩[2] şi a copiilor lui, credinţa panului Hodco de la M⟨amurinţi⟩[3] şi a fratelui său, Leu, şi a copiilor lui, credinţa panului Ivan Ţioră̆l şi a copiilor lui, credinţa panului Dămoncu⟨ş şi⟩[2] a copiilor lui, credinţa panului Negrilă ceaşnic, credinţa panului Costea ⟨po⟩[2]stelnic şi credinţa tuturor boierilor ⟨noştri⟩[2] moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri ⟨sau din neamul⟩[2] nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu ⟨să fie⟩[2], acela să ⟨nu le clintească⟩[2] dania ⟨noastră⟩[2], ci ⟨să le-o întărească şi⟩[2] să le-o împuternicească pentru că ⟨le-am⟩[2] dat ⟨şi le-am⟩[2] întărit cu ⟨cugetul nostru⟩[2] bun.

⟨Iar cine s-ar⟩[2] încumeta să clintească dania ⟨noastră⟩[2] sau ar sfătui să se clintească, acela să fie ⟨blestemat de Domnul Dumnezeu şi de⟩[2] preacurata lui maică şi ⟨de⟩[2] ...[2] sfintei cruci şi de cei patru evanghelişti şi de cei 12 sfinţi şi de frunte ⟨apostoli⟩[2] şi de cei 318 ⟨sfinţi părinţi⟩[2] purtători de Dumnezeu ⟨de la⟩[2] Nicheia şi să aibă parte cu aceia care au strigat asupra lui ⟨Isus⟩[3] Hristos: sîngele lui, asupra lor şi asupra copiilor lor.

⟨Iar pentru mai mare⟩[2] întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit sl⟨ugii⟩[1] noastre credincioase, Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

⟨La Su⟩[1]ceava, în anul 6937 ⟨1429⟩ februarie 10.

Bibl. Acad., Fotografii, XXVII/14. Foto după orig., perg., rupt, pecete atîrnată; actul se păstra la M-rea Zograf de la Muntele Athos.

Două copii, de I. Bogdan, una după aceeaşi foto., ibidem, ms. nr. 5 231, f. 242—244, şi alta după Качановскии (v. EDIŢII), ibidem, ms. nr. 5 231, f. 245. Alte foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/213 a şi b.

EDIŢII: Beza, *Urme româneşti*, p. 35 (facs. în ambele ediţii); Качановскии, *Неиздан. грамоты*, VI, 2, p. 20 (text slav incomplet şi fără dată); Сырку, *Ист. сношении Рус.—Рум.*,

www.dacoromanica.ro

p. 505 (text slav, după Качановскій); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 248–251 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 76–77 (trad.).

---

[1] Rupt.
[2] Rupt şi şters.
[3] Şters.
[4] ж(„i"), lectură nesigură.
[5] Întregire nesigură.

85 ⟨1429 după februarie 10—1430 înainte de iulie 7⟩.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы Ѧлеѯандръ воевода, господаръ <Землн Молдавскон. Чнннмъ знаменнто>[1] нс снмъ лнстомъ нашнмъ, оусѣмъ кто на <нъ оузрнтъ нлн его оу>[1]слы<шнтъ>[1] чт8чн, ѡже тотъ нстнннын сл8га нашъ, Данч8л ...... [2]а н Ба ...... [2] Бръллда, слѵжнлъ намъ правою н вѣрною слѵжбою. <Тѣмъ мы, вн>[1]дѣвш<е>[1] его правѵю н вѣрнѵю слѵжбѵ до нас(ъ), жаловалн есмы его ѡсо<бн>[1]ою нашею млостїю н далн есмы емѵ, оу нашен землн, едно село на Бръладѣ, где оупада<е>[2]тъ Х8бална оу Бръллад(ъ), село нх(ъ) ѡ(ть)ца. Тое що бы емѵ оурнкъ съ въсѣмъ доходомъ, ем8 н дѣтемъ его н братїамъ его н дѣтемъ нмъ н оунѵчатомъ нмъ н праоун<ѵ>[2]чатомъ нмъ [н праоун8чатомъ нмъ] н прашјуратомъ нмъ н въсем8 род8 нх(ъ), непорѵшено ннколн, на вѣкы.

Ѧ хотаръ томѵ селѵ, съ въсѣмъ своимн хотармн старымн, кѵда ѡт(ъ) вѣка ѡжнвалн.

Ѧ на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше пнсаннаго Ѧлеѯандра воеводы, н вѣра възлюбленных(ъ) дѣтен г(оспод)ства мн, Илїаша воеводы н Стецкова н Петрова н Ѧлеѯандрова н вѣра въсѣхъ <дѣтен>[1] г(оспод)ства мн: вѣра пана Мнханла н дѣтен его, вѣ<ра пана Блъчн>[2] н дѣтен его, вѣра пана Кѵпчнча дворннка н дѣтен его, вѣ<ра п>[1]ана ...... <н дѣтен ег>[2]о н в<ѣра па>[1]на н дѣтен <н>[3]хъ[4], вѣра пана Исаа <н дѣтен ег>[2]о ...... [3] <вѣра па>[2]на ......[3] <н дѣтен>[1] <н>[2]х(ъ), вѣра пана Домокѵша ст<олннкан дѣтен его>[1] <вѣра пана .... ндѣтен ег>[2]о, вѣра пана Н<егрнла чашннка, вѣра пана>[2] ....[2], <вѣра>[2] па<на Костнча постелннка, н вѣра въсѣхъ боıаръ нашнхъ велнкыхъ н малыхъ>[2].

.... [2]

<Ѧ на болшее потвръжденїе том8 въсем8 выше пнсанном8, велѣлн есмы слѵѕѣ нашем8 вѣрном8, Нѣгоевн логоѳет8, пнсатн н прнвѣснтн наш8 печатъ к сем8>[2] лнст8 на<шем8>[1]

.... [2]

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn ⟨al Ţării Moldovei. Facem cunoscut⟩[1], cu această carte a noastră, tuturor celor care ⟨o vor vedea sau o⟩[1] vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Danciul ...[2] şi Va ...[2] Bîrlad, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. ⟨De aceea, noi,⟩[1] văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, un sat pe Bîrlad, unde cade Hubalna în Bîrlad, satul tatălui lor. Aceasta să-i fie lui uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor [şi strănepoţilor lor], şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele sale vechi, pe unde au folosit din veac.

www.dacoromanica.ro

Iar la acesta este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, și credința iubiților copii ai domniei mele, Iliaș voievod, și Stețco, și Petru și Alexandru, și credința tuturor ⟨copiilor⟩[1] domniei mele și credința boierilor domniei mele: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința ⟨panului Vîlcea⟩[2] și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic și a copiilor lui, credința ⟨p⟩[2]anului ...[2] ⟨și a copiilor⟩[2] lui, credința ⟨pa⟩[2]nului Dan și a copiilor lor[4], credința panului Isaia ⟨și a copiilor⟩[2] lui, ...[2] ⟨credința pa⟩[2]nului ...[2] ⟨și a copiilor⟩[1] lor, credința panului Domocuș st⟨olnic⟩[1] ⟨și a copiilor lui, credința panului⟩[2] ...[2] ⟨și a copiilor⟩[2] lui, credința panului N⟨egrilă ceașnic, credința panului⟩[2] ...[2], ⟨credința⟩[2] pa⟨nului Costici postelnic și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici⟩[2].

.... [2]

⟨Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe logofăt, să scrie și să atîrne pecetea noastră la această⟩[2] carte a noastră.

.... [2]

Colecția prof. dr. doc. D. P. Bogdan, București. Orig., perg. (19 × 16 cm), foarte rupt, pecete atîrnată, pierdută.

O trad., din 1801 martie 6, de Dositei Calmuschi, cu aceleași lipsuri, la Bibl. Acad., CDXXII/5.

Datat în perioada cînd în doc. emise de cancelaria lui Alexandru cel Bun sînt menționați împreună cei patru fii ai domnului (v. doc. nr. 84, 86 și 97, 98). Pentru același criteriu de datare, v. și D. P. Bogdan, *Acte 1426—1502*, p. 27.

EDIȚII: D. P., Bogdan, *Acte 1426—1502*, p. 25—26 (text slav și trad., sub data: ⟨1429 aprilie—1430 decembrie⟩); *D.I.R.*, A, I, p. 78 (trad., după o copie slavă de D. P. Bogdan, sub aceeași dată).

---

[1] Rupt; întregit după D.P. Bogdan (v. EDIȚII).
[2] Rupt.
[3] Omis.
[4] Greșit, pentru єго („lui").

86 — 1429 (6937) aprilie 17, Suceava.

† Ѩ(н)л(о)стїю б(о)жїєю, мы, Ѧлеѯандръ воєвода, господаръ Землн Молдавскон. Чннимъ знаменнто, нс снмъ лнстомъ нашнмъ, оусѣмъ кто на нъ оузрнтъ нлн єго оуслышнтъ чтѹчн, оже тотъ нстнннын слѹга нашъ вѣрны, панъ Радѹлъ, граматнк(ъ) нашъ, слѹжнлъ намъ правою н вѣрною слѹжбою. Тѣмъ, <мы, в>[1]ндѣвше єго правѵю н вѣрнѵю слѵжбѹ до насъ, жаловалн єсмы єго ѡсобною наш<єю мнлос>[1]тїю н далн єсмы ємѹ, оу нашен землн, двѣ селѣ на Теребных(ъ), на нмѣ, тѣмъ дв<омъ>[1] селомъ, Зѹбрнковцн ѡже Иванковцн. Тоє що бы ємѹ оурнк(ъ), съ въсѣмъ до<ходом>[1]ъ, ємѹ, н дѣтемъ єго, н оунѹчатомъ єго, н праоунѹчатомъ єго, н пращѹрѧто<мъ єго, н>[1] братнѧмъ єго н оуначатомъ єго, н дѣтемъ нх(ъ), н оунѹчатом(ъ) нх(ъ), н праоунѹча<томъ нхъ>[1] н пращѹрѧтомъ нх(ъ), непорѹшено нnколнже, на вѣкы вѣчны, по колн бѹдѹтъ <на>[1]шен землн н слѵжнтн <н>[2]мѹтъ намъ н нашнмъ дѣтемъ.

Ѧ хотаръ тѣмъ <дв>[3]омъ селомъ що бы нмалн н на водѣ, на Чѵхрн, а бы оучннлъ оу нних(ъ) собн млнн<ы>[3]; а хотаръ ѿт(ъ) нных(ъ) сторонъ, ѡт(ъ) въсѣхъ, по старомѹ хотарю, кѹда ѡжнвалн ѡт(ъ) вѣ<кы>[3].

Ѧ на то єст(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше пнсаннаго Ѧлеѯандра[3] воєводы, н вѣра прѣвъзлюбленых(ъ) дѣтен г(оспод)ства мн, Илнѧша воєводы,

www.dacoromanica.ro

и вѣра с(ы)на г(оспод)ства ми, Стецкова, и вѣра с(ы)на г(оспод)ства ми, Петрова и Ѧлеѯандрова, и вѣра въсѣхъ дѣтеи г(оспод)ства ми и вѣра въсѣхъ болѣръ г(оспод)ства ми: вѣра пана Михаила Дорогѵиского и дѣтеи его, вѣра пана Бласчи и дѣтеи его, вѣра пана Кȣпчича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Негрина, вѣра пана Жѵржева Фратсвского, вѣра пана Илиѧша и дѣтеи их(ъ), вѣра пана Дана и пана Исаѧ и дѣтеи их(ъ), вѣра пана Домокѵша столника и пана Жȣржа Жометатева и дѣтеи их(ъ), вѣра пана Негрила чашника, <и>[1] вѣра пана Костичѣ постелника и вѣра въсѣхъ боѧръ наших(ъ) молдавск<ыхъ, и в>[1]еликых(ъ), и малых(ъ).

<Ѧ по наш>[3]емъ животѣ, кто бȣдетъ господаръ нашеи <зем>[1]ли, и<ли>[1] ѡт(ъ) дѣтеи наши<хъ>[1] или кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ що бы <имъ>[1] не <пор>[1]ȣшилъ нашего даніѧ и нашего <оут>[1]връждѣніѧ, али що бы имъ <оут-връ>[1]дил(ъ) и оукрѣпил(ъ) заиȣже есмы емȣ дали за его правѵю и вѣрнȣю слѵжбȣ.

Ѧ <на бо>[1]лшее потвръжденіе семȣ листомȣ нашемѵ выше писанномѵ, велѣли есмы слѵѕѣ нашемѵ вѣр<номѵ, п>[1]ан<ѵ>[1] Нѣгою логоѳетѵ, привѣсити печатъ нашѵ к семѵ листѵ нашемѵ.

Писа Ивашко Братѣевич(ъ), оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлз, м(ѣ)с(ѧ)ца апрїлїѧ ѕї.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, pan Radul, gramaticul nostru, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, ⟨noi⟩[1], văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, două sate la Terebne, anume, acele două sate, Zubricăuţi şi Ivancăuţi. Aceasta să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor ⟨lui şi⟩[1] fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor ⟨lor⟩[1] şi răstrănepoţilor lor, neclintit niciodată, în vecii vecilor, pînă cînd vor fi în ţara noastră şi ne vor sluji nouă şi copiilor noştri.

Iar hotarul acestor două sate să-l aibă şi la apă, la Ciuhru, ca să-şi facă în el mori; iar hotarul dinspre alte părţi, dinspre toate, să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa preaiubiţilor copii ai domniei mele, Iliiaş voievod şi credinţa fiului domniei mele, Steţco, şi credinţa fiilor domniei mele, Petru şi Alexandru, şi credinţa tuturor copiilor domniei mele şi credinţa tuturor boierilor domniei mele: credinţa panului Mihail de la Dorohoi şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Negrea, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi, credinţa panului Iliiaş şi a copiilor lor, credinţa panului Dan şi a panului Isaia şi a copiilor lor, credinţa panului Domocuş stolnic şi a panului Giurgiu al lui Jometate şi a copiilor lor, credinţa panului Negrilă ceaşnic ⟨şi⟩[1] credinţa panului Costici postelnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, ⟨şi⟩[1] mari, şi mici.

⟨Iar după⟩[5] viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu ⟨le⟩[1] clintească dania noastră şi întărirea noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească, pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

Iar ⟨pentru⟩[1] mai mare întărire a acestei cărţi a noastre mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Neagoe logofăt, să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Ivaşco al lui Bratei, la Suceava, în anul 6937 ⟨1429⟩, luna aprilie 17.

Arh. St. Iaşi, CCCXL/90. Orig., perg. (25 × 31 cm), rupt la îndoituri, pecete atîrnată, cu legenda: † Печа ь Їѡ Олєзандра *воєводъ* г(осподн)на Землѣ Молдавьскоі.

O foto., ibidem, MXXXVIII/21, şi o trad., din 1782 mai 22, de Gheorghe Evloghie dascăl, fără sfat, ibidem, CDXIX/1. Două foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi. Fotografii, II/199 şi III/144.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, VIII, p. 86—89 (text slav şi trad.), şi XVIII, p. 92 (trad. din 1782); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 258—260 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 80 (trad.).

---

[1] Rupt.
[2] Omis.
[3] Şters.
[4] Ultima literă, corectată de diac din ѹ.
[5] Rupt şi şters.

87 — 1429 (6937) aprilie 20, Suceava.

Alexander wojwod schenket seinem Hofbedienten Romann 2 Dörfer. D⟨e⟩ d⟨a⟩to[1] Suczawa, 6937 ⟨1429⟩ den 20⟨ten⟩ April.

Alexandru voievod dăruieşte slugii sale, Roman, două sate. Dat în Suceava, 6937 ⟨1429⟩ aprilie 20.

Arh. St. Suceava, Documente, XIII/5 (copie, de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea sau începutul sec. al XIX-lea, după Inv. doc. Mitropoliei, alcătuit în 1783 ianuarie 3, la Zolkiew, de Iohan Anastasius Manovarda), Privilegii, nr. 31. Rezumat.

Alt rez., cu data de an: 6935 ⟨1427⟩, într-un perilipsis cu doc. Mitropoliei de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea, la Bibl. Acad., MXCVII/129.

Data doc. nu este sigură, deoarece rez. de la Bibl. Acad. indică anul 1427. S-a adoptat, totuşi, anul 1429, deoarece rez. germ. de la Arh. St. Suceava prezintă mai multă siguranţă.

EDIŢII: Popovici, *Index Zolkiewiensis*, III, p. 688 (rez. germ., în inv. doc. Mitropoliei, cu trad.); Erbiceanu, *Ist. Mitropoliei*, p. 23 (rez., din perilipsisul de la Bibl. Acad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 187 (rez., după Erbiceanu, completat cu rez. după Popovici, însă cu data de an: 1427); *D.I.R.*, A, I, p. 56 (rez., după Costăchescu).

---

[1] V. nota de la doc. nr. 15.

88 — 1429 (6937) mai 27, Suceava.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїєю, мы Ѧлєѯандръ воєвода, господаръ Землн Молдавскон. Чнннмъ знамєннто, нс сѣмъ лнстом(ъ) нашнмъ, кто на нъ оуѕрнть нлн єго оуслышнтъ чтѹчн, ожє тотъ нстнннѡ слѵга н боѧрннъ нашъ, панъ Иванъ Кѹпчнчъ, слѹжнлъ намъ правою н вѣрною слѹжвою. Тѣмъ, мы, вндѣвшє єго правѹю н вѣрнѹю слѹжбѹ до нас(ъ), жаловалн єсмы єго ѡсобною нашєю м(н)л(о)стїю н далн єсмъı ємѹ, оу нашєн зємлн, двѣ сєлѣ, нмѧнѵєма: Кѵпка, гдє єст(ъ) домъ єго, н за Прѹтомъ, Нѧговцн, н ѡт(ъ) Нѧговцовъ, горѣ Раковцомъ, до Грозннa хотарѧ, што оуѕможєтъ собѣ ѡсаднтн. Тоє вѣсє што вы ємѵ оурнкъ,

www.dacoromanica.ro

съ въсѣмъ доходомъ и дѣтемь его, и оунѹчатомъ его, и праоунѹчѧтомъ его, и праѱѹрѧтомъ его и въсе<мѹ>[1] ро<дѹ его>[2], непорѹшено николиже, на вѣкы.

Ѧ хо<таръ т>[2]ѣмъ селомъ, съ въсѣми старими хотар<ими, коуд>[2]а ѡжиѡвали из вѣка.

Ѧ на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Ѧлеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра възлюбленнъıх(ъ) с(ы)нωвъ г(оспод)ства ми, Стѣцка, и Петра и Ѧлеѯандра, и вѣра въсѣхъ дѣтеи наших(ъ) и вѣра болѧръ наших(ъ): вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Блъчи и дѣтеи его, вѣра пана Негри, вѣра пана Жѹржа и дѣтеи его, вѣра пана Илїаша и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаїѧ и дѣтеи его, вѣра пана Жѹржа Жомотатева и дѣтеи его, вѣра пана Стана вистїарника, вѣра пана Ѡпришѧ и дѣтеи его, вѣра пана Ивана Дѣтка, вѣра пана Чюрбъı и дѣтеи его, вѣра пана Стана Бръличa и дѣтеи его, вѣра пана Домонкѹша столника и дѣтеи его, вѣра пана Негрила чашника, вѣра пана Костича постелника и вѣра въсѣхъ болѧръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великъıх(ъ), и малых(ъ).

Ѧ по нашемъ животѣ, кто бѹдетъ господаръ нашеи земли, или ωт(ъ) дѣтеи нашихъ или ωт(ъ) нашего племене или кого Б(ог)ь изберетъ быти, тотъ што бы имъ не порѹшилъ нашего данїа, али што бы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ зане же дали есмы емѹ за его правѹю и вѣрнѹю слѹжбѹ.

Ѧ на болшее потвръжденїе томѹ въсемѹ выше писанномѹ, велѣли есми слѹѕѣ нашемѹ вѣрномѹ, <Нѣгое>[2]в<и логоѳе>[2]тѹ, писати и привѣсити нашѹ печатъ к семѹ листѹ нашемѹ.

Оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлз, м(ѣ)с(ѧ)ца маїа кз.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru, pan Ivan Cupcici, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasa slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, două sate, numite: Cupca, unde este casa lui, şi, dincolo de Prut, Neagăuţi, şi de la Neagăuţi, în sus pe Racoveţe, pînă în hotarul lui Grozea, ce va putea să-şi întemeieze. Toate acestea să-i fie uric, cu tot venitul, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului ⟨lui⟩[2] neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele vechi, ⟨pe unde⟩[2] au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa iubiţilor fii ai domniei mele, Steţco, şi Petru şi Alexandru, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Negrea, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu al lui Jomotate şi a copiilor lui, credinţa panului Stan vistier, credinţa panului Opriş şi a copiilor lui, credinţa panului Ivan Detco, credinţa panului Ciurbă şi a copiilor lui, credinţa panului Stan Bîrlici şi a copiilor lui, credinţa panului Domoncuş stolnic şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă ceaşnic, credinţa panului Costici postelnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

www.dacoromanica.ro

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, ⟨Neagoe logofă⟩[2]t, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6937 ⟨1429⟩, luna mai 27.

Bibl. de stat a U.R.S.S., „V. I. Lenin", Secţia manuscrise, colecţia Markevici-Lukaşevici, fond. nr. 159. Orig., perg. (33,5×26 cm), pecete mică atîrnată,cu legenda: Печат Петра воеводы. Cu o foto., nr. 780.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, LXXXII/3, şi alta la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/263 a şi *b*. Un clişeu, la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Microfilme U.R.S.S., rola 61, cadrul 711. O copie, după orig., de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 247—248, şi alta, după o trad. germ. de Czołowski, *ibidem*, p. 249—250.

EDIŢII: Уляницкiи, *Матерiалы*, p. 32 (text slav prescurtat); Яцимирскiи, *Грамоты молдав.*, p. 293—294 (text slav); Costăchescu, *Boierii Cupcici*, p. 273—274 (text slav, după foto., şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 81 (trad., după copia slavă a lui I. Bogdan).

---

[1] Omis.
[2] Rupt.
[3] Lipsind celelalte elemente ale emblemei, nu putem preciza de la care domn cu numele de Petru provine sigiliul.

89 — 1429 (6937) iunie 1, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, ис сим(ъ) листомъ нашим(ъ), оусѣмъ кто на н(ъ) оузритъ или его оуслышит(ъ) чтучи, ѡже тот(ъ) истинныи нашъ слуга, Ѡника, служил(ъ) намъ правою и вѣрною службою. Тѣм(ъ), мы, видѣвше его правою и вѣрною службою до нас(ъ), жаловали есми его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми ему, оу нашеи земли, оу Молдавскои, едно село на Жежїи, где ему ест(ъ) дом(ъ), оурик(ъ), со ꙋсѣмъ доходѡм(ъ), и дѣтемъ его, и оунучатом(ъ) его, и праоунучатом(ъ) его, и пращуратомъ его, и сестрамъ его и племению его що будут(ъ) ближнїи, на вѣкы, николи непорушено.

А хотаръ тому селу што бы по старому хотару, куда из вѣка ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Алеѯандра воеводы, и вѣра с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра с(ы)нов(ъ) г(оспод)ства ми, Стецка, и Петра и Алеѯандра, и вѣра болѧръ г(оспод)ства ми: вѣра пана Михаила и дѣти его, вѣра пана Елъчи и дѣти его, вѣра пана Негри, вѣра пана Илїаша и дѣти его, вѣра пана Кꙋбчича дворника и дѣти его, вѣра пана Журжа и дѣти его, вѣра пана Дана и дѣти его, вѣра пана Исаїа и дѣти его, вѣра пана Жꙋржа Жꙋметатевича и дѣти ег(о), вѣра пана Братꙋла и дѣти его, вѣра пана Стана и дѣти его, вѣра пана Нѣгоѧ логоѳета, вѣра пана Негрила чашника, вѣра пана Костича постелника и вѣра оусѣх(ъ) болѧръ наших(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашем(ъ) животѣ, кто будет(ъ) господаръ нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене или кого Б(ог)ъ изберет(ъ) быти, тоти що бы им(ъ) не порушили нашег(о) даниѧ, али що бы имъ оутвердил(ъ) и оукрѣпил(ъ) занужe есми дали емꙋ за его правое и вѣрное служенїе.

www.dacoromanica.ro

Ѧ на болше потверждеиїе тому оусему вꙑше писанномꙋ, велѣли есмы слузѣ нашемꙋ, Михаилꙋ граматикꙋ, писати и привѣсити нашу п<ечатъ к>[1]ъ семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлз їꙋнїа а҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Onică, n-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, în Moldova, un sat pe Jejia, unde este casa lui, uric, cu tot venitul, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor, şi surorilor lui şi neamului lui, cine va fi mai apropiat, în veci, neclintit niciodată.

Iar hotarul acestui sat să-i fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa fiului domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa fiilor domniei mele, Steţco, şi Petru şi Alexandru, şi credinţa boierilor domniei mele: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Negrea, credinţa panului Iliaş şi a copiilor lui, credinţa panului Cubcici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu al lui Jumetate şi a copiilor lui, credinţa panului Domocuş stolnic şi a copiilor lui, credinţa panului Bratul şi a copiilor lui, credinţa panului Stan şi a copiilor lui, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Negrilă ceaşnic, credinţa panului Costici postelnic şi credinţa tuturor boierilor noştri, şi mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, aceia să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre, Mihail gramatic, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6937 ‹1429› iunie 1.

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 116. Orig., perg. (37,5×26,5 cm), pecete atîrnată, cu legenda: † Печать Їѡ Олезандра * воєводъ * г(осподи)на Земльѣ Молдавьской. Cu o foto.

Alte foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/22, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol"— Iaşi, Fotografii, II/114 a şi b. O trad., din 1787 aprilie 1, de Gherasim Putneanul ieromonah, cu anul greşit; 6037, la Bibl. Acad., V/36, şi două copii, de I. Bogdan, una după orig., ibidem, ms. nr. 5 231, f. 251—252, şi alta după trad. din 1787, ibidem, f. 253.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 454 (facs.); Hăjdeu, *Arch. ist.*, I, 1, p. 122 (text slav, cu prescurtări, şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 266—268 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 82 (trad.).

---

[1] Rupt.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Ѧлеѯандръ воевода, господарь Земли Молдавскои. Чинымъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, кто на нь оузритъ или его оуслышит(ъ) чтѹчи, оже тоты истинны слѹги и боꙗре наши вѣрны, панъ Лазаръ, и панъ Станчѹлъ и панъ Костꙗ, с(ы)нове Ивана дворника, слѹжили намъ правою и вѣрною сльжбою. Тѣмъ, мы, видѣвше их(ъ) правѹю и вѣрнѹю слѹжбѹ до нас(ъ), жаловали есмы их(ъ) ѡсовною нашею м(и)л(о)стїю и потвръдили есмы правовѣрное выслѹженїе ѡт(ь)ца их(ъ) и дали есмы имъ, оу нашеи земли, села их(ъ), на имꙗ: на Тѹловѣ, где ест(ъ) дворъ их(ъ), и Строиници, на верхъ Шѹмѹза, и Захарїиници, на верхь Шѹмѹза, и Литановци, и на верхь Солонцꙗ, где былъ Татомиръ и Прътꙗ, и Гъдинци, на Ковжле[1], и селище Добрїиново, на Хоморѣ, где ест(ъ) монастиръ их(ъ), и на Ѡрбикѹ, Селище, где ест(ъ) дворъ их(ъ), и Загорѣны, выше Гочмана, и где былъ Баши, и Костинци, на верхь Ѡрбика, и Моншинци, на Юкашѹ, где былъ виноград(ъ), и Плопещи, оу Слатины, и Дѹмитрещи, ниже Ставѹ, и Кърбѹнещи, на Лѣтовишчѹ, и селища на Бистрици, Драгнча, ѡбѣ [двѣ], и млинъ; таа въсѣ, съ старимъ и правымъ хотаромъ, ѡт(ъ) въсѣх(ъ) сторонъ; а на Высокои Дѹбровѣ, села: где ест(ъ) ватамань Минко, и, на Любанаси, оу Ставѹ[2], и где ест(ъ) Станъ; а хотаръ имъ, колко оузмогѹтъ ѡживати три села доситъ; и, за Прѹтом(ъ), на Деренкох(ъ), десѣтъ мѣсть: где Станкоселитъ, на Лычномъ Рогѹ, и Стѹденаꙗ Крънцꙗ, и где Ѧндрїашъ, и Бахматовци, и, на Чѹхри, под(ъ) Городищемъ, и Сѹховерхъ, где Иванъ Филевич(ъ); на томъ хотарѣ оусего што бы ѡсадилъ себѣ десꙗтъ селъ; и село Спъретѹлова, на верхъ Доброміры, съ старымъ и правымъ хотаромъ, и, на Прѹтѣ, десꙗтъ мѣстъ, што бы ѡсадили собѣ десꙗтъ селъ по сїю сторону Прѹта; а хотаръ тѣмъ селомъ, што на Прѹтѣ, на имꙗ ѡт(ъ) Тѣсного Оугла, што повыше Иванова села Шѹринского, та долѹ Прѹтомъ, до болота што Ѡко словет сꙗ, та простѣ до Солоного Потока, та, горѣ Солонымъ Потокомъ, до потока што словет сꙗ Добромира, та, Добромирою горѣ, до Тѣсного Оугла, на Прѹтѣ; то имъ вес(ь) хотарь. Тое въсе што вы имъ оурикъ, съ въсѣмъ доходом(ъ), и дѣтемъ их(ъ), и оунѹчꙗтомъ их(ъ), и праѹнучатомъ их(ъ), и пращѹрꙗтомъ их(ъ) и въсемѹ родѹ их(ъ), кто сꙗ изберетъ ближе, непорѹшено николиже, на вѣкы.

Ѧ на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Ѧлеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра възлюбленних(ъ) сыновъ г(оспод)ства ми, Стѣцка, и Петра и Ѧлеѯандра, и вѣра въсѣхъ дѣтеи наших(ъ) и вѣра боꙗръ наших(ъ): вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Елъчи и дѣтеи его, вѣра пана Кѹпчича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Негри, вѣра пана Жѹржа и дѣтеи его, вѣра пана Илїаша и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаїꙗ и дѣтеи его, вѣра пана Жѹржа Жомотатева и дѣтеи его, вѣра пана Ѡпришa и дѣтеи его, вѣра пана Ивана Дѣтка, вѣра пана Домонкѹша столника и дѣтеи его, вѣра пана Негрила чашника, вѣра пана Ходка постелника и вѣра въсѣхь боꙗрь наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

Ѧ по нашемъ животѣ, кто бѹдетъ господарь нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего пле<ме>[3]не или кого Б(ог)ь изберетъ быти, тотъ што бы имъ не порѹшилъ нашего данїа, али що вы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ занѹже дали есмы имъ и потвръдили за их(ъ) правѹю и вѣрнѹи[4] слѹжбѹ.

Ѧ на болшее потвръжденїе томѹ въсемѹ выше писанномѹ, велѣли есмы слѹѕѣ нашемѹ вѣрномѹ, Нѣгоеви логоѳетѹ, писати и привѣсити нашѹ печатъ к семѹ листѹ нашемѹ.

Оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлз юнїа г.

⟨Pe verso, însemnare din sec. al XVII-lea⟩: Prăjescul.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi și boieri ai noștri credincioși, pan Lazăr, și pan Stanciul și pan Costea, fiii lui Ion vornic, ne-au slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am întărit dreptcredincioasa vislujenie a tatălui lor și le-am dat lor, în țara noastră, satele lor, anume: la Tulova, unde este curtea lor, și Strointi, la obîrșia Șumuzului, și Zahariinți, la obîrșia Șumuzului, și Litanăuți, și la obîrșia Solonețului, unde au fost Tatomir și Pîrtea, și Gîndinți, la Cobîla, și seliștea lui Dobrin, la Homor, unde este mănăstirea lor, și, pe Orbic, Seliștea, unde este curtea lor, și Zagoreni, mai sus de Cociman, și unde a fost Bașea, și Costinți, la obîrșia Orbicului, și Moișinți, la Iucaș, unde a fost vie, și Plopești, la Slatină, și Dumitrești, mai în jos de Iaz, și Cărbunești, la Văratec, și amîndouă [două] seliștile lui Drăghici, pe Bistrița, și moara; toate acestea să fie cu hotarele vechi și drepte, din toate părțile; iar la Dumbrava Înaltă, satele: unde este vătăman Minco și, pe Iubăneasa, la Iaz[2], și unde este Stan; iar hotatul lor să fie cît vor putea să folosească destul trei sate; și, peste Prut, la Derenice, zece locuri; unde a așezat sat Stanco, la Cornul Lîcinului, și Fîntîna Rece, și unde este Andriaș, și Bahmatăuți și, pe Ciuhru, sub Horodiște, și Suhoverhul, unde este Ion al lui Filea; în tot acest hotar să-și întemeieze zece sate; și satul Spărietului, la obîrșia Dobromirei, cu vechile și dreptele hotare; și, pe Prut, zece locuri, să-și întemeieze zece sate de această parte a Prutului; iar hotarul acestor sate care sînt pe Prut să fie anume de la Unghiul Strîmt, care este mai sus de satul lui Ivan Șurinschi, apoi, în jos pe Prut, pînă la balta care se cheamă Ochiul, apoi drept la Pîrîul Sărat, apoi, în sus pe Pîrîul Sărat, pînă la pîrîul care se cheamă Dobromira, apoi, pe Dobromira în sus, pînă la Unghiul Strîmt, pe Prut; acesta le este tot hotarul. Toate acestea să le fie uric, cu tot venitul, și copiilor lor, și nepoților lor, și strănepoților lor, și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine se va alege mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, și credința iubitului fiu al domnii mele, Iliaș voievod, și credința iubiților fii ai domniei mele, Stețco, și Petru și Alexandru, și credința tuturor copiilor noștri și credința boierilor noștri: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vîlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, credința panului Iliaș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jomotate și a copiilor lui, credința panului Opriș și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco, credința panului Domoncuș stolnic și a copiilor lui, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Hodco postelnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, și mari, și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească și să le-o împuternicească pentru că le-am dat și le-am întărit pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

www.dacoromanica.ro

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6937 ⟨1429⟩ iunie 3.

Muzeul Regiunii Porţilor de Fier, Drobeta-Turnu Severin, Inv. nr. 1717 (colecţia dr. C. Istrati). Orig., perg. (38,5×37,5 cm), pecete atîrnată, deteriorată, cu legenda: † Пе<чать Їѡ Олеѯан>дра * воевода * г(оспо)дн)на Земльѣ Молдавьской.

Trei foto., la Inst., de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/214 a, b şi c. O copie, după orig., de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 254—256, şi alta, tot după orig., cu trad., de St. Nicolaescu, la Arh. St. Bucureşti, ms. nr. 1 252 (Copii particulare), f. 7—8.

EDIŢII: Costăchescu, *Neamul lui Oană*, p. 55—58, şi *Doc.*, I, p. 269—272 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 82—84 (trad., după copia lui I. Bogdan).

---

[1] на Ковжле, scris cu altă cerneală.

[2] În doc. din 1428 decembrie 28 (v. nr. 81): оу нхъ става (la iazul lor).

[3] Omis.

[4] Aşa în orig.

[5] Întregit după textul inscripţiei celorlalte imprimări ale sigiliului lui Alexandru cel Bun din această vreme (v. doc. nr. 77, 86, 89), cu care întreaga pecete se identifică.

91 — 1429 (6937) iunie 19, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавской. Чинимъ знаменито, ис симъ листомъ нашимъ, оусѣмъ кто на нъ оузритъ или его оуслышитъ чтȣчи, оже тотъ истїнный слȣга и боѧринъ нашъ вѣрный, панъ Данъ Оунклѧта, слȣжилъ намъ правою и вѣрною слȣжбою. Тѣмъ, мы, видѣвше его правȣю и вѣрнȣю слȣжбȣ до нас(ъ), жаловали есмы его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и потвердили есмы емоу <пра>[1]вовѣрное выслȣженїе и дали есмы емȣ, оу нашеи земли, оу Молдавскои, шестъ села, на имѧ полов<ина села Бережани>[2], на Прȣтѣ, где ест(ъ) домъ его, и Чȣлинецїи, и где былъ Банца, и, за Прȣтомъ, Демїѧновци, и <Зȣбревци[3], и село>[4] на Днистри, на верхъ Медведиа, где естъ С<т>[5]епанъ ватаманъ, съ своими прикȣт<ки. И еще дали есми емȣ>[4] три мѣста ѡт(ъ) пȣстыни, где ест(ъ) <Ю>[4]риеви, едно мѣсто оу Кръницїи, под(ъ) его паси<кою, и двѣ>[4] мѣстѣ на дорози Двѣ Кръници. Тое въсе що бы емȣ оурик(ъ), съ въсѣмъ доходомъ, емȣ, и дѣтемъ его, и оу<нȣ>[4]чатомъ его, и праоунȣчатомъ его, и праўȣрѧтомъ его и братїѧмъ его, иаи ближнимъ которыи бȣдȣтъ, непорȣшено николиже, на вѣкы вѣчныи.

А хотаръ тѣмъ шестъ селомъ, съ въсѣми своими старыми хотарми, кȣда ѡживали ѡт(ъ) вѣка. А хотаръ Зȣбревцемъ, из долȣ[6], ѡт(ъ) Андрїѧша, ѡт(ъ) оустїе долина, подли копанои могилы ѡт(ъ) полѧ, та, чересъ поле, оу болото, ниже Романова домȣ, та болотомъ ...... [1] исъ, та на верхни конецъ полѧнъ Скȣмповых(ъ), та на Прȣтъ. А хотаръ тѣмъ т<р>[1]емъ мѣстомъ ѡт(ъ) пȣс<т>[1]ини, колико оузмогȣтъ ѡживати три села досытъ.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспо)дства, выше писаннаго Алеѯандра воеводы, и вѣра прѣвъзлюбленнаго с(ы)на г(оспо)дства ми, Илїѧша воеводы, и вѣра въсѣхъ дѣтеи г(оспо)дства ми и вѣра боѧръ г(оспо)дства ми: вѣра пана Михаила и дѣтїи его, вѣра пана Бльчи и дѣтеи его, вѣра пана Кȣпчича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Жȣржа Фратовского и дѣтеи его, вѣра пана Негрила, вѣра пана Илїѧша и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Домокȣша столника и дѣтеи его, вѣра пана Исаѧ и дѣтеи его, вѣра пана Жȣржа Жȣметатева и дѣтеи его, вѣра пана Братȣла, книѧгинина брата, и дѣтеи его, вѣра пана Ѡприша и дѣтеи

www.dacoromanica.ro

его, вѣра пана Нѣгоя логоѳета, вѣра пана Негрила чашника, вѣра пана Кости постелника и вѣра въсѣхъ боѧръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто бѹдетъ господаръ <нашеи Земли Молдавскои, или ѡт(ъ) дѣтеи нашихъ>[7] или <ѡтъ нашего>[7] племен<е>[4] или бѹд(и) кто кого Б(ог)ъ изберетъ быти, <тотъ што бы емѹ не порѹшилъ высл>[7]ѹженїѧ и нашего записѹ и нашего данїѧ и оутвержденїѧ заньже дали есмы емѹ <за ег>[7]о <пр>[7]авѹю и вѣрнѹю слѹжбѹ.

А на крѣпостъ и оутвръжденїе семѹ листѹ нашемѹ выше писанно<мѹ>[1], велѣли есмы слѹѕѣ нашемѹ, Ивашкови Брат<ѣе>[4]вичѹ, писати и привѣсити печатъ нашѹ к семѹ листѹ нашемѹ.

Оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃цлз, м(ѣ)с(ѧ)ца юн(їа)[8] ѳ҃ї.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boier al nostru credincios, pan Dan Uncleat, ne-a slujit, cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am întărit dreptcredincioasa lui vislujenie și i-am dat în țara noastră, în Moldova, șase sate, anume: jumătate ⟨din satul Verejani⟩[2], pe Prut, unde este casa lui, și Ciulinești, și unde a fost Oanță, și, peste Prut, Demiianăuți, și ⟨Zubreuți[3], și satul⟩[4] la Nistru, la obîrșia Medvediei, unde este vătăman S⟨t⟩[5]epan, cu pricuturile sale. ⟨Și încă i-am dat⟩[4] trei locuri din pustie, unde este ⟨Iu⟩[4]rie, un loc la Fîntînă, sub prisaca lui, ⟨și două⟩[4] locuri la drumurile celor Două Fîntîni. Toate acestea să-i fie uric, cu tot venitul, lui, și copiilor lui, și nepoților lui, și strănepoților lui, și răstrănepoților lui și fraților lui, care vor fi cei mai apropiați, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor șase sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul Zubreuților să fie din jos, de la Andriaș, de la gura văii, lîngă movila săpată din cîmp, apoi, peste cîmp, la baltă, mai jos de casa lui Roman, apoi, pe baltă...[1], apoi la capătul de sus al poienilor lui Scumpu, apoi la Prut. Iar hotarul acestor trei locuri din pustie să fie cît vor putea să folosească destul trei sate.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Iliiaș voievod, și credința tuturor copiilor domniei mele și credința boierilor domniei mele: credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Vîlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic și a copiilor lui, credința panului Giurgiu de la Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Negrea, credința panului Iliiaș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, credința panului Domocuș stolnic și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jumetate și a copiilor lui, credința panului Bratul, fratele cneagbinei, și a copiilor lui, credința panului Opriș și a copiilor lui, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Negrilă ceașnic, credința panului Costici postelnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, și mari, și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn ⟨al țării noastre, Moldova, sau din copiii noștri⟩[7] sau ⟨din⟩[7] neamul ⟨nostru⟩[7] sau oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, ⟨acela să nu le clintească⟩[7] vislujenia și înscrisul nostru și dania și întărirea noastră pentru că i-am dat ⟨pentru⟩[7] dreapta și credincioasa lui slujbă.

www.dacoromanica.ro

Iar pentru puterea şi întărirea acestei cărţi a noastre mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre, Ivaşco al lui Bratei, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6937 ⟨1429⟩, luna iunie[8] 19.

Bibl. Acad., V/96. Orig., perg. (44 × 31 cm), rupt la o îndoitură, pecete atîrnată, pierdută.

O foto., ibidem, Fotografii, XXV/11, o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 261—262, şi o trad., din 1809 aprilie 9, de Ion Stamati pitar, fără data de lună, ibidem, CXII/44. Altă foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/215.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 279—282 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 84—85 (trad.).

---

1 Şters.

2 Întregit după mărimea rupturii şi după doc. din 1500 martie 30 (v. *D.I.R.*, A, II, p. 290, nr. 310), în care se menţionează că satul Ciulineşti se afla lîngă satul Verejani, „unde a fost Dan".

3 V., mai jos, hotarnica.

4 Rupt.

5 Pătat cu cerneală.

6 нз долꙋ („din jos"), corectat de aceeaşi mînă peste loc răzuit.

7 Rupt şi şters.

8 Poate fi şi юл(їа) („iulie").

9 Ulterior, topic: „Balotina".

92 **1429 (6937) august 31.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. Чиннмъ знаменнто, нс снм(ъ) лнстомъ нашнмъ, оусѣмъ кто на н(ъ) оузрнтъ нлн его оуслышнт(ъ) чтꙋчн, оже есмн оучинилн за наше здравїе н за наше сп(а)сенїе н далн есмн монастырю ѡт(ъ) Нѣмца, Възнес(е)нїю Х(рн)стовꙋ, ѡзеро над(ъ) Ннстрѣ, на нмѧ Загорное, н пасикꙋ на Загорном(ъ), оурнк(ъ), съ въсѣм(ъ) доходѡмъ що бꙋдет(ъ) ѡт(ъ) них(ъ).

Того радн, колнко возовъ пошлют(ъ) ѡт(ъ) Нѣмецкого монастырѣ, нлн по рибꙋ нлн по мед(ꙋ) нлн бꙋд(н) по которомꙋ дѣлꙋ, бꙋд(н) колн, що бы ѡт(ъ) них(ъ) ннгде не оузѣлн мыта по нашен землн, нн на котором(ъ) мѣстѧ, нн на брод(ъ) що бы нм(ъ) нн оузѣлн ннщо, прн нашен велнкон казнн.

А кто бы хотѣлъ оузѣтн ѡт(ъ) них(ъ) мыта нлн броднинꙋ, бꙋд(н) колн, на которыхъ врѣмен(ъ), таковын да бꙋдет(ъ) проклѧт(ъ) ѡт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а, н ѡт(ъ) пр(ѣ)ч(н)стыѧ его м(а)т(е)ре н ѡт(ъ) въсѣхъ с(вѧ)тым(ъ)[1], амнн(ъ).

Пнс(а), в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлз авг(ꙋста) ла, Мнх(ъ).

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că am făcut pentru sănătatea noastră şi pentru mîntuirea noastră şi am dat mănăstirii de la Neamţ, Înălţarea lui Hristos, iezerul la Nistru, anume Zagorna, şi prisaca la Zagorna, uric, cu tot venitul ce va fi de la dînsele.

De aceea, cîte care vor trimite de la mănăstirea Neamţului, sau după peşte sau după miere sau fie după oricare lucru, oricînd, să nu li se ia nicăieri vamă în ţara noastră, nici într-un loc, nici la vad să nu li se ia nimic, sub marea noastră pedeapsă.

www.dacoromanica.ro

Iar cine ar vrea să ia de la dînşii vamă sau brodină, oricînd, în orice vreme, acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, şi de preacurata lui maică şi de toţi sfinţii, amin.

A scris, în anul 6937 ⟨1429⟩ august 31, Mihu.

Bibl. Acad., MDCXLV/1. Orig., perg. (30,5 × 15,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.

Cu o trad., din 1812 martie 28, întărită de Ioan arhimandrit şi stareţ al m-rilor Neamţ şi Secul şi de Veniamin mitropolit, şi cu o trad. rus. din 1835, ibidem, MDCXLV/2 şi 3. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/115. O copie, la Bibl. de Stat a U.R.S.S., „V. I. Lenin", Secţia manuscrise, ms. nr. 1 733, f. nenumerotată. O trad., întărită în 1814 septembrie 10 de Silvestru arhimandrit, cu data de lună: ianuarie, la Arh. St. Bucureşti. M-rea Neamţ, CVI/2.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 455 (facs.); Creţulescu, *Doc. Neamţ* (a), p. 297 (trad. din 1812); Iorga, *Lucruri nouă*, p. 92 (trad. din 1812), şi *Anciens doc.*, II, p. 532—533 (aceeaşi trad. şi trad. franc., fără dată); Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 27—28 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 285 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 85 (trad.).

---

[1] În loc de: с(вѧ)тыⷯ(ъ).

93 — 1429 (6937) septembrie 1, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, азъ[1], бл(а)гочъстивы г(оспо)д(и)нь и рабь вл(а)д(ы)кы моего І(ѵс)ѵ Х(рист)а, Іѡ Алеѯандръ воевода и г(оспо)д(и)нь въсеи Молдовлахїскои Земли и съ бл(а)гочъстивою г(оспо)ждеѫ Мариноѫ. Бл(а)гопроизволихомь, нашимъ бл(а)гымъ произволенїемъ и съ въсеѫ нашеѫ доброю волею и ѡт(ъ) Б(ог)а помощїѫ, ꙗко да поновимо и ѹкрѣпимо монастирь ѡт(ь) Нѣмца, Въснес(е)нїа Г(осподи)нѧ, и приложихомъ въ немъ, ѡт(ъ) нашего имѣнїа, имѣнїа, елико да могѫтъ ѡживатн еже аще сѧ ѡбрѣщѫт(ъ) въ немъ: блато над(ъ) Нистрѣ, именꙋемо Загорное езеро, съ своими гръли, и пасѣкꙋ ѡт(ъ) Загорнои и на кажди годь дванадесѧтъ бочкы вина ѡт(ъ) Немецкои десѧтины. Тое въсе да ест(ъ) прѣд(ъ) реченномꙋ монастирꙋ ѹрикъ, съ въсѣмъ доходомъ, непорꙋшено николиже, на вѣкы, за наше здравїе и за памѧтъ с(вѧ)топочившїихь родителеи нашиⷯ(ь).

Єщеже изволихомъ и избрахомъ себѣ два д(ь)ни ꙗко да сѧ поетъ намъ б(о)ж(е)ств(е)наа литꙋргїа, въ въсѣⷯ(ь) нед(е)лѣхь, г(оспод)ствꙋ ми, в че(тверни)к(ъ), а г(оспо)жди Марины, вто(рни)к(ъ), и въ тыѫ д(ь)ни да сѧ даватъ братїамъ на трапезѣ по едином(ъ) почръпалѣ ѡт(ъ) того вина еже выше рѣхомъ. До где бѫдемъ въ животѣ, тое да сѧ поетъ за наше здравїе, а по съмр(ъ)тиі нашеи, за наше сп(а)сенїе. Także и игѵменъ кѵр Силꙋанъ на реч(е)ннаго монастирѧ и съ въсѣми ѡт Х(ри)стѣ братїами, еже сѧ ѡбрѣтаѫтъ въ томъ монастирѣ, дали намъ ѡбѣщанїе, прѣд(ъ) Х(ристо)мь, вѣсѣ выше реч(е)ннаа слова плънити и твръдо дръжати, съ бл(а)годаренїемъ и съ моленїемъ, ѡт въсего ср(ъ)д(ь)ца.

Ꙗще ли бы кто ѡт(ъ) ныⷯ(ь) или по ныⷯ(ь) бѫдѫщїиⷯ(ь) началник(ъ) томꙋ монастиреви не исплънилъ тое, ты да въздадѧт(ъ) слово прѣд(ъ) Х(ри)стѡмъ въ д(ь)нь страшнаго сѫда и клѧтва иⷯ(ь) да бѫдетъ на немъ.

И въ ѹтвръжденїе томѵ въсемѵ выше писанномꙋ, писахомъ и вѣрѫ нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Алеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра възлюбленнъиⷯ(ь) с(ы)нов(ъ) г(оспод)ства ми, Стѣцка, и Петра и Алеѯандра, и вѣра въсѣхь дѣтеи нашиⷯ(ь) и вѣра боѧръ нашиⷯ(ь): вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Блъчи и дѣтеи его, вѣра пана Кꙋпчича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Негри, вѣра пана Драгоша и дѣтеи

www.dacoromanica.ro

єго, вѣра пана Жꙋржа и дѣтеи єго, вѣра пана Дана и дѣтеи єго, вѣра пана Исаїѧ и дѣтеи єго, вѣра пана Жꙋржа и дѣтеи єго, вѣра пана Оунклѧти и дѣтеи єго, вѣра пана Ѡпришѧ и дѣтеи єго вѣра пана Ивана Дѣтка и дѣтеи єго, вѣра пана Чѵрбы и дѣтеи єго, вѣра пана Стана Брълича и дѣтеи єго, вѣра пана Домонкѵша столника и дѣтеи єго, вѣра пана Негрила чашника, вѣра пана Ходка постелника и вѣра въсѣх(ь) болѧръ нашиx(ь) молдавскыx(ь), и великыx(ь), и малыx(ь).

А по нашемъ животѣ, кто бꙋдетъ господаръ нашеи землии, или ѡт(ъ) дѣтеи нашиx(ь) или ѡт(ъ) нашего племе или кого Б(ог)ь изберетъ быти, тот(ъ) што бы не порꙋшилъ нашего данїа, нѫ що бы оутвръдилъ и оукрѣпилъ понеже дали есмꙑ и сътворили тое выше писанное съ въсѣмъ нашимъ добрїимъ оумысломъ.

А кто бы хотѣлъ тое порꙋшити или радити на порꙋшенїе, таковы да ест(ъ) проклѧтъ ѡт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а, и пр(ѣ)ч(и)стыѧ его м(а)т(е)ри, и ѡт(ъ) д҃ еѵ(ан)г(е)лист(и), и ѡт(ъ) в҃і с(вѧ)тыx(ь) и връxовныx(ь) ап(о)ст(о)лъ и ѡт(ъ) т҃иї с(вѧ)тыx(ь) и Б(о)гоносныx(ь) ѡ(ть)цъ, иже въ Никеи, и да ест(ъ) подобенъ Юдѣ и проклѧтомꙋ Ꙗрїю и оучѧстїе да иматъ съ ѡнѣми иже възъпишѧ на вл(а)д(ы)кѫ Х(рист)а: кръвь его, на ныx(ь) и на чѧдѣxь иxь.

А на болшее потвръжденїе томѵ въсемѵ выше писанномꙋ, велѣли есмы слѵѕѣ нашемѵ вѣрномѵ, Нѣгоеви логоѳетꙋ, писати и привѣсити нашꙋ печатъ к <се>[2]мѵ листꙋ нашемꙋ.

Оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃ц҃лз сеп(тевріа) а҃.

⟨Pe verso, însemnare din sec. al XV-lea⟩: † Сїа книга ест(ъ) винная в҃ї вѡзилницъ, и Загорное блато и пасика на Нистрѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, eu, binecinstitorul domn şi robul stăpînului meu Isus Hristos, Io Alexandru voievod şi domn a toată Ţara Moldovlahiei, şi cu binecinstitoarea doamnă Marina. Am binevoit, cu bunăvoinţa noastră cea bună şi cu toată bunăvoia noastră şi cu ajutorul lui Dumnezeu, să înnoim şi să întărim mănăstirea de la Neamţ, Înălţarea Domnului, şi i-am adăugat, din averea noastră, atît cît să poată folosi cei care se află în ea: balta la Nistru, care se numeşte iezerul Zagorna, cu gîrîele sale, şi prisaca de la Zagorna şi în fiecare an douăsprezece buţi de vin, din desetina Neamţului. Toate acestea să fie mănăstirii mai înainte zise uric, cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci, pentru sănătatea noastră şi pentru pomenirea sfîntrăposaţilor părinţilor noştri.

Încă am voit şi ne-am ales două zile ca să ni se cînte dumnezeiasca liturghie, în toate săptămînile, domniei mele, joi, şi doamnei Marina, marţi, şi în aceste zile să se dea fraţilor la trapeză cîte o cupă din acest vin care am spus mai sus. Cît vom fi în viaţă, aceasta să se cînte pentru sănătatea noastră, iar după moartea noastră, pentru mîntuirea noastră. De asemenea şi egumenul chir Siluan al zisei mănăstiri şi cu toţi fraţii întru Hristos, care se află în această mănăstire, ne-au făgăduit, înaintea lui Hristos, să împlinească toate cuvintele mai sus-spuse şi să le ţie tare, cu mulţumire şi cu rugăciune, din toată inima.

Iar dacă cineva dintre dînşii sau din cei ce vor fi după dînşii cîrmuitori acelei mănăstiri nu vor împlini aceasta, aceia să dea seamă înaintea lui Hristos în ziua cumplitei judecăţi şi blestemul lor să fie asupra lor.

Şi pentru întărirea tuturor celor mai sus-scrise, am scris şi credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credinţa iubiţilor fii ai domniei mele, Steţco, şi Petru, şi Alexandru, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului

www.dacoromanica.ro

Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Negrea, credinţa panului Dragoş şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat şi a copiilor lui, credinţa panului Opriş şi a copiilor lui, credinţa panului Ivan Detco şi a copiilor lui, credinţa panului Ciurbă şi a copiilor lui, credinţa panului Stan Bîrlici şi a copiilor lui, credinţa panului Domoncuş stolnic şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă ceaşnic, credinţa panului Hodco postelnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintească dania noastră, ci să o întărească şi să o împuternicească pentru că am dat şi am făcut acestea mai sus-scrise cu tot cugetul nostru cel bun.

Iar cine ar voi să clintească aceasta sau ar sfătui să se clintească, acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu şi de preacurata lui maică, şi de cei patru evanghelişti şi de cei 12 sfinţi şi de frunte apostoli şi de 318 sfinţi şi purtători de Dumnezeu părinţi, care au fost Nicheia şi să fie asemenea lui Iuda şi blstematului Arie şi să aibă parte cu cei care au strigat asupra stăpînului Hristos: sîngele lui, asupra lor şi asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6937 〈1429〉 septembrie 1.

〈Pe verso, însemnare din sec. al XV-lea〉: † Această carte este pentru vin, 12 transporturi, şi pentru balta Zagorna şi prisaca la Nistru.

Bibl. Acad., MDCXLV/4. Orig., perg. (30 × 35 cm), pecete atîrnată, pierdută.

Cu o trad., din 1812 august 28, întărită de Ioan arhimadrit şi stareţ al m-rilor Neamţ şi Secul şi de Veniamin mitropolit, şi cu o trad. rus. din 1835, ibidem, MDCXLV/5 şi 6. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/116. O copie la Bibl. de Stat a U.R.S.S., „V. I. Lenin", Secţia manuscrise, ms. nr. 1 733, f. nenumerotată. O trad., întărită în 1814 septembrie 10 de Silvestru arhimandrit, cu o copie din sec. al XIX-lea, la Arh. St. Bucureşti, M-rea Neamţ, CVI/1.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 456 (facs.); Creţulescu, *Doc. Neamţ* (a), p. 297—299 (trad. din 1812); Iorga, *Lucruri nouă*, p. 92—93 (trad. din 1812); Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 24—27 (text slav şi trad., cu data socotită în stilul de 1 septembrie); Costăchescu, *Doc.* I, p. 286—289 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 86—87 (trad.).

---

[1] ъ, făcut uneori ca ь.
[2] Rupt.

94 — 1429 (6937) septembrie 24, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чиным(ъ) знаменито, ис сѣмъ листом(ъ) нашим(ъ), кто на нь оуѕрит(ъ) или его оуслышит(ъ) чтучи, оже тоть истинны слуга нашъ, панъ Бена, слѹжилъ намъ правою и вѣрною службою. Тѣмъ, мы, видѣвше его правѹю и вѣрнѹю слѹжбу до нас(ъ), жаловали есмы его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есмы емѹ, оу нашеи земли, три села: едно село на Баслуи, половина Фаѹреи, а другое село, Миѕославещи, под(ъ) Рѣдомъ, третїе село где былъ ѡтець его, Петръ, домъ. Тое въсе што бы ему оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, ему, и дѣтемъ его, и братїамъ его, Макрѣ, и Михаилу, и Журжу, и Микулу и Маню, и сестрамъ его,

www.dacoromanica.ro

и дѣтемъ их(ъ), и оунучатомъ их(ъ), и праѹнѹчатом(ъ) их(ъ), и прашѹратом(ъ) их(ъ) и въсемѵ родѹ их(ъ), кто бѹдет(ъ) ближны, непорѹшено николиже, на вѣкы.

А хотар<ъ>[1] тѣмъ селомъ, съ въсѣми старими хотары, кѹда ѡживали из вѣка.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспо)дства, выше писаннаго Алеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленных(ъ) с(ы)новъ г(оспо)дства ми, Илїаша воеводы, и Стѣцка, и Петра и Алеѯандра, и вѣра въсѣх(ъ) дѣтеи наших(ъ) и вѣра бољръ наших(ъ): вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Блъчи и дѣтеи его, вѣра пана Кѵпчича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Жѵржа и дѣтеи его, вѣра пана Негри, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаїѧ и дѣтеи его, вѣра пана Жѵржа Жомотатева и дѣтеи его, вѣра пана Кръсти и дѣтеи его, вѣра пана Ѡприша<а>[1] и дѣтеи его, вѣра пана Ивана Дѣтка, вѣра пана Чѵрбы и дѣтеи его, вѣра пана Домонкѵша столника, вѣра пана Негрила чашни<ка>[2], вѣра пана Костича постелника и вѣра въсѣх(ъ) бољръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто бѹдетъ господарь нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи нашихь или ѡт(ъ) нашего племене или кого Б(ог)ь изберетъ быти, тотъ що бы не порѵшилъ нашего данїа, али що бы имъ оутвъдилъ и оукрѣпилъ заиѹже дали есмы емѹ за его правѹю и вѣрнѵю слѵжбѹ.

А на болшее потвръжденїе томѹ вѣсем<ѹ выше пи>[1]санномѵ, велѣли есмы слѵѕѣ нашемѵ вѣрномѵ, Нѣго<ев>[2]и логоѳетѵ, писати и привѣсити нашѵ печатъ к семѵ листѵ <нашемѵ>[1].

Оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлз сеп(тевріа) кд.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Bena, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, trei sate: un sat pe Vaslui, jumătate din Făurei, iar alt sat, Miroslăveşti, sub Rediu, al treilea sat unde a fost casa tatălui său, Petru. Toate acestea să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor şi fraţilor lui, Macrea, şi Mihail, şi Giurgiu, şi Micul şi Manea, şi surorilor lui, şi copiilor lor şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, cine va fi mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa iubiţilor fii ai domniei mele, Iliaş voievod, şi Steţco, şi Petru şi Alexandru, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu şi a copiilor lui, credinţa panului Negrea, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu al lui Jomotate şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Opriş şi a copiilor lui, credinţa panului Ivan Detco, credinţa panului Ciurbă şi a copiilor lui, credinţa panului Domoncuş stolnic, credinţa panului Negrilă ceaşni<c>[2], credinţa panului Costici postelnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

www.dacoromanica.ro

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor ⟨mai sus⟩[1] scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neago⟨e⟩[2] logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte ⟨a noastră⟩[1].

La Suceava, în anul 6937 ⟨1429⟩ septembrie 24.

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 2. Orig., perg. (28,5 × 35,5 cm), pecete atîrnată, cu legenda stricată şi ştearsă.

O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 257—258. Trei foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/216 a, b şi c.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 290—292 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 87—88 (trad.).

---

[1] Rupt.

[2] Şters.

95 **1429 (6937) octombrie 15, Suceava.**

Alexander Wojwod schenket seiner Ehegattin Marena zwei Dörfer am Flusse Seret, Weryszczakowa, und Nanowo.

D⟨e⟩ d⟨a⟩to[1] Suczawa, 6937 ⟨1429⟩ den 15⟨ten⟩ Oktober.

Alexandru voievod dăruieşte soţiei sale, Marena, două sate, pe rîul Siret, satul lui Verişceac şi satul lui Nan.

Suceava, 6937 ⟨1429⟩, 15 octombrie.

Arh. St. Suceava, Documente, XIII/5 (copie, de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea sau începutul sec. al XIX-lea, după inv. doc. Mitropoliei, întocmit în 1783 ianuarie 3, la Zolkiew, de Iohan Anastasius Manovarda), Privilegii, nr. 32. Rezumat.

Alt rez., cu data de zi: 14, într-un perilipsis cu doc. Mitropoliei, de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea, la Bibl. Acad., MXCVII/129, şi o copie rom., de I. Bogdan, după Popovici, (v. EDIŢII), ibidem, ms. nr. 5 231, f. 260.

EDIŢII: Popovici, *Index Zolkiewiensis*, III, p. 688 (rez. germ., din Inv. doc. Mitropoliei, cu trad.); Erbiceanu, *Ist. Mitropoliei*, p. 20 (rez., din perilipsisul de la Bibl. Acad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 294 (rez., după Erbiceanu şi Popovici, cu data de zi: 15); *D.I.R.*, A, I, p. 88 (rez., după Costăchescu).

---

[1] V. nota de la doc. nr. 15.

96 **1430 (6938).**

Trii sate, anume: Spinenii şi Blăneştii, pe Bîrlad, a tree la Trotuş, anume unde s-au chemat[1] Radul Dumbravnic, cu ispisoc de la Alexandru vodă, din anii 6938 ⟨1430⟩.

Bibl. Acad., LVIII/176, p. 4, nr. 2. Menţ. într-un perilipsis cu doc. moşiilor stăpînite de Rusăteşti, întocmit în octombrie 1765.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 88 (rez.).

---

[1] În orig., era, probabil: „unde a fost".

www.dacoromanica.ro

97 1430 (6938) februarie 21, Suceava.

Von Gottes Gnaden, wir, Alexander W⟨oe⟩woda, Hospodar des moldauischen Landes tun kund durch diesen unseren Brief allen die in solchen sehen oder ihn lesen hören wienach wir unsere warhaften Diener Wojniag und seinen Bruder Bera, Koste's Söne von Tărnowka, mit unserer besonderen gnade begnädiget und ihnen ihr Vatergut Tărnowka, das Dorf ihres Vaters, wo ihre Häuser sind, gegeben haben, damit es ihnen eine Handveste sei mit allen Einkünften, ihnen, ihren Kindern, ihren Enkeln, ihren Urenkeln, ihren Ururenkeln und ihren Brüdern, der ihnen der nächste sein wird, unverbrüchlich für immer in Ewigkeit.

Und der Hotar von diesem ihren Dorfe soll von allen Seiten nach den alten Hotarungen sein, wo solche von jeher bestanden.

Und hierauf ist die Begl⟨aubigung⟩ uns⟨erer⟩ H⟨err⟩sch⟨af⟩t des obgeschriebenen Alexander W⟨oe⟩w⟨oda⟩ und die Begl⟨aubigung⟩ unserer Kinder, Jliasch des W⟨oe⟩w⟨oda⟩, Stezko's, Peter's und Alexander's und die Begl⟨aubigung⟩ all unserer Kinder, die Begl⟨aubigung⟩ unserer Bojaren: d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Michail und seiner Kinder, ⟨die⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Wălća u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Kupćić Hofrichters u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩ d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Shursh des Fratowers u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Dan, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Jsaia und ihrer K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Domokusch Truchsessen, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Shursh Shometatowić u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Negril Mundschänks und die Begl⟨aubigung⟩ all unserer moldauischen Bojaren, der grossen und der Kleinen.

Und nach unserem Leben, wer Hospodar unseres Landes sein wird entwer von unseren Kindern oder unserem Geschlechte, oder wen Gott es zu sein auserwälen wird, der soll ihnen doch diese unsere Schenknis und Bekräftigung nicht umstossen, sondern sie ihnen bestärken, erneuern ...[1] da wir ihnen für ihren aufrichtigen und getreuen Dienst gegeben haben.

Und zu mehrerer Bekräftigung dieses unseres obgeschriebenen Briefes haben wir unserem Diener Jwaschko Bratêewić befohlen zu schreiben und unser Siegel beizuhängen diesem unser Briefe.

Zu Soćawa, im J⟨ahre⟩ 6938⟨1430⟩ des Mon⟨ates⟩ Horn⟨unung⟩ 21.

Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexaxdru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe această adevărată slugă a noastră, Voiniag, şi pe fratele său, Bera, fiii lui Coste din Tîrnauca, i-am miluit cu deosebita noastră milă şi le-am dat ocina lor, Tîrnauca, satul tatălui lor, unde sînt casele lor, ca să le fie uric, cu toate veniturile, lor, şi copiilor lor, nepoţilor lor, strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi fraţilor lor, care vor fi mai apropiaţi, nestricat niciodată, în veac.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate părţile după vechile hotare, pe unde au existat din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa fiilor noştri: Iliaş voievod, Steţco, Petru şi Alexandru, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa pa-

www.dacoromanica.ro

nului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Dan, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Domocuş stolnic, credinţa panului Giurgiu al lui Jometate şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine Dumnezeu îl va alege să fie, acela să nu strice dania şi întărirea noastră, ci să o întărească şi să o înnoiască ...[1] pentru că noi le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

Iar spre mai mare întărire a celor de mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, Ivaşco al lui Bratei, să scrie şi să lege pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6938 ⟨1430⟩, luna februarie, în 21.

După Wickenhauser, *Homor*, p. 172—173. Trad. după orig., perg., pecete atîrnată; actul se afla în 1886 la M-rea Putna.
O trad. rom., de I. Bogdan, după Wickenhauser, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 265—266.

ALTE EDIŢII: Măzăreanu, *Catastih Putna*, p. 174 (rez.); Wickenhauser, *Woronetz und Putna*, p. 148 (rez. germ.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 297 (trad. rom., după Wichenhauser, *Homor*); *D.I.R.*, A, I, p. 88—89 (trad., după Costăchescu).

---

[1] Loc gol în textul editat.

98 **⟨1430—1431⟩ aprilie 10.**

Suret de un ispisoc sărbesc de la Alexandru vodă.

Facem ştire, tuturor cui să cade a şti, pentru adevărata slugă şi credincios boerul nostru, dumnialui Vlad Adiş, carile au slujit noao cu dreptate şi cu credinţă. Pentru aceia, văzîndu că-i drept şi credincioasă slujba cătră noi, l-am miluit pre dănsul cu osebită milă a noastră şi i-am dat şi întărit lui, întru al nostru pămînt al Moldovei, satul anume Pătrăuţăi, la Suceava, ocolul din sus, unde easte casa lui, şi pe din sus alt cot, tij din Pătrăuţi, unde sînt Muntenii, şi al treile cot, tij di Pătrăuţi, unde au fost Grecii din Dărmăneşti, la Fîntînă, şi ocolul Tisăceşti, unde au fost Toder Negruţ, şlana codrului, loc de sat, şi, pe Vălhouţi, la Glod, unde au fost giude Iacăci, şi Glod[1] Ciorbă, tij pe Vălhouţi, şi, pe gura Drăsăsovăi, la Fîntînă, tij pe Vălhouţi, şi, pe Borodance, unde au fost Ciorba, şi, pe Lăpuşna, Iurcenii, şi, la o Petră Cruce[2], şi Sacărenii, şi Lepoveşna, şi fîntîna Epurelui, tij pe Lăpuşna, şi, la fîntîna lui Ilieş, pe Lupuşna, pe din gios de Iurceni, şi unde au fost Hrăste giude, şi, pe din gios, unde au fost Stăilă giude, şi unde au fost Jula giude, şi împotriva ...[3] peste deal dispre Voloca, la fîntînă, lîngă lacul despre sat, pe deasupra Lăpuşnii, la fîntîna lui Gherman. Acele ca să fie lui de la noi uric şi cu tot vinitul, lui, şi feciorilor lui, şi nepoţălor, şi strănepoţălor lui şi tot neamul lui, ce să va alege mai aproape, nerăşuit neciodată, în veci.

Iar hotarul acelui sat de acelor fîntîni să fii dispre toate părţile după hotarăle vechi, pe unde au îmblat de veci.

Şi despre aciasta iaste credinţa domnii meli de mai sus-scris, Alecsandru voivod, şi credinţa a preiubiţi fiilor domnii meli, Iliaş, Ştefan şi Petru, credinţa totoror boerilor noştri, a mari şi mici.

www.dacoromanica.ro

Iar după a noastră viiață, cine va fi domn țărăi și neamului nostru, sau pe cine Dumnezău va alege a fi domn țărăi Moldovei, să nu străce a noastră danii și întăritură, ce mai ales să de și să întăriască.

Și pentru mai mare tărie, am poroncit credincios boeariului nostru, d⟨umnea⟩lui Negoră[4] logofăt, să scrii și a noastră pecete să o lege cătră aciastă carte a noastră.

1780 octomvrie 30.

S-au tălmăcit de Gheorghii Evloghii dascal.

Vasăle Gheni căpitan.

Acestu suret, ce s-au scos de Gheorghie Evloghie dascalul, la let 1780 octomvre 30, de pe un ispisoc gospod a lui Alexandru vodă, di let 7000[5] april 10, și s-au scos asămine de pe cel scos de Evloghii și fiindu și eu de față, am iscălit că iaste întocma.

Iordachi cap⟨itan⟩, 1804 iuni 11.

Și eu am scrîs den covînt în covînt și am iscălit, Andrei diiac.

După Boga, *Doc. basarabene*, IV, p. 5—6. Copie; actul se păstrează în Arh. Centrală de Stat a R. S. S. Moldovenești, Colecția hrisoavelor moldovenești.

Datat din perioada cînd în doc. emise de cancelaria lui Alexandru cel Bun sînt menționați împreună cei trei fii ai domnului: 1430 după februarie 21 — 1431 decembrie (v. doc. nr. 97, 100—105). Sacerdoțeanu, *Sfatul*, p. 59, îl consideră din 1429, însă tocmai pentru acest an dispariția lui Alexandru dintre fiii domnului nu se confirmă (v. doc. nr. 85—98).

ALTE EDIȚII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 253—254 (trad., după Boga, cu data: circa 1429—1432 aprilie 10); *D.I.R.*, A, I, p. 78—79 (trad., după Costăchescu, cu aceeași dată).

---

[1] În orig. a fost fie „unde a fost" (v. mai jos), fie „la Glod", numele Glod Ciorbă fiind, în acest caz, o asociere greșită a traducătorului sau a copistului (cf. *D.I.R.*, A, XVII, IV, p. 354, unde întemeietorul satului e numit simplu: Ciurbă).

[2] Probabil, pentru „Crucea de Piatră".

[3] Loc rupt (nota lui Boga).

[4] Greșit, pentru Neagoe.

[5] Lectură greșită (nota lui Boga); v. datarea.

99 — 1430 (6938) iulie 7.

Suretul de pi un uric al dumisale Iordache Cantacuzino vel vistier, di la Alixandru vodă cel Bătrîn, din leat 6938 ⟨1430⟩ iulie 7.

Cu mila lui Dumnezău, noi, Alixandru voievod, domnu Țărăi Moldovii. Însemnari facem cu această a noastră carte, toț cîți pe dînsa ar căuta sau citindu-să ar audzi. Iată adivărat acești ai noștri credincioși boiari, giupînul Jurju Jum⟨ăt⟩[1]até, cu frați săi, cu giupînul Știful și cu giupînul Mîndrul, au vinit înnaintea noastră și înaintea alor noștri moldoviniștilor boiari și cu a lor bunăvoe au împărțit ⟨ocinile⟩[1] a părintelui lor, Ioan Jum⟨ăt⟩[1]até: Jurjii, curțile de pe Jijiia, ce să cheamă Giumătățénii, și din sus de Hîrlău, Delénii și Miclăujenii; acéstia s-au dat Jurjii. Iar giupînului Știful s-au dat Șărbăneștii, pe Săriat, și cu mori în Siriat, și ... [2] ⟨Cîndești, pe Siret, cu moară în Siret, între Grămești și Rogoșești, și, mai jos de Călinești[3]⟩, ... iar cu mori în Siret, și Roșiiacii; aceasta-i partea lui Știful. Iar partea Mîndrului: Balinții, pe Sirét, curțile și cu morile ce sînt în Sirét și cu tătarîi ce sînt la acéle curți ⟨și Mîndrești⟩[4], în Cîrligătură, și Voriște[5], unde au fost curțile lui Dumbravă, și, din sus de Hîrlău, Vlădénii; acestea s-au dat iar giupînului Mîndrul.

www.dacoromanica.ro

Drept aceia, văzînd şi noi a lor bună voire, de la noi li-am dat tut⟨u⟩[1]ror uric, cu tot vinitul, ficiorilor lor, nepoţilor, strănepoţilor şi a tot niamul lor, nerăsipit niciodănăoară, în veci.

Şi într-aceasta este credinţa noastră, carile mai sus sîntem scrişi, Alixandru voievod, şi credinţa tuturor boierilor domnii meli, mari şi mici; şi di faţă au fost marturi: giupînul Mihăilaş, şi giupînul Cupcea vornicul, şi giupînul Negrilă şi toţi boiarii.

Poroncit-am alui nostru credincios şi cinstit boiar, Neagu [marile] logofăt, să scrie şi pecetea aceasta a noastră să o spînzure de această a noastră adevărată carte.

Tăutul pis[6], tot acil di mai sus velet, 6938 ⟨1430⟩ iulie 7.

Carii sînt iscăliţi într-acest suret de pe ispisoc: Gheorghe mitropolit, carile au şi scris.

Bibl. Acad., ms. nr. 237 (Cond. de hrisoave din vremea lui Constantin Mavrocordat), f. 545 v.—546 r. Copie de la mijlocul sec. al XVIII-lea după o trad. mai veche, de Gheorghie mitropolit (1723 sau 1724 — probabil 1730).

Altă copie, din 1817 mai 20, de Teodor Gaşparovici diac de divan, după aceeaşi trad., ibidem, DXIII/1 (Cond. moşiei Deleni) şi alta, de I. Bogdan, după Iorga (v. EDIŢII), ibidem, ms. nr. 5 231, f. 267. O copie, din 1745 după aceeaşi trad., la Arh. St. Iaşi, CXL/58 (Cond. moşiei Deleni), f. 2.

EDIŢII: Urechia, *Bis. din Cetatea Neamţ*, p. 114—115 (copia din 1817); Iorga, *St. şi doc.*, VI, p. 413 (copia de la mijlocul sec. al XVIII-lea); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 298—299 (aceeaşi copie); *D.I.R.*, A, I, p. 89—90 (aceeaşi copie).

---

1 Omis în copie.
2 În copie urmează nota traducătorului: „şi alte sate carile n-am putut citi numele, fiind uricul stricat".
3 Întregit după doc. din 1480 septembrie 15 (v. Bogdan, *Doc. Ştefan*, I, p. 246—247), în care este menţionat unul din satele vîndute ulterior de fiica lui Şteful Jumătate.
4 Numele satului a fost omis de traducător, dar el trebuie presupus, deoarece nici Balinţi şi nici Dvorişte nu se află la Cîrligătură.
5 Probabil pentru „Dvorişte".
6 „a scris".

100 — 1430 (6938) decembrie 23, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, азъ, рабь вл(а)д(ы)кы моего Ї(су)с Х(ри)ста, Їѡ Ѧлеѯандръ воевода и г(о)с(по)д(и)нь въсеи Молдовлахїискои Земли и съ бл(а)гочъстивоѫ г(оспо)ждеѫ Мариноѫ. Бл(а)гопроизволихомъ, бл(а)гым(ъ) нашим(ъ) произволенїемъ и съ въсеѫ нашеѫ доброѫ волеѫ и ѡт(ъ) Б(ог)а помощїѫ, ꙗко да поновимо и оукрѣпимо монастиръ Възнес(е)нїа Г(осподн)не, еже ест(ъ) ѡт(ъ) Нѣмца, и приложихѡм(ъ) въ немъ ѡт нашего имѣнїа, ꙗко да могѫтъ жити еже аще сѧ ѡбрѣщѫтъ въ немъ: на Нистрѣ, блато имѧнуемо Загорное езеро, съ своими грълы, и пасѣкꙋ ѡт(ъ) Загорнои и ѡт(ъ) нижных(ъ) трїехъ млиновъ, що сѫт(ъ) оу Бани, третїѧ чѧст(ъ), рекше трети млин(ъ) вес(ъ), и на каждн годь дванадесѧть боты вина ѡт(ъ) Нѣмецскои десѧтины[1]. Тое въсе да ест(ъ) прѣд(ъ) реч(е)нномꙋ монастирю оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, непорꙋшено николиже, на вѣкы, за памѧт(ъ) с(вѧ)топочившїих(ъ) родители наших(ъ) и за наше здравїе.

Ещеже изволихѡм(ъ) и избрахѡм(ъ) себѣ два д(ь)ни ꙗко да поет сѧ намъ б(о)ж(е)ств(е)наа литꙋргїа въ въсѣх(ъ) нед(ѣ)лѣх(ъ) г(оспод)ствꙋ ми, в(ъ) че(тверни)к(ъ), а г(оспо)жди Маринѣ, въ вто(рни)к(ъ); и въ тїѫ д(ь)ни да сѧ даватъ братїамъ на трапезѣ по единомъ почръпалѣ ѡт(ъ) того вина еже выше

www.dacoromanica.ro

рѣхωм(ъ). До где бѫдемъ въ животѣ, тое да сѧ поетъ нам(ъ) за наше здравїе, а по съмр(ъ)ти нашеи, за наше сп(а)с(е)нїе. Такожде и игȣмен(ъ) на реч(е)нного монастирѧ, кѵр Силȣанъ, и съ въсѣми ωт(ъ) Х(ри)стѣ братїами еже сѧ ωбрѣтаѭтъ въ томъ монастирѣ, дали намъ ωбѣщанїе, прѣд(ъ) Х(ри)стωмъ, въсе выше реч(е)ннаа испълнити и крѣпко дръжати, съ бл(а)годаренїемъ и оумиленїемъ, ωт въсего ср(ъ)д(ь)ца.

Аще ли би кто ωт(ъ) ных(ъ) или по ных(ъ) бѫдѫщїих(ъ) начѧлник(и) томѵ монастирѵ, не испълнилъ тое, ты да въздадѧт(ъ) слово прѣд(ъ) Х(ри)стомъ въ д(ь)нь страшнаго сѫда и клѧтва их(ъ) да бѫдетъ на немъ.

А на вышшее потвръжденїе, вѣра нашего г(оспод)ства, выше писанного Алеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленных(ъ) с(ы)новъ г(оспо)дства ми, Илїаша воеводы, и Стѣцка и Петра, и вѣра въсѣхь дѣтеи наших(ъ) и вѣра боѧръ наших(ъ): вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Блъчи и дѣтеи его, вѣра пана Драгоша и дѣтеи его, вѣра пана Жѵржа Фратовского и дѣтеи его, вѣра пана Жѵржа дворника и дѣтеи его, вѣра пана Кȣпчича и дѣтеи его, вѣра пана Кръсти и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаїѧ и дѣтеи его, вѣра пана Ѡпришѧ и дѣтеи его, вѣра пана Ивана Дѣтка и дѣтеи его, вѣра пана Оуниклѧти и дѣтеи его, вѣра пана Чюрбы и дѣтеи его, вѣра пана Домонкѵша столника и дѣтеи его, вѣра пана Негрила чашника, вѣра пана Костича постелника и вѣра въсѣх(ъ) боѧръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто бȣдетъ господаръ нашеи земли, или ωт(ъ) дѣтеи нашихь или ωт(ъ) нашего племене или кого Б(ог)ь изберетъ быти, тотъ що бы не порѵшилъ нашего данїа, али що бы оутвръдилъ и оукрѣпил(ъ) понеже дали есмы и потвръдили съ въсѣмъ нашим(ъ) добрїимъ оумысломъ.

А кто бы хотѣлъ тое порѵшити или радити на порѵшенїе, таковы да ест(ъ) проклѧт(ъ) ωт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а, и ωт(ъ) пр(ѣ)ч(и)стыѧ его м(а)т(е)ре и ωт(ъ) д͠ еѵ(ан)г(е)лист(ъ), и ωт(ъ) в͠і с(вѧ)тыхъ и връховнъх(ъ) ап(о)ст(о)лъ, и ωт(ъ) т͞и͞ї с(вѧ)тых(ъ) и Богоносных(ъ) ω(ть)цъ, иже въ Никеи, и да ест(ъ) под(о)бенъ Юдѣ и проклѧтомȣ Арїю и оучѧстїе да иматъ съ иними иже възъпишѧ на вл(а)д(ы)кѫ Х(рист)а, кръвъ его на них(ъ) и на чѧдѣх(ъ) их(ъ).

А на болшее потвръжденїе том<ѵ въсемѵ выше>[2] писанномѵ, велѣли есми слѵѕѣ нашемѵ вѣрномѵ, Нѣгоеви логоѳетȣ, писати и привѣсити нашѵ печатъ к семѵ листѵ нашемȣ.

Оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ͞ц͞л͞и дек(еврїа) к͠г.

⟨Pe verso, însemnare din sec al XV-lea⟩: За млины Банскыѧ и за бочкы и за Нистрѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, eu, robul stăpînului meu Isus Hristos, Io Alexandru voievod şi domn a toată Ţara Moldovlahiei şi cu binecinstitoarea doamnă Marina. Am binevoit, cu bunăvoinţa noastră cea bună şi cu toată bunăvoia noastră şi cu ajutorul lui Dumnezeu, să înnoim şi să întărim mănăstirea Înălţării Domnului, care este la Neamţ, şi i-am adăugat din averea noastră, ca să poată trăi cei care se află în ea: la Nistru balta numită iezerul Zagorna, cu gîrlele sale, şi prisaca de la Zagorna şi din cele trei mori din jos, care sînt la Baia, a treia parte, adică a treia moară toată, şi în fiecare an douăsprezece buţi de vin din desetina Neamţului[1]. Toate acestea să fie mănăstirii mai înainte zise uric, cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci, pentru pomenirea sfînt-răposaţilor părinţilor noştri şi pentru sănătatea noastră.

Încă am voit şi ne-am ales două zile ca să ni se cînte dumnezeiască liturghie, în toate săptămînile, domniei mele, joi, iar doamnei Marina, marţi, şi în aceste zile să se dea fraţilor la trapeză cîte o cupă din acest vin care am spus mai sus. Cît vom fi în viaţă, aceasta să ni se cînte pentru sănătatea noas-

www.dacoromanica.ro

tră, iar după moartea noastră, pentru mîntuirea noastră. De asemenea şi egumenul zisei mănăstiri, chir Siluan, şi cu toţi fraţii întru Hristos, care se află în această mănăstire, ne-au făgăduit, înaintea lui Hristos, să împlinească toate cele mai sus spuse şi să le ţie tare, cu mulţumire şi cu rugăciune, din toată inima.

Iar dacă cineva dintre dînşii sau din cei ce vor fi după dînşii cîrmuitori ai acestei mănăstiri nu vor împlini aceasta, aceia să dea seamă înaintea lui Hristos în ziua cumplitei judecăţi şi blestemul lor să fie asupra lor.

Iar pentru mai mare întărire este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa iubiţilor fii ai domniei mele, Iliaş voievod şi Steţco şi Petru, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Dragoş şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Opriş şi a copiilor lui, credinţa panului Ivan Detco şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat şi a copiilor lui, credinţa panului Ciurbă şi a copiilor lui, credinţa panului Domoncuş stolnic şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă ceaşnic, credinţa panului Costici postelnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintească dania noastră, ci să o întărească şi să o împuternicească pentru că am dat şi am întărit cu tot cugetul nostru bun.

Iar cine ar vrea să clintească aceasta sau ar sfătui să se clintească, acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu şi de preacurata lui maică, şi de cei patru evanghelişti şi de cei 12 sfinţi şi de frunte apostoli şi de 318 sfinţi şi purtători de Dumnezeu părinţi, care au fost la Nicheia, şi să fie asemenea lui Iuda şi blestematului Arie şi să aibă parte cu cei care au strigat asupra stăpînului Hristos, sîngele lui, asupra lor şi asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare întărire 〈a tuturor〉[2] celor 〈mai sus〉[2]-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6938 〈1430〉 decembrie 23.

〈Pe verso, însemnare din sec. al XV-lea〉: Pentru morile de la Baia, şi pentru buţi şi pentru Nistru.

Bibl. Acad., MDCXLV/7. Orig., perg. (43 × 39 cm), pecete atîrnată, pierdută.

Cu o trad., din 1812 august 28, întărită de Ioan arhimandrit şi stareţ al m-rilor Neamţ şi Secul şi de Veniamin mitropolit, şi cu o trad. rus. din 1835, ibidem, MDCXLV/8 şi 9. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/217. O copie, la Bibl. de Stat a U.R.S.S., „V. I. Lenin, secţia manuscrise, ms. nr. 1 733, f. nenumerotată. O trad. veche, fără autor, şi o trad. rus., lipsită de dată, la Arh. St. Bucureşti, M-rea Neamţ, CVI/3.

EDIŢII: Creţulescu, *Doc. Neamţ* (a), p. 341—342 (trad. din 1812); Iorga, *Lucruri nouă*, p. 93—94 (trad. din 1812); Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 29—32 (text slav şi trad., cu data socotită în stilul de 1 septembrie); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 307—310 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 90—91 (trad.).

---

[1] De la и wт(ъ) нижнихъ трiехъ млиновъ (şi din cele trei mori) pînă aici, tăiat cu aceeaşi cerneală.

[2] Rupt.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїѫ б(о)жїеѫ, азь, рабь вл(а)д(ы)кы моего Ї(су)с Х(ри)ста, Їѡ Алеѯандръ воевода и г(оспо)динь въсеи Молдовлахїискои Земли. Бл(а)гопроизволи г(оспод)ство ми бл(а)гым(ъ) моим(ъ) произволенїемъ и сътворих(ъ) въ зад(ѹ)шїе с(вѧ)топочившїимъ родителемъ нашим(ъ) и въ зад(ѹ)шїе и здравїе г(оспод)ства ми, и г(оспо)ждѫ г(оспод)ства ми и вѣсѣх(ь) дѣтеи г(оспод)ства ми и приложих(ъ) монастирѹ Оуспенїѹ прѣс(вѧ)тѣи Б(огороди)ци, що ест(ъ) на Бистрици, где ест(ъ) старецъ кѵр Басилїе, мыто ѡт(ъ) Тазлова да сѧ дръжитъ къ Баковскомѹ мытѹ. И еще есмы дали монастиръ С(вѧ)т(о)го Николи, где былъ Хѹба, и съ селомъ и съ млин(ъ) и селищемъ ѡт(ъ) Никида и съ старимъ хотаромъ и четири пасѣкы: една ест(ъ) оу Бохотинѣ, на Козїи, а дрѹгаа ест(ъ) на ѡвръшїи Трънавкы, а третїе на Иткылѹ, а четвръта на оусти Ботни. Тое въсе да ест(ъ) прѣд(ъ) реченномѹ монастирѹ оурикъ, съ въсѣм(ъ) доходомъ, непорѹшено николиже, на вѣкы.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писанного Алеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленных(ь) с(ы)новъ г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и Стѣцка и Петра, и вѣра въсѣхь дѣтеи нашихь и вѣра боѧрь наших(ь): вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Елъчи и дѣтеи его, вѣра пана Жѹржа дворника и дѣтеи его, вѣра пана Кѵпчича и дѣтеи его, вѣра пана Жѹржа Фратовского и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаїѧ и дѣтеи его, вѣра пана Оунклѧти и дѣтеи его, вѣра пана Стана вистїарника, вѣра пана Чѹрбы и дѣтеи его, вѣра пана Ѩкѹша вистїарника и дѣтеи его, вѣра пана Домонкѹша столника, вѣра пана Негрила чашника, вѣра пана Костича постелника и вѣра въсѣхь боѧръ наших(ь) молдавскых(ь), и великых(ь), и малых(ь).

А по нашемь животѣ, кто бѹдет(ъ) господаръ нашеи земли или ѡт(ъ) дѣтеи наших(ь) или ѡт(ъ) нашего племене или кого Б(ог)ь изберетъ быти, ты що бы не порѹшили нашего данїа, нѫ що бы оутвръдили и оукрѣпили.

А кто бы хотѣлъ тое порѵшити, таковы да ест(ъ) проклѧтъ ѡт(ъ) Г(оспо)да Б(ог)а, и пр(ѣ)с(вѧ)тыѧ его м(а)т(е)ре, и ѡт(ъ) д̃ еѵ(ан)г(е)лист(и), и ѡт(ъ) в̃і с(вѧ)тых(ь) и връховных(ь) ап(о)ст(о)лъ, и ѡт(ъ) т̃ін с(вѧ)тых(ь) и Б(о)гоносных(ь) ѡ(ть)цъ, иже въ Никеи, и да ест(ъ) под(о)бенъ Юдѣ и проклѧтомѵ Арїю.

А <на болшее>[1] потвръжденїе томѵ въсемѵ выше писанномѵ, велѣли е<смы сл>[1]ѹѕѣ нашемѵ вѣрномѹ, Нѣгоеви логоѳет<ѵ, писати>[1] и привѣсити нашѵ печатъ к семѵ листѹ нашемѵ.

Оу Соч(а)вѣ, <въ л>[1]ѣт(о) ҂ѕ̃цлѳ ф(евр)ѹ(а)ре ѕ̃.

† Din mila lui Dumnezeu, eu, robul stăpînului meu Isus Hristos, Io Alexandru voievod şi domn a toată Ţara Moldovlahiei. A binevoit domnia mea cu bunăvoia mea cea bună şi am făcut pentru pomenirea sfînträposaţilor părinţilor noştri şi pentru pomenirea şi sănătatea domniei mele, şi a doamnei domniei mele şi a tuturor copiilor domniei mele şi am adăugat mănăstirii Adormirea preacuratei născătoare de Dumnezeu, care este la Bistriţa, unde este stareţ chir Vasilie, ca vama de la Tazlău să se ţie de vama Bacăului. Şi încă am dat mănăstirea Sfîntul Nicolae, unde a fost Huba, şi cu satul, şi cu moara, şi cu seliştea de pe Nichid, şi cu hotarul vechi şi patru prisăci: una este la Bohotin, pe Cozia, şi alta este la obîrşia Tîrnaucăi, şi a treia pe Itchil şi a patra la gura Botnei. Toate acestea să fie mănăstirii mai înainte zise uric, cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credinţa iubiţilor fii ai domniei mele, Iliaş voievod, şi Steţco şi

www.dacoromanica.ro

Petru, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat şi a copiilor lui, credinţa panului Stan vistier, credinţa panului Ciurbă şi a copiilor lui, credinţa panului Iacuş vistier şi a copiilor lui, credinţa panului Domoncuş stolnic, credinţa panului Negrilă ceaşnic, credinţa panului Costici postelnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, aceia să nu clintească dania noastră, ci să o întărească şi să o împuternicească.

Iar cine ar voi să clintească aceasta, aceia să fie blestemaţi de Domnul Dumnezeu, şi de preasfînta lui maică, şi de cei patru evanghelişti şi de cei 12 sfinţi şi de frunte apostoli şi de 318 sfinţi şi purtători de Dumnezeu părinţi, care au fost la Nicheia, şi să fie asemenea lui Iuda şi blestematului Arie.

Iar <pentru mai mare>[1] întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit <sl>[1]ugii noastre credincioase, Neagoe logofăt, <să scrie>[1] şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, <în>[1] anul 6939 <1431> februarie 6.

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 117.

Orig., perg. (33 × 31,5 cm), pecete atîrnată, stricată; din legendă se mai poate citi: <† ... Молд>авьско... O foto. la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/195. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 268—270.

EDIŢII: Hăjdeu, *Arch. ist.*, I, 1, p. 122—123 (text slav, cu prescurtări, şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 311—313 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 91—92 (trad.).

---

[1] Rupt.

102 — 1431 (6939) aprilie 30, Băscăcăuţi.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Дали есми попу нашему, Юѕѣ, два села, на имѧ: Миклѧ ѡт(ъ) Бахну, на Тутовѣ, и Баланъ ѡт(ъ) Стрымба, що бы ему чест(ъ) оурикъ, не порушено, и пѡд(ъ) ѹрикъ да сѧ не дадуть иному никому николиже, на вѣки. Такожде, да ест(ъ) и детемъ его, и унучатомъ его, и прaунучатомъ его, и пращурѣтомъ его, и наи ближнїимъ его братїамъ, непорушено николиже, на вѣки. И да слѹхаютъ нас(ъ), а инъ судецъ да не имаютъ.

А хотаръ тѣмъ селомъ, съ всѣми старыми хотари, куда из вѣка ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми и вѣра с(ы)н(о)въ г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и Стецкова и Петрова, и вѣра боѩръ нашиx(ъ) всѣx(ъ), и великыx(ъ), и малыx(ъ).

Пис(а) Ѡанча, оу Баскаковцеx(ъ), в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлѳ ап(рилїе) л҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Am dat popii nostru, Iuga, două sate, anume: Miclea de la Bahna, pe Tutova, şi Balan de la Strîmba, ca să-i fie lui în cinste uric, neclintit, şi sub uric să nu se dea nimănui altuia niciodată, în veci. De asemenea, să fie şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui, şi fraţilor

www.dacoromanica.ro

lui cei mai de aproape, neclintit niciodată, în veci. Şi să asculte de noi, iar alt judecător să nu aibă.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele şi credinţa fiilor domniei mele, Iliaş voievod, şi Steţco şi Petru, şi credinţa tuturor boierilor noştri, şi mari, şi mici.

A scris Oancea, la Băscăcăuţi, în anul 6939 ⟨1431⟩ aprilie 30.

Archiwum Glowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 312. Orig., perg. (20 × 13 cm), pecete mică, atîrnată, cu legenda: † Пєчать Їѡ Ѧлєксандра воєвод[1].

Două foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XXIII/21 şi XLIII/16e, şi două copii, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5231, f. 271—272. O foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/9. Alte două foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/11 c, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/218.

EDIŢII: J. Bogdan, *Album*, nr. 21 (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 457 (facs.); Kałužniacki, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, p. 838 (text slav şi trad. lat.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 315—316 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 92—93 (trad.).

---

[1] Litera д lipseşte din textul inscripţiei.

103 — 1431 (6939) iunie 15, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїєю, мы, Ѧлеѯандръ воєвода, господаръ Земли Молдавскои. Чиным(ъ) знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, кто нъ оузрит(ъ) или его оуслышитъ чточи, оже тотъ истинный слуга и боꙗринъ нашъ вѣрны, панъ Купчичъ дворникъ, служилъ намъ правою и вѣроою службою. Тѣмъ, мы видѣвше его правую и вѣрную службꙋ до нас(ъ), жаловали есмы его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есмы ему и потвердили его въıслꙋженїе, села, оу нашеи земли, на имѧ: Хенцовци, на Серетѣ, и Григоровци, выше Драгана, и Каменное, на Серетѣ, што ему дала Миклоушева дочка, и Шепелевых(ъ)[1] село, што замѣнилъ за Добриновци, и Степановъ кꙋтъ, и полѧнꙋ где былъ Данъ, и Томинци, што ѡт(ъ) Михаила кꙋпилъ, и половина ѡт(ъ) Красного, што купилъ ѡт(ъ) Шандра, и Башковци, што ѡт(ъ) Немиркы купилъ, и Басковци, ѡба куты, што ему далъ Богданъ перед(ъ) нами, и, на Жежїн, землю ѡсадити <себѣ села>[2] ѡт(ъ) оусти Любанаси горѣ и ѡт(ъ) дрꙋгои стороны, ѡт(ъ) оусти Лазаровы долины горѣ, по обѣ сторонѣ, до Хораецевых(ъ) Кошаричъ, и, за бꙋковиною, Дїаковци, ѡба кута, што замѣнил(ъ) съ Костиною дочкою перед(ъ) нами, и Катамаревци, што замѣнилъ съ Катамаремъ за Шербовци, и, на Бахлꙋи, Нѣгишици, и пасѣка на Кырлигътꙋри, и, на Теребных(ъ), землю ѡт(ъ) пустинѧ ѡсадити себѣ села, на имѧ: Козаревци и Ползаловци, и Бѧдиици, и Мичкова и Нестѧковци, и, на Чухри, въıше млина и ниже млина, и, на Чухри, Михаиловци, оу Каменного Бродꙋ и оу Хачишчох(ъ) Лешъ.

А хотаръ тѣмъ селомъ ѡт(ъ) Каменного Броду, тои сторонѣ Чухра, горою до Дурии Чѧтарѧ, а ѡт(ъ) Чꙋхра, долиною, до Круглои Доубровии, а ѡт(ъ) Тадора, стариимъ хотаремъ, до Раковца, а ѡт(ъ) Нѧговцовъ и ѡт(ъ) Грози и ѡт(ъ) Костича, старымъ хотаремъ, до Каменного Бродꙋ.

Тоє въсе що бы ему оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, и дѣтемъ его, и оунучѧтомъ его, и праоунучѧтомъ его, и прашꙋрѧтомъ его и въсему роду его, что сѧ изберетъ близиъı, непорꙋшено николиже, на вѣкы.

www.dacoromanica.ro

Ӑ инымъ селомъ хотаръ, съ въсѣми старими хотари, кѹда ѡжнвали из вѣка. Ӑ што оѵзможетъ ѡсаднти на тѣх(ъ) хотарех(ъ) н тое да мѵ бѵдетъ съ въсѣмъ правомъ выше писаннымъ.

Ӑ на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Ӑлеѯандра воеводы, н вѣра възлюбленных(ъ) с(ы)новъ г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, н Стѣцка н Петра, н вѣра въсѣх(ъ) дѣтен нашнх(ъ) н вѣра болѧръ нашнх(ъ): вѣра пана Михаила н дѣтен его, вѣра пана Блъчи н дѣтен его, вѣра пана Драгоша н дѣтен его, вѣра пана Жѵржа Фратовского н дѣтен его, вѣра па[па]на Дана н дѣтен его, вѣра пана Исаїѧ н дѣтен его, вѣра пана Жѵржа Жомотатева н дѣтен его, вѣра пана Оѵнклѧтн н дѣтен его, вѣра пана Чѵрбы н дѣтен его, вѣра пана Домонкѵша столника, вѣра пана Негрила чашни<ка>[1], вѣра пана Костнча постелника н вѣра въсѣх(ъ) болѧръ нашнх(ъ) молдавскых(ъ), н великых(ъ), н малых(ъ).

Ӑ по нашемъ животѣ, кто бѵдетъ господаръ нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтен нашнх(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене или кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тот(ъ) што бы имъ не порѵшилъ нашего данїа, али што бы имъ оѵтвръдилъ н оѵкрѣпилъ <з>[3]анѹже дали есмы емѹ н потвръдили за его правѵю н вѣрнѵю слѵжбѵ.

Ӑ на болшее потвръжденїе томѹ въсемѹ выше писанномѵ, велѣли есмы слѵѕѣ нашемѵ вѣрномѵ, Нѣгоеви логоѳетѵ, писати н привѣснти нашѵ печатъ к семѵ листѵ нашемѵ.

Оѵ Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлѳ юн(їа) еі.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: † Хенцовци, на Сирѣт(ѣ).

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru credincios, pan Cupcici vornic, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat şi i-am întărit vislujenia lui, satele, în ţara noastră, anume: Henţăuţi, pe Siret, şi Grigorăuţi, mai sus de Dragan, şi Camena, pe Siret, pe care i l-a dat fiica lui Miclouş, şi satul Şepelăuţilor, pe care l-a schimbat pentru Dobrinăuţi, şi cutul lui Stepan, şi poiana unde a fost Dan şi Tominţi, pe care l-a cumpărat de la Mihail, şi jumătate din Crasna, pe care a cumpărat-o de la Şandru, şi Vaşcăuţi, pe care i-a cumpărat de la Nemirca, şi Vascăuţi, amîndouă cuturile, pe care i l-a dat Bogdan înaintea noastră, şi, pe Jijia, pămînt să-⟨şi⟩[2] întemeieze ⟨sate⟩[2] de la gura Liubanei în sus şi din cealaltă parte, de la gura văii lui Lazăr în sus, pe amîndouă părţile, pînă la Horaeţile lui Coşarici, şi, peste bucovină, Diacăuţii, amîndouă cuturile, pe care i-a schimbat cu fiica lui Costin înaintea noastră, şi Catamareuţi, pe care i-a schimbat cu Catamare pentru Şerbăuţi, şi, pe Bahlui, Neagşinţi, şi prisaca la Cîrligătură, şi, la Terebne, pămînt din pustie să-şi întemeieze sate, anume: Cozareuţi, şi Polzalăuţi, şi Vedinţi, şi Micicova şi Nesteacăuţi, şi, pe Ciuhru, în sus de moară şi în jos de moară, şi, pe Ciuhru, Mihailăuţi la Vadul de Piatră şi la Hacişce Leş.

Iar hotarul acestor sate de la Vadul de Piatră, să fie de cealaltă parte a Ciuhrului, în sus, pînă la Durnea Ceatariu, iar de la Ciuhru, pe vale, pînă la Dumbrava Rotundă, şi de la Tador, pe hotarele vechi, pînă la Racovăţ, iar de la Neagăuţi şi de la Grozea şi de la Costici, pe hotarele vechi, pînă la Vadul de Piatră.

Toate acestea să-i fie uric, cu tot venitul, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui şi întregului său neam, cine se va alege mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

www.dacoromanica.ro

Iar hotarul celorlalte sate să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac. Iar ce va putea să-şi întemeieze pe acele hotare şi acestea să-i fie cu toate drepturile mai sus-scrise.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-crisului Alexandru voievod, şi credinţa iubiţilor fii ai domniei mele, Iliaş voievod, şi Steţco şi Petru, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Dragoş şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu al lui Jomotate şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat şi a copiilor lui, credinţa panului Ciurbă şi a copiilor lui, credinţa panului Domoncuş stolnic, credinţa panului Negrilă ⟨c⟩[3]eaşnic, credinţa panului Costici postelnic şi credinţa tuturor boerilor noştri moldoveni, şi mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat şi i-am întărit pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6939 ⟨1431⟩ iunie 15.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: † Henţăuţi, pe Siret.

Bibl. Acad., LXXXV/42. Orig., perg. (42,5 × 36,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.

Două foto., ibidem, Fotografii, I/6, şi XXXIII/3, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 274–277. Alte foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/23, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/117.

EDIŢII: Costăchescu, *Boierii Cupcici*, p. 274–276, şi *Doc.*, I, p. 317–319 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 93–94 (trad.).

---

[1] Probabil, pentru Шепелевцыхъ.

[2] Omis.

[3] Şters.

104 — 1431 (6939) iulie 31, Mănăstirea Bistriţa.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Знаемо чинъıм(ъ), симъ листомъ нашимъ, понеже изволили есмы добрїимъ нашимъ оумысломъ и дали есмы монастирѵ Оуспенїѵ прѣс(вѧ)тѣи Б(огороди)ци, што ест(ъ) на Бистрици, где ест(ъ) старецъ кѵр Басилїе, двѣ пасѣкы, една на Лопатнои и дрѵга пасѣка на Итъкылю, што бы въ тѣхъ пасѣкахъ десѧтина не брана ѡт(ъ) монастирскых(ъ) пчелъ. И еще есмы дали прѣд(ъ)реч(е)нномѵ монастирꙋ домъ Крачꙋновъ ѡт(ъ) Камена. Тое въсе да ест(ъ) монастиреви оурик(ъ), съ въсѣмъ доходомъ, непорꙋшено николиже, на вѣкы.

И на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми и вѣра възлюбленнъıх(ъ) с(ы)новъ г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и Стѣцка и Петра, и вѣра въсѣхъ боѧръ нашиx(ъ).

www.dacoromanica.ro

Ꙗ кто бы хотѣлъ тое порꙋшити, таковꙑ да ест(ъ) проклатъ ѿт(ъ) Г(оспод)а, и ѿт(ъ) пр(ѣ)ч(и)стыѧ его м(а)т(е)ре и ѿт(ъ) въсѣх(ъ) с(вѧ)тъıх(ъ) иже ѿт(ъ) вѣка Б(ог)ꙋ оугождьшїих(ъ).

Писа Нѣгои логоѳетъ, на Бистрици, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлѳ юл(їа) ла.

⟨Pe verso, însemnare din sec. al XV-lea⟩: За пасикы на Иткил(ю) и на Лопатною и дѡм(ъ) Крачꙋнѡв(ъ).

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, pentru că am voit cu cugetul nostru bun şi am dat mănăstirii Adormirea preasfintei născătoare de Dumnezeu, care este la Bistriţa, unde este stareţ chir Vasilie, două prisăci, una pe Lopatna şi altă prisacă pe Itchil, ca din aceste prisăci să nu se ia desetina din stupii mănăstirii. Şi încă am dat mănăstirii mai înainte zise casa lui Crăciun de la Piatra. Toate acestea să fie mănăstirii uric, cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele şi credinţa iubiţilor fii ai domniei mele, Iliaş voievod, şi Steţco şi Petru, şi credinţa tuturor boierilor noştri.

Iar cine ar voi să clintească aceasta, aceia să fie blestemaţi de Domnul, şi de preacurata lui maică şi de toţi sfinţii care din veac au plăcut lui Dumnezeu.

A scris Neagoe logofăt, la Bistriţa, în anul 6939 ⟨1431⟩ iulie 31.

⟨Pe verso, însemnare din sec. al XV-lea⟩: Pentru prisaca de la Itchil şi de la Lopatna şi casa lui Crăciun.

Arh. St. Bucureşti, M-rea Sf. Sava — Iaşi, XXIII/1. Orig., perg. (29,5 × 18,5 cm), pecete atîrnată, pierdută. Cu o trad., din 1796 mai 17, de Andrei Tălmaci căpitan.

O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/118. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 280.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 458 (facs.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 325—326 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 94—95 (trad.).

105 — 1431 (6940) decembrie 20, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мъı, Ꙗлеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Знаемо чиним, с сѣмь листом(ь) нашим(ь), оже тот(ь) истиныи Илїашь тагалъ на Жꙋржа, прѣд(ъ) нами, и остал(ъ) Жꙋржь намъ ѡкꙋпити свою шїю. И за тотꙋ глобꙋ, тот(ь) Жꙋржь далъ, прѣд(ъ) нами, свою чѧсть ѿт(ъ) села ѿт(ъ) Тамръташиици слꙋгам(ъ) нашим(ъ), Балотѣ и Ѡанчѣ, а ѡни его искꙋпили ѿт(ъ) тои глобꙑ. Ꙗ мы есмы жаловали наши слꙋгы, Балотꙋ и Ѡанча, и дали есмы имъ тое село, Тамръташиици, и приложили есмъı им(ъ) къ нхь оурикови да н⟨мъ⟩[1] бꙋдеть оурик(ъ), съ оусѣмъ доходом(ъ), и дѣтемъ их(ь), и оунꙋчатом(ъ) ихь, и праꙋнꙋчатомъ ихь, и прашꙋрѧтом(ъ) ихь и братїамъ их(ь) наиближьным(ъ), непорꙋшено николиж(е), на вѣкы.

Ꙗ хотар(ъ) тои чѧсти да бꙋдет(ь) по старомꙋ хотарꙋ, кꙋда из вѣка ѡживали.

Ꙗ на то ест(ь) вѣра г(оспод)ства нашего, выше писаннаго Ꙗлеѯандра воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Илїаша воеводы, и вѣра с(ы)новом(ъ) г(оспод)ства ми, Стецка и Петра, и вѣра въсѣхь дѣтеи наших(ь) и вѣра въсѣхь боѧръ наших(ь), и великых(ь), и малых(ь).

www.dacoromanica.ro

Ꙗ по нашем(ъ) животѣ, кто бѹдет(ь) г(о)с(по)д(а)ръ землн нашен да нмъ не порѹшнть нашего данїа, алн щѡ бы нмъ потвръднлъ н оукрѣпил(ъ) занѹже дадем(ь) нмь за правѹю слѹжбѹ.

Пнс(а) Гедеѡн(ъ), кнѧгнннн(ь) дїакь, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцм[3] дек(еврїа) к҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, că acest adevărat Iliaş a pîrît pe Giurgiu, înaintea noastră, şi a rămas Giurgiu să-şi răscumpere gîtul său de la noi. Şi pentru această gloabă, acest Giurgiu a dat, înaintea noastră, partea sa din sat din Tamîrtaşinți slugilor noastre, Balotă şi Oancea, iar ei l-au răscumpărat din această gloabă. Iar noi am miluit pe slugile noastre, Balotă şi Oancea, şi le-am dat acest sat, Tamîrtaşinți, şi le-am adăugat la uricele lor să le fie uric, cu tot venitul, şi copiilor lor şi nepoților lor şi strănepoților lor şi răstrănepoților lor şi fraților lor celor mai apropiați, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestei părți să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, şi credința iubitului fiu al domniei mele, Iliaş voievod, şi credința fiilor domniei mele, Stețco şi Petru, şi credința tuturor copiilor noştri şi credința tuturor boierilor noştri, şi mari, şi mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre să nu le clintească dania noastră, ci să le întărească şi să le împuternicească pentru că le dăm pentru dreaptă slujbă.

A scris Ghedeon, diacul cneaghinei, la Suceava, în anul 6940[3] ⟨1431⟩ decembrie 20.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 313. Orig., perg. (23 × 16 cm), pecete mică, atîrnată, cu legenda: † Печать Їѡ Алексаидра воевод[2].

Trei foto., la Bibl. Acad., Fotografii, X/3, XXIII/22, şi XLVIII/19, şi două copii, de I. Bogdan, una după orig., ibidem, ms. nr. 5 231, f. 282—283, şi alta după Уляницкїй (v. EDIȚII), ibidem, f. 284. O foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecția Fotocopii Polonia, I/10; alte foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/11 d, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/119 şi II/219 a şi b.

EDIȚII: J. Bogdan, *Album*, nr. 20 (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 459 (facs.); Уляницкїй *Матерїалы*, p. 34 (text slav, cu greşeli); Kałużniacki, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, p. 839 (text slav şi trad. lat.); Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 12 (trad., după Уляницкїй); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 327—328 (text slav şi trad., cu observația că „poate trebuie socotit anul de la septembrie"); *D.I.R.*, A, I, p. 95 (trad., cu anul socotit în stilul de 1 septembrie).

---

[1] Omis.
[2] Litera д lipseşte în textul inscripției.
[3] Văleatul, în stilul de 1 septembrie.

106 — 1432 (6940) ianuarie 2, Gura Cracăului.

† Мы, Илїа воевода, господаръ Землн Молдавскон. Далн есмы Драгѹшевн Оурлатѹ село его, на Тѹтовѣ, где ест домъ его. Тое, щѡ бы емѹ жѹдечїа оурнк, непорѹшено нниколнже, на вѣкы, такожде н дѣтемъ его, н братїамъ его, н оунѹчатомъ его н преѹнѹчатомъ, непорѹшно нниколнже, на вѣкы.

И под оурнк щѡ бы ннего[1] не далн[2] ннкомѹ, ннколн. И да держит къ стѧгѹ Тоутовскомѹ, кто бѹдет держат, н ннын сѹдець да не нмаетъ.

www.dacoromanica.ro

А[3] хотаръ томȣ селȣ да бȣдетъ кȣда[4] ємȣ хотарил пан Влад Стары: ѡт стлъпа оу конец дȣбовȣ, где и Игришча падѣтъ, та черес поле оу ꙑкȣ[5] що имаєтъ ѡт Рȣс Тадора и ѡт оусѣхъ стран[6] кȣда хотарилъ Влад Старыи ємȣ.

А на то єст вѣра господства ми и вѣра сынȣ господства ми, Романа, и вѣра братȣ господства ми, жȣпана Богдана, и вѣра оусѣхъ болѧръ молдавскыхъ.

Писал Гедеон дїак, на Оустїє Кракова, въ лѣто ҂ѕ҃ ҃м генарїи в҃.

† Noi, Ilie voievod, domn al Țării Moldovei. Am dat lui Dragoș Urlat satul lui, pe Tutova, unde este casa lui. Aceasta, ca să-i fie judecia uric, neclintit niciodată, în veci, de asemenea, și copiilor lui, și fraților lui, și nepoților lui și strănepoților, neclintit niciodată, în veci.

Și sub uric să nu se dea altuia nimănui, niciodată. Și să țină de steagul de la Tutova, cine îl va ține, și alt judecător să nu aibă.

Iar hotarul acestui sat să fie pe unde i-a hotărnicit pan Vlad cel Bătrîn: de la stîlpul din capătul dumbrăvii, unde cade și Igrișcea, apoi peste cîmp la rîmnicul pe care îl are de la Rus Tador și din toate părțile pe unde i-a hotărnicit Vlad cel Bătrîn.

Iar la aceasta este credința domniei mele și credința fiului domniei mele, Roman, și credința fratelui domniei mele, jupan Bogdan. și credința tuturor boierilor moldoveni.

A scris Ghedeon diac, la Gura Cracăului, în anul 6940 ⟨1432⟩ ianuarie 2.

Bibl. Acad., DCXXXVII/1. Copie, de P. P. Panaitescu, după altă copie contemporană după orig., perg., pecete atîrnată, pierdută; actul se păstra în arh. M-rii Xeropotam de la Muntele Athos. Cu o trad. de același.

EDIȚII: *Acte 1432—1434*, p. 215 (trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 110 (trad.).

---

[1] Хо:єго în copie (nota lui P. P. Panaitescu).
[2] доли în copie (nota lui P. P. Panaitescu).
[3] а în copie (nota lui P. P. Panaitescu).
[4] кȣма în copie (nota lui P. P. Panaitescu).
[5] оурикȣ în copie (nota lui P. P. Panaitescu. Acesta a corectat însă greșit, deoarece în orig. a fost probabil рыбникȣ).
[6] стиракȣ în copie (nota lui P. P. Panaitescu).

107 — 1432 (6940) ianuarie 4, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїєю, мы, Илїа воєвода, господаръ Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, с сѣмъ листомъ нашимъ, оусѣмъ кто на нъ оузритъ или єго оуслышит(ъ) чтȣчи, оже тот(ъ) истинныи слоуга и болѧрин(ъ) нашъ вѣрныи, панъ Ванъ, и жена єго, Анна, дъщеръ Негрина, и с(ы)на их(ъ), Андреѡ, жаловали єсми их(ъ) особною нашею м(и)л(о)стїю и дали єсми имѣ, оу нашеи земли, двѣ селѣ, на имѣ: Кошиловци и Станоуловци, под(ъ) Несфоємъ. Тоє все що бы им(ъ) въ оурик(ъ), съ въсѣмъ доходом(ъ), и дѣтемъ их(ъ), и оунюучатом(ъ) их(ъ), и праоуноуч<а>[1]томъ их(ъ), и прѣщоурѣтомъ их(ъ) и въсемоу родȣ их(ъ), непороушено николиже, на вѣкы.

А хотаръ <Кошил>[1]овцем(ъ), горѣ Роудою потокомъ, на конецъ Несфои, около Негрины пасикы; ѡт(ъ) Несфоѡ, валом<ъ>[1], ѡт(ъ) валоу, поперекъ Костюкова лѣска, ѡт(ъ) лѣска, поперекъ дȣбровы, а ѡт(ъ) дȣбровы, старым(ъ) хотаремъ, хотаремъ ѡт(ъ) Любанова села.

А на то єст(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писанного Илїи воєвода, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа, и вѣра брата г(оспод)ства

www.dacoromanica.ro

мн, пана Богдана, вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Жоуржа Фратовскаго и дѣтеи его, вѣра пана Былчи, вѣра пана Жѹржа дворника и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Коупчича, вѣра па<на>[2] Исаїа и дѣтеи его, вѣра пана Дъмъкоуша столника, вѣра пана Козмы Шандровича, вѣра пана Лазора, вѣра пана Станчѹла, брата Лазорева, вѣра пана Щефѹла и брата его, пана Мындри и дѣтеи их(ъ), вѣра пана Бълоша чашника, в<ѣр>[1]а пана Томы дворничела и вѣра въсѣх(ъ) боıаръ наших(ъ), великых(ъ) и малых(ъ).

А по нашемъ жи<вот>[1]ѣ, кого Б(ог)ъ изберетъ господаремъ быти оу нашеи Земли Молдавскои, или <ѡтъ дѣтеи на>[1]ших(ъ) или ѡт(ъ) братїи наших(ъ) или кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ що бы <не пороушил>[1]ъ нашего данїа, али що бы имъ оутвердилъ и оукрѣпил(ъ) заноуже дали <есми емоу за его пра>[1]-воую и вѣрнѹю слѹжбѹ.

А на болшее <по>[1]твержение семоу выше писанно<моу, велѣли>[1] есми слоуѕѣ нашемоу вѣрномоу, <паноу Нѣгоеви л>[1]огоѳетоу, писати и печат<ъ нашѹ при>[1]-вѣсити к семоу нашемоу листоу.

Пис(а) Пашко, дїакъ Кѹпчичевъ, оу Соч<авѣ>[1], в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцм ген(арїа) д҃.

⟨Pe verso, însemnare contemporană, cu cerneală roşie⟩: Ѹрѣк на Станѹловць съ вcѣ ѹрочницами хотара.

⟨Mai jos, însemnare din sec. al XVII-lea⟩: Ѹрик ѡт Илїи господара на Кошировцѣ и на Станиловцѣ, ҂ѕцм генар д҃.

⟨Altă însemnare, contemporană, pe colțul stîng al documentului⟩: На Кошиловци[3], врѣк(ъ) панѹ Басїанѹ, ѡт(ъ) господарѧ Илїи, с хѹтары всѣми ѡписаны.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe această adevărată slugă şi boier al nostru credincios, pan Oană, şi pe femeia sa, Anna, fiica lui Negrea, şi pe fiul lor, Andrei, i-am miluit cu deosebita noastră milă şi le-am dat, în țara noastră, două sate, anume: Coşilăuți şi Stanulăuți, sub Nesfoiu. Toate acestea să le fie lor uric, cu tot venitul, şi copiilor lor, şi nepoților lor, şi strănepoților lor, şi răstrănepoților lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul ⟨Coşil⟩[1]ăuților, să fie în sus pe pîrîul Ruda, la capătul Nesfoiului, împrejurul prisăcii lui Negrea; de la Nesfoiu, pe val, de la val, de-a curmezişul păduricii lui Costiuc, de la pădurice, de-a curmezişul dumbrăvii, iar de la dumbravă, pe hotarele vechi, pe hotarele dinspre satul lui Liuban.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului Ilie voievod, şi credința iubitului fiu al domniei mele, Roman, şi credința fratelui domniei mele, pan Bogdan, credința panului Mihail şi a copiilor lui, credința panului Giurgiu de la Frătăuți şi a copiilor lui, credința panului Vîlcea, credința panului Giurgiu vornic şi a copiilor lui, credința panului Dan şi a copiilor lui, credința panului Cupcici, credința pa⟨nului⟩[2] Isaia şi a copiilor lui, credința panului Dămăncuş stolnic, credința panului Cozma al lui Şandru, credința panului Lazor, credința panului Stanciul, fratele lui Lazor, credința panului Şteful şi a fratelui său, pan Mîndrea, şi a copiilor lor, credința panului Băloş ceaşnic, credința panului Toma vornicel şi credința tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră, Moldova, sau ⟨din copiii⟩[1] noştri sau din frații noştri sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să ⟨nu clintească⟩[1] dania noastră, ci să le-o

www.dacoromanica.ro

întărească şi să le-o împuternicească pentru că ⟨i-am⟩[1] dat ⟨pentru⟩[1] dreapta şi credincioasa ⟨lui⟩[1] slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a acestor mai sus-scrise, am ⟨poruncit⟩[1] slugii noastre credincioase, ⟨pan Neagoe⟩[1] logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea ⟨noastră⟩[1] la această carte a noastră.

A scris Paşco, diacul lui Cupcici, la Suce⟨ava⟩[1], în anul 6940 ⟨1432⟩ ianuarie 4.

⟨Pe verso, însemnare contemporană, cu cerneală roşie⟩: Uric pe Stanulăuţi cu toate hotarele uricite.

⟨Mai jos, însemnare din sec. al XVII-lea⟩: Uric de la domnul Ilie pe Coşirăuţi şi pe Stanilăuţi, 6940 ⟨1432⟩ ianuarie 4.

⟨Altă însemnare, contemporană, pe colţul stîng al documentului⟩: Pe Coşilăuţi[3], partea panului Vasian, de la domnul Ilie, cu toate hotarele descrise.

Arh. St. Suceava, Fond M-rea Suceviţa, I/1 (fost la M-rea Suceviţa, inv. nr. 368/I). Orig., perg. (32 × 33 cm), rupt la îndoituri, pecete atîrnată, pierdută.

O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/39. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 290.

EDIŢII: Dan, *M-rea Suceviţa*, p. 121 (rez. dezvoltat); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 330—332 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 97 (trad.).

---

[1] Rupt.

[2] Omis.

[3] Tăiat şi scris apoi, în sec. al XVI-lea, de altă mînă: Коровци и Станоловци („Corăuţi şi Stanulăuţi").

108 ⟨1432 ianuarie—1433 februarie⟩ 4, Suceava.

† М(и)л(о)стію б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господаръ З<емл>[1]и Молдавскои. Чинимъ знаменито, ис сѣмъ листωм(ъ) нашимъ, к<то>[1] на нъ оуз-рит(ъ) или его оуслышитъ чтꙋчи, оже тотъ истинны<и сл>[1]ѵга нашъ, Стаѧ, дали есми емꙋ едно село, Тоузара[2], где ест(ъ) кнѣз<ь>[1] Никора, на ωвръшїе потоцѣ Желкова; дрꙋгое село пониже <сел>[3]нще Хѣгѣтише, <где естъ[4]>[5] кнѣ<з>[5]ь Ѡника, тое що бы емꙋ ...... [1] оурикъ, непорꙋ<шено никол>[3]иже, на вѣкы заиꙋ-же дали есм<и за с>[1]л<оу>[1]жбꙋ, <емꙋ, и дѣтемъ>[1] его, и братїамъ его, и оуиꙋ-чатωм(ъ) его и пр<ѣ>[1]ꙋиꙋчатωм(ъ) его, непорꙋшено николи, на вѣкы; и оурикъ да сѧ не д<ас>[1]тъ никомꙋ, николи, и инъ сꙋдецъ да не имаетъ, али да слꙋхает<ъ къ господ>[1]ства ми къ Сочавѣ.

А хотаръ тѣмь двом(ъ) селамъ да бꙋдетъ по <ста>[1]рыми хотары, кꙋда из вѣка оживали.

А на то ест(ъ) вѣра гос<под>[1]ств<а ми>[1] и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа, и вѣра брата г(оспод)ства ми, пана Богдана, и вѣра въсѣхь боѩръ молдавскыхъ, и великыхъ, и малыхъ.

Пис(а) Нанъ дїакъ, ꙋ Сочавѣ, ... [6] д҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acestei adevărate slugi a noastre, Staia, i-am dat un sat, Tuzara[2], unde este cneaz Nicoară, la obîrşia pîrîului Jelcova; alt sat mai jos de ⟨sel⟩[3]iştea lui Heghetiş, ⟨unde este[4]⟩[5] cnea⟨z⟩[5] Onică, ca să-i fie lui ... [1] uric, neclintit niciodată, în veci, pentru că i-am dat ⟨pentru⟩[1] slujbă,

www.dacoromanica.ro

⟨lui, şi copiilor⟩[1] lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui, neclintit niciodată, în veci; şi uric să nu se dea nimănui, niciodată, şi alt judecător să nu aibă, ci să asculte ⟨de⟩[1] domnia mea, de Suceava.

Iar hotarul acestor două sate să fie după vechile hotare, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei ⟨mele⟩[1] şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Roman, şi credinţa fratelui domniei mele, pan Bogdan, şi credinţa tuturor boierilor moldoveni, şi mari, şi mici.

A scris Nan diac, la Suceava, ... 4.

Arh. Centrală de Stat a Actelor Vechi — Moscova, fond 1 299, op. I, dos. 4 202, f. 6. Orig., perg. (20 × 25 cm), rupt la îndoituri, pecete atîrnată, pierdută.

Cu o trad., din 1817 octombrie 4, de căpitan Gavril Cosavschii biv tălmaci al divanului cnejiei Moldovei, ibidem, f. 7, şi o trad. rus. modernă, ibidem, f. 8 r. — v. Două foto., după Молдавия (v. EDIŢII), la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/220 a şi b.

Datat după jupan Bogdan, menţionat în doc. din prima domnie a lui Ilie voievod, singur sau împreună cu ceilalţi fraţi ai săi, pînă la începutul anului 1433 (v. doc. nr. 106, 107 şi 109—114). Termenul de început al perioadei, 4 ianuarie, reprezintă data primului doc. emis din Suceava de cancelaria noului domn (v. doc. nr. 107). Pentru aceleaşi criterii de datare, v. şi D. P. Bogdan, *Două acte*, p. 76, nota 6, şi Sacerdoţeanu, *Sfatul*, p. 60 (unde se propune însă doar intervalul 2—12 ianuarie 1432).

EDIŢII: Молдавия, Fotocopii, doc. nr. 1 (facs.) şi p. 1—2 (text slav şi trad., cu data 1432—1442); Mohov, *Doc. din arh. sov.*, p. 146—147 (trad., cu data: 1432 ianuarie 1—1433 noiembrie).

---

[1] Rupt.
[2] Тоуздра („Tuzara"), scris ulterior cu altă cerneală.
[3] Şters.
[4] Sau было („a fost").
[5] Şters şi rupt.
[6] Rupt; v. datarea.

109 — 1432 (6940) ianuarie 13, Suceava.

Suret de pe uricul lui Iliia voievod pe satul Onicénii de pe Jijiia, din anul 6940 ⟨1432⟩ ghenarie 13.

† Cu mila lui Dumnezău, noi, Iliia voievod, domnu Ţării Moldovii. Făcem înştiinţare, cu această carte a noastră, tuturor carii pe dînsa o vor vedea sau cetindu-să vor auzi. Iată acela adevărată sluga noastră Oanica au slujit noao cu dreaptă şi credincioasă slujbă. Pentru acéia, văzînd noi a lui dreapta şi credincioasă slujbă cea către noi, l-am miluit pre dînsul cu a noastră osăbită milă şi i-am dat lui, întru a noastră ţară, a Moldovei, doao sate la Jijiia, unde iaste casa lui, iară alt sat, anume Vicolénii, ca să-i fie lui acéle uric, cu tot venitul, lui, şi feciorilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi feciorilor strănepoţilor lui şi celor mai deaproape, fraţilor şi surorilor lui, neruşuit nici odănăoară, în véci.

Iar hotarul acelor sate să fie după vechiul hotar, pe unde den veac au înblat.

Şi la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus-scris, noi, Iliia voievod, şi credinţa fraţilor noştri, Steţca şi Petru, şi credinţa preaiubit fiului domniei noastre, Roman voievod, i proci[1].

Au scris, în Suceavă, Ghedeon, la anul 6940 ⟨1432⟩ ghenarie 13.

www.dacoromanica.ro

Cu porunca sfinţiei sale părintelui arhimandritului Anthim, fiind igumen, s-au tălmăcit de mine, hagi Gherasim ieromonah Putneanul, la anul 1787 martie 31.

Bibl. Acad., V/74. Trad. prescurtată.
O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 287—288.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 336—337 (trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 97—98 (trad.).

---

[1] „şi ceilalţi".

110 — 1432 (6940) ianuarie 17, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, ис сѣмь листом(ь) нашим(ь), оусѣмь кто на нь оузрит(ь) или его оуслышить чтꙋчи, оже тот(ь) истинныи слꙋга наш(ь), Драгоша ѡт(ъ) Ставник(ъ), слꙋжил(ь) намь правою и вѣрною слꙋжбою. Тѣм(ь), мы, видѣвши его правꙋю и вѣрнꙋю слꙋжбꙋ до нас(ъ), жаловали есмы его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есмы емꙋ, оу нашеи земли, едно село, где ест(ь) домъ его, на Стамникꙋ. Тое що бы емꙋ оурик(ъ), съ въсѣмь доходомь, емꙋ, и дѣтемъ его, и оунꙋчатомъ его, и праꙋнꙋчатомъ его, и пращꙋрѧтомъ его и наиближным(ъ) братїам(ъ) его, непорꙋшено николиже, на вѣкы.

А хотаръ да имь бꙋдеть по старомꙋ хотарꙋ, кꙋда ѡживает(ь) т<ое>[1] село из вѣка.

А на то ест(ь) вѣра г(оспод)ства нашего, выше писанаго Илїа воеводы, и в<ѣра>[1] братїи г(оспод)ства ми, Стецка, и Петра и Богданова, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на <г>[1](оспод)ства ми, Романа, и вѣра всѣх(ъ) дѣтеи наших(ъ) и вѣра болѧръ наших(ъ): вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Блъчи и дѣтеи его, вѣра пана Жꙋржа Фрѧтовског(о) и дѣтеи его, вѣра пана Жꙋржа дворника и братїи его, пана Щефꙋла и Мъндри, вѣра пана Кꙋпчича, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаѧ и дѣтеи его, вѣра пана Оунклѧта, вѣра пана Лазара и брата его, пана Станчꙋла, вѣра пана Богꙋша, вѣра пана Дъмъкꙋша столника, вѣра пана Бълоша чашника и вѣра всѣх(ъ) Болѧръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашем(ь) животѣ, кто бꙋдет(ь) господаръ земли нашеи, ѡт(ъ) братїи наших(ъ) ил<и ѡтъ>[1] дѣтїи наших(ъ) или бꙋд(и) кто кого Б(ог)ъ изберетъ, тот(ь) що бы имь не порꙋшил(ь) нашего данїа, али що бы им(ь) оукрѣпиль и потвердиль.

А на болшее потвержденїе томꙋ всемꙋ выше писанномꙋ, велѣли есмы слꙋѕѣ нашемꙋ вѣрномꙋ, панꙋ Нѣгоеви логоѳетꙋ, писати и привѣсити нашꙋ печѧт(ъ) к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцм[3] ген(арїа) зї.

Писа Гедеѡн(ъ) дїѧк(ъ).

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Dragoş de la Stavnic, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, un sat, unde este casa lui, pe Stamnic. Aceasta să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi fraţilor lui celor mai apropiaţi, neclintit niciodată, în veci.

www.dacoromanica.ro

Iar hotarul să le fie după hotarul vechi, pe unde foloseşte acest sat din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ilie voievod, şi credinţa fraţilor domniei mele, Steţco, şi Petru şi Bogdan, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Roman, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu vornic şi a fraţilor lui, pan Şteful şi Mândrea, credinţa panului Cupcici, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat, credinţa panului Lazăr şi a fratelui său, pan Stanciul, credinţa panului Boguş, credinţa panului Dămăncuş stolnic, credinţa panului Băloş ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din fraţii noştri sau ⟨din⟩[2] copiii noştri sau oricine pe cine îl va alege Dumnezeu, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6940[3] ⟨1432⟩ ianuarie 17.

A scris Ghedeon diac.

Arh. St. Iaşi, CCCXL/56. Orig., perg. (23 × 28,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O foto., ibidem, MXXXVIII/24. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 1–2.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 460 (facs.); Ghibănescu, *Surete*, II, p. 163–165 (text slav şi trad., cu data de an: 6941 ⟨1433⟩); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 337–339 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 98–99 (trad.).

---

[1] Rupt şi şters.

[2] Rupt.

[3] Asupra datei s-a efectuat ulterior o intervenţie, ҂ѕ҃ (6000) fiind transformat în ҂з҃ (7000), ц (900), în а҃ (1), iar м҃ (40), în о҃ (70).

111 — 14⟨32⟩ (69⟨40⟩) aprilie 5.

6908[1] april 5.

Hrisovul domnului Ilieş voievod, prin cari milueşte pre Ivaşcu Velna[2] Murgul cu Murgeştii, sat întreg în trei hotară, Childina şi Negrileştii.

Arh. St. Iaşi, Anaforale, nr. 29, f. 159 v. Rez. din 1839 aprilie 14.

Data doc. a fost citită greşit: 6908 ⟨1400⟩, în loc de 6940 ⟨1432⟩. Eroarea a rezultat, probabil, din interpretarea cifrei zecilor, 40, drept 8, pe care scrierea slavă o face posibilă.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 341 (rez., cu data rectificată în: 1432); *D.I.R.*, A, I, p. 99 (rez., după Costăchescu).

---

[1] Veleatul greşit; v. datarea.

[2] „Velna“, lectură greşită, numele triple neîntîlnindu-se în documentele epocii; în orig. a fost, probabil: Ivaşcu, fiul lui Murgul.

www.dacoromanica.ro

Illie Wojwoda schenket seinem Bojarn Isaja die Dörfer Tiszewcy nächst des Flusses Suczawa, halb Bossancze, Selazany, Dobrowlany, Medwedzy, Bozy Pitrowo, halb Burily Zurzewo, Dreslywe und Zerdenne.

D<e> d<a>to[1] Suczawa, 6940 <1432> den 1t<en> August.

Ilie voievod dăruieşte boierului său, Isaia, satele: Tişeuţi, aproape de rîul Suceava, jumătate din Bosance, Selajanii, Dumbrăveni, Medveja, Bojii lui[2] Petru, jumătate din Borîlea lui[2] Giurgiu, Dreslive şi Jerdeni.

Dat în Suceava, 6940 <1432>, 14 august.

Arh. St. Suceava, Documente, XIII/5 (Inv. doc. Mitropoliei, Privilegii, nr. 29). Rezumat. Alt rez., într-un perilipsis cu doc. Mitropoliei, de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea, la Bibl. Acad., MXCVII/129, şi o copie rom., de I. Bogdan, după Popovici (v. EDIŢII), ibidem, ms. nr. 5 231, f. 289.

EDIŢII: Popovici, *Index Zolkiewiensis*, III, p. 687 (rez. germ., în Inv. doc. Mitropoliei, cu trad.); Erbiceanu, *Ist. Mitropoliei*, p. 23 (rez., în perilipsisul de la Bibl. Acad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 344 (rez., după Popovici şi Erbiceanu); *D.I.R.*, A, I, p. 99 (rez., după Costăchescu).

---

[1] V. nota de la doc. nr. 15.
[2] În orig., probabil: „unde a fost ..."

113 1433 (6941) ianuarie 28, Suceava.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господарь Землн Молдавскон. Чнннм(ъ) знаменнто, нс сѣмъ лнстом(ъ) нашнм(ъ), кто на нъ оузрнт(ъ) нлн его ѵслышнт(ъ) чтоучн, ѡже тота нст<нна>[1] Матоушнца жаловалн есмн ен ѡсобною нашею м(н)л(о)стїю н далн есмн юн[2], оу нашен землн, едно село на Плотоуннцоу, на поле, на нмѧ где был(ъ) Нѣгое Гънескоул(ъ). То юн[2] оурнкъ, съ въсѣмъ доходом(ъ), н дѣтем(ъ) ен, н ѡноучатом(ъ) ен, н м(а)т(е)рн ен, Марїн, н братїамъ ен н дѣтемъ нх(ъ), н ѡнѵчатом(ъ) нх(ъ), н праѡнѵчатом(ъ) нх(ъ), н пращоурѧтом(ъ) нх(ъ) н племеню нх(ъ), кто сѧ нзберет(ъ) нан блнжнїн, непорѵшено ннколн, на вѣкн.

А хотаръ томѵ селѵ, по старнмъ хотаремъ, кѵда <н>[3]з <в>[3]ѣ<ка>[3] ѡжнвалн.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше пнсаннаго Илїн воеводѣ, н вѣра възлюбле<ннаго сына господст>[1]ва мн, Романа, н вѣра брата г(оспод)ства мн, жѵпана Богдана, н вѣра въсѣх(ъ) боꙗръ нашнх(ъ): вѣра пана Мнханла н дѣтен его, вѣра пана Вылчн н дѣтен его, вѣра пана Жѵржа Фратовского н дѣтен его, вѣра пана Жѵржа дворннка н дѣтен его, вѣра пана Дана н дѣтен его, вѣра пана Кѵпчнча н дѣтен его, вѣра пана Исаѧ н дѣтен его, вѣра пана Лазора н брата его, пана Станчѵла, вѣра пана Щефѵла н брата его, пана Мындрн, н дѣтен нх(ъ), вѣра пана Дамакѵша столннка, вѣра пана Бѣлоша чашннка н вѣра въсѣх(ъ) боꙗръ нашнх(ъ), н белнкых(ъ), н малых(ъ).

А по нашемъ жнвотѣ, кто бѵдет(ъ) господаръ землн нашен, нлн ѡт(ъ) дѣтен нашнх(ъ) нлн ѡт(ъ) братїн нашнх(ъ) нлн кого Б(ог)ъ нзберет(ъ) бытн, тот(ъ) що бы нмъ не порѵшнл(ъ), алн що бы нмъ оутвердил(ъ) н ѵкрѣпнл(ъ).

А на болше<е потвержде>[3]нїе семѵ въсемѵ вы<ше пн>[3]санномѵ, велѣлн есмн слѵзѣ нашемѵ вѣрномѵ, <панѵ Нѣгоевн логофетѵ, пнсатн н прнвѣснтн нашѵ печатъ к семѵ лн>[1]стѵ нашемѵ.

Оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцма ген(арїа)[4] кн.

Пнсал(ъ) Ѡанча дїакъ.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe această adevărată Matuşiţa am miluit-o cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, un sat pe Plotuniţa, la cîmp, anume unde a fost Neagoe Gănescul. Aceasta să-i fie ei uric, cu tot venitul, şi copiilor ei, şi nepoţilor ei, şi mamei ei, Maria, şi fraţilor ei, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor şi neamului ei, cine va se alege mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie după hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ilie voievod, şi credinţa iubitului ⟨fiu⟩[1] al domiiei mele, Roman, şi credinţa fratelui domniei mele, jupan Bogdan, şi credinţa tuturor boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul, credinţa panului Şteful şi a fratelui său, pan Mîndrea, şi a copiilor lor, credinţa panului Damacuş stolnic, credinţa panului Beloş ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri, şi mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească, ci să le întărească şi să le împuternicească.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor acestor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, ⟨pan Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această⟩[1] carte a noastră.

La Suceava, în anul 6941 ⟨1433⟩ ianuarie[4] 28.

A scris Oancea diac.

Bibl. Acad., VII/143. Orig., perg. (16 × 24 cm), pecete atîrnată, pierdută. Cu o trad. modernă.

O foto., ibidem, Fotografii, XXXIII/7, o copie de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 11, şi o trad., din 1808 octombrie 20, de Ion Stamate pitar, cu anul greşit: 6904 ⟨1396⟩ şi luna lipsă, ibidem, CDXXV/103. Alte foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/25, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/121. O copie, fără autor, după trad. din 1808, la Arh. St. Bucureşti, A.N., MMDCXCVIII/1.

EDIŢII: ⟨Melchisedek⟩, *Două urice*, p. 370—371 (text slav şi trad., numai cu data de an, însă greşită: 6940 ⟨1432⟩); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 350—351 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 100 (trad.).

---

[1] Rupt şi şters.
[2] Pentru *ы*.
[3] Şters.
[4] Lectura numelui lunii este nesigură.

114 — 1433 (6941) februarie 26, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїєю, мы, Илїа воєвода, господаръ Земли Молдавскои. Чинимъ знамєнито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, кто на нъ оузритъ или єго ѹслышитъ чтоучи, ѡжє тотъ истинны слоуга и боꙗринъ нашъ вѣрны, панъ Данъ дворникъ, слѹжилъ намъ правою и вѣрною слѹжбою. Тѣмъ, мы, видѣвши єго правою и вѣрною слѹжбою до нас(ъ), жаловали єсми єго ѡсобною нашєю м(и)-

www.dacoromanica.ro

м(о)стїю и дали есми емѵ, оу нашеи земли, едно село на Тамашѣ, где былъ Петрицъ, што бы емоу ѹрикъ, съ оусѣмъ доходомъ, и жонн его, Марѵшцѣ, и братоу еи, Иωноула(ъ), и дѣтемъ их(ъ), и оуноучатомъ их(ъ), и праоуноучатомъ их(ъ), и прашоурꙗтомъ их(ъ) и въсемоу родоу их(ъ), непорѵшено николи, на вѣкы.

А хотаръ томоу селоу, по старымъ хотаромъ, кѹды из вѣка ωживали.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писанного Илїи воеводѣ, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа, и вѣра въсѣх(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) и вѣра боꙗръ нашиx(ъ): вѣра пана Михаила и детеи его, вѣра пана Вылчи и детеи его, вѣра пана Жѵржа Фратовского и детеи его, вѣра пана Жѵржа Жомотатева и детеи его, вѣра пана Кѵпчича и детеи его, вѣра пана Исаꙗ и детеи его, вѣра пана Стана вистѣрника, и вѣра пана Дамакоуша столника и детеи его, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчоула, вѣра пана Стана Бръличa и детеи его, вѣра пана Щефоула и брата его, пана Мъındрѣ, и детеи их(ъ), вѣра пана Михаила Оурничела, вѣра пана Бълоша чашника и вѣра оусѣх(ъ) боꙗръ нашиx(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто боудетъ господаръ нашеи Зем<ли Мол>[1]-давскои, ωт(ъ) дѣ<теи наш>[2]их(ъ) или ωт(ъ) нашего <ро>[1]д8[3] или кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ що бы имъ не порѵшилъ нашего даанїа али що бы имъ <оут>[2]-вердилъ и оукрѣпилъ законже дали есмы ем<8 з>[2]а его правоую и вѣрноую слѵжбѵ.

А на болшее потвержденїе семоу всемѵ выше писанномѵ, велѣли есмы слѵзѣ нашемѵ вѣрномоу, паноу Нѣгоеви логоѳетоу, писати и привѣсити нашѵ печатъ к семоу листоу нашемѵ.

Оу Сочавѣ, пис(а) Ѡанча, в(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦМА феб(р8арїа) КЅ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru credincios, pan Dan vornic, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, un sat pe Tamaş, unde a fost Petriţă, ca să-i fie lui uric, cu tot venitul, şi femeii lui, Maruşca, şi fratelui ei, Ionul, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie după hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ilie voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Roman, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu al lui Jomotate şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Stan vistier, şi credinţa panului Dămăcuş stolnic şi a copiilor lui, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul, credinţa panului Stan Bîrlici şi a copiilor lui, credinţa panului Şteful şi a fratelui său, pan Mîndrea, şi a copiilor lor, credinţa panului Mihail Uricel, credinţa panului Băloş ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, 〈Mol〉[1]dova, din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

www.dacoromanica.ro

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Oancea, la Suceava, în anul 6941 ⟨1433⟩ februarie 26.

Bibl. Acad., XL/1. Orig., perg. (35 × 32 cm), pecete atîrnată, pierdută. Cu o trad., din 1857 octombrie 13, de episcopul Melchisedec.

O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 3—4. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/198.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 461 (facs.); Codrescu, *Uricariul*, XX p. 96—97 (trad.. după orig., comunicată de episcopul Melchisedec); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 353—355 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 100—101 (trad.).

---

[1] Rupt şi şters.

[2] Şters.

[3] родꙋ a fost scris peste un cuvînt mai lung (probabil братиамъ).

115 — 1433 (6941) februarie 27.

Let 6941 ⟨1433⟩ févruarie 27.

Uric di la Ilieş vodă, ficioru lui Alexandru vodă. Scrie c-au miluit pe credincioasă sluga mării sale, pe pan Mihail, ficioru lui Bălici, şi i-au întărit pre ocina lui cu osăbită milă, în ţara mării sale, pre Tămăşăl, satul dé mijloc, ca să fii uric, cu tot vinitul, şi ficiorilor lui, şi surorilor lui, Maruşcăi şi Anuşcăi, şi nepoţilor şi strănepoţilor lui, cu totu vinitu.

Şi hotaru pe undé s-au pojovăit de vec.

Şi sînt 326 ani de atunce şi pără acum.

Bibl. Acad., MDXXXI/103, nr. 1. Rez. din 1760 mai 31.

Alt rez., într-un perilipsis din 1827 noiembrie 1, ibidem, MDXXXI/100.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 358 (rez. din 1827, după Ghibănescu, *Ms. Sürete*, cond. nr. LII, f. 23 v.); *D.I.R.*, A, I, p. 101 (rez., după Costăchescu).

116 — 1433 (6941) iunie ..., Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, Їѡ Илїа воевода, г(о)с(по)д(а)ръ Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, оусѣмъ кто на н(ъ) оузритъ или его ꙋслышитъ щꙋчи, оже тотъ истинныи слоуга нашъ, Петръ Дꙋрнѣ, и Иван(ъ) и Жꙋржъ, брат<и>[1] ...... [1] <слꙋжили намъ правою и вѣрною>[1] слꙋжбою. Тѣмъ, мы, вид<ѣвше>[1] их(ъ) правою и вѣрнꙋю слꙋжбою до нас(ъ), жалов<а>[2]л<и есмы ихъ>[2] ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есмы <имъ оу наш>[2]еи земли, оу Молдавскои, село ихъ, Доурнищи, на <Чю>[2]хри ...... [2] що бы имъ било оурик(ъ), съ въсѣмъ доходомъ, имъ, и дѣтемъ ихъ, и оунꙋчатомъ их(ъ), и праоунꙋчатомъ ихъ, и прашꙋрѣтомъ ихъ и наиближнемꙋ племеню их(ъ), непорꙋшеноже, имъ, николиже, на вѣ<кы>[3].

А хотаръ томꙋ селꙋ, Дꙋрнещомъ, да бꙋдет(ъ) по старѡмꙋ хотарꙋ ѡт(ъ) въсѣхъ стран(ъ), кꙋда из вѣка ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писанаго Илїи воеводы; и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа, и вѣра братꙋ г(оспод)ства ми, жꙋпана Стецка, вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Ж<ꙋржа>[4] Фратов-

www.dacoromanica.ro

ского и дѣтеи его, вѣра пана Вилчи, вѣра пана Жѹржа жюмътатевѵ и дѣтеи его, вѣра пана Дана д<ворник>[4]а и дѣтеи его, вѣра пана Кѵпчича и дѣтеи его, вѣра пана Исаи и дѣтеи его, вѣра пана Кръсти и дѣтеи <его, вѣра>[1] пана Стана Бърлича и дѣтеи его, вѣра пана Домокѵша столника и дѣтеи его, вѣра пана Лазара и бра<та>[2] его, пана Станчѹла, вѣра пана Щефѹла и брата его, пана Мындри, вѣра пана Кѹзмы Шандровича, вѣра пана Ивашка Прочелника, вѣра пана Бѣлоша чашника, вѣра <пана>[3] Ѹричела Михаила и вѣра въсѣхъ боаръ молдавскыхъ, велицѣмже, и малымъ.

А по нашем(ъ) животѣ, кто бѹдетъ г(о)с(по)д(а)ръ земли нашеи, ѡт(ъ) дѣтеи нашихъ или ѡт(ъ) братїи наших(ъ) или боуд(и) <кто ѡ>[2]т(ъ) <нашего>[2] племене <или кого>[2] Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ що бы нашего даанїа не рѹшали имъ, али що бы имъ оутв<ръдили и оукрѣпили з>[1]аниѹже дали есмы имъ за ихъ правою и вѣрнѹю слѹжбою.

А на болшее потвръжденїе томѹ <въсемѹ выше писанномѹ, велѣли есмы слѹзѣ нашемѹ Гедеѡ>[1]нѹ дїакови писати и привѣсити нашѹ печатъ к семѹ листѹ нашемѹ.

Оу Сѹч(а)вѣ в(ъ) лѣт(о) ҂зцма юнїа ...... [2]

† Din mila lui Dumnezeu, Io Ilie voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Petru Durnea, și Ion și Giurgiu, frații ... [1] ⟨ne-au slujit cu dreaptă și credincioasă⟩[1] slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, ⟨i-am⟩[2] miluit cu deosebita noastră milă și ⟨le⟩[2]-am dat ⟨în⟩[2] țara noastră, în Moldova, satul lor, Durniști, pe ⟨Ciu⟩[2]hur ...[2] să le fie uric, cu tot venitul, lor, și copiilor lor, și nepoților lor, și strănepoților lor, și răstrănepoților lor și neamului lor cel mai apropiat, neclintit, lor, niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat, Durnești, să fie după hotarul vechi din toate părțile, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului Ilie voievod, și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman, și credința fratelui domniei mele, jupan Stețco, și credința panului Mihail și a copiilor lui, credința panului Gi⟨urgiu⟩[4] de la Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Vilcea, credința panului Giurgiu Jumătate și a copiilor lui, credința panului Dan vornic și a copiilor lui, credința panului Cupcici și a copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Crîstea și a copiilor ⟨lui, credința⟩[4] panului Stan Bîrlici și a copiilor lui, credința panului Domocuș stolnic și a copiilor lui, credința panului Lazăr și a fratelui său, pan Stanciul, credința panului Șteful și a fratelui său, pan Mîndrea, credința panului Cuzma al lui Șandru, credința panului Ivașco Procelnic, credința panului Beloș ceașnic, credința ⟨panului⟩[3] Uricel Mihail și credința tuturor boierilor moldoveni, și mari, și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau ori⟨cine⟩[2] din neamul ⟨nostru sau pe cine⟩[2] îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească ⟨și să le-o împuternicească⟩[1] pentru că le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire ⟨a tuturor⟩[1] celor ⟨mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre Ghedeo⟩[1]n diac să scrie și să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6941 ⟨1433⟩ iunie ... [2].

Arh. St. București, Peceți, nr. 118. Orig., perg. (35 × 29 cm), pecete atîrnată, stricată.

www.dacoromanica.ro

O foto., puţin lizibilă, la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/196. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 9—10.

EDIŢII: Costăchescu, *Dc.*, I, p. 361—363 (text slav şi trad., cu data de zi: după 15); *D.I.R.*, A, I, p. 103 (trad., cu aceeaşi dată de zi).

---

[1] Şters şi rupt.
[2] Şters.
[3] Omis.
[4] Rupt.

117 — 1433 (6941) iunie 15, Suceava.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господаръ Земли Молдавской. Чинимь знаменито, ис сѣмь листомъ нашимь, всѣмь кто на нь оузрить или его оуслышить чтѫчи, оже тоть истинныи слѫга наш(ь) вѣрныи, панъ Ѡнѣ ключникъ, слѫжилъ намь правою и вѣрною слѫжбою. Тѣмъ, мы, видѣвши его правѫю и вѣрнѫю слѫжбѫ до нас(ъ), жаловали есмы его нашею ѡсобною м(и)л(о)стїю и дали есмы емѫ, оу нашеи земли, едно село на Бръладѣ, на имѧ село Доколиново.

И хотаръ томѫ селѫ, Берладом(ъ) доловь, и по водѫ и дѣломъ до хотарѧ Попоюково, штоже ест(ь) его село, и тое, и што можеть присельти оу томъ хотарю, въсе што бы емѫ оурик(ъ), съ всѣмь доходомь, и дѣтемь его, и оунѫчатомъ его, и прѫнѫчатом(ъ) его, и прашѫрѧтомь его и наи ближнынм(ъ) братїамъ его и сестрамъ, непорѫшено николиже, на вѣкы.

Ѧ на то ест(ь) вѣра г(оспод)ства нашего, выше писаннаго Илїа воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа, и вѣра любимаго брата г(оспод)ства ми, жѫпана Стецка, и вѣра всѣхь дѣтеи нашиx(ь) и вѣра боѧръ нашиx(ь): вѣра пана Михаила Дорогѫнского и дѣтеи его, вѣра пана Блъчи и дѣтеи его, вѣра пана Жѫржа Фрѧтовского и дѣтеи его, вѣра пана Дана дворника и дѣтеи его, вѣра пана Жѫржа Жомътатича и дѣтеи его, вѣра пана Исаѧ и дѣтеи его, вѣра пана Кѫпчича и дѣтеи его, вѣра пана Оунклѧта и дѣтеи его, вѣра пана Лазара и брата его, пана Станчѫла, вѣра пана Козмы Шандровича, вѣра пана Костѣ Драгошевича, вѣра пана Щефѫла и брата его, пана Мындрѣ, вѣра пана Петра Гѫдича, вѣра пана Михаила Оурничела, вѣра пана Дъмъкѫша столника, вѣра пана Бълоша чашника, вѣра пана Стецка и Томы, дворничелома, и вѣра всѣхь дѣтеи и боѧръ нашиx(ь), и великыx(ь), и малыx(ь).

Ѧ по нашем(ь) животѣ, кто бѫдеть г(о)с(по)д(а)ръ нашеи земли, ѿт(ъ) дѣтеи нашиx(ь) любо братїи нашиx(ь) любо бѫд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберет, тоть што бы имь не порѫшилъ нашего данїа, али што бы оукрѣпилъ и потвердилъ, ꙗко вѣрнымь слѫгамь, заиѫже дали есмы емѫ за правѫю слѫжбѫ.

Ѧ на болшее потвръжденїе томѫ всемѫ выше писанномѫ, велѣли есмы нашемѫ вѣрномѫ слѫѕѣ, панѫ Нѣгоеви логоѳетѫ, писати и привѣсити нашѫ печатъ к семѫ листѫ нашемѫ.

Ѧз писа, Гедеѡн(ъ), оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцма ї8нїа єї.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, pan Onea cliucinic, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, un sat pe Bîrlad, anume satul lui Docolin.

www.dacoromanica.ro

Iar hotarul acestui sat să fie pe Bîrlad în jos, şi pe apă şi pe deal, pînă la hotarul lui Popoiuc, care şi acesta este un sat al lui, şi cît va putea aşeza în acest hotar, totul să-i fie lui uric, cu tot venitul, şi copiilor lui şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi celor mai apropiaţi fraţi ai lui şi surorilor, neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ilie voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Roman, şi credinţa iubitului frate al domniei mele, jupan Steţco, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail de la Dorohoi şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Dan vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu al lui Jomătate şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat şi a copiilor lui, credinţa panului Lazăr şi a fratelui său, pan Stanciul, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Costea al lui Dragoş, credinţa panului Şteful şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Mihail Uricel, credinţa panului Dămăcuş stolnic, credinţa panului Băloş ceaşnic, credinţa panului Steţco şi a lui Toma, vornicei, şi credinţa tuturor copiilor şi boierilor noştri, şi mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu, acela să nu clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească, ca unor credincioase slugi, pentru că i-am dat pentru dreaptă slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a acestor toate mai sus-scrise, am poruncit credincioasei noastre slugi, pan Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

Am scris eu, Ghedeon, la Suceava, în anul 6941 ⟨1433⟩ iunie 15.

Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fond Spiridonie, XXI/67 a. Orig., perg (39 × 28,5 cm), pecete atîrnată, deteriorată.

Cu o trad., din 1797 martie 17, de Sofronie ieromonah, şi cu o copie din 1820 iulie 25, după altă copie a unei trad. din 1760 iunie 17, de Evloghie dascăl, cu data de zi: 5, ibidem, XXI/67 b şi c. O foto., ibidem, Fotografii, III/155. Altă foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/26. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 7—8, şi alta, modernă, după trad. din 1797 martie 17, de Sofronie ieromonah, cu trad., la Arh. St. Bucureşti, D. S. Moldova, nr. 3.

Această pecete, singura dintre cele bine conservate provenind de la documentele interne cunoscute în prezent ale domniei lui Iliaş voievod din anii 1432—1433, reprezintă amprenta primului tipar sigilar folosit în cancelaria noului domn. Elementele sale distinctive, avîndu-se în vedere intreaga serie a imprimărilor existente — începînd cu cea de pe pecetea actului de la Alexandru cel Bun, din 18 aprilie 1409 (v. doc. nr. 25), şi terminînd cu cea de la actul din 24 februarie 1442 (v. doc. nr. 218) —, sînt următoarele: diametru = 7,7 cm, cap de bour cu botul rotunjit, coarnele arcuite înăuntru şi steaua (cu cinci colţuri) între ele, soarele (rozetă cu cinci petale în jurul unei mici calote) şi luna (crai nou) de o parte şi de alta a capului, într-un scut triunghiular cu marginile laterale ovale, înconjurat de şase lobi (cel superior fiind mai arcuit şi formînd o jumătate de cerc), cu cruciuliţe la capete, şi de tot atîtea cîmpuri umplute cu mici pentagoane, iar în jurul emblemei, între două cercuri simple, legenda: <† Печать Їѡ>анна Илиа воевѡдѣ господарѣ Земли Молдав<ской ***>.

EDIŢII: Ghibănescu, *Uricariul*, XVIII, p. 49—52 (text slav, după o copie particulară modernă, şi trad.); idem, *Ispisoace*, I, 1, p. 6—9 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 358—360 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 102 (trad.).

www.dacoromanica.ro

<†>[1] Ѡ(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефан(ъ) воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чиным(ъ) знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, кто <на>[2] нъ оузритъ или его оуслышит(ъ) чтучи, оже тотъ истинны слуга нашъ, Михаилъ Кръстїанеск8лъ, служил(ъ) намъ правою и вѣрною службою. Тѣмъ, мы, видѣвше его прав8ю и вѣрную служб8 до нас(ъ), жаловали есмы его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есмы ему, оу нашеи земли, половина Кръстїанещъ, его част(ъ), съ старимѣ хотаромъ. Тое, ему, оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, и дѣтемъ его, и оунучатом(ъ) его, и праоунучатомъ его, и пращ8ратомъ его и въсему роду его, непорушено николиже, на вѣкы.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писанаго Стефана воеводы, и вѣра боаръ нашиx(ъ): вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Влъчи и дѣтеи его, вѣра пана Журжа Фратовского и дѣтеи его, вѣра пана Негрила дворника и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Стана Бръличa и дѣтеи его, вѣра пана Чурбы и дѣтеи его, вѣра пана Банчула, вѣра пана Думи, вѣра пана Халмажа столника, вѣра пана Албa чашника и вѣра въсѣх(ъ) боаръ нашиxъ молдавскыx(ъ), и великыx(ъ), и малыx(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто будетъ господаръ нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) или ѡт(ъ) нашего племенне или кого <Богъ>[3] изберетъ быти, тотъ що бы не порушил(ъ) нашего данїа, али што бы оутвръдил(ъ) и оукрѣпил(ъ).

А на болшее потвръжденїе тому въсему выше писаному, ве<л>[1]ѣли есмы слуѕѣ нашему в<ѣ>[3]рному, Нѣгоеви погоѳету, писати и прив<ѣсити>[3] нашу печатъ к сему листу нашему.

Оу <Сочa>[3]вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцма ное(мврїа) г.

<Pe verso, însemnare contemporană>: Кръстїенеск; <însemnare din sec. al XVII-lea>: Къръстънещї ѡт Хотин; <altă însemnare, din sec. al XVIII-lea>: Кърстианещи.

<†>[1] Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Mihail Crîstianescul, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, jumătate din Crîstianeşti, partea lui, cu hotarele vechi. Aceasta să-i fie lui uric, cu tot venitul, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Stan Bîrlici şi a copiilor lui, credinţa panului Ciurbă şi a copiilor lui, credinţa panului Banciul, credinţa panului Duma, credinţa panului Halmaj stolnic, credinţa panului Albu ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru, sau pe cine îl va alege <Dumnezeu>[3] să fie,

acela să nu clintească dania noastră, ci să o întărească şi să o împuternicească.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La ⟨Sucea⟩[3]va, în anul 6941 ⟨1433⟩ noiembrie 3.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: Crîstienesc; ⟨însemnare din sec. al XVII-lea⟩: Cîrstîneşti de la Hotin; ⟨altă însemnare, din sec. al XVIII-lea⟩: Cîrstianeşti.

Bibl. Acad., V/95. Orig., perg. (37,5 × 35 cm), pecete atîrnată, pierdută.

Cu o trad., din 1809 aprilie 9, de Costandin spătar, avînd data de zi: 6. O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 20.

O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/123.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, *I*, p. 364—365 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 104—105 (trad.).

---

[1] Rupt.
[2] Omis.
[3] Şters.

119 — 1433 (6941) noiembrie 9, Suceava.

Von Gottes Gnaden, wir, Stefan Woewoda, Hospodar des moldauischen Landes, thun kund mit diesem Brife allen, die in solchen sehen oder ihn hesen hören, wienach dieser unser wahrhafte Diener und Bojarin H⟨er⟩r Danko, Sohn des H⟨er⟩r⟨n⟩ Shursh des Fratowers, un smit redlichem und getreuem Dienste gedient hat. Da wir nun seinen redlichen und getreuen Dienst zu uns gesehen, so haben wir ihn mit unserer besonderen Gnade begnadiget und ihm in unserem Lande gegeben ein Dorf ...[1] namens Mjanouz und 4 Tatarenhöfe (dwora)[2], namentlich: Mateis, Jwaschcos ...[1] mit allen Einkünften ihm, seinen Kindern, seinen Enkeln, seinen Urenkeln, seinen Ururenkeln, und seinem ganzen Geschlechte unverbrüchlich für immer, in Ewigkeit.

Und der Hotar dieses dorfes ist mit all den alten Hotaren, wie solcher von jeher bestanden hat.

Und hiefür ist die Beglaubigung unserer Herr⟨schaft⟩ des obgeschriebenen Stefans Woewodens, und die Begl⟨aubigung⟩ unserer Bojaren: d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Michail und seiner Kinder, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Wlăča u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Dan u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Negril, Hofrichters u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Kupcić u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Unkljat u⟨und⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Domonkusch Truchsessen, u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Stan Bărlić (Brălić)[2] u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩ d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Stan, Schatzmeisters, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Banćul, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Duma, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Mirća, Schatzmeisters, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Halmash, Truchsessen, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Alb, Mundschenks und die Begl⟨aubigung⟩ all unserer Bojaren der grossen und der kleinen.

www.dacoromanica.ro

Und nach unserem Leben, wer Hospodar unseres Landes sein wird entweder von unseren Kindern oder unserem Geschlechte, oder wen immer Gott auserwählen wird, Hospodar zu sein unseres moldauischen Landes, der soll demselben doch unsere Schenkung nicht umstossen, sondern dieselbe bestärken und bekräftigen, denn wir haben es ihm für seinen redlichen und getreuen Dienst zu uns gegeben.

Und zu mehrerer Bekräftigung all des obgeschriebenen haben wir unserem getreuen Diener Năgoe, dem Kanzler, befohlen zu schreiben und unser Siegel beizuhängen diesem unseren Briefe.

Zu Soćaw, im J⟨ahre⟩ 6941 ⟨1433⟩ Nov⟨ember⟩ 9.

Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru, pan Danco, fiul lui pan Giurgiu de la Frătăuţi, ne-a slujit nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, un sat ...[1], anume Mianăuţi, şi 4 curţi de tătari, anume: Matei, Ivaşco ...[1], cu tot venitul, lui, copiilor lui, nepoţilor lui, strănepoţilor lui, răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, nestrămutat niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele vechi, pe unde din veac a existat.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici şi a copiilor lui, credinţa panului Uncliat şi a copiilor lui, credinţa panului Domoncuş stolnic şi a copiilor lui, credinţa panului Stan Bîrlici şi a copiilor lui, credinţa panului Stan vistier, credinţa panului Banciul, credinţa panului Duma, credinţa panului Mircea vistier, credinţa panului Halmaj stolnic, credinţa panului Albu ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al ţării noastre, Moldova, acela să nu strice dania noastră, ci să o întărească şi să o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi.

Şi spre mai mare întărire a tuturor celor de mai sus-scrise, am poruncit credincioasei noastre slugi, Neagoe logofăt, să scrie şi să lege pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6941 ⟨1433⟩ noiembrie 9.

După Wickenhauser, *Woronetz und Putna*, p. 148—149. Trad. după orig., perg., pecete atîrnată; actul se afla în 1886 la M-rea Putna.

O trad. rom., de I. Bogdan, după Wickenhauser, *Woronetz und Putna*, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 22—23.

ALTE EDIŢII: Măzăreanu, *Catastih Putna*, p. 173 (rez., cu numele satului greşit: Frătăuţi, în loc de Mianăuţi); Wickenhauser, *Bocholin*, p. 10 (rez. germ.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 366 (rez. după Măzăreanu) şi p. 367 (trad. rom., după Wickenhauser, *Woronetz und Putna*); *D.I.R.*, A, I, p. 105—106 (trad., după Costăchescu).

[1] Loc gol în textul editat.
[2] Menţiunea lui Wickenhauser.

www.dacoromanica.ro

† М(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода, господаръ Земли Молдавской. Чиним знаменито, ис сѣмъ листом(ъ) нашимъ, кто на нь оузритъ или его оуслышить чтоучи, оже тотъ истинный слоуга нашъ вѣрный, панъ Ходко Костичь, слоужил(ъ) намъ правою и вѣрною слоужбою. Тѣмъ, мы, видѣвши его правою и вѣрноую слоужбоу до нас(ъ), жаловали есмы его особною м(и)л(о)стїю и дали есми емоу, оу нашей земли, села на Боро[воро]нѣ, на имѧ Анноушчинь дворь, и Хоуецѣны, и Синещи, близь Верешчѣка, и Глодѣне, где ест(ъ) Нѣнчюл(ъ) жюде, и млинъ на Серетѣ, где ест(ъ) Хоуецъ. Тое въсе що бы имъ оурикъ, и женѣ его, Басютцѣ, и дѣтемъ ихъ, и оуноучѧтомъ ихъ, и Въсоутчини братїамъ и праоуноучѧтомъ ихъ, непороушено николиже, на вѣкы.

А хотаръ тѣмъ селомъ да боудетъ по старимъ хотари, коуда ѡживали из вѣка.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаг(о) Стефана воеводы, и вѣра боѧръ наших(ъ): вѣра пана Михаила и дѣти его, вѣра пана Кр(ъ)стѣ и дѣтей его, вѣра пана Негрила дворника, вѣра пана Дана и дѣтїи его, вѣра пана Оуклѧты, вѣра пана Петра Хоудича, вѣра пана Банчюла и вѣра брата его, Щефоула, вѣра пана Хъмажа[1], вѣра пана Алба чашника, вѣра пана ..... [2] ключника и вѣра въсѣхъ боѧръ наших(ъ) мольдавскых(ъ), и великых(ъ), и малыхъ.

А по нашемъ животѣ, кто боудетъ господаръ земли нашей, или ѡт(ъ) дѣтей нашихъ или ѡт(ъ) нашего племене или боуд(и) кто боудетъ господаръ земли нашей, ѡт(ъ) дѣтей нашихъ или ѡт(ъ) нашего племене или боуд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ што бы имъ не пороушилъ нашего даниа [или боуд(и), кто кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ што бы имъ не пороушилъ нашего даанїа], али што бы имъ оутвръдил(ъ) и оукрѣпилъ заноуже дали есмы емоу за правою и за вѣрноую слоужбоу.

А на болшее потвръжденїе томоу въсемоу выше писанномоу, велѣли есмы нашемоу вѣрномоу паноу, Нѣгоеви логоѳетоу[3], писати и привѣсити нашоу печатъ к семоу листоу нашемоу.

А писа Дончъ граматикъ, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцма но(е)в(рїа) ѕї.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, pan Hodco Costici, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebită milă şi i-am dat, în ţara noastră, satele pe Vorona, anume: curtea Anuşcăi, şi Hueţeni, şi Sineşti, lîngă Vereşceac, şi Glodeni, unde este jude Nenciul, şi moara pe Siret, unde este Hueţ. Toate acestea să le fie lor uric, şi femeii sale, Vasiutca, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi fraţilor Vasutcăi şi strănepoţilor lor, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Cristea şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă vornic, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Banciul şi credinţa fratelui său, Şteful, credinţa panului Hămaj[1], credinţa panului Albu ceaşnic, credinţa panului ... [2] cliucinic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

www.dacoromanica.ro

Iar după viaţa noastră, cine va di domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau oricine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din neamul nostru sau oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, [sau oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră] ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreaptă şi pentru credincioasă slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosnlui nostru pan, Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

Şi a scris Donciu gramatic, la Suceava, în anul 6941 ⟨1433⟩ noiembrie 16.

După Costăchescu, *Doc.*, II, p. 594. Text slav după orig., perg., pecete atîrnată, pierdută; actul se afla în posesia editorului.

Cu trad. edit., *ibidem*, p. 595. O trad. din sec. al XVIII-lea, fără autor, la Bibl. Acad., CXCVIII/210, şi o copie, de I. Bogdan, după Iorga (v. EDIŢII), ibidem, ms. nr. 5 232, f. 24. O copie, din 1818, de Theodor Gaşparovici diac, după o trad. veche incompletă, la Arh. St. Iaşi, CCCXXXIX/1 (Cond. de doc. a Mitropoliei Moldovei), p. 663.

ALTE EDIŢII: Iorga, *St. şi doc.*, V, p. 79 (rez., după trad. din sec. al XVIII-lea), şi VII, p. 72 (rez., după orig.); Ghibănescu, *Surete*, XXII, p. 91 (copia din 1818); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 369 (rez. după orig., după Iorga); *D.I.R.*, A, I, p. 106 (trad., după Costăchescu, *Doc.*, II).

---

[1] Aşa în textul editat; în celelalte documente: „Hălmaj".
[2] Numele clucerului lipseşte în textul editat.
[3] Aşa în orig. (nota lui M. Costăchescu).

121 — 1433 (6941) decembrie 14.

6941 ⟨1433⟩ dechemvrie 14.

Ispisoc a domnului Ştefan voievod, prin cari faci danii lui Micle, Răusănii, pe Jîjiia, undi esti casa lui, şi, pe Bîrlad, Micodanii, anumi Dănuţa şi la Locurile Gemenie.

Arh. St. Iaşi, Anaforale, nr. 72, f. 58 r. Rez. din 1843 noiembrie 9.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 373 (rez.); *D.I.R.*, A,I, p. 107 (rez., după Costăchescu).

122 — ⟨1433—1434; 1444—1446⟩ decembrie 19, Suceava.

† Стефан(ъ) воевод(а), б(о)жїею м(и)л(о)стию, господаръ Земли Молдавскои. Пишем(ъ) въсѣм(ъ) и шолтузем(ъ) и пръгарем(ъ) ѡт(ъ) въсѣх(ъ) търгох(ъ) що, их(ъ), сут(ъ) оу нашеи земли. Тут(ъ), к нам(ъ), пришли брашовѣни и жалуют(ъ) аже не лиште их(ъ) продавати свои търговли друбныи, крамаре, как(ъ) продали при нашег(о) родителѣ.

Про тож(е), ѡт(ъ) сего часа, що бы есте не становили их(ъ), але да сут(ъ) волныи и слободны продавати и свои крамарїа как(ъ) било имъ закон(ъ) при нашего родителѣ, при Ѡлеѯандра воеводы. И теперъ також(е) да держат(ъ), а никто нигде да не смѣетъ ихъ становити, при нашеи казни.

Пис(а) оу Соч(а)вѣ, дек(еврїа) ѳї.

⟨Pe verso⟩: Litera Stephani waywodae mandans ut homines de terra Barcensi libere passint vendere res suas, sine impedimento.

www.dacoromanica.ro

† Ştefan voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Ţării Moldovei. Scriem tuturor şoltuzilor şi pîrgarilor din toate tîrgurile care sînt în ţara noastră. Aici, la noi, au venit braşovenii şi se jeluiesc că nu-i lăsaţi să vîndă mărfurile lor mărunte, mărunţişurile, cum au vîndut în vremea părintelui nostru.

De aceea, din acest ceas, voi să nu-i opriţi, ci să fie volnici şi slobozi să vîndă şi mărunţişurile cum le-a fost legea în vremea părintelui nostru, în vremea lui Alexandru voievod. Şi acum la fel să se ţină şi nimeni nicăieri să nu îndrăznească a-i opri, sub pedeapsa noastră.

Scris la Suceava, decembrie 19.

⟨Pe verso⟩: Scrisoarea lui Ştefan voievod cerînd ca oamenii din Ţara Bîrsei să treacă slobod să-şi vîndă mărfurile lor, fără nici o piedică.

Arh. St. Braşov, Fond Primăria Braşov, Colecţia Stenner, I/434. Orig., hîrtie (9 ×22 cm), pecete mică aplicată, cu legenda: † Печать Стефана воеводы.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XIX/7.

Datat în cele două domnii ale lui Ştefan voievod după intitulaţie şi loc de emitere. Anul 1443 a fost exclus, deoarece împrejurările politice de la sfîrşitul lui nu justifică o poruncă domnească de acest fel. Pentru diferitele datări ale acestui doc., v. EDIŢII şi Şimanschi, *Precizări*, p. 70.

EDIŢII: Bogdan, *Doc. Braşov*, p. 19—20 (text slav şi trad., cu data de an: 1435 — 1447); Nicolaescu, *Doc. slav.-rom.*, p. 91—92 (text slav şi trad., cu data de an: 1435—1443); Tocilescu, *534 doc.*, p. 488 (text slav şi trad., fără dată de an); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 694—695 (text slav şi trad., cu data de an: circa 1435).

123 — 1434 (6942).

... Un uric ... de la Ştefan voievod, din let 6942 ⟨1434⟩ ... cari sate sînt scrisă anumi în uric, sat pi Cobîle, la Movile[1], parte lui Costin, şi, piste Prut, Paremnicovul[2] şi dvorişte lui Rosomacin[3].

Arh. St. Iaşi, XL/22. Menţ. într-o hotărîre domnească din 1729 (7238) septembrie 12.

Aceeaşi menţ., într-un perilipsis de documente ale satului Păuleşti, pe Prut, ţ. Fălciu, numit ulterior Lunca Banului, din 1809 decembrie, ibidem, CDLVIII/74 (orig.) şi XXIV/34 (copie), şi într-o carte de judecată a divanului, cu aceeaşi dată, ibidem, CDLXII/36 (orig.) şi XXXVIII/57 (copie). Două menţ., într-o carte de judecată din 1810 februarie 12, unde uricul este adus pentru locul Ciortova, peste Prut, ţinutul Fălciu, ibidem, XXIX/19 şi XXXVII/2.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 151 (rez. din 1729, din *Ms. surete*, XVIII, p. 520); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 399 (rez., după Ghibănescu, *Ms. Surete*); *D.I.R.*, A, I, p. 107 (rez., după Costăchescu).

---

[1] În toate doc. din secolele următoare: Movilă.
[2] Probabil, lectură greşită, pentru „Derenice".
[3] „a lui Rosomac".

124 — 1434 (6942) ianuarie 29, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинымъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, кто на нъ оузритъ ли его оуслышитъ чтучи, оже тотъ истинны слуга и болѧринъ нашъ вѣрны, панъ Блажь, с ужилъ с(вѧ)топочившомu ѡ(тъ)цu нашемu правою и вѣрною слѵжбою,

www.dacoromanica.ro

а д(ь)нес(ъ) слѵжит(ъ) намъ правою и вѣрною слѵжбою. Тѣмъ, мы, видѣвше его правѵю и вѣрнѵю слѵжбѵ до нас(ъ), жаловали есмы его ѡсовною нашею м(и)л(о)стїю и дали есмы емѵ, оу нашеи земли, села на Краснои, на имѧ: Рошїѡри, где ест(ъ) Негрило, и, пониже, под(ъ) лѣсомъ, где ест(ъ) Павелъ Блъгарин(ъ), и селище Мырлеково и где ест(ъ) Мик(ъ) Рѵптѵра. Тое въсе, емѵ, оурикъ, съ въсѣм(ъ) доходомъ, и братїамъ его, панѵ Домонкѵшꙋ столникѵ и Ꙗкобꙋ, и дѣтемъ их(ъ), и оунѵчѧтомъ их(ъ), и праоунѵчѧтомъ их(ъ), и прапрѵрѧтомъ их(ъ) и въсемѵ родѵ их(ъ), непорѵшено николиже, на вѣкы.

Ѧ хотаръ тѣм(ъ) селомъ, по старомѵ хотарѵ, кѵда ѡживали из вѣка.

Ѧ на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Стефана воеводы, и вѣра боѧръ наших(ъ): вѣра пана Михаила и дѣтеи его, вѣра пана Блъчи и дѣтеи его, вѣра пана Кѵпчича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Жѵржа Фратовского и дѣтеи его, вѣра пана Кръсти и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаїѧ и дѣтеи его, вѣра пана Негрила и дѣтеи его, вѣра пана Оунклѧти и дѣтеи его, вѣра пана Петра Хѵдича и дѣтеи его, вѣра пана Банчѵла, вѣра пана Дѵми, вѣра пана Мирчи вистїарника, вѣра пана Ѧлба чашника и вѣра въсѣх(ъ) боѧръ наших(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

Ѧ по нашемъ <живот>[1]ѣ, кто бѵдетъ господаръ нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене и<ли кого Богъ изберетъ господаре>[1]-мъ быти, тотъ што бы не порѵшил(ъ) нашего данїа, али што бы оутвръ<ди>[1]л(ъ) <и оукрѣпилъ, заиѵже дали есмы емѵ>[2] за его правѵю и вѣрѵю <слѵжбѵ>[3].

Ѧ на болшее потвръжденїе томѵ въ<семѵ выше писанномѵ>[2], велѣли есмы слꙋꙃѣ нашемѵ вѣрномѵ, Нѣгоеви логоѳетѵ, писати и привѣсити на<шѵ печа>[2]тъ к семѵ листѵ нашемѵ.

Оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ꙅцмв ген(арїа) кѳ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru credincios, pan Blaj, a slujit sfîntrăposatului părintelui nostru cu dreaptă şi credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, satele pe Crasna, anume: Roşiori, unde este Negrilă, şi, mai jos, sub pădure, unde este Pavel Bulgarul, şi seliştea lui Mîrlec şi unde este Mic Ruptura. Toate acestea să-i fie lui uric, cu tot venitul, şi fraţilor lui, pan Domoncuş stolnic şi Iacob, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Mihail şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Cîrstea şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat şi a copiilor lui, credinţa panului Petru Hudici şi a copiilor lui, credinţa panului Banciul, credinţa panului Duma, credinţa panului Mircea vistier, credinţa panului Albu ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau <pe cine îl va alege Dumnezeu>[1] să fie

www.dacoromanica.ro

domn, acela să nu clintească dania noastră, ci să o întărească ⟨şi să o împuternicească, pentru că i-am dat⟩[2] pentru dreapta şi credincioasa lui ⟨slujbă⟩[3].

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor ⟨mai sus-scrise⟩[2], am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6942 ⟨1434⟩ ianuarie 29.

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 119. Orig., perg. (27,5 × 33,5 cm), rupt la o îndoitură, pecete atîrnată, stricată.

O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/124. Două copii, de I. Bogdan, una după orig., la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 38—39, şi alta, după o trad. din 1728 martie 5, ibidem, f. 40.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 174—175 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A., I, p. 107—108 (trad.).

---

[1] Rupt.
[2] Rupt şi şters.
[3] Şters.

125 — 1434 (6942) ianuarie 29, ⟨Suceava⟩.

6942 ⟨1434⟩ ghenari 29.

Ispisoc de la domnul Ştefan voievod, cu tălmăcire lui, întăritori slugii sali Gruban pe satile lîngă Bîrlad: Şuşneştii, undi eşti Ştefan, şi Tămaşul şi, pe din sus, Cărăpciuneştii, şi, pe Cracovăţ, (lipsă)[1] săliştia lui Mihai Bărbosul.

Arh. St. Iaşi, Anaforale, nr. 31, f. 108 r. Rezumat din 1840 iunie 28.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 379 (rez.); *D.I.R.*, A, I, p. 108 (rez., după Costăchescu).

---

[1] Menţiunea traducătorului.

126 — 1434 (6942) februarie 10, Suceava.

Von Gottes Gnaden, wir, Stefan Woewoda, Hospodar des moldauischen Landes, thun kund mit diesem Briefe allen, die in solchen sehen oder ihn lesen hören, wienach dieser unser wahrhafte Diener Grosă uns treu gedient hat. Da wir nun seinen treuen Dienst gegen uns gesehen, so haben wir ihn mit unserer besonderen Gnade begnädiget und ihm in unserem Lande ein Dorf namens Klićkoiuzi gegeben, damit es eine Handveste sei mit allen Einkünften, ihm, seinen Kindern, seinem Bruder Michail und ihren Kindern, ihren Enkeln, ihren Urenkeln, ihren Ururenkeln und ihrem ganzen Geschlechte (rodu)[1] unverbrüchlich für immer, in Ewigkeit.

Und der Hotar dieses Dorfes soll der nach dem alten Hotar sein.

Und hiefür ist die Beglaubigung unserer Herrschaft des obgeschriebenen Stefan Woewoden und die Begl⟨aubigung⟩ unserer Bojaren: d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Wlăća und seiner Kinder, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Kupcić, Hofrichters, u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Shursh des Fratowers u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩

www.dacoromanica.ro

B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Krăsti u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Dan u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Jsaia u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Unkljat u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Peter Chudić u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Ćurba u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ Kinder⟩; d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Banćul, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Duma, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Mirća, Schassmeisters, d⟨ie⟩ B⟨egalaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Bogdan, Truchsessen, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Alb, Mundschänks, und die Beglaub⟨igung⟩ all unserer Bojaren der grossen und der kleinen.

Und nach unserem Leben, wer Hospodar unseres Landes sein wird entweder von unseren Kindern oder unserem Geschlechte, oder wen immer Gott auserwählen wird, Hospodar zu sein unseres moldauischen Landes, der soll demselben doch unsere Schenkung nicht umstossen, sondern dieselbe bestärken und bekräftigen, denn wir haben es ihm für seinen redlichen und getreuen Dienst zu uns gegeben.

Und zu mehrerer Bekräftigung all des obgeschriebenen haben wir unserem getreuen[2] Diener Nêgoe, Kanzler, befohlen zu schreiben und unser Siegel Beizuhängen diesem unsern Briefe.

Zu Soćaw, im J⟨ahre⟩ 6942 ⟨1434⟩ Horn⟨ung⟩ 10.

Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Groza, ne-a slujit cu credinţă. De aceea, noi, văzînd credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat lui, în ţara noastră, un sat, anume Clicicăiuţi, să-i fie lui uric, cu tot venitul, lui, copiilor lui, fratelui său, Mihail, şi copiilor lor, nepoţilor lor, strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului neam al lor, nestricat niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie după vechiul hotar.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Crístea şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Uncliat şi a copiilor lui, credinţa panului Petru Hudici şi a copiilor lui, credinţa panului Ciurbă şi a copiilor lui, credinţa panului Banciul, credinţa panului Duma, credinţa panului Mircea vistiernic, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Albu ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine Dumnezeu îl va alege să fie domn al ţării noastre, Moldova, acela să nu strice dania noastră ci să o întărească şi să o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar spre mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe logofăt, să scrie şi să lege pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6942 ⟨1434⟩ februarie 10.

După Wickenhauser, *Woronetz und Putna*, p. 149. Trad. după orig., perg., pecete atîrnată; actul se afla în 1886 la M-rea Putna.

O trad. rom., de I. Bogdan, după Wickenhauser, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 41.

www.dacoromanica.ro

ALTE EDIŢII: Măzăreanu, *Catastih Putna*, p. 194 (rez.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 380—381 (trad. rom., după Wickenhauser); *D.I.R.*, A, I, p. 108—109 (trad., după Costăchescu).

---

[1] Aşa în textul editat de Wickenhauser.
[2] De la „der grossen und der kleinen" pînă la „getreuen" intregit, potrivit indicaţiei lui Wickenhauser, după documentul din 1433 (6941) noiembrie 9 (v. în acest volum doc. nr. 119).

127 ⟨1434—1435; 1444—1447⟩ martie 5, Suceava.

† Стефанъ воевода, б(о)жїею м(н)л(о)стїю г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. Пишем(ъ) въсѣмъ боıаромъ, и дворником(ъ), и шолтузомъ и пръгаремъ, и жудемъ, и ватаманомъ и въсему посполству: варе кто имаетъ должника оу Брашовѣ, що вы ни единъ залогъ не оузѧлъ на торговчѧны ѡт(ъ) Брашова, раздѣ[1] коли познаетъ своего длъжника лицемъ, тогди имаетъ заплатити тот(ъ) истинныи должник(ъ). А кто своего должника лицем(ъ) <позналъ>[2], а оусхочет(ъ) права жадати ѡ своемъ долгу, що вы пошол(ъ) до Брашова, та що бы оучинили имъ право рѧдци Брашовстїи на его должника. А брашовѣномъ кто будет(ъ) що оузѧлъ безъ их(ъ) права, щож(е) из давна имаютъ у земли г(оспод)ства ми, що бысте имъ воротили въсѣ до нити, що бы не пришли болше жаловати.

А кто не боудет(ъ) послушенъ нашему повелѣнїю и запису, тот(ъ) имаетъ быти под(ъ) великои казни г(оспод)ства ми.

Пис(а) оу Сочавѣ, мар(та) є҃.

⟨Pe verso⟩: Litera sonans ut quilibet Moldauiensis habens debitores în medio Barcensium sua debita extorqueat coram judicibus Barcensium, de quibus sibi plena justicia imperaretur, nam debitores bonis, de quibus satisfaciant, omnibus careant.

† Ştefan voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Ţării Moldovei. Scriem tuturor boierilor, şi vornicilor, şi şoltuzilor şi pîrgarilor, şi juzilor, şi vătămanilor şi la tot poporul: oricine are datornic la Braşov să nu ia nici un zălog de la tîrgoveţii din Braşov, afară numai de cînd va cunoaşte pe datornicul său de faţă, atunci să aibă a plăti acel adevărat datornic. Iar cine ⟨a recunoscut⟩[2] pe datornicul său de faţă şi voieşte să i se facă dreptate pentru datoria lui, să meargă la Braşov ca să-i facă acolo dreptate dregătorii braşoveni împotriva datornicului său. Iar cine va lua ceva braşovenilor fără dreptul lor, pe care din vechime îl au în ţara domniei mele, să le întoarcă totul pînă la un fir de aţă, pentru ca să nu vină spre a se jelui mai mult.

Iar cine nu va fi ascultător poruncii şi scrisorii noastre, acela să fie sub marea pedeapsă a domniei mele.

Scris la Suceava, martie 5.

⟨Pe verso⟩: Scrisoare ce spune că oricare dintre moldoveni are datornici în oraşul Braşovului să-şi scoată datoriile sale în faţa juzilor Braşovului de la care să-şi ceară deplină dreptate, ca să se ia datornicilor toate bunurile cu care să plătească.

Arh. St. Braşov, Fond Primăria Braşov, Colecţia Stenner, I/432. Orig., hîrtie (10 × 22,5 cm), pecete mică aplicată, cu legenda: † Печать Стефана воеводы.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XIX/6. Alte foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/221, a — d.

www.dacoromanica.ro

Datat în cele două domnii ale lui Ştefan voievod, după intitulaţie şi după locul de emitere. Anul 1443 a fost exclus, deoarece la 6 martie domnul se afla la Neamţ (v. doc. nr. 225). Pentru diferitele datări ale acestui doc., v. EDIŢII şi Şimanschi, *Precizări*, p. 70.

EDIŢII: Bogdan, *Doc. Braşov*, p. 18—19 (text slav şi trad., cu data de an: 1435—1447); Nicolaescu, *Doc. slav.-rom.*, p. 94—95 (text slav şi trad., cu data de an: cca 1443—1447); Tocilescu, *534 doc.*, p. 487—488 (text slav şi trad., fără dată de an); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 692—693 (text slav şi trad., cu data de an: cca 1435).

---

[1] În loc de рдзвѣ.
[2] Omis.

128 — 1434 (6942) aprilie 24, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, исѣмъ листомъ нашимъ, всѣмъ кто на нъ оузритъ или его услышитъ чтоучи, оже тотъ истинны попъ нашъ, Юга, слоужилъ прѣжде с(вѧ)топочившомоу w(ть)цу нашемоу правою и вѣрною слоужбою, и д(ь)нес(ъ) слоужитъ намъ право и вѣрно. Тѣмъ, мы, видѣвши его правою и вѣрною слоужбою до нас(ъ), жаловали есми его wсобною нашею м(и)л(о)стїю и потвердили есми емоу правовѣрное его выислоуженїе и дали есми емоу, оу нашеи земли, села на имѧ: Боучоумѣни, где моу е домъ, и, на Тоутовѣ, двѣ села, где ест(ъ) Микла wт(ъ) Бахноу и где ест(ъ) Баланъ wт(ъ) Стрымба, и едно мѣсто wт(ъ) поустини, на Баши, ниже гребли Балицовы, и, на Подраѕѣ, селище Ѡцелово. Тое все що бы емоу оурикъ, съ всѣмъ доходомъ, и дѣтемъ его, и оуноучатомъ его, и праоуноучатомъ его, и прашоурѧтомъ его и всемоу родоу его, непороушено николиже, на вѣки.

Ꙗ хотаръ тѣмъ селомъ, съ всѣми старыми хотари, коуды из вѣка wживали. Ꙗ хотаръ селищи и поустини, колко възмогоутъ wживати два села досытъ[1].

Ꙗ на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Стефана воеводы, и вѣра боꙗръ наших(ъ): вѣра пана Былчи и дѣтеи его, вѣра пана Кръсти и дѣтеи его, вѣра пана Коупчича дворника, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаїа и дѧтеи его, вѣра пана Оунклѣти и дѣтеи его, вѣра пана Негрила и дѣтеи его, вѣра пана Петра Хоудича и дѣтеи его, вѣра пана Стана Бръличa и дѣтеи его, вѣра пана Мирча вистїарника, вѣра пана Баичоула и брата его, пана Шефоула, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчоула, вѣра пана Доумы Чръного, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Ꙗлба чашника, вѣра пана Дїениша спътарѣ и вѣра всѣх(ъ) боꙗръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

Ꙗ по нашемъ животѣ, кто боудет(ъ) господаръ нашеи земли, wт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или wт(ъ) братїи наших(ъ) или кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тот(ъ) што бы имъ не пороушилъ нашего даанїа, али што бы оутвердил(ъ) и оукрѣпилъ занюже дали есми емоу за его правоую и за вѣрноую его слоужбоу.

Ꙗ на болшее потвержденїе томоу всемоу выше писаномоу, велѣли есми слоузѣ нашемоу вѣрномоу, паноу Нѣгоеви логоѳетоу, писати и привѣсити нашоу печатъ к семоу листоу нашемоу.

Пис(а) Оанча, оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмв април(їа) кд.

⟨Pe partea îndoită a pergamentului, însemnare contemporană⟩: Поп(ъ) Юга.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat popă al nostru, Iuga, a slujit mai înainte sfîntrăposatului părintelui nostru cu dreaptă şi credincioasă slujbă, şi

www.dacoromanica.ro

astăzi ne slujeşte nouă drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am întărit dreptcredincioasa lui vislujenie şi i-am dat, în ţara noastră, satele anume: Buciumeni, unde îi este casa, şi, pe Tutova, două sate, unde este Miclea din Bahnă şi unde este Balan din Strîmba, şi un loc din pustie, pe Başeu, mai jos de iazul lui Baliţă, şi, pe Podraga, seliştea lui Oţel. Toate acestea să le fie lor uric, cu tot venitul, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul seliştii şi al pustiei să fie cît vor putea să folosească două sate îndestul.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă şi a copiilor lui, credinţa panului Petru Hudici şi a copiilor lui, credinţa panului Stan Bîrlici şi a copiilor lui, credinţa panului Mircea vistier, credinţa panului Banciul şi a fratelui său, pan Şteful, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Albu ceaşnic, credinţa panului Dieniş spătar şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să o întărească şi să o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi pentru credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Oancea, la Suceava, în anul 6942[1] ⟨1434⟩ aprilie 24.

⟨Pe partea îndoită a pergamentului, însemnare contemporană⟩: Popa Iuga.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 321.

Orig., perg. (37,5 × 35 cm), pecete atîrnată, parţial deteriorată, cu legenda: † ⟨Пєча⟩ ь Їѡ Стєфана воєвωдъ господаръ Земли Молда⟨вскои⟩ ***.

Trei foto., la Bibl. Acad., Fotografii, X/9, XXIII/32 şi XLVIII/44, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 51—52. Altă foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/18. O foto., puţin lizibilă, după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/125.

Această pecete, prima dintre cele provenind de la documentele interne ale domniei lui Ştefan voievod din anii 1433—1435, reprezintă amprenta celui dintîi tipar sigilar folosit în cancelaria noului domn. Elementele sale distinctive, avîndu-se în vedere întreaga serie a imprimărilor existente, sînt următoarele: diametru = 7,7 cm, cap de bour cu botul rotunjit, coarnele arcuite înăuntru (aproape îmbinate) şi steaua (cu cinci colţuri) între ele, soarele (rozetă cu cinci petale în jurul unei mici calote) şi luna (crai nou) de o parte şi de alta a capului, într-un scut triunghiular cu marginile laterale arcuite, înconjurat de şase lobi (cel inferior fiind uşor asimetric faţă de vîrful scutului) cu cruciuliţe la capete şi de tot atîtea cîmpuri umplute cu mici pentagoane, iar în jurul emblemei, între două cercuri simple, legenda menţionată.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 463 (facs.); Kałužniacki, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, p. 852—853 (text slav şi trad. lat.); Ghibănescu, *Uricariul*, XVIII, p. 4—7 (text slav, după foto., şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 382—384 (text slav şi trad.); *D.I.R.* A, I, p. 109—110 (trad.).

---

[1] ѳ, făcut peste є.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Знаемо чинимъ, ис сѣмъ листомь нашим(ъ), оусѣмъ кто на н(ъ) оузрит(ъ) или его оуслъшитъ чтꙋчи, оже тот(ъ) истинныи молебникъ нашъ, поп(ъ) Юга слꙋжил(ъ) прѣжде с(вѧ)топочившомоу ѡ(ть)цоу нашемꙋ право и вѣрно, а д(ь)нес(ъ) слꙋжит(ъ) намъ право и вѣрно. Тѣм(ъ), мы, видѣвши ег(о) правоую и вѣрноую слꙋжбоую до нас(ъ), жаловали есми его и особною нашею м(и)л(о)стїю и потвердили есми емоу, ꙋ нашеи земли, оу Молдавскои, даанїа нашего ѡ(ть)цѣ, села на имѣ: Боучюмѣни, где ест(ъ) домъ его, а дроугое пониже тог(о), Митещи, где ест(ъ) Микоула жꙋде, третое на Шимоузѣ, Чорсъчещи, четвертое повыше Боучюмѣни, на имѣ Радешани, и, на верх(ъ) Любанѣ, Мънзаци, и, на оусти Стоуденца, Темешещи, ѡбѣ части жꙋдечїе, и Стримбѣ с верха до ꙋстїа, що мочї имет(ъ) собѣ ѡсадити, и, на Тоутовѣ, Лълещи и Хълмьжещи, и, на верх(ъ) Стражницѣ, где ест(ъ) жꙋде Михаю. Тое въсе що бы емоу, ѡт(ъ) нас(ъ), оурик(ъ), съ въсѣмь доходомъ, емоу, и дѣтемъ его, и оуноучатомъ его, и прѣоуноучѧтомъ его, и прѣщоурѣтомъ его и въсемоу родоу его иаи блнжнемоу, непорꙋшено ниволиже, на вѣкы.

А хотаръ тѣмъ седамъ, по ꙋсими своими старими хотари, коуда из вѣка ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, въıше писаннаго Стефана[1] воеводы, и вѣра боѧръ наших(ъ): вѣра пана Бълчи и дѣтеи его, вѣра пана Кр(ъ)сти и дѣтеи его, вѣра пана Кꙋпчича дворника, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаїѧ и дѣтеи его, вѣра пана Оунклѣти и дѣтеи его, вѣра пана Негрила и дѣтеи его, вѣра пана Петра Хꙋдича и дѣтеи его, вѣра пана Стана Бръличa и дѣтеи его, вѣра пана Мирчи вистиѧрника, вѣра пана Банчюла и брата его, пана Щефꙋла, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчюла, вѣра пана Дꙋмы Чорного, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Алба чашника, вѣра пана Дїениша спатарѣ и вѣра въсѣх(ъ) боѧръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто боудет(ъ) господаръ нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) братїи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашег(о) племене, бꙋд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тоть що бы емоу не пороушилъ нашего данїа, али що бы имъ оутвердилъ и оукрѣпилъ занꙋж(е) есми дали емꙋ за его правоую и вѣрноую слꙋжбоу.

А на болшее потвержденїе томоу въсемꙋ выше писанномꙋ, велѣли есми слоуѕѣ нашемꙋ вѣрномꙋ, Нѣгоеви логоѳетоу, писати и привѣсити нашꙋ печат(ъ) к(ъ) семоу листоу нашемоу.

Пис(а) Гедеѡн(ъ) дїѧк(ъ), оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ×<ѕ>[2]цмв април(їа) кд.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat rugător al nostru, popa Iuga, a slujit mai înainte sfîntrăposatului părintelui nostru drept şi credincios, iar astăzi ne slujeşte nouă drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am întărit, în ţara noastră, în Moldova, dania părintelui nostru, satele anume: Buciumeni, unde este casa lui, iar altul mai jos de acesta, Miteşti, unde este jude Micula. al treilea pe Şimuz, Ciorsăceşti, al patrulea mai sus de Buciumeni, anume Radeşani, şi, la obîrşia Liubanei, Mînzaţi, şi, la gura Studeneţului, Temeşeşti, amîndouă părţile de judecie, şi Strîmba, de la obîrşie pînă la gură, cît va putea să-şi întemeieze, şi, pe Tutova, Lăleşti şi Hălmăgeşti, şi, la obîrşia Strajnicului, unde este jude Mihaiu. Toate acestea să-i fie, de la noi, uric, cu

www.dacoromanica.ro

tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului său neam cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă şi a copiilor lui, credinţa panului Petru Hudici şi a copiilor lui, credinţa panului Stan Bîrlici şi a copiilor lui, credinţa panului Mircea vistier, credinţa panului Banciul şi a fratelui său, pan Şteful, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Albu ceaşnic, credinţa panului Dieniş spătar şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu-i clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Ghedeon diac, la Suceava, în anul 6942 ⟨1434⟩ aprilie 24.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 322. Orig., perg. (23 × 38,5 cm), pecete atîrnată, deteriorată, cu legenda: <† Печать Їω> Стефана воевода господарь Земли Молдавской ***.

Trei foto., la Bibl. Acad., Fotografii, X/10, XXIII/31 şi XLVIII/37, şi o copie, de I. Bogdan, *ibidem*, ms. nr. 5 232, f. 53—54. Altă foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/19. O foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/126.

EDIŢII: Уляницкій, *Матеріалы*, p. 42 (text slav prescurtat); Kałužniacki, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, p. 853—855 (text slav şi trad. lat.); Ghibănescu, *Uricariul*, XVIII, p. 8—12 (text slav, după foto., şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 386—388 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 110—111 (trad.).

---

[1] є, adăugat deasupra rîndului.
[2] În tăietura pentru şnur.

130 — 1434 (6942) mai 25, Iaşi.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїєю, мы, Стефанъ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, исамъ листом(ъ) нашим(ъ), въсамъ кто на нъ оузрит(ъ) или его ѹслышит(ъ) чтѹчи, ѡже тот(ъ) истинныи попъ Иѡилъ дали есми емѹ єдинѹ поустыню, на Кырлигътѹри, где ест(ъ) кырница близъ Балосина, черес(ъ) Днѣпъ, що бы оучинет(ъ) собѣ монастиръ. Тое що бы емѵ на вѣкы, такожде и с(ы)нѹ его, Жѹржеви, и дѣтем(ъ) его и въсамъ родом(ъ) его, на вѣкы, недвиженно. И под(ъ) оурикъ що быхом(ъ) тот(ъ) монастир(ъ) не дали иномѹ никомоу, на вѣкы.

www.dacoromanica.ro

Ѧ на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми и вѣра въсѣхъ боѩръ молдавскых(ъ), великых(ъ) и малых(ъ).

Писа Костѧ, оу Ӕскомъ Тыргꙋ, в(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦМВ маи КЄ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că i-am dat acestui adevărat popă Ioil o pustie, la Cîrligătură, unde este fîntîna de lîngă Balosin, peste Diba, să-şi facă mănăstire. Aceasta să-i fie lui în veci, de asemenea şi fiului său, Giurgiu, şi copiilor lui şi întregului său neam în veci nemişcat. Şi sub uric să nu dăm această mănăstire altuia nimănui, în veci.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele şi credinţa tuturor boierilor moldoveni, mari şi mici.

A scris Costea, în Tîrgul Iaşilor, la anul 6942 ⟨1434⟩ mai 25.

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 120. Orig., perg. (17,5 × 17 cm), peccte mică atîrnată, cu legenda: <Пєч>ать Стєфана воєвод<ы>. Cu o trad., din 1796 iulie 12, de Andrei Tălmaci căpitan.

O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/127. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 55.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 391 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 111 (trad.).

131 — 1434 (6942) iunie 26, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода, господаръ Земли Молдавской. Чинимъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, кто на нъ оуѕритъ или его ѵслышитъ чтѵчи, оже произволи г(оспод)ство ми добрымъ нашимъ оумисломъ и оучинихмо за наше здравїе и за д(ѵ)шїе с(вѧ)топочившїих(ъ) родителъ наших(ъ) и дали есми Монастирю ѡт(ъ) Полѣни три челѧд(ъ) циганскы, на имѧ: Славъ Хрълов ѣнъ, и Косте, Чрънїнславовъ зѧтъ, и Микоулицѣ, да бѵдѵтъ томѵ прѣд(ъ) реч(е)нномѵ монастирю непорѵшени, съ всѣмъ доходомъ, на вѣки.

Ѧ на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми и вѣра боѩръ г(оспод)ства ми всѣх(ъ) и великых(ъ), и малых(ъ).

Писалъ Оанча граматит(ъ)[1], оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦМВ юнїа, въ КЅ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a voit domnia mea cu cugetul nostru bun şi am făcut pentru sănătatea noastră şi pentru sufletul sfînträposaţilor noştri părinţi şi am dat Mănăstirii din Poiană trei sălaşe de ţigani, anume: Slav Hîrlovean, şi Coste, ginerele lui Cernislav, şi Miculiţea, să fie acestei mănăstiri mai înainte zise neclintit, cu tot venitul, în veci.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele şi credinţa tuturor boierilor domniei mele, şi mari, şi mici.

A scris Oancea gramatic, la Suceava, în anul 6942 ⟨1434⟩ iunie, în 26.

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 121. Orig., perg. (21 × 14,5 cm), pecete mică atîrnată, cu legenda: Пє<чать Стєфа>на воєводы. Cu o trad., din 1796 iunie 29, de Andrei Tălmaciu căpitan.

Două foto., la Bibl. Acad., XXIII/33 şi LXXVIII/7, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 56. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/128.

www.dacoromanica.ro

EDIŢII: J. Bogdan, *Album*, nr. 27 (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 464 (facs.); D. P. Bogdan, *Diplomatica*, p. 220, fig. 57 (facs.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 392—393 (text slav si trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 111—112 (trad.).

---

[1] Greşit, pentru грамат икъ.

132 — 1434 (6942) iulie 12, Dorohoi.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, кто на нъ оузритъ или его ѹслышитъ чтучи, оже произволи г(оспод)ство ми добрымъ моимъ оумисломъ и дали есми монастирю ѡт(ъ) Молдавици двѣ челѣди ци<г>[1]анскыи, на имѧ Коман(ъ) и <Кара>[2]манъ. Тое що вы тому прѣд(ъ) реченному монастирю оурикъ, съ оусѣмъ доходомъ, и с даню и съ всемъ.

И ни едннъ ѡт(ъ) наших(ъ) рѧдца примѣса къ тѣмъ выше писанымъ цигановъ да не имаетъ, такожде и къ дѣтемъ их(ъ) и къ въсему племеню их(ъ), що из тѣх(ъ) двѣ выше реч(е)нных(ъ) челѣдех(ъ) вындет(ъ).

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Стефана воевод(ы), и вѣра боѧръ наших(ъ).

А на болшїи крѣпостъ тому выше писанному, велѣли есми слѹѕѣ нашему, Оанчеви граматику, пи<с>[1]а<т>[1]и и нашу печатъ привѣсити.

Оу Дорогуни, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕџмв юл(їа) вї.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu cugetul meu bun şi am dat mănăstirii de la Moldoviţa două sălaşe de ţigani, anume Coman şi ⟨Cara⟩[2]man. Aceasta să-i fie acestei mănăstiri mai înainte zise uric, cu tot venitul, şi cu darea şi cu tot.

Şi nici unul dintre dregătorii noştri să nu aibă a se amesteca la aceşti ţigani mai sus-scrişi, de asemenea şi la copiii lor şi la întreg neamul lor, care va ieşi din aceste două sălaşe mai sus scrise.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre, Oancea gramatic, să scrie şi să atîrne pecetea noastră.

La Dorohoi, în anul 6942 ⟨1434⟩ iulie 12.

Bibl. de Stat a U.R.S.S. „V. I. Lenin", Secţia manuscrise, colecţia Markevici-Lukaşevici, fond 159, nr. 5. Orig., perg., (24,5 × 16,5 cm), pecete mică atîrnată, cu legenda: † Печа ь Стефана воеводы. Cu o foto., ibidem, nr. 780/5. O foto. la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, III/205, şi un clişeu, la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Microfilme U.R.S.S., rola 61, cadrul 714. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 57.

EDIŢII: Уляницкій, *Матеріалы*, p. 42 (text slav prescurtat); Яцимирскій, *Грамоты молдав.*, p., 294 (text slav); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 393—394 (text slav, după foto., şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 112 (trad., după foto.).

---

[1] Rupt.

[2] Rupt (patru litere); întregirea lui M. Costăchescu; la I. Bogdan: <Каѕа>манъ (⟨Cadza⟩man), iar la Яцимирскій greşit faţă de mărimea rupturii: <Ко>манъ (⟨Co⟩man).

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, кто на нъ оуѕритъ или его ꙋслышитъ чтꙋчи, оже тотъ истинныи слꙋга нашъ, панъ Кръстѧ Ворнꙋнтаи, слꙋжилъ прѣжде с(вѧ)топочившомꙋ ѡ(тъ)цꙋ нашемꙋ право и вѣрно, и д(ь)нес(ъ) слꙋжитъ намъ прави и вѣрно. Тѣм(ъ), мы, видѣвше его правою и вѣрною слꙋжбою до нас(ъ), жаловали есмы его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми емꙋ, оу нашеи земли, едно село, ѡтинна его, где ест(ъ) Романѣса, междꙋ Бахлꙋими. Тое што бы емꙋ оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, емꙋ, и дѣтемъ его, и оунюучатомъ <его, и праоунуча>[1]томъ его, и пращꙋрѧтомъ его и всемꙋ родꙋ его, непорꙋшено николиже, на вѣки.

А хотаръ томꙋ селꙋ, съ всѣми своими старыми хотари, кꙋды из вѣка ѡжиували.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Стефана воеводы, и вѣра боꙗръ наших(ъ): вѣра пана Вылчи и дѣтеи его, вѣра пана Кръстѣ и дѣтеи его, вѣра пана Кꙋпчича дворника, вѣра пана Исаїѧ и дѣти его, вѣра пана Дана и дѣти его, вѣра пана Мирчи, вѣра пана Петра Хꙋдича, вѣра пана Негрила, вѣра пана Стана Бръличa, вѣра пана Оунклѣта и дѣтеи его, вѣра пана Дꙋмы Чрънoго, вѣра пана Банчꙋла и брата его, пана Щефꙋла, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Алба чашника и вѣра всѣх(ъ) боꙗръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто бꙋдетъ господаръ нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) братїи наших(ъ) или кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ що бы имъ не порꙋшилъ нашего данїа, али що бы имъ оутвръдилъ и ꙋкрѣпилъ занꙋже дали есми емꙋ за его правꙋю и за вѣрнꙋю его слꙋжбꙋ.

А на болшее ꙋтвръжденїе томꙋ всемꙋ выше писанномꙋ, велѣли есми слꙋѕѣ нашемꙋ вѣрномꙋ, панꙋ Нѣгоеви логоѳетꙋ, писати и привѣсити нашꙋ печатъ к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Оа<нч>[2]а граматик(ъ) пис(а), ꙋ Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмв ѡк(товрїа) и҃.

⟨Pe verso, însemnări din sec. al XVIII-lea⟩: Uric pe Româneşti, pre Bahlui. Uric de Romăniasa, pe Bahlui, ot Cîrligătură.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Crîstea Vornuntai, a slujit mai înainte sfîntrăposatului părintelui nostru drept şi credincios, şi astăzi ne slujeşte nouă drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, un sat, ocina lui, unde este Romaneasa, între Bahluiuri. Aceasta să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor ⟨lui, şi⟩[1] strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele lui vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici vornic, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Mircea, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Uncleat şi a copiilor

www.dacoromanica.ro

lui, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Banciul şi a fratelui său, pan Şteful, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Albu ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau pe cine va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi pentru credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

Oa⟨nce⟩[2]a gramatic a scris, la Suceava, în anul 6942 ⟨1434⟩ octombrie 8.

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 122. Orig., perg. (33,5 × 27 cm), pecete atîrnată, stricată. Două foto., la Arh. St. Iaşi, DCCXVII/42, şi MXXXVIII/27 a şi b, şi trei, puţin lizibile, la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/130 şi II/222 a şi b. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 61—62.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XIII, p. 1—2 (trad. din 1803 iulie 25, de Pavel Debrici polcovnic, fără sfat şi cu data socotită în stilul de 1 septembrie; această traducere se afla în posesia lui Iorgu Ciolan din c. Româneşti, jud. Iaşi); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 395—396 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 112—113 (trad.).

---

[1] Rupt şi şters.

[2] Tăiat pentru legarea şnurului de la pecete.

134 — 1434 (6942) octombrie 8, Suceava.

† Ml(и)л(о)стїю б(о)жїєю, мы, Стефанъ воєвода, господарь Земли Молдавскои. Чинимь знаменито, ис симъ листомъ нашимъ, кто оузрить на нь или его оуслышитъ чтоучи, оже тоты истиннїи Жоуржь и Ишнъ дали єсми ‹им›[1]ъ ‹єдно село›[1], на верхъ Саратѣ, гдѣ ест(ъ) жоуде Фътъ и Илїе, да боудетъ имъ жоудечїѧ оурикъ и пѡд(ъ) оурикъ да сѧ не даст(ъ) никомоу. И инъ соудецъ да не имаютъ, развѣ да дръжѧтъ ѡт(ъ) нашего двора ѡт(ъ) Ѩсъ. Такожде, да боудетъ и дѣтемъ ихъ, и братїамъ ихъ, и оуноучатомъ ихъ, и праѹноучѧтомъ ихъ и въсемоу рѡдоу ихъ, на вѣкы и непорѹшено.

А хотаръ да мѹ боудетъ по старомѹ хотарѹ.

А ‹на›[1] то ест(ъ) в‹ѣ›[1]р‹а›[1] г(оспод)ства ми и вѣра боѧръ нашего г(оспод)ства, и великыхъ(ъ), и малыхъ(ъ).

Пис(а) Дончѣ граматикъ, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦМВ ѡк(товрїа) Й.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acestor adevăraţi Giurgiu şi Ion ⟨le⟩[1]-am dat ⟨un sat⟩[1] la obîrşia Saratei, unde este jude Fătu şi Ilie, să le fie lor judecia uric, şi sub uric să nu se dea nimănui. Şi alt judecător să nu aibă, ci să ţină numai de curtea noastră din Iaşi. De asemenea, să fie şi copiilor lor, şi fraţilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor şi întregului lor neam, în veci şi neclintit.

Iar hotarul să-i fie după hotarul vechi.

Iar ⟨la⟩[1] aceasta este credinţa domniei mele şi credinţa boierilor domniei noastre, şi mari, şi mici.

A scris Doncea gramatic, la Suceava, în anul 6942 ⟨1434⟩ octombrie 8.

Biblioteca Ştiinţifică Centrală — Kiev, Secţia manuscrise, Fond V, nr. 3593. Orig., perg. (23 × 21,5 cm), rupt parţial la îndoituri, pecete atîrnată, pierdută (actul provine din fostul fond de doc. al Muzeului arheologic din Odesa).

www.dacoromanica.ro

Două copii, de I. Bogdan, după „Записки", (v. EDIȚII), la Bibl. Acad., ms. nr. 5232, f. 59—60. O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XXXV/3. Alte foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Arh. St. Iași, MXXXVIII/28, și la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, II/223 și III/197 a și b.

EDIȚII: „Записки", II, p. 562 (text slav); Hăjdeu, *Arch. ist.*, I, 1, p. 81 (trad., după „Записки", cu data socotită în stilul de 1 septembrie); I. Bogdan, *Cnejii rom.*, p. 31 (text slav prescurtat, după „Записки", și trad.); Rosetti, *Pămîntul*, p. 147 (text slav prescurtat și trad., după I. Bogdan); Iorga, *Anciens doc.*, II, p. 377 (text slav, după „Записки", și trad. franc., cu data socotită în stilul de 1 septembrie); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 398 (text slav și trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 113—114 (trad.).

---

[1] Rupt.

135 — 1435 (6943) ⟨ianuarie 1—iulie⟩.

Un uric vechiu, pe Puțureni, ot Ștef⟨an⟩[1] vodă, de l⟨ea⟩t 6943 ⟨1435⟩, cu pecete de cear⟨ă⟩[1].

După Iorga, *St. și doc.*, VI, p. 151. Menț. într-un perilipsis din 1714 martie 1, cu doc. moșiilor lui Miron logofăt.

Datat din perioada anului 1435 cînd Ștefan a fost domn. Pentru aceeași datare, ca și pentru cronologia domniilor din anul 1435, v. și Șimanschi, *Precizări*, p. 64—65.

ALTE EDIȚII: Costăchescu, *Doc.*,I, p. 410—411 (rez., după Iorga, cu data: 1435 înainte de octombrie 8); *D.I.R.*, A, I, p. 118 (rez., după Costăchescu, cu aceeași dată).

---

[1] Întregit de N. Iorga.

136 — 1435 (6943) ianuarie 3.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ <воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чиниммъ знаменито, ис симъ>[1] листомъ нашимъ, всѣмъ <кто на нъ оузрить или его оуслышить чтоучи, ѡже тоты исти>[1]нныи слѹги наши, Микѹ <Нѣгое и Распопъ Опришь>[2], <слѹжили намъ правою и вѣрною>[1] слѹжбою. Тѣмъ, мы, вид<ѣвши ихъ правою и вѣрною слѹжбою до насъ, жаловали есми ихъ особною>[1] нашею м(и)л(о)стїю и пот<врьдили есми имъ>[1]....................[1]
<и дали есми имъ, оу нашеи Зем>[1]ли <Молдавскои>[1], <половина села Сѹходолъ>[2]
................[1] виши<аа частъ>[3] ѡт(ъ)..............................[1]
<що бы имъ оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, имъ, и дѣтемъ ихъ, и оуноучатомъ ихъ, и пряоуноучатомъ ихъ и въсемѹ родѹ ихъ, кто ся изберетъ наиближнїи, непорѹшено николиже, на вѣкы>[2].

<А хотаръ>[1] ....[1]

<А на то естъ вѣра нашего господства, выше писаннаго Стефана воеводы, и вѣра боꙗръ нашихъ: вѣра пана>[2] Вълчи и дѣтеи <его>[1], вѣра пана Кръс<ти и дѣтеи его, вѣра пана Кѹпчича, вѣра пана Исаїя и дѣтеи его, вѣра>[3] пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана..................................[1]
<вѣра пана Петра Хѹдича дворник>[2]а и дѣтеи его, вѣра пана Оунклѣта и <дѣтеи его, вѣра пана Дѹмы Чръного и дѣтеи его>[2] ....
................[1], вѣра пана Негрила, вѣра пана Мирчѣ ви<стярника, вѣра пана Богдана столника>[2], <вѣра пана Банч>[1]ѹла и брата его, пана Щефѹла, вѣра пана..................................[1], <вѣра пана Заичюла постел-

www.dacoromanica.ro

ника, вѣра п>[2]ана Ѧлба чашника, вѣра пана Ѡаны Оуржкле...................[1] <и вѣр>[1]а всѣх(ъ) боıаръ нашиx(ъ) молдавскыx(ъ), и великыx(ъ), и ма<лыхъ.

Ѧ по нашемъ животѣ, кто б8де>[1]тъ господаръ нашеи Земли Молдавскои, ѡт(ъ) дѣтеи <нашихъ или ѡтъ наше>[1]го племене, бѵд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберетъ быти, <тотъ що бы имъ не пор8шилъ на>[1]шего даанїа, али що бы имъ оутвръдилъ <и оукрѣпилъ заи8же дали есми и>[1]мъ за их(ъ) правѵю и за вѣрнѵю их(ъ) сл8жб8.

Ѧ на болшее оутвр<ъжденїе томѵ въсемѵ выше писаномѵ, велѣли есми сл8ѕѣ>[1] нашемѵ вѣрномѵ, панѵ Нѣгои <логоѳетѵ, писати и привѣсити нашѵ печатъ к семѵ ли>[1]стѵ нашемѵ.

Оан<ча писа>[1] ....[1]

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan ⟨voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această⟩[1] carte a noastră, tuturor ⟨celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste⟩[1] adevărate slugi ale noastre, ⟨Micu Neagoe şi Răspop Opriş⟩[2], ⟨ne-au slujit cu dreaptă şi credincioasă⟩ [1] slujbă. De aceea, noi, văzînd ⟨dreapta şi credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita⟩[1] noastră milă şi le-am întărit ....[1] ⟨şi le-am dat, în⟩[1] ţara ⟨noastră, Moldova⟩[1], ⟨jumătate din satul Suhodol⟩[2] ...[1] ⟨partea⟩[3] de sus de la ...[1] ⟨ca să le fie lor uric, cu tot venitul, lor, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor şi la tot neamul lor, cine se va alege cel mai apropiat, neclintit niciodată, în vecii vecilor⟩[2].

⟨Iar hotarul⟩[1] ....[1].

⟨Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului⟩[2] Vîlcea şi a copiilor ⟨lui⟩[1], credinţa panului Crîs⟨tea şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa⟩[4] panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului ...[1] ⟨credinţa panului Petru Hudici vorni⟩[2]c şi a copiilor lui, crediţa panului Uncleat şi ⟨a copiilor lui, credinţa panului Duma Negru şi a copiilor lui⟩[2] ...[1], credinţa panului Negrilă, credinţa panului Mircea vi⟨stier, credinţa panului Bogdan stolnic⟩[2], ⟨credinţa panului Banci⟩[1]ul şi a fratelui său, pan Şteful, credinţa panului ...[1], ⟨credinţa panului Zanciul postelnic, credinţa⟩[2] panului Albu ceaşnic, credinţa panului Oană Ureacle ...[1] ⟨şi⟩[1] credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

⟨Iar după viaţa noastră, cine⟩[1] va fi domn ţării noastre, Moldova, din copiii ⟨noştri sau din⟩[1] neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, ⟨acela să nu le clintească⟩[1] dania noastră, ci să le-o întărească ⟨şi să le-o împuternicească pentru că⟩[1] le-⟨am dat⟩[1] pentru dreapta şi pentru credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire ⟨a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii⟩[1] noastre credincioase, pan Neagoe ⟨logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această⟩[1] carte a noastră.

Oan⟨cea a scris⟩[1] ....[1].

Bibl. Acad., MDXXXV/5. Orig., perg. (19,5 × 24 cm), rupt şi şters, 4/9 lipsă, pecete atîrnată, pierdută.

O trad., din 1751 septembrie 18, de preotul Vasilie Neculcescul din Ungureni, cu data 1435 (6943) ianuarie 3, ibidem, LX/1, şi o copie după această trad., de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 63–64; un fragment de copie, după trad. din 1751, cuprinzînd a doua jumătate a textului, ibidem, CDXLIII/69.

Identificarea doc. orig., conservat parţial, cu trad. din 1751, s-a făcut pe baza elementelor sale de datare (Neagoe logofăt şi Oancea gramatic), care-l plasează în prima domnie a lui Ştefan voievod, a numelui primului beneficiar, a asemănărilor izbitoare dintre sfatul domnesc al trad.

www.dacoromanica.ro

şi cel care se mai poate descifra în orig., precum şi a indicaţiilor sugestive privind starea de conservare a doc. încă din sec. al XVIII-lea (v. Costăchescu, *Doc.*, I, p. 401—402).

EDIŢII: Codrescu, *Uricariul*, X, p. 226—227 (trad. din 1751); Costăchescu, *op. cit.*, p. 40 (aceeaşi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 114 (trad., după Costăchescu).

[1] Rupt.
[2] Rupt; întregit după trad. din 1751.
[3] Şters.
[4] Rupt; întregit după sfatul lui Ştefan voievod din această vreme.

137 — 1435 (6943) martie 30, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, всѣмъ кто на нъ оузрит или его услышитъ чтучи, оже тот истинныи слуга наш, Микъ Воинѣговъ, служилъ намъ право и вѣрно. Тѣмъ, мы, видѣвше его правою и вѣрною службою до нас(ъ), жаловали есми его wсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми ему, оу нашеи земли, на Тамашѣ, двѣ селѣ, на имѧ: где былъ Микъ и Сина; другое село, на Дубровици, где былъ Радулъ и Оръшъ, и половина брода що на Серети, съ пышкомъ у его хотаръ wт(ъ) его station сторонѣ. Тое все що бы ему оурикъ, съ всѣмъ доходомъ, ему, и дѣтемъ его, и братїамъ его, и оунучатомъ его, и праоунучатомъ его, и пращуратомъ его и всему роду его, непорушено николиже, на вѣки.

А хотаръ тѣмъ селамъ съ всѣми старыми хотари, куда из вѣка wживали.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писанного Стефана воеводи, и вѣра боѣръ наших(ъ): вѣра пана Влъчѣ и дѣтеи его, вѣра пана Кръстѣ и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Купчича, вѣра пана Ісаїа и дѣтеи его, вѣра пана Хундча дворника и дѣтеи его, вѣра пана Оунклѣта и дѣтеи его, вѣра пана Мирчѣ, вѣра пана Негрила, вѣра пана Костѣ Драгошевича, вѣра пана Стана Бръличa, вѣра пана Дума Чръного, вѣра пана Ванчула и брата его, пана Щефѹла, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Алба чашника, вѣра пана Дїениша спътарѧ, вѣра пана Занчѣ постелника, вѣра пана Ванѣ Оурѧкле и вѣра всѣх(ъ) боѧръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто будетъ господаръ нашеи Земли Молдавскои, wт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или wт(ъ) братїи наших(ъ) или wт(ъ) нашего племене, буд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ що бы имъ не порушилъ нашего даанїа, али що бы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ заниже дали есми ему за его правоую и за вѣрною его службу.

А на болшїи крѣпостъ тому всему выше писанному, велѣли есми нашему вѣрному пану, Вѣгои логоѳету, писати и привѣсити нашу <печатъ>[1] к сему листу нашему.

....[1] граматикъ писа, оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмг март(а) л҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Mic al lui Voineag, ne-a slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, pe Tamaş, două sate, anume: unde a fost Mic şi Sina; alt sat, la Dumbrăviţa, unde a fost Radul şi Orîş, şi jumătate din vadul care este pe Siret, cu piuă în hotarul de pe partea lui. Toate acestea să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului său neam, neclintit niciodată, în veci.

www.dacoromanica.ro

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat şi a copiilor lui, credinţa panului Mircea, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Costea al lui Dragoş, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Banciul şi a fratelui său, pan Şteful, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Albu ceaşnic, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Zancea postelnic, credinţa panului Oană Ureacle şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, Moldova, din copii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine Dumnezeu va alege să fie, acela să nu clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi pentru credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne ⟨pecetea noastră⟩[1] la această carte a noastră.

... [1] gramatic a scris, la Suceava, în anul 6943 ⟨1435⟩ martie 30.

După Bogaci, *Un doc. inedit*, p. 1504. Facs. după orig., perg.
Text slav şi trad. edit., *ibidem*, p. 1503—1505. O foto se păstrează în Arh. Acad. de Ştiinţe a R.S.S. Moldoveneşti, fond 18, op. 39, dos. 1. Altă foto., după Bogaci, la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" —Iaşi, Fotografii, II/224.

ALTE EDIŢII: *Молдавия*, I, p. 2—4 (text slav, după foto., şi trad.).

---

[1] Ilizibil în facsimil.

138 — 1435 (6943) aprilie 4, Suceava.

† М(и)л(о)стью б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинимь знаменито, с сѣмь листом(ь) нашимь, кто на нь оузрит(ь) или его оуслышит(ь) чтучи, оже тот(ь) истиныи Кындѧ и с(ы)нове его, Малѣ и Оанча, служили намь право и вѣрно. Тѣмже, мы, видѣвши ихь правовѣрную службу до нас(ь), жаловалы есмы их(ь) ос⟨об⟩[1]ною м(и)л(о)стью и дали есмы имь, оу нашеи земли, на Драгошево Поле, едно село и една сели⟨ще, а⟩[1] село на имѧ где ест(ь) домь их(ь) и селище Драгоеви. Тое селище, Банчѣ и дѣтемъ его ѡпроче, ⟨а село⟩[1], имъ равно. Тое все што бы имь оурик(ь), съ всѣмь доходомь, и дѣтемь их(ь), и оунуатомь и⟨хъ, и праоу⟩[1]нучатомъ их(ь), и пращурѧтомь ихь и наиближнему племеню их(ь), непорушено ⟨николиже, на вѣкы⟩[1].

А хотаръ да имь будет(ь) их(ь) селу ⟨и сел⟩[2]ище по старому хотару, куда оживали ⟨из вѣка⟩[1].

А на то ест(ь) вѣра г(оспод)ства нашего, выше писани⟨аг⟩[1]о Стефана воеводы, и вѣра болѧръ нашихь: вѣр⟨а пана В⟩[1]лъчѣ и дѣтеи его, вѣра пана Кръстѣ и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра ⟨пан⟩[1]а Исаа и дѣтеи его, вѣра пана Купчича, вѣра пана Худича дворника, вѣра пана Н⟨е⟩[1]грила, вѣра пана Банчула и брата его, пана Щефула, вѣра пана Мирчѣ, кнѧгинина брата, вѣра пана Думы Чръного, вѣра пана Костѣ Драгошевича, вѣра пана Дъмъкуша столника,

www.dacoromanica.ro

вѣра пана Оунклѧты, вѣра пана Стан⟨а⟩[1] Бръланча, вѣра пана Б⟨ог⟩[1]дана столника, вѣра пана Ꙗлбꙋла чашника, вѣра пана Дїениша спатарѧ, вѣра пана Занчѣ постелника, вѣра пана Комана, и Ваны Оурѧкле, дворни⟨ч⟩[1]елома, и вѣра въсѣхь болѧръ нашиҳ(ь) молдавс⟨ки⟩[1]ҳ(ь), великыҳ(ь) и малыҳ(ь).

Ꙗ по нашемь животѣ, кто бꙋдет(ь) господаръ земли нашеи, ⟨или ѡть⟩[1] дѣтеи нашиҳ(ь) или ѡт(ь) братїи нашиҳ(ь) ⟨или⟩[3] ѡт(ь) нашего племене или бꙋ⟨ди кто, кого Богь из⟩[2]берет(ь), тот(ь) што бы имъ не порꙋшил(ь), али що бы имь оукрѣпил(ь) и оутвръдил(ь) ⟨ꙗко вѣрнымь слꙋгамь⟩[1] заноужь даемь за правꙋю слꙋжб⟨оу⟩[1].

Ꙗ на болшее потвръжденье томꙋ въ⟨семꙋ⟩[3] выше писанномꙋ, велѣли есмы ⟨нашемꙋ⟩[2] вѣрномꙋ панꙋ, Нѣгоеви логоѳетꙋ, писати и привѣсити нашꙋ печат(ь) к семꙋ ⟨ли⟩[1]стꙋ нашемꙋ.

Оу Сочавѣ, писа Гед(е)ѡнь, в(ь) лѣт(о) ҂ѕцмг҃ ап(рилїа) д҃, п(о)нед(ѣлникь), ѕ҃ нед(ѣли) пост(а).

⟨Pe verso, însemnare din secolul al XVII-lea⟩: Uric ot Ştefan vodă, la Cîndeşti, pe Dragova, la Bacău.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat Cîndea şi fiii lui, Malea şi Oancea, ne-au slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd slujba lor dreptcredincioasă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă şi le-am dat, în ţara noastră, în Cîmpul lui Dragoş, un sat şi o seli⟨şte, iar⟩[1] satul anume unde este casa lor şi seliştea lui Drăgoi. Această selişte să fie deosebit lui Oancea şi copiilor lui, ⟨iar satul⟩[1] să le fie lor deopotrivă.

Toate acestea să le fie lor uric, cu tot venitul, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, ⟨şi⟩[1] strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi neamului lor cel mai apropiat, neclintit ⟨niciodată, în veci⟩[1].

Iar hotarul satului lor şi al seliştei să le fie după hotarul vechi, pe unde au folosit ⟨din veac⟩[1].

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa ⟨panului V⟩[1]îlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Cristea şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa ⟨pan⟩[1]ului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Cupcici, credinţa panului Hudici vornic, credinţa panului N⟨e⟩[2]grilă, credinţa panului Banciul şi a fratelui său, pan Şteful, credinţa panului Mircea, fratele cneaghinei, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Costea al lui Dragoş, credinţa panului Dămăcuş stolnic, credinţa panului Uncleat, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului B⟨og⟩[1]dan stolnic, credinţa panului Albul ceaşnic, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Zancea postelnic, credinţa panului Coman şi a lui Oană Ureacle, vornicei, şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, ⟨sau din⟩[1] copiii noştri sau din fraţii noştri ⟨sau⟩[2] din neamul nostru sau ori⟨cine, pe cine⟩[2] îl va alege ⟨Dumnezeu⟩[2], acela să nu le clintească aceasta, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească ⟨ca unor slugi credincioase⟩[1] pentru că dăm pentru slujbă dreaptă.

Iar spre mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului ⟨nostru⟩[2] pan, Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Ghedeon, la Suceava, în anul 6943 ⟨1435⟩ aprilie 4, luni, a 6-a săptămînă a postului.

www.dacoromanica.ro

Bibl. Acad., MCDXXIV/21. Orig., perg. (37,5 × 29 cm), pecete atîrnată, pierdută.
Trei foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II 225 a, b şi c. O trad., din sec. al XVIII-lea, de Pavăl cămăraş şi Cerchez diac, la Arh. St. Bucureşti, A.N., MMCDX/1.

EDIŢII: D. P. Bogdan, *Două acte*, (facs. în afara textului), şi p. 84 — 85 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 116 (trad. din sec. al XVIII-lea).

---

1 Şters.
2 Rupt şi şters.
3 Omis.

139 — 1435 (6943) aprilie 14, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода, господаръ Земли Молдавской. Чиним҃ъ знамените, ис сѣм҃ъ листомъ нашим҃ъ, всѣм҃ъ кто на нъ оузрит҃ъ или его оуслышит҃ъ чтоуи, оже тот҃ъ истинный слуга и боꙗринъ нашъ вѣрны, панъ Петръ Хоуднчъ дворникъ, слоужилъ прѣжде с(вѣ)топочившомоу ѡ(тъ)цꙋ нашемоу правою и вѣрною слоужбою, и д(ь)нес(ъ) слоужит҃ъ намъ право и вѣрно. Тѣмъ, мы, видѣвши его правою и вѣрною слоужбою до нас(ъ), жаловали есми его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми емоу, оу нашеи земли, села на имѧ: Мындрин҃ъ дворъ, на Серети, и съ своими прикоупками, и едно мѣсто ѡт(ъ) поустини на Боинавцѣ, близъ Оанчина миста, и едноу паснкоу на верхъ Ѡгриничи, где ест(ъ) Алеѯа Рышковичъ, и едно селище на Милковѣ, на имѧ Лоумирѧни, на Киприна паснка и оу Дѣтелева паснка двѣ мѣстѣ ѡт(ъ) поустини, и двѣ челѣди циганскыи, на имѧ Микула и съ свои<ми сы>[1]номъ и съ всѣми своими челѣдми. Тое все що бы емоу оурикѣ, съ всѣмъ доходомъ, емоу, и дѣтемъ его, и оуноучатомъ его, и праоуноучатомъ его, и прашоурѧтомъ его и всѣмъ наиближнымъ братїамъ его, непороушено николи, на вѣ<кы>[2].

А хотаръ Мындриноу селоу и селищи, съ всѣми своими старыми хотарми, коуды из вѣка ѡживали. А хотаръ поустинѣмъ, колко възмоугоутъ ѡживати три села досытъ.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писанного Стефана воеводы, и вѣра нашиx(ъ) боꙗръ: вѣра пана Бълчѣ и дѣтеи его, вѣра пана Кръсти и дѣтеи его, вѣра пана Дана и дѣтеи его, вѣра пана Исаїа и дѣтеи его, вѣра пана Оунклѣта и дѣтеи его, вѣра пана Стана Бръличa, вѣра пана Мирчѣ вистїарника, вѣра пана Негрила, вѣра пана Чоурбы, вѣра пана Дамакоуша столника, вѣра пана Костѣ Драгошевича, вѣра пана Доумы Чръного, вѣра пана Банчоула, и брата его, пана Щефоула, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Алба чашника, вѣра пана Жоуржа Пїатра, вѣра пана Дїениша спътарѧ, вѣра пана Банѣ Оурѧкле, вѣра пана Заничѣ постелника, вѣра пана Станчоула комиса и вѣра всѣхъ боꙗръ нашиx(ъ) молдавскыx(ъ), и великыx(ъ), и малыx(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто боудетъ господаръ нашеи Земли Молдавской, ѡт(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) или ѡт(ъ) братїи нашиx(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене, боуд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ што бы имъ не пороушилъ нашего данїа, али што бы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ заноуже дали есми емоу за его правоую и вѣрноую его слоужбоу.

А на болшее оутвръж<денїе т>[1]омоу всемоу выше писанномоу, велѣли есми нашемоу вѣрномоу паноу, Нѣгои логоѳетоу, писати и привѣсити нашоу печатъ к семоу листоу нашемоу.

Оанча граматикъ писа, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмг ап(рилїа) ді.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru credincios, pan Petru Hudici vornic, a slujit mai înainte sfîntrăposatului tatălui nostru cu dreaptă şi credincioasă slujbă, şi astăzi ne slujeşte nouă drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, satele anume: curtea lui Mîndrea, pe Siret, şi cu pricuturile sale, şi un loc din pustie la Voinăuţi, lîngă locul lui Oancea, şi o prisacă, la obîrşia Ogrincei, unde este Alexa Rîşcov, şi o selişte pe Milcov, anume Lumireni, două locuri din pustie, la prisaca lui Chiprian şi la prisaca lui Detelea, şi două sălaşe de ţigani, anume Micula şi cu copiii săi şi cu toate sălaşele sale. Toate acestea să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi tuturor fraţilor lui cei mai apropiaţi, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul satului lui Mîndrea şi al seliştii să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul pustiilor să fie cît vor putea să folosească trei sate îndestul.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat şi a copiilor lui, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Mircea vistier, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Ciurbă, credinţa panului Damacuş stolnic, credinţa panului Costea al lui Dragoş, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Banciul şi a fratelui său, pan Şteful, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Albu ceaşnic, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Zancea postelnic, credinţa panului Stanciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn a ţării noastre, Moldova, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Neagoe logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

Oancea gramatic a scris, la Suceava, în anul 6943 ⟨1435⟩ aprilie 14.

Arh. St. Iaşi, CCCXL/83. Orig., perg. (32 × 38,5 cm), pecete atîrnată, cu legenda: Печа⁻ь Їѡ Стефана воеводъ господ<арь Зе>мли Молдавскои*[1]*.

O foto., ibidem, MXXXVIII/29. Alte foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/226 şi III/137. O trad., din 1799 noiembrie 5, la Arh. St. Bucureşti, A. N., XXXVIII/1.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XIX, p. 51—53 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.* I, p. 402—404 (text slav, după o copie a lui Ghibănescu, şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 116-117 (trad.).

---

[1] Rupt şi şters.
[2] Omis.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефнъ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Дали есми Ивашкови Подобиту село его, на <Кръли>[1]гътурѣ, где ест(ъ) домъ его; тое што бы емоу оурик, съ въсѣмъ доходомъ, и подъ оурукъ ни<комоу да сѧ не дастъ>[2] николи, на вѣки; такожде, и дѣтемъ его, и оуничатомъ его, и правоуничатомъ его, и пращурѧтомъ его и всемꙋ родꙋ его, непорꙋшено николиже, на вѣки.

А хотаръ томꙋ селꙋ, по старомꙋ хоторꙋ, куды из вѣка ѡжнвали.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми и вѣра боꙗръ г(оспод)ства ми всѣх(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

Оанча граматикъ писа, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмг маи ві.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Am dat lui Ivaşco Podobitu satul lui, la ⟨Cîrli⟩[1]gătură, unde este casa lui; aceasta să-i fie lui uric, cu tot venitul, şi sub uric ⟨să nu se dea⟩[2] nimănui niciodată, în veci; de asemenea, şi copiilor lui şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui, şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie după hotarul vechi, pe unde a folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele şi credinţa tuturor boierilor domniei mele, şi mari, şi mici.

Oancea gramatic a scris, la Suceava, în anul 6943 ⟨1435⟩ mai 12.

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 124. Orig., perg. (15 × 16 cm), pecete mică atîrnată, cu legenda: Печать С тефана воеводы. Cu două foto. şi o trad., din 1805 aprilie 27, de Pavel polcovnic.

O copie, din 1818, după trad. din 1805, cu data de an greşită: 6953 ⟨1445⟩, ibidem, ms. nr. 522 (Cond. Mitropoliei Moldovei), f. 201. Două foto., la Arh. St. Iaşi, DCCXVII/43 şi MXXXVIII/30, şi o copie, din 1818, de Teodor Gaşparovici diac, după trad. din 1805, cu data de an greşită: 6953 ⟨1445⟩, ibidem, CCCXXXIX/1 (Cond. Mitropoliei Moldovei), p. 425. Altă foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/131. Două copii, de I. Bogdan, una după orig., la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 65, şi alta, după copia din 1818 de la Arh. St. Bucureşti, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 66.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XXII, p. 92—93 (copia din 1818 după trad. de la Arh. St. Iaşi); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 409—410 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 117—118 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] Rupt şi şters.

141 1435 (6943) ⟨mai⟩ 26, Gura Başeului.

† Стефанъ воевода, б(о)жїею м(и)л(о)стїю, господаръ Земли Молдавскои. Пишемъ сѫдцемъ ѡт(ъ) Баковѣ и ѡт(ъ) Тотрꙋша: жалꙋютъ намъ брашевлѣне аже по тих(ъ) сторонъ много ишкоды чинѧтъ людемъ их(ъ) и торговцемъ их(ъ) и забавы. Протожъ, смотрите наши листы що есми имъ дали, та по<то>[1]-мꙋжъ имъ да ест(ъ), а не лишаите имъ кривды быти ни ѡт(ъ) кого, що бы намъ болше не жаловали, заниже мы знаюмъ ваша голова, а бы намъ покои былъ.

Пис(а) на Оустїе Башїа, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмг, м(ѣсѧ)ца <маїа>[2], кѕ.

www.dacoromanica.ro

† Ştefan voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Ţării Moldovei. Scriem judecătorilor de la Bacău şi de la Totruş: ni se jeluiesc braşovenii că prin acele părţi li se fac multe pagube şi piedici oamenilor lor şi tîrgoveţilor lor. Pentru aceasta, cercetaţi cărţile noastre, pe care le-am dat lor, ca să le fie după acestea, şi nu lăsaţi să li se facă strîmbătăţi de către nimeni, ca ei să nu ni se jeluiască mai mult, pentru că noi ştim capetele voastre, ca să avem noi pace.

S-a scris la Gura Başeului, în anul 6943 ⟨1435⟩, luna ⟨mai⟩[2], 26.

Arh. St. Braşov, Fond Primăria Braşov, Colecţia Stenner, I/433. Orig., hîrtie (12,8 × 22,5 cm), pecete mică aplicată, cu legenda: † Пєчать Стєфана воєводы.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XIX/2. Altă foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/227.

Datat după doc. emis de către Ştefan voievod în favoarea braşovenilor, tot la Gura Başeului, la 26 mai 1435 (v. Costăchescu, *Doc.*, II, p. 676—677).

EDIŢII: D. P. Bogdan, *Diplomatica*, p. 171 (facs.); I. Bogdan, *Doc. Braşov*, p. 13—14 (text slav şi trad.); Nicolaescu, *Doc. slav.-rom.*, p. 89 (text slav şi trad., cu data de lună: martie); Tocilescu, *534 doc.*, p. 486 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 677—678 (text slav si trad.).

---

[1] Omis.
[2] V. datarea.

142 — 1435 (6943) octombrie 8.

Suret di pe un uric sîrbescu di la Iliiaş voievoda, di⟨n⟩[1] let 6943 ⟨1435⟩ octomvrie 8.

Facim înştiinţare pentru adivărate slugile noastre şi credincioşi boiarii domnii mele, Ilieş Liciul [vel] postelnic şi frate-său Simion, carile slujind mai nainte răposatului părintelui domnii mele, cu dreptate şi credincioasă slujbă ci-au făcut, care slujesc astăzi şi noî cu dreptate şi credincioasă slujbă. Văzind domnie me a lor dreaptă şi credincioasă slujbă, osăbit de altă milă a noastră, li-am dăruit, întru al nostru pămînt al Moldovi⟨i⟩[1], ocină de moşie Ivancicăuţii şi Vanceneştii; aceste li-am dăruit, pentru dreaptă şi credincioasă slujbă ci-au făcut, [cu] uric[e], cu tot venitul să le fie lor în veci de veci, copiilor lor, nepoţi⟨lor⟩[1] şi strănepoţilor, care să vor trage din niamul lor, ci să va alegi mai aproapi.

Iar hotariul acestor moşii, Ivancicăuţii şi Vanceneştii, să fie după cum au ţinut părinţii de demult.

Pentru aceia, credinţa domnii mele ş-a preiubit fiiul domnii mele, Roman, şi credinţa dumisale Jurje Fratovschi[2], şi credinţa dumisale Velce [vel] logofăt[3], şi credinţa dumisale Danu, şi credinţa dumisale Ştefan[4] Jumăta⟨te⟩[1] şi frate-său, Mîndre, şi credinţa dumisale Lazăr şi frate-său, Stanciul [vel] vistier, şi credinţa dumisale Dima[5] Limbădulce, şi credinţa dumisale frate-său Mirce, şi credinţa dumisale Cozma Şandrovici, şi credinţa dumisale Veltăutu[6] şi frate-său, Dumitraşcu Coşulă Steţcicu[7], şi credinţa dumisale Băloş paharnic, şi credinţa dumisale Berendei stolnic, şi credinţa dumisale Mites[8], şi Cîrste Ciornohuz[9], ş-a dumisale Iancu[10], şi credinţa dumisale Voicu[11] spătar, şi credinţa dumisale Stanciul [vel] comis şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după a noastră viiaţă, cine va fi domn ţării aceştie să nu strice a noastră danie, ci mai vîrtos să o întăriască cu dănii. Iar cine s-ar ispiti a o

www.dacoromanica.ro

strîca danie, să fie neertat de Domnul Dumnezeu, şi de preacurata a lui maică, şi de toţi sfinţii şi să fiie asemine Iudii şi procletitului Arie şi să fie parte lor cu jidovii, care au strîgat asupra domnului Hristosă, sîngele lor asupra lor şi asupra fiilor lor.

Iar pentru mai mare credinţa şi întăritura, am poroncit cinstitului şi credinciosului boieriului nostru, dumisale Dinişul [vel] logofăt, şi a noastră peceti cătră acist adivărat uric să o legi spînzurată.

Şi acestu uric s-au tălmăcit de mine, Ivloghie dascal, la let 7271 ⟨1763⟩ iuni 3, di la Şcoala gospod din Eşi.

Bibl. Acad., XIV/73. Copie după trad.
O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 82—83.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 416—417 (trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 118—119 (trad., după Costăchescu).

---

[1] Omis.
[2] de la Frătăuţi.
[3] Greşit, pentru „vornic".
[4] În loc de „Şteful".
[5] În loc de „Duma".
[6] Greşit, pentru „Vitolt".
[7] Traducătorul a încurcat ordinea boierilor din sfat, deoarece Coşulă nu e fratele lui Vitolt, ci al lui Steţcu; „Dumitraşcu" reprezintă probabil numele deformat al boierului Fîrău.
[8] Greşit, pentru: „Misea".
[9] În loc de „Ciornogo" (Negru).
[10] Greşit, pentru „Iacuş".
[11] Greşit, pentru „Vlaşin".

143 — 1435 (6943) octombrie 18, Hotin.

† М(н)л(о)стн<ю>[1] б(о)жїю, мы, Илїа воевода[2], господаръ Земли Молдавскон. Знаемо чннимь[3] нс сѣмь лнстомъ нашнмь, оуссѣмъ кто на нь оузрнть нлн его оуслышнть чточн, оже тоть нстинным слуга нашь вѣрным н боıарннь, пань Стань Бабнчъ, слоужнль прѣжде с(вѧ)топочнвшомѵ роднтелю нашемоу правою н вѣрною слоужбою, а д(ь)нес(ь) служнтъ намь правою н вѣрною слоужбою. Тѣмже, мы, вндѣвшн его правою н вѣрною слоужбоу до нас(ъ), жаловали есмн его ѡсобною нашею м(н)л(о)стїю н далн есмн емоу, оу нашен землн, оу Молдавскон, села на нмѣ: Собранецъ, оу Цѣцнньскон державн, н Басковцїн, Мншнно село, аже Мншѣ загубнль свое нмѣнїе оу хнтлѣньствн, н Боуднıцн Мнханла Кошчїевнча, аже н ѡнь загубнль оу хнтлѣньствн. То есмн далн нашему слуѕѣ за его вѣрною слоужбу, емоу урнкъ, съ въсѣмъ доходомь, непорушено ннколн, на вѣкы вѣчныѧ, також де н братїамь его, прѣжде, н дтемь его, н оуннчатомь его, н прѣоуннчатомъ его, н прѣщоурѣтом(ь) его н въсемоу племеню его, на вѣкы.

А хотаръ тѣмь селамъ въсѣмь, съ въсѣмн старымн хотарн, ѡт(ъ) въсѣхъ сторон(ъ), коуда нз вѣк<а>[1] вѣчного ѡжнвалн.

А на то ест(ь) вѣра выше пнсаннаго г(оспод)ства мн, Илїа воеводы, н вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства мн, Романа, вѣра пана Журъжа Фратовского н дѣтн его, вѣра пана Блъчн дворннка, вѣра пана Щефула н брата его, пана Мъндрн, вѣра пана Щефула, вѣра пана Дана н дѣтн его, вѣра пана Мнсн, вѣра пана Форова, вѣра пана Лазора н брата его, пана Станчула, вѣра пана Бнтолта, вѣра пана Козмн Шандровнча, вѣра пана Iакуша, вѣра пана Берндѣа столннка, вѣра пана Думн,

www.dacoromanica.ro

вѣра пана Бълоша чашника, вѣра пана Станчула комиса и вѣра въсѣхь боѩръ нашиχ(ъ), и великыχ(ъ), и малыχ(ъ).

А по нашемъ животѣ, кого Б(ог)ъ изберет(ь) быти господаръ нашеи земли, щω бы имь не порушил(ъ), али щω бы им(ь) оутвръдил(ъ) и оукрѣпилъ. А кто бы тое χотиль порушити, тот(ь) да ест(ь) проклѣть ωт(ъ) Б(ог)а, и ωт(ъ) пр(ѣ)ч(и)стѣи его м(а)т(е)ре и ωт(ъ) въсѣχъ с(вѧ)тыχ(ъ) и да ест(ь) подобень Иоудѣ и проклѣтомꙋ Арїи и да ест(ь) анаѳема, аминъ.

А на болшее потвръжденїе томꙋ въсемꙋ выше писанномꙋ, велѣли есми нашемꙋ вѣрномꙋ слꙋѕѣ, панꙋ Динисꙋ, привѣсити нашоу печать к семоу листꙋ нашемꙋ.

Писа Ꙗкꙋшь писарь, оу Хотини, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмг ωχ(товрїа) иї.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă şi boier, pan Stan Babici, a slujit mai înainte sfîntrăposatului părintelui nostru cu dreaptă şi credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, în Moldova, satele anume: Sobraneţi, în ţinutul Ţeţinei, şi Vascăuţii, satul lui Mişea, pentru că Mişea a pierdut averea sa în hiclenie, şi Budinţii lui Mihail al lui Coşcă, deoarece el l-a pierdut în hiclenie. Aceasta am dat slugii noastre pentru dreapta lui slujbă, uric lui, cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor, de asemenea şi fraţilor lui, mai întîi, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lui, în veci.

Iar hotarul tuturor acestor sate să fie cu toate horarele vechi, din toate părţile, pe unde au folosit din veacul veacului.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credinţa iubitului fiu au domniei mele, Roman, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea vornic, credinţa panului Şteful şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Şteful, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Misea, credinţa panului Forou, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul, credinţa pa-Vitolt, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Iacuş, credinţa panului Berindei stolnic, credinţa panului Duma, credinţa panului Băloş ceaşnic, credinţa panului Stanciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, să nu le clintească aceasta, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească. Iar cine ar voi să clintească aceasta, acela să fie blestemat de Dumnezeu, şi de preacurata lui maică şi de toţi sfinţii şi să fie asemenea lui Iuda şi blestematului Arie şi să fie anatema, amin.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Dinis, să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Iacuş pisar, la Hotin, în anul 6943 ⟨1435⟩ octombrie 18.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 338. Orig., perg. (32×26,5 cm), pecete atîrnată, deteriorată, prezentînd amprenta unui nou sigiliu domnesc, cu emblema identică, celei de pe primul tipar sigilar folosit în cancelaria lui Iliaş voievod (v. doc. nr. 117), dar cu legenda: † Печать Їωань Илїа <в>оевωдѣ господарѣ Земли Молдавскои*.

www.dacoromanica.ro

Trei foto., la Bibl. Acad., Fotografii, X/14, XXIII/38, şi XLVIII 36, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 84—85. Altă foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/35. O foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh., „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/132.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 465 (facs.); Уляницкій, *Материалы*, p. 47—48 (text slav, cu greşeli); Kałužniacki, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, p. 859—861 (text slav şi trad. lat.); Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 44—46 (trad., după Уляницкій); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 420—422 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 119—120 (trad.).

---

[1] Omis.
[2] Ultima literă, а, corectată din ѣ.
[3] ь, deseori, asemănător cu ъ.

144 1435 (6943) noiembrie 25, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господаръ Земли Молдавскои. Знаемо чинимъ, ис сѣмъ листом(ъ) нашим(ъ), усѣмъ кто на нъ узритъ или его услышит(ъ) чтучи, ѡже тотъ истиныи слуга нашъ, попъ Микъ, служилъ прежде с(вѧ)топочившом8 родителю нашем8, а д(ь)нес(ъ) сл8житъ намъ правою и вѣрною сл8жбою. Тѣмъ, мы, видѣвше его правою и вѣрною сл8жбо<ю до насъ, ж>[1]аловали есми его наше<ею ѡсобною>[1] м(и)л(о)стїю и дали есми <ему, оу на>[1]-шеи Земли Молдавскои, два села: где ест(ъ) ему домъ, на Ма<лои Ребр·чи, и пои>[2]иже, где ж<уде Стоѧнъ и Жоуржѣ Блидарѣ, щ>[3]о к8пилъ ....[4] за ....[1] их(ъ), оузѣлъ за тот(ъ) ......[2]. <Тое въсе да боудетъ ем8>[2] 8рикъ, съ 8сѣмъ до<ходомъ>[1], ем8, и дѣтемъ его, и брат<и>[3]амъ его, и 8н8чатом(ъ) его, прѣ<оуноучатомъ>[1] его, и прѣщ8рѣтом(ъ) его <и въсем>[1]у роду его, на вѣки вѣ<чны.

А>[1] хотаръ тым(ъ) двом(ъ) селомъ, по старым(ъ) хотар8, к8да из вѣка вѣчного ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра выше писаннаго г(оспод)ства ми, Илїи воеводы, и вера възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Ршмана, вера боѧръ наши<хъ>[4]: вера пана Журжа Фратовского и дѣтїи его, вера пана Блъчи дворника, вера пана Дана и дѣтеи его, вера пана Ункѣты и дѣтїи его, вера пана Щеф8ла Ж8мотатева и брата его, Мъндри, вера пана Лазора и брата его, пана Станчула, вера пана Думы Лимбадулчева и брата его, пана Мирчи, вера пана Козмы Шандровича, вера пана Битолта, вера пана Фъръва, вера пана Бълоша чашника, вера пана Бериндѣѧ столника, вера пана Кошїлова и пана Стецка, вера пана Кр(ъ)сти Чорного, вера пана Икуша, вера пана Миси, вера пана Влашина спътарѣ, вера пана Станчула комиса и вера всѣхъ боѧръ наших(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А кого <и>[3]зберетъ Б(ог)ъ, по нашимъ животе, господаръмъ быты нашеи <Земли>[2] Молдавскои, ѡт(ъ) братїи нашихъ илї ѡт(ъ) дѣтїи нашихъ или <буди кто ѡтъ>[2] нашего племене [нашего], тотъ <що бы>[1] ем8 не пор8шилъ нашего даанїа, али бы имъ потвердилъ и 8крѣпилъ зан8же есми дали ем8 за его правою и вѣрнаю служб8.

А на бу<лшу>[3]ю крѣпостъ тому всему выше писанному, велѣли есми нашем8 сл8ѕи, нашем8 вѣрном8 пан8, Дїнис8 логофе<т8>[5], пїсати и привѣсити нашю печатъ к сему лист8 нашему.

Пис(а) Занча дїакъ, 8 Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмг ноеврїе ке.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, popa Micu, a slujit mai înainte sfîntrăposatului părintelui nostru, iar acum ne slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă ⟨către noi⟩[1], l-am miluit cu ⟨deosebita⟩[1] noastră milă şi ⟨i⟩[1]am dat ⟨în⟩[1] ţara noastră, Moldova, două sate: unde este casa lui, pe ⟨Rebricea⟩[2] Mică ⟨şi⟩[2] mai jos, unde este j⟨ude Stoian şi Giurgiu Blidaru⟩[3], pe care le-a cumpărat ... [4] pentru ... [1] lor, luat pentru acesta ...[2]. ⟨Toate acestea să-i fie lui⟩[2] uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui ⟨şi⟩[1] întregului neam, în vecii vecilor.

⟨Iar⟩[1] hotarul acestor două sate să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veacul veacului.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Roman, credinţa boierilor noştri: credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea vornic, credinţa panului Dan şi a copiilor lui, credinţa panului Uncheat şi a copiilor lui, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, Mîndrea, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul, credinţa panului Duma al lui Limbădulce şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Vitolt, credinţa panului Fîrău, credinţa panului Băloş ceaşnic, credinţa panului Berindei stolnic, credinţa panului Coşilă şi a panului Steţco, credinţa panului Cristea Negru, credinţa panului Iacuş, credinţa panului Misea, credinţa panului Vlaşin spătar, credinţa panului Stanciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri, şi mari, şi mici.

Iar pe cine îl va alege Dumnezeu, după viaţa noastră, să fie domn al ⟨ţării⟩[2] noastre, Moldova, din fraţii noştri sau din copiii noştri sau ⟨oricine din⟩[2] neamul nostru [nostru], acela ⟨să⟩[1] nu-i clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare tărie a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre, credinciosului nostru pan, Dinis logofă⟨t⟩[5], să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Zancea diac, la Suceava, în anul 6943 ⟨1435⟩ noiembrie 25.

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 123. Orig., perg. (32 × 39 cm), rupt la îndoituri, pecete atîrnată, stricată.

O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/133. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 86—88.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 424—426 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 120—121 (trad.).

---

[1] Rupt.
[2] Rupt şi şters.
[3] Şters şi rupt; întregit după doc. din 1443 august 24 (v. doc. nr. 240), în care sînt menţionate cele două sate ale lui popa Micu.
[4] Şters.
[5] Omis.

www.dacoromanica.ro

Suret scos moldovenéşte de pre un ispisoc sirbăscu de la Ileiaş voievoda, din let 6943[1] 〈1435〉 fevruarie 17.

Cu mila lui Dumnezău, noi, Ileiaş voievoda, domnu pămîntului Moldovii. Facemu ştire, cu această carte a noastră, tuturor cine pre dînsa să va ui[u]ta sau cetindu-să o va auzi, adică acest adévărat boerul nostru, dumnealui Mihailă Bărbosul, slujit-au mai nainte părintelui nostru, lui Alexandru voievodu, cu dreptate şi cu credinţă, şi acmu slujeşte noî cu dreptaté şi cu credinţă. Pentru aceia, şi noi, văzîndu a lui driaptă[te] slujbă, l-am miluit pre dînsul cu deosăbitî a noastră milă şi i-am dat şi i-am întărit lui pre a lui ocini şi uric, de la părinteli nostru, anume satile Drăgoeştii, pre Cracău, ce sînt în gura Almaşului, şi Vîrtopul, ca să-i fiie dumnealui lui Mihailă Bărbosul de la noi uric, şi fiilor lui, nepoţilor şi strănepoţilor, prestrănepoţilor lui şi a tot niamul lui [şi totu niamul lui], neclătit nici odănăoară, în veci.

Iar hotarul satelor acestora să fiie cu toate hotarăle celi vechi, pre undé au îmblat de veciu.

Şi la aceastî este credinţă a domnii noastre, ce scrie mai sus, noi, Iliiaş voievodu, şi credinţa a preaiubitului meu fiiu şi credinţă boierilor noştri: Prujei[2] Frătovschi[3] şi a fiilor lui, credinţă dumnealui 〈Vîlcea vornic şi a fiilor lui〉[4], credinţă dumnealui Dan, credinţă dumnealui Mihail Popşul[5], credinţă dumnealui Şteful şi a fratelui dumnealui, Mîndrul, şi credinţă dumnealui Lazor şi a fratelui său, a dumnealui Stanciul, credinţă dumnealui Cozma, şi credinţă dumnealui Duca[6] şi fratelui lui, a dumnealui Mirce, şi credinţă dumnealui Forov, şi credinţă a dumnealui Coşilă şi a fratelui lui, a dumnealui Stecoc[7], şi credinţă dumnealui Lurbă[8], şi credinţă dumnealui Moisi[9], şi credinţă 〈dumnealui〉[10] Cîrste Ciotog[11], şi credinţă dumnealui Becul[12], şi credinţă dumnealui Vonile Hacevici[13], şi credinţă dumnealui Vlasin Mogosocul[14], şi credinţă dumnealui Băloş paharnic, credinţă dumnealui Berandiii[15] stolnic şi credinţă dumnealui Rumar[16] comes şi credinţă a tuturor alor noştri moldovineşti boieri, a mari şi a mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domnu din fii noştri sau din fraţii noştri sau din niamul nostru, sau iarăşi fie pre ciné Dumnezeu va alege să fiie domnu pămîntului nostru Moldovii, acela să nu strîce lui a noastră daniie şi [şi] întăritură, ce ca să întăriască.

Iar spre mai maré tărie şi întăritură tuturoru celor ce scria mai sus, am poroncitu credinciosului nostru boieriunu, Denescul logofăt, să scrie şi pecetea noastră să o spînzure de acest adevărat scrisoare noastră.

Au scris Dadgoş[17], în Suceavă.

Acest ispisoc sîrbăscu s-au tălmăcit de mine, pre limbă moldoviniască, la cursul anilor de la Hristos 1781 iuli 24, ieromonah Pavoiu[18] Bulgariul.

Bibl. Acad., LII/77. Copie după trad.
O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 234, f. 26—27.

Datat după emitent, membrii sfatului domnesc şi logofăt. Concordanţa dintre cele trei elemente, prezente în acest act, nu a existat decît în perioada celei de a doua domnii a lui Iliaş: august 1435— martie 1436. Pentru datare, v. şi Sacerdoţeanu, *Sfatul*, p. 64, unde se propune data: 1435 〈octombrie〉 17, şi Şimanschi, *Precizări*, p. 63—64, unde se discută şi succesiunea domniilor din anii 1435—1436.

www.dacoromanica.ro

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 412–413 (trad., cu data 1435 (?) februarie 17); *D.I.R.*, A, I, p. 115 (trad., după Costăchescu, cu aceeaşi dată).

---

[1] Şters şi scris în continuare: 7033 ⟨1525⟩. În ambele cazuri, veleatul este greşit; v. datarea.
[2] Greşit, pentru „Giurgiu".
[3] de la Frătăuţi.
[4] Necitit de traducător.
[5] Pentru „Popşa".
[6] Greşit, pentru „Duma".
[7] Greşit, pentru „Steţco".
[8] Greşit, pentru „Ciurbă".
[9] Greşit, pentru „Misea".
[10] Omis în trad.
[11] Greşit, pentru „Ciornogo" (Negru).
[12] Greşit, pentru „Banciul".
[13] Sic!
[14] Greşit, pentru „Mogoşescul".
[15] Pentru „Berendei".
[16] Lectură greşită; în această domnie a lui Iliaş, comis a fost Stanciul (v. cele două doc. anterioare).
[17] Greşit, pentru „Iacuş".
[18] Pentru „Pamvo".

146 ⟨1436 după martie 8—1441 decembrie 31⟩ (694 ...).

Un terfelog făr⟨ă⟩ cear⟨ă⟩[1], pre Căiniceni şi pre Pleşăni, ot Ilieş [⟨ş⟩[1]]i Ştefan vodă, l⟨ea⟩t 6940[2] ⟨1432⟩.

După Iorga, *St. şi doc.*, VI, p. 151. Menţ. într-un perilipsis, din 1714 martie 1, cu doc. moşiilor lui Miron logofăt.

Datat după începutul domniei asociate a lui Iliaş şi Ştefan şi după cifra zecilor, 40, din veleatul rez. (v. şi Şimanschi, *Precizări*, p. 65).

ALTE EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 86–87 (menţ., după Iorga, cu data: circa 1436–1441); *D.I.R.*, A, I, p. 121 (menţ., după Costăchescu, cu data: 1436–1442).

---

[1] Întregit de N. Iorga.
[2] Cifra unităţilor a fost omisă; v. datarea.

147 1436 (6944) aprilie 12.

Ispisoc de la domnul Ilie voievod şi de la al măriei sale frate, Ştefan voievod, fii domnului Alexandru voievod, din anii 6944 ⟨1436⟩ april 12 ... în care scrie că pe o adevărată slugă, anume Baico, pentru ale sale drepte şi cu credinţă slujbe ce-au slujit atît părintelui măriilor sale, cum şi însuşi măriilor sale, s-au milostivit şi din osebită milă domnească i-au dat şi i-au întărit lui, întru acest pămînt al Moldovei, pre a lui drepte ocini, sate anume: Dolheştii, unde era casa lui, şi Negreştii, şi Almăşelul, şi Horăe⟨ţe⟩[1]ştii, şi Roşcanii, şi, pe Almaşi, din gios de Dolheşti, Dobrenii; aceste toate, ca să-i fie lui uric, cu tot venitul, lui şi feciorilor lui, şi din neam ... [2].

Arh. St. Iaşi, CDVIII/43, f. 2 v. Rez. într-o anafora din 1782 mai 16.
Alt rez., într-o mărturie hotarnică din 1756 mai 13, ibidem, CDVIII/30.

www.dacoromanica.ro

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 151—152 (rez. din 1782, completat cu un rez. dintr-o anafora din 1776 martie 2); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 427 (rez. din 1782, după Ghibănescu); *D.I.R.*, A, I, p. 122—123 (acelaşi rez., după Costăchescu).

[1] Omis.
[2] După cum se menţionează în rez. din 1776 (v. EDIŢII), el avea şi hotarnică: „... hotarul pe din sus de heleşteu, stejar şi alte semne".

148 — 1436 (6944) aprilie 21, Vaslui.

Cu mila lui Dumnezeu, noi Ilie voevod, şi fratele domniei noastre, Ştefan voevod, domn‹i› Ţării Moldaviei. Înştiinţare facem, prin această a noastră carte, tuturor cui vor vedea-o sau cetindu-se o vor auzi, pentru adevărata sluga noastră, Stanciul Hotnog parcalabul de Hotin, carele slujind noao cu dreptate şi credincioasă slujbă, ‹iar noi, văzînd a lui direaptă şi credincioasă slujbă›[1], miluitu-l-am pre el cu osebită milă şi încă i-am dat în pămîntul nostru satul de la Crasna, unde îi sunt şi casele, ca să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi fiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lui, neclintit nici odănăoară, în veci.

.Iar hotarul celui[2] sat să fie după bîtrînele hotare, pe unde din veci au apucat.

Şi spre aceasta este credinţa domniilor noastre mai sus-zise, Ilie voevod şi Ştefan voevod, şi credinţa boerilor noştri: credinţa dumisale Jurj Fratovschi[3] şi a fiilor lui, credinţa dumisale Cristea dvornic şi a fiilor lui, credinţa dumisale Vîlcea şi a fiilor lui, credinţa dumisale Isaia şi a fiilor lui, credinţa dumisale Hudici dvornic şi a fiilor lui, credinţa dumisale Jurj Piatră şi a fiilor lui, credinţa dumisale Şteful şi a frăţini-său, Mândru, credinţa dumisale Negrilă şi a fiilor lui, credinţa dumisale Lazor şi a frăţini-său, Stanciul, credinţa dumisale Coste Dragoş, credinţa dumisale Simion Turcul, credinţa dumisale Dumici, credinţa dumisale Danciul[4] şi a frăţini-său, Ştef ul, credinţa dumisale Bogdan stolnic, credinţa dumisale Albul ceaşnic şi credinţa tuturor boerilor noştri ai Moldovei, a mari şi a mici.

Iar după a noastră viaţă, cine va fi domn pămîntului nostru al Moldovei, sau din fii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, pre cine Dumnezeu îl va alege să fie domn, să nu strice a noastră danie, ci mai vîrtos să i-o întărească şi să i-o statornicească, căci că i-am dat-o pentru a sa direaptă şi credincioasă slujbă.

Iar spre mai mare tărie a tuturor celor de mai sus-scrise, poruncit-am slugei noastre, credinciosului Oancea logofăt, să scrie şi să să lege a noastră pecete către această a noastră carte.

A scris Oţel, în Vaslui, la anul 6944 ‹1436›, luna april, în 21.

De pe sărbie pre limba moldovenească am tălmăcit la anul 1816 iulie 22, clucer Pavăl Debrici.

După Ghibănescu, „T. Codrescu", I, p. 88—89. Trad. într-o condică de doc. ce se afla în păstrarea lui Emil Miclescu din Bucureşti.

ALTE EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 32—33 (trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 429—430 (trad., după Ghibănescu); *D.I.R.*, A, I, p. 123 (trad., după Costăchescu).

[1] Întregit după Gh. Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 32 (v. EDIŢII).
[2] La Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 32: „acelui".
[3] de la Frătăuţi.
[4] La Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 33, corect: „Banciul".

www.dacoromanica.ro

Божїею милостїю, мы, Їлїѧ воевода, и брат господарства[1] нашего, Стефанъ воевода, господари Земли Молдавскои. Чиним знаменито, сим листом нашим, всѣм кто на ны оузрит или его оуслышит чтꙋчи, оуже[2] тот истиныи слꙋга и болѧрин наш вѣрныи, пан Дꙋма Оуранїн, слꙋжил прежде почисшемꙋ[3] отцꙋ нашемꙋ правою и вѣрною слꙋжбою, и днес слꙋжит нам право и вѣрно. И тѣм, мы, видѣвши его правꙋю и вѣрнꙋю его слꙋжбꙋ, помиловали есмы его особливою[4] нашїею милостїю и далы есмы емꙋ, оу нашеи земли, мѣста от пꙋстыни, и братꙋ его, панꙋ Петрꙋ, [на] по тїи[5] стороны Иткилѧ, на имѧ Кобылка, от вѣрха до ꙋстїе, и Безинова, от верха до оустїе, и Саболна, и Телешева, от верха до оустїе, и Пересечена, от верха до оустїе, колко села моч имꙋт собѣ осадити, да осадѧт. Тое все что бы им оурик, со всѣм доходом, им, равно дѣтем их, оуннꙋчатам, и правнꙋчатам, и прасчꙋратам[6] и жемꙋ[7] родꙋ их, непорꙋшено николиже, на вѣки.

Ꙗ хотар да им бꙋдет кака села бꙋдꙋт на там мѣста что бы могли ожививти досит.

Ꙗ на то ест вѣра нашего господарства[1], выше писанного Їлїи воеводы, и Стефана воеводы и вѣра наших болꙗр: вѣра пана Былча и дѣтах[8] его, вѣра пана Жꙋржа Фратовскаго и дѣтеи его, вѣра пана Кристꙗ дворника и дѣтеи его, вѣра пана Оуссиѧ[9] и дѣтеи его, <вѣра>[10] пана Хꙋдича дворника и дѣтеи его, вѣры[11] пана Оунклипа[12] и дѣтеи его, вѣра пана Негрила и дѣтеи его, вѣра пана Косте Драгошевича, вѣра пана Щефꙋла и брата его, пана Мындра, вѣра пана Дꙋшы[13] Лимбадꙋлчева и брат[и] его, пана Мирчи, вѣра пана Мꙋрїена[14] Пїатра, вѣра пана Ладарѧ[15] и брата его, пана Станчꙋла, вѣра пана Козмы Шадровича, вѣра пана Семїона Тꙋркꙋла, вѣра пана Банчꙋла и брата его, пана Щефꙋла, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Ꙗлбы чашника, вѣра пана Петра спатарꙗ, вѣра пана Дыꙗниша, вѣра пана Ивана Банчана[16] и вѣра всѣх боꙗр наших, и великих, и малых.

Ꙗ по нашем животѣ, кто бꙋдет господарь нашеи Земли Молдавскои, от дѣтеи наших или от братїи наших или от нашего племени, бꙋдь кто, кого Бог изберет, то что бы им непорꙋшил нашего даꙗнїꙗ, али что бы им оутвердил и оукрѣпил занеже дали[17] есмы им за правꙋю и вѣрнꙋю слꙋжбꙋ.

Ꙗ на болшее оутвержденїе всемꙋ выше писанномꙋ, вѣлѣли есмы слꙋгѣ нашемꙋ вѣрномꙋ, Оанче [вел] логофетꙋ, писати и привѣсити нашꙋ печать к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Оу Васлꙋꙗх, в лѣто ҂<ѕ>[10]цмд маї д҃.

Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei noastre, Ştefan voievod, domni ai Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru credincios, pan Duma Uranie, a slujit înainte răposatului tatălui nostru cu dreaptă şi credincioasă slujbă şi astăzi ne slujeşte nouă drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, lui şi fratelui său, pan Petru, un loc din pustie de cealaltă parte a Itchilului, anume Cobîlca, de la obîrşie pînă la gură, şi Bezinul, de la obîrşie pînă la gură, şi Sabolna, şi Teleşeul, de la obîrşie pînă la gură, şi Peresecina, de la obîrşie pînă la gură, cîte sate vor putea să-şi aşeze, să aşeze. Toate acestea să le fie lor uric, cu tot venitul, lor, la fel şi copiilor

www.dacoromanica.ro

lor, nepoţilor, şi strănepoţilor, şi răstrănepoţilor şi la tot neamul lor, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul să le fie atît cît satele ce vor fi acel loc să poată folosi îndestul.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ilie voievod, şi a lui Ştefan voievod şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Cristea vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, ⟨credinţa⟩[1] panului Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă şi a copiilor lui, credinţa panului Coste al lui Dragoş, credinţa panului Şteful şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Duma al lui Limbădulce şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa panului Lazăr şi a fratelui său, pan Stanciul, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Semion Turcul, credinţa panului Banciul şi a fratelui său, pan Şteful, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Albu ceaşnic, credinţa panului Petru spătar, credinţa panului Dieniş, credinţa panului Ion Balcean şi credinţa tuturor boierilor noştri, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, Moldova, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Oancea [mare] logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Vaslui, în anul ⟨6⟩[1]944 ⟨1⟩[1]436 mai 4.

După Gane, *Act de danie*, p. 105–106. Text slav după o copie veche. Cu trad. edit., ibidem, p. 106–107.

O copie, din sec. al XIX-lea, după o trad., în Arh. Centrală de Stat a R. S. S. Moldoveneşti, fond 220, şi o trad. rus., după aceeaşi trad. rom., ibidem, fond 39, dos. 1 360, p. 41.

Un rez., în Arh. Centrală de Stat a Actelor Vechi, Moscova, fond 1 299, op. 1, dos. 3 575, f. 817–818.

ALTE EDIŢII: Записки, I, p. 243–244 (trad. rom. veche şi trad. rus., fără sfat şi cu data de an greşită: 6904 ⟨1396⟩; Codrescu, *Uricariul*, III, p. 114–115 (trad., după Записки); Iorga, *St. şi doc.*, XVI, p. 400 (rez., într-o hotarnică din 1764 septembrie 1); Boga, *Doc. basarabenc*, IV, p. 6–7 (rez., fără indicaţia provenienţei); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 439–440 (trad., după Записки completată cu rez. după Boga şi cu anul restabilit: 6944 ⟨1436⟩); *D.I.R.*, A, I, p. 153 (trad., după Costăchescu).

---

1 Greşit, pentru господства.
2 În loc de ѡже.
3 În loc de почившемꙋ.
4 Greşit, pentru особною.
5 Sau: на то їн.
6 În loc de прашꙋрѣтом.
7 Greşit, pentru въсемꙋ.
8 Greşit, pentru дѣиен.
9 Greşit, pentru Исаиа.
10 Omis.
11 În loc de вѣра.
12 Greşit, pentru Оунклѣта.
13 Greşit, pentru Дꙋмы.
14 Greşit, pentru Дюрџю.
15 Greşit, pentru Лазара.
16 Greşit, pentru Балчана.
17 Greşit, pentru дали.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы Илїа воевода, и братъ го(спо)дства ми, Стефанъ воевода, господари Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, всѣмъ кто на нъ оузритъ или его услышить чтучи, оже тотъ истинный слуга и болринъ нашъ вѣрный, панъ Дума Чрънии, служилъ прѣжде с(вѧ)топочившому ѡт(ь)цу нашему правою и вѣрною служвою, и д(ь)нес(ъ) служитъ намъ правою и вѣрною служвою. Тѣмъ, мы, видѣвши его правою и вѣрною служвою до нас(ъ), жаловали есми его особною нашею м(и)л(о)стїю и потвердили есми ему ѡтинину его и правовѣрное его выислуженїе и дали есми ему, оу нашеи земли, села, на Ребричѣ, на имѧ: где былъ Бана Сunескулъ, и где былъ Борисъ и где былъ Мындрѧ. Тое все що бы ему оурикъ, съ всѣмъ доходомъ, ему, и дѣтемъ его, и оунучатомъ его, и сестрамь его, и праоунучатомъ его, и пращурѧтомъ его и въсему роду его, непорушено николиже, на вѣки.

А хотаръ тѣмъ селамъ съ всѣми старыми хотарми, куды из вѣка ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспо)дства, выше писанного Илїа воеводы, и Стефана воеводы и вѣра болръ наших(ъ): вѣра пана Былчѣ и дѣтеи его, вѣра пана Журжа Фратовского и дѣтеи его, вѣра пана Кръстѣ дворника и дѣтеи его, вѣра пана Исаїа и дѣтеи его, вѣра пана Худнча дворника и дѣтеи его, вѣра пана Оунклѣта и дѣтеи его, вѣра пана Козма Шандровича, вѣра пана Журжа Пїатра, вѣра пана Стана Бръличa, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчула, вѣра пана Щефула Жумататевича и брата его, пана Мындрѣ, вѣра пана Симеѡна Туркула, вѣра пана Битолта, вѣра пана Банчула и брата его, пана Щефула, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Алба чашника, вѣра пана Петра спътарѧ, вѣра пана Ивана Банчана и вѣра всѣх(ъ) болръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто будетъ господаръ оу <нашеи>[1] Земли <Мол>[2]-давскои, ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) братїи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене, буд(ь) кто, кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ що бы имъ не порушилъ нашего даанїа, али што бы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ заиуже дали есми ему за его <п>[2]равую и вѣрную службу.

А на болшее оутвръжденїе тому въсему выше писанному, велѣли есми слꙋѕѣ нашему вѣрному, Оанчеви логоѳету, писати и привѣсити нашу печатъ к сему листу нашему.

Оу Васлуи, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмд маи е҃.

<Pe verso, însemnare din sec. XVII>: † Пан(ъ) Доума Чорног(о) <şi alta, din sec. XVIII>: Răbrici de daru.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domni ai Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru credincios, pan Duma Negru, a slujit mai înainte sfîntrăposatului nostru părinte cu dreaptă şi credincioasă slujbă, şi acum ne slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am întărit ocina lui şi dreptcredincioasa lui vislujenie şi i-am dat, în ţara noastră, satele, pe Rebricea, anume: unde a fost Oană Sinescul, şi unde a fost Boris şi unde a fost Mîndrea. Toate acestea să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi surorilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

www.dacoromanica.ro

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului Ilie voievod, şi a lui Ştefan voievod şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat şi a copiilor lui, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Simeon Turcul, credinţa panului Vitolt, credinţa panului Banciul şi a fratelui său, pan Şteful, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Albu ceaşnic, credinţa panului Petru spătar, credinţa panului Ivan Baicean şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării ⟨noastre⟩[1], ⟨Mol⟩[2]dova, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Oancea logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Vaslui, în anul 6944 ⟨1436⟩ mai 5.

Biblioteca Ştiinţifică Centrală — Kiev, Secţia manuscrise, Fond V, nr. 3594. Orig., perg. (34,5×46,5 cm), pecete atîrnată, pierdută (actul provine din fostul fond de doc. al Muzeului arheologic din Odesa).

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XXXV/5; alte foto., după foto de la Bibl. Acad., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/31, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, fotografii, II/228 a—e.

EDIŢII: D. P. Bogdan, *Acte 1426—1502*, p. 28—31 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 124—125 (trad.).

---

[1] Şters şi rupt.
[2] Rupt.

151 — 1436 (6944) mai 10.

Suret d⟨e⟩[1] la Iliiaş vodă şi de la Ştefan vodă, fraţi, care au domnit înpreună Ţara Moldovii, la leat 7944[2] ⟨1436⟩ maiu 10.

Facem ştire, cu această carte a noastră, tuturor care ar vede-o sau ar ceti-o sau ar auzi-o, pentru această adevărată slugă a noastră, Ivan Cautiş, carele slujaşte noă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. Pentru aceia, şi noi, văzind a lui dreaptă şi credincioasă slujbă cătră noi, l-am miluit pre dînsul cu osăbită milă a noastră şi i-am dat lui în pămîntul nostru satul Ilişăştii, la Cobîle, unde iaste casa lui, şi cu un loc în pustie unde iaste moara lui, ca să-şi facă osăbit sat. Pentru aceia, i s-au făcut[3] lui uric, cu tot venitul, lui, şi feciorilor lui, şi fetilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui şi a tot neamul lor, neclătit nici odinioară, în veci.

www.dacoromanica.ro

Iar hotarăle acelui sat din pustie sînt după hotarăle cele bătrîne, pe unde vor trăi[4] în veci.

Şi acestea s-au făcut în credinţa domniei noastre, precum ne-am scris mai sus, noi, Iliiaş voievod şi Ştefan voievod, şi în credinţa boerilor noştrii [credinţa boierilor noştrii]: credinţa boerului Jurja Rastovici[5] şi a feciorilor lui, credinţa boerului Vlă[m]cea şi feciorilor lui, Cîrstea vornicul şi feciorii lui, credinţa boeriului Isaiia şi feciorilor lui, credinţa boeriului Hudici vornic şi feciorilor lui, credinţa boeriului Jurja Petrea[6] şi în credinţa tuturor boerilor noştrii a Moldovii, a mari şi a mici.

Iar după a noastră viiaţă, cine va fi domn pămîntului nostru Moldovii, din feciorii noştrii sau din neamul nostru sau pe cine va alege Dumnezeu să fie domn, tot să n-aibă a strica daniia noastră, ci să aibă a ţinea şi a întări pentru că i-am dat lui pentr-a lui dreaptă şi credincioasă slujbă. Iar cei mai înainte toţi să aibă a întări daniia slugii noastre.

Şi am poruncit credincios boeriului nostru, logofătului [celui mare], carte să-i scrie şi pecetea noastră să lege la carte.

Ieromonah Varlam Năcescul, ot satul Luncani, pisa[7] la leat 7263 ⟨1755⟩ iunie 17.

Bibl. Acad., CCCXLI/1. Copie, din 1824, după trad.
Un rez., după o trad., de Evloghie dascăl, într-un perilipsis cu doc. răzeşilor din Căutişeni, din 1824 decembrie 6, fără dată de zi, ibidem, CCCXLVI/269.

Data de zi a doc. nu este sigură. În două rez. (v. EDIŢII), făcute după orig. însoţit de trad. cunoscutului Gheorghe Evloghie dascăl, apare data de zi: 3. Confuzia între cele două cifre, 10 şi 3, se poate face, dealtfel, cu uşurinţă în scrierea slavă.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, V, p. 181, şi XVIII, p. 153 (rez., într-o carte de judecată din 1801—1802, cu data de zi: 3); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 438 (rez., într-o carte de judecată din 1826 martie 20, cu data de zi: 3); *D.I.R.*, A, I, p. 125—126 (trad.).

---

1 Omis.
2 Greşit, pentru „6944".
3 Greşit, pentru „să-i fie".
4 Folosirea viitorului, în locul trecutului, greşită.
5 Greşit, pentru „Fratovschi" (de la Frătăuţi).
6 În loc de „Piatră".
7 a scris.

152 **1436 (6944) mai 23, Suceava.**

Von Gottes Gnaden, wir, Eliä Woewoda, Hospodar des moldauischen Landes und der Bruder unserer Herrschaft, Stefan woewoda thun kund mit diesem unseren Brief allen, die in solchen sehen oder ihn lesen hören, wienach dieser wahrhafte Bojarin unser getreue H⟨er⟩r Stan Babić und sein Bruder H⟨er⟩r Jakim und seine übrigen Brüder, Andriasch, Semeon und Jori uns mit aufrichtigem und getreuem Dienste gedient haben. Da wir nun ihren aufrichtigen und getreuen Dienst zu gesehen, haben wir ihn und seine Brüder mit unserer besonderen Gnade begnadiget und ihnen in unserem moldauischen Lande ein Dorf namens Ober-Shikowa gegeben damit es eine Handveste sei mit allen Einkünften unverbrüchlich für immer, in Ewigkeit, ewiglich ihnen, ihren Kindern, ihren Enkeln, ihren Urenkeln, ihren Ururenkeln und ihrem ganzen Geschlechte, der ihnen der nächste sein wird.

www.dacoromanica.ro

Und der Hotar dieses Dorfes soll ihnen nach dem alten hotar sein, wo er seit jeher bestanden hat.

Und hiefür ist die Beglaubigung des obgeschriebenen uns⟨erer⟩ H⟨err⟩sch⟨af⟩t Eliä des Woewoden und die Begl⟨aubigung⟩ des vielgeliebten Bruders uns⟨erer⟩ H⟨err⟩sch⟨af⟩t Stefan des Woewoden und die Begl⟨aubigung⟩ des vielgeliebtesten Sohnes uns⟨erer⟩ H⟨err⟩sch⟨af⟩t Roman, ⟨und die Beglaubigung unserer Bojaren⟩[1]: d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Shursh des Fratowers und seiner Kinder, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Wilća, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Jsaia u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ Kinder, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Stan Brălić, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Unklet u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Stan Posadnik, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Shursh Straowić, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Steful Shumetatewić u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ Bruders H⟨er⟩r⟨n⟩ Minder, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Lasor u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ Bruders Stanćul, Kämmerers, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Duma Limbădulcewić u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ Bruders Mirćă, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Kosma Schendrischorowić, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Manuil, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Witolt, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Forow, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Bălosch, Mundschenks, d⟨ie⟩ B⟨eglau bigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Berendja, Truchsessen, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Nemirka, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Jakusch, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Chodek des Mamuriners u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ Bruders H⟨er⟩r⟨n⟩ Lewa u⟨nd⟩ ihrer Kinder, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Bogusch Nestjakowić u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ Bruders H⟨er⟩r Paschko, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Stezko, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Misa, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Krăsti des schwarzen, d⟨ie⟩ ⟨Beglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Alexander, Schwertträgers, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Stanćul, Marstallers und die Begl⟨aubigung⟩ all unserer Bojaren der grossen und der kleinen.

Und nach unserem Leben, wen Gott auserwählen wird Hospodar zu sein unseres moldauischen Landes, entweder von unseren Brüdern oder unsern Kindern, der soll ihnen doch unsere Schenkung und Bekräftigung nicht umstossen, sondern sie ihnen bestärken und bekräftigen, da wir sie ihnen für ihren aufrichtigen und getreuen Dienst gegeben haben. Wer ihnen aber unsere Schenkung und Bekräftigung verstören sollte, ein solcher soll verflucht sein von Gott dem Herrn, seiner reinsten Mutter und von allen Heiligen.

Und zu mehrerer Bekräftigung all des obgeschriebenen, haben wir unserem getreuen H⟨er⟩r Dienisi, dem Kanzler, befohlen zu schreiben und unser Siegel beizuhängen diesem unsern Briefe.

Zu Soćaw, geschrieben hats Peter Brălić, im Jahre 6944 ⟨1436⟩ Mai 23.

Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat boier al nostru credincios, pan Stan Babici, şi fratele său, pan Iachim, şi alţi fraţi ai lui, Andriaş, Semeon şi Iurie, ne-au slujit nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd a lor dreaptă şi credincioasă slujbă către noi, l-am miluit pe el şi pe fraţii săi cu deosebita noastră milă şi le-am dat lor, în ţara noastră, Moldova, un sat, anume Jicovul de Sus, să le fie lor uric, cu tot venitul, nestricat niciodată, în vecii vecilor, lor, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi la tot neamul lor, care va fi mai apropiat.

www.dacoromanica.ro

Iar hotarul acestui sat să fie după vechiul hotar, pe unde din veac a existat.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus-scrisului Ilie voievod, și credința preaiubitului frate al domniei mele, Ștefan voievod, și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Roman, ⟨și credința tuturor boierilor noștri⟩[1]: credința panului Giurgiu de la Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Vîlcea, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Stan Bîrlici, credința panului Uncleat și a copiilor lui, credința panului Stan posadnic, credința panului Giurgiu Straovici, credința panului Șteful al lui Jumetate și a fratelui său, pan Mîndrea, credința panului Lazor și a fratelui său, Stanciul postelnic, credința panului Duma al lui Limbădulce și a fratelui său, Mircea, credința panului Cozma al lui Șendrișor, credința panului Manuil, credința panului Vitolt, credința panului Forou, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Berendei stolnic, credința panului Nemirca, credința panului Iacuș, credința panului Hodco de la Mamurinți și a fratelui său, pan Leu, și a copiilor lor, credința panului Boguș al lui Nesteac și a fratelui său, pan Pașco, credința panului Stețco, credința panului Misa, credința panului Cristea Negrul, credința panului Alexandru spătar, credința panului Stanciul comis și credința tuturor bierilor noștri, și mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine Dumnezeu îl va alege să fie domn al țării noastre, Moldova, sau din frații noștri sau din copiii noștri, acela să nu strice dania și întărirea noastră, ci să o întărească și să o împuternicească pentru că noi le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar cine ar voi să strice dania și întărirea noastră acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu și de preacurata lui maică și de toți sfinții.

Iar spre mai mare întărire a tuturor celor de mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, Dienis logofăt, să scrie și pecetea noastră să o lege la această carte a noastră.

A scris, la Suceava, Petru Bîrlici, în anul 6944 ⟨1436⟩ mai 23.

După Wickenhauser, *Woronetz und Putna*, p. 150–151. Trad. după orig., perg., pecete atîrnată; actul se afla în 1886 la M-rea Putna.

O trad. rom., de I. Bogdan, după Wickenhauser, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 91–92.

ALTE EDIȚII: Măzăreanu, *Catastih Putna*, p. 168 (rez., cu data de lună: martie); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 441–442 (trad. rom., după Wickenhauser); *D.I.R.*, A, I, p. 126–127 (trad., după Costăchescu).

[1] Loc gol în textul editat de Wickenhauser.

153 **1436 (6944) iunie 6.**

Un uric sîrbăsc de la măriia sa Ilieș vodă și de la fratili mării sali, Ștefan vodă, pe 2 săliști: Porosiacica i Bereza[1].

La let 6944 ⟨1436⟩, 6 iunie.

Bibl. Acad., MDCLXX/42 (nr. 2). Menț. într-un izvod din 1778 ianuarie 5, cu doc. moșiilor din ținutul Orhei ale Sandei, fiica lui Ene Drăghinici hatman.

Altă menț., într-un izvod din 1790 august 17, ibidem, MDCLXX/41 (nr. 2).

[1] În rez. din 1790: „Beriazca".

 www.dacoromanica.ro

† Ӎ(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, и брат(ъ) г(оспод)ства ми, Стефанъ воевода, господари Земли Молдавской. Чинимъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, всѣмъ кто на нъ ѵзритъ или его ѵслышитъ чтѹчи, оже тот(ъ) истинныи слѵга нашъ, панъ Михаило Стънгачъ, слѵжилъ прѣжде с(вѧ)топочившомѹ ѡ(ть)цоу нашемѵ, и д(ь)нес(ъ) намъ слѵжитъ правою и вѣрною слѵжбою. Тѣмъ, мы, видѣвше его правою и вѣрною слѵжвою до нас(ъ), жаловали есми его ѡсобною м(и)л(о)стїю нашею и дали есми емѵ, оу нашеи земли, села на имѧ: на Богданѣ, где ест(ъ) Баланъ и сынъ Дражановъ, и, на Смилѣ, селище Рошчино и келїе Манасїеви, и, на Юбанѣ, Сѵсѧни, и, на Кегѧчъ, на Поток(ъ) Крънищамъ, где былъ Ѡана Албѵлъ, и, повыше, Манещи, и, на Кенгѧча, мѣста ѡт(ъ) пѵстини пониже Прѵна, ѵ Крънища Педѵчелѵлоуи, и, пониже, Крънища Беликаѧ, и, на Жеравца, селище Фѵндещом(ъ), междѵ попом(ъ) Мирчомъ и Дългымъ Петромъ, и, на Бръладѣ, едно мѣсто междѵ Лѵрницемъ и Бъксънещъ, и, повыше, Кобыла, где сѧ снимают три долины, мѣсто ѡт пѵстини. Тое все що бы емѵ оурикъ, съ всѣмъ доходом(ъ), емѵ и дѣтемъ его. А еще е<сми дали>[1] братѵ его, Жѵржѵ Бицѣ, село его <ѡ>[2]т(ъ) Смилѣ, <гд>[2]е естъ ...... [1], ѡпроч(ъ) Стънгачѵла, а бы емѵ оурик(ъ), съ выше писа<номъ>[1] правомъ, емѵ, и дѣтемъ его, и ѵнѵчатомъ <ихъ, и п>[1]равнѵчатомъ их(ъ), и прашѵрѧтомъ их(ъ) и всемѵ рѡдѵ их(ъ), непорѵшено николиже, на вѣки.

А хотаръ тѣмъ селамъ, съ всѣми своими старыми хотарми, кѵды из вѣка ѡживали. А хотаръ пѵстинѣ колко възмогѵт(ъ) ѡживати чотыре села досыт(ъ).

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писанного Илїа воеводѣ, и Стефана воеводы и вѣра наших(ъ) боѧръ: вѣра пана Былчѣ и дѣтеи его, вѣра пана Жѵржа Фратовского и дѣтеи его, вѣра <па>[3]на Кръстии дворника и дѣтеи его, вѣра пана Исаїа и дѣтеи его, вѣра пана Хѵдича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Негрила, вѣра пана Косте Драгошевича, вѣра пана Ѵиклѣта, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчѵла, вѣра пана Жѵржа Пїатра, вѣра пана Дѵмы Чръномѵ, вѣра пана Симеѡна Тѵркѵла, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Банчѵла и брата его, пана Щефѵла, вѣра пана Алба чашника, вѣра пана Петра спътарѧ, и вѣра пана Станчѵла комиса и вѣра всѣх(ъ) боѧръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто бѵдет(ъ) господаръ нашеи Земли Молдавской, ѡт дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) братїи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашег(о) племене, бѵд(и) кто, ког(о) Б(ог)ъ изберет(ъ) быти, тот(ъ) що бы им(ъ) не порѵшил(ъ) нашег(о) даанїа, али що бы им(ъ) ѵтвръдилъ и ѵкрѣпилъ заниже дали есми имъ за их(ъ) правѵю и вѣрнѵю слѵжбѵ.

А на болшее оутвръжденїе томѵ всемѵ выше писанномѵ, велѣли есми слѵѕѣ нашемѵ вѣрномѵ, панѵ Ѡанчеви логоѳетѵ, привѣсити нашѵ печат(ъ) к семѵ листѵ нашемѵ.

Оцель пис(а),ѵ Васлѵи, в(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦМД юн(їа) ГІ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domnii Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Mihail Stîngaciu, a slujit mai înainte sfîntrăposatului părintelui nostru, şi astăzi ne slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, satele anume: pe Bogdana, unde este Balan şi fiul lui Drajan, şi, pe Smila,

seliştea lui Roşca şi chilia lui Manasie, şi, pe Iubana, Suseni, şi, la Chegheci, pe Pîrîul Fîntînilor unde a fost Oană Albul, şi, mai sus, Măneşti, şi, la Chegheci, locurile din pustie mai jos de Prun, la Fîntîna Peducelului, şi, mai jos, Fîntîna Mare, şi, pe Jeravăţ, seliştea Fundeştilor, între popa Mircea şi Petru Lungul, şi, pe Bîrlad, un loc, între Leurinţ şi Bîcsăneşti, şi, mai sus, Iapa, unde se unesc trei văi, un loc din pustie. Toate acestea să-i fie uric, cu tot venitul, lui şi copiilor lui. Şi încă am dat fratelui său, Giurgiu Bica, satul lui de la Smila, unde este ...[1], deosebit de Stîngaciul, ca să-i fie lui uric, cu dreptul scris mai sus, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor 〈lor, şi〉[1] strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul pustiei să fie cît vor putea să folosească destul patru sate.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ilie voievod, şi a lui Ştefan voievod şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa 〈pa〉[3]nului Cristea vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Costea al lui Dragoş, credinţa panului Uncleat, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, Stanciul, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Simeon Turcul, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Banciul şi a fratelui său, pan Şteful, credinţa panului Albu ceaşnic, credinţa panului Petru spătar, şi credinţa panului Stanciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, Moldova, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Oancea logofăt, să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Oţel, la Vaslui, în anul 6944 〈1436〉 iunie 13.

Bibl. Acad., XL/2. Orig., perg. (39,5 × 33 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 94—95. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/229.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 466 (facs. greu lizibil); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 444—446 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 127—128 (trad.).

---

[1] Şters şi rupt.

[2] Şters.

[3] Omis.

155 **143〈6〉 (694〈4〉) 〈iunie — iulie〉 15, Vaslui.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илї〈а в〉[1]оевода, и братъ г(оспод)ства ми, Стефанъ воевода, господари Земли Молдавскои. Чиним знаменито, ис сѣмъ ли〈ст〉[1]омъ нашимъ, всѣмъ кто на нъ оузрит или его vслышит чтоучи, оже

тоты истинны слуги наши, панъ М<ои>[1]ка дворникъ глотныи и братъ его, панъ Тадоръ спътаръ, служили намъ право и вѣрно. Тѣмъ, мы, ви<дѣ>[1]вши их(ъ) правою и вѣрною службою до нас(ъ), жаловали есми их(ъ) wсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми имъ, оу нашеи <зе>[1]мли, села на имѧ: Брадичещи, на Красной, где былъ Ѧлбъ и Брадичъ, и, на Кобылѣ, где Илкаш(ъ), и, на Бръладѣ, где ест(ъ) Чирцъ Косте, и три мѣстѣ wт(ъ) пустинии[2], едно на Красной, повыше Никорещи, другое на Лев<ринц>[1]ѣ, выше Пїатрина мѣста, а третїе, на Быку, оу Бишнїи Лугъ. И еще есми имъ дали двѣ мѣсто ....[3]. <Тое все>[4] що бы имъ <оури>[4]къ, съ оусѣмъ доходомъ, имъ и дѣтемъ их(ъ). Ѧли тое <пис>[1]анное село, Брадичещи, тое, Тадору wпро<чи>[1], и дѣтемъ Тадоровомъ, и оуничатомъ их(ъ), и праоуничатомъ их(ъ), и пращурѧтомъ их(ъ) и всему роду их(ъ), непорушено николиже, на вѣки.

Ѧ хотаръ тѣмъ селомъ, съ всѣми <св>[1]оими старыми хотарми, куды из вѣка wживали. Ѧ хотаръ тѣмъ поустинѧмъ, колко възмогутъ wживати пѧт(ъ) селъ досытъ.

Ѧ на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Илїи воеводѣ и Стефана воеводы и вѣра наших(ъ) боѩръ: вѣра пана Былчѣ и дѣтеи его, вѣра, пана Журжа Фратовского и дѣтеи его, вѣра пана Негрила и дѣтеи его, вѣра пана Кръстѣ дворника и дѣтеи его, вѣра пана Исаїѧ и дѣтеи его, вѣра пана Хоудича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Костѣ Драгошевича, вѣра пана Оунклѣта и дѣтеи его, вѣра пана Щефула и врата его, пана Мындрѣ, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчула, вѣра пана Думы Чръного, вѣра пана Думы Исаеска, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Банчула и брата, его, пана Щефула, вѣра пана Петра спътарѧ, вѣра пана Ѧлбула чашника, вѣра пана Дїениша спътарѧ и вѣра всѣх(ъ) боѩръ наших(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

Ѧ по нашемъ животѣ, кто боудетъ господаръ нашеи Земли Молдавскои, wт(ъ) дѣтеи <наш>[1]их(ъ) или wт(ъ) братїи наших(ъ), или wт нашего племене, буд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберет(ъ) быти, тот(ъ) щ<о> бы имъ не порушилъ нашего д>[4]аанїа, али <що>[1] бы имъ оутвръдилъ и оукрѣп<илъ>[1] зануже дали есми имъ за их(ъ) правую и вѣр<ную> служву.

Ѧ на бол>[4]шее оутвръжденїе тому всему выше пи<санному>, велѣли есми слуѕ>[4]ѣ <нашем>[4]у вѣрному, <Ѡанчеви логофе>[5]ту, писати и привѣсити нашу печатъ к се<му>[5] листоу нашему.

Оу Васлуи, в(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦМ<Д>[6]........................[6] ЕІ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ili<e v>[1]oievod, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domnii Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, pan M<oi>[1]ca vornic de gloată şi pe fratele său, pan Tador spătar, ne-au slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă şi le-am dat, în ţara noastră, satele anume: Bradiceşti, pe Crasna, unde a fost Albu şi Bradici, şi, pe Iapa, unde a fost Ilcaş, şi, pe Bîrlad, unde este Cirţă Coste, şi trei locuri din pustie[2], unul pe Crasna, mai sus de Nicoreşti, altul la Leu<rinţi>[1], mai sus de locul lui Piatră, şi al treilea, pe Bîc, la Lunca de Sus. Şi încă le-am dat două locuri ...[3]. <Toate acestea>[4] să le fie <uri>[4]c, cu tot venitul, lor şi copiilor lor. Însă acest scris sat, Bradiceşti, acesta să fie lui Tador deosebit, şi copiilor lui Tador, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

www.dacoromanica.ro

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul acestor pustii să fie cît vor putea să folosească destul cinci sate.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului Ilie voievod, și a lui Ștefan voievod și credința boierilor noștri: credința panului Vîlcea și a copiilor lui, credința panului Giurgiu de la Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Negrilă și a copiilor lui, credința panului Crîstea vornic a și copiilor lui, credința panului Isaia și a copiilor lui, credința panului Hudici vornic și a copiilor lui, credința panului Costea al lui Dragoș, credința panului Uncleat și a copiilor lui, credința panului Șteful și a fratelui său, pan Mîndrea, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul, credința panului Duma Negru, credința panului Duma Isaescu, credința panului Bogdan stolnic, credința panului Banciul și a fratelui său, pan Șteful, credința panului Petru spătar, credința panului Albu ceașnic, credința panului Dieniș spătar și credința tuturor boierilor noștri, și mari, și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copiii noștri sau din frații noștri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela ⟨să nu le clintească⟩[4] dania ⟨noastră⟩[4], ci să le⟨-o⟩[1] întărească și să le⟨-o⟩[1] împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta și credincioasa lor ⟨slujbă.

Iar pentru⟩[4] mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, ⟨am poruncit⟩[4] slugii noastre credincioase, ⟨Oancea logofă⟩[5]t, să scrie scrie și să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Vaslui, în anul 694⟨4⟩[6] ⟨143⟨6⟩ ...[6] 15.

Arh. St. București, Episcopia Huși, XXV/1. Orig., perg. (34,5 × 28 cm), rupt și șters, pecete atîrnată, pierdută. Cu o foto.

O copie, cu trad., de la sfîrșitul sec. al XVIII-lea sau începutul sec. al XIX-lea, cu data: 6940 ⟨1432⟩ și numele satelor citite greșit, ibidem, ms. nr. 546 (Cond. Episcopiei Huși), p. 132 v. — 133. O foto., la Arh. St. Iași, MXXXVIII/32, și alta la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, II/34. Trei copii, de I. Bogdan, două după orig., la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 291—292, și ms. nr. 5 232, f. 69 și 72—73, și una după trad. din Cond. Episcopiei Huși, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 293—294.

Datat după boierii Uncleat, Crîstea vornic și Albul ceașnic și după similitudinile generale ale sfatului cu cel din documentele lunilor iunie și iulie ale anului 1436. Pentru aceeași datare, v. și Șimanschi, *Precizări*, p. 66.; Sacerdoțeanu, *Sfatul*, p. 63, propune însă data, inacceptabilă: ⟨1435 iunie — august⟩ 15, cînd între cei doi domni, Iliaș și Ștefan, ar fi fost, de asemenea, o „împăcare".

EDIȚII: Melchisedek, *Chronica Hușilor*, p. 149—150 (trad., după orig., cu greșeli și data de an: 6940 ⟨1432⟩); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 449—451 (text slav și trad., cu data: 1436 iunie 15, dar cu observația că luna poate fi și „iulie"); *D.I.R.*, A, I, p. 121—122 (trad., cu data: 143⟨6⟩ (694⟨4⟩) ... 15).

---

[1] Șters.

[2] De la и на Кобылѣ („și la Cobîle") pînă aici, tăiat ulterior cu cerneală de aceeași culoare.

[3] De la дрѹгоє („altul") pînă aici, tăiat ulterior cu cerneală de aceeași culoare.

[4] Șters și rupt.

[5] Rupt.

[6] Rupt; v. datarea.

156 — 1436 (6944) iulie 1, Suceava.

† М(и)л(о)стию б(о)жью, мы, Илїа воевода, господарь Земли Молдавскои и брат(ъ) г(оспод)ства ми, Стефанъ воевода. Чиним(ъ) знаменито сим(ъ), въсѣм(ъ) кто на нь ѹзрит(ъ) или его оуслышит(ъ) чтоучи, аже тот(ъ) истинъи

www.dacoromanica.ro

слꙋга и болѣринъ нашь вѣрныи, на имѣ панъ Ѧлеѯанд<р>[1]о спатарь, пришол(ъ) прѣдъ г(оспод)ство ми и прѣд(ъ) нашѣ боꙗры и тѣ<галъ сѧ съ пан>[2]омъ Мындрею за свою ѡтчиноу и добылъ на <п>[3]аноу Мындри свою ѡтчиноу, на имѣ <Глодѣнїи, на Красной, и>[4] Блогары. Тѣмъ, мы, видивши правдѵ и слѵжбоу вѣрноую нашего слоуги, пана Ѧ<леѯандра спатар>[2]и, вратили есми ег(о) ѡтчиноу, тых(ъ) двѣ сели выше пис(а)ных(ъ), и такожде село Моунчел(ъ). Тое оусе п<исанное села>[2]мъ да бѵд(и)[5] емоу оурикъ, съ въсѣмъ доходом(ъ), емоу, и дѣтем(ъ) его, и внѵчатом(ъ) его, и правноучатом(ъ) <е>[3]го, и пращюрѣтом(ъ) его и въсемоу родоу ег(о), кто боуд(и)[5] иаи ближнїи ѡт ег(о) племене, непороушено, на вѣки.

Ѧ хо<та>[2]рь тым(ъ) въсем(ъ) селомъ, съ воусеми своими старыми хот<арыми>[2], коуда из вѣка оуживали.

Ѧ на то ест(ъ) вѣра выше писанаго г(оспод)ства ми, Илїа воеводы, и брата г(оспод)ства ми, Стефана воеводы, и вѣра воуздюбленого ми с(ы)на, Рома<на, и>[3] вѣра пана Жюржа Фратовского и дѣтии его, и вѣра пана Билчи, и вѣра пана Петра Гѵдича дворника Сочавского, и вѣра пана Исаиѧ и дѣти его, и вера пана Оункѣты и дѣти его, и вера пана Михаила Попши, <и в>[3]ера пана Стана Бырлича, и вера пана Штефѵла Жюмоутатевича, и вѣра пана Мындри, и ве<ра п>[2]ана Лазарѣ дворниковича и брата его, пана Станчюла постелника, и вера пана Доумы Л<имбъдоулч>[2]евича и брата ег(о), пана Мирчи, и вера пана Козмы Шандровича, и вера пана Бит<олта, и вера па>[2]на Маноила, и вера пана Фърова, и вера пана Бълоша чашника, и вера пана Бере<индѣꙗ столник>[2]а, и вера пана Ѩкоуша, и вера пана Сте<ц>[3]ка дворника, и вера пана Кирстѣ Чорног(о), и вера пана Мисѣ, и вера пана Ходка Мамоуриньского и вера пана Левы и дѣти их, и вера пана Богѵша Нестѣковича и брата ег(о), пана Пашка, и вера пана Станчюла комиса и вера оусѣх(ъ) боꙗръ наших(ъ), великих(ъ) и малыхъ.

Ѧ по нашем(ъ) животѣ, кого Б(ог)ъ изберетъ господаремъ оу н<аше>[3]и земли быти, или ѡт(ъ) братии наших(ъ) или ѡт(ъ) дѣтии наших(ъ), тот(ъ) бы имъ не порѵшил(ъ) н<аше>[3]го даниѧ, али бы имъ оутвердил(ъ) и воукрепилъ заноуже дали есми им(ъ) за их(ъ) верноую слѵ<жбо>[3]у.

Ѧ на болшее потвержденне томоу въсемоу выше писаномоу, велили есми слоузе <наше>[3]моу верномоу, паноу Дѣнисоу логофетоу, писати и привѣсити печать <нашь к семо>[2]у нашемоу листоу.

Ѧ пис(а) оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмд юл(їа) <а>[6].

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut cu aceasta, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru credincios, anume pan Alexand⟨r⟩[1]u spătar, a venit înaintea domniei mele şi înaintea boierilor noştri şi ⟨s⟩[2]-a pîrît ⟨cu pan⟩[2] Mîndrea pentru ocina sa şi a dobîndit de la ⟨p⟩[3]an Mîndrea ocina sa, anume ⟨Glodenii, pe Crasna, şi⟩[4] Bulgarii. De aceea, noi, văzînd dreptatea şi slujba credincioasă a credincioasei noastre slugi, pan A⟨lexandru spătar⟩[2], i-am înapoiat ocina sa, acele două sate mai sus-scrise, şi de asemenea satul Muncel. Toate aceste scrise sate să-i fie lui uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, cine va fi mai apropiat din neamul lui, neclintit, în veci.

Iar ho⟨ta⟩[2]rul tuturor acestor sate să fie cu toate hot⟨arele⟩[2] lor vechi, pe unde au folosit din veac.

www.dacoromanica.ro

Iar la acesta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, şi a fratelui domniei mele, Ştefan voievod, şi credinţa iubitului meu fiu, Roma⟨n, şi⟩[3] credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, şi credinţa panului Vilcea, şi credinţa panului Petru Hudici vornic de Suceava, şi credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, şi credinţa panului Uncheat şi a copiilor lui, şi credinţa panului Mihail Popşa, ⟨şi⟩[3] credinţa panului Stan Bîrlici, şi credinţa panului Şteful al lui Jiumutate, şi credinţa panului Mîndrea, şi credinţa ⟨p⟩[2]anului Lazăr al vornicului şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, şi credinţa panului Duma al lui L⟨imbădulc⟩[2]e şi a fratelui său, pan Mircea, şi credinţa panului Cozma al lui Şandru, şi credinţa panului Vit⟨olt şi credinţa pa⟩[2]nului Manoil, şi credinţa panului Fîrău, şi credinţa panului Băloş ceaşnic, şi credinţa panului Bere⟨ndei stolnic⟩[2], şi credinţa panului Iacuş, şi credinţa panului Ste⟨ţ⟩[3]co vornic, şi credinţa panului Chirstea Negru, şi credinţa panului Misea, şi credinţa panului Hodco de la Mamurinţi, şi credinţa panului Leu şi a copiilor lor, şi credinţa panului Boguş al lui Nesteac şi a fratelui său, pan Paşcu, şi credinţa panului Stanciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, sau din fraţii noştri sau din copiii noştri, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le întărească şi să le împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta lor slu⟨jb⟩[3]ă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Denis logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea ⟨noastră la⟩[2] această carte a noastră.

Şi a scris la Suceava, în anul 6944 ⟨1436⟩ iulie ⟨1⟩[6].

Bibl. Acad., IX/76. Orig., perg. (39×33 cm), rupt la o îndoitură, pecete atîrnată, pierdută.

O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 101—102. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/35. Un rez., cu data: 6944 ⟨1436⟩ iulie 1, la Arh. St. Iaşi, Tr. 1 765, op. 2 014, dos. 23, f. 682 r.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 454—456 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 128—129 (trad.).

---

[1] Omis.
[2] Rupt.
[3] Şters.
[4] Rupt; completat după rez. de la Arh. St. Iaşi.
[5] În loc de боудетъ.
[6] Rupt; data de zi, completată după rez. de la Arh. St. Iaşi.

157 — 1436 (6944) iulie 17, Vaslui.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, и брат(ъ) г(оспод)ства ми, Стефанъ воевода, господари Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, ис сѣмъ листомъ н(а)шимъ, всѣм(ъ) кто на нъ оузрит(ъ) или его ѹслышит(ъ) чтѹчи, оже тоты истинныи слѹга нашъ, Ходко Крецовичѹ слѹжилъ[1] нам(ъ) правою и вѣрною слѹжбою. Тѣмъ мы, видѣвше его правою и вѣрною слѹжбою до нас(ъ), жаловали есми его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми его[2] оу нашеи земли двѣ мѣстѣ ѡт(ъ) пѹстини[3] на Кѹлѣ, междѹ Борщаремъ и междѹ Дѣтелева, ѹ нижнеи Лѹжкы, оу Дви Крънинци. Тое все што бы ем<ѹ>[4] оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, емѹ, и дѣтем(ъ)<е>[5]го, и оунѹчатом(ъ) его, и праоунѹчатом(ъ) его, и прашоурѧтомъ его и всемѹ родѹ его, непорѹшено николиже, на вѣки.

www.dacoromanica.ro

Ѧ хотаръ тѣмъ поѵстини, колко възможет(ъ) ѡживати двѣ тѣхъ селѣ досыт(ъ).

Ѧ на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писанного Илїа воеводы, и Стефанъ воеводы и вѣра нашиx(ъ) боѧръ: вѣра пана Былчѣ и дѣтеи его, вѣра пана Жȣржа Фратовского и дѣтеи его, вѣра пана Кръсти дворника и дѣтеи его, вѣра пана Їсаїа и дѣтеи его, вѣра пана Хȣдича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Негрила и дѣтеи его, вѣра пана Косте Драгошевича, вѣра пана Жȣржа Пїатра, вѣра пана Щефȣла Жѵмътатевича, вѣра пана Дȣмы Чорного, вѣра пана Симеѡна Тȣркȣла, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчȣла, вѣра пана Банчȣла и брата его, Щефȣла, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Ѧлба чашника, вѣра пана Петра спътарѩ и въсѣхъ боѧръ нашиx(ъ) молдавскыхъ, и великых(ъ), и малых(ъ).

Ѧ по нашемъ животѣ, кто бȣдет(ъ) господаръ нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) или ѡт(ъ) братїи нашиx(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене, бȣд(и) кто кого Б(ог)ъ изберет(ъ) быти, тот(ъ) што бы имъ не порȣшилъ нашего даанїа, али що бы имъ оѵтвръдилъ и оѵкр<ѣпилъ занȣже д>[4]али есми имъ за их(ъ) правȣю и вѣри<ȣю>[5] слȣжбȣ.

Ѧ на болшее ȣтвръжденїе томȣ въсе<мȣ>[6] выше писанномȣ, вел<ѣли есми на>[6]шемȣ вѣрномȣ паноѵ Ѡанчев<и л>[6]огоѳетȣ привѣсити нашȣ печатъ <к сем>[6]ȣ листоѵ нашемȣ.

. Лазѣ пис(а), оѵ Васлȣи, в(ъ) лѣт(о) ҂з҃цмд юл(їа) з҃і.

⟨Jos, în colţul din dreapta, însemnare de la începutul sec. al XIX-lea⟩: Pre Vasili ot Căcărăzeni.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei mele Ştefan voievod, domni ai Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Hodco al lui Creţu, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat în ţara noastră două locuri din pustie pe Cula, între Borşciari şi între Deteleu, la Luncuşoara de Jos, la Două Fîntîni. Toate acestea să-i fie uric, cu tot venitul, lui. şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acelor pustii să fie cît vor putea folosi acele două sate îndestul.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ilie voievod, şi a lui Ştefan voievod şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Cristea vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă şi a copiilor lui, credinţa panului Costea al lui Dragoş, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa panului Şteful al lui Jumătate, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Simeon Turcul, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul, credinţa panului Banciul şi a fratelui său, Şteful, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Albu ceaşnic, credinţa panului Petru spătar şi a tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească ⟨pentru că⟩[4] le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

www.dacoromanica.ro

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului ⟨nostru⟩[6] pan Oancea ⟨l⟩[6]ogofăt să atîrne pecetea noastră ⟨la⟩[6] această carte a noastră.

A scris Lazea, la Vaslui, în anul 6944 ⟨1436⟩ iulie 17.

Biblioteca Ştiinţifică Centrală — Kiev, Secţia manuscrise, Fond V, nr. 3 595. Orig., perg. (30,5 × 22,5 cm), rupt la îndoitura de jos, pecete atîrnată, pierdută (actul provine din fostul fond de doc. al Muzeului arheologic din Odesa). O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XXXV/4; altă foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/33.

EDIŢII: D. P. Bogdan, *Acte 1426—1502*, p. 33—35 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 129—130 (trad.).

---

1 ъ corectat din и.
2 Sic!
3 и final corectat din ы.
4 Şters.
5 Rupt şi şters.
6 Rupt.

158 — 1436 (6944) iulie 17, Vaslui.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, и брат(ь) г(оспод)ства ми, Стефань воевода, господари Земли Молдавскои. Чиним знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимь, всѣмь кто на нь оуꙁрит(ь) или его оуслышит(ь) чтꙋчи, ѡже тоть истинныи слуга и боѧринь нашь вѣрныи, панъ Ванча логоѳеть, служилъ прѣжде с(вѧ)топочившому ѡ(ть)цу нашему правою и вѣрною службою, а д(ь)нес(ь) служить нам(ъ) правою и вѣрною службою. Тѣмь, мы, видѣвши его правꙋю и вѣрнꙋю службꙋ до нас(ъ), жаловали есмы его ѡсобною нашею м(и)л(о)стью и дали есмы ему и потьвръдили выслуженье его, села на Ревтѣ, на имѧ: Прокопиици, где был(ъ) Прокоп(ъ) и Васил(е) ватамань, и съ млиномь, и Мачковци, и съ пасѣкою и Козаровци, и Бѣлаѧ Кръницѧ и, на оустїе Волчиницѧ, где сѧ снемают(ь) съ Котовцем(ъ), и на Иткилѣ, между Кротолчи, пониже где Камень стоить, повыше Ѿцелово мѣсто, и близь Быку, по тои сторонѣ, на долинꙋ што падает(ь) против(ь) Ѧкбашева Кешенева, оу Кръници, где ест(ь) Татарскаѧ Селища, против(ь) лѣска. Тое все що бы емꙋ оурик(ъ), съ всѣмъ доходомь, и дѣтемъ его, и братїамь его, и сестричичем(ъ) его, и братаничемъ его, и оунꙋчатомь его, и праоунучатомъ его, и прашурѧтомь его и наи ближнемꙋ роду его, непорушено николиже, на вѣкы.

Ѧ хотаръ тѣмь селомъ да бꙋдет(ь) по старому хотару, куда ѡживають из вѣка. Ѧ пустынѧмъ хотаръ, колко оуꙁмогꙋть ѡживати тѧ села, що ѡсадит(ь), досыт(ь).

Ѧ на то ест(ь) вѣра г(оспод)ства нашего, выше писанна<го>[1] Илїа воеводы, и Стефана воеводы и вѣра боꙗръ наших(ь): вѣра пана Вылчѣ и дѣтеи его, вѣра пана Журжа Фрѧтовского и дѣтеи его, вѣра пана Кръстѣ дворника и дѣтеи его, вѣра пана Исаїа и дѣтеи его, вѣра пана Худнча дворника, вѣра пана Нѣгоꙗ логоѳета, вѣра пана Негрила, вѣра пана Симеѡна Тꙋркула, вѣра пана Журжа Пїѧтра, вѣра пана Лазара и брата его, пана Станчꙋла постелника, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Думы Чорного, вѣра пана Ванчула и брата его, пана Щефула постелника, вѣра пана Щефꙋла Жумътатича и брата его, пана Мындрѣ, вѣра пана Стана Бръилча, вѣра пана Оуниклѧты, вѣра пана Българа чашника, вѣра пана Ѧлбула чашника и вѣра всѣхь боѧр(ь) наших(ь) молдавскых(ь), вели<кых(ь)>[2] и малых(ь).

www.dacoromanica.ro

А по нашем(ь) животѣ, кто бѹдет(ь) г(о)с(по)д(а)ръ земли нашеи, ѡт(ъ) дѣ<ті>[1]и нашиӽ(ь) или ѡт(ъ) братїи нашиӽ(ь) или ѡт(ъ) нашего племене, бѵд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберет(ь), тот(ь) што бы имъ не порѵшил(ъ) нашего даанїа, али що бы имъ оукрѣпил(ъ) и оутвръдилъ заиѵже дали есмы емѵ за правѵю и за вѣрнѹю его слѵжбѵ.

А на болшее потвръжденье томѵ въсемѵ выше писанномѵ, велѣли есмы нашѵ печат(ь) привѣсити к семѵ листѵ нашемѵ.

Оу Васлѹи, в(ъ) лѣт(о) х҂ѕцмд їѹл(їа) зї.

Гедеѡн(ь) пис(а).

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domnii Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru credincios, pan Oancea logofăt, a slujit mai înainte sfîntrăposatului părintelui nostru cu dreaptă şi credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat şi i-am întărit vislujenia lui, satele pe Răut, anume: Procopinţi, unde au fost Procop şi Vasile vătămani, şi cu moara, şi Macicăuţi, şi cu prisaca, şi Cozarăuţi, şi Fîntîna Albă, şi, la gura Volcineţului, unde se uneşte cu Cotovţea, şi, la Itchil, între Crotolci, mai jos de unde stă Piatră, mai sus de locul lui Oţel, şi lîngă Bîc, de cealaltă parte, pe valea ce cade în dreptul Cheşenăului lui Acbaş, la Fîntînă, unde este Seliştea Tătărească, în dreptul păduricii. Toate acestea să-i fie uric, cu tot venitul, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui de soră, şi nepoţilor lui de frate, şi nepoţilor lui de fiu, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi celui mai apropiat neam al lui, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde folosesc din veac. Iar hotarul pustiilor să fie cît vor putea să folosească îndestul aceste sate, pe care le întemeiază.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ilie voievod, şi a lui Ştefan voievod şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Hudici vornic, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Simeon Turcul, credinţa panului Giurgiu Pieatră, credinţa panului Lazăr şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Banciul şi a fratelui său, pan Şteful postelnic, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Uncleat, credinţa panului Băloş ceaşnic, credinţa panului Albul ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi pentru credincioasa lui slujbă.

www.dacoromanica.ro

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit să se atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Vaslui, în anul 6944 <1436> iulie 17.

Ghedeon a scris.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 337. Orig., perg. (38,3 × 29,5 cm), pecete atîrnată, deteriorată, cu legenda: † Печать Іwань Ил<і>а воєвwдѣ господарѣ Земли Молдавской *.*.

Trei foto., la Bibl. Acad., Fotografii, X/15, XXIII/39 şi XLVIII/45, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5232, f. 98—100. Altă foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/34. O foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/136.

EDIŢII: Улянищкій, *Матеріалы*, p. 48—49 (text slav, cu greşeli şi cu data de zi: 7); Kałużniacki, *Doc.*, *Hurmuzaki*, I, 2, p. 869—871 (text slav şi trad. lat.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 459—461 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 130—131 (trad.).

---

[1] Omis.
[2] Şters.

159 — 1436 (6944) iulie 24, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господарь Земли Молдавской, и брать г<осподст>[1]в<а ми>[1], Стефань воевода. Чиним знаменито, с сѣмъ нашимъ листомъ, кто на нь оузрить или ег<о оу>[1]слышить чтоучи, оже тот(ъ) истинный слоуга и боярин нашъ вѣрный, Петръ Оунгоурѣнинъ, ѿт(ъ) Драг<ош>[1]ева Полѣ, слоужилъ прѣжде с(вѧ)топочившемоу родителю нашемоу правою и вѣрною слȣжбою, а д(ь)нес(ъ) <сл>[1]оужить намъ правою и вѣрною слоужбою. Тѣмь, мы, видѣвше пра[пра]воую и вѣрноую его слоужбоу до н<асъ, ж>[1]аловали есмы его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есмы емоу, оу нашей Земли Молдавской, че<т>[1]ири села, на имѣ, на Драгошевѣ Поли: где быль Нѣтедоуловъ дворъ, и Парчино село и Бльжещи, где ....
..........[2], и полѣна где их(ъ) сѣно и Болъчещи, ѡба жоудечїи. Тое есмы дали емоу оуриком, съ въсѣмъ доходомъ, <ем>[1]ȣ, и <дѣт>[1]емъ его, и <оу>[3]ноучатомъ его, и праоуноучато<мъ>[1] его, и прашоурѣтомъ его и въсемоу родоу его, <кто сѧ емоу изберетъ>[2] иан ближнїи ѿт(ъ) его племене, непороушеноже николи, на вѣкы.

А хотарь тѣмъ селомъ, съ въсѣм<и свои>[1]ми старыми хотарми.

А на <то>[3] ест(ъ) вѣра выше писаннаго г(оспо)д(ст)ва ми, Илїи воеводы, и вѣра възлюбленнаго <ми бр>[1]ата, Стефана воевода, и вѣра с(ы)на г(оспо)д(ст)ва ми, Романа, и вѣра пана Жоуржа Фратовскаго и дѣтей его, и вѣ<ра па>[1]на Былчи, вѣра пана Петра Хоудича дворника и дѣтей его, вѣра пана Исаїа и дѣтей его, и вѣра пана <Оун>[1]клѣты и дѣтей его, вѣра пана Михаила Попши, и вѣра пана Стана Бырлича, вѣра пана Щефоула Жоу<ме>[1]татевича и брата его, пана Мындри, и вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчюла постели<ик>[1]а, вѣра пана Доумы Лимбъдоулчевича и брата его, пана Мирчи, и вѣра пана Бълоша чашника, вѣра па<на Бер>[1]ендѣѧ столника, вѣра пана Козмы Шандровича, вѣра пана Фыръва, вѣра пана Маноила Гръчин<а, вѣра>[1] пана Битолта, вѣра пана Стецка дворника, вѣра пана Богоуша Нестѣковича и брата его, па<на Паш>[1]ка, вѣра пана Ходка Мамоуринскаго и брата его, пана Левы, и дѣтей их(ъ), вѣра пана Іакоуша Чере<ва>[1]того, вѣра пана Кр(ъ)сти Чорного, вѣра пана Мирчи, вѣра пана Стана комиса, вѣра пана <Стана>[2] Бабича, вѣра въсѣхъ боярь наших(ъ), великих(ъ) <и ма>[1]лых(ъ).

www.dacoromanica.ro

Ꙗ такожъ, кто бы по<ч>[4]а<лъ>[4], <нл>[4] и Цинъ<к>[4]оула и<ли сын>[4]ъ Цинкоула или ѡт(ъ) их(ъ) племене, на Петра или на его дѣти, за таа села, оубїнствомъ или и пак[5] боуд(и) <к>[1]оторою лихотою, а ѡнъ нам(ъ) заплатитъ завѣска ѯ҃ роубли литого серебра.

Ꙗ по нашемъ жив<отѣ>[1], кого Б(ог)ъ изберетъ господаремъ быти оу нашеи Земли Молдавскои, или ѡт(ъ) нашиx(ъ) братїи или <ѡтъ дѣ>[1]теи нашиx(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене, тот(ъ) да бы имъ оутвердилъ и оукрѣпилъ заноуже дали есмы <емоу>[1] за его правою и вѣрною слѹжбѹ.

Ꙗ на болшее потвержeнїе томоу въсемоу выше писаномоу, велѣли есмы слоуѕѣ нашемоу вѣрномоу, Дииисоу логоѳетоу, писати и привѣсити печатъ нашю к се<моу л>[1]истоу нашемоу.

Пис(а) Пашко граматикъ, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃цмд[6], м(ѣ)с(ѧ)ца юлиа[7], к҃д д(ь)нъ.

Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei ⟨mele⟩[1], Ştefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru credincios, Petru Ungureanu, din Cîmpul lui Drag⟨oş⟩[1], a slujit mai înainte sfîntrăposatului părintelui nostru cu dreaptă şi credincioasă slujbă, iar astăzi ne ⟨sl⟩[1]ujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, Moldova, patru sate, anume, în Cîmpul lui Dragoş: unde a fost curtea lui Netedul, şi satul lui Parcea, şi Blăgeşti, unde ...[2], şi poiana unde este fînul lor şi Bolăceşti, amîndouă judeciile. Acestea le-am dat lui uric, cu tot venitul, lui şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui, şi întregului lui neam, ⟨cine se va alege⟩[2] cel mai apropiat din neamul lui, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi.

Iar la ⟨aceasta⟩[3] este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credinţa iubitului meu frate, Ştefan voievod, şi credinţa fiului domniei mele, Roman, şi credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, şi credinţa ⟨pa⟩[1]nului Vîlcea, credinţa panului Petru Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, şi credinţa panului ⟨Un⟩cleat şi a copiilor lui, credinţa panului Mihail Popşa, şi credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Şteful al lui Ju⟨me⟩tate şi a fratelui său, pan Mîndrea, şi credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul posteln⟨ic⟩[1], credinţa panului Duma al lui Limbădulce şi a fratelui său, pan Mircea, şi credinţa panului Băloş ceaşnic, credinţa pa⟨nului Ber⟩[1]endei stolnic, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Fîrău, credinţa panului Manoil Grecu, ⟨credinţa⟩[1] panului Vitolt, credinţa panului Steţco vornic, credinţa panului Boguş al lui Nesteac şi a fratelui său, pa⟨n Paş⟩[1]cu, credinţa panului Hodco de la Mamurinţi şi a fratelui său, pan Leu, şi a copiilor lor, credinţa panului Iacuş Pîntecosul, credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Mircea, credinţa panului Stan comis, credinţa panului ⟨Stan⟩[2] Babici, credinţa tuturor boierilor noştri, mari ⟨şi⟩[1] mici.

Şi de asemenea, cine va începe, fie Ţin⟨c⟩[4]ul, fie fiul lui Ţincul, fie din neamul lor, împotriva lui Petru sau împotriva copiilor lui, pentru aceste sate, cu omor sau iarăşi cu orice înşelăciune[5], acela să ne plătească zavească 60 de ruble de argint topit.

www.dacoromanica.ro

Iar după viaţa noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, Moldova, sau din fraţii noştri sau ⟨din⟩[1] copiii noştri sau din neamul nostru, acela să le întărească şi să le împuternicească pentru că ⟨i⟩[1]-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Dinis logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Paşco gramatic, la Suceava, în anul 6944[6] ⟨1436⟩, luna iulie[7], 24 zile.

Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fond Spiridonie, I/83. Orig., perg. (36,5 × 30,5 cm), rupt la o îndoitură, pecete atîrnată, pierdută.

O foto., ibidem, Fotografii, II/230, şi alta la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/34. O copie, de I. Bogdan, cu data de lună: iunie, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 96—97.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 467 (facs.); Codrescu, *Uricariul*, XIV, p. 59—60 (trad., de N. Beldiceanu, cu greşeli şi cu data de lună: iunie); Xenopol, *Documente*, VII, p. 501—503 (text slav şi trad., cu data de lună: iunie); Ghibănescu, *Ispisoace*, I, 1, p. 9—13 (text şi slav trad., cu data de lună: iunie); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 467—469 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 131—132 (trad.).

---

[1] Rupt.
[2] Şters şi rupt.
[3] Omis.
[4] Şters.
[5] п, nesigur; s-ar putea citi şi инак, textul slav traducîndu-se, în acest caz: sau fie cu orice altă înşelăciune.
[6] д (4) corectat din г (3), de aceeaşi mînă şi cu aceeaşi cerneală.
[7] л (l), corectat din н (n), de aceeaşi mînă şi cu aceeaşi cerneală.

160 — 1436 (6944) august 11, Vaslui.

† М(и)л(о)стію б(о)жіею, мы, Иліа воевода, и братъ г(оспод)ства ми, Стефанъ воевода, господари Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, всѣмъ кто на нъ оузритъ или его ѵслышитъ чтѵчи, оже тотъ истинный слѵга нашъ, Лȣка ѡт(ъ) Сихле, слѵжитъ намъ вѣрно. Тѣмъ, мы, видѣвше его вѣрною слѵжбою до нас(ъ), жаловали есми его ѡсобною нашею м(и)л(о)стію и дали есми емѵ, оу нашеи земли, двѣ селѣ, едно на Теребнох(ъ), на имѧ Біадич(ъ), дрѵгое на оустіе Саратѣ, где былъ Михаилъ. Тое въсе що бы емѵ оурикъ, съ всѣмъ доходомъ, емѵ, и братіамъ его, Малѧтѵ и Строи, и дѣтемъ их(ъ), и оунѵчатомъ их(ъ), и праоунѵчатомъ их(ъ), и пращѵрѧтомъ их(ъ) и всемѵ родѵ их(ъ), непорѵшено николиже, на вѣки.

А хотаръ тѣмъ селомъ, съ всѣми своими старыми хотарми, коуды из вѣка ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше [пише] писанных(ъ) Иліа воеводы и Стефана воеводы, и вѣра наших(ъ) боѧръ: вѣра пана Блъчѣ и дѣтеи его, вѣра пана Жѵржа Фратовского и дѣтеи его, вѣра пана Кръстѣ и дѣтеи его, вѣра пана Исаїѧ и дѣтеи его, вѣра пана Хѵдича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Нѣгоѩ логоѳета и дѣтеи его, вѣра пана Оунклѣта и дѣтеи его, вѣра пана Дѵмы дворника, вѣра пана Жѵржа Піатра, вѣра пана Щефѵла Жѵмътатев‹а›[1], вѣра пана Симеѡна Тѵркѵла, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Албa чашника и вѣра всѣх(ъ) боѩръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто бѵдетъ г(о)сп(о)д(а)ръ нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи ‹на›[1]ших(ъ) или ѡт(ъ) братіи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего ‹племене или

www.dacoromanica.ro

бꙋ>[2]д(и) <кого Богъ изберетъ>[2] бꙑти, тот(ъ) що бꙑ имъ не порꙋшилъ нашего даанїа, али що бꙑ емоу оутвръдилъ и оукрѣпилъ зanꙋже дали есми имъ за его правꙋю и вѣрноую слꙋжбꙋ.

А на болшее оутвръжденїе [томꙋ въсемꙋ вꙑше писанном<ꙋ>[3], велѣли есми слꙋѕѣ нашемꙋ вѣрномꙋ, Оанчеви логофет<ꙋ>[3], писати и привѣсити нашꙋ печатъ к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Оу Васлꙋи, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмд аугꙋстъ аі.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domnii Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Luca de la Sihle, ne slujeşte nouă credincios. De aceea, noi, văzînd credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, două sate, unul la Terebne, anume Viadici, celălalt la gura Săratei, unde a fost Mihail. Toate acestea să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi fraţilor lui, Malea şi Stroe, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrişilor Ilie voievod şi Ştefan voievod, şi credinţa boîerilor noştri: credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Neagoe logofăt şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat şi a copiilor lui, credinţa panului Duma vornic, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa panului Şteful al lui Jumătate, credinţa panului Simeon Turcul, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Albu ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din ⟨neamul⟩[2] nostru ⟨sau⟩[2] pe ori⟨cine îl va alege Dumnezeu⟩[2] să fie, acela să nu-i clintească dania noastră, ci să i-o întărească şi să i-o împuternicească pentrucă i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Oancea logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Vaslui, în anul 6944 ⟨1436⟩ august 11.

Bibl. Acad., XXXIV/1. Orig., perg. (29 × 15 cm), pecete atîrnată, pierdută. Cu o trad., din 1807 martie 17, de Pavel Debrici polcovnic.

O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 103—104. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/137.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 473—474 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 133 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] Rupt şi şters.
[3] Omis.

www.dacoromanica.ro

† М(н)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Илїа воевода, господаръ Земли Молдавскои, и брат(ъ) г(оспод)ства ми, Стефанъ воевода. Чиним(ъ) знаемо сим(ъ) нашим(ъ) листом(ъ), въсѣмъ кто на нь ѵзрить или его ѵслышит(ь) чтѵчи, аже тотъ истинын, на имѧ панъ Ивашко Баласиновичи, и съ своими братїами: и съ Микомъ и съ Бадею[1], слȣжили преж<д>[2]е с(вѧ)топочившемѵ рѡд(и)телю нашемѵ правою <и>[2] вѣрною слѵжбою, а деньс(ь) слѵжатъ намъ правою <и>[2] вѣрною слѵбою. Тѣмъ, мы, видевши их(ъ) правѵю <и>[2] вѣрнѵю слѵжбоу до нас(ъ), жаловали есми их(ъ) ѡсобною нашею м(и)л(о)стью, дали есми им(ъ), оу нашеи земли, оу Молдавскои, едино село, на имѧ Крѵгликъ, под(ъ) Хотѣнемъ. Тое дали есми нашим(ъ) вѣрным(ъ) слѵгамъ оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, им(ъ), и детемъ их(ъ), и в<иоуча>[3]томъ их(ъ), и правиоучатом(ъ) их(ъ) и въсемоу родѵ <ихъ>[4], кто бѵд<етъ>[2] нан ближнїи ѡт(ъ) их(ъ) племене, тым(ъ) въсѣм(ъ), непорѵшено, на вѣки.

А хотар(ъ) томоу селѵ, съ въсѣми своими старыми хотарми.

А на то, вера выше писаннаго г(оспод)ства ми, Илїа воеводы, и вера воузлюблена<го м>[4]и брата, Стефана воеводы, и вера с(ы)на г(оспод)ства ми, Рѡмана, и вера пана Жюржа старосты и детїи его, и вера пана Билчи, и вѣра пана Петра Гѵдича дворника Сочавског(о), и вера пана Исаиѧ и детїи его, и вера пана Ѵиклѣты и детїи его, и вера пана Стана Бырлича и детїи его, и вера пана Михаила Попши, и вера пана Щефѵла Жюмѵтатевича и его брата, пана Мындри, и вера пана Лазарѧ дворниковича и брата его, пана Станчюла постелника, и вера пана Доумы Лимбадоулчевича и его брата, пана Мирчи, и вера пана Козмы Шандровича, и вера пана Домакѵша столника, и вера пана Форова, и вера пана Болоша чашника, и вера пана Берендѣѧ столника, и вера пана Мисѣ, и вера пана Маноила, и вера пана Битолта, и вера пана Тȣкȣша Череватого, и вера пана Бѣлави, и вера пана Кирсти Чорного, и вера пана Ходка Мамѵриньского и его брата, пана Левы, и дѣти ихъ, и вера пана Богѵша и брата его, пана Пашка, и вера пана Станчюла комиса и вера въсѣхъ боѧръ <наши>[3]х(ъ), <вели>[3]ких(ъ) и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, <кого Богъ из>[3]берет(ъ) г<оспода>[3]ремъ оу нашеи земли быти, или ѡт(ъ) дѣтии наших(ъ) или ѡт(ъ) братїи на<шихъ, тотъ а>[3] би имъ не порȣшилъ нашего данїа, али бы имъ оутвердил(ъ) и ѵкрѣпилъ заноуже <е>[2]сми дали им(ъ) за их(ъ) вѣрнѵю слѵжбѵ.

А на болшее потверженїе томоу въсемоу выше писаномѵ, велилѣ[5] есми нашемоу вѣрномѵ слȣѕѣ, панȣ Дѣнїсѵ логоѳетȣ, писати и привѣсити печать нашю къ семоу нашемоу листѵ.

Оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмд аѵгѵст(а) кз.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat, anume pan Ivaşco al lui Balasin, şi cu fraţii săi: şi cu Micul şi cu Badea[1], au slujit mai înainte sfîntrăposatului părintelui nostru cu dreaptă ⟨şi⟩[2] credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujesc nouă cu dreaptă ⟨şi⟩[2] credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta ⟨şi⟩[2] credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat în ţara noastră, în Moldova, un sat, anume Cruglic, sub Hotin. Aceasta le-am dat credincioaselor noastre slugi uric, cu tot venitul, lor, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor şi întregului ⟨lor⟩[4] neam, cine va fi mai apropiat din neamul lor, tuturor acestora, neclintit, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele sale vechi.

www.dacoromanica.ro

Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credinţa iubitului meu frate, Ştefan voievod, şi credinţa fiului domniei mele, Roman, şi credinţa panului Giurgiu staroste şi a copiilor lui, şi credinţa panului Vilcea, şi credinţa panului Petru Hudici vornic de Suceava, şi credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, şi credinţa panului Uncleat şi a copiilor lui, şi credinţa panului Stan Bîrlici şi a copiilor lui, şi credinţa panului Mihail Popşa, şi credinţa panului Şteful al lui Jiumutate şi a fratelui său, pan Mîndrea, şi credinţa panului Lazăr al vornicului şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, şi credinţa panului Duma al lui Limbădulce şi a fratelui său, pan Mircea, şi credinţa panului Cozma al lui Şandru, şi credinţa panului Domacuş stolnic, şi credinţa panului Forou, şi credinţa panului Boloş ceaşnic, şi credinţa panului Berendei stolnic, şi credinţa panului Misea, şi credinţa panului Manoil, şi credinţa panului Vitolt, şi credinţa panului Iacuş Pîntecosul, şi credinţa panului Belău[6], şi credinţa panului Cristea Negru, şi credinţa panului Hodco de la Mamurinţi şi a fratelui său, pan Leu, şi a copiilor lor, şi credinţa panului Boguş şi a fratelui său, pan Paşcu, şi credinţa panului Stanciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, ⟨pe cine⟩[3] îl va alege ⟨Dumnezeu⟩[3] să fie domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri, ⟨acela să⟩[3] nu le clintească dania noastră, ci să le întărească şi să le împuternicească pentru că le-am dat pentru credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Denis logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6944 ⟨1436⟩ august 27.

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 442. Orig., perg. (38×32 cm), pecete atîrnată, stricată. Două copii, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 105—107 şi 108—109. O copie, din 1800 decembrie 9, încredinţată de Pavel Debrici clucer, după o trad. din 1773 ianuarie 14, ibidem, CCLXV/1. O trad., incompletă, din 1811 octombrie 9, la Arh. St. Bucureşti, A.N., MMDCXXXII/1. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol“ — Iaşi, Fotografii, II/137 bis.

EDIŢII: Iorga, *St. şi doc.*, XIX, p. 11 (trad. prescurtată, după orig., cu data de zi: 17); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 481—483 (text slav, după I. Bogdan, şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 135 (trad., după I. Bogdan).

---

[1] Sau Баалею (Balea): cf. şi copia a doua a lui I. Bogdan.
[2] Omis
[3] Şters şi rupt.
[4] Şters.
[5] Greşit, pentru велѣли.
[6] Adică: „Albul“.

162 — 1436 (6944) septembrie 8, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господарь Земли Молдавской, и братъ г(оспо)дств(а) ми, Стефанъ воевода. Знаемо чиним нс сѣмъ листомъ нашимъ, 8сѣмъ кто на нъ оуѕрит или егѡ 8слышит чт8чи, ѡже тотъ истиныи сл8га нашъ, панъ Балѣ Плопеск8ль, сл8жилъ прѣжде с(вѧ)топочившемѵ рѡд(и)телю, нашемоу правою и вѣрною слѵжбою, а д(ь)нес(ъ) сл8житъ намъ правою и верною слоужбою. Тѣмъ, мы, видѣвшї его правою и вѣрною сл8ж<бою до насъ, жа>[1]ловаллї есми егѡ особною нашею м(и)л(о)стїю и далї есми емѵ, оу нашеи Земли Молдавской, четыри села: на Тазловѣ, Топанешещи, и на Тот<р8ша>[2], ...[1] и, и Братїещи и Дохтана. Тое да ест(ъ) ем8 оурикъ, съ 8сѣмъ доходомъ, ем8,

www.dacoromanica.ro

и дѣтїе⟨мъ ег⟩[1]о, и братїамъ его, и оунꙋчатомъ его, и праоунꙋчато⟨мъ е⟩го, и пращоурѧ⟩[1]томъ его и всемꙋ племенї его, кто емꙋ ближне, непорꙋшено николи; на вѣкы вѣчныѧ.

А хотаръ тымъ селомъ ꙋсѣмъ, съ ꙋсѣми с⟨воими старыми хотарми, коуда⟩[3] из вѣка ѡжнвали.

А на то ест(ъ) вѣра выше писаного г(оспо)дств(а) ми, Илїи воеводы, и вѣра брата г(оспо)дств(а) ми, Стефана воеводы, и вера възл⟨юбленаго ми сына, Романа, и вѣра⟩[1] пана Жꙋржа Фратовского и дѣтїи его, и вѣра пана Вилчи, и вера п⟨ана Гꙋд⟩[1]ича дворника и дѣтї его, вера пана Оункїа, ⟨и вѣра пана Исаїа и дѣти его, и вѣра⟩[1] пана Стана Бърлича и ⟨дѣтї его, и вѣра пана Михаил⟩[1]а Попше, и вѣра пана Ще⟨фꙋ⟩[1]ла Жꙋмотатева и брата его, па⟨на Мы⟩[4]ндри, ⟨и вѣра пана Банчꙋла и брата его, пана Ще⟩[1]фꙋла, и вѣра пана Дꙋмы ⟨Лимб⟩[4]адꙋлчева и брата его, пана Мирчи, и вѣра пана ⟨Козмы Шандро⟩[4]вича, и ве⟨ра пана Домонкꙋша столника, и вѣ⟩[1]ра пана Кръсти Чорн⟨ого⟩[4], и вѣра пана Бълоша чашника, и вера пана Бериндѣа столника, и вѣра пана Стецк⟨а дворника, и вѣра пана Тома вист⟩[1]ернїка, и вѣра пана Мисѣ, и вера пана Маиꙋила, и вѣра пана Ходка Мамꙋринского и пана Левы и дѣтї их(ъ), и ⟨вѣра пана ...., и вѣра п⟩[1]ана Билавы, и вера пана Станчꙋла комиса, и вѣра пана Бълхїна и вѣра въсѣхъ болѧръ нашихъ(ъ), велїкых(ъ) и малых(ъ).

А ⟨кого Богъ изберетъ по⟩[1] нашемъ животѣ господаремъ быти оу нашей Земли Молдавской, илї ѡт(ъ) братї нашихъ илї ѡт(ъ) дѣти нашихъ ⟨илї ѡтъ племене наш⟩[1]его, тотъ бы имъ не порꙋшилъ нашего данїа, алї бы имъ оукрѣпилъ и потвръдилъ.

А на болше потвръженїе ⟨томꙋ всемꙋ ви⟩[1]ше писаномꙋ, велѣлї есми слꙋзѣ нашемꙋ вѣрномꙋ и логоѳетꙋ, панꙋ Ди⟨нїсоу⟩[4], писати и прївѣсити нашꙋ печатъ к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Пис(а) Занча дїак(ъ), оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦМД сеп(тевріа) И.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Balea Plopescul, a slujit mai înainte sfîntrăposatului părintelui nostru cu dreaptă şi credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui sluj⟨bă către noi⟩[1], l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, Moldova, patru sate: pe Tazlău, Topaneşeşti, şi pe Tot⟨ruş⟩[2],... [1]i, şi Bratieşti şi Dohtana. Aceasta să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor ⟨lui, şi⟩[1] răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, cine îi va fi mai apropiat, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul tuturor acestor sate, cu toate ⟨hotarele⟩[3] lor ⟨vechi, să fie pe unde⟩[3] au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credinţa fratelui domniei mele, Ştefan voievod, şi credinţa iubitului ⟨meu fiu, Roman, şi credinţa⟩[1] panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, şi credinţa panului Vîlcea, şi credinţa p⟨anului Hud⟩[1]ici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Unchie, ⟨şi credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, şi credinţa⟩[1] panului Stan Bîrlici şi ⟨a copiilor lui, şi credinţa panului Mihail⟩[1] Popşe, şi credinţa panului Şte⟨fu⟩[1]l al lui Jumotate şi a fratelui său, pa⟨n Mî⟩[4]ndrea, ⟨şi credinţa panului Banciul şi a fratelui său, pan Şte⟩[1]ful, şi credinţa panului Duma al lui ⟨Limb⟩[4]ădulce şi a fratelui său, pan Mircea, şi credinţa panului

www.dacoromanica.ro

⟨Cozma⟩[4] al lui ⟨Şandru⟩[4], şi credinţa ⟨panului Domoncuş stolnic, şi⟩[1] credinţa panului Cristea Negru, şi credinţa panului Băloş ceaşnic, şi credinţa panului Berindei stolnic, şi credinţa panului Steţc⟨o vornic, şi credinţa panului Toma vist⟩[1]ier, şi credinţa panului Misea, şi credinţa panului Manuil, şi credinţa panului Hodco de la Mamurinţi şi a panului Leu şi a copiilor lor, şi ⟨credinţa panului ..., şi credinţa p⟩[1]anului Bilău[5], şi credinţa panului Stanciul comis, şi credinţa panului Vlăhin şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar ⟨pe cine va alege Dumnezeu după⟩[1] viaţa noastră să fie domn în ţara noastră, Moldova, sau din fraţii noştri sau din copiii noştri ⟨sau din neamul⟩[1] nostru, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le întărească şi să le împuternicească.

Iar pentru mai mare întărire ⟨a tuturor celor⟩[1] mai sus-scrise, am poruncit slugii şi logofătului nostru credincios, pan Di⟨nis⟩[4], să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Zancea diac, la Suceava, în anul 6944 ⟨1436⟩ septembrie 8.

Bibl. Acad., LXXIX/147. Orig., perg. (27,5 × 34 cm), rupt, pecete atîrnată, pierdută. O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 110—112. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/138.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 484—486 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 136 (trad.).

---

[1] Rupt şi şters.
[2] Топанешещи и на Тот⟨роуша⟩ („Topaneşeşti şi pe Tot⟨ruş⟩"), tăiat cu aceeaşi cerneală.
[3] Rupt.
[4] Şters.
[5] Adică: „Albul".

163 1436 (6944) septembrie 19, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господаръ Земли Молдавскои, и братъ г(оспо)д(ст)ва ми, Стефанъ воевода. Знаемо чиним(ъ), с сѣмъ нашим(ъ) листомъ, кто на нъ оузритъ или его оуслышитъ чтѹчи, оже тотъ истинныи слѹга и болрь нашъ вѣрныи, панъ Данъ Месехнъ, слѹжилъ прѣжде с(вѧ)топочившемѹ родителю нашемѹ правою и вѣрною слоужбою, а д(ь)нес(ъ) слѹжитъ намъ правою и вѣрною слѹжбою. Тѣмь, мы, видѣвше правѹю и вѣрноую его слѹжбоу до нас(ъ), жалова⟨ли есмы⟩[1] его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и далие смы емѹ, оу нашеи Земли Молдавскои, ѡсемъ селъ, на имѧ: Роужа Петръ, на Кобылѣ, и Ѡнещи, и Кытещїи, и Бирнишещїи и Селевестрѣнїи и, на Хѹбалиѣ, Сръбїи и Ш⟨ке⟩[2]-ѣнїи[3], и Лнещи, на оусти Жиравца, и, на Хорничи, Кавадинещи и Бадъ[4]. Тое да боудетъ емѹ оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, емоу, и дѣтемъ его, и оуноучатомъ его, и праоунѹчатомъ его, и пращѹрѣтом(ъ) его и въсемоу родѹ его, кто боудетъ иаи ближнїи.

А хотаръ тѣмъ селомъ [селом(ъ)], съ въсѣми своими старыми хотары.

А на то ест(ъ) вѣра выше писаннаго г(оспо)д(ст)ва ми, Илїи воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспо)д(ст)ва ми, Романа, и вѣра пана Жоуржа Фратовскаго и дѣтеи его, и вѣра пана Былчи, и вѣра пана Хоудича и дѣтеи его, вѣра пана Оуниклѣты и дѣтеи его, и вѣра пана Михаила Попши, и вѣра пана Стана Бырлича, вѣра пана Щефоула Жоумътатевича и брата его, пана Мындри, вѣра пана Исаїа, вѣра пана Дѹмы Лимбъдоулчевича и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчюла постелника, вѣра пана Козмы Шандровича,

www.dacoromanica.ro

и вѣра пана Витолта, вѣра пана Бъло<ша чашн>[1]ика, вѣра пана Берендѣѧ столника, вѣра пана Фыръва, вѣра пана Манонла Гръчина, вѣра пана <Алеѯандр>[3]а спатарѣ, вѣра пана Богоуша и брата его, пана Пашка, вѣра пана Ходка Мамȣринскаг<о и брата>[5] его, пана Левы, и дѣтеи их(ъ), вѣра <пан>[5]а <Кръст҇>[6]и <Чръного>[6], вѣра пана Станчȣла комиса, вѣ<ра пана>[5] Оне Карчика, вѣра пана Романа и вѣра оусѣхъ боıаръ нашихъ, великых(ъ) и малых(ъ).

А по нашемъ жи<вотѣ, кого Бо>[5]гъ изберетъ господаремъ быти оу нашеи Земли Молдавскои, или ѡт(ъ) братїи нашихъ(ъ) или ѡт(ъ) <дѣтеи на>[5]ших(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене, тот(ъ) да бы имъ оутвердилъ и оукрѣпилъ наше данїе заноуже <дали есм>[5]и за его вѣрнȣю и правȣю слоужбоу.

А на болшее потвержденїе томȣ въсемȣ выше писанно<мȣ, велѣ>[1]ли есми слȣѕѣ нашемȣ вѣрномȣ, Днинскоу логоѳетȣ, писати и привѣсити печатъ нашȣ к <семȣ л>[1]истȣ нашемȣ.

И писа Пашко граматикъ, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмд҃ сеп(тебрїа) ѳі҃[7].

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru credincios, pan Dan Mesehnă, a slujit mai înainte sfînt-răposatului părintelui nostru cu dreaptă şi credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-⟨am⟩[1] miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, Moldova, opt sate, anume: Ruja Petru, la Cobîlă, şi Oneşti, şi Cîteştii, şi Virişeştii şi Selevestreanii şi, pe Hubalna, Sîrbii şi Ş⟨che⟩[2]ianii[3], şi Lieşti, la gura Jeravăţului, şi, pe Horincea, Cavadineşti şi Badea [4]. Aceasta să-i fie lui uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, cine va fi cel mai apropiat.

Iar hotarul acestor sate [sate] să fie cu toate hotarele lor vechi.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Roman, şi credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, şi credinţa panului Vîlcea, şi credinţa panului Hudici şi a copiilor lui, credinţa panului Uncleat şi a copiilor lui, şi credinţa panului Mihail Popşa, şi credinţa panului Stan Bîrlici, şi credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Isaia, credinţa panului Duma al lui Limbădulce şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului Cozma al lui Şandru, şi credinţa panului Vitolt, credinţa panului Bălo⟨ş ceaşn⟩[1]ic, credinţa panului Berindei stolnic, credinţa panului Fîrău, credinţa panului Manoil Grecu, credinţa panului ⟨Alexandr⟩[5]u spătar, credinţa panului Boguş şi a fratelui său, pan Paşco, credinţa panului Hodco de la Mamurinţi ⟨şi a fratelui⟩[5] său, pan Leu, şi a copiilor lor, credinţa ⟨pan⟩[5]ului ⟨Crîst⟩[6]ea ⟨Negru⟩[6], credinţa panului Stanciul comis, credinţa ⟨panului⟩[5] One Carcică, credinţa panului Roman şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, ⟨pe cine⟩[5] îl va alege Dumnezeu să fie domn al ţării noastre, Moldova, sau din fraţii noştri sau din ⟨copiii⟩[5] noştri sau din neamul nostru, acela să le întărească şi să le împuternicească dania noastră pentru că am ⟨dat⟩[5] pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

www.dacoromanica.ro

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Dinisco logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la ⟨această⟩[1] carte a noastră.

Şi a scris Paşco gramatic, la Suceava, în anul 6944 ⟨1436⟩ septembrie 19 [7].

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 125. Orig., perg. (38 × 37,5 cm), rupt la o îndoitură, pecete atîrnată, ruptă în două, şi cu legenda deteriorată: <†>[8] Пєчать Їωань Иаїа воєωдѣ господ<арѣ Зємли М>[8]олдавск<ои ***>[8].

O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 119—121. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/139.

Data de zi a documentului este discutabilă, întrucît între 18 şi 23 septembrie 1436, Iliaş, împreună cu majoritatea boierilor care îl sprijineau, s-a aflat la Lvov (v. Costăchescu, *Doc.*, II, p. 697—708). Probabil că ea nu reprezintă însă momentul pronunţării hotărîrii domneşti, ci pe cel al redactării actului (v. Vîrtosu, *Titulatura domnilor*, p. 271, şi Şimanschi, *Precizări*, p. 71).

EDIŢII: Hăjdeu, *Arch. ist.*, I, 1, p. 18—19 (text slav prescurtat şi trad., cu data socotită în stilul de 1 septembrie); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 487—489 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 136 (trad.).

---

[1] Rupt şi şters.
[2] Ilizibil.
[3] De la и на Хѹбалнѣ („şi pe Hubalna") pînă aici, tăiat cu aceeaşi cerneală.
[4] De la и на Хоринчи („şi pe Horincea") pînă aici, tăiat cu aceeaşi cerneală.
[5] Rupt.
[6] Întregire nesigură; poate fi şi <Кост>и <Андроникoвича> („⟨Cost⟩ea ⟨al lui Androinic⟩".
[7] Pentru data de zi, v. comentariul.
[8] Întregit după textul celorlalte inscripţii ale peceţilor de la începutul domniei comune a lui Iliaş şi Ştefan (v. doc. nr. 158 şi pecetea doc. extern cu aceeaşi dată, 1436 septembrie 19, în lectura lui I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5219, f. 318).

164 — 1436 (6944) noiembrie 30, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїєю, мы, Илїа воєвода, господарь Зємли Молдавскои. Чиним҄ знамєнито, с сѣ<м҄>[1] нашим҄ листом҄, кто на н҄ оузрит҄ <или>[1] єго оуслышит(ъ) чтѹчи, ажє що коли с(вѧ)топочившїи родитєл҄ наш҄ оумыслил(ъ) своим҄ добрым(ъ) оумыслом҄ и дал҄, за свою д(ѹ)шѹ и за нашє здравїє и за наших(ъ) дѣтєи здравїє, к҄ с(вѧ)тои цр(ъ)к(ъ)ви, манастырю ѡт(ъ) Нємца, єдно сєло на оустии Нємца татарскоє, на имѧ Тємишєщи, а оу том(ъ) сєли дєсѧт҄ хыж҄ татарскых(ъ), на имѧ: Маман с҄ своими дѣтми, и Албаш҄ с҄ дѣтми, и Филипп҄ с҄ дѣтми, и Ѡанчоул҄ с҄ дѣтми, и Кр҄лигова жєна с҄ с(ы)ном҄, и Шан҄дрова чєлѣд(ъ), и Стан(ъ) с҄ дѣтми, и Зорѣ с҄ анєѱєи своими, и Чюрилова чєлѣд(ъ), и Щєфанова чєлѣд(ъ), и с(ы)н҄ Стана, ин҄, Пєтраш(ъ). Тѣм, мы, видѣвшє данїє с(вѧ)топочившєго родитєлѣ нашєго, такжє даєм҄ и потвєр҄ждаєм҄ с(вѧ)тои цр(ъ)к(ъ)ви, манастырю ѡт(ъ) Нємца, тоє вышє писанноє сєло татарскоє, да боудєт҄ им҄ оурик҄, с҄ в҄сѣм҄ доходѡм(ъ), нєпороушєно николижє, на вѣкы.

А хотар҄ томоу сєлоу, с҄ в҄сѣми своими старыми хотары, коуда из вѣка ожиивали.

А на то єст(ъ) вѣра вышє писаннаго г(оспо)д(ст)ва ми, Илїи воєводы, и вѣра в҄злюблєннаго с(ы)на г(оспо)д(ст)ва ми, Романа, вѣра пана Жѹржа Фратовскаго и дѣтєи єго, и вѣра пана Вылчи, и вѣра пана Пєтра Хоудича и дѣтєи єго, вѣра пана Исаїа и дѣтєи єго, и вѣра па<на>[1] Нѣгоѧ, вѣра пана Стана Бырлича, и вѣра пана Щєфѹла Жоум҄татича и брата єго, пана Мындри, и вѣра пана Дѹмы Лимб҄дѹлчєвича и брата єго, пана Мирчи, и вѣра пана Лазара и брата єго, пана

www.dacoromanica.ro

Станчȣла постелника, и вѣра пана Бълоша чашника, и вѣра пана Берендѣѧ столника, вѣра пана Михаила Попши и вѣра въсѣхъ боѩръ наших(ъ), великых(ъ) и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кого Б(ог)ъ изберетъ господарем(ъ) быти оу нашеи Земли Молдавскои, или ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) братїи наших(ъ), тот(ъ) бы не пороушил(ъ) данїе с(вѧ)топочившего родителѣ нашего и нашего данїа, що есмы придали къ с(вѧ)тои цр(ъ)к(ъ)ви, манастырю ѡт(ъ) Немца, али бы томȣ манастырю оутвердили и оукрѣпили за<нȣ>[1]же дали родители наши за свою д(ȣ)шȣ и за наше здравїе и за здравїе дѣтеи наших(ъ).

А кто порȣшит(ъ) наше данїе, таковыи да бѫдетъ проклѧтъ ѡт Г(оспод)а Б(ог)а.

А, токож(е), коли сѣ знаидȣт(ъ) ѡт(ъ) наших(ъ) татаръ, межи манастырскыми татары, що бȣдȣт(ъ) сѣ оумишали, оу сеси розмирици, а мы имаемъ их(ъ) оузѣти ѡпѧт(ъ) назад(ъ).

А на болшее потверженїе томȣ въсемоу выше писанномоу, велѣли есмы слȣѕѣ нашемоу вѣрномȣ, панȣ Дииискȣ логоѳетоу, писати и привѣсити печат(ъ) нашоу к семоу листоу нашемоу.

Пис(а) оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмд ноє(врїа) л̃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea ⟨sau⟩[1] o vor auzi citindu-se, ceea ce sfîntrăposatul nostru părinte a cugetat cu cugetul său bun şi a dat, pentru sufletul său şi pentru sănătatea noastră şi pentru sănătatea copiilor noştri, sfintei biserici, mănăstirii de la Neamţ, un sat tătăresc la gura Neamţului, anume Temişeşti, iar în acest sat zece bordeie de tătari, anume: Mamai cu copiii săi, şi Albaş cu copiii, şi Filipp cu copiii, şi Oanciul cu copiii, şi femeia lui Cîrlig cu fiul, şi sălaşul lui Şandru, şi Stan cu copiii, şi Zorea cu nepoţii săi, şi sălaşul lui Ciurilă, şi sălaşul lui Ştefan, şi fiul lui Stan, altul, Petraş. De aceea, noi, văzînd dania sfîntrăposatului nostru părinte, de asemenea dăm şi întărim sfintei biserici, mănăstirii de la Neamţ, acest mai sus-scris sat tătăresc, să le fie lor uric, cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele sale vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Roman, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, şi credinţa panului Vîlcea, şi credinţa panului Petru Hudici şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, şi credinţa pa⟨nului⟩[1] Neagoe, credinţa panului Stan Bîrlici, şi credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, şi credinţa panului Duma al lui Limbădulce şi a fratelui său, pan Mircea, şi credinţa panului Lazăr şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, şi credinţa panului Băloş ceaşnic, şi credinţa panului Berendei stolnic, credinţa panului Mihail Popşa şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, Moldova, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri, acela să nu clintească dania sfîntrăposatului părintelui nostru şi dania noastră, pe care am adăugat-o sfintei biserici, mănăstirii de la Neamţ, ci să întărească acestei mănă- şi să împuternicească pentru că au dat părinţii noştri pentru sufletul lor şi pentru sănătatea noastră şi pentru sănătatea copiilor noştri.

Iar cine va clinti dania noastră, acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu.

www.dacoromanica.ro

Şi, de asemenea, cînd se va afla că dintre tătarii noştri se vor fi amestecat între tătarii mănăstirii, în aceste răzmeriţe, iar noi avem să-i luăm iarăşi înapoi.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Dinisco logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

Scris la Suceava, în anul 6944 ⟨1436⟩ noiembrie 30.

Arh. St. Bucureşti, M-rea Neamţ, XXI/2. Orig., perg. (35,5 × 33 cm), pecete atîrnată, pierdută.

Cu o copie modernă şi alta, după o trad. veche, încredinţată de Paisie arhimandrit şi stareţ al M-rii Neamţ. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/140. Două copii, de I. Bogdan, una după orig., la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 122—124, şi alta după trad. veche, ibidem, f. 125—127.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 494—496 (text slav şi trad.); D.I.R., A, I, p. 138—139 (trad.).

---

[1] Omis.

165 — 1436 (6944) decembrie 7, Vaslui.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, и брат(ъ) г(оспод)ства ми, Стефанъ воевода, г(осп(о)д(а)рїе Земли М(о)лд(а)вской. Чинимь знаменито, ис сѣмь нашимь листомь, всѣмь кто на нь оуѕрить илї его ȣслышить чтȣчи, оже тот(ъ) истинныи слꙋга и м(о)л(е)бникъ нашь, протопопъ Юга, слоужиль пр(ѣ)жде с(вѧ)топочившомꙋ родїтелю нашемꙋ правою и вѣрною слꙋжбою, и д(ь)нес(ь) намь слꙋжить право и вѣрно. Тѣмь, мы, видѣвше его правою и вѣрною слꙋжбою до нас(ь) и мол(ь)бою, жаловалї есми его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю, далиже и потвердили есми правовѣрное его выслꙋженїе, оу нашеи земли, села: на Любанѣ, на имѧ Манѕаци, и, на оустїе Стꙋденцѣ, где были Темешещи, ѡбѣ чѧст(и) кꙋты, и, на Тꙋтовѣ, где ест(ь) Микла ѡт(ъ) Бахна, и, повыше, на оустїе Стръмбѣ, где ест(ь) Баланъ и где ест(ь) Барбъ Станъ и Станчюлъ, на връх(ь) Стръмбѣ, ѡбѣ жȣдечїе, и Стръмба ис верха до ꙋстїа, колко възможеть собѣ села и прикꙋткы ѡсадити, и, на Коновицех(ь), где ест(ь) Михаило Колчь. Тое все що бы емꙋ оурикъ, съ всѣмь доходомь, емꙋ, и с(ы)нꙋ его, Михꙋлови граматикꙋ, и инымь всѣмь дѣтемь его, и братїамь его, и ꙋнꙋчатомь его, и правнꙋчатомь его, и пращꙋрѧтомь его и всемꙋ родꙋ его, непорꙋшенно николиже, на вѣки.

А хотаръ тѣмь всѣмь выше писаннымь селамь, съ всѣми своими старыми хотарми, кꙋды из вѣка ѡжива<ли>[1].

А на то ест(ь) вѣра нашег(о) г(оспод)ства, выше писанных(ь) Илїи воеводы и Стефана воеводѣ, и вѣра нашихъ(ь) боꙗръ: вѣра пана Жоуржа Фратовского и дѣтеи его, вѣра пана Блъчѣ, вѣра пана Кръстѣ и дѣтеи его, вѣра пана Исаиа и дѣтеи его, вѣра пана Ходчиа дворника и дѣтеи его, вѣра пана Негрила дворника и дѣтеи его, вѣра пана Жꙋржа Пїатра, вѣра пана Дꙋмы Чръного, вѣра пана Дꙋмы Немецского и брата его, пана Мирчѣ, вѣра пана Щефꙋла Жꙋмътатѣ и брата его, пана Мындрѣ, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчюла постелника, вѣра пана Симеѡна Тꙋркꙋла, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Костича постелника, вѣра пана Томы вистїарника, вѣра пана Банчюла и брата его, пана Щефꙋла, вѣра пана Ивана Балчана чѧшника и вѣра всѣх(ь) боѧръ наших(ь), великых(ь) и малых(ь).

А по нашимь животѣ, кто бꙋдет(ь) г(о)сп(о)д(о)ръ нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи наших(ь) или ѡт(ъ) братїи наших(ь) или ѡт(ъ) наше<го>[1] племене, бꙋд(и)

www.dacoromanica.ro

кто, кого Б(ог)ъ изберет(ь) быти, тот(ъ) що бы нмь не порvшиль нашего даанїа, али що бы нмъ vтвердилъ и vкрѣпилъ зание же дали есми емv за его правvю и вѣрнvю слvжбоу.

А на болшее vтвръжденїе томv всемv выше писанномv, велѣли есми слvѕѣ нашемv вѣрномv, Михаилv Оцелv граматикv, писати и привѣсити нашv печат(ь) к семv листv нашемv.

Оу Васлvи, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмд дек(ебрїа) з.

<Pe verso, însemnare contemporană>: Протопопъ Юга.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domnii Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi rugător al nostru, Iuga protopop, a slujit mai înainte sfîntrăposatului părintelui nostru cu dreaptă şi credincioasă slujbă, şi astăzi ne sluješte nouă drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi şi rugăciunea lui, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat şi i-am întărit dreptcredincioasa lui vislujenie, în ţara noastră, satele: pe Liubana, anume Mîndzaţi, si, la gura Studeneţului, unde au fost Temeşeştii, amîndouă părţile, cuturi, şi, pe Tutova, unde este Miclea de la Bahnă, şi, mai sus, la gura Strîmbei, unde este Balan şi unde este Barbă Stan şi Stanciul, la obîrşia Strîmbei, amîndouă judeciile, şi Strîmba de la obîrşie pînă la gură, cît va putea să-şi aşeze sate şi pricuturi, şi, la Conoviţe, unde este Mihail Colici. Toate acestea să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi fiului lui, Mihul gramatic, şi tuturor celorlalţi copii ai lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul tuturor acestor mai sus-scrise sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrişilor Ilie voievod şi Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Duma de la Neamţ şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Şteful Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului Simeon Turcul, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Toma vistier, credinţa panului Banciul şi a fratelui său, pan Şteful, credinţa panului Ion Balcean ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Mihail Oţel gramatic, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Vaslui, în anul 6944 <1436> decembrie 7.

<Pe verso, însemnare contemporană>: Protopopul Iuga.

Archiwum Glowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum Koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 335. Orig., perg. (29,5 × 43 cm), pecete atîrnată, pierdută.

www.dacoromanica.ro

Trei foto., la Bibl. Acad., Fotografii, X/18, XXIII/43 și XLVIII/40, și o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5232, f. 128—130. O foto., la Arh. St. București, Colecția Fotocopii Polonia, I/32. O foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, II/141.

EDIȚII: *D.I.R.*, A, I, p. 469 (facs.); Улѣницкій, *Матеріалы*, p. 53—54 (text slav); Kałużniacki, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, p. 868—869 (text slav, cu lipsuri, și trad. lat.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 497—500 (text slav și trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 139—140 (trad.).

---

[1] Omis.

166 **1437 (6945).**

Un uric vechi pre un sat pe Berheciu, la poiana lui Roman, dania lui Crăciun pîrcălabul, de la Ilieș vod⟨ă⟩[1] i Ștef⟨an⟩[1] vod⟨ă⟩[1], cu pecete de ceară, pe Borodăceni, din l⟨ea⟩t 6945 ⟨1437⟩.

După Iorga, *St. și doc.*, VI, p. 151. Menț. într-un perilipsis, din 1714 martie 1, cu doc. moșiilor lui Miron logofăt.

ALTE EDIȚII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 57 (menț., după Iorga); *D.I.R.*, A, I, p. 140 (menț., după Costăchescu).

---

[1] Întregit de N. Iorga.

167 **1437 (6945) februarie 7, Vaslui.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, и брат(ъ) г(оспод)ства ми, Стефанъ воевода, господарїе Земли Молдавскои. Чиним знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, въсѣмъ кто на нъ оузрит(ъ) или его оуслышитъ чтѹчи, оже тоты истинныи слуги наши, Драгомиръ и Симїѡнъ, служили намъ правою и вѣрною служвою. Тѣмъ, мы, видѣвше их(ъ) правою и вѣрною служвою до нас(ъ), жаловали есми их(ъ) ѡсобною нашею милостїю и дали есми имъ, оу нашеи земли, село их(ъ), штожъ ест(ъ) их(ъ) ѡтнина, где домъ Драгомировъ, на Кобылѧхъ, на имѧ Калїанещи, и монастирь съ виноградомъ на оустїе потока, ѹ томжде хотару. Тое все що бы имъ оуриқъ, съ всѣмъ доходомъ, имъ, и дѣтемъ их(ъ), и оунучатомъ их(ъ), и праоунучатомъ ихъ, и пращурѧтомъ их(ъ) и въсему наи ближнему <племени>[1] их(ъ), непору<шенно и>[1]николиже, на вѣкы.

А хотаръ тому селу и монастирю и винограду, съ всѣми своими старыми хотарми, куды из вѣка ѡживали.

А на то <естъ>[2] в<ѣра нашего господст>[1]ва, выше писанны Илїа воеводы и Стефана воеводы, и вѣра нашихъ боѧръ: вѣра пана Былчѣ и дѣтеи его, вѣра пана Журжа Фратовского и дѣтеи его, вѣра пана Кръстѣ и дѣтеи его, вѣра пана Исаїа и дѣтеи его, вѣра пана Хоуднча дворника и дѣтеи его, вѣра пана Нѣгоѧ логоѳета и дѣтеи его, вѣра пана Журжа Пїатра и дѣтеи его, вѣра пана Думы дворника, вѣра пана Негрила, вѣра пана Костѣ Драгошевича, вѣра пана Щефула Жумътатевича и брата его, пана Мындрѣ, вѣра пана Думы Нѣмецкого, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчула, вѣра пана Петра спътарѧ, вѣра пана Симеѡна Туркула, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Банчула и брата его, пана Щефула, вѣра пана Албула, вѣра пана Томы вистѣрника, вѣра пана Шандра Поркы столника, вѣра пана Костѣ чашника, вѣра пана Костича п(о)стелника, вѣра пана Дїениша спътарѧ и вѣра всѣхъ боѧрь наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

www.dacoromanica.ro

Ⰰ по нашемъ животѣ, кто бѹдетъ господаръ нашеи Земли Молдавскои, ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) братїи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене, бѹд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберет(ъ) быти, тот(ъ) що бы имъ не порѹшилъ нашего даанїа, али що бы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ заннѹже дали есми имъ за их(ъ) правѹю и вѣрнѹю слѹжбѹ.

Ⰰ на болшее оутвръжденїе томѹ всемѹ выше писанномѹ, велѣли есми слѹѕѣ нашемѹ, Оанчевѝ логоѳетѹ, писати и привѣси<ти н>[2]ашѹ печатъ к семѹ листѹ нашемѹ.

Пис(а) оу Васлѹи, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцме ѳев(рѹарїа) з҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domnii Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, Dragomir şi Simion, ne-au slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă şi le-am dat, în ţara noastră, satul lor, care este ocina lor, unde este casa lui Dragomir, la Cobîle, anume Calianeşti, şi mănăstirea cu via la gura pîrîului, în acelaşi hotar. Toate acestea să le fie lor uric, cu tot venitul, lor, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor ⟨neam⟩[1] cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat şi al mănăstirii şi al viei să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta ⟨este⟩[2] credinţa domniei ⟨noastre⟩[1], a mai sus-scrişilor Ilie voievod şi Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Neagoe logofăt şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu Piatră şi a copiilor lui, credinţa panului Duma vornic, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Costea al lui Dragoş, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Duma de la Neamţ, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul, credinţa panului Petru spătar, credinţa panului Simeon Turcul, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Banciul şi a fratelui său, pan Şteful, credinţa panului Albul, credinţa panului Toma vistier, credinţa panului Şandru Porcu stolnic, credinţa panului Costea ceaşnic, credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Dieniş spătar şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, Moldova, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Oancea logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

Scris la Vaslui, în anul 6945 ⟨1437⟩ februarie 7.

Bibl. Acad., Fotografii, XXIX/4. Foto. după orig., perg. (20,5 × 40,5 cm), pecete atîrnată, deteriorată; din legendă se mai vede doar: † Печ<ать ... госпо>даръ Земли Молдавскои (textul legendei, după Mihailovici, *Opt doc.*, p. 205); actul se păstra în Arh. Metohului Sf. Mormînt din Constantinopol.

www.dacoromanica.ro

Alte foto., una la Arh. St. Bucureşti, Fotografii, IX/4, şi trei, după Mihailovici, *Album*, la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/142, a şi b, şi II/200.

EDIŢII: Mihailovici, *Album*, pl. IV (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 470 (facs.); Mihailovici, *Opt doc.*, p. 202—205 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 140—141 (trad.).

---

[1] Rupt.
[2] Omis.
[3] Şters în fotografie.

168 **1437 (6945) februarie 24, Suceava.**

Von Gottes Gnaden, wir Eliä Woewoda und der Bruder unserer Herrschaft Stefan Woewoda, Hospodare des moldauischen Landes, tun kund durch diesen Brief allen, die in solchen sehen oder ihn lesen hören, wienach dieser unser warhafter Diener und getreuer Bojarin, namens H⟨er⟩r Steful Shumetatewić, vordem unserem seligruhenden Vater mit aufrichtigem und getreuem Dienst gedienet hat und heut zu Tag auch uns mit aufrichtigem und getreuem Dienste dienet. Da wir nun seinen aufrichtigen und getreuen Dienst zu uns gesehen, haben wir ihn mit unserer besonderen Gnade begnädiget und ihm in unserem Lande gegeben ein Dorf namens Waskouz am Seret, das Dorf Muschinez, und Dragoschani, und Batăkouz, und das Dorf Lipowez unterhalb Waslui und Maneuz an der Soćawa, dieses aber dem H⟨er⟩r Steful und dem H⟨er⟩r Mindre je zur Hälfte. Dies haben wir unserem getreuen Bojarn gegeben eine Handveste mit allen Einkünften, ihm, seinen Kindern, seinen Brüdern, seinen Enkeln, seinen Urenkeln und seinem ganzen Geschlechte, der aus all ihrem Geschlechte, der nächste sein wird unverbrüchlich, in Ewigkeit, und Manewzi auf seine Lebensdauer zur Hälfte und ihren Kindern, ihren Enkeln und ihren Urenkeln.

Und der Hotar all dieser Dörfer mit ihren alten Hotarungen soll sein, wo solcher von jeher bestanden.

Und hierauf ist die Begl⟨aubigung⟩ unserer obgeschriebenen Herrschaft Eliä des W⟨oe⟩w⟨oda⟩ und die Begl⟨aubigung⟩ des Bruders uns⟨eren⟩ H⟨err⟩sch⟨af⟩t, Stefan des W⟨oe⟩w⟨oda⟩ und die Begl⟨aubigung⟩ des vielgeliebten Sones uns⟨erer⟩ H⟨err⟩sch⟨af⟩t Roman, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ all unserer moldauischen Bojaren: d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Shursh des Fraowers und seiner Kinder, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Wilća, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Kristê, [d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Kristê], d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Hudić, Hofrichters, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Jsaia, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Nêgoi, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Stan Bîrlić, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Michail Popscha, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Shorsh Piatra, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Duma des schwarzen, Hofrichtersbeim Bruder uns⟨erer⟩ H⟨err⟩sch⟨af⟩t, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Peter, Schwertträgers, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Negrilasch, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Duma Limbodulćewić und seines Bruders Mirćê, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Lasăr und seines Bruders H⟨er⟩r⟨n⟩ Stanćul, Kämmerers, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r Kosma Schandrowić, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Fîro, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Manoil, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Witolt, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Miso, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Bolosch Mundschänks,

www.dacoromanica.ro

d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Berendê, Truchsessen, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Jakusch, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Jwanisch, Schwertträgers, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Domakusch Truchsessen u⟨nd⟩ s⟨einer⟩ K⟨inder⟩, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Jwaschko Unkêtić, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Kristi des schwarzen, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Stezko Koschilu, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Jliasch, Schwertträgers, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Stan Babić, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Bêla, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Roman Hudić's, Bruder, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Chodăk des Mamuriners und seines Bruders H⟨er⟩r Lewa und ihrer Kinder, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Bogusch Nestjakowić und seines Bruders H⟨er⟩r Paschko, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Stanćul, Marstallers, und die Begl⟨aubigung⟩ all' unserer Bojaren, der grossen und der kleinen.

Und nach unserem Leben, wen Gott auserwälen wird, Hospodar zu sein unseres moldauischen Landes, entweder von unseren Brüdern, unseren Kindern, oder unserem Geschlechte, der soll ihnen doch unsere Schenknis nicht umstossen, sondern sie ihnen bestärken und bekräftigen, denn wir haben sie ihnen für ihren getreuen Dienst gegeben.

Und das obgeschriebene Dorf Wascouz das wir dem H⟨er⟩r Steful gegeben haben, hat der Maruscha, der Schwester unserer Ehefraun gehört, die daselbe durch Verräterei an uns, als sie nach Russien enflohen, verloren hat. Wir aber haben es dem H⟨er⟩r Steful verkauft.

Und zu mehrerer Bestärkung all des obgeschriebenen haben wir unserem getreuen Diener H⟨er⟩r Dênisi Kanzler befohlen zu schreiben und unser Siegel beizuhängen diesem unsern Briefe.

Geschr⟨iebt⟩ zu Soćawa, im J⟨ahre⟩ 6945 ⟨1437⟩ Hornung 24.

Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domnii Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră şi credincios boier, anume pan Şteful al lui Jumătate, a slujit mai înainte sfîntrăposatului nostru părinte cu dreaptă şi credincioasă slujbă, şi astăzi ne slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat lui, în ţara noastră, un sat, anume Vascăuţi, pe Siret, satul Muşineţ, şi Dragoşani, şi Batăcăuţi, şi satul Lipoveţ, din jos de Vaslui, şi Maneuţi, pe Suceava, acesta însă lui pan Şteful şi lui pan Mîndrea cîte o jumătate. Acestea le-am dat credinciosului nostru boier uric, cu tot venitul, lui, copiilor lui, fraţilor lui, nepoţilor lui, strănepoţilor lui şi întregului său neam, care va fi cel mai apropiat, nestricat niciodată, în veci, iar Maneuţii, cît va fi el în viaţă, pe jumătate, şi copiilor lui, nepoţilor lui şi strănepoţilor lui.

Iar hotarul tuturor acestor sate să fie cu toate hotarele lor, pe unde din veac au existat.

Iar la acesta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ilie voievod, şi credinţa fratelui domniei mele, Ştefan voievod, şi credinţa preaiubitului fiu al domniei mele, Roman, credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni: credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Crîste, [credinţa panului Crîste], credinţa panului Hudici vornic, credinţa panului Isaia, credinţa panului Neagoe, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Mihail Popşa, credinţa panului Giurgiu

Piatră, credinţa panului Duma Negru, vornicul fratelui domniei mele, credinţa panului Petru spătar, credinţa panului Negrilaş, credinţa panului Duma al lui Limbădulce şi a fratelui său, Mircea, credinţa panului Lazăr şi a fratelui său, Stanciul postelnic, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Fîrău, credinţa panului Manoil, credinţa panului Vitolt, credinţa panului Misea, credinţa panului Băloş ceaşnic, credinţa panului Berendei stolnic, credinţa panului Iacuş, credinţa panului Ioaniş spătar, credinţa panului Domacuş stolnic şi a copiilor săi, credinţa panului Ivaşco al lui Uncheat, credinţa panului Cristea Negru, credinţa panului Steţco Coşilă, credinţa panului Iliaş spătar, credinţa panului Stan Babici, credinţa panului Bilău[1], credinţa panului Roman, fratele lui Hudici, credinţa panului Hodco de la Mamurinţi şi a fratelui său, pan Leu, şi a copiilor lor, credinţa panului Boguş al lui Nesteac şi a fratelui său, pan Paşcu, credinţa panului Stanciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine Dumnezeu va alege să fie domn al ţării noastre, Moldova, sau din fraţii noştri sau din copiii noştri sau din neamul nostru, acela să nu strice dania noastră, ci mai vîrtos să o întărească, pentru că i-am dat pentru credincioasa lui slujbă.

Iar satul mai sus-scris, Vascăuţi, pe care l-am dat panului Şteful, a fost al Maruşcăi, sora soţiei noastre, şi l-a pierdut în viclenie cînd a fugit la ruşi; noi însă l-am vîndut panului Şteful.

Şi spre mai mare întărire a tuturor celor de mai sus-scrise, am poruncit credincioasei noastre slugi, pan Denisi logofăt, să scrie şi să lege pecetea noastră la această carte a noastră.

Scris la Suceava, în anul 6945 ⟨1437⟩ februarie 24.

După Wickenhauser, *Homor*, p. 173—175. Trad. după orig., perg., pecete atîrnată; actul se afla în 1886 la M-rea Putna.

O trad. rom., de I. Bogdan, după Wickenhauser, *Homor*, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 131—133.

ALTE EDIŢII: Măzăreanu, *Catastih Putna*, p. 171 (rez.); Wickenhauser, *Woronetz und Putna*, p. 151 (rez. germ.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 507—508 (trad. rom., după Wickenhauser, *Homor*); *D.I.R.*, A, I, p. 141—142 (trad., după Costăchescu).

[1] Adică: „Albu".

169 — 1437 (6945) martie 12, Suceava.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господаръ Землн Молдавскон. Чнннмъ знаменнто, с(ъ) сѣмь нашнмь лнстомь, кто на нъ оузрнть нлн его оуслышнть чтоучн, оже тоть нстнннын сл8га н боıарннъ нашъ вѣрнын, панъ Иванъ Цолнчь, сл8жнль намъ правою н вѣрною слоужбою. Тѣм(ь), мы, вндѣвше правоую н вѣрноую его слоужбоу до нас(ъ), жаловалн есмы его особною нашею м(н)л(о)стїю н далн есмы, оу нашен Землн Молдавскон, ем8, Лѣтовнщше Жоуржево, где быль вннограда(н) саскын, да осаднтъ собѣ село; н <д>[1]а боудетъ ем8 ж8дечна оурнкъ, н дѣтемь его, н братоу его, Шандроу, <н>[1] оуноучатомъ его, н праоуноучатомъ его н праш8рѣтомъ <его>[2] н въсемоу родоу его, кто боудет(ъ) нан блнжнїн.

А хотаръ томоу мѣстоу, до хатарѣ [3] Равчннова н до Бълошева хотарѣ, на Нѣмцн[4], н до Манева хотарѣ татарского н до хотарѧ Оглнднна. Тое вес(ъ) хотаръ томоу селоу.

И нного соуд(ь)цоу да не нмаетъ нnколн нnкого, на вѣкы, развѣ да слоухаетъ къ нашемоу град8, къ Нѣмц8.

www.dacoromanica.ro

Ѧ на то ест(ъ) вѣра выше писаннаго г(оспо)д(ст)ва ми, Илїи воеводы, и вѣра с(ы)на г(оспо)д(ст)ва ми, Романа [на], и вѣра пана Жоуржа старосты и дѣтеи его, и вѣра пана Петра Хоудича, вѣра пана Щефоула Жоумътатича и брата его, пана Мындри, и вѣра пана Доумы Лимбъдоулчевича и брата его, пана Мирчи, и вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчоула постелника, и вѣра па<на>[2] Михаила Попши и вѣра въсѣхь <боарь>[2] наших(ь), великых(ь) и малых(ь).

Ѧ на болшее потверженїе, велѣли есми слоусѣ нашемоу вѣрномоу, паноу Динисоу логоѳетꙋ, писати и привѣсити нашоу печатъ к семоу листоу нашемꙋ.

Писа Пашко граматик(ъ), оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцме март(а) ві.

⟨Pe verso, două însemnări din sec. al XVI-lea şi, respectiv, al XVII-lea, cu acelaşi conţinut⟩: Стънъ, где wвци живꙋт(ъ).

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru credincios, pan Ion Ţolici, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, Moldova, Văratecul lui Giurgiu, unde au fost viile saşilor, ca să-şi întemeieze sat; şi să-i fie judecia uric, şi copiilor lui, şi fratelui său, Şandru, ⟨şi⟩[1] nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor ⟨lui⟩[2] şi întregului său neam, cine va fi cel mai apropiat.

Iar hotarul acestui loc să fie pînă la hotarul lui Ravici şi pînă la hotarul lui Băloş, pe Neamţ, şi pînă la hotarul tătăresc al lui Manea şi pînă la hotarul lui Oglindă. Acesta este tot hotarul acestui sat.

Şi alt judecător să nu aibă pe nimeni niciodată, în veci, numai să asculte de cetatea noastră, de Neamţ.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credinţa fiului domniei mele, Roman, şi credinţa panului Giurgiu staroste, şi a copiilor lui, şi credinţa panului Pentru Hudici, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, şi credinţa panului Duma al lui Limbădulce şi a fratelui său, pan Mircea, şi credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, şi credinţa pa⟨nului⟩[2] Mihail Popşea şi credinţa tuturor ⟨boierilor⟩[2] noştri, mari şi mici.

Iar pentru mai mare întărire, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Dinis logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Pasco gramatic, la Suceava, în anul 6945 ⟨1437⟩ martie 12.

⟨Pe verso, două însemnări din sec. al XVI-lea, şi, respectiv, al XVII-lea, cu acelaşi conţinut:⟩ Stînă, unde stau oile.

⟨Alte două însemnări, din sec. al XVIII-lea⟩: Acest ispisoc iaste tălmăcit şi suretul lui să se caute în scrisorile Brătuleştilor, însă nu s-au scris la condică; ⟨şi⟩: Ispisoc pe o bucată de loc undi au fost viile săseşti, ci să hotăraşte şicu Oglinzii, ci au dat Ilie v⟨oie⟩vod unui boiar ca să-şi facă sat.

Bibl. Acad., MCLI/1. Orig., perg. (37×25 cm), pecete mică atîrnată, pierdută.

O trad. din 1803 martie 30, de Dosithei Calmuschii, la Arh. St. Bucureşti, M-rea Văratec, XVI/2. O foto, la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/142 bis.

EDIŢII: *Catalog*, I, p. 24, nr. 54 (rez., după trad.).

---

[1] Rupt.
[2] Omis.
[3] Aşa în orig.
[4] ѣ corectat din ѧ.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевод(а), и брат(ъ) г(оспо)д(ст)ва ми, Стефан(а) воевода, г(о)сп(о)д(а)рїе Земли Молдавскои. Знаменито <чинимъ>[1], ис сѣм(ъ) нашим(ъ) листом(ъ), всѣм(ъ) кто на н(ъ) оузрит(ъ) или его оуслышит(ъ) чтȣчи, оже тот(ъ) истинныи слоуга нашъ, панъ Тофанъ, слоужитъ нам(ъ) правою и вѣрною слоужбою. Тѣмъ, мы, видѣвше его правою и вѣрною слоужбою до нас(ъ), жаловали есмы его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и потвръди<ли>[1] есмы емȣ правовѣрное его выслѵженїе, пѧт(ъ) селъ на Раковѣ, на имѣ: Поунжещъ, где ест(ъ) дом(ъ) его, дрȣгое село повыш(е), Гръчинещъ, третїе село Лȣшчещъ, четвръто<е>[1] село, где ест(ъ) Коуръсекъ, пѧтое село, где было лѣтовище их(ъ) старое, ѡт(ъ) вѣка. Тое все що бы емѵ оурик(ъ), съ всѣмъ доходом(ъ), емѵ, и дѣтем(ъ) его, и оунȣчатомъ его, и праоуноучатом(ъ) его, и пращѵрѧтом(ъ) его и всемоу родоу его, непорѵшено николиже, на вѣкы.

А хотаръ тѣмъ пѧтым(ъ) селом(ъ), съ всѣми их(ъ) старыми хотарми, коуды ѡт(ъ) вѣка оу<живали, а>[2]бы почение ѡт(ъ) четире дȣбы, та прости <на Ра>[2]ковь дѣлъ, та, дѣлом(ъ), до Ст<еминиковъ>[3]..........[2] дѣль, та до Липовои дѣл(ъ), дѣлом(ъ), прост(и) на прѣд(ъ) реченных(ъ) четирех(ъ) дȣбох(ъ), на Раковѣ. То им<ъ вес(ъ)>[2] хотаръ.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспо)<д>[2](ст)ва нашего, выше писанных(ъ) Илїа воеводы и Стефана воеводы, и вѣра наших(ъ) боѧръ: вѣра пана Билчи и дѣтеи его, вѣра пана Жȣржа Фратовского и дѣтеи его, вѣра пана Кръсти и дѣтеи его, вѣра пана Исаїа и дѣтеи его, вѣра пана Гоудича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Нѣгоѩ лог(о)ѳета и дѣти его, вѣра пана Негрила и дѣти его, вѣра пана Жоуржа Пїатрѣ, вѣра пана Доумы дворника, вѣра пана Симеѡна Тоуркȣла и дѣтеи его, вѣра пана Петра спътарѧ, вѣра пана Кости Драгошева, вѣра пана Щефоула Жѵмататича и брата его, пана Мындрѣ, вѣра пана Лазара и пана Станчюла постелника, вѣра пана Дѵмы Лимбадȣлчева, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Белоша чашника, вѣра пана Дѵмы Исаїева, вѣра пана Костича постелника, вѣра пана Ко<сти ч>[2]ашника, вѣра пана Алба, вѣра пана Станчюла комиса, вѣра пана Дїениша спътарѣ и вѣра всѣх(ъ) наiших(ъ) боѧръ мол<давских, вели>[2]кых(ъ) и малых(ъ).

А по нашем(ъ) животѣ, кто боудет(ъ) г(о)сп(о)д(а)ръ нашеи Земли Молдавской, ѡт(ъ) дѣтеи или ѡт(ъ) братїи <нашихъ или ѡтъ нашего род>[2]ȣ, боуд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберет(ъ) быти, тот(ъ) що бы имъ не порȣшил(ъ) нашего даанїа, али що бы оутвръди<лъ заниже дали есми имъ>[2] за вѣрноую их(ъ) слоужбоу.

А на бол<ше>[2]е потвръжденїе всемȣ <томȣ выше пи>[2]санномȣ, велѣли есмо сл<оуꙃѣ нашемȣ, вѣрномȣ п>[2]анȣ Оаничеви логоѳетȣ, привѣсити печат(ъ) нашȣ к се<мȣ>[1] листȣ нашемȣ.

Сима пис(а), оу Васлоуискомь тръгоу, <въ лѣто>[2] ҂ѕцме, м(ѣ)с(ѧ)ца маи еі.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domnii Ţării Moldovei. <Facem> [1] cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că acestă adevărată slugă a noastră, pan Tofan, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am întărit dreptcredincioasa lui vislujenie, cinci sate pe Racova, anume: Pungeşti, unde este casa lui, alt sat mai sus, Gîrcineşti, al treilea sat Luşceşti, al patrulea sat, unde este Cursec, al cincilea sat, unde a fost văratecul lor vechi, din veac. Toate acestea să-i fie lui uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui,

www.dacoromanica.ro

şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor cinci sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac, însă începînd de la cei patru stejari, apoi drept ⟨la⟩[2] dealul ⟨Ra⟩[2]covei, apoi, pe deal, pînă la dealul St⟨emnicului⟩[3]....[2], apoi pînă la dealul Lipovei, la deal, drept la cei patru stejari numiţi mai înainte, la Racova. Acesta le este ⟨tot⟩[2] hotarul.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrişilor Ilie voievod şi Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Vilcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Neagoe logofăt şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa panului Duma vornic, credinţa panului Simeon Turcul şi a copiilor lui, credinţa panului Petru spătar, credinţa panului Costea al lui Dragoş, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Lazăr şi a panului Stanciul postelnic, credinţa panului Duma al lui Limbădulce, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Beloş ceaşnic, credinţa panului Duma al lui Isaia credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Co⟨stea ce⟩[2]aşnic, credinţa panului Albu, credinţa panului Stanciul comis, credinţa panului Dieniş spătar şi credinţa tuturor boierilor noştri mol⟨doveni⟩[2], mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, Moldova, din copiii sau din fraţii ⟨noştri sau din⟩[2] neamul ⟨nostru⟩[2], oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să o întărească ⟨pentru că le-am dat⟩[2] pentru credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor ⟨celor mai sus⟩[2]-scrise, am poruncit slugii ⟨noastre credincioase⟩[2], pan Oancea logofăt, să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Sima, în tîrgul Vasluiului, ⟨în anul⟩[2] 6945 ⟨1437⟩, luna mai 15.

Bibl. Acad., MCLV/1. Orig., perg. (30×35 cm), pecete atîrnată, pierdută

O trad. din 1784 mai 10, de Gheorghe Evloghie, ibidem, DCCXXXIV/6, şi o copie după orig., de I. Bogdan, ibidem. ms. nr. 5 232, f. 140—142.

O foto, la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol", — Iaşi, Fotografii, II/143.

Mai multe rez.: două din 1823 noiembrie 24, la Arh. St. Iaşi, XXIX/34, f. 6, şi Cond. K, nr. 380, f. 78, unul din 1844 mai 6, ibidem, Anaforale, nr. 63, f. 197 r., şi altul, din 1847 septembrie 2, ibidem, Anaforale, nr. 94, f. 12 v.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 33—34 (rez.); Iorga, *St. şi doc.*, XXI, p. 481—482 (trad., din 1784 mai 10, de Evloghie dascăl); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 515—517 (text slav, după I. Bogdan, cu trad. şi rez. din 1847); *D I R.*, A, I, p. 142—143 (trad., după I. Bogdan).

---

1 Omis.
2 Rupt.
3 Rupt; întregit după M. Costăchescu, după rez. din 1847.

171 **1437 (6945) iunie 30, Suceava.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїєю, мы, Илїа воевода, господарь Земли Молдавскои. Чиним̃ъ знаменито, с сѣмъ нашимъ листомъ, въсѣмъ кто на нъ оузритъ или его оуслышитъ чтѹчи, оже тот(ъ) истинныи слѹга и бо͡ярин(ъ) нашъ вѣрныи,

www.dacoromanica.ro

панъ Тодеръ Побрътѣнѹлъ, слѹжилъ намъ право и вѣрно. Тѣм(ъ), мы, видѣвше <его>[1] пра<вѹ>[1]ю и вѣрнѹю слѹжбѹ до нас(ъ), жоловали есми емѹ ѡсобною нашею м(и)-л(о)стїю и дали есми емоу, оу нашеи Земли Молдавскои, едно село, на имѣ Жѹле-щїи, ниже Хрълова. Тое да боудет(ъ) емоу чъстъ оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, емоу, и дѣтемъ его, и братїемъ его, и оунучатом(ъ) его, и праоуноучатом(ъ) его, и пращѹрѣтомъ <его>[1] и въсемоу родѹ его, кто бѹдетъ наи ближнїи, неpo-роушено николи, на вѣкы. И под(ъ) оурикъ да его не дами никомоу, николи; иного сѹд(ь)ца да не имаетъ, развѣ г(оспо)дство ми, и <да дръжатъ>[1] къ нашемоу градѹ, къ Сочавѣ.

А хотаръ томѹ селѹ, съ въсѣми своими старими хотары, кѹда из вѣка ожнвали.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспо)дства <ми>[1], Илїи воеводы, и вѣра с(ы)на г(ос-по)дства ми, Романа, и вѣра въсѣх(ъ) дѣтеи наших(ъ) и вѣра въсѣхъ боıаръ наших(ъ), великых(ъ) и малых(ъ).

И велѣли есми нашемѹ слѹѕѣ вѣрномѹ, Дїеннсоу, писати и печатъ поста-вити к семѹ листѹ.

Пис(а) Пашко, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцме юнїа л.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boier al nostru credincios, pan Toder Pobrăteanul, ne-a slujit drept și credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta și credincioasa ⟨lui⟩[1] slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, Moldova, un sat, anume Giulești, mai jos de Hîrlău. Aceasta să-i fie în cinste, uric[2], cu tot venitul, lui, și copiilor lui, și fraților lui, și nepoților lui, și strănepoților lui, și răstrănepoților ⟨lui⟩[1] și întregului său neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci. Și sub uric să nu-l dăm nimănui, niciodată; alt judecător să nu aibă, afară de domnia mea, și ⟨să țină⟩[1] de cetatea noastră, de Suceava.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate vechile sale hotare, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei ⟨mele⟩[1], Ilie voievod, și credința fiului domniei mele, Roman, și credința tuturor copiilor noștri și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Și am poruncit slugii noastre credincioase, Dienis, să scrie și să pună pecetea la această carte.

A scris Pașco, la Suceava, în anul 6945 ⟨1437⟩ iunie 30.

Bibl. Acad., Peceți, nr. 533. Orig., perg. (24 × 16 cm), pecete mică atîrnată, cu legenda: Печатъ Іѡ Илїи воеводы.

O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 143—144. O foto., la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, II/231.

EDIȚII: Iorga, *Sînțiile*, p. 412—413 (copie din 1787 februarie 27, de Andrei Dașchevici, care se păstra la familia Arapu din Botoșani); Ghibănescu, *Surete*, V, p. 113—114 (text slav și trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 520—521 (text slav și trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 144 (trad., după Costăchescu).

---

[1] Omis.
[2] Sau: „uric cinstit (drept)".

www.dacoromanica.ro

1437 (6945) iulie 20, Vaslui.

Suret de pe ispisoc vechiu pe sărbie, de la Ilieş şi Ştefan vodă, scris în Vaslui, din leat 6945 <1437> iulie 20.

Cu mila lui Dumnezeu, noi, Iliaş vodă, şi fratele domniei mele, Ştefan vodă, domnii Ţării Moldovei. Înştiinţare facem, prin această carte a noastră, tuturor cui vor căuta asupra ei sau o vor auzi cetindu-să, pentru acesta adevărat slugă şi credincios boerul nostru, dumnealui Cristea Negrul, că mai înainte au slujit cu driaptă şi credincioasă slujbă întru sfînt odihnitului părintelui nostru, iar acum ne sluješte noao cu dreptate şi cu credinţă. A căruia văzînd şi noi cea cu dreptate şi cu credinţă către noi slujbă, l-am miluit cu deosebită a noastră milă şi i-am datu-i în ţara noastră un iazăr pe Prut, anume Iazărul Cerlenul [1], pentru ca să-i fie uric cu tot venitul, lui şi fiilor lui, şi frăţini-său Giurgii şi fiilor lui, nepoţilor, strănepoţilor lor şi preastrănepoţilor lor şi la tot neamul lor, nestrămutat nici odiniară, în veci.

Şi spre aceasta este credinţa a mai sus-numiţilor domniei noastre, Ilieş voevod şi Ştefan voevod, şi credinţa a tuturor boerilor noştri ai Moldovei, a mari şi a mici.

Şi spre mai mare tărie tuturor acestor de mai sus-scrise, am poroncit credincioasei slugii noastre, Oancii logofătului, să scrie şi către adevărata cartea noatră această pecete să lege.

De pe sîrbie pe limba moldovinească am tălmăcit eu, la anul 1807 april 26, polcovnicul Pavăl Debrici ot Mitropolie.

După Ghibănescu, *Surete*, IX, p. 1—2. Trad. ce se afla în păstrarea Olgăi Catargiu din Chişinău.

Un rez. într-un perilipsis din 1804, la Arh. St. Iaşi, CCLIX/3, f. 3 v.

ALTE EDIŢII: Măzăreanu, *Catastih Putna*, p. 205 (rez.); Wickenhauser, *Woronetz und Putna*, p. 57 (menţ.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 525 (trad., după Ghibănescu); *D.I.R.*, A, I, p. 144—145 (trad., după Costăchescu).

---

[1] „Roşul" (netradus în suret).

173

1437 (6945) august 19, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господаръ Земли Молдавскои, и брать г(оспо)д(ст)ва ми, Стефанъ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинимь знаменито, с сѣмь нашимь листωм(ь), въсѣмь кто на нь оузрить или его оуслышить чт8чи, оже тоть истиныи слоуга и боꙗрин(ь) нашь вѣрныи, пань Немирка Чорторыискыи, сл8жиль ω(ть)ц8 нашемоу правою и вѣрною слоужбою, а д(ь)нес(ь) сл8жить намь правою и вѣрною сл8жбою. Тѣм(ь), мы, видѣвше прав8ю и вѣрноую его слоужб8 до нас(ь), жаловали есмы его ωсобною нашею м(и)л(о)стїю, даемъ и потвержаемъ емоу що ест(ь) его ωчина оу нашеи Земли Молдавскои, едно село на Пр8тѫ, Немирчани. Тое да боудеть ем8 8рикъ, съ въсѣмъ доходом(ъ), ем8, и дѣтем(ъ) его, и братоу его, Ивашкови, и оунуоучатом(ъ)

www.dacoromanica.ro

єго, и праоунoучатѡм(ъ) єго, и праштꙋрѣтѡм(ъ) єго и въсемꙋ родꙋ єго, кто боу-дет(ь) наи ближнїи, непороушено николиже, на вѣкы.

Ꙗ хотаръ томоу селоу, съ въсѣми своими старыми хотары, коуда из вѣка оживали.

Ꙗ на то єст(ь) вѣра выше писаннаго г(оспо)д(ст)ва ми, Илїи воеводы, и вѣра възлюбленнаго брата г(оспо)д(ст)ва ми, Стефана воеводы, и вѣра с(ы)на г(оспо)д(ст)ва ми, Романа, и вѣра въсѣх(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) и вѣра боꙗръ нашиx(ъ): вѣра пана Жоуржа Фратовскаго, и дѣтеи єго, вѣра па<на>[1] Былчи, вѣра пана Исаїи, вѣра пана Петра Хоудича дворника, вѣра пана Кр(ъ)сти, вѣра пана Нѣгоꙗ логоѳета, вѣра пана Стана Бырлича, вѣра пана Михаила Попши, вѣра пана Шефꙋла Жоумътатевича и брата єго, пана Мындри, вѣра пана Доумы Лимбъдꙋлчевича и брата єго, пана Мирчи, вѣра пана Лазора и брата єго, пана Станчꙋла постелника, вѣра пана Пїатры, вѣра пана Доумы дворника, вѣра пана Негрилаша, вѣра пана Петра спатарѣ, вѣра пана Козмы Шандровича, вѣра пана Битолта, вѣра пана Фыръва, вѣра пана Миси, вѣра пана Бълоша чашника, вѣра пана Дамакоуша столника, вѣра пана Берендѣꙗ, вѣра пана Кости Андрониковича, вѣра пана Влашина, вѣра пана Станчоула комиса, вѣра пана Корчика Ѡникы и вѣра въсѣхъ боꙗръ нашиx(ъ) молдавскыx(ъ), великыx(ъ) и малыx(ъ).

Ꙗ по нашемъ животѣ, кого Б(ог)ъ изберетъ господаремъ быти оу нашеи земли, или ѡт(ъ) братїи нашиx(ъ) или ѡт(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) или[2] боудь кто ѡт(ъ) нашего рода, тот(ъ) бы имъ не пороушил(ъ) нашего данїа, али бы им(ъ) оутвердил(ъ) и оукрѣпилъ заноуже дали єсми ємоу за єго вѣрноую и правоую слоужбоу.

Ꙗ на болшее потвержєнїє томꙋ въсемоу выше писанномоу, велѣли єсми слоуѕѣ нашемоу вѣрномоу, паноу Дїѡнисоу логоѳетоу, пис(а)ти и печатъ привѣсити к семоу листоу нашемоу.

И писа Пашко дїакъ, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцме август(а) ѳі.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru credincios, pan Nemirca Ciortorischi, a slujit părintelui nostru cu dreaptă şi credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, îi dăm şi îi întărim ceea ce este ocina lui în ţara noastră, Moldova, un sat pe Prut, Nemirceani. Aceasta să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fratelui său, Ivaşco, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele sale vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credinţa iubitului frate al domniei mele, Ştefan voievod, şi credinţa fiului domniei mele, Roman, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, cre-

www.dacoromanica.ro

dinţa panului Vîlcea, credinţa panului Isaia, credinţa panului Petru Hudici vornic, credinţa panului Crîstea, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Mihail Popşa, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Duma al lui Limbădulce şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului Piatră, credinţa panului Duma vornic, credinţa panului Negrilaş, credinţa panului Petru spătar, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Vitolt, credinţa panului Fîrău, credinţa panului Misea, credinţa panului Băloş ceaşnic, credinţa panului Damacuş stolnic, credinţa panului Berendei, credinţa panului Coste al lui Andronic, credinţa panului Vlaşin, credinţa panului Stanciu comis, credinţa panului Corcică Onică şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, sau din fraţii noştri sau din copiii noştri sau oricine din neamul nostru, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le întărească şi să le împuternicească, pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Dionis logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea la această carte a noastră.

Şi a scris Paşco diac, la Suceava, în anul 6945 ‹1437› august 19.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 359. Orig., perg. (39,5 × 26,5 cm), pecete atîrnată, deteriorată, cu legenda: † ‹Печать Їwа›нь Илїа воєвwдѣ господарѣ Земли Молдавскои *.*.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XXIII/44, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 146—148. Altă foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/56, şi alta după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/143 bis.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 471 (facs.); Уляницкій, *Матеріалы*, p. 54—55 (text slav); Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 4—6 şi 46—48 (trad., de N. Beldiceanu, după Уляницкій); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 529—531 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 145—146 (trad.).

---

[1] Oniîs.
[2] Ultimul н, făcut peste ю.

174 — 1437 (6945) octombrie 5, Vaslui.

Suret de pe uric vechiu pe sîrbie de la Iliia şi Stefan v‹oie›vod, domn Ţării Moldovii, scris în Vaslui, de Oancea l‹o›g‹o›f‹ă›t, din leat 6945 ‹1437› oct‹om›vr‹ie› 5.

‹Cu mila lui Dumnezău, noi, Iliia voievoda, binicredinciosul domnu şi stăpînului nostru Isus Hristos, şi cu fratele domnii meli, Stefan voievod, domnul Ţării Moldoviiai›[1]. Precum am binevoit cu a noastră bunăvoinţă şi cu toată bunavoia noastră şi cu agiutoriul de la Dumnezău, ca să înnoim

www.dacoromanica.ro

şi să întărim Mănăstirea de la Poiană a Sfîntului Necolae şi am adaos la dînsa dintr-a noastră averé încît să se poată hrăni acei ce să vor afla într-însa, sate anume: unde au fost[2] Mihăilă Roşca, şi Răpcinţii[3], şi Rădăuţii, şi unde este Bălan, şi unde este Dragotă, şi unde este Şandru, şi unde este Petre Bumbotă şi un loc de pustiu din gios de Bumbotă, într-o valé.

Iar hotarul acestor sate să începe de la Muntele cel Înalt[4], ce-i din gios de drumul Gotăuţilor, care drum iasă din pădure, şi de la muntele acesta apucă curmeziş peste valé la cinci movile, ⟨iar⟩[1] de acole, tot curmeziş, la movila cea mică, ce-i din gios de drum, ⟨iar⟩[1] de acole, tot curmeziş, la movila cea mare, în cîmpu, iar de la acea movilă apucă dealul[5], la alté doao movile, iar de acole, în curmeziş, la movila cea mare, ce-i în marginea cea din sus a hotarului, iar de acole, tot în curmeziş, la un teiu ce stă înpreună cu o răchită[6], iar de acole tot curmeziş merge pîn din gios de prisaca lui Isidor[7].

Acesta le este tot hotarul tuturor satelor acestora, care toaté aceste să fie mai sus-numitei mănăstiri uric, cu tot venitul, nestrămutat niciodinioară, în veci, pentru sănătatea noastră şi pentru pomenirea întru sfinţi odihniţilor părinţilor noştri.

Şi spre aceasta este credinţa a domnii noastre, a mai sus-numiţilor Iliia v⟨oie⟩vod şi Ştefan v⟨oie⟩vod, şi credinţa a tuturor boierilor noştri a Moldovei, a mari şi a mici[8].

Şi spre mai mare tăria şi întăritură tuturor acestor de mai sus-scrisă, am poroncit credinciosului slugii noastre, lui Oancea log⟨o⟩f⟨ă⟩t, să scrie şi către adivărată cartea noastră această pecetea noastră[9] să lege.

De pe sîrbie pe limba moldoviniască am tălmăcit, la anul 1804 oct⟨om⟩v⟨rie⟩ 9, polc⟨o⟩v⟨ni⟩c Pavel Debr⟨iţ⟩ ot Mitrop⟨olie⟩.

Departamentul Pricinilor Străine: copiile acestora s-a cercetat în departament şi, fiind întocma cu tălmăcire or⟨i⟩ghinalului, s-au încredinţat. Eşii, 15 iunii 1817.

Ioan Neculce postelnic. Iordache cămin⟨ar⟩. S-au posleduit: Racliş mede⟨lnice⟩ri.

Arh. Centrală de Stat a R. S. S. Moldoveneşti, fond 220, op. 7, doc. nr. 2. Copie. O trad. rus., din aceeaşi dată, *ibidem*. O trad., din 1767 iunie 7, de Procopie dascăl şi uricar, la Arh. St. Bucureşti, M-rea Pobrata, X/2. O copie, de I. Bogdan, după trad. din 1767, la Bibl. Acad., ms. nr. 5232, f. 149—150.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 533—534 (trad. din 1767); *D.I.R.*, A, I, p. 146—147 (aceeaşi trad.); *Молдавия*, I, p. 8—9 (copia din 1817, cu trad. rus.).

---

[1] Completat după trad. lui Procopie dascăl (v. descrierea arheografică).
[2] În aceeaşi trad.: unde este.
[3] În aceeaşi trad.: Ripicenii.
[4] În aceeaşi trad.: Dialul cel Mari.
[5] În aceeaşi trad.: în sus, vale⟨a⟩.
[6] În aceeaşi trad.: un plop.
[7] În aceeaşi trad.: Sădor.
[8] În aceeaşi trad., urmează: „după cum anumi îi arată în hrisovul sîrbăsc".
[9] Adăugat deasupra cu altă cerneală.

175 **1437 (6945) decembrie 20, Suceava.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господаръ Землн Молдавскон, и брат(ъ) г(оспод)ства ми, Стефана воевода. Чиним знаменнто, нс сѣмъ нашимъ лнстомъ, оусѣмъ кто на нъ оузрнтъ нлн его оуслышнтъ чтѹчн, оже тотъ нстнн-

www.dacoromanica.ro

ный болѣринъ нашъ вѣрнїи, пан(ъ) Михаило Дорогѹнскы, слѹжил(ъ) с(вѧ)топочившомѹ ѡ(ть)цоу нашемоу правою и вѣрною слоужбою, а д(ь)нес(ъ) слѹжитъ намъ правою и вѣрною слѹжвою. Тѣмъ, мы, видѣвши его правою и вѣрною слѹжбою до нас(ъ), жаловали есми его особною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми емоу и поновили есми и потвердили села его и привилїе еже моу ест(ъ) далъ с(вѧ)топочившаго родител(ъ) наш(ъ), на имѣ: село Киндиници, и село Гѣрцѣ, на Протѧ, оу Печалова, село Печаловци, и село Оугрниновци, и село оу Став(ъ), и село на Рокитна, еще село где бил(ъ) Драгомиръ Мъндрчинъ, еще село Котелева и село Милїшновци, еще село где Шизко бил(ъ), еще село Ѕиновци, еще село где бил(ъ) Малич(ъ), оу Жѹржики, еще село оу Симка, еще село Саличее, еще село Кръстинци, еще село где Петришоръ сидил(ъ), оу конецъ Должкѹ, еще село, под(ъ) Лъжком(ъ), где Драгомиръ сидит(ъ), еще село, доли на Прѹти, Итовоевци, а село Радовци, а село Вишиневци, и село, над(ъ) Нистри, Липиик(ъ), еще село где Коусѣръ вил(ъ), еще село где Карагѹничеве, еще село на Наславчноу млина, еще село Павоустинѣ, еще село оу Максима, еще село Мирищева, еще село где Ногѹикои, и село где бил(ъ) Клѣцинъ, еще село Терешевци, еще село где Роспоп(ъ), доли оу Бинева, и село Коухаревци, а дроугое села Коуничее, под(ъ) Бинева, и село где Црвич(ъ), еще село, поуд(ъ) Каражиномъ, где Симѣѡн(ъ) кнѣз(ъ), оу верхъ Добрѹши, еще село, под(ъ) Каражиномъ, Доброуша, и село, под(ъ) Каражиномъ, Мордвина, еще село, пониже Мордвина, под(ъ) Каражиномъ, на Доброуши, где сѹт(ъ) Кръници, еще село Ѡлешкови, под(ъ) Каражиномъ, еще село, на верхъ Резины, где Циганъ сидит(ъ), еще село, на Ревти, где ест(ъ) Камени Броуд(ъ), и повише Каменаго Бродѹ, на Ревтиж(е), оу конецъ Стенки, еще села, на Ревти, где млин(ъ), еще село, оу Нижнїи Моѩтини, где Никита, и село где Грабовци сидѧт(ъ), оу вишнїи конецъ Кѹлисева, где Радоул(ъ) сидил(ъ), еще силище где став(ъ), по Баговым(ъ) Рѡгом(ъ), где си<ди>[1]ли [били] Коскови с(ы)нове, еще силище поуд(ъ) Мъѩтинами, где Роужич(ъ) сидит(ъ), и оу Вишнїи Моѩтини(ъ), села що кнѣгинина была, и оу Грабовн, село где Стан(ъ) сидит(ъ), и, оу вишнїи конецъ Грабов(ъ), на Баши, где Маѳеи сидитъ, и, под(ъ) Високою Добровою, где Миклоѹшъ сидит(ъ). Тыи въси выше писаных(ъ) што бы емѹ оурик(ъ), съ въсѣмъ доходомъ, емѹ, и дѣтемъ его, и оунѹчатом(ъ) его, и прѣоунѹчатом(ъ) его, и прѣщѹрѣтом(ъ) его и иаи ближнемоу племеню его, кто боудет(ъ), непорѹшено, имъ, николиже, на вѣкы вѣчныѩ.

А хотаръ тѣм(ъ) селамъ въсѣмъ выше писаных(ъ) да боудѹтъ съ въсѣми старыми своими хотарми, кѹда из вѣка ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра выше писанного г(оспод)ства ми, Илїи воеводы, и вѣра брата г(оспод)ства ми, Стефана воеводы, и вѣра с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа, и вѣра въсѣхъ дѣтеи нашиx(ъ), вѣра пана Жѹржа Фратовска и дѣтеи его, вѣра пана Бычи, вѣра пана Исаїи, вѣра пана Петра Гѹдича дворника, вѣра пана Стана Бырлича, вѣра пана Михаила Попши и дѣтеи его, вѣра пана Щефоула Жоумътатича и брата его, пана Мындри, вѣра пана Доумы Лимбъдолчевича и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчоула постелника, вѣра пана Пїатры и дѣтеи его, вѣра пана Доумы дворника и дѣтеи его, вѣра пана Витолта и дѣтеи его, вѣра пана Фыръва и дѣтеи его, вѣра пана Бълоша чашника, вѣра пана Берендѣѩ столника, вѣра пана Маноила Гръчина, вѣра пана Илїаша спатарѣ, вѣра пана Станчѹла комиса и вѣра въсѣхъ боѩръ нашихъ молдавскых(ъ), великых(ъ) и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кого Б(ог)ъ изберет(ъ) господаремъ быти оу нашеи Земли Молдавскои, или ѡт(ъ) братїи <наши>[2]х(ъ) <или>[2] ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или бѹд(и) кто ѡт(ъ) нашего племене, тотъ бы емоу не пороушилъ нашего даанїа, али а бы емоу оутвердил(ъ) и оукрѣпилъ занюуже дали есми емѹ за его вѣрноую и правоую слѹжбоу.

www.dacoromanica.ro

А не болшее потверженїе томоу въсемꙋ выше писанномоу, велѣли есми слꙋѕѣ нашемꙋ вѣрномꙋ, паноу Дїωнисоу логоѳетоу, писати и печат(ъ) нашъ привѣсити к семоу листоу нашемоу.

Пис(а) Пашко, оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцме декеврїа) к д(ь)нъ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat boier al nostru credincios, pan Mihail de la Dorohoi, a slujit sfîntrăposatului tatălui nostru cu dreaptă şi credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujeşte nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat şi i-am înnoit şi i-am întărit satele lui şi privilegiul pe care i l-a dat sfîntrăposatul părintele nostru, anume: satul Chindinţi, şi satul lui Herţea, pe Prut, satul Pecialăuţi, la Pecialova, şi satul Ugrinăuţi, şi satul la Iaz, şi satul pe Rochitna, încă satul unde a fost Dragomir al lui Mîndrea, încă satul Coteleu şi satul Milianăuţi, încă satul unde a fost Şizco, încă satul Dzinăuţi, încă satul unde a fost Malici, lîngă Giurgică, încă satul de lîngă Simca, încă satul Salicee, încă satul Crîstinţi, încă satul unde a şezut Petrişor, la capătul Doljocului, şi încă satul, sub Luncuşoară, unde şade Dragomir, şi încă satul, în jos de Prut, Itovoeuţi, şi satul Rădăuţi, şi satul Vişneuţi, şi satul Lipnic, la Nistru, încă satul unde a fost Cuseară, şi încă satul unde sînt Caragunicii, încă satul la moara Naslavcei, încă satul lui Pavust, încă satul de lîngă Macsim, încă satul lui Mirişce, încă satul unde este Noguicoi, şi satul unde a fost Cleţină, şi satul Tereşeuţi, încă satul unde este Rospop, în jos la Bineva, şi satul Cuhareuţi şi alt sat, Cunicea, sub Bineva, şi satul unde este Ţîrvici, încă satul, sub Caragine, unde este Simeon cneaz, la obîrşia Dobruşei, încă satul, sub Caragine, Dobruşa, şi satul, sub Caragine, Mordvina, încă satul, mai jos de Mordovina, sub Caragine, pe Dobruşa, unde sînt Fîntînile, încă satul lui Oleşco, sub Caragine, încă satul, la obîrşia Rezinei, unde şade Ţigan, încă satul, pe Răut, unde este Vadul Piterei, şi, mai sus de Vadul Pietrei, tot pe Răut, la capătul Stîncii, încă satele, pe Răut, unde este moara, încă satul, la Moiatinul de Jos, unde este Nichita, şi satul unde şed Grabăuţii, la capătul de sus al Culişăului, unde a şezut Radul, şi încă seliştea unde este iazul, la Cornul Bagului, unde au şezut fiii lui Cosco, însă seliştea de sub Măiatini, unde şade Rujici, şi, la Moiatinul de Sus, satele ce au fost ale cneaghinei, şi, la Carpeni[3], satul unde şade Stan, şi, la capătul de sus al Carpenilor[3], la Başeu, unde şade Matei, şi, sub Dumbrava Înaltă, unde şade Miclouş. Toate acestea mai sus-scrise să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi neamului lui cel mai apropiat, cine va fi, neclintit, lor, niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul tuturor acestor sate mai sus-scrise să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credinţa fratelui domniei mele, Ştefan voievod, şi credinţa fiului domniei mele, Roman, şi credinţa tuturor copiilor noştri, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Isaia, credinţa panului Petru Hudici vornic, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Mihail Popşa şi a copiilor lui, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Duma al lui Limbădulce

www.dacoromanica.ro

şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului Piatră şi a copiilor lui, credinţa panului Duma vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Vitolt şi a copiilor lui, credinţa panului Fîrău şi a copiilor lui, credinţa panului Băloş ceaşnic, credinţa panului Berendei stolnic, credinţa panului Manoil Grecu, credinţa panului Iliaş spătar, credinţa panului Stanciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, Moldova, sau din fraţii noştri ⟨sau⟩[2] din copiii noştri sau oricine din neamul nostru, acela să nu-i clintească dania noastră, ci să-i întărească şi să-i împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Dionis logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Paşco, la Suceava, în anul 6945 ⟨1437⟩ decembrie 20 zile.

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 4. Orig., perg. (43,5 × 33 cm), pecete atîrnată, ştearsă şi deteriorată, cu legenda: † Печать ⟨І⟩[4]ѡань Иліа воеводѣ, ⟨господарѣ⟩[4] Земли ⟨Молдавской * * *⟩[4].

O foto., ibidem, Fotografii, LXXVIII/4, şi două copii, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 153—155 şi 157—160. Altă foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/144.

EDIŢII: J. Bogdan, *Album*, nr. 33 (facs.); Costăchescu, *Mihail de la Dorohoi*, p. 347—349, şi *Doc.*, I, p. 540—544 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 147—148 (trad.).

---

[1] Omis.

[2] Şters.

[3] În documentele ulterioare: Cărpeniş.

[4] Întregit după textul celorlalte inscripţii ale peceţilor lui Iliaş voievod din această domnie (v. doc. nr. 158, 163, 192).

176 — 1437 (6945) decembrie 20, Suceava.

† М(и)л(о)стію б(о)жіею, мы, Иліа воевода, господаръ Земли Молдавской, и братъ г(оспод)ства ми, Стефанъ воевода. Чинимъ знаменито, с сѣмъ нашимъ листомъ, въсѣмъ кто на нъ оузрить или его оуслышить чтоучи, оже тотъ истинныи слꙋга нашъ, панъ Іѡнъ Оурекле пъхърничел(ъ), слꙋжилъ намъ правою и вѣрною слꙋжбою. Тѣмъ, мы, видѣвше правою и вѣрнꙋю его слꙋжбоу до нас(ъ), жаловали есми его особною нашею м(и)л(о)стію и дали есми емꙋ, оу нашеи земли, оу Молдавской, села Бръгъѧни, ⟨на Молдавѣ⟩[1], ⟨и Стънищѣни⟩[2] и Сръби, на Текꙋч(ъ). Тое оусе да ⟨е⟩[3]ст(ъ) ⟨е⟩[3]мꙋ ѡт нас(ъ) оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, емоу, и дѣтемъ его, и оунꙋчатомъ его, и праоуноучатомъ его, и прашꙋрѣтомъ его и въсемꙋ рѡдꙋ его, кто бꙋдетъ наи ближнїи, непорꙋшенно николиже, на вѣкы.

А хотаръ тѣмъ селамъ да ест(ъ) по старомꙋ хотарꙋ, кꙋда из вѣка оживали.

А на то ест(ъ) вѣра выше писаннаго г(оспо)дства ми, Иліи воеводы, и вѣра брата г(оспод)ства ми, Стефана воеводы, и вѣра с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа, и вѣра въсѣхъ дѣтеи нашиχ(ъ), вѣра пана Жꙋржа Фратовска⟨го⟩[3] и дѣти его, вѣра пана Былчи, вѣра пана Исаїи, вѣра пана Петра Хоудича дворника, вѣра пана Стана Бръличa, вѣра пана Михаила Попши, вѣра пана Щефоула Жꙋматативича и брата его, пана Мындри, вѣра пана Доумы Лимбъдꙋлчевича и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчюла постелника, вѣра пана Піатры,

www.dacoromanica.ro

вѣра пана Доумы дворника, вѣра пана Витолта, вѣра пана Фыръва, вѣра пана Бълоша чашника, вѣра пана Бериндѣꙗ столника, вѣра пана Маноила Гръчина, вѣра пана Иліаша спатарѣ, вѣра пана Станчюла комиса <и>[3] вѣра въсѣхъ болѣръ нашиχ(ъ) молдавскыχ(ъ), и великыχ(ъ), и ма<лыχъ>[3].

А по нашемъ животѣ, кого Б(ог)ъ изберетъ господаремъ быти оу нашеи <земли>[3], оу Молдавскои, или ѡт(ъ) братіи нашиχ(ъ) [или ѡт(ъ) братіи нашиχ(ъ)] или ѡт(ъ) дѣтеи нашиχ(ъ) или бѹд(и) кто ѡт(ъ) нашего племене, тот(ъ) щѡ <бы>[3] не порѹшил(ъ) нашего даанїа, али щѡ бы имъ оу<твръдилъ>[3] и оукрѣпилъ заиѹже есми дали емѹ за его правою и в<ѣрнѹю слѹжбѹ>[3].

А на болшее потверженїе, велѣли есми нашемѹ вѣрномѹ панѹ, Дїениcоу лѡгоѳетѹ, писати и печатъ нашъ привѣсити к семѹ нашемѹ листѹ.

Писа Пашко, оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцме дек(евріа) к҃.

⟨Pe verso, însemnare din sec. al XVIII-lea⟩: Uricul Bîrgăeşti, de pe Moldova.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Ion Urecle păhărnicel, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, în Moldova, satele Bîrgăiani, ⟨pe Moldova⟩[1], ⟨şi Stănigeni⟩[2] şi Sîrbii, la Tecuci. Toate acestea să-i fie de la noi uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credinţa fratelui domniei mele, Ştefan voievod, şi credinţa fiului domniei mele, Roman, şi credinţa tuturor copiilor noştri, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Isaia, credinţa panului Petru Hudici vornic, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Mihail Popşa, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Duma al lui Limbădulce şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului Piatră, credinţa panului Duma vornic, credinţa panului Vitolt, credinţa panului Fîrău, credinţa panului Băloş ceaşnic, credinţa panului Berindei stolnic, credinţa panului Manoil Grecu, credinţa panului Iliaş spătar, credinţa panului Stanciul comis ⟨şi⟩[3] credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ⟨ţara⟩[3] noastră, în Moldova, sau din fraţii noştri [sau din fraţii noştri] sau din copiii noştri sau oricine din neamul nostru, acela ⟨să⟩[4] nu clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui ⟨slujbă⟩[1].

Iar pentru mai mare întărire, am poruncit credinciosului nostru pan, Dienis logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Paşco, la Suceava, în anul 6945 ⟨1437⟩ decembrie 20.

Bibl. Acad., LXIV/2. Orig., perg. (30,5 × 38,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.
O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 151—152. O foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/35 a, şi alta la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/145.

www.dacoromanica.ro

EDIȚII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 536—537 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 148—149 (trad.).

---

[1] Rupt; întregit după însemnarea de pe verso.
[2] Rupt şi şters; întregit după doc. din 1598 aprilie 10 (v. Ghibănescu, *Surete*, XX, p. 74—77, orig. slav; v. şi Arh. St. Iaşi, CCCL/99, copie slavă), în care se menţionează privilegiul lui Ureche păhărnicel de la Ilie şi Ştefan voievozi pentru satul Stănigeni.
[3] Şters.
[4] Rupt şi şters.

177 — 1438 (6946) ianuarie 17, Suceava.

† М(и)л(о)стїєю б(о)жїєю, мы, Илїа воевода, и брат(ъ) г(оспод)ства ми, Стефан(ъ) воевода, г(о)сп(о)д(а)рїє Земли М(о)лдавскои[1]. Знаменито чинимь, исъ симъ листомъ нашимъ, оусѣмъ кто на немъ оузрити или его чтоуч(и) оуслышити, ѡже тот(ъ) истинны нашъ вѣрныи болѣринь, пань Доума Нимецскьи, слоужиль намъ право и вѣрно. Тѣмже, мы, видѣвши его [его] правою и вѣрною слоужбою до нас(ъ), жаловали есми его ѡсособною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми емоу едно село, оу нашеи земли, оу М(о)лдавскои[1], на Молдавѣ, на имѣ Рошиори, що бь емоу бьло ѡт(ъ) нас(ъ) оурикь и съ оусѣмъ доходомъ, емоу, и дѣтемъ его, и братїамъ его, и оунюучатомъ его, и прѣоунюучатомъ его, и прѣщоурѣтомъ его и всемоу родоу его, кто коли емоу иаи ближнии боудет(ъ), непороушено, имъ, николи, на вѣки вѣчного.

А хотаръ томоу село да ест(ъ) ѡт(ъ) оусих(ъ) сторонъ по старомоу хотароу, коудь из вѣка ѡжнвали.

А на то ест(ъ) вѣра наша г(оспод)ства, Илїа воевода, и вѣра брата нашего, Стефана воеводь, и вѣра прѣвъзлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа, и вѣра боѧръ наших(ъ): вѣра пан(а) Жоуржа Фратовского, вѣра пана Влъча, вѣра пана Исанѧ, вѣра пана Петра Гоудича дворника, вѣра пана Стана Брълича, вѣра пана Михаила Попши, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчоула постелника, вѣра пана Пиѧтра, вѣра пана Доума Чорного дворника, вѣра пана Петра спетарѣ, вѣра пана Винтолта, вѣра пана Фъръва, вѣра [вѣра] пана Козми Шандрович(а), вѣра пана Маноила, вѣра пана Вълоша чашника, вѣра пана Верındѣѧ столника, вѣра пана Кр(ъ)сти Чорньи, вѣра пана Косте Андроникович(а), вѣра пана Алеѯандра спътарѣ, вѣра пана Станчоула комиса и вѣра всѣс(ъ) боѧръ наших(ъ) м(о)лдавскых(ъ)[2], и велики(ъ), и малых(ъ).

А по нашимъ животѣ, кто боудетъ г(о)сп(ода)ръ нашеи Земли Молдавскои[1], илї ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) бра<те>[3]ї наших(ъ), илї ѡт(ъ) наш<его племене или боуди кто, ког>[3]о Б(ог)ь изберет(ъ) б<ыт>[3]и, тот(ъ) що бь имъ не п<о>[3]роушил(ъ) нашего даанїѧ, але що бы имъ оукрѣпил(ъ) и оутвръдилъ заноуже есми дали <имъ>[3] за их(ъ) провою[4] и вѣрною слоужбоу.

А на боулшеи крѣпостъ все выше писаномоу, велѣли есми нашемоу вѣрномоу паноу, Дїинсоу лог<о>[3]ѳетоу, писати и привѣсити нашю печать к семоу листоу нашемоу.

Пис(а) Кр(ъ)стафоръ граматик(ъ), оу Соучавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмѕ, м(ѣ)с(ѧ)ца генарѣ з҃і.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domni ai Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că acest adevărat boier al nostru credincios, pan Duma de la Neamţ, ne-a slujit nouă drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui [lui]

www.dacoromanica.ro

slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat un sat, în ţara noastră, în Moldova, pe Moldova, anume Roşiori, ca să-i fie şi de la noi uric şi cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului său neam, care îi va fi cel mai apropiat, neclintit, lui, niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate părţile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, Ilie voievod, şi credinţa fratelui nostru, Ştefan voievod, şi credinţa preaiubitului fiu al domniei mele, Roman, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Isaia, credinţa panului Petru Hudici vornic, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Mihail Popşa, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului Piiatră, credinţa panului Duma Negru vornic, credinţa panului Petru spătar, credinţa panului Vitolt, credinţa panului Fărău, credinţa [credinţa] panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Manoil, credinţa panului Băloş ceaşnic, credinţa panului Berindei stolnic, credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Coste al lui Androinic, credinţa panului Alexandru spătar, credinţa panului Stanciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, Moldova, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din ⟨neamul⟩[3] nostru ⟨sau oricine⟩[3], pe cine va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentrucă ⟨le⟩[3]-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Dinis logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Crîstafor gramatic, la Suceava, în anul 6946 ⟨1438⟩, luna ianuarie 17.

Bibl. Acad., MDLXXV/21. Orig., perg. (28,5 × 47 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O copie, din sec. al XIX-lea, de Theodor Gaşparovici diac, într-o cond. cu doc. moşiei Roşiori, după o trad. din 1781 martie 25, de Gheorghie Evloghie dascăl, ibidem, ms. nr. 234, f. 10. Două foto., una la Arh. St, Iaşi, MXXXVIII/36, şi alta la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/232. Altă copie, din 1818, tot de Theodor Gaşparovici diac, într-o cond. asemănătoare, după aceeaşi trad., la Arh. St. Bacău, Condica Roşiorilor, nr. 1

EDIŢII: D. P. Bogdan, *Două acte*, pl. în afara textului. Ghibănescu, *Două surete*, p. 311, şi *Surete*, XVIII, p. 38—39 (trad. din 1781); Iorga, *St. şi doc.*, VI, p. 125 (trad. prescurtată, după orig.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 1—2 (trad., după Iorga, şi trad. din 1781); *D.I.R.*, A, I, p. 149—150 (trad. lui Iorga, după Costăchescu); D. P. Bogdan, *op. cit.*, p. 86—87 (text slav şi trad.).

---

[1] Pisarul a scris prescurtat: Млдавскои, dar fără titlă.
[2] Pisarul a scris prescurtat: МлдавскыХ(ъ), dar fără titlă.
[3] Rupt.
[4] În loc de: правою.

178 **1438 (6946) februarie 7, Suceava.**

Suret de pe ispisoc vechiu pe sîrbie de la Iliiaş şi frati-său, Ştefan, voievozi, domni Ţării Moldovii, scris în Suceava, din leat 6946 ⟨1438⟩ fevruarie 7.

Înştiinţare facem, prin această cartea noastră, tuturor cui vor căuta asupra ei sau o vor auzi citindu-se, pentru acest adevărat sluga şi boiariul

www.dacoromanica.ro

nostru, pan Toma Băcescul, precum slujind el mai înnaintė vremė cu dreptatė şi cu credinţă părinţilor noştri, şi acum şi noaoa, cu driaptă şi cu credinţă slujbă. A căruia văzînd şi noi cea cu dreptate şi cu credinţă cătră noi slujbă, l-am miluitu-l cu osăbită a noastră milă, de i-am datu-i şi i-am întărit ocina a unui nepot a femėii sale, a lui Toader, un sat, în ţara noastră, a Moldovei, pe Pîrîul Negru, cari şi l-au fost aşăzat din pustiiu, anume Negoeştii, pe Pîrîul Negru. Acesta să-i fie lui de la noi uric, cu tot venitul, şi fiilor lui, fraţilor, nepoţilor, strănepoţilor prėstrănepoţilor şi la tot neamul lui, cine i să va alege mai de aproape, nestrămutat nici odinioară, în vėci.

Iar hotarul acestui sat să fie după vechiul hotar, pînă unde s-au apucat din veac.

Şi spre aceasta este credinţa a mai sus-numitei domniei mėle, Iliia voievod, şi credinţa a fratelui domnii mėle, Ştefan voievod, şi credinţa a preaiubitului fiiu a domnii mėle, Roman, şi credinţa a fiilor noştri, şi credinţa a tuturor boerilor noştri, a mari şi mici.

Şi spre mai mare întăritură tuturor acestor de mai sus-scrise, am poruncit credincios boeriului nostru, Dienis logofăt, să scrie şi cătră adevărată cartea noastră această pecete a noastră să lege.

De pe sîrbie pe limba moldoviniască am tălmăcit, la anul 1805 decembrie 15, polcovnic Pavel Debrici ot Mitropolie.

Bibl. Acad., CCXVII/24. Traducere.

EDIŢII: D. P. Bogdan, *Acte mold.*, p. 25—26 (trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 150 (trad., după D. P. Bogdan).

179 **1438 (6946) februarie 17, Suceava.**

† Ш(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Ш(о)лдавскои, и брат(ъ) г(оспод)ства ми, Стефан(ъ) воевода. Знаменито чиним(ъ), ис сѣм(ъ) листом(ъ) нашим(ъ), всѣм(ъ) кто на нъ оузрит(ъ) или его чтучи оуслышит(ъ), оже тотъ истинныи нашъ вѣрны слоуга и боꙗрин(ъ), пан(ъ) Комаричъ, служил(ъ) нам(ъ) правою и вѣрною службою. Тѣм, мы, видѣвше его правовѣрною его службу до нас(ъ), жаловали есми его особною нашею милостїю и дали есми ему два села, оу нашею землю, оу Шолдавском(ъ), подли мовил(ъ) Юкаш(ъ), на имѣ Жидещїе и Ѩверещїе, що бы емоу были оурик(ъ) и съ оусѣмъ доходом(ъ), и дѣтем(ъ), его, и братїамъ его, и оуноучатом(ъ) его, и прѣоуноучатом(ъ) его, и прѣщоурѣтом(ъ) его и всемоу племени его, иаи ближним(ъ), непороушенно, им(ъ), николи, на вѣки вѣчного, и съ всѣми своими старими хотари, куда из вѣка ѡживали.

Ѩ на то ест(ъ) вѣра наша г(оспод)ства, више писаныым(ъ) Илиа воевод(ы), и брата нашего, Стефана воевод(ы), и вѣра прѣвъзлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа, и вѣра всѣх(ъ) дѣтеи наших(ъ) и вѣра боꙗръ наши<хъ>[1]: вѣра пана Журжа Фратовскаго и дѣти его, вѣра пана Блчи и дѣти его, вѣра пана Исаїю и дѣтї его, вѣра пана Петра Гудича дворника и дѣти его, вѣра пана Кр(ъ)сти и дѣти его, вѣра пана Брлича, вѣра пана Шихаила Попши и дѣти их(ъ), вѣра пана Щефула Жумататевич(а) и брата его, пана Шъндри, и дѣти их(ъ), вѣра пана Думъ Дулческула и брата его, пана Ширчи, и дѣти их(ъ), вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчула постелника, и дѣти их(ъ), вѣра пана Пиꙗтрѣ, вѣра пана Думъ Чорного дворника и дѣти их(ъ), вѣра пана Петра спътарѣ, вѣра пана Форова, вѣра пана Козми Шандровича, вѣра пана Шаноила Гръчина, вѣра пана [вѣра пана]

www.dacoromanica.ro

Бълоша чашника, вѣра пана Бериндѣꙗ столника, вѣра пана Алеѯандра спътарѣ, вѣра пана Станчоула комиса, вѣра боꙗръ нашиχ(ъ) молдавскыχ(ъ), и великиχ(ъ), и малиχ(ъ).

А по нашим(ъ) животѣ, кого <Богъ>[2] изберетъ быти г(о)сп(о)д(а)ръ, ѡт(ъ) дѣтеи наши или ѡт(ъ) <братїи>[2] наши или ѡт(ъ) нашего племене или кого Б(ог)ъ из<беретъ бъти>[2], тот(ъ) що бы им(ъ) не поручшилъ нашего даанїа и потвръжденїꙗ, але що бы им(ъ) потвръдил(ъ) и оукрѣпилъ заноуж(е) дали есми им(ъ) за иχ(ъ) пра<во>[1]вѣрною слꙋжбꙋ.

А на бꙋлшего крѣпостъ все<моу>[1] выше писанномоу, велѣли есми слꙋꙅѣ нашемꙋ вѣрномоу, Денисꙋ логоѳетꙋ, писати и привѣсити нашꙋ печатъ к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Оу Сꙋчавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃ц҃м҃ѕ февр(ꙋарїа) з҃і.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată a noastră credincioasă slugă şi boier, pan Comarici, ne-a slujit nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreptcredincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat două sate, în ţara noastră, în Moldova, lîngă movila lui Iucaş, anume Jideştii şi Avereştii, ca să-i fie uric şi cu tot venitul, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, celui mai apropiat, neclintit, lor, niciodată, în vecii vecilor, şi cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ilie voievod, şi a fratelui nostru, Ştefan voievod, şi credinţa preaiubitului fiu al domniei mele, Roman, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Petru Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Bîrlici, credinţa panului Mihail Popşa şi a copiilor lui, credinţa panului Şteful al lui Jumatate şi a fratelui său, pan Mîndrea, şi a copiilor lor, credinţa panului Duma Dulcescul şi a fratelui său, pan Mircea, şi a copiilor lor, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, şi a copiilor lor, credinţa panului Piiatră, credinţa panului Duma Negru vornic şi a copiilor lor, credinţa panului Petru spătar, credinţa panului Forou, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Manoil Grecu, credinţa panului [credinţa panului] Băloş ceaşnic, credinţa panului Berindei stolnic, credinţa panului Alexandru spătar, credinţa panului Stanciul comis, credinţa boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine îl va alege ⟨Dumnezeu⟩[2] să fie domn, din copiii noştri sau din ⟨fraţii⟩[2] noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu ⟨să fie⟩[2], acela să nu le clintească dania şi întărirea noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreptcredincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Denis logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6946 ⟨1438⟩ februarie 17.

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 126. Orig., (22×29 cm), pecete atîrnată, stricată; din legendă se mai vede doar: <† Пе>ча<ть ... Мол>дав<скои>.

www.dacoromanica.ro

Cu o trad., din 1778 iunie 21, de Paisie stareț al M-rii Secul și de Ghenadie Cucoranul ieromonah. O foto. la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, II/146. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 162-163.

EDIȚII: Hăjdeu, *Arch. ist.*, I, 1, p. 4-5 (text slav și trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 7-9 (text slav și trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 150-151 (trad.).

---

[1] Omis.
[2] Șters și rupt.

180 — 1438 (6946) februarie 23, Suceava.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господаръ Землн Молдавскон. Чннимъ знаменнто, с сѣмъ нашнмъ лнстом(ъ), въсѣмъ кто на нъ оузрнтъ нлн его оуслышнтъ чтѫщн, аже оумысллн есмн благымъ нашнмъ оумысломъ н далн есмн нашемоу монастнрю, с(вѧ)томоу Възнес(е)нїю ѡт(ъ) Немца, едно село на оустн Кракова, на нмѧ Севковцн[1], где ест(ъ) Самонлъ ватаманъ, н еднѹ пасекѹ на оустн Татаркы н млннъ на оустн Жежїн. Тое въсе да бѫдетъ томоу выше пнсанномоу нашемоу манастырю оурнкъ, съ всѣмъ доходомъ, за нашнх(ъ) с(вѧ)топочнвшнх(ъ) роднтелен д(ѹ)шѫ н за д(ѹ)шѫ с(вѧ)топочнвшаго роднтелѣ нашего, еже по С(вѧ)томѹ Д(ѹ)хѹ, Їѡснфа мнтрополнта, н за наше здравїе н за здравїе нашен кнѧгннн, Марены, н за здравїе възлюбленных(ъ) дѣтен нашнх(ъ). Тое въсе непороушено с(вѧ)томѹ Възнес(е)нїю, нньолн, на вѣкы вѣчныѧ.

А хотаръ томоу селоу, съ въсѣмн своимн старымн хотары, кѹда нз вѣка ожнвалн.

А на то ест(ъ) вѣра выше пнсаннаго г(оспод)ства мн, Илїн воеводы, н вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства мн, Романа, н вѣра въсѣх(ъ) дѣтен нашнх(ъ), вѣра боꙗръ нашнх(ъ): вѣра пана Жѹржа Фратовскаго н дѣтен его, вѣра пана Вылчн, вѣра пана Исаїѧ, вѣра пана Петра Хоуднча дворннка, вѣра пана Нѣгоꙗ логоѳета, вѣра пана Стана Бырлнча, вѣра пана Михаила Попшн, вѣра пана Шефѹла Жѹмътатевнча н брата его, пана Мындрн, вѣра пана Дѹмы Лнмбъдоулчевнча н брата его, пана Мнрчн, вѣра пана Лазора н брата его, пана Станчюла постелннка, вѣра пана Внтолта, вѣра пана Фыръва, вѣра пана Козмы Шандровнча, вѣра пана Бълоша чашннка, вѣра пана Берендѣꙗ столннка, вѣра пана Манонла протоповнча, вѣра пана Кр(ъ)стн Чорного, вѣра пана Костн Андронинковнча, вѣра пана Ѩкоуша Череватого, вѣра пана Стецка Кошнловнча, вѣра пана Влашнна Поннча, вѣра пана Алеѯандра спатарѧ, вѣра пана Станчѹла комнса н вѣра въсѣхъ боꙗръ нашнх(ъ) молдавскых(ъ), велнкых(ъ) н малых(ъ).

А по нашемъ жнвотѣ, кого Б(ог)ъ нзберетъ господарем(ъ) бытн оу нашен Землн Молдавскон, нлн ѡт(ъ) братїн нашнх(ъ) нлн ѡт(ъ) дѣтен нашнх(ъ), тотъ бы не пороушнлъ нашего данїа, щѡ есмн далн нашемоу манастырю, с(вѧ)томоу Възнес(е)нїю, алн щѡ бы оутвердилъ н оукрѣпнлъ.

А кто порѹшнтъ сїе данїе наше, тот(ъ) да бѫдетъ проклѧть ѡт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а, н ѡт(ъ) пр(ѣ)чнстыѧ его м(а)т(е)ре, н ѡт(ъ) четырн еѵ(ан)г(е)лнстъ, н ѡт(ъ) тні сватых(ъ) Б(о)гоносных(ъ) ѡт(ь)цъ, нже въ Никен, н ѡт(ъ) ві с(вѧ)тых(ъ) връховныхъ ап(о)ст(о)лъ, да ест(ъ) подобенъ Їюдѣ н проклѧтомѹ Арїю н да нматъ чѧст(ъ) съ ѡнѣмн нже възъпнша на вл(а)д(ы)кѫ Х(рн)ста н кръвъ его на нnх(ъ) н на чѧдѣх(ъ) нх(ъ) ест(ъ) н бѫдетъ въ безконечныꙗ вѣкы, амїнъ.

www.dacoromanica.ro

Ꙗ на болшее потвръжденїе томꙋ въсемоу выше писанномоу, велѣли есмы слꙋѕѣ нашемоу вѣрномꙋ, паноу Д<Їенис>[2]оу логоѳетоу, писати и печатъ привѣсити к семоу нашемоу листоу.

И писа Пашко граматикъ, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о), ҂ѕцмѕ фев(рꙋарїа) кг.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: Севковци и пасика, на ꙋстїи Жежїи[3].

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am cugetat cu gîndul nostru bun și am dat mănăstirii noastre, sfînta Înălțare de la Neamț, un sat la gura Cracăului, anume Seucăuți[1], unde este Samoil vătăman, și o prisacă la gura Tatarcăi și moara de la gura Jejiei. Toate acestea să fie acestei mai sus-scrise mănăstiri a noastre uric, cu tot venitul, pentru sufletul sfînrăposaților noștri părinți și pentru sufletul sfîntrăposatului nostru părinte, cel după Sfîntul Duh, Iosif mitropolit, și pentru sănătatea noastră și pentru sănătatea cneaghinei noastre, Marena, și pentru sănătatea iubiților noștri copii. Toate acestea să fie sfintei Înălțari neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele sale vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman, și credința tuturor copiilor noștri, credința boierilor noștri: credința panului Giurgiu de la Frătăuți și a copiilor lui, credința panului Vîlcea, credința panului Isaia, credința panului Petru Hudici vornic, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Stan Bîrlici, credința panului Mihail Popșa, credința panului Șteful al lui Jumătate și a fratelui său, pan Mîndrea, credința panului Duma al lui Limbădulce și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Vitolt, credința panului Fîrău, credința panului Cozma al lui Șandru, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Berendei stolnic, credința panului Manoil al protopopului, credința panului Cristea Negru, credința paului Costea al lui Andronic, credința panului Iacuș Pîntecosul, credința panului Stețco al lui Coșilă, credința panului Vlașin Ponici, credința panului Alexandru spătar, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, sau din frații noștri sau din copiii noștri, acela să nu le clintească dania noastră, pe care am dat-o mănăstirii noastre, Sfînta Înălțare, ci să o întărească și să o împuternicească. Iar cine va clinti această danie a noastră, acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, și de preacurata lui maică, și de cei patru evangheliști, și de cei 318 sfinți părinți purtători de Dumnezeu care au fost la Nicheia, și de cei 12 sfinți apostoli de frunte, să fie asemenea lui Iuda și blestematului Arie și să aibă parte cu aceia care au strigat împotriva stăpînului Hristos și sîngele lui asupra lor și asupra copiilor lor este și va fi în veacurile cele fără sfîrșit, amin.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan D<ienis>[2] logofăt, să scrie și să atîrne pecetea la această carte a noastră.

www.dacoromanica.ro

Şi a scris Paşco gramatic, la Suceava, în anul 6946 ⟨1438⟩ februarie 23.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: Seucăuţi şi prisaca la gura Jejiei[3].

Arh. St. Bucureşti, M-rea Neamţ, XXX/1. Orig., perg. (44 × 32 cm), pecete atîrnată, pierdută.

Cu o copie modernă şi trei trad.: una din 1835 decembrie 21, de Hrisantie ieromonah de la M-rea Golia, alta din prima jumătate a sec. al XIX-lea, fără autor, şi ultima de St. Nicolaescu. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/147. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 165—167, şi două copii din sec. al XIX-lea, după o trad. veche, ibidem, CLXXV/6 a şi b. Altă copie la Bibl. de Stat a U.R.S.S., „V. I. Lenin", Secţia manuscrise, ms. nr. 1 733, f. nenumerotată.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 472 (facs); Creţulescu, *Doc. Neamţ* (b), p. 335—336 (trad. veche); Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 34—35 (trad. din 1835); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 10—12 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 151—152 (trad.).

---

[1] În alte acte: „Săuceşti"; (v. doc. nr. 271).
[2] Şters.
[3] La gura Jijiei se afla moara (v., mai sus, textul doc. orig.).

181 — 1438 (6946) martie 5, Vaslui.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, и братъ г(оспо)дства ми, Стефанъ воевода, г(о)сп(о)д(а)рїе Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, ис сим(ъ) листом(ъ) нашим(ъ), всѣм(ъ) кто на н(ъ) оузрит(ъ) или его оуслишитъ чтучи, оже то<т>[1]а истинаа панїи пана Жꙋржа Пїатриног, Нѣга, жаловаали есми еи оусобною нашею милостїю и дали есми юи[2], оу нашеи земли, села <н>[1]а Ситнои, на имѧ Дїакулово село, повыше Строѧ, и селище що оу томжде хотару естъ, и едно мѣсто ѡт пустини, на Бъщѣ, ...[3] и, на оусти Дивичи, да ѡсадитъ собѣ село, и на Краснои, на имѧ Слъвещи.

И такожъ, прїиде прѣд(ъ) нами и прѣд(ъ) нашими боѧре Гроза<въ>[1], с(ы)нъ Могошеловъ ѡт(ъ) Бинихѣ, по своею доброю волю, и продалъ своѧ чѧст(ъ), половинна села оу ......[1]а..........[1] Могоша ѡт(ъ) Бинихѣ[3], за ......[1] ихъ панїи Нѣги пана Пїатрїнои.

Тѣмже, мы, по его доброю волею и по проданїю, даемъ и дали есми панїи Нѣги <пана Пїатринои село на>[4] имѧ прѣд(ъ) реченныѧ половина села Могошева ѡт(ъ) Бинихѣ, част(ъ) <св>[1]оею, <щ>[5]о бы юи[2] ꙋрикъ, съ въсѣмъ доходомъ и дѣтемъ <юи, и братїамъ>[4], и оунучѧтомъ, и прѣоунучѧтомъ и<хъ>[1], и прѣ-<щурѧтомъ>[1] ихъ и въсему роду их(ъ), непорушено николиже, на вѣк<ы>[1].

А хот<аръ>[1] тѣмъ селамъ, съ всѣми их(ъ) старыми хотары, куды из вѣка ѡживали. А хотаръ тои пустини, колко възмогутъ ожѵвати досыт(ъ).

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаних(ъ) Илїи воевод(ы) и Стефана воеводы, и вѣра боѧръ нашего г(оспод)ства: вѣра пана Былчи и <дѣ>[4]теи его, вѣра пана Жꙋржа Фратовского и дѣтеи его, вѣра пана Кръстѣ и дѣтеи его, вѣра пана Худича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Негрила, вѣра пана Думи Чорног(о) дворника, вѣра пана Симеѡна Туркула, вѣра пана Думы Дулческула и <бр>[1]ата его, пана Мирчѣ, вѣра пана Богдана, вѣра пана Банѣ Оурѣклѣ, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчула постелника, вѣра пана Костича, вѣра пана Ивана Балчана чѧшника, вѣра пана Кр(ъ)сѣ Чорног(о), вѣра пана Козмы Шандровича, вѣра пана Банчула и брата его, пана Щефула, вѣра пана Щефула и врата его, пана Мындрѣ Жумѫтатичи, вѣра пана Бани пуртарѧ, вѣра пана Станчула Поинча,

www.dacoromanica.ro

вѣра пана Тадора вистїарника, вѣра пана Шаловъ Комана, вѣра па(на Дїе>[4]ниша спътара, вѣра пана Радула Пискъ столника, вѣра пана Бадѣ, вѣра пана Станчула комиса, вѣ<ра пана Тадо>[1]ра Кълила, вѣра пана Данчула столника кнѣ<ги>[1]-нини и вѣра всѣхъ боӕръ на<шихъ молдавскыхъ, великыхъ и малыхъ.

А по нашемъ живо>[4]тѣ, кто будетъ <господаръ оу нашеи земли, или>[4] ѿт(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) или ѿт(ъ) братїи нашиx(ъ) или нашего племене или боуд(и) кто, кого Б(ог)ъ избе(ретъ быти>[4], тот(ъ) що бы имъ не порушилъ нашего даанїа, али що бы и<мъ оутвердилъ и>[4] оукрѫпилъ занужe дали есми имъ за иx(ъ) вѣрною службу.

А на болшее потвръжденїе тому всему вы<ше писан>[1]ному, велѣли есми нашему вѣрному пану, Симѣ лого<ѳе>[4]ту, привѣсити нашу печать к сему ли<сту на>[5]шему.

Михул(ъ) пис(а), оу Васлуи, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмѕ м(а)рт(а) є҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domnii mele, Ştefan voievod, domnii Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe această adevărată panie a panului Giurgiu Piatră, Neaga, am miluit-o cu deosebita noastră milă şi i-am dat ei, în ţara noastră, un sat pe Sitna, anume satul lui Diiacul, mai sus de Stroe, şi seliştea care este în acelaşi hotar, şi un loc din pustie, pe Bîc, ...[1] la gura Divicei, să-şi întemeieze sat, şi pe Crasna, anume Slăveşti.

Şi, de asemenea, a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri Grozav, fiul lui Mogoşel de la Vinnea, de bunăvoia sa, şi a vîndut partea sa, jumătate de sat la ...[1] Mogoş de la Vinea[3], pentru ...[1] paniei Neaga a panului Piatră.

De aceea, noi, după bunăvoia lui şi după vînzare, dăm şi am dat paniei Neaga 〈a panului Piatră satul〉[4] anume acea mai sus-scrisă jumătate de sat a lui Mogoş de la Vinnea, partea sa, ca să-i fie ei uric, cu tot venitul, şi copiilor 〈ei, şi fraţilor〉[1], şi nepoţilor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul acestei pustii să fie cît vor putea folosi îndestul.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrişilor Ilie voievod şi Ştefan voievod, şi credinţa boierilor domniei noastre: credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Duma Negru vornic, credinţa panului Simeon Turcul, credinţa panului Duma Dulcescul şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Bogdan, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului Costici, credinţa panului Ion Balcean ceaşnic, credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Banciul şi a fratelui său, pan Şteful, credinţa panului Şteful şi a fratelui său, pan Mîndrea al lui Jumătate, credinţa panului Oană portar, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Tador vistier, credinţa panului Şalou Coman, credinţa pa〈nului Die〉[4]niş spătar, credinţa panului Radul Pisc stolnic, credinţa panului Badea, credinţa panului Stanciul comis, credinţa 〈panului Tado〉[1]r Cămilă, credinţa panului Danciul stolnicul doamnei şi credinţa tuturor boierilor noştri 〈moldoveni, mari şi mici.

www.dacoromanica.ro

Iar după⟩[4] viaţa ⟨noastră⟩[4], cine va fi ⟨domn în ţara noastră, sau⟩[1] din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, sau oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu ⟨să fie⟩[4], acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o ⟨întărească şi⟩[4] şi să le-o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Sima logofăt, să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Mihul, la Vaslui, în anul 6946 ⟨1438⟩ martie 5.

Bibl. Acad., CCIX/1. Orig., perg. (32 × 24 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O copie, de I. Bogdan, *ibidem*, ms. nr. 5 232, f. 169—171. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/148.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 36—38 (text slav, cu greşeli, şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 14—17 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 153—154 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] Aşa în orig.
[3] De la половина („jumătate") pînă aici, tăiat cu altă cerneală.
[4] Rupt şi şters.
[5] Rupt.

182 — 1438 (6946) mai 17.

6946 ⟨1438⟩ ⟨maiu 17⟩[1].

Ispisocul domnului Ilieş voievod[2] ⟨şi al fratelui său, Ştefan voievod⟩[1], întăritori lui Mihlia[3] Tava şi fiiului său, Stan aprodul, că i-au miluit domnie sa şi le-au dat lor pe satul undi iasti casa lor, pe Crasna, pe din sus de Dodeşti [4], i un loc din pustietăţi [5], ca să le fii lor uric, cu tot vinitul.

Şi hotarul satului să fii pe undi au stăpînit din vechiu, iar hotarul pustietăţii acei să fii pe cît va pute apuca să stăpîniască din distul pentru un sat.

Arh. St. Iaşi, Anaforale, nr. 17, f. 148 r. Rez. într-un doc. din 1837 noiembrie 18.

Alt rez., într-un perilipsis din 1822 decembrie 7, mai puţin dezvoltat, dar cu data de lună şi zi: maiu 17, la Arh. St. Buc., Episc. Huşi, XX/41 (nr. 4). O menţ., avînd data de lună şi zi: maiu 17, într-un doc. din anul 1837 pentru satele Tătărăni, Deleni, Ghereni, şi Măţăgani, la Arh. St. Iaşi, DCCLXXIII/4; în fondul de doc. al aceloraşi arh., distrus în timpul celui de-al doilea război mondial, se mai afla un rez. mai puţin dezvoltat sub cotele: Tr. 410, op. 446, dos. 82, f. 2, 27 r. şi 42.

EDIŢII: Rosetti, *Pămîntul*, p. 100 (rez. pierdut de la Arh. St. Iaşi); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 20 (rez. din 1838 noiembrie 18); *D.I.R.*, A, I, p. 154 (rez., după Costăchescu).

---

[1] Completat după rez. de la Arh. St. Bucureşti şi menţ. de la Arh. St. Iaşi.
[2] În rez. de la Arh. St. Bucureşti urmează: cu tălmăcire lui.
[3] În acelaşi rez.: Micle.
[4] În acelaşi rez.: Dădeşti.
[5] În acelaşi rez.: pe pîrîu ....

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинимъ знаменїто, с сѣмъ нашим(ъ) листом(ъ), оусѣмъ кто на нъ оузрит(ъ) или его оуслышит(ъ) чтоучи, аже прїиде прѣд(ъ) г(оспод)ство ми Жоуржъ Оунгоурѣноулъ и дал(ъ), по своеи до<брои>[1] воли, wт(ъ) своего выслоужеiїа, своемоу сестричиче<би, Оу>[1]ли и братоу его, Юѕѣ, двѣ селѣ на Тоурлоуи, на имѣ Прочещїи и Нѣгишещи; а по его съмр(ъ)ти, где ест(ъ) его дом(ъ), на Невирѣ, половина того села, Оули с<а>[1]момȣ. И ми, видѣвше их(ъ) волю, такоже им(ъ) даем(ъ) wт(ъ) нас(ъ) оурик(ъ), и дѣтем(ъ) их(ъ) и въсемоу родоу их(ъ), на вѣкы.

А при том(ъ) былъ Жȣржъ староста, и панъ Фыръоу, и Петръ Братескоул(ъ), и Вана Виришъ, и Станчȣл(ъ) Д(а)в(и)д(о)въ, и Богдан(ъ) дїак(ъ), и Ѡне и Филип(ъ).

А такожъ, кто wт(ъ) них(ъ) не иметъ сиоу лагодоу wт(ъ) них(ъ) дръжати и бȣдет(ъ) оуспоминати, тот(ъ) <и>[1]амъ заплатит(и) шестъ десѣтъ роубли.

И велѣли есми <Паш>[1]коу дїакȣ писати и печатъ к семоу нашемоу листоу <привѣсити>[2].

Пис(а) оу Соч(а)вѣ, на Петров(ъ) д(ь)нъ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцм<ѕ>[3].

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea domniei mele Giurgiu Ungureanul şi a dat, de bunăvoia lui, din vislujenia sa, nepotului său de soră, ⟨U⟩[1]lea, şi fratelui său, Iuga, două sate pe Turlui, anume Porceştii şi Neaghişeşti; iar după moartea lui, unde este casa lui, pe Nevira, jumătatea acelui sat, lui Ulea singur. Iar noi, văzînd voia lor, de asemenea, le dăm de la noi uric, şi copiilor lor şi întregului lor neam, în veci.

Iar la aceasta a fost Giurgiu staroste, şi pan Fîrău şi Petru Bratescul, şi Oană Viriş, şi Stanciul al lui David, şi Bogdan diac, şi One şi Filip.

Şi, de asemenea, cine dintre ei nu va ţine această învoială dintre ei şi va ridica pîră, acela să ne plătească şaizeci de ruble.

Şi am poruncit lui ⟨Paş⟩[1]co diac să scrie şi ⟨să atîrne⟩[2] pecetea la această carte a noastră.

Scris la Suceava, în ziua Sfîntului Petru, în anul 694⟨6⟩[3](143⟨8⟩).

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 5. Orig., perg. (16,5 × 15,5 cm), pecete mică atîrnată, stricată. O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 178. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/122.

După membrii sfatului şi după scriitorul actului, ca şi după baza orizontală a cifrei unităţilor care se mai vede în orig., veleatul iniţial a fost, cu siguranţă, 694⟨6⟩ (143⟨8⟩). În acest caz însă, ziua Sf. Petru menţionată în dată, nu mai poate fi asimilată sărbătorii sfinţilor apostoli Petru şi Pavel, 29 iunie (v. EDIŢII), întrucît Giurgiu Ungureanu murise înainte de 20 iunie 1438 (v. doc. următor). Dintre celelalte date calendaristice cînd se sărbătoreşte acelaşi sfînt s-a reţinut 18 mai, deoarece la 17 ianuarie se pare că domnul avea în jurul său tot sfatul (v. doc. nr. 177), iar 12 iunie este prea apropiată de moartea donatorului. Pentru aceeaşi datare, v. şi Şimanschi, *Precizări*, p. 62—63.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 462 (facs.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 342—343 (text slav şi trad. cu data: 1432 iunie 29); *D.I.R.*, A, I, p. 104 (trad., cu data: 143⟨3⟩ iunie 29).

---

[1] Şters.
[2] Omis.
[3] Şters; v. datarea.

www.dacoromanica.ro

Von Gottes Gnaden, wir, Eliä Woewoda, Hospodar des moldauischen Landes und der Bruder meiner Herrschaft, Stefan Woewoda, thun kund durch diesen Brief allen, die solchen sehen, oder lesen hören wienach vor unsere Herrschaft gekommen H⟨er⟩r Stroe aus seinem guten Willen und hat die Hälfte des Dorfes, wo der Ungar Georg war, mit H⟨er⟩r Chudič dem Hofrichter vertauscht, und H⟨er⟩r Chudič hat dem H⟨er⟩r Stroe Rochtinez gegeben mit allen Wiesen. Da wir nun ihre gütliche uebereinkunft gesehen, so geben auch wir (solches)[1] dem H⟨er⟩r Chudič, dem Hofrichter, damit es ihm auch von uns eine Handveste sei mit allen Einkünften.

Auch geben wir ihm noch eine Oede auf der schwarzen Chalm namens Hluboka und ein Dorf am Wege an der Mündung des Baches Borodak, wo der Königsrichter (knjas)[1] Michael gewesen, damit ihm all' dieses von uns eine Handveste sei mit allen Einkünften, ihm, seinen Kindern, Enkeln, Urenkeln, Ururenkeln und seinem gazen Geschlechte, der nächste sein wird, unverbrüchlich für immer, ewliglich.

Und der Chotar dieser Dorfshälfte von dem einen und anderm Anteile soll sein, wo er von jeher bestanden. Der Chotar aber von dieser Oede soviel, als ein Dorf bestehen mag, und der Chotar des Dorfes, so am Wege, mit all' seinem alten Chotar bis wohin er von jeher bestanden.

Und hierauf ist die Gewär unserer obgenannten Herrschaft wir Eliä Woewoda, die Gewär des Bruders unserer Herrschaft, Stefan des Woewoden, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ des vielgeliebten Sohnes unserer Herrschaft, Roman's, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ all' unserer Kindern und die Gewär unserer Bojaren: d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Georg, des Fratauzers und seiner Kinder, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Wilča, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Jsaiä, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Kr'stea, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Nêgoe, Kanzlers, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Michael Popscha, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Steful Shumetatewič und seines Bruders, H⟨er⟩r Mindru, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Duma von Nemz und seines Bruders, H⟨er⟩r Mirča, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Lasor und seines Bruders, H⟨er⟩r Stanćul, Kämmerers, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Georg Piatra, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Duma, Hofrichters, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Negrilasch, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Witolt, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Füräw, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Peter, Schwertträgers, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Duma Jsaiew, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Bälosch, Mundschenks, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Berendei, Truchsessen, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Kosma Schandrowič, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Manuel von Chotin, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Kr'stea d⟨es⟩ schwarzen, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Misa, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Kosta Andronikowič, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Wlaschin Ponič, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Nemirka, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Hodco[2] d⟨es⟩ Mamuriner's, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Stezko Koschiewič, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Alexander, Schwertträgers, d⟨ie⟩ G⟨ewär⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Stanćul, Marstallers, und die Gewär all'unserer moldauischen grossen und kleinen Bojaren.

Und nach unserem Leben, wen immer Gott auserwahlen wird, Hospodar zu sein unseres moldauischen Landes entweder von unseren Brüdern oder unseren Kindern, oder wen immer von ⟨Gott auserwählen wird, der soll demselben doch unsere Schenkung, nicht umstossen sondern dieselbe bestärken und bekräftigen, denn wir haben es ihm für seinen redlichen und getreuen Dienst zu uns gegeben⟩[2].

www.dacoromanica.ro

Und zu mehrerer Bekräftigung <all des obgeschriebenen haben wir unserem>[2] getreuen H<er>r Donisi, dem Kanzler, <befohlen>[2] zu schreiben <und unser Siegel beizuhängen diesem unseren Briefe>[2].

Geschrieben hat's Paschko, der Schreiber, zu Sočawa, im J<ahre> 6946 <1438> Juni 20.

Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea domniei noastre pan Stroe, de a lui bunăvoie, şi a schimbat jumătate de sat, unde a fost Giurgiu Ungureanul, cu pan Hudici vornic. Şi pan Hudici a dat panului Stroe, Rohtineţii, cu toate poienile. De aceea, noi, văzînd înţelegerea lor de bunăvoie, am dat şi de la noi panului Hudici vornic ca să-i fie şi de la noi uric, cu tot venitul.

De asemenea, îi mai dăm o pustie la Holmul Negru, anume Hluboca, şi un sat la drum, la gura pîrîului Borodac, unde a fost cneaz Mihail, ca să-i fie toate acestea de la noi uric, cu tot venitul, lui, copiilor, lui, nepoţilor lui, strănepoţilor lui, răstrănepoţilor lui, şi întregului neam, care va fi mai aproape, nestricat niciodată, în veci.

Iar hotarul acestei jumătăţi de sat să fie dinspre toate părţile pe unde din veac a existat. Iar hotarul acestei pustii să fie cît îi va fi îndeajuns pentru un sat. Iar hotarul satului de la drum, cu toate hotarele sale vechi, pe unde din veac a existat.

· Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ilie voievod, şi credinţa fratelui domniei mele, Ştefan voievod, şi credinţa preaiubitului fiu al domniei mele, Roman, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Isaia, credinţa panului Crîstea, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Mihail Popşa, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndru, credinţa panului Duma de la Neamţ şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, Stanciul postelnic, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa panului Duma vornic, credinţa panului Negrilaş, credinţa panului Vitolt, credinţa panului Fîrău, credinţa panului Petru spătar, credinţa panului Duma al lui Isaia, credinţa panului Beloş ceaşnic, credinţa panului Berendei stolnic, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Manuel de la Hotin, credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Misa, credinţa panului Coste al lui Andronic, credinţa panului Vlaşin Ponici, credinţa panului Nemirca, credinţa panului <Hodco>[2] de la Mamurinţi, credinţa panului Steţco al lui Coşilă, credinţa panului Alexandru spătar, credinţa panului Stanciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al ţării noastre, Moldova, sau din fraţii noştri sau din copiii noştri sau pe oricine <îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu strice dania noastră, ci să o întărească şi să o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă>[2]

Iar spre mai mare întărire <a tuturor celor de mai sus-scrise>[2], am poruncit credinciosului nostru boier, Donisi logofăt, să scrie <şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră>[2].

A scris Paşco gramatic, la Suceava, în anul 6946 <1438> iunie 20.

După Wickenhauser, *Bocholin*, p. 65—66. Trad. după orig., perg., pecete atîrnată.
O trad. rom., de I. Bogdan, după Wickenhauser, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 75—76. O menţ. grec., la Arh. St. Bucureşti, M-rea Bîrnova, II/22 (nr. 19).
ALTE EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XXII, p. 92 (rez., după trad. lui I. Bogdan); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 23—24 (trad. rom., după Wickenhauser); *D.I.R.*, A, I, p. 154—155 (trad., după Costăchescu).

---

[1] Aşa în textul editat.
[2] Loc gol în textul editat.

185 **1438 (6946) iulie 6, Vaslui.**

Suret de pe uric vechiu sîrbăscu de la Ilie voevod şi Ştefan voevod din let 6946 ⟨1438⟩ iulii 6.

Cu mila lui Dumnezău, noi, Ilie voevod şi ⟨fratile domnii noastre⟩[1] Ştefan voevod, domnii Ţării Moldovii. Facem ştire, prin această carte a noastră, tuturor cui vor căuta spre dînsa sau o vor auzi citindu-să, precum această adivărată sluga noastră, pan Mihail Oţăl, pisariul nostru, ne-au slujit nouî cu driaptă şi ⟨cu⟩[2] credinţă slujbă. Drept aceia, văzînd noi a lui slujbă către noi ce cu dreptate şi cu credinţă slujbă, l-am miluit pre el cu osăbită a noastră milă şi i-am dat lui, în pămîntul nostru, sate, pe Berheciu, undi este Loluş[3] şi, mai din gios, undi esti Stan giudile, pe de amîndouî părţile, şi la gura Dunavăţului, [şi] Dobrana[4], undi este Zlătariul, şi, mai din sus, undi este Coste călugărul. Asămine şi la Prut, mai din gios de gura ⟨pîrîului⟩[1] Oancii, undi este Stanislav Ravasă, şi sălişte ce vechi, Sto⟨e⟩[2]neştii, ⟨şi⟩[1], l⟨a⟩[5] Corod, undi au fost Dragoşă[6], ⟨şi pe din gios, sălişte lui Stan Sîrbul⟩[7], şi la Movila Corodului, Sălişte Sîrbilor, şi de la Movila ce Mare pînă la gura Corozăului, pe de amîndouî părţile, încît ar pute să-ş aş⟨e⟩[5]ze sate cu cotunurile lor şi să aibă şi fînaţe. Pe aceste toate să-i fii de la noi uric, cu tot ⟨ve⟩ [5]nitul, lui şi fiilor lui, fraţilor lui, nepoţilor, strănepoţilor, prestrănepoţilor săi şi la tot niamul lui, nestrămutat nici odinioară, în veci.

Iar hotarul acestor sate, cu toate hotarăle sal⟨e⟩[5], pe unde s-au hrănit din vac, cum şi hotarul pustietăţîlor acelora să fie încît să vor pute hrăni din distul.

Şi spre aciasta este credinţa a însuş domnii noastre de mai sus-scrisă, Ilie voevod şi Ştefan voevod, şi credinţa a tuturor boerilor noştri a Moldovii, a marii şi micii.

Iar după viiţa noastră, cine va fi domnu pămîntului nostru acestue, a Moldovii, din fii noştri sau din fraţii noştri sau cineva din niamul nostru sau pre cine şi ar alege Domnăzău a fi domnu pămîntului acestue, acela să nu aibă a strîca această danie ⟨a⟩[2] noastră, ci mai vîrtos să-i întăriască pentru că noi i-am dat pentru a lui driaptă şi cu credinţă slujbă.

Şi spre mai mare întărire acestor de mai sus-scrisă, am poroncit credincioasăi slugii noastre, pan Sîma[8] logofăt, ca să lege pecete la aciastă carte ⟨a⟩[2] noastră.

Au scris Donciu, în Vasluiu[9].

De pe sîrbii pe limba moldoviniască s-au tălmăcit, la 1795 mart 9, de polcovnicul Gavril[10] Dobriţi[11] ot Mitropolii.

Arh. St. Iaşi, CCXLVI/1. Copie după trad.
O foto., după această copie, ibidem, DCCVI/11.
O trad., din 1825 martie 6, de Ioan Stamati pitar, se află în posesia lui D. P. Bogdan.

 www.dacoromanica.ro

Acest doc. a fost confundat în edițiile anterioare cu un altul, acordat de Iliaș și Ștefan voievozi tot lui Mihail Oțel, dar pentru un număr mai mare de stăpîniri (v. comentariul de la doc. următor).

EDIȚII: Băleanu, *Doc. și reg.* (b), p. 257—258 (copie după trad.); D. P. Bogdan, *Acte 1426—1502*, p. 37—39 (trad. din 1825); *D.I.R.*, A, I, p. 155—156 (aceeași trad., însă cu indicația depozitului greșită).

---

[1] Întregit după trad. din 1825 (v. EDIȚII).
[2] Omis.
[3] În trad. din 1825: Loloș.
[4] În aceeași trad.: „și, pe Dunavăț, în gura văi ..."; greșit, însă, „Dobrabii", pentru „Dobranii".
[5] Rupt.
[6] În copie urmează mențiunea traducătorului: „lipsă, că nu să cunoaște".
[7] Întregit după doc. nr. 187.
[8] În trad. din 1825, corect: „Sima".
[9] În aceeași trad.: „tîrgul Vasluiului".
[10] Greșit, pentru „Pavel".
[11] Pentru „Debriț".

186 〈1438, după iulie 6—1442 august, după 1〉.

Suret di pi un ispisocu sîrbăscu de la Ilieș și Ștefan voievozi din let ...[1].

Facem înștiințare, cu această carte a noastră, tuturor cine pe dînsa va căuta sau cetindu va auzi, pentru adivărată slugă și credincios boeriul nostru, diacul Mihail Oțăl, carile au slujît nouî cu dreptate și cu credință. Pentru cari, văzînd noi a lui driaptă și credincioasă slujbă către noi, l-am miluit pre dînsul cu osăbită milă a noastră și i-am dat lui, întru a nostru pămîntu, satul, la gura[2] Berheciului, undi este casa lui, 〈apoi, tot pe Berheci〉[3], undi au fost Loluș giudile, și, din gios, la Petriș, undi au fost Stan giudile, pe di amîndouî părțile Berheciului, și fîntîna lui Berbeță[4], și pînă la Poețile[5] 〈și〉[6], pi din sus, tij pe Berheci, satul anumi Slipotenii, undi au fost giude Slipotă, și, la gura Dunavățului, Dobrana, undi au fost Zlătar, și fîntîna lui Selevestru, pe di amîndouî părțile, pînă la ...[1], și, iar pe Dunavățu, pe din sus de Rogoază, poiana unde au fost Coste 〈călugărul〉[7], și păriul Dobrănii, pe di amîndouî părțile, pînă la gura ...[1] și, pe Tutova, satul anumi Șobronenii, undi au fost Radul, și Fîntîna lui Drăgan, și, la Cobîli, Draganiceștii, și să-și facă luiș mori la amîndouî malurile Siretului, și, în gura Toboliții Vechii, Oțăleștii, unde au fost casa lui, și cu moară în Topoliță, și săliște Comareva, și, la Corod, Gazășîi, dinpreună cu Giudeții[8], și, pe din gios, sălește lui Stan Sîrbul, și, la Corod, Movila Siliștii Sîrbilor[9], și de la Movila Mare, pi di amîndouî părțîle Corodului, pără în gura Corodului, cît va fi de agiunsu unui sat, și să-și facă toate celi trebuitoare și fînaț cîtu-i va fi de trebuință ...[10].

Iar hotarul acelor sati, din gura Corodului pînă la Movila Sîrbilor[11] ...[12].

Arh. St. Iași, CCXL/1. Copie după trad., incompletă.
Două rez., cu datele greșite: 1437 (6945) iulie 6 și 1438 (6946) iunie 6, ibidem, Tr. 1 765, op. 2 014, dos. 40, f. 35 r., și, respectiv, Anaforale, nr. 25, f. 133 v. Alt rez., tot cu data greșită: 1438 (6946) iunie 6, se afla în fondul de doc. al acelorași arh., distrus în timpul celui de-al doilea război mondial, sub cota: Tr. 67, op. 75, dos. 1, f. 49 r.

www.dacoromanica.ro

Acest doc., cunoscut inițial numai prin intermediul celor trei rez., a fost considerat identic cu cel obținut în 1438 iulie 6 (v. doc. anterior), tot de către Mihail Oțel, de la Iliaș și Ștefan voievozi, datorită asemănărilor de dată și conținut. Copia inedită de la Arh. St. Iași dovedește însă corectitudinea lecturilor vechilor rezumatori ai acestui act, prin care se adăugau stăpînirilor lui Mihail Oțel și altele, necunoscute prin doc. din 1438 iulie 6. În plus, existența a două acte diferite este confirmată de faptul că același diac a transcris atît trad. cu data 1438 iulie 6, cît și pe cea neterminată, care, nu este exclus să fi fost făcută tot de către Pavel Debrici.

Datele transmise de rez. actului în discuție: 1437 iulie 6 și 1438 iunie 6, nu pot fi însă acceptate, deoarece este evident că diecii din prima jumătate a sec. al XIX-lea au făcut greșeala de a considera identice cele două copii, atribuindu-le aceeași dată. Lecturile eronate ale veleatului: 1437 (6945) în loc de 1438 (6946) sau ale lunii: iunie în loc de iulie, sînt explicabile.

Avînd în vedere numărul mai mare de sate menționate în copia traducerii incomplete, aceasta poate fi socotită posterioară actului din 1438 iulie 6.

EDIȚII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 523 (rez. din Tr. 1765, cu aceeași dată) și II, p. 21 (rez. din Tr. 67, cu aceeași dată).

---

[1] Loc gol în copie.

[2] Greșit; în rez. din Tr. 67 (v. descrierea arheografică) satul „undi esti casa lui" Mihail Oțel este identificat cu Oțeleștii de la obîrșia Berheciului.

[3] Completat după același rez.

[4] În rez. din Tr. 67 și Anaforale, nr. 25: „Bărbînță".

[5] Sic!

[6] Omis în copie.

[7] Loc gol în copie; completat după rez. din Tr. 67 și Anaforale nr. 25 (v. și doc. anterior).

[8] „Gazășii" reprezintă, probabil, o lectură eronată a numelui satului indicat în doc. anterior (nr. 185) sub forma: „unde a fost Dragoș" (где былъ Драгошъ), iar „dinpreună cu Giudeții", o interpretare greșită a expresiei slave: wбѣ ж8децїе (ambele judecii).

[9] În doc. anterior (nr. 185), pasajul corespunzător este redat astfel: „și la Movila Corodului, Săliște Sîrbilor".

[10] Loc gol în copie (două rînduri și jumătate).

[11] Mai sus: „Movila Siliștii Sîrbilor".

[12] Continuarea lipsește în copie.

187 — 1438 (6946) august 18, Suceava

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господаръ Земли Молдавскои, и братъ господства ми, Стефанъ воевода. Чинимъ знаменито, с сѣмъ нашимъ листомъ, оусѣмъ кто на нъ оузритъ или его оуслышитъ чт8чи, аже оумыслили есми нашим(ъ) добрымъ оумысломъ, за наших(ъ) родители д(8)ш8 и за наше здравие и за здравие възлюбленныx(ъ) дѣтеи наших(ъ) и за възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа воеводы, дало ест(ъ)[1] г(оспод)ство ми едноу поустыню Манастырю wт(ъ) Полѣны, где ест(ъ) егоуменъ Досоѳеи, подли прикоутъковъ Хрълоvскых(ъ), да си осадитъ село. Тое томоу манастырю, непороушено николи, на вѣки, оурик(ъ) и съ въсѣмъ доходомъ.

А хотаръ тои поустыни почеише wт(ъ) Беликои Долины, прости черес(ь) поле, на тръ[тръ]нїе, на срѣднїи стлъпъ, а wт(ъ) толѣ прости черес(ъ) вахноу, таже прости черес(ь) полена Кръстъ Каменски, а wт(ъ) толѣ на дѣлъ поперекъ Пискана стлъпъ. Тое вес(ь) хотаръ wт(ъ) Ракыша. А wт(ъ) толѣ хорѣ дѣломъ, таже .... [2] <д>[2]оубровы, на конецъ дѣла и на конецъ доувровы, на стлъпъ, а wт(ъ) толѣ, черес(ь),долиюу, прости по въıше к ...... [2] <та>[2]же, черес(ь) поле прости на краи тръиїа из выше, на стл(ъ)пъ, межи могылами, а wт(ъ) толѣ, поперекъ че<ресь>[2] .... [2] а черес(ь) лозїе, на дѣлъ, на слънъ, а wт(ъ) толѣ, прости черес(ь) поле, оу Беликоую Долиноу. И оу томъ же хотар<е да оучинит>[2]ъ севѣ млинъ, где оузмог8тъ. То ест(ъ) вес(ь) хотаръ тои поустыни, к8да панъ Кр(ъ)стѣ Чорный хотарил(ъ) <с стар>[2]ыми м8жми и съ околными межїаши.

www.dacoromanica.ro

Ꙗ на то ест(ъ) вѣра выше писаннаго г(оспод)ства ми, Иліи воеводы, <и вѣра брат>[2]а г(оспод)ства ми, Стефана воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа воеводы, и вѣра въсѣх(ъ) дѣт<еи нашихъ>[2] и вѣра боꙗръ наших(ъ): вѣра пана Жоуржа Фратовскаго и дѣтеи его, вѣра пана Былчи, вѣра пана Исаіи и дѣтеи его, вѣра пана Петра Хоудича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Кр(ъ)сти и дѣтеи его, вѣра пана Нѣгоꙗ логоѳета, вѣра пана Стана Бырлича, вѣра пана Михаила Попши, вѣра пана Щефꙋла Жꙋмътатевича и брата его, пана Мындри, и дѣтеи их(ъ), вѣра пана Дꙋмы Немецскаго и брата его, пана Мирчи, и дѣтеи их(ъ), вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчꙋла постелника, и дѣтеи их(ъ), вѣра пана Жꙋржа Піатры, вѣра пана Дꙋмы дворника и дѣтеи его, вѣра пана Негрилаша и дѣтеи его, вѣра пана Петра спатарѣ, вѣра пана Доумы Исаїева, вѣра пана Битолта, вѣра пана Фыръва, вѣра пана Козмы Шандровича и дѣтеи его, вѣра пана Бълоша чашника, вѣра пана Берендѣꙗ столника, вѣра пана Маноила Хотинскаго и дѣтеи его, вѣра пана Кр(ъ)сти Чорного, вѣра пана Миси, вѣра пана Кости Андрониковича, вѣра пана Стецка Кошиловича, вѣра пана Алеѯандра спатарѣ, вѣра пана Станчоула комиса и вѣра въсѣх(ъ) боꙗръ наших(ъ), великых(ъ) и малых(ъ).

Ꙗ по нашем(ъ) животѣ, кого Богъ изберетъ господарем(ъ) быти оу нашеи земли, или ѡт(ъ) братіи наших(ъ) или ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или бꙋд(и) кто ѡт(ъ) нашего племене, тот(ъ) бы томоу монастырю не порꙋшил(ъ) нашего даніа, али що бы оутвердилъ и оукрѣпилъ.

Ꙗ также, ѡт(ъ) того села да не дадꙋть намъ ни сторожи и ни десѣтинꙋ ѡт пчелы, и глобници и припашаре <що бы не смѣли бантовали их>[3] и потводꙋ ѡт вина да не возѣтъ николи, на вѣкы. И панове ѡт Хрълова а бы никакое дѣло не иматъ с тое село.

Ꙗ на болшее потвержені́е томоу въсемꙋ выше писанномꙋ, велѣли есми слоуѕѣ нашемоу вѣрномоу, паноу Діѡнисꙋ логоѳетоу, писати и печатъ привѣсити к семоу нашемоу листоу.

Писа Пашко дїакъ, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃ц҃м҃ѕ авгꙋст(а) и҃і.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am cugetat cu cugetul nostru bun, pentru sufletul părinţilor noştri şi pentru sănătatea noastră şi pentru sănătatea iubiţilor noştri copii şi a iubitului fiu al domniei mele, Roman voievod, a dat domnia mea o pustie Mănăstirii din Poiană, unde este egumen Dosoftei, lîngă pricuturile de la Hîrlău ca să-şi întemeieze sat. Aceasta să fie acestei mănăstiri uric şi cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestei pustii să fie începînd de la Valea Mare, drept peste cîmp, la spini, la stîlpul din mijloc, iar de acolo drept peste bahnă, apoi drept peste poiana Crucea de Piatră, iar de acolo la deal, de-a curmezişul stîlpului lui Piscan. Acesta este tot hotarul dinspre Racăş. Iar de acolo în sus pe deal, apoi ... [2] dumbrăvii, la capătul dealului şi la capătul dumbrăvii, la stîlp, iar de acolo, peste vale, drept mai sus ...[2] apoi, peste cîmp, drept la marginea spinilor din sus, la stîlp, între movile, iar de acolo, de-a curmezişul peste ... [2] peste vie, la deal, la sărătură, iar de acolo, drept peste cîmp, în Valea Mare. Şi în acelaşi hotar <să>[2]-şi facă moară unde vor putea. Acesta este tot hotarul acestei pustii, pe unde a hotărnicit pan Crîstea Negru <cu>[2] oameni bătrîni şi cu megieşi dimprejur.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, <şi credinţa>[2] fratelui domniei mele, Ştefan voievod, şi credinţa iubitului

www.dacoromanica.ro

fiu al domniei mele, Roman voievod şi credinţa tuturor copiilor ‹noştri›[2] şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Petre Hudici vornic şi a copiilor lor, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Mihail Popşa, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, şi a copiilor lor, credinţa panului Duma de la Neamţ şi a fratelui său, pan Mircea, şi a copiilor lor, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, şi a copiilor lor, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa panului Duma vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilaş şi a copiilor lui, credinţa panului Petru spătar, credinţa panului Duma al lui Isaia, credinţa panului Vitolt, credinţa panului Fîrău, credinţa panului Cozma al lui Şandru şi a copiilor lui, credinţa panului Băloş ceaşnic, credinţa panului Berendei stolnic, credinţa panului Manoil de la Hotin şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Misea, credinţa panului Costea al lui Andronic, credinţa panului Steţco al lui Coşilă, credinţa panului Alexandru spătar, credinţa panului Stanciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, sau din fraţii noştri sau din copiii noştri sau oricine din neamul nostru, acela să nu clintească acestei mănăstiri dania noastră, ci să o întărească şi să o împuternicească.

Şi, de asemenea, de la acest sat să nu ne dea nouă nici străjeri şi nici desetina din albine, şi globnicii şi pripăşarii ‹să nu îndrăznească să-i tulbure›[3] şi să nu care podvoadă de vin niciodată, în veci. Şi panii de la Hîrlău să nu aibă nici o treabă cu acest sat.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor acestor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Dionis logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Paşco diac, la Suceava, în anul 6946 ‹1438› august 18.

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 301. Orig., perg. (37,5 × 36 cm), rupt la o îndoitură, pecete atîrnată, stricată.

O foto., ibidem, Fotografii, XXXIII/8; alte foto., la Arh. St. Iaşi, CCCXXXVI/2, şi MXXXVIII/37, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/149.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 473 (facs.); D. P. Bogdan, *Acte mold.*, p. 27—30 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 156—157 (trad.); Negrescu, *Limba slavă*, p. 254—256 (text slav, după Bogdan).

---

[1] Greşit, în loc de єсми.
[2] Rupt.
[3] Omis.

188 — 1438 (6946) august 21, Vaslui.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода и брат(ь) господства ми, Стефанъ воевода, г(о)сп(о)д(а)рїе Земли Молдавской. Чинимъ знаменито, ис сѣмъ листомь нашимь, въсѣмь кто на нь оуꙁрить или его ȣслышить чтȣчи, оже тот(ь) истинны слȣга нашь, Тивадаръ, слȣжиль нам(ь) правою и вѣрною слȣжбою. Тѣмъ, мы, видѣвше его правою и вѣрною слȣжбою до нас(ь), жаловали есми его ѡсобною нашею милостїю и дали есми емȣ, оу нашеи земли, двѣ селѣ,

www.dacoromanica.ro

на Берхѧчѣ, на имѧ: где домь его, дрȣгое на Мелешковȣ потокъ, где ест(ь) Тадоръ Мелешка. Тое що бы емȣ оурикъ, съ всѣмь доход(о)мь, емȣ, и дѣтемь его, и ȣнȣчатомь его, и праȣнȣчатомь его, и прашȣрѧтомь его и всемȣ родȣ его, непорȣшенно николиже, на вѣки.

А хотаръ тѣмъ селамъ, по старомȣ хотарȣ, кȣда из вѣка ѡживали.

А на <то естъ>[1] вѣра наше г(ос)п(о)дства, выше писанных(ъ) Илїи воеводи и Стефана воеводи, и вѣра наших(ъ) боѧръ: вѣра пана Блъча и дѣтеи его, вѣра пана Жȣржа Фратовского и дѣтеи его, вѣра пана Кръстѣ и дѣтеи его, вѣра пана Исаїа и дѣтеи его, вѣра пана Хȣдича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Жȣржа Пїатра, вѣра пана Дȣмы Чръного, вѣра пана Козмѣ Шандровича, вѣра пана Негрила, вѣра пана Бана Ȣрѧклѣ дворника, вѣра пана Дȣмы Лимбадȣлча и брата его, пана Мирчѣ, вѣра пана Симешна Тȣркȣла, вѣра пана Сїмона логоѳета, вѣра пана Щефȣла Жȣмътатѣ и брата его, пана Мындрѣ, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчюла, вѣра пана Костича постелника, вѣра пана Ѳомы вистиарника, вѣра пана Банчюла и брата его, па<на>[2] Щефȣла, вѣра пана Ивана Балчана чѧшника, вѣра пана Ѧлбȣла, вѣра пана Дїенишѧ спътарѧ и вѣра всѣх(ъ) боѧръ наших(ъ), великых(ъ) и малых(ъ).

А по нашимъ животѣ, кто бȣдет(ъ) г(о)с(по)д(а)ръ нашеи земли, ѿт(ъ) дѣтеи наших(ъ) <или>[3] ѿт(ъ) братеи наших(ъ) или ѿт(ъ) нашего племене, боуд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ що бы <имъ не порȣши>[3]лъ нашего даанїа, али що бы имъ ȣ<твр>[3]ъд<и>[3]лъ и ȣкрѣпилъ заиȣже дали есми емȣ<за е>[3]го правою и вѣрнȣю слȣжбȣ.

А на болшее <потвръж>[3]денїе томȣ въсемȣ выше писанномȣ, велѣли есми слȣѕѣ нашемȣ, Михаилȣ Оцелȣ граматикȣ, писати и привѣсити нашȣ печат(ъ) к семȣ листȣ нашемȣ.

Оу Баслȣи, в(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦМЅ аѵг(ȣ)ст(а) КА.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domnii Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Tivadar, ne-a slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, două sate, pe Berheci, anume: unde este casa lui, altul pe pîrîul lui Meleşco, unde este Tador Meleşco. Aceasta să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la ⟨aceasta este⟩[1] credinţa domniei noastre, a mai sus-scrişilor Ilie voievod şi Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Oană Ureacle vornic, credinţa panului Duma al lui Limbădulce şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Simeon Turcul, credinţa panului Simon logofăt, credinţa panului Şteful Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul, credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Toma vistier, credinţa panului Banciul şi a fratelui său, pa⟨n⟩[2] Şteful, credinţa panului Ion Balcean ceaşnic,

credinţa panului Albul, credinţa panului Dieniş spătar şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri ⟨sau⟩[3] din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu ⟨le⟩[3] clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat ⟨pentru⟩[3] dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre, Mihail Oţel gramatic, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Vaslui, în anul 6946 ⟨1438⟩ august 21.

Arh. St. Iaşi, CCXL/3. Orig., perg. (37 × 26 cm), pecete atîrnată, pierdută.

Două foto., ibidem, DCCVI/12 şi MXXXVIII/38, şi o trad., din 1806 aprilie 7, de Pavel Debrici, ibidem, XXX/1. Altă foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, III/160.

EDIŢII: Ghibănescu, *Ispisoace*, V, 1, p. 64—65 (trad.), „T. Codrescu", II, p. 1—3, şi *Surete*, XVIII, p. 39—41 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 26—28 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 157—158 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] Omis.
[3] Rupt şi şters.

189 — 1⟨438⟩ (6⟨946⟩) august 24, Vaslui.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, н брат(ь) г(оспод)ства мн, Стефань воевода, г(о)сп(о)д(а)рїе Землн Молдавскон. Чнннмь знаменнто, нс сѣм(ь) лнстом(ь) нашнмь, всѣмь кто на нь оуѕрнть нлн его услышнть чтучн, оже тот(ь) нстнньі слуга н боıарннъ нашъ, пань Ѡана портарюль, служнль пр(ѣ)жде с(вѧ)топочнвшому ѡ(ть)цѹ нашему правою н вѣрною службою, н д(ь)нес(ь) намь служнт(ь) право н вѣрно. Тѣмь, мы, вндѣвше его правою н вѣрною службою до нас(ь), жаловалн есмн его ѡсобною нашею м(н)л(о)стїю, даднже н потвръднлн есмн ему правовѣрное его выслуженїе, оу нашен землн, села, на Васлуıа, на нмѧ: Брудурещн, где домь его, н селнще Фундеву, н, под(ь) Дльгы Рѧд(ь), Кытещн, где ест(ь) Мнкь н Илїашь, ѡбѣ жудечїе, н Ретеѕещн, н, на връх(ь) Бръладела, Бозїане, н, на Прутѣ, Ѩковещн н Бърбошїн, н Цолева селнще н съ ѡзеромъ н вннград(ь) его, на връх(ь) Доброславещнмъ потоку. Тое все що бы ему оурнкъ, съ всѣмь доходомь, ему, н дѣтемь его, н братїамь его, н оуннучатомь его, н праннучатомь его, н пращурѧтомь его н всему роду его, непорушенно нньколнже, на вѣкн.

А хотарь тѣмь селамъ н селнщамь, съ всѣмн своимн старымн хотармн, куды нз вѣка ѡжнвалн.

А на то ест(ь) вѣра нашего г(оспод)ства, выше пнсанных(ь) Илїн воеводн н Стефана воевод<н>[1], н вѣра нашнх(ь) боıарь: вѣра пана Влъчѣ н дѣтен его, вѣра пана Журжа Фратавского н дѣтен его, вѣра пана <Кръстѣ>[1] н дѣтен его, вѣра пана Исаїа н дѣтен его, вѣра пана Худнча дворннка н дѣтен его, вѣра пана <Жѹ>[1]ржа Пїатра, вѣра пана Думы Чрьного, вѣра пана Ко<змы>[1] Шандровнча, вѣра пана Негрнла, вѣра пана <Вана Оурѣ>[2]клѣ дворннка, вѣра пана Щефула Жумътатѣ н брата его, пана Мындрѣ, вѣра пана Снмона логофета, вѣра пана Богдана столннка, вѣра пана Лазора н брата его, пана Станчюла, вѣра пана Снмѣѡна <Тур-

www.dacoromanica.ro

кѵла>[1], и <вѣра>[3] пана Костичѣ постелника, вѣра пана Томѣ вист<їарни>[1]ка вѣра пана Банчѵла и брата его, пана <Щефѵла>[2], вѣра пана Ивана Балчана чашника, вѣра пана Дїен<иш>[3]а <спатарѣ и вѣра въсѣхь болѣръ нашихь, великыхь и малыхь.

Ꙗ по нашемъ>[2] животѣ, кто бѵдет(ь) г(о)сподарь нашеи <Земли Молдавскои, ѡт(ь) дѣт>[1]еи на<шихь или ѡть братїи нашихь ил>[2]и бѵд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберет(ь) быти, тот(ь) що бы нимь не порѵшиль <нашего>[1] даанїа, <али що бы нимь оутверд>[2]илъ и ѵкрѣпиль заиѵже дали есми емѵ за его правѵю и вѣрнѵю слѵжбѵ.

Ꙗ на бо<лшее оутвръжденїе томѵ в>[2]ъсемѵ выше писанномѵ, велѣли есми слѵѕѣ нашемѵ вѣрномѵ, Михаилѵ Ѿцелѵ граматикѵ, <писати и привѣ>[2]сити нашѵ печат(ь) к семѵ листȣ нашемѵ.

Оу Васлѵю, в(ъ) лѣт(о) $\overline{{}_{\times}\text{ѕ<цмѕ>}}$[4] авгѵста $\widetilde{\text{кд}}$.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod şi fratele domniei mele Ştefan voievod, domnii Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu aceastǎ carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru, pan Oană portariul, a slujit mai înainte sfîntrăposatului părintelui nostru cu dreaptă şi credincioasă slujbă, şi astăzi ne slujeşte nouă drept şi credincios.

De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat şi i-am întărit dreptcredincioasa lui vislujenie, în ţara noastră, satele, pe Vaslui, anume: Brudureşti, unde este casa lui, şi seliştea lui Fundea, şi, sub Rediul Lung, Cîteşti, unde este Mic şi Iliaş, amîndouă judeciile, şi Retedzeşti, şi, la obîrşia Bîrlădzelului, Boziani, şi, pe Prut, Iacobeşti şi Bărboşii, şi seliştea lui Ţolea şi cu iezerul şi via lui, la obîrşia pîrîului Dobroslăveştilor. Toate acestea să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate şi selişti să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrişilor Ilie voievod şi Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Vîlcea şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului ⟨Crîstea⟩[1] şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului ⟨Giu⟩[1]rgiu Piatră, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Co⟨zma⟩[1] al lui Şandru, credinţa panului Negrilă, credinţa panului ⟨Oană Urea⟩[2]cle vornic, credinţa panului Şteful Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Simon logofăt, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul, credinţa panului Simeon ⟨Turcul⟩[1], şi ⟨credinţa⟩[3] panului Costici postelnic, credinţa panului Toma vist⟨ier⟩[1], credinţa panului Banciul şi a fratelui său, pan ⟨Şteful⟩ [2], credinţa panului Ion Balcean ceaşnic, credinţa panului Dien⟨iş spătar şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după⟩[2] viaţa ⟨noastră⟩[2], cine va fi domn ⟨al ţării⟩[1] noastre, ⟨Moldova, din⟩[1] copiii noştri ⟨sau din fraţii noştri⟩[2] sau oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania ⟨noastră⟩[1], ⟨ci să le-o⟩[2] întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

www.dacoromanica.ro

Iar pentru mai mare ⟨întărire a⟩[2] tuturor ⟨celor⟩[2] mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Mihail Oţel gramatic, ⟨să scrie şi⟩[2] să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Vaslui, în anul 6⟨946⟩[4] (1⟨436⟩[4]) august 24 zile.

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 3. Orig., perg. (42 × 29,5 cm), rupt la o îndoitură, pecete atîrnată, deteriorată, cu legenda: ⟨†Печ⟩ать Іѡ Алеѯандръ воеѡда и ⟨г⟩оспод⟨ар⟩ъ Земли Молдавскои.

O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 70—71. Trei foto, la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/233 a, b şi c.

Datat după Simon (Sima), care devine logofăt al cancelariei lui Ştefan voievod după 1437 iulie 20, cînd în această dregătorie mai este atestat Oancea (v. doc. nr. 172), precum şi după componenţa sfatului domnesc, aproape identică cu cea a doc. din 1438 august 21 (v. doc. anterior). Pentru aceeaşi datare, v. şi Şimanschi, *Precizări*, p. 66—67.

După textul legendei, ca şi după similitudinile emblemei, pecetea provine de la un act emis din cancelaria lui Alexăndrel voievod, fiul lui Iliaş (v. pecetea actului din 1453 ianuarie 26, la Arh. Bucureşti, Peceţi, nr. 134).

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 49 (extras slav şi trad., cu data: către 1440); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 475—477 (text slav şi trad., cu data: ⟨1436⟩ august 20); *D.I.R.*, A, I, p. 133—134 (trad., cu data: ⟨1436⟩ august 24).

---

[1] Şters.
[2] Rupt şi şters.
[3] Rupt.
[4] Rupt; v. datarea.

190 — 1438 (6946) octombrie 10.

6946 ⟨1438⟩ octombrie 10.

Suret de pe ispisocul domnului Ilieş, întăritori lui Trîful cu fraţii lui[1] pre un sat, anumi Polăeştii, ci esti între Tazlăul Sărat şi întri Tăitură, ca să li fii lor ocină şi moşăe stăpînitoari în veci.

Arh. St. Iaşi, Anaforale, nr. 14, f. 190 v. Rez. din 1837 martie 12.

EDIŢII: Iorga, *St. şi doc.*, VII, p. 302—303 (rez. în doc. din 1759 mai 29); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 29 (rez. din 1837); *D.I.R.*, A, I, p. 158 (rez., după Costăchescu).

---

[1] În rez. publicat de Iorga, „Triful" este supranumit „Sagne". Este, desigur, o greşeală de interpretare a textului slav: съ єго братъ.

191 — 1438 (6946) noiembrie 9.

6946 ⟨1438⟩ noiemvrie 9.

De la fraţii domni Ilieş şi Ştefan voievozi, ispisoc întăritoriu Tatului Herlic şi nepoţilor săi de soră, Danciul Paidos [1] şi Niagul Roşca, trei sate pe Bistreţă, anumi Moineştii, unde au fost casa lui Herlic şi undi au fost Neguşor, în gura Orbicului, şi Bodeştii, din gios, şi Mogoşăştii, din sus.

Arh. St. Iaşi, Cond. K, nr. 346, p. 86. Rez. într-un doc. din 1828 martie 17.
Acelaşi rez., ibidem, XXVIII/31 şi CXLIV/57.

www.dacoromanica.ro

EDIŢII: Codrescu, *Uricariul*, VI, p. 236 (menţ., după doc. din 1828); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 30 (rez. din acelaşi doc.); *D.I.R.*, A, I, p. 159 (rez., după Costăchescu).

[1] Greşit, pentru „Pardos" (v. *D.I.R.*, A, XVI, II, p. 172, nr. 173).

192 — 1439 (6947) martie 12, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевод(а), господаръ Земли Молдавской, и брат(ъ) г(оспод)ства ми, Стефанъ воевод(а). Чинимъ знаменито, с сѣмъ нашим(ъ) листомъ, оусѣмъ кто на нъ оузритъ или его оуслышитъ чтоучи аже произволило ест(ъ) г(оспод)ство ми бл(а)гымъ своимъ произволенїемъ и дали есми монастырю нашемоу що ест(ъ) на Молдавици, еже ест(ъ) храмъ с(вѧ)т(а)го Бл(а)говѣщенїа, да даваеми, на каждыи год(ъ), по десѣтъ бочокъ вина и, еще к томȣ, есми придали къ монастырю посадоу що ест(ъ) на Молдавѣ, съ въсѣмъ приходомъ що приходитъ с тои посады. А тое дали есми имъ и нашемоу манастырю за их(ъ) село, що есми оузѣли, Тодерещи. То, не пороушено, храмоу с(вѧ)т(а)го Бл(а)говѣщенїа наше <да>[1]нїе, николи, на вѣкы вѣчныи.

А на то ест(ъ) вѣра выше писаннаго г(оспод)ства ми, Илїи воевод(ы), и вѣра брата г(оспод)ства ми, Стефана воеводы, и вѣра с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа воевод(ы), и вѣра въсѣх(ъ) дѣтеи наших(ъ) и вѣра боꙗръ наших(ъ): вѣра пана Жоуржа Фратовскаго и дѣтеи его, вѣра пана Вылчи, вѣра пана Исаїи и дѣтеи его, вѣра пана Петра Хоудича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Кр(ъ)сти и дѣтеи его, вѣра пана Нѣгоꙗ логоѳета, вѣра пана Стана Бырлича, вѣра пана Михаила Попши, вѣра пана Щефȣла Жȣмътатевича и брата его, пана Мындри, вѣра пана Дȣмы Немецскаго и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчȣла постелника, вѣра пана Жȣржа Пїатры, вѣра пана Дȣмы Чорно<го>[1], вѣра пана Негрила дворника, вѣра пана Петра спатарѣ, вѣра пана Дȣмы Исаїева, вѣра пана Козмы Шандровича, вѣра пана Бильтолта, вѣра пана Маноила Хотинского, вѣра пана Бълоша чашника, вѣра пана Берендѣꙗ столника, вѣра пана Кр(ъ)сти Чорного, вѣра пана Кости Андрониковича, вѣра пана Немиркы, вѣра пана Илїаша Негрила, вѣра пана Алеѯандра спатарѣ, вѣра пана Станчоула комиса и вѣра въсѣх(ъ) боꙗръ наших)ъ) молдавскых(ъ), великых(ъ) и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кого Б(ог)ъ изберетъ господарем(ъ) быти оу нашеи земли, или ѡт(ъ) братїи наших(ъ) или ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или бȣд(и) кто ѡт(ъ) нашего племене, тот(ъ) не порȣшил(ъ) сего нашего данїа, али що бы оутвердил(ъ) и оукрѣпил(ъ).

А кто бы сѣ хотил(ъ) покȣсити и порȣшити сїе наше данїе, тот(ъ) да бѫдетъ проклѣт(ъ) ѡт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а, и ѡт(ъ) пр(ѣ)ч(и)стыѫ его м(а)т(е)ре, и ѡт(ъ) вı҃ с(вѧ)тых(ъ) връховных(ъ) ап(о)ст(о)лъ, и ѡт(ъ) четыри <е>[1]ȣ(ан)г(е)л(и)сти, и тиı҃ с(вѧ)тых(ъ) ѡт(ь)цъ иже въ Никеи, и да бѫдет(ъ) подобен(ъ) Їюдѣ и проклѣтомȣ Арїю и кръвъ его на них(ъ) да ест(ъ) и на чедѣх(ъ) их(ъ) и въ безконечныꙗ вѣкы, аминъ.

А на болшее потвержение томȣ въсемоу выше писанномоу, велѣли есми слȣѕѣ нашемȣ вѣрномоу, панȣ Дениисȣ логоѳе<тȣ>[1], пис<ати>[1] и печатъ привѣсити к семоу нашемоу лист(оу).

Пис(а) Пашко граматик(ъ), оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмз м(а)р(та) вı҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a voit domnia mea cu bunăvoinţa sa şi am dat mănăstirii noastre care este pe Mol-

www.dacoromanica.ro

doviţa, care este hramul sfînta Bunavestire, să dăm, în fiecare an, cîte zece buţi de vin şi, pe lîngă aceasta, am mai dat mănăstirii posada care este pe Moldova, cu tot venitul care vine de la această posadă. Şi aceasta le-am dat lor şi mănăstirii noastre pentru satul lor, Todereşti, pe care l-am luat. Aceasta să fie dania noastră hramului sfînta Bunavestire, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credinţa fratelui domniei mele, Ştefan voievod, şi credinţa fiului domniei mele, Roman voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Petru Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Mihail Popşa, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Duma şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Negrilă vornic, credinţa panului Petru spătar, credinţa panului Duma al lui Isaiia, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Vitolt, credinţa panului Manoil de la Hotin, credinţa panului Băloş ceaşnic, credinţa panului Berendei stolnic, credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Costea al lui Andronic, credinţa panului Nemirca, credinţa panului Iliaş al lui Negru, credinţa panului Alexandru spătar, credinţa panului Stanciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, sau din fraţii noştri sau din copiii noştri sau oricine din neamul nostru, acela să nu le clintească această danie a noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească.

Iar cine se va încumeta să clintească această danie a noastră, acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, şi de precurata lui maică, şi de cei 12 sfinţi apostoli de frunte, şi de cei patru evanghelişti, şi de cei 318 sfinţi părinţi care au fost la Nicheia, şi să fie asemenea lui Iuda şi blestematului Arie şi sîngele lui să fie asupra lor şi asupra copiilor lor şi în veacurile fără de sfîrşit, amin.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Dienis logofă⟨t⟩[1], să scrie şi să atîrne pecetea la această carte a noastră.

A scris Paşco gramatic, la Suceava, în anul 6947 ⟨1439⟩ martie 12.

Arh. St. Iaşi, CCCXL/4. Orig., perg. (29×37 cm), pecete atîrnată, cu legenda: † Печать Іωань Илїа воєводѣ господарѣ Землн Молдавскон * * *.

O foto., ibidem, MXXXVIII/39, şi alta, la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, III/152. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 179—181, o trad., din 1804 ianuarie 3, de H. Hoffmanda, ibidem, XIX/27, şi o copie, de I. Bogdan, după această trad., ibidem, ms. nr. 5 232, f. 182—184.

EDIŢII: Codrescu, *Uricariul*, X, p. 124—126 (trad. de N. Beldiceanu, cu data de an: 6946 ⟨1438⟩); Ghibănescu, *Uricariul*, XVIII, p. 13—16 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 31—33 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 159—160 (trad.).

---

[1] Omis.

 www.dacoromanica.ro

193 **1439 (6947) martie 20.**

Suret de pe un ispisoc din 6947 ⟨1439⟩ martie 20, de la Ilie voievod ⟨şi⟩ fratele lui, Ştefan voievod, tălmăcit de un ierei Gavriil şi neadeverit de nime, cu cuprindere că au miluit pe Aliuş şi i-au dat a domnii sale loc de la gura Nîrnovei, anumi unde iesti casa lui, iar hotarul acelui loc după cel bătrîn hotar, cari au umblat din veci.

Arh. St. Iaşi, DLX/5, f. 5 v. Rez. într-o carte de judecată a divanului, din 1805 iulie 25.

194 **1439 (6947) aprilie 3, Suceava.**

† М(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа <воевод>[1]а, господарь Землн Молдавскон, н брать г(оспо)дства мн, Стефань воевода. Чннмъ знаменнто, с сѣмъ н<аш н>[1]мъ лнстомъ, оусѣмъ кто на нъ оузрнтъ нлн его оуслышнтъ чтоучн, ѡже тот(ъ) нстнннын Ивашко, с(ы)нъ <Го>[1]ранцевъ, прїнде прѣд(ъ) г(оспо)дства мн н продалъ по своен доброн волн половнна своего села Плншннецъ <наш>[2]емоу боѩрнноу, паноу Станч8ловн постелннкоу за девѣносто златых(ъ). И мн, вндѣвше доброе нх(ъ) <прон>[1]зволенїе н оуеднанїе, н мн даемъ ѡт нас(ъ) слоуѕѣ нашемоу, паноу Станчоуловн постелннкоу, да б<8>[3]детъ емоу оурнкъ.

А мн, вндѣ<вшн>[1] вѣрноую н правоую его слоужбоу, н мн есмн далн емоу два селнщн на Ѕнжн, на нмѣ Бърсомѣне н Доумнрѣнн, понннже Бръсомѣнн, да боудетъ емоу оурнкъ, съ въсѣмь доходомь, емоу, н дѣтемь его, н братїамъ его, н <оун8чато>[3]мъ его, н праоуноучатомъ его, н пращ8рѣтомъ его н въсемоу родоу его, кто боудетъ на<н блнж>[4]нїн, <не>[4]пор8шено нноклн, на вѣкы.

А хотаръ тѣмъ селамъ естъ коуда [н] нз вѣка ѡжнвалн.

<А на то естъ вѣра>[4] выше пнсаннаго г(оспод)ства мн [г(оспод)ства мн], Илїн воеводы, н вѣра брата г(о)сподства мн, <Стефана воеводы, н вѣра възлюбленнаго сына господства>[4] мн, Романа воеводы, н вѣра дѣтен нашнх(ъ) н вѣра боѩръ нашнх(ъ): вѣра пана Ж8<ржа Фратовского>[4] н дѣтен его, вѣра пана Былчн, вѣра пана Исаїн н дѣтен его, вѣра пана Петра Хоуднча дворннка н дѣтен его, вѣра пана Кр(ъ)стн н дѣтен его, вѣра пана Нѣгоѩ логоѳета, вѣра пана <Ста>[4]на Бырлнча, вѣра пана Мнханла Попшн, вѣра пана Щеф8ла Ж8мътатевнча н брата его, пана <Мындрн>[4], вѣра пана Доумы Немецскаго н брата его, пана Мнрчн, вѣра пана Жоуржа Пїатры, вѣра <пана Д>[2]оумы Чорного вѣра пана Негрнла дворннка вѣра пана Петра спатарѣ, вѣра пана Доумы <Нсаїе>[4]ва, вѣра пана Ентолта, вѣра пан(а) Козмы Шандровнча, вѣра пана Бълоша чашннка, вѣра пана Бе<рнн>[4]дѣѩ столннка, вѣра пана Манонла Хотннскаго, вѣра пана Кр(ъ)стн Чорного, вѣра пана Мнсн, <в>[1]ѣра пана Костн Андроннковнча, вѣра пана Немнркы, вѣра пана Илїаша Негрнна, вѣра п<ана Ал>[1]еѯандра спатарѣ, вѣра пана Станчоула комнса н вѣра въсѣх(ъ) боѩръ нашнх(ъ) молдавскых(ъ), велнкых(ъ) н малых(ъ).

А по нашемъ жнвотѣ, кого Б(ог)ъ нзберетъ господаремъ бытн оу нашен землн, нлн ѡт(ъ) братїн нашнх(ъ) нлн ѡт(ъ) дѣтен нашнх(ъ) нлн боуд(н) кто ѡт(ъ) нашего племене, тот(ъ) бы емоу не пороушнлъ нашего данїа, алн що емоу оутверднл(ъ) н оукрѣпнл(ъ) заноуже далн есмн е<моу за>[4] его правоую н вѣрнюую слоужб8.

А також(е), Ивашко, с(ы)нъ Горанцевъ, н его вра<та>[2] . . . . <н>[2] дѣт<н нхъ н племене нхъ да>[1] не нмаюут(ъ) 8спомннатн за тоую половнна села нкколн, на вѣкы.

www.dacoromanica.ro

Ꙗ на болшее потвръжденїе томоу въсемоу выше писанномоу, велѣли есми слоуѕѣ нашемоу вѣрномоу, паноу Дїенисоу логоѳетоу, писати и печатъ привѣсити к семоу нашемоу листоу.

Писа Пашко граматик(ъ), оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмз априлїа г҃.

⟨Pe verso, însemnare din sec. al XVII-lea⟩: Надъ половина село Плешеновцїи и Бѹрсѹмени и Дѹмитрѣнїи.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie ⟨voievod⟩[1], domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat Ivaşco, fiul lui ⟨Ho⟩[1]raiţă, a venit înaintea domniei mele şi a vîndut de bunăvoia sa jumătate din satul său Plişineţi boierului nostru, pan Stanciul postelnic, pentru nouăzeci de zloţi. Şi, noi, văzînd bunăvoia şi înţelegerea lor, şi noi dăm de la noi slugii noastre, pan Stanciul postelnic, să-i fie lui uric.

Iar voi, văzînd credincioasa şi dreapta lui slujbă, şi noi i-am dat două selişti pe Dzijia, anume Bîrsomeni şi Dumitreni, mai jos de Bîrsomeni, să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate este pe unde [şi] au folosit din veac.

⟨Iar la aceasta este credinţa⟩[4] domniei mele [domniei mele] mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credinţa fratelui domniei mele, ⟨Ştefan voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei⟩[4] mele, Roman voievod, şi credinţa copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Giu⟨rgiu de la Frătăuţi⟩[4] şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Petru Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului ⟨Sta⟩[4]n Bîrlici, credinţa panului Mihail Popşa, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan ⟨Mîndrea⟩[4], credinţa panlui Duma de la Neamţ şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa ⟨panului D⟩[2]uma Negru, credinţa panului Negrilă vornic, credinţa panului Petru spătar, credinţa panului Duma al lui ⟨Isaia⟩[4], credinţa panului Vitolt, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Băloş ceaşnic, credinţa panului Be⟨rin⟩[4]dei stolnic, credinţa panului Manoil de la Hotin, credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Misea, credinţa panului Costea al lui Andronic, credinţa panului Nemirca, credinţa panului Iliaş al lui Negru, credinţa p⟨anului Al⟩[1]exandru spătar, credinţa panului Stanciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, sau din fraţii noştri sau din copiii noştri sau oricine din neamul nostru, acela să nu-i clintească dania noastră, ci să-i întărească şi să-i împuternicească pentru că i-am dat ⟨pentru⟩[4] dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Şi, de asemenea, Ivaşco, fiul lui Horaiţă, şi fraţii lui ...[2] ⟨şi⟩[2] copiii ⟨lor şi neamul lor să⟩[1] nu pomenească de această jumătate de sat niciodată, în veci.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Dienis logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea la această carte a noastră.

www.dacoromanica.ro

A scris Paşco gramatic, la Suceava, în anul 6947 ⟨1439⟩ aprilie 3.

⟨Pe verso, însemnare din sec. al XVII-lea⟩: Pe jumătate din satul Pleşenăuţii, şi Bursumeni şi Dumitrenii.

Bibl. Acad., XLVII/227. Orig., perg. (37,5 × 29,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.
O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 186—187. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/150.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 35—37 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 160—161 (trad.).

---

[1] Rupt.
[2] Şters şi rupt.
[3] Omis.
[4] Şters.

195 — 1439 (6947) mai 10, Vaslui.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода и г(оспо)д(и)нъ Молдовлахїискои Земли. Бл(а)гопроизволи г(о)с(под)ство ми бл(а)гымъ нашимъ произволенїемъ, и добрымъ оумисломъ и чыстымъ сръд(ь)цемъ и оучинили есмо въ за дꙋшїе с(вѧ)топочившиχ(ъ) родителъ г(о)с(под)ства ми и за здоровїе наше и дали есми монастирю ѡт(ъ) Полѧни, еже ест(ъ) χрамъ С(вѧ)того Николы, едиꙋ пасикꙋ на Ботнеχ(ъ), именемъ пасика ѡт(ъ) Високою, ꙗко да поставѣтъ своиχ(ъ) пчолы оу тою пасици и людї ѡт(ъ) иχ(ъ) селъ, и ѡт(ъ) тиχ(ъ) да възмꙋтъ ѡни собѣ <деса>[1]тинꙋ оу тою монастири.

А наши десѧтинци да сѧ не смѣютъ оумѣшати оу томъ, ни ины, никто, николи, при ѡргїю г(о)с(под)ства ми, заиꙋже даемъ и потверждаюмъ оу тои монастири, еже ест(ъ) χрамъ С(вѧ)т(о)го Николы, ꙗкоже дали и наши с(вѧ)топочившїи родїтеле.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(о)с(под)ства, выше писаннаго Стефана воеводы, и вѣра нашиχ(ъ) боꙗръ: вѣра пана Кръстѣ, вѣра пана Жꙋржа Пїатра, вѣра пана Дꙋмы Чорног(о), вѣра пана Негрила дворника, вѣра пана Симеѡна Тꙋркꙋла, вѣра пана Богдана, вѣра пана Вана Оурѣклѣ, вѣра пана Костича постелника, вѣра пана Томъı вистїарника, вѣра пана Ивана Балчѧна чашника, вѣра пана Щефꙋла столника, вѣра пана Монка дворника, вѣра пана Вадѣ ключника, вѣра пана Пꙋри<ча>[1], вѣра пана Станчꙋла <постелни>[2]ка, вѣра пана Маноила Щербича, вѣра пана Станчꙋла комиса <и>[2] вѣра всѣχ(ъ) боꙗръ нашиχ(ъ), и великъıχ(ъ), и малъıχ(ъ).

А кто сїе наше даанїе и повелѧнїе разоритъ или прѣстѫпит(ъ), тот(ъ) таковы да бѫдетъ проклѣтъ ѡт(ъ) Г(оспод)а нашего Ї(сꙋс)у Х(рист)а и ѡт(ъ) всѣχ(ъ) с(вѧ)тиχ(ъ).

А на болшее потверждениїе, печатъ нашꙋ велѣли есми к семꙋ нашемꙋ листꙋ привѣсити.

Миχꙋлъ граматик(ъ) пис(а), оу Васлꙋи, в(ъ) лѣт(а) ҂ѕцмз маи і.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod şi domn al Ţării Moldovlahiei. A binevoit domnia mea cu bună voia noastră, şi cu gînd bun şi cu inimă curată şi am făcut pentru pomenirea sfîntrăposaţilor părinţi ai domniei mele şi pentru sănătatea noastră şi am dat mănăstirii din Poiană, unde este hramul Sfîntul Nicolaie, o prisacă la Botne, anume prisaca de la Visoca, ca să-şi aşeze albinele la această prisacă şi oameni din satele lor şi de la aceştia să-şi ia ei ⟨dese⟩[1]tina la acea mănăstire.

www.dacoromanica.ro

Iar desetnicii noştri să nu îndrăznească să se amestece întru aceasta, nici altcineva, nimeni, niciodată, sub urgia domniei mele, pentru că dăm şi întărim acestei mănăstiri, care este hramul Sfîntul Nicolaie, precum i-au dat şi sfîntrăposaţii noştri părinţi.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Crîstea, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Negrilă vornic, credinţa panului Simeon Turcul, credinţa panului Bogdan, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Toma vistier, credinţa panului Ion Balcean ceaşnic, credinţa panului Şteful stolnic, credinţa panului Moica vornic, credinţa panului Badea cliucinic, credinţa panului Puri⟨ce⟩[1], credinţa panului Stanciul ⟨postelni⟩[2]c, credinţa panului Manoil Şerbici, credinţa panului Stanciul comis ⟨şi⟩[2] credinţa tuturor boierilor noştri, şi mari şi mici.

Iar cine va strica această danie sau va încălca această poruncă a noastră, unul ca acela să fie blestemat de Domnul nostru Isus Hristos şi de toţi sfinţii.

Iar pentru mai mare întărire, am poruncit să se atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Mihul gramatic, la Vaslui, în anul 6947 ⟨1439⟩ mai 10.

Arh. St. Iaşi, Fond Bibl. Centr. Univ. „M. Eminescu" — Iaşi, Documente, nr. 1. Orig., perg. (29 × 17 cm), pecete mică atîrnată, cu legenda: † Печать Стефана воеводы. Două foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/256 şi III/198. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 188—189.

EDIŢII: Ghibănescu, *Uricariul*, XVIII, p. 17—20 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 39—40 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 161—162 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] Rupt.

196 — 1439 (6947) iulie 2, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господаръ Земли Молдавской, и братъ г(оспод)ство ми, Стефанъ воевод(а). Чиними знаменито, с сѣмъ листом(ъ) нашим(ъ), оусѣмъ кто на нъ оузритъ или его оуслышитъ чтоучи, оже тотъ истинныи протопопъ Юга и с(ы)нъ его, Михаилъ, слоужили намъ правою и вѣрною слꙋжбою. Тѣм(ъ), мы, видѣвше правоую и вѣрноую их(ъ) слоужбоу до нас(ъ), жаловали есми их(ъ) особною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми им(ъ), оу нашеи Земли Молдавской, села на имѣ: Боучꙋмѣнїи, на Шоум⟨оу⟩[1]зѣ, где ест(ъ) дом(ъ) их(ъ), и, на Ревти, Козаревци, и, пониже, на оусти Ѡхрничи, и съ пасиками и сѣдникомъ на Днистри, що коли к тѣмъ селомъ прислоухаютъ, и за Прꙋтом(ъ), противъ Подолѣнъ, обѣ коуты, и, под(ъ) воуковиною, Жигърѣнїи, обѣ жꙋдечїи, и где бъл(ъ) Михаило Количъ, и, на Стрымбѣ, где был(ъ) Бързъ Станъ, обѧ части, и, пониже, едно мѣсто, на имѧ Стръминоаса, и где ест(ъ) Баланъ, и Михнѣ[2] ѡт(ъ) Бахнѣ, и на оусти Стꙋденца, Темешеши где были, оба коуты; а Стана Полѣново привилїе да не изысчет(ъ) сїе привилїе наше николи, на вѣкы; и где ест(ъ) Тодеръ, Мынзаци. Тое им(ъ) въсе ѡт(ъ) оурикъ съ въсѣмъ доходом(ъ), имъ, дѣтемъ их(ъ), и братїамъ их(ъ), и оуноучатом(ъ) их(ъ), и праоунꙋчатом(ъ) их(ъ), и прашꙋрѣтом(ъ) их(ъ) и въсемоу родоу их(ъ), кто боудетъ иаи ближнїи, непороушено николи, на вѣкы.

www.dacoromanica.ro

Ꙗ хотаръ тѣмъ селомъ оусѣмъ, съ въсѣми своими старыми хотары, коуда из вѣка ожнвали.

Ꙗ на то ест(ъ) вѣра выше писанаго г(оспод)ства ми, Илїи воеводы, и вѣра брата г(оспод)ства ми, Стефана воевод(ы), и вѣра с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа воеводы, и вѣра дѣтеи нашиχ(ъ) и вѣра болѣръ нашиχ(ъ): вѣра пана Жоуржа Фратовскаго и дѣтеи его, вѣра пана Вылчи, вѣра пана Исаїи и дѣтеи его, вѣра пана Петра Хоудича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Кр(ъ)сти, вѣра пана Нѣгоѥ логофета, вѣра пана Стана Бырлича, вѣра пана Михаила Попши, вѣра пана Щефꙋла Жоумътатевича и брата его, пана Мындри, вѣра пана Доумы Немецскаго и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчоула постелника, вѣра пана Жоуржа Пїатры, вѣра пана Дꙋмы Чорного, вѣра пана Негрила дворника, вѣра пана Петра спатарѣ, вѣра пана Доумы Исаїева, вѣра пана Битолта, вѣра пана Козмы Шандровича, вѣра пана Бълоша чашника, вѣра пана Берендѣѩ столника, вѣра пана Маноила Хотинскаго, вѣра пана Кр(ъ)сти Чорного, вѣра пана Кости Андрониковича, вѣра пана Миси, вѣра пана Алеѯандра спатарѣ, вѣра пана Станчоула комиса и вѣра въсѣχ(ъ) болѣръ нашиχ(ъ) молдавскыχ(ъ), великыχ(ъ) и малыχ(ъ).

Ꙗ по нашем(ъ) животѣ, кого Б(ог)ъ изберетъ господаремъ бытн оу нашеи земли, или ѿт(ъ) братїи нашиχ(ъ) или ѿт(ъ) дѣтеи нашиχ(ъ), тот(ъ) бы имъ не пороушил(ъ) нашего данїа, али що бы им(ъ) оутвердил(ъ) и оукрѣ<пилъ>[3] заноуже дали есми им(ъ) за иχ(ъ) правоую и вѣрноую сл<оу>[3]жвоу.

Ꙗ на болшее потвержєнїе томоу въсемоу выше писанномоу, велѣли есми слоуѕѣ нашемоу вѣрномоу, паноу Дїеннсоу логофетоу, писати и печатъ привѣсити к семоу нашемоу лист(оу).

Пис(а) Пашко граматик(ъ), оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ѕцмз юл(їа) в҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Țării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat protopop Iuga şi fiul său, Mihail, ne-au slujit cu dreaptă şi credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă şi le-am dat, în țara noastră, Moldova, satele anume: Buciumenii, pe Şum<u>[1]z, unde este casa lor, şi, pe Răut, Cozareuți, şi, mai jos, la gura Ohrincei, şi cu prisăcile şi cu grădina de la Nistru, oricîte ascultă de aceste sate, şi peste Prut, în dreptul Podolenilor, amîndouă cuturile, şi, sub bucovină, Jigărenii, amîndouă judeciile, şi unde a fost Mihail Colici, şi, pe Strîmba, unde a fost Barbă Stan, amîndouă părțile, şi mai jos, un loc, anume Străminoasa, şi unde este Balan şi Mihnea[2] de la Bahnă, şi la gura Studenețului, unde au fost Temeşeştii, amîndouă cuturile; iar privilegiul lui Stan Poiană să nu aibă cîştig asupra acestui privilegiu al nostru niciodată, în veci; şi Mînzații, unde este Toder. Toate acestea să le fie de la noi uric, cu tot venitul, lor, copiilor lor, şi fraților lor, şi nepoților lor, şi strănepoților lor şi răstrănepoților lor, şi întregului lor neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul tuturor acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credința fratelui domniei mele, Ştefan voievod, şi credința fiului domniei mele, Roman voievod, şi credința copiilor noştri şi credința boierilor noştri: credința panului Giurgiu de la Frătăuți şi a copiilor lui, credința panului Vîlcea, credința panului Isaia şi a copiilor lui, credința panului Petru Hudici vornic şi a copiilor lui, credința panului Crîstea, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Stan Bîrlici, credința panului Mihail Popşa, credința

www.dacoromanica.ro

panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Duma de la Neamţ şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Negrilă vornic, credinţa panului Petru spătar, credinţa panului Duma al lui Isaia, credinţa panului Vitolt, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Băloş ceaşnic, credinţa panului Berendei stolnic, credinţa panului Manoil de la Hotin, credinţa panului Cristea Negru, credinţa panului Costea al lui Andronic, credinţa panului Misea, credinţa panului Alexandru spătar, credinţa panului Stanciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, sau din fraţii noştri sau din copiii noştri, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre, credincioase, pan Dienis logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea la această carte a noastră.

A scris Paşco gramatic, la Suceava, în anul 6947 ⟨1439⟩ iulie 2.

Archiwum Głowne akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 356.

Orig., perg. (38 × 31,5 cm), pecete atîrnată, cu legenda: † Печать Їоань Иліа воевωдѣ господарѣ Земли Молдавскои*.

Trei foto., la Bibl. Acad., Fotografii, X/19, XXIII/45 şi XLVIII/42, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 190—192. Altă foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/53. O foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotocopii, II/151.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 474 (facs.); Уляницкій, *Матеріалы*, p. 57—58 (text slav); Kaluźniacki, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, p. 876—877 (text slav şi trad. lat.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 41—43 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 162—163 (trad.).

---

1 Omis.
2 În documentele anterioare (v. nr. 102, 128 şi 165): „Miclea".
3 Şters.

197 — 1439 (6947) iulie 15, Suceava.

† Милостїю божїею, мы, Илїа воевода, господарь Земли Молдавскои, и брать господства ми, Стефань воевода. Знаменито чиниме, <с>[1] сѣмь нашим листом, оусѣмь кто на нь оузрить или его оуслышить чтѹчи, оже даль свѧтопочившыи родитель нашь прѣжде за доушїе прѣжде свѧтопочившихь и за свою д<ѹ>[1]шѹ монастирю Свѧтомоу Въздвиженїю ч<и>[1]стнигаго Кр<ъ>[1]ста, що есть на Городникь, где ест Антонида старица, едно село на Сочавѣ, на имѧ Баласиновци, и сь млином. Тѣмь, мы, видѣвше, жаловали есми нашею ѡсѡбною милостїю, и дали есми и оукрѣпили есми данїа свѧтопочившаго нашего родителѣ, що бы быль томоу свѧтомѹ монастиреви оурикь, сь вьсѣмь доходомь, непороушено николиже, на вѣкы вѣчныѧ.

А хотарь томѹ селоу, сь вьсѣми [по] старыми хотарми, коуда из вѣка ѡживали. То есми дали свѧтомѹ манастиреви выше писанномѹ.

А на то ест вѣра господства ми, выше писаннаго Илїи воеводы, и вѣра брата господства ми, Стефана воеводы, и вѣра възлюбленнаго сына господства ми

www.dacoromanica.ro

Романа воеводы, и вѣра въсѣх боꙗрь нашиx: вѣра пана[2] Жꙋржа Фратовскаго и дѣтеи его, вѣра пана Вылчи, вѣра пана Петра Хоудича и дѣтеи его, вѣра пана Крсти и дѣтеи его, вѣра пана Нѣгоꙗ логоѳета и дѣтеи его, вѣра пана Стана Бырлича и дѣтеи его, вѣра пана Михаила Попши, вѣра пана Щефꙋла Жꙋме<та>[1]тевича и брата его, пана Мындри, и дѣтеи иx, вѣра пана Дꙋмы Немецкаго и брата его, пана Мирчи, и дѣтеи иx, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчꙋла постелника, и дѣтеи иx, вѣра пана Жꙋржа Пїатры, вѣра пана Дꙋмы Чорного и дѣтеи его, вѣра пана Негрилаша ворника и дѣтеи его, вѣра пана Петра спатарѣ и дѣтеи его, вѣра пана Дꙋмы Исаїева и дѣтеи его, вѣра пана Витолта и дѣтеи его, вѣра пана Козмы Шандровича и дѣтеи его, вѣра пана Бълоша чашника и дѣтеи его, вѣра пана Берендѣꙗ столника и дѣтеи его, вѣра пана Маноила Хотинскаго и дѣтеи его, вѣра пана Крсти Чорного и дѣтеи его, вѣра пана Миси и дѣтеи его, вѣра пана Кости Андрониковича, вѣра пана Немиркы и дѣтеи его, вѣра пана Стецка Кошиловича и дѣтеи его, вѣра пана Икоуша Череватаго вѣра пана Алеѯандра спатарѣ и дѣтеи его, вѣра пана Станчꙋла комиса и дѣтеи его и вѣра въсѣх боꙗрь нашиx молдавскъıx, великыx и малыx.

А по нашемь животѣ, кого Богъ изберетъ господаремъ быти оу нашеи Земли Молдавскои, <и>[1]ли, ѿ дѣтеи нашиx или ѿ братїи нашиx или бꙋд кто ѿ нашего племене, тотъ бы не порꙋшил свѧтопочившаго нашего родителѣ данїа и нашего данїа, али що бы оутвръдилъ и оукрѣпилъ заноуже мы есми оутвръдили и оукрѣпили данїа свѧтопочившаго родителѣ нашего.

А на болше потвержнїе томꙋ въсемоу вꙑше писанномоу, велѣли есми слꙋзѣ нашемоу вѣрномоу, панꙋ Дїеписоу логоѳетоу, писати и печатъ привѣсити к семоу нашемоу листоу.

Пис Христофоръ граматик, оу Соч<а>[1]вѣ, в<ъ>[1] лѣто ҂зцмз, мѣсеца юл(їа) еї.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut, ⟨cu⟩ [1] această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că mai înainte sfîntrăposatul părintele nostru a dat pentru pomenirea celor de mai înainte sfîntrăposaţi şi pentru sufletul său mănăstirii Sfînta Înălţare a cinstitei Cruci, care este la Horodnic, unde este stareţă Antonida, un sat pe Suceava, anume Balasinăuţi, şi cu moara. De aceea, noi, văzînd, am miluit cu deosebita noastră milă, şi am dat şi am întărit dania sfîntrăposatului nostru părinte, să fie acestei sfinte mănăstiri uric cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate [după] hotarele vechi, pe unde au folosit din veac. Acestea am dat sfintei mănăstiri mai sus-scrise.

Iar la acesta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ilie voievod, şi credinţa fratelui domniei mele. Ştefan voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Roman voievod, şi credinţa tuturor boierilor noştri: credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Petru Hudici şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Neagoe logofăt şi a copiilor lui, credinţa panului Stan Bîrlici şi a copiilor lui, credinţa panului Mihail Popşa, credinţa panului Şteful al lui Jume⟨ta⟩[1]te şi a fratelui său, pan Mîndrea, şi a copiilor lor, credinţa panului Duma de la Neamţ şi a fratelui său, pan Mircea, şi a copiilor lor, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, şi a copiilor lor, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa panului Duma Negru şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilaş vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Petru spătar şi a copiilor lui, credinţa panului Duma al

www.dacoromanica.ro

lui Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Vitolt şi a copiilor lui, credinţa panului Cozma al lui Şandru şi a copiilor lui, credinţa panului Băloş ceaşnic şi a copiilor lui, credinţa panului Berendei stolnic şi a copiilor lui, credinţa panului Manoil de la Hotin şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea Negru şi a copiilor lui, credinţa panului Misea şi a copiilor lui, credinţa panului Costea al lui Andronic, credinţa panului Nemircă şi a copiilor lui, credinţa panului Steţco al lui Coşilă şi a copiilor lui, credinţa panului Iacuş Pîtecosul, credinţa panului Alexandru spătar şi a copiilor lui, credinţa panului Stanciul comis şi a copiilor lui şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, Moldova, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau oricine din neamul nostru, acela să nu clintească dania sfîntrăposatului părintelui nostru şi dania noastră, ci să o întărească şi să o împuternicească pentru că am întărit şi am împuternicit dania sfîntrăposatului părintelui nostru.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Dienis logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea la această carte a noastră.

A scris Hristofor gramatic, la Suce⟨a⟩[1]va, în anul 6947 ⟨1439⟩, luna iulie 15.

Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 193—195. Copie, de I. Bogdan, după o copie a lui Wickenhauser care se păstrează în Arh. regională din Cernăuţi.

O trad. germ., din 1782 ianuarie 28, de M. S. Lopeiski, cu data de zi: 18, la M-rea Putna, Documente, nr. 4.

EDIŢII: Măzăreanu, *Catastih Putna*, p. 172 (rez.); Wickenhauser, *Homor*, p. 201—203 (trad. germ.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 46—48 (text slav, după I. Bogdan, şi trad.); *D.I R.*, A, I, p. 164—165 (trad., după I. Bogdan).

---

[1] Întregirea lui I. Bogdan.
[2] вѣра пана transcris peste tot de I. Bogdan prescurtat: в. п..

198 — 1439 (6947) iulie 15.

Uric de la 6947 ⟨1439⟩ iulie 15.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Iliiaş voevod şi fratele domniei meale, Io Ştefan voevod, domn Ţării Moldaviei. Facem ştire, cu această carte a domnii meale, cine o va vedea şi o va auzi cetindu-o, pentru adevărată slugă a noastră Ivan Stîngaciul, că slujind noao cu dreaptă credinţă şi văzîndu-i noi slujba cea credincioasă către noi, cu osăbită milă l-am miluit, i-am dat şi i-am întăritu lui de la noi, aice, în pămîntul nostru al Moldaviei, pre un sat a lui, anume unde-i iaste casa lui, pre Racova, care singur el din pustiu şi din pădure ş-au făcut lui, şi selişte pe de amîndoao părţile hotarului şi parte lui Lungociu, care iaste pe din gios de moşia lui şi iaste pre hotarul său, care iarăş el singur au muncit de au curăţit din pădure şi au făcut sălişte, adecă satul şi cu morile ce sîntu acolo. Aceasta ca să fie lui moşie şi uric, cu tot venitul, lui şi fiilor lui, nepoţilor şi strănepoţilor lui, şi a tot neamul lor, ce să va alege mai aproape, nereuşit nici odănăoară, în veaci.

Iar hotarul acestui sat îmblă după hotarăle ceale vechi, pe unde au înblat din veaci.

www.dacoromanica.ro

Aceasta este credinţa domniei meale, pentru acesta de mai sus-numit sat, ce iaste pre Racova, şi credinţa fratelui domniei meale, dumnealui Ştefan vodă, şi credinţa tuturor boiarilor domniei meale: dumnealui Vîlcea[1], dumnealui Cristea, dumnealui Isaia cu fiii lui, dumnealui Hudici vornicul[2], dumnealui Jurje Pietreanul, i Negrilă[3] dvornic, Dumitru(?) pîrcălab[4], Simeon Turcul comis[5], Bogdan stolnic, Balcean paharnic[6] şi credinţa tuturor boiarilor noştri, a mari şi mici.

Iar după viiaţa noastră, pre cine va alege Dumnezău a fi domn şi stăpînitor în pămîntul nostru, al Moldaviei, au din fii noştri au din neamul nostru au măcar dintr-alt neam, tot să miluiască şi să întăriască slugii noastre care mai sus s-au numit, Ivan, după cum şi domniia mea i-am dat şi i-am întărit.

S-au tălmăcit de mine, Procopie dascal ot Mitropolie, la leat 7271 ⟨1762⟩ de⟨cembrie⟩ 18.

După Costăchescu, *Doc.*, II, p. 49—50. Trad., ce se afla în păstrarea familiei Marcopol din Pungeşti, j. Vaslui.

ALTE EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 48—49 (aceeaşi trad., cu lipsuri); *D.I.R.*, A, I, p. 163—164 (trad., după Costăchescu).

---

[1] În suret: Grama vel (nota lui M. Costăchescu).
[2] În suret: Drăghici vornicul (nota lui M. Costăchescu).
[3] În suret: Gavril dvornic (nota lui M. Costăchescu).
[4] Probabil tot o lectură greşită a traducătorului, pentru Duma Dulcescul pîrcălab de Neamţ (v. doc. nr. 202).
[5] În sfatul lui Ştefan voievod din acest an apare în calitate de comis Stanciul, şi nu Simion Turcul, dar întotdeauna pe ultimul loc; este posibil deci ca şi de această dată traducătorul să fi citit greşit numele unui boier (de exemplu: Costici) sau să fi încurcat ordinea ultimilor membri ai sfatului, omiţînd în acelaşi timp numele lui Stanciul.
[6] În suret: Balea paharnic (nota lui M. Costăchescu).

199 — 1439 (6947) iulie 30, Vaslui.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, и брат(ъ) г(оспод)ства ми, Стефанъ воевода, господарїе Земли Молдавскои. Чини<мъ знамен>[1]ито, ис сим(ъ) листом(ъ) нашимъ, всѣмъ кто на нъ оузрит или его оуслишит(ъ) чтучи, оже тоты истинны слуги наши панъ, Оана Рошка граматикъ и братъ его, Кожѣ Пътру, служили намъ право и вѣрно. И мы, видѣвше их(ъ) правою и вѣрною <слу>[1]жбою до на с(ъ), жаловали есми их(ъ) оусобною нашею м(и)л(о)стїю и потвердили есми имъ правѣрною их(ъ) выслуженїе, оу нашеи земли, села на Тутовѣ, на имѧ: Калиманещи, где ест(ъ) Иωнъ, повыше Лалещи, и, пониже, Коцмънещи, где был(ъ) .... [1] Коцманъ, <и>[1], пониже, Колешевѣ, где был(ъ) Ходко и Мѫчюкъ, и селище Брът<ано>[1]во, и где был(ъ) Братановъ млинъ, да ставитъ соби млин(ъ), и Микшинову пасику, на Сухои Потоцѣ, и, пониже, мѣсто да кочуетъ себѣ сино, другое м<ѣсто>[1] .... [1]рїа .... [1], повыше Лунгани, на имѧ Фынтирѣле. Тое все що<бы им>[1]ъ оурик(ъ), съ всѣмъ доходомъ, и дѣтемъ их(ъ), и оуночатомъ их(ъ), и прѣоуничатомъ их(ъ), и прѣшчурѣтомъ их(ъ), и всему роду их(ъ), непорушено николиже, на вѣкы.

Протоже, и<икто(?) ωтъ ихъ>[1] р<оду>[1] ....[1]ю ани .... [1]ею да не добудетъ николи, на в<ѣкы>[1] в<ѣчныи, з>[2]ануже потоптаемъ всѣхъ пръвых(ъ) привилїе с сѣмъ пр<и>[1]вилїемъ, зануже их(ъ) стары привилїи що имали ωт(ъ) нашего родїтелѧ и ωт(ъ) <самыхъ господства наш>[1]ихъ и <заню?>[1]же <погиб>[1]алъ и погорилъ.

www.dacoromanica.ro

А хотаръ тѣмъ селамъ, <съ>[1] всѣми своими старыми хотары, кꙋды из вѣка ѡживали; а хот<аръ>[3] пꙋстинѣмъ, колко възмогꙋт(ъ) ѡживати досыт(ъ).

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспо)дства, выше писаннихъ Ил<їи вое>[1]воды и Стефана воеводы, и вѣра наших(ъ) боꙗръ: вѣра пана Былчи, вѣра пана Жꙋржа Фратовског(о) и дѣтеи его, вѣра пана Кр(ъ)стѣ и дѣтеи его, вѣра пана Исаїа и дѣтеи его, вѣра пана Хꙋдича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Жꙋржа <Пїатра>[1], вѣра пана Ба<на Оурѣк>[1]ле дворника, вѣра пана Дꙋмы Чор<ного, вѣра пана Д>[1]ꙋми Дꙋлческа, вѣра пана Симиона Тꙋркꙋла, вѣра пана Богдана бившаго <ст>[1]олника, вѣра пана Козма Шандровича, вѣра пана .... [3], вѣра пана <Ла>[1]-з<о>[3]ра и брата его, пана <Ст>[1]анч<ꙋла постелника>[1], вѣра пана Костича постелника, вѣра пана Ивана Балчѧна чашника, вѣра пана Банчꙋла и брата его, пана Щефꙋла столни<ка>[3], пана Щефꙋла и брата его, пана Мындри Жꙋметатичи, вѣра пана Банѣ портарѧ, вѣра пана Станчꙋла Поничa, вѣра пана Дїениша спътарѧ, вѣра пана Алба, вѣра пана Тадора Къмила, вѣра пана Станчꙋла комиса и вѣра всѣх(ъ) боꙗръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малих(ъ).

А по нашем(ъ) животѣ, кто бꙋдетъ господаръ земли нашеи, ѡт(ъ) братїи наших(ъ) или ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене бꙋд(и) кто <кого Богъ избе>[1]ретъ быти, тот(ъ) що бы имъ не порꙋшилъ нашего даанї<а>[3], али що бы имъ оутвердил(ъ) и оукрѣпилъ заиꙋже дали есми и<мъ>[3] за ихъ правою и вѣрною слꙋжбою.

А на болшее потвръжденїе томꙋ всемꙋ више писанномꙋ, велѣли есми нашемꙋ вѣрномꙋ панꙋ, Симонꙋ логофетꙋ, привѣсити нашꙋ печатъ к семꙋ нашемꙋ листꙋ.

Михꙋлъ граматикъ писа, оу Баслꙋи, в(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦМЗ, юлїа м(ѣ)с(ѧ)ца Л҃ д(ь)нъ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domni ai Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, pan Oană Roşca gramatic şi fratele său, Cojea Pătru, ne-au slujit drept şi credincios. Şi noi, văzînd dreapta şi credincioasa lor ⟨slu⟩[1]jbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă şi le-am întărit dreptcredincioasa lor vislujenie, în ţara noastră, satele pe Tutova, anume: Călimăneşti, unde este Ion, mai sus de Laleşti, şi, mai jos, Coţmăneşti, unde a fost ...[1] Coţman, ⟨şi⟩[1], mai jos, Coleşăua, unde a fost Hodco şi Măciucă, şi seliştea lui Brăt⟨an⟩[1], şi unde a fost moara lui Brătan să-şi facă moară, şi prisaca lui Micşin, pe Pîrîul Sec, şi, mai jos, un loc să-şi adune fîn, alt loc ...[1], mai sus de Lungani, anume Fîntirele. Toate acestea ⟨să⟩[1] le fie uric, cu tot venitul, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Pentru aceea, nimeni ⟨din⟩[1] neamul ⟨lui⟩[1] ...[1] nici ...[1] lui să nu dobîndească, niciodată, în vecii vecilor, pentru că anulăm toate privilegiile dintîi cu acest privilegiu, pentru că vechile lor privilegii pe care le-au avut de la părintele nostru şi de la ⟨înseşi domniile⟩[1] noastre au pierit şi au ars.

Iar hotarul acestor sate să fie ⟨cu⟩[1] toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac. Iar hot⟨arul⟩[3] pustiilor să fie cît vor putea folosi îndestul.

Iar la aceasta este credinţa domniilor noastre, a mai sus-scrişilor Ilie voievod şi Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa

www.dacoromanica.ro

panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu ⟨Piatră⟩[1], credinţa panului Oa⟨nă Ureac⟩[1]le vornic, credinţa panului Duma Negru, ⟨credinţa panului D⟩[1]uma Dulcescul, credinţa panului Simion Turcul, credinţa panului Bogdan fost ⟨st⟩[1]olnic, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului ... [3], credinţa panului ⟨La⟩[1]z⟨o⟩[3]r şi a fratelui său, pan ⟨St⟩[1]anci⟨ul postelnic⟩[1], credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Ion Balcean ceaşnic, credinţa panului Banciul şi a fratelui său, pan Şteful stolni⟨c⟩, credinţa panului Şteful şi a fratelui său, pan Mîndrea al lui Jumetate, credinţa panului Oană portar, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Albu, credinţa panului Tador Cămilă, credinţa panului Stanciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din fraţii noştri, sau din copiii noştri sau din neamul nostru, oricine, ⟨pe cine⟩[1] îl va alege ⟨Dumnezeu⟩[1] să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Simon logofăt, să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Mihul gramatic, la Vaslui, în anul 6947 ⟨1439⟩, luna iulie, 30 zile.

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 268. Orig., perg. (27,5 × 43 cm), şters şi rupt la îndoituri, pecete atîrnată, pierdută. Cu o trad. modernă. O foto., ibidem, Fotografii, V/24. Altă foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/234. O trad. din 1742 aprilie 8 şi o copie, din prima jumătate a sec. al XIX-lea, după această trad., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Adamachi, I/1. O copie, după o altă copie a unei trad., se afla în fondul de doc. al Arh. St. Iaşi, distrus în timpul celui de-al doilea război mondial, sub cota: Tr. 740, op. 1 831, dos. 30, f. 9.

EDIŢII: Ghibănescu, „T. Codrescu", I, p. 145—148, şi *Surete*, XVIII, p. 43—45 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 51—54 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 165—166 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] Şters şi rupt.
[3] Rupt.

200 — 1439 (6947) septembrie 13, Gura Cracăului.

† М(и)л(о)стию б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, нвъ[1] сѣмъ листом(ъ) нашим(ъ), оусимъ кто на нъ оузрит(ъ) или его оуслышит(ъ) чтоучи, оже даемъ сес(ь) нашъ листъ и потвержаемъ дааніа ѡт(ъ) нашего родителѣ храмоу Оуспеніе с(вѧ)тѣи Б(огороди)ци, ѡт(ъ) Быстрици, за д(ꙋ)ша нашего родителѣ и за здоровіе наше и за здоровіе дѣтеи нашихъ що би платили каждыи мыто; и ѡрашане или боуд(и) какыи коупецъ боуд(и), ѡт которых(ъ) сторонъ, боуд(и) какыи торговлѣ ⟨продають оу на нашеи земли⟩[2], що би платили храмоу с(вѧ)тѣи Б(огороди)ци, ѡт(ъ) Быстрици, що ест(ъ) оу Баковѣ; а тарканъ никто що би не былъ, али да платѣтъ мито каждыи.

А кто би хотилъ порꙋшити нашего дааніа и потверженіа, тот(ъ) да ест(ъ) проклѣт(ъ) ѡт(ъ) Х(рист)а Б(ог)а, и ѡт(ъ) пр(ѣ)ч(и)стыѧ его м(а)теръ, и ѡт(ъ)

четири евангелисти, и ѡт(ъ) двандесѣт(ъ) връховных(ъ) ап(о)ст(о)лъ, и ѡт(ъ) три ста и ѡсминадесѣт(ъ) с(вѧ)тых(ъ) ѡ(тъ)цъ, иже въ Никеи, и да боудѹт(ъ) проклѣтъ, кто сїе наше данїе порѹшитъ, Иоудѣ и проклѣтомѹ Арїю.

Тое, не порѹшено, николи, на вѣкы вѣчныѧ.

А на то, вѣра выше писанаго Илїи воеводѣ и вѣра възлюбленаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа воеводї, и вѣра оусих(ъ) боѧръ наших(ъ) молдавскых(ъ), великых(ъ) и малых(ъ).

И велѣли есми слоуѕѣ нашемоу вѣрномѹ, Пашкоу писарю, писати и печат(ъ) привѣсити к семоу нашемоу листоу.

Писа на Оусти Краковѣ, в(ъ) лѣт(о) $\times\overline{ѕцмз}$ сеп(теврїа) $\widetilde{гї}$.

<Pe verso, însemnare contemporană>: Мыто Баков(ѣ).

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că dăm această carte a noastră şi întărim dania de la părintele nostru hramului Adormirea Sfintei născătoare de Dumnezeu, de la Bistriţa, pentru sufletul părintelui nostru şi pentru sănătatea noastră şi pentru sănătatea copiilor noştri, ca oricine să plătească vamă; şi orăşenii sau orice fel de negustori, din orice părţi, orice marfă <vor vinde în ţara noastră>[2] să plătească hramului Sfînta născătoare de Dumnezeu, de la Bistriţa, ceea ce este la Bacău, şi nimeni să nu fie scutit, ci fiecare să plătească vama.

Iar cine ar vrea să clintească dania şi întărirea noastră, acela să fie blestemat de Hristos Dumnezeu, şi de preacurata lui maică, şi de cei patru evanghelişti, şi de cei doisprezece apostoli de frunte, şi de cei trei sute şi optsprezece sfinţi părinţi, care au fost la Nicheia, şi cine va clinti această danie a noastră, să fie blestemat ca Iuda şi ca blestematul Arie.

Aceasta să fie neclintit, niciodată, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credinţa mai sus-scriului Ilie voievod şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Roman voievod, şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Şi am poruncit slugii noastre credincioase, Paşco pisar, să scrie şi să atîrne pecetea la această carte a noastră.

Scris la Gura Cracăului, în anul 6947 <1439> septembrie 13.

<Pe verso, însemnare contemporană>:Vama Bacăului.

Arh. St. Bucureşti, M-rea Bistriţa, III/30. Orig., perg. (16 × 18 cm), rupt la o îndoitură, pecete atîrnată, pierdută.

Trei foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/152 şi II/235 a şi b. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 198—199.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 475 (facs. greu lizibil); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 59—60 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 166—167 (trad.).

---

[1] Greşit, pentru исъ.

[2] Rupt.

201 **1439 (6947) octombrie 26, Suceava.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїе воевода, господаръ Земли Молдавскои, и братъ г(ос)п(о)дства ми, Стефанъ воевода. Чинимъ знаменито, с сѣмъ листом(ъ) нашем(ъ), оусѣмъ кто на нъ оузритъ или его оуслит(ъ) чтоучи, ѡже

тот(ъ) нстнннын слоуга н болѣрннъ нашъ вѣрнын, пан(ъ) Иванъ Оускатоул(ъ), слоужнль намъ право н внрно. И мн, вндѣвше правоую н вѣрноую его слоужбоу до нас(ъ), жаловалн есмн его ѡсобною нашею м(н)л(о)стїю н далн есмн емоу н потвердндн егоже ѡчнноу, село, на Бѣломъ Потоцѣ, где ест(ъ) его домъ. Тое емоу ѡт(ъ) нас(ъ) оурнкъ, съ въсѣмъ доходомъ, емоу, н дѣтемъ его, н оуноучатомъ его, н прѣоуноучатомъ его, н прашоурѣтомъ н въсемоу родоу его, кто боудетъ нан блнжнїн, непороушенно ннколн, на вѣкы вѣчнїн.

Ѧ хотаръ тотоу село, съ въсѣмн свонмн хотары, коуда нз вѣка ѡжнвалн.

Ѧ на то ест(ъ) вѣра выше пнсаннаго г(оспо)дства мн, Илїн воеводн, н вѣра брата г(оспо)дства мн, Стефана воеводн, н вѣра с(ы)на г(оспо)дства мн, Романа воевод(ы), н вѣра дѣтен нашнх(ъ) н вѣра болѣръ нашнх(ъ): вѣра пана Жоуржа Фратовскаго н дѣтен его, вѣра пана Былчн, вѣра пана Исаїн н дѣтен его, вѣра пана Петра Хоуднча дворннка н дѣтен его, вѣра пана Кръстн, вѣра пана Стана Бырлнча, вѣра пана Мнханла Попшн, вѣра пана Щефула Жоумътатевнча н брата его, пана Мындрн, вѣра пана Доумы Немецскаго н брата его, пана Мнрчн, вѣра пана Лазора н брата его, пана Станчоула постелннка, вѣра пана Жоуржа Пїатры, вѣра пана Доумы Чорного, вѣра пана Негрнла дворннка, вѣра пана Бнтолта, вѣра пана Козмы Шандровнча, вѣра пана Бълоша чашннка, вѣра пана Берендѣꙗ стол-ннка, вѣра пана Маноила Хотннскаго, вѣра пана Петра спатарѣ, вѣра пана Доу<мы> Исаїева, вѣра пана Кр(ъ)стн Чорного, вѣра пана Костн Ѧндроннковнча, вѣра пана Ѧлеѯандра спатарѣ, вѣра пана Станчоула комнса н вѣра въсѣх(ъ) болѣръ нашнх(ъ) молдавскых(ъ), велнкых(ъ) н малых(ъ).

Ѧ по нашем(ъ) жнвотѣ, кого Б(ог)ъ нзберетъ господаремъ бытн оу нашн землн <н>[1]лн ѡт(ъ) братїн нашнх(ъ) нлн ѡт(ъ) дѣтїн нашнх(ъ) нлн боуд(н) кто ѡт(ъ) нашего племене, тотъ бы емоу не пороушнл(ъ) нашего данїа, алн що бы емоу оутвердндл(ъ) н оукрѣпнл(ъ) занѹже далн есмн емоу за его правоую н вѣрнѹю слоужбоу.

Ѧ на болшее потверженїе томоу въсемоу выше пнсанномоу, велѣлн есмы слѹѕѣ нашемоу вѣрномоу, Дненнсоу логофетоу, пнсатн н печатъ прнвезатн к семоу лнстоу нашемоу.

Пнс(а) Пашко оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмз ѡк(товрїа) кѕ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru credincios, pan Ion Uscatul, ne-a slujit drept şi credincios. Şi noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat şi i-am întărit ocina lui, satul, pe Pîrîul Alb, unde este casa lui. Aceasta să-i fie de la noi uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor şi întregului lui neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele sale, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credinţa fratelui domniei mele, Ştefan voievod, şi credinţa fiului domniei mele, Roman voievod, şi credinţa copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului Isaia şi a copiilor lui, credinţa panului Petru Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Cristea, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Mihail Popşa, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Duma de la Neamţ şi a fratelui

www.dacoromanica.ro

său, pan Mircea, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Giurgiu Piatră, credința panului Duma Negru, credința panului Negrilă vornic, credința panului Vitolt, credința panului Cozma al lui Șandru, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Berendei stolnic, credința panului Manoil de la Hotin, credința panului Petru spătar, credința panului Du<ma>[1] al lui Isaia, credința panului Crîstea Negru, credința panului Costea al lui Andronic, credința panului Alexandru spătar, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră, sau din frații noștri sau din copiii noștri sau oricine din neamul nostru, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească și să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Dienis logofăt, să scrie și să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Pașco, la Suceava, în anul 6947 <1439> octombrie 26.

După Costăchescu, *Doc.*, II, p. 61—62. Text slav după orig., perg. (27 × 32 cm), pecete atîrnată, pierdută; actul se afla în păstrarea locuitorilor din Uscați, azi Războienii de Jos, c. Războieni, j. Neamț.

Cu trad. edit., *ibidem*, p. 62—63. O trad., din 1768 ianuarie 21, de Evloghie dascăl, la Bibl. Centr. de Stat, Colecția Documente, XVIII/1 a, și o copie, după aceasta, la Bibl. Acad., DCCXXXIV/10. Un rez., din 1848 iunie 1, la Arh. St. Iași, Anaforale, nr. 96, f. 119 v.

ALTE EDIȚII: Ghibănescu, *Urice slavone*, p. 178—180, și *Surete*, XVIII, p. 45—48 (text slav, după orig., și trad., cu data de an socotită în stilul de 1 septembrie); *D.I.R.*, A, I, p. 167—168 (trad., după Costăchescu).

---

[1] Întregirea lui M. Costăchescu.

202 **1439 (6947) octombrie 28, Suceava.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевод(а), господаръ Земли Молдавскои, и братъ г(оспод)ства ми, Стефанъ воевода. Чиним(ъ) знаменито, с сѣмъ нашим(ъ) листомъ, оусѣмъ кто на нъ оузритъ или его оуслышит(ъ) чтоучи оже тотъ истинныи слоуга и болѣринъ нашъ вѣрныи, панъ Жоуржъ Моганъ, слvжилъ намъ право и вирно. И ми, видѣвше правоую и вѣрноую его слоужбоу до нас(ъ), жаловали есми его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми емоу, оу нашеи Змли Молдавскои, двѣ селѣ, на имѧ Моенещи и Тътещи, и полѣноу Белегѣтевоу. Тое емоу ѡт нас(ъ) оурикъ, съ въсѣмъ доходом(ъ), емоу, и дѣтемъ его, и братїамъ его, и оуноучатомъ его, и праоуноучатомъ его, и пращоурѣтомъ его и въсемоу родv его, кто боудетъ иаи блнжнїи, непороушено николи, на вѣкы.

А хотаръ тѣм(ъ) селом(ъ), съ въсѣми своими старыми хотары, коуда из вѣка ожнвали.

А на то естъ вѣра выше писаннаго г(оспод)ства ми, Илї<а воевода>[1], и вѣра брата г(оспод)ства ми, Стефана воеводи, и вѣра с(ы)на г(оспод)ства ми Романа воеводи, и вѣра дѣтеи наш<ихъ>[1] и <вѣра б>[1]олѣръ нашихъ: вѣра пана Жvржа Фратовскаго и дѣтеи его, вѣра пана Былчи, вѣра пана <Ис>[1]аїи, вѣра пана Хѹдича дворника, вѣра пана Кр(ъ)сти, вѣра пана Нѣгоѡ логоѳета, вѣра пана Стана Бырлича, вѣра пана Михаила Попши, вѣра пана Щефvла Жоумътатева и врата его,

www.dacoromanica.ro

пана Мындри, вѣра пана Доумы Немецскаго и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчоула постелника, вѣра пана Жоуржа Пїатры, вѣра пана Дꙋмы Чорного, вѣра пана Негрила дворника, вѣра пана Витолта, вѣра пана Маноила, вѣра пана Бълоша чашника, вѣра пана Берендѣꙗ столника, вѣра пана Кр(ъ)сти Чорного, вѣра пана Кости Андрониковича, вѣра пана Алеѯандра спатарѣ, вѣра пана Станчоула комиса и вѣра въсѣх(ъ) болѣръ наших(ъ) молдавскых(ъ), великых(ъ) и малых(ъ).

А по нашем(ъ) животѣ, кого Б(ог)ь изберетъ гос<подаремъ быти оу нашеи земли, или ѡт брат>[1]їи наших(ъ) <или>[1] ѡтъ дѣ<теи нашихъ или боуди кто ѡтъ нашего племене, тотъ бы емоу не пороушилъ нашего данїа>[1], али що бы <е>[2]моу <оут>[2]вердилъ и <оукрѣпилъ занꙋже дали есми емоу за его правоую и вѣрною слоуж>[1]бꙋ.

А на болшее потвержение томꙋ въ<семꙋ выше писанномоу, велѣли есмы слꙋѕѣ нашемоу вѣрно>[1]моу, паноу Дениисоу логоѳетоу, писати и печа<тъ нашъ привѣсити к семоу лист>[1]оу на<шемоу>[1].

Пис(а) Пашко, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцмз ѡк(товрїа) ки.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru credincios, pan Giurgea Moian, ne-a slujit drept şi credincios. Şi noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, Moldova, două sate, anume Moeneşti şi Tăteşti, şi poiana lui Belegheat. Aceasta să-i fie de la noi uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ili⟨e voievod⟩[1], şi credinţa fratelui domniei mele, Ştefan voievod, şi credinţa fiului domniei mele, Roman voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi ⟨credinţa b⟩[1]oierilor noştri: credinţa panului Giurgiu de la Frătăuţi şi a copiilor lui, credinţa panului Vîlcea, credinţa panului ⟨Is⟩[1]aia, credinţa panului Hudici vornic, credinţa panului Crîstea, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Stan Bîrlici, credinţa panului Mihail Popşa, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Duma de la Neamţ şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Negrilă vornic, credinţa panului Vitolt, credinţa panului Manoil, credinţa panului Băloş ceaşnic, credinţa panului Berendei stolnic, credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Costea al lui Andronic, credinţa panului Alexandru spătar, credinţa panului Stanciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu ⟨să fie⟩[1] domn ⟨în ţara noastră, sau din⟩[1] fraţii noştri ⟨sau⟩[1] din copiii ⟨noştri sau oricine din neamul nostru, acela să nu le clintească dania noastră⟩[1], ci să i-o întărească şi să i-o ⟨împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui sluj⟩[1]bă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor ⟨mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre⟩[1] credincioase, pan Dienis logofăt, să scrie şi pecetea ⟨noastră s-o atîrne la această⟩[1] carte a noastră.

A scris Paşco, la Suceava, în anul 6947 ⟨1439⟩ octombrie 28.

Bibl. Acad., Fotografii, XXIX/5. Foto., după orig., perg. (23,5 × 29,5 cm), rupt la îndoituri, pecete atîrnată, pierdută; actul se păstra în Arh. Metohului Sf. Mormînt din Constantinopol.

Alte foto., una la Arh. Bucureşti, Fotografii, IX/5, şi trei, după Mihailovici, *Album* (v. EDIŢII), la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/153 a, b şi c.

EDIŢII: Mihailovici, *Album*, pl. V (facs.), şi *Opt doc.*, p. 205—207 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 168—169 (trad.).

---

[1] Rupt.
[2] Şters.

203 144⟨0⟩—144⟨1⟩ (694 ...) iulie 20, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои, и брат(ъ) г(о)сп(о)дства ми, Стефана воеводи. Знаменито чинимо, ис(ъ) сѣм(ъ) листом(ъ) нашим(ъ), въсѣх(ъ)[1] кто на н(ъ) оузрит(ъ) или его чтȣчи ȣслышит(ъ), оже тот(ъ) истинниїи слȣга наш(ъ), Н<икоа>[2]ра ѡт(ъ) Тоузара, слȣжил(ъ) нам(ъ) право и вѣрно. Тѣм, ми, видѣвши его правою и вѣрною слȣжбȣ до нас(ъ), жаловали есми его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали и потвердили есми емоу, оу нашеи земли, оу Молдавскои, едино мисто, на имѣ Тоузара, оу поток(ъ) на Бъци, пониже[3] ѡт(ъ) един(ъ) доуб(ъ) и пасика оу том(ъ)же хотарю и дроугое мисто, где ест(ъ) Дереного Дил(ъ), оу кръници, и стави, и млин(ъ) на Бъци, и пасика оу том(ъ)же хотари, и пониже того миста, черезъ дил(ъ) п ...[4] волоакъ, оу кръници, и, также, мисто ѡт(ъ) села да ѡсадит(ъ) соби <се>[5]ла и пасика оу том(ъ)же хотари, и, на Готовици, мисто ѡт(ъ) села пони<ж>[4]е тополи, да осадит(ъ) соби село, и стави, и млин(ъ) на Готовцѣ <и п>[5]асика оу том(ъ)же хотарю. Тое въсе више писанное да ест(ъ) слȣѕѣ нашемȣ, Ни<коа>[2]ре ѡт(ъ) Тоузара, ѡт(ъ) нас(ъ), ȣрик(ъ) и съ въсем(ъ) доходом(ъ), емȣ, и дѣти<мъ> его, и ȣнȣчатом(ъ) его и прѣȣнȣчатомъ его, и пращоурѣтом(ъ) его и въсемȣ родȣ его, кто сѣ емȣ изберет(ъ) нан ближнїи, непороушено николиже, на вѣки.

А хотар тѣм(ъ) въсѣм(ъ) мѣстѣм(ъ) и пасик<а>[5]м(ъ) <да>[5] ест(ъ) ѡт(ъ) оусих(ъ) сторон(ъ) кол(ь)ко сѣ могȣт(ъ) оживатн доси<тъ>[4] старим(ъ) хотаром(ъ).

А на то ест(ъ) вѣра нашег(о) г(о)сп(о)дства, Илїа воевода, и вѣра врата <господст>[5]ва <ми, Стефана воеводи, и в>[5]ѣра <болѣръ н>[5]аших(ъ) молда<вскихъ>[5]: <вѣра>[4] пана Петр<а Хȣдича, в>[5]ѣ<ра>[5] пана Дȣмѣ Немецского и брата его, па<на Мирча, вѣра>[3] пана Нѣго<ѣ логоѳе>[5]та, вѣра пана .... , <вѣ>[5]ра <п>[5]а<н>[5]а <Лазора и бра>[5]та его, п<ана Станчȣл>[5]а, вѣра пана <Щеф>[5]ȣла Жоуметатева и <б>[5]рата его, пана Мындри, вѣра пана Попши, вѣра пана Їѡнниша спа<тарѣ>[5], вѣра пана Би<толт>[5]а, вѣра пана Маноила Хотинского, вѣра пана Козми Шандровича, вѣра пана Бериндѣѧ столника, вѣра пана Романа Хоудича, вѣра пана Балоша чашника, вѣра пана Кръсти Чорного, вѣра пана Диниса логофета, вѣра пана Ѡанн вистѣр<ника, вѣра п>[5]ана Станчȣла комиса и вѣра въсѣх(ъ) болѣр наших(ъ) молдавских(ъ), великих(ъ) и малих(ъ).

А по нашим(ъ) животи, кто боудетъ г(о)сп(о)д(а)ръ на<шеи>[5] Земли Молдавскои, ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего род<ȣ, и>[5]ли пак(ъ) боуд(и) кого Б(ог)ъ изберет(ъ) г(о)сп(о)д(а)рем(ъ) бити нашеи Земли Молдавскои, по нас(ъ), а тот(ъ) що би емоу не пороушил(ъ) нашего даанїе и пот<вер>[3]ждение, али що би емоу оутвердилъ и оукрѣпил(ъ) заноуже <ес>[3]ми емоу дали и потвердили за его правою и вѣрною слȣжбȣ щоже ѡн(ъ) нам(ъ) право и вѣрно послȣжил(ъ).

www.dacoromanica.ro

Ѧ на болшее крѣпости и потверждение томꙋ въсемꙋ више писанномꙋ, велѣли есми нашемꙋ вѣрномꙋ панꙋ, Кости лог(о)ѳетꙋ, писати и нашꙋ печат(ъ) привѣсити къ семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Пис(а) Кръстѣ, оу Соч(а)вѣ, в(ъ) л(ѣ)то ҂ѕцм .... [6] юлїа к҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Țării Moldovei, și fratele domniei mele, Ștefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, N⟨icoa⟩ră[2] de la Tuzara, ne-a slujit drept și credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta și credinioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit, în țara noastră, în Moldova, un loc, anume Tuzara, pe pîrîul Bîc, mai jos de un stejar, și prisacă în același hotar, și alt loc, unde este Dealul Derenului, la fîntînă, și iazuri și mori pe Bîc și prisacă în același hotar, și, mai jos de acel loc, peste deal ...[7] voloacă, la fîntînă, și, de asemenea, loc de sat, să-și așeze sat și prisacă în același hotar, și, pe Gotovțea, loc de sat mai jos de plopi, să-și așeze sat, și iazuri, și moară pe Goțovțea ⟨și⟩[5] prisacă în același hotar. Toate acestea mai sus-scrise să fie slugii noastre, Ni⟨coa⟩[2]ră de la Tuzara, de la noi, uric și cu tot venitul, lui, și copiilor lui, și nepoților lui, și strănepoților lui, și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine i se va alege cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul tuturor acestor locuri și prisăci ⟨să⟩[5] fie din toate părțile cît vor putea folosi îndestul pe vechile hotare.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, Ilie voievod, și credința fratelui domniei ⟨mele, Ștefan voievod, și⟩[5] credința ⟨boierilor⟩[5] noștri moldoveni: ⟨credința⟩[4] panului Petr⟨u Hudici⟩[5], credința panului Duma de la Neamț și a fratelui său, pa⟨n Mircea, credința⟩[5] panului Neago⟨e logofă⟩[5]t, credința panului ...[5], credința ⟨p⟩[5]a⟨n⟩[5]ului ⟨Lazor și⟩[5] a fratelui său, p⟨an Stanciul⟩[5], credința panului ⟨Ștef⟩[5]ul Jumetate și a fratelui său, pan Mîndrea, credința panului Popșa, credința panului Ioniș spă⟨tar⟩[5], credința panului Vi⟨tolt⟩[5], credința panului Manoil de la Hotin, credința panului Cozma al lui Șandru, credința panului Berindei stolnic, credința panului Roman Hudici, credința panului Baloș ceașnic, credința panului Crîstea Negru, credința panului Dinis logofăt, credința panului Oană vistier, ⟨credința p⟩[5]anului Stanciul comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, după noi, acela să nu-i clintească dania noastră și întărirea noastră, ci să i-o întărească și să i-o împuternicească pentru că i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă pe care el ne-a slujit-o drept și credincios.

Iar pentru mai mare întărire și împuternicire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Costea logofăt, să scrie și să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Crîstea, la Suceava, în anul 694 ...[6] iulie 20.

Arh. Centrală de Stat a Actelor Vechi — Moscova, fond 1 299, op. 1, dos. 4 202, f. 1. Orig., perg. (43 × 27 cm), rupt și șters, pecete atîrnată, pierdută.

Cu o trad. rom., din 1817 octombrie 4, de Gavril Cosavschii căpitan, biv tălmaci de divan, ibidem, f. 2, și o trad. rus. modernă, ibidem, f. 3.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XXVII, și alta la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, II/269.

Datat după Costea logofăt, Ioaniș spătar și Stanciul comis. Primii doi apar în această dregătorie începînd cu doc. din 1440 august 6 (v. nr. 205), iar ultimul încetează de a mai fi menționat ca atare după 1441 septembrie 29, fiind înlocuit cu Burciul (v. doc. nr. 217 și

www.dacoromanica.ro

218). D. P. Bogdan, *Două acte*, p. 76, nota 7, şi Sacerdoţeanu, *Sfatul*, p. 70, propun numai anul 1441, dar, avînd în vedere că din intervalul 1439 octombrie 28 — 1440 august 6 nu se cunosc alte doc. cu sfat, este posibil ca actul de faţă să dateze şi din luna iulie a anului 1440.

EDIŢII: *Молдавия*, I, p. 5—7 (text slav şi trad., sub data: 1436 — 1441).

---

[1] Aşa în orig.; corectat: въсѣм(ъ)
[2] Şters; întregit după trad. din 1817.
[3] Scris întîi de diac: понище.
[4] Şters.
[5] Rupt.
[6] Şters; v. datarea.
[7] Şters; în trad. din 1817: „Pavoloca".

204 — 1440 (6948) august 3.

6948 〈1440〉 august 3.

Uric de la domnul Ilieş voievod, întăritori lui Mihul şi Tatul cu un sat pe Cerna[1], anumi Măzărăeştii, adică Măzănăeştii[2].

Arh. St. Iaşi, Anaforale, nr. 18, f. 9 v. Rez. din 1838 martie 26.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 64 (rez.); *D.I.R.*, A, I, p. 169 (rez., după Costăchescu).

---

[1] Pentru „Cernu".
[2] „adică Măzănăeştii", explicaţia rezumatorului.

205 — 1440 (6948) august 6, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, г(о)с(по)д(а)ръ Земли Молдавскои. Знаменито чиним(ъ), ис сѣмъ нашим(ъ) листомъ, въсѣмъ кто на нъ оузритъ или его ȣслышитъ чтȣчи, оже тот(ъ) истинный слȣга нашъ вѣрныи, панъ Фете, слȣжил(ъ) намъ право и вѣрно. Тѣмъ, мы, видѣвше правȣю и вѣрнȣю его слȣжбȣ до нас(ъ), жаловали есми его wсобною нашею милостїю и дали есми емоу ȣ нашеи земли, оу Молдавскои, едино село оу Юкаша, село на имѧ Маржинѣне. Тое да ест(ъ) емȣ оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, емȣ, и дѣтемъ его и братїамъ его, и ȣноучатомъ его, и праȣнȣчатом(ъ) его, и пращȣрѧтомъ его и въс<емȣ>[1] родȣ его, кто бȣдетъ наи ближныи, не порȣшено, им(ъ), николиже, на вѣкы вѣчныѧ.

А хотаръ томȣ селȣ, съ въсѣми сво<ими>[2] старыми хотары, кȣда из вѣка wживали.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, выше писанного Илїи воеводы, и вѣра с(ы)на г(оспод)ства ми вызлюбленнаго, Романа воеводы, и вѣра въсѣх(ъ) боѧръ нашихъ: вѣра пана Петра Хȣдича дворника, вѣра пана Дȣмы Немецкаго и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Лазора и врата его, пана Станчȣла постелника, вѣра пана Щефȣла Цецюнского, вѣра пана К<оз>[1]мы Шандровича, вѣра пана Маноила Хотинского, вѣра пана Нѣгоѧ логоѳета, вѣра пана Михаила Попши, вѣра пана Витолта, вѣра пана Кр(ъ)сти Чорного, вѣра пана Жȣржа Бернишака и с(ы)на его, пана Томы, вѣра па<на>[3] Дȣмы Исаїева, вѣра пана Белоша чашника, вѣра пана Бериндѣѧ столника, вѣра пана Їwныша спатарѣ, вѣра пана Ѩкȣша Череватого, вѣра пана Їwна вистїарника, вѣра пана Манoила Гръбовȣла, вѣра пана Миси, вѣра пана Ѡни, вѣра пана Станчȣла комиса и вѣра въсѣх(ъ) болѣръ нашиx(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашем(ъ) животѣ, кого Б(ог)ъ изберетъ господарем(ъ) быти оу нашеи земли, оу Молдавскои, <и>[1]ли wт(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) или wт(ъ) братїи нашиx(ъ)

или б8д(и) кто ѡт(ъ) н<ашего>[2] племене, тотъ <що бы>[1] ем8 не п<ор8>[1]шил(ъ) нашего даніа, али що бы ем8 оутвердилъ и оукрѣпилъ зан8же есми имъ дали за <его>[1] прав8ю и вѣрн8ю сл8жб8.

А на болшее потвръждение том8 въ<сем8>[1] выше писанном8, велѣли есми нашем8 вѣрном8 пан8, Кости логоѳет8, писати и печат(ъ) наш8 привѣсити к сем8 лист8 нашем8.

Пис(а) Хр(и)стофоръ граматикъ, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцми, мѣсеца авг8ст(а) ѕ҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, pan Fete, ne-a slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, în Moldova, un sat la Iucaş, satul anume Mărgineni. Aceasta să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lor neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit, lor, niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele sale vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ilie voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Roman voievod, şi credinţa tuturor boierilor noştri: credinţa panului Petru Hudici vornic, credinţa panului Duma de la Neamţ şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului Şteful de la Ţeţina, credinţa panului C⟨oz⟩[1]ma al lui Şandru, credinţa panului Manoil de la Hotin, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Mihail Popşa, credinţa panului Vitolt, credinţa panului Cristea Negru, credinţa panului Giurgiu Verişceac şi a fiului său, pan Toma, credinţa pa⟨nului⟩[3] Duma al lui Isaia, credinţa panului Beloş ceaşnic, credinţa panului Berindei stolnic, credinţa panului Ioniş spătar, credinţa panului Iacuş Pîntecosul, credinţa panului Ion vistier, credinţa panului Manoil Gîrbovul, credinţa panului Misea, credinţa panului One, credinţa panului Stanciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, în Moldova, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau oricine din neamul nostru, acela ⟨să⟩[1] nu-i clintească dania noastră, ci să i-o întărească şi să i-o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa ⟨lui⟩[1] slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Costea logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Hristofor gramatic, la Suceava, în anul 6948 ⟨1440⟩, luna august 6.

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 6. Orig., perg. (36 × 26 cm), pecete atîrnată, stricată; din legendă se vede doar: ... <в>оевода ... <Молда>вскои.

O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 202—203. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/154.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 65—67 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 169—170 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] Şters şi rupt.
[3] Omis.

www.dacoromanica.ro

Cu mila lui Dumnezeu, noi, Iliiaş voievod, domnu Ţării Moldovei, şi fratile domniii méle, Ştefan voievod. Facem ştire, cu această a noastră carté, tuturor cini va căuta spre dînsa sau cetindu-să va auzi, adecă aceşti adevăraţi slugile noastre, ficiorii[1] lui Ţudco[2], giupînul Şteful[3] şi giupînul Isac, au slujit noî cu dreptate şi cu credinţa. Şi, văzind noi a lor dreptă slujbă cătră noi, i-am miluit pre dînşii cu osăbită a noastră milă şi li-am dat şi li-am întărit lor tij a lor ocină, satul anume Ţuţcanii, şi, mai sus de Ţuţcani, una fîntînă într-acelaş hotar, şi Urzicele[4], şi în Iaz[5], şi Bahna, ⟨şi⟩[6] în ⟨Băhn⟩[7]eana cîtă parte au[8], şi poiană din sus de Bahnă, şi Săcătură, şi Poiana şi Runca Mare[9].

Aceia le iaste de la noi uric, cu tot venitul, şi fiilor lor, i nepoţilor, i strănepoţilor, şi străstrănepoţilor şi la tot neamul lor, cini să va alegi mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Dar hotarul acelor sate să fie după hotarul vechiu, pe unde au umblat din veci.

Şi spre aceasta este credinţa domniii mele de sus-scris, noi, Iliiaş voievod, şi fratile domniii mele, Ştefan voievod, şi credinţa tuturor boerilor noştri a Moldovii, mari şi mici.

Dar după viiaţa noastră, cine va fi domnu în pămîntul nostru, a Moldovii, din fraţii noştri ori din fiii noştri sau ori pe cini va alegi Dumnezeu, acela să nu strîce a noastră daniia, ci să le întărească fiindcă le-am dat pentru a lor dreaptă slujbă.

Şi spre mai mare tărie ⟨a⟩[10] acelor toate de sus-scrisă am poroncit cinstit şi credincios boeriului nostru, giupînului Costii[11] [vel] logofăt să scrie şi pecete noastră să spînzure la această adevărată a noastră carté.

Au scris Paşco gramatic, în Suceavă, la anul 6948 ⟨1440⟩ avgust 20.

Arh. St. Iaşi, CLXIV/3. Trad. din prima jumătate a sec. al XVIII-lea.

O trad., în dublu exemplar, din 1805 martie 28, de Pavel Debrici polcovnic, la Bibl. Acad., VI/23 a şi LXXIII/2, o copie, încredinţată la 1807 decembrie 9, după trad. din 1805, ibidem, VI/23 b, altă copie, din 1807 iunie 28, ibidem, CMXXIV/95 (Condica M-rii Runcu), şi altă copie, din 1816, după copia din 1807, ibidem, LXIX/33; două trad. grec. din sec. al XIX-lea, ibidem, DLXX/1 şi DCX/29; două copii, de I. Bogdan, una după trad. din 1805, ibidem, ms. nr. 5 232, f. 204—205, şi alta, după copia din 1816, ibidem, f. 206—207.

Mai multe rez., din sec. al XIX-lea, la Arh. St. Iaşi, XXVIII/26 şi 31, f. 1 v., şi Bibl. Acad., VI/69, CCCXXVIII/72, şi Arh. St. Bucureşti, A.N., MMDCCCXXII/7 (nr. 1) şi MMDCCCLXXVIII/46 (nr. 1); alt rez. se afla în fondul de doc. al Arh. St. Iaşi, pierdut în timpul celui de al doilea război mondial, sub cota: Tr. 1 361, op. 1 547, dos. 93, f. 143 r.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 68—69 (copia din 1816 şi rez. de la Arh. St. Iaşi, Tr. 1361); *D. I. R.*, A, I, p. 170—171 (aceiaşi copie, însă cu indicaţia depozitului greşită).

---

[1] În copia din 1807 iunie 8: ficiorul.
[2] În aceeaşi copie: Ţudcu.
[3] În aceeaşi copie şi în cea din 1816: Ştefan (v. descrierea arheografică).
[4] În copia din 1816: Urzăcenii.
[5] În aceeaşi copie: Heleşteu.
[6] Întregit după copia din 1807 iunie 8.
[7] Loc rupt; întregit după aceeaşi copie.
[8] În copia din 1816, această parte este redată astfel: „iar în Bahnă are şi Isac parte".
[9] În aceeaşi copie: Runcul cel Mare.
[10] După aceeaşi copie.
[11] În aceeaşi copie: Costea.

www.dacoromanica.ro

207 14⟨4⟩0 (69⟨4⟩8) ⟨septembrie—octombrie⟩ 8.

Suret de la Ilie vodă[1], din let 6950 ⟨1442⟩[2] septembrie 8.

Facem înştiinţare pentru sluga şi boeriul nostru, domnealui Bode Hirje[3], carele slujînd mai înainte la răposatul părintele domniii mèli, iară astăzi slujăşti şi nouă. Pentru care, văzînd noi a lui driaptă şi credincioasă slujbă, miluitu-l-am pre dînsul osăbit de altă milă a noastră şi i-am dat şi i-am întărit lui, într-al nostru pămînt al Moldavei, pre a lui driaptă ocină, satul anume Balomireştii, cu amîndoaă cuturile, la Muncel, între Sîretiu şi între Moldova, [la ţînutul Sucevii]. Pentru aceia ca să-i fie lui de la noi uric şi cu tot venitul, lui şi copiilor lui, nepoţilor şi strănepoţilor şi a tot niamul ci să va alegi mai aproapi, neruşuit nici odinioară, în veci.

Iar hotarul satului acelue, anumi Balomireştii, cu amîndoaă cuturile, la Muncel, între Sîretiu şi între Moldova, să fie dispre toati părţile după hotarul cel vechiu, pre undi au umblat din vechi.

Pentru acee, credinţa domniei meli şi a fratelui domniei meli, Ştefan voievod, şi preaiubit fiiul domniei meli, Roman voievod, şi credinţa a tuturor boerilor noştri, mari şi mici, şi credinţa domniei mele[4] Satre[5] Hudiciu [vel] vornic, şi dumnelui Stanciul [vel] postelnic, şi dumnelui Beloş [vel] paharnic, şi dumnelui Ionaş [vel] spatar, şi dumnelui Ioan [vel] vistirnic, şi dumnelui Sas[6] [vel] comis şi credinţa tuturor boerilor noştri.

Iar după a noastră viiaţă şi domnie, cine va fi domnu ţării aceştie să nu strice a noastră danie şi întăritură, ci mai vîrtos să de şi să întăriască.

Iar pentru mai mare credinţa şi întăritura, am poroncit cinstitului şi credinciosului boeriului nostru, dumnelui ⟨Costea⟩[7] [vel] logofăt, să scrie şi a noastră peceti către această adevărată carte a noastră să o legi.

S-au tălmăcit de Evloghie dascal, let 1768 fevruarie 19.

Posleduindu-să din cuvînt în cuvînt di pi cel adivarat suret di pe ispisoc şi găsîndu-să drept, s-au adiverit şi cu a noastre iscăliturі, 1796 iunii 26, de Dimitrii Sturza spatar, Iancul Miclescul paharnic.

Arh. St. Iaşi, CDXIX/2. Copie după trad.
Un rez., într-o carte de judecată din 1835, cu data: 6958 ⟨1450⟩ octombrie 8, ibidem, CDXXIX/181, şi altul într-un perilipsis din 1787 iulie 28, la Bibl. Acad., CXXXII/100.

Datat după Stanciul comis şi după Ion vistier, atestaţi numai în actele anilor 1440—1441, şi după data transmisă de rez. din 1835, pe baza căreia se poate totuşi presupune că veleatul doc. orig. a fost alcătuit din patru cifre. Pentru aceeaşi datare, v. şi Şimanschi, *Precizări*, p. 68.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 51 (copie); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 105 (copie, după Ghibănescu); *D.I.R.*, A, I, p. 184 (copie, după Costăchescu, dar cu indicaţia depozitului în care se păstrează copia editată în acest volum).

---

[1] Mai jos este menţionat şi Ştefan voievod.
[2] Veleatul greşit; v. datarea.
[3] În rez. din 1835 (v. descrierea arheografică): Bode Horge.
[4] Greşit, pentru „dumisale".
[5] Greşit, pentru „Petre".
[6] Greşit, pentru „Stanciul".
[7] Loc gol în copie.

www.dacoromanica.ro

... Cartea lui Ilie şi Ştefan voevozi dată pentru satul Hriţcova sau Cerlina Mare[1].

După Boga, *Doc. basarabene*, IV, p. 7. Menţ. într-o hotarnică din 1677 octombrie 20 a satului Cerlena Mare.

ALTE EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 72 (menţ., după Boga); *D.I.R.*, A, I, p. 171 (menţ., după Costăchescu).

[1] Identificarea satului Hriţcova cu Cerlina Mare aparţine hotarnicii din 1677 octombrie 20.

209 — 1440 (6948) octombrie 4, Suceava.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Нлїа воевода, н брат(ъ) господства мн, Стефан(ъ) воевода, господарїе Землн Молдавскон. Знаемо чннм(ъ), снм(ъ) нашнм(ъ) лнстомъ, въсѣмь кто на нь оузрнт(ъ) нлї его ꙋслышнт(ъ) чтоучн, оже тот(ъ) нстнннын болѣрнн(ъ), пан(ъ) Бана Порка, оучннл(ъ) своим(ъ) добрым(ъ) оумъıслом(ъ), на свое съмр(ъ)тн, за своѧ д(ꙋ)шѫ, оставнл(ъ) самь съ своим(ъ) ѧзыкомъ едно село, на нмѧ Лꙋкачещїн, на Слъным(ъ) Тазловѣ, правже Пъкꙋрѫ, монастнрю Оуспенїю пр(ѣ)ч(н)стїѫ Б(огородн)цѫ, што ест(ъ) на Быстрнцн, що бы емꙋ оурнк(ъ). А мы, такожде, по его данїю, далн есмн тое выше пнсанное село монастнрꙋ Оуспенїю пр(ѣ)ч(н)стыѫ Б(огородн)цѫ, оурнк(ъ), съ въсѣмъ доходом(ъ), на вѣкы вѣчныѧ.

И, такожде, далн есмн едноу поустыню, на Сꙋшнцѫ, на Справннѫ кръннцѫ да осадѣтъ село <мон>[1]астнрꙋ выше пнсанномоу, да ест(ъ) оурнк(ъ), съ въсѧмь доходом(ъ), непорꙋшенно ннколнже, на вѣкы.

А хотарь томꙋ выше пнсанномꙋ <селомъ н поустыню да бꙋдетъ>[2] по старым(ъ) хотором(ъ), коуда нз вѣка ожнвалн.

А на то ест(ъ) вѣра нашег(о) г(оспод)ства, Нлїн воеводы, н брата г(оспод)ства мн, Стефана воеводы, н вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства мн, Романа воеводы, н вѣра въсѣхъ болѣръ нашнх(ъ) молдавскыхь, велнкых(ъ) н малых(ъ).

А по нашемь жнвотѣ, кто боудетъ господарь землн нашен, ѡт(ъ) дѣтен нашнх(ъ) нлї ѡт(ъ) братїн нашнх(ъ) нлї ко<го>[1] Б(ог)ъ нзберетъ бытн, тотъ що бы не порꙋшнл(ъ) нашег(о) данїа, алн що бн оутвръ<дн>[1]лъ н ꙋкрѣпнлъ. А кто бн хотѧль порꙋшнтн сїе наше данїе н потвръжденїе, <то>[1]нзн да ест(ъ) проклѧтъ ѡт(ъ) въсе дръжнтелѧ Б(ог)а, н ѡт(ъ) пр(ѣ)ч(н)стїѫ его м(а)т(е)ре, н ѡт(ъ) въсехъ с(вѧ)тыхъ н ѡт(ъ) т҃ н ӥ҃ı с(вѧ)тыхъ ѡ(ть)ць нже въ Ннкен, н да ест(ъ) подобень Июдѣ прѣд<а>[3]телю н безбожномꙋ Арїн.

А на болше потвръжденїе семꙋ въсемꙋ выше пнсанномꙋ, велѣлн есмн нашем<оу>[3] вѣрномꙋ Костн логоѳетоу пнсатн н печат<ъ>[3] нашꙋ прнвѣснтн к се<мꙋ лнст>[2]ꙋ нашемꙋ.

Оу Сꙋчавѣ, в(ъ) лѣт(о) ѕцмн м(ѣ)с(ѧ)ца ѡк(товрїа) д҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domni ai Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat boier, pan Oană Porcu, a făcut cu cugetul său bun, la moartea sa, pentru sufletul său, a lăsat singur cu limba sa un sat, anume Lucăceştii, pe Tazlăul Sărat, în dreptul Păcurii, mănăstirii Adormirea preacuratei Născătoare de Dumnezeu, care este pe Bistriţa, să-i fie uric.

Iar noi, de asemenea, după dania lui, am dat acest sat mai sus-scris, mănăstirii Adormirea preacuratei Născătoare de Dumnezeu, uric, cu tot venitul, în vecii vecilor.

Şi, de asemenea, am dat o pustie, pe Suşiţa, la fîntîna lui Spravin, ca să se întemeieze un sat mănăstirii mai sus-scrise, să-i fie uric, cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui mai sus-scris ⟨sat şi al pustiei să fie⟩[2] după hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, Ilie voievod, şi a fratelui domniei mele, Ştefan voievod, şi credinţa preaiubitului fiu al domniei mele, Roman voievod, şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintească dania noastră, ci să o întărească şi să o împuternicească. Iar cine ar voi să clintească această danie şi întărire a noastră, acela să fie blestemat de Dumnezeu atotţiitorul, şi de preacurata lui maică, şi de toţi sfinţii, şi de cei 300 şi 18 sfinţi care au fost la Nicheia, şi să fie asemenea lui Iuda vînzătorul şi lui Arie cel fără Dumnezeu.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru Costea logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Suceava, în anul 6948 ⟨1440⟩, luna octombrie[4].

Bibl. Acad., Fotografii, XXIX/6. Foto. după orig., perg. (31,5 × 31,5 cm), pecete atîrnată, pierdută; actul se păstra în Arh. Metohului Sf. Mormînt, din Constantinopol.

Alte foto.: una la Arh. St. Bucureşti, Fotografii, IX/6, şi trei, după Mihailovici, *Album* (v. EDIŢII), la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/155, şi II/197 a şi b.

EDIŢII: Mihailovici, *Album*, pl. VI (facs), şi *Opt doc.*, p. 208—209 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 171—172 (trad.).

---

[1] Şters în fotografie.
[2] Rupt.
[3] O literă ilizibilă.
[4] Şters.

210 — 1440 (6948) octombrie 22.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, ис сѣмъ листом(ъ) нашим(ъ), всѣмъ кто на немъ ѹзрит(ъ) или его ѹслышит(ъ) чточи, оже тоты истинны слѹгы наши, Ивѵл(ъ), брат(ъ) пан(ъ) Данчѹла столников(а) и съ непотомъ его, съ Негра, прїидоше прѣд(ъ) нами и прѣд(ъ) нашими бояре по их(ъ) доброи воли и дали нашемѹ вѣрномѹ панѵ Игнатѵ села столникова Данчюлова на Си<мил>[1]и, на имѧ Добромирещи и Балосинещи. И привилїе що имал(ъ) Данчюл(ъ) на тых(ъ) села, еще дали емѵ прѣд(ъ) нами. Тѣмже, и мы, по их(ъ) доброи воли, ещ<е же дали ес>[1]ми и потверждали нашемѵ вѣрномѵ панѵ Игнатѵ те<хъ>[1] выше писа<ныхъ>[1] села, да ест(ъ) емѵ оурик(ъ), съ всѣмъ дохωд(о)мъ, емѵ, и дѣтемъ его и всемѹ родѵ его, непорѵшено николиже, на вѣкы.

А, такожъ, есми поставили и завѣскѵ п҃ рѵбли <ли>[1]того сребра, аже що коли тыѧ выше писаны Ивѹл(ъ) и Негра или бѹдї кто ωт(ъ) их(ъ) племене имѵт(ъ) починати, на пана Игната или бѹд(и) <кого>[2] ωт(ъ) наследици его, тѧжею или

www.dacoromanica.ro

свад<о>[1]ю или бꙋд(и) чимъ, <оу которыхъ днохъ, тотъ>[2] да заплатит(ъ) выше писан<на з>[1]авѣска и рꙋ<бли сребра>[1].

А <при томъ были: панъ>[1] Кръстѣ дворник(ъ), пан(ъ) Иван(ъ) Балчан(ъ) чашник(ъ), пан(ъ) Бадѣ, пан(ъ) Радꙋл(ъ) Писк(ъ), <панъ>[1] Понич, пан(ъ) Ивашко Лацкович, пан(ъ) Жꙋр<жъ>[3] ....[3].

В(ъ) лѣт(о) ҂ѕцми м(ѣ)с(ѧ)ца ѡх(товрїа) кв[4].

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, Ivul, fratele panului Danciul stolnic, şi cu nepotul său, cu Negrea, au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri de bunăvoia lor şi au dat credinciosului nostru pan Ignat satele lui Danciul stolnic de pe Si⟨mil⟩[1]a, anume Dobromireşti şi Balosineşti. Şi privilegiul pe care l-a avut Danciul pe aceste sate, ei încă i l-au dat înaintea noastră. De aceea, şi noi, după bunăvoia lor, încă am ⟨dat⟩[1] şi am întărit credinciosului nostru pan Ignat aceste mai sus-scrise sate, să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Şi, de asemenea, am pus şi zavescă cincizeci de ruble de argint topit, că dacă aceşti mai sus-scrişi Ivul şi Negrea sau oricine din neamul lor vor începe, împotriva panului Ignat sau a oricăruia din urmaşii săi, cu pîră sau cu gîlceavă sau cu orice, ⟨în orice zile, acela⟩[2] va plăti mai sus-scrisa ⟨z⟩[1]avescă, 50 de ru⟨ble de argint⟩[1].

Iar ⟨la aceasta au fost: pan⟩[1] Cristea vornic, pan Ion Balcean ceaşnic, pan Badea, pan Radu Pisc, ⟨pan⟩[1] Ponici, pan Ivaşco al lui Laţco, pan Giur⟨giu⟩[3] ....[3].

În anul 6948 ⟨1440⟩, luna octombrie 22[4].

Bibl. Acad., CVIII/29. Orig., perg. (22,5 × 15 cm), rupt în partea de jos, pecete atîrnată, pierdută.

O foto., ibidem, Fotografii, XXXIII/6, şi o trad., din 1787 aprilie 19, de ieromonah Panivo Bulgariul, ibidem, CXXXIII/81. Altă foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/40.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 411 (rez., după *Creşterea colecţiunilor*, 1910, p. 263, cu data: circa 1435 octombrie, înainte de 8); D. P. Bogdan, *Acte mold.*, p. 31—33 (text slav cu trad. şi trad. din 1787); *D.I.R.*, A, I, p. 172 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] Şters şi rupt.
[3] Rupt.
[4] Data de zi, nesigură.

211 **1440 (6948) noiembrie 12, Vaslui.**

Suret de pi ispisoc vechiu pe sîrbii de la Ilii voievod şi di la fratile mării sale, Ştefan voievod, domnii Ţării Moldav[v]ei, scris de Hristodul, în Vasluiu, la let 6948 ⟨1440⟩ noemvrie 12.

Înştiinţari facim, printr-această carte a noastră, tuturor cui vor căuta pre dînsa ori cetindu-să o vor auzî-o, că iată aciastă adivărată fimei Ciumuleasa din Cobile au vinit înainte domniilor noa⟨stre⟩[1] şi înainte boerilor noştri, de a ei bunăvoe, ⟨şi a⟩[1] vîndut ocina sa, din uricul său, un sat pe Cobile, ⟨a⟩[1]-

www.dacoromanica.ro

numi Ciritieanii[2], slugei noastre, lui Dragomir, drept 35 zloţi[3]. Noi, văzînd a lor bunăvoinţă, ⟨aşijderea⟩[1] îi dăm lui, după vînzarea ei, şi încă îi mai întărim slugei noastre, lui Dragomir, satul lui, ⟨pe Cobile⟩[1], anumi Calieneştei, undi esti c⟨asa lui⟩[1]. Toat⟨e⟩[1] aceli să fie lui uric, cu tot v⟨eni⟩[1]tul, lui, şi feciorilor lui, şi fraţilor lui, nepoţilor, strănepoţilor, prestrănepoţilor şi la tot niamul lui, cini îi va fi mai aproape, nestrămutat niciodinioară, în veci.

Iar hotarul Călieneştilor să fie cu toate hotarăle lui celi vechi, pe undi din veci s-au apucat. Iar hotarul Ceritienilor, ci şi l-au cumpărat de la Ciumulasă, începînd din capul iazului heleşteului[4], peste cîmpu, la stîlpu, iar de la stîlpu, peste cîmpu, la stejarul cel mari, iar de la stejar, dialul prin dumbravă, la codru, iar de la codru la vîrvul hlabnicului, apoi iarăşi dialul pîr la acelaşi heleşteu. Acista esti tot hotarul acelui sat ci şi l-au cumpărat de la Ciumulasă.

Drept aceia, nimine să nu aibă a-l ceri pe acel sat de la Dragomir, niciodinioară, fiindcă el şi l-au cumpărat pe banii lui.

Şi pre aceasta esti credinţa domniilor noastre mai sus-numite, Ilii voievod şi Ştefan voievod, ⟨şi cre⟩[1]dinţa tuturor boerilor noştri ai Moldaveii, ⟨a mari⟩[1] şi a mici.

Şi spre mai mari tărie şi în⟨tărit⟩[1]ura tuturor acelor de mai sus-scrisă, am po⟨runcit cr⟩[1]ediciosului nostru, dumnialui Sîmion logofăt, să scrie ⟨şi⟩[1] pecete noastră să o lege către această carte a noastră.

Din limba sîrbască s-au tălmăcit pe limba moldoveniască de iscălitul Constandin pitar, în Eşi, 1810 iulie, în 10.

Ion Talmaciu postelnic.

Întocmai fiind cu tălmăcire acestui ispisoc din limba sîrbască, supt iscălitura numitului tălmăcitor, după rugăminte ci ni-au făcut dumnealui Gheorghei Duca, l-am adiverit cu a noastri iscălituri.

1832 octomvrie 26.
Iordachi Ciornei (?) ban.
V. Brăescu ban.
Costachi F. paharnic.
Mihu şatrar.
D. Strat.
Ilie Vucenic.
Ion Lupaşcu paharnic.
Ianache Misail.
Ianachi Mişoglu.
De mine s-au scris această copie di ⟨pe⟩[1] tălmăcire ispisocului.
Costandinu ... [1].

Arh. St. Iaşi, DCCC/1. Copie după trad.

Două rez., ibidem, DCCCXXII/9, f. 20 v. şi Arh. St. Roman, Fond. Tribunal, nr. 1, pachet 1, f. 108 v.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 41—42 (copie); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 73 (copie, după Ghibănescu, *Ms. Surete*, XLII, p. 339 d.); *D.I.R.*, A, I, p. 173 (copie, după Costăchescu).

---

[1] Rupt.
[2] În rez. de la Arh. St. Roman: Certioanii.
[3] În acelaşi rez.: patruzăci zloţi.
[4] Sic!

www.dacoromanica.ro

† Ми(л)л(о)стїю б(о)жїею, се азъ, раб(ъ) владыкы моего Ї(су)с Х(рист)а, Їωанъ Стефанъ воевода и г(о)с(по)динъ Молдовлахїискои Земли. Бл(а)гопроизволи г(оспод)ство ми, бл(а)гымъ нашимъ произволенїемъ, и ч(и)стымъ и свѣтлымъ ср(ъ)д(ь)цемъ, и съ въсеѫ нашеѫ волеѫ и ωт(ъ) Б(ог)а помощїѫ, ꙗко да оутвърдимъ и оукрѣпимъ монастиръ ωт(ъ) Нѣмца ꙗко да ест(ъ) въ задушїе с(вѧ)топочившаго ми ωт(ь)цѣ и за д(у)шу и за здоровїю г(оспод)ства ми. Сег(о) радї желанїемъ въжделѣхомъ и любовїѫ Х(ри)ст(о)воѫ распалих сѧ и ωбѣщавах сѧ тому прѣд(ъ) реч(е)нному монастирю, ωт(ъ) Нѣмца, еже ест(ъ) храмъ Възнес(е)нїа Г(оспод)а Б(ог)а и сп(а)са нашего Ї(су)с Х(рист)а, ꙗко да имат(ъ) г(оспод)ство ми, на каждо лѣто, по в҃ мажи рыба и по в҃ бербеницѣ икра. Тое да ест(ъ) имъ въ оурикъ, непорушено николиже, на вѣкы.

А на то ест(ъ) вѣра выше писаннаго ми г(оспод)ства, Стефана воеводы, и вѣра всѣхъ боꙗръ нашихъ, великыхже и малыхъ.

А на болшїи крѣпость тому вѣсему выше писанному, велѣли есми нашему вѣрному Михаилови граматику писати и нашу печатъ привѣсити к сему нашему листу.

Оу Васлуи, в(ъ) лѣто ҂ѕцми, м(ѣ)с(ѧ)ца ноє(врї)а) к҃е.

〈Pe verso, însemnare contemporană〉: За рыбы.

† Din mila' lui Dumnezeu, iată eu, robul stăpînului meu Isus Hristos, Ioan Ştefan voievod şi domn al Ţării Moldovlahiei. A binevoit domnia mea, cu bunăvoia noastră, şi cu inimă curată şi luminată, şi cu toată voia' noastră şi cu ajutorul lui Dumnezeu, ca să întărim şi să împuternicim Mănăstirea de la Neamţ ca să fie pentru pomenirea sfîntrăposatului nostru părinte şi pentru sufletul şi sănătatea domniei mele. Pentru aceasta mi-am arătat dorinţa şi m-am aprins de iubirea de Hristos şi am făgăduit acestei mănăstiri mai înainte zise, de la Neamţ, care este hramul Înălţarea Domnului Dumnezeu şi a mîntuitorului nostru Isus Hristos, ca să aibă de la domnia mea, în fiecare an, cîte 2 măji de peşte şi cîte 2 bărbînţe de icre. Aceasta să le fie uric, neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ştefan voievod, şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru Mihail gramatic să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Vaslui, în anul 6948 〈1440〉, luna noiembrie 25.

〈Pe verso, însemnare contemporană〉:Pentru peşte.

Arh. St. Bucureşti, D. S. Moldova, nr. 5. Orig., perg. (18 × 25 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/157. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 208—209.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 76—77 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 173—174 (trad.).

www.dacoromanica.ro

Cu mila lui Dumnedzău, noi, Iliiaş voevod, domnul Ţării Moldovei. Ştire facem, cu această carte a noastră, tuturor celora ce pre dînsa vor căuta sau citind pre dînsa vor asculta, adecă acel al nostru adevăratŭ slugă, Cozma Pivniciariul, ne-au slujitŭ noao cu dreptate şi cu credinţă. Pentru acéia, vădzînd noi a lui diriaptă şi credincioasă slujbă cătră noi, miluitu-l-am pre dînsul cu osebită a noastră milă, dat-am şi amŭ întărit lui, în ţara noastră, în Moldova, satul pre Bogdana, anume Dilţegani, unde au fostŭ socru-său, Delţegŭ, şi poiana de la Hovrăleata, unde au fost lui ţarina şi moara, adecă deasupra Smilei, din sus pre lîngă pădure, şi, pre Albiia, unde au fostŭ Niagşia, satul unchiului său, pre Valia Comisoae în gios, şi Dăreştii, pre Albiia.

Acéstia sate toate de mai sus-scrise să-i fie ocine şi moşii cu uricŭ şi întăritură, lui, şi cuconilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui şi a toată ruda lui, cine să va alége mai aproape lui, neclătitc moşii în véci.

Iară hotarul acestor sate să fie de toate părţile pre hotarul cel bătrînŭ, pre unde au ţînutŭ din véci.

Cătră aceasta iaste credinţa domniei méle de mai sus-scris, noi, Iliiaş voevod, şi credinţa fratelui domniei méle, Ştefan voevod, şi credinţa a tuturor boiarilor noştri a Moldovei.

Писал Михаил Оцѣл дïакъ, оу Брълад, въ лѣто хѕцмѳ април ѕі[1].

Arh. St. Iaşi, CDLVIII/1. Trad. din sec. al XVIII-lea.

O foto., după această trad., ibidem, MXXXVIII/41. O copie, de I. Antonovici, după aceeaşi trad., ibidem, DCCCXVI/1.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 591 (copie, de Ghibănescu, *Ms. Surete*, XLVI, f. 682—683, după aceeaşi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 174 (trad., după Costăchescu).

[1] A scris Mihail Oţel diac, în Bîrlad, în anul 6949 ⟨1441⟩ aprilie 16.

214 1441 (6949) aprilie 23, Suceava.

† М(и)л(о)стию б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, с сѣмъ листом(ъ) нашимъ, въсѣмъ кто на нъ оузрит(ъ) или его оуслышит(ъ) чтоучи, аже произволило ест(ъ) г(оспод)ство ми добримъ своимъ помысломъ и оучинили[1] есми за д(ꙋ)ша родителеи наших(ъ), и за здоровїе нашеи, и за здоровїе дѣтеи наших(ъ), и дали есми и потвердили есми привилїе ѡт(ъ) нашего родителѣ нашемоу манастирю, храмоу С(вѧ)томоу Николы ѡт(ъ) Полѣнѣ, четири челѣд(ъ) цигански на нмѣ: Славъ Хорловѣн(ъ) с челѣдею, и Никола с челѣдею, и Кълиман(ъ) с челѣдею и Бызыла с челѣдею. Тое що би билъ нашемоу манастирю, С(вѧ)томоу Николы, оурик(ъ) съ въсѣмъ доходомъ, непороушено николиже, на вѣкы вѣчныѧ.

А на то ест(ъ) вѣра выше писанаго г(оспод)ство[2] ми, Илїи воеводы, и вѣра възлюбленаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа воеводѣ, и вѣра въсѣх(ъ) дѣтеи наших(ъ) и вѣра боꙗръ наших(ъ): вѣра пана Хꙋдича дворника, вѣра па<на>[3] Дꙋмы Нѣмецкого, вѣра пана Лазора, вѣра пана Станчꙋла постелника, вѣра пана Белоша чашника и вѣра въсѣх(ъ) боꙗръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великыхъ, и малых(ъ).

А на болшее потвърждение томꙋ въсемоу выше писанномоу, велѣли есми нашемоу вѣрномоу болѣрииоу, паноу Кости логоѳетоу, писати и печат(ъ) нашъ привѣсити к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Пис(а) Кръстѣ, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) хѕцмѳ, м(ѣ)с(ѧ)ца апрїлиѧ кг.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu cugetul său bun şi am făcut pentru sufletul părinţilor noştri, şi pentru sănătatea noastră, şi pentru sănătatea copiilor noştri, şi am dat şi am întărit privilegiul de la părintele nostru mănăstirii noastre, hramului Sfîntul Nicolaie din Poiană, patru sălaşe de ţigani, anume: Slav Hîrlăuanul cu sălaşul, şi Nicola cu sălaşul, şi Căliman cu sălaşul şi Bîzîlă cu sălaşul. Aceasta să fie mănăstirii noastre, Sfîntul Nicolaie, uric, cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Roman voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Hudici vornic, credinţa pa⟨nului⟩[3] Duma de la Neamţ, credinţa panului Lazor, credinţa panului Sţanciul postelnic, credinţa panului Beloş ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Costea logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Cristea, la Suceava, în anul 6949 ⟨1441⟩, luna aprilie 23.

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 127. Orig., perg. (30,5 × 22 cm), pecete mică atîrnată, cu legenda: † Печать Їѡ Илїи воеводы.

O trad., din 1796 iunie 24, de Andrei Tălmaci căpitan, ibidem, M-rea Sf. Sava — Iaşi, XXXV/1. O foto. la Bibl. Acad., Fotografii, LXXXVIII/1, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 1—2. Altă foto., la Inst. de ist. şi arh. „A.D.Xenopol"—Iaşi, Fotografii, II/158.

EDIŢII: J. Bogdan, *Album*, nr. 35 (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 477 (facs.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 80—81 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 174—175 (trad.).

---

[1] и peste ъ.
[2] În loc de г(оспод)ства.
[3] Omis.

215 — 1441 (6949) iunie 25, Bulgari.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Илїа воевода, н брат(ъ) г(оспод)ства мы, Стефанъ воевода, н брат(ъ) г(оспод)ства мы, Стефанъ воевода, г(о)сп(о)д(а)рн Землн Молдавскон. Чннмъ знаменнто, нс сѣмъ лнстомъ нашнмъ, всѣмъ кто на нъ оуѕрнт(ъ) нлн его оуслншнт(ъ) чтѵчн, оже тот(ъ) нстннны слѵга наш(ъ), панъ Влад(ъ) Жнков(ъ), слѵжнлъ намъ право н вѣрно. И мы, вндѣвшн его правовѣрнѵю слѵжбѵ до на (ъ), жало<в>[1]алн есмн его оусобною нашею мнлостїю н далн есмн емѵ, оу нашен землн, <ѵ Молдавск>[2]он, села на нмѧ: Мнкѵшанн н, на Кнгѧч, оу Салчн, Мнрослъвецін н Къ<лнн>[2]ецін, н .... [3] ова селнціе, н селнціе Гал<нно>[1] н Граднно селнціе. Тое все цо бы <оурнкъ, съ въсѣмъ>[3] доходом(ъ), емѵ, н непотȣ его, <Д>[1]рагошн, н дѣтемъ его, н оуночатом(ъ) его, н <пра>[2]цуржтом(ъ) его н всемѹ родѹ его, непорѵшено нннколн, на вѣкы.

А хотаръ селам(ъ) н селнцам(ъ) по старом(ѵ) хотар(ѵ), к<ѵ>[1]да нз вѣка ѵжнвалн.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше пнсаннх(ъ) Илїн воеводы н Стефана воеводы, н вѣра нашнх(ъ) боѩръ: вѣра пана Хѵдїча двооннка н дѣтен его, вѣра пана Кръстѣ н дѣтен его, вѣра пана Нѣгоѩ логоѳета, вѣра пана Негрнла, вѣра пана Дѵмн Чорного, вѣра пана Дѵмн Дѵлческа н брата его, пана Мнрчѣ, вѣра пана Петра дворннка, вѣра пана Ванн Оуржклѣ, вѣра пана Лазора н брата его, пана Станчѵла постелннка, вѣра пана Дѵмы Браевнча, вѣра пана Ивана Балчана чашннка, вѣра пана Банчѵла, вѣра пана Шефѵла н брата его, пана Мындрѣ, вѣра

пана Станчула Поннча, вѣра пана Ванн Жулнча, вѣ<ра>[2] пана Дїенниша спътаря, вѣра пана Радула п<остелн>[2]нка н вѣра всѣх(ъ) боıар(ъ) <нашн>[1]х(ъ), велн<кы>[3]х(ъ) <н малы>[3]х(ъ).

<А по на>[3]шемъ жн<вотѣ, кто бvдетъ господаръ нашен землн, ωт(ъ) братїн нашнхъ, нлн ωтъ дѣ>[3]тен нашнх(ъ), <нлн ωтъ>[3] нашего племене, бvдї кто, кого Б(ог)ъ <нзберетъ, тотъ щıо бы>[1] не порvшнл(ъ) нашего даанїа, але щıо бы нм(ъ) оутвръднл(ъ) н оукрѣпнл(ъ) занvже далн е<см>[1]н емv за его правою н вѣрною слvжбv.

А на болшїн крѧпост(ъ), велѣлн есмн нашемv вѣр<н>[2]омv панv, Снмѣ логоѳетv, прнвѣснтн нашv печат(ъ) к семv лнстv нашемv.

Мнхvл(ъ) пнса, оу Блъгарех(ъ), на сонмv, в(ъ) лѣт(о) ҂з҃ц҃м҃ѳ юн(їа) к҃е.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domni ai Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Vlad Jicov, ne-a slujit drept şi credincios. Şi noi, văzînd dreptcredincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, ⟨în⟩[2] Moldova, satele anume: Micuşani şi, la Chigheci, la Salcia, Miroslăveşti şi Că⟨lin⟩[2]eşti, şi seliştea lui ...[3], şi seliştea lui Gal şi seliştea lui Grad. Toate acestea să-i fie ⟨uric, cu tot⟩[3] venitul, lui, şi nepotului său, ⟨D⟩[1]ragoş, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul satelor şi al seliştilor să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrişilor Ilie voievod şi Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Crîstea şi a copiilor lui, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Duma Dulcescu şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Petru vornic, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului Duma al lui Brae, credinţa panului Ion Balcean ceaşnic, credinţa panului Banciul, credinţa panului Şteful şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Radul p⟨osteln⟩[2]ic, şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

⟨Iar după⟩[3] viaţa noastră, ⟨cine va fi domn al ţării noastre, din fraţii noştri, sau din⟩[3] copiii noştri ⟨sau din⟩[3] neamul nostru, oricine, pe cine ⟨îl va alege⟩[1] Dumnezeu, ⟨acela să⟩[1] nu clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere, am poruncit credinciosului nostru pan, Sima logofăt, să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Mihul, la Bulgari, la seim, în anul 6949 ⟨1441⟩ iunie 25.

Bibl. Acad., CCXVII/25. Orig., perg. (26,5 × 21,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/42, şi altele, la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/236 a şi b, II/257 şi III/199 a şi b.

EDIŢII: D. P. Bogdan, *Acte mold.*, pl. II (facs. ilizibil), şi p. 34—36 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 175—176 (trad.).

---

[1] Rupt.
[2] Şters.
[3] Şters şi rupt.

www.dacoromanica.ro

† Милостїю божїею, мы, Илїа воевода, и брат(ъ) господства ми, Стефанъ воевода, господарїе Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, с сѣмъ листомъ нашим(ъ), въсѣмъ кто на нь оузрить или его оуслышит(ъ) чтꙋчи, оже тот(ъ) истинныи Ивул(ъ), брат(ъ) Данчꙋла столника, и непот(ъ) его, Негре, прїидошѧ прѣд(ъ) нами и прѣд(ъ) нашими болѣры, по нхъ доброи воли, и дадош<ѧ>[1] двѣ селѣ, на имѧ Добромирещи и Балосинещи, пану Игнату стол<никꙋ>.

Тѣмже, и мы, по нхъ доброи воли еще же дали>[2] есми <наш>[1]ему вѣрн<омꙋ>[1] пану Игнату столнику тех(ъ) выше писанные села що бы емꙋ оурик(ъ), съ въсѣмъ доходомъ, и дѣтем(ъ) его, и братїамъ его, и оунучатомъ его, и прѣщурѧтомъ его и въсему роду его, непорушенно николиже, на вѣкы.

А хотаръ тимъ селом(ъ) съ въсѣми старыми хотарми, куда из вѣка ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра нашего господства, выше писанныихъ Илїи воеводѣ и Стефана воеводѣ, и вѣра наших(ъ) болѣръ: вѣра пана Худича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Кръстѣ и дѣтеи его, вѣра пана Нѣгоѣ логоѳета и дѣтеи его, вѣра пана Думѣ Чорного, вѣра пана Негрила, вѣра пана Думѣ Немецкого и брата его, пана Мирчѣ, вѣра пана Петра дворника, вѣра пана Банѣ Оурѣклѣ, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчула постелника, вѣра пана Кости логоѳета, вѣра <пана>[3] Думи Браевича, вѣра пана Ивана Балчана чашника, вѣра пана Щефула и брата его, пана Мындри Жумътатичи, вѣра пана Ѡана п<ортарѣ>[3], вѣра пана Станчула Поинча, вѣра пана Тадора вистѣрника, вѣра пана <Радоула п>[4]остелника и вѣра въсѣхъ болѣръ <мол>[2]давскыих(ъ), и великыих(ъ), и м<алыихъ.

А по на>[2]шемъ животѣ, кто будетъ господаръ земли нашеи, ѡт(ъ) дѣтеи нашихъ или ѡт(ъ) бр<атеи>[4] наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене, будї кто, кого Богъ изберетъ быти, тот(ъ) що бы имъ не порушилъ нашего данїа, але що бы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ зануже есми дали ему за его правовѣрную служву.

А на <болшее>[2] потвръжденїе тому въсему выше писанному, велѣли есми нашему <вѣрному па>[1]ну Симѣ логоѳету привѣсити печат(ъ) к сему листу нашему.

Писа .... [2], в(ъ) лѣто ҂ѕцмѳ юлїа з҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domni ai Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat Ivul, fratele lui Danciul stolnic, şi nepotul său, Negre, au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, de bunăvoia lor, şi au dat două sate, anume Dobromireşti şi Balosineşti, panului Ignat stol<nic.

De aceea, şi noi, după bună voia lor, încă am dat>[2] credinciosului nostru pan Ignat stolnic aceste mai sus-scrise sate, ca să-i fie uric, cu tot venitul, şi copiilor lui, şi fraţilor lui şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului său neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrişilor Ilie voievod şi Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Cristea şi a copiilor lui, credinţa panului Neagoe logofăt şi a copiilor lui, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Duma de la Neamţ şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Petru vornic, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului

www.dacoromanica.ro

Costea logofăt, credinţa ⟨panului⟩[3] Duma al lui Brae, credinţa panului Ion Balcean ceaşnic, credinţa panului Şteful şi a fratelui său, pan Mîndrea al lui Jumătate, credinţa panului Oană p⟨ortar⟩[4], credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Tador vistier, credinţa panului ⟨Radul p⟩[4]ostelnic şi credinţa tuturor boierilor noştri ⟨mol⟩[2]doveni, şi mari şi mici.

⟨Iar după⟩[2] viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreptcredincioasa lui slujbă.

Iar pentru ⟨mai mare⟩[2] întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit ⟨credinciosului⟩[1] nostru ⟨pa⟩[1]n Sima logofăt să atîrne pecetea la această carte a noastră.

A scris ... [2], în anul 6949 ⟨1441⟩ iulie 7.

Bibl. Acad., CVIII 27. Orig., perg. (36,8 × 22,5/18,5 cm), rupt şi şters, pecete atîrnată, pierdută.

O foto., ibidem, Fotografii, XXXIII/9. Alte foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/43, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/156.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 49—50 (trad. din 1787 aprilie 18, după transcrierea din *Ms. Surete*, XLIV, p. 255); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 82—83 (aceeaşi trad., însă cu indicaţia depozitului greşită); D. P. Bogdan, *Acte mold.*, p. 37—39 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 176—177 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] Rupt şi şters.
[3] Omis.
[4] Rupt.

217 — 1441 (6949) septembrie 29, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господаръ Земли Молдавскои, и брат(ъ) г(оспод)ства ми, Стефанъ воевода. Знаменито чинимъ, нс сѣмъ листомъ нашим(ъ), оусѣмъ кто на нъ оузрит(ъ) или его ѹслышит(ъ) чтоучи, иже тотъ истиныи слѹга и болѣринъ нашъ вѣрныи, панъ Калоганъ, слѹжилъ намъ правою и вѣрною слѹжбою. Тѣм(ъ), мы, видѣвши правѹю и вѣрною его слѹжбѹ до нас(ъ), жаловали есми его особною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми емѹ, оу нашеи земли, оу Молдавскои, едно село ѹ державѣ Хотинском(ъ), на има Ржавенцїи. Тое село да бѹдетъ емѹ оурик(ъ), съ въсѣмъ доходомъ, емѹ, и дѣтемъ его, и <братїю>[1]мъ его, и ѹноучатомъ его, и прѣоунѹчатомъ его, и праірѹратомъ его и въсемѹ родѹ его, кто б<ѹдетъ>[1] наиближныи емѹ.

А хотаръ томѹ селоу да бѹдетъ съ въсѣми своими старыми хотары, кѹда из вѣка оживали, непорѹшено, имъ, николиже, на вѣкы.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго Илїи воеводы, и вѣра брата г(оспод)ства ми, Стефана воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа воеводы, и вѣра болѣръ нашиx(ъ): вѣра пана Петра Хоудича дворника, вѣра пана Дѹмы Лимпадѹлчевича[2] и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчѹла постелника, вѣра пана Кръсти Беликого, вѣра пана Дѹмы Чорного, вѣра пана Симеона Тѹркоула, вѣра пана Негрила, вѣра пана Ивана Банковича, вѣра пана Щефѹла Жѹметатевича и брата его, пана Мындри, вѣра пана Маноила Хотинскаго, вѣра пана Козмы Шандровича, вѣра пана Михаила Попши, вѣра пана Нѣгоа логоѳета, вѣра пана Битолта, вѣра пана

www.dacoromanica.ro

Кръсти Чорного, вѣра пана Жꙋржи Бернишчака и с(ы)на его, пана Томы, вѣра пана Белоша чашника, вѣра пана Беріндѣга столника, вѣра <пана>[1] Їωныша спатарѣ, вѣра пана Дꙋмы Ісаїева, вѣра пана Діениса, вѣра пана Їωна вистїѧрника, вѣра пана Манойла Гръбовꙋла, вѣра пана Ѡни, вѣра пана Станчꙋла комиса и вѣра въсѣх(ъ) болѣръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кого Б(ог)ъ изберетъ господаремъ быти оу нашеи земли, оу Молдавскои, или ωт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ωт(ъ) братїи наших(ъ) или бꙋд(и) кто ωт(ъ) нашего племене, тотъ бы не порꙋшилъ нашего данїа, али що бы емꙋ оутвердилъ и оукрѣпилъ заиꙋже есми дали емꙋ за его правꙋю и вѣрноую слꙋжбꙋ.

А на болшее потвръжденїе томꙋ въсемꙋ выше писанномꙋ, велѣли есми нашемꙋ вѣрномꙋ паноу, Кости логоѳетꙋ, писати и печатъ нашꙋ привѣсити к семꙋ нашемꙋ листоу.

Пис(а) Христофоръ граматик(ъ), оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦМѲ, м(ѣ)с(ѧ)ца сеп(тебрїа) КѲ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Țării Moldovei, și fratele domniei mele, Ștefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boier al nostru credincios, pan Caloian, ne-a slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, în Moldova, un sat, în ținutul Hotin, anume Rjavenții. Acest sat să-i fie uric, cu tot venitul, lui, și copiilor lui, și fraților lui, și nepoților lui, și strănepoților lui, și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine îi va fi cel mai apropiat.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele lui vechi, pe unde au folosit din veac, neclintit, lor, niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului Ilie voievod, și credința fratelui domniei mele, Ștefan voievod, și credința iubitului fiu al domniei mele, Roman voievod, și credința boierilor noștri: credința panului Petru Hudici vornic, credința panului Duma al lui Limbădulce și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Lazor și a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credința panului Crîstea cel Mare, credința panului Duma Negru, credința panului Simeon Turcul, credința panului Negrilă, credința panului Ion al lui Baicu, credința panului Șteful al lui Jumetate și a fratelui său, pan Mîndrea, credința panului Manoil de la Hotin, credința panului Cozma al lui Șandru, credința panului Mihail Popșa, credința panului Neagoe logofăt, credința panului Vitolt, credința panului Crîstea Negru, credința panului Giurgiu Verișceac, și a fiului său, pan Toma, credința panului Beloș ceașnic, credința panului Berindei stolnic, credința <panului>[1] Ioniș spătar, credința panului Duma al lui Isaia, credința panului Dienis, credința panului Ion vistier, credința panului Manoil Gîrbovul, credința panului One, credința panului Stanciul comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, și mari, și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în țara noastră, în Moldova, sau din copiii noștri sau din frații noștri sau pe oricine din neamul nostru, acela să nu clintească dania noastră, ci să i-o întărească și să i-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

www.dacoromanica.ro

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Costea logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Hristofor gramatic, la Suceava, în anul 6949 ⟨1441⟩, luna septembrie 20.

Bibl. Acad., CXXXIV/48. Orig., perg. (38 × 33 cm), pecete atîrnată, pierdută. O foto., ibidem, Fotografii, XXXIII/10. Alte foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/44, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/159.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 85 (rez., după *Creşterea colecţiunilor*, 1910, p. 263, cu data de zi: 9); D. P. Bogdan, *Acte mold.*, p. 39—42 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A., I, p. 177—178 (trad.).

---

[1] Rupt.
[2] În loc de Лимбадꙋлчевича.

218 — 1442 (6950) februarie 24, Suceava

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевод(а), господаръ Земли Молдавской, и брат(ь) г(оспод)ства ми, Стефанъ воеводы. Чинимь знаменито, с симь нашим(ь) листомь, оусимь кто на нъ оузрить или его оуслышить чтꙋчи, оже тоти истинныи с(ы)н(о)ве Станижины, Ванча и Илѣ, пришли прѣд(ь) г(оспод)ство ми и по своеи доброи воли и проминили свое село, их(ь) очиноу, на имѧ Бꙋчоумѣни, съ нашим(ь) болѣриномь, съ паномь Костею логоѳетомь. А пань Косте логоѳет(ь) даль Ванчи и Или, за их(ь) очиноу, половина Гочмънещи, що была частъ его, що сѣ дали емоу по своеи доброи воли Андриꙗшъ и Чорра.

И ми, видѣвше доброе их(ь) вроизволенїе, также даемь и ѡт(ь) нас(ь) тое село выше писанное, на имѧ Боучꙋмѣни, нашимь вѣрнымь болѣромь, паноу Андроникоу и с(ы)нꙋ его, паноу Кости логоѳетоу, оурикъ, съ въсѣмь доходом(ь), и дѣтемь их(ь), и оуноучатом(ь) их(ь), и праоунꙋчатом(ь) их(ь), и пращоурѣтом(ь) их(ъ) и въсемоу родꙋ их(ь), кто ест(ь) иаи ближнїи, непорꙋшено николи, на вѣкы вѣчныи.

А хотаръ томꙋ селоу, ѡт(ь) оусих(ь) сторонъ по старомоу хотарю, коуда из вѣка оживали вѣчног(о).

А также, пань Косте логоѳетъ далъ свое привилїе, що было на Гочманещи, оу роукы с(ы)нимь Станижинымь, Ванчи и Или, а с(ы)нове Станижины, за то не дали свое привилїе оу роукоу пана Костевоу логоѳета, що написани соуть оу нем(ь) Боучꙋмѣне, заноуже имают(ь) и инаа села оу том(ь) привилїи. Ино за то не имают(ь) ѡпоминати ни един(ь) на дроугого за тотоу миноу и ни едно привилїе на сего нашего привилїа не можетъ добыти николи и ни тѣгати сѣ никто не имаеть и ни их(ь) дѣти, и ни их(ь) братїа и ни их(ь) племѣ и род(ꙋ), на вѣкы.

А на то ест(ь) вѣра выше писаннаго г(оспод)ства ми, Илїи воеводы, и вѣра брата г(оспод)ства ми, Стефана воеводы, и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа воевод(а), и вѣра дѣтеи наших(ь) оусих(ь) и вѣра болѣрь наших(ь): вѣра пана Хоудича дворника, вѣра пана Кр(ъ)сти Великого, вѣра пана Нѣгоꙗ логоѳета, вѣра пана Михаила Попши, вѣра пана Доумы Немецъскаго и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Щефоула Жоумътатева и брата его, пана Мындри, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчоула постелника, вѣра пана Доумы Чорного, вѣра пана Негрила, вѣра пана Доумы Браевича, вѣра пана Козмы Шандрова, вѣра пана Витолта, вѣра пана Маноила Хотинскаго, вѣра пана Кр(ъ)сти Чорного, вѣра пана Бълоша чашника, вѣра пана Берендѣꙗ столника, вѣра пана Дїениса логоѳета, вѣра пана Маноила Гырбова, вѣра пана Доумы Исанева, вѣра пана Їѡанныша

www.dacoromanica.ro

спатарѣ, вѣра <пана>[1] Илїаша спатарѣ, вѣра пана Боурчѹла комиса и вѣра въсѣх(ь) болѣръ наших(ь) молдавскых(ь), великых(ь) и малых(ь).

А по нашем(ь) животѣ, кого Б(ог)ъ изберєть господарємь быти оу нашеи земли, <и>[1]ли ѡт(ь) братїи наших(ь) или ѡт(ь) дѣтеи наших(ь) или боуд(и) кто ѡт(ь) нашего племене, тоть бы имь не пороушиль нашего даанїа, али бы имь оутвердил(ь) и оукрѣпиль понеже дали есми им(ь) за их(ь) вѣрноую правоую слѹжбоу.

А на болшее потвержєнїе томоу въсемоу выше писанномоу, велѣли есми слоуѕѣ нашемоу Пашкоу писати и печать привѣсити к семоу листоу нашемоу.

Пис(а) оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃цн фев(рѹарїа) к҃д.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Ţării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceşti adevăraţi fii ai lui Stănigă, Oancea şi Ilea, au venit înaintea domniei mele şi de bunăvoia lor şi-au schimbat satul lor, ocina lor, anume Buciumeni, cu boierul nostru, cu pan Costea logofăt. Iar pan Costea logofăt a dat lui Oancea şi lui Ilea, pentru ocina lor, jumătate din Gocimăneşti, care a fost partea lui, pe care i-au dat-o de bunăvoia lor Andriiaş şi Ciorra.

Şi noi, văzînd bunăvoia lor, de asemenea, dăm şi de la noi acest sat mai sus-scris, anume Buciumeni, credincioşilor noştri boieri, pan Andronic şi fiului său, pan Costea logofăt, uric, cu tot venitul, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, cine este cel mai apropiat, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate părţile după hotarul vechi, pe unde au folosit din veacul veacului.

Şi, de asemenea, pan Coste logofăt a dat privilegiul său, care a fost pentru Gocimăneşti, în mîinile fiilor lui Stănigă, Oancea şi Ilea, iar fiii lui Stănigă, de aceea nu au dat privilegiul lor, în care sînt scrişi Buciumenii, în mîna lui pan Costea logofăt, pentru că au şi alte sate în acest privilegiu. Deci pentru aceasta să nu mai pomenească nici unul celuilalt de acest schimb şi nici un privilegiu să nu poată dobîndi peste acest privilegiu al nostru niciodată şi să nu aibă a se pîrî nimeni şi nici copiii lor, şi nici fraţii lor, şi nici rudenia şi neamul lor, în veci.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credinţa fratelui domniei mele, Ştefan voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Roman voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Hudici vornic, credinţa panului Crîstea cel Mare, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Mihail Popşa, credinţa panului Duma de la Neamţ şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Duma al lui Brae, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Vitolt, credinţa panului Manoil de la Hotin, credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Băloş ceaşnic, credinţa panului Berendei stolnic, credinţa panului Dienis logofăt, credinţa panului Manoil Gîrbovu, credinţa panului Duma al lui Isaia, credinţa panului Ioanniş spătar, credinţa ⟨panului⟩[1] Iliaş spătar, credinţa panului Burciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, sau din fraţii noştri sau din copiii noştri sau oricine din neamul

www.dacoromanica.ro

nostru, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le întărească şi să le împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre Paşco să scrie şi să atîrne pecetea la această carte a noastră.

Scris la Suceava, în anul 6950 ⟨1442⟩ februarie 24.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 353. Orig., perg. (30,5 × 37 cm), pecete atîrnată, deteriorată, cu legenda: † Печать Іwань И<лі>а в<оеwо>дѣ го>спо<дарѣ Земли Молдавской*.

Trei foto., la Bibl. Acad., Fotografii, X/21, XXIII/48 şi XLVIII/43, şi o copie, de I Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 8—10. Altă foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/50. O foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol"— Iaşi, Fotografii, II/160.

EDIŢII: Уляницкій, *Матеріалы*, p. 58—59 (text slav); Kałužniacki, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, p. 878—879 (text slav, cu greşeli, şi trad. lat.); Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 48—50 (trad., după Улянидкій); V. Costăchescu, *Ist. Folticeni*, p. 337—338 (trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p 87—90 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 178—179 (trad.).

---

[1] Omis.

219 — 1442 (6950) martie 8, Suceava.

† М(и)л(о)стію б(о)жіею, мы, Иліа воевод(а), и брат(ъ) господства ми, Стефан(ъ) воевода, господаріе Земли Молдавской. Знаменито чиним(ъ), ис сѣм(ъ) нашим(ъ) листом(ъ), въсѣм(ъ) кто на нъ оузрит(ъ) или его оуслышит(ъ) чтучи, оже тот(ъ) истинный слꙋга наш(ъ) вѣрный, Кръстѣ Юкъшѣнꙋл(ъ), слꙋжил(ъ) нам(ъ) право и вѣрно. Тѣм(ъ), мы, видѣвше его правою и вѣрною слꙋжбою до нас(ъ), жаловали есми его wсобною нашею милостію и дали есми емꙋ оу нашей земли, оу Молдавской, села, <на Юкашъ: где есть его>[1] дом(ъ), на имѧ Бълънещи, и выше, на имѧ Балосинещи[2], и на поли, на имѧ Милотинещіи, где wсадиль Татꙋл м(ъ)чиникь, и, на Краковѣ, где был(ъ) Сас(ъ) Дан(ъ) и Дан(ъ) Бъкълесь[3], wбѣ жꙋдечіи. Тое выше писанное да ест(ъ) емоу оурик(ъ) и съ въсѣм(ъ) доходом(ъ) и дѣтем(ъ) его, и братіамь его, и оунꙋчатом(ъ) его, и праоунꙋчатом(ъ) его, и прашꙋрѧтом(ъ) его и въсемꙋ родꙋ его, непорꙋшено николиже, на вѣки.

А хотаръ тѣм(ъ) селом(ъ), съ въсѣми своими старыми хотарми, кꙋда из вѣка ожнвали.

А на то ест(ъ) вѣ<ра>[4] нашего г(оспо)дства, выше писанаго Иліа воевод(а), и Стефана воевод(а) и вѣра боıаръ нашиχ(ъ): вѣра пана Петра Хоудича дворника и дѣтей его, вѣра пана Дꙋми Немецкого и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Маноила Хотинского и дѣтей его, вѣра пана Жꙋржа Піатра, вѣра пана Негрила, вѣра пана Ивана Балчана чашника, вѣра пана Щефоула и брата емꙋ, пана Мындри Жꙋмътатичи, вѣра пана Козмы Шандровича, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчꙋла постелника, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Станчюла Поинча, вѣра пана Пе<тра спа>[5]тарѧ, вѣра пана Ѡаны Оурѣкли, вѣра пана <Бъ>[6]лоша чашника, вѣра пана Бериндѣа столника, вѣра пана Манойла Щербича, вѣра пана Мон<к>[6]ы и брата его, Тадора, вѣра пана Боурчюла комиса, вѣра пана Радꙋла Пьска и вѣра въсѣχ(ъ) боıаръ <н>[3]ашиχ(ъ) молдавскыχ(ъ), и великыχ(ъ), и малыχ(ъ).

А по нашем(ъ) животѣ, кто боудет(ъ) господаръ земли нашей Молдавской, wт(ъ) дѣтей нашиχ(ъ) или wт(ъ) братіи нашиχ(ъ) или wт(ъ) нашего племене, боуд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберетъ бы<ти>[3], тот(ъ) що бы имь не порꙋшил(ъ) нашего даанія, але що бы имь оутвръдил(ъ) и оукрѣпил(ъ) заноуже есми дали емꙋ за его правовѣрнꙋю слꙋжбꙋ.

Ⱥ на болши крѣпост(ъ) томѵ въсемѵ все выше писанномѵ, велѣли есми нашемѵ вѣрномѵ панѵ, Кости лѡгоѳетѵ, писати и нашѵ печат(ъ) привѣсити к семꙋ листѵ нашемѵ.

Писа Лѵка, оу Сочавѣ, въ лѣто ҂ѕцн мар(та) и҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domni ai Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, Crîstea Iucăşeanul, ne-a slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat în ţara noastră, în Moldova, satele, ⟨la Iucaş: unde este⟩[1] casa ⟨lui⟩[1], anume Bălăneşti, şi mai sus, anume Balosineşti[2], şi la cîmp, anume Milotineştii, unde a fost aşezarea lui Tatul săbierul, şi, pe Cracău, unde a fost Sas Dan şi Dan Vîcălesi[3], amîndouă judeciile. Acestea mai sus-scrise să-i fie uric, şi cu tot venitul, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ilie voievod, şi a lui Ştefan voievod şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Petru Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Duma de la Neamţ şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Manoil de la Hotin şi a copiilor lui, credinţa panului Giurgiu Piatră, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Ion Balcean ceaşnic, credinţa panului Şteful şi a fratelui său, pan Mîndrea al lui Jumătate, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Pe⟨tru spă⟩[5]tar, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului ⟨Bă⟩[6]loş ceaşnic, credinţa panului Berindei stolnic, credinţa panului Manoil Şerbici, credinţa panului Moi⟨c⟩[6]a şi a fratelui său, Tador, credinţa panului Burciul comis, credinţa panului Radul Pisc şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, Moldova, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreptcredincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Costea logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Luca, la Suceava, în anul 6950 ⟨1442⟩ martie 8.

Arh. St. Bucureşti, M-rea Neamţ, VII/1. Orig., perg. (31 × 35,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.

Cu o trad., din sec. al XVIII-lea, o copie, din sec. al XIX-lea, după această trad., şi o trad. de St. Nicolaescu. Un rez., din sec. al XIX-lea, înscris greşit în opisul de doc. al moşiei Drăgăneşti (c. Brusturi — Drăgăneşti, j. Neamţ) sau Oşlobeni (c. Bodeşti, j. Neamţ), pe Cracău, ţ. Neamţ, şi cu data parţial eronată: 6908 ⟨1400⟩ martie (corectat în „mai") 8 (v., mai jos, comentariul), ibidem, XXXVI/47, nr. 1. Două foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/161 şi II/237. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad.. ms. nr. 5 233, f. 11—13.

Asimilarea rezumatului din opisul moşiei Oşlobeni cu doc. din 6950 ⟨1442⟩ martie 8, emis tot în favoarea lui Crîstea Iucăşanul, dar pentru alte stăpîniri ale acestuia de pe Cracău, a fost determinată de mai multe observaţii. Astfel, veleatul doc. orig. regestat în opis pare să

www.dacoromanica.ro

fi fost mai curînd 6950 <1442>, şi nu 6920 <1412> sau 6940 <1432>, cum s-a presupus (v. EDIŢII), deoarece confuzia dintre cifrele н̃ (50) şi и̃(8) este una din cele mai obişnuite şi, ca atare, mai frecvent oferite de materialul documentar medieval. Pe de altă parte, prezentarea documentelor moşiilor Drăgăneşti şi Oşlobeni, situate în zone geografice diferite, în cadrul aceluiaşi opis nu putea avea altă justificare decît identitatea privilegiului pe care se bazau drepturile de stăpînire ale m-rii Neamţ asupra ambelor sate; şi, într-adevăr, actul din 1518 decembrie 26 (v. Costăchescu, *Doc. Ştefăniţă*, p. 84—90), înscris al doilea în opis, se referă atît la m-rea Brusturi, din cătunul cu acelaşi nume al satului Drăgăneşti (v. şi *D.I.R.*, A, XVI, IV, p. 43 şi 60, şi XVII, III, p. 70), cît şi la un sat de pe Cracău, „unde a fost casa Oancăi", probabil viitorul Oşlobeni. Or, după cum rezultă din succesiunea drepturilor de proprietate asupra acestuia în sec. al XV-lea, înfăţişată de actul din 1518, Cristea Iucăşanul nu l-a stăpînit niciodată. S-ar putea presupune însă că Oşlobeni nu reprezintă denumirea mai nouă a satului indicat la 1518 prin perifraza „unde a fost casa Oancăi", ci a satului „unde a fost Sas Dan şi Dan Vlcălesi", aflat tot pe Cracău şi stăpînit de Cristea Iucăşanul la 1442, deoarece şi acesta a ajuns, în cele din urmă, printre proprietăţile m-rii Neamţ. Totuşi, acceptînd chiar şi o astfel de identificare, existenţa unui privilegiu anterior celui din 1442 pentru satul lui Cristea Iucăşanul nu se justifică, întrucît acesta nu-l aminteşte, iar confirmarea lui Ştefăniţă voievod, din 26 decembrie 1518 (v. Costăchescu, *op. cit.*, p. 79—83), nu menţionează decît uricul de la Iliaş şi Ştefan voievozi.

În sfîrşit, comparînd cuprinsul opisului moşiei Oşlobeni cu cel al pachetului de documente pe care-l reproduce (Arh. St. Bucureşti, M-rea Neamţ, VII/1—5), greşeala de lectură a datei din original este evidentă, după cum, exceptînd confirmarea din 1518 pentru „satul unde a fost casa Oancăi", întregul conţinut al opisului apare eronat, fiind imposibil ca toate documentele pe care le inserează să aibă aceleaşi date ca şi cele din pachetul menţionat, dar cuprinsul lor să fie altul. Probabil că autorul opisului, căutînd între pachetele de documente ale mănăstirii documentul din 1518, aflat la baza stăpînirii acesteia asupra satului Oşlobeni, l-a confundat cu întărirea lui Ştefăniţă voievod pentru satul „unde a fost Sas Dan", de pe Cracău, emisă tot la 26 decembrie 1518, şi a transcris apoi fără discernămînt regestele documentelor din pachet, pe care le-a considerat referitoare la aceeaşi moşie.

EDIŢII: Hăjdeu. *Arch. ist.*, I, 1, p. 74—75 (text slav prescurtat şi trad.); Costăchescu. *Doc.*, I, p. 340 (rez., cu veleatul reconstituit: 6940 <1432>, şi cu data de lună şi zi: martie 6, dintr-un opis de doc. al M-rii Neamţ, f. 3, nr. 167, observîndu-se totuşi similitudinile cu doc. din 1442 martie 8) şi II, p. 92—94 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 99 (rez., după Costăchescu), şi p. 179—180 (trad.); *Catalog*, p. 14, nr. 15 (rez. din opisul moşiei Oşlobeni, cu data de an refăcută defectuos: 14<12> (69<20>), şi cu numele emitentului citit greşit: Alexandru).

---

1 Ilizibil.
2 De la на Юкашъ („la Iucaş") pînă aici, şters cu aceeaşi cerneală.
3 Lectură nesigură.
4 Omis.
5 Rupt.
6 Şters.

220 — 1442 (6950) aprilie 5, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, господаръ Земли Молдавскои, и брат(ъ) г(оспод)ства ми, Стефан(ъ) воевода. Чиним знаменито, ис сѣмъ нашим листомъ, оусѣмъ кто на нъ оузрит(ъ) или его оуслышит(ъ) чтѹчи, оже тотъ истинныи слѹга нашъ, Микляоушъ Распопъ, слѹжил(ъ), прѣжде, свѧтопочившемоу родит<елю н>[1]ашемоу, право и вѣрно, а д(ь)нес(ъ) слѹжитъ намъ право и вѣрно. Тѣм, мы, видѣвше его правоую и вѣрнѹю слѹжбоу до нас(ъ), жаловали есми его ѡсо<б>[1]ною нашею м(и)л(о)стїю и дали и потвердили есми емѹ, <оу>[1] нашеи земли, оу Молдавскои, правое его <ѡти>[1]нноу и вислѹженїе, села на имѣ Левкѹшещи, а ... [1]овъ .... [1]ѣ............ [1] <Мил>[2]ещїи, на Бабини Потока, где ест(ъ) <домъ его>[1] ....[1] <и>[1] Хоржещїи, где <был Хорга>[1]. Т<ое>[1] въ<се выше>[1] писанное да ест(ъ) емоу и ѡт(ъ) нас(ъ) <съ въ>[1]семъ доходомъ, и дѣтемъ его, и оунѹчатомъ его, и прѣоунѹчатомъ его,

www.dacoromanica.ro

и прашоурѣтомъ его и въсемꙋ родꙋ его, кто сѣ емоу изберет(ъ) нан ближнїи, непорoушено николиже, на вѣкы.

А хотаръ тѣмъ селамъ и томоу пасикꙋ да ест(ъ) по старомоу хотарю, ѡт(ъ) оусих(ъ) сторон(ъ), коуда из вѣка ѡжнвали.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства, выше писаннаго, мы, Илїа воеводы, и вѣра прѣвъзлюбленнаго брата г(оспод)ства ми, Стефана воеводы, и вѣра въсѣх(ъ) дѣтей наших(ъ) и вѣра болѣръ наших(ъ): вѣра пана Петра Хоудича дворника, вѣра пана Кр(ъ)сти Великаго, вѣра пана Нѣгоꙗ логофета, вѣра пана Михаила Попши, вѣра пана Дꙋмы Немецъскаго и брата его, пана <Мир>[1]чи, вѣра пана Ще-фоула Жоумѣтатева и брата его, пана Миндри, вѣра пана Лазора и <бра>[1]та его пана Станчоула постелника, вѣра пана Негрила чашника, вѣра пана <Дꙋмы>[3] Бра-ев<ича дво>[1]рника, вѣра пана Козмы Шандрова, вѣра пана Витолта, вѣра пана Манойла Хотин<скаго, вѣр>[1]а пана Бълоша чашника, вѣра пана Бе<ренд>[1]ѣꙗ столника, вѣра пана Кр(ъ)сти <Чо>[1]р<ного, в>[1]ѣр<а пана Ми>[1]х<аила Пыхна>[1], вѣра <пана Манойла Щербича, вѣ>[1]ра пана Боурчꙋла комиса и вѣра <въсѣхъ боꙗръ наших молдавсыхъ>[1], великых(ъ) и малых(ъ).

<А по нашемъ живот>[1]ѣ, <кого Богъ изберетъ госпо>[1]дарем(ъ) быти оу нашей земли, оу Молдавской, или ѡт(ъ) братей наших(ъ) или ѡт(ъ) дѣтей наших(ъ) или боуд(и) кто ѡт(ъ) нашего племене, тот(ъ) бы емоу не порꙋшил(ъ) на<ше>[1]го даанїа, али бы емꙋ оутвердил(ъ) и оукрѣпил(ъ) заиꙋже <да>[1]ли есми емоу за его правоую и вѣр<и>[1]оую слꙋжбоу.

А на болшее потвержденїе томоу въсемꙋ выше писанномꙋ, велѣли есми слꙋѕѣ нашемꙋ вѣрномоу, панꙋ Кости логоѳетоу, писати и привѣсити нашꙋ печат(ъ) к семоу листоу нашемоу.

Пис(а) Пашко, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦИ ап(рилїа) ~Е.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, domn al Țării Moldovei, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Miclăuş Răspop, a slujit, mai înainte, sfîntrăposatului părintelui nostru, drept şi credincios, iar astăzi ne slujeşte nouă drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat şi i-am întărit, ⟨în⟩[1] țara noastră, în Moldova, dreapta lui ocină şi vislujenie, satele anume: Leucuşeşti, ... [1] ⟨Mil⟩[2]eştii, pe Pîrîul Babei, unde este ⟨casa lui⟩[1] ... [1] ⟨şi⟩[1] Horgeştii, unde ⟨a fost Horga⟩[1]. Toate acestea ⟨mai sus⟩[1] scrise să-i fie lui şi de la noi ⟨cu⟩[1] tot venitul, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului său neam, cine i se va alege cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate şi al acestei prisăci să fie pe vechiul hotar dinspre toate părţile, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului, noi, Ilie voievod, şi credinţa preaiubitului frate al domniei mele, Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Petru Hudici vornic, credința panului Crîstea cel Mare, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Mihail Popşa, credinţa panului Duma de la Neamţ şi a fratelui său, pan ⟨Mir⟩[1]cea, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mîndrea, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului Negrilă ceaşnic, credinţa panului ⟨Duma⟩[3] al lui Brae ⟨vo⟩[1]rnic, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Vitolt,

www.dacoromanica.ro

credința panului Manoil de la Hotin, credința panului Băloș ceașnic, credința panului Be⟨rend⟩[1]ei stolnic, credința panului Crîstea Negru, credința ⟨panului Mi⟩[1]h⟨ail Pîhnă⟩[1], credința ⟨panului Manoil Șerbici⟩,[1] credința panului Burciul comis și credința ⟨tuturor boierilor noștri moldoveni⟩[1], mari și mici.

⟨Iar după⟩[1] viața ⟨noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu⟩[1] să fie domn în țara noastră, Moldova, sau din frații noștri sau din copiii noștri sau pe oricine din neamul nostru, acela să nu-i clintească dania noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Costea logofăt, să scrie și să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Pașco, la Suceava, în anul 6950 ⟨1442⟩ aprilie 5.

După Bogrea, *Un doc. din 1442*, p. 532—533. Facs. după orig., perg., șters și rupt, pecete atîrnată, cu legenda: † Печат Їліа воевода и брата его Стефана г(ос)п(ода)р Земли Молдавскои (textul în lectura edit.); actul se afla în posesia lui V. Bogrea.

Patru foto., după Bogrea, la Arh. St. Iași, MXXXVIII/45 a, și la Inst. de ist. și arh „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, II/238 a, *b* și c.

EDIȚII: Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 120—122 (text slav și trad.); Costăchescu, *Doc.* II, p. 96—98 (text slav și trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 180—181 (trad.).

---

[1] Ilizibil în facsimil.
[2] Întregit după M. Costăchescu (v. EDIȚII).
[3] Omis.

221 — 1442 (6950) mai 26, Bîrlad.

Азъ[1], иже въ Христа Бога, благовѣрны и благочьстївы ...., [2] м<о>его господьства, Їωн Стефанъ воевода и господинъ Молдовлахїискои Земли. Благопроизволи господство ми, нашимъ благимъ произволенїемъ и чистимъ и прѣсвѣтлымъ срьдцемъ и ωт въсеѧ нашеѧ доброѧ волѧ и ωтъ Бога помощїѧ, да дастъ господство ми сїе писанїе и повѣленїе игꙋменꙋ ωт Зографъ и въсѣмъ иже ω Христѣ братїамъ, <иже живищихъ>[3] въ ωбитѣли Свѧтаго велико мученика и побѣдоносца Геωргїа, въ Свѣтои Горѣ. Того ради, ... [2] и Свѧтаго велико мученика и побѣдоносца Геωргїа наше ꙋтверждение и за на нашѫ дꙋшѫ .... [2] и въ семъ и въ бѫдѫщемъ вецѣ, да творитъ милость .... [2] на въсѣкѫ годинѫ дадохъ ...... [2] ихъ милꙋе и полагаемъ нимъ ....[4].

Писа Тоадеръ граматикъ, оу Берлад, вь лѣто ҂ѕцн, мѧсеца маїа кѕ.

†[5] Eu, cel întru Hristos Dumnezeu binecredinciosul și binecinstitorul ... [2] domniei mele, Ion Ștefan voievod și domn al Țării Moldovlahiei. A binevoit domnia mea, cu bunăvoia noastră și cu inimă curată și prealuminată și din toată bunăvoia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu, să dea domnia mea acest înscris și poruncă egumenului de la Zograf și tuturor fraților celor întru Hristos, ⟨care trăiesc⟩[3] în locașul Sfîntului mare mucenic și purtător de biruință Gheorghe, de la Sfîntul Munte. De aceea, ... [2] și Sfîntului mare mucenic și purtător de biruință Gheorghe întărirea noastră și pentru sufletul nostru ... [2] și în acest

www.dacoromanica.ro

veac şi în acel viitor, să facă milostenie ... [2] în fiecare an să dăm ...[2] îi miluim şi le dăruim lor ... [4].

A scris Toader gramatic, la Bîrlad, în anul 6950 ⟨1442⟩, luna mai 26.

După Качановскій, *Неиздан. грамоты*, VI, 1, p. 49. Text slav, după orig., perg.

ALTE EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 181—182 (trad., după Качановскій).

---

[1] Probabil pentru † Азъ.
[2] Aşa în textul editat.
[3] Întregirea noastră; în textul editat, puncte de suspensie.
[4] „Mai departe foarte greu de descifrat" (nota lui Качановскій).
[5] V. nota de la textul slav.

222 — 1442 (6950) august 1, Vaslui.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Илїа воевода, и брат(ъ) г(оспо)дства мн, Стефанъ воевода, господарїн Землн Молдавскои. Чиним(ъ) знаменнто, с сѣм(ъ) листом(ъ) нашимъ, въсѣмъ кто на нъ оузрит(ъ) или его оуслышитъ чтѹчи, оже тот(ъ) истинныи слѹга наш(ъ), Марко, с(ы)нъ Бонтин(а), слѹжил(ъ) нам(ъ) правою вѣрно. И мы, выдѣвше его правою и вѣ<р>[1]ною слѹжбѹ до нас(ъ), жаловали есмы его шсобною нашеи милостїю и дали и потвръди<ли>[1] есмы емѵ, <оу нашеи>[2] землн, его прав<ою ш>[2]тинѹ, на имѣ Бонтещїн, на Стебникѹ, и дрѹгое село, на Бръладѣ, оу Двѣ Кръници, где сѹт(ъ) Нижнїи Бонтещи и мѣсто шт(ъ) млинѣ на Бръладѣ(ъ), що выслѹжил(ъ) штецъ его, Илїашъ Бонта, оу родителѣ нашего оу <А>[1]ле[к]‌ѯандра воевода. Тое да ест(ъ) емѹ шт(ъ) нас(ъ) оурик(ъ), съ въсѣмъ доходомъ, емѹ, и сестри его, Стани, и сестричичѹ их(ъ), Микѹл(ъ), и дѣтемъ их(ъ), равно и шнѹчатом(ъ) их(ъ), и прашнѹчатом(ъ) ихъ, и прашрѣтомъ их(ъ), и въсемѵ родѹ их(ъ), кто сѣ имъ изберет(ъ) наи ближнїи, непорѹшено, имъ, на вѣкы.

А хотаръ тымъ селамъ по старомн хотарн, кѹда из вѣка шживали.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(ос)п(о)дства, выше писанних(ъ) Илїа воеводи и брат(а) г(ос)п(о)дства мн, Стефана воеводи, и вѣра боꙗры нашиx(ъ): вѣра пана Хѹдича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Кръстѣ и дѣтеи его, вѣра пана Нѣгоıа логофета и дѣтеи его, вѣра пана Дѹмн Чорного, вѣра пана Негрила, вѣра пана Дѹмн Немецкого и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Петра дворника, вѣра пана Ѡанѣ Оурѣкле, вѣра пана Лазора и брата его, пана Станчѹла постелника, вѣра пана Ѡанча логоѳета, вѣра пана Дѹмн Браевича, вѣра пана Ивана Балчина чашника, вѣра пана Щефѹла и брата его, пана Мындри Жѹмотатева, вѣра пана Ѡанѣ портарѣ, вѣра пана Станчѹла Поинча, вѣра пана Тоадера вистѣрника, вѣра пана Радѹла постелника и вѣра въсѣхъ боꙗръ нашиxъ молдавскых(ъ), и великых(ъ) и малых(ъ).

А по наш<ем>[2]ъ животѣ, кто бѹдетъ господаръ нашеи землн, шт(ъ) дѣтеи нашихъ или шт(ъ) братеи нашихъ или шт(ъ) нашего родѹ или боуд(н) кто, кого Б(ог)ъ изберет(ъ) бъти, тотъ що бы имъ не порѵшилъ нашего данїа и потвръждение, али щ<о бы>[2] имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ занѹже есмы имъ дали за их(ъ) правою слѹжбѹ.

А наи бѹлшее крѣпостъ и потвръждені<е>[1] томѹ въсе выше писанномѹ, велѣли есми нашемѹ вѣрномѹ панѹ, Снмѣ логоѳетѹ, писати и привѣсити нашѹ печат(ъ) к семѹ листѹ нашемѹ.

Пис(а) оу Васлѹıа, в(ъ) л(ѣ)то ҂ѕцн, м(ѣ)с(е)цѣ аѹг(ѹ)ст(а) а.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod, şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domnii Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Marco, fiul lui Bonta, ne-a slujit drept şi credincios. Şi noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat şi i-am întărit, ⟨în⟩[2] ţara ⟨noastră⟩[2], ocina lui dreaptă, anume Bonteştii, pe Stebnic, şi alt sat, pe Bîrlad, la Două Fîntîni, unde sînt Bonteştii de Jos, şi loc de moară pe Bîrlad, pe care le-a dobîndit cu slujba tatăl său, Iliaş Bonta, de la părintele nostru ⟨A⟩[1]le[c]xandru voievod. Aceasta să-i fie de la noi uric, cu tot venitul, lui, şi surorii sale, Stana, şi nepotului lor de soră, Micul, şi copiilor lor, la fel şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, cine li se va alege cel mai apropiat, neclintit, lor, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrişilor Ilie voievod şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Hudici vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Cristea şi a copiilor lui, credinţa panului Neagoe logofăt şi a copiilor lui, credinţa panului Duma Negru, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Duma de la Neamţ şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Petru vornic, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, credinţa panului Oancea logofăt, credinţa panului Duma al lui Brae, credinţa panului Ion Balcean ceaşnic, credinţa panului Şteful şi a fratelui său, pan Mîndrea al lui Jumătate, credinţa panului Oană portar, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Toader vistier, credinţa panului Radul postelnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru sau oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania şi întărirea noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta lor slujbă.

Iar pentru mai mare putere şi întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Sima logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

Scris la Vaslui, în anul 6950 ⟨1442⟩, luna august 1.

Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fond Spiridonie, VI/72. Orig., perg. (26 × 33 cm), pecete atîrnată, pierdută. Cu o trad. din 1839 iulie 16, de Hrisantie ieromonah, cu data de zi: 10, în regest, şi 1, în text.

O foto., ibidem, Fotografii, III/139, şi alta la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/46. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 16—17.

Pentru data de zi, citită în diferite feluri de către editorii mai vechi ai actului, v. şi Şimanschi, *Precizări*, p.68.

EDIŢII: Ghibănescu, *Ispisoace*, I, 1, p. 13—16 (text slav şi trad., cu data de zi: 10); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 100—102 (text slav şi trad., cu data de zi: 30);*D.I.R.*, A, I, p. 183—184 (trad., cu data de zi: 10, în regest, şi 30, în text).

---

[1] Omis.
[2] Rupt.

 www.dacoromanica.ro

223 1442 (6950) septembrie 21.

Stefan Woewoda begnädiget das heil⟨igen⟩ Kloster Moldowiza zum Lebensunterhalt der Väter, dass man ihnen am Tage der Kirchweihe Maria Verkündigung jährlich zwei Fuhren Fische gebe, und sie von diesen zwei Fuhren nirgends einen Zoll zu entrichten haben.
V⟨om⟩ J⟨ahre⟩ 6950 ⟨1442⟩ Sept⟨ember⟩ 21.

Ştefan voievod dăruieşte sfintei mănăstiri Moldoviţa, pentru hrana părinţilor, cîte două care de peşte, anual, în ziua hramului bisericii Bunavestirea Sfintei Maria; iar pentru aceste două care să nu plătească nicăieri vamă.
În anul 6950 ⟨1442⟩ septembrie 21.

După Wickenhauser, *Moldowiza*, p. 61. Rezumat.
O trad. rom., de I. Bogdan, după Wickenhauser, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 18.

ALTE EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 118 (rez. rom., după Wickenhauser); *D.I.R.*, A, I, p. 185 (rez., după Costăchescu).

224 1443 (6951).

Un uric vechi pre Mereşti, pe Şomuz, dania lui Brat, de la Ştefan vod⟨ă⟩[1], din l⟨ea⟩[1]t 6951 ⟨1443⟩, cu pecet⟨e⟩[1] de ceară.

După Iorga, *St. şi doc.*, VI, p. 151. Menţ. într-un perilipsis din 1714 cu doc. moşiilor lui Miron logofăt.

ALTE EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 201 (rez.).

[1] Întregit de N. Iorga.

225 1443 (6951) martie 6, Neamţ.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Стефанъ воевод(а), господаръ Земли Молдавскои. Знаменито чиним(ъ), и сѣмъ нашим(ъ) листом(ъ), въсѣмъ кто на н(ъ) оузрит(ъ) илї его оуслышит(ъ) чтоучи, ѡже тотъ истины болѣрин(ъ) наш(ъ) вѣрны, панъ Михоул(ъ) писар(ъ), слоужил(ъ) намъ на оусих(ъ) мистих(ъ) право и вѣрно. Тѣмъ, мы, видѧвше правоую и вѣрноую [и вѣрноую] его слоужбоу до нас(ъ), жаловали есми его ѡсобною наше⟨ю⟩[1] м(и)л(о)стїю и дали есми емоу, оу нашеи земли, едно село на Котовцѧ, на имѧ Съсѣни, где живет(ъ) Лаоуръ, що емоу продалъ слоуга наш(ь), панъ Иван(ъ) Болдоръ, за пѧт(ъ) десѧтъ златых(ъ), прѧд(ъ) нами и прѧд(ъ) нашими паны, на имѧ прѧд(ъ) паном(ъ): Нѧгоемъ, и панъ Петръ Хоудич(ъ), и панъ Дума Браевич(ъ) дворник(ъ), и панъ Петръ спатаръ, и панъ Иванъ Балчанъ чашникъ, и панъ Сима дворник(ъ) Петра воеводин(ъ), и пан(ъ) Тадоръ чашник(ъ) Петра воеводин(ъ), панъ Бадѣ дворник(ъ), пан(ъ) Михаилъ Пъхно, панъ Косте вистѧрник(ъ) и брат(ъ) его, панъ Петръ, и панъ Шендрика граматика, и пан(ъ) Петришоръ столник(ъ), и панъ Бана коморник(ъ), и пан(ъ) Ѧлбъ спатаръ и панъ Чернат(ъ) плоскаръ.

Того ради, мы, видѣвше их(ъ) доброую волю и лагодоу прѧд(ъ) нами и прѧд(ъ) нашими паны, що сѧ полагодили, и мы дали есми нашемоу вѣрномоу паноу, Михоулови писарю, тое выше писанное село да боудет(ъ) емоу оурик(ъ).

www.dacoromanica.ro

И, такожъ, дали есми емоу и дроугое село под(ъ) Ботнѣми, подли Блъкана, поннже Лоукани, на имѧ где был(ъ) Чер[м]нъı Юга. И, такожъ, дали есми емоу ѡдноу паснкоу, подли Съсѣни, на имѧ Воробнева паснка. И, такожъ, варе где имет(ъ) мочи поставити соби млины на Котовцѧ, ѡнъ да поставит(ъ) боуд(и) колко.

Того ради, да боудет(ъ) тое въсе выше писанное паноу Михоулови оурик(ъ) и съ въсѣмъ доходом(ъ), емоу, и дѣтем(ъ) его, и братиѧм(ъ) его, и оуноучатом(ъ) его, и праоуноучатом(ъ) его и пращоурѧтом(ъ) его, и въсемоу родоу его, непороушено николиже, на вѣки.

Ӑ хотари тым(ъ) селом(ъ) и пасицѧ съ въсѣми старыми хотарми, коуда из вѣка ѡживали.

Ӑ на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспо)дства, выше писаннаго, Стефана воевод(ы), и вѣра възлюбленнаго ми брата, Петра воеводы, и вѣра болѣръ наших(ъ): вѣра пана Кръсти, вѣра пана Нѣгоѧ логоѳета, вѣра пана Петра Ходича, вѣра пана Доумы Браевича дворника, вѣра пана Юргича пръкалаба Билогородского и зѣта его, пана Ѡанчи логоѳета, вѣра пана Петра спатарѣ, вѣра пана Доумы Лимвъдоулчича и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Ѳомы Берешчака, вѣра пана Негрила, вѣра пана Станчула постелника, вѣра пана Кръсти Чорного, вѣра пана Ивана Балчана чашника, вѣра пана Баны Оурѣкле, вѣра пана Ӑлба чашника, вѣра пана Богдана бывшаго столника, вѣра пана Баны Жоулича, вѣра пана Дениша спатарѣ, вѣра пана Станчоула Поинча, вѣра пана Кости Перечкиѧ вистѣрника и брата его, пана Петра, вѣра пана Порки вистѣрника кнѣгинина, вѣра пана Тадора Басковича, вѣра пана Маноуила Гръбовола, вѣра пана Богоуша и брата его, пана Пашка, вѣра пана Фети Чорного, вѣра пана Шендрики граматика, вѣра пана Радоула столника, вѣра пана Боунги комиса, вѣра пана Ӑлба спатарѣ и вѣра въсѣхъ болѣръ наших(ъ) молдавских(ъ), и великих(ъ), и малых(ъ).

Ӑ по нашемъ животѣ, кто боудет(ъ) г(о)сп(о)д(а)ръ оу нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) илї ѡт(ъ) братеи наших(ъ) илї ѡт(ъ) нашего сродств(а) илї боуд(и) кто, ко<го>[2] Б(ог)ъ изберет(ъ) быти, тотъ що бы имъ не пороушил(ъ) нашего даанија, але що бы имъ оутвердил(ъ) и оукрепил(ъ) и записал(ъ) заноуж(е) дали есми емоу за его правоую и за вѣрноую слоужбоу.

Ӑ на болшее потвържение и крепост(ъ) томоу въсемоу выше писанномоу, велѣли есми нашемоу вѣрномоу и почтенномоу болѣрииноу, паноу Симѧ логоѳетоу писати и прївѣсити нашоу печат(ъ) к семоу листоу нашемоу.

Пис(а) Тадоръ граматик(ъ), оу Немцѧ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцна м(а)р(та), ѕ д(ь)нь.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat boier al nostru credincios, pan Mihul pisar, ne-a slujit în toate locurile drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa [şi credincioasa] lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, un sat pe Cotovţea, anume Săseni, unde trăieşte Laur, pe care i l-a vîndut sluga noastră, pan Ion Boldor, pentru cinci zeci de zloţi, înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, anume înaintea panilor: Neagoe, şi pan Petru Hudici, şi pan Duma al lui Brae vornic, şi pan Petru spătar, şi pan Ion Balcean ceaşnic, şi pan Sima vornicul lui Petru voievod, şi pan Tador ceaşnicul lui Petru voievod, pan Badea vornic, pan Mihail Pîhno, pan Coste vistier şi fratele lui, pan Petru, şi pan Şendrică gramatic, şi pan Petrişor stolnic, şi pan Oană comornic şi pan Albul spătar şi pan Cernat Ploscar.

www.dacoromanica.ro

De aceea, noi, văzînd bunăvoinţa şi înţelegerea lor înaintea noastră şi înaintea panilor noştri, precum s-au înţeles, am dat şi noi credinciosului nostru pan, Mihul pisar, acest sat mai sus-scris să-i fie lui uric. Şi, de asemenea, i-am dat şi alt sat, sub Botne, lîngă Vîlcan, mai jos de Lucani, anume unde a fost Negru Iuga. Şi, de asemenea, i-am dat o prisacă, lîngă Săseni, anume prisaca lui Vrabie. Şi, de asemenea, oriunde va putea să-şi aşeze mori pe Cotovţea, el să-şi aşeze oricîte.

De accea, toate aceste mai sus-scrise să fie panului Mihul uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarele acestor sate şi ale prisăcii să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa iubitului meu frate, Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Crîstea, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Iurghici pîrcălab de Cetatea Albă şi a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credinţa panului Petru spătar, credinţa panului Duma al lui Limbădulce şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Toma Vereşceac, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Stanciul postelnic, credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Ion Balcean ceaşnic, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Albu ceaşnic, credinţa panului Bogdan fost stolnic, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Costea Perecichi vistier şi a fratelui său, pan Petru, credinţa panului Porcu vistier al cneaghinei, credinţa panului Tador al lui Vasco, credinţa panului Manuil Gîrbovul, credinţa panului Boguş şi a fratelui său, pan Paşco, credinţa panului Fetea Negru, credinţa panului Şendrică gramatic, credinţa panului Radul stolnic, credinţa panului Bunghe comis, credinţa panului Albu spătar şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în ţara noastră, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din ruda noastră sau oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească şi să le-o scrie pentru că i-am dat pentru dreapta şi pentru credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire şi putere a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit boierului nostru credincios şi cinstit, pan Sima logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Tador gramatic, la Neamţ, în anul 6951 ⟨1443⟩ martie, 6 zile.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 352. Orig., perg. (28,2 × 38,2 cm), pecete atîrnată, prezentînd amprenta unui nou tipar sigilar folosit în cancelaria lui Ştefan voievod, cu emblema identică celui dintîi (v. doc. nr. 128), dar cu legenda: † Пєчать Ішан(ь) Стєфана воєводы господарѣ <*> Земли Молдавскои.

Trei foto, la Bibl. Acad., Fotografii, X/22, XXIII/49 şi XLVIII/20, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 21—23. Altă foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/49. O foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/163.

EDIŢII: Улянициkiй. *Материалы*, p. 60—61 (text slav); Kałužniacki, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, p. 880—882 (text slav şi trad. lat.); Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 51—53 (trad., cu greşeli, după Уляницкій). Costăchescu, *Doc.*, II, p. 119—122 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 185 — 186 (trad.).

---

[1] Omis.
[2] Şters.

www.dacoromanica.ro

† М(н)л(о)стню б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода, господаръ Землн Молдавскон. Чннм(ъ) знаменнто, нс сѣмъ нашнм(ъ) лнстомъ, въсѣмъ кто на нъ оузрнт(ъ) нлн его оуслышнт(ъ) чтоучн, оже тот(ъ) нстнныи слоуга нашъ, пан(ъ) Тъмпа, н с(ы)нове его, Мнклъоушъ, н Жѹржъ, н Ѧнкоул(ъ) н Мнхъоу, слѵжнлн намъ правою н вѣрною [слѵжнлн намъ правою н вѣрною] слоужбою. Тѣмъ, мы, вндѣвше нхъ правою н вѣрною слѵжбою до нас(ъ), жаловалн есмн нхъ ѡсобною нашею м(н)л(о)стню н далн есмн нмъ, оу нашен землн, села, на нмѣ: Рѵсещн, под(ъ) Мѣломъ, н, на Серетѣ, Склнпотещн. Тое въсе що бн было нм(ъ), равно н сестрѣ нхъ, Марѵшцѣ, оурнкъ, съ въсѣмъ доходомъ, н дѣтем(ъ) нхъ, н братїамъ нхъ, н оуноучатом(ъ) нхъ, н прѣоуноучатомъ нхъ [н прѣоунѵчатомъ нхъ], н прѣщоурѣтом(ъ) нхъ н въсемѵ родоу нхъ, непороушено нbackslash николнже, на вѣкы.

Ѧ хотаръ тѣм(ъ) вннше пнсаннмъ селам(ъ), съ въсѣмн свон<мн>[1] старымн хотары, коуда нз вѣка ѡжнвалн.

Ѧ на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспо)дства, вннше пнсанаго Стефана воеводѣ, н вѣра възлюбленаго мн брата, Петра воеводы, н вѣра боıаръ нашнх(ъ): вѣра пана Кръстѣ, вѣра пана Нѣгоıа логоѳета, вѣра пана Петра Хѵднча, вѣра пана Петра спътарѣ, вѣра пана Доумн Браевнча дворннка, вѣра пана Юргнча Белогородского н зѧтѣ его, пана Оанча логоѳета, вѣра пана Дѵмн Нсанева, вѣра пана Дѵмн Доулческѵла н брата его, пана М<нрчн>[2], вѣра пана Оана Оурѣклѣ, вѣра пана Нвана <Ба>[2]лчана чашннка, вѣра пана Томн Берешчака, вѣра пана Братѵла, вѣра пана Дїенкша спътарѣ, вѣра пана Станчѵла Поннча, вѣра пана Снмн дворннка, вѣра пана Ѡана Жоулнча, вѣра пана Костн внстѣрннка, вѣра пана Ѡана портарѣ, вѣра пана Манонла Щербнча н брата его, пана Юрїа, вѣра пана Радоула столннка, вѣра пана Манонла Гърбовоула, н вѣра пана Кръстн Чорного, вѣра пана Фетн, вѣра пана Тодера Басковнча внвшаго внстѣрннка, вѣра пана Ѧлбѵла бывшаго чашннка, вѣра пана Богдана, вѣра пана Тадера Къмнлѣ, вѣра пана Мнханла Пъхна дворннка, вѣра пана Боугнгн комнса н брата его, пана Лазѧ спътарѣ, н вѣра въсѣх(ъ) боıаръ нашнхъ молдавскыхъ, велнкнхъ н малыхъ.

Ѧ по нашемъ жнвотѣ, кто боудет(ъ) господаръ нашен землн, нлн ѡт(ъ) дѣтен нашнхъ нлн ѡт(ъ) братїн нашнхъ нлн ѡт(ъ) нашего племене нлн боуд(н) кто, кого Б(ог)ъ нзберетъ быти, тотъ що бн нмъ не пороушнл(ъ) нашего даанїа, алн щ[т]о бн нмъ оутвръднлъ н оукрѣпнлъ за нхъ правою н вѣрною слоужбою.

Ѧ на болшее потвръжденїе томоу въсемоу выше пнсаномоу, велѣлн есмн нашемоу вѣрномѵ болѣрнноу, паноу Снмѣ логоѳета, пнсатн н печатъ нашъ прнвѣснтн к семоу нашемоу лнстѵ.

Пнс(а) оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ${}_{\times}\overline{\text{ѕцна}}$ апрнл(ıа) $\widetilde{\text{ѕї}}$.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Tîmpa, şi fiii săi, Miclăuş, şi Giurgiu, şi Iancul şi Mihău, ne-au slujit cu dreaptă şi credincioasă [ne-au slujit cu dreaptă şi credincioasă] slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă şi le-am dat, în ţara noastră, satele, anume: Ruseşti, sub Cridă, şi, pe Siret, Sclipoteşti. Toate acestea să le fie lor, deopotrivă şi surorii lor, Maruşca, uric, cu tot venitul, şi copiilor lor, şi fraţilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, [şi strănepoţilor lor], şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate mai sus-scrise să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

www.dacoromanica.ro

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa iubitului meu frate, Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Crîstea, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Petru spătar, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Iurghici de la Cetatea Albă şi a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credinţa panului Duma al lui Isaia, credinţa panului Duma Dulcescul şi a fratelui său, pan M⟨ircea⟩[2], credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Ion ⟨Ba⟩[2]lcean ceaşnic, credinţa panului Toma Vereşceac, credinţa panului Bratul, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Sima vornic, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Costea vistier, credinţa panului Oană portar, credinţa panului Manoil Şerbici şi a fratelui său, pan Iurie, credinţa panului Radul stolnic, credinţa panului Manoil Gîrbovul, şi credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Fetea, credinţa panului Toder al lui Vasco fost vistier, credinţa panului Albul fost ceaşnic, credinţa panului Bogdan, credinţa panului Tader Cămilă, credinţa panului Mihail Pîhnă vornic, credinţa panului Bunghe comis şi a fratelui său, pan Lazea spătar, şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru sau oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Sima logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

Scris la Suceava, în anul 6951 ⟨1443⟩ aprilie 16.

Muzeul Militar Central — Bucureşti, Documente, IX/101 (predat în custodia Muzeului de istorie al Republicii Socialiste România (Inv. 5719), prin procesul-verbal din 19 martie 1971). Orig., perg. (26,5 × 26,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/239. O trad., din 1760 septembrie 12, de Evloghie dascăl, la Bibl. Acad., CDXLV/1.

EDIŢII: Ligor, *Documente*, p. 256 (facs. ilizibil); D. P. Bogdan, *Acte 1426—1502*, p. 41—43 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 186—187 (trad., după D. P. Bogdan); Ligor, *op. cit.*, p. 255—258 (text slav şi trad.).

---

[1] Omis.
[2] Rupt.

227 — 1443 (6951) mai 1.

† Ꙟ(и)л(о)стїю б(о)жїю мы, Стефанъ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чиним(ъ) з⟨н⟩[1]аменито, ис сѣмъ нашимъ листомъ, въсѣмъ кто на нъ оузрить илї его оуслышит(ъ) чтꙋчи, ѡже произволи г(оспо)дство ми нашимъ бл(а)гим(ъ) произволением и чистым(ъ) и свѣтлимъ ср(ъ)д(ь)це⟨мъ⟩[2] и оучинили есми въ за д(ꙋ)шїе с(вѧ)топочившаго родителѣ нашего, Алеѯандра воевод⟨ы⟩[2], и за д(ѵ)шѫ м(а)тере нашеѧ и за наше здравие, и дали есми нашемѵ монастирю ѡт(ь) Побраты, где ест(ъ) храм(ъ) С(вѧ)таго архиерарха и чюдотворца Николы и ест(ъ) игѵмен(ъ) Доситеи, и дали есми томѵ выше писанномѵ монастирю четири челѣди циганъ, правы, на имѣ Микѵла и съ оусею его челѣдию, и Кълиман(ъ) и съ оусею его челѣдию, и Бизилъ и съ оусею его челѣдию и Славъ и съ оусею его челѣдию. Того ради, тоты четири челѣди да боудѵтъ нашемꙋ монастирю

www.dacoromanica.ro

оурик(ъ) и съ оусимъ ихъ имѣнием ъ и съ оусими их(ъ) челѣдми, на вѣки вѣчныа, неподвижно, на вѣки.

Ӑ на то ест(ъ) вѣра г(оспо)дства ми и вѣра възлюбленнаго ми брата, Петра воеводы, и вѣра болѣръ нашиx(ъ): вѣра пана Кръсти, вѣра пана Нѣгоѧ логофета, вѣра пана Петра Хѵдича, вѣра пана Дѵмы Браевича дворника, вѣра пана Юргича и зѣта его, пана Ѡанчи, вѣра пана Негрила, вѣра пана Ваны Оурѣкие, вѣра пана Ивана Балчана, вѣра пана Ѳомы Верешчака, вѣра пана Костѧ вистѣрника и вѣра въсѣхъ болѣръ нашиx(ъ) молдавскиx(ъ), и великиx(ъ), и малыx(ъ).

Ӑ по нашем(ъ) животѧ, кто боудет(ъ) господаръ оу нашеи земли, и<ли>[2] ѡт(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) илї ѡт(ъ) бра<т>[2]еи нашиx(ъ) илї ѡт(ъ) нашего сѫродства, боуд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберет(ъ), тотъ що бы не порѵшил(ъ) <на>[1]ше даание и писание заиѵжъ дали и оучинили есми за нашиx(ъ) предко<въ>[2] д(ѵ)шѫ и, <тиже, за н>[1]аше здравие.

Ӑ кто покꙋсит сѧ порѵшити наше даание и писание, д<а иматъ противи>[1]ик(ъ) С(вѧ)ты ѡтецъ Никола.

Ӑ на болшѵю крѧпостъ томѵ въсемѵ выше п<исанномꙋ, ве>[1]лѣли есми нашемѵ вѣрномѵ панѵ, Михаилѵ писарю, писати и <нашꙋ печать п>[1]ривѣсити к семѵ листѵ нашемѵ.

Пис(а) Тадоръ граматик(ъ), в(ъ) лѣт(о) ${}_{\times}\overline{\text{ѕцна}}$ маи а҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bunăvoia noastră şi cu inimă curată şi luminată şi am făcut pentru pomenirea sfîntrăposatului părintelui nostru, Alexandru voievod, şi pentru sufletul mamei noastre şi pentru sănătatea noastră, şi am dat mănăstirii noastre de la Pobrata, unde este hramul Sfîntului arhierarh şi făcător de minuni Nicolae şi unde este egumen Dositei, şi am dat acestei mănăstiri mai sus-scrise patru sălaşe de ţigani, întîi, anume Micula şi cu tot sălaşul său, şi Căliman şi cu tot sălaşul său, şi Bizilă şi cu tot sălaşul său şi Slav şi cu tot sălaşul său. De aceea, aceste patru sălaşe să fie mănăstirii noastre uric şi cu toată averea lor şi cu toate sălaşele lor, în vecii vecilor, neclintit, în veci.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele şi credinţa iubitului meu frate, Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Crîstea, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Iurghici şi a ginerelui său, pan Oancea, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Oană Ureachie, credinţa panului Ion Balcean, credinţa panului Toma Vereşceac, credinţa panului Costea vistier şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în ţara noastră, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu, acela să nu clintească dania şi înscrisul nostru pentru că am dat şi am făcut pentru sufletele înaintaşilor noştri şi, ⟨de asemenea, pentru⟩[1] sănătatea noastră.

Iar cine ar încerca să clintească dania şi înscrisul nostru, să ⟨aibă⟩[1] pîrîş pe Sfîntul părinte Nicolae.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Mihail pisar, să scrie şi să atîrne ⟨pecetea noastră⟩[1] la această carte a noastră.

A scris Tador gramatic, în anul 6951 ⟨1443⟩ mai 1.

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 128. Orig., perg. (29 × 21 cm), rupt la o îndoitură, pecete mică atîrnată, cu legenda: † Печать Стефана воеводы.

www.dacoromanica.ro

O foto., la Inst. de ist şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/164. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 24—25.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 126—127 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 187—188 (trad.).

[1] Rupt.
[2] Omis.

228 **1443 (6951) mai 4, Suceava.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Стефанъ воевод(а), господаръ Земли Молдавскои. Знаменито чиним(ъ), ис сѣмъ нашим(ъ) листом(ъ), въсѣмъ кто на нъ оузрит(ъ) илї его оуслышит(ъ) чтучи, иже прїиде прѧд(ъ) нами и прѧд(ъ) нашими болѣры панъ Андренко и брат(ъ) его, Лоука, по своеи доброи воли и продали нашему болѣрину, пану Михоулови писарю, половина ѡдного села, що ест(ъ) подлї Тутовы, на имѧ Бълънещи, тоту частъ що ест(ъ) ѡт(ъ) потока къ Тутовѣ и съ оусѣмы домы що сут(ъ) ѡт(ъ) тои стороны потока, и половина ѡт(ъ) оусего хотарѧ що прїслухаетъ къ Бълънещем(ъ), и стараа царина и вес(ъ) хотаръ що ест(ъ) Анещемъ, развѣ новаа царина, що Анещие имъ разомъ загородили. И, такожъ, мы, видѧвше[1] их(ъ) добрую волю, на то и мы дали есми нашему вѣрному болѣрину, пану Михулови писарю, тоту половину того прѣдъ речен<ого>[2] села и съ тѣмъ выше писанным(ъ) хотарем(ъ) да боудет(ъ) ему оурик(ъ), на вѣки.

И еще есми дали нашему вѣрному болѣрину, ѡпроче того що купил(ъ) оу Илїашевых(ъ) сыновъ, половина ѡт(ъ) Копосещи, на Шумузѣ, да боудет(ъ) пану Михулови на полы съ Лукою шетрарем(ъ) и съ оусим(ъ) прїходом(ъ), що ест(ъ) до того села, да боудет(ъ) имъ на полы.

И еще есми дали нашему вѣрному пану, Думѧ апроду, брату пана Михула писарѧ, едно село на Саинои, що было Влад(ъ) Матусово.

Тое оусе выше писанное да боудет(ъ) имъ оурик(ъ) и съ въсѣмъ доходом(ъ), им(ъ), и дѣтемъ их(ъ), и братиамъ их(ъ), и оуничатомъ их(ъ), и праоуничатом(ъ) их(ъ), и прашурѧтом(ъ) их(ъ) и въсему роду их(ъ), непорушено николиже, на вѣ<кы>[2]. И да не имают(ъ) николи оуспоминати Илїашевы сынове ѡ тои половинѣ села, на имѣ Бълънещи, и ѡ том(ъ) выше писанномъ хотари, половина що къ Бълънещем(ъ) прислушаетъ, и вес(ъ) хотаръ Анещем(ъ), и поле оусеи стараа царина развѣ тота новаа царина, що сим(ъ) разомъ за горожена; тоѧ да ест(ъ) Анещемъ. А Илїашевы сынове да не имают(ъ) николи оуспоминати, а ни род(ъ) их(ъ), занужъ продали по своеи доброи воли и оузѣли за него скоут(ъ) Л златых(ъ).

И хотаръ тѣмъ селомъ, съ въсѣми старыми хотарми, куда из вѣк[к]а оужива ли[3].

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспо)дства, выше писаннаго Стефана воеводы, и вѣра възлюбленнаго ми брата, Петра воевод(ы), и вѣра болѣръ нашихъ: вѣра пана Кръсти, вѣра пана Нѣгоѧ логоѳета, вѣра пана Петра Хурдича, вѣра пана Негрила, вѣра пана Думы Браевича дворника, вѣра пана Юргича и зѣта его, пана Ѡанчи логоѳета, вѣра пана Ваны Оурѣкле, вѣра пана Ивана чашника, вѣра пана Братула, вѣра пана Станчула Поинча, вѣра пана Ѳомы Верешчака, вѣра пана Кости вистѧрника, вѣра пана Дениша спатарѣ, вѣра пана Симы дворника, вѣра пана Костича постелника, вѣра пана Думы Лимбъдулчича и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Тадора Васковича, вѣра пана Радула столника, вѣра пана Тадора Къмила, вѣра пана Боунги комиса и вѣра въсѣхъ болѣръ наших(ъ) молдавских(ъ), и великих(ъ), и малых(ъ).

www.dacoromanica.ro

А по нашемъ животѣ, кто боудет(ъ) г(о)сп(о)д(а)ръ оу нашеи земли, wт(ъ) дѣтеи нашиχ(ъ) илї wт(ъ) братеи нашиχ(ъ) илї wт(ъ) нашего племене, боуд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберет(ъ) бытн, тотъ що бы имъ не порꙋшил(ъ) нашего даання, а<ле>[3] що бы имъ оутвердил(ъ) и оукрепил(ъ) занꙋжъ дали есми имъ за иχ(ъ) правꙋ и вѣрнꙋю слꙋжбоу.

А на болшее потвърждение томꙋ въсемꙋ выше писанномꙋ, велѣли есми нашемꙋ вѣрномꙋ панꙋ, Симѣ логоѳетꙋ, писати и прївѣсити нашꙋ печат(ъ) к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Пис(а) Тадор(ъ), оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцна маи д[3].

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri pan Andreico şi fratele său, Luca, de bunăvoia lor şi au vîndut boierului nostru, pan Mihul pisar, jumătate dintr-un sat care este lîngă Tutova, anume Bălăneştii, acea parte care este de la pîrîu pînă la Tutova, şi cu toate casele care sînt de cealaltă parte a pîrîului, şi jumătate din tot hotarul care ascultă la Bălăneşti, şi ţarina veche şi tot hotarul care este al Lieştilor, în afară de ţarina nouă, pe care Lieştii şi-au îngrădit-o aparte. Şi, de asemenea, noi, văzînd bunăvoia lor, de aceea am dat şi noi credinciosului nostru boier, pan Mihul pisar, această jumătate din acest sat mai înainte zis şi cu acest hotar mai sus-scris să-i fie lui uric, în veci.

Şi încă am dat credinciosului nostru boier, în afară de ceea ce a cumpărat de la fiii lui Iliaş, jumătate din Coposeşti, pe Şumuz, să-i fie panului Mihul pe jumătate cu Luca şetrarul şi cu tot venitul, care este de la acest sat, să le fie lor pe jumătate.

Şi încă am dat credinciosului nostru pan, Duma aprod, fratele panului Mihul pisar, un sat pe Sana, care a fost al lui Vlad Matus.

Toate acestea mai sus-scrise să le fie lor uric, şi cu tot venitul, lor, şi copiilor lor, şi fraţilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci. Şi să nu mai pomenească niciodată fiii lui Iliaş despre această jumătate de sat, anume Bălăneşti, şi despre acest hotar mai sus-scris, jumătatea ce ascultă de Bălăneşti, şi tot hotarul Lieştilor, şi tot cîmpul şi ţarina veche, în afară de ţarina cea nouă, pe care şi-au îngrădit-o aparte; aceea să fie a Lieştilor. Iar fiii lui Iliaş să nu aibă niciodată a pomeni, nici neamul lor, pentru că au vîndut de bunăvoia lor şi au luat pentru ele vite de 30 de zloţi.

Şi hotarul acelor sate să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa iubitului meu frate, Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Cristea, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Duma al lui Brae, vornic, credinţa panului Iurghici şi a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Ion ceaşnic, credinţa panului Bratul, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Toma Vereşceac, credinţa panului Costea vistier, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Sima vornic, credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Duma al lui Limbădulce şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Tador al lui Vasco, credinţa panului Radul stolnic, credinţa panului Tador Cămilă, credinţa panului Bunghe comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

www.dacoromanica.ro

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în ţara noastră, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Sima logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Tador, la Suceava, în anul 6951 ⟨1443⟩ mai 4[6].

Archiwum Główne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 350. Orig., perg. (27 × 32,6 cm), pecete atîrnată. pierdută. Trei foto., la Bibl. Acad, Fotografii, X/23, XXIII/50 şi XLVIII 38, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 26—29. Altă foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I 47. O foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/166.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 478 (facs.); Уляницкій, *Матеріалы*, p. 61—62 (text slav prescurtat); Kałużniacki, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, p. 882—884 (text slav şi trad. lat., cu data de zi: 14); Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 53—55 (trad. după Улянипкій); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 131—134 (text slav şi trad., cu data de zi: 14); *D.I.R.*, A, I, p. 189—190 (trad., cu aceeaşi dată de zi).

---

[1] ѥ, făcut din и.
[2] Omis.
[3] ж, făcut peste з.
[4] Şters.
[5] Bara verticală care urmează după д nu face parte din dată, aşa cum s-a citit uneori (v. EDIŢII), ci din semnul de sfîrşit al textului.
[6] V. nota 5.

229 — 1443 (6951) mai 7, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Стефанъ воевод(а), господаръ Земли Молдавскои. Знаменито чиним(ъ), исѣмъ нашим(ъ) листом(ъ), въсѣмъ кто на нъ оузрит(ъ) илї его оуслышить чтѹчи, ѡже произволи г(оспо)дство ми нашим(ъ) бл(а)гимъ произволеннем(ъ) и чистим(ъ) и свѣтлим(ъ) ср(ъ)д(ь)цемъ и оучинили есми въ за д(ѵ)шие с(вѧ)топочившаго родителѣ нашего и за наше здравие и потвърдили есми и оукрепили ѡт(ь)цѧ нашего даание и дали есми нашемѵ монаст<и>[1]рю ѡт(ъ) Полѣны, где ест(ъ) храм(ъ) Свѧтого архиерарха и чѹдотворца Николы, ѳ татар(ъ), на имѧ: Иванчѹк(ъ) и съ братом(ъ) своимъ и съ оусими челѣдми их(ъ), и Иванка съ братом(ъ) и съ оусими челѣдми их(ъ), Чочан съ братом(ъ) и съ оусею челѣдию их(ъ), и Хрицъ съ челѧдми своими, Мѵнтѧ съ челѧдми своими, Панас(ъ) съ челѣдми свои[и]ми, Чѹнак съ челѣдми своими, Щефънел(ъ) съ челѣдми своими и Тѹлѧ ватаман(ъ) и съ оусими челѣдми своими. Ты оуси выше писанны татарове да боудѵт(ъ)· нашемѹ монастирю оурик(ъ) и съ въсѣмы их(ъ) челѣдми и съ оусѣмъ их(ъ) имѣниемъ и добитком(ъ), на вѣки вѣчныѧ, и дѣти их(ъ), и оунѹчата их(ъ), и праоунѹчата их(ъ) и вес(ъ) род(ъ) их(ъ).

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспо)дства, выше писаннаго Стефана воеводы, и вѣра възлюбленнаго ми брата, Петра воевод(ы), и вѣра болѣръ наших(ъ): вѣра пана Кръсти, вѣра пана Нѣгоѧ логоѳета, вѣра пана Петра Хѵдича, вѣра пана Дѵмы Браевича дворника, вѣра пана Юргича и зѣта его, пана Ѡанны логоѳета, вѣра пана Негрила, вѣра пана Баны Оурѣкле, вѣра пана Братѹла, вѣра пана Ивана Балчана, вѣра пана Дѹмы Лимбъдѹлчича и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Ѳомы Берешчака, вѣра пана Симы дворника, вѣра пана Костича постелника, вѣра пана Станчѹ Поиича, вѣра пана Дениша спатарѧ, вѣра пана Кости вистѧрника, вѣра

www.dacoromanica.ro

пана Богуша и брата его, пана Пашка Нестѣковича, вѧра пана Крысти Чорного, вѣра пана Манvила Щербича, вѣра пана Богдана, вѣра пана Радvла столника, вѣра пана Боунги комиса и вѣра въсѣхъ болѣръ нашиx(ъ) молдавскиx(ъ), и великиx(ъ), и малыx(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто боудет(ъ) г(ос)п(о)д(а)ръ оу нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) илї ѡт(ъ) братеи нашиx(ъ) илї ѡт(ъ) нашего племене, боуд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберет(ъ) быти, тот(ъ) а бы не порꙋшил(ъ) наше даанїе и запис(ъ), але да оутвърдит(ъ) и оукрѣпит(ъ) понеже оучинихмо въ за д(v)ше предковъ нашиx(ъ) и за наше здравие.

А на болшvю крѣпостъ томv въсемꙋ выше писанномv, велѣли есми нашемv вѣрномv панv, Мнхꙋлv писарю, писати и прївѧсити нашv печат(ъ) к семv листv нашемv.

Пис(а) Тадоръ граматик(ъ), оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцна маи з.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bunăvoia noastră şi cu inimă curată şi luminată şi am făcut pentru pomenirea sfîntrăposatului nostru părinte şi pentru sănătatea noastră şi am întărit şi am împuternicit dania tatălui nostru şi am dat mănăstirii noastre din Poiană, unde este hramul Sfîntului arhierarh şi făcător de minuni Nicolae, 9 tătari, anume: Ivanciuc şi cu fratele său şi cu toate sălaşele lor, şi Ivanca cu fratele şi cu toate sălaşele lor, Ciocian cu fratele şi cu toate sălaşele lor, şi Hriţă cu sălaşele sale, Muntea cu sălaşele sale, Panas cu sălaşele sale, Ciunac cu sălaşele sale, Ştefănel cu sălaşele sale şi Tulea vătăman şi cu toate sălaşele sale. Toţi aceşti tătari mai sus-scrişi să fie mănăstirii noastre uric şi cu toate sălaşele lor şi cu toată averea şi cu vitele lor, în vecii vecilor, şi copiii lor, şi nepoţii lor, şi strănepoţii lor şi cu tot neamul lor.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa iubitului meu frate, Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Crîstea, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Iurghici şi a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Bratul, credinţa panului Ion Balcean, credinţa panului Duma al lui Limbădulce şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Toma Vereşceac, credinţa panului Sima vornic, credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Costea vistier, credinţa panului Boguş şi a fratelui său, pan Paşco al lui Nesteac, credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Manuil Şerbici, credinţa panului Bogdan, credinţa panului Radul stolnic, credinţa panului Bunghe comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în ţara noastră, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintească dania şi înscrisul nostru, ci să întărească şi să împuternicească pentru că am făcut pentru pomenirea înaintaşilor noştri şi pentru sănătatea noastră.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Mihul pisar, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Tador gramatic, la Suceava, în anul 6951 ⟨1443⟩ mai 7.

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 129. Orig., perg. (22,5 × 31,5 cm), pecete atîrnată deteriorată, cu legenda: † Пєчать Їѡа<н(ь) Стєф>[1]ана вѡєво<ды>[1] господарѣ* Зємли Молдавскои*.*.

www.dacoromanica.ro

Trei foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/165 a, b şi c. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 30—32.

EDIŢII: Hăjdeu, *Arch. ist.*, I, 1, p. 123 (text slav prescurtat şi trad., cu anul socotit în stilul de 1 septembrie); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 128—130 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 188—189 (trad.).

---

[1] Întregit după inscripţiile peceţilor similare ale lui Ştefan voievod din această domnie (v. doc. nr. 225, 230, 234).

230 — 1443 (6951) mai 18, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, въсѣмъ кто на нь оузрить или его услышит(ъ) чтучи, ѡже тотъ истинны слуга нашъ, Щефанъ Бревъ, служилъ намъ право и вѣрно. И мы, видѣвши его правовѣрную службу до нас(ъ), жаловали есми его оусобною нашею м(и)л(о)стїю и дали и потвердили есми ему его ѡчину, село, на Ꙗдричѣ, на имѣ где ест(ъ) домъ его. Тое що бы емоу урикъ, съ въсѣмъ доходомъ, ему, и дѣтемъ его, и братїамъ его, и оунočатомъ его, и прѣоуночатомъ его, и прѣшчоурѣтомъ его и въсему роду его, непорушено николиже, на вѣкы.

А хотаръ томоу селу, по старомоу хотару, куда ест(ъ) из вѣка ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, выше писанного [ми г(оспод)ства], Стефана воеводы, и вѣра възлюбленнаго ми брата, Петра воеводы, и вѣра наших(ъ) боꙗръ: вѣра пана Кръстѣ, вѣра пана Нѣгоꙗ логоѳета, вѣра пана Гуднча и дѣтеи его, вѣра пана Негрила, вѣра пана Думы Браевича дворника и дѣти его, вѣра пана Юргича и зѧтѧ его, пана Оанчи логоѳета, вѣра пана Братоула, вѣра пана Вана Оурѣклѣ, вѣра пана Ивана Банчана чашника, вѣра пана Оана Жулича, вѣра пана Думъı Дулчича и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Козмы Шандровича, вѣра пана Кръстѣ Чорного, вѣра пана Станчула Поиича, вѣра пана Дїениша спатарѣ, вѣра пана Томы Вересчака, вѣра пана Кости вистѣрника, вѣра пана Тадора Васковича, вѣра пана Костича постелника, вѣра пана Симы дворника, вѣра пана Алеѯандра Левича, вара[1] пана Богуша и брата его, пана Пашка Нестѣ<ков>[2]нча, вѣра пана Маноила Гръбовѣ, вѣра пана .... [3], вѣра пана Ма<нои>[4]ла Шербн<ча>[2] вѣ<ра пана Рад>[2]ула столника, вѣра пана ....[3] <вѣ>[4]ра <пана>[4] .... [3] вѣра пана М<ихаила П>[2]ыхнѫ, вѣра пана .... [3] <вѣра пана>[2]........................ [3] <вѣра пана>[4] Ла<зи спат>[2]арѣ и вѣра боꙗръ наших(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по наше<мъ животѣ>[2], кто будетъ г(о)сп(о)д(а)ръ нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) братїи наших(ъ), или ѡт(ъ) <на>[2]шего племене, буд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ що бы иму не порушил(ъ) нашего даанїа, але що бы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ за его правою и вѣрною службу.

А на болшее потвръжденїе тому въсемоу выше писанному, велѣли есми нашему вѣрномоу пану Симѣ логоѳету писати и привѣсити печатъ к сему листу нашему.

Пис(а) оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцна маи ні.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi, citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Ştefan Brebu, ne-a slujit drept şi credincios. Şi noi, văzînd dreptcredincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat şi i-am întărit ocina lui, satul, pe Iadrici, anume unde este casa lui. Aceasta să-i fie uric, cu tot venitul,

www.dacoromanica.ro

lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului [a domniei mele] Ştefan voievod, şi credinţa iubitului meu frate, Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Crîstea, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Hudici şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Duma al lui Brae vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Iurghici şi a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credinţa panului Bratul, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Ion Baicean ceaşnic, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Duma al lui Dulce şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Toma Verescеac, credinţa panului Costea vistier, credinţa panului Tador al lui Vasco, credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Sima vornic, credinţa panului Alexandru al lui Leu, credinţa panului Boguş şi a fratelui său, pan Paşco al lui Nestea⟨c⟩[2], credinţa panului Manoil Gîrbovu, credinţa panului ...[3], credinţa panului Ma⟨noi⟩[4]l, Şerbi⟨ci⟩[2], credinţa ⟨panului Rad⟩[2]ul stolnic, credinţa panului ...[3], credinţa ⟨panului⟩[4] ...[3], credinţa panului M⟨ihail P⟩[2]îhnă, credinţa panului ...[2], ⟨credinţa panului⟩[2] ...[3], ⟨credinţa panului⟩[4] La⟨zea spăt⟩[2]ar şi credinţa boierilor noştri, şi mari, şi mici.

Iar după ⟨viaţa⟩[2] noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Sima logofăt să scrie şi să atîrne pecetea la această carte a noastră.

Scris la Suceava, în anul 6951 ⟨1443⟩ mai 18.

Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fond Spiridonie, XLII/216. Orig., perg. (31×24 cm), rupt şi şters la o îndoitură, pecete atîrnată, cu legenda: † Пєчать Іωан(ь) Стєфана воєво<ды гос>[4]подарѣ * <З>ємли Молдавскои*[5].

O foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/45 b. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 33—34.

EDIŢII: Ghibănescu, *Ispisoace*, I, 1, p. 17—20 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 138—140 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 190—191 (trad.).

---

[1] Pentru вѣра.
[2] Rupt.
[3] Şters şi rupt un nume.
[4] Şters.
[5] Întregit după inscripţiile peceţilor similare ale lui Ştefan voievod din această domnie (v. doc. nr. 225, 234 şi 250)

231 — 1443 (6951) mai 22, Buceaci.

† М(и)л(о)стию б(о)жїею, Илїѧ воєвода, господаръ Земли Молдавскои. Знаємо чиним ис сѣмъ листомъ нашимъ, въсѣмъ кто на нъ оузрить[1] или єго оуслышить чтоучи, аже тотъ истинныи приѧтелъ нашъ милыи и коумъ, панъ Андрихъ Боучачъскыи и Ѧзловскыи, староста Подолъскыи, оучинилъ намъ <много добръ>[2] оу нашыи пригоди, коли єсми пришли к немоу, до єго домъ, а тотъ истин-

ный реченный панъ Дидрих(ъ) намъ свои домъ и городы ѡтворилъ, серебра ли золота, пинѣзии, кони и инъших(ъ) речиии, чого коли било намъ потребизно [8 на][3] 8 наш8 приг8д8[4], того намъ не боронилъ.

Про то, ми, видивши его сл8жб8 и приꙗзнъ до нас(ъ), жаловали есми его ѡсобною нашею м(и)л(о)стию, даровали есми его и дали нашъ дворъ Волховецъ и съ с8кмъ[4] и съ млиномъ, и Германъ ловецъ, и[6] Сочевицю, и съ 8сими присюлки и доходы що к том8 двор8 исъ давна присл8хаетъ, ѡкроми Беликосилцѣ, какъ и п<е>[7]режъ его м(и)л(о)сть ѡт(ъ) нас(ъ) де<р>[8]жалъ ничого собн не ѡставлѣючи а ни вымииѣючи, съ 8симъ правомо.

А на то есми, приꙗтелю нашем8, пан8 Дидрих8, записали пꙗтъ с(о)тъ золотых(ъ) татаръскых(ъ), а перъвии ѡт(ъ) того истиного реченного пана Дитриха али бо ѡт(ъ) его дитии, того нашего двора, Волховцѣ, и приселк8 въ не имаю[9] м8[10] ѡтиѣти николи, али жи ем8, али бо его дитемъ положинъ и заплатимъ тых(ъ) пꙗтъ сотъ золотых(ъ). А до толѣ, по к8лѣ не вык8пимъ, 8 тото имѣние не имаемъ сѣ 8мѣшати а ни нашъ дворникъ[11] великыи а ны[10] малыи, а ни глобникъ, а ни[12] припашаръ, а ни иліщаръ, а ны[10] данникъ, а ны[10] ины, и некоторыи 8рѣдникъ нашъ, толко самъ панъ Дидрих(ъ) имаетъ ѡживати и поживати. А также, коли мы <б<ѫ>демъ>[8] заплатили и тих(ъ) петъ с(о)<т>[8]ъ золотых(ъ) татаръских(ъ) пан8 Дидриховн, а нашъ милыи приꙗтелъ, панъ Дитрих(ъ), имаетъ намъ дати, 8 наши р8кы, наши записы.

А на то, вѣра више писаннаго г(оспод)ства ми, Иліꙗ воеводы, и вѣра възлюбленнаго ми с(ы)на г(оспод)ства ми, Романа воеводы, и вара[10] па[ш]<на>[8] Щеф8ла Ж8мъгатевича и брата его, пана Ми<н>[8]дри, и вѣра пана Лазорѣ Т8ловъского и брата его, пана Станч8ла постелника, и вѣра пана Ман8ила Хотинъского, и вѣра пана Мисн дворника, и вѣра пана Витолта, и вѣра пана Бълоша чашника, и вѣра пана Ивашка Устеклого, и вѣра пана Вана Лихача и брата его, пана Ж8ржа комиса, и вара[10] пана Данка Ж8ржевича, и вѣра пана Ж8ржа Кабича и вѣра въсѣх(ъ) наших(ъ) боꙗръ, и великых(ъ) и малих(ъ).

А на болшее потвержденне том8 въсем8 више писанном8, велѣли есми нашем8 вѣрном8 болѣрин8, пан8 Дининск8 логоѳет8, привиснти нашю печатъ к сем8 нашем8 лист8.

Писалъ Тадоръ диꙗкъ, 8 В8чачю и в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃ц҃н҃а ман(а) в҃к.

† Din mila lui Dumnezeu, Ilie voievod, dom al Ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat prieten drag şi cumătru al nostru, pan Didrih de la Buceaci şi de la Iazloveţ, staroste al Podoliei, ne-a făcut nouă ⟨mult bine⟩[2] în nenorocirea noastră, cînd am venit la el, în casa lui, iar acest adevărat zis pan, Didrih, ne-a deschis nouă casa şi tîrgurile sale, iar argintul, aurul, banii, caii şi celelalte lucruri, ceea ce ne-a fost nouă de trebuinţă în nenorocirea noastră, aceea nu ne-a fost oprit.

Pentru aceea, noi, văzînd slujba şi bunăvoinţa sa faţă de noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dăruit şi i-am dat curtea noastră de la Volhoveţ, şi cu piua[14] de sumani şi cu moara, şi Gherman vînătorul, şi[6] Soceviţa, şi cu toate cătunele şi veniturile care ascultă de acea curte din vechime, în afară de Satu Mare, cum a ţinut de la noi şi mai înainte milostivirea sa, cu tot dreptul, neoprind pentru noi nimic şi nici micşorînd.

Iar pentru aceasta i-am dat înscris prietenului nostru, pan Didrih, pentru cinci sute de zloţi tătăreşti: însă, mai întîi, de la acest adevărat zis pan, Didrih, sau de la copiii lui, acea curte a noastră, Volhoveţ, şi cătunele, să nu o luăm înapoi niciodată, şi, iarăşi, lui sau copiilor lui să le dăm şi să le plătim acei cinci sute de zloţi. Iar pînă atunci, cît timp nu o vom răscumpăra, în acea

www.dacoromanica.ro

avere să nu se amestece nici vornicul nostru cel mare şi nici cel mic, şi nici globnic, şi nici pripăşar, şi nici ilişar, şi nici cel ce strînge darea[15], şi nici altul, şi nici unul din dregătorii noştri, ci numai pan Didrih să trăiască şi să folosească. Şi, de asemenea, cînd noi ⟨vom fi⟩[8]plătit acei cinci sute de zloţi tătăreşti panului Didrih, scumpul nostru prieten, pan Didrih, ne va da în mîinile noastre zapisele noastre.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele mai sus-scrise, Ilie voievod, şi credinţa iubitului fiu al domniei mele, Roman voievod, şi credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, pan Mî⟨n⟩[8]drea, şi credinţa panului Lazor de la Tulova şi a fratelui său, pan Stanciul postelnic, şi credinţa panului Manuil de la Hotin, şi credinţa panului Misea vornic, şi credinţa panului Vîtolt, şi credinţa panului Băloş ceaşnic, şi credinţa panului Ivaşco al lui Usteclă, şi credinţa panului Oană Lihaci şi a fratelui său, pan Giurgiu comis, şi credinţa panului Danco al lui Giurgiu, şi credinţa panului Giurgiu Cabici şi credinţa tuturor boierilor noştri, şi mari, şi mici.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Dinisco logofăt, să atîrne pecetea noastră la această carte a nostră.

A scris Tador diac, la Buceaci şi în anul 6951 ⟨1443⟩ mai 22.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum Radziwiłłow), nr. 7 312. Orig., perg. (32,5 × 22,8 cm), pecete atîrnată, prezentînd amprenta unui nou sigiliu domnesc, cu emblema identică celei de pe primele două tipare sigilare folosite în cancelaria lui Iliaş voievod (v.doc. nr. 117 şi 143), dar cu legenda: † Печать Їωана Иліа воєвωда, господарѣ Земли Молдавской.

EDIŢII: Şimanschi — Ciocan, *Acte slavone*, p. 245—247 (text slav şi trad.).

---

1 Între ѹ şi з, un р tăiat de diac cu aceeaşi cerneală.
2 Omis; întregit în spiritul documentului din 1448 februarie 23 (v. doc. nr. 275), cu care se aseamănă.
3 Tăiat de diac cu aceeaşi cerneală.
4 Mai sus: ѹ нашыи приголи.
5 ѹ, scris deasupra rîndului.
6 Grafie nesigură în orig.; se poate citi şi к (dinspre).
7 Şters.
8 Omis.
9 ю, neclar.
10 Aşa în orig.
11 кь, adăugat deasupra rîndului.
12 нн, adăugat deasupra rîndului.
13 є, îngroşat sau făcut peste un alt semn.
14 „piua", subînţeles în textul slav.
15 Mai tîrziu: „birar".

232 **1443 (6951) mai 27, Suceava.**

Cu mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievoda, domn Ţării Moldovii. Facem ştire, cu această a noastră carte, cine va vide sau citindu-să va auzi, precum acest adevărat sluga noastră şi credincios boeriu, giupînul Ghereiu, au slujit noo cu dreptate şi cu credinţă. Şi, văzind noi slujba lui ce au arătat către noi cu dreptate şi cu credinţă, drept aceia l-am miluit cu osebită a noastră milă şi i-am dat lui, în pămîntul nostru, a Moldovii, satile anumi Nena, ⟨pe⟩[1] Studineţ, undi iaste casa lui, pe din sus de Mic Jăurescul, amîndoo părţi, şi, pi din gios, unde au fost Colun, amîndoo părţi, şi, deasupra, unde au

www.dacoromanica.ro

fost Clopot, şi, pe gios di Iazăru, Bălăceştii, şi, pi din gios de Bălăceştii, o fîntînă, anume Prozioane, pe din sus de Ezăreanul, să-şi aşăză acolo sat, şi, deasupra Cociubii, o fîntînă, să-şi aşăză iarăş sat, şi, la Vatice, unde au fost Ştefan Răstop[2], ⟨şi⟩[1], la Chengaci[3], unde au fost Cergăşă, şi, pe Prut, unde au fost Badea Bratişanul, şi loc de moară şi silişte.

Pe aceste toate să-i fie lui uric cu tot venitul, lui, şi fiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor, şi strănepoţilor şi la tot neamul lui, cine să va alege mai de aproape, neclintit niciodinioară, în veci de veci.

Iar hotarul tuturor acelor sate să fie cu toate hotarăle lor cele vechi, pînă unde au apucat din veci.

Şi spre aceasta este credinţa domnii mele, Ştefan voievod, şi credinţa preiubitului frate al nostru, Petre voievod, şi credinţa boerilor noştri: credinţa giupînului Crîste Bătrînul, i Negoaia logofăt, i Petre Hudis[4], i Negrilă, i Duma Braevici vornic, i Bratul, i Iurghici din Ţarigrad[5], i Oance, zet[6] lui, i Ioan Ureche, i Duma din Neamţu, i Mirci, brat lui, i Ioan Julici, i Ivan Balcean ⟨pa⟩[1]harnic, şi Toma Vereşgac[7], i Stanciul Ponici, i Dienici[8] spatar, i vistiernic ⟨Costea⟩[9], i Porcă paharnic, i Costici, i Bogdan stolnic, i Sima vornic, Toader Vascovici, i Radul stolnic, i Manoli Grîbul[10], i Crîste Ciornei[11], i Feti, i Bungă comis şi credinţa tuturor boerilor noştri a Moldovii, mari şi mici.

Iar după viiaţa noastră, cine va fi domn în pămîntul nostru a Moldovii, din fiii noştri ori din fraţii noştri sau oricine va fi din neamul nostru, să nu strice a noastră danie, ci mai ales să-i întărească fiindcă noi i-am dat pentru a lui dreaptă şi credincioasă slujbă.

Pentru mai mare tărie a celor de sus-scrisă, am poruncit credinciosului boeriului nostru, giupînului Simii logofăt, să scrie şi să spînzure pecetea la această carte a domnii mele.

Au scris Hristofor, în Suceava, let 6951 ⟨1443⟩ mai 27.

Au tălmăcit Andrei Tălmaciu căpitan, ⟨1⟩794 mart 28.

Arh. St. Bucureşti, Ms. nr. 575 (Cond. M-rii Răchitoasa), f. 84. Copie, din prima jumătate a sec. al XIX-lea, după trad.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 191—192 (copie).

---

1 Omis.
2 Desigur, lectură greşită pentru „Răspop".
3 Lectură greşită pentru Кенгачь (v. doc. nr. 154).
4 În loc de „Hudici".
5 Greşit, pentru „Cetatea Albă".
6 Adică: ginerele.
7 În loc de „Vereşceac".
8 În loc de „Dieniş".
9 Loc gol în copie.
10 În loc de „Manoil Gîrbovul".
11 Negru.

233 **1443 (6951) mai 28, Suceava.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода господаръ, Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, ис сѣмъ листом(ъ) нашим(ъ), въсѣмъ кто на нъ оузритъ илї его оуслышит(ъ) чтучи, иже тотъ истины слуга нашъ, Тадоръ Блъдескул(ъ), служилъ намъ право и вѣрно. Тѣмъ, мы, видѣвше его правою

www.dacoromanica.ro

н вѣрною службою до нас(ъ), жаловали есмн его ѡсобною нашею м(н)л(о)стїю н дали есмн ему н потв<р>[1]ъднли его ѡчниу, село, на Серетѣ, на нмѧ Влъдещн, подлн Пурчелещн, да боудет(ъ) пану Тадору оурнк(ъ) н съ въсѣмъ доходом(ъ), н дѣтем(ъ) его, н сестрѣ его, Лолѣ, н оунучатом(ъ) его, н праоунучатом(ъ) его н въсему роду его, непорушено ннколнже, на вѣкн.

А хотаръ тому селу, съ въсѣмн старымн хотармн [хотармн], куда нз вѧка оужнвалн.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспо)дства, выше пнсаннаго Стефана воеводы, н вѣра възлюбленнаго мн брата Петра воеводы, н вѧра болѣръ нашнх(ъ): вѣра пана Кръстн, вѣра пана Нѣгоѧ, вѣра пана Петра Худнча, вѣра пана Думы Браевнча дворннка, вѣра пана Юргнча н зѣта его, пана Ванчн логоѳета, вѣра пана Негрнла, вѧра пана Ивана Балчана чашннка, вѣра пана Думы Лнмбъдȣлчнча н брата его, паба Мнрчн, вѣра пана Братула, вѣра пана Снмы дворннка, вѣра пана Ваны Оурѣкле, вѣра пана Ѳомы Верешчака, вѣра пана Станчула Поннча, вѣра пана Диеннша спатарѧ, вѣра пана Костн вист<їѧ>[2]рннка, вѣра пана Поркн чашннка, вѣра пана Ваны <Жоул>[2]нча, вѣра пана Богуша н брата его, пана Пашка Нестѣковнчн, вѣра пана Костнча постелннка, вѣра пана Богдана столннка, вѣра пана Тадора, Петра воеводнна чашннка, н вѣра пана Мынѕȣла, вѣра пана Тадора Васковнча, вѣра пана Радула Пнска столннка, вѣра пана Бадѣ, вѣра пана Боунгн комнса н вѣра въсѣхъ болѣръ нашнх(ъ) молдавскнх(ъ), н велнкихъ, н малнх(ъ).

А по нашемъ жнвотѣ, кто боудетъ г(ос)п(о)д(а)ръ оу нашен землн, ѡт(ъ) дѣтен нашнх(ъ) нлї ѡт(ь) братен нашнх(ъ) нлї ѡт(ъ) нашего племене, боуд(н) кто, кого Б(ог)ъ нзберет(ъ) бытн, тот(ъ) що бы нмъ не порушнл(ъ) нашего даанна, але що бы нмъ оутвердил(ъ) н оукрепнл(ъ) занужъ далн есмн емȣ за его праву н вѣрную службоу.

А на болшее потвържденне тому въсему выше пнсанному, велѣлн есмн нашему вѣрному пану Снмону логоѳету пнсатн н прївѧснтн нашу печат(ъ) к сему лнсту нашему.

Пнс(а) Тадор(ъ) граматнк(ъ), оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцна ман, кн д(ь)нъ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Tador Vlădescul, ne-a slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat şi i-am întărit ocina lui, satul, pe Siret, anume Vlădeşti, lîngă Purceleşti, ca să-i fie panului Tador uric şi cu tot venitul, şi copiilor lui, şi surorii lui, Lola, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui şi întregului său neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele [hotarele] vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa iubitului meu frate, Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Cristea, credinţa panului Neagoe, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Iurghici şi a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Ion Balcean ceaşnic, credinţa panului Duma al lui Limbădulce şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Bratul, credinţa panului Sima vornic, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Toma Vereşceac, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Costea vist⟨ie⟩[2]r, credinţa panului Porcu ceaşnic, credinţa panului Oană ⟨Jul⟩[2]ici, credinţa panului Boguş şi a fratelui său, pan Paşcu al lui Nesteac, credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Bogdan stolnic,

www.dacoromanica.ro

credinţa panului Tador ceaşnicul lui Petru voievod, şi credinţa panului Mîndzul, credinţa panului Tador al lui Vasco, credinţa panului Radul Pisc stolnic, credinţa panului Badea, credinţa panului Bunghe comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn, în ţara noastră, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Simon logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Tador gramatic, la Suceava, în anul 6951 ⟨1443⟩ mai, 28 zile.

Arh. St. Iaşi, CCCXL/81. Orig., perg. (30 × 38 cm), pecete atîrnată, stricată.
O foto., ibidem, MXXXVIII/19 b, şi o trad. fără sfat, din 1723 decembrie 8, ibidem, CCXL/2. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 35–37.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, V, p. 115–117 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 140–142 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 193 (trad.).

[1] Omis.
[2] Rupt.

234 **1443 (6951) mai 30, Suceava.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, с сѣмъ листом(ъ) нашим(ъ), въсѣм(ъ) кто на н(ъ) ȣзритъ или его ȣслышит(ъ) чтȣчи, оже тоти истиныи слȣгы и болꙗре наши вѣрныи, панъ Михȣл(ъ) писаръ и пан(ъ) Тадоръ граматикъ, слȣжили намъ право и вѣрно. Тѣм(ъ), мы, видѣвше правȣю и вѣрноую их(ъ) слȣжбȣ до нас(ъ), жаловали есми их(ъ) особною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми им(ъ) ѡбомъ посполно, ȣ нашеи земли[1], оу Молдавскои, на Милѣтинѣ, селище[2] где был(ъ) Бана Бербѣче, и где был(ъ) Еремеи и млинъ на Милѣтинѣ, що былъ Щефана Зȣграфа, и, понижe, где был(ъ) Бѣркишъ, и, поиже, где был(ъ) Ходор(ъ) Бȣрчȣк(ъ), и съ великым(ъ) гаемъ, що ест(ъ) близ(ъ) Милѣтина, и съ въсѣмъ трънїем(ъ), що сȣт(ъ) близко Милѣтина, и на поли, бȣд(и) где оу томъ хотари, везде. Тое все да бȣдетъ имъ оурикъ равно съ въсѣмъ доходом(ъ), имъ, и дѣтемъ их(ъ), равно и братїам(ъ) их(ъ), и оуначатом(ъ) их(ъ), и прѣȣнȣчатом(ъ) их(ъ), и прѣщȣрѣтом(ъ) их(ъ) и въсемоу племеню их(ъ), кто бȣдетъ имъ наи ближныи, равно ȣсимъ, и непорȣшено, им(ъ), николиже, на вѣкы.

Ꙗ хотаръ тѣмъ въсѣмъ селищем(ъ) да бȣдетъ съ въсѣми своими старыми хотары, кȣда из вѣка ожнвали.

На то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, выше писанаго Стефана воевод(ы), и вѣра брата нашего, Петра воевод(ы), вѣра болѣръ наших(ъ): вѣра пана Кръсти Старого, вѣра пана Нѣгоꙗ логоѳета, вѣра па<на>[3] Петра Хȣдича, вѣра пана Дȣмы Бра<е>[4]вича дворника, вѣра пана Негрила, вѣра пана Братоула, вѣра пана Юргича Бѣлоградского и зѣта его, пана Оаичи, вѣра пана Оаны Урѣкли, вѣра пана Ивана Балчана, вѣра пана Дȣмы Лимбъдȣлчевича и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Симы дворника, вѣра пана Станчȣла Поинча, вѣра пана Томы Берешчака, вѣра пана Дїениша спатарѧ, вѣра <пана>[3] Кости вистїарника, вѣра пана Ивана Поркы чашника, вѣра пана Костича, вѣра пана Баны Жȣлича, вѣра пана Маноила Щербескȣла и брата его, пана Юрїа, вѣра пана Кр(ъ)сти Чорного, вѣра пана Тодера

www.dacoromanica.ro

Васковича, вѣра пана Радꙋла столника, вѣра па<на Ма>[3]нонла Гръбовꙋла, вѣра пана Фети Чорного, вѣра пана Бꙋнгы комиса и брата его, пана Лази спатарѧ, и вѣра въсѣх(ъ) болѣр(ъ) наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кого Б(ог)ъ изберетъ г(о)с(по)д(а)рем(ъ) быти нашеи Земли Молдавскои, <и>[3]ли ѡт(ъ) дѣтїи наших(ъ) или ѡт(ъ) братїи наших(ъ) или бꙋд(и) кто ѡт(ъ) нашего племене, тот(ъ) бы имъ не порꙋшилъ нашего данїа, али що бы им(ъ) оутвръдилъ и оукрѣпилъ заноуже дали есми емоу за его правꙋю и вѣрнꙋю слоужбꙋ.

А на болшее потвръжденїе томоу въсемоу выше писаномоу, велѣли есми нашемоу вѣрномоу панꙋ Симѣ логоѳетоу писати и нашꙋ печатъ привѣсити к семоу листꙋ нашемоу.

Пис(а) Христофоръ, ꙋ Сѡчавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцна, м(ѣ)с(ѧ)ца маи л҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi şi boieri ai noştri credincioşi, pan Mihul pisar şi pan Tador gramatic, ne-au slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă şi le-am dat amîndurora împreună, în ţara noastră, în Moldova, pe Miletin, seliştea unde a fost Oană Berbece, şi unde a fost Eremia, şi moara pe Miletin, care a fost a lui Ştefan Zugraf, şi, mai jos, unde a fost Berchiş, şi, mai jos, unde a fost Hodor Burciuc, şi cu pădurea cea mare, care este lîngă Miletin, şi cu tot mărăcinişul, care este lîngă Miletin, şi la cîmp, oriunde în acest hotar, pretutindeni. Toate acestea să le fie uric deopotrivă, cu tot venitul, lor, şi copiilor lor, deopotrivă şi fraţilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor şi întregului lor neam, cine le va fi cel mai apropiat, deopotrivă tuturor, şi neclintit, lor, niciodată, în veci.

Iar hotarul tuturor acestor selişti să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

La aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa fratelui nostru, Petru voievod, credinţa boierilor noştri: credinţa panului Cîstea cel Bătrîn, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa pa⟨nului⟩[3] Petru Hudici, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Bratul, credinţa panului Iurghici de la Cetatea Albă şi a ginerelui său, pan Oancea, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Ion Balcean, credinţa panului Duma al lui Limbădulce şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Sima vornic, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Toma Vereşciac, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa ⟨panului⟩[3] Costea vistier, credinţa panului Ion Porcu ceaşnic, credinţa panului Costici, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Manoil Şerbescul şi a fratelui său, pan Iurie, credinţa panului Cîstea Negru, credinţa panului Toder al lui Vasco, credinţa panului Radul stolnic, credinţa pa⟨nului Ma⟩[3]noil Gîrbovul, credinţa panului Fete Negru, credinţa panului Bunghe comis şi a fratelui său, pan Lazea spătar, şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al ţării noastre, Moldova, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau oricine din neamul nostru, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

www.dacoromanica.ro

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Sima logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Hristofor, la Suceava, în anul 6951 ⟨1443⟩, luna mai 30.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 351. Orig., perg. (22,5 × 28,5 cm), pecete atîrnată, deteriorată, cu legenda: † <П>ечаı[5]<ь Їωа(н)ь Ст>[5]ефана воє<воды господар>[5]ѣ Зє. лн Молдавскон.

Trei foto., la Bibl. Acad, Fotografii, X/24, XXIII/51 şi XLVIII/21, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 38—40. Altă foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/48, şi alta după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/167.

EDIŢII: Уляницкій, *Матеріалы*, p. 62 (text slav prescurtat); Kałužniacki, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, p. 884—886 (text slav şi trad. lat.); Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 55—56 (trad. după Уляницкій); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 144—146 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 194—195 (trad.).

---

[1] н, făcut ca п.
[2] Ultimul є, făcut peste о.
[3] Omis.
[4] Şters.
[5] Întregit după inscripţiile celorlalte peceţi ale lui Ştefan voievod din această domnie (v. doc. nr. 225, 230, 250).

235 — 1443 (6951) mai 31, Suceava.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїєю, мы, Стєфанъ воєвода, господаръ Землн Молдавскон. Знамєннто чннмъ, нс сѣмъ лнстомъ нашнм(ъ), въсѣмъ кто на нъ оузрнтъ нлн єго оуслъшнт(ъ) чтѵчн, ожє тоты нстнннын слѵгы нашн, Жѵржъ Дръгѵшанѵл(ъ) н вратъ єго, Ѧлєѯа, слѵжнлн право н вѣрно. Тѣмъ, мы, вндѣвшє нхь правою н вѣрно<ю слѵж>[1]бою до нас(ъ), жаловалн єсмн нхъ ѡсобною нашєю м(н)л(о)стїю н далн єсмн нмъ оу нашєн землн, єдно сєло, на Ставннцѣ, на нмѧ Драгѵшанє, щож(є) єст(ъ) .... [1]ѣно нжє єст(ъ) на старомъ хотарѣ нхъ, на нмѧ Кръннцѧ, ѡт(ъ) Холмъ, да ѡсадѧт(ъ) совѣ сєло. Тоє вышє пнсанноє[2] що бы ємѵ оурнкъ н съ въсѣмъ доходом(ъ). И далн єсмн нмъ єдно мѣсто ѡт(ъ) пасыкы ѡт(ъ) Глодѣнє, на нмѧ гдє былъ Т .... [1]. Тоє въсє що бы ємѵ оурнкъ н въсѣмъ доходомъ, н дѣтємъ нхъ, равно н оунѵчатом(ъ) нх(ъ), равно н прѣоунѵчатомъ нхъ, н прѧщѵрѧтомъ нхъ н въсємѵ родѹ нхъ, нєпорѵшєно нйколнжє, на вѣкы.

Ѧ хотаръ томѹ сєлоу, по старомѵ хотарю, кѵды нз вѣка ѡжавалн[3].

Ѧ на то єст(ъ) вѣра нашєго г(оспод)ства, вышє пнсаннаго Стєфана воєводн, н вѣра г(оспо)дства мн, Пєтра воєводн, н вѣра боıаръ нашнх(ъ): вѣра пана Кръстн, вѣра пана Нѣгоıа лог(о)ѳєта, вѣра пана Пєтра Хоуднча н дѣтєн єго, вѣра пана Дѵмѣ Браєвнча дворнйка н дѣтєн єго, вѣра пана Братѵла [пана Дѵмѣ Браєвнча дворнйка н дѣтєн єго], вѣра пана Дѵмѣ Нємєцкого, н вѣра пана Мнрча, вѣра пана Ѡанѣ Оурѣклн, вѣра пана Юргнча н зѧтѧ єго, пана Ѡанчн лог(о)ѳєта, вѣра пана Нєгрнла, вѣра пана Козмн Шандровн[вн]ча, вѣра пана Тома внс<тѣ>[1]рнйка, вѣра пана Костѣ внстѣрнйка, вѣра пан(а) Ивана Балчана чашнйка, вѣра пана Кръстѣ Чорного, вѣра пана Тадора Васковнча, вѣра пана <Радѵ с>[3]толнйка, вѣра пана Снмѣ дворнйка, вѣра пана Костнча постєлнйка, вѣра пана Богоуша н брата єго, <Пашко Нєсѣковнча>[5], вѣра пана Манонла Шєрбнча, вѣра пана Фєтїн Чорного, вѣра пана Монкы н брата єго, пана Тадора, вѣра <пана Бѹнгы комнса н>[5] вѣра въсѣхъ боıаръ нашнх(ъ) молдавскых(ъ), н вєлнкых(ъ), <н малы>[5]х(ъ).

www.dacoromanica.ro

<И по нашемъ жи>[5]вотѣ, кто боудетъ(ъ) г(ос)п(о)д(а)ръ земли нашеи, <ѡтъ братеи нашихъ>[5] или ѡт(ъ) нашего племене, боуд(и) кто, кого Б(ог)ъ избе-рет(ъ) быти г(ос)п(о)д(а)ръ, що бы имъ не порꙋшил(ъ) нашего даанїа, але що бы имъ оутвърдил(ъ) и оукрѣпил(ъ) заниж(е) есми дали имъ за ихъ правовѣрною слꙋжбꙋ.

И на болшее потвръжденїе томꙋ въсемꙋ выше писанномꙋ, велѣли есми нашемꙋ вѣрномꙋ панꙋ Симѣ лог(о)ѳетꙋ привѣсити нашꙋ печат(ъ) к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Писа Лꙋка граматик(ъ), оу Сочавѣ, въ лѣто ѕнцѕ маи ла.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, Giurgiu Drăguşanul şi fratele său, Alexa, ne-au slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui ⟨sluj⟩[1]bă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă şi le-am dat, în ţara noastră, un sat, pe Stavnic, anume Drăguşani, care este ... [1] care este pe vechiul lor hotar, anume Fîntîna de la Holm, ca să-şi întemeieze sat. Acestea mai sus-scrise să-i fie uric şi cu tot venitul. Şi le-am dat un loc de prisacă de la Glodeni, anume unde a fost T ... [1]. Toate acestea să-i fie uric şi cu tot venitul, şi copiilor lor, de asemenea, şi nepoţilor lor, de asemenea şi strănepoţilor lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa fratelui domniei mele, Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Cristea, credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici şi a copiilor lui, credinţa panului Duma al lui Brae vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Bratul, [a panului Duma al lui Brae vornic şi a copiilor lui], credinţa panului Duma de la Neamţ, şi credinţa panului Mircea, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Iurghici şi a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Toma vis⟨tie⟩[1]r, credinţa panului Costea vistier, credinţa panului Ion Balcean ceaşnic, credinţa panului Cristea Negru, credinţa panului Tador al lui Vasco, credinţa panului ⟨Radu s⟩[4]tolnic, credinţa panului Sima vornic, credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Boguş şi a fratelui său, ⟨Paşco al lui Nesteac⟩[5], credinţa panului Manoil Şerbici, credinţa panului Fete Negru, credinţa panului Moica şi a fratelui său, pan Tador, credinţa ⟨panului Bunghe comis şi⟩[5] credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, ⟨şi⟩[4] mici.

⟨Iar după⟩[5] viaţa ⟨noastră⟩[5], cine va fi domn al ţării noastre, ⟨din fraţii noştri⟩[5] sau din neamul nostru, oricine pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreptcredincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Sima logofăt să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Luca gramatic, la Suceava, în anul 6951 ⟨1443⟩ mai 31.

Arh. St. Iaşi, CCCXL/51. Orig., perg. (31 × 39 cm), rupt şi şters la îndoituri, pecete atîrnată, pierdută.

O foto., ibidem, MXXXVIII/47. O trad., din 1806 ianuarie 11, de Miron diac, ibidem, CDXXIV/1.

www.dacoromanica.ro

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 479 (facs.); Ghibănescu, *Surete*, X, p. 1–4 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 148–150 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 195–196 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] о corectat din а.
[3] Greşit, pentru ѡжнѣлн.
[4] Rupt.
[5] Rupt şi şters.

236 ⟨1443⟩ iunie, Suceava.

Urec de la Ştefan voevod, domn Ţării Moldavii, din let 7098[1] ⟨1590⟩[1] iuni, scris de Oanţa, în Suciava.

Cu mila lui Dumnezău, noi, Ştefan voevod, domnu Ţării Moldavii. Facim ştiut, prin aciastă carti a noastre, tuturor cui vor căuta asupra ei sau o vor auzi cetindu-să, căci slugili noastri, Pătraş şi Cozar, ot Belo Ozer[2], şi Dumca, sîn Pătraş, i Iurii şi Mîndre ni-au slujît noî cu driaptă credinţă. Deci şi noi, văzînd ace a lor driaptă slujbă şi credinţă către noi, i-am miluit cu osăbită milă noastră, dîndu-le în pămîntul nostru, a Moldavii, un sat, anumi Duminţii, undi esti casa lor, ca să li fii lor uric, cu tot venitul, şi fiilor lor, asăminea, fraţîlor lor, şi nepoţîlor, şi strenepoţîlor, şi prestrenepoţîlor şi la tot niamul lor, nestrămutat niciodineoare, în vecii vecilor.

Şi iarăşi facim ştiut că Cozar, de bunăvoia sa, pe partea sa au dat-o lui Costin[3], pe Soloneţ, ca să-şi facă moară cu Dumca şi cu fraţii săi, Iurii şi Mîndre.

Iar hotarul acelui sat să fii după hotarul vechiu, mai gios de Belo Ozer[2].

Şi spre aciasta esti credinţa domnii meli, noi, Ştefan voivod, şi credinţa iubitului nostru frati, Petru voevod, şi credinţa tuturor boerilor noştrii a Moldavii, mari şi mici.

Iar după viiaţa noastră, cini va fi domnu Ţării Moldavii, din fii noştrii sau din fraţii noştrii sau din niamul nostru sau ori pe cini îl va alegi Dumnezău, acela să nu strămute aciasta danii a noastră, ce mai vîrtos să o întăriască, căci pentru driaptă slujba lor li-am dat lor aciastă miluire.

Şi spre întărire tuturor celor de mai sus-scrisă, am poruncit credinciosului nostru [vel] logofăt, Sîma, să scrii şi pecetia noastră către aciastă carti a noastră să legi.

Tălmăcită de pi sîrbii.

Bibl. Acad., L/155. Copie, din sec. al XIX-lea, după o trad. veche. Un rez., din 1809, cu acelaşi veleat greşit: 7098 ⟨1590⟩, ibidem, ms. nr. 3 392, f. 80.

Datat din perioada cînd în actele emise de cancelaria lui Ştefan voievod, în Suceava, este amintit ca asociat fratele domnului, Petru voievod, iar ca logofăt, Sima, adică: 1443 martie 6 – august 25 (v. doc. nr. 225–230, 232–241). Pentru aceeaşi datare, v. şi Şimanschi, *Precizări*, p. 67.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 182–183 (copie, cu data: ⟨1442–1443⟩ iunie) şi sec. XVI, vol. III, p. 459, nr. 559 (rez. din 1809, cu data: 1590 (7098) iunie).

---

[1] Veleatul greşit; v. datarea.
[2] Iezerul Alb.
[3] În rez. din 1809 (v. descrierea arheografică): „Coste".

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефан<ъ в>[1]оевод(а) и г(ос)п(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. Знаменито чинимъ, ис сѣмъ нашимъ листомъ, въсѣмъ кто на н(ъ) оузрит(ъ) илї его оуслиши<тъ>[1] чтучи, ѡже тот(ъ) и[и]стинныи слуга нашъ вѣрныи, пан(ъ) Илїашъ Шанга, служил(ъ) намъ право и вѣрно. Тѣмъ, мы, видѣвше его право и вѣрною его службу до нас(ъ), жаловали есми его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми ему, оу нашеи земли, оу Мол<да>[1]вскои, села на имѣ: Въснещи, на Оурмениша, где ест(ъ) дом(ъ) его, и, на Тазловѣ, Босещи[2] и половина Бъдещи[3], и, на Тотруша, една полѣна, на имѣ Борила. Тое въсе више писанное що бы ему оурик(ъ) был(ъ), съ въсѣмъ доходомъ, и дѣтемъ его, <и>[1] братїамъ его, и ѡначатомъ[4] его, и прѣѡнучатомъ его, и прѣщорѣтомъ его и въсему роду его, непорушено николи, на вѣки.

А хотаръ тѣмъ <селамъ, по>[5] старомъ хотару да ест(ъ), куды из вѣки ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, <в>[1]ише писаннаго Стефана воевод(ы), и вѣра брата ми, Петра воевода, и вѣра боꙗръ нашиχ(ъ): вѣра пана Кр(ъ)сти Старого, вѣ<р>[1]а пана Нѣгоѧ, вѣра пана Петра Худич(а), вѣра пана Думи Немецского и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Думи дворника, вѣра пана Негрила, вѣра пана Ѡани Оурѣкли, вѣра пана Кр(ъ)сти Чорного, вѣра пана Братула, вѣра пана Юргича и зѣтѣ его, пана Ѡанчи, вѣра пана Балчана, вѣра пана Козми Шандровича, вѣра пана Банчюл(а), вѣра пана Богдан(а) столник(а), вѣра пана Бани Жулич(а), вѣра пана [вѣра пана] Манoила Щербич(а) и брата его, пана Юрїа, вѣра пана Си<ма>[6] дворник(а), вѣра пана Богуш<а>[1] и врата его, пана Пашка, вѣра пана Костич(а) постелник(а), вѣра пана Станчюл(а) Поич(а), вѣра пана Дїениша спатарѣ, <вѣра пана>[2] Шандра Левич(а), вѣра пана Томи Берешчака, вѣра пана Кости вистѣрника, вѣра пана Кости Андроник<овича, вѣра пана>[1] Алба чашник(а), вѣра пана Тадоръ Баскович(а), вѣра пана Порки чашник(а), вѣра пана Рад(у)лу столник(а), вѣра пана Оаи портарѣ, вѣра <пана Моик>[1]ы и врата его, пана Тадоръ, вѣра пана Мано<ила>[6] Гръбовъ, вѣра пана Бади дворник(а), вѣра пана Фети, вѣра пана Пыχ<на, вѣра пана Том>[1]а вистѣрника, вѣра пана Иван(а), вѣра <пан>[7]а Журжъ Блїчиницѣ, вѣра пана Бȣнги комиса и врата его, па<на>[6] Ла<зи спатарѧ>[1], и вѣра боꙗръ нашиχ(ъ) молдавскиχ(ъ), ве<ликыχъ>[5] и малыχ(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто будетъ г(ос)п(о)д(а)ръ земли нашеи, ѡ<тъ дѣтеи на>[1]шиχ(ъ), или ѡт(ъ) братїи нашиχ(ъ) илї ѡт(ъ) нашего племене, ни[8] буди кто, кого Б(ог)ъ изберетъ быти г(о)сп(о)даремъ, тот(ъ) що б<ы имъ не>[5] порушил(ъ) нашего дааниїе, але що вы имъ оутвръдил(ъ) и <оу>[6]крѣпил(ъ) заноужь(е) есми дали ему за его право и вѣрною с<лужбу>[1].

А на болшею крѣпост(ъ) тому въсему више писанному, велѣли есми нашему пану Симону логоѳету писати и печат(ъ) нашу привѣсити к сему листу нашему.

Ѡанца пис(а), оу Сочавѣ, в(ъ) лѣто ҂ѕ҃цна, м<ѣсяца>[1] юн(їа) и҃ д(ь)нъ.

⟨Pe verso, însemnare din sec. al XVII lea⟩: † Ѡт Стефана воевод на село Въсїещїи и Въсещїи.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, şi domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, pan Iliaş Şanga, ne-a slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, în Moldova, satele anume: Văsieşti, pe Urmeniş, unde este casa lui, şi, pe Tazlău, Boseşti[2] şi jumătate din Bădeşti[3], şi, pe Trotuş, o poiană, anume Borila. Toate acestea mai sus-scrise să-i fie uric, cu tot venitul,

www.dacoromanica.ro

şi copiilor lui, ⟨şi⟩[1] fraţilor lui, şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor ⟨sate⟩[5] să fie ⟨după⟩[5] hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa fratelui meu, Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Crîstea cel Bătrîn, credinţa panului Neagoe, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Duma de la Neamţ şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Duma vornic, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Bratul, credinţa panului Iurghici şi a ginerelui său, pan Oancea, credinţa panului Balcean, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Banciul, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului [credinţa panului] Manoil Şerbici şi a fratelui său, pan Iurie, credinţa panului Si⟨ma⟩[6] vornic, credinţa panului Boguş şi a fratelui său, pan Paşco, credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Dieniş spătar, ⟨credinţa panului⟩[1] Şandru al lui Leu, credinţa panului Toma Vereşceac, credinţa panului Costea vistier, credinţa panului Costea ⟨al lui⟩[1] Andronic, ⟨credinţa panului⟩[1] Albu ceaşnic, credinţa panului Tador al lui Vasco, credinţa panului Porcu ceaşnic, credinţa panului Radul stolnic, credinţa panului Oană portar, credinţa ⟨panului Moic⟩[1]a şi a fratelui său, pan Tador, credinţa panului Mano⟨il⟩[6] Gîrbovu, credinţa panului Badea vornic, credinţa panului Fete, credinţa panului Pîh⟨nă, credinţa panului Tom⟩[1]a vistier, credinţa panului Ion, credinţa ⟨pan⟩[7]ului Giurgiu Vlişniţă, credinţa panului Bunghe comis şi a fratelui său, pa⟨n⟩[6] La⟨zea spătar⟩[1], şi credinţa boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din ⟨copiii⟩[1] noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, acela să ⟨nu le⟩[5] clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui s⟨lujbă⟩[1].

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit panului nostru Simon logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Oanţa, la Suceava, în anul 6951 ⟨1443⟩, luna iunie, 8 zile.

⟨Pe verso, încemnare din sec. al XVII-lea⟩: † De la Ştefan voievod pe satul Văsieşti şi Băseştii.

Bibl. Acad., CVIII/57. Orig., perg. (29,5 × 28 cm), rupt la o îndoitură, pecete atîrnată, pierdută. O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 41–42, şi o trad., din 1775 august 8, de Procopie Ardarievici uricar şi dascăl, cu sfatul incomplet, ibidem, CLXX/1. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" – Iaşi, Fotografii, II/168. Două copii de I. Bărbulescu, una după orig. cu trad. şi alta după trad. din 1775, la Arh. St. Bucureşti, ms. nr. 1 252 (copii particulare), f. 9–10 şi 13–16. O copie după o trad. din 1840 mai 18, de Hrisante ieromonah, la Arh. St. Iaşi, Tr. 806, op. 916, dos. 25, f. 22, şi alta după trad. din 1775, ibidem, CCCXLVIII/1, p. 1

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 52–54 (text slav, după una din copiile lui I. Bărbulescu, şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 155–157 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 196–197 (trad.).

---

[1] Rupt.
[2] În doc. ulterioare: Бъсещи (Băseşti).
[3] половина Бъдещи („jumătate din Bădeşti"), şters cu cerneală.
[4] În loc de wнѹчатомъ.
[5] Şters şi rupt.
[6] Omis.
[7] Şters.
[8] Greşit, pentru или.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Стефан(ъ) воевода и г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, исѣм(ъ) нашим(ъ) листом(ъ), въсѣм(ъ) кто на н(ъ) оузрит(ъ) или его оуслышит(ъ) чтꙋчи, ѡже тот(ъ) истинныи слꙋга нашь вѣрны, пан(ъ) Влашинъ Крецескꙋлъ, слꙋжил(ъ) нам(ъ) право и вѣрно. Тѣм(ъ), мы, видѣвше правꙋвѣрнꙋю его слꙋжбꙋ до нас(ъ), жаловали есми его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми емꙋ, оу нашии земли, оу Молдавскои, и потвръдили есми емꙋ ѡчинꙋ его, силище, на Кашин(ъ), на имѧ где билъ дом(ъ) ѡт(ь)ца его, Стана[1] Крецꙋла, повыше Стана Кашина, и четири полѣны оу томже хотари, що ѡсадил(ъ) ѡт(ь)цъ его, да ѡсадит(ъ) собѣ села, и, на Вранчи, силище Дѣлино Албїана на дилꙋ [2]. Тое все що бы емꙋ оурик(ъ) съ въсем(ъ) доходом(ъ), емꙋ, и дѣтем(ъ) его, и братїамъ его, и ꙋнꙋчатом(ъ) его, и прѣꙋнꙋчатом(ъ) его, и прѣщꙋрѣтом(ъ) его и въсемꙋ племеню его, кто бꙋдет(ъ) наиближны, непорꙋшено, им(ъ), николиже, на вѣкы.

А хотар(ъ) тѣм(ъ) вьсѣм(ъ) да бꙋдет(ъ) съ въсеми своими старыми хотари, кꙋда из вѣка ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспо)дств(а) ми, выше писаннаго Стефана воеводи, и вѣра брата нашего, Петра воеводы, и вѣра болѣр(ъ) наших(ъ)[3].

Лѣт(о) ҂ѕцна юн(їа) к҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod şi domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, pan Vlaşin Creţescul, ne-a slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreptcredincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, în Moldova, şi i-am întărit ocina lui, o selişte, pe Caşin, anume unde a fost casa tatălui său, Stan[1] Creţul, mai sus de Stan Caşin, şi patru poieni în acelaşi hotar, pe care le-a întemeiat tatăl său, ca să-şi întemeieze sate, şi, la Vrancea, seliştea lui Delea Albul, pe ...[2]. Toate acestea să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit, lor, niciodată, în veci.

Iar hotarul tuturor acestora să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa fratelui nostru, Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri [4].

Anul 6951 ⟨1443⟩ iunie 20.

Arh. St. Bucureşti, ms. nr. 628 (Cond. Asachi), f. 613. Copie.

Două copii, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 43 şi 45, şi o trad. din 1732—1733 ⟨7241⟩, de Pavel gramatic, ibidem, CXXXVII/255. Altă trad. la Bibl. Centr. de Stat, Colecţia Documente, LXII/2. Un rez. într-o anafora din 1817 ianuarie, la Arh. St. Iaşi, CDV/360.

EDIŢII: Codrescu, *Uricariul*, IV, p. 338 (rez. în anaforaua din 1817); Sava, *Doc. putnene*, I, p. 1, 173 şi 174 (rez., într-o anafora din 1813 martie 1) şi p. 194 (rez., în anaforaua din 1817); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 160—161 (text slav, după cond. Asachi, şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 197 (trad.).

---

[1] În trad. din 1732—1733: Costin, iar în rez. din 1817: Constantin.

[2] дилꙋ, probabil lectură greşită.

www.dacoromanica.ro

[3] În trad. din 1732—1733 urmează: „Şi spre mai mare credinţa la toate cîte mai sus s-au scris, am poruncit boiarinului nostru credincios Simon logofătul să scrie şi pecetea noastră să legi la acestă adivărată a noastre carte".

[4] V. nota 3.

239 **1443 (6951) august 3, Suceava.**

Von Gottes Gnaden, wir, Stefan Woiewoda, Hospodar des moldauischen Landes, thun kund durch diesen unseren Brief allen, die solchen sehen oder lesen hören, wienach dieser unser wahrhafte Diener, Stan von Schikowă und sein Sohn Drăgusch uns redlich und getreu gedient haben. Da wir nun ihren redlichen und getreuen Dienst zu uns gesehen, haben wir sie mit unserer besonderen Gnade begnadiget und ihnen in unserem Lande gegeben ein Dorf, wo die Soćawa aus den Almen hervorkommt, namens Ober-Shikowa, wo ihr Haus ist, damit es eine Handveste sei mit allen Einkünften ihnen, ihren Kindern, ihren Enkeln, Urenkeln, Ururenkeln und ihrem ganzen Geschlehte unverbrüchlich für immer, in Ewigkeit.

Und der Hotar dieses Dorfes mit all den alten Hotarungen ist, wo solcher von jeher bestanden hat.

Und hiefür ist die Beglaubigung uns⟨erer⟩ H⟨er⟩r⟨schaf⟩t des obgeschriebenen Stefan Woewoden und die Begl⟨aubigung⟩ des vielgeliebten Bruders uns⟨erer⟩ H⟨err⟩sch⟨af⟩t, Peters des Woewoden und die Begl⟨aubigung⟩ unserer Bojaren: d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Nêgoe, Kanzlers, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Peter Hudić und seiner Kinder, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Duma von Nemz und seines Bruders, H⟨er⟩r⟨n⟩ Mirća, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Duma Braević, Hofrichters, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Nêgril, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Oan Urêkl, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Bratul, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Jorgić und seines Eidams, H⟨er⟩r⟨n⟩ Oanće, Kanzlers, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Kosma Schandrowić, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Jwan Balćan, Mundschänks, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Bogdan, Truchsessen, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Oan Danćulowić, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Manoil Sćherbić und seines Bruders, H⟨er⟩r⟨n⟩ Jori, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Bogusch und seines Bruders, H⟨er⟩r⟨n⟩ Paschko Nestjakowić, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Stanćul Ponić, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Dienisch, Schwertträgers, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Toma Wereschćak, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Kostă, Schatzmeisters, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Kostă Andronikowić, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Todor Wartowić[1], d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Jwan Porka, Mundschänks, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Radul, Truchsessen d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Oan, Thorwardens, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Moika und seines Bruders H⟨er⟩r⟨n⟩ Tador, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Alb, Mundschänks, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ One, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Manoli Hrăbow, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Bodi, Hofrichters, d⟨ie⟩ B⟨eglaubigung⟩ d⟨es⟩ H⟨er⟩r⟨n⟩ Bunga, Marstallers und seines Bruders, H⟨er⟩r⟨n⟩ Lasa, Schwertträgers und die Begl⟨aubigung⟩ all unserer moldauischen Bojaren der grossen und der kleinen.

Und nach unserem Leben, wer Hospodar unseres Landes sein wird von unseren Kindern, unseren Brüdern, oder unserm Geschlechte, oder wen Gott es zu sein auserwählen wird, der soll ihnen doch unsere Schenkung nicht

www.dacoromanica.ro

umstossen, sondern sie ihnen bestärken und bekräftigen, da wir sie ihnen für ihren getreuen und redlichen Dienst gegeben haben.

Und zu mehrerer Bekräftigung haben wir unsern getreuen Shupan Simon, dem Kanzler, befohlen unser Siegel beizuhängen diesem unseren Briefe.

Geschrieben hats Luka zu Soćaw, im J⟨ahre⟩ 6951 ⟨1443⟩ Aug⟨ust⟩ den 3. Tag.

Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Stan de la Jicov, şi fiul său, Drăguş, ne-au slujit nouă drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lor slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, un sat, unde iese Suceava din Poiană, anume Jicovul de Sus, unde este casa lor, ca să-i fie uric, cu tot venitul, lor, copiilor lor, nepoţilor lor, strănepoţilor, răstrănepoţilor şi întregului lor neam, nestricat niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat, cu toate vechile hotare, să fie pe unde din veac au existat.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa preaiubitului frate al domniei mele, Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici şi a copiilor săi, credinţa panului Duma de la Neamţ şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Bratul, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Iurghici şi a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Ioan Balcean ceaşnic, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Oană al lui Danciul, credinţa panului Manoil Şerbici şi a fratelui său, pan Iurie, credinţa panului Boguş şi a fratelui său, Paşco al lui Nesteac, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Toma Vereşceac, credinţa panului Costea vistiernic, credinţa panului Coste al lui Andronic, credinţa panului Todor al lui Vasco, credinţa panului Ioan Porcu ceaşnic, credinţa panului Radu stolnic, credinţa panului Oană portar, credinţa panului Moica şi a fratelui său, pan Tador, credinţa panului Albu ceaşnic, credinţa panului Oană, credinţa panului Manoil Gîrbovu, credinţa panului Bodea vornic, credinţa panului Bunga comis şi a fratelui său, pan Lazea spătar, şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri, din fraţii noştri sau din neamul nostru sau pe cine Dumnezeu îl va alege să fie, acela să nu-i strice dania noastră, ci să i-o întărească şi să i-o împuternicească pentru că i-am dat pentru credincioasa şi dreapta lui slujbă.

Iar spre mai mare întărire, am poruncit credinciosului nostru jupan, Simon logofăt, să atîrne pecetea noastră la această scrisoare a noastră.

A scris Luca, la Suceava, în anul 6951 ⟨1443⟩ august 3 zile.

După Wickenhauser, *Woronetz und Putna*, p. 151—152. Trad. după orig., perg., pecete atîrnată; actul se afla în 1886 la M-rea Putna.

O trad. rom, de I. Bogdan, după Wickenhauser, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 46—47

ALTE EDIŢII: Măzăreanu, *Catastih Putna*, p. 168 (rez.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 177—178 (trad. rom., după Wickenhauser); *D.I.R.*, A, I, p. 198 (trad., după Costăchescu).

---

[1] Greşit, pentru „Waskowić".

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Стефанъ воевод(а), господаръ Земл<и Молдав>[1]скои. Чиним(ъ) знаменито, исѣмъ нашим(ъ) листом(ъ), въсѣмъ кто на н(ъ) оузрит(ъ) или <его>[2] оуслышит(ъ) чтучи, ѡже тот(ы) истинныи наш(и) вѣрныи болѣре, пан(ъ) Монка, и брат(ъ) его, пан(ъ) Тадор(ъ), служили нам(ъ) пр<аво и>[1] вѣрно. Тѣмъ, мы, видѣвше их(ъ) правую и вѣрную службоу до нас(ъ), жаловали есмы их(ъ) особною нашею м(и)л(о)стию и дали и потвърдили есми имъ их(ъ) села и пра<вовѣрн>[1]ое выслуженне що имаетъ ѡт(ъ) нас(ъ), села, на Ребричи, на имѧ Пожерещи и Петрилещи, где ест(ъ) домъ Пиѧтровои, и, на Ребричоарѣ, село попа Миковѣ, и, пониже, где был(ъ) Стоѧн(ъ) и Жоуржѣ Блидарѣ[3] жудеве и, пониже, где был(ъ) ....[4] и <пониже>[2], где был(ъ) Стоѧн(ъ) Фолѣ, и, пониже, Марково селище и Никорово селище, и, на Баслуга, ... [1] дър .... [1], и на Текучѧ, где был(ъ) Андрию ватаман(ъ) ....:...........[4] и, на Ботни, места ѡт(ъ) пустинѣ, на оустие .... [4], на Тутѡвѣ, ...[4] имаемъ да<ти>[1] .... [1] челѣди цигански, на имѣ: Косте <и съ своими челѣдми>[4] ....[4] <и съ>[4] своими челѣдми. Тое <въсе що бы>[1] имъ оурикъ и съ въсѣмъ доходом(ъ), и дѣтем(ъ) ихъ, и братиамъ ихъ, и оунучатом(ъ) ихъ, и праоунучатомъ ихъ, и прѣщурѣтомъ ихъ и въсему роду ихъ, непорушено николиже, на вѣки.

А хотар(ъ) тѣмъ въсѣмъ селом(ъ) и селищом(ъ) да боудет(ъ) имъ по старими хотарми [хотарми], куда из вѣка ѡживали. <А хотаръ>[4] поустинѣмъ, колко оузмогут(ъ) оуживати села досыт(ъ).

А на то ест(ъ) вѣра н(а)шего г(оспо)дства выше писаннаго, Стефана воеводы, и вѣра възлюбленнаго ми брата, Петра воеводы, и вѣра болѣръ наших(ъ): вѣра пана Нѣгоѧ, вѣра пана Петра Хўдича, вѣра пана Думы Браевича дворника, вѣра пана Думы и брата его, пана Мирчи Лимбъдулчичи, вѣра пана Негрила, вѣра пана Ѡаны Оурѣклѣ, вѣра пана Думы Исаиева, вѣра пана Братула, вѣра пана Юргича и зѣта его, пана Ѡанчи логоѳета, вѣра пана Кръсти Чорного, вѣра пана Козмы Шандровича, вѣра пана Ивана Балчана, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Мануила Шербича и брата его, пана Юрїа, вѣра пана <Сими>[1] дворника, вѣра пана Богуша и брата его, пана Паш<ко Нестѣк>[2]овича, вѣра пана Костича постелника, вѣра пана Станчула Понича, <вѣ>[1]ра пана Диениша спатарѣ, вѣра пана Ѳомы Берешчака, вѣра пана Костѣ вистиарника, вѣра пана Кости Андроникова, вѣра пана <Тадо>[1]ра Баскановича, вѣра пана Ивана Порка чашника, вѣра пана <Алба>[2] чашника, вѣра пана Мануила Гръбова, вѣра пана Боди <дворника, вѣра пана Буиги [комиса и брата его, пана Лази спатарѣ, и вѣра оусихъ болѣръ нашихъ молдавскыхъ, великыхъ и малыхъ>[2].

А по нашемъ животѣ, кто боудет(ъ) господаръ <земли нашеи, ѡтъ дѣтеи нашихъ или ѡтъ братїи нашихъ или ѡтъ нашего племени, боуди кто, кого Богъ изберетъ>[2] господаремъ, що бы имъ не порушилъ нашего даанна, але що бы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ заноуже дали есми имъ за ихъ правою и за вѣрною слоужбоу.

А на болшее потвърждение тому въсему выше писанному, велѣли есми нашему вѣрному пану Симѣ логоѳету великому писати и прївѣсити нашу печатъ к сему листу нашему.

Пис(а) Тадор(ъ) граматик(ъ), оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцна, авг(уста) кд днь.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau ⟨o⟩[2] vor auzi citindu-se, că aceşti adevăraţi boieri ai noştri credincioşi, pan Moica şi fratele său, pan Tador, ne-au slujit drept ⟨şi⟩[1] credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă şi le-am dat şi le-am întărit satele lor şi vislujenia dreptcredincioasă pe care o au de la noi, satele, pe Rebricea, anume Pojereşti şi Petrileşti, unde este casa lui Piatră, şi, pe Rebricioara, satul popii Micu, şi, mai jos, unde au fost juzi Stoian şi Giurgiu Blidaru[5], şi, mai jos, unde a fost ...[4], şi, ⟨mai jos⟩[2], unde a fost Stoian Folea, şi, mai jos, seliştea lui Marco şi seliştea lui Nicoară, şi, pe Vaslui, ... [1], şi, la Tecuci, unde a fost Andrei vătăman ... [4], şi, pe Botna, locuri din pustie, la gura ... [4], pe Tutova, ... [4] să-i dăm ... [1] sălaşe de ţigani, anume: Coste ⟨cu sălaşele sale⟩[4] ... [4] ⟨şi cu⟩[4] sălaşele sale. ⟨Toate⟩[1] acestea ⟨să⟩[1] le ⟨fie⟩[1] uric şi cu tot venitul, şi copiilor lor, şi fraţilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul tuturor acestor sate şi selişti să fie după hotarele [hotarele] vechi, pe unde au folosit din veac. ⟨Iar hotarul⟩[4] pustiilor să fie cît vor putea să folosească satele îndestul.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre mai sus-scrise, Ştefan voievod, şi credinţa iubitului meu frate, Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Duma şi a fratelui său, pan Mircea al lui Limbădulce, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Duma al lui Isaia, credinţa panului Bratul, credinţa panului Iurghici şi a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Ion Balcean, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Manuil Şerbici şi a fratelui său, pan Iurie, credinţa panului ⟨Sima⟩[1] vornic, credinţa panului Boguş şi a fratelui său, pan Paş⟨co⟩[2] al lui ⟨Nesteac⟩[2], credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Toma Vereşceac, credinţa panului Coste vistier, credinţa panului Coste al lui Andronic, credinţa panului ⟨Tado⟩[1]r al lui Vasco, credinţa panului Ion Porcu ceaşnic, credinţa panului ⟨Albu⟩[2] ceaşnic, credinţa panului Manuil Gîrbovu, credinţa panului Bodea ⟨vornic, credinţa panului Bunghe comis şi a fratelui său, pan Lazea spătar, şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici⟩[2].

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn ⟨al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu⟩[2] domn, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta şi pentru credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Sima mare logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Tador gramatic, la Suceava, în anul 6951 ⟨1443⟩ august, 24 zile.

Muzeul militar central — Bucureşti, Documente, XXXI/215 (predat în custodia Muzeului de istorie al Republicii Socialiste România (inv. 5718) prin procesul-verbal din 19 martie 1971). Orig., perg. (43 × 31 cm), rupt şi şters la îndoituri, pecete atîrnată, pierdută.

Mai multe foto. la Bibl. Acad., Fotografii, LXXV/38, Arh. St. Iaşi, DCCCLXXI/1, şi Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/169 a şi b şi II/240.

www.dacoromanica.ro

EDIŢII: Ligor, *Documente*, p. 259 (facs. ilizibil); Ghibănescu, *Surete*, XX, p. 195 198 (text slav, cu greşeli, şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 179—182 (text slav şi trad.); *D.I R.*, A, I, p. 199—200 (trad., după Costăchescu); Ligor, *op. cit.*, p. 258—261 (text slav şi trad.).

---

[1] Rupt.
[2] Şters.
[3] Блидарѣ, lectură nesigură; и Жоуржѣ Блидарѣ жоудеве pare a fi şters cu altă cerneală.
[4] Rupt şi şters.
[5] De la „juzi" pînă aici, pare a fi şters cu altă cerneală; „Blidaru", lectură nesigură.

241 — 1443 (6951) august 25, Tîrgul de Jos.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Стефанъ воевод(а), господаръ Земли Молдавскои. Знаменито чиним ъ, исѣмъ нашимъ листомъ, въсѣмъ кто на нъ оузрит ъ или его оуслышит(ъ) чтучи, ѡже тот(ъ) истинны калугеръ и молебник(ъ) нашъ, Сава, купил(ъ) виноград(ъ) оу Андрика ѡт(ъ) Немца, и ест(ъ) виноград(ъ) выше Немецкого города и ест(ъ) мѣсто где ест(ъ) тѣскъ того виноград(ъ). И дали есми ему тое мѣсто да оучинит(ъ) собѣ келию. И, także(е), дали есми ему Макариеву келию, що ест(ъ) пониже Немецкого манастирѣ, да боудет(ъ) ему и его градиною и съ въсѣмъ намѣстнемъ. Тое оусе выше писанное: и виноград(ъ), и мѣсто ѡт(ъ) келїи, и калугера Макариева келиа и съ въсѣмъ приселеннемъ, да боудет(ъ) нашему молебнику калугеру Савѣ оурик(ъ) и съ въсѣмъ доходом(ъ), до его живота, неподвижно ни оу чемъ. И на своеи съмрътн, кому Сава ѡт(ъ) дастъ, тому да боудет(ъ) неподвижно також(е), на вѣки.

И, також, ни ѡдин(ъ) игумен(ъ) илї ины калугеръ да не имаетъ иного прїмѣсу ни оу чем(ъ) къ нашему калугеру Савѣ ани къ тому наместию. И, такожде, къ его винограду, ни ѡдин наши пръкалаби, а ни ключници наши а ни десѣтници да не имаютъ примѣсу брати десѣтину ѡт(ъ) вина, николи, на вѣки, занужъ дали есми ему за душѫ с(вѧ)топочившиⅹ(ъ) родителеи нашиⅹ(ъ) и за наше здравие.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспо)дства ми и вѣра брата ми, Петра воеводы, и вѣра болѣръ нашиⅹ(ъ): вѣра пана Нѣгоѧ, вѣра пана Хундича, вѣра пана Думы дворника, вѣра пана Негрила, вѣра пана Кости вистѣрника и вѣра въсѣⅹъ болѣръ нашиⅹ(ъ) молдавскиⅹ(ъ), и великиⅹ(ъ), и малыⅹъ.

А на болшую крепост(ъ), велѣли есми нашему вѣрному болѣрину, пану Симѣ логофету, писати и печат(ъ) привѣсити нашу к сему нашему листу.

Пис(а) Тадор(ъ) граматик(ъ), оу Долнемъ Тръгу, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцна аугу(уста) ке.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: Виноград(ъ) Никандров(ъ).

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovi. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat călugăr şi rugător al nostru, Sava, a cumpărat o vie de la Andrica de la Neamţ, şi via este mai sus de cetatea Neamţ şi este locul unde este teascul acestei vii. Şi i-am dat acest loc să-şi facă chilie. Şi, de asemenea, i-am dat chilia lui Macarie, care este mai jos de mănăstirea Neamţ, să-i fie lui şi cu grădina ei şi cu acareturile. Toate aceste mai sus-scrise: şi via, şi locul de chilie, şi chilia călugărului Macarie şi cu toate cele ce atîrnă de ele, să fie ale rugătorului nostru călugăr Sava uric şi cu tot venitul, cît va fi în viaţă, nemişcat întru nimic. Şi la moartea sa, cui îi va da Sava, aceluia să-i fie, de asemenea nemişcat, în veci.

www.dacoromanica.ro

Şi, de asemenea, nici un egumen sau alt călugăr să nu aibă alt amestec întru nimic cu călugărul nostru Sava şi nici cu aceste acareturi. Şi, de asemenea, la via lui, nici unii din pîrcălabii noştri, şi nici clucerii noştri, şi nici desetnicii să nu aibă amestec, să ia desetina din vin, niciodată, în veci, pentru că i-am dat pentru sufletul sfîntrăposaţilor părinţilor noştri şi pentru sănătatea noastră.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele şi credinţa fratelui meu, Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe, credinţa panului Hudici, credinţa panului Duma vornic, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Costea vistier şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar pentru mai mare putere, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Sima logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Tador gramatic, în Tîrgul de Jos, în anul 6951 ⟨1443⟩ august 25.

⟨Pe verso însemnare contemporană⟩: Via lui Nicandru.

Bibl. Acad., LI/1. Orig., perg. (35,5 × 18,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.
O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 48—49.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 480 (facs.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 185—186 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 200 (trad.).

242 **1443 (6951) noiembrie 29, Suceava.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Стефанъ воевод(а), г(о)с(по)д(а)ръ Земли Молдавскои. Знаменито чиним(ъ), нс сѣмъ нашим(ъ) листом(ъ) въсѣмъ кто на нъ оузрит(ъ) илї его оуслышит(ъ) чтучи, wже произволи г(оспод)ство ми н(а)шимъ бл(а)гим(ъ) произволениемъ и чистым(ъ) и свѣтлимъ сръд(ь)цемъ и оучинили есми въ за д(ѹ)шїе с(вѧ)топочившим(ъ) родителеи нашиχ(ъ) и за наше здравие и оумыслиχмо съ нашеѧ доброѧ волеꙗ и wт(ъ) Б(ог)а помоцна да оутвърдимо наш(ъ) монастиръ, еже ест(ъ) на Молдавици, χрамъ с(вѧ)таго Бл(а)говѣщенна прѣс(вѧ)тыѧ вл(а)д(и)чицѧ нашѧ Б(огороди)ца и прїснодѣвы М(а)рїа. И потвръждаемъ томѵ прѣд(ъ) реченномѵ монастирю, нс сѣмъ нашимъ листом(ъ) его села, що имаетъ wт(ъ) родителеи нашиχ(ъ), такождере и млины, и мыто именѵемо мыто wт(ъ) Молдавице и съ селомъ, и три млины що сѵт(ъ) оу Бант, що сѵт(ъ) имъ на полы съ Немецкими калѵгеры, <и>[1] два млины що сѵт(ъ) оу Банѣ, та ест(ъ) имъ на полы съ Банскими пръгари, и стѵпа що сѵкно wпиχаетъ, и wдно село и съ млином(ъ), именемъ Съшчори, и, за Бѵковиною, Бакѵлиици, подли Браници, и селища Зрънова. Тое въсе выше писанное да бѵдет(ъ) томѵ рѧд(ъ) реченномѵ монастирю въ оурик(ъ) и въ wχабѫ, неподвижно николиже, на вѣки, и съ въсѣмъ доχодомъ.

А χотаръ тѣмъ выше писанымъ селомъ и селищем(ъ) да ест(ъ) съ въсѣмы старыми χотари, кѵда из вѣка оужнвали.

А на то ест(ъ) вѣра н(а)шего г(оспод)ства выше писаннаго, Стефана воеводы, и вѣра любимаго ми брата, Петра воеводы, и вѣра болѣръ нашиχ(ъ): вѣра пана Нѣгоѧ, вѣра пана Петра Хѵдича, вѣра пана Дѵмы Браевича дворника, вѣра пана Юргича и зѣта его, пана Оанча логоѳета, вѣра пана Симона логоѳета, вѣра пана Негрила, вѣра пана Баны Оурѣкле, вѣра пана Братѵла, вѣра пана Симы дворника, вѣра пана Ивана Балчана, вѣра пана Ѳомы Берешчака, вѣра пана Костича постелника, вѣра пана Баны портарѣ, вѣра пана Станчѵла Понича, вѣра пана Баны Жѵлича, вѣра пана Диениша спатарѣ, вѣра пана Косте вистиарника и брата его, пана Петра чашника, вѣра пана Ивана Порковича чашника, вѣра пана Богѵша и брата его, пана

www.dacoromanica.ro

Пашка Нестѣковичи, вѣра пана Манчила Гръбова, вѣра пана Фети Чорного, вѣра пана Манонла Шербича, вѣра пана Кръсти Чорного, вѣра пана Тадора Басковича, вѣра пана Радула Писка столника, вѣра пана Бѹнги комиса и вѣра въсѣхъ болѣръ наших(ъ) молдавских(ъ), и велики(ъ), и малых(ъ).

А кто будетъ г(о)с(по)д(а)ръ оу нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) илї ѡт(ъ) братеи наших(ъ) илї ѡт(ъ) нашего племене, бѹд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберет(ъ) быти, тот(ъ) що бы имъ не порѹшил(ъ) наше даание и потвръждение, але да имъ оутвръдит(ъ) и оукрѣпит(ъ).

А кто сѣ покѹситъ възѣти илї порѹшити имъ бѹд(и) що ѡт(ъ) того выше писаннаго, таковы да ест(ъ) проклѣтъ ѡт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а въседръжителѣ, сътворшаго небо и зем<ли>[2], и прѣч(и)стна Б(огороди)ца и ѡт(ъ) в҃ї ап(о)ст(о)лъ и ѡт(ъ) д҃ еу(ан)г(е)ли<с>[2]тъ, и ѡт(ъ) т҃ и иі҃ Б(о)гоносных(ъ) ѡтецъ, събравших сѣ на безб(о)жнаго Арна, похѹлившаго на С(вѧ)таа Троица и да ест(ъ) подобен(ъ) Искариѡтскомѹ Иоудѣ прѣдателю и да имат(ъ) оучастие съ тѣмы еже възъпиша на Х(ри)ста, Г(о)с(под)а нашего, и рекоша: кръвъ его на них(ъ) и на чадѣхъ их(ъ).

А на болшее потвръждение томѹ въсемѹ выше писанномѹ, велѣли есми нашемѹ вѣрномѹ панѹ Михаилѹ логоѳетѹ писати и прївѣсити нашѹ печат(ъ) к семѹ листѹ нашемѹ.

Пис(а) Тадоръ, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂зцна ноє(врїа) кѳ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a voit domnia mea cu bunăvoia noastră şi cu inima curată şi luminată şi am făcut pentru pomenirea sfîntrăposaţilor părinţilor noştri şi pentru sănătatea noastră şi ne-am gîndit cu bunăvoia noastră şi cu ajutorul lui Dumnezeu să întărim mănăstirea noastră, care este la Moldoviţa, hramul sfînta Bunavestire a preasfintei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria. Şi întărim acestei mai înainte zise mănăstiri, cu această carte a noastră, satele sale, pe care le are de la părinţii noştri, de asemenea şi morile, şi vama numită vama de la Moldoviţa şi cu satul, şi trei mori care sînt la Baia, care le sînt jumătate cu călugării de la Neamţ, ⟨şi⟩[1] două mori care sînt la Baia şi le sînt jumătate cu pîrgarii de la Baia, şi piua de bătut sumani, şi un sat şi cu moara, anume Săşciori, şi, peste Bucovină, Vaculinţi, lîngă Brainţi, şi seliştea lui Zîrnă. Toate acestea mai sus-scrise să fie acelei mănăstiri mai înainte zise de uric şi de ohabă, nemişcate niciodată, în veci, şi cu tot venitul.

Iar hotarul acestor mai sus-scrise sate şi selişti să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre mai sus-scrise, Ştefan voievod, şi credinţa iubitului meu frate, Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Iurghici şi a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credinţa panului Simon logofăt, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Bratul, credinţa panului Sima vornic, credinţa panului Ion Balcean, credinţa panului Toma Vereşceac, credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Oană portar, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Coste vistier şi a fratelui său, pan Petru ceaşnic, credinţa panului Ion al lui Porcu ceaşnic, credinţa panului Boguş şi a fratelui său, pan Paşco al lui Nesteac, credinţa panului Manuil Gîrbovu, credinţa panului Fete Negru, credinţa panului Manoil Şerbici, credinţa panului Crîstea Negru, cre-

www.dacoromanica.ro

dinţa panului Tador al lui Vasco, credinţa panului Radul Pisc stolnic, credinţa panului Bunghe comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar cine va fi domn în ţara noastră, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania şi întărirea noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească. Iar cine ar încerca să le ia sau să clintească orice din aceste mai sus-scrise, acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu atotţiitorul, făcătorul cerului şi al pămîntului, şi de preacurata născătoare de Dumnezeu, şi de cei 12 apostoli, şi de cei 4 evanghelişti, şi de cei 300 şi 18 părinţi purtători de Dumnezeu, care s-au adunat împotriva lui Arie cel fără de Dumnezeu, hulitorul Sfintei Troiţe, şi să fie asemenea lui Iuda Iscarioteanul vînzătorul şi să aibă parte cu cei care au strigat asupra lui Hristos, Domnul nostru, şi au spus: sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Mihail logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Tador, la Suceava, în anul 6951 ⟨1443⟩ noiembrie 29.

Bibl. de Stat a U.R.S.S., „V. I. Lenin“, Secţia manuscrise, colecţia Markevici — Lukaşevici, fond 159, nr. 6. Orig., perg., pecete atîrnată, deteriorată; din legendă se vede doar: ... госп⟨одарѣ⟩ Землн Молдавскон.

Cu o foto., ibidem, nr. 780/6. Două foto., la Bibl. Acad., Fotografii, V/26 şi LXXXII/4, două copii, de I. Bogdan, una după orig., ibidem, ms. nr. 5 233, f. 50—53, şi alta după Уляницкій, (v. EDIŢII), ibidem, f. 54, o trad., din 1766 august 30, de Vartolomei Măzăreanu, ibidem, LXXXIV/116, şi o copie, de I. Bogdan, după această trad., ibidem, ms. nr. 5 233. f. 55—57.

Alte foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/35 b, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol“ — Iaşi, Fotografii, II/171, şi II/264 a şi b. Un clişeu, la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Microfilme U.R.S.S., rola 61, cadru 713.

EDIŢII: J. Bogdan, *Album*, nr. 36 (facs.); Уляницкій, *Материалы*, p. 60 (text slav prescurtat; Яцимирскіи, *Грамоты молдав.*, p. 294—295 (text slav, cu greşeli, şi cu data socotită în stilul de 1 septembrie); Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 51 (rez. după Уляницкій); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 187—189 (text slav, după foto., şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 201—202 (trad., după foto.).

---

[1] Omis.
[2] Şters.

243 — 1443 (6951) noiembrie 29, Suceava.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевод(а), г(о)с(по)д(а)ръ Землн Молдавскон. Чинимъ знаменито, нс сѣм(ъ) листомъ нашим(ъ), въсѣмъ кто на нь оуздрнтъ нли его оуслышнтъ чтvчн, оже пронзволи г(оспод)ство мн нашим(ъ) бл(а)гым(ъ) пронзволенїемъ н ч(н)стымъ н свѣтлым(ъ) ср(ъ)д(ь)цемъ н оучннлн есмн въ за д(ѹ)шїе с(вѧ)топочнвшнх(ъ) роднтелен нашнх(ъ) н за здравїе г(оспод)ства мн съ въсеѫ нашеѫ добрѫ волеѫ[1] н ѿт(ъ) Б(ог)а помощїѧ ꙗко да оутвръднмъ н оукрѣпим(ъ) монастиръ ѿт(ъ) Побратѣ, еже ест(ъ) храм(ъ) с(вѧ)таго ѡ(ть)ца нашего н чюдотворца Николѣ. Того радн, н г(оспод)ство мн даемъ н потвръждаемъ села томѵ прѣд(ъ) реч(е)нномѹ монастирю, еже нмат(ъ) ѿт(ъ) роднтел(ъ) г(оспод)ства мн, нменѹмаа села на Побратѣ, трн села, на нмѧ Нѣгомнрещн, н Юрчещн н Бодещн, н млннь, н, на Проутѣ, на нмѧ Грабовцн, н Чюленещн н Берескн[2], н, на Ботнѣх(ъ), Рыпчнннцн н съ млнном(ъ) на Телнцн, н Внсока паснка, н Черѹканї[3], н Радовцн, н Баланъ н где ест(ъ) Шандръ, н, на Бахлѵн, под(ъ) Хроло-

www.dacoromanica.ro

вом(ъ), где ест(ъ) Михаило и съ млином(ъ). Тое въсѣ выше писанное да боудет(ъ) томꙋ пред(ъ) реч(е)нномꙋ монастирю въ оурик(ъ) и въ ωхабж, и непорꙋшено николи, на вѣкы.

И хотаръ тым(ъ) селом(ъ), съ въсѣми старыми хотарми, кꙋды из вѣка ωжинвали.

И на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства выше писаннаго, Стефана воеводѣ, и вѣра възлюбленнаго ми брата, Петра воеводѣ, и вѣра боꙗръ нашихъ: вѣра пана Нѣго<е>[4] лог(о)фета и дѣтеи его, вѣра пана Петра Хꙋдича и дѣтеи его, вѣра пана Негрила и дѣтеи его, вѣра пана Дꙋмѣ Браевича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Симона лог(о)фета, вѣра пана Юргича и зѧтѣ его, пана Ѡанчи лог(о)фета, вѣра пана Ѡанѣ Оурѣкли, вѣра пана Костича постелника, вѣра пана Ивана Балчана, вѣра пана Ѡанѣ Данчꙋловича, вѣра пана Ѡанѣ портарѣ вѣра пана Братꙋла, вѣра Сими дворника, вѣра пана Томи Бѣрешчака, вѣра пана Кости вистѣрника, вѣра пана Станчꙋла Поинча, вѣра пана Дїениша спътарѧ, вѣра пана Ивана Порка чашника, вѣра пана Тадора Басковича, вѣра пана Богꙋша и брата его, пана Пашка Нестѧковичи, вѣра пана Маноила Гръбова, вѣра пана Фети Чорного, вѣра пана Маноила Шербича, вѣра пана Кр(ъ)сти Чорного, вѣра пана Моикы и брата <его>[4], Тадора, вѣра пана Радꙋла столника, вѣра пана Бадѣ дворника, вѣра пана Михаила Пыхна, вѣра пана Боунгы комиса и брата его, пана Лазѧ спътарѧ, и вѣра въсѣхъ боꙗръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

И по нашем(ъ) животѣ, кто боудет(ъ) г(о)с(по)д(а)ръ нашеи земли, ωт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ωт(ъ) братїи наших(ъ) или ωт(ъ) нашего племене, боуд(и) кто, <кого>[5] Б(ог)ъ изберет(ъ) быти, тот(ъ) що бы им(ъ) не порꙋшил(ъ), але що бы имъ оутвръдил(ъ) и оукрѣпил(ъ).

И кто бы покꙋсил(ъ) порꙋшити или възѧти боуд(и) ωт(ъ) того выше писаннаго <монастирѣ>[4], тот(ъ) да ест(ъ) проклѧтъ ωт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а и сп(а)са нашего Ї(су)с(а) Х(рист)а и ωт(ъ) пр(ѣ)ч(и)стыж вл(а)д(ы)ч(и)цж нашж Б(огороди)цж и пр(и)снод(ѣ)вы Марїа, и ωт(ъ) вї св(ѧ)тых(ъ) връховных(ъ) ап(о)ст(о)лъ, и ωт(ъ) четыри їеу(ан)г(е)листь и ωт(ъ) тиї ωт(ь)цъ, иже въ Никеи събравшїих(ъ) сѧ на безбожнаго Арїа, и да ест(ъ) съпричѧстник(ъ) Иоудѣ прѣдателю и подобенъ съ тѣми иже възъпишж: кръвъ его на нихъ <и>[6] на чѧдахъ их(ъ).

И на болшее потвръжденїе томꙋ въсемꙋ выше писанномꙋ, велѣли есми нашемꙋ вѣрномꙋ панꙋ Михаилꙋ лог(о)фетꙋ привѣсити нашꙋ печат(ъ) к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Писа Лꙋка, оу Сочавѣ, въ лѣто ҂зцна ноем(врїа) кѳ.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: ...... [6] Монастыръ Побрата.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am voit domnia mea cu bunăvoia noastră şi cu inimă curată şi luminată şi am făcut pentru pomenirea sfîntrăposatului părintelui nostru şi pentru sănătatea domniei mele şi cu ajutorul lui Dumnezeu ca să împuternicim şi să întărim mănăstirea de la Pobrata, unde este hramul Sfîntului nostru părinte şi făcător de minuni Nicolae. De aceea, şi domnia mea dăm şi întărim satele acestei mai sus-scrise mănăstiri, pe care le are de la părintele domniei mele, satele numite: pe Pobrata, trei sate, anume Neagomireşti, şi Iurceşti şi Bodeşti, şi moara, şi, pe Prut, anume Grabăuţi, şi Ciuleneşti şi Bereşti[2], şi, la Botne, Rîpcinţi şi cu moară pe Teliţa, şi prisaca Visoca, şi Cereucani [3], şi Rădăuţi, şi Balan şi unde este Şandru, şi, pe Bahlui, sub Hîrlău, unde este Mihailo şi cu moară. Toate aceste mai sus-scrise să fie acestei mai înainte zise mănăstiri uric, şi ohabă şi neclintit niciodată, în veci.

www.dacoromanica.ro

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre mai sus-scrise, Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neago⟨e⟩[4] logofăt şi a copiilor lui, credinţa panului Petru Hudici şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă şi a copiilor lui, credinţa panului Duma al lui Brae vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Simon logofăt, credinţa panului Iurghici şi a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Ion Balcean, credinţa panului Oană al lui Danciul, credinţa panului Oană portar, credinţa panului Bratul, credinţa lui Sima vornic, credinţa panului Toma Vereşceac, credinţa panului Costea vistier, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Ion Porcu ceaşnic, credinţa panului Tador al lui Vasco, credinţa panului Boguş şi a fratelui său, Paşco al lui Nesteac, credinţa panului Manoil Gîrbovu, credinţa panului Fete Negru, credinţa panului Manoil Şerbici, credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Moica şi a fratelui ⟨său⟩[4], Tador, credinţa panului Radul stolnic, credinţa panului Badea vornic, credinţa panului Mihail Pîhnă, credinţa panului Bunghe comis şi a fratelui său, pan Lazea spătar, şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, ⟨pe cine⟩[5] îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească, ci să le împuternicească şi să le întărească.

Iar cine va îndrăzni să clintească sau să ia de la această mai sus-scrisă ⟨mănăstire⟩[4], acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu şi mîntuitorul nostru Isus Hristos, şi de preacurata stăpîna noastră născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria, şi de cei 12 sfinţi apostoli de frunte şi de cei patru evanghelişti şi de cei 318 părinţi care s-au adunat la Nicheia împotriva blestematului Arie, şi să fie părtaş cu Iuda vînzătorul şi asemenea cu aceia care au strigat: sîngele lui asupra lor ⟨şi⟩[6] asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Mihail logofăt să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Luca, la Suceava, în anul 6951 ⟨1443⟩ noiembrie 29.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: ... [6] Mănăstirea Pobrata.

Arh. Centrală de Stat a Actelor Vechi — Moscova, fond 1299, op. 1, dos. 7226, f. 10. Orig., perg. (33 x 30 cm), pecete atîrnată, pierdută, însoţit de o trad., din 1787 aprilie 3, de Hagi Gherasim Putneanul ieromonah, ibidem, f. 9 r.—v., şi o trad. rus. modernă, ibidem, f. 8 r.— v.

O foto., după *Молдавия* (v. EDIŢII), la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/241. O copie după un rez. incomplet, din 1741 martie 2, la Arh. St. Bucureşti, ms. nr. 628 (Cond. Asachi), f. 540 şi o copie după aceasta, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 58. Alt rez., la Arh. St. Iaşi, Anaforale, nr. 65, f. 39 v.

EDIŢII: *Молдавия*, I, Fotocopii, doc. nr. 5 (facs.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 194—195 (copia după rez. din 1741 şi rez. de la Arh. St. Iaşi); *D.I.R.*, A, I, p. 202 (copia după rez. din 1741); *Молдавия*, I, p. 10—13 (text slav şi trad.).

---

[1] Scris deasupra rîndului.
[2] În doc. nr. 276: Бересткни (Beresteni).
[3] и Височа пасика, и Череѹкані („şi prisaca Visoca, şi Cereucani"), scris pe loc ras.
[4] Omis.
[5] Neclar.
[6] Şters.

www.dacoromanica.ro

244 **1444 (6952) aprilie 11, Suceava.**

Stephan, von Gottes Gnaden Beherscher der Moldau. Machen hindurch bekannt allen, die unser Schreiben hören oder lesen werden, wie dass wir die Suczawaer heilige Mitropoli Kirche ad S⟨anc⟩t⟨um⟩ Georgium, mit diesem Schreiben zu dem Ende beschenken, damit das Dorf welches Averest heisset und der bennanten Kirche gehöret, niemanden etwas gebe, weder zehend, noch Notsfall [1] oder sonstige praetanda, noch solle bey unserem Schlosse etwas arbeiten, oder Weine zuführen, und unter keinem Namen etwas arbeiten, oder geben in alle Ewigkeit, nur allzeit dem jenigen, der bey S⟨anc⟩t Georg Egumen seien wird.

Zu Suczawa, den 11 April 6952 oder 1444.

L⟨ocus⟩ s⟨igilli⟩.

Ştefan, din mila lui Dumnezeu, domn al Moldovei. Facem cunoscut, prin aceasta, tuturor celor care vor auzi sau vor citi această carte a noastră, că dăruim, cu această carte, pentru totdeauna, bisericii cu hramul Sfîntul Gheorghe a sfintei noastre Mitropolii din Suceava satul numit Avereşti, ca să aparţină bisericii şi nimănui să nu dea nimic, nici un fel de dare sau muncă sau obişnuitele prestaţii, nici să nu muncească la cetatea noastră ceva sau să aducă vin şi nimănui să nu lucreze sau să dea ceva, în vecii vecilor, ci întotdeauna, aceluia care va fi egumen la Sfîntul Gheorghe.

La Suceava, 11 aprilie 6952 sau 1444.

Arh. St. Bucureşti, Fond Consiliul aulic de război, XVII/23 a (2). Trad. prescurtată, de Aaron, autentificată la 26 iulie 1784 de Orlandini.

Un rez. germ., cu data de an 6942 ⟨1434⟩, la Arh. St. Suceava, Documente, XIII/5 (copie, de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea sau începutul sec. al XIX-lea, după Inv. doc. Mitropoliei, alcătuit în 1783 ianuarie 3, la Zolkiew, de Iohan Anastasius Manovarda), Privilegii, nr. 40; alt rez., cu aceeaşi dată de an, într-un perilipsis cu doc. Mitropoliei de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea, la Bibl. Acad., MXCVII/129, şi o copie rom., de I. Bogdan, după Popovici (v. EDIŢII), ibidem, ms. nr. 5 232, f. 49.

EDIŢII: Popovici, *Index Zolkiewiensis*, III, p. 690 (rez. germ., în Inv. doc. Mitropoliei, cu trad.); Erbiceanu, *Ist. Mitropoliei*, p. 20 (rez., în perilipsisul de la Bibl. Acad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 382 (rez., după Popovici); *D.I.R.*, A, I, p. 109 (rez. rom., după Costăchescu).

[1] Lectură nesigură.

245 **1444 (6952) aprilie 18, Suceava.**

Stephan, Beherescher, machen mit unserem gegenwärtigen Schreiben bekannt, allen dennjenigen welche es lesen oder hören werden, dass wir aus Beispiel unserer Gothfürchtiger Vorelteres und Vorsteherer aus eigenen guten Willen dises Schreiben der heiligen Metropoli Kirchen zu Suceava ad S⟨anc⟩t⟨um⟩ Georgium ausgefertiget haben, wegen ... [1] U Kamensko Mostu (bei der steineren Brücke) ... [2] und befreien dieses Dorf von allen Auflegen, von allen Frondiensten, von allen Richtung und Befreiungen der weltichen Beamten damit nur einzig und allein der Bischof oder dessen Protopop mit diesen Leuten, zu Schafen haben mögen.

Zu Schuzawa, den 18ten ⟨April⟩[3], 6952 oder 1444.

L⟨ocus⟩ s⟨igilli⟩.

www.dacoromanica.ro

Ştefan, domn, facem cunoscut, cu această carte a noastră tuturor celor care o vor citi sau o vor auzi, că noi, urmînd pilda temătorilor de Dumnezeu strămoşi şi înaintaşi ai noştri, de bunăvoia noastră, am dat această carte bisericii Sfîntul Gheorghe, a sfintei Mitropolii din Suceava, pentru satul de la Podul de Piatră .... [2] şi scutim acest sat de toate obligaţiile, de toate robotele, dinspre toate părţile şi cu toate scutirile dinspre toţi dregătorii ca numai singur episcopul sau protopopul acestuia să aibă de a face cu aceşti oameni.

La Suceava, 18 ⟨aprilie⟩[3] 6952 sau 1444.

Arh. St. Bucureşti, Fond Consiliul aulic de război, XVII/23 r. (3). Trad. germ. lacunară. Un rez. germ., cu data de zi: 8, la Arh. St. Suceava, Documente, XIII/5 (copie, de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea sau începutul sec. al XIX-lea, după Inv. doc. Mitropolici, alcătuit în 1783 ianuarie 3, la Zolkiew, de Iohan Anastasius Manovarda), Privilegii, nr. 28. O copie, rom., de I. Bogdan, după Popovici (v. EDIŢII), la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 60.

EDIŢII: Popovici, *Index Zolkiewiensis*, III, p. 687 (rez. germ., în Inv. doc. Mitropoliei, şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 202 (rez. germ., după Popovici, şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 202 (rez., după Costăchescu).

---

[1] Loc gol în text.

[2] Loc gol în text; e vorba de satul Mihăeşti, pe Brădăţel (v. I. Bogdan, *Doc. Ştefan*, vol. I, p. 7, 83—85 şi 347—350).

[3] Completat după regest.

246 1444 (6952) aprilie 26, Tîrgul de Jos.

† М(и)л(о)стїю б(о)жиєю, мы, Петръ воєвωда, ωт(ь)чич Земли Мωлд(а)вскои. Знамѣнитω чиным(ъ), ис сѣм(ъ) нашым(ъ) листωм(ъ), всѣм(ъ) ктω на нъ възрыт(ъ) или ѹслишит(ъ) єгω чтѹчы, аже бл(а)гωпроизволихωм(ъ) нашым(ъ) бл(а)гым(ъ) произволѣныєм(ъ) и ч(и)стим(ъ) свѣтлым(ъ) ср(ъ)д(ь)цемъ и оучинили єсмы въ за д(ѹ)шыє с(вѣ)тωпочивъшаг(о) рωдителꙗ н(а)шегω, Алеѯандра воєвωдї, и за н(а)ше здравыє и дали єсмы нашемѹ манастирю ωт(ъ) Повраты, гдѣ єсть храм(ъ) С(вѣ)т(а)гω архыереа и чюдотворца Николы, идеже єст(ъ) єгѹменъ Єустатыє, и дали єсмы томѹ выше писанномѹ манастирю четиры челꙗды циганъ: пръвы, на имѣ Микѹла и съ єго челѣдыю всєю, и Кълиманъ съ всєю єг(о) челꙗдыю, и Бизилъ съ всєю єго челꙗдыю и Славъ съ всєю єго челꙗдыю. Тот<ы прѣ>[1]д<реченн>[1]ы четиры челꙗды да бѹдоут(ъ) нашемѹ манастирю оурыкъ и съ всым(ъ) их имѣнїєм(ъ) и съ всимы их(ъ) челꙗдмы, на вѣкы вѣчныє, неподвижно николиж(е).

А на то єстъ вѣра г(оспод)ства ми, выше пис(а)ннаго Петра воєвωды, и вѣра болѣръ н(а)шыих(ъ): вѣра пана Братѹла, вѣра пана Сима дворника, вѣра пана Тодера чашника, вѣра пана Ивана Миниюла, вѣра пана Никомана, вѣра пана Юрыꙗ Коупчича, вѣра пана Стецка, вѣра пана Д(а)в(и)да столника, вѣра пана Косты Хришкана и вѣра всѣх(ъ) нашыихъ болꙗръ, великыих(ъ) и малыихъ.

А на потвръжденыє томѹ всемѹ выше писанномѹ, велѣли єсмы нашемѹ вѣрнωмѹ панѹ, Илыи логофѣтѹ, писати и привѣсити нашю печать к семѹ нашемѹ листѹ.

Ѹ Долнем(ъ) Тръгѹ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцнв ап(рилїа) кѕ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Petru voievod, moştenitor al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am binevoit cu bunăvoia noastră şi cu inimă curată şi luminată şi am făcut pentru pomenirea sfîntrăposatului nostru pă-

www.dacoromanica.ro

rinte, Alexandru voievod, şi pentru sănătatea noastră şi am dat mănăstirii noastre de la Pobrata, unde este hramul Sfîntului arhiereu şi făcător de minuni Nicolae, unde este egumen Eustatie, şi am dat acestei mai sus-scrise mănăstiri patru sălaşe de ţigani: întîiul, anume Micula şi cu tot sălaşul lui, şi Căliman cu tot sălaşul lui, şi Bizilă cu tot sălaşul lui şi Slav cu tot sălaşul lui. Aceste mai înainte zise patru sălaşe să fie mănăstirii noastre uric şi cu toată averea lor şi cu toate sălaşele lor, în vecii vecilor, nemişcat niciodată.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Bratul, credinţa panului Sima vornic, credinţa panului Toder ceaşnic, credinţa panului Ion Mindziul, credinţa panului Nicoman, credinţa panului Iurie Cupcici, credinţa panului Steţco, credinţa panului David stolnic, credinţa panului Costea Hrişcan şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar pentru întărirea tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Ilie logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

La Tîrgul de Jos, în anul 6952 ⟨1444⟩ aprilie 26.

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 130. Orig., perg. (22 × 30 cm), pecete mică atîrnată, cu legenda: <† Пє>чa ь П<єтр>a воєводы.

O trad., de Axinte uricariul, din 1718 (7226) august 8, la Bibl. Centr. de Stat, Colecţia Documente, XXVIII/1.

O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/172. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 61—62.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 481 (facs.); Hăjdeu, *Arch. ist.*, I, 1, p. 123—124 (text slav prescurtat şi trad.); „Miron Costin", an I, nr. 2, doc. nr. 17 (trad. din 1718 (7226) august 8); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 202—203 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 203 (trad.).

---

[1] Şters.

247 — 1444 (6952) mai 4.

Suret de la Ştefan vodă şi de ⟨la⟩[1] Alexandru vodă[2], din velet 6952 ⟨1444⟩ maiu 4, precum s-au milostivit de-au dat şi au întărit popii Ioan ci-i pre a sa driaptă ocină şi moşie, pre Crasnaleuca, pre n[n]umi Bogdăneşti, şi altă sileşte, undi au şăzut Gavril vătămanul, şi altă selişti pre pîrîul a Trii Stejări, la fîntînă, unde au şăzut Ştefan Foali, şi altă sileşti, pre numi Şerbăneşti, amîndoî părţăli, tot pe Crasnaleuca, precum au dat aceli părţi carili mai sus sînt scrisă cu uric şi cu tot venitul, lui, şi ficiorilor lui, şi nepoţilor lui şi strănepoţilor, cine s-ar alegi mai aproapi din niamu lui, neschimbat nici odineoară, în veci.

Iar hotarul acelor sălişti, precum vor fi umblat din veci, precum vor fi umblat hotaru cel bătrîn, şi avînd şi cărţi de întăritură di la niamul nostru, di la Alicsandru vodă, şi mărturii vechi di la migieşi cu zapisă de cumpărătură[3].

Şi însuşi domniia me cari mai sus sînt scris, Ştefan vodă, şi fratile meu, Petru vodă, şi a noştri boeri moldovineşti, mari şi mici: dumnealui Hodici, şi dumnealui Negrilă, şi dumnealui Negoie, şi dumnealui Urechi, şi dumnealui Costi vistiernic, şi dumnealui Toader stolnic şi a toţi boeri mulţi cari nu i-am putut cunoaşti fi⟨i⟩[1]nd slovili ştersă că au fost vechi.

www.dacoromanica.ro

Posleduindu-să din cuvînt în cuvînt şi aflîndu-să întocma, s-au iscălit, Bod ...[4] ban.

⟨1⟩802 maiu 20.

Bibl. Acad., CCLXXIII/6. Copie după trad.

Un rez. după trad., într-un perilipsis cu doc. moşiei Crasnaleuca, din 1802 iulie 1, ibidem, CCLIII/20.

---

[1] Omis.

[2] „şi de l⟨a⟩ Alexandru vodă", adăugat de traducător (v. mai jos).

[3] „şi mărturii ... cumpărătură", adăugat, desigur, de traducător.

[4] Indescifrabil.

248 — 1444 (6952) iunie 18.

Suret de pe ispisoc sîrbesc de la Ştefan voievod, din leat 6952 ⟨1444⟩ iunii 18.

Facem ştire tuturor cui să cade a şti pentru acest adevărat popa Toader din Bîrlad, carele slujind noao cu driaptate şi cu credinţă cu şi driaptă şi curată rugă cătră Dumnezeu pentru noi. Pentru care, noi, văzind a lui driaptă şi credincioasă slujbă cătră noi, l-am miluit pre el cu osăbită mila noastră şi i-am dat şi i-am întărit lui, întru al nostru pămînt, moara fratelui său, a popii lui Draghie, ce iaste pe Smila, unde au fost hălăşteul bistricenilor, valea pînă unde cade Smila în Bîrlad; şi am poruncit lui ca să-şi facă şi sat, iar altul nimene să n-a[a]ibă a să amesteca pe acel de mai sus zis pîrîu, cît iaste lui mai sus-scris; şi, pe Lahova, unde au fost mînăstire a fratelui său, a popii lui Draghie, încă am dat acelui de mai sus-zis, popa Toader din Bîrlad, ...[1]. Deci toate acele de mai sus-scrisă să-i fie lui uric şi cu tot venitul, lui, şi feciorilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui şi a tot niamul lui, ce să va alége mai aproape, neruşuit niciodată, în véci.

Iar hotarul acei pustii să fie cît va fi de agiunsu unui sat.

Spre aceasta iaste credinţa domniei méle de mai sus-scrise, Ştefan voievod, şi credinţa fratelui domniei méle, Petru voievod, şi credinţa tuturor boerilor noştri ai Moldaviei, a mari şi mici.

Iar după a noastră viiaţă, cine va fi domnu ţării acestie, din fiii şi niamul nostru sau pe cini Dumnezeu va alége, să nu strîce a noastră danie şi întăritură, ci mai ales să de şi să întăriască, de vreme ce şi noi am dat şi am întărit pentru a lui driaptă şi credincioasă slujbă.

Şi pentru mai mare tărie a celor de mai sus-scrise, am poroncit credincios boeriului nostru, dumnealui Mihaiu logofăt, să scrie şi a noastră pecete cătră această adevărată carte a noastră să o lege.

S-au tălmăcit de Gheorghie Evloghi dascal, leat 1780 martie 22.

Bibl. Acad., CLVII/1. Traducere.

Cu o copie încredinţată de divan în 1826 iulie 27. Altă copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 63—64, şi un rez., într-un perilipsis din sec. al XIX-lea, ibidem, CCLXX/66, nr. 1.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, II, p. 210—211 (trad. din 1780), şi XVIII, p. 154 (rez. din 1843 iulie 15); Antonovici, *Doc. bîrlădene*, IV, p. 2—3 (trad., după Ghibănescu); „Miron

www.dacoromanica.ro

Costin", I, 2, p. 19 (trad. din 1749 august 8, de Axinte Uricariul, ce se afla în colecția Saint — Georges); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 204—205 (trad., după Ghibănescu); *D.I.R.*, A, I, p. 203—204 (trad., după Costăchescu).

---

[1] Loc gol în trad.; pe marginea textului, mențiunea traducătorului: „Doao rînduri din ispisocul cel sîrbesc, fiind rasă cu cuțitul și șterse cu condeiul, n-am putut cunoaște nimică și pentru aceasta am lăsat loc".

249 — 1444 (6952) august 1, Suceava.

† Милостию божїею, мы, Стефанъ воевода, господар Земли Молдавскои. Знаменнто чинимъ, исѣмъ листомъ нашимъ, въсѣмъ кто на нъ ꙋзрить или его оуслъшитъ чтꙋчи, ѡже произволи господство ми нашимъ благимъ произволенїемъ и чистъıм и свѣтлымь сръдцемъ и съ вьсею нашею доброю [во⟨лею⟩[1]] волею и ѡт Бога помощїю и дали есми сес листъ нашъ нашемꙋ монастирю ѡт Хородника на то[ѡ]же тое село що прислꙋхаетъ к томꙋ монастирю, на имѣ Баласиновци, да не даст тое село ни дани, нї илиша, ни подводꙋ, ни десѣтинꙋ, ни ѡслꙋх, ни посадꙋ, ни на млин да не робѣтъ, ни на город, ни вино да не возѣтъ, ни на вонско [и] нїколи да не ходѣтъ, ни на жолд и нї илꙋю[2] никоторꙋю нашꙋ слꙋжбꙋ и даанїе не имаютъ, николи, на вѣки. Протож, ни единъ болѣринъ, ни дворникъ, ни ѡслꙋхарь, ни жолдꙋнарь, ни господанникъ[3], ни глобникь, ни илишарь, а нї инъ никто ѡт нашиx ꙋрѣдниковъ да не їмаетъ нипостатн[4] до того села.

Паки имет кто бантовати тыx люди или ꙋзѣти ѡт ниx бꙋд що, без иx воли, томꙋ шїа платит. А також, що бꙋдет прихoд, бꙋд какїи, ѡт того села, а ѡни не хан[5] берꙋт ис того монастирѣ[1]. И також, тыx людеи и никто да не смѣетъ сꙋдити, николи, але да иx сꙋдѣть ꙋрѣдники ѡт того монастирѣ, а иного сꙋдцꙋ да не имаютъ николи, на вѣки.

И також, сес лищъ[6] нашъ да ест имъ непорꙋшен до иx живота.

А на то ест вѣра господства ми и вѣра въсѣхъ болѣрь нашиx, и великиx, и малъıx.

А кто бы хотѧль сїе наше даанїе и запис порꙋшити или прѣстъпити и хотѣлъ бъı иx бантовати бꙋд ꙋ чемь, тот да ест проклет ѡт Господа Бога и ѡт прѣчистїа его матери и ѡт д҃ ев(ан)г(е)л(ист)ъ и ѡт ві҃ апостоль връховниx и ѡт въсѣx свѧтиxъ.

А на болшꙋю крѣпостъ, и печатъ нашꙋ есми привѣсити к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Пис оу Соч⟨а⟩[7]вѣ, в(ъ) лѣто ҂ѕцнв м(ѣ)с(е)ца авгꙋст(а) а҃ д(ь)нъ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ștefan voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a voit domnia mea cu bunăvoia noastră și cu inimă curată și luminată și cu toată bunăvoia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu și am dat această carte a noastră mănăstirii noastre de la Horodnic, pentru ca acest sat ce ascultă de acea mănăstire, anume Balasinăuți, să nu dea acel sat nici dare, nici iliș, nici podvoadă, nici desetină, nici osluh, nici posadă nici la moară să nu lucreze, nici la cetate, nici vin să nu care, nici la oaste [și] niciodată să nu meargă, nici la jold și nici vreo altă slujbă și dare a noastră să nu aibă, niciodată, în veci. Pentru aceasta, nici un boier, nici vornic, nici osluhar, nici joldunar, nici posadnic, nici globnic, nici ilișar și nici altul nimeni din dregătorii noștri să nu aibă a intra în acest sat.

Iar dacă cineva va tulbura pe acești oameni sau va lua de la dînșii orice, fără voia lor, acela va plăti cu gîtul. Și, de asemenea, ce venit va fi, de orice fel,

www.dacoromanica.ro

din acel sat, ei să nu-l ia de la această mănăstire. Şi de asemenea, pe acei oameni nimeni să nu îndrăznească să-i judece, niciodată, ci să-i judece dregătorii din această mănăstire şi alt judecător să nu aibă niciodată, în veci.

Şi, de asemenea, această carte a noastră să le fie neclintită cît vor trăi ei.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele şi credinţa tuturor boierilor noştri, şi mari, şi mici.

Iar cine ar vrea să clintească această danie şi înscris al nostru sau să le calce şi ar voi să-i tulbure întru ceva, acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, şi de preacurata lui maică, şi de cei 4 evanghelişti, şi de cei 12 apostoli de frunte şi de toţi sfinţii.

Iar pentru mai mare putere, am atîrnat şi pecetea noastră la această carte a noastră.

Scris la Suceava, în anul 6952 ⟨1444⟩, luna august, 1 zile.

Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 65—66. Copie, de I. Bogdan, după o copie a lui Wickenhauser care se păstrează în Arh. regională din Cernăuţi, după orig., perg., pecete atîrnată.

EDIŢII: Măzăreanu, *Catastih Putna*, p. 172 (rez.); Wickenhauser, *Homor*, p. 203—204 (trad. germ.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 207—209 (copie slavă şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 204—205 (trad.).

---

[1] Aşa în copia lui I. Bogdan (cu adnotarea „sic"!).
[2] Greşit, pentru ннꙋю.
[3] Greşit, pentru посадникъ.
[4] Greşit, pentru напꙋс нти.
[5] Lectură greşită: а шнн не Хан, pentru самн миниХн да... sau Хан pentru нан.
[6] Greşit, pentru лнстъ.
[7] Întregit de I. Bogdan.

250 1444 (6952) septembrie 1.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода, господаръ Землн Молдавскын. Знаменнто чнннмъ, нс сѣмъ нашнмъ лнстомъ[1], въсѣмъ кто на нъ оузрнтъ нлн его оуслышнтъ чтоучн, ѡже тотъ нстнннын слоуга н болѣрннъ нашъ вѣрнною панъ Мнкъ Краль, слvжилъ намъ право н вѣрно. Тѣмъ, мы, вндѣвше его правою н вѣрнною слоужбою до нас(ъ), жаловалн есмн его ѡсобною нашею м(н)л(о)стїю н далн есмн емоу, оу нашею землю, оу Молдавскын, н потверднлн ѡтннна его правда, на нмѣ: Бꙋдещн, на Чорномъ Потоцѣ, н, на ѡвръшїе Бнломъ Потоцѣ, Малещн н Глодѣнн, н Краещїн, на Чорномъ Потоцѣ. А также, есмн далн емоу его вышлоуженїе, що выслоужилъ оу нас(ъ) правою н вѣрною слоужбою, на нмѣ: Ѡбръшїѧ, на Бѣломъ Потоцѣ, н, на верхъ Чорного Потоцѣ, Бахна, н, на Бѣломъ Потоцѣ, половнна села ѡт(ъ) Хлъпещн, ч(ѧ)стъ ѡтъ Мълещъ. Тое въсе внше пнсанное да ест(ъ) емоу оурнкъ, съ въсѣмъ доходомъ, емоу, н дѣтемъ его, н братїѧмъ его, н оунvчатомъ его, н прѣоуноучатомъ его, н прѣщоуратомъ его н въсемоу родv его, кто боудетъ нан блнжнїн, непороушено ннколнж(е), на вѣкн.

А хотаръ тѧм(ъ) селамъ да ест(ъ) по въсѣмн своимн старымн хотармн, коуда нз вѣка ѡжнвалн.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства мн, внше пнссаннаго Стефана воеводы, н вѣра възлюбленнаго мн брата, Петра воеводы, н вѣра болѣръ нашнх(ъ): вѣра пана Нѣгоя лог(о)фета, вѣра пана Петра Хоуднча, вѣра пана Негрнла, вѣра пана Доумы Браевнча дворннка, вѣра пана Юргнча н зѧтъ его, пана Ѡанча логофета,

www.dacoromanica.ro

вѣра пана Симона лог(о)ѳета, вѣта пана Ѡана Оурѣкли, вѣра пана Братоула, вѣра пана Симы дворника, вѣра пана Костича, вѣра пана Доумы Долческоула и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Лазwрѣ и брата его, пана Станчюла, вѣра пана Ѡана Жоулича, вѣра пана Станчюла Поинча, вѣра пана Дїениша спатарѣ, вѣра пана Кръсти Чорного, вѣра пана Богоуша и брата его, пана Пашка Нестѣковича, вѣра пана Кости вистїарника, вѣра пана Порки чашника, вѣра пана Тадора Васковича столника, вѣра пана Маноила Гръбова, вѣра пана Фети Чорного, вѣра пана Писка Радоула, вѣра пана Маноила Щербича, вѣра пана Моики и брата его, пана Тадора, вѣра пана Бади дворника, вѣра Михаила Пыхнѣ и вѣра въсѣхъ болѣръ нашиχ(ъ) молдавскиχ(ъ), и великиχ(ъ), и малиχ(ъ).

Ѧ по <нашем>[2]ъ животѣ, кто боудетъ г(о)с(по)д(а)ръ нашеи земли, wт(ъ) дѣтеи нашиχ(ъ) или wт(ъ) братїи нашиχ(ъ) или wт(ъ) нашего племене, боуд(и) кого Б(ог)ъ изберетъ господа<ремъ бити, тотъ що>[3] бы емоу не порꙋшилъ нашего даанїа, але <да е>[3]моу оутвръдилъ и оукрѣпилъ понеже есми дали емоу за его правою и вѣрною слѵжбѵ.

Ѧ на болшеи потвержденїе томоу въсемоу више писанномоу, велѣли есми нашемоу вѣрномоу паноу Михаилоу логоѳетоу писати и печатъ привѣсити к семоу нашемоу листоу.

Пис(а) Шандро граматик(ъ), в(ъ) лѣто ҂ѕцнв, м(ѣ)с(ѧ)ца септеврїа, ӕ д(ь)нъ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă şi boier al nostru credincios, pan Mic Crai, ne-a slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, în Moldova, şi i-am întărit ocina lui dreaptă, anume: Budeşti, pe Pîrîul Negru, şi, la obîrşia Pîrîului Alb, Maleşti şi Glodeni, şi Craeştii, pe Pîrîul Negru. Şi, de asemenea, i-am dat vislujenia lui, pentru că ne-a slujit cu slujbă dreaptă şi credincioasă, anume: Obîrşia, pe Pîrîul Alb, şi, la obîrşia Pîrîului Negru, Bahna, şi, pe Pîrîul Alb, jumătate de sat din Hlăpeşti, partea de la Măleşti. Toate acestea mai sus-scrise să-i fie lui uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa iubitului meu frate, Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Iurghici şi a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credinţa panului Simon logofăt, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Bratul, credinţa panului Sima vornic, credinţa panului Costici, credinţa panului Duma Dolcescul şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, pan Stanciul, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Boguş şi a fratelui său, pan Paşco al lui Nesteac, credinţa panului Costea vistier, credinţa panului Porcu ceaşnic, credinţa panului Tador al lui Vasco stolnic, credinţa panului Manoil Gîrbovu, credinţa panului Fetea Negru, credinţa panului Pisc Radul, credinţa panului Manoil Şerbici, credinţa panului Moica şi a fratelui său, pan Tador, credinţa panului Badea vornic, credinţa

www.dacoromanica.ro

panului Mihail Pihnă şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, sau pe oricine va alege Dumnezeu ⟨să fie, acela⟩[3] să nu-i clintească dania noastră, ci ⟨să⟩[3]-i întărească şi să-i împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Mihail logofăt să scrie şi să atîrne pecetea la această carte a noastră.

A scris Şandru gramatic, în anul 6952 ⟨1444⟩, luna septembrie, 1 zile.

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 387. Orig., perg. (30 × 34 cm), pecete atîrnată, cu legenda: †Печать Їѡ<ан(ь) Сте>[4]фана вѡ<еводы>[4] госпо<дарѣ *Зе>[4]млн Молдавскои*.

O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/173.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 205—206 (trad.).

---

[1] листомъ, scris deasupra rîndului.

[2] Şters.

[3] Rupt şi şters.

[4] Întregit după inscripţiile peceţilor similare ale lui Ştefan voievod din această domnie v. doc. nr. 230, 234, 254).

251 — 1445 (6953) februarie 18.

Uricŭ scris pe sîrbia de la Ştefanŭ voievoda, în carelé scrie că facé ştiré tuturorŭ celor ce vorŭ vedea sau cetindu-lŭ îlŭ vorŭ audzi precum au venitŭ înaintea mării salė adevăraţii şi credincioşii boiari ai mării salé, boiariulŭ Lazorŭ şi cu fratéle lui, Stanciulŭ, şi de a lorŭ bunăvoie au datu mănăstirii mării salé, Homorului, Sfintei Adormiri, trei saté, un sat suptŭ Dumbrava cea Înaltă, anumé Vornicenii, altŭ satŭ, Antileştii, al treilea satŭ, Părteştii, i proci[1].

6953 ⟨1445⟩ fevruarie 18[2].

Bibl. Acad., ms. nr. 111 (Condica M-rii Homor), f. 42 r. Rez. de la sfîrşitul sec al XVIII-lea.

Alt rez., într-o hotarnică din 1805 august 8, după rez. de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea, la Arh. St. Iaşi, CXLIII/51.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 54—55 (rez. de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea), şi XXIV, p. 162 (rez. dintr-o cond. de doc. din fosta colecţie de la Stînca-Roznovanu, j. Iaşi); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 215 (rez. de la sfîrşitul sec. al XVIII-lea); *D.I.R.*, A, I, p. 206 (acelaşi rez.).

---

[1] şi celelalte.

[2] Urmează în paranteze: „Caută înapoi întru aceastaşi condică, în scrisorilé Părteştilorŭ, la list 36, la noembrie 6, acolo iasté scrisŭ tot uriculŭ acesta, fiindŭ tustrelé satelé scrise într-un uric" (fila menţionată lipseşte din condică).

252 — 1445 (6953) februarie 18, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїю, мы Стефанъ воевод(а), г(о)с(по)даръ Земли Молдавскои. Знаменито чиним(ъ), ис сѣмъ нашим(ъ) листом(ъ), въсѣмъ кто на н(ъ) оузрит(ъ) илї его оуслышит(ъ) чтѵчи, ѡже тот(ъ) истины и препочтены болѣ-

рин(ъ) наш(ъ) вѣрны, пан(ъ) Михаил(ъ) логоѳет(ъ), слȣжил(ъ) нам(ъ) право и вѣрно. Тѣмъ, мы, видѣвше его правою и вѣрною слꙋжбою до нас(ъ), жаловали есми его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми емꙋ, оу нашеи земли, оу Молдавскои, едно село, на Серетѣ, на имѧ Чꙋмълещи, ѡба кꙋты, и съ млином(ъ), и съ перевозомъ и съ въсѣми своими старыми хотарми, да оучинит(ъ) собѧ дворъ оу том(ъ) селѣ и млины на Серетѣ. И еще есми емꙋ дали и потвърждаемъ емꙋ села, на Милѣтинѣ, ниже ѡт(ъ) Шипоте, ѡт(ъ) тополи долꙋ, где была села Щефана Зꙋграфа: где ест(ъ) Ходор(ъ) Бꙋрчик(ъ), и пониже Бꙋрчика, где был(ъ) Бѣркиш(ъ), и, выше, против(ъ) млинови, где былъ Єремеи, и где был(ъ) млин(ъ) [млин(ъ)] Щефана Зꙋграфа, да поставит(ъ) собѣ млин(ъ), и селище Юги Пътꙋрникѣва, и съ Стежереи, и став(ъ) на Сꙋхои Жежиѡрѣ, и варе колко оузможетъ собѣ ѡсадити оу том(ъ) хотари, ѡт(ъ) тополна долȣ, а ѡн(ъ) да ѡсадит(ъ). Тое оусе выше писанное да бꙋдет(ъ) емꙋ оурик(ъ) и съ въсѣмъ доходом(ъ), емꙋ, и дѣтем(ъ) его, и братиам(ъ) его, и оунꙋчатом(ъ) его, и праоунꙋчатом(ъ) его, и пращꙋрѣтом(ъ) его и въсемꙋ родꙋ его, непорꙋшено николиже, на вѣки.

А хотар(ъ) томꙋ выше писанномꙋ селꙋ, Чꙋмълещем(ъ), да ест(ъ) съ въсѣми старыми хотарми, кꙋда из вѣка ѡживали и колко оузможетъ оуживати досыт(ъ) съ оусими своими прїкꙋтки. И тѣмъ селом(ъ) ѡт(ъ) Милѣтина, також(е) да ест(ъ) съ въсѣми старыми хотари, ѡт(ъ) тополна долꙋ, варе колко оузмогꙋт(ъ) оуживати тота села досыт(ъ).

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспо)дства, выше писаннаго Стефана воеводы, и вѣра възлюбленнаго ми брата, Петра воеводы, и вѣра болѣръ наших(ъ): вѣра пана Нѣгоѧ логоѳета, вѣра пана Петра Хꙋдича и дѣтеи его, вѣра пана Дꙋмы Браевича дворника и дѣтеи его, вѣра пана Негрила и дѣтеи его, вѣра пана Юргича, вѣра пана Симы логоѳета, вѣра пана Ѡанчи логоѳета, вѣра пана Станчꙋла Поинча и дѣтеи его, вѣра пана Братꙋла, вѣра пана Диениша спаѳарѣ, вѣра пана Дꙋмы Дꙋлческꙋла и брата его, пана Мирчи, и дѣтеи их(ъ), вѣра пана Симы бывшаго дворника, вѣра пана Кости вистиарника, вѣра пана Тадора столника, вѣра пана Порки чашника и вѣра въсѣхъ болѣръ наших(ъ) молдавских(ъ), и великих(ъ), и малых(ъ).

А по нашем(ъ) животѣ, кто бꙋдет(ъ) г(о)с(по)даръ оу нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ), илї ѡт(ъ) братеи наших(ъ), илї ѡт(ъ) нашего племене, бꙋд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберет(ъ) быти, тот(ъ) що бы имъ не порꙋшил(ъ) нашего даания и зааписꙋ, але що бы имъ оутвърдил(ъ) и оукрѣпил(ъ) занꙋж(е) дали есми емꙋ за его правꙋю и за вѣрнꙋю слꙋжбꙋ.

А на болшее потвръждение томꙋ въсемꙋ выше писанномꙋ, велѣли есми слꙋѕѣ нашемꙋ Тадорꙋ дiакꙋ писати и прївѣсити нашꙋ печат(ъ) к семꙋ нашемꙋ листꙋ.

Пис(а) оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃цнг февр(ȣарїа), и҃і д(ь)нъ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat şi preacinstit boier al nostru credincios, pan Mihail logofăt, ne-a slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, în Moldova, un sat, pe Siret, anume Ciumăleşti, amîndouă cuturile, şi cu moara, şi cu vama de trecere şi cu toate hotarele sale vechi, să-şi facă curte în acest sat şi mori pe Siret. Şi încă i-am dat şi îi întărim satele, pe Miletin, mai jos de Şipote, de la plopi în jos, unde au fost satele lui Ştefan Zugraf: unde este Hodor Burcic, şi, mai jos de Burcic, unde a fost Berchiş, şi, mai sus, în dreptul morii, unde a fost Eremia, şi unde a fost moara [moara] lui Ştefan Zugraf, să-şi aşeze moară, şi seliştea lui Iuga Pătur-

www.dacoromanica.ro

nicherul, şi cu Stejereii, şi iazul pe Jejioara Seacă şi oricît va putea să-şi întemeieze în acest hotar, de la plopi în jos, iar el să-şi întemeieze. Toate acestea mai sus-scrise să-i fie uric şi cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus-scrise, Ciumăleşti, să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac şi cît va putea să folosească îndestul cu toate pricuturile sale. Şi acele sate de la Miletin, de asemenea, să fie cu toate hotarele vechi, de la plopi în jos, oricît vor putea folosi aceste sate îndestul.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa iubitului meu frate, Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici şi a copiilor săi, credinţa panului Duma al lui Brae, vornic, şi a copiilor săi, credinţa panului Negrilă şi a copiilor săi, credinţa panului Iurghici, credinţa panului Sima logofăt, credinţa panului Oancea logofăt, credinţa panului Stanciul Ponici şi a copiilor săi, credinţa panului Bratul, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Duma Dulcescul şi a fratelui său, pan Mircea, şi a copiilor lor, credinţa panului Sima fost vornic, credinţa panului Costea vistier, credinţa panului Tador stolnic, credinţa panului Porcu ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în ţara noastră, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania şi înscrisul nostru, ci să le întărească şi să le împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi pentru credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre Tador diac să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

Scris la Suceava, în anul 6953 ⟨1445⟩ februarie, 18 zile.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 360. Orig., perg. (37 × 29 cm), pecete atîrnată, stricată; din legendă se mai vede: † Печат<ь>...<Мол>давскои.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XXIII/52, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 69—71. Altă foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/57, şi alte foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/174 a şi b.

EDIŢII: Улянницкій, *Матеріалы*, p. 64—66 (text slav); Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 57—59 (trad., cu greşeli, după Улянницкій); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 211—214 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 206—207 (trad.).

253 — 1445 (6953) februarie 20.

Stefan Woewoda beurkundet wienach er gegeben hat und abermals gibt dem heil⟨igen⟩ Kloster Moldowiza die Hälfte des Sees von Kowur und die Hälfte jenes Sees bei Kowur, der in den Jlp fällt, mit allen Einkünften und den Zoll von allen Seiten Kowur's.

Wo immer man da Fische fängt, sollen die Kälugär die Hälfte der Einkünfte nehmen, und auch den Zoll auf dem Festlande.

www.dacoromanica.ro

Wer es aber wagen sollte, von jenem Einkommen der Kälugär ohne ihren Willen auch nur einen Groschen zu nehmen, ein solcher soll verflucht sein, und wird auch von S⟨eine⟩r Hoheit schwer bestraft werden.

V⟨om⟩ J⟨ahre⟩ 6953 ⟨1445⟩, Hor⟨nung⟩ 20.

Ştefan voievod face cunoscut că a dat şi dă sfintei mănăstiri Moldoviţa jumătatea iezerului de la Covur şi jumătatea acelui iezer de la Covur care dă în Ilp, cu toate veniturile, şi vama din toate părţile Covurului.

De la cine va prinde peşte acolo, călugării vor lua jumătate din venit şi din vama pe uscat.

Cine însă ar cuteza să ia măcar un groş din acel venit al călugărilor, fără voia lor, acela să fie blestemat şi va fi aspru pedepsit şi de înălţimea sa.

În anul 6953 ⟨1445⟩ februarie 20.

După Wickenhauser, *Moldowiza*, p. 61. Trad. prescurtată după orig. sau după o copie slavă.

O trad., de I. Bogdan, după Wickenhauser, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 72.

ALTE EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 217 (trad., după rez. lui Wickenhauser); *D.I.R.*, A, I, p. 208 (rez., după Costăchescu).

254 — 1445 (6953) aprilie 5, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Стефан(ъ) воевод(а), г(о)с(по)даръ Земли Молдавскои. Знаменито чиним(ъ) ис сѣмъ нашим(ъ) листом(ъ), въсѣм(ъ) кто на н(ъ) оузрит(ъ) илї его оуслышит(ъ) чтучи, ѡже тот(ъ) истины пан(ъ) Косте Андроникович(ь) прїиде пред(ъ) нами и пред(ъ) нашими боꙗры своею доброю волею и продал(ъ), из своего правовѣрного выслуженна, нашему вѣрному пану Михаилу логоѳету едно селище, на име Стънижещи, близ Банѣ, где был(ъ) Стъинга, що его пан(ъ) [пан(ъ)] Косте выкупил(ъ) ѡт(ъ) Стънинговых(ъ) синов(ъ), ѡт(ъ) Ѡанчи и ѡт(ъ) Или. А ѡн(ъ) пак(ъ) его продавал(ъ) пану Михаилу логоѳету, за и҃ златых(ъ) и за ѡдин(ъ) кон(ь), съ въсѣми старыми хотари що к тому селу из вѣка прїслушало прї Стънинѕѣ. И своих(ъ) привїлїи дал(ъ) оу руки пану Михаилу логоѳету перед(ъ) нами, що имѣл(ъ) на тое селище. Тѣмъ, мы, видѣвше их(ъ) добрую волю на то и лагоду що межи собою оучинили перед(ъ) нами и перед(ъ) нашими боꙗры, и мы, по томуж(е), даемъ и дали есми пану Михаилу логоѳету тое прѣд(ъ) реченное селище Стънингово, съ въсѣмъ прїходом(ъ) и старыми хотари.

И еще есми дали прѣд(ъ) реченному болѣрину, пану Михаилу логоѳету, и брату его, пану Дȣмѣ постелнику, села на Бръзетѣ, на имѣ где ест(ъ) Чуика Стан(ъ) и где был(ъ) Чуика Журжъ, и монастир(ь) Чуика Станов(ъ) и едино мѣсто ѡт(ъ) пустини близко граници лѣдцкои, на имѣ селище Гавриловци, да ѡсадит(ъ) собѣ село.

И тое въсе выше писанно да будет(ъ) имъ оурик(ъ) и съ въсѣм(ъ) доходом(ъ) и брату их(ъ), Тадору, и дѣтем(ъ) их(ъ), и оунучатом(ъ) их(ъ), и праоунучатом(ъ) их(ъ), и пращурѣтом(ъ) их(ъ) и въсему роду их(ъ), непорушено николиже, на вѣки.

А хотаръ Гавриловцем(ъ) да ест(ъ) по оусимъ старым(и) хотарем(и), куда из вѣка оуживали и колко оузмогут(ъ) оуживати досыт(ъ).

А на то ест(ъ) вѣра н(а)шего г(оспо)дства, выше писанного Стефана воеводы, и вѣра възлюбленнаго брата г(оспо)дства ми, Петра воеводы, и вѣра болѣръ наших(ъ): вѣра пана Нѣгоꙗ, вѣра пана Петра Хундча, вѣра пана Негрила, вѣра пана Думы Браевича дворника, вѣра пана Юргича, вѣра пана Симона логоѳета,

www.dacoromanica.ro

вѣра пана Братула, вѣра пана Балчана чашника старого, вѣра пана Симы дворника, вѣра пана Станчула Поница, вѣра пана Диениша спатарѣ, вѣра пана Думы Дулческула и брату его, пана Мирчи, вѣра пана Кости вистиарника, вѣра пана Тадора Басковича, вѣра пана Порки чашника и вѣра въсѣхъ болѣръ нашиx(ъ) молдавскиx(ъ), и великиx(ъ), и малыx(ъ).

А по нашем(ъ) животѣ, кто будет(ъ) г(о)с(по)даръ оу нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) илї ѡт(ъ) братеи нашиx(ъ) илї ѡт(ъ) нашего племене, буд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберет(ъ) быти, тот(ъ) щоби имъ не порушил(ъ) нашего даниа, але щоби имъ оутвърдил(ъ) и оукрѣпил(ъ) зануж(е) дали есми имъ за иx(ъ) правую и за вѣрную службу.

А на болшее потвържденние тому въсему выше писанному, велѣли есми слузѣ нашему Тадору диаку писати и прївѣсити нашу печат(ъ) к сему нашему листу.

Пис(а) оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцнг, м(ѣ)с(ѧ)ца апр(илїа) ѐ д(ь)нъ.

<Pe verso, însemnare contemporană>: Логоѳет(ъ) Миxа(и)л(ъ).

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat pan Coste al lui Androinic a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri de bunăvoia sa şi a vîndut, din dreptcredincioasa lui vislujenie, credinciosului nostru pan Mihail logofăt, o selişte, anume Stănigeşti, aproape de Baia, unde a fost Stăniga, pe care a răscumpărat-o pan [pan] Coste de la fiii lui Stăniga, de la Oancea şi de la Ilea. Şi el iarăşi a vîndut-o panului Mihail logofăt, pentru 50 de zloţi şi un cal, cu toate hotarele vechi ce au ascultat din veac de acest sat pe timpul lui Stăniga. Şi privilegiile sale pe care le-a avut pe această selişte le-a dat în mîinile panului Mihail logofăt, înaintea noastră. De aceea, noi, văzînd bunăvoia lor pentru aceasta, şi înţelegerea ce au făcut-o între dînşii înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, şi noi, pentru aceasta, dăm şi am dat panului Mihail logofăt această selişte mai înainte zisă, a lui Stăniga, cu tot venitul şi cu hotarele vechi.

Şi încă am dat boierului mai înainte zis, pan Mihail logofăt, şi fratelui său, pan Duma postelnic, satele pe Bîrzetea, anume unde este Ciunca Stan şi unde a fost Ciunca Giurgiu, şi mănăstirea lui Ciunca Stan şi un loc din pustie aproape de graniţa leşească, anume seliştea Gavrilăuţi, ca să-şi întemeieze sat.

Şi toate acestea mai sus-scrise să le fie uric şi cu tot venitul, şi fratelui lor, Tador, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul Gavrilăuţilor să fie după toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac şi cît vor putea să folosească îndestul.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa iubitului frate al domniei mele, Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Duma al lui Brae, vornic, credinţa panului Iurghici, credinţa panului Simon logofăt, credinţa panului Bratul, credinţa panului Balcean cel bătrîn ceaşnic, credinţa panului Sima vornic, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Duma Dulcescul şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Costea vistier, credinţa panului Tador al lui Vasco, credinţa panului Porcu ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

www.dacoromanica.ro

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn în ţara noastră, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească, pentru că le-am dat pentru dreapta şi pentru credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre Tador diac să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

Scris la Suceava, în anul 6953 ⟨1445⟩, luna aprilie, 5 zile.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: Logofătul Mihail.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakovskie, Moldaviae), nr. 5 348. Orig., perg. (30 × 29,5 cm), pecete atîrnată, deteriorată, cu legenda: † ⟨Печать⟩[1] Іwан(ь) ⟨Стеф⟩[1]ана вw⟨еводы г⟩[1]осподарѣ Зем⟨ли Молд⟩[1]ав:кои.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XXIII/53, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 73—75. Altă foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/45, şi alta după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A.D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/175.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 482 (facs.); Уляницкій, *Матеріалы*, p. 66—67 (text slav): Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 60—62 (trad., cu greşeli, după Уляницкій); Costăchescu, *Doc.*. II, p. 218—220 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 208—209 (trad.).

---

[1] Întregit după inscripţiile peceţilor similare ale lui Ştefan voievod din această domnie (v. doc. nr. 234, 250, 255).

255 — 1445 (6953) iulie 15, Suceava.

† М(и)л(о)стію б(о)жіею, мы, Стефанъ воевод(а), г(о)сп(о)д(а)ръЗемли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, исѣмъ листом(ъ) нашимъ, въсѣмъ кто на нъ оузритъ или его чтоучи оуслышит(ъ), ѡже тотъ истинныи нашъ вѣрнъи панъ Ѡанча логоѳетъ слѵжилъ намъ право и вѣрно. Тѧмъ, мы, видѣвше его правою и вѣрною слꙋжбꙋ до нас(ъ), жаловали есми его ѡ⟨со⟩[1]бною нашею м(и)л(о)стію и дали есми емꙋ оу нашею земли, оу Молдавскои, села на имѣ: Прокопѧни, на Ревтѧ, и, за Прѵтомъ, противъ Подлѧнех(ъ), где ест(ъ) Калѵгерица и где ест(ъ) Банца, и, близъ Шѵмѵза, Безхачи, и, на Сочавѣ, Беликосилци, и три челѣди цигански, на имѧ: Косте съ челѧдею своею, и Микѵла съ челѧдю своею и Михаилъ съ челѧдю своею. А еще[2] есми дали емоу, на Боинавѣ, половина селѡ где ест(ъ) Пашко ватаманъ. Тое въсе више писанное да ест(ъ) емꙋ ѡт(ъ) нас(ъ) оурикъ съ въсѣмъ дохо⟨до⟩[1]мъ, емоу, и дѣтемъ его, и братіамъ его, и оуноучатомъ его, и прѣоуноучатомъ его, и прѣщоурѧтомъ его и въсемоу родоу его, кто боудетъ иаи ближиін, непороушено николи, на вѣкы.

А хотаръ тѧмъ селѡмъ да ест(ъ) по въсѣми своими старыми хотары, коуда из вѣка ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, више писаннаго Стефана воеводы, и вѣра боѧръ нашихъ(ъ): вѣра пана Нѣгоѧ логоѳета, вѣра пана Петра Ходича, вѣра пана Негрила, вѣра пана Дѵмы Браевича дворника, вѣра пана Ѡана Оурѧкли, вѣра пана Юргичѧ, вѣра пана Симона логоѳета, вѣра пана Ивана Балчана, вѣра пана Діениша спатарѧ, вѣра пана Станчюла Понича, вѣра пана Ѡана Жѵлича, вѣра пана Дꙋмы Доулческоула и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Маноила Гръбова, вѣра пана Кости вистіа⟨р⟩[1]ника, вѣра пана Кости Андрониковъ, вѣра пана Тоадера Басковича, вѣра пана Поркы чашника, вѣра пана Бади дворника и вѣра въсѣхъ боѧръ нашихъ молдавскых(ъ), великых(ъ) и малых(ъ).

www.dacoromanica.ro

А по нашемъ живота, кто будетъ г(о)сп(о)д(а)ръ нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи нашиχ(ъ) или ѡт(ъ) братїи нашиχ(ъ) или ѡт(ъ) нашего племен<е>[1], боуд(и) кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ бы имъ не пороушилъ нашего даанїа, але що бы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ понеже есми дали емоу за его правою и вѣрноую слvжбоу.

А на болшеи крѣпости томv въсемv више писанномv, велѣли есми нашемоу вѣрномоу паноу Михаилоу логоѳетоу писати и нашоу печатъ привѣсити к семоу листоу нашемv.

Писа Шандрѡ граматикъ, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣто ҂ѕцнг, м(ѣ)с(ѧ)ца юлїа єі.

<Pe verso, însemnare contemporană>: Ѡанча логоѳет(ъ).

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei, Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat credincios al nostru, pan Oancea logofăt, ne-a slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, în Moldova, satele anume: Procopeni, pe Răut, şi, peste Prut, în dreptul Podolenilor, unde este Călugăriţa şi unde este Oanţa, şi, lîngă Şumuz, Bezhaci, şi, pe Suceava, Satul Mare, şi trei sălaşe de ţigani, anume: Coste cu sălaşul său, şi Micula cu sălaşul său şi Mihail cu sălaşul său. Şi încă i-am dat, pe Voinova, jumătate din satul unde este Paşco vătăman. Toate acestea mai sus-scrise să-i fie de la noi uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului său neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Iurghici, credinţa panului Simon logofăt, credinţa panului Ion Balcean, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Duma Dulcescul şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Manoil Gîrbovu, credinţa panului Costea vistie<r>[1], credinţa panului Coste al lui Androinic, credinţa panului Toader al lui Vasco, credinţa panului Porcu ceaşnic, credinţa panului Badea vornic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Mihail logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Şandru gramatic, la Suceava, în anul 6953 <1445>, luna iulie 15.

<Pe verso, însemnare contemporană>: Oancea logofătul.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5347. Orig., perg. (28,5 × 30,5 cm), pecete atîrnată, deteriorată, cu legenda: † П<єчать>[3] Їwан(ь) Стєфана <в>[3]wєво<ды господарѣ Зємли>[3] Молдавскои.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XXIII/54, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 82—83. Altă foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/44 şi alta, după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/176.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 483 (facs.); Уляницкій, *Матеріалы*, p. 67—68 (text slav); Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 62—63 (trad., cu greşeli, după Уляницкій); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 222—224 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 209—210 (trad.).

---

[1] Omis.
[2] і, adăugat deasupra lui щ.
[3] Întregit după inscripţiile celorlalte peceţi ale lui Ştefan voievod din această domnie (v. doc. nr. 234, 250, 254).

256 — 1445 (6953) august 8, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Стефанъ воевода, г(о)с(по)даръ <Земли>[1] Молъдавской. Чинимъ знаменито, ис съмъ[2] листомъ нашимъ, въсѣмъ кто на немъ оузритъ или его оуслышит чтꙋчи, оже тотъ истиныи нашъ вѣрныи панъ Ѡанъ Оурѣкли слꙋжилъ прѣжде с(вѧ)топочившемоу родителю нашемоу право и вѣрно, а днес(ь) слꙋжитъ нам право и вѣрно. Тѣмъ, мы, видѣвши его правою и вѣрною слоужбоу до нас(ъ), жаловали есми ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми емоу ѡт(ъ) нашеи земли, ѡт(ъ) Молдавскои, сели[3] на Поутнои, на имѣ: где был панъ Хъцъбанъ[4], где бълъ[5] домъ Радоулово[6], и Андріашъ, повыши, и оу рѧд(ъ) Андріаш <К>[7]алимана. Тое више писанное да ест(ъ) емоу ѡт(ъ) насъ оурик, съ въсѣмъ доходомъ, емоу, и дѣтем его, и братїамъ его, и оуноучатомъ его и прѣоуноучатомъ и прѣщꙋратомъ его и въсемоу родꙋ его, кто бꙋдет иаи ближнїи, ниппороушенно николи, на вѣкы.

А хотаръ тѣмъ селамъ да ест по старомоу хотарꙋ, коуда ѡт(ъ) вѣка ѡжнвали.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспо)д(ст)ва ми, выше писаннаго Стефана воеводы, и вѣра боꙗр нашиχ: вѣра пана Нѣгои логоѳета, вѣра пана Петра Хꙋдича и дѣтеи его, вѣра пана Негрила и дѣтеи его, вѣра пана Дꙋмы дворника Браевич и дѣтеи его, вѣра пана Юргича, вѣра пана Симона логоѳета, вѣра пана Ѡанчи логоѳета, вѣра пана Ивана Балчана, вѣра пана Станчюла Поинча, вѣра пана Дїениша спатарѣ, вѣра пана Дꙋмы Дꙋлчича и брата его, пана Лакочю[8], вѣра пана Крсти, вѣра пана Кости вистїарника, вѣра пана Порчи чашника и вѣра въсѣχъ боꙗръ нашиχ, великиχ(ъ) и малыχ(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто бꙋдет г(оспо)д(а)ръ нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи нашиχ(ъ) или ѡт(ъ) братїи нашиχ или ѡт(ъ) нашего племени, или бꙋд(и) кого Б(ог)ъ изберит(ъ) быти г(оспо)д(а)рем нашеи земли, тои имъ не порꙋшил нашего даанїа, але щѡ бы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ за его правою и вѣрною слꙋжбꙋ.

А на болшее потвръжденїе томоу въсемоу выше писанномꙋ, велѣли есми нашемоу вѣрномоу паноу Михаилꙋ логоѳетоу писати и привѣсити нашоу печатъ к семоу листоу нашемоу.

Пис(а) Илїашъ, оу Соч(а)вѣ, въ лѣто ҂ѕцнг авгꙋст(а) и҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al ⟨Ţării⟩ [1] Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat credincios al nostru pan Oană Ureacli a slujit mai înainte sfîntrăposatului părintelui nostru drept şi credincios, iar astăzi ne slujeşte nouă drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd

www.dacoromanica.ro

dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, din ţara noastră, din Moldova, satele, la Putna, anume: unde a fost Stan Hărţăgan[4], unde a fost casa lui Radul, şi Andriaş, mai sus, şi la rediul lui Andriaş ⟨C⟩[7]ăliman. Acestea mai sus-scrise, să-i fie de la noi uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă şi a copiilor lui, credinţa panului Duma al lui Brae vornic şi a copiilor lui, credinţa panului Iurghici, credinţa panului Simon logofăt, credinţa panului Oancea logofăt, credinţa panului Ion Balcean, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Duma Dulcici şi a fratelui său, pan Lacoci[8], credinţa panului Crîstea, credinţa panului Costea vistier, credinţa panului Porcu ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru sau pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al ţării noastre, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Mihail logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Iliaş, la Suceava, în anul 6953 ⟨1445⟩ august 8.

După Melchisedec, *Notiţe ist. şi arh.*, p. 98—101. Text slav după orig., perg., pecete atîrnată, pierdută. Cu trad. edit., *ibidem*.

Două rez., din 1837, după o trad. mai veche, la Arh. St. Iaşi, Tr. 518, op. 562, dos. 24, f. 14 v., şi Anaforale, nr. 15, f. 406 v.; în fondul de doc. al aceloraşi arh., distrus în timpul celui de-al doilea război mondial, se mai aflau două rez., unul din 1835, după orig., şi altul din 1837, sub cotele: Tr. 196, op. 219, dos. 29, f. 17 r., şi, respectiv, Tr. 410, op. 446, dos. 16, f. 116 r.

ALTE EDIŢII: Codrescu, *Uricariul*, IX, p. 137—138 (trad.); Canianu şi Candrea, *Dicţ. geogr. Putna*, p. 11—12, şi *Marele Dicţ. Geogr.*, V, p. 141 (trad., după Melchisedec); *Ştefan Vodă şi Vrâncenii* (trad.); Sava, *Doc. putnene*, I, p. 1 (rez. din 1835) şi p. 2 (trad. prescurtată, după Melchisedec); Costăchescu. *Doc.*, II, p. 226—228 (text slav cu trad. şi rez. de la Arh. St. Iaşi din Anaforale, Tr. 196 şi Tr. 410); *D.I.R.*, A, I, p. 210—211 (trad., după Costăchescu).

---

[1] Omis în textul editat.

[2] Greşit, pentru сѣмъ.

[3] Greşit, pentru села.

[4] În două rezumate, din prima jumătate a sec. al XIX-lea, de la Arh. St. Iaşi: „unde este (undi esti) Stan Hărţăganul", iar în altul: „unde este Stan Hăţăganul" (v. descrierea arheografică, iar pentru text, Costăchescu, *Doc.*, II, p. 228—229).

[5] Greşit, pentru вылъ.

[6] În rez. din 1835: „casa lui Milcov", iar în cele din 1837: „satul Gololău (Galulov)" (v. Costăchescu, *loc. cit.*).

[7] Întregirea lui Melchisedec.

[8] Greşit, pentru Мирчи (Mircea).

www.dacoromanica.ro

257 1445 (6953) august 11, Suceava.

† М(и)[1]л(о)[1]стїю б(о)[1]жїею, мы, Стефанъ воевода, г(о)[1]сп(о)[1]д(а)[1]ръ Земли Молдавскои. Чиним знаменито, исѣмъ нашимь листом, <въсѣмъ кто на нем възрит или его оуслишит>[2] чтучи, ѡже тотъ истинныи слꙋга наш, пан Тоадеръ Гънескꙋл, слꙋжил намъ право и вѣрно. Ин<о, мы, видѣвши его правоую и вѣрнꙋю>[2] слꙋжбꙋ до нас, жаловали есми его ѡсобною нашею милостю и дали есми емоу, оу нашеи земли, оу Молдавстѣи, <на Іала>[2]нѧ, едно село, на имѣ где был тестъ его, попь Ѡана, на .... [3] Тоутови(?)[4], где ест Влад, сынь Ѡани, и, на вѣрхъ Іаланѣ .... [3], где ѡсилъ[5] Тома[6], тестъ емꙋ. И <також(е)>[7], <прїидо>[2]шѣ прѣд нами Станъ посадникъ съ своими дѣтми <и продал>[2] нашемꙋ панꙋ, Тоадерꙋ Гънескꙋлꙋ, едно село, на имѣ Грꙋмазещи ....[3] ѯ златы.

Тѧмже, и мы дали <и потвръдили>[8] нашемꙋ панꙋ, Тоадерꙋ Гънескꙋлꙋ, тое прѣд реченное село, Грꙋмазещи, да <ест его ѡтинноу[9] и съ>[2] въсемоу доходоу, емоу, и дѣтемъ его, и братїамъ его, и оуноучатомъ его, и прѣꙋнꙋчатомъ его, и прѧщꙋратомъ и въсемꙋ родоу <его кто>[2] боудет наи ближнїи, непорꙋшенно николиже, <на вѣкы.

А хо>[2]таръ тѣмъ селамъ да ест по вѣсом своими старими хотари, <коуда из вѣка ѡживали>[2].

А на то ест вѣра г(о)[1]сп(одст)[1]в(а)[1] ми, више писаннаго, мы, Стефана воеводы, <и вѣра>[2] боѧръ нашихъ: вѣра пана Нѧгои логоѳета, вѣра пана <Петра Хꙋдича и дѣтемъ[10] его, вѣра пана Негрила и дѣтемъ[10] его, вѣра пана Дꙋмы Браевича дворника и дѣтемъ[10] его>[2] вѣра пана Юргича, вѣра пана Сима логоѳета, вѣра <пана Ѡанчи логоѳета>[2], вѣра пана Ивана Балчана, вѣра пана Стан<чюла Поинча>[2], вѣра пана Дїениша спатарѣ, вѣра пана Ѡана Жꙋлича, вѣра пана Доума Доулческꙋла и брат его, пана Мирчи, вѣра пана Манойла Гръбова, вѣра пана Кѡсти вистїарника, вѣра пана Костына Чарната[11], вѣра пана Тоадера Басковича, вѣра пана Поркы чашника, вѣра пана Тоадера[12] столника и вѣра въсѣхъ боѧръ наших молдавскых, великых и малих.

А по нашемъ животѧ, кто бꙋдет г(о)[1]сп(о)[1]д(а)[1]ръ нашеи земли, ѡт дѣтеи наших или ѡт братїи наших или ѡт нашего племень, боуд кого Б(ог)[1]ъ изберет г(оспода)[1]ръ быти, тотъ бы имъ не порѵшилъ нашего даанїа, але що бы имь оутвръдилъ и оукрѣпилъ понеже есми дали емꙋ за его правꙋю и вѣрнꙋю слꙋжвꙋ.

А на болшеи крѣпость томѵ въсемѵ више писанномѵ, велѣли есми нашемѵ вѣрномѵ панѵ Михаилѵ логоѳетѵ писати и нашоу печатъ привѣсити к семѵ листоу нашемоу.

Писал .... [13] граматикѵ, оу Сочавѣ, в лѣто ҂ѕцнг аѵг(ꙋста), аі д(ь)нь.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, ⟨tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi⟩[2] citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Toader Gănescul, ne-a slujit drept şi credincios. Deci, ⟨noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui⟩[2] slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, în Moldova, ⟨pe Iala⟩[2]n, un sat, anume unde a fost socrul său, popa Oană, la ... [3] Tutova(?)[4], unde este Vlad, fiul lui Oană, şi, la obîrşia Ialanului ... [3], unde a întemeiat Toma[6], socrul său. Şi ⟨de asemenea⟩[7], au venit înaintea noastră Stan posadnic cu copiii săi ⟨şi a vîndut⟩[2] panului nostru, Toader Gănescul, un sat, anume Grumăzeşti ... [3] 60 de zloţi.

De aceea, şi noi ⟨am⟩[14] dat panului nostru, Toader Gănescul, acest sat mai înainte zis, Grumăzeşti, ca să-⟨i fie lui uric[14], cu⟩[2] tot venitul, lui, şi

www.dacoromanica.ro

copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor şi întregului ⟨lui⟩[2] neam, ⟨cine⟩[2] va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, ⟨în veci.

Iar ho⟩[2]tarul acestor sate să fie după toate hotarele vechi, ⟨pe unde au folosit din veac⟩[2].

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului, noi, Ştefan voievod, ⟨şi credinţa⟩[2] boierilor noştri: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului ⟨Petru Hudici şi a copiilor lui, credinţa panului Negrilă şi a copiilor lui, credinţa panului Duma al lui Brae vornic şi a copiilor lui⟩[2], credinţa panului Iurghici, credinţa panului Sima logofăt, credinţa ⟨panului Oancea logofăt⟩[2], credinţa panului Ion Balcean, credinţa panului Stan⟨ciul Ponici⟩[2], credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Duma Dulcescul şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Manoil Gîrbovu, credinţa panului Costea vistier, credinţa panului Costea Cernat[11], credinţa panului Toader al lui Vasco, credinţa panului Porcu ceaşnic, credinţa panului Toader[12] stolnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Mihail logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris ... [13] gramatic, la Suceava, în anul 6953 ⟨1445⟩ august, 11 zile.

După Ghibănescu, *Surete*, I, p. 138—139. Text slav după orig., perg., pecete atîrnată, pierdută; actul se afla în posesia lui Gh. Tutovan, din Grumezoaia, c. Hurdugi, j. Vaslui. Cu trad. edit., *ibidem*, p. 139—141.

O copie, de I. Bogdan, după Ghibănescu, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 85—86. Un rez., din 1837 aprilie 2, la Arh. St. Iaşi, CDXIII/204, f. 2 r.

ALTE EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 230—232 (text slav, după Ghibănescu, şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 211—212 (trad., după copia lui I. Bogdan).

---

1 Parantezele editorului.
2 Întregirea editorului.
3 Loc gol în textul editat.
4 „(?)" aparţine editorului; în orig., a fost mai curînd Прȣтови (Prut).
5 În loc de ѡсаднлъ.
6 Greşit, pentru Ѡана („Oană").
7 Întregirea lui M. Costăchescu.
8 Întregit greşit de editor, pentru исми.
9 Întregit greşit de editor, pentru имȣ ȣрикъ.
10 Întregit greşit de editor, pentru дѣтии.
11 Костина Чарната, necunoscut în documentele din această perioadă; probabil lectură greşită a editorului pentru Крꙑсти Чорного (Cristea Negru).
12 Lectură greşită, pentru Радȣла (Radul).
13 Loc gol în textul editat; în traducerea actului, Ghibănescu întregeşte „Şandru".
14 V. nota de la textul slav.

258 1445 (6953) septembrie 27, Tîrgul de Jos.

† М⟨(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы⟩[1], ⟨Стефанъ⟩[2] ⟨воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, ис сим(ъ) листом(ъ)⟩[1] ⟨нашимъ⟩[2], ⟨вꙑсѣм(ъ) кто на н(ъ) ȣзрит(ъ) или его ȣслишит(ъ) чтȣчи, ѡже бл(а)гопроизволи

www.dacoromanica.ro

г(о)с(подс)тво мн своим(ъ) благым(ъ) н чистим(ъ) н свѣтлим(ъ) ср(ъ)д(ь)цемъ н дали есми сесъ лист(ъ) монастиреви нашему, где ест(ъ) храм(ъ)>[1] <Оуспенію>[2] <прѣс(вѧ)тѣи Б(огороди)ци, ѡт(ъ) Хѡмора, за на>[1]ше здравїе и за ду<шїе с(вѧ)-топочившиx(ъ) нашиx(ъ) рѡдител(ъ), на то варе коли имет(ъ) послати монасти>[1]ръ два вози по <рибу, на>[1] <Дуна>[3]<въ или на езера или на блатеx(ъ) или над(ъ) Нистри или буд(и) куда пошлют(ъ), а тотїе вози да не имают(ъ) дати мыта нигде оу нашеи земли, на бродоx(ъ) и на п(е)р(е)возоx(ъ); и где имут(ъ) класти рибу у тиx(ъ) возоx(ъ), или будут(ъ) проданна мыта или непродана, а мито да не дадут(ъ) нигде у нашеи земли, али да идут(ъ) доброволна, без(ъ) въсѣкои забави, и тамо идучи и ѡпѧт(ъ) за се.

Про>[1]тож(е), ни единъ митник(ъ) ис наш<еи земли да се не смѣт(ъ) покусити о>[1]уѕѧти мыта ис тыx(ъ) више писанныx(ъ) два вози; а кот<ори митник(ъ) или урединк(ъ) и>[1]мет сѧ покусити оуѕѧти мыта и поручшити сїе наше више писанное, тот(ъ) оузрит(ъ) великую казни и ѡргїю г(о)с(подст)ва ми.

А на то ест(ъ) г(о)с(подст)ва ми вѣра, више писаннаго Стефана воеводы, и вѣра въсѧx(ъ) болѧръ нашиx(ъ), великыx(ъ) <и малыx(ъ)>[4].

Писа Шандро, оу Долнемъ Тръгу, в(ъ) лѣто ѕ҃ѵ҃н҃г҃, м(ѣ)с(ѧ)ца сеп(тевріа) к҃з҃.

† Din mila ⟨lui Dumnezeu, noi⟩[1], ⟨Ştefan⟩[2] ⟨voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte⟩[1] ⟨a noastră⟩[2], ⟨tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu a sa bună şi curată şi luminată inimă şi am dat această carte mănăstirii noastre, unde este hramul⟩[1] ⟨Adormirea⟩[2] ⟨preasfintei Născătoare de Dumnezeu, de la Homor, pentru⟩[1] sănătatea noastră şi pentru sufletul ⟨sfinträposaţilor noştri părinţi, pentru ca oricînd va trimite mănăsti⟩[1]rea două care pentru ⟨peşte, la⟩[1] ⟨Dună⟩[3]⟨re sau la iezere, sau la bălţi, sau la Nistru, sau oriunde le va trimite, aceste care să nu dea vamă nicăieri în ţara noastră, la vaduri şi la treceri, şi unde vor încărca peşte în aceste care, fie că vămile vor fi vîndute sau nevîndute, vamă să nu dea nicăieri în ţara noastră, ci să meargă de bunăvoie fără nici o zăbavă şi la dus şi la întors după aceasta.

Pentru⟩[1] aceea, nici un vameş din ⟨ţara⟩[1] noastră ⟨să nu încerce a îndrăzni⟩[1] să ia vamă de la aceste mai sus-scrise două care; iar care ⟨vameş sau dregător⟩[1] va îndrăzni să ia vamă şi să clintească aceste ale noastre mai sus-scrise, acela va vedea mare pedeapsă şi urgie de la domnia mea.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari ⟨şi mici⟩[4].

A scris Şandru, în Tîrgul de Jos, în anul 6953 ⟨1445⟩, luna septembrie 27.

După Станівський, *Дві грамоти*, p. 17. Facs. după orig., perg. (15,5×18,5 cm), şters mai mult de jumătate, pecete atîrnată, pierdută; actul se păstrează în Arh. de Stat a Regiunii Cernăuţi, R. S. S. Ucraineană, fond 1023. Text slav, în lectura edit., *ibidem*.

Un rez., cu data de zi: 23, la Bibl. Acad., ms. nr. 111 (Cond. M-rii Homor), f. 81 r. Pentru identitatea acestui rez. cu doc. orig., v. şi Şimanschi, *Precizări*, p. 70.

ALTE EDIŢII: Bălan, *Două doc.*, p. 459—460 (text slav după orig., întregit parţial după doc. din 1454 oct. 2, şi trad. edit.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 235 (rez.); *D.I.R.*, A, I, p. 212 (rez., după Costăchescu, şi trad., după Bălan, considerate ca două doc. distincte).

---

[1] Şters; întregit după doc. cu acelaşi conţinut din 1454 octombrie 2 (Bibl. Acad., LXXXV/44; v. şi Costăchescu, *Doc.*, II, p. 513).

[2] Şters: întregirea noastră.

[3] Întregit după Th. Bălan (v. EDIŢII).

[4] Omis.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, исѣмъ листом(ъ) нашим(ъ), въсѣм(ъ) кто на нъ оузрить илї его оуслышитъ чтоучи, иже бл(а)гопроизволи г(оспод)ство ми нашим(ъ) бл(а)гимъ произволениемъ и чистым(ъ) и свѣтлым(ъ) сръдцемъ и съ въсеѫ нашеѫ доброѫ волеѫ и дали есми въсе шс(вѣ)щенномоу митрополитоу кyръ Калистоу Романскомоу, едного татарина, на имѣ Пашка, шт(ъ) на<ш>[1]их(ъ) татар(ъ) шт(ъ) Немца, и съ его челѣдми, и съ его товаромъ и съ въсѣмъ его товаромъ, що колї имаетъ, да ест(ъ) емоу оурик(ъ), непороушенъ николиже, на вѣки.

А по его с(ъ)мр(ъ)ти, или его лишит(ъ) црък(ъ)ви, или его комѵ даст(ъ) или его шслободит(ъ), а шн(ъ) ест(ъ) воленъ. А оу том(ъ) мы не имаемъ жадного примѣсоу. Пакли его попростит(ъ), а шн(ъ) где иметъ жити оу нашеи земли, тамъ да живет(ъ) слободно, на волоском(ъ) законѣ, а про холопъство никто да емоу не смѣетъ оуспоминати и да его не может(ъ) оувести.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспо)дства ми, Стефана воеводы, и вѣра боѧръ нашиx(ъ): вѣра пана Нѣгоѫ логофета, вѣра пана Петра Хоудича, вѣра пана Доумы Браевича дворника, вѣра пана Симона логофета, вѣра пана Кости вистиарника, вѣра пана Маноила Хотинского, вѣра пана Кости Андроиниковича, вѣра пана Порки чашника и вѣра въсѣх(ъ) боѧръ нашиx(ъ) молдавскиx(ъ), великиx(ъ), и малыx(ъ).

А на болшее потвръжденїе томоу въсемоу выше писанномоу, и печат(ъ) нашоу привѣсили есми к семоу листоу нашемоу.

Пис(а) Лоука, оу Долнемъ Тръгоу, в(ъ) лѣто ҂ѕцнг, мѣсяца сеп(тебрїа) л.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bunăvoia noastră şi cu inimă curată şi luminată şi cu toată bunăvoia noastră şi am dat preasfinţitului mitropolit, chir Calist al Romanului, un tătar, anume Paşca, din tătarii noştri de la Neamţ, şi cu sălaşele sale, şi cu averea lui şi cu toată averea lui, oricîtă va avea, să-i fie uric, neclintit niciodată, în veci.

Iar după moartea lui, sau îl va lăsa bisericii, sau îl va da cuiva sau îl va slobozi, el este volnic. Iar întru aceasta noi nu avem nici un amestec. Iarăşi dacă îl va ierta, unde va trăi el în ţara noastră, să trăiască acolo slobod, după legea românească, iar nimeni să nu îndrăznească să-i amintească de robie şi să nu-l poată lua.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Simon logofăt, credinţa panului Costea vistier, credinţa panului Manoil de la Hotin, credinţa panului Costea al lui Androinic, credinţa panului Porcu ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am atîrnat şi pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Luca, în Târgul de Jos, în anul 6953 ‹1445›, luna septembrie 30.

Arh. St. Bucureşti, D. S. Moldova, nr. 7. Orig., perg. (23 × 21,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XXVI/2, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 89—90. Altă foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/177.

www.dacoromanica.ro

EDIȚII: Melchisedek, *Chronica Romanului*, I, p. 112—113 (text slav și trad., cu data socotită în stilul de 1 septembrie); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 236—237 (text slav și trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 213 (trad.).

[1] Șters.

260 **1446 (6954) ianuarie 25, Suceava.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефан(ъ) воевода, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. Чиним(ь) знаменито, сам(ь) лист(о)мь нашим(ь), въсам(ь) кто на нь ѹзрит(ь) или его чтѵчи [1] ѹслышить, иже тоть истины нашь вѣрны болѣринь, пань Михаил(ь) лωг(о)ѳеть, слѹжил(ь) нам(ь) право и вѣрно. Тѣмь, мы, видѣвши его правѹю и вѣрнѹю слѹжбою до нас(ь), жаловали есмы его ωсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есмы емѹ, ѹ нашеи земли, едно село ωт(ь) нашиχ(ь) сель, на имѣ Лωвци наши, на Бистрици, що сѹт(ь) пониж(е) Крачѵнова Камене, и с прикѹткы.

Еще есмы емѹ дали и потвердили его село на граници, близь Сѣтина, на имѣ Гавриловци, що его сам(ь) ωт(ь) пѹстини ωсадил(ь).

Еще есмы емѹ дали шесть челѣд(ь) цигански χ(ь), на имѣ: Бръглада, и Дѹмитра, и Бѹздѹгана, и Косте, и Микѹлица, и Пичорога съ женами и дѧтми иχ(ь) и съ въсѧми наслѣдкы иχ(ь). Тое въсе а бы емѹ ωт(ь) нас(ь) било ѹрик(ь), съ въсѧм(ь) доχодом(ь), непорѹшено николиж(е), на вѣкы, емѹ, и дѣтем(ь) его, и братїам(ь) его, и ѹнѹчатом(ь) его, и прѣѹнѹчатом(ь) его и прѣшѹрѧтом(ь) его, кто бѹдет(ь) наи ближны.

А χотарь тѧм(ь) селам(ь) да ест(ь) по въсѧми иχ(ь) старими χотары, кѹда из вѣка ωжили.

А на то ест(ь) вѣра г(оспод)ства ми, виш(е) писанаго, ми, Стефана воевод(ы), и вѣра болѣрь нашиχ(ь): вѣра пана Нѣгом лог(о)ѳета, вѣра пана Петра Гѹдича, вѣра пана Негрила, вѣра пана Петра спатарѣ, вѣра пана Дѹмы Браевича дворника, вѣра пана Юргича и зѧтѣ его, пана Ѡанчи лωг(о)ѳета, вѣра пана Ѡаны Ѹрѧклѣ, вѣра пана Богдана столника, вѣра пана Костича постелника, вѣра пана Дѹмы Дѹлческѹла, вѣра пана Мирчи, вѣра пана Балчана, вѣра пана Томы Берешчака, вѣра пана Братѹла, вѣра пана Дѹмы Исаїева, вѣра пана Козмы Шандровича, вѣра пана Кръсти Чорног(о), вѣра пана Тоадера Басковича, вѣра пана Радѹла столника, вѣра пана Бѹнгы комиса и брата его, пана Лази, и вѣра въсѧχ(ь) болѣрь нашиχ(ь) молдавскыχ(ь), великыχь и малыχ(ь).

А по нашем(ь) животѣ, кто бѹдет(ь) г(о)сп(о)д(а)ръ нашеи земли, или ωт(ь) дѧтеи нашиχ(ь) или ωт(ь) братеи нашиχ(ь) или ωт(ь) нашег(о) племене, кѹд(и) кого Б(ог)ъ изберет(ь) бити г(о)сп(о)д(а)рь, тот(ь) що би емѹ не порѹшил(ь) нашего даанїа, але що би емѹ ѹтвердил(ь) и ѹкрѧпиль понеж(е) есмы емѹ дали и ѹкрѣпили за его правѹю и вѣрнѹю слѹжбѹ.

А на бѹлшеи потвръждении<е> томѹ въсемѹ виш(е) писаномѹ, велѣли есмы слѹѕѣ нашемѹ вѣрномѹ, Стецкѹ писарю, писати и нашѹ печат(ь) привѣсити к семѹ нашемѹ листѹ.

Пис(а) оу Сѹчавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцнд, м(ѣ)с(ѧ)ца ген(арїа) ке.

<Pe verso, însemnare contemporană>: Михаил(ъ) лог(о)ѳ(етъ).

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ștefan voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat boier al nostru credincios, pan Mihail logofăt, ne-a slujit drept și credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat,

www.dacoromanica.ro

în ţara noastră, un sat din satele noastre, anume Vînătorii noştri, pe Bistriţa, care sînt mai jos de Piatra lui Crăciun, şi pricuturile.

Încă i-am dat şi i-am întărit satul la graniţă, aproape de Sneatin, anume Gavrilăuţi, pe care el însuşi l-a întemeiat din pustie.

Încă i-am dat şase sălaşe de ţigani, anume: Bîrlad, şi Dumitru, şi Buzdugan, şi Coste, şi Miculiţă şi Piciorog, cu femeile şi cu copiii lor şi cu toţi urmaşii lor. Toate acestea să-i fie de la noi uric, cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui, cine va fi cel mai apropiat.

Iar hotarul acestor sate să fie după toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului, noi, Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri; credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Petru spătar, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Iurghici şi a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Bogdan stolnic, credinţa panului Costici postelnic, credinţa panului Duma Dulcescul, credinţa panului Mircea, credinţa panului Balcean,credinţa panului Toma Vereşceac, credinţa panului Bratul, credinţa panului Duma al lui Isaia, credinţa panului Cozma al lui Şandru, credinţa panului Cristea Negru, credinţa panului Toader al lui Vasco, credinţa panului Radul stolnic, credinţa panului Bunghe comis şi a fratelui său, pan Lazea, şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat şi i-am întărit pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Steţco pisar, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

Scris la Suceava, în anul 6954 ⟨1446⟩, luna ianuarie 25.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: Mihail logofătul.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5346. Orig., perg. (26,5 × 32,5/28 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XXIII/56, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 94—96. Altă foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/43, şi alta, după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/178.

EDIŢII: Уляницкій, *Матеріалы*, p. 68 (text slav); Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 64—65 (trad. după Уляницкій); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 237—239 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 213—214 (trad.).

---

[1] ч, făcut ca v, aici ca şi mai jos.

261 **1446 (6954) ianuarie 26, Suceava.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїєю, мы, Стефан(ъ) воєвод(а), г(о)сп(о)даръ Землн Молдавскои. Чиним знаменнто, нс сѣмъ лнстомъ нашимъ, въсѣмъ кто на н(ъ) оузрнтъ нлн его оуслышит(ъ) чтvчн, иже тотъ нстнныи слvга нашъ, Ѡстапкv

www.dacoromanica.ro

Ѡгорилкꙋ, слꙋжилъ намъ право и вѣрно. Тѣмъ, мы, видѣвше его правою и вѣрною слꙋжбою до нас(ъ), жаловали есми его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми емꙋ, оу нашеи земли, оу Молдавскои, едно селѡ, ѡтнинꙋ его, на Ревтѣ, где былъ домъ его, на имѣ Бꙋгаичовци. Тое въсе выше писанное да естъ емꙋ оурик(ъ), съ въсѣмъ доходомъ, емꙋ, и дѣтемъ его, и братїамъ его, и оунꙋчатомъ его, и прѣоунꙋчатомъ его, и прѣщꙋрѣтомъ его и въсемꙋ родꙋ его, кто бꙋдетъ наи ближнїи, непорꙋшено николиже, на вѣкы.

А хотаръ томꙋ селꙋ да естъ съ въсѣми своими старыми хотары, кꙋда из вѣка ѡживали.

А на то естъ вѣра г(оспод)ства ми, выше писаннаго Стефана воеводы, и вѣра болѣръ нашиx(ъ) молдавскых(ъ), вѣра пана Нѣгоѧ лог(о)ѳета, вѣра пана Петра Гꙋдича, вѣра пана Негрила, вѣра пана Оургича и зѧта его, пана Ѡанча лог(о)ѳета, вѣра пана Вана Оурѣкли, вѣра пана Дꙋма Браевича дворника, вѣра пана Кости вистїарника, вѣра пана Кости Андроникковъ, вѣра пана Станчюла Понича, вѣра пана Ѡана Жꙋлича, вѣра пана Тоадера Васкович(а), вѣра пана Поркы чашника, вѣра пана Петра чашника, вѣра пана Албꙋла спатарѣ, вѣра пана Бади, вѣра пана Пыхнъ, вѣра пана Лꙋка комиса и вѣра въсѣхъ болѣръ нашихъ молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто бꙋдетъ г(о)с(по)даръ нашеи земли ѡт(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) или ѡт(ъ) братїи нашиx(ъ) или бꙋд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберетъ быти г(о)с(по)даремъ, тот(ъ) бы имъ не порꙋшилъ нашего даанїа, але що бы емꙋ оутвердил(ъ) и оукрѣпил(ъ) заниже есми дали емꙋ за его правою и вѣрною слꙋжбꙋ.

А на болшеи потвержденїе томꙋ въсемꙋ выше писанномꙋ, велѣли есми нашемꙋ вѣрномꙋ болѣринꙋ, панꙋ Михаилꙋ лог(о)ѳетꙋ, писати и привѣсити нашꙋ печатъ к семꙋ нашемꙋ листꙋ.

Пис(а) оу Сꙋчавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцнд, м(ѣ)с(ѧ)ца ген(арїа) кѕ.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: Ѡстапко.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Ostapcu Ogorilcu, ne-a slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, în Moldova, un sat, ocina lui, pe Răut, unde a fost casa lui, anume Bugaiciouţi. Toate acestea mai sus-scrise să-i fie uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, cine va fi mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele sale vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri moldoveni: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Urghici şi a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Costea vistier, credinţa panului Costea al lui Androinic, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Toader al lui Vasco, credinţa panului Porcu ceaşnic, credinţa panului Petru ceaşnic, credinţa panului Albul spătar, credinţa panului Badea, credinţa panului Pîhnă, credinţa panului Luca comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

www.dacoromanica.ro

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor acestor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru boier, pan Mihail logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

Scris la Suceava, în anul 6954 ⟨1446⟩, luna ianuarie 26.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: Ostapco.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 345. Orig., perg. (30,6 × 23,9 cm), pecete atîrnată, stricată.

Două foto., la Bibl. Acad., Fotografii, V/27 şi XXIII/57, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233. f. 97—98. O foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/42. Alte foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/48 a, şi la Inst. de ist. şi arh., „A D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/242 şi III/193 şi 200.

EDIŢII: J. Bogdan, *Album*, nr. 37 (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 484 (facs.); Улянинкій *Матеріалы*, p. 68—69 (text slav); Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 65—67 (trad., după Улянинкій); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 241—242 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 214—215 (trad.).

262 — 1446 (6954) februarie 19, Suceava.

† М(н)л(о)стїю [стїю] б(о)жїею, мы, Стефан(ъ) воевода, господаръ Земли Молдавскои. Знаменнто чннм(ъ), нс сым(ъ) лыстом(ъ) нашим(ъ), въсѣм(ъ) кто на н(ъ) ѹзрит(ъ) или его ѹслишит(ъ) чтѵчи, ѡже бл(а)гопронзволи есми нашим(ъ) добрим(ъ) произволенїем(ъ) и ѹчиннли есми за д(ѵ)шѵ с(вѧ)топочившиχ(ъ) родител(ъ) нашиχ(ъ) и за нашеи гѡспо[спо]жди и дѣтеи нашиχ(ъ) здравїе ꙗко, да ѹтвръдим(ъ), по м(и)л(о)сти Б(о)жїи, наш(ъ) монастир(ъ) ѡт(ъ) Немца, Възнесенїа Христова, и дали есми томѵ монастирю на каждое лѣто по[д] в҃ мажи рибѵ ѡт(ъ) Келїи, а ѡт(ъ) нашеи кнегини три кантари икрѵ чорнѵю.

Протож(е), варе кто ѡт(ъ) нашиχ(ъ) болѧръ бѹдет(ъ) паркалаб(ъ) ѹ Келїи и иχ(ъ) ѹредници, що би, давали тое оусе выше писанное томѵ монастирю ѡт(ъ) Немца, ꙗко прїидѵт(ъ) послани ѡт(ъ) мо<на>[1]стирѣ. А кто би ѡт(ъ) паркалаб(ъ) или ѡт(ъ) ѹредников(ъ) тое не дал(ъ), тотые имают(ъ) нам(ъ) заплатити л҃ рѹбли чистог(о) сребра а без тог(о) еще ѹзрит(ъ) казнъ г(оспод)ства ми.

А тое въсе више пис(а)нное що би ѹрик(ъ) ѡт(ъ) нас(ъ) то<мѹ>[1] монастирю, съ въсем(ъ) прихѡдом(ъ).

А не имает(ъ) тоти два вози никто забавити нигдѣ, ни ѵ чом(ъ), на мито или на бродѵ, на проданныχ(ъ) митоχ(ъ) и не на проданниχ(ь)[2], и нигдѣ въ земли г(оспод)ства ми.

А кто би позабавил(ъ) или задръжал(ъ) тые вози ис сим(ъ) листом(ъ), тот(ь) нам(ъ) имает(ъ) намъ заплатити к҃ золотиχ(ъ). Иначе не бѹдет(ъ).

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, и вѣра дѣтеи нашиχ(ъ) и вѣра въсѣχ(ъ) болѧръ нашиχ(ъ), великиχ(ъ), и малиχ(ъ).

Пис(а) ѹ Сочави, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцнд фев(рѹарїа) ѳ҃і.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am binevoit cu bunăvoia noastră şi am făcut pentru sufletul sfîntrăposaţilor părinţilor noştri şi pentru sănătatea doamnei noastre

www.dacoromanica.ro

şi a copiilor noştri, ca să întărim, după mila lui Dumnezeu, mănăstirea noastră de la Neamţ, Înălţarea lui Hristos, şi am dat acestei mănăstiri în fiecare an cîte 2 măji de peşte de la Chelia, iar de la cneaghina noastră trei cîntare de icre negre.

Pentru aceasta, oricine din boierii noştri va fi pîrcălab la Chelia şi dregătorii lor, care vor fi, să dea toate acestea mai sus-scrise acestei mănăstiri de la Neamţ, cînd vor veni trimişii de la mănăstire. Iar care din pîrcălabi sau din dregători nu vor da aceasta, aceştia ne vor plăti 30 de ruble de argint curat şi afară de aceasta vor mai vedea şi pedeapsa domniei mele.

Iar toate acestea mai sus-scrise să fie uric de la noi acestei mănăstiri, cu tot venitul.

Şi nimeni să nu împiedice aceaste două care nicăeri, întru nimic, la vamă sau la vad, la vămile vîndute şi la cele nevîndute, şi nicăieri în ţara domniei mele. Iar cine ar împiedeca sau ar opri aceste care cu această carte, acela ne va plăti 20 de zloţi. Altfel nu va fi.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, şi credinţa copiilor noştri şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Scris la Suceava, în anul 6954 ⟨1446⟩ februarie 19.

Arh. St. Bucureşti, D. S. Moldova, nr. 8. Orig., perg. (22×14,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/179. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 99—100.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 485 (facs.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 244—245 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 215—216 (trad.).

---

[1] Omis.

[2] Pentru на непроданнХ(ъ).

263 — 1446 (6954) februarie 21.

6954 ⟨1446⟩ fevruarie 21[1].

Suret de la Ştefan vodă, tălmăcit de Evloghie, la 7262 ⟨1754⟩ april 9, di preotul Vasîlie, cuprinzătoriu pentru slujbile lui ⟨Pipou şi fratelui său⟩[2], Coste Barovici[3], l-au miluit cu un sat pe apa Bistriţăi, anumi Biräeştii, cari au fost cumpărătură, în 60 galbeni, di la Mihăilă Moimescu.

Arh. St. Iaşi, Tr. 1788, op. 2039, dos. 241, f. 195 r., nr. 1. Rezumat.

EDIŢII: Rosetti, *Pămîntul*, p. 177 (rez. după o trad. veche ce se păstra în arh. moşie Fîntînele, j. Bacău, cu data de zi: 24); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 246 (rez. al edit. după rez. de la Arh. St. Iaşi şi după Rosetti); *D.I.R.*, A, I, p. 216 (rez., după Costăchescu).

---

[1] Sau: 24 (v. EDIŢII).

[2] Completat după rez. publicat de Rosetti (v. EDIŢII).

[3] Greşit, pentru „Birovici", adică: al lui Biro.

264 — 1446 (6954) februarie 22, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Стефанъ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чиниамъ знаменито, ис сѣмъ листом(ъ) нашим(ъ), въсѣмъ кто на нъ оузрит ъ или его чтоучи оуслышитъ, ѡже бл(а)гопроизволи г(оспод)ство ми бл(а)-

www.dacoromanica.ro

гымъ бл(а)гопроизволенїемъ и чистымъ и свѣтлымъ сръд(ь)цемъ и дали есми нашемоу монастирю ѡт(ъ) Полѣны, идеже ест(ъ) храмъ С(вѧ)т(а)го Николы, и потвръждаемъ села на нмѣ: Репчичаны и съ оусими прикоутки, на нмѣ: где ватаманъ Давид(ъ), и Радовци, и Баланъ, и Роусонѣгъ и Доброчинъ, и два млины на Телицѧ и пасика ѡт(ъ) Высокою. Тое въсе выше писанное да ест(ъ) нашемоу монастирю оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, непороушено николи, на вѣкы.

А хотаръ тамъ селѡмъ да ест(ъ) ѡт(ъ) великыи дрꙋмъ що ѡт(ъ) Готовца ходитъ право на дѧлъ, где роубѣжїе на дрѣвѧ, а ѡт(ъ) толѧ на Высокыи Дѣлъ, ниже потока, на столпъ и на доубохъ роубѣжїе, а ѡт(ъ) толѣ долоу дѣломъ, а ѡт(ъ) конецъ дѣла на поперекъ черес(ъ) потокъ на дѣлъ, оу малоую могилоу, та на столпъ, а ѡт(ъ) толѣ пѧт(ъ) могили, на столпъ, а ѡт(ъ) толѧ, поперекъ, на малоую могилоу, ниже поутѧ, на столпъ, а ѡт(ъ) толѣ, поперекъ, на великою могилоу оу поле, на столпъ, а ѡт)ъ) могилоу, горѧ дѣломъ, на два могилы, една мала, на столпъ, а ѡт(ъ) толѣ, попрѧкъ черес(ъ) полѧ та черес(ъ) Великою Долиноу та дѣломъ, на великоую могилоу, на столпъ. То ѡт(ъ) вышни краи хотарѧ; а ѡт(ъ) толѣ ѡвернетъ, поперекъ черес(ъ) долиноу, подли могилици, поперекъ, на липоу що ест(ъ) поспол(ъ) с тополею и на стлъпъ, а ѡт(ъ) толѣ на два тополѧ роубежїе и на Оуглоу, пониже пасикоу Сидоровоу, оу лѣсъ; а ѡт(ъ) толѣ ѡвернет(ъ), поперекъ черес(ъ) лѣсъ, прости на верхъ Телици, на столпъ и на доубъ роубѣжїе, где поутъ ѡт(ъ) млены выходитъ вон(ъ) ис лѣса, а ѡт(ъ) толѧ, Телицею долоу, до оустїю Молоатецъ, а на неи два млины; таже ѡт(ъ) верхъ Телици, и ѡт(ъ) столпъ и ѡт(ъ) доубъ, поперекъ черес(ъ) лисъ, на поутъ, таже поутемъ и дѣломъ долоу до роубѧжїе на дрѣвѧ, на великыи дроумъ що ѡт(ъ) Готовцѧ. А то вес(ъ) хотаръ тым(ъ) выше писаннымъ селом(ъ) и млином(ъ).

А хотарници были панъ Мынѕꙋл(ъ), и Петришоръ ....[1] ...ник(ъ), и Микотичъ, и Юрїе Браевич(ъ), и Васко Левичъ, и Шандромичъ, и Хѧрчѧ и ѡколныи межїаши, <ѡтъ>[2] Боботещи и Т.......... <ват>[1]аманъ и Ивашко Жоуде и Михаилъ Скоумпоул(ъ) и брат(ъ) его, Татꙋл(ъ).

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, выше писаннаго, Стефана в<оеводы, и вѣра>[1] боꙗръ нашиⷯ(ъ): вѣра пана Нѣгоѧ логоѳета, вѣра <пана Петра Гоудич>[1]а, вѣра пана Негрила, вѣра пана Симона ло<гоѳета, вѣра пана Доу>[1]мы дворника, вѣра пана Ѡана Оурѧкли, вѣра пан<а Ю>[1]ргичѧ, вѣра пана Ѡанчи, вѣра пана Ивана Балчана, <вѣра пана Ѡана Жоулич>[1]а, вѣра пана Станчюла Поинча, вѣра пана Дїениша спатарѧ, вѣра пана Кости вистїарника, вѣр<а, пана Кости Ан>[1]дроникковъ, вѣра пана Поркы чашника и вѣра въсѣхъ боꙗръ нашиⷯ(ъ) молдавскыⷯ(ъ), великыⷯ(ъ) и малыⷯ(ъ).

А по <нашемъ жив>[1]отѧ кто боудетъ г(о)сп(о)д(а)ръ нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи нашиⷯ(ъ) или ѡт(ъ) братїи нашиⷯ(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене, боуд(и) кого <Богъ избер>[1]етъ быти, тот(ъ) бы не пороушил(ъ) нашего даанїа але що бы оукрѣпил(ъ) и потвердил(ъ) заноуже есми дали нашемꙋ монастирю, за наше здравїе.

А на болшоую крѣпост(ъ) томоу въсемоу выше писанномоу, велѣли есми нашемоу вѣрномоу паноу Михаилоу логоѳетоу писати и нашоу печат(ъ) привѧсити к семоу листоу нашемꙋ.

Писа Шандро, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣто ҂ѕцнд, м(ѣ)с(ѧ)ца фев(рꙋарїа) кв.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: <За ка>[3]лvг<еръ>[3] ѡт(ъ) Побрата; ⟨însemnare din sec. al XVII-lea⟩: Semnele Rîpicenilor aicea sînt; ⟨şi însemnare din sec. al XVIII-lea⟩: Bălăneşti cu Rîpiceni.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am binevoit domnia mea cu bunăvoie şi cu inimă curată şi luminată şi am dat mănăstirii noastre din Poiană, unde este hramul Sfîntul Nicolae, şi îi întărim satele anume: Repciciani şi cu toate pricuturile, anume: unde este vătăman David, şi Rădăuţi, şi Balan, şi Rusoneag şi Dobrocin, şi două mori pe Teliţa şi prisaca de la Visoca. Toate acestea mai sus-scrise să fie mănăstirii noastre uric, cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie de la drumul mare care merge de la Gotovţa drept la deal, unde este cioplej[4] pe copac, şi de acolo la Dealul Înalt, mai jos de pîrîu, la stîlp şi la stejarii cu ciopleje, iar de acolo la vale pe deal, iar de la capătul dealului, de-a curmezişul peste pîrîu, la deal, la movila mică şi la stîlp, iar de acolo la cinci movile şi la stîlp, iar de acolo, de-a curmezişul, la movila mică, mai jos de drum, la stîlp, iar de acolo, de-a curmezişul, la movila mare din cîmp, la stîlp, iar de la movilă, în sus pe deal, la două movile, una mică, la stîlp, iar de acolo, de-a curmezişul peste cîmp şi peste Valea Mare şi pe deal, la o movilă mare, la stîlp. Aceasta este la marginea de sus a hotarului; iar de acolo se întoarce, de-a curmezişul peste vale, pe lîngă moviliţe, de-a curmezişul, la un tei care este împreună cu un plop şi la stîlp, iar de acolo la doi plopi cu ciopleje şi la Unghi, mai jos de prisaca lui Sidor, la pădure; iar de acolo se întoarce, de-a curmezişul prin pădure, drept la obîrşia Teliţei, la stîlp şi la un stejar cu cioplej, unde iese drumul de la mori afară din pădure, iar de acolo, la vale pe Teliţa, la gura Molovateţului, iar la ea două mori; şi de la obîrşia Teliţei, şi de la stîlp şi de la stejar, de-a curmezişul prin pădure, la drum, şi pe drum şi pe deal la vale la un cioplej pe copac, la drumul mare care vine de la Gotovţa. Iar acesta este tot hotarul acestor mai sus-scrise sate şi mori.

Iar hotarnici au fost pan Mîndzul, şi Petrişor ... [1] nic, şi Micotici, şi Iurie al lui Brae, şi Vasco al lui Leu, şi Şandromici şi Hercea şi megieşi de primprejur, ⟨din⟩[2] Boboteşti, şi T ... [1] ⟨văt⟩[1]ăman, şi Ivaşcu jude, şi Mihail Scumpul şi fratele său, Tatul.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan v⟨oievod, şi credinţa⟩[1] boierilor noştri: credinţa panului Neagoe logofăt credinţa ⟨panului Petru Hudici⟩[1], credinţa panului Negrilă, credinţa panului Simon lo⟨gofăt, credinţa panului Du⟩[1]ma vornic, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa pan⟨ului Iu⟩[1]rghici, credinţa panului Oancea, credinţa panului Ion Balcean, ⟨credinţa panului Oană Julici⟩[1], credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Costea vistier, credinţa ⟨panului Costea al lui An⟩[1]droinic, credinţa panului Porcu ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari şi mici.

Iar după viaţa ⟨noastră⟩[1], cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, pe oricine îl va alege ⟨Dumnezeu⟩[1] să fie, acela să nu clintească dania noastră, ci să i-o împuternicească şi să i-o întărească pentru că am dat sfintei mănăstiri pentru sănătatea noastră.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Mihail logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Şandru, la Suceava, în anul 6954 ⟨1446⟩, luna februarie 22.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: ⟨Pentru că⟩[3]lu⟨gării⟩[3] de la Pobrata.

www.dacoromanica.ro

Arh. Centrală de Stat a actelor Vechi — Moscova, fond 1 299, op. I, dos. 7 226, f. 5. Orig., perg. (27 × 27 cm), pecete atîrnată, pierdută.

Cu o trad., din 1804 aprilie 10, de polcovnic Pavel Debrici de la Mitropolie, ibidem, f. 4 r, şi o trad. rus. modernă, ibidem, f. 3 r—v şi 7 r. O foto., după *Молдавия* (v. EDIŢII), la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/243. Două foto., după o trad. din 1767 mai 20, de Evloghie dascăl ce se păstra în Arh. Metohului Sf. Mormînt din Constantinopol, la Bibl. Acad., Fotografii, XXIX/8, şi Arh. St. Bucureşti, Fotografii, IX/8, o copie, după aceeaşi trad., în Arh. Centrală de Stat a Actelor Vechi — Moscova, fond 1299, op. 1, dos. 7227, f. 2.

EDIŢII: *Молдавия*, I, Fotocopii, doc. nr. 6 (facs.); Mihailovici, *Doc. Constantinopol*, p. 120—121 (trad. din 1767); *D.I.R.*, A, I, p. 216—217 (aceeaşi trad.); *Молдавия*, I, p. 13—16 (text slav şi trad.).

---

[1] Rupt.
[2] Omis.
[3] Şters.
[4] Tăietură făcută cu securea pe trunchiul unui copac pentru a indica hotarul.

265 — 1446 (6954) martie 5, Suceava.

�M(н)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефан(ъ) воевода, г(о)с(по)д(а)ръ Земли Молдавскои. Знаменнто чнним(ъ), нс сѣм(ъ) лнстом(ъ) нашим(ъ) оусѣм(ъ) кто на нем(ъ) оузрнт(ъ) нлн его чтоучн оуслъшит(ъ), оже тот(ъ) нстнннїн слоуга наш(ъ), пан(ъ) Драгомнръ Ѡцел(ъ), слоужил(ъ) нам(ъ) право н вѣрно. Тѣм(ъ), мы, вндѣвшн его правою н вѣрною слоужбою до нас(ъ), жаловали <есм>[1]н его ѡсобною нашею милостїю н дали н потвердили есми емоу, оу нашеи земли, оу Молдавскон, правое его ѡ<т>[2]нноу н вък8пленїе, село на нмѣ Бозїанїн, на верхъ Ѧлбънею, <н>[1] съ монастнрею н съ ѡвама поточки, щоже емоу продали, тое село н монастнръ, племеннцн его, Станчоул(ъ) Кормохоуз(ъ) н сестра его, Негрнта, сынове попа Илїаша, за р͠л злат(ъ) татарских(ъ).

Тое въс<е вы>[1]ше пнсанное да ест(ъ) слоуѕѣ нашемоу, паноу Дра<го>[2]мнроу Ѡцелоу, ѡт(ъ) нас(ъ), оурик(ъ) н съ въсем(ъ) доходом(ъ), н дѣтем(ъ) его, н оуноучатом(ъ) его, н прѣоуноучатом(ъ) его, н пращоурѣтом(ъ) его, н въсемоу родоу <его>[1] кто сѣ емоу изберет(ъ) нан блнжнїн, непороушено нннколнже, на вѣкн.

Ѧ хотаръ томоу селоу да ест(ъ) по старомоу хотарю, ѡт(ъ) оусих(ъ) с<торон>[3], коуда нз вѣка ѡжнвали.

Ѧ на то ест(ъ) вѣра нашего г(ос)п(о)дства, вище пнсан<аго>[1] Стефана воевода, н вѣра боѧръ наших(ъ): вѣра пана <Нѣгоѡ>[3] логофета, вѣра пана Петра Гоудича, вѣра пана Доумн Браевнча <дво>[1]рннка, вѣра пана Снмѣ логоѳета, вѣра пана Юргича, <вѣр>[1]а п<ана Ѡан>[1]чн логоѳета, вѣра пана Ѡана Оурѣкле, вѣра пана Ивана Банчана, вѣра пана Ѡана Жоулнча, вѣра пана Станчоу<ла Пони>[3]ча, вѣра пана Дїеннша спатарѣ, вѣра пана Доумѣ н брата его, пана Мнрчи, вѣра пана Костѣ внстїарннка н вѣра па<на К>[4]остн Ѧ<н>[2]дроннка, вѣра пана Тодера Баско-внча, вѣра пана Поркы чаши<нка>[1], вѣра пана Бадн дворннка н вѣра въсѣх(ъ) боѧръ наших(ъ) молдавскых(ъ), <ве>[1]лнких(ъ) н малих(ъ).

Ѧ по наших(ъ) жнвотн, кто боудет(ъ) г(о)сп(о)д(а)ръ нашеи земли ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) нли ѡт(ъ) нашего племене нли пак(ъ) боуд(н) кого Б(ог)ъ изберет(ъ) г(о)сп(о)д(а)ремъ бити нашеи Земли Молдавскои, а тот(ъ) да не пороушит(ъ) емоу нашего даанїа н нашего оутвръжденїа, али що би емоу оутвръдил(ъ) н оукрѣпил(ъ) заноуже есмн емоу дали н потвръдили за его правою н вѣрною слоужбоу.

А на болшее крѣпост<ь>[1] и поутвръждение, велѣли есми слоуѕѣ нашемоу вѣрномоу, паноу Михаилоу логоѳетоу, писати и нашу печатъ превѣсити к семоу листоу нашемоу.

Пис(а) Жоуржоу, оу Соч(а)вѣ, в(ъ) л(ѣ)то ҂ѕцнд, м(ѣ)с(я)ца марта, е д(ь)нъ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Dragomir Oţel, ne-a slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat şi i-am întărit, în ţara noastră, în Moldova, dreapta lui ocină şi cumpărătură, satul anume Bozianii, la obîrşia Albînei, <şi>[1] cu mănăstirea şi cu amîndouă pîrîiaşele, pe care sat şi mănăstire le-au vîndut verii săi, Stanciul Cormohuz şi sora lui, Negrita, copiii popii Iliaş, pentru 130 de zloţi tătăreşti.

Toate acestea mai sus-scrise să fie slugii noastre, pan Dra<go>[2]mir Oţel, de la noi, uric şi cu tot venitul, şi copiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului <său>[1] neam, cine i se va alege cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie după hotarul vechi din toate părţile, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului <Neagoe>[2] logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Duma al lui Brae <vor>[1]nic, credinţa panului Sima logofăt, credinţa panului Iurghici, credinţa p<anului Oan>[1]cea logofăt, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Ion Baicean, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Stanciu<l Poni>[3]ci, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa panului Duma şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Costea vistier, şi credinţa pa<nului C>[4]ostea al lui A<n>[2]droinic, credinţa panului Toder al lui Vasco, credinţa panului Porcu ceaşn<ic>[1] credinţa panului Badea vornic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din neamul nostru sau iarăşi pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, Moldova, iar acela să nu-i clintească dania şi întărirea noastră, ci să i-o întărească şi să i-o împuternicească pentru că i-am dat şi i-am întărit pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere şi întărire, am poruncit slugii noastre credincioase, pan Mihail logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Giurgiu, la Suceava, în anul 6954 <1446>, luna martie 5 zile.

Bibl. Acad., CVIII/60. Orig., perg. (21,5 × 30 cm), rupt la îndoituri, pecete atîrnată, pierdută.

Cu o trad. modernă. O trad., din 1766 mai 24, de Procopie dascăl şi uricar, ibidem, XXXVII/8. Două copii, de I. Bogdan, una după orig., ibidem, ms. nr. 5 233, f. 101–102, şi alta după trad. din 1766, ibidem, f. 103–104. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/180.

EDIŢII: Codrescu, *Uricariul*, XVI, p. 3–4 (trad. din 1766); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 247–248 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 217–218 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] Omis.
[3] Şters şi rupt.
[4] Rupt.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевод(а), господаръ Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, исѣмъ листом(ъ) нашим(ъ), въсѣмъ кто на н(ъ) оузрит(ъ) или его чтоучи оуcли<шитъ>[1], ѡже бл(а)гопроизволи г(оспод)ство ми бл(а)гымъ бл(а)гопроизволенїемъ и чистым(ъ) и свѣтлым(ъ) сръд(ь)цемъ и дали есми сес(ь) лист(ь) нашемоу монастирю ѡт(ъ) Нѣмца, идеже ест(ъ) храм(ъ) с(вѣ)т(о)го Възнесенїе Г(о)с(по)д(н)не, а дали есми, на то варе колко сел(а) прислоуха́ютъ к нашемоу монастирю, на имѣ: где ест(ъ) <С>[2]амоилъ ватаманъ, на Бистрици, и Дворнинеши, и Тимишеши, и Кръстїе<неши, и Б>[2]ълошеши и, на Тополици, где былъ <Б>[2]арбъ Жамыръ, и Башотѧни, и <Фынтырѧл>[2]и, и Драгомирешн, на Шоумоузѧ, и Телибѣчинци, на Серетѧ, <сїа бъ>[3]сѣ выше писаннаѧ села монастирскаѧ слободникы ѡ въсемъ, да не дадоутъ тоты люди ис тѧх(ъ) селах(ъ) ни дан(ь), ни посадоу, ни илиша, ни подводоу, ни десѣтиноу ѡт(ъ) пчол(ъ) а ни ѡт(ъ) свинии. А також(е), ни на город(ъ) да не робѧт(ъ), а ни на млинины и ставох(ъ), а ни иное даанїе и слоужбы никоторои да не имаютъ.

А також(е), оу тѧх(ъ) селах(ъ) да не имаютъ ходити ни гаобникы, ни припашаре, ни илишаре а ни инъ никто ѡт(ъ) наших(ъ) оурѧдникох(ъ) [2] и перероуб-цех(ъ).

А також(е), тоты люди ис тѧх(ъ) селах(ъ), никто да не смѣетъ соудити их(ъ) ни оу чемъ а ни оу котором(ъ) дѣлѣ. Але комоу имет сѣ видѣти аже имаетъ кривда ѡт(ъ) тых(ъ) людеи ис тѧх(ъ) селах(ъ), а ѡн(ъ) да их(ъ) ишчет(ъ) прѧд(ъ) игоуменом(ъ) ѡт(ъ) Нѣмца и прѧд(ъ) оурѧдникы монастиръскыи, а иного соуд(ь)цѣ да не имаютъ.

А також(е), ни ѡслоухаре да не имаютъ ходити оу тѧх(ъ) селах(ъ), ни соуд(ь)ци, никоторыи да не имаютъ глобоу коли имет сѧ оучинити котораѧ смръти оу их(ъ) селах(ъ), але сами калѹгере да возмоут(ъ) глобоу.

А кто иметъ сѧ поко<усит>[4]и ѡт(ъ) наших(ъ) оурѧдникох(ъ) и роушати наше сїе выше писанное боуд(и) оу чемъ, тот(ъ) да <им>[4]етъ великаѧ казни и ѡргїю г(оспод)ства ми.

А на то ест(ъ) вѣ<ра господ>[2]ст<ва>[2] ми, выше писаннаго Стефана воево<ды>[1] и вѣра въсѣхъ болѣ<ръ>[1] наших(ъ), великых(ъ) и <малыхъ.

А>[2] на то, есми дали сес(ь) лист(ъ) поуд(ъ) нашеи печати.

Писа оу Давидово <село, въ лѣто>[2] ҂ѕ҃цнд, м(ѣ)с(ѧ)ца м(а)рт(а) аі҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bunăvoie şi inimă curată şi luminată şi am dat această carte mănăstirii noastre de la Neamţ, unde este hramul sfînta Înălţare a Domnului, şi i-am dat, pentru ca ori cîte sate ascultă de mănăstirea noastră, anume: unde este ⟨S⟩[2]amoil vătăman, pe Bistriţa, şi Dvorineşti, şi Timişeşti, şi Crîstie⟨neşti, şi B⟩[2]ăloşeşti, şi, la Topoliţă, unde a fost ⟨B⟩[2]arbă Geamîră, şi Başoteni, şi ⟨Fîntîrel⟩[2]e, şi Dragomireşti, pe Şumuz, şi Telibecinţi, pe Siret, toate ⟨aceste⟩[2] sate mănăstireşti, mai sus-scrise să fie slobode de toate, să nu dea aceşti oameni din aceste sate nici dare, nici posadă, nici iliş, nici podvoadă, nici desetină din albine şi nici din porci. Şi, de asemenea, nici la cetate să nu muncească, şi nici la mori şi la iazuri, şi să nu aibă nici o altă dare şi slujbă.

Şi, de asemenea, în aceste sate să nu umble nici globnicii, nici pripăşarii, nici ilişarii şi nici altul nimeni dintre dregătorii [3] şi pererubţii noştri.

Şi, de asemenea, pe aceşti oameni din aceste sate nimeni să nu îndrăznească să-i judece întru nimic şi nici pentru orice faptă. Iar cui i se va părea

www.dacoromanica.ro

că are strîmbătate de la aceşti oameni din aceste sate, acela să-i pîrască înaintea egumenului de la Neamţ şi înaintea dregătorilor mănăstirii, şi alt judecător să nu aibă.

Şi, de asemenea, nici osluharii să nu umble în aceste sate, nici judecătorii, nimeni să nu ia gloabă cînd se va face vreo moarte în satele lor, ci singuri călugării să ia gloaba.

Iar care din dregătorii noştri s-ar încumeta şi ar clinti aceste mai sus-scrise ale noastre întru ceva, acela va primi mare pedeapsă şi urgie de la domnia mea.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan voievo⟨d⟩[1], şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi ⟨mici.

Şi⟩[2] pentru aceasta, am dat această carte sub pecetea noastră.

Scris în ⟨satul⟩[2] lui David, ⟨în anul⟩[2] 6954 ⟨1446⟩, luna martie 11.

Arh. St. Bucureşti, M rea Neamţ, XXI/3. Orig., perg. (27,5 × 20 cm), rupt, pecete atîrnată, pierdută.

Cu o copie modernă şi o trad. din 1803 iulie 15, de Pavel Debrici polcovnic. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 106–107, şi o trad., din 1803 aprilie 13. de Dositei Calmuschi, ibidem, CLXXV/7.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 486 (facs.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 250–252 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 218–219 (trad.).

---

[1] Omis.
[2] Rupt.
[3] оурѣдннкохъ (dregătorii), scris deasupra rîndului.
[4] Şters.

267 — 1446 (6954) iunie 6, Vaslui.

† М(н)л(о)стію б(о)жіею, мы, Стефанъ воевод(а), господаръ Землн Молдавскон. Чнннм(ъ) знаменнто, нс сѣмъ нашнм(ъ) лнстом(ъ), въсѣмъ кто на нъ оузрнт(ъ) нлн его чтоучн оуслышнт(ъ), колнж(е) того комоу боудет(ъ) потребнзна, понеже помощіа б(о)жіеѧ бл(а)гопронзволн г(оспод)ство мн вл(а)гымъ бл(а)гопронзволеніем(ъ) н чнстым(ъ) н свѣтлым(ъ) серд(ь)цемъ н потвръждаемъ нашъ монастнръ ѡт(ъ) Нѣмца, ндеже ест(ъ) храм(ъ) с(вѣ)того Възнес(е)ніа, н далн есмн прѧд(ъ) реченномоу монастнрю едннъ монастнръ оу Бонцин, где была келіа влад(ы)кѫ Иѡснфова, ндеж(е) соут(ъ) калоугернцн, съ оуснмн старымн хотары, коуда нз вѣка ѡжнвалн.

Еще есмн далн прѧд(ъ) реченномоу монастнрю ѡт(ъ) монастнрскаѧ села оусн попы, на нмѣ: цръковъ ѡт(ъ) Телебѣчннцн, н цръковъ ѡт(ъ) Башотѧнех(ъ), н цръковъ ѡт(ъ) Дворннещех(ъ), н цръковъ ѡт(ъ) Балошещех(ъ), н цръковъ ѡт(ъ) Оустію Краковѣ, н цръковъ нз Трестіѧна ѡт(ъ) Баломнрещех(ъ), що бы прнслоухалн к нашемоу монастнрю, съ оуснмн доходы. Тое въсе выше пнсанное да ест(ъ) нашемоу монастнрю оурнк(ъ), съ въсѣмъ доход(о)мъ, неподвнжно нnколн, на вѣкы.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства мн, выше пнсаннаго Стефана <вое>[1]воды, н вѣра пана Нѣгоѧ логоѳета, вѣра пана Петра Гоуднча, вѣра пана <Доу>[1]мы Браевнча дворннка, вѣра пана Негрнла, вѣра пана Ѡана Оурѧклн, вѣр<а пана>[1] Иван<а Балчана>[1], вѣра пана Станчюла Поннча, вѣра пана Поркы чашннка <н вѣра>[1] въсѣхъ болѣръ нашнх(ъ), велнкых(ъ), н малых(ъ).

А на болшен крѣпостн томоу въ<семоу>[1] выше пнсанномоу велѣлн есмн нашемоу вѣрномоу паноу Мнханлоу лого<ѳето>[1]у пнсатн н нашю печат(ъ) прнвѣснтн к семоу лнстоу нашемоу.

Пнса Шандро оу, Васлун, въ лѣто ҂ѕцнд, м(ѣ)с(ѧ)ца юн(іа) ѕ.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, cînd aceasta îi va fi de trebuinţă cuiva, că a binevoit domnia mea cu ajutorul lui Dumnezeu şi cu bunăvoie şi inimă curată şi luminată şi întărim mănăstirea noastră de la Neamţ, unde este hramul sfînta Înălţare, şi am dat mănăstirii mai înainte zise o mănăstire la Boişte, unde a fost chilia vlădicăi Iosif, unde sînt călugăriţe, cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Încă am dat mănăstirii mai înainte zise pe toţi popii din satele mănăstireşti, anume: biserica din Telebecinţi, şi biserica din Başoteni, şi biserica din Dvorineşti, şi biserica din Baloşeşti, şi biserica de la Gura Cracăului, şi biserica din Trestiana de la Balomireşti, ca să asculte de mănăstirea noastră, cu toate veniturile. Toate aceste mai sus-scrise să fie mănăstirii noastre uric, cu toate veniturile, nemişcat niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan ⟨voie⟩[1]vod, şi credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului ⟨Du⟩[1]ma al lui Brae vornic, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa ⟨panului⟩[1] Ion ⟨Balcean⟩[1], credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Porcu ceaşnic ⟨şi credinţa⟩[1] tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Mihail logo⟨făt⟩[1] să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Şandru, la Vaslui, în anul 6954 ⟨1446⟩, luna iunie 6.

Arh. St. Bucureşti, M-rea Neamţ, LXIII/2. Orig., perg. (24 × 19,5 cm), rupt la o îndoitură, pecete atîrnată, pierdută.

O trad., din 1804 iunie 9, fără autor, ibidem, CXXXI/2, şi alta, de la începutul sec. al XIX-lea, pe verso-ul trad. doc. din 1454 (6962) decembrie 8. ibidem, M-rea Neamţ, XXI 6 a.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XXVI/3, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 108—109. Alte foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II 181 şi III/194 a şi b.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 487 (facs.); Creţulescu, *Doc. Neamţ* (b), p. 336 (trad., cu anul greşit: 6959 ⟨1451⟩ şi fără sfat); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 263—264 (text slav şi trad.); *D.I.R.* A, I, p. 219—220 (trad.).

---

[1] Rupt.

268 — 1446 (6954) iunie 20, Suceava.

Cu mila lui Dumnezău, domnu pămîntului Moldovei, Ştefan voievod. Facem ştire, cu această carte a noastră, tuturor cui să cade a şti, precum au venit înaintea noastră şi dinainte boiarilor noştri, dumnalui Oana ce-au fostu păharnic, de a lui bunăvoe, ş-au vîndut un sat, dintr-al său uric, slugii noastre, Petrii Vlaşinecul[1], drept 50 zlatih tatarschih[2], anume Vlaşineştii, din ocinile lui. Şi noi, vădzind a lor bunăvoe şi tocmală, datu-i-am slugii noastre, Petrăi Vlaşinecul[1], pe acel de mai sus-scris, satul Vlaşinéştii, ca să-i fie lui uric, cu tot venitul, lui, şi fiilor lui, şi nepoţilor, şi fraţilor lui şi a toată săminţiia lui.

Iară hotarăle acestui sat să fie după cum au înblat hotarăle bătrîne de veci.

www.dacoromanica.ro

Aceasta facem ştire.

Сꙋчав(ѣ), в(ъ) л(ѣ)то ҂ѕцнд юнн к.

⟨La începutul actului, de altă mînă⟩: Mai gios, a Căprienii[3].

Arh. St. Bucureşti, ms. nr. 628 (Cond. Asachi), f. 470. Trad. din prima jumătate a sec. al XIX-lea.

O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 110.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 266 (trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 220 (trad.).

---

[1] Pentru „Vlaşinescul".

[2] zloţi tătăreşti.

[3] Satul Vlaşineşti, nu a aparţinut mănăstirii Căpriana. Expresia reprezintă, deci, fie o interpretare greşită a unui pasaj din doc. orig. în care satul era arătat „la Carpeni", fie o menţiune ulterioară a persoanei în păstrarea căreia se afla actul.

269 **1446 (6954) iulie 20, Suceava.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевод(а), господаръ Земли Молдавскѡи. Чинимъ знаменито, исѣмъ листѡм(ъ) нашимъ, въсѣмъ кто на нъ оуꙁритъ ил[л]и его оуслышитъ чтꙋчи, ѡже бл(а)гопроизволи г(оспод)ство ми бл(а)гымъ бл(а)гѡпроизволенїемъ и ч(и)стымъ и свѣтлымъ сръд(ь)цемъ и даемъ и потвръждаемъ села монастирѧ нашего ѡт(ъ) Нѣмца, идеже ест(ъ) храмъ с(вѣ)тое Бъзнес(е)нїе, на имѣ Двоpенещи, на Молдавѣ, и Фынтырѧле, на Побратѧ, що дал(ъ) тое селѡ нашемоꙋ монастирю панъ Кръстѣ, ѡт(ъ) своего оурика. Тое выше писанное да ест(ъ) нашемꙋ монастирю оурикъ, съ въсѣмъ доходѡ(о)мъ, непорꙋшено николи, на вѣкы.

А хотаръ Двоpенещим(ъ) да ест(ъ) по старомꙋ хотарю, кꙋда хотарилъ панъ Негра: пониже села, кръница, та гори водою, ѡт(ъ) воды на дꙋбъ, ѡт(ъ) дꙋба повыше Хородка, ѡт(ъ) Хородка на дꙋпнюю могилꙋ, ѡт(ъ) дꙋпнꙋю могилꙋ черес(ь) дꙋбровꙋ, та на краи дꙋбровꙋ, могила, а ѡт(ъ) тою могилꙋ прости на Молдавѣ. А хотаръ Фынтырѧлем(ъ) да ест(ъ) по оусими старыми хотары, кꙋда из вѣка ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, выше писанниго Стефана воеводы, и вѣра болѣръ нашихъ: вѣра пана Нѣгоѧ логоѳета, вѣра пана Петра Гꙋдичѧ, вѣра пана Негрила, вѣра пана Дꙋмы Браевича дворника, вѣра пана Юргичѧ, вѣра пана Ѡана Оурѧкли, вѣра пана Ивана Балчана, вѣра пана Ѡанчи логоѳета, вѣра пана Ѡана Жꙋлича, вѣра пана Станчюла Поинча, вѣра пана Кръсти Чорногѡ, вѣра пана Кѡсти вистїарника, вѣра пана Кости Андрониикѡвъ, вѣра пана Тоадера Баскѡвичѧ, вѣра пана Гыни вистїарника, вѣра пана Поркы чашника, вѣра пана Бади дворника, вѣра пана Лꙋкы комиса и вѣра въсѣхъ болѣръ наших(ъ) молдавскых(ъ), великых(ъ) и малых(ъ).

А по нашемъ животѧ, кто бꙋдетъ г(о)сп(о)д(а)ръ нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) братїи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене, бꙋд(и) кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ що бы не порꙋшилъ нашего даанїа, але що бы оутвръдилъ и оукрѣпилъ выше писанномꙋ монастирю нашемꙋ понеже есми дали и потвръдили въ зад(ꙋ)шїе с(вѣ)почившїих(ъ) родителїе наших(ъ) и за нашего здравїе и за дѣтеи наших(ъ).

А на болшеи крѣпости томꙋ въсемꙋ выше писанномꙋ, велѣли есми нашемꙋ вѣрномꙋ панꙋ Михаилꙋ логоѳетꙋ писати и нашꙋ печатъ привѣсити к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Писа Шандрѡ, оу Сочавѣ в(ъ) лѣто ҂ѕцнд, м(ѣ)с(ѧ)ца юлїа к.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: Дворнинещи и Фин<ты>[1]рѣле.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bunăvoie şi cu inimă curată şi luminată şi dăm şi întărim satele mănăstirii noastre de la Neamţ, unde este hramul sfînta Înălţare, anume Dvoreneşti, pe Moldova, şi Fîntîrele, pe Pobrata, pe care sat l-a dat mănăstirii noastre pan Crîstea, din uricul său. Toate aceste mai sus-scrise să fie mănăstirii noastre uric, cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul Dvoreneştilor să fie după hotarul vechi, pe unde au hotărnicit pan Negrea: mai jos de sat, la fîntînă, apoi în sus pe apă, de la apă la un stejar, de la stejar mai sus, la Cetăţuie, de la Cetăţuie la movila găunoasă, de la movila găunoasă peste dumbravă, apoi la marginea dumbrăvii, o movilă, iar de la această movilă drept la Moldova. Iar hotarul Fîntîrelelor să fie după toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Iurghici, credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Ion Balcean, credinţa panului Oancea logofăt, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Crîstea Negru, credinţa panului Costea vistier, credinţa panului Costea al lui Androinic, credinţa panului Toader al lui Vasco, credinţa panului Gînea vistier, credinţa panului Porcu ceaşnic, credinţa panului Badea vornic, credinţa panului Luca comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintească dania noastră, ci să o întărească şi să o împuternicească mai sus-scrisei mănăstiri a noastre pentru că am dat şi am întărit pentru pomenirea sfîntrăposaţilor noştri părinţi şi pentru sănătatea noastră şi a copiilor noştri.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Mihail logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Şandru, la Suceava, în anul 6954 ‹1446›, luna iulie 20.

‹Pe verso, însemnare contemporană›: Dvorineşti şi Fin‹tî›[1]rele.

Arh. St. Bucureşti, M-rea Neamţ, XXI/4. Orig., perg. (24,5 × 26 cm), pecete atîrnată, pierdută.

Cu o copie modernă şi două copii, autentificate în 1857 mai 10, după o trad. veche. Două foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/182 şi III/194. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 111—113, şi alta, încredinţată la 1800 noiembrie 16, de Pavel Debriţ polcovnic, după o trad. veche, ibidem, CLXXV/8. O trad. veche se afla în fondul de doc. al Arh. St. Iaşi distrus în timpul celui de-al doilea război mondial, sub cota: Tr. 1 764, op. 2 013, dos. 4 062, f. 351.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 488 (facs.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 270—271 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 220—221 (trad.).

---

[1] Omis.

270 **1446 (6954) decembrie 18, Suceava.**

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, въсѣмъ кто на нъ vзрит(ъ) или его vслышитъ чточи, ѡже тоти истинънии слуги наши, на имѧ Банкv

www.dacoromanica.ro

и Снма, служили намъ право и вѣрно. Тѣм(ъ), <мы>[1], видѣвше их(ъ) правую и вѣрную службу до нас(ъ), жаловали есми ихъ ѡсобною нашею <милостїю и>[1] дали есми имъ, ꙋ нашеи земли, у Молдавскои, село где ест(ъ) домъ ихъ, на Ѡзер<у>[1] .... [1] <Є>[1]зерѣнꙋлъ.

То есми дали прѣдъ <ре>[2]ченное село имъ урикъ, съ въсѣмъ <доходомъ, имъ, и>[1] дѣтемъ их(ъ), и братиꙗмъ <и>[1]хъ, и <ви>[1]ꙋк<ам>[1]ъ ихъ, и уничатомъ ихъ, <и прѣуниучатомъ ихъ>[1], и прашꙋратомъ их(ъ) и въс<ему ро>[1]ду их(ъ), непо<р>[1]ушено николиже, на вѣкы.

<А хот>[1]арь тому селу, по въсѣми своими стар<ыми х>[1]отаръми, куда из вѣка ѡживали.

<А и>[3]а то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, више[4] пис(а)нного Стефана воеводы, вѣра боꙗръ наших(ъ): вѣра пана Нѣгоꙗ логофета, вѣра пана Петра Гудича, вѣра пана Негрила, вѣра пана Думы Браев<ич>[1]а дворника, вѣра пана Юргича, вѣра пана Ѡанчи логофета, вѣра пана Ваны <Оу>[2]рѣкли, вѣра пана Кости пръкалаба, <вѣра па>[3]на Ивана Бълъчана, вѣра пана Станчула Понич<а, вѣ>[1]ра пана Кости Андр<ониковича>[1], вѣра пана Ваны Жулича, вѣра пана Тадора Васков<ича>[1], вѣра пана Поркы, в<ѣ>[1]ра <па>[1]на Бади дворника, вѣра пана Гини вистиꙗрника и <вѣ>[1]ра въсѣх(ъ) наших(ъ) боꙗръ молдавскых(ъ), и великих(ъ), и малихъ.

И будъ кто к<ого>[2] Б(ог)ъ из<бер>[3]етъ бити г(о)сп(о)д(а)ремъ у наш<еи>[3] з<емли, ил>[3]и ѡт(ъ) дѣт<еи и>[2]аших(ъ) или ѡт(ъ) бр<атїи нашихъ или>[1] будъ кто ѡт(ъ) нашего племене, тотъ <аб>[2]и нашего даниꙗ имъ не порушилъ, али би имъ укрѣпил(ъ) и утвръдилъ поне<же слꙋж>[2]или намъ право и вѣрно.

А на болше<е крѣ>[3]постъ тому въсему више пис(а)нному, в<елѣли есмы>[1] нашему вѣрному пану Мих<л>[1]у логофету пис(а)ти и печатъ нашем<у привѣсити>[1] к сему нашему листу.

Пис(а) Т<ад>[2]оръ, у Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦНД, м(ѣ)с(ѧ)ца дек(еврїа), НІ д(ь)нь.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, anume Baicu şi Sima, ne-au slujit drept şi credincios. De aceea, ⟨noi⟩[1], văzînd slujba lor dreaptă şi credincioasă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră ⟨milă şi⟩[1] le-am dat, în ţara noastră, în Moldova, satul unde este casa lor, la Iezer ... [1] ⟨Ie⟩[1]zereanul. Şi le-am dat satul înainte spus uric, cu tot ⟨venitul, lor, şi⟩[1] copiilor, lor şi fraţilor lor, nepoatelor lor, şi nepoţilor lor, ⟨şi strănepoţilor lor⟩ [1], şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

⟨Iar hot⟩[1]arul acestui sat să fie pe toate vechile sale hotare, pe unde au folosit din veac.

⟨Iar⟩[3] la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Iurghici, credinţa panului Oancea logofăt, credinţa panului Oană ⟨U⟩[2]reacle, credinţa panului Costea pîrcălab, ⟨credinţa pa⟩[3]nului Ion Bălăcean, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Costea al lui Andr⟨onic⟩[1], credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Tador al lui Vasco, credinţa panului Porcu, credinţa panului Badea vornic, credinţa panului Ghinea vistier şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Şi pe oricine Dumnezeu îl va alege să fie domn în ţara noastră, sau din copiii noştri sau din fraţii ⟨noştri sau⟩[1] oricine din neamul nostru, acela să nu

www.dacoromanica.ro

le clintească dania noastră, ci să le întărească şi să le împuternicească pentru că ne-au slujit drept şi credincios.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, ⟨am⟩[1] poruncit credinciosului nostru pan Mihail logofăt să scrie şi să ⟨atîrne⟩[1] pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris T⟨ad⟩[2]or, la Suceava, în anul 6954 ⟨1446⟩, luna decembrie, 18 zile.

Bibl. Acad., MCCXIII/1. Orig., perg. (34 × 27 cm), rupt şi şters la îndoituri, pecete atîrnată, pierdută.
Trei foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/258 şi III/201 a şi b.

---

[1] Rupt.
[2] Şters.
[3] Rupt şi şi şters.
[4] ι, scris de aceeaşi mînă, peste н.

271 — 1447 (6955) ianuarie 14, Suceava.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Стефан(ъ) воевод(а), г(о)с(по)д(а)ръ Землн Молдавск<он. Зна>[1]меннто чнннм(ъ), нс снмъ нашнм(ъ) лнстом(ъ), въсѧм(ъ) кто нем(ъ) [оуѕрн] оуѕрнт(ъ) нлн <его>[1] оуслышнт(ъ) чтꙋчн, ѡже тот(ъ) нстнны н насъ вѣр<ным>[1] боѧрнн(ъ), пан(ъ) Шандро спаѳаръ слꙋжнл(ъ) нам(ъ) пра<во н вѣрно>[1]. Тѣмъ, мы, вндѣвше его правою н вѣрною слꙋжбою до нас(ъ), жаловалн есмн его ѡсобною нашею мнлостїю н далн есмн емꙋ, оу нашен землн, оу Молдавскон, села, надъ Ннстрн, <на>[1] нмѣ: Колешевцн, н Рышчнннцн, н Дꙋбоваѧ, н Непоротова, н Вншневцн, н Ѡжогов(ъ) н, на оустне Кобылчнна, где ест(ъ) млнн(ъ).

Тое оусе выше пнсанное да ест(ъ) емꙋ ѡт(ъ) нас(ъ) оурнкъ н съ въсѣмъ доходом(ъ), емꙋ, н дѣтем(ъ) его, н братнам(ъ) его, н оунꙋчатом(ъ) его, н праоунꙋчатом(ъ) его, н пращꙋрѣтом(ъ) его н въсемꙋ родꙋ его непорꙋшено нНколнже, на вѣкн.

Ꙗ хотар(ъ) тѣмъ селомъ, съ въсѣмн старымн хотарн, кꙋда нз вѣка оужнвалн.

За <т>[1]аѧ выше пнсаннаѧ села тѣгал сѧ пан(ъ) Шендрнка перед(ъ) намн н перед(ъ) нашнмн <боꙗры>[2], нс паном(ъ) Негрнлом(ъ) н съ па<номъ>[1] Ба<лч>[1]аном(ъ) н съ паном(ъ) Сръбоуломъ, оу Сочавѣ, н добыл(ъ) пан(ъ) Шендрнка <съ право>[1]мъ <своимъ п>[1]рнвнлнемъ; н не нмают(ъ) оуспомнватн тотн прѣдречены панове ѡ тыто выше пнсаны села на пана Шендрнка, нНколн, на вѣкн, занꙋже зыскал(ъ) Шендрнка нсъ <въс>[1]его права ꙗко выше пншемъ.

Ꙗ на то ест(ъ) вѣра нашего г(о)с(по)дства, выше пнсаннаго Стефана воеводы, н вѣра нашнх(ъ) боѧр(ъ): вѣра пана Нѧгоꙗ н вѣра пана Петра Хꙋднча, вѣра пана Дꙋмы Браевнча дворннка, вѣра пана Юргнча н зѧта его, пана Ванчн логоѳета, вѣра пана <Костн в>[1]нстнарннка, вѣра пана Костн Ꙗндроннка, вѣра пана Ваны Жꙋл<нч>[1]а, вѣра пана Ваны Оурѣкле, вѣра пана Станчꙋла Поннча, вѣра пана Дненнша спаѳарѣ, вѣра <па>[1]на Васкана столннка, вѣра пана Касконе комнса н вѣра въсѣ<хъ>[1] нашнх(ъ) болѣръ молдавскнх(ъ), н велнкнх(ъ), н малых(ъ).

Ꙗ по нашем(ъ) жнвотѣ, кто боудет(ъ) господа<ръ, нлн ѡтъ>[1] дѣтен нашнх(ъ) нлї ѡт(ъ) братен нашнх(ъ) нлї ѡт(ъ) нашего племене, боуд<дн к>[1]то, кого Б(ог)ъ нзберет(ъ) бытн, тот(ъ) щобы емꙋ не порꙋ<ш>[1]нлъ <наш>[1]его даанна, <алн що бы оутвръднлъ н оукрѣпн>[3]лъ занꙋже есмн емꙋ далн за его правоую н за вѣрноую слоужбоу < н за>[3] доб<ы>[1]лъ нс права ꙗко выше пншемъ.

www.dacoromanica.ro

Ꙗ на болшее потвръжденне томꙋ оусемꙋ, велѣлн ⟨есмн нашемꙋ⟩[1] вѣрномꙋ панꙋ Мнхаилꙋ логоѳетꙋ писатн н прнвѣ⟨снтн⟩[1] нашꙋ печат(ъ) к семꙋ нашемꙋ листоу.

Пис(а) Тадор(ъ) Проданов(ъ), оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцне ген(аріа) ді.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat credincios boier al nostru, pan Şandro spătar, ne-a slujit drept ⟨şi credincios⟩[1]. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, în Moldova, satele, pe Nistru, anume: Coleşeuţi, şi Rîşcinţi, şi Dubovaia, şi Neporotova, şi Vişneuţi, şi Ojogov şi, la gura Cobîlcinei, unde este moara.

Toate aceste mai sus-scrise să-i fie de la noi uric şi cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Pentru aceste mai sus-scrise sate s-a pîrît pan Şendrică, înaintea noastră şi înaintea ⟨boierilor⟩[2] noştri, la Suceava, cu pan Negrilă, şi cu pa⟨n⟩[1] Ba⟨lce⟩[1]an şi cu pan Sîrbu, şi a cîştigat pan Şendrică cu dreptul ⟨său⟩[1] privilegiu; şi să nu mai pomenească aceşti pani mai înainte zişi panului Şendrică de aceste sate mai sus-scrise, niciodată, în veci, pentru că a cîştigat Şendrică cu toată dreptatea, cum scriem mai sus.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi a boierilor noştri: credinţa panului Neagoe şi credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Iurghici şi a ginerelui său, pan Oancea logofăt, credinţa panului ⟨Costea v⟩[1]istier, credinţa panului Costea Andronic, credinţa panului Oană Jul⟨ici⟩[1], credinţa panului Oană Ureacle, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Dieniş spătar, credinţa ⟨pa⟩[1]nului Vascan stolnic, credinţa panului Cascoie comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn, ⟨sau din⟩[1] copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ⟨ci să le-o întărească şi⟩[3] să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi pentru credincioasa lui slujbă ⟨şi pentru că⟩[3] a cîştigat cu dreptate, cum scriem mai sus.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor acestora, am poruncit credinciosului ⟨nostru⟩[1] pan Mihail logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Tador al lui Prodan, la Suceava, în anul 6955 ⟨1447⟩ ianuarie 14.

Bibl. Acad., XXXI/63. Orig., perg. (26,5 × 38,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.

Cu o trad. incompletă, din 1805 aprilie 28, de Pavel Debrici polcovnic. O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 114–115. O foto., puţin lizibilă, la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/244.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 55–57 (text slav, după copia lui Bogdan, şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 273–275 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 221–222 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] Omis.
[3] Rupt şi şters.
[4] Rupt.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Стефанъ воевод(а), господаръ Земли Молдавскои. Знаменито чиним(ъ), исѣм(ъ) листом(ъ) нашимъ, въсѣм(ъ) кто на нъ оузритъ или его ꙋслышитъ чтѵчи, ѡже произволи г(оспод)ство ми, нашимъ бл(а)гимъ бл(а)гопроизволенїемъ, и чистим(ъ) и свѣтлым(ъ) сръд(ь)цемъ, и съ въсею нашею доброю волеѧ и ѡт(ъ) Б(ог)а помощїѧ, ꙗко да оутвръдимъ и оукрѣпимъ монастирю нашемѵ ѡт(ъ) Молдавици, идеже ест(ъ) храм(ъ) с(вѧ)т(а)го Бл(а)говѣщенїа прѣс(вѧ)тѣи Б(огороди)ци, даанїе с(вѧ)топочившаго родителѣ нашего, Алеѯандра воевѡд(ы), почение мыто идѵчи до Ѹгръскѡи Земли що ест(ъ) ниже монастирѣ, на ꙋстїе Молдавици, и селѡ що ест(ъ) оу мыта, где был(ъ) жꙋде Кръстѣ, и на Прꙋтѣ, едно ѡзеро, на имѣ Близнатѵл(ъ), и съ оусими своими гръдами, и, на Кигѧчи, една пасика, на имѣ Брѵмарева пасика, и съ полѣною.

И такожде, дали есмї имъ мы‹то›[1] ѡт(ъ) насъ, половина ѡт(ъ) Калѵгерского Бродѵ и съ половина мыта, и съ половина перевоза, и съ половина ѡт(ъ) ѡзеръ що к томѵ мытѵ прислѵхаютъ и съ половина ѡт(ъ) оусего приходѵ, частъ кнѣгини нашеи. А такожъ, имаеми дати томѵ прѣд(ъ) реченномѵ монастирю, на кажды год(ъ), по десѣтъ бочки вина. Тое въсе выше писанное да ест(ъ) нашемѵ монастирю оурикъ и съ оусим(ъ) доходѡм(ъ), непорꙋшено николи, на вѣки.

А хотаръ томꙋ селꙋ ѡт(ъ) мыта и тои пасицѧ ѡт(ъ) Киг(ѧ)ча да ест(ъ) съ оусими старыми хотарми, кꙋда из вѣка оживали.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспо)дства ми, выше писаннаго Стефана воевѡд(ы), и вѣра боѧръ наших(ъ): вѣра пана Нѧгои логоѳета, вѣра пана Петра Гѵдича, вѣра пана Негрила, вѣра пана Дѵмы Браевича дворника, вѣра пана Ивана Балчана, вѣра пана Кости вистїарника, вѣра пана Маноила Гринчина, вѣра пана Станчꙋла Поинча, вѣра пана Кости Андрониковича, вѣра пана Тадора Басковича, вѣра пана Ваны Жꙋлича, вѣра пана Оанчи логоѳета, вѣра пана Порки чашника и вѣра въсѧх(ъ) боѧръ наших(ъ), великих(ъ) и малых(ъ).

А по нашемъ животѧ, кто бѵдет(ъ) господаръ нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) илї ѡт(ъ) братеи наших(ъ) илї ѡт(ъ) нашего племене, бꙋд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ що бы имъ не порꙋшилъ нашего даанїа, але що бы имъ потвердилъ и оукрѣпилъ понеже есми дали тое нашемѵ монастирю, по нашеи доброи воли, ꙗкожъ выше писахѡм(ъ).

А на болшее потвръжденїе томꙋ въсемѵ выше писанномѵ, велѣли есми нашемѵ вѣрномѵ панѵ Михаилꙋ логоѳетѵ писати и привѣсити нашѵ печатъ к семꙋ листоу нашемѵ.

Пис(а) Лꙋка граматик(ъ), оу Сочавѣ, в(ъ) лѣтѡ ҂ѕцне, м(ѣ)с(ѧ)ца фев(рꙋарїа), аї д(ь)нъ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ştefan voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a voit domnia mea, cu bunăvoia noastră, şi cu inimă curată şi luminată, şi cu toată bunăvoia noastră şi cu ajutorul lui Dumnezeu, ca să întărim şi să împuternicim mănăstirii noastre de la Moldoviţa, unde este hramul sfînta Bunavestire a preasfintei născătoare de Dumnezeu, dania sfîntrăposatului părintelui nostru, Alexandru voievod, începînd cu vama ce duce în Ţara Ungurească, care este mai jos de mănăstire, la gura Moldoviţei, şi satul care este la vamă, unde a fost jude Cristea, şi, pe Prut, un iezer, anume Gemenele, şi cu toate gîrlele sale, şi, la Chigheci, o prisacă, anume prisaca lui Brumar, şi cu poiana.

Şi, de asemenea, le-am dat de la noi vama, jumătate din Vadul Călugăresc şi cu jumătate din vamă, şi cu jumătate din vama de trecere, şi cu jumătate din iezerele ce ascultă de această vamă şi cu jumătate din tot venitul, partea cneaghinei noastre. Şi de asemenea, vom da acestei mănăstiri mai înaintezise, în fiecare an, cîte zece buţi de vin. Toate acestea mai sus-scrise să fie mănăstirii noastre uric şi cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat de la vamă şi al acestei prisăci de la Chigheci să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Ştefan voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Negrilă, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa panului Ion Balcean, credinţa panului Costea vistier, credinţa panului Manoil Grecu, credinţa panului Stanciul Ponici, credinţa panului Costea al lui Androinic, credinţa panului Tador al lui Vasco, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Oancea logofăt, credinţa panului Porcu ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească, pentru că am dat acestei mănăstiri a noastre, de bunăvoia noastră, precum am scris mai sus.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Mihail logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Luca gramatic, la Suceava, în anul 6955 ⟨1447⟩, luna februarie, 11 zile.

Muzeul Judeţean Suceava, Inv. nr. 2159.

Orig., perg. (30 × 27,7 cm), pecete atîrnată, stricată.

Cu o trad., din 1771 august 16, de Vartolomei Măzăreanu arhimandrit al M-rii Solca. Un rez. germ., din sec. XVIII, la Arh. St. Suceava, Fond M-rea Dragomirna, I/3 (fost la M-rea Dragomirna, nr. 116).

Trei foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/81, 183 şi 245, şi alta, după trad. din 1771, ibidem, III/31 a şi b. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 116—117.

EDIŢII: Wickenhauser, *Moldowiza*, p. 61—62 (trad. germ.); Balan, *Noui doc. cîmpulungene*, p. 11—12 (trad. rom., după o trad. germ. din Arh. Regională din Cernăuţi); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 281—283 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 222—223 (trad., după copia lui I. Bogdan).

---

[1] Omis.

273 — 1447 (6955) august 22, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Петръ воевод(а), г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, и ис сѣмъ листомъ нашимъ, въсѣмъ кто на н(ъ) оузрит(ъ) илї его оуслышит(ъ) чтоучи, ѡже бл(а)гопроизволи г(оспод)ство ми, нашимъ бл(а)гимъ произволенїем(ъ), и чистим(ъ) и свѣтлимъ сръд(ь)цемъ и съ въсеѫ нашеѫ доброѫ волеѫ, ꙗко да оутвръдимъ и оукрѣпимъ наш(ъ) монастиръ ѡт(ъ) Немцѣ, ꙗже ест(ъ) храм(ъ) с(вѣ)тое Възнесенїе Г(оспод)а Б(ог)а и сп(а)са нашего И(сѵ)сѵ Х(ри)ста, и оучинили есми въ зад(ѵ)шїе с(вѣ)топочившаго ѡт(ь)цѣ нашего Александра воевод(ы), и за наша здравїе и дали есми сес(ъ) лист(ъ) нашъ селамъ монастирскимъ ѡт(ъ) Немцѣ, на имѣ: Темишещи, и Двореници,

www.dacoromanica.ro

и Кръстїенещи, и Бълошещи, и Жемнинещи, и Пашко, и Петрика, и, на оустїе Кракове, Саучещи, и Башотѣни(н), и Фынтынѣле, и Дубмбръвица, и Телебѣчинци, съ млины, и Клокочна, и Кобычини(н), и Билосовци, <и>[1] Драгомирещи, и Хлапещи, и ѡзеры их(ъ), Лучїю и Захорна.

Тоты сел(а) оуси выше писанных(ъ) и ѡзеры що бы сѧ никто ѡт(ъ) наших(ъ) пановъ не оумѣшал(ъ) ни оу чим(ъ) але що бы не платили намъ дан(ъ), ни посад(ъ), ни илиш(ъ), ни подвод(ъ), ни оу жолду що бы не платили, ни на млин(ъ), ни на город(ъ) що бы не робили; ни глобници, ни припашари, ни ѡслухаре що бы не смѣли баитовати их(ъ), а ни суд(ь)ци глобу оузѣти ѡт(ъ) тых(ъ) люд(ї) ѡт(ъ) тых(ъ) сел(ъ), ни глобници их(ъ), ни припашаре, ни глобоу, ни третиноу оузѣти ѡт(ъ) тых(ъ) сел(ъ), хотѣ будет(ъ) меж(е) тѣми людми д(у)шегубство, хотѣ татбу, хотѣ буд(и) ка[ка]кое дило, или великое, или малое; що бы наши рѣд(ь)ци дила не имали судити их(ъ) люд(ї) а ни грабити их(ъ), але сами калугери ѡт(ъ) монастирѣ ѡт(ъ) Немцѣ съ егуменомъ и с ним(ъ) ѡни знают(ъ) що бы соудили свои люд(ї) ѡт(ъ) тых(ъ) выше писанных(ъ) сел(ъ) и що бы ѡни оучинили с тою глобою как(о) знают(ъ) и ни жадною нашу службоу, а ни работу що бы не платили намъ тоты люд(ї), а ни платили намъ, развѣ воиска, коли г(оспод)ство ми поидет(ъ) своимъ житомъ.

А кто имет(ъ) оумѣшати сѧ оу тое выше писанное оузѣти буд(и) що, черес(ь) нашъ лист(ъ), или глобу или буд(и) що, тот(ъ) оузрит(ъ) великою казни и оургїю г(оспод)ства ми и да ест(ъ) непростъ ѡт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а.

Тое въ<се>[1] выше писанное що бы тому пред(ъ) реченномu монастиреви было непорушенно, ни [ни] оу едномъ нити, до живота г(оспод)ства ми.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, выше писанного ми, Петра воевод(ы), и вѣра брата г(оспод)ства ми, Роман(а) воевода, и вѣра оусих(ъ) боꙗръ наших(ъ) молдавских(ъ), великих(ъ) и малых(ъ).

А на болшею крѣпостъ тому въсему выше писанному, велѣли есми нашему вѣрному пану Илїи логоѳету привѣсити нашу печат(ъ) к сему листу наш<е>[1]му.

Ѡанца пис(а), оу Сочавѣ, в(ъ) лѣто ҂ЅЦНЕ, м(ѣ)с(ѧ)ца авг(оуста) КВ.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: За глобници.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Petru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea, cu bunăvoia noastră, şi cu inimă curată şi luminată şi cu toată bunăvoia noastră, să întărim şi să împuternicim mănăstirea noastră de la Neamţ, unde este hramul sfînta Înălţare a Domnului Dumnezeu şi a mîntuitorului nostru Isus Hristos, şi am făcut pentru pomenirea sfîntrăposatului tatălui nostru, Alexandru voievod, şi pentru sănătatea noastră şi am dat această carte a noastră satelor mănăstireşti de la Neamţ, anume: Temişeşti, şi Dvorenişti, şi Cristieneşti, şi Băloşeşti, şi Gemineşti, şi Paşco, şi Petrică, şi, la gura Cracăului, Sauceşti, şi Başoteni, şi Fîntînele, şi Dumbrăviţa, şi Telebecinţi, cu mori, şi Clococina, şi Cobîcini, şi Bilosăuţi, ⟨şi⟩ [1] Dragomireşti, şi Hlapeşti, şi iezerele lor, Luciu şi Zahorna.

În toate aceste sate mai sus-scrise şi iezere să nu se amestece întru nimic nimeni din panii noştri şi să nu ne plătească dare, nici posadă, nici iliş, nici podvoadă, nici la jold să nu plătească, nici la mori, nici la cetate să nu ne muncească; nici globnicii, nici pripăşarii, nici osluharii să nu îndrăznească să-i tulbure şi nici judecătorii să nu ia gloabă de la aceşti oameni din aceste sate, nici globnicii lor, nici pripăşarii să nu ia din aceste sate nici gloabă, nici tretină, chiar dacă între aceşti oameni va fi duşegubină, fie tîlhărie, fie orice fel de faptă, sau mare sau mică; dregătorii noştri să nu aibă dreptul să judece pe oamenii

www.dacoromanica.ro

lor şi nici să-i prade, ci numai călugării de la mănăstirea de la Neamţ cu egumenul şi cu cine ştiu ei să judece pe oamenii lor din aceste sate mai sus-scrise şi să facă ei cu această gloabă ce ştiu şi să nu plătească aceşti oameni nici o slujbă a noastră şi nici o muncă şi să nu ne plătească, în afară de oaste, cînd domnia mea va merge cu viaţa sa.

Iar cine se va amesteca în aceste mai sus-scrise să ia orice, peste cartea noastră, sau gloabă sau orice, acesta va vedea marea pedeapsă şi urgia domniei mele şi să fie neiertat de Domnul Dumnezeu.

Toate acestea mai sus-scrise să fie acestei mai înainte zise mănăstiri neclintit, nici [nici] într-un fir de aţă, în viaţa domniei mele.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului, noi, Petru voievod, şi credinţa fratelui domniei mele, Roman voievod, şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Ilie logofăt, să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Oanţa, la Suceava, în anul 6955 ⟨1447⟩, luna august 22.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: Pentru globnici.

Arh. St, Bucureşti, M-rea Neamţ, XXI/5. Orig., perg. (36 × 26 cm), pecete atîrnată, pierdută. Cu o trad., din 1803 iunie 15, de Pavel Debrici polcovnic.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, LXXVIII/3, şi o copie, de I. Bogdan, cu data de an greşită: 6958 ⟨1450⟩, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 192—195. Alte foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/49 a, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/184.

EDIŢII: J. Bogdan, *Album*, nr. 38 (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 489 (facs.); Nicolaescu, *Doc. slav.-rom.*, p. 221—225 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 288—290 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 223—224 (trad.), D. Constantinescu, *Mormîntul domnesc din Mănăstirea Neamţului*, în „Memoria Antiquitatis", III, Piatra Neamţ, 1971, p. 288 (facs.).

---

[1] Omis.

274 — 1448 (6956) februarie 18, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею ⟨мы⟩[1], Роман(ъ) воевода, господаръ Земли Молдавъскои. Чиним(ъ) знаменито, сим(ъ) нашим(ъ) листомъ, въсѣмъ кто на нъ оузрит(ъ) или его оуслышит(ъ) чтоучи, аже тот(ъ) вѣрныи нашъ слоуга, пан(ъ) Петрѫ, Томин(ъ) с(ы)нь, слоужилъ прѣжде родителю нашемꙋ правою слоужбою и д(ь)нес(ь) слꙋжить нам(ъ) вѣрою и правдою. Тѣмже, мы, видѣвше вѣрною его слоужбꙋ до нас(ъ), и жаловали есми его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми емꙋ ѡдино село, ꙋ нашеи земли, на имѣ Сторожинецъ, на Серетѣ, повъıше Роубча.

А хотаръ томоу селꙋ, коуда оуживало тое село из давна. И такѡж(е), к томꙋ селоу и к томꙋ хотарю, и Серебоулова полѣна.

То да ест(ъ) емꙋ оурик(ъ) съ въсѣмъ доходѡ(о)мъ, емꙋ, и дѣтем(ъ) его, и оунꙋчатѡм(ъ) его, и прѣоуноучатѡм(ъ) его, и прѣсчюрѣтѡм(ъ) его и въсемꙋ родоу его, кто боудет(ъ) наи ближе.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, Роман(а) воеводы, и вѣра възлюбленнаго брата г(оспод)ств(а) ми, Илиха, и вѣра боıаръ наших(ъ): вѣра пана Ѡны дворника великого, и вѣра пана Манаила Великаго, и вѣра пана Костѣ пръкалаба и брата его, пан(а) Петра, и вѣра пана Щефꙋла Жюмотатевича, и вѣра пана Микле

www.dacoromanica.ro

Гревꙋла, и вѣра пана Микꙋлы вистїарника, и вѣра пана Хωдка Щибора, и вѣра пана Шандрикы апрода, и вѣра боꙗрь нашиχ(ъ), великыχ(ъ) и малыχ(ъ).

А такωж(е), кого Б(ог)ъ изберет(ъ) господарем(ъ) быти оу нашеи земли, по нашем(ъ) животѣ, или ωт(ъ) нашиχ(ъ) братїи, или ωт(ъ) нашиχ(ъ) дѣтїи, то да емꙋ не порꙋшит(ъ), али емоу потврьдит(ъ) наше данїе. А кто порꙋшит(ъ) наше данїе, тот(ъ) да ест(ъ) проклѣт(ъ) ωт(ъ) Б(ог)а, и ωт(ъ) прѣчистои его м(а)т(е)ре, и ωт(ъ) д҃ еv(ан)г(е)листы, и ωт(ъ) в҃і врьховныχ(ъ) ап(о)ст(о)ль и ωт(ъ) т҃иі с(вѣ)тыχ(ъ) ωт(ь)ць, иже въ Никеи.

А на болшее потврьженїе томꙋ вьсемꙋ выше писаномꙋ, велѣли есми нашемꙋ логоѳетоу, паноу Станчюлꙋ, привѣсити нашю печать и к семꙋ листꙋ.

Пис(а) оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃цнѕ феврꙋарїа) н҃і.

† Din mila lui Dumnezeu, ⟨noi⟩ [1], Roman voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această credincioasă slugă a noastră, pan Petrea, fiul lui Toma, a slujit mai înainte părintelui nostru cu dreaptă slujbă şi astăzi ne slujeşte cu credinţă şi cu dreptate. De aceea, noi, văzînd dreapta lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat un sat, în ţara noastră, anume Storojineţ, pe Siret, mai sus de Rubcea.

Iar hotarul acestui sat să fie pe unde a folosit acest sat de demult. Şi, de asemenea, pe lîngă acest sat şi pe lîngă acest hotar, şi poiana Sîrbului.

Acesta să-i fie uric cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, cine va fi cel mai apropiat.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, Roman voievod, şi credinţa iubitului frate al domniei mele, Ilihno, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Oană mare vornic, şi c.edinţa panului Manoil cel Mare, şi credinţa panului Costea pîrcălab şi a fratelui său, pan Petru, şi credinţa panului Şteful al lui Jiumotate, şi credinţa panului Miclea Greul, şi credinţa panului Micul vistier, şi credinţa panului Hodco Ştibor, şi credinţa panului Şandrică aprod şi credinţa boierilor noştri, mari şi mici.

Şi, de asemenea, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, după viaţa noastră, sau din fraţii noştri sau din copiii noştri, acela să nu-i clintească, ci să-i întărească dania noastră. Iar cine va clinti dania noastră, acela să fie blestemat de Dumnezeu, şi de preacurata lui maică, şi de cei 4 evanghelişti, şi de cei 12 apostoli de frunte şi de cei 318 sfinţi părinţi, care au fost la Nicheia.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit logofătului nostru, pan Stanciul, să atîrne pecetea noastră la această carte.

Scris la Suceava, în anul 6956 ⟨1448⟩ februarie 18.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 362. Orig., perg. (29,8 × 21 cm), pecete atîrnată, cu legenda: † Печать Їωана Илїа воевωдѣ господарѣ Земли Молдавскои. * * * [2]

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XXIII 58, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 123—124. Altă foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/59. Alte foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/259 şi III/195 şi 202.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 490 (facs.); Уляницкій, *Матеріалы*, p. 70 (text slav); Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 6—7 şi 70—71 (trad., după Уляницкій); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 299—301 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 225 (trad.).

---

[1] Omis.

[2] Prezenţa peceţii lui Iliaş voievod pe un act al fiului său, Roman, este explicabilă, avînd-se în vedere răstimpul scurt al domniei acestuia.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Роман(ъ) воевод(а), г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои, и съ радою ѡ(ть)ца моего, Илїа воевод(ы), и маткы моеи, Маренѣ г(оспо)жда, и съ всеи нашеи чистою радѣ и съ оусими нашими боꙗри. Чинимо знаменито, исѣмъ листом(ъ) нашим(ъ), оусим(ъ) добрым(ъ), кто на нем(ъ) оузритъ или его ѵслышит(ъ) чтѵчи, ѡже тот(ъ) истиныи наш(ъ) милыи ѡтецъ, пан(ъ) Дидрих(ъ) Боучаскыи, старостѣ Подолскою Земли и Каменскомоу, а то наи пръвы стоꙗ подли моего ѡ(ть)ца, Илїа воевод(ы), и чинил(ъ) емоу добро многы, а потом(ъ) стоꙗлъ подли моеи маткы, на имꙗ Маренѣ г(оспо)жда, а теперъ стоитъ подли нас(ъ), и стоитъ ѡ нашем(ъ) доботѵ, и прїꙗл мꙗ къ его велебности въ мꙗсто с(ы)на, а его м(и)л(о)сти да ми бѵдет(ъ) въ мꙗсто ѡ(тъ)ца, и слюбил(ъ) ми и записал(ъ) сꙗ стоꙗти подли нас(ъ), съ оусею своею радѣ и съ оусею своею моци, что его м(и)л(о)сти милыи Б(ог)ь дал(ъ), и слювил(ъ) ми миловати мꙗ до своего живота, ꙗко ѡ(ть)ца с(ы)на своего милѵет(ъ), и что би его м(и)л(о)сти стоꙗлъ подли нас(ъ) добыти наша ѡчизна.

А мы, подлѵг(ъ) его м(и)л(о)сти слюбленїю и подлѵг(ъ) его м(и)л(о)сти записоу въ що нам(ъ) добро чинил(ъ), и записалъ сꙗ чинити добро намы, а мы слюбили есмо и записали есмы сꙗ, ꙗко нашего милого ѡ(ть)ца, и потверждаемъ листи моего ѡ(ть)ца, Илїа воевод(ы), и дали есми емѵ ѡт(ъ) нас(ъ), ꙗко моемѵ миломѵ ѡ(ть)цѵ, селы, на имꙗ: Василовъ, над(ъ) Нистрѣ, и Борисово село, и Кочѵровъ, Лѣнцовичово село, и Юрковци и Верковци. То що би емоу оурик(ъ) и съ въсѣмъ доходом(ъ) и съ оусими старыми хотары, кѵда ѡт(ъ) вака[1] ѡживали.

А коли не бѵдем(ъ) подлѵг(ъ) держати записи нашего родителѣ, Илїа воевод(ы), и наши записи, а панъ Дидрих(ъ) Бѵчаскыи що би волен(ъ) брати на наши кѵпци, оу земли королевскои и оу нашеи земли, коли не бѵдемъ емѵ заплатиты що есми емѵ записали. А мои мили ѡтецъ и мы также, що бих ми не могли мол(ь)вити перед(ъ) нашем(ъ) милым(ъ) королем(ъ) Полскым(ъ) и Литовскои Земли и иных(ъ) <и передъ>[2] оусѣмъ землѣномъ и перед(ъ) оусею Полскою[3] радою.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, Романа воевод(ы), выше писаннаго, и вѣра въсѣхъ воꙗръ молдавскых(ъ): вѣра па<на>[2] Косте Перечкїꙗ великы дворник(ъ), и вѣра пана Маноила Хотинскы, и вѣра пана Ѡана Пънтеча, и вѣра пана Козмѣ Шандровича, и вѣра пана Шефѵла Жѵметатича, и вѣра пана Мисѣ, и вѣра пана Ходка Щибора, и вѣра пана Косте чашника, и вѣра пана Миклѣ Греоула, и вѣра пана Бълоша чашника, и вѣра пана Петра чашника, и вѣра пана Микоула вистїарника, и вѣра пана Борчѵла, и вѣра пана Петра вистїарника, и вѣра пана Юрїа столника, и вѣра пана Тадора постелника, и вѣра пана Бѵда столни<ка>[2] и вѣра пана Ивашко Чортана, и вѣра пана Гънѣ, и вѣра пана Ивана Бъздыга и вѣра въсѣхъ боꙗръ наших(ъ), великых(ъ) и малых(ъ).

А кто не съдержит(ъ) наш(ъ) запис(ъ), тот(ъ) да ест(ъ) покрꙗт(ъ)[4] ѡт(ъ) вышнаго Б(ог)а, и ѡт(ъ) пр(ѣ)ч(и)стїꙗ его м(а)т(е)ре, и ѡт(ъ) в҃ı връховных(ъ) ап(о)ст(о)лъ, и ѡт(ъ) т҃иı ѡт(ь)цъ и да оуподобит сꙗ Іоудѣ <и>[2] Арїеви.

А на волшеи крѣпост(ъ) семѵ наше<мѵ>[2] записѵ, велѣли есми нашемѵ вѣрномѵ и прѣпочетенномѵ боꙗринѵ, панѵ Станчюлѵ логоѳетѵ, писати и нашѵ печат(ъ) привѣсити к семѵ нашемѵ листѵ выше писанномѵ.

Пис(а) оу Коломы, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃нцѕ, м(ѣ)с(ꙗ)ца ф(еврѵа)р(їа) к҃г.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Roman voievod, domn al Ţării Moldovei, şi cu sfatul tatălui meu, Ilie voievod, şi al mamei mele, Marena doamna, şi cu tot cinstitul nostru sfat şi cu toţi boierii noştri. Facem cunoscut, cu această carte, tuturor bunilor ⟨pani⟩[5], cine o va vedea sau o va auzi citindu-se, că acest adevărat tată iubit al nostru, pan Didrih Buceaschi, staroste al Ţării Podoliei

www.dacoromanica.ro

și al Camenițel, mai înainte a stat lîngă tatăl meu, Ilie voievod, și i-a făcut mult bine și după aceea a stat lîngă mama mea, anume Marena doamna, iar acum stă lîngă noi, și stă pentru binele nostru, și m-a luat pe lîngă măria sa în loc de fiu, iar milostivirea sa să-mi fie în loc de părinte, și mi-a jurat și mi-a dat în scris că va sta alături de noi, cu tot sfatul său și cu toată puterea sa, pe care i-a dat-o domniei sale bunul Dumnezeu, și mi-a jurat că mă va milui pînă la sfîrșitul vieții sale, precum un tată miluiește pe fiul său, și că milostivirea sa va sta alături de noi ca să ne dobîndim moștenirea noastră.

Iar noi, după jurămîntul milostivirii sale și după înscrisul domniei sale că ne va face bine, și ne-a dat în scris să ne facă bine, iar noi am jurat și am dat în scris, ca unui iubit părinte al nostru, și întărim cărțile tatălui meu, Ilie voievod, și i-am dat noi de la noi, ca unui iubit părinte al meu, satele anume: Vasilău, pe Nistru, și satul lui Boris, și Cuciurău, satul lui Lențovici[6], și Iurcăuți și Verbăuți. Aceasta să-i fie lui uric și cu tot venitul și cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar dacă nu vom ține după înscrisurile părintelui nostru, Ilie voievod, și după înscrisurile noastre, atunci pan Didrih Buceaschi să fie volnic a lua de la negustorii noștri, în țara craiului și în țara noastră, cînd nu-i vom plăti ceea ce i-am scris. Iar iubitul meu tată și noi, de asemenea, să nu ne putem plînge înaintea iubitului nostru rege al Poloniei și al Țării Lituaniei și al altora, și ⟨înaintea⟩ [2] tuturor nobililor și înaintea întregului sfat al Poloniei.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus-scrisului Roman voievod, și credința tuturor boierilor moldoveni: credința pa⟨nului⟩ [1] Costea Perecichi mare vornic, și credința panului Manoil de la Hotin, și credința panului Oană Pîntece, și credința panului Cozma al lui Șandru, și credința panului Șteful al lui Jumătate, și credința panului Misea, și credința panului Hodco Știbor, și credința panului Costea ceașnic, și credința panului Miclea Greul, și credința panului Băloș ceașnic, și credința panului Petru ceașnic, și credința panului Micul vistier, și credința panului Borciul, și credința panului Petru vistier, și credința panului Iurie stolnic, și credința panului Tador postelnic, și credința panului Buda stolni⟨c⟩ [2], și credința panului Ivașco Ciortan, și credința panului Gînea, și credința panului Ion Bîzdîga și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iar cine nu va ține înscrisul nostru, acela să fie blestemat de Dumnezeu cel preaînalt, și de preacurata lui maică, și de cei 12 apostoli de frunte, și de cei 318 părinți și să se asemene cu Iuda ⟨și⟩ [2] cu Arie.

Iar pentru mai mare putere a acestui înscris al nostru, am poruncit credinciosului și preacinstitului boier, pan Stanciul logofăt, să scrie și să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră mai sus-scrisă.

Scris la Colomeea, în anul 6955 ⟨1448⟩, luna februarie 23.

Muzeum Narodowe — Cracovia, Biblioteka Czartoryskich, Catalog dyplomatow, nr. 484. Orig., perg., (29 × 22,5 cm), pecete atîrnată, stricată; din legendă se mai vede doar: <† Печа>ть Іwа<на>... <Мо>лдавско<н>. O foto., la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, II/266 a—b. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 125—127.

EDIȚII: Bogdan, *Contribuții*, p. 637—639 (text slav și trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 305—307 (text slav, după Bogdan, *Contribuții*, și trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 225—226 (trad., după copia lui I. Bogdan).

---

[1] Așa în orig.

[2] Omis.

[3] лскою, întărit cu aceeași cerneală.

[4] Pentru проклат(ъ).

[5] Subînțeles în formularul slavon al epocii.

[6] Textul slav nu permite traducerea „lui Lențea," așa cum atestă numele ulterior al satului: Lențești.

www.dacoromanica.ro

Peter Woewoda gibt dem heil<igen> Kloster Moldowiza eine Urkunde: wienach vor ihm gekommen seinen Kämärsan und sein Eheweib Stana, und haben aus gutem Willen gegeben dem heil<igen> Kloster eine Schenknis, ihr Haus in der Gasse, die gerade zur Burg geht.

So lange sie jedoch leben, sollen sie in ihrem Hause bleiben, dem Kloster aber jährlich einige Stein Wachs geben. Nach ihrem Leben aber soll das Haus dem Kloster gehören. Deshalb bestätiget auch S<eine>r Hoheit dem Kloster die Herrschaft auf dieses Haus ewglich, und begnädiget es, dass davon keine Art Giebigkeiten geleistet werde, sondern dasselbe hievon ganz frei bleibe.

V<om> J<ahre> 6956 <1448>.

Petru voievod dă un document sfintei mănăstiri Moldoviţa, precum a venit, înaintea lui, Cămîrzan şi soţia sa, Stana, şi de bunăvoia lor au dat sfintei mănăstiri danie casa lor din uliţa ce duce drept la cetate.

Cît timp vor fi în viaţă, vor rămîne în casă; dînd însă mănăstirii, în fiecare an, o camănă de ceară. După viaţa lor însă casa va aparţine mănăstirii. De aceea, înălţimea sa întăreşte în veci mănăstirii stăpînirea asupra acestei case şi o miluеşte ca nici un fel de slujbe să nu facă, ci să fie întru totul scutită de acestea.

În anul 6956 <1448>.

După Wickenhauser, *Moldowiza*, p. 63. Trad. prescurtată.

O trad. rom., de I. Bogdan, după Wickenhauser, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 161.

Datat din perioada anului 1448 în care Petru voievod este atestat documentar ca domn.

ALTE EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 374 (trad. rom., după Wickenhauser); *D.I R.*, A, I, p. 227 (trad., după Costăchescu).

277 1448 (6956) aprilie 5, Mănăstirea din Poiană.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Петръ воевода, г(о)сп(о)д(а)ръ земли Молдавской. Знаменито чиним, и ис сѣмъ листомъ нашимъ, въсѣмъ кто на н(ъ) оузрит(ъ) илї его оуслишит(ъ) чтоучи, ѡже бл(а)гопроизволи г(оспод)ство ми нашимъ бл(а)гимъ произволенїемъ и чистим(ъ) и свѣтлим(ъ) сръд(ь)цемъ и оучинили есми въ за д(ꙋ)шїе с(вѣ)топочивших(ъ) родителей наших(ъ) и за наше здравїе ꙗко да оутвръдимъ наш(е) монастиръ ѡт(ъ) Полѣнꙋ, иже ест(ъ) храм(ъ) С(вѣ)того Николѣ, и дали есми сес(ъ) лист(ъ) наш(е) селамъ монастирским(ъ), людемъ ѡт(ъ) Чюлинещи, и ѡт(ъ) Берестѣни и ѡт(ъ) Рошка, що ест(ъ) близ(ъ) Хролова, на то що бы не платили дан(ъ), ни посад(ъ), ни подводꙋ, ни илиш(ъ), ни на млины що бы не робили, ни оу жолдꙋ що бы ходили, ни бочки наши що бы не возили и ни ѡдинꙋ нашꙋ слꙋжбоу що бы не имали.

И баре кꙋлко кожохари сꙋт(ъ) оу тых(ъ) сел(а) или бꙋд(и) какии мастеры, що бы монастирю был(ъ) тот(ъ) вес(ъ) приход(ъ).

А також(е), сꙋд(ь)ци ѡт(ъ) Ясох(ъ) и ѡт(ъ) Хролова и глобници их(ъ), ни припашари, що бы не имали дила сꙋдити тых(ъ) люд(ї), ни грабити их(ъ), ни глоб(ъ), ни третинꙋ оузѣти ѡт(ъ) тых(ъ) люд(ї), а ни ѡслꙋхꙋ; бꙋд(и) какое дило пригодит сѧ межи ти людми, що бы их(ъ) сꙋдили калꙋгери и що бы ѡни брали тоти глоб(ы) и вес(ъ) приход(ъ) ѡт(ъ) тых(ъ) люд(ї) що приходит(ъ).

www.dacoromanica.ro

Ꙗ кто бы хотил(ъ) порꙋшити имъ наше данїе, тот(ъ) оузрит(ъ) казни г(ос460под)ства ми и да ест(ъ) анаѳема.

Тое въсе що бы имъ было непорꙋшенно до живота г(оспод)ства ми.

Ꙗ на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми и вѣра оусих(ъ) боꙗръ наших(ъ), великих(ъ) и малых(ъ).

Ꙗ на болшею крѣпост(ъ), привѣсихом(ъ) нашѵ печат(ъ) к семѵ листѵ нашемѵ.

Ѡанца пис(а), оу Монасти<ръ>[1] ѡт(ъ) Полѣнꙋ, в(ъ) лѣт(о) хѕцнѕ ап(рилїа) є҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Petru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bunăvoia noastră şi cu inimă curată şi luminată şi am făcut pentru pomenirea sfîntrăposaţilor părinţilor noştri şi pentru sănătatea noastră, ca să întărim mănăstirea noastră din Poiană, care este hramul Sfîntului Nicolae, şi am dat această carte a noastră satelor mănăstireşti, oamenilor din Ciulineşti, şi din Beresteni şi din Roşca, care este lîngă Hîrlău, pentru ca să nu plătească dare, nici posadă, nici podvoadă, nici iliş, nici la mori să nu muncească, nici la jold să nu umble, nici buţile noastre să nu le care şi să nu aibă nici o altă slujbă a noastră.

Şi oricîţi cojocari sînt în aceste sate sau orice meşter, să fie întreg acest venit al mănăstirii.

Şi, de asemenea, judecătorii din Iaşi şi din Hîrlău şi globnicii lor, nici pripăşarii, să nu judece faptele acestor oameni, nici să-i prade, nici să nu ia gloabă, nici tretină de la aceşti oameni, şi nici pentru osluh; orice fel de faptă s-ar întîmpla între aceşti oameni, să-i judece călugării şi ei să ia această gloabă şi tot venitul provenit de la aceşti oameni.

Iar cine ar vrea să clintească dania noastră, acela va vedea pedeapsa domniei mele şi să fie anatema.

Toate acestea să le fie neclintit în viaţa domniei mele.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar pentru mai mare putere, am atîrnat pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Oanţa, la Mănăstirea din Poiană, în anul 6956 ⟨1448⟩ aprilie 5.

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 131. Orig., perg. (22,5 ×15,5 cm), pecete mică atîrnată, cu legenda: † Пєча ь Пєтра воєводы.

O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/185. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 128—129.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 498 (facs.); Hăjdeu, *Arch. ist.*, I, 1, p. 153—154 (text slav prescurtat şi trad.); Iorga, *Anciens doc.*, II, p. 537—538 (text slav, după Hăjdeu, şi trad. franc.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 310—311 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 227 (trad.).

---

[1] În loc de р, diacul a suprascris а.

278 — 1448 (6956) aprilie 5, Mănăstirea Pobrata.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Петръ воевода, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. Знаменито чиним(ъ), ис сѣмъ листом(ъ) нашим(ъ), въсѣмъ кто на н(ъ) оузрит(ъ) или его оуслышит(ъ) чтѵчи, оже бл(а)г(о)произволи г(оспод)ство ми, нашим(ъ) бл(а)гым(ъ), и ч(и)стымъ и свѣтлым(ъ) ср(ъ)д(ь)цемъ и до-

www.dacoromanica.ro

бҏым(ъ) промысłом(ъ) и оучинихом(ъ) въ за д(ѹ)шїе св(ѧ)топочившихъ родителеи наших(ъ) и за здравїе г(оспод)ства ми и дали есми сес(ъ) листъ наш(ъ) людем(ъ) ѡт(ъ) Рыпчичан(и), и ѡт(ъ) Радовци, и ѡт(ъ) Добръчинещи, и ѡт(ъ) Баланещи, и ѡт(ъ) Давыдовци, и ѡт(ъ) пасики ѡт(ъ) Радовци, и ѡт(ъ) пасыкы ѡт(ъ) Рѵснъѕещи и ѡт(ъ) пасыки ѡт(ъ) Високои, на то да имают(ъ) слободѵ, неподвижни ни оу чем(ъ), да не дают(ъ) дани, ни посадѹ, ни, илиш(ъ) ни подводы, ни млины наши да не робѧт(ъ), ни на город(ъ) наш(ъ) да не робѧт(ъ), или боуд(и) мистръ какы боудет(ъ) оу тых(ъ) выше писанных(ъ) сел(ъ), и кожокаръ, или кѵзнецъ, или боуд(и) какы мистръ, никто да не имаетъ ни едно дѣло до них(ъ).

И також(е), варе колко товаръ провадѧт(ъ) до Белагорода, или товаръ г(оспод)ства ми, или возы, или наш(ъ) или боӕрскы, да не имаютъ тоты выше писанныи люди ни которои помощи давати никомѵ, николи.

И також(е), коли прїидет(ъ) мед(ъ) и жито нашего монастырѣ ѡт(ъ) Побратѣ на Цоцорин(ъ) брод(ъ), що бы превозници превозили его без никатораго мѧшканїа а ни мыто, ни бродинѵ на них(ъ) оузѧти.

И також(е), оу тых(ъ) выше писанных(ъ) сел(ъ) да сѧ не оумѣшают(ъ) соуд(ь)ци ѡт(ъ) Ꙗс(ъ), ни глобници, ни припашѣри, и ни едни рѧд(ь)цѧ ни глобы брати, ни тре[те]тинѵ, ни ѡ которои винѣ, ни ѡ великои, ни ѡ малои, и ни соудити тоты люди ни оу котором(ъ) мѣстѣ, але да соудитъ сам(ъ) игѵмен(ъ) ѡт(ъ) Побратѣ или рѧд(ь)ци их(ъ), а иного соуд(ь)ца да не имают(ъ).

И також(е), оу посадѵ и на жолд над(ъ) Нистрѣ тоты люд(и) да не ходѧт(ъ).

Тое всѣ выше писанное да ест(ъ) нашемѵ монастырю ѡт Побратѣ и селом(ъ) его непорѵшено николиже, на вѣки.

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспод)ства ми, выше писаннаго Петра воеводѣ, и вѣра наших(ъ) боӕръ, и великых(ъ), <и>[1] малых(ъ).

Писано оу монастыръ ѡт(ъ) Побратѣ, въ лѣто ҂ѕцнѕ ап(рїлїе) є҃.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: За глобе.

⟨Între alte însemnări de pe verso, una din sec. al XIX-lea⟩: Rîpciciani, Radouţi, Davidovţii, prisaca ot Racouţi, Dobrăcineşti i Bălăneşti.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Petru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea, cu inima noastră bună, şi curată şi luminată şi cu cuget bun, şi am făcut pentru pomenirea sfîntrăposaţilor părinţilor noştri şi pentru sănătatea domniei mele şi am dat această carte a noastră oamenilor din Rîpciciani, şi din Rădăuţi, şi din Dobrăcineşti, şi din Balaneşti, şi din Davîdăuţi, şi din prisaca de la Rădăuţi, şi din prisaca de la Rusnădzeşti şi din prisaca de la Visoca, ca să aibă slobozenie, nemişcat întru nimic, să nu dea dare, nici posadă, nici iliş, nici podvoade, nici la morile noastre să nu lucreze, nici la cetăţile noastre să nu lucreze, sau orice meşter va fi la acele sate mai sus-scrise, sau cojocar, sau fierar, sau orice fel de meşter, nimeni să nu aibă nici o treabă cu ei.

Şi, de asemenea, oricîtă marfă se va vinde la Cetatea Albă, sau marfa domniei mele, sau care, fie ale domniei mele, fie boiereşti, să nu aibă aceşti oameni mai sus-scrişi să dea nici un ajutor nimănui, niciodată.

Şi, de asemenea, cînd va veni mierea şi grîul mănăstirii noastre de la Pobrata la vadul de la Tuţora, cărăuşii lor să le transporte fără nici un amestec şi nici vamă, nici brodină de la ei să nu ia.

Şi, de asemenea, la aceste mai sus-scrise sate să nu se amestece judecătorii de la Iaşi, nici globnicii, nici pripăşarii, şi nici un dregător să nu ia gloabă, nici tre[te]tină, pentru nici o vină, nici mare, nici mică, şi să nu-i judece pe

www.dacoromanica.ro

acești oameni în nici un loc, ci să-i judece însuși egumenul de la Pobrata sau dregătorii lor, iar alt judecător să nu aibă.

Și, de asemenea, la posadă și la jold pe Nistru acești oameni să nu meargă.

Toate acestea mai sus-scrise să fie mănăstirii noastre de la Pobrata și satelor ei neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului Petru voievod, și credința boierilor noștri, și mari, ⟨și⟩ [1] mici.

Scris la mănăstirea de la Pobrata, în anul 6956 ⟨1448⟩ aprilie 5.

⟨Pe verso, însemnare contemporană:⟩ Pentru gloabe.

Arh. Centrală de Stat a actelor Vechi — Moscova, fond 1 299, op. I, dos. 7 226, f. 15. Orig., perg. (18 × 23 cm), pecete mică atîrnată, pierdută, însoțit de o trad. din octombrie 1804, de polcovnic Pavel Debrici de la Mitropolie, ibidem, f. 14, și o trad. rus. modernă, ibidem, f. 13.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, LXXXII 18, și alta la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, II/270.

EDIȚII: *Молдавия*, I, p. 17—19 (text slav și trad.); Mohov, Russev ș.a., *Doc. din arh. sov.*, p. 147 (trad.).

---

[1] Omis.

279 — 1448 (6956) aprilie 23, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Петръ воевωда, господаръ Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаме<ни>[1]то, исѣм(ъ) листом(ъ) нашим(ъ), въсѧм(ъ) кто на нъ оуѕритъ иλї его ѹслышит(ъ) чтѹчи, ωже тот(ъ) истинны нашъ вѣрныи и поч(и)теныи боꙗринъ, панъ Михаил(ъ) лωгофет(ъ), слѹжилъ нам(ъ) право и вѣрно. Тѣмже, мы, видѣвше его правѹю и вѣрнѹю слѹжбоу до нас(ъ), жаловали есми его ωсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми емѹ, оу нашеи земли, оу Молдавскои, ωт(ъ) нас(ъ) мисто, наших(ъ) млиновъ ωт(ъ) нашего торгѹ, ωт(ъ) Баии, где были господарскїи старыи млины наших(ъ) родїтелеи и наших(ъ) братеи, да оучинит(ъ) собѣ млины и що коли бѹдет(ъ) его волѣ, или жерствило или валила или бѹд(и) що или стѹпы.

А хотаръ там(ъ) млиномъ и томѹ мѣстѹ, колко емѹ бѹдет(ъ) просторонно досыт(ъ) на оуси стороны, и гори и доловъ, и да ест(ъ) прихωд(ъ) к тымъ млином(ъ) ис нашего мѣста ωт(ъ) Баии, колко быль до тых(ъ) млиновъ приходѵ при наших(ъ) предковъ, такижъ и теперъ; въсе тое да прислѵхаетъ к тым(ъ) выше писанным(ъ) млином(ъ).

И да ест(ъ) воленъ панъ Михаил(ъ) логωфетъ казнити и брати ис того кто ест(ъ) оу его хотари и не иметъ возити на тоты млины. Тое въсе выше писанное дано емѹ ωт(ъ) нас(ъ) оурик(ъ) и съ въсѣмъ доходом(ъ), емѹ, и дѣтемъ его, и братиамъ его, и ѹнѹчатомъ его, и праѹнѹчатомъ его, и пращѹрѣтом(ъ) его и въсемѹ племеню его, кто бѹдет(ъ) наи ближнїи, непорѵшено николиже, на вѣки.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, выш(е) писаннаго Петра воевωд(ы), и вѣра болѧръ наших(ъ): вѣра пана Нѣгои логофета, вѣра пана Петра Хѹдич(а), вѣра пана Дѹмы Браевича, вѣра пана Братѹла, вѣра пана Станчѹла, вѣра пан(а) Кости Орышескѵла дворника, вѣра пана Ивана Баичана, вѣра пана Ивана Мынѕѹла, вѣра пана Дѹмы и брата его, Мирчи Дѵлческѹла, вѣра пана Кости Андрониковича, вѣра пана Давида столника, вѣра пана Никомана, вѣра пана Тадора Баскович(а)

www.dacoromanica.ro

столника, вѣра пана Данчула вистіарника, вѣра пана Тадора Моическула, вѣра пана Радула Писка столника, вѣра пана Петра чашника и вѣра въсѣх(ъ) боıаръ наших(ъ) молдавских(ъ), великих(ъ) и малых(ъ).

А по нашем(ъ) животѣ, кто бѫдетъ господаръ нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) братеи наших(ъ) илї ѡт(ъ) нашего племене, бѫд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберет(ъ) быти господарем(ъ) оу нашеи земли, ѫ Молдавскои, тот(ъ) що бы имъ не порѫшил(ъ) нашего даанїа, але що бы имъ потвръдил(ъ) и ѫкрѣпил(ъ) занѫж(е) дали есми ему за его правѫю и за вѣрнѫю слоужбѫ.

А на болшее потвръжденїе томѫ въсемѫ выше писанномѫ, велѣли есми нашемѫ вѣрномѫ жѫпанѫ Илїи лог(о)фетѫ писати и привѣсити нашѫ печат(ъ) к семѫ листѫ нашемѫ.

Писа Лоука граматик(ъ), оу Сѡчавѣ, в(ъ) лѣто $\overline{\text{зцнз}}$, м(ѣ)с(а)ца ап(ри)лїа), кг д(ь)нъ.

⟨Pe verso, însemnare conteporană⟩: Михаил(ъ) логофет(ъ).

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Petru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat credincios şi cinstit boier al nostru, pan Mihail logofăt, ne-a slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, în Moldova, de la noi, locul morilor noastre din tîrgul nostru, din Baia, unde au fost vechile mori domneşti ale părinţilor noştri şi ale fraţilor noştri, ca să-şi facă mori şi ori ce va fi voia lui, sau dîrstă sau ştează sau orice sau pive.

Iar hotarul acestor mori şi al acestui loc să fie cît îi va fi de întins îndeajuns în toate părţile, şi în sus şi în jos, şi să fie venitul de la aceste mori din locul nostru de la Baia, cît a fost venitul de la aceste mori pe vremea înaintaşilor noştri, la fel şi acum; toate acestea să asculte de aceste mori mai sus-scrise.

Şi să fie volnic pan Mihail logofăt să pedepsească şi să ia de la acel care este în hotarul lui şi nu va căra la aceste mori. Toate aceste mai sus-scrise să-i fie de la noi uric şi cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Duma al lui Brae, credinţa panului Bratul, credinţa panului Stanciul, credinţa panului Costea Orîşescul vornic, credinţa panului Ion Baicean, credinţa panului Ion Mîndzul, credinţa panului Duma şi a fratelui său, Mircea Dulcescul, credinţa panului Costea al lui Androinic, credinţa panului David stolnic, credinţa panului Nicoman, credinţa panului Tador al lui Vasco stolnic, credinţa panului Danciul vistier, credinţa panului Tador Moicescul, credinţa panului Radul Pisc stolnic, credinţa panului Petru ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, în Moldova, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi pentru credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan Ilie logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

www.dacoromanica.ro

A scris Luca gramatic, la Suceava, în anul 6956 ⟨1448⟩, luna aprilie, 23 zile.

⟨Pe verso însemnare contemporană⟩: Mihail logofătul

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varşovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5363. Orig., perg. (31 × 37,5 cm), pecete atîrnată, stricată; din legendă se mai vede: † Пєчать Іѡ Пєт<ра>...<Мо>лдавскои.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XXIII/59, şi o copie, de I. Bodgan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 130—132. Altă foto., la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Fotocopii Polonia, I/60 şi alta, după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/186.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 492 (facs.); Уляницкій, *Матеріалы* p. 71—72 (text slav); Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 68—70 (trad., după Уляницкій, cu data de an: 6956 ⟨1447⟩); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 313—315 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 228—229 (trad.).

---

[1] Omis.

280 — 1448 (6956) iulie 15, Suceava.

† М(н)л(о)стїю б(о)жїєю, мы, Петръ воєвода, господаръ Землн Молдавскон. Чнннм(ъ) знамєннто, нс сѣмъ лнстомъ нашнм(ъ), въсѣмъ кто на н(ъ) оузрнтъ нлн єго ѹслншнт(ъ) чтѹчн, ѡже тоты нстнннын слѹгн нашн вѣрнын, панъ Чєрнат(ъ) Плоскаръ н братъ єго, Щєфѵл(ъ), слѵжнлн намъ право н вѣрно. Тѣмъ, мы, вндѣвшн єго правѹю н вѣрнѵю слѵжбѹ до нас(ъ), жаловалн єсмо нх(ъ) ѡсобною нашєю м(н)л(о)стїю н далн н потвръднлн єсмо нмъ, ѹ нашєн землн, оу Молдавскон, сєла, на Кородѣ, на нмѣ: Пъткъєщн, что кѹпнлн ѿ(ъ) Пъткова за ҂ѯ златых(ъ), овѣ частн, н, по тон сторонѣ, мєжн Мотосєщн н мєжн Бнтєзєщн, єдно мѣсто ѿ(ъ) пѹстннн, да ѡсадѣтъ сєло, н, поннжє Бнтєзєщн, оу крънннцн, мѣсто ѿ(ъ) пѹстннн да оучннѣтъ сєло, н Змѹлцн, на Сѹхолѵн, н, поннжє, гдє жѹдє Ѹлнѹ, на нмѣ Мнлєщн, н сєлнщє Дъбєщєм(ъ), н Чєрнътєщн, на ѡбръшнах(ъ) Жєрѹла, н, поннжє, Горѹнєщн, н, мєжн Мн<л>[1]єщн н мєжн Фръцнлєщє, мѣсто ѿ(ъ) пѹстннн, н сєлнщє Фръцнлєщєм(ъ), н, н<а връхъ>[2] Бръзотѣ, єдна паснка, ѹ крънннцн, гдє был(ъ) Калѹгєръ, н, протнв(ъ) Кожоєщн, гдє была паснка Рошкова, н Гъоуноса, ѿ(ъ) ѡбръ<шї>[1]а до оустнѧ, н сєлнщє Лацка Фѵрѹла, на Сѹхолѹн, н сєлнщє Комънєщє<мъ на оустїн>[1] Кнѧжа, н сєлнщє Мынєво, на Ковръл8н, н сєлнщє Шкєѧє, н, поннжє, сєлнщє Флъфоннно, н Радѵлово, н Раднчєво, гдє жѹдє Драгошє, н ѥзєръ Ковръ-лѹнскїн съ гръдою, н гдє Кѹдрѣ[3], н, на Прѹтѧ, Фърєщн, н гръла Флъмынѕнлоръ, н половнна ѿ(ъ) млннов(ъ) нашнх(ъ) Ковръл8нскнх(ъ), на Прѹтѣ, да ѹчннѣтъ собн дом(ъ), н половнна ѿ(ъ) лнс(ъ), н половнна ѿ(ъ) валнлъ, н ѿ(ъ) ры<бн>[1] н ѿ(ъ) оусєго прнходѹ, н по водѣ н по сѹх(ъ), да єст(ъ) нмъ половнна, н, по тон сторонѣ ставѹ да ѹчннѣтъ жєрствнло, н ѿ(ъ) став(ъ) доловъ Прѹто<мъ>[1] ѿ(ъ) ѹ<сєн>[1] тръ<го>[1]влн да єст(ъ) нмъ въсє тоє мыто н по водѣ н по сѹх(ъ), н сєлнщє Фолтєщємъ, н сєлнщє Бєрєвоєво, на Ѧлан(ъ), н крънннцн Балнны, на Сѹхо-лѹн, н крънннцн Кѹковы н съ м .... [1], н, на Краковѣ, гдє жѹдє Драганъ н Насоє, ѡбѣ частн, н монастнръ, н, на Бръладѣ, Блажарн, н Мєрєщн, н монастнръ на ѹстнє Брълъжнцѣ, гдє Ѧгапнє, н Лнєщн, н Грълєщн, н Тълъвєщн, ѿчнна нх(ъ), гдє былъ Боико н Щєфѹлъ н Мнкѹл(ъ), съ въсѣмъ гръло<м(ъ)>[1] ѡ<т(ъ)>[1] Бръллад(ъ), н Тончєщн, съ гръломъ, н гръло Братєшєво съ сєлом(ъ), н сєлнщє Дѹмнно, на Кълмъцѹн. Тоє въсє выш(є) пнсанноє да єст(ъ) нм(ъ) ѿ(ъ) нас(ъ) оурнк(ъ) н съ въсѣмъ доходомъ, нмъ, н дѣтємъ нх(ъ), н оунѹчатомъ нх(ъ), н праѹнѹчатомъ нх(ъ), н пращѹрѣтомъ нх(ъ) н въсємѹ родѹ нх(ъ), кто бѹдєтъ нан блнжнїн, нєпорѹшєно нннколнжє, на вѣкн.

www.dacoromanica.ro

А хотаръ тамъ выше писаным(ъ) селамъ и селищамъ да ест(ъ) по старомȣ хотарю, кȣда из вѣка оживали. А хотар(ъ) тѣмъ пȣстинѣмъ, колко ȣзмогȣт(ъ) оживати досыт(ъ).

А на то ест(ъ) вѣра г(оспо)дства ми, выше писаннаго Петра воеводы, и вѣра боляръ нашиχ(ъ): вѣра пана Нѣгои логофета, вѣра пана Петра Хȣдича, вѣра пана Дȣмы Браевича, вѣра пана Братȣла, вѣра пана Станчȣла, вѣра пана Кости Орыш(а), вѣра пана Дȣмы и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Ивана [Ивана] Банчана, вѣра пана Оана Жȣлича, вѣра пана Ивана Мынѕȣла, вѣра пана Давида столника, вѣра пана Оана портарѣ, вѣра пана Тадора Чорного, вѣра пана Тадора Баскович(а) столника, вѣра пана Никомана, вѣра пана Тадора Монческȣла, вѣра пана Хрипѣ спатарѣ, вѣра пана Сръбȣла постелника, вѣра пана Дан<ч>[1]ȣла вистиарника, вѣра пана Радȣла Писка, вѣра пана Петра чашника, вѣра <пана>[4] Гояна комиса и вѣра въсѣхъ болѣрь нашиχ(ъ) молдавскиχ(ъ), великиχ(ъ) и малыχ(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто бȣдет(ъ) господаръ нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи нашиχ(ъ), или ѡт(ъ) братеи нашиχ(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене, бȣд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберет(ъ) быти господаремъ оу нашеи земли, оу Молдавскои, тот(ъ) що бы имъ не порȣшил(ъ) нашего даания, але що бы имъ потвръдил(ъ) и оукрѣпилъ занȣже дали есми имъ за иχ(ъ) правȣю и за вѣрнȣю слȣжбȣ.

А на болшее потвръждение томȣ всемȣ выше писанномȣ, велѣли есми нашемȣ вѣрномȣ жȣпанȣ Иліи логофетȣ, писати и привѣсити нашȣ печатъ к семȣ листȣ нашемȣ.

Пис(а) Лȣка граматик(ъ), оу Сочавѣ, в(ъ) лѣто ҂ѕцнѕ, м(ѣ)с(я)ца юл(іа) еі.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Petru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre credincioase, pan Cernat Ploscar şi fratele său, Şteful, ne-au slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă şi le-am dat şi le-am întărit, în ţara noastră, în Moldova, satele, pe Corod, anume: Pîtcăeşti, pe care l-au cumpărat de la Pîtcă pentru 60 de zloţi, amîndouă părţile, şi, pe aceeaşi parte, între Motoşeşti şi între Vitezeşti, un loc de pustie să întemeieze sat, şi, mai jos de Vitezeşti, la fîntînă, un loc din pustie să facă sat, şi Zmulţi, pe Suholui, şi, mai jos, unde este jude Uliu, anume Mileşti, şi seliştea Dăbeştilor, şi Cernăteşti, la obîrşiile Gerului, şi, mai jos, Goruneşti, şi, între Mi⟨l⟩[1]eşti şi între Frăţileşti, un loc din pustie, şi seliştea Frăţileştilor, şi, la ⟨obîrşia⟩[2] Bîrzotei, o prisacă, la fîntînă, unde a fost Călugărul, şi, în dreptul Cojoeştilor, unde a fost prisaca lui Roşca, şi Găunoasa, de la obîr⟨şi⟩[1]e pînă la gură, şi seliştea lui Laţco Furul, pe Suholui, şi seliştea Comăneştilor, ⟨la gura⟩[1] Cneajei, şi seliştea lui Mînea, pe Covurlui, şi seliştea Şcheilor, şi, mai jos, seliştea lui Fîlfoi, şi a lui Radul, şi a lui Radici, unde este jude Dragoş, şi iezerul Covurluiului cu gîrla, şi unde a fost Cudrea[3], şi, pe Prut, Făreşti, şi gîrla Flămîndzilor, şi jumătate din morile noastre de la Covurlui, pe Prut, să-şi facă casă, şi jumătate din pădure, şi jumătate din şteze, şi din peşti şi din tot venitul, şi pe apă şi pe uscat, să le fie jumătate, şi pe aceeaşi parte a iazului să-şi facă dîrstă, şi de la iaz în vale pe Prut să le fie lor din toate tîrguielile toată această vamă, şi pe apă şi pe uscat, şi seliştea Folteştilor, şi seliştea lui Berevoi, pe Ialan, şi fîntîna lui Balea, pe Suholui, şi fîntîna lui Cucu şi cu ...[1], şi, pe Cracău, unde sînt juzi Dragan şi Nasoe, amîndouă părţile, şi mănăstirea, şi, pe Bîrlad, Blajari, şi Mereşti, şi mănăstirea la gura Bîrlăjiţei, unde este Agapie, şi Lieşti, şi Gîrleşti, şi Tălăbeşti, ocina lor, unde a fost

www.dacoromanica.ro

Voico şi Şteful şi Micu, cu toată gîrla de la Bîrlad, şi Tonceşti, cu gîrla, şi gîrla Brateşului cu satul şi seliştea lui Duma, pe Călmăţui.

Toate acestea mai sus-scrise să le fie de la noi uric şi cu tot venitul, lor, şi copiilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate şi selişti mai sus-scrise să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul acestor pustii să fie cît vor putea să folosească îndestul.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Duma al lui Brae, credinţa panului Bratul, credinţa panului Stanciul, credinţa panului Costea Orîş, credinţa panului Duma şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Ion [Ion] Baicean, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Ion Mîndzul, credinţa panului David stolnic, credinţa panului Oană portar, credinţa panului Tador Negru, credinţa panului Tador al lui Vasco stolnic, credinţa panului Nicoman, credinţa panului Tador Moicescul, credinţa panului Hrinea spătar, credinţa panului Sîrbul postelnic, credinţa panului Dan⟨ci⟩[1]ul vistier, credinţa panului Radul Pisc, credinţa panului Petru ceaşnic, credinţa ⟨panului⟩[4] Goian comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, în Moldova, acela să nu clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta şi pentru credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare întătire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan Ilie logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Luca gramatic, la Suceava, în anul 6956 ⟨1448⟩, luna iulie 15.

Bibl. Acad., CXXXIV/45. Orig., perg. (31 × 41,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O foto., ibidem, Fotografii, XXXIII/11, şi două copii, de I. Bogdan, una după orig., ibidem, ms. nr. 5 233, f. 133—135, şi alta după copia din a doua jumătate a sec. al XIX-lea (v. mai jos), ibidem, f. 137—139. Alte foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/50, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/187. O trad., din 1837 septembrie 2, de Ioan Vladovici paharnic, la Arh. St. Bucureşti, Mitropolia Moldovei, II/1, şi trei copii, una din prima jumătate a sec. al XIX-lea, după o trad. din 1796, fără autor şi fără datele de lună şi de zi, ibidem, M-rea Pobrata, XIII/1, alta din a doua jumătate a sec. al XIX-lea, după trad. din 1837, ibidem, ms. nr. 533 (Cond. Mitropoliei Moldovei), f. 3—4, şi alta, autentificată la 1860 iunie 8, după trad. de cavaler Stoianovici, autentificată de Divanul apelativ al Ţării de Jos la 12 mai 1835, ibidem, Fond Cernat, dosar 7, nr. 1. O trad. incompletă, la Arh. St. Iaşi, Tr. 379, op. 410, dos. 1, p. 113 r. şi 155 r., şi o copie, de I. Antonovici, după o trad. de Melchisedek, ibidem, DCCCXVI/2; o trad. din 1835 februarie 1 se afla în fondul de doc. al aceloraşi arh. distrus în timpul celui de-al doilea război mondial, sub cota: Tr. 379, op. 410, dos. 552, f. 6 r.

EDIŢII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 323—326 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 229—230 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] Şters şi rupt.
[3] Lectură nesigură.
[4] Omis.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Петръ воево<да, господа>[1]ръ Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, ис сѣмъ листом(ъ) нашим(ъ), въсѣмъ кто на нь оузрит(ъ) илї его ѹслышит(ъ) чтѹчи, ѡже тотъ истинныи слѹѕи наши вѣрныи панъ Рощѣ и братѹ[2] его, Кожѣ, слѹжили нам(ъ) право и вѣрно. Там(ъ), мы, видѣвше их(ъ) правѹю и вѣрнѹю слѹжбѹю до нас(ъ), жаловали есми их(ъ) ѡсобною нашею милостїю и дали есми им(ъ), оу нашеи земли, села на имѣ: Кълимъненщи, под(ъ) Дѹбровою, где ест(ъ) Рошчин(ъ) домъ, и, на Тѹтовѣ, Брощѣни, где ест(ъ) домъ Кожин(ъ), и селищ<е и>[1]а <им>[3]ѣ Станово, и, пониже Микѹл(ъ), где был(ъ) Кълиман(ъ), и Кълимъненщи, где был(ъ) Їѡнъ Кълимънескѹл(ъ), и Божещи, где .... [3] и ѹ връх(ъ) Лѹминатеи, ѹ кръници, силище ѹ Ивѹла, тиж(е) и Мъчюкъ, и, пониж(е), Горецъ, и съ Брата<ново селище>[3], и Микшинова пасика, и, на Сѣкои, пониж(е) пасики, едно мѣсто ѡт(ъ) пѹстини, и, на Прѹтѣ, повыш(е) Фаѵ<реи>[4], ... [1] <Ми>[1]рослъвещемъ, едно мѣсто <ѡтъ>[3] пѹстини и, на Аланѣ, Микшинещи, дѣтемъ Микши<но>[1]вы.

Тое въсе выше писанное да ест(ъ) им(ъ) ѡт(ъ) на<съ оу>[1]рик<ъ, с>[1]ъ въсѣмъ доходомъ, и<мъ, и>[1] д<ѣтемъ>[1] их(ъ), и братїам(ъ) их(ъ), и оуниѵча<томъ>[4] их(ъ), и праѹнѹчатом(ъ) их(ъ), и прашѹрѣтом(ъ) их(ъ) и въсемѹ родѹ их(ъ), кто бѹдетъ наи ближнїи, непорѹшено николиже, на вѣкы.

А хотаръ там(ъ) селам(ъ) и селищем(ъ) да ест(ъ) по старомѹ хотарѹ, кѵда из <в>[5]ѣка ѡживали, а там(ъ) пѹстини колко ѹзмогѹт(ъ) ѡживати доситъ.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, выше писаннаго Петра воеводы, и вѣра болѣръ наших(ъ): вѣра пана Нѣгои логофета, вѣра пана Петра Гѹдича, вѣра пана Дѹми Браевича дворника, вѣра п<ана>[3] Братѹла, вѣра пана Станчюла, вѣра пана Кости Ѡрыша, вѣра пана Бани Жѹлича, вѣра пана Дѹми Дѵ<л>[3]че<в>[3]ич(а) и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Ивана Балчана, вѣра пана Мынѕѹла, вѣра пана Давида столника, вѣра пана Банѣ портарю, вѣра пана Тадора Чръного, вѣра пана Тадора Васковича столника, вѣра пан<а>[4] Никомана, вѣра пана Тадора Монческѹла, вѣра пан<а>[4] Хринѣ спатарѣ, вѣра пана Сръбѹла постелни<ка, вѣ>[1]ра пана Данчюла виститарника, вѣра пана Р<ад>[1]ѹла Писка, вѣра пана Петра чашни<ка, вѣра пана Гоѩна комиса>[3] и вѣра въсѣхъ боѩръ наших(ъ), великых(ъ) <и мал>[1]ых(ъ).

А по нешемъ животѣ, кто <бѹдетъ господаръ нашеи земли, ѡтъ дѣтеи нашихъ или ѡтъ братеи нашихъ или ѡтъ нашего п>[1]лемене, бѹд(и) кто кого Б(ог)ъ <изберетъ быти господа>[1]ре<мъ>[1] оу нашеи земли, тот(ъ) що бы и<мъ не порѹшилъ нашег>[1]о даанїа, але що бы потв<ръдилъ и оукрѣпилъ>[1] заиѵже дали есми им(ъ) за их(ъ) правѹ и за вѣрн<ѹю слѹжбѹ>[1].

А на болшее поѹтверждениѥ [поѹтвержд<енїе>[3]] томѹ въсемѹ выше писанномѹ, велѣли есми наш<емѹ>[4] вѣрномѹ панѹ Илїи логофетѹ писати и при<вѣсит>[3]и нашѹ печат(ъ) к семѹ нашемѹ листѹ.

Пис(а) <Б>[3]ѹлпашевъ сынъ, оу Сѹч(а)вѣ, в(ъ) лѣто ҂ѕцнѕ, м(ѣ)с(ѧ)ца юлїа, еі день.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Petru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre credincioase, pan Roşca şi fratele său, Cojea, ne-au slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă şi le-am dat, în ţara noastră, satele anume: Călimăneşti, sub Dumbravă, unde este casa lui Roşca, şi, pe Tutova, Broşteni, unde este casa lui Cojea, şi seliştea anume a lui Stan, şi, mai jos de Micul, unde a fost Căliman,

www.dacoromanica.ro

şi Călimăneşti, unde a fost Ion Călimănescul, şi Bogeşti, unde ... [3] şi, la obîrşia Luminatei, la fîntînă, seliştea de lîngă Ivul, de asemenea şi Măciucă, şi, mai jos, Muncelul, şi cu ⟨seliştea lui⟩[3] Brăta⟨n⟩[3], şi prisaca lui Micşin, şi, la Seaca, mai jos de prisacă, un loc din pustie, şi, la Prut, mai sus de Fau⟨rei⟩[4], ... [1] ⟨Mi⟩[1]roslăveştilor, un loc ⟨din⟩[3] pustie şi, pe Ialan, Micşineşti, al copiilor lui Micşi⟨n⟩[1].

Toate aceste mai sus-scrise să le fie de la noi ⟨u⟩[1]ri⟨c⟩[3], cu tot venitul, lor, ⟨şi⟩[1] copiilor lor, şi fraţilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate şi selişti să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din ⟨v⟩[1]eac, iar al acestor pustii, cît vor putea folosi îndestul.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Duma al lui Brae vornic, credinţa p⟨anului⟩[3] Bratul, credinţa panului Stanciul, credinţa panului Orîş, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Duma Du⟨l⟩[3]cescul şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Ion Balcean, credinţa panului Mîndzul, credinţa panului David stolnic, credinţa panului Oană portar, credinţa panului Tador Negru, credinţa panului Tador al lui Vasco stolnic, credinţa pan⟨ului⟩[4] Nicoman, credinţa panului Tador Moicescul, credinţa pan⟨ului⟩[3] Hrinea spătar, credinţa panului Sîrbul postelni⟨c⟩[1], credinţa panului Danciul vistier, credinţa panului R⟨ad⟩[1]ul Pisc, credinţa panului Petru ceaşni⟨c, credinţa panului Goian comis⟩[3] şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari ⟨şi⟩[1] mici.

Iar după viaţa noastră, cine ⟨va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din⟩[1] neamul ⟨nostru⟩[1], oricine, pe cine ⟨îl va alege⟩[1] Dumnezeu ⟨să fie⟩[1] domn al ţării noastre, acela să nu le ⟨clintească⟩[1]dania noastră, ci să le-o întărească ⟨şi să le-o împuternicească⟩[1] pentru că le-am dat pentru dreapta şi pentru credincioasa lor ⟨slujbă⟩[1].

Iar pentru mai mare întărire [întărire] a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Ilie logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris fiul lui Vulpaş, la Suceava, în anul 6956 ⟨1448⟩, luna iulie, 15 zile.

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 269. Orig., perg. (37 × 29 cm), rupt la îndoituri, pecete atîrnată, cu legenda: † Печать Іѡ Петра воеводы господарѣ ⟨Земл⟩и Молдавском.

O foto., ibidem, Fotografii, V/72. Altă foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/246. O trad. veche, cu omisiuni şi cu data de zi: 5, la Arh. St. Iaşi, CCXLVIII/1; o copie după altă copie din 1814 iunie 7, după aceeaşi trad. veche, se afla în fondul de doc. al aceloraşi arh., distrus în timpul celui de al doilea război mondial, sub cota: Tr. 740, op. 1 831, dos. 30, f. 9 r. O copie autentificată, din 1814 iulie 7, după trad. veche, la Arh. St. Vaslui, fond 20, pachet I, nr. 1, alta la Arh. St. Bucureşti, Colecţia Adamachi, I/2, şi alta, cu data de zi: 5, de la începutul sec. al XIX-lea, după trad. din 1700 martie 5, la Bibl. Acad., DLXIV/2.

EDIŢII: „Miron Costin", I, 4, p. 49 (trad. din 1700 martie 5); Băleanu, *Doc. şi reg*. (a), p. 80—81 (copia de la Arh. St. Iaşi, tr. 740); Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 57—60 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 316—318 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 230—231 (trad.).

---

[1] Şters şi rupt.
[2] În loc de братъ.
[3] Şters.
[4] Rupt.
[5] Omis.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Петръ воевод(а), г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавской. Чинимъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, въсѣмъ кто на нь ѹзритъ или его ѹслышитъ чтѹчи, ѡже тотъ истинны болѣринъ нашъ вѣрны, <панъ>[1] Иванъ Порка, слѹжилъ намъ право и вѣрно. Тѣмъ, мы, видѣвше его правою и вѣрною слѹжбою да нас(ъ), жаловали есми его ѡсобною нашею мил<ост>[1]їю и дали и потвердили есми его ѡчинѹ, ѹ нашеи земли, ѹ Молдавской, села на имѣ: где дворъ его, на Чорномъ Потоцѣ, и Сръби, и Яръмещи, и Ромънещи, и Щюбеещи, и Корнещи, и Тѹлещи, и млинъ ѡт(ъ) полѣ, що былъ Андренковъ, и Кѹчѹлъ-тещи, и Бръжовѣни, и селище Манѹлово, и .... [1]ани, и Съкѹлни, и, на Тѹтовѣ, Михаилъ Кронторъ, и ѹ Гло<д>[1]ъ, и, на Быкѹ, ѹ Ботнехъ, Болосѣни, и ѹ Крецѹла, и ѹ Клима, и где Крѹгличъ, и пас<и>[1]кы, и, ѹ Мѣлѹре, где Ѳанчъ, и ѹ Жакъ, и ѹ Драгоманъ, и Гр<о>[1]зещии Марконе, и ѹ Голымбоанїе, съ бродомъ, и Небѹрещи, и, на Текѹчъ, ѹ Са<се>[2]ни, по ѡбѣ сторонѣ потока, и домъ Фръхамови ѡт(ъ) Долнего Тръга и цигани на имѣ: Сииатъ, и Никѹла жѹде, и Нанъ, и Гръдю, и Косте .... [3], и Кѹрка, и Косте, и Радѹлъ, и Дадѹлъ, и Дѹма и Батосъ. Тое въсе выше пис[с]а[а]ное да ест(ъ) емѹ ѡт(ъ) нас(ъ) ѹрикъ, съ въсѣмъ доходомъ, емѹ, и дѣтемъ его, и братїамъ его, и ѡнѹчатомъ его, и праѹнѹчатомъ его, и прашѹрѣтомъ его и въсемѹ родѹ его, кто бѹдетъ наи ближнїи.

А хотаръ тѣмъ селамъ да ест(ъ) по старомѹ хотарю, кѹда из вѣка ѡживали на вѣкы.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспо)дства ми, выше писанна[а]го Петра воеводы, и вѣра боꙗръ нашиx(ъ): вѣра пана Нѣгомѧ логоѳета, вѣра пана Петра Гѹдича, вѣра пана <Дѹмы>[2] Браевича дворника, вѣра пана Братѹла, вѣра пана Станчѹла, вѣра пана Кости Ѳрыш<еск>[1]ѹ<л>[1]а, вѣра пана Бани Жѹлича, вѣра пана Дѹми Дѹлчевича и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Ивана Балчана, вѣра пана Мынѕѹла, вѣра пана Давида столника, вѣра пана Бани портарѣ, вѣра пана Тадора Чорного, вѣра пана Тадора Басковича столника, вѣра пана Никомана, вѣра пана Тадора Монческѹла, вѣра пана Хринѣ с<п>[1]атарѣ, вѣра пана Сръбѹла постелника, вѣра пана Данчѹл<а>[1] вистнѧрника, вѣра па<на>[4] Радѹла Писка, вѣра пана Петра чѣшника, вѣра па<на>[5] Гоѧна комиса и вѣра въсѧх(ъ) боꙗръ нашиx(ъ) молдавскых(ъ), великых(ъ) и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто бѹдетъ господаръ нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи нашиx(ъ) или ѡт(ъ) братии нашиx(ъ) или ѡт(ъ) нашего племени, бѹд кто, кого Б(ог)ъ изберетъ г(о)сп(о)д(а)ремъ быти, ѹ нашеи Зем<ли М>[1]олдавской, тотъ що бы емѹ не порѹшилъ нашего даанїа але що бы имъ потвердилъ и ѹкрѣпилъ занѹже дали есми емѹ за <ег>[5]о правою и вѣрною слѹжбѹ.

А на болшее потвержденїе томѹ въсемѹ выше писанномѹ, велѣли есми нашемѹ вѣрномѹ панѹ Илїи логоѳетѹ писати и печат(ъ) нашѹ привѣсити к семѹ листѹ нашемѹ.

Добрѹлецъ писа, ѹ Сѹчавѣ, в(ъ) лѣто ҂ѕцнѕ, м(ѣ)с(ѧ)ца юлїа кз.

⟨Pe marginea de jos a documentului, însemnarea⟩: Iordache C. Această ţîncuşă s-au scos cîndu am avut pîră cu Dumitrache postelnic, rămîindu-l pe dumnealui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Petru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat boier al nostru credincios, ⟨pan⟩[1] Ion Porcu, ne-a slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am

www.dacoromanica.ro

dat şi i-am întărit ocina lui, în ţara noastră, în Moldova, satele anume: unde este curtea lui, pe Pîrîul Negru, şi Sîrbi, şi Arămeşti, şi Româneşti, şi Ştiubeeşti, şi Corneşti, şi Tuleşti, şi moara din cîmp, care a fost a lui Andreicu, şi Cuciulăteşti, şi Bîrjoveni, şi seliştea lui Manuil, şi ... [1] iani, şi Săcuiani, şi, pe Tutova, Mihail Croitor, şi la Glo⟨d⟩[1], şi, pe Bîc, la Botne, Voloseni, şi la Creţul, şi la Clim, şi unde este Cruglici, şi prisaca, şi, la Mealure, unde este Oancea, şi la Jac, şi la Dragoman, şi Gr⟨o⟩[1]zeştii lui Marco, şi la Golîmboanie, cu vadul, şi Nebureşti, şi, la Tecuci, la Să⟨se⟩[2]ni, pe amîndouă părţile pîrîului, şi casa lui Frîham din Tîrgul de Jos şi ţiganii anume: Sinat, şi Nicula jude, şi Nan, şi Grădiu, şi Coste, ... [3], şi Curca, şi Coste, şi Radul, şi Dadul, şi Duma şi Batos. Toate aceste mai sus-scrise să-i fie de la noi uric, cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, cine va fi cel mai apropiat.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului ⟨Duma⟩[2] al lui Brae vornic, credinţa panului Bratul, credinţa panului Stanciul, credinţa panului Costea Orîş⟨esc⟩[1]u⟨l⟩[1], credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Duma Dulcescul şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Ion Balcean, credinţa panului Mîndzul, credinţa panului David stolnic, credinţa panului Oană portar, credinţa panului Tador Negrul, credinţa panului Tador al lui Vasco stolnic, credinţa panului Nicoman, credinţa panului Tador Moicescul, credinţa panului Hrinea s⟨p⟩[1]ătar, credinţa panului Sîrbul postelnic, credinţa panului Danciul vistier, credinţa pa⟨nului⟩[4] Radul Pisc, credinţa panului Petru ceaşnic, credinţa pa⟨nului⟩[5] Goian comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn în ţara noastră, ⟨M⟩[1]oldova, acela să nu-i clintească dania noastră, ci să i-o întărească şi să i-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Ilie logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Dobruleţ, la Suceava, în anul 6956 ⟨1448⟩, luna iulie 27.

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 7. Orig., perg. (29 × 40 cm), rupt şi şters pe alocuri, pecete atîrnată, stricată.

O foto., ibidem, Fotografii, LXXVIII/1, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 140–141. Alte foto., la Arh. St. Iaşi, MXXXVIII/48 b, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/247 a—d.

EDIŢII: J. Bogdan, *Album*, nr. 39 (facs.); D. P. Bogdan, *Diplomatica*, p. 201, fig. 37 (facs. ilizibil); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 342–344 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 232–233 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] Rupt şi şters.
[3] Ţîncuşă (v. însemnarea din sec. al XVIII-lea).
[4] Omis.
[5] Rupt.

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Петръ воевода, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, и не сѣмъ листомъ нашимъ, вьсѣмъ ктѡ на н(ъ) оузрит(ъ) илї его оуслишит(ъ) чтоучи, ѡже благопроизволи г(оспод)ство ми нашимъ благимъ произволенїемъ и чистимъ и свѣтлимъ срьд(ь)цемъ и оучинили есми въ д(ѹ)шїе с(вѣ)топочившиχ(ъ) родителеи нашиχ(ъ), Александра воевод(ы) и матери нашеи, М(а)рїи, ꙗко да оутвръдимъ нашъ монастиръ ѡт(ъ) Немцѣ, идеже ест(ъ) χрам(ъ) с(вѣ)тое Възнес(е)нїе Г(оспод)а Б(ог)а и спаса нашего И(су)су Х(ри)ста, и дали есми томоу с(вѣ)томоу нашемѵ пред(ъ) реченномоу монастирю челѣди циганскиχ(ъ) на имѣ: Влад(ъ), и Лацка, и Завид(ъ) и Хѣрцѣ. Тоты оуси и съ своими челѣдми и дѣтми своими щѡ бы нашемоу пред(ъ) реченномоу монастирю были оурик(ъ), съ вьсѣмъ доχодомъ, не порушенно николиже, на вѣки вѣчнїа, ꙗкож(е) дал(ъ) был(ъ) иχ(ъ) наш(ъ) родител(ъ), с(вѣ)топочивши Александръ воевода, томѹ монастирю, тако и мы даемъ и потв<р>[1]ъждаемъ иχ(ъ) томѹ монастирю нашемоу.

А на то ест(ъ) вѣра г(оспо)дства ми, выше писаннаго ми Петра воевод(а), и вѣра боꙗръ нашиχ(ъ): вѣра пана Нѣгои, вѣра пана Петра Гоудич(а), вѣра пана Станчюла, вѣра пана Дѹми дворника, вѣра пана Мынѕѹла, вѣра пана Балчана, вѣра пана Кости Ѡрыша, вѣра пана Дѹми и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Никомана, вѣра пана Тадора Чорного, вѣра пана Кости Андрѡника, вѣра пана Тадо<ра>[1] столника, вѣра пана Петра чашника, вѣра пана Гоꙗнъ комис(а) и вѣра оусиχ(ъ) боꙗръ нашиχ(ъ) молдавскиχ(ъ), великиχ(ъ) и малиχ(ъ).

А также, варе кто ѡт(ъ) нашиχ(ъ) боꙗръ, бѹд(и) кто оусχочет(ъ) тиχ(ъ) цигани задержати или затаити пред(ъ) калоугерми, тот(ъ) заплатит(ъ) свою шїю.

А по нашемъ животѣ, кто бѹдет(ъ) г(о)сп(о)д(а)ръ земли нашеи, ѡт(ъ) дѣтеи нашиχ(ъ) или ѡт(ъ) братии нашиχ(ъ) или бѹд(и) кто кого Б(ог)ъ изберет(ъ) быти, тот(ъ) щѡ бы не порѹшил(ъ) наш(е)мѹ монастирю наше даанїе щѡ родител(ъ) наш(ъ) дал(ъ) и мы дали за его д(ѹ)шѹ и памет(ъ) и за наше здравїе.

А кто бы χотил(ъ) тое пороушити, тот(ъ) да ест(ъ) непростъ ѡт(ъ) Б(ог)а.

А на болшее потвръжденїе томоу вьсемоу выше писанномоу, велѣли есми наш(е)мѹ вѣрномѵ паноу Илїи логофетоу привѣсити нашоу печат(ъ) к семоу листоу нашемѹ.

Ѡанца писа, оу Сѹчавѣ, в(ъ) лѣто ҂ѕцнѕ, м(ѣ)с(ѧ)ца сеп(тевр)їа, г҃ д(ь)нъ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Petru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bunăvoia noastră şi cu inimă curată şi luminată şi am făcut pentru sufletul sfîntrăposaţilor părinţilor noştri, Alecsandru voievod şi mama noastră, Maria, ca să întărim mănăstirea de la Neamţ, unde este hramul sfînta Înălţare a Domnului Dumnezeului şi mîntuitorului nostru Isus Hristos, şi am dat acestei sfinte mănăstiri a noastre mai înainte zise sălaşele de ţigani anume: Vlad, şi Laţco, şi Zavid şi Herţea. Toţi aceştia şi cu sălaşele lor şi cu copiii lor să fie mănăstirii noastre mai înainte zise uric, cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor, precum le-a dat părintele nostru, sfîntrăposatul Alecsandru voievod, acestei mănăstiri, tot aşa şi noi le dăm şi le întărim acestei mănăstiri a noastre.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Stanciul, credinţa panului Duma vornic, cre-

www.dacoromanica.ro

dința panului Mîndzul, credința panului Balcean, credința panului Costea Oriș, credința panului Duma și a fratelui său, pan Mircea, credința panului Nicoman, credința panului Tador Negru, credința panului Costea Androinic, credința panului Tado⟨r⟩[1] stolnic, credința panului Petru ceașnic, credința panului Goian comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Și, de asemenea, oricine din boierii noștri, oricine ar vrea să oprească pe acești țigani sau i-ar ascunde înaintea călugărilor, acela va plăti cu gîtul său.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din frații noștri sau oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintească mănăstirii noastre dania noastră, pe care a dat-o părintele nostru și am dat-o și noi pentru sufletul și pomenirea lui și pentru sănătatea noastră.

Iar cine ar vrea să clintească aceasta, acela să fie neiertat de Dumnezeu.

Iar pentru mai mare întărire a atuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Ilie logofăt să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Oanța, la Suceava, în anul 6956 ⟨1448⟩, luna septembrie, 3 zile.

Arh. St. București, D. S. Moldova, nr. 10. Orig., perg. (26,5 × 34 cm), pecete atîrnată, pierdută.

O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 142—143. O foto., la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, II/188.

EDIȚII: *D.I.R.*, A, I, p. 493 (facs.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 352—354 (text slav și trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 233—234 (trad.).

---

[1] Omis.

284 — 1448 (6956) septembrie 3, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Петръ воевода, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. Чинимъ знаменито, ис сѣмъ листомъ нашим(ъ), въсѣмъ кто на нъ оузритъ или его оуслышитъ чтоучи, оже тотъ истинныи слȣга наш(ъ), пан(ъ) Оулѣ, слȣжилъ намъ право и вѣрно. Тѣмже мы видѣвше его правою и вѣрною слȣжбою до нас(ъ), жаловали его ѡсобною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми емоу, оу нашеи земли, оу Молдавскои, села: [на Коврълȣю], половина села ѡт(ъ) Оунгȣрѣни ѡт(ъ) Невира и половина ѡт(ъ) млина, и Сперлещи, на Тȣрлȣю, и Прочещи, ниже Сперлещи, и Негашещи, против(ъ) Сперлещи, и Бъшотѣни, на Тазловѣ, и селище Петрилово, и Тисещи, на Тотрȣша, и Бȣдещи. Тое въсе выше писанное да ест(ъ) емȣ и братȣ его, Юѕи, ѡт(ъ) нас(ъ), оурикъ, равно и дѣтемъ их(ъ), и братїамъ их(ъ), и оунȣчатомъ их(ъ), и прѣоунѵчатомъ их(ъ), и прѣщорѣтомъ их(ъ) и въсемоу родȣ их(ъ), кто бȣдетъ наи ближнїи, непорȣшенно николиже, на вѣки.

А хотаръ тѣмъ селамъ и селищѣмъ да бѵдетъ по старомȣ хотарȣ, коуда из вѣка ѡживали.

А на то ест(ъ) вѣра г(ос)п(о)дства ми, выше писаннаго Петра воеводы, и вѣра болѣръ [болѣръ] наших(ъ): вѣра пана Нѣгоꙗ логоѳета, вѣра пана Петра Гȣдича, вѣра пана <Дȣмы Бр>[1]аевича дворника, вѣра пана Братѵла, вѣра пана Станчюла, вѣра пана Косте Ѡрыша, вѣра пана Ѡаны Жȣлича, вѣра пана Дȣмы Дȣлческȣла и брата его пана Мирчи, вѣра пана <Мынѕȣ>[1]ла, вѣра пана Ивана Балчана,

www.dacoromanica.ro

вѣра пана Давида <столни>[1]ка, вѣра пана Ѡаны портарѣ, вѣра пана Тадера <Чорн>[1]ого, вѣра пана Тадера Васкана, вѣра пана Никомана, вѣра пана Тадера Монческꙋла, вѣра пана Хринѣ спътарѣ, вѣра пана Сръбꙋла постелника, вѣра пана Данчюла вистїарника, вѣра пана Радоула Писка, вѣра пана Петра чашника, вѣра пана Гоꙗна комиса и вѣра въсѣхъ болѣръ нашиχ(ъ), и великыχ(ъ), и малыχ(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто бꙋдетъ г(о)сп(о)д(а)ръ нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи нашиχ(ъ) или ѡт(ъ) братїи нашиχ(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене, бꙋд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберетъ быти, тотъ що бы имъ не порꙋшилъ нашего даанїа, але що бы имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ заноуже есми дали имъ за нχъ правою и вѣрною слꙋжбꙋ.

А на болшее потвръжденїе томꙋ въсемꙋ выше писанномꙋ, велѣли есми нашемꙋ вѣрномꙋ панꙋ, Илїи логоѳетꙋ, писати и привѣсити печатъ нашъ к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Писа Илїꙗшъ, оу Сочавѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦНЅ, м(ѣ)с(ѧ)ца сеп(тевріа) Г.

⟨Pe verso, însemnare din sec. al XVIII-lea⟩: Ispisoc de la Pătru vodă pe Spirleşti şi pre Proceşti, den gios de Spărleşti şi de Negoeşti, înpotriva Proceştilor.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Petru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Ulea, ne-a slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat, în ţara noastră, în Moldova, satele: [la Covărlui], jumătate de sat din Ungureni de la Nevira şi jumătate de moară, şi Sperleşti, pe Turlui, şi Proceşti, mai jos de Sperleşti, şi Negaşeşti, în dreptulSperleştilor, şi Băşoteni, pe Tazlău, şi seliştea lui Petrilă, şi Tiseşti, pe Trotuş, şi Budeşti. Toate acestea mai sus-scrise să-i fie lui şi fratelui lui, Iuga, de la noi, uric, deopotrivă şi copiilor lor, şi fraţilor lor, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi răstrănepoţilor lor şi întregului lor neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate şi selişti să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Petru voievod, şi credinţa boierilor [boierilor] noştri: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului ⟨Duma⟩[1] al lui ⟨Br⟩[1]ae, credinţa panului Bratul, credinţa panului Stanciul, credinţa panului Costea Orîş, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Duma Dulcescul şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului ⟨Mîndzu⟩[1]l, credinţa panului Ion Balcean, credinţa panului David ⟨stolni⟩[1]c, credinţa panului Oană portar, credinţa panului Tader Negru, credinţa panului Tader Vascan, credinţa panului Nicoman, credinţa panului Tader Moicescul, credinţa panului Hrinea spătar, credinţa panului Sîrbul postelnic, credinţa panului Danciul vistier, credinţa panului Radul Pisc, credinţa panului Petru ceaşnic, credinţa panului Goian comis şi credinţa tuturor boierilor noştri, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, sau din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că le-am dat pentru dreapta şi credincioasa lor slujbă.

www.dacoromanica.ro

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Ilie logofăt, să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Iliaş, la Suceava, în anul 6956 <1448>, luna septembrie 3.

Bibl. Acad., Peceţi, nr. 103. Orig., perg. (27,5 × 45 cm), pecete atîrnată, stricată.
O copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 144—145. O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/189.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 494 (facs.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 355—357 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 234—235 (trad.).

---

[1] Rupt şi şters.

285 — 1448 (6956) septembrie 15, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Петръ воевод(а), г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, ис сѣмъ листом(ъ) нашим(ъ), въсѣмъ кто на нъ оуꙁритъ илї его ꙋслышит(ъ) чтꙋчи, оже тот(ъ) истинныи слꙋга наш вѣрныи, панъ Марко, слꙋжилъ намъ право и вѣрно. Тѣм(ъ), мы, видѣвши его правꙋю и вѣрнꙋю слꙋжбꙋ до нас(ъ), жаловали есмы его особною нашею м(и)л(о)стїю и дали есми емꙋ, оу <наш>[1]еи земли, ꙋ Молдавскои, едно село на имѣ Панчещи, на обръшїе <Бръла>[1]да, и една пасика, на ꙋстие Раковѣ, на имѣ Фѣрцина пасика, оу Васлѵиского тръгꙋ хотари, и мѣсто млинꙋ на Раковѣ, где иметъ любити, оу тръговском(ъ) хотари. Тое да ест(ъ) емоу ꙋрик(ъ) и съ въсѣмъ доходом(ъ), и дѣтемъ его, и братиамъ его, и ꙋноучатом(ъ) его, и праоунꙋчатомъ его, и пращꙋрѣтом(ъ) его и въсемꙋ племеню его, кто бꙋдет(ъ) наи ближнїи, непорꙋшено николиже, на вѣки.

Ꙗ хотаръ томꙋ селꙋ да ест(ъ) по старомꙋ хотарю, кꙋда из вѣка ожицали.

Ꙗ на то ест(ъ) вѣра г(оспо)дства ми, выше писаннаго Петра воевѡд(ы), и вѣра боѧръ нашиχ(ъ): вѣра пана Нѣгои логофета, вѣра пана Петра Хꙋдича, вѣра пана Дꙋмы Браевич(а) дворника, вѣра пана Братꙋла, вѣра пана Станчꙋла, вѣра пана Кости Ѡрышескꙋла, вѣра пана Ѡана Пынтеча, вѣра пана Дꙋмъı и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Ивана Бачана, вѣра пана Ивана Мынѕꙋла, вѣра пана Кости Ꙗндроникович(а), вѣра пана Тадора Чорног(о), вѣра пана Давида столника, вѣра пана Тадора Баскович(а) столника, вѣра пана Никомана, вѣра пана Ѡана портарѣ, вѣра пана Хрицѣ спатарѣ, вѣра пана Данчꙋла вистиарника, вѣра пана Петра чашника и вѣра въсѣχъ боѧръ нашиχ(ъ), великиχ(ъ) и малыχ(ъ).

Ꙗ по нашем(ъ) животѧ, кто бꙋдетъ г(о)сподаръ нашеи земли, ѡт(ъ) дѣтеи нашиχ(ъ) илї ѡт(ъ) братеи нашиχ(ъ) или ѡт(ъ) нашего племене, бꙋд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберет(ъ) быти, тот(ъ) що бы имъ не порꙋшил(ъ) нашего даанїѧ, але що бы имъ потвръдилъ и оукрѣпил(ъ) заиꙋж(е) дали есми емꙋ за его правꙋю и вѣрнѵю слꙋжбꙋ.

Ꙗ на болшее потвръждение томꙋ въсемꙋ выше писанномꙋ, велѣли есми нашемꙋ вѣрномꙋ панꙋ Илїи логофетꙋ, писати и привѣсити нашꙋ печат(ъ) к семꙋ листꙋ нашемꙋ.

Пис(а) Лꙋка граматик(ъ), оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣтѡ ҂ѕ҃цнѕ, м(ѣ)с(ѧ)ца сеп(теврїа) еі҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Petru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, pan

www.dacoromanica.ro

Marco, ne-a slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzînd dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat în ţara noastră, în Moldova, un sat anume Panceşti, la obîrşia ⟨Bîrla⟩[1]dului, şi o prisacă, la gura Racovei, anume prisaca lui Ferţea, în hotarul tîrgului Vaslui, şi un loc de moară pe Racova, unde-i va plăcea, în hotarul tîrgului. Aceasta să-i fie lui uric şi cu tot venitul, şi copiilor lui, şi fraţilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam, cine va fi cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Duma al lui Brae, vornic, credinţa panului Bratul, credinţa panului Stanciul, credinţa panului Costea Orîşescul, credinţa panului Oană Pîntece, credinţa panului Duma şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Ion Baicean, credinţa panului Ion Mîndzul, credinţa panului Costea al lui Androinic, credinţa panului Tador Negru, credinţa panului David stolnic, credinţa panului Tador al lui Vasco, stolnic, credinţa panului Nicoman, credinţa panului Oană portar, credinţa panului Hrinea spătar, credinţa panului Danciul vistier, credinţa panului Petru ceaşnic şi credinţa tuturor boierilor noştri, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintească dania noastră, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească pentru că i-am dat pentru dreapta şi credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Ilie logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Luca gramatic, la Suceava, în anul 6956 ⟨1448⟩, luna septembrie 15.

Arh. St. Iaşi, CCCXL/64. Orig., perg. (20,5 × 39,5 cm), pecete atîrnată, pierdută.
O foto., ibidem, MXXXVIII/51, şi alta, la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, III/143. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 150—151, şi o trad., din 1805 iunie 11, de Pavel Debrici polcovnic, ibidem, MCDLXXIX/1.

EDIŢII: Ghibănescu, *Surete*, I, p. 276—279 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 359—360 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 235—236 (trad.).

---

[1] Şters.

286 — 1448 (6956) septembrie 22, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Петръ воевода, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, ис сѣмъ листом(ъ) нашим(ъ), въсѣм(ъ) кто на нъ ȣзритъ илї его ȣслышит(ъ) чтȣчи, ѡже прїидоша пред(ъ) нами и пред(ъ) нашими боѧри, панъ Михаилъ логофетъ и брат(ъ) его, Дȣма и Тадоръ, и Стан(ъ) Полѣна, и тѧгали сѣ за два села, на имѣ: где был(ъ) Дръгȣш(ъ) Тѧмеш(ъ), на оустие Стȣденца, и где был(ъ) старыи Тѧмеш(ъ) Петръ, повыш(е), и поставили своа прївилїа на тота села. И поставили при<ви>[1]лїе панъ Михаилъ логофетъ съ своими братиами ѡт(ъ) Илїаша и ѡт(ъ) Стефана воевод(ы) ѡт(ъ) токмежа, аже потокмили сѧ Стан(ъ) Полѣна съ их(ъ) ѡт(ь)цемъ, съ Югою протопопом(ъ).

www.dacoromanica.ro

Ино панъ Михаилъ лог(о)фетъ добыл(ъ) съ своими братиам(и) тота прѣд(ъ) реченаа села, где был(ъ) Драгуш(ъ) Тѣмеш(ъ), на ѹстие Стѹденца, и где был(ъ) старыи Тѣмеш(ъ) Петръ, и съ своими[2] прївилиами, ꙗкож(е) выше пишем(ъ).

Того радї, мы, черес(ъ) тое, поставили есми пану Михаилу логофету и братиамъ его завѣску ѯ҃ рѹбли сребра литог(о) варе коли бы ѹсталъ Поꙗна Стан(ъ) илї братиа ег(о) или дѣти его или буд(и) кто ѡт(ъ) его племене на пана Михаила логофета или на братию его или дѣтї их(ъ) или бѹд(и) на которог(о) ѡт(ъ) их(ъ) племене, за тота села, или тꙗжею или свадою или бѹд(и) чимъ, бѹд(и) коли, ѹ которых(ъ) днох(ъ), тот(ъ) заплатит(ъ) выше писанную завѣску ѯ҃ рѹбли серебра литог(о).

А при том(ъ) мартори наши боꙗри: панъ Дѹма Браевич(ь) дворник(ъ), и панъ Станчѹлъ, и панъ Косте Андроникович(ь), и панъ Драгот(ъ), и панъ Данчюл(ъ) вистиарник(ъ), и панъ Петръ чашник(ъ), и панъ Тадоръ писаръ, и панъ Сръбул(ъ) постелник(ъ) и инии наши болѣри, що при том(ъ) были.

А на болшую крѣпостъ тому въсему выше писанному, велѣли есми слѹѕѣ нашему, Лѹци дїꙗку, писат(и) и привѣсити нашѹ печат(ъ) к семѹ листѹ нашему.

Пис(а) ѹ Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣтѡ ҂ѕ҃цн҃ѕ сеп(тебрїа) к҃в.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: † Завѣзка ѡ Поꙗна.

† Din mila lui Dumenezeu, noi, Petru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri pan Mihail logofăt și frații săi, Duma și Tador, și Stan Poiană și s-au pîrît pentru două sate, anume: unde a fost Drăguș Teameș, la gura Studinețului, și unde a fost bătrînul Teameș Petru, mai sus, și și-au înfățișat privilegiile lor pe aceste sate. Și și-au înfățișat pan Mihail logofăt cu frații săi privilegiul de tocmeală de la Iliaș și de la Ștefan voievozi, că s-au tocmit Stan Poiană cu tatăl lor, cu Iuga protopopul.

Deci, pan Mihail logofăt cu frații săi au dobîndit aceste sate mai înainte zise, unde a fost Drăguș Teameș, la gura Studenețului, și unde a fost bătrînul Teameș Petru, cu privilegiile lor, cum scriem mai sus.

De aceea, noi am pus peste aceasta panului Mihail logofăt și fraților lui zavescă 60 de ruble de argint topit, ca oricînd s-ar scula Poiană Stan sau frații lui sau copiii lui sau oricine din neamul lui împotriva panului Mihail logofăt sau împotriva fraților lui sau a copiilor lor sau a oricui din neamul lor, pentru aceste sate, sau cu pîră sau cu sfadă sau cu orice, oricînd, în orice zile, acela va plăti zavesca mai sus-scrisă, 60 de ruble de argint topit.

Iar la aceasta au fost martori boierii noștri: pan Duma al lui Brae, vornic, și pan Stanciul, și pan Coste al lui Androinic, și pan Dragotă, și pan Danciul vistier, și pan Petru ceașnic, și pan Tador pisar, și pan Sîrbul postelnic, și alți boieri ai noștri, care au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre, Luca diac, să scrie și să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

Scris la Suceava, în anul 6956 ⟨1448⟩ septembrie 22.

⟨Pe verso, însemnare contemporană:⟩ Zavesca pentru Poiană.

Archiwum Głowne Akt Dawnych — Varșovia, Dokumenty pergaminowe (Archiwum koronne Krakowskie, Moldaviae), nr. 5 366. Orig., perg. (32,5 × 29,3 cm), pecete mică atîrnată, cu legenda: † Печа ь Петра воеводь.

www.dacoromanica.ro

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, XXIII/62, şi o copie, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 233, f. 152—153. Altă foto., după foto. de la Bibl. Acad., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, II/190.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 495 (facs.); Уляницкiи, *Матерiалы*, p. 70—71 (text slav); Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 67—68 (trad. cu greşeli, după Уляницкiи); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 361—363 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 236 (trad.).

---

[1] Omis.
[2] e, adăugat deasupra rîndului.

287 ⟨1448 (6956)⟩ septembrie 22, Suceava.

Cu mila lui Dumnezeu, noi, Petru voievod, domnul Ţării Moldoveneşti. Facem cunoscut, prin acest uric al nostru, tuturor acelora cari o privesc sau citind înţeleg şi tuturor cari au datoria să cunoască aceea ce am hotărît cu acest uric al nostru, şi am dat mănăstirii noastre numite Moldoviţa jumătate din lacul nostru ca⟨re⟩[1] iese din Dunărea, ⟨anume Covor[2], şi jumătate⟩[3] din tot peştele eşit la pescuit de pe ⟨lacul⟩[4] mare şi din toate lacurile mici şi din lacul[5] mare, care iese din Cuhului şi se varsă în Ialpug. Mănăstirea are să primească jumătate din tot peştele cît şi din toată vama, aşa că acei care strîng vama să ne dea nouă jumătate şi jumătate mănăstirei, căci noi am dat susnumitei mănăstiri Moldoviţa toate acestea sus-arătate printr-un uric pe veci, întărit cu pecete.

⟨Toate veniturile rezultate din pescuitul cu năvoade şi din gloabele pentru sfadă şi pentru pedepse vor aparţine ca venituri în întregime mănăstirii⟩[6].

Cel care nu va vrea să recunoască, să fie blestemat de Dumnezeu şi pentru crima aceasta să fie pedepsit de domnul nostru.

Şi la aceasta este credinţa tuturor boerilor noştri.

Pentru mai multă putere, am poruncit boerului nostru Ilie să pue pecetea pe această foaie a noastră.

A scris la Suceava, 7056[7] ⟨1448⟩ anul, septembrie 22 zile.

Exact după copie.
A tradus căpitanul Cosovschii.

După Bulat, *Varia documenta*, p. 329. Trad., din prima jumătate a sec. al XIX-lea, după o trad. rus. din aceeaşi perioadă.

Un rez., într-un perilipsis din 1804, cu data: 6956 ⟨1448⟩ septembrie 23, la Arh. St. Iaşi, CCLIX/3, f. 20 r.

Veleatul doc. a fost restabilit după rez. de la Arh. St. Iaşi şi după numele logofătului. Dealtfel, în anul 1548, nu mai domnea Petru Rareş, iar logofătul său, în cea de-a doua domnie, a fost Mătiaş.

ALTE EDIŢII: Wickenhauser, *Moldowiza*, p. 81—82 (rez., germ., după orig., fără dată); *D.I.R.*, A, XVI, I, p. 518 (trad., după rez. lui Wickenhauser, cu data: ⟨1546 înainte de mai 25⟩).

---

[1] Lipsă în textul editat.
[2] Greşit, pentru „Cohorlui".
[3] Completat după rez. lui Wickenhauser (v. EDIŢII): „... Namens Kowor, und die Hälfte" ...
[4] Întregirea noastră.
[5] În rez. lui Wickenhauser: „Bache" („gîrla").

 www.dacoromanica.ro

[6] Completat după rez. lui Wickenhauser (v. EDIŢII): „... und welch, immer Theil man mit Fischnetzen herausnimmt oder an Zoll wegen Streitigkeiten oder durch Strafen erhält, der soll, als Einkommen ganz dem Kloster gehören".

[7] Greşit; v. datarea.

288 İ448 (6956) octombrie 5, Mănăstirea din Poiană.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Петрѫ воевода, г(о)с(по)дарѫ Земли Молдавскои. Знаменито чиним(ъ), нс сѣмъ нашим(ъ) листом(ъ), въсѣмъ кто на нем(ъ) оуѕрит(ъ) илї его чтоучи оуслышит(ъ), ѡже бл(а)гоизволи г(оспод)ство ми нашим(ъ) бл(а)гимъ произволением(ъ) и чистым(ъ) и свѣтлым(ъ) сръд(ь)цемъ и съ въсеѧ нашеѧ доброѧ волеѧ и ѡт(ъ) Б(ог)а помощиа и оучинили есми въ зад(ѵ)шие с(вѣ)топочившиχ(ъ) родителеи нашиχ(ъ), Ꙗлеѯандра воеводы и матери нашеи, г(о)с(по)жди Марїи, и дали есми нашемѵ монастирю ѡт(ъ) Полѧны, идеже ест(ъ) χрам(ъ) С(вѣ)таго арχїерарχа и чоудотворца Николы, на въсѧкои лѣто по шести бочок(ъ) вина ѡт(ъ) нашеи десѧтины, илї ѡт(ъ) Хрълова илї ѡт(ъ) Котнарѧ илї пак(ъ) боуд(и) нс которого дѣла. И також, дали есмо томѵ прѧд(ъ) реченномȣ монастирю воскъ ѡт(ъ) Красного Тръга оувес(ъ), да берѵт калѵгери, на въсѧкое лѣто, ѡт(ъ) въсѧχ(ъ) кто имет(ъ) <к>[1]ъ<рчымъ. Тое>[1] въсе да ест(ъ) нашемѵ [нашемѵ] монастирю оурик(ъ), и вино и воск(ъ), на вѣки вѣчныѧ, не порѵшено и непоколѣбимо.

И такождере, варе кто боудет(ъ) игѵмен(ъ) оу том(ъ) прѧд(ъ) реченном(ъ) монастирю и елико бѫдет(ъ) братеи, а ѡни имают(ъ) грижати за сп(а)сение д(ѵ)ши г(о)с(по)дства ми въсегда; и имают(ъ) слѵжити на въсѧкѵю срѣдѵ, вечер(ъ), параклис(ъ), а оу четвырток(ъ), литоургию. И братиам(ъ) дати по чирпѧлѵ на трапезѧ, и тое имаетъ быти непрѣмѣнно, по въсѧ недели, по въсѧ лѣта. Ꙗ мы имаемо наплънити въсе тое выше писанное.

Ꙗ на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, выше писаннаго Петра воеводы, и вѣра нашиχ(ъ) болѣръ: вѣра пана Нѧгоѧ, вѣра пана Петра Хѵдича, вѣра пана Дѵмы Браевича дворника, вѣра пана Братѵла, вѣра пана Станчѵла пръкалаба, вѣра пана Кости Ѡрыша, вѣра пана Ваны Жѵлича, вѣра пана Дѵмы и брата его, пана Ми<рчи>[1], вѣра пана Ивана Балчана, вѣра пана Кости Ꙗндрониковича, вѣра пана Ваны Пор<кы, в>[1]ѣра пана Ивана Мынѕȣла, вѣра па<на>[2] Давида столника, вѣра пана Тадора Васков<ича с>[1]толника, вѣра пана Тадора Чори<ого>[2], вѣра пана Петра чашника, вѣра пана Хринѧ спаѳа<рѧ>[1], вѣра пана Данчѵла в<ист>[2]иарника, вѣ<ра па>[2]на Гоѧна комиса и вѣра въсѧχ(ъ) нашиχ(ъ) болѣр(ъ) м<олдавск>[1]иχ(ъ), и великиχ(ъ), и малыχ(ъ).

Ꙗ по нашем(ъ) жив<отѣ>[2], кто боудет(ъ) ѡт(ъ) бл(а)гоч(и)стивыχ(ъ) господар<еи>[2] и боудет(ъ) г(о)с(по)дарь <наш>[1]еи земл<и ѡтъ>[2] дѣтеи нашиχ(ъ) илї ѡт(ъ) брат<ї>[2]и нашиχ(ъ) илї боуд(и) кто, кого Б(ог)ъ изберет(ъ) быти, т<отъ щ>[1]о бы имъ не порѵшил(ъ) нашего даания, але що бы придал(ъ) и потвръдил(ъ) понеже дали есмо за д(ѵ)ш(ъ) въсѧχ(ъ) предков(ъ) молдавскиχ(ъ) еже потрȣдиша сѧ за Молдавскѵю Землю.

Ꙗ кто сѧ покȣсит(ъ), илї г(о)с(по)даръ илї болѣрин(ъ), разорити едно ѡт(ъ) сиχ(ъ), таков<и>[2] да ест(ъ) проклѧт(ъ) ѡт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а, и ѡт(ъ) прѧч(и)стиа его м(а)тере, и ѡт(ъ) в͠ї врыχовныχ(ъ) ап(о)ст(о)лъ, и ѡт(ъ) четире еѵ(ан)г(е)листъ и ѡт(ъ) т͠ и и͠ї Б(о)гоносныχ(ъ) ѡтецъ, Никїискыχ(ъ), събравшиχ(ъ) сѧ на безб(о)жнаго Ꙗриа, и да ест(ъ) подобен(ъ) Иоудѧ прѣдате<л>[3]ю и тѣмъ еже бъзъпиша на вл(а)дыка Х(ристов)а, кръвъ его на иниχ(ъ) и на чѧдѣχъ иχ(ъ). Ꙗ кто боудет(ъ) игоумен(ъ) илї братиа оу томъ монастирю и не имȣт(ъ) гр<иж>[2]ати сѧ ѡ сп(а)сенїи нашемъ и ѡ памѧти предков(ъ) нашиχ(ъ), а имъ да ест(ъ) сѫдиа Б(ог)ъ и Свѣты Никола.

www.dacoromanica.ro

А на болшее потвръжденне, велѣлн есмо нашемѵ вѣрномѵ панѵ Илїн логоѳетоу пнсатн н прнвѣснтн нашѵ печат(ъ) к семѵ нашемѵ лнстѵ.

Пнс(а) Тадор(ъ), оу Манастнрю шт(ъ) Полѣны, в(ъ) лѣт(о) ҂ЅЦНЅ, м(ѣ)с(ѧ)ца шх(товрїа) Ѕ.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: † Монастнр(ъ) шт(ъ) Полѣна........[1]; ⟨două însemnări din sec. al XVI-lea⟩: † За по чръпалъ; за вино; ⟨altă însemnare, din sec. al XVII-lea⟩: † Петръ вwевод(ъ), за вино н за воскъ.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Petru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bunăvoia noastră şi cu inimă curată şi luminată şi cu toată bunăvoia noastră şi cu ajutorul lui Dumnezeu şi am făcut pentru pomenirea sfîntrăposaților noştri părinți, Alexandru voievod şi mama noastră, doamna Maria, şi am dat mănăstirii noastre din Poiană, unde este hramul Sfîntul arhierarh şi făcător de minuni Nicolae, în fiecare an cîte şase buți de vin din desetina noastră, sau de la Hîrlău sau de la Cotnari sau iarăşi din orice parte. Şi, de asemenea, am dat acestei mănăstiri mai înainte zise toată ceara de la Tîrgu Frumos, s-o ia călugării, în fiecare an, de la toți cîți vor avea ⟨c⟩[1]î⟨rciumi⟩[1]. Toate ⟨acestea⟩[1], şi vinul şi ceara, să fie mănăstirii noastre [noastre] uric în vecii vecilor, neclintit şi nemişcat.

Şi, de asemenea, oricine va fi egumen în această mănăstire mai înainte zisă şi cîți frați vor fi, ei să aibă a îngriji totdeauna de mîntuirea sufletului domniei mele; şi vor sluji în fiecare miercuri, la vecernie, paraclisul, iar joi, liturghia. Şi fraților să li se dea cîte o cupă la trapeză, şi aceasta va fi neschimbat, în toate săptămînile, în toți anii. Iar noi vom îndeplini toate acestea mai sus-scrise.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus-scrisului Petru voievod, şi credința boierilor noştri: credința panului Neagoe, credința panului Petru Hudici, credința panului Duma al lui Brae, vornic, credința panului Bratul, credința panului Stanciul pîrcălab, credința panului Costea Orîş, credința panului Oană Julici, credința panului Duma şi a fratelui său, pan Mi⟨rcea⟩[1], credința panului Ion Balcean, credința panului Coste al lui Andronic, credința panului Oană Por⟨cu⟩[1], credința panului Ion Mîndzul, credința pa⟨nului⟩[2] David stolnic, credința panului Tador al lui Vasco ⟨s⟩[1]tolnic, credința panului Tador Negru, credința panului Petru ceaşnic, credința panului Hrinea spăta⟨r⟩[1], şi credința panului Danciul v⟨ist⟩[2]ier, credința ⟨pa⟩[2]nului Goian comis şi credința tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viața noastră, cine va fi, din binecinstitorii domni, domn în țara noastră, ⟨din⟩[2] copiii noştri sau din frații noştri sau oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintească dania noastră, ci să o adauge şi să o întărească pentru că am dat pentru sufletul tuturor înaintaşilor moldoveni care s-au trudit pentru Țara Moldovei.

Iar cine ar încerca, sau domn sau boier, să nimicească una din acestea, acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, şi de preacurata lui maică, şi de cei 12 apostoli de frunte, şi de cei patru evanghelişti, şi de cei 300 şi 18 părinți purtători de Dumnezeu, de la Nicheia, care s-au adunat împotriva lui Arie cel fără de Dumnezeu, şi să fie asemenea lui Iuda trădătorul şi celor care au strigat împotriva stăpînului Hristos, sîngele lui asupra lor şi asupra copiilor lor. Iar cine vor fi egumen sau frați în această mănăstire şi nu vor

www.dacoromanica.ro

îngriji de mîntuirea noastră şi de pomenirea înaintaşilor noştri, acelora să le fie judecător Dumnezeu şi Sfîntul Nicolae.

Iar pentru mai mare întărire, am poruncit credinciosului nostru pan Ilie logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Tador, la Mănăstirea din Poiană, la anul 6956 ⟨1448⟩, luna octombrie 5.

⟨Pe verso, însemnare contemporană⟩: † Mănăstirea din Poiană ...[1]; ⟨două însemnări din sec. al XVI-lea⟩: † Pentru cîte o cupă; pentru vin; Petru voievod, pentru vin şi pentru ceară.

Arh. St. Bucureşti, Peceţi, nr. 132. Orig., perg. (35 × 25 cm), rupt la îndoituri, pecete atîrnată, stricată; din legendă se vede doar: <†> Пєчать Їѡ Пєт<ра>...

O foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/191. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 154—157.

EDIŢII: Ungureanu ş.a., *Cronica Cotnarilor*, pl. în afara text. (facs.); Hăjdeu, *Arch. ist.*, I, 1, p. 113 (text slav prescurtat şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 365—367 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 237—238 (trad.); Ungureanu ş.a., *op. cit.*, p. 269—270 (trad.).

---

[1] Rupt.
[2] Şters.
[3] Omis.

289 ⟨1448 (6956), înainte de octombrie 10⟩.

† Се азъ, пань Кръстѣ, дал(ъ) есмь едино село манастирꙋ Нѣмецкомꙋ, идеже ест(ъ) игꙋмен(ъ) поп(ъ) Силꙋанъ, на име село Кръничѧни. Тое выше писанное даль есмъ за своѧ д(ꙋ)шѫ и за д(ꙋ)шѫ възлюбленнаго ми с(ы)на, Їлиашка, и за д(ꙋ)шѫ своеѫ пани и въсѣх(ъ) дѣтей нашиx(ъ).

Тое выше писаное аще кто би хотѣл(ъ) порꙋшити ѡт(ъ) нашиx(ъ) дѣтей или нашего плѣмене, таковъ да ест(ъ) проклѧт(ъ) ѡт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а, и ѡт(ъ) пр(ѣ)ч(и)стыѧ его м(а)т(е)ръ и ѡт(ъ) нас(ъ).

Ѧ хотарь селꙋ, повыше потоком(ъ), долꙋ, на Кръници Солоткꙋ, ѡт(ъ) кръници на Побратѣ, Побратою долꙋ, ѡт(ъ) Побратѣ на кръници Боринꙋ.

Пис(а) Дончь.

† Adică eu, pan Cristea, am dat un sat mănăstirii Neamţ, unde este egumen popa Siluan, anume satul Cîrniceni. Acesta mai sus-scris l-am dat pentru sufletul meu şi pentru sufletul iubitului meu fiu, Iliaşcu, şi pentru sufletul paniei noastre şi a tuturor copiilor noştri.

Iar cine din copiii noştri sau din neamul nostru ar vrea să clintească aceste mai sus-scrise, acela să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, şi de preacurata lui maică şi de noi.

Iar hotarul satului să fie mai sus de pîrîu, în jos, la Fîntîna Dulce, de la fîntînă la Pobrata, pe Pobrata în jos, de la Pobrata la fîntîna lui Borea.

A scris Doncea.

Arh. St. Iaşi, DCCXCII/1 b. Orig., perg. (7 × 24,5 cm), fără pecete.

O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 160.

EDIŢII: D. P. Bogdan, *Diplomatica*, p. 174, fig. 10 (facs.); Turcu, *Îmbogăţirea Arh. St. Iaşi*, p. 213 (facs.); Ghibănescu, *Surete*, V, p. 118—120 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 369—370 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I. p. 238 (trad.).

www.dacoromanica.ro

† М(и)лостїю б(о)жїею, мы, Петръ воевода, г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскои. Чиниме знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, всѣмъ кто на нъ оузрит(ъ) или его оуслышитъ чтѹчи, ѡже даемъ и потвержаемъ нашемѹ монастирю ѡт(ъ) Нѣмца, где ест(ъ) храмъ с(вя)томѹ Възнесенїю, едно село що далъ панъ Кръстѣ ѡт(ъ) своего оурика, на имѧ Кръничани, иниже Побрати, да бѹдетъ ѡт(ъ) нас(ъ) оурикъ и съ въсѣмъ доходомъ, непорѹшено николиже, на вѣкы.

А хотаръ томѹ село да ест(ъ) повыше потокомъ, долѹ, до Крьници Солодкоу, а ѡт(ъ) крьницю до Побратѧ, а Побратю доловъ, а ѡт(ъ) Побратѧ на крьницю Борноу, коуда и панъ Кръстѣ далъ.

А на то ест(ъ) вѣра г(ос)п(о)дства ми, выше писанное Петра воеводи, и вѣра боıаръ нашихъ: вѣра пана Нѣгоıа логоѳета, вѣра пана Петра Гѹдича, вѣра пана Братѹла, вѣра пана Дѹмы Браевича дворника, вѣра пана Станчюла, вѣра пана Кости Ѡрыша, вѣра пана Ѡаны Жѹлича, вѣра пана Ивана Балчана, вѣра пана Дѹмы и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Давида столника, вѣра пана Ѡаны портарѣ, вѣра пана Тадера В<а>[1]сковича, вѣра пана Сръбѹла постелника, вѣра пана Мынѕѹла, вѣра пана Петра чашника, вѣра пана Данчюла вистїарника, вѣра па<на>[1] Гоıана комиса и вѣра въсѣхъ болѣръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малых(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто бѹдетъ г(о)сп(о)д(а)ръ нашїх(ъ) земли ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) братїи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего племен(ъ), бѹд(и) кто, кого Б(ог)ь изберетъ быти тотъ бы не порѹ<ши>[1]лъ нашего даанїа, але що бы потвердилъ и оукрѣпилъ занѹже есми дали томоу монастирю.

А на болше потвръжденїе томѹ въсемѹ выше писанномѹ, велѣли есми нашемѹ вѣрномѹ панѹ Илїи логоѳетѹ писати и привѣсити нашѹ печатъ к семѹ листѹ нашемѹ.

Писа Илїашъ, оу Соч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцнѕ ѡх(товрїа) ї.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Petru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că dăm şi întărim mănăstirii noastre de la Neamţ, unde este hramul sfînta Înălţare, un sat pe care l-a dat pan Cristea din uricul său, anume Cîrnicenii, mai jos de Pobrata, ca să fie de la noi uric şi cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie mai sus de pîrîu, în jos, pînă la Fîntîna Dulce, iar de la fîntînă la Pobrata, şi pe Pobrata în jos, şi de la Pobrata la fîntîna lui Borea, pe unde a dat şi pan Cristea.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Petru voievod, şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Neagoe logofăt, credinţa panului Petru Hudici, credinţa panului Bratul, credinţa panului Duma al lui Brae, vornic, credinţa panului Stanciul, credinţa panului Costea Orîş, credinţa panului Oană Julici, credinţa panului Ion Balcean, credinţa panului Duma şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului David stolnic, credinţa panului Oană portar, credinţa panului Tader al lui V<a>[1]sco, credinţa panului Sîrbul postelnic, credinţa panului Mîndzul, credinţa panului Petru ceaşnic, credinţa panului Danciul vistier, credinţa pa<nului>[1] Goian comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, oricine, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu clintească dania noastră ci să o întărească şi să o împuternicească pentru că am dat acestei mănăstiri.

 www.dacoromanica.ro

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Ilie logofăt să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Iliaş, la Suceava, în anul 6956 ⟨1448⟩ octombrie 10.

Arh. St. Iaşi, DCCXCII/1 a. Orig., perg. (25 × 36 cm), pecete atîrnată, pierdută. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 233, f. 158—159.

EDIŢII: D. P. Bogdan, *Diplomatica*, p. 174, fig. 10 (facs.); Turcu, *Îmbogăţirea Arh. St. Iaşi*, p. 213 (facs.); Ghibănescu, *Surete*, V, p. 118—120 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*. II, p. 368—370 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 238—239 (trad.).

---

[1] Omis.

www.dacoromanica.ro

DOCUMENTE FALSE

I 1374 (6882) iunie 3, Bîrlad.

Milostiĭu bojieĭu, my knѫzĭ[1] litovĭskyi, Iurg Koriatovicĭ voevoda, gospodarĭ Zemli Moldavskoi i s ousi boĭarove gospodstva mi. Svĭedomo cinim', is sim' listom' nashimĭ, vsѫkomu[1] dobromu nanĭ v'zrĭusciu ili ego ouslyshĭusciu otei, ooje tot istii sluga nashĭ vĭernoi, pan Iakshѫ[1] Litavor' namĭesnick'[1] Bĭelograd'skyi, slujil' nam' pravo i vĭerno. Tiem bo, my, vidĭevshe pravoĭu i vĭernoĭu slujbu ego do nas', a naipaceji chr'blii pod'vizi is tatary ou sela zovomae V'lidici[1], na D'nĭestr', jalovali esmy togo is'nogo slugu nashe vijĭpisanogo[1] is edno oot nashich' sel', na imѫ[1] Zubrovtzi, ou ... [2].

Na toe v'se vĭera g⟨ospodst⟩[3]va mi i boĭar' moldav'skych'.

A na bolshoĭu tvrdostĭ semu listu nashemu, velĭeli esmy vĭernomu Ivan ... [2].

Pisal' Ĭatzĭko[1], u Br'lad, v' lĭeto 6882 iĭun 3[4].

Cu mila lui Dumnezeu, noi, cneazul litvan, Iurg Coriatovici voievod, domn al Țării Moldovei, și cu toți boierii domniei mele. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, oricărui bun pan care o va vedea sau o va auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, pan Iacșa Litavor, locțiitor de la Cetatea Albă, ne-a slujit cu dreptate și cu credință. De aceea, noi, văzînd dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, și mai cu seamă vitejia sa în lupta cu tătarii la satul numit Vlădiciu, pe Nistru, am miluit pe această adevărată slugă a noastră mai sus-scrisă cu unul din satele noastre, anume Zubrăuți, la ... [2].

La toate acestea este credința domniei mele și a boierilor moldoveni.

Iar pentru mai mare tărie a acestei cărți a noastre, am poruncit credinciosului Ivan ... [2].

A scris Iațco, la Bîrlad, în anul 6882 ⟨1374⟩, iunie 3.

După Hăjdeu, *Uric din 1374*, p. 41. Transliterație cu caractere lat. după un presupus orig. ce s-ar fi aflat în bibl. contelui Swidzinski din Kiev.

Cu trad. edit.

După împrejurările punerii sale în circuitul științific, deosebirile dintre prima și a doua ediție (v. textul și EDIȚIILE), ortografie, limbă, formular, și conținut, doc. este un falsificat făurit de B. P. Hăjdeu cu scopul acreditării unor ipoteze istorice personale, ca și în cazul diplomei bîrlădene din anul 1134. Pentru detalii privind critica de autenticitate, v. Panaitescu *Diploma din 1134 și hrisovul din 1374*, p. 51—57.

ALTE EDIȚII: Hăjdeu, *Ist. crit.*, p. 91—92, nota 285 (transliterație cu caractere lat., cu deosebiri față de ediția anterioară) și *Etymologicum*, 4, *Introducere*, p. CCLV (trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 1—3 (trasliterație, după Hăjdeu, *Uric din 1374*, cu observații privind falsi-

www.dacoromanica.ro

tatea doc.); Panaitescu, *op. cit.*, p. 51—57 (transliterație, după Hăjdeu, *op. cit.*, și critica de autenticitate a doc.); *D.I.R.*, A, I, *Doc. îndoielnice*, p. 141 (trad., după Costăchescu).

---

[1] În ed. din *Ist. crit.*: kniaz, vsiakomu, Iakszia, namiesnick, V'ldiczi, viszpisanogo, imia, Iatzko.

[2] Așa în textul editat.

[3] Întregirea noastră.

[4] În ed. din *Ist. crit.*, Hasdeu transcrie ж = *zs* (nu j), ч = *cs* (nu *ci*), ъ și ь = numai cu apostrof (nu și cu *i*), ш = *sz* (nu s*h*), ѡ = ô (nu *oo*).

II 1399 (6907).

Copie.

Veleat 6907 ⟨1399⟩.

Uric de la Iuga voievod, de miluire și întăritură lui Ioan Cormeleu și fratili său, Trofin, pentru a lor drepti și credincioasă slujbe ci au slujit țării și domniei, pre doaî sate, anume Brătila de Sus și Brătila de Gios, la ținutul Totrușului, pre apa Tazlovului Mari, din dresă de miluire ce au avut sămințiia lor pre aceste moșii, de la Ștefan voievod și de la Roman vodă, ca să stăpîniască cu bună paci satili ci mai sus-scrie, carili sînt întocmai, cît unul, cît altul.

Iar hotarul acestor sate să umble precum au umblat din vac: din zare Dealului celui Mari, despre răsărit, unde să întîlnești hotarul Poenii, și Gîrtenul drept la vali, la obîrșiia Șasa, și tot Șasa în gios, spre apus, păr-la locul Rîchii Roșie, și de acole, drept peste Tazlău, la mai înalt deal Cafa, păr-în Grieștii despre Caraclău, și tot alăture cu Grieștii, spre miazăzi, la un pîrîu hotar Măneștilor, și de acole spre răsărit, alăture cu Măneștii, pre pîrîu, și preste Tazlov, tot alăture cu Măneștii, pîn-la pîrîu Belince, spre poiana Ursa; și de-acole Brătila în sus, pe Balince cu apă, pîn-la obîrșiia; și de acolo iarăși la zarea Dealului Mari și, tot zare, păr-la locul unde s-au început.

Și spre aciasta esti credința domnii sali și a tuturor boerilor.

Scosu-s-au de pre sîrbie pre scurt.

Copie întocmai scoasă di pi condica vechi ci să păstriază în Mitropolie.

1833 martî 18.

Iscălit: Veniia[a]min mitropolit Moldaviei.

S-au poslăduit de mini, Ioan paharnic.

Arh. St. București, ms. nr. 657 (Cond. moșiei Ocna), f. 75. Copie după o trad. prescurtată.

Deși textul înscris în Condica moșiei Ocna reproduce incomplet și, probabil, inexact pe alocuri cuprinsul documentului original, datorită numeroaselor preluări ale acestuia, falsitatea prevederilor sale devine totuși evidentă dacă ele sînt juxtapuse celor similare ale documentelor de epocă. Se remarcă, mai ales, justificarea confirmării domnești prin slujirea țării de către boierii beneficiari și prin existența a două documente anterioare, de la voievozii Ștefan și Roman — menționați în ordinea inversă a domniilor lor —, precizarea ținutului, precum și dispoziția referitoare la întinderea egală a teritoriilor ambelor sate. Dealtfel, hotarnica este întru totul asemănătoare celei din actul fals, datat 1449 martie 23, privind satele dispărute Zămișăști și Săcălosăști, din vecinătatea Brătilei (*D.I.R.*, A, I, p. 239—240; v. și Șimanschi, *Autenticitatea și datarea*, p. 96—97), falsificat cu care documentul de față s-a și transmis împreună. Pentru argumentarea detaliată a neautenticității, v. Șimanschi, *Un pretins act*, p. 297—305.

EDIȚII: Costăchescu, *Doc.*, I, p. 20—21 (rez. din 1839, după Ghibănescu, *Ms. Surete* LII, p. 24); *D.I.R.*, A, I, p. 4—5 (copie după trad., cu data: 1399 (6907) ⟨după martie 12⟩; Șimanschi, *op. cit.*, p. 298 (trad., după *D.I.R.*).

www.dacoromanica.ro

† М(и)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Алеѯандръ воевода, господаръ Земли Молдавьскою. Знаменито чиним(ъ), ис сим(ь) листом(ь) нашим(ь), въсѣм(ь) кто на н(ь) възрит(ъ) или его чточи оуслышит(ъ) <ѡже>[1] дадохом(ь) и пом(и)ловахом(ь) слоуѕѣ нашемȣ вѣрномȣ, пан(ъ) Дань митникь, ѡт(ь) наших(ь) правою ѡтнинȣ и дѣдинии, за доброю слȣжбȣ что сътворилъ <на>[1]мь. Ми видѣхом(ь) правою свою вѣрѫ, ми пом(и)ловахом(ь) его, съ въсѣм(ь) сватовом(ь) болѣром(ь) великъım(ъ) и вѣрним(ь), съ мѣсто шест(ь) селовь въ единь хотар(ь), на имѧ мѣсто Шȣринещь, и Мъньжещїи, и Тодерещїи, и Шерботещїи, и Лъцканїи и Ꙗковещїи, где ѡживали Ꙗковь Слѣпаго, а би бѫдет(ь) пом(и)ловань ѡт(ь) нас(ь) ꙗкоже ест(ь) выше писано.

А бы сѧ емȣ зачо хотар(ь) маи выше ѡт(ь) Шȣринещь, въ съвръшїю потокь, оу лис(ь), въ единь крȣшь, ѡт(ь) тои крȣшь право на въстокь, на съвръшенїе потоци, междȣ три дȣбы, ѡт(ь) три дȣби и на право на въстокь, междȣ доброви, по<д>[1]ли потоци, въ мовилȣ[2] иже наре<че>[1]т сѧ Мовила Гжоуносѫ, ѡт(ь) мовилѫ на верхъ горѣхь, где роздѣлит сѧ вода, на краи доброви ѡт(ь) къ въстокь, на потокь, ѡт(ь) тъдȣ потокь долȣ, по где перемииет(ь) вода, где приходит(ь) дорох(ь) Стань Преоуцескȣл(ь) черезь потокь, тѣм(ь)же ѡт(ь) тамо дорохо[3] ниже ѡт(ь) къ въстокь потоковь, где перемииет(ь) дорохо Стань Преоуцескȣль въ вода Баслȣи, тѣм(ь)же вода Баслȣи доли, даже до Бребы, ѡт(ь) Бребы право на запад(ь), въ рȣптȣрь, ѡт(ь) там(ь) право на запад(ь), черезь поль, въ мовила копана, где събѣрет сѧ хотар(ь) съ хотар(ь) Фѫер(ь), ѡт(ь) тъдȣ право на запад(ь) черезь потоци, въ главь рѣдь Лацко, тѣм(ь)же рѣдȣль по длъгȣ выше, даже до рѫпи Драгсинь, ѡт(ь) тамо выше, по лис(ь), даже до тот(ь) крȣшь, где начѫс(ь).

Тѣмже, дадохо<м>[1] имъ мы ѡтнинȣ ѡт(ь) нас(ь), ꙗкоже ест(ь) выше писано, слȣѕѣ нашемȣ вѣрномȣ, пан(ь) Дан(ь) митникь, и съ въсем(ь) доходом(ь), им(ь), и сътворихом(ь) им(ь) оурикь, и дѣтем(ь) их(ь), и <оу>[1]нȣчатом(ь) их(ь), и прѣȣноучатом(ь) их и прашȣрѫтом(ь) и въсем(ȣ) родȣ их(ь), кто сѧ изберет(ь) им(ь) наиближнии, непорȣшено николиже, на вѣкы.

А на то ест(ь) вѣра нашего г(оспо(дств(а), выше писанаго, мы, Алеѯандръ воевода, и вѣра боꙗр(ь) нашиx(ь) и вѣра брат(ь) г(о)с(по)дств(а) ми, жȣпан(ь) Богьдань, вѣра Драгоше вытѣза и дѣти его, вѣра Андрїꙗшь и дѣтї его, вѣра Иѡниша дворникь и братїи его, вѣра Бръль Хръловьскаго и дѣти его, вѣра Доми дворника и дѣти его, вѣра <Ц>[4]ибана и дѣти его, вѣра Хоранца Мика и дѣти его, вѣра Шандро ѡт(ь) Хотинь и дѣти его и вѣра Хоранца вистѣрника и дѣти его, вѣра Тъмашь стольника и дѣти его, вѣра Микь ѡт(ь) Мольници и дѣти его, вѣра Братȣла Стровича и братїи его, вѣра ȣсих(ь) болѣри нашиx(ь).

Бе<лѣ>[1]ли есми слȣѕѣ нашеми Ꙗцьковы привесити печат(ь).

А по нашиx(ь) животѣ, кто бѫдет(ь) г(о)сп(о)даръ наши земли, ѡт(ь) дѣти нашиx(ь) или ѡт(ь) нашиx(ь) родїтели, или кого Богъ изберет(ь) господарем(ь) быти нашем(ь) Мольдавьскою Земли, тот(ь) бы им(ь) не порȣшил(ь) нашего даанїе и потвръжденїе, али би им(ь) оукрѣпил(ь) и оутвръдилъ занȣж(е) им(ь) ест(ь) дано ѡтнинȣ и дѣдинии ѡт(ь) нас(ь).

А кто бѫдет(ь) разорити сѣ оури<кь>[5] и сїи знамени, да бѫдет(ь) проклѣть ѡт(ь) т҃ıи ѡт(ь)цъ иже въ Некеи и ѡт(ь) въсѣх(ь) с(вѧ)тых(ь).

Писа .... [4], в(ъ) л(ѣ)тѡ ҂ѕ҃ци, м(ѣ)с(ѧ)ць феврȣар, а҃і д(ь)нь.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, ⟨că⟩[1] am dat şi am miluit pe sluga noastră credin-

www.dacoromanica.ro

cioasă, pan Dan vameş, din a noastră dreaptă ocină şi dedină, pentru slujba bună ce ne-a făcut. Noi am văzut credinţa lui dreaptă, l-am miluit, cu tot sfatul boierilor mari şi credincioşi, cu un loc de şase sate într-un hotar, anume locul Şurineşti, şi Mînjeştii, şi Todereştii, şi Şerboteştii, şi Lăţcanii şi Iacobeştii, unde a folosit Iacob al Orbului, ca să fie miluit de la noi, cum este scris mai sus.

Şi să-i înceapă hotarul mai sus de Şurineşti, la sfîrşitul pîrîului, în pădure, la un păr, de la acest păr drept la răsărit, la sfîrşitul pîrîului, printre trei stejari, de la trei stejari şi drept la răsărit, prin dumbravă, pe lîngă pîrîu, în movila care se cheamă Movila Găunoasă, de la movilă la vîrful dealurilor, unde se despart apele, la marginea dumbrăvii dinspre răsărit, la pîrîu, de aici pîrîul la vale, pe unde străbate apa, pe unde trece drumul lui Stan Preuţescul peste pîrîu, şi de acolo drumul în jos, spre răsărit de pîrîu, unde trece drumul lui Stan Preuţescul prin apa Vaslui, şi de acolo apa Vaslui la vale, pînă la Brebi, drept la apus, la ruptură, de acolo drept la apus, peste cîmp, la movila săpată, unde se întîlneşte hotarul cu hotarul lui Feaer, de acolo drept la apus peste pîrîu, în capul rediului lui Laţco, şi de acolo de-a lungul aceluiaşi rediu în sus, pînă la rîpa lui Dragsin, de acolo în sus, prin pădure, pînă la acelaşi păr unde s-a început.

De aceea, noi i-am dat de la noi ocină, cum este scris mai sus, slugii noastre credincioase, pan Dan vameş, şi cu tot venitul, lui, şi i-am făcut lui uric, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui, şi strănepoţilor lui, şi răstrănepoţilor şi întregului său neam. cine se va alege lor cel mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului, noi, Alexandru voievod, şi credinţa boierilor noştri şi credinţa fratelui domniei mele, jupan Bogdan, credinţa lui Dragoş viteazul şi a copiilor lui, credinţa lui Andriaş şi a copiilor lui, credinţa lui Ioaniş vornic şi a fraţilor lui, credinţa lui Bîrlă de la Hîrlău şi a copiilor lui, credinţa lui Duma vornic şi a copiilor lui, credinţa lui ⟨Ţ⟩[4]iban şi a copiilor lui, credinţa lui Horaiţ Mic şi a copiilor lui, credinţa lui Şandru de la Hotin şi a copiilor lui, şi credinţa lui Horaiţ vistier şi a copiilor lui, credinţa lui Tămaş stolnic şi a copiilor lui, credinţa lui Mic de la Molniţa şi a copiilor lui, credinţa lui Bratul Strovici şi a fraţilor lui, credinţa tuturor boierilor noştri.

Am poruncit slugii noastre, Iaţco, să atîrne pecetea.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, din copiii noştri sau din părinţii[6] noştri sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al ţării noastre, Moldova, acela să nu le clintească dania şi întărirea noastră, ci să-i întărească şi să-i împuternicească pentru că-i este dată ocină şi dedină de la noi.

Iar cine va strica acest uric şi aceste semne, să fie blestemat de cei 318 părinţi de la Nicheia şi de toţi sfinţii.

Scris ... [4], în anul 6908 ⟨1400⟩, luna februarie, 11 zile.

Bibl. Acad., Fotografii, XXXVII/25. Foto. după orig., perg., pecete atîrnată, cu legenda: † Пєчать Іѡ Олєѯанара ✱ воєводъ ✱ г(оспод)на Земль Молдавьской (textul legendei, după D. P. Bogdan, *Acte false*, p. 56 — facs.); actul se păstrează la Bibl. Naţională din Paris, Manuscrise rom., nr. 5.

Alte foto., la Bibl. Acad., Fotografii, II/2, Arh. St. Bucureşti, Fotografii, I/12, şi Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/192 (puţin lizibilă). O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 45—47.

După grafie, ortografie, limbă, formular, mod de atîrnare a peceţii şi conţinut, doc. este un fals, probabil din sec. al XVI-lea, alcătuit în vederea acaparării unora din satele indicate în text. De la un act autentic s-a împrumutat însă sigiliul falsului, al cărui text corespunde peceţilor

www.dacoromanica.ro

întrebuințate de cancelaria lui Alexandru cel Bun începînd cu anul 1409 (v. D. P. Bogdan, *op. cit.*, p. 57). Pentru detalii privind critica de autenticitate, v. D. P. Bogdan, *Diplomatica*, p. 162, și *Acte false*, p. 50—59; L. Șimanschi, *Falsificarea parțială*, p. 487—488.

EDIȚII: D. P. Bogdan, *op. cit.*, p. 52 (facs.); Ghibănescu, *Surete*, VIII, p. 81—86 (text slav, după foto., și trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 31—34 (text slav, după foto., și trad., cu observații privind autenticitatea doc.); *D.I.R.*, A, I, p. 7—8 (trad., după foto.); Maftei—Radu, *Dănești*, p.33—34 (trad. după D.I.R., cu unele comentarii privind conținutul doc.).

---

[1] Omis.
[2] ви, scris deasupra.
[3] ро, scris deasupra.
[4] Ilizibil în foto.
[5] Sub șnurul peceții.
[6] Așa în text.

IV 1410 (6918) februarie 15, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Ѧлеѯандръ воевода, г(ос)п(о)д(а)рь Землн Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, исим(ъ) листом(ъ) нашим(ъ), оусим(ъ) кто на н(ъ) възрит(ъ) или его оуслишит(ъ) чточи, ѡже есми оучинили за д(ѹ)шїе д(ѹ)шь дѣлѣ предковь нашиχ(ъ) и за наше здоровїе и дали есми и помиловали нашѹ новѹ създанѹ монастир(ъ), што на Молдавици, идеж(е) ест(ъ) χрам(ъ) Бл(а)говѣщенїе пр(ѣ)ч(и)стѣи Б(огоро)д(и)ци, съ планини, на имѧ Великїи Сѹχардь и Малїи.

Ѧ χотар(ъ) тим(ъ) планинам(ъ) почение ѡт(ъ) връχ(ъ) Жирѣпън(ъ), что ест(ъ) над(ъ) Стѹденои Кръници, оу Малѹю Кошиѹ, долѹ Кошнои до Плътиниш(ъ) Банков(ъ), и ѡт(ъ) там(ъ) долѹ до Великои Коши и ѡт(ъ) там(ъ), Великою Кошиою, до пичор(ъ) Великомѹ Сѹχардѹ, и ѡт(ъ) там(ъ) просто на дѣл(ъ) до връχ(ъ) Сѹχардѹ, а ѡт(ъ) там(ъ) въсе по връχ(ъ) Сѹχардѹ, до ѡбръшїа Рѹсаѧ, и ѡт(ъ) там(ъ), долѣ, потоком(ъ), до рѣки Быстрици и ѡт(ъ), там(ъ) дѹлѹ, Бистрицею, до ѹстиѧ потока Стоудеиои Кръници, и ѡт(ъ) там(ъ) потоком(ъ), до Стѹденои Кръници и до връχ(ъ) Жирапън(ъ), идеж(е) испръва почаχѡм(ъ). Тое въсе да ест(ъ) ѡт(ъ) нас(ъ) ѹрик(ъ) томѵ више писаномѵ монастирѹ, съ въсѣм(ъ) доχодом(ъ).

Ѧ на то, вѣра нашег(о) г(ос)п(о)д(ст)ва, виш(е) писанаг(о) Ѧлеѯандра воеводї, и вѣра пана Станислава Ротонпана, и вѣра пана Миχаилашева, и вѣра пана Жѹржа, и вѣра пана Жѹметате Їѡна и вѣра пана Негрина, и вѣра пана Їѡна дворника Сѹчавскаг(о), и вѣра пана Гриикова, и вѣра пана Сина Бръилча, и вѣра пана Влада Сирѧтскаг(о), и вѣра пана Спенина, и вѣра пана Влада дворника, и вѣра пана Шандришорова, и вѣра пана Ѿцкова, и вѣра пана Стана Преѵтескаг(о), и вѣра пана Домонкѹша столника, и вѣра пана Илиаша чашника, и вѣра пана Стана постелника и вѣра ѹсиχ(ъ) боꙗрь, и великиχ(ъ), и малиχ(ъ).

Ѧ по нашем(ъ) животѣ, кто бѫдет(ъ) г(ос)п(о)д(а)рь ѹ нашеи земли, или ѡт(ъ) дѣтеи нашиχ(ъ) или ѡт(ъ) братеи нашиχ(ъ) или бѹд(и) кто бѹдет(ъ), тот(ъ) що бї им(ъ) не порѹшил(ъ) нашего даанїа, нъ що бї им(ъ) ѹкрѣпил(ъ). Ѧ кто порѹшит(ъ), да бѫдет(ъ) проклѣт(ъ) ѡт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а и ѡт(ъ) пр(ѣ)ч(и)стаа и ѡт(ъ) въсѣχ(ъ) с(вѧ)тыχ(ъ).

Ѧ на болшее крѣпост(ъ) сим(ъ) виш(е) писаним(ъ), велѣли есми нашемѵ вирномѵ Братѣю логофетѹ писати и печат(ъ) привѣсити къ семѹ лист(ѵ) нашемѵ.

Пис(а) ѹ Сѹчав(ѣ), в(ъ) лѣт(о) ҂ѕ҃ц҃ӣ, м(ѣ)с(ѧ)ца ф(еврѹа)р(їа) є҃ї.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am făcut pentru pomenirea sufletelor înain-

www.dacoromanica.ro

tașilor noștri și pentru sănătatea noastră și am dat și am miluit mănăstirea noastră nou zidită, care este la Moldovița, unde este hramul Bunavestirea preacuratei născătoare de Dumnezeu, cu munții, anume Suhardul Mare și Mic.

Iar hotarul acestor munți să fie începînd din vîrful Jireapănului, care este deasupra Fîntînii Reci, la Coșna Mică, în jos pe Coșna pînă la Păltinișul lui Banco, și de acolo în jos pînă la Coșna Mare, și de acolo, pe Coșna Mare, pînă la piciorul Suhardului Mare, și de acolo drept la deal, pînă la vîrful Suhardului, și de acolo, tot pe vîrful Suhardului, pînă la obîrșia Rusaii, și de acolo, la vale pe pîrîu, pînă la rîul Bistrița, și de acolo, la vale pe Bistrița, pînă la gura pîrîului Fîntînii Reci, și de acolo, pe pîrîu, pînă la Fîntîna Rece și pînă la vîrful Jirapănului, unde am început întîi. Toate acestea să fie dela noi uric acestei mai sus-scrise mănăstiri, cu tot venitul.

Iar la aceasta, este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexandru voievod, și credința panului Stanislav Rotonpan, și credința panului Mihăilaș, și credința panului Giurgiu, și credința panului Jumetate Ion, și credința panului Negrea, și credința panului Ion vornic de Suceava, și credința panului Grinco, și credința panului Sin Bîrlici, și credința panului Vlad de la Siret, și credința panului Spenea, și credința panului Vlad vornic, și credința panului Șandrișor, și credința panului Iațco, și credința panului Stan Preutescul, și credința panului Domoncuș stolnic, și credința panului Iliaș ceașnic, și credința panului Stan postelnic și credința tuturor boierilor, și mari, și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, sau din copiii noștri sau din frații noștri sau oricine va fi, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească. Iar cine ar clinti, să fie blestemat de Domnul Dumnezeu, și de Preacurata și de toți sfinții.

Iar pentru mai mare putere a acestor mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru Bratei logofăt să scrie și să atîrne pecetea la această carte a noastră.

Scris la Suceava, în anul 6918 ⟨1410⟩, luna februarie 15.

M-rea Sucevița, Inv. nr. 368 (predat în custodia Muzeului de istorie al Republicii Socialiste România (9 188/III/1 351). Orig., perg. (24 × 42 cm), pecete mică atîrnată cu legenda: † Печа ь Стефана воеводы.

Trei foto., la Bibl. Acad., Fotografii, IV/1, XXIII/12 și XXVI/1, și o copie, cu trad., de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 92—95.

După grafie, formular, conținut și folosirea unei peceți aparținînd altui domn, actul este un fals, plăsmuit la sfîrșitul sec. al XVI-lea pentru acapararea celor doi munți, și considerat ca atare încă din prima jumătate a sec. al XVII-lea (v. Iorga, *Doc.*, *Hurmuzaki*, XV, 2, p. 1 080—1 081). Pentru detalii privind critica de autenticitate, v. D. P. Bogdan, *Diplomatica*, p. 162—163 și *Acte false*, p. 56—66.

EDIȚII: D. P. Bogdan, *op. cit.*, p. 60 (facs. ilizibil); Wickenhauser, *Moldowiza*, p. 56—57 (trad. germ.); Balan, *Noui doc. cîmpulungene*, p. 8—9 (trad. rom., după o trad. germ. din Arh. de Stat a Regiunii Cernăuți, R. S. S. Ucraineană); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 75—77 (text slav, după foto., și trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 21—22 (trad.).

V **1411 (6919) aprilie 14, Suceava.**

† М(и)л(о)стыю б(о)жїею, мы, Александръ воевода, господарь Земли Молдавской. Чиним знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, оусимъ кто на немъ оузритъ или его оуслышитъ чтѹчи, оже есми оучинили за д(ѹ)шье д(ѹ)шъ дѣлѫ предковъ нашиχ(ъ) и за наше здоровье и дали есми Мито М(о)лдавицкое

www.dacoromanica.ro

монастирєви Бл(а)говѣщтенїю прѣч(и)стои Б(огороди)ци, што на Молдовици, оурикъ, со оусимъ доходомъ, на <вѣкы>[1] вѣчныѧ, непороушено.

А хотаръ томȣ селоу да ест(ъ) почениє ѡт(ъ) бродоу ма Молдавѣ, что ест(ъ) ниже села Дѫгополѣ, съ полѣною, прости до оустьѧ потока Жерєѕѣ, и горѣ потокѡмь, до ѡбръшье, и ѡт(ъ) толы на Мъгороу Мошоуловѫ, и ѡт(ъ) толи на расколи и на Мъгȣроу Плопоуль, и ѡт(ъ) толи на Сланоую Крьницоу и ѡт(ъ) толи, дѣлом(ъ) Ѧсинеломъ, прости оу Соужнноу Рѣка, долоу Соухою, идеже оупадаетъ оу Молдавоу, и ѡт(ъ) толи, чер<е>[1]с Молдовоу, оу Четецеловъ потокь, горѣ потокѡмъ Четѧцевомъ до връх(ъ) Беликого Дила, и ѡт(ъ) толи, оусе ѡбчиною Беликимь Диломъ, со оусими извори что оупадають оу Молдавȣ и оу Молдовицȣ, до ѡбръшїе Фромосоулȣ, идеже оупадаеть оу Молдовицȣ, и ѡт(ъ) толи, чер<е>[1]с Молдовицȣ, на оусты оу рѣка Дѣѧв(ъ) и ѡт(ъ) толи на връх(ъ) Дѣѧв(ъ), планинȣ, и ѡт(ъ) толи Дѣлом(ъ) Палтиновомȣ, где оупадаетъ оу Молдавȣ оу Брод(ъ), ниже села Долгополѣ, идеже пережє почѧхом(ъ). Тое въсе да ест(ъ) ѡт(ъ) нас(ъ) оурикь томȣ више писанном(ъ) селȣ, Митȣ.

А на то вѣра нашего господства, выше писаннаго Александра воеводы, и вѣра пана Станислава Ротомпана, и вѣра пана Михаилашева, и вѣра пана Жюржа, и вѣра пана Жюметате Їѡна, и вѣра пана Негрила, и вѣра пана Ѡана дворника Сочавьског(о), и вѣра пана Грникова, и вѣра пана Сина Бырлича, и вѣра пана Влада Сирѧтского, и вѣра пана Спенина, и вѣра пана Влада дворника, и вѣра пана Шандри<шо>[1]рова, и вѣра пана Ѩцкова, и вѣра пана Стана Преоутеского, и вѣра пана Домонкоуша столника, и вѣра пана Илїаша чашника, и вѣра пана Стана постелника, и вѣра пана Влъча вистѣрника, и вѣра пана Тавоучѧ, и вѣра пана Ѡприша и вѣра въсѧх(ь) болѣрь нашиx(ь) молдавскиx(ь), и великых(ь), и малиx(ь).

А по нашемь животѣ, кто боудет(ь) господарь нашеи Земли Молдавъскои, или ѡт(ь) нашиx(ь) дѣтеи или ѡт(ь) нашего племене или боуд(и) кого Б(ог)ъ изверет(ь) быти господарем(ь), тот(ь) што бы не порȣшиль нашего данїа, али што бы оутвръдил(ь) и оукрѣпиль, ащели кто въсхощет(ь) порȣшити или кто емоу на то прирадит(ь), таковы да ест(ь) проклѧт(ь) ѡт(ь) Г(оспод)а нашего Ї(сȣс)ѵ Х(рист)а и ѡт(ь) пр(ѣ)ч(и)стоую его м(а)т(е)ре, и ѡт(ь) д҃ с(вѧ)таа б(о)жїа еѵ(ан)г(е)листа, и ѡт(ъ) в҃і с(вѧ)тых(ь) и връховниx(ь) Х(ристо)вѣхь ап(о)ст(о)ль и ѡт(ь) прочиx(ь) о҃в, и ѡт(ь) т҃ и и҃і с(вѧ)тых(ь) ѡт(ь)ць иже въ Никеи, и ѡт(ь) въсѣх(ь) въселенскых(ь) съборовь, и да ест(ь) пѡд(ѡ)вен(ь) Їоудѣ Скариѡтѣнȣ и проклѣтомȣ Арїи и оучѧстїе да имат(ь) съ тѣми еже възъпишѧ на Х(рист)а, сп(а)са нашего, кръвь его на ных(ь), и да ест(ь) анаѳема, и да ест(ь) проклѣт(ь) ѡт(ь) въсѧх(ь) с(вѧ)тых(ь), еже ѡт(ь) вѣка, вѣроѫ и дѣлѡм(ь), Б(ог)оу оугождьших(ь).

А на болшее потвръжденїе томȣ въсемȣ выше писанномȣ, велѣли есми слоуѕѣ нашемȣ вѣрномȣ, Братѣю логофетȣ, привѣсити печат(ь) наша.

Оу Сочав(ѣ), Иле дїак(ь) писал(ь), в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцѳі април(ь) ді.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am făcut pentru pomenirea sufletelor înaintaşilor noştri şi pentru sănătatea noastră şi am dat Vama Moldoviţei mănăstirii Bunavestirea preacuratei născătoare de Dumnezeu, care este la Moldoviţa, uric, cu tot venitul, neclintit, în ⟨vecii⟩[1] vecilor.

Iar hotarul acestui sat să fie începînd de la vadul Moldovei, care este mai jos de satul Cîmpulung, cu poiana, drept la gura pîrîului Geredzea, şi în sus pe pîrîu, pînă la obîrşie, şi de acolo la Măgura Moşului, şi de acolo la spărturi şi la Măgura Plopului, şi de acolo la Fîntîna Sărată, şi de acolo, pe dealul

www.dacoromanica.ro

Frăsinelul, drept la Strîmtura, pîrîului, la vale pe Suha, unde cade în Moldova, şi de acolo, peste Moldova, la pîrîul Cetăţel, în sus pe pîrîul Cetăţelul pînă la vîrful Dealul Mare, şi de acolo, tot pe obcina Dealului Mare, cu toate izvoarele care cad în Moldova şi în Moldoviţa, pînă la obîrşia Fromosului, unde cade în Moldoviţa, şi de acolo, peste Moldoviţa, la gura rîului Deea, şi de acolo la obîrşia Deii, pe munte, şi de acolo, pe Dealul Paltinului, unde cade în Moldova, în vad, în jos de satul Cîmpulung, unde mai înainte am început. Toate acestea să fie de la noi uric acestui mai sus-scris sat, Vama.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus-scrisului Alecsandru voievod, şi credinţa panului Stanislav Rotompan, şi credinţa panului Mihăilaş, şi credinţa panului Giurgiu, şi credinţa panului Jumetate Ion, şi credinţa panului Negrea, şi credinţa panului Oană vornic de Suceava, şi credinţa panului Grinco, şi credinţa panului Sin Bîrlici, şi credinţa panului Vlad de la Siret, şi credinţa panului Spenea, şi credinţa panului Vlad vornic, şi credinţa panului Şandri⟨şo⟩[1]r, şi credinţa panului Iaţco, şi credinţa panului Stan Preutescul, şi credinţa panului Domoncuş stolnic, şi credinţa panului Iliiaş ceaşnic, şi credinţa panului Stan postelnic, şi credinţa panului Vîlcea vistier, şi credinţa panului Tabuci, şi credinţa panului Opriş şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre, Moldova, sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn, acela să nu clintească dania noastră, ci să o întărească şi să o împuternicească, pentru că cine ar voi să clintească sau cine ar sfătui la aceasta, acela să fie blestemat de domnul nostru Isus Hristos, şi de preacurata lui maică, şi de cei 4 sfinţi evanghelişti ai lui Dumnezeu, şi de cei 12 sfinţi apostoli de frunte ai lui Hristos, şi de ceilalţi 72, şi de cei 300 şi 18 sfinţi părinţi, care au fost la Nicheia, şi de toate soboarele ecumenice, şi să fie asemenea lui Iuda Scarioteanu şi blestematului Arie, şi să aibă parte cu cei care au strigat asupra lui Hristos, mîntuitorul nostru, sîngele lui asupra lor, şi să fie anatema şi să fie blestemat de toţi sfinţii, care din veac, prin credinţă şi faptă, au plăcut lui Dumnezeu.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Bratei logofăt, să atîrne pecetea noastră.

A scris Ile diac, la Suceava, în anul 6919 ⟨1411⟩ aprilie 14.

Bibl. de Stat a U.R.S.S., „V. I. Lenin", Secţia manuscrise, colecţia Markevici — Lukaşevici, fond 159, nr. 2.

Orig., perg. (39 × 27,5 cm), pecete atîrnată, deteriorată; din legendă se vede doar: ... Мол⟨давьскои⟩. Cu o foto., nr. 780/2.

O foto., la Bibl. Acad., Fotografii, LXXXII/1; o copie, cu caractere ruseşti, de I. Bogdan, ibidem, ms. nr. 5 231, f. 98—100, şi alta, cu caractere slave, a hotarnicei, sfatului, formulei de validare şi a datei, ibidem, f. 102. Altă foto., la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II 261, şi un clişeu, la Arh. St. Bucureşti, Colecţia, Microfilme U.R.S.S., rola 61, cadru 710. Un rez. dezvoltat, din sec. al XVIII-lea la Arh. St. Suceava, Documente I/1.

După grafie, limbă, formular şi conţinut, documentul constituie un fals, întocmit în sec. al XVI-lea, pe baza actului autentic din 1409 noiembrie 18 (v. doc. nr. 27), căruia i s-a adăugat hotarnica — acapararea teritoriului indicat fiind însuşi scopul mistificării — şi i s-a dezvoltat blestemul fără a se observa că între obiectul daniei şi hotarnică a apărut în acest fel o contradicţie evidentă, deoarece o vamă nu se dăruia cu hotare. Pentru detalii privind critica de autenticitate, v. D. P. Bogdan, *Acte false*, p. 66—69.

EDIŢII: Wickenhauser, *Moldowiza*, p. 57—59 (trad. germ., după orig. ce se afla înainte de 1860 la m-rea Moldoviţa); Balan, *Noui doc. cîmpulungene*, p. 9—11 (trad. rom., după o trad., germ. din Arh. de Stat a Regiunii Cernăuţi, R. S. S. Ucraineană); Яцимирскій, *Грамоты*

www.dacoromanica.ro

молдав. p. 292 (text slav); Costăchescu, Doc., I, p. 80—83 (text slav, după foto., şi trad.); Balan, *Reedit. unui doc.*, p. 200—201 (extras slav, după Costăchescu, şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 25—26 (trad., după Яцимирскій).

---

[1] Omis.

VI — 1428 (6936) iulie 11, Mănăstirea Bistriţa.

Азь, раб(ъ) вл(а)д(и)кы моего, <І>[1]с(ѹс)ѹ Х(рист)а, Иwанъ Алеξандръ воевода и г(о)с(по)д(и)нъ въсеи Мwлдовлахиской Земли. Бл(а)гоизволи г(оспо)дство ми, благым(ъ) моим(ъ) произволенїем(ъ), еже сътворити въ зад(ѹ)шїе с(вѧ)топочившиx(ъ) родител(ъ) нашиx(ъ) и въ здравїе и за д(ѹ)шїе г(оспо)дства ми, и г(о)с(по)жди г(оспо)дства ми, и въсѣx(ъ) чѧд(ъ) г(оспо)дства ми и приложиx(ъ) монастирю Оуспенїоу пр(ѣ)ч(и)стѣи Б(огороди)ци, иже на Быстрици, пѧтдесѧт(ъ) цр(ъ)к(о)ви wт(ъ) Сочавской дръжавы. А цр(ъ)к(о)ви сѫт(ъ) именоуеми: цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Боложещи, на Алмашъ, цр(ъ)ков(ъ) Долха Михаила, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Хораещещи, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Добрѣни, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Ласловѣни, на Краковѣ, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Доушещи, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Сочи, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Гриелищи, цр(ъ)ковъ wт(ъ) Щефана, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Лѹпшещи, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Тоурбатещи, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Илишещи, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Линчѣ, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Борилещи, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Аверещи, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Боца, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Иванещи, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Билещи, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Опришѣни, на Кнежди, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Ходора, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Камена, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Попа Костѣ, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Брашовци, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Митоука, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Соболѣ, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Севка, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Заневича, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Борчеви, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Лисона, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) За .... [2], цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Ларка, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Даниила, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Негритещи, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Херилка, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Слоуга Стана, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Калина, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Трѣбеша, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Миклѣ, на Тазлов(ѣ), цр(ъ)ков(ъ) Бърина, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Ошмелеа, цр(ъ)ков(ъ) Петра Бръгwвъ, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Хлапещи, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Хиндов, двѣ цр(ъ)к(ов)и оу Кобили, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Шандра, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Пражи, цр(ъ)ков(ъ) Поркина, цр(ъ)ков(ъ) Гочманова, цр(ъ)ков(ъ) Богдава[3] wт(ъ) Бѣлого Потока, цр(ъ)ков(ъ) wт(ъ) Итринещи и wт(ъ) Бръбатещи. Тое въсе да ест(ъ) оурик(ъ) прѣд(ъ) речен<ном>[1]оу монастирюу съ въсѣм(ъ) доходwм(ъ) и съ wс(ве)щенїем(ъ) непорѹшено. И ни е<динъ ми>[1]трополит(ъ), ни его слоугы, ни его рѫдинци дѣ<ло д>[1]а не имают(ъ) оумѣшат(ъ) <ничо>[1]же, понеж(е) есмы далы тое съ <ве>[1]лик<о>[1]м(ъ) <клѧтво>[1]м(ъ).

А на то ест(ъ) вѣр<а господаства ми и вѣра>[1] дѣтеи нашиx(ъ).

Пис<а>[1] на Быстрици, в(ъ) л(ѣ)то ҂ѕцлѕ юл(їа) ӏа[4].

† Eu, robul stăpînului meu ⟨I⟩[1]sus Hristos, Ioan Alexandru voievod şi domn a toată Ţara Moldovlahiei. Am binevoit domnia mea, cu bunăvoia mea, ca să facem pentru pomenirea sfîntrăposaţilor părinţilor noştri şi pentru sănătatea şi sufletul domniei mele, şi al doamnei domniei mele şi al tuturor copiilor domniei mele şi am adăugat mănăstirii Adormirea preacuratei născătoare de Dumnezeu, care este la Bistriţa, cincizeci de biserici din ţinutul Sucevei. Iar bisericile se numesc: biserica de la Bolojeşti, pe Almaş, biserica lui Dolh Mihail, biserica de la Horaeţeşti, biserica de la Dobreni, biserica de la Laslăuani, pe Cracău, biserica de la Duşeşti, biserica de la Soci, biserica de la Grielişti, biserica de la Ştefan, biserica de la Lupşeşti, biserica de la Turbateşti, biserica de la Ilişeşti, biserica de la Lincea, biserica de la Borileşti, bise-

www.dacoromanica.ro

rica de la Avereşti, biserica de la Boţ, biserica de la Ivăneşti, biserica de la Bileşti, biserica de la Oprişeni, pe Chiejdi, biserica de la Hodor, biserica de la Piatra, biserica de la popa Costea, biserica de la Braşăuţi, biserica de la Mituc, biserica de la Sobolea, biserica de la Seucă, biserica de la Zane, biserica de la Borcea, biserica de la Lisona, biserica de la Za ... [2], biserica de la Larca, biserica de la Dănilă, biserica de la Negriteşti, biserica de la Herlic, biserica de la Sluga Stan, biserica de la Calin, biserica de la Trebeş, biserica de la Miclea, pe Tazlău, biserica lui Bărea, biserica de la Oşmelea, biserica lui Petru Bîrgău, biserica de la Hlăpeşti, biserica de la Hindău, două biserici la Cobîle, biserica de la Şandru, biserica de la Praja, biserica lui Porcu, biserica lui Gociman, biserica lui Bogdan de la Pîrîul Alb, biserica de la Itrineşti şi de la Bărbăteşti.

Toate acestea să fie uric mănăstirii mai sus-zise cu tot venitul şi cu dreptul de sfinţire, neclintit. Şi nici un ⟨mi⟩[1]tropolit, nici slugile lui, nici dregătorii lui, să nu se amestece întru nimic deoarece noi am dat acestea cu mare blestem.

Iar la aceasta este credinţa ⟨domniei mele şi credinţa⟩[1] copiilor noştri.

Scris la Bistriţa, în anul 6936 ⟨1428⟩ iulie 11.

Bibl. Acad., Fotografii, XXIX 3. Foto. după orig., hîrtie (29 × 21,4 cm), pecete aplicată, stricată; actul se păstra în Arh. Metohului Sf. Mormînt din Constantinopol.

Alte foto., la Arh. St. Bucureşti, Fotografii, IX/3, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D.Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/112 a — c, şi II/248 a şi b.

După grafie (litere cursive, suprascrieri şi prescurtări neîntîlnite în celelalte doc. ale vremii), formular (omiterea inexplicabilă a sfatului, a blestemului şi a formulei de validare), limbă, conţinut (proporţiile exagerate ale daniei şi indicarea greşită a limitelor ţinutului Suceava), mod de sigilare a actului (pecete aplicată, neîntrebuinţată de cancelaria domnească pentru doc. interne de epocă) şi material de scris folosit (hîrtia) doc. este un fals, plăsmuit probabil în a doua jumătate a sec. al XVI-lea, în vederea sporirii veniturilor şi rolului bisericesc al m-rii Bistriţa. La întocmirea lui a fo t luat ca model, pentru partea de început, doc. autentic din 1428 iulie 8 (v. doc. nr. 75), acordat de Alexandru cel Bun tot m-rii Bistriţa. Este posibilă, de asemenea, folosirea unui act autentic de aceeaşi natură, şi poate cu aceeaşi dată, însă prin care domnul trecea în eparhia principalei sale ctitorii mai puţine biserici decît cele indicate în fals, aşa cum se va proceda ulterior şi cu m-rile Neamţ (v. doc. nr. 267) sau Putna (v. *D.I.R.*, A, II, p. 134 136). Pentru falsitatea actului, v. şi D. P. Bogdan, *Acte false*, p. 50, nota 34.

EDIŢII: Mihailovici, *Album*, pl. III (facs.); *D.I.R.*, A, I, p. 451 (facs.); Mihailovici, *Opl doc.*, p. 200—202 (text slav, după orig., şi trad.); Matasă, *Sate Neamţ*, p. 4 (trad., după Mihailovici); *D.I.R.*, A, I, p. 66—67 (trad., după foto.)—în toate, ca doc. autentic.

---

[1] Rupt.
[2] Loc gol.
[3] Pentru Богданова.
[4] În loc de аı̃.

VII

1428 (6936) decembrie 28, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Алеѯандрꙋ воевода, господаръ Земли Молдавскои. Чиним знаменито, ис сѣмъ листомъ нашимъ, кто на нъ ꙋзрит или его ꙋслышит чтꙋчи, оже тоты истинны слꙋги наши, Дадъ и непоть его, Соломѡн(ъ), слꙋжил(ъ) намъ правою и вѣрною слꙋжбою. Тѣ⟨мъ⟩[1], мы, видѣвше его правою и вѣрною слꙋжбꙋ до нас(ъ), жаловали есмы его особною нашею м(и)л(о)стїю и дали есмы емоу, оу нашеи земли, едино село, на Сръка, на имѣ Дъдещїи, где ест(ъ) дѡмъ их(ъ). Тое што бы их(ъ) оурикъ, съ въсѣмъ доходомъ, имъ, и дѣтемъ их(ъ), и ꙋнꙋчатомъ их(ъ), и праꙋнꙋчатомъ их(ъ), и пращꙋратомъ ихъ и въсемꙋ родꙋ ихъ, непорꙋшено николиже, на вѣкы.

А хотар(ъ) т⟨ѣмъ се⟩[1]ломъ, съ въсѣми старими хотари, кꙋда ѡживали из вѣка.

www.dacoromanica.ro

А на то ест(ъ) вѣра нашего г(оспо)дства, выше писанного Алеѯанд<ра воевода>[2], и вѣра възлюбленнаго с(ы)на г(оспо)дства ми, Илїаша воеводы, и вѣра въсѣх(ъ) дѣтеи наших(ъ), вѣра в<олѧ>[2]ръ наших(ъ): <вѣра пана Михаила и дѣтеи>[3] его, вѣра пана Блъчи и дѣтеи его, вѣра пана Коупчича дворника, вѣра пан(а) Жоржа и дѣтеи его, <вѣра пана Негри, вѣра пана>[3] Мѫдричкы, вѣра пана Нестѣка и дѣтеи его, вѣра пана Илїаша и дѣтеи ег(о), вѣра пана Дана и дѣтеи его, <вѣра пана Исаїѧ чаш>[3]ника и дѣтеи его, вѣра пана <Ѡп>[2]риша и дѣтеи его, вѣра пана Жоржа Жоумотатова и дѣтеи его, вѣра пана Ивана Дѣтка, вѣра пана Чюрбы и дѣтеи его, вѣра пана Стан(а) Бръличa и дѣтеи его, вѣра пана Дъмъкоуша столника и вѣра въсѧхъ болѧръ наших(ъ) молдавскых(ъ), и великых(ъ), и малих(ъ).

А по нашемъ животѣ, кто боудетъ господаръ нашеи землѣ, или ѡт(ъ) дѣтеи наших(ъ) или ѡт(ъ) нашего племена или кого Б(ог)ь изберетъ быти, тотъ што бы имъ не пороушилъ нашего данїа, или[4] што би имъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ.

А на болшее потвръжденїе томоу въсемоу выше писанномоу, велѣли есмы слоуѕѣ нашемоу вѣрномоу, Нѣгое логоѳетоу, писати и привѣсити нашоу печатъ къ семоу листоу нашемоу.

Пис(а) Їѡн(ъ), въ Соуч(а)вѣ, в(ъ) лѣт(о) ҂ѕцлѕ дек(емврїе) ки҃.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, Dad și nepotul său, Solomon, ne-au slujit cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzînd dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat, în țara noastră, un sat, pe Sîrca, anume Dădeștii, unde este casa lor. Acesta să le fie lor uric, cu tot venitul, lor, și copiilor lor, și nepoților lor, și strănepoților lor, și răstrănepoților lor și întregului lor neam, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus-scrisului Alexand⟨ru voievod⟩[2], și credința iubitului fiu al domniei mele, Iliaș voievod, și credința tuturor copiilor noștri, credința b⟨oie⟩[2]rilor noștri: ⟨credința panului Mihail și a copiilor⟩[3] lui, credința panului Vîlcea și a copiilor lui, credința panului Cupcici vornic, credința panului Giurgiu și a copiilor lui, ⟨credința panului Negrea, credința panului⟩[3] Mîndricica, credința panului Nesteac și a copiilor lui, credința panului Iliaș și a copiilor lui, credința panului Dan și a copiilor lui, ⟨credința panului Isaia ceaș⟩[3]nic și a copiilor lui, credința panului ⟨Op⟩[2]riș și a copiilor lui, credința panului Giurgiu al lui Jumotate și a copiilor lui, credința panului Ivan Detco, credința panului Ciurbă și a copiilor lui, credința panului Stan Bîrlici și a copiilor lui, credința panului Dămăcuș stolnic și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, și mari, și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege Dumnezeu să fie, acela să nu le clintească dania noastră, ci să le-o întărească și să le-o împuternicească.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus-scrise, am poruncit slugii noastre credincioase, Neagoe logofăt, să scrie și să atîrne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Ion, la Suceava, în anul 6936 ⟨1428⟩ decembrie, 28.

Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fond Spiridonie, LXIII/1. Orig., perg. (26 × 28 cm), rupt la o îndoitură, pecete atîrnată, pierdută.

O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 231, f. 236—237.

www.dacoromanica.ro

După grafie, limbă, formular, diac (necunoscut din alte doc. ale vremii) şi forma hidronimului: Sirca în loc de Sirbca (atestată în doc. din sec. al XV-lea), actul reprezintă un fals, făurit în prima jumătate a sec. al XVII-lea, după modelul unui doc. autentic din anul 1428. Tocmai de aceea, unele elemente ale falsului: formular, sfat, logofăt etc. pot fi considerate drept reale şi corespunzătoare anului 1428. Pentru detalii privind critica de autenticitate v. D. P. Bogdan, *Acte false*, p. 76—81, şi Şimanschi, *Falsificarea parţială*, p. 486—487.

EDIŢII: *D.I.R.*, A, I, p. 452 (facs.); D. P. Bogdan, *op. cit.*, p. 77 (facs. greu lizibil); Ghibănescu, *Ispisoace*, I, 1, p. 3—5 (text slav şi trad.); Costăchescu, *Doc.*, I, p. 230—232 (text slav şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 72—73 (trad., după copia lui I. Bogdan).

---

[1] Omis.
[2] Rupt.
[3] Şters şi rupt.
[4] Greşit, pentru алн.

VIII

1437 (6945) martie 12, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, И<лїа>[1] воевода, г(о)сп(о)д(а)ръ Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, с сим(ъ) листом(ъ) нашим(ъ), кто на нь <оузрит ъ>[1] или его оуслышит(ъ) чтоучи, ѡже бл(а)гопоизволих(ъ) г(о)сп(о)дство ми, нашимъ бл(а)гым(ъ) произво<ленїемъ, и>[1] ч<истымъ и свѣтлымъ>[1] сръдцем(ъ), и съ въсеѧ нашеѧ доброѩ во<леѧ и ѡтъ Бога>[1] помощїѧ, ѩко дадохом(ъ) и помиловахомъ с(вѧ)таа наш<а>[1] молбоу, рекомаа Немечскаа, где ест(ъ) храм(ъ) Възнес(е)нїе Г(о)сп(о)дѣ, избрахом(ъ) ѡт(ъ) <хотара>[1] город<а ѡтъ вы>[1]ш(е) монастироу и ѡт(ъ) ниже и съ пл<ан>[1]ноу зовет сѧ Нѣмца.

А хотаръ почахом(ъ) избрати ѡт(ъ) [б]оуст(ъ) изворъ Моустовы, выше ѡт(ъ) Нѣмцоу <города>[1], Нѣмца да дорогы, а ѡт(ъ) толѣ выше, на Ѡбрѣжїе, до оустїю Карпиноу, та рѣка Не<ме>[2]ческа до о<у>[3]ст<їю>[3] Пеперигов(ъ), та просто въ Слатинȣ, та <ѡбчинȣ>[1], междȣ ѡбръшїе Ларгȣл(ъ) и Фаркаши, просто въ Каменȣ Корноулов(ъ), и источникъ до оустїю, и черезъ Бистрицоу, до верхоу Бръстатоул(ъ), та, ѡбчиню, до верхоу Хȣрдоуга, та, ѡбчиноу, до ѡбръшїа Дерептоулоу и на <Цив>[3]лѣшоул(ъ), и ѡт(ъ) толѣ, долѣ на Боушм<ею>[1], до оустъ Фаркашѣ, и, рѣка Фаркаши до ѡбръш<їа>[4] до планини под(ъ) Халȣ<кы>[2] и грȣюл(ъ) Халȣкы, та до верхоу Пицигаѩ и до верхоу Сих<ли>[1], на д<ѣлъ Роусоуло>[4]моу, и черезъ ѡбръшїю Немцишороу, право до глав(ъ) Плешов(ъ), та, на верхоу Плешовѣ, до<лѣ до>[4] источника Моустова. Тое вес(ъ) хотар(ъ) <свѧтого>[4] монастирѣ выш(е) писаннаго, рекомїи Нѣ<мц>[4]а. Тое да боудет(ъ) ѡт(ъ) нас(ъ) оурикъ, съ въсѣм(ъ) доходом(ъ), непороушено николиже, на вѣкы вѣчны<ѧ.

А на то>[4] ест(ъ) вѣра г(о)с(по)дств(а) ми, выше писаннаго Илїи воеводи, и вѣра с(ы)на г(о)с(по)дств(а) ми, Романа, и вѣра <пана Ж>[4]ȣржа старости и дѣти его и вѣра пана Петра Хоудича и вѣра пана Щефоула Жоумътатича и брата его, пана Мындри, и вѣра пана Доумы Лимбъдоулче<ви>[4]ча и вѣра брата его, пана Мирчи, и вѣра пана Л<азор>[1]а и брата его, пана Станч<оу>[4]ла постелника, и вѣра <пана>[1] Михаила Попши и вѣра въсѣхъ боѩръ наших(ъ), великых(ъ), <и малыхъ.

А которыи бы>[3] хотѣли тое пороушити, <тотъ да естъ>[1] проклѣт(ъ) ѡт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а и ѡт(ъ) с(вѧ)тых(ъ) ѡтьцȣ т͞и иже въ Никеи.

А на болшеи крѣпост(ъ), и печа<тъ>[4] наше есми привѣсили къ семоу листоу на<ше>[2]моу.

Писа Пашко <граматик>[1]къ, оу Сочав(ѣ), въ лѣто ҂ѕ͞цме мар(тїе) в͞ї.

www.dacoromanica.ro

† Din mila lui Dumnezeu, noi I⟨lie⟩[1] voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, celor care o ⟨vor vedea⟩[1] sau o vor auzi citindu-se, că am binevoit domnia mea, cu bunăvoia noastră, ⟨și⟩[1] cu inimă curată ⟨și luminată⟩[1], și cu toată bunăvoia noastră și cu ajutorul ⟨lui Dumnezeu⟩[1], ca să dăm și să miluim sfînta noastră rugă, numită a Neamțului, unde este hramul Înălțarea Domnului, i-am ales din ⟨hotarul⟩[1] cetății, ⟨din⟩[1] sus de mănăstire și din jos și cu muntele ce se cheamă Neamțul.

Iar hotarul am început să-l alegem de la gura izvorului Mustei, mai sus de ⟨cetatea⟩[1] Neamțului, Neamțul pînă la drum, iar de acolo în sus, la Obrejie, pînă la gura Carpenului, apoi apa Neamțului pînă la gura Peperigului, apoi drept la Slatină, apoi ⟨pe obcină⟩[1], între obîrșia Largului și a Farcașăi, drept la Piatra Cornului, și izvorul pînă la gură, și peste Bistrița, pînă la vîrful Vrîstatul, apoi, pe obcină, pînă în vîrful Hurduga, apoi, pe obcină, pînă la obîrșia Dereptului și la ⟨Țib⟩[3]leș, și de acolo la vale pe Bușm⟨ei⟩[1], pînă la gura Farcașei, și rîul Farcașei pînă la obîrș⟨ie⟩[4], pînă la muntele de sub Halu⟨ca⟩[2] și gruiul Halucăi, apoi pînă în vîrful Pițigaei și pînă la vîrful Sih⟨lei⟩[1], pe D⟨ealul Rusului⟩[4], și peste obîrșia Nemțișorului, drept la capul Pleșului, apoi pe vîrful Pleșului, la vale, ⟨pînă la⟩[4] izvorul Mustei. Acesta este tot hotarul ⟨sfintei⟩[4] mănăstiri mai sus-scrise, numită Neamț. Aceasta să-i fie de la noi uric, cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

⟨Iar la aceasta⟩[4] este credința domniei mele, a mai sus-scrisului Ilie voievod, și credința fiului domniei mele, Roman, și credința ⟨panului Gi⟩[4]urgiu staroste și a copiilor lui, și credința panului Petru Hudici, și credința panului Șteful al lui Jumătate și a fratelui său, pan Mîndrea, și credința panului Duma al lui Limbădulce și a fratelui său, pan Mircea, și credința panului L⟨azor⟩[1] și a fratelui său, pan Stanciu⟨u⟩[4]l postelnic, și credința ⟨panului⟩[1] Mihail Popșa și credința tuturor boierilor noștri, mari ⟨și mici.

Iar cine ar⟩[3] vrea să clintească aceasta, ⟨acela să fie⟩[1] blestemat de Domnul Dumnezeu și de cei 318 sfinți părinți care au fost la Nicheia.

Iar pentru mai mare putere, am atîrnat și pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Pașco ⟨gramati⟩[1]c, la Suceava, în anul 6945 ⟨1437⟩ martie 12.

Arh. St. București, D. S. Moldova, nr. 4. Orig., perg. (26,5 × 20,5 cm), rupt și șters, pecete atîrnată, pierdută.

Cu o trad. veche, de Pavel Debriț polcovnic, și o copie, din sec. al XIX-lea, după această trad. Altă copie, încredințată de Paisie arhimandrit și stareț al M-rii Neamț, tot după trad. lui Pavel Debriț, ibidem, ms. nr. 571 (Cond. M-rii Neamț), f. 2. O foto., la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, II/249. O copie, de I. Bogdan, la Bibl. Acad., ms. nr. 5 232, f. 134—136, și alte două, una încredințată la 1792 octombrie 4 de Pavel Debrici, după o trad. veche, ibidem, CLXXV/5, iar cealaltă, după copia încredințată de Paisie arhimandrit, ibidem, CC/154.

După grafie (deosebită de cea a vremii și a celei a lui Pașcu, v. doc. nr. 173), limbă (greșeli gramaticale, omisiuni și romînisme etc.), formular (sfat trunchiat, blestem și formulă de validare redate prescurtat), conținut (hotarnică dezvoltată exagerat și identică cu cea a doc. false din 1447 septembrie 15 — v. *Doc. false*, nr. X —, 1455 februarie 3 — v. Costăchescu, *Doc.*, II, p. 521—525 — și 1496 martie 17 — v. I. Bogdan, *Doc. false*, p. 128—129 —), și material folosit (pergament prost lucrat și cerneală de o calitate inferioară), doc. este un fals din seria celor plăsmuite, probabil în a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau începutul sec. al XVII-lea, de călugării de la m-rea Neamț, pentru stăpînirea muntelui cu același nume. Pentru neautenticitatea doc. v. și I. Bogdan, *op. cit.*, p. 128—129, și D. P. Bogdan, *Paleografia*, p. 87.

www.dacoromanica.ro

EDIŢII: Creţulescu, *Doc. Neamţ* (b), p. 334—335 (trad. edit.); Costăchescu, *Doc*, I, p. 511—514 (text slav şi trad., cu observaţii privind falsitatea doc.); *D.I.R.*, A, I, *Doc. înaintenice*, p. 413—414 (trad.).

---

[1] Şters.
[2] Omis.
[3] Rupt şi şters.
[4] Rupt.

IX

1442 (6950) decembrie 16, Suceava.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїю, мы, Илїа воевода и брат(ъ) господства ми, Стефан(ъ) воевода, господарїе Земли Молдавскои. Знаемо чиним(ъ), сим(ъ) нашим(ъ) листом(ъ), вьсѣмъ кто на н(ъ) оузрит(ъ) или его ѹслишит(ъ), иже тот(ъ) истеннїи болѣрин(ъ), пана Бана Порка, оучинил(ъ) по им(ъ) добрим(ъ) оумислом(ъ), за своѧ сьмр(ъ)ти, за своѧ д(ѹ)шѫ, wставил(ъ) сам(ъ) съ свои ѧзиком(ъ) едно село, на имѣ Лѹкъчещи, на Сланым(ъ) Тазловѣ, хотар выш(е) Тазловѣ, дѣанїе нам(ъ) с(вѧ)тѣи монастир(ъ) Бистрицъ, ѹ[1] Сълътрѹчи, прав(ъ) на кръница чорна Пъкѹрън прав(ъ) ѵ гѵръ Зѣмеш(ъ), на рѹкѵл(ъ) стънам(ъ), дальма выш(е) до Кърпениш(ъ) на връхѹл(ъ) Кѹшиеи, на Извор Чорна, прав(ъ) на Асъѵ, пре Хемеюш(ъ), ѹправилъ на Килїѧ при ноцѣ, ѹ выш(е), прав(ъ) ѹ обършие Ѹрмениш(ъ), Ѹрмениш(ъ) доли, ѵ Анвана, на врьхѹ Осою, до Кърпениш(ъ), долина ✝ цос прав(ъ) на пъти велика, иде на поле через(ъ) потокъ, на поле.

А на то естъ вѣра выш(е) писанаго нашег(о) г(ос)п(о)дства, Илїи воеводы, и Стефана воеводы, и вѣра с(ы)на г(ос)п(о)дств(а) ми, Романа воеводы, и вѣра вьсѣх(ъ) дѣти наших(ъ) и вѣра болѣр(ъ) наших(ъ): вѣра пана Дѹми Немецкаго и брата его, пана Мирчи, вѣра пана Лазора и брата его, Станчюла постелника, вѣра пана Щефѹла Жѵмътатевича и с брата его, Мъндри Цѣценьскаго, вѣра пана Михаила Хотинскаго, вѣра пана Болоша чашника, вѣра пана Бериндѣа, вѣра пана Бѵрчюла комиса и вѣра вьсѣх(ъ) наших(ъ) болѣр(ъ) молдавских(ъ), и великих(ъ), и малих(ъ).

И по нашим(ъ) животѣ, кого Б(ог)ъ изберет(ъ) <господаремъ>[2] бит(и) нашеи земли, wт(ъ) братїѧ наших(ъ) и wт(ъ) дѣти наших(ъ) и бѹд(и) кто wт(ъ) родѵ нашего, тоти быст(ъ) не порѹшили нашего данїѧ, али что би ѹтвръдил(ъ) и ѵкрѣпил(ъ). А кто сѣ [по сѣ] покѵсит(ъ) порѹшит(ъ), тои да ест(ъ) проклѣт(ъ) wт(ъ) Г(оспод)а Б(ог)а и сп(а)са нашего Ї(сѵс)ѵ Х(ристос)а, и wт(ъ) п(рѣ)ч(и)стїѧ его м(а)тери, и wт(ъ) д҃ еѵ(ан)г(е)лист(ъ), и wт(ъ) в҃ї с(вѧ)тих(ъ) връховних(ъ) ап(о)ст(о)лъ и wт(ъ) тиї с(вѧ)тых(ъ) w(ть)ць, иже въ Никїи, и да бъдет(ъ) подобен(ъ) прѣдателю Їѵдѣ и проклѧт(ъ) съ Арнею и да имает(ъ) проклѣтїе вьсѣх(ъ) с(вѧ)тих(ъ).

И <на>[2] болшїе пот<в>[2]ръжденїе томѵ выш(е) пи<са>[2]нномѵ, велѣли есми нашемѵ вѣрномѵ панѵ Косте ло<го>[2]фетѵ писат(ъ) и печат(ъ) привесит(ъ) къ семѵ листѵ нашемѵ.

Пис(а) Христофор(ъ), ѹ Сѹчавѣ, в(ъ) лѣт(ъ) ҂ѕ҃ѱн, м(ѣ)с(ѧ)ца дек(еврїа)

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Ilie voievod şi fratele domniei mele, Ştefan voievod, domni ai Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi, că acest adevărat boier, pan Oană Porcu, a făcut din cugetul său bun, a lăsat singur cu limba sa, după moartea sa, pentru sufletul său, un sat, anume Lucăceşti, pe Tazlăul Sărat, danie sfintei noastre mănăstiri Bistriţa.

www.dacoromanica.ro

Hotarul să fie mai sus de Tazlău, ⟨la⟩[1] Sălătruc, drept la fîntîna neagră a Păcurăi, drept la gura Zemeşei, la runcul stînelor, Dîlma în sus pînă la Cărpeniş, la vîrful Cuşnei, la Izvorul Negru, drept la Asău, pre Hemeiuş, se îndreaptă la Chilia pe picior, în sus, drept la obîrşia Urmenişului, Urmenişul în jos, la Livana, la vîrful Osoi, pînă la Cărpeniş, valea în gios, drept la drumul mare, merge la cîmp peste pîrîu, la cîmp.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre mai sus-scrise, Ilie voievod, şi a lui Ştefan voievod, şi credinţa fiului domniei mele, Roman voievod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Duma de la Neamţ şi a fratelui său, pan Mircea, credinţa panului Lazor şi a fratelui său, Stanciul postelnic, credinţa panului Şteful al lui Jumătate şi a fratelui său, Mindrea de la Ţeţina, credinţa panului Mihail de la Hotin, credinţa panului Boloş ceaşnic, credinţa panului Berindei, credinţa panului Burciul comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, şi mari, şi mici.

Şi după viaţa noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie ⟨domn⟩[2] în ţara noastră, din fraţii noştri şi din copiii noştri şi pe ori cine din neamul nostru, aceia să nu clintească dania noastră, ci să o întărească şi să o împuternicească. Iar cine se va încumeta să clintească, acela să fie blestemat de domnul Dumnezeul şi mîntuitorul nostru Isus Hristos, şi de preacurata sa maică, şi de cei 4 evanghelişti, şi de cei 12 sfinţi apostoli de frunte, şi de cei 318 sfinţi părinţi, care au fost la Nicheia, şi să fie asemenea lui Iuda vînzătorul şi blestematului Arie şi să aibă blestemul tuturor sfinţilor.

Şi ⟨pentru⟩[2] mai mare întărire a celor de mai sus-scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Coste lo⟨go⟩[2]făt să scrie şi să atîrne pecetea la această carte a noastră.

A scris Hristofor, la Suceava, în anul 6950 ⟨1442⟩, luna decembrie 16.

Bibl. Acad., Fotografii, XXIX/7.

Foto. după orig., perg. (23,5 × 32 cm), pecete atîrnată, pierdută; actul se păstra în Arh. Metohului Sf. Mormînt din Constantinopol.

Alte foto., la Arh. St. Bucureşti, Fotografii, IX/7, şi la Inst. de ist. şi arh. „A. D. Xenopol" — Iaşi, Fotografii, II/162 a şi b, şi II/250 a şi b.

După grafie (litere cursive), ortografie (suprascrieri şi prescurtări neîntîlnite în doc. vremii şi deosebite de cele ale scrisului lui Hristofor, v. doc. nr. 217), limbă (greşeli gramaticale, românisme etc.), formular (redarea directă a numelui m-rii, fără indicarea hramului, introducerea bruscă a hotarnicei), dată (domnia lui Ilie şi Ştefan voievozi luase sfîrşit din luna august 1442, v. Şimanschi, *Precizări*, p. 72) şi conţinut (hotarnică dezvoltată, după ce satul Lucăceşti fusese dăruit m-rii cu hotarele sale vechi, v. doc. nr. 209), actul reprezintă un fals, din sec. al XVI-lea, al călugărilor de la m-rea Bistriţa, alcătuit după modelul doc. autentic din 1440 octombrie 4 (v. doc. nr. 209) şi al unuia din anul 1442, de la care s-a împrumutat sfatul şi numele diacului, cu scopul de a extinde hotarele satului Lucăceşti, pe care ei îl stăpîneau.

EDIŢII: Mihailovici, *Album*, pl. VII (facs.); idem, *Opt doc.*, p. 210—212 (text slav, după orig., şi trad.); *D.I.R.*, A, I, p. 414—415 (trad., cu observaţii privind falsitatea doc.).

---

[1] Şters; lectură nesigură.
[2] Omis.

X 1447 (6955) septembrie 15, Tîrgul de Jos.

† М(и)л(о)стїю б(о)жїею, мы, Богдана <воевода>[1], с(ы)нъ Стефана воеводы Стараг(о), г(оспо)даръ Земли Молдавскои. Чиним(ъ) знаменито, ис сим(ъ) листом(ъ) нашим(ъ) въсѣ<мъ кто>[1] на него възрит(ъ) или его оуслышит(ъ) чтѵчи, ѡж(е) бл(а)гопроизволихом(ъ), нашимъ бл(а)гым(ъ) произволенїем(ъ) и .... [1] въсеѫ нашеѫ доброю волею и ѡт(ъ) Г(ос-

www.dacoromanica.ro

под)а помоціѧ, ꙗко дадохом(ъ) и пом(и)ловахом(ъ) с(вѧ)таа наша м(о)л(ь)ба зовема Нѣмеческа монастыр(ъ), что ест на Немцишорь, и избрахом(ъ) ею из городꙋ хотар(ъ), ѿт(ъ) выше монастиръ <и ѿт ниж>[1]нѣ, съ планинꙋ зовет(ъ) сѧ Немца.

Ѧ хотар(ъ) его почахом(ъ) извратн ѿт(ъ) [г]ѹст(ъ) изворомꙋ Мꙋстови повыше <ѿтъ Нѣмцꙋ горо>[2]да до дороги, а ѿт(ъ) толѣ, выше на Ѡбрѣжіе, до оустін Карпин(оу), та рѣка Немеческаа до <оустїю Пепериговъ, та прос>[3]то въ Слатинꙋ, та ѡбчинꙋ, междꙋ ѡбръшін Ларгꙋлови и Фаркашн, просто <въ Каменꙋ Корнюул>[3]овъ, источник(ъ) до оустие и чрес(ъ) Бистриц(оу) до верхꙋ Бръстатꙋл(ъ), та ѡбчини до верхоу <Хꙋрдоуга, та>[3] ѡбчинꙋ до ѡбръшіа Дерептꙋлов(ъ) и Цыблѣшꙋл(ъ), и ѿт(ъ) толѣ, долꙋ на Бꙋшмею, до оуст(ъ) Фаркашихъ, и рѣка Фаркашн до ѡбръшіе, междꙋ планини, подъ Халꙋки, и Грꙋюлъ Халꙋки та до верхѵ Пицигаꙗ и до верхъ Сихл<еи>[3], на дѣлом(ъ) Рꙋсꙋлꙋи и через(ъ) ѡбръшін Нѣмцишори право до главъ Плешовъ, та на верхꙋ Плешовѣ, до<лѣ>[3] до источникъ Мꙋстова. То ест(ъ) вес(ь) хотар(ъ) с(вѧ)т(о)го монастира выше писаннаг(о), рекомін Немца. Да бꙋдетъ им(ъ) ѿт нас(ъ) оурик(ъ), съ въсем(ъ) доходом(ъ), непорꙋшен(о) николиже, на вѣкы вѣчныѧ.

Ѧ на то ест(ъ) вѣра г(оспод)ства ми, выше писаннаго Богдана <воевода>[1], и вѣра нашнх(ъ) болѧръ: вѣра пана Братꙋла, вѣра пана Михаила Ѡцела, вѣра пана Б<аны>[1] Жꙋлича, вѣра пана Петра логоѳета, вѣра пана Баны Пынтеча, вѣра пана Баскана, вѣра пана Драгомира д<ворника и>[1] вѣра въсе нашнх(ъ) болѣръ, и великых(ъ), и малых(ъ).

Ѧли <к>[3]то бы хотѣлъ тое порꙋшити, да бꙋдет(ъ) про<клѣтъ ѿтъ Господа Бога>[1] и ѿт(ъ) с(вѧ)тих(ъ) ѿт(ь)цъ ті҃ї, иже въ Никеи.

Ѧ на болшꙋю крѣпост(ъ), и печат(ъ) нашꙋ есми привѣсили к семꙋ лис<тꙋ наше>[1]мꙋ.

Писа Тадор(ъ), оу Долнем(ъ) Тръгꙋ, в(ъ) лѣт(о) ҂з҃ѕ҃ци҃е, м(ѣ)с(ѧ)ца септ(еврїа) е҃ї.

† Din mila lui Dumnezeu, noi, Bogdan voievod, fiul lui Ştefan voievod cel Bătrîn, domn al Ţării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor ⟨care⟩[1] o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am binevoit, cu bunăvoia noastră şi ... [1] din toată bunăvoia noastră şi cu ajutorul lui Dumnezeu, de am dat şi am miluit sfînta noastră rugă numită mănăstirea Neamţ, care este pe Nemţişor, şi i-am ales din hotarul cetăţii, din sus de mănăstire ⟨şi din⟩[1] jos, cu muntele ce se cheamă Neamţ.

Iar hotarul ei am început să-l alegem de la gura izvorului Mustei, mai sus ⟨de⟩[2] cetatea ⟨Neamţului⟩[2], pînă la drum, iar de acolo, în sus pe Obrejie, pînă la gura Carpenului, apoi, apa Neamţului, pînă la ⟨gura Peperigului, apoi⟩[3] drept la Slatină, apoi obcina, între obîrşia Largului şi a Farcaşei, drept ⟨la Piatra Cornul⟩[3]ui, şi izvorul pînă la gură, şi peste Bistriţa pînă în vîrful Vrîstatul, apoi obcina pînă în vîrful ⟨Hurdugăi, apoi⟩[3], pe obcină, pînă la obîrşia Dreptului, şi Ţibleşul, şi de acolo, la vale pe Buşmei, pînă la gura Farcaşelor şi apa Farcaşei pînă la obîrşie, între munţi, sub Haluca, şi gruiul Halucăi, apoi pînă în vîrful Piţigaei şi pînă în vîrful Sihl⟨ei⟩[3], pe Dealul Rusului, şi peste obîrşia Nemţişorului drept la capul Pleşului, apoi la vîrful Pleşului, la vale pînă la izvorul Mustei. Acesta este tot hotarul sfintei mănăstiri mai sus-scrise, numită Neamţ. Să-i fie ei de la noi uric, cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar la aceasta este credinţa domniei mele, a mai sus-scrisului Bogdan ⟨voievod⟩[1], şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Bratul, credinţa panului Mihail Oţel, credinţa panului O⟨ană⟩[1] Julici, credinţa panului Petru

www.dacoromanica.ro

logofăt, credința panului Oană Pîntece, credința panului Vascan, credința panului Dragomir ⟨vornic și⟩[1] credința tuturor boierilor noștri, și mari, și mici.

Iar cine ar vrea să clintească aceasta, să fie blestemat ⟨de Domnul Dumnezeu⟩[1] și de cei 318 sfinți părinți, care au fost la Nicheia.

Iar pentru mai mare putere, am atîrnat și pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Tador, în Tîrgul de Jos, în anul 6955 ⟨1447⟩, luna septembrie 15.

Arh. St. București, D. S. Moldova, nr. 9. Orig., perg. (18 × 23 cm), pecete atîrnată, pierdută.

Cu două copii, din prima jumătate a sec. al XIX-lea, după trad. încredințată în 1792 (v. mai jos). Altă copie, tot din prima jumătate a sec. al XIX-lea, după aceeași trad., ibidem, ms. nr. 571 (Cond. M-rii Neamț), f. 2 v —3 r. O foto., la Inst. de ist. și arh. „A. D. Xenopol" — Iași, Fotografii, II/251.

O trad. veche, încredințată la 1792 octombrie 2, de Pavel ⟨Debrici⟩ polcovnic, avînd ca emitent pe „Petru voievod" în loc de „Bogdan voievod", la Bibl. Acad., CLXXV/9. Un rez., avînd ca emitent tot pe „Petru voievod", la Arh. St. Iași, Anaforale, nr. 63, f. 247 v.

După grafie (deosebită de cea a vremii și a celei a lui Tador al lui Prodan, v. doc. nr. 271), limbă (numeroase românisme, omisiuni, greșeli gramaticale etc.), formular (menționarea neobișnuită a filiației în cadrul intitulației, modul greșit de introducere a hotarnicei, intercalarea nefirească a dispoziției între hotarnică și sfat), dată (în 1447 nu domnea încă Bogdan voievod), conținut (filiație greșită, întrucît Bogdan nu e fiul lui Ștefan voievod cel Bătrîn, ci al lui Alexandru cel Bun, hotarnică identică cu cea a doc. false din aceeași serie, v. comentariul de la doc. fals nr. VIII) și material de scris (pergament prost lucrat), doc. constituie un fals alcătuit, probabil în a doua jumătate a sec. al XVI-lea sau la începutul sec. al XVII-lea, de călugării de la m-rea Neamț, pentru acapararea muntelui cu același nume.

Acest doc. este identic cu cel după care s-au făcut trad. și rez. avînd ca emitent pe „Petru voievod" (v. mai sus), întrucît starea de conservare a perg. permite într-adevăr, și astăzi, o astfel de lectură — numele domnului fiind aproape șters —, iar la unul din procesele la care m-rea a prezentat actele privitoare la muntele Neamțul, sub data 1447 septembrie 15, nu figurează decît un singur doc., cu „Petru voievod" în intitulație. Vezi în același sens și Șimanschi, *Autenticitatea și datarea*, p. 96.

EDIȚII: Costăchescu, *Doc.*, II, p. 229 (rez. de la Arh. St. Iași, cu observația că doc. ar putea fi fals); *D.I.R.*, A, I, p. 224 (rez., după Costăchescu, considerat autentic) și *Doc. îndoielnice*, p. 415—416 (trad., cu observații privind falsitatea doc.).

---

[1] Șters.
[2] Rupt; întregit după trad. veche.
[3] Șters; întregit după trad. veche.
[4] Omis.

www.dacoromanica.ro

INDICE DE NUME

SEMNE SIMBOLICE, LĂMURIRI

* = indică așezări dispărute;
„în", pus înainte de numele localității identificate de editori între paranteze unghiulare, arată că aceasta continuă vechea așezare în urma unui proces istoric nedeterminat;
„contopit", în aceeași situație, arată o unificare administrativă modernă.

< > = intervențiile și identificările editorilor.

( ) = variantele sau elementele complementare ale cuvîntului-titlu precum și unele precizări ale editorilor.

⟨ ? ⟩ = exprimă îndoiala editorilor.

∾ = indică repetarea numelui din titlu, iar la topice, în cadrul parantezelor unghiulare, a numelui precedent de localitate.

În cazurile de omonimie, ordinea alfabetică a ținut seama de-al doilea cuvînt sau element determinant, iar variantele au fost ordonate alfabetic.

Numele din documentele românești au fost redate întocmai, iar cele din documentele scrise în alte limbi, în echivalența lor românească (vezi, în acest sens, și PREFAȚA).

Numele de persoane folosite în documente numai pentru indicarea unor așezări au fost tratate o singură dată.

Așezările indicate în funcție de persoane cu nume dublu sau de mai multe persoane au fost indexate la numele pe baza căruia s-a format ulterior toponimul.

Trimiterile s-au făcut la numărul documentului.

www.dacoromanica.ro

... (seliştea lui ...), la Chigheci, pe Salcia ⟨Mare; azi R. S. S. Moldovenească, r. Cahul⟩; dăruită lui Vlad Jicov 215.

... (unde a fost ... cneaz), sat, pe Cracău; ⟨probabil lîngă Căciuleşti, c. Girov, j. Neamţ⟩; dăruit de Ion Jumătate m-rii Bistriţa şi întărit acesteia 41.

... (unde a fost ..., mai jos de Stoian şi Giurgiu Blidarul), sat, pe Rebricioara; ⟨lîngă Draxeni, c. Rebricea, j. Vaslui⟩; întărit lui Moica şi fratelui său, Tador 240.

... *i*, sat, pe Trotuş; ⟨probabil lîngă Brăteşti, c. Bîrsăneşti, j. Bacău⟩; dăruit lui Balea Plopescul 162.

... *voloacă*, loc pustiu, pe Bîc; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Sipoteni (?), c. ~, r. Călăraşi⟩; dăruit lui Nicoară de la Tuzara ca să-şi întemeieze un sat 203.

A

Acbaş, v. **Cheşenăul lui ~.**

Acibco (prisaca lui ~); ⟨azi R. S. S. Moldovenească, la sud de Puşkin, c. ~, şi Miclăuşeni, c. ~, r. Călăraşi⟩; în hotar 47.

⟨Adăşeni⟩, sat, v. **Iacăci** (unde a fost giude ~).

Adiş, v. **Vlad ~.**

Adormirea Maicii Domnului, hram al m-rii Bistriţa 21, 29, 41, 51, 75, 101, 104, 200, 209, VI, al m-rii Homor 40, 251, 258.

Agapie (unde este ~), mănăstire, la gura Bîrlăjiţei; ⟨lîngă Iveşti, c. ~, j. Galaţi⟩; întărită lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Şteful 280.

Albaş, tătar din Temişeşti; întărit m-rii Neamţ 164.

⟨**Albeşti**, sat, c. ~, j. Vaslui⟩; hotar lîngă ~, v. ***Popoloc** (hotarul lui ~).

Albiia, pîrîu; ⟨afluent al Bîrladului la Strîmtura Mitoc, c. Banca, j. Vaslui⟩; sate pe ~ 213.

Albînea (Albîna), pîrîu; ⟨Albuia, afluent al Siretului, la Rotunda, c. Doljeşti, j. Neamţ⟩; sate pe ~ 79, 265.

Albu, ceaşnicul lui Ştefan voievod; în sfat 118—120, 124, 126, 128, 129, 133, 136—139, 148—150, 154, 155, 157, 158, 160; fost ceaşnic 167, 170, 188, 199, 225, 226, 237, 239, 240.

Bîlău (Belău), ceaşnic al doamnei; în sfat 70; boier în sfat 161, 162, 168.

Albu, spătar; în sfat 225, 261; martor la o vînzare 225.

Albu, v. şi **Delea ~, Dragomir ~, Mic ~.**

Albu şi Bradici (unde au fost ~), sat, v. **Bradiceşti.**

⟨Albuia⟩, pîrîu, v. **Albînea.**

Albul, v. **Oană ~.**

Alexa, fratele lui Giurgiu Drăguşanul; primeşte danie satul Drăguşani şi locul de prisacă de la Glodeni, unde a fost T... 235.

Alexa Rîşcov, v. **Rîşcov.**

Alexandru (numit şi Vitovt), mare cneaz al Lituaniei, fratele Rimgailei, cumnatul lui Alexandru cel Bun 48; recomandă ca episcop al armenilor din Moldova pe Ohanes 14.

Alexandru, fiul lui Alexandru cel Bun voievod, fratele lui Iliaş, al lui Steţco (Ştefan) şi al lui Petru; credinţa lui ~ 85, 86, 88—90, 93, 94, 97.

Alexandru (Şandru), fiul lui Leu; în sfat 230, 237.

Alexandru, fiul lui Roman voievod, fratele lui Alexandru, al lui Bogdan, al lui Ştefan, al lui Mihail şi al lui Iurga (?); credinţa lui ~ 6.

Alexandru (Şandro, Şandru, Şendrică), spătar, fiul lui Baliţă Mîndricica, fratele lui Mihail; primeşte danie valea pîrîului Crasna cu satele Comănăuţi, Crămetoneşti ş.a. 18; vinde jumătate din satul Crasna 103; se judecă şi primeşte întărire pentru satele Glodeni, Bulgari şi Muncel 156, pentru Coleşăuţi, Rîşcinţi ş.a. 271;

în sfatul lui Iliaş voievod 152, 163, 177, 179, 180, 184, 187, 192, 194, 196, 197, 201, 202.

Alexandru (Olecsandro) ⟨**cel Bun**⟩, fiul lui Roman voievod, fratele lui Bogdan 2—4, 8; fratele lui Bogdan, al lui Ştefan, al lui Mihail, al lui Iuga şi al altui Alexandru (?)

www.dacoromanica.ro

6; fratele lui Bogdan şi al lui Iuga 9; asociat la domnie de către Ştefan 6 şi de către Iuga 9;
domn al Moldovei, căsătorit cu Ana 46, Rimgaila 48, Marena 84, 95, 288; tatăl lui Roman şi al Vasilisei 23, al lui Iliaş 20 (?), 36 ş.a., al lui Ştefan 60, 80 ş.a., al lui Petru 80, 85 ş.a., al lui Alexandru 85, 86, ş.a. şi ⟨al lui Bogdan⟩ 106, 107 ş.a.;
asociat la domnie cu fratele său Bogdan 10—14, 19, 20 (?), 22, III;
acordă danii şi întăriri: **passim**;
hotărăşte întemeierea unei episcopii armeneşti în Moldova 13; pune sub aceeaşi ascultare m-rile Bistriţa şi Neamţ 22; acordă veniturile tîrgului Siret şi ale Volhovăţului fostei sale soţii, Rimgaila 48; acordă privilegiu comercial negustorilor braşoveni 122 (menţ.); pune sub ascultarea m-rii Bistriţa 51 de biserici VI;
acte de la ~ 199, 222, 247, 272, 283.

⟨Alexandru Vlahuţă, fost Pleşeşti⟩, sat, v. **Pleşani**.

⟨**Alexăndrel**⟩ (Ilihno), fratele lui Roman voievod; credinţa lui ~ 274.

⟨Alexeevca, sat; azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Ungheni⟩; sate lîngă ~, v. ***Davidăuţi**, ***Dobrăcineşti**, ***Dragotă** (unde este ~), ***Ripiceni**, ***Rusnădzeşti**, ***Şandru** (unde este ~).

Aliman, ţigan; dăruit doamnei **Marena** şi fiului ei, Petru 84.

Aliuş; primeşte danie locul unde este casa lui 193.

Aliuş (unde este casa lui ~), loc, la gura Nirnovei; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Leuşeni, c. ~, r. Kotovsk⟩; dăruit lui ~ 193.

Almaş (Almaşi), pîrîu, ⟨afluent al Cracăului lîngă Dobreni, c. ~, j. Neamţ⟩; sate pe ~ 145, 147, VI.

⟨Almaş⟩, sat, v. **Almăşelul**;
sat lîngă ~, v. ***Bolojeşti**; sate în ~, v. **Horaeţeşti**, **Roşcani**.

Almaşi, pîrîu, v. **Almaş**.

Almăşelul, sat; ⟨Almaş, c. Gîrcina, j. Neamţ⟩; întărit lui Baico 147.

⟨Alunişul, fost Dobronăuţi sau Hăpăi⟩, sat, v. **Dobrinăuţi**.

Ana, soţia lui Alexandru voievod; dăruieşte m-rii Moldoviţa satul Vaculinţi şi seliştea lui Zîrnă 46.

Anastasia, cneaghină, mama lui Alexandru cel Bun; îngropată la biserica Sf. Vineri din Roman 23.

Anastasia, soacra lui Alexandru cel Bun; primeşte drept de stăpînire pe timpul vieţii ei asupra satului Coţmanul Mare, cu toate cătunele şi locurile depinzînd de el 35.

Andrei, diac; copie act (1804) 98.

Andrei, fiul lui Oană şi al Anei, nepotul lui Negru; primeşte danie satele Coşilăuţi şi Stanulăuţi 107.

Andrei, popă, fiul protopopului Simion, fratele lui Filip şi al lui Mihul; primeşte danie satul Trimedecii şi seliştea lui Micul 68.

Andrei (Andriiu), tălmaci de divan, fost mare căpitan; traduce acte (1793—1794), 36, 232.

Andrei, vataman; satul unde a fost ~ vataman, întărit 240.

***Andrei** (unde a fost ~ vataman), sat, la Tecuci; ⟨probabil lîngă m. Tecuci, j. Galaţi⟩; întărit lui Moica şi fratelui său, Tador 240.

Andreica, fiul lui Iliaş, fratele lui Luca; vinde jumătate din satul Bălăneşti lui Mihul pisar 228.

Andreicu (moara lui ~), la Tuleşti, ⟨lîngă Galbeni, c. Filipeşti, j. Bacău⟩; întărită lui Ion Porcu 282.

Andrieş, fiul lui Crăciun Belcescul, fratele lui Petru, al lui Ion şi al lui Iosif; primeşte întărire pentru satele unde este casa lui şi Negoeşti 38.

Andriaş (Andriiaş), fratele lui Iurie; în sfat 2, 4, 10, 11, 13, III; jupan 10, 11.

Andriaş, fratele lui Stan Babici, al lui Iachim ş.a.; primeşte danie satul Jicovul de Sus 152.

Andriaş (⟨satul lui⟩ ~), la Putna, ⟨pe Milcov; Şindrilari, c. Reghiu, j. Vrancea⟩; întărit lui Oană Ureacli 256.

***Andriaş** (unde este ~), sat, peste Prut, la Derenice; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, probabil lîngă Camenca, c. ~, r. Rîşcani⟩; întărit lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 90; în hotar 91.

Andriaş Căliman (la rediul lui ~), sat, la Putna, ⟨pe Milcov; Reghiu, c. ~, j. Vrancea⟩; întărit lui Oană Ureacli 256.

Andriea (Nicandru), tîrgoveţ din Neamţ; vinde o vie mai sus de cetatea Neamţ 241.

Andrieş Cudrescul, calculează vechimea unui act (1721) 265.

Andriiaş; dă o jumătate din satul Goşmăneşti lui Costea logofăt 218.

Andriiaş, v. şi **Andriaş**.

Andriiu, v. **Andrei**.

Andronic (Androinic), v. **Costea al lui ~**.

Anna, soţia lui Ion, fiica lui Negru, sora lui Negrilă şi mama lui Andrei; primeşte danie satele Coşilăuţi şi Stanulăuţi 107.

Anthim, arhimandrit şi egumen al m-rii Putna; autentifică act (1786) 109.

***Antileşti**, sat; ⟨j. Botoşani sau j. Suceava⟩; dăruit de Lazor şi fratele său, Stanciul, m-rii Homor şi întărit acesteia 251.

Antonida, stareţă a m-rii Horodnic 197.

Antonie, patriarh al Constantinopolului; recomandă ca episcop al armenilor din Moldova pe Ohanes 14.

Anuşca, fiica lui Bălici, sora lui Mihail şi a Măruşcăi; primeşte întărire pentru satul din mijloc de pe Tămăşel 115.

Anuşca, nepoata Marenei; primeşte danie satul unde este casa lui Nănbaci (?) Bărbosul 58.

www.dacoromanica.ro

Anuşca (⟨unde este⟩ curtea Anuşcăi), sat, v. **Vorona.**
Arameşti, sat; ⟨c. Balına, j. Neamţ⟩; întărit lui Ion Porcu 282.
Ardău, „tovarăş" al lui Văscan, al lui Pitic, al lui Ghiocu şi al lui Bucur; primeşte întărire pentru satul Şărbeşti 44.
Ardeaoa, loc, pe Tazlău; ⟨în s. Ardeoani, c. ~, j. Bacău⟩; în hotar 32.
⟨Ardeoani, sat⟩, v. **Ardeaoa**, loc.
⟨Arınăşoaia⟩, sat, v. **Luşceşti.**
Asău, pîrîu, ⟨afluent al Trotuşului la Lunca Asău, c. Asău, j. Bacău⟩; hotar IX.
Averăuţi, sat, v. **Avereşti.**
Avereşti, sat, lîngă movila lui Iucaş, ⟨pe Cracău; contopit cu Girov, c. ~, j. Neamţ⟩; dăruit lui Comarici 179; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
Avereşti (Averăuţi), sat, pe Suceava; ⟨Vereşti, c. ~, j. Suceava⟩; dăruit Mitropoliei Moldovei 17, 244; scutit de dări 244.
⟨**Avereşti**, sat, c. Buneşti — Avereşti, j. Vaslui⟩; sat lîngă ~, v. ***Mic Ruptura** (unde a fost ~);
selişte lîngă ~, v. **Mîrlee** (seliştea lui ~).

B

Baba. v. **Pîrîul Babei.**
Babici, v. **Stan ~.**
Bacău, tîrg; ⟨m. ~, j. ~⟩; judecători domneşti din ~ 141; vama de la ~, întărită m-rii Bistriţa 101, 200; sat la ~ 24.
Badea, clucer; în sfat 181, 195, 210;
vornic; în sfat 233, 237, 243, 250, 255, 261, 265, 269, 270, martor la o vînzare 225.
Badea (Bolea), fratele lui Micul şi al lui Ivaşco al lui Balasin; primeşte danie satul Cruglic 161.
***Badea** (⟨satul lui⟩ ~), pe Horincea; ⟨lîngă Cavadineşti, c. ~, j. Galaţi⟩; dăruit lui Dan Mesehnă 163.
Badea, v. şi **Dumitru al lui ~.**
Badea cel Bătrîn de la Suceava; în sfat 9, 13, 17.
***Badea Bratişanul** (unde a fost ~), sat, pe Prut; ⟨lîngă lacul Brateş sau lîngă balta Bădeanul de la gura Elanului, j. Galaţi⟩; dăruit lui Ghereiu 232.
Badeuţi, sat, pe Prut; ⟨Bădiuţi, c. Ştefăneşti, j. Botoşani⟩; întărit lui Stanciul David 57.
Bagul, v. **Cornul Bagului.**
Bahlui, rîu, ⟨afluent al Jijiei lîngă Chipereşti, c. Tuţora, j. Iaşi⟩; sate pe ~ 64, 103, 133, 243; hotar 13; v. şi **Bahluiuri.**
⟨Bahluieţ, pîrîu⟩, v. **Bahluiuri.**
Bahluiuri, ⟨Bahlui, rîu, şi Bahluieţ, pîrîu; confluente la Podu Iloaiei, c. ~, j. Iaşi⟩; sat între ~ 133.
Bahmatăuţi, sat, peste Prut; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Bahmut, c. ~, r. Călăraşi⟩; întărit lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 90.
⟨Bahmut⟩, sat. v. **Bahmatăuţi.**
Bahna, sat, în ⟨Băhn⟩eana; ⟨c. Bahna; j. Neamţ⟩; întărit lui Ştefan şi lui Isac, fiii lui Ţudco 206;
sat probabil în ~, v. **Iaz** (Heleşteu); sate lîngă ~, v. ***Poiana**, ***Săcătura.**
***Bahna**, sat, la obîrşia Pîrîului Negru; ⟨lîngă Bîrgăuani, c. ~, j. Neamţ⟩; întărit lui Mic Crai 250.
***Bahnă** (Miclea de la ~, unde este Miclea de la ~), sat, pe Tutova; ⟨lîngă Puieşti, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruit şi întarit popii (protopopului) Iuga 102, 128; întărit acestuia şi fiului său, Mihul gramatic 165, 196.
⟨Bahu⟩, sat, v. **Cornul Bagului** (pe ~), selişte.
Baia, tîrg; ⟨s. ~, c. ~, j. Suceava⟩; pîrgarii din ~ 242;
mori din ~ stăpînite de pîrgari 242, de m-rile Moldoviţa şi Neamţ 16, 19, 242; locul morilor domneşti din ~ dăruit lui Mihail logofăt 279; sălaşe de tatari din ~ dăruite de domn m-rii Moldoviţa 16;
drumul ce merge la ~ 55, 56;
hotarul tîrgului ~ 56;
sat şi selişte lîngă ~ 56, 254;
act scris în ~ 42.
Baicean (Balcean), v. **Ion ~.**
Baicu, fratele (?) lui Sima; primeşte danie satul unde este casa lui 270.
Baicu şi Sima (unde este casa lui ~), sat, la Iezer; ⟨Băicani-Deal, contopit cu Gura Crăieşti, şi Băicani-Vale, contopit cu Motoşeni, c. ~, j. Bacău; *Simeşti, ulterior Mohorîţi, azi Cornăţelu, c. Motoşeni, j. Bacău⟩; dăruit lui Baicu şi lui Sima 270.
Baicu, v. şi **Balcean** (Balcean).
***Balan** (⟨unde este⟩ ~ şi fiul lui Drajan), sat, v. **Drajan.**
Balan (unde este ~ de la Strimba), sat, v. **Strimba.**
Balan, v. şi **Bălan.**
Balasin, v. **Ivaşco al lui ~.**
***Balasinăuţi**, sat, cu moară, pe Suceava; lîngă Horodnicul de Sus şi ~ de Jos, c. Horodnic, j. Suceava⟩; întărit m-rii Horodnic 197, cu imunităţi 249.
Balcean (Baicean), v. **Ion ~.**
Balea (fîntîna lui ~), loc, pe Suholui; ⟨s. Băleni, c. ~, j. Galaţi⟩; întărit lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Şteful 280.
Balea Plopescul; primeşte danie satele Topaneşeşti, Bratieşti şi Dohtana 102.
Baliciea (greşit: Beliciţa) **Caluioan**, boier în sfat 5.
Balince, pîrîu, v. **Belince.**
***Baliuţi**, sat, cu mori şi curţi de tătari, pe Siret; ⟨lîngă Mîndreşti, c. Vlădeni, j. Botoşani⟩: întărit lui Mîndrul Jumătate 99.

www.dacoromanica.ro

⟨Balinţi, sat⟩, v. şi **Baliţă** (iazul lui ~); selişte lîngă ~, v. **Oţel** (seliştea lui ~).
Baliţă (iazul lui ~), pe Başeu; ⟨în Balinţi, c. Havîrna, j. Botoşani⟩; în hotar 128.
Baliţă Bîrlici, fiul lui Bîrlă şi fratele lui Sin Bîrlici; în sfat 4, 8, 13.
Baliţă Mîndricica (Miudricica, Mudricica), tatăl lui Alexandru spătar şi al lui Mihail; primeşte danie valea pîrîului Crasna cu satele Comănăuţi, Crămetoneşti şi Slava 18; în sfat 47, 48, 50, 52, 54, 57, 58, 60, 62, 63, 65, 81, VII; hotarnic 50.
Balomireşti, sat, ⟨pe Albuia; contopit cu Bıra, c. ~, j. Neamţ⟩; în hotar 79; sat lîngă ~, v. ***Hernіceşti**.
***Balomireşti**, sat, la Muncel, între Siret şi Moldova, ţ. Suceava (menţ. tîrzie); ⟨lîngă Muncelu de Sus, c. Mogoşeşti-Siret, j. Iaşi⟩; întărit lui Bode Hirje 207.
Balomireşti, v. şi **Trestiana de la ~**.
***Balosin** (unde este fîntîna de lîngă ~), sat, la Cîrligătura; ⟨lîngă Leţcani, c. ~, j. Iaşi⟩; în hotar 130.
***Balosineşti**, sat, ⟨la Iucaş⟩, mai sus de Bălăneşti, ⟨c. Bîrgăuani, j. Neamţ⟩; dăruit lui Cîrstea Iucăşanul 219.
***Balosineşti**, sat, pe Simila; ⟨lîngă Ghicani, c. Alexandru Vlahuţă, j. Vaslui⟩; fost al lui Danciul stolnic; dat de fratele său, Ivul, şi de nepotul său, Negrea, lui Ignat stolnic şi întărit acestuia 210, 216.
Baloş, v. **Băloş**.
Baloşeşti, sat, v. **Băloşeni**.
Balotă, fratele lui Oancea; primeşte întărire pentru o parte din satul Tamîrtaşinţi 105.
Balotă, nepotul Maicolei, strănepotul lui Stoian; se judecă cu Vlad şi Cristea de la Solca pentru satul Solca şi pierde 42.
⟨**Banca**, sat, c. ~, j. Vaslui⟩; sat între ~ şi Zorleni, v. ***Biesăneşti**; sate lîngă ~, v. ***Leurinţ** (unde este ~), ***Tamaş şi Ivan** (unde sînt cneji ~);
m-rea Recea din ~, v. **Draghie** (unde a fost m-rea popii ~);
loc lîngă ~, v. **Piatră** (locul lui ~); poiană lîngă ~, v. **Hovrăleata**.
Bancăuţi (greşit: Batăcăuţi), sat, ⟨pe Siret; probabil Bănceşti, c. Muşeniţa, j. Suceava⟩; dăruit lui Şteful al lui Jumătate 168.
Banciul, fratele lui Şteful; în sfat 118—120, 124, 128, 129, 133, 136—139, 145, 148—150, 154, 155, 157, 158, 162, 165, 167, 181, 188, 189, 199, 215, 237.
Banco, v. **Păltinişul lui ~**.
Banila, v. **Bănila**.
Barbă Geamiră (unde a fost ~), sat, v. ***Gemineşti**.
***Barbă Stan şi Stanciul** (unde este ~, unde a fost Barbă Stan), sat, cu două judecii, la obîrşia Strîmbei; ⟨Cetăţuia, c. Puieşti, j. Vaslui⟩; întărit protopopului Iuga şi fiului său, Mihul gramatic 165, 196.
Barbosu, v. **Nănbaci ~**, **Neagu ~**.
Barbosu, v. şi **Bărbosu**.
***Başca** (unde a fost ~), sat; ⟨lîngă Români, c. ~, j. Neamţ⟩; întărit lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 90.
Başeu (lîngă ~), loc pustiu; ⟨s. Comăneşti, contopit cu Suharău, c. ~, j. Botoşani⟩; dăruit lui Coman, fiul lui Galiş, pentru a-şi întemeia sat 33.
Başeu, pîrîu, ⟨afluent al Prutului la Ostăpceni, contopit cu Romîneşti, c. ~, j. Botoşani⟩; sate pe ~ 69, 175; locuri pustii pe ~ 33, 128; hotar 33, 69.
Başeu, v. şi **Gura Başeului**.
Başotă, v. **Manuil ~**.
Başoteni, sat; ⟨înglobat în or. Paşcani, j. Iaşi⟩; dăruit de Başotă Manuil m-rii Neamţ 80; întărit cu imunităţi aceleiaşi m-ri 266, 273; biserică din ~ întărită m-rii Neamţ 267.
Başoteni, v. şi **Băşoteni**.
Batăcăuţi (greşit), v. **Bancăuţi**.
Batin; primeşte danie satele unde este casa lui, unde a fost Lupşe şi unde este vadul de la Putna 53.
Batin (unde este casa lui ~), sat, pe Putna; ⟨Bătineşti, c. Ţifeşti, j. Vrancea⟩; dăruit lui Batin 53.
Batos, ţigan; întărit lui Ion Porcu 282.
Băcescul, v. **Toma ~**.
⟨**Băceşti**, sat, c. ~, j. Vaslui⟩; loc lîngă ~, v. **Igrişte**; sat lîngă ~, v. ***Crasna** (în gura Crasnei).
⟨**Bădeanul**, baltă; la confluenţa Elanului cu Prutul, j. Galaţi⟩; sat lîngă ~ (?), v. ***Badea Bratişanul** (unde a fost ~).
***Bădeşti**, sat, ⟨pe Tazlăul Mare; lîngă Scorţeni, c. ~, j. Bacău⟩; jumătate de sat dăruită lui Iliiaş Şarga 237.
⟨Bădiuţi⟩, sat, v. **Badeuţi**.
⟨**Băh**⟩**neana**, top.; ⟨c. Bahna, j. Neamţ⟩; sat în ~ 206.
⟨Băhneni⟩, sat, v. **Cristleneşti**.
⟨**Băicani-Deal**, contopit cu Gura Crăieşti, şi Băicani-Vale, contopit cu Motoşeni, c. ~, j. Bacău, sate⟩, v. **Baicu şi Sima** (unde este casa lui ~), sat.
Bălan (unde este ~), v. **Bălăneşti**.
⟨**Bălăbăneşti**, sat, c. ~, j. Galaţi⟩; deal la ~, v. **Şuşneşti**.
Bălăceşti, sat, pe Iezer; ⟨probabil Bănceşti, c. Voineşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Ghereiu 232.
⟨**Bălăneasa**, sat, c. Livezi, j. Bacău⟩; sat lîngă ~, v. ***Gîrtanul**.
Bălăneşti, sat, pe ⟨Iaura⟩ şi Tutova; ⟨în Tomeşti, c. Pogana, j. Vaslui⟩; jumătate de hotar vîndută de Andrcica şi de fratele său, Luca, lui Mihul pisar şi întărită acestuia 228.
Bălăneşti (unde este Bălan), sat, (pricut al satului Ripiceni), la Botne; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, c. Bălăneşti, r. Ungheni⟩; dăruit şi întărit Mănăstirii din Poiană 174, 243, 264; scutit de dări şi slujbe 278.

www.dacoromanica.ro

Bălăneşti (⟨unde este⟩ casa ⟨lui Cristea Iucăşanul⟩), sat, ⟨la Iucaş; c. Bîrgăuani j. Neamţ⟩; în hotar 219;
sat în ~, v. **Maxim şi Voinea** (unde au fost ~ vătămani); sat mai sus de ~, v.* **Baloşineşti**.
⟨**Bălăşeşti**, sat; azi R. S. S. Moldovenească, c. Maşcăuţi, r. Dubăsari⟩; sat probabil lîngă ~, v. ***Fîntîna Albă**.
⟨Băleni, sat⟩, v. **Balea** (fîntîna lui ~), loc.
Bălici, tatăl lui Mihail, al Maruşcăi şi al Anuşcăi 115.
Băloş (Baloş, Beloş, Boloş), ceaşnicul lui Ilie voievod; în sfat 107, 110, 113, 114, 116, 117, 142—145, 152, 156, 158, 159, 161—164, 168, 170, 173, 175—177, 179, 180, 184, 187, 192, 194, 196, 197, 201—203, 205, 207, 214, 217—220, 231, 275, IX.
Băloş (movila lui ~), pe Milctin; ⟨probabil în c. Şipote, j. Iaşi⟩; hotar 60.
Băloş (zăpodia lui ~), top. la Berchişeşti, pe Miletin, ⟨c. Şipote, j. Iaşi⟩; hotar 60.
***Băloşeni** (Baloşeşti, Băloşeşti, Băloş (hotarul lui ~)sat, pe Neamţ; ⟨lîngă Graşi, azi Dumbrava, c. Timişeşti, j. Neamţ⟩; în hotar 169; întărit cu imunităţi m-rii Neamţ 266, 273; biserica din ~, dăruită aceleiaşi m-ri 267.
⟨**Bălteni**, sat, c. ~, j. Vaslui⟩; sat în ~, v. **Bonteştii de Jos**; loc în ~, v. **Două Fîntîni**.
Bălţaţi, sat, la Cîrligătura; ⟨c. ~, j. Iaşi⟩; întărit lui Toader şi Petru, fiii lui Ştefan Stravici, şi unchilor lor, Giurgiu şi Costea 62.
⟨**Băluşeşti**, sat, c. Girov, j. Neamţ⟩; sate probabil lîngă ~, v. ***Milotineşti** şi ***Turbăteşti**.
⟨**Bănceşti**, sat, c. Muşeniţa, j. Suceava⟩, v. **Bancăuţi**.
⟨**Bănceşti**, sat, c. Voineşti, j. Vaslui⟩, v. **Bălăceşti**.
Bănila, sat, ⟨pe Sirctul Mic; azi R. S. R. Ucraineană, Bănila pe Siret (Baniliv Pidghernii), c. ~, r. Storojineţ, reg. Cernăuţi⟩; dăruit lui Stanciul 78.
***Bărbăteşti**, sat; ⟨probabil lîngă Itrineşti, c. Mărgineni, j. Neamţ⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
Bărbosul, v. **Mihai ~**, **Mihailă ~**, **Oană ~**.
Bărbosul, v. şi **Barbosul**.
***Bărboşi**, sat, pe Prut; ⟨lîngă Stănileşti, c. ~, j. Vaslui⟩; întărit lui Oană portar 189.
Bărea, v. **Berea**.
Bărheci, pîrîu, v. **Berheci**.
⟨Băsăşti⟩, sat, v. **Băseşti**.
Băscăcăuţi, sat; ⟨Boscoteni, contopit cu Româneşti, c. ~, j. Botoşani⟩; act scris la ~ 102;
v. şi **Gura Başeului**.
Băseşti (Boseşti), sat, pe Tazlăul ⟨Mare; Băsăşti, c. Pîrjol, j. Bacău⟩; dăruit lui Iliiaş Şanga 237.
Băşoteni, sat, pe Tazlăul ⟨Mare; Boşoteni, c. Bereşti-Tazlău, j. Bacău⟩, dăruit lui Ulea şi fratelui său, Iuga 284.
Băşoteni, v. şi **Başoteni**.
⟨Bătineşti⟩, sat, v. **Batin** (unde este casa lui ~); sate lîngă ~, v. ***Lupşe** (unde a fost ~), ***Putna** (unde este vadul de la ~).
⟨**Bătrîneşti**, sat, c. Icuşeşti, j. Neamţ⟩, v. **Crasna**, pîrîu şi vale cu sate; sate lîngă ~, v. ***Bulgari**, ***Comanăuţi**, ***Crămetoneşti**, ***Muneel**, ***Slava** (la ~).
Beal..., ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
⟨Bejeneşti⟩, sat, v. **Cîrstoi** (unde au fost Pătrul, feciorul Cîrstei).
Bclău, v. **Bilău**.
***Belcescul** (unde este casa lui Crăciun ~), ⟨a doua jumătate a sec. XV: *Belceşti, apoi Şchei⟩, sat, pe Pîrîul Alb; ⟨David, c. Boteşti, j. Neamţ⟩; dăruit lui Crăciun Belcescul şi fiilor săi, Petru, Ion, Iosif şi Andriiaş 38.
*Belcescul, v. şi **Crăciun ~**.
⟨*Belceşti⟩, sat, v. ***Belcescul** (unde este casa lui Crăciun ~).
Belegheat (poiana lui ~); ⟨în Beleghet, c. Agăş, j. Bacău⟩; dăruită lui Giurgea Moian 202.
⟨Beleghet, sat⟩, v. **Belegheat** (poiana lui ~).
***Beleşti**, sat, pe Cunila; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, probabil lîngă Pîrjolteni, c. ~, r. Călăraşi⟩; dăruit de domn soţiei sale, Marena, şi fiului său, Petru 84.
Beliciţa, v. **Balicica**.
Belince (Balince), pîrîu la Brătila, ⟨c. Helegiu, j. Bacău⟩; hotar II.
Beloş, v. **Băloş**.
⟨Belousevca⟩, sat, v. **Bilosăuţi**.
Bena, fiul lui Petru, fratele lui Macrea, al lui Mihail ş.a.; primeşte danie o jumătate din satul Faurei precum şi satele Miroslăveşti şi unde a fost casa tatălui său 94.
Bena (unde a fost casa lui Petru, tatăl lui ~), sat, pe Vaslui; ⟨Beneşti, c. Tanacu, j. Vaslui⟩; dăruit lui Bena şi fraţilor săi, Macrea, Mihail, Giurgiu, Micul şi Manea 94.
⟨Beneşti⟩, sat, v. **Bena** (unde a fost casa lui Petru, tatăl lui ~); sate lîngă ~, v. ***Faurei**, ***Miroslăveşti**.
Bera, fiul lui Coste din Tîrnauca, fratele lui Voineag; primeşte întărire pentru satul Tîrnauca 97.
Berbece, v. **Oană ~**.
⟨Berbinceni, sat⟩, v. **Berbînţă** (fîntîna lui ~), **Poeţile**, top.
Berbînţă (Berbeţă, fîntîna lui ~), loc; ⟨în s. Berbinceni (?), c. Secuieni, j. Bacău⟩; dăruit lui Mihail Oţel pisar 186.
Berchiş (unde a fost ~), sat, v. ***Berchişeşti**.
***Berchişeşti** (unde a fost Berchiş), sat, pe Miletin; ⟨lîngă Şipote, c. ~, j. Iaşi⟩; dăruit lui Ştefan Zugraf 60, lui Mihu pisar şi fratelui său, Tador gramatic 234; întărit lui Mihail logofăt 252.
Berea, fratele lui Sinata şi al lui Toader; primeşte danie satele unde este casa lui Sinata, unde a fost Dragoş şi unde este cneaz Ciorsac 78.

www.dacoromanica.ro

Berea (Bărea, satul lui ~); ⟨în Trifeşti, c. ~, j. Neamţ⟩; dăruit lui Nicula şi fraţilor săi, Mihail şi Toader 11;
biserica lui ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
⟨Bereasa⟩, sat v. **Murgeşti**; sat în ~, v. **Negrileşti**.
Berendei, v. **Berindei**.
Beresteni (Bereşti), sat, ⟨pe Jijia şi Prut; înglobat în Bosia, c. ~, j. Iaşi⟩; întărit m-rii Pobrata 243, cu imunităţi 277.
⟨**Bereşti-Tazlău**, sat, c. ~, j. Bacău⟩; selişte lîngă ~, v. **Petrilă** (seliştea lui ~).
Berevoi (seliştea lui ~), pe Ialan; ⟨lîngă Hurdugi, c. Dimitrie Cantemir, j. Vaslui⟩; întărită lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Şteful 280.
Bereza, selişte, ţ. Orhei (menţ. tîrzie); ⟨azi R. S. R. Moldovenească, Berezlogi, c. Susleni, r. Orhei⟩; stăpînire la ~ 153.
⟨Berezlogi, sat⟩, v. **Bereza**, selişte.
Berheci (Bărheci), pîrîu, ⟨afluent al Bîrladului la Negrileşti, c. s. Munteni, m. Tecuci, j. Galaţi⟩; sate pe ~ 63, 73, 166, 185, 186, 188.
Berindei (Berendei), stolnicul lui Iliaş voievod; în stat 142—145, 152, 156, 159, 161—164, 168, 173, 175—177, 179, 180, 184, 187, 192, 194, 196, 197, 201—203, 205, 217—220, IX.
Berzinţi, pîrîu; ⟨Berzunţ, afluent al Tazlăului Mare la Scăriga, c. Livezi, j. Bacău⟩; hotar 10.
***Bezhaci**, sat, pe Şomuzul ⟨Mocîrlos; lîngă Ruşii-Mănăstioara, c. Udeşti, j. Suceava⟩; dăruit lui Oancea logofăt 255.
Bezin, valea pîrîului ~, ⟨afluent al Teleşeului la Bezeni, azi R. S. S. Moldovenească c. Teleşeu, r. Orhei⟩; dăruită lui Duma Uranie pentru a-şi întemeia sate 149.
Bica (satul lui Giurgiu ~), ⟨sec. XVI: Bicani⟩, pe Smila; ⟨Ghicani, c. Alexandru Vlahuţă, j. Vaslui⟩; dăruit lui Giurgiu Bica, fratele lui Mihail Stîngaciul 154.
Bica, v. şi **Giurgiu ~**.
⟨Bicani⟩, sat, v. **Bica** (satul lui Giurgiu ~).
Bilău, v. **Albu**.
Bilcari (unde a fost Oană, fratele lui Pătru), sat, pe **Racova**; ⟨azi Puşcaşi, c. Laza, j. Vaslui⟩; dăruit de Negru m-rii Bistriţa şi întărit acesteia 41.
***Bileşti**, sat; ⟨probabil lîngă Ivaneş, c. Bicaz-Chei, j. Neamţ⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
Bilosăuţi, sat, ⟨la Nistru; azi R. S. S. Ucraineană, Belousevca, c. ~, r. Secureni, reg. Cernăuţi⟩; întărit cu imunităţi m-rii Neamţ 273.
Bineva, top.; ⟨probabil zona deluroasă de la izvoarele pîrîului Cuhureşti (în vechime Bineva?), azi R. S. S. Moldovenească, r. Floreşti şi r. Rezina⟩; sate la (sub) ~ 175.
Biràeşti, sat, pe Bistriţa; ⟨Gheràeşti, înglobat în m. Bacău, j. ~⟩; întărit lui Pipou şi fratelui său, Coste al lui Biro 263.
Biro, v. **Coste al lui ~**.
Biserica lui.. = *pentru toate cazurile de acest fel, v. numele persoanei în stăpînirea căreia este arătată biserica.*
Bistriţa, m-re; ⟨în s. Bistriţa, c. Viişoara, j. Neamţ⟩; hram, v. **Adormirea Maicii Domnului**;
unită cu m-rea Neamţ şi pusă sub ascultarea aceluiaşi egumen 21;
primeşte danii şi întăriri; sate, mori, prisăci şi locuri pustii 29, 41, 101, 104, 209, IX, ţigani şi tătari 75, casa lui Crăciun de la Piatra 104, vama de la Bacău 200 şi din tîrgul Bîrlad 51, obroc 29;
biserici şi m-ri puse sub ascultarea m-rii ~ 29, 101, VI;
acte scrise la ~ 75, 104, VI;
heleşteul bistriţenilor, v. **Draghie** (moara popii ~, unde a fost heleşteul bistriţenilor).
Bistriţa, rîu, ⟨afluent al Siretului⟩; sate şi selişti pe ~ 90, 191, 260, 263, 266; moară pe ~ 90;
hotar IV, VIII.
Bizilă (Bizilă), ţigan; dăruit şi întărit m-rii Pobrata 214, 227, 246.
Bic, rîu, ⟨afluent al Nistrului⟩; sate şi locuri pustii pe ~ 47, 155, 158, 181, 203, 282; v. şi **Coţovţea**.
Bic (pe ~), loc pustiu; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, r. Anenii Noi (?)⟩; dăruit Neagăi, soţia lui Giurgiu Piatră 181.
Bicovăţ, pîrîu, ⟨afluent al Bicului la Bicovăţ, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Călăraşi⟩; sate pe ~ 47.
⟨**Bicovăţ**, sat; azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Călăraşi⟩; locuri şi sate lîngă ~, v. **Lunca cea Mică, Porosecl, *Ţigăneşti**.
***Bicsăneşti**, sat, ⟨pe Bîrlad; între Zorleni, c. ~, şi Banca, c. ~, j. Vaslui⟩; în hotar 154.
Bîrgăiani ⟨sec. XVIII: Bîrgăieşti⟩, sat, pe Moldova; ⟨în Drăguşeni, c. ~, j. Suceava⟩; dăruit lui Ion Urecle păhărnicel 176.
Bîrgău (biserica lui Petru ~), ⟨pe Pîrîul Alb; în s. Bîrgăuani, c. ~, j. Neamţ⟩; pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
Bîrgău, v. şi **Ştefan ~**.
⟨Bîrgăuani, sat⟩, v. **Bîrgău** (biserica lui Petru ~);
sat în ~, v. **Ştefan** (biserica de la ~);
sat lîngă ~, v. ***Bahna**.
Bîrjoveni, sat; ⟨c. Secuieni, j. Neamţ⟩; întărit lui Ion Porcu 282.
Bîrlad, rîu, ⟨afluent al Siretului⟩; sate, locuri şi mori pe ~ 9, 37, 85, 96, 117, 121, 125, 154, 155, 222, 280, 285;
hotar 9, 117;
afluent al său 248;
v. şi **Gîrla de la ~**.
Bîrlad, tîrg; ⟨m. ~, j. Vaslui⟩; vama de la ~, dăruită m-rii Bistriţa 51; boier şi preot din ~ 13, 248;
acte scrise la ~ 213, 221, I.
Bîrlad, ţigan; dăruit lui Mihail logofăt 260.

www.dacoromanica.ro

Birlă (Birlea) de la Hirlău (Hirlăuanul); hotarnic 6, 19; în sfat 1, 8, 10, 11, 13, 17, 18, III.
Birlă (Borla), tatăl lui Sin și al lui Baliță 4, 43; vislujenia lui 43; martor 1.
Birlăjița, pîrîu; ⟨Bîrlovița, la Blăjari, contopit cu Ivești, c. ~, j. Galați⟩; mănăstire la gura sa 280.
Birlăzel, pîrîu, ⟨afluent al Bîrladului la Băcești, c. ~, j. Vaslui⟩; sat la obîrșia sa 189.
Birlea, v. **Birlă**.
***Birlești**, sat, pe Cracău; ⟨lingă Soci, c. Ștefan cel Mare, și Corni, c. Bodești, j. Neamț⟩; în hotar 71.
Birlici, v. **Baliță ~**, **Petru ~**, **Sin** (Sinco) **~**, **Stan ~**.
Birlicicu, martor și chezaș în sfat 48.
⟨Birlovița⟩, pîrîu, v. **Birlăjița**.
⟨**Birnova**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Dondușani⟩; sat în ~, v. **Cuseară** (unde a fost ~).
Birsănești, sat⟩, v. **Birsomeni**;
seliște lingă ~, v. **Dumitreni**.
Birsomeni (Bursomeni), seliște, pe Jijia; s. Birsănești, c. Durnești, j. Botoșani⟩; dăruită lui Stanciul postelnic 194.
Birzetea, pîrîu; ⟨Bîrzota, afluent al Bîrladului la Crivești, c. Tutova, j. Vaslui⟩; sate și m-re pe ~ 254; prisacă la obîrșia sa 280.
⟨Bîrzota⟩, pîrîu, v. **Birzetea**.
⟨**Birzulești**, sat, c. Săndulcni, j. Bacău⟩; sate lingă ~, v. ***Negrilești**, ***Procești**, ***Sperlești**.
Bizdiga, v. Ion ~.
Bizilă, v. **Bizilă**.
Blaj, fiul lui Ghelebi Miclouș, fratele lui Domoncuș stolnic și al lui Iacob; primește danie satele Stanișorești, Laslăuți, Grozești ș.a. 28, 124.
Blăgești (unde...), sat, în Cimpul lui Dragoș; ⟨c. ~, j. Bacău⟩; dăruit lui Petru Ungureanu 159;
sat în ~, v. **Netedul** (unde a fost curtea lui ~); sat lingă ~, v. ***Calin** (biserica de la ~).
Blăjari, sat, pe Bîrlad; ⟨contopit cu Ivești, c. ~, j. Galați⟩; întărit lui Cernat Ploscar și fratelui său, Șteful 280.
***Blănești**, sat, pe Bîrlad; ⟨lingă Bucești, c. Ivești, j. Galați⟩; act pentru ~ 96.
⟨**Bleșca**, sat, c. Ivănești, j. Vaslui⟩; sat în ~, v. **Stingaciul** (unde este casa lui Ivan ~).
Blidaru, v. **Giurgiu ~**.
Blisceatul (slav.), iezer, v. **Gemenele**.
Bob Oprișac, martor și chezaș în sfat 48; v. și **Oprișac** (satul lui ⟨Bob⟩ ~).
Boboș (hotarul lui ~), pe Șomuz; ⟨probabil lingă Ciumulești, c. Vadu Moldovei, j. Suceava⟩; în hotar 58.
Bobotești (unde este Petrea Bumbotă), sat, la Botne; azi R. S. S. Moldovenească, Bumbăta, c. ~, r. Ungheni⟩; dăruit Mănăstirii din Poiană 174; hotarnici din ~ 264.
⟨Bobulcești⟩, sat, v. **Oprișac** (satul lui ⟨Bob⟩ ~).
Bod..., ban; autentifică act (1802) 247.
Bode Hirje (Horge); primește întărire pentru satul Balomirești 206.
Bodea, vornic; în sfat 239, 240.
Bodești, sat, pe Bistrița, mai jos de gura Orbicului; ⟨înglobat în or. Buhuși, j. Bacău⟩; întărit lui Tatul Herlic și nepoților săi, Danciul Pardos și Niagul Roșca 191.
Bodești (Bodino, Bodinți), sat, cu moară, pe Pobrata, mai jos de Tătăruși; ⟨în Tătăruși, c. ~, j. Iași⟩; dăruit m-rii Pobrata 6, 19; întărit aceleiași m-ri 243.
⟨**Bodești**, sat, c. ~, j. Neamț⟩; sat în ~, v. **Strimbii**.
Bodino (Bodinți), sat, v. **Bodești**.
Bogdan; dă lui Cupcici vornic satul Vașcăuți 103.
Bogdan, de la Pîrîul Alb, fratele lui Vlad; în sfat 18, 48; biscrica lui ~ de la Pîrîul Alb, pusă sub ascultarea m-rii Bistrița VI.
Bogdan, diac; martor la o danie 183.
Bogdan, fiul lui Roman voievod, fratele lui Alexandru cel Bun 2—4, 8; fratele lui Alexandru cel Bun, al lui Iuga (?) ș.a. 6, 9;
asociat, împreună cu Alexandru cel Bun, la domnie de către Iuga 9;
jupan, asociat la domnie de către fratele său, Alexandru cel Bun 10, 11—14, 19, 20, 22;
credința lui ~ III.
Bogdan, jupan, ⟨fiul lui Alexandru cel Bun⟩, fratele lui Ilie, al lui Ștefan și al lui Petru; credința lui ~ 106—108, 110, 113.
Bogdan, stolnicul lui Ștefan voievod; în sfat 126, 128, 129, 133, 136—139, 148—150, 154, 155, 157, 158, 160, 165, 167, 170, 181, 188, 189;
fost stolnic; în sfat 195, 198, 199, 219, 225, 226, 229, 232, 233, 237, 239, 240, 260.
Bogdan, voievod, domn al Moldovei, fiul lui Ștefan voievod cel Bătrin; întărește m-rii Neamț hotarul din jur X.
Bogdan ⟨**Întemeietorul**⟩, voievod ⟨domn al Moldovei⟩ 17.
Bogdana, pîrîu; ⟨afluent al Smilei la Coroiești, c. ~, j. Vaslui⟩; sate pe ~ 154, 213.
***Bogdănești**, sat, pe Crasnalcuca; ⟨lingă Crasnaleuca, c. Cotușca, j. Botoșani⟩; întărit popii Ioan 247.
Bogești (unde a fost...), sat, pe Tutova; ⟨c. Pogana, j. Vaslui⟩; daruit lui Roșea și fratelui său, Cojea 281;
seliște lingă ~, v. **Ivul** (seliștea de lingă ~).
Boguș al lui Nesteac, fratele lui Pașco; primește danie satul Cuciur 58;
în sfat 110, 152, 156, 159, 161, 163, 168, 225, 229, 230, 233, 235, 237, 239, 240, 242, 243, 250.
Bohotin, ⟨zonă deluroasă și împădurită de la confluența Jijiei cu Prutul, mai tirziu

www.dacoromanica.ro

braniște domnească; j. Iași⟩; m-re de la ~ 29; prisacă la ~ 101.
Bohotin (m-rea de la ~); ⟨în s. Bohotin, c. Răducăneni, j. Iași⟩; închinată m-rii Bistrița 29.
Bohotin (la ~), prisacă, pe Cozia; ⟨lîngă Cozia, c. Costuleni, j. Iași⟩; dăruită m-rii Bistrița 101.
⟨Bohotin, sat⟩, v. **Bohotin** (m-rea de la ~).
Boiște, top.; ⟨în s. Boiștea, c. Petricani, j. Neamț⟩; m-re la ~ 267.
***Boiște** (la ~), m-re, unde a fost chilia vlădicăi Iosif; ⟨în Schitul, contopit cu Petricani, c. ~, j. Neamț⟩; dăruită m-rii Neamț 267.
⟨Boiștea, sat⟩, v. **Boiște**, top.
Bojii lui Petru, sat; ⟨Bozieni, or. Săveni, j. Botoșani⟩; dăruit lui Isaiea 112.
Bolăcești, sat, în Cîmpul lui Dragoș; ⟨în Cîndești (?), c. ~, j. Neamț⟩; dăruit lui Petru Ungureanu 159.
Boldur, v. **Ion ~**.
⟨**Boldurești**, sat, azi R. S. S. Moldovenească c. ~, r. Ungheni⟩; sat lîngă ~, v. ***Lațco** (unde a fost ~).
Bolea, v. **Badea**.
⟨**Bolohani**, sat; azi R. S. S. Moldovenească, c. Lazo, r. Orhei⟩; seliște probabil lîngă ~, v. **Porosiacica**.
***Bolojești**, sat, pe Almaș; ⟨lîngă Almaș, c. Gîrcina, j. Neamț⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistrița VI.
Boloș, v. **Băloș**.
Bolotina, baltă, peste Prut; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, în Bolotina, c. ~, r. Fălești⟩; hotar 91.
⟨**Bolotina**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Fălești⟩; loc lîngă ~, v. **Roman** (casa lui ~);
sat lîngă ~, v. ***Demianăuți**.
Bonta, v. **Iliaș ~**.
Bontești, ⟨sec. XVII: Tăcmănești⟩, sat, pe Stebnic; ⟨azi Călugăreni, c. Ștefan cel Mare, j. Vaslui⟩; întărit lui Marcu, fiul lui Iliaș Bonta, surorii sale, Stana, și nepotului lor, Micul 222.
Bonteștii de Jos, sat, cu loc de moară, pe Bîrlad, la Două Fîntîni; ⟨în Bălteni, c. ~, j. Vaslui⟩; întărit lui Marcu, fiul lui Iliaș Bonta, surorii sale, Stana, și nepotului lor, Micul 222.
***Borcea**, sat; ⟨probabil lîngă Zănești, c. ~, j. Neamț⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Neamț VI.
Borea (fîntîna lui ~), loc; ⟨la Cîrniceni, c. Țigănași, j. Iași⟩; hotar 289, 290.
Borila, poiană, pe Trotuș; ⟨lîngă Văsiești, inclus în or. Moinești, j. Bacău⟩; dăruită lui Iliiaș Șanga 237.
Borilești (unde este casa ⟨fiilor lui Ștefan al lui Borilă⟩), sat, pe Nechid, în Cîmpul lui Dragoș; ⟨Borlești, c. ~, j. Neamț⟩; dăruit lui Dragomir și lui Ioanăș, fiii lui Ștefan al lui Borilă 45; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistrița VI.
Boris, tătar; dăruit m-rii Bistrița 75.
***Boris** (satul lui ~), ⟨la Nistru; azi R. S. S. Ucraineană, probabil lîngă Iurcăuți, c. ~, r. Zastavna, reg. Cernăuți⟩: întărit lui Didrih Buceaschi 275.
Boris (unde a fost ~), ⟨a doua jumătate a sec. XV: Borisești, Boroșești⟩, sat, pe Rebricea; ⟨Boroșești, c. Scînteia, j. Iași⟩; întărit lui Duma Negru 150.
Boris al lui Brae, martor și chezaș în sfat 48.
Boris Golovat, martor și chezaș în sfat 48.
⟨Borisești, Boroșești⟩, sat, v. **Boris** (unde a fost ~).
Borilă, v. **Ștefan al lui ~**.
Borîlea lui Giurgiu, sat, ⟨pe Bașeu; Borolea, c. Hănești, j. Botoșani⟩; jumătate de sat dăruită lui Isaiea 112.
Borla, v. **Bîrlă**.
⟨Borlești⟩, sat, v. **Borilești**;
sate lîngă ~, v. ***Dragotești**, ***Pașcani**.
Borodac (Borodance), pîrîu ⟨la Șendriceni, c. ~, j. Botoșani⟩; sate pe ~ 98, 184.
***Borodăceni**, sat, pe Berheci, la poiana lui Roman; ⟨lîngă Negrilești, c.s. Munteni, m. Tecuci, j. Galați⟩; dăruit lui Crăciun pîrcălab 166.
⟨Borolea⟩, sat, v. **Borîlea** lui Giurgiu.
⟨Boroșești⟩, sat, v. **Boris** (unde a fost ~);
sat lîngă ~, v. ***Oană Sinescul** (unde a fost ~).
***Borsciani**, sat, pe Cula; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Viprava, c. Puțintei, r. Orhei⟩; în hotar 157.
Borzea (hotarul lui ~); ⟨s. Borzești, contopit cu Sărata, c. Solonț, j. Bacău⟩; în hotar 32.
⟨Borzești⟩, sat, v. **Borzea** (hotarul lui ~).
Bosancea, sat, ⟨pe Suceava; Bosanci, c. ~, j. Suceava⟩; jumătate de sat dăruită lui Isaiea 112;
sat în ~, v. **Hrețea**.
⟨**Boscoteni**, sat, contopit cu Românești, c. ~, j. Botoșani⟩, v. **Băscăcăuți**;
loc în ~, v. **Gura Bașeului**.
⟨**Boscoteni**, fost Unsa, c. Frumușica, j. Botoșani⟩, sat, v. **Mihăilă Roșca** (unde este, unde a fost ~).
Bosești, sat, v. **Băsești**.
⟨**Bosia**, sat, c. ~, j. Iași⟩; sat în ~, v. **Beresteni** (Berești).
⟨Boșoteni⟩, sat, v. **Bășoteni**.
Botna, rîu, ⟨afluent al Nistrului⟩; locuri și prisăci pe ~ 101, 240.
Botna (la gura Botnei), prisacă; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, la Chițcani, c. ~, r. Tiraspol⟩; dăruită m-rii Bistrița 101.
Botna (pe ~), locuri pustii; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, r. Kotovsk, Anenii Noi sau Căușani⟩; dăruite lui Moica și fratelui său, Tador spătar 240.
Botne, ⟨șir de dealuri, mărginind, spre sud, bazinul rîului Bîc, de la obîrșia acestuia pînă la confluența cu Bîcovățul⟩; sate și prisăci la (sub) ~ 84, 195, 225, 243, 282.
Boț (biserica de la ~), sat; ⟨Boțești, c. Girov, j. Neamț⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistrița VI.

www.dacoromanica.ro

Boț, v. și **Lațco** ~.
⟨Boțești, sat⟩, v. **Boț** (biserica de la ~).
Bozlani, sat, la obîrșia Bîrlăzelului; ⟨Bozieni, c. ~, j. Neamț⟩; întărit lui Oană portar 189.
***Bozlani**, sat, cu m-re, la obîrșia Albinei; ⟨lîngă Oțeleni, c. ~, j. Iași⟩; vîndut de Stanciul Cormohuz și sora sa, Negrita, fiii popii Iliaș, lui Dragomir Oțel și întărit acestuia 265.
⟨Bozieni, sat, c. ~, j. Neamț⟩, v. **Bozlani**.
⟨Bozieni, sat, or. Săveni, j. Botoșani⟩, v. **Bojii lui Petru**.
Bradici (unde a fost Albu și ~), sat, v. **Bradicești**.
Bradicești (unde a fost Albu și Bradici), sat, pe Crasna; ⟨Brădicești, c. Dolhești, j. Iași⟩; dăruit lui Tador spătar 155.
Brae, fratele lui Petrica; în sfat 8; primește danie un loc pe Strahotin 8.
Brae, v. și **Boris al lui** ~, **Duma al lui** ~, **Iurie al lui** ~.
Brae, v. și **Brăescul**.
Brainți, sat; ⟨Brăești, c. ~, j. Botoșani⟩; în hotar 242.
Brașăuți, sat, ⟨pe Bistrița; Brășăuți, c.s. Dumbrava Roșie, m. Piatra Neamț, j. Neamț⟩; dăruit m-rii Bistrița 29; biserica de la ~, pusă sub ascultarea aceleiași m-ri VI;
sat lîngă ~, v. ***Mitiucăuți** (Mituc).
Brașov, oraș; ⟨m. ~, j. ~⟩; orășeni, dregători și datornici din ~ 126; negustori din ~ 122, 141.
Bratei, logofăt, tatăl lui Ivașco; ispravnic de acte domnești 17—19, 22, 23, 25, 27—32, 34, 35, IV, V;
scrie acte domnești 13, 14, 26.
Bratei, v. și **Ivașco al lui** ~.
Bratescul, v. **Petru** ~.
Brateș, gîrlă, pe valea Călmățuiului; ⟨lîngă Tudor Vladimirescu, c. ~, j. Galați⟩; întărită lui Cernat Ploscar și fratelui său, Șteful 280.
***Brateș** (⟨la gîrla⟩ ~), sat; ⟨lîngă Tudor Vladimirescu, c. ~, j. Galați⟩; întărit lui Cernat Ploscar și fratelui său, Șteful 280.
⟨**Brateș**, lac, lîngă m. Galați, j. ~⟩; sat lîngă (?) ~, v. ***Badea Bratișanul** (unde a fost ~).
Bratiești, sat, pe Trotușul ⟨de Sus; Brătești, c. Bîrsănești, j. Bacău⟩; dăruit lui Balea Plopescul 162.
Bratișanul, v. **Badea** ~.
Bratul, boier în sfat 226, 228—230, 232—235, 237, 239, 240, 242, 243, 246, 250, 252, 254, 260, 279—282, 284, 285, 288, 290, X; primește danie satul Merești 224.
Bratul, fratele doamnei ⟨Marena⟩, cumnatul lui Alexandru cel Bun; în sfat 80, 89, 91.
Bratul (unde a fost ~), a doua jumătate a ⟨sec. XV: Dragomirești⟩, sat, cu vad de trecere, pe Moldova; ⟨Dragomirești, înglobat în Cotu Vameș, c. s. Horia, m. Roman, j. Neamț⟩; dăruit bisericii Sf. Vineri din Roman 23.
Bratul (unde au fost ~ și Micul), sat, v. **Trîmedeci**.
Bratul Netedul, jupan; în sfat 2, 4, 8, 9.
Bratul Pleșescul (unde a fost casa lui Dobîrcin și a lui ~), sat, v. **Dobîrcin** și **Bratul Pleșescul**.
Bratul Stravici (Straovici), boier în sfat 2, 8, 10, 11, 13, 17, 19, 23, 25, 28, 30—34, III.
⟨**Brădești**, sat, c. Vinderei, j. Vaslui⟩; seliște lîngă ~, v. **Mihai Bărbosul** (seliștea lui ~).
⟨Brădicești⟩, sat, v. **Bradicești**.
Brăescu, v. **V.** ~.
Brăescul, martor în sfat 33;
v. și **Brae**.
⟨Brăești⟩, sat, v. **Brainți**.
⟨**Brănișteni**, sat, azi Miron Costin, c. Trifești, j. Neamț⟩; sat în ~, v. **Romînești**.
⟨Brășăuți⟩, sat, v. **Brașăuți**;
sat lîngă ~, v. ***Mitiucăuți**.
Brătan (seliștea lui ~, unde a fost moara lui ~), seliște, pe Tutova; ⟨lîngă Pogana, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruită lui Oană Roșca gramatic și fratelui său, Cojea Pătru 199, 281.
⟨Brăteni, azi Pădureni⟩, sat, v. **Dobîrcin** și **Bratul Pleșescul** (unde a fost casa lui ~).
⟨Brătești⟩, sat, v. **Bratiești**;
sat probabil lîngă ~, v. ...l.
Brătianu, v. **Leucușăuții lui Brătianu**.
Brătila, pîrîu, ⟨afluent al Tazlăului Mare la Brătila, c. Helegiu, j. Bacău⟩; hotar II.
⟨Brătila⟩, sat, v. ~ **de Gios** și ~ **de Sus**;
hotar în ~, v. **Gîrtan** (hotarul lui ~);
loc în ~, v. **Poieni**;
sat lîngă ~, v. ***Mănești**.
Brătila de Gios, sat, pe Tazlăul Mare; ⟨Brătila, c. Helegiu, j. Bacău⟩; întărit lui Ioan Cormeleu și fratelui său, Trofin II.
Brătila de Sus, sat, pe Tazlăul Mare; ⟨Brătila, c. Helegiu, j. Bacău⟩; întărit lui Ioan Corneleu și fratelui său, Trofin II.
Brătilă, v. **Costea al lui** ~.
***Brătulești** (sec. al XVIII-lea), sat; ⟨în c. Grumăzești, j. Neamț⟩; actele satului 169.
⟨**Brătulești**, sat, c. Corod, j. Galați⟩; seliște probabil lîngă ~, v. **Stan Sîrbul** (seliștea lui ~, seliștea Sîrbilor).
Brebi, loc ⟨la Popești, c. Miclești, j. Vaslui⟩; în hotar III.
Brebu (unde este casa lui Ștefan ~), sat, pe Iadrici; ⟨în Roșiești, c. ~, j. Vaslui⟩; întărit lui Ștefan Brebu 230.
Brebu, v. și **Ștefan** ~.
***Broșteni** (unde este casa lui Cojea), sat, pe Tutova ⟨superioară; c. Voinești sau c. Dragomirești, j. Vaslui⟩; dăruit lui Coje a 281.
Brudurești (unde este casa lui ⟨Oană portar⟩), sat, pe Vaslui; ⟨azi Portari, c. Zăpodeni, j. Vaslui⟩; întărit lui Oană portar 189.
Brumar (prisaca lui ~), la Chigheci, ⟨probabil lîngă iezerele Gemenele de pe Prut; azi R. S. S. Moldovenească, c. Larga Nouă, r. Cahul⟩; întărită m-rii Moldovița 272.
Buceaci, tîrg, ⟨în Polonia; azi R. S. S. Ucraineană⟩; act scris la ~ 231.
Buceaschi, v. **Didrih** ~.
⟨**Bucești**, sat, c. Ivești, j. Galați⟩; sate lîngă ~, v. ***Blănești**, ***Spineni**.

 www.dacoromanica.ro

Buciumeni (unde este casa ⟨popii Iuga și a fratelui său, Nan⟩), sat pe Șomuzul ⟨Mare; contopit cu or. Fălticeni, j. Suceava⟩; dăruit și întărit popii Iuga și fratelui său, Nan 56, 77; întărit popii Iuga și fiului său, Mihail 128, 129, 196; schimbat de Oancea și Ilea, fiii lui Stănigă, pentru jumătate din satul Goșmănești, al lui Costea logofăt, și întărit acestuia din urmă și tatălui său, Andronic 218;
sat în ~, v. Stănigeni; sat lîngă ~, v. *Mitești.
⟨Buciumi, sat, c. Valea Ursului, j. Neamț⟩, v. Crasna, pîrîu și vale cu sate;
sat în ~, v. Goldeni.
Bucovină, codru ⟨la izvoarele Sitnei; j. Botoșani⟩; sat peste ~ 242.
Bucur, tovarășul lui Văscan, al lui Pitic, al lui Ghiocu și al lui Ardău; primește întărire pentru satul Șărbești 44.
*Bucurăuți, sat, pe Siret; ⟨între Șerbănești și Zvoriștea, c. ~, j. Suceava, și Ionășeni și Vîrfu Cîmpului, c. ~, j. Botoșani⟩; dăruit lui Ionaș viteazul 2.
*București, sat, pe Moldova; ⟨lîngă Timișești, c. ~, j. Neamț⟩; în hotar 67.
Buda, stolnic; în sfat 275.
⟨Budeniț⟩, sat, v. Budinți.
Budești, sat, pe Pîrîul Negru; ⟨c. Făurei, j. Neamț⟩; întărit lui Mic Crai 250.
*Budești, sat, ⟨pe Trotuș; j. Bacău⟩; dăruit lui Ulea și fratelui său, Iuga 284.
Budinți, sat, ⟨pe Siretul Mic; azi R. S. S. Ucraineană, Budeniț, c. ~, r. Storojineț, reg. Cernăuți⟩; confiscat pentru hiclenie de la Mihail al lui Coșcă și dăruit lui Stan Babici 143.
Budul, martor și chezaș în sfat 48.
Budzești, sat, pe Moldova; ⟨Buzați, azi Lunca Moldovei, c. Păstrăveni, j. Neamț⟩; dăruit m-rii Neamț 50.
*Bugalcicăuți, sat, pe Răut; ⟨azi R. S. S. Moldovenească⟩; întărit lui Ostapco Ogorilcu 261.
⟨Buhuși, oraș, j. Bacău⟩; sate în ~, v. Bodești, Moinești.
Bulboacă, loc la Balomirești, ⟨contopit cu Bîra, c. ~, j. Neamț⟩; hotar 79.
⟨Bulbucani, sat, c. Gropnița, j. Iași⟩; loc, apoi sat lîngă ~, v. Zugraf (unde a fost moara lui Ștefan ~).
*Bulgari, sat, pe Crasna; ⟨lîngă Bătrînești, c. Icușești, j. Neamț⟩; întărit lui Alexandru spătar în urma judecății cu Mîndrea 156.
Bulgari, sat, ⟨pe Siret; Șcheia, c. Alexandru I. Cuza, j. Iași⟩; act scris la ~ 215.
*Bulgari (unde este Pavel Bulgarul), sat, pe Crasna, mai jos de Roșiori, ⟨c. Bunești — Averești, j. Vaslui⟩; dăruit lui Blaj și fraților săi, Domoncuș stolnic și Iacob 124.
Bulgariu, v. Pamvo ~.
Bulgarul (unde este Pavel ~), sat, v. Bulgari.
⟨Bumbăta⟩, sat; v. Bobotești;
loc pustiu lîngă ~, v. Bumbotă (mai jos de ~);
prisacă lîngă ~, v. Sidor (prisaca lui ~).
Bumbotă (unde este Petrea ~), sat, v. Bobotești.
Bumbotă (mai jos de ~), loc pustiu; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Bumbăta, c. ~, r. Ungheni⟩; dăruit Mănăstirii din Poiană 174.
Bunavestire, hram al m-rii Moldovița 27, 43, 46, 192, 223, 242, 272, IV, V.
⟨Bunești-Averești, comună, j. Vaslui⟩; sat în ~, v. *Nicorești;
loc pustiu în ~, v. Crasna (pe ~).
Bunghe (Bunghea), comis, fratele lui Lazea spătar; în sfat 225, 226, 228, 229, 232—235, 237, 239, 240, 242, 243, 260.
Burcic (Burciuc), v. Hodor Burciuc.
Burciul, comisul lui Iliaș voievod; în sfat 218—220, 275, IX.
Bursomeni, seliște, v. Bîrsomeni.
Bușmeiu, pîrîu ⟨la Bușmei, c. Farcașa, j. Neamț⟩; hotar VIII.
Bușmeiu, sat, pe Bistrița; ⟨Bușmei, c. Farcașa, j. Neamț⟩; în hotar VIII, X.
⟨Buzați, azi Lunca Moldovei⟩, sat, v. Budzești.
Buzdugan, țigan; dăruit lui Mihail logofăt 260.
⟨Buznea, sat, c.s. Tîrgu Frumos, j. Iași⟩; hotar în ~, v. Raduleț (hotarul lui ~).

C

Cabici, v. Giurgiu ~.
Cafa, deal la Brătila, ⟨c. Helegiu, j. Bacău⟩; hotar II.
⟨Calienești⟩, sat, v. *Calin (biserica de la ~).
Caliian, v. Iachim al lui ~.
Calin (biserica de la ~), ⟨a doua jumătate a sec. al XV-lea: Calienești⟩, sat, ⟨pe Bistrița; lîngă Blăgești, c. ~, j. Bacău⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistrița VI.
Calinăuți (unde este Golovca), sat; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Călinești (?), c. ~, r. Fălești⟩; stăpînit înainte de Cîrstea și dăruit de domn soției sale, Marena, și fiului său, Petru 84.
Calist, mitropolit al Romanului; primește danie un tătar 259.
Caloian; primește danie satul Rjavenți 217.
⟨Calu, azi Piatra Șoimului⟩, sat, v. Cobile, sate.
Caluioan, v. Balicica ~.
Camena, sat, pe Siret; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Camenca, c. ~, r. Hliboca, reg. Cernăuți⟩; întărit lui Cupcici vornic 103;
cut lîngă ~, v. *Stepan (cutul lui ~).
⟨Camenca⟩, sat, v. Camena;
poiană lîngă ~, v. Dan (unde a fost ~).

www.dacoromanica.ro

⟨Camenca, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Rîșcani⟩; sat lîngă ~, v. *Andriaș (unde este ~).
⟨Camencea⟩, sat, v. Piatră (unde stă ~); locuri lîngă ~, v. Crotoici, Saboina.
Camenița, ținut, în Polonia; ⟨azi R. S. S. Ucraineană⟩; staroste de ~ 275.
Can..., țigan, fiul lui Golea, fratele lui Nicola; dăruit m-rii Bistrița 75.
⟨Cania, sat; azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Leova⟩; locuri pustii lîngă ~, v. Fîntîna Mare, Fîntîna Peducelului.
Cantacuzino, v. Iordache ~.
Capra, v. Dumbrava Caprei.
Caraclău, sat; ⟨c. Bîrsănești, j. Bacău⟩; în hotar II; sat lîngă ~, v. *Griești.
Caraqine, top.; ⟨probabil zona deluroasă dintre izvoarele pîraielor Dobrușa, Cerna și Rezina (denumită și Valea Iagului); azi R. S. S. Moldovenească, r. Rezina⟩; sate sub ~ 175.
Caragunicii (unde sînt ~), sat, ⟨pe Nistru; azi R. S. S. Moldovenească, Tumaniuca (?) — Mereșeuca, înglobat în Mereșeuca, c. Lencăuți, r. Dondușani⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
⟨Cara⟩man, țigan; dăruit m-rii Moldovița 132.
Carcică, v. Corcică.
Carpeni (Cărpeniș), ⟨zona dealurilor împădurite de pe dreapta cursului inferior al Bașeului, j. Botoșani⟩; sate la ~ 69, 175, 268 (?).
Carpenul, pîrîu, ⟨afluent al Ozanei în c. Pipirig, j. Neamț⟩; hotar VIII, X,
Cascole, comis; în sfat 271.
Cașin (Cașen), pîrîu, ⟨afluent al Trotușului la m. Gheorghe Gheorghiu-Dej, j. Bacău⟩; sate pe ~ 28; seliște și poieni pe ~ 238.
⟨Cașin, sat⟩, v. Stan ~ (⟨hotarul lui⟩ ~).
Catamare; dă în schimb lui Cupcici vornic satul Catamareuți 103.
Catamareuți, sat; ⟨Cătămărești, c. Mihai Eminescu, j. Botoșani⟩; dat de Catamare, în schimbul satului Șerbăuți, lui Cupcici vornic și întărit acestuia 103.
Cauceleşti, sat, ⟨pe Cracău; Căciulești, c. Girov, j. Neamț⟩; dăruit de Ion Jumătate m-rii Bistrița și întărit acestuia 41.
Cautiș (unde este moara lui ⟨Ivan ~⟩), loc pustiu, la Cobîle; ⟨lîngă Căutișeni, contopit cu Poiana, c. Negri, j. Bacău⟩; dăruit lui Ion Cautiș 151.
Cavadinești, sat, pe Horincea; ⟨c. ~, j. Galați⟩; dăruit lui Dan Mesehnă 163; sat lîngă ~, v. *Badea (⟨satul lui⟩ ~).
⟨Căbăești , sat, v. Vrănești.
⟨Căciulești, sat, c. Girov, j. Neamț⟩, v. Cauceleşti;
sate lîngă ~, v. *Gricleşti, *Lupșești, ... (unde a fost cneaz ~).
Căiniceni, sat; ⟨probabil Crăiniceni, contopit cu Horodiștea, c. Păltiniș, j. Botoșani⟩; act pentru ~ 146.
Căilanești (Călienești, unde este casa lui Dragomir), sat, cu m-re și vie, pe Cobîle; ⟨Călinești, c. Negri, j. Bacău⟩; dăruit lui Dragomir și lui Simeon 167; întărit lui Dragomir 211.
Căliman, v. Andriaș ~ (la rediul lui Andriaș ~), sat.
Căliman, țigan; dăruit și întărit cu sălașul său Mănăstirii din Poiană 214, 227, 246.
Căliman (unde a fost ~), sat, mai jos de Micul, pe Tutova; ⟨în Călimănești, c. Puiești, j. Vaslui⟩; dăruit lui Roșca și fratelui său, Cojea 281.
Călimănescul (unde este Ion, unde a fost Ion ~), sat, v. Călimănești.
Călimănești (unde este Ion, unde a fost Ion Călimănescul), sat, pe Tutova; ⟨c. Puiești, j. Vaslui⟩; întărit lui Oană Roșca gramatic și fratelui său, Cojea Pătru 199, 281;
hotar lîngă ~, v. Micul (⟨hotarul lui⟩ ~);
sat în ~, v. Căliman (unde a fost ~).
*Călimănești (unde este casa lui Roșca), sat, sub Dumbravă; ⟨probabil lîngă Dumbrava, contopit cu Cîmpeni, iar acesta cu Secuieni, c. ~, j. Bacău ; dăruit lui Roșca și fratelui său, Cojea 281.
Călimănești, sat, v. și *Putna (unde este vadul de la ~).
*Călinești, sat, la Chigheci, pe Salcia ⟨Mare; azi R. S. S. Moldovenească, r. Cahul ; dăruit lui Vlad Jicov 215.
Călinești, sat, pe Siret; ⟨c. Mihăileni, j. Botoșani⟩; în hotar 99.
⟨Călinești, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Fălești⟩, v. Calinăuți.
⟨Călinești, sat, C. Negri, j. Bacău⟩, v. Căilanești.
Călmățul, pîrîu, ⟨afluent al bălții Tălăbasca din Tudor Vladimirescu, c. ~, j. Galați⟩; seliște pe ~ 280.
⟨Călmățul, sat, c. Grivița, j. Galați⟩; seliște lîngă ~, v. Duma (seliștea lui ~).
⟨Călugăra Mare, azi Măgura⟩, sat, v. Ungureni.
⟨Călugăreni⟩, sat, v. Bontești.
Călugări (unde este casa lui ⟨Vîlcea, fiul popii Zaharia⟩), sat, pe Vulhova; ⟨probabil Zahoreni, pe Volovăț, c. Manoleasa, j. Botoșani⟩; dăruit lui Vîlcea 74.
*Călugării din Dumbravă, sat; ⟨lîngă Cotu Vameș, c.s. Horia, m. Roman, j. Neamț⟩; în hotar 22.
*Călugărița (unde este ~), pricut devenit sat, peste Prut, în dreptul Podolenilor; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Obileni, c. ~, r. Kotovsk⟩; dăruit lui Iuga protopop și finului său, Mihail 196; dăruit lui Oancea logofăt 255.
Călugărul (unde a fost ~), prisacă, la ⟨obîrșia⟩ Bîrzetei; ⟨lîngă Cîrlomănești, c. Cerțești, j. Galați⟩; întărită lui Cernat Ploscar și fratelui său, Șteful 280.
Cămilă, v. Tador ~.
Cămîrzan, tîrgoveț (?), soțul Stanei; dăruiește m-rii Moldovița casa sa din Suceava 276.

www.dacoromanica.ro

⟨Căpriana⟩, m-re, v. **Chiprian** (unde este egumen ~).

***Cărăpciuneşti**, sat, pe Bîrlad; ⟨lîngă Docani, c. Vinderei, j. Vaslui⟩; întărit lui Gruban 125.

***Cărbuneşti**, sat, la Văratec; ⟨lîngă Goşmani, c. Români, j. Neamţ⟩; întărit lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 90.

Cărpeniş, top. ⟨la Lucăceşti, contopit cu or. Moineşti, j. Bacău⟩; punct pe hotar 9.

Cărpeniş, v. şi **Carpeni**.

⟨Cătămăreşti⟩, sat, v. **Catamareuţi**.

⟨Căutişeni⟩, sat, v. **Iliaşeuţi**;
loc pustiu lîngă ~, v. **Cautiş** (unde este moara lui ⟨Ivan ~⟩)

Ceartoria, v. **Ciortoria**.

Ceatariul, v. **Durnea ~**.

Cehia, ţară; ⟨Republica Socialistă Cehă, în Republica Socialistă Cehoslovacă⟩; postavuri de ~, dăruite călugărilor şi egumenului de la m-rea Bistriţa 29.

⟨Cepelăuţi, Cepeleuţi⟩, sat, v. **Şepelăuţi** (satul Şepelăuţilor).

Cereuuani, sat; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Cioropcanii Vechi, c. Cioropcanii Noi, r. Ungheni⟩; întărit Mănăstirii din Poiană 243.

***Cergăşă** (unde a fost ~), sat, la Chigheci; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, probabil r. Comrat⟩; dăruit lui Ghereiu 232.

⟨Cerlena⟩, sat, v. **Hriţcova**;
sat lîngă ~, v. ***Dragomir al lui Mîndrea** (unde a fost ~).

Cerlenul, loc pustiu, v. **Roşul** (la ~).

Cerlenul, iezer, v. **Iazărul Roşul**.

Cerlina Mare, sat, v. **Hriţcova**.

Cernat, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.

Cernat, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.

Cernat Ploscar, fratele lui Şteful; primeşte întărire pentru satele Pîtcăeşti, Zmulţi ş.a. 280; martor 225.

Cernat, v. şi **Costin ~**.

⟨Cernaţi⟩, sat, v. **Dilţegani**.

Cernauca de Sus, sat, în dreptul Toporăuţilor; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Cernauca, c. ~, r. Noua Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; dăruit lui Giurca Dragotescul 34.

***Cernăteşti**, sat, la obîrşia Gerului, mai sus de Gorneşti, ⟨c. Smulţi, j. Galaţi⟩; întărit lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Şteful 280.

⟨Cernăteşti⟩, sat, v. şi ***Pîtcăeşti**.

Cernislav, ţigan, socrul lui Coste ţigan 131.

Cernu, pîrîu, ⟨afluent al Tazlăului Mare la Stroeşti, contopit cu Româneşti, c. Bereşti-Tazlău, j. Bacău⟩; sat pe ~ 204.

Certioani, sat, v. **Cirîtieani**.

Certoria, v. **Ciortoria**.

⟨Cerţeşti, sat, c. ~, j. Galaţi⟩; loc probabil lîngă ~, v. **Roşca** (unde a fost prisaca lui ~);
m-re lîngă ~, v. ***Ciunca Stan** (m-rea lui ~);
sate lîngă ~, v. ***Ciunca Giurgiu** (unde a fost ~), ***Ciunca Stan** (unde este ~), ***Cojoeşti**.

Cetatea Albă, tîrg şi cetate; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, reg. Odesa⟩; dregător (pîrcalab) de ~ 225, 232, 234; locţiitor al domnului la ~ 1; comerţ la ~ 278.

Cetăţei, pîrîu, afluent al Moldovei ⟨la Bucşoaia, c. Frasin, j. Suceava); hotar V.

⟨Cetăţuia (fost Strîmba) , sat, v. ***Barbă Stan şi Stanciul** (unde este ~, unde a fost Barbă Stan);
loc lîngă ~, v. **Străminoasa**.

Cetăţuia, top. la Dvoreneşti, ⟨azi Zvorăneşti, c. Timişeşti, j. Neamţ⟩; hotar 269.

Chegheci (Cheigheci), v. **Chigheci**.

Chelia, tîrg şi cetate; ⟨în Chilia Veche, c. ~, j. Tulcea⟩; dregători (pîrcălabi) de ~ 262; pescuit la ~ 262.

Cheşenăul lui Acbaş, loc, pe Bîc; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, în or. Chişinău⟩; în hotar 158.

⟨Chetriş⟩, sat, v. **Petriţă** (unde a fost ~).

⟨Chetroşica Veche⟩, sat, v. **Mihailăuţi**.

Chiejdi (Chivejdi), pîrîu; ⟨Cuejdi, afluent al Bistriţei în m. Piatra-Neamţ, j. Neamţ⟩; sate pe ~ 41, VI.

Chigheci (Chegheci, Cheigheci), ⟨zona dealurilor împădurite dintre Prut şi Ialpug, mărginită la nord de bazinul pîrîului Tigheci şi prelungindu-se spre sud pînă la Valul lui Traian; azi R. S. S. Moldovenească, r. Leova, Cahul şi, parţial, Comrat şi Vulcăneşti⟩; sate la ~ 154, 215, 232, 272.

⟨Childeşti⟩, sat, v. **Childina**.

Childina, sat; ⟨Childeşti, azi Telejna, c. Zăpodeni, j. Vaslui⟩; dăruit lui Ivaşcu Velna Murgul 111.

Chilia, munte la Lucăceşti, ⟨contopit cu or. Moineşti, j. Bacău⟩; hotar IX.

Chilia , tîrg şi cetate, v. **Chelia**.

Chindinţi, sat, ⟨pe Siret; Cîndeşti, c. Mihăileni, j. Botoşani⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.

⟨Chineja⟩, pîrîu, v. **Cneaja**.

Chiprian, egumen al m-rii de la Vişnevăţ 84;
poiana lui ~, în hotar 47.

Chiprian (prisaca lui ~), pe Milcov, lîngă Lumireni; ⟨j. Vrancea⟩; selişte la ~ 139.

Chiprian (unde este egumen ~), ⟨sec. XVI: Căpriana⟩, m-re la Vîşnevăţ; ⟨azi R .S. S. Moldovenească, în s. Căpriana, c. ~, r. Străşeni⟩; dăruită de Alexandru cel Bun soţiei sale, Marena, şi fiului său, Petru 84.

⟨**Chişcăreni**, sat, c. Şipote, j. Iaşi⟩; loc lîngă ~, v. **Vicol** (la ~).

⟨Chişinău, oraş⟩, v. **Cheşenăul lui Acbaş**, loc.

⟨**Chiţcani**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Tiraspol⟩; sat lîngă ~, v. ***Hristeni**;
prisacă la ~, v. **Botna** (la gura Botnei);
iezer şi prisacă la ~, v. **Zagorna**.

Chivejdi, pîrîu, v. **Chiejdi**.

Ciabalai, tătar; dăruit m-rii Bistriţa 75.

⟨**Ciocăneşti**, sat, c. Iacobeni, j. Suceava⟩; loc la ~, v. **Fîntîna Rece**.

Cioclan, tătar; întărit cu sălaşul său Mănăstirii din Poiană 229.

Cioltani, sat, v. ***Gioltani**.
***Ciorba** (unde a fost ~), sat, pe Borodance; ⟨lîngă Lozna, c. Dersca, j. Botoşani⟩; întărit lui Vlad Adiş 98.
Ciorbă (⟨unde a fost⟩ ~), ⟨sec. XVII: Ciurbeni⟩, sat, pe Vîlhouţi; ⟨în Codreni, c. Mileanca, j. Botoşani⟩; întărit lui Vlad Adiş 98.
⟨Cioreşti⟩, sat, v. **Iuga Negru** (unde a fost ~).
Ciornei, v. **Iordachi** ~.
⟨Cioropcani⟩, sat, v. **Cereucani**.
Ciorra; dă o jumătate din satul Goşmăneşti lui Costea logofăt 218.
Ciorsac, cneaz; satul, unde este cneaz ~, dăruit 76.
***Ciorsac** (unde este cneaz ~), sat, pe Tutova; ⟨j. Vaslui⟩; dăruit lui Sinata şi fraţilor săi, Toader şi Berea 76.
***Ciorsaceuţi**, sat, pe Siret; ⟨între Şerbăneşti şi Zvoriştea, c. ~, j. Suceava, şi Ionăşeni şi Vîrfu Cîmpului, c. ~, j. Botoşani⟩; dăruit lui Ionaş viteaz 2.
⟨Ciorsaci, top.⟩, v. ***Ciorsăceşti**, sat.
***Ciorsăceşti**, sat, pe Şomuzul ⟨Mare; azi top. Ciorsaci, în Hîrtop, c. Preuteşti, j. Suceava⟩; întărit popii Iuga 129.
Ciortan, v. **Ivasco** ~.
⟨**Ciortolom**, sat, c. Tutova, j. Vaslui⟩; sate lîngă ~, v. ***Hubalna** (unde cade ~ în Bîrlad), ***Sîrbi**.
⟨Ciortoria⟩, sat, v. **Nemirceani**.
Ciortorischi, v. **Nemirca** ~.
Cirîtieani (Certioani), sat, pe Cobîle; ⟨Hertioana Răzeşi şi Hertioana de Jos, c. Traian, j. Bacău⟩; vîndut de Ciumuleasa de la Cobîle lui Dragomir şi întărit acestuia 211.
Cirţă, v. **Coste** (unde este Cirţă ~), sat, **Stan** (hotarul lui Cirţă ~).
⟨Cişmăneşti⟩, sat, v. **Şuşman**.
⟨**Ciuciuleni**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Călăraşi⟩; loc lîngă ~, v. **Gherman** (fîntîna lui ~);
sat lîngă ~, v. ***Voloca**.
Ciuhur, rîu, ⟨afluent al Prutului⟩; sate, locuri şi mori la (pe) ~ 86, 90, 103, 116.
Ciulineşti (Ciuleneşti), sat, pe Prut; ⟨contopit cu Probota, c. ~, j. Iaşi⟩; întărit lui Dan Uncleat 91; întărit m-rii Pobrata 243, cu imunităţi 277;
sate lîngă ~, v. ***Grabăuţi**, ***Oanţa** (unde a fost ~), ***Verejani**.
⟨**Ciumaşi**, sat, c. Bereşti — Bistriţa, j. Bacău⟩; sat lîngă ~, v. ***Sluga Stan** (biserica de la ~).
***Ciumăleşti**, sat, cu două cuturi, moară şi vad de trecere, pe Siret; ⟨lîngă or. Paşcani, j. Iaşi⟩; dăruit lui Mihail logofăt 252.
Ciumuleasa de la Cobîle; vinde satul Ciritieani 211.
⟨**Ciumuleşti**, sat, c. Vadu Moldovei, j. Suceava⟩; hotar probabil lîngă ~, v. **Boboş** (hotarul lui ~);
sat lîngă ~, v. ***Nănbaci Barbosul** (unde este casa lui ~).
Ciunac, tătar; întărit cu sălaşele sale Mănăstirii din Poiană 229.
***Ciunca Giurgiu** (unde a fost ~), sat, pe Bîrzetea; ⟨lîngă Cerţeşti, c. ~, j. Galaţi⟩; dăruit lui Mihail logofăt şi fraţilor săi, Duma postelnic şi Toader 254.
***Ciunca Stan** (m-rea lui ~), pe Bîrzetea; ⟨lîngă Cerţeşti, c. ~, j. Galaţi⟩; dăruită lui Mihail logofăt şi fraţilor săi, Duma postelnic şi Toader 254.
***Ciunca Stan** (unde este ~), sat, pe Bîrzetea; ⟨lîngă Cerţeşti, c. ~, j. Galaţi⟩; dăruit lui Mihail logofăt şi fraţilor săi, Duma postelnic şi Toader 254.
***Ciungi**, sat; ⟨lîngă Trifeşti, c. ~, j. Neamţ⟩; movila de la ~, semn de hotar 11.
Ciurbă (Ciurbea), boier în sfat 47, 48, 53, 54, 57, 58, 61, 62, 64, 65, 75, 78, 80—82, 84, 88, 93, 94, 100, 101, 103, 118, 126, 139, 145, VII.
⟨Ciurbeni⟩, sat, v. **Ciorbă**.
Ciurilă, tătar din Temişeşti; întărit cu sălaşul său m-rii Neamţ 164.
Cîmp, loc pe Siret; ⟨în s. Vîrfu Cîmpului c. ~, j. Botoşani⟩; în hotar 2.
Cîmpul lui Dragoş, ⟨zona dintre Bistriţa şi Tazlău, la nord şi la sud de Nechid, j. Neamţ⟩; sate în ~ 45, 138, 159; selişte în ~ 138; poieni în ~ 45, 159.
Cîmpul de la Vlad, ⟨lîngă David, c. Boteşti, j. Neamţ⟩; în hotar 38.
Cîmpulung, sat, pe Moldova; ⟨or. Cîmpulung Moldovenesc, j. Suceava⟩; în hotar V.
Cîndea, tatăl lui Malea şi al lui Oancea; primeşte întărire pentru satul unde este casa lui 138;
v. şi **Cîndeşti**.
Cîndeşti, sat, pe Siret; ⟨c. Mihăileni, j. Botoşani⟩; întărit lui Şteful Jumătate, în urma împărţirii cu fraţii săi a satelor moştenite 99.
Cîndeşti (unde este casa lui ⟨Cîndea⟩), sat, pe Dragova, în Cîmpul lui Dragoş; ⟨c. Cîndeşti, j. Neamţ⟩; dăruit lui Cîndea şi fiilor săi, Malea şi Oancea 138;
sat în ~, v. **Bolăceşti**; sat lîngă ~, v. ***Parcea** (satul lui ~);
selişte probabil lîngă ~, v. **Drăgoi** (seliştea lui ~).
⟨Cîndeşti⟩, sat, v. şi **Chindinţi**.
***Cîndreşti**, sat, pe Cunila; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, probabil lîngă Pîrjolteni, c. ~, r. Călăraşi⟩; dăruit de domn soţiei sale, Marena, şi fiului său, Petru 84.
Cîrlani, sat; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Stejăreni, c. Lozova, r. Călăraşi⟩; în hotar 84;
v. şi **Gîrlanici**.
Cîrlig, tătar din Timişeşti; soţia lui ~ întărită m-rii Neamţ 164.
Cîrligata, pîrîu, ⟨afluent al Trebeşului în c.s. Mărgineni, m. Bacău, j. ~⟩; hotar 24.
Cîrligătura, ⟨zona deluroasă de pe dreapta Bahluieţului şi apoi a Bahluiului pînă la Coasta Iaşilor, j. Iaşi⟩; sate la ~ 62, 64,

www.dacoromanica.ro

66, 99, 140; prisacă la ~ 103; loc pustiu la ~ 130.
⟨**Cîrlomăneşti**, sat, c. Cerţeşti, j. Galaţi⟩; prisacă lîngă ~, v. **Călugărul** (unde a fost ~).
Cîrniceni, sat, v. **Fîntîrele**;
loc la ~, v. **Fîntîna Dulce**.
Cîrstea, tatăl lui Pătrul 41;
satul unde au fost Pătrul, feciorul Cîrstei, v. **Cîrstoi**.
Cîrstea, v. şi **Cristea**.
Cîrstianeşti (Cîrstineşti), sate, v. **Cristianeşti**, ***Cristieneşti**.
Cîrstoi (unde au fost Pătrul, feciorul Cîrstei), sat, pe Racova; ⟨Bejeneşti, c. Laza, j. Vaslui⟩; dăruit de Negru m-rii Bistriţa şi întărit acesteia 41.
Citeşti, ⟨sec. XVI: Neguşăni⟩, sat, la Cobîle; ⟨Neguşeni, c. Roşiori, j. Bacău⟩; dăruit lui Dan Mesehnă 163.
Citeşti (unde este Mic şi Illiaş), sat, cu două judecii, pe Vaslui, sub Rediul Lung; ⟨în Portari, c. Zăpodeni, j. Vaslui⟩; întărit lui Oană portar 189.
***Cleţină** (unde a fost ~), sat, ⟨pe Nistru; azi R. S. S. Moldovenească, probabil lîngă Lencăuţi, c. ~, r. Donduşani⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Cliciăiuţi, ⟨sec. XVI: Clişcăuţi⟩, sat, ⟨pe Prut; azi R. S. S. Ucraineană, în Ostriţa, c. ~, r. Hliboca, reg. Cernăuţi⟩; dăruit lui Grozea şi fratelui său, Mihail 126.
***Clim** (la ~), sat, pe Bîc, la Botne; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, r. Străşeni⟩; întărit lui Ion Porcu 282.
⟨Clişcăuţi⟩, sat, v. **Cliciăiuţi**.
⟨Clivodin, sat⟩, v. **Hliveşti**, cătun.
⟨**Clococenii Vechi**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. Bolotina, r. Făleşti⟩; poieni lîngă ~, v. Scumpu (poienile lui ~).
Clococina, sat; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Clocuşna, c. ~, r. Briceni⟩; întărit cu imunităţi m-rii Neamţ 273.
⟨Clocuşna⟩, sat, v. **Clococina**.
Clopot (unde a fost ~), ⟨sec. al XVII-lea: Clopoteni, ce se numesc Tuleşti⟩, sat, ⟨deasupra Iazărului; Tuleşti, c. Dragomireşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Ghereiu 232.
⟨Clopoteni⟩, sat, v. **Clopot** (unde a fost ~).
Cneaja, pîrîu; ⟨Chineja, afluent al Covurluiului la Umbrăreşti, c. ~, j. Galaţi⟩; selişte la gura sa 280.
⟨Coarnele Caprei, sat⟩, v. **Dumbrava Caprei**, pădure.
⟨Cobăcini⟩, sat, v. **Cobîcini**.
Cobile, v. **Cobîle**
Cobîcini, sat, ⟨la Nistru; azi R. S. S. Ucraineană, Cobăcini, c. ~, r. Secureni, reg. Cernăuţi⟩; întărit cu imunităţi m-rii Neamţ 273.
Cobîla (Cobile, Cobîle, Cobîli), ⟨zona deluroasă, de pe stînga Siretului, de la Gîdinţi, c. Sagna, j. Neamţ, pînă la Secuieni, c. ~, j. Bacău⟩; sate la ~ 18, 37, 90, 123, 151, 163, 167, 186, 211.
Cobîlca, valea pîrîului ~, ⟨afluent al Ichelului la ~, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Străşeni⟩; dăruită lui Duma Uranie pentru a-şi întemeia sate 149.
Cobîlcina, pîrîu, ⟨afluent al Nistrului la Vasiliuţi, azi R. S. S. Ucraineană, c. ~, r. Secureni, reg. Cernăuţi⟩; sat la gura sa 271.
Cobîlcina (la gura Cobîlcinei, unde este moara), sat, pe Nistru; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Vasiliuţi, c. ~, r. Secureni, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Şandro spătar 271.
Cobîle, sate; ⟨Calu şi Iapa, azi Piatra Şoimului şi Luminiş, c. Piatra Şoimului, j. Neamţ⟩; două biserici la ~, puse sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
Cobîle (Cobîli), v. şi **Cobîla**.
***Cocluba**, sat, ⟨pe Iezer; lîngă Ruşi, c. Puieşti, j. Vaslui⟩; în hotar 232;
fîntînă deasupra Cociubei dăruită lui Ghereiu să-şi întemeieze sat 232.
⟨Codăesti, sat, c. ~, j. Vaslui⟩; loc de sat lîngă ~, v. **Todireşti**.
⟨Codreni, moşie⟩, v. Cudrea (unde a fost ~), sat.
⟨Codreni⟩, sat, v. **Ciorbă** (⟨unde a fost⟩ ~).
⟨Codru⟩, top., v. **Derenice**.
⟨Cogurlui, Cohurlui⟩, lac, v. **Covurlui**.
Cojan, ţigan, fiul lui Golea; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Cojea, v. **Pătru** ~.
Cojea (unde este casa lui ~), sat, v. ***Broşteni**.
***Cojoeşti**, sat; ⟨probabil lîngă Cerţeşti, c. ~, j. Galaţi⟩; în hotar 280
***Coleşăua** (⟨unde a fost⟩ (Măciucă, unde au fost Hodco şi Măciucă), sat, pe Tutova; ⟨lîngă Pogana, c. ~, j. Vaslui⟩; întărit lui Oană Roşca gramatic şi fratelui său, Cojea Pătru 199, 281.
Coleşeuţi, sat, pe Nistru; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Culişcăuţi, c. Vitreanca, r. Secureni, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Şandro spătar 271.
⟨Coliceni⟩, sat, v. **Colici** (unde este Mihail ~).
Colici (unde este Mihail ~, unde a fost Mihail ~, unde este jude Mihaiu), ⟨sec. al XVII-lea: Coliceni⟩, sat, la obîrşia Strajnicului, la Conoviţe; ⟨Corni-Albeşti, c. Albeşti, j. Vaslui⟩; întărit popii Iuga 129, aceluiaşi şi fiului său, Mihul gramatic 165, 196.
Colomeea, tîrg, în Polonia; ⟨azi R. S. S. Ucraineană⟩; act scris la ~ 275.
***Colun** (unde a fost ~), sat, pe Studineţ; ⟨lîngă Corodeşti, c. Ghergheşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Ghereiu 232.
Coman, cneaz de ţigani; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Coman, fiul lui Galiş; primeşte danie un loc pustiu 33.
Coman, hotarnic 6, 19; locul său din hotarul satului Budînţi 6, 19.
Coman, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Coman, ţigan; dăruit m-rii Moldoviţa 132.
Coman, vornic; în sfat 138.

www.dacoromanica.ro

Coman (unde este ~), sat; ⟨c. Sănduleni, j. Bacău⟩; dăruit lui Giurgiu Ungureanu 24;
sat lingă ~, v. ***Neag⟨ăşeşti⟩**.
Coman Şalău, boier în sfat 181.
***Comanăuţi**, sat, pe Crasna, la Coblle; ⟨lîngă Bătrîneşti, c. Icuşeşti, j. Neamţ⟩; dăruit lui Baliţă Mudricica 18.
Comareva, selişte; ⟨probabil lîngă Corod, c. ~, j. Galaţi⟩; dăruită lui Mihail Oţel diac 186.
Comaricl; primeşte danie satele Jideşti şi Avereşti 179.
⟨Comăneşti, sat⟩, v. **Başeu** (lîngă ~), loc pustiu.
Comăneşti, selişte, la gura Cneajei; ⟨lîngă Umbrăreşti, inclus în Tîrgu Bujor, j. Galaţi⟩; întărită lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Ştefui 280.
Comisoaia, v. **Valla Comisoae**.
Conachi, v. **Gavril ~**.
Conela, pîrîu, v. **Cunila**.
Conoviţe, top., la obîrşia Strajnicei; ⟨în Corni-Albeşti, c. Albeşti, j. Vaslui⟩; sat la ~ 165.
Constandin, pitar; traduce act (1810) 211.
Constandin, v. şi **Costandin**.
Constantinopol, oraş, ⟨Turcia⟩; patriarh de la ~ 14.
Conţu (Cunţu), hotarnic 6, 19.
Copoeşti, sat, pe Şomuzul ⟨Mare; în Huşi, c. Preuteşti, j. Suceava⟩; jumătate de sat dăruită lui Mihul pisar şi lui Luca şetrar 228.
Corcică (Carcică), v. **One ~**.
Coriatovici, v. **Iurg ~**.
Corjaneuţi, sat; ⟨probabil Corjăuţi, c. Hilişeu-Horia, j. Botoşani⟩; dat de Giurgiu de la Frătăuţi nepotului său, Manciul, în schimbul părţii acestuia din Vicşineţi 83.
⟨Corjăuţi⟩, sat, v. **Corjaneuţi**.
Corlat, martor şi chezaş în sfat 48; hotarnic 55.
⟨**Corlăteni**, sat, c. ~, j. Botoşani⟩; stăpîniri (?) lîngă ~, v. **Horaeţile lui Coşarici**.
Cormeleu, v. **Ioan ~**.
Cormohuz, v. **Stanciul ~**.
Corneşti, sat, pe Bîcovăţ; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Puşkin (fost Dolna), c. Puşkin, r. Călăraşi⟩; dăruit lui Ion vornic 47.
⟨**Cornăţelu**, sat, c. Motoşeni, j. Bacău⟩, v. **Balcu şi Sima**.
Corneşti, sat, ⟨pe Siret; c. Filipeşti, j. Bacău⟩; întărit lui Ion Porcu 282.
Corni, sat, pe Cracău; ⟨c. Bodeşti, j. Neamţ⟩; întărit lui Dragomir 71;
sate lîngă ~, v. ***Bîrleşti**, ***Glodeni**, ***Negotini**.
⟨**Corni**, sat, c. ~, j. Galaţi⟩; selişte lîngă ~, v. **Laţco Furul** (seliştea lui ~).
⟨**Corni-Albeşti**⟩, sat, v. **Colici** (unde este Mihail ~).
Cornu, top.; punct pe hotarul satului Rugăşeşti 5.
Cornul Bagului (pe ~, unde au stat fiii lui Cosco), selişte, ⟨pe valea Culei; azi R. S. S. Moldovenească, Bahu, c. Seseni, r. Călăraşi⟩; întărită lui Mihail de la Dorohoi 175.
Cornul Licinului, top., peste Prut, la Derenice, ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Şepte-Bani, c. ~, r. Rîşcani⟩; sat la ~ 90.
Corod (Corozel), pîrîu, ⟨afluent al Bîrladului la Barcea, c. ~, j. Galaţi⟩; sate, selişti şi locuri pe ~ 185, 186, 280.
Corod (pe ~), loc pustiu de la Movila Corodului pînă la gura Corodului; ⟨probabil în c. Matca, j. Galaţi⟩; dăruit lui Mihail Oţel pisar să-şi întemeieze sate 185, 186.
⟨Corod⟩, sat, v. **Oţăleşti**;
selişte lîngă ~, v. **Comareva**; selişte în ~, v. **Săliştea Sirbilor**.
⟨**Corodeşti**, sat, c. Ghergheşti, j. Vaslui⟩; sat lîngă ~, v. ***Colun** (unde a fost ~).
Corozel, pîrîu, v. **Corod**.
Cosco (unde au stat fiii lui ~), selişte, v. **Cornul Bagului** (pe ~).
Cosco, v. şi **Coşcă**.
⟨Cosmăneşti⟩, sat, v. **Coţmăneşti**.
⟨**Cosmeşti**, sat, c. ~, j. Galaţi⟩; sate lîngă ~, v. ***Golimboanie**, ***Nebureşti**.
Cosovschii, căpitan; traduce act (sec. al XIX-lea) 287.
Costachi F., paharnic; autentifică act (1832) 211.
Costandin, v. **Constandin**.
Constandinu, copie act (1832) 211.
Coste, călugăr; poiana unde este (unde a fost) ~ călugăr, dăruită 185, 186.
Coste din Duminţi; primeşte de la Cozar o parte din satul Duminţi 236.
Coste din Tîrnauca, tatăl lui Voinea şi al lui Bera 97.
Coste, ţigan; dăruit, cu sălaşul său, lui Mihail logofăt 260.
Coste, ţigan; dăruit, cu sălaşul său, lui Oancea logofăt 255.
Coste, ţigan; întărit lui Ion Porcu 282.
Coste, ţigan; întărit, cu sălaşele sale, lui Moica şi fratelui său, Tador 240.
Coste, ţigan, ginerele lui Cernislav ţigan; dăruit Mănăstirii din Poiană 131.
Coste (unde este ~ călugăr, unde a fost ~ călugăr), poiană, pe Dunavăţ; ⟨în s. Filipeni, c. ~, j. Bacău⟩; dăruită lui Mihail Oţel pisar 185, 186.
Coste (unde este Cirţă ~), sat, pe Bîrlad; ⟨Costeşti, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruit lui Moica vornic de gloată şi fratelui său, Tador spătar 153.
Coste al lui Biro, fratele lui Pipou; cumpără şi primeşte întărire pentru satul Biräeşti 263.
Costea, ceaşnic; în sfat 167, 170, 275.
Costea, ⟨diac⟩; scrie act 130.
Costea, fiul lui Ion vornic de Suceava, fratele lui Lazăr şi al lui Stanciul; primeşte, pentru m-rea de la Homor, danie şi întărire pentru seliştea lui Dobrin şi pentru trei sate sub Dumbrava Înaltă 81, pentru toate stăpînirile sale 90; dăruieşte satele Vorniceni, Antileşti şi Pârteşti m-rii Homor 251;
sate unde sînt curţile lui, v. **Seliştea, Tulova**; selişte unde este m-rea lui, v. **Dobrin** (seliştea lui ~).

www.dacoromanica.ro

Costea, fiul lui Şerbco, fratele lui Simeon, al lui Dieniş şi al lui Şandru; primeşte întărire pentru satele Lucaveţ şi Păncăuţi 70.

Costea, fratele lui Ştefan Stravici şi al lui Giurgiu, unchiul lui Toader şi al lui Petru; primeşte întărire pentru satele unde este Şerba Păuşescul şi Lazor, unde este Neag Barbosu şi Dragomir Hasnăş ş.a. 62.

Costea, postelnic, v. **Hodco Costici.**

Costea, ţigan; dăruit m-rii Adormirea de la Bistriţa 75.

Costea, ţigan; întărit lui Ion Porcu 282.

Costea, viteaz; în sfat 2, 5, 8, 9; stăpînirea sa de pe Jijia 8.

Costea (⟨hotarul (?) lui⟩ ~), pe Jijia; ⟨Costeni, în Iacobeni, c. Dingeni, j. Botoşani⟩; în hotar 8.

Costea (⟨satul lui⟩ popa ~); ⟨Popeşti, c. Girov, sau Costişa, c. ~, j. Neamţ⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.

Costea (unde este curtea ⟨lui Lazăr, Stanciul şi ~, fiii lui Ion vornic⟩), sate, v. **Seliştea, Tulova.**

Costea (unde este mănăstirea ⟨lui Lazăr, Stanciul şi ~, fiii lui Ion vornic⟩), v. **Dobrin** (seliştea lui ~).

Costea al lui Andronic (Androinic), în sfat 173, 177, 180, 184, 187, 192, 194, 196, 197, 201, 202, 237, 239, 240, 255, 259, 261, 264, 265, 269—272, 279, 283, 285, 288; martor la o judecată 286; răscumpără şi vinde seliştea Stănigeşti 254;
logofătul lui Iliaş voievod; ispravnic de acte 203, 205—207, 209, 214, 217, 219, 220, IX; în sfat 216; dă în schimb satul Goşmăneşti 218.

Costea al lui Brătilă, boier în sfat 13.

Costea al lui Dragoş, boier în sfat 116, 137-139, 148, 149, 154, 155, 157, 167, 170.

Costea Hrişcan, boier în sfat 246.

Costea Oriş (Orişescul), vornic; în sfat 279—285, 288, 289.

Costea Pereichi, vistier, fratele lui Petru ceaşnic; în sfat 225—230, 232—235, 237, 239—243, 247, 250, 252, 254—257, 259, 261, 264, 265, 269, 271, 272;
pîrcălab 270, 274;
mare vornic 275.

⟨Costeni, sat⟩, v. **Costea** (⟨hotarul (?) lui⟩ ~).

⟨Costeşti⟩, sat, v. **Coste** (unde este Cirţă ~).

⟨Costiceni, sat⟩, v. **Costiuc** (păduricea lui ~).

Costici (hotarul lui ~), la Ciuhur; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, în Stolniceni, c. ~, r. Ediniţa⟩; în hotar 103.

Costici, postelnic, v. **Hodco Costici.**

Costin, fiica lui ~ dă în schimb satul Diacăuţi 103.

Costin, partea lui ~ dintr-un sat la Cobile 123.

Costin Cernat (greşit), v. **Cristea Negru.**

Costinţi, ⟨sec. XVII: Prăjeşti⟩, sat, la obîrşia Orbicului; ⟨Prăj şti, c. Secuieni, j. Neamţ⟩; întărit lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 90;
v. şi **Praja.**

⟨**Costişa,** sat, c. ~, j. Neamţ⟩, v. **Costea** (⟨satul lui⟩ popa ~);
sat în ~, v. **Mogoşăşti;**
selişti probabil lingă ~, v. **Drăghici** (seliştile lui ~).

Costiuc (păduricea lui ~), sub Nesfoiu, ⟨pe Prut; azi R. S. S. Ucraineană, la Costiceni, c. ~, r. Noua Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; în hotar 107.

Coşarici, v. **Horaeţile lui ~.**

Coşcă, v. **Mihail al lui ~.**

Coşcu, fratele lui Toader; primeşte danie satul Rugăşeşti 5.

Coşilă, fratele lui Steţco; în sfat 144, 145.

Coşilă, v. şi **Steţco al lui ~.**

Coşilăuţi (Coşirăuţi), sat, sub Nesfoiu, ⟨pe Prut; azi R. S. S. Ucraineană, Coşuleni, c. Mămăliga, r. Noua Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; dăruit lui Oană şi soţiei sale, Ana 107.

Coşna Mare şi **Coşna Mică,** pîraie ⟨formînd Coşna, afluent al Dornei la Podu-Coşnei, c. Dorna Candrenilor, j. Suceava⟩; hotar IV.

⟨Coşuleni⟩, sat, v. **Coşilăuţi.**

Coteleu, sat; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Cotelău, c. ~, r. Noua Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.

⟨**Cotihana,** sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. Roşu, r. Cahul⟩; movilă lîngă ~, v. **Movila cea Mare.**

Cotnari, tîrg; ⟨s. ~, c. ~, j. Iaşi⟩; desetina de vin de la ~ 288.

Cotora, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.

Cotovţea (Gotovţea), pîrîu; ⟨azi cursul superior al Bîcului pînă la confluenţa cu Pojarna (?)⟩; sate, locuri de sate şi mori pe ~ 158, 203, 225; drumul cel mare de pe valea ~ 174, 264; afluent al său 158.

⟨**Cotu Vameş,** sat, c.s. Horia, m. Roman, j. Neamţ⟩; sat lîngă ~, v. ***Călugării din Dumbravă.**

Coţman (unde a fost ~), sat, v. **Coţmăneşti.**

Coţmanul Mare, sat; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, or. Coţmani, r. ~, reg. Cernăuţi⟩; dăruit de domn soacrei sale, Anastasia 35;
cătunele sale, v. **Davidăuţi, Hliveşti, Suhoverhul.**

Coţmăneşti (unde a fost Coţman), sat, pe Tutova; ⟨Cosmăneşti, în Pogana, c. ~, j. Vaslui⟩; întărit lui Oană Roşca gramatic şi fratelui său, Cojea Pătru 199.

Covurlui (Cohorlui, Covărlui, Covor, Cuhului), lac, la Dunăre, unit cu Ialpugul; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Cogurlui (Cohurlui), r. Ismail, reg. Odesa⟩; jumătate din ~, cu toate veniturile şi vămile, dăruită m-rii Moldoviţa 253, 287.

Covurlui, iezer, pe Prut, ⟨la gura Covurluiului; în Folteşti, c. ~, j. Galaţi⟩; întărit împreună cu gîrla ~ lui Cernat Poloscar şi fratelui său, Şteful 280.

Covurlui (la ~), ⟨domeniu domnesc⟩, pe Prut; ⟨la Folteşti, c. ~, j. Galaţi⟩; jumătate din morile domneşti, din pădure,

www.dacoromanica.ro

din șteze, din vama de pește și din toate tîrguielile de pe apă și de pe uscat întărite lui Cernat Ploscar și fratelui său, Șteful 280.

Covurlui, pîrîu, ⟨afluent al Prutului în c. Foltești, j. Galați⟩ 284; seliște pe ~ 280.

Cozar din Balta Albă; primește întărire pentru satul Duminți 236.

***Cozarăuți** (Cozareuți), sat, pe Răut, mai sus de confluența cu Ohrincea; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, probabil lîngă Mașcăuți, c. ~, r. Dubăsari⟩; întărit lui Oancea logofăt 158; dăruit protopopului Iuga și fiului său, Mihail 196.

***Cozareuți**, sat, la Terebne; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, probabil lîngă Terebna, c. ~, r. Edinița⟩; dăruit lui Ion Cupcici 103.

Cozia, pîrîu, ⟨afluent al Jijiei la Roșu, c. Costuleni, j. Iași⟩; prisacă pe ~ 101.

⟨**Cozia**, sat, c. Costuleni, j. Iași⟩; prisacă lîngă ~, v. **Bohotin** (la ~).

Cozma, fiul Maicolei, fratele lui Sin, nepotul lui Stoian; se judecă pentru satul Solca și pierde 42.

Cozma, fiul lui Stan Lucaveț, fratele lui Iurie și al Motrunei; primește întărire pentru satele Lucaveț și Pancăuți 70.

Cozma al lui Șandru și al Marthei; primește întărire pentru satul Muntenii Scutași 36; în sfat 107, 116, 117, 142—145, 149, 150, 152, 156, 159, 161—163, 168, 173, 177, 179—181, 184, 187—189, 192, 194, 196, 197, 199, 201, 203, 205, 217—220, 230, 235, 237, 239, 240, 260, 275.

Cozma Pivnicerul, ginerele lui Delțeg; primește întărire pentru satele Dilțegani, Dărești ș.a. 213.

Cracău, pîrîu, ⟨afluent al Bistriței la Zănești, c. ~, j. Neamț⟩; sate pe ~ 7, 41, 71, 145, 219, 280, VI; sat la gura sa 180, 273; loc pustiu pe ~ 71.

Cracău, v. și **Gura Cracăului**.

Cracovăț, pîrîu, la seliștea lui Mihail Bărbosul, ⟨lîngă Brădești, c. Vinderei, j. Vaslui⟩; seliște pe ~ 125.

Craești, sat, pe Pîrîul Negru; ⟨Crăești, contopit cu Borniș, c. Dragomirești, j. Neamț⟩; întărit lui Mic Crai 250.

Crai, v. **Mic ~**.

***Crainicești**, sat, pe Drăslivița; ⟨în or. Huși, j. Vaslui⟩; dăruit lui Nichita și Dobre zugravi 39.

Crainicul (pîrîul Crainicului), la Crainicești; ⟨afluent al Drislăvățului, în or. Huși j. Vaslui⟩; hotar 39.

Crasna (pe ~), loc pustiu; ⟨lîngă Tătărăni, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruit lui Mihlea Tavă și fiului său, Stan aprodul 182.

Crasna (pe ~), loc pustiu, mai sus de Nicorești; ⟨în c. Bunești-Averești, j. Vaslui⟩; dăruit lui Moica vornic de gloată și fratelui său, Tador spătar 155.

Crasna, pîrîu, la Cobile; ⟨Goldeni, afluent al Siretului⟩; valea pîrîului ~ cu satele de pe el: ⟨azi Buciumi, c. Valea Ursului, Bătrînești și Rocna, c. Icușești, j. Neamț⟩, dăruită lui Baliță Mudricica 18.

Crasna, pîrîu, ⟨afluent al Bîrladului la Crasna, c. Albești, j. Vaslui⟩; sate pe ~ 20, 124, 148, 155, 156, 181, 182; loc pustiu pe ~ 155.

Crasna, pîrîu la Pancova (Pancești); ⟨afluent al Bîrladului lîngă Băcești, c. ~, j. Vaslui⟩; sat la gura sa 9; hotar 9.

Crasna, sat, ⟨pe Sirețel; azi R. S. S. Ucraineană, Crasna-Putnei, inclus în Crasna-Ilschi, c. ~, r. Storojineț, reg. Cernăuți⟩; jumătate de sat întărită lui Cupcici vornic 103.

***Crasna** (în gura Crasnii), sat, pe Bîrlad; ⟨lîngă Băcești, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruit lui Țiban 9.

⟨**Crasna**, sat, c. Albești, j. Vaslui⟩; sat lîngă ~, v. ***Docolin** (satul lui ~).

Crasnaleuca, pîrîu la Bogdănești, ⟨în Crasnaleuca, c. Coțușca, j. Botoșani⟩; sat și seliște pe ~ 247.

⟨**Crasnaleuca**, sat, c. Coțușca, j. Botoșani⟩; sat lîngă ~, v. ***Bogdănești**;
seliști lîngă ~, v. **Gavril** (undi au șăzut ~ vătăman), **Șerbănești**, **Ștefan Foali** (unde au șăzut ~).

Crăciun; casa lui ~ de la Piatra dăruită m-rii Bistrița 104.

Crăciun, pîrcălab; primește danie satul Borodăceni 166.

Crăciun, v. și **Piatra lui ~**.

Crăciun Beleescul, tatăl lui Petru, al lui Ioan, al lui Iosif și al lui Andriiaș; împreună cu fiii săi primește danie satele unde este casa lui și Negoești 38;
v. și **Beleescul** (unde este casa lui Crăciun ~), sat.

Crăciun Purcelescul; primește întărire pentru satul Purcelești, cu jumătate din venitul morilor 82.

⟨**Crăești**, sat, contopit cu Borniș, c. Dragomirești, j. Neamț⟩, v. **Craești**.

⟨***Crăești**, sat, lîngă Tufeștii de Jos, c. Rebricea, j. Vaslui⟩, v. **Micu** (satul popii ~).

⟨**Crăiești**, sat, c. Stănișești, j. Bacău⟩; loc pustiu în ~, v. **Pojarita** (pe ~).

⟨**Crăiniceni**⟩, sat, v. **Căiniceni**.

Crăinicești, sat, v. **Crainicești**.

***Crămetonești**, sat, pe Crasna, la Cobile; ⟨lîngă Bătrînești, c. Icușești, j. Neamț⟩; dăruit lui Baliță Mudricica 18.

Crețescul, v. **Vlașin ~**.

Crețul, v. **Hodco al lui ~**, **Stan ~**.

***Crețul** (la ~), sat, pe Bic, la Botne; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, r. Strășeni⟩; întărit lui Ion Porcu 282.

Cridă, loc la Crainicești și Leucușești, ⟨ambele în or. Huși, j. Vaslui⟩; în hotar 39.

Cridă, loc la Leontinești, ⟨c. Ardeoani, j. Bacău⟩, și la Rusești, ⟨azi Ruseni, contopit cu Cernu, c. Poduri, j. Bacău⟩; hotar 32; sat sub ~ 226.

⟨**Crihana Nouă**, sat, v. **Lebedenco**⟩.

Crihana Veche, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Cahul⟩; loc pustiu lîngă ~, v. **Derenăuți**.

www.dacoromanica.ro

Cristea, v. Cristea.
⟨Cristeşti, sat, c. Puieşti, j. Vaslui⟩; sat lîngă ~, v. *Glod (la ~).
⟨Cristeşti, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. Iurceni, r. Călăraşi⟩, v. Hrăste (unde a fost giude ~);
sate mai jos de ~, v. *Jula (unde au fost ~ giude), *Stăilă (unde au fost ~ giude).
Cristianeşti, sat, v. Cristianeşti.
⟨Cristineşti⟩, sat, v. Cristianeşti.
⟨Criveşti, sat,⟩, v. Giurgiu (⟨hotarul lui⟩ ~);
sat lîngă ~ şi lîngă or. Tîrgu Frumos, v. *Plotuneşti.
Cristafor, v. Hristofor.
Cristea; sat al lui ~ dăruit de domn 84; v. şi Calinăuţi.
Cristea (Cristea, Hristea), ceaşnic, fratele lui Vlad de la Siret; se judecă şi cîştigă satul Solca 43; în sfat 28—33;
boier în sfat 35—38, 40, 41, 48, 51, 63, 75, 77, 79, 84, 94, 100, 116, 120, 124, 126, 128, 129, 133, 136—139;
vornicul lui Ştefan voievod; în sfat 148—151, 154, 155, 157, 158, 160, 165, 167, 168, 170, 173, 179, 181, 184, 187—189, 192, 194—199, 201, 202, 210, 215, 216;
~ cel Mare (cel Bătrîn), în sfat 217, 218, 220, 222, 225—230, 232—235, 237.
Cristea, ⟨diac⟩; scrie acte domneşti 203, 214.
Cristea, fratele lui Stanciul, soţul Mariei; primeşte danie satul Iuginţi 78.
Cristea, jude; satul unde a fost jude ~ dăruit 272;
v. şi Vama.
Cristea Iucăşeanul (Icuşanul); primeşte danie satele Bălăneşti, Balosineşti ş.a. 219; satul unde este casa lui, v. Bălăneşti.
Cristea cel Mare (cel Bătrîn), v. Cristea (Cristea, Hristea), ceaşnic.
Cristea (Cristea) Negru (greşit: Costin Cernat), fratele lui Giurgiu, tatăl lui Iliaş; primeşte danie Iazărul Roşul 172; dăruieşte m-rii Neamţ satul Fîntîrele 269, 289, 290; în sfat 142, 144, 145, 152, 156, 159, 161—163, 168, 177, 180, 181, 184, 187, 192, 194, 196, 197, 201—203, 205, 217, 218, 220, 225, 226, 229—230, 232, 234, 235, 237, 240, 242, 243, 250, 256, 257 (greşit) 260, 269; hotarnic 187.
Cristea Voruntai; primeşte întărire pentru satul unde este Romaneasa 133.
Cristea, v. şi Cîrstea.
Cristianescul, v. Mihail ~.
Cristianeşti (Cîrstianeşti, Cîrstineşti, Cristinţi), sat, ⟨la Hotin; azi R. S. S. Ucraineană, Cristineşti, c. Mălineşti, r. Noua-Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; o jumătate de sat întărită lui Mihail Cristianescul 118; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
*Cristieneşti (Cîrstianeşti, Cristianeşti), ⟨sec. al XVIII-lea: Băhneni⟩, sat, la gura Neamţului; ⟨lîngă Timişeşti, c. ~, j. Neamţ⟩; dăruit m-rii Neamţ 67; întărit cu imunităţi aceleiaşi m-ri 266, 273.
Cristinţi, sat, v. Cristianeşti.
Croitor (⟨satul lui (?)⟩ Mihail ~), sat, pe Tutova; ⟨Croitori, înglobat în Fîntînele, c. Puieşti, j. Vaslui⟩; întărit lui Ion Porcu 282.
⟨Croitori⟩, sat, v. Croitor (⟨satul lui⟩ Mihail ~).
Crotoici (între ~), loc, la Ichel, ⟨pe Teleşeu; azi R. S. S. Moldovenească, între Pocşeşti şi Camencea, c. Teleşeu, r. Orhei⟩; întărit lui Oancea logofăt 158.
Crotoici, top. la Ichel, ⟨la nord de confluenţa acestuia cu Teleşeul; azi R. S. S. Moldovenească, c. Teleşeu, r. Orhei⟩; sat între ~ 158.
Crucea de Piatră, poiană; ⟨lîngă Deleni, c. ~, j. Iaşi⟩; în hotar 187.
*Crucea de Piatră (la ~), sat (?), pe Lăpuşna; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, între Iurceni, c. ~, r. Călăraşi, şi Secăreni, c. Paşcani, r. Kotovsk⟩; întărit lui Vlad Adiş 98.
Crugiic, sat, sub Hotin; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, c. ~, r. Hotin, reg. Cernăuţi⟩; dăruit lui Ivaşco al lui Balasin şi fraţilor săi, Micul şi Badea 161.
Crugiici (unde este ~), ⟨sec. XVI: Cruhliceni⟩, sat, pe Bîc, la Botne; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Curluceni, or. Străşeni, r. ~⟩; întărit lui Ion Porcu 282.
⟨Cruhliceni⟩, sat, v. Cruglici (unde este ~).
⟨Cubani, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Făleşti⟩; sat lîngă ~, v. *Zubreuţi.
⟨Cuca, sat⟩, v. Cucu (fîntîna lui ~), loc.
⟨Cuciulaţi⟩, sat, v. Cuciulăteşti.
Cuciulăteşti, sat; ⟨Cuciulaţi, înglobat în Secuieni, c. ~, j. Neamţ⟩; întărit lui Ion Porcu 282.
Cuciur (unde a fost vătăman Gherman), sat, la Nistru; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Cuciurul-Mare, c. ~, r. Storojineţ, reg. Cernăuţi⟩; dăruit lui Boguş şi tatălui său, Nesteac 52.
Cuciurău, sat; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Cuciurul-Mic, c. ~, r. Zastavna, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Didrih Buceaschi 275.
⟨Cuciurul-Mare⟩, sat, v. Cuciur.
⟨Cuciurul-Mic⟩, sat, v. Cuciurău.
Cucu (fîntîna lui ~), loc, cu mori; ⟨s. Cuca, c. ~, j. Galaţi⟩; întărit lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Şteful 280.
Cudrea (unde a fost ~), sat; ⟨1872: moşia Codreni (?), j. Galaţi⟩; întărit lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Şteful 280.
Cudrescul, v. Andrieş Cudrescul.
⟨Cuejdiu, sat, c. Gîrcina, j. Neamţ⟩; sat în ~, v. Oprişeni.
⟨Cuejdi⟩, pîrîu, v. Chiejdi.
Cuhareuţi, sat, la Bineva; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Cuhureştii de Sus, c. ~, şi Cuhureştii de Jos, c. ~, r. Floreşti⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Cuhului, lac, v. Covurlui.
⟨Cuhureşti⟩, sat, v. Cuhareuţi.
Cula, pîrîu, ⟨afluent al Răutului la Morozeni, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Orhei⟩; locuri pustii pe ~ 157.

Culişău, top.; ⟨probabil şir de dealuri la Moiatinul de Jos, azi R. S. S. Moldovenească, la sud de Văsieni şi de Ghermăneşti, c. Suhuluceni, r. Orhei⟩; sat la ~ 175.
⟨Culişcăuţi⟩, sat, v. **Coleşeuţi**.
Cunicea, sat, sub Bineva; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Floreşti⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Cunila (Conela), pîrîu; ⟨azi Răcătău, afluent al Bîcovăţului⟩; hotar 47; sat pe ~ 84.
Cunţu, v. **Conţu**.
Cupca, sat, ⟨pe Siretul Mic; azi R. S. S. Ucraineană, c. ~, r. Hliboca, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Ion Cupcici 88.
Cupcici (mai sus şi mai jos de moara lui ~), loc, pe Ciuhur; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Cupcina — denumire schimbată în Kalininsk —, c. ~, r. Ediniţa⟩; întărită lui Cupcici vornic 103.
Cupcici, v. şi **Ion ~**, **Iurie ~**.
⟨Cupcina, azi Kalininsk⟩, sat, v. **Cupcici** (mai sus şi mai jos de moara lui ~), loc.
Curca, ţigan; întărit lui Ion Porcu 282.
Curchea, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
⟨Curluceni⟩, sat, v. **Cruglici** (unde este ~).
Cursec (unde este ~), sat, pe Racova; ⟨Curseşti c. Pungeşti, j. Vaslui⟩; întărit lui Tofan 170.
⟨Curseşti⟩, sat, v. **Cursec** (unde este ~)
Curtea lui... = *pentru toate cazurile de acest fel, v. numele persoanei în stăpînirea căreia este arătată curtea.*
Curteanul, v. **Păduricea Curteanului**.
Curteşti (unde au fost ficiorul lui Naneş), sat, pe Racova; ⟨Sauca, c. Laza, j. Vaslui⟩; dăruit de Negru m-rii Bistriţa şi întărit acesteia 41.
⟨Cusareu⟩, sat, v. **Cuscară** (unde a fost ~).
Cuscară (unde a fost ~), ⟨sec. XVI: Cusareu⟩, sat, ⟨pe Cosarsa, afluent al Nistrului; azi R. R. S. S. Moldovenească, înglobat în Bîrnova, c. ~, r. Donduşani⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Cuşna, munte la Lucăceşti, ⟨contopit cu or. Moineşti, j. Bacău⟩; hotar IX.
Cuţitna, pîrîu, ⟨afluent al Vasluieţului la Codăeşti, c. ~, j. Vaslui⟩; sat şi selişte pe ~ 68.

D

D. Strat, autentifică act (1832) 211.
Dad, unchiul lui Solomon; primeşte danie satul Dădeşti VII;
satul unde este casa lui ~ şi Solomon, v. **Dădeşti**.
Dadul, ţigan; întărit lui Ion Porcu 282.
Damacuş, v. **Domoncuş**.
Dan, postelnic, soţul Maruşcăi; în sfat 36—42; ceaşnic; în sfat 47, 48, 50—54, 56; hotarnic 50;
boier în sfat 57, 58, 60—70, 74—76, 78—86, 88—91, 93, 94, 97, 100, 101, 103, VII;
vornic; primeşte danie satul unde a fost Petriţă 114; în sfat 107, 110, 113, 116, 117;
boier în sfat 118—120, 124, 126, 128, 129, 133, 136—139, 142—145.
Dan, vameş; primeşte danie satele Şurineşti, Mînjeşti ş.a. III.
Dan (unde a fost ~), poiană, ⟨probabil pe Siret; azi R. S. S. Ucraineană, între Camenca, c. ~, şi Succveni, c. Carapciu, r. Hliboca, reg. Cernăuţi⟩; întărită lui Cupcici vornic 103.
Dan Meselnă; primeşte danie satele Oneşti, Cîteşti ş.a. 163.
Dan Uncleat (Uncheat, Unchie), fratele lui Tatomir, tatăl lui Ivaşco; primeşte întărire pentru satele Ciulineşti, unde a fost Oanţea ş.a. 91; în sfat 48, 76—80, 84, 93, 100, 101, 103, 110, 117, 119, 120, 124, 126, 128, 129, 133, 136—139, 144, 149, 150, 152, 154—156, 158—163;
satul unde este casa lui, v. **Verejani**.
Dan Vicălesi (unde au fost Sas Dan şi ~), sat, v. **Dăneşti**.
Dan, v. şi **Sas ~**.
Danciul, fratele lui Va...; primeşte întărire pentru satul unde cade Hubalna în Bîrlad 85.
Danciul, stolnicul doamnei, fratele lui Ivul; satele lui, Dobromireşti şi Balosineşti, vîndute 210, 216; în sfat 181.
Danciul, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Danciul, vistier; în sfat 279—282, 284—286, 288, 290.
Danciul Julici, tatăl lui Oană; martor şi chezaş 48.
Danciul Pardos, nepotul lui Tatul Herlic, fratele lui Niagul Roşca; primeşte întărire pentru satele Moineşti, Bodeşti şi Mogoşeşti 191.
Danciul, v. şi **Oană al lui ~**.
Danco al lui Giurgiu din Frătăuţi; primeşte danie satul Mianăuţi şi patru curţi de tătari 119; în sfat 231.
Dancul, fratele lui Ivaşcu Vladicicu, al lui Petre şi al lui Iuraşcu; primeşte danie satele Hodoracinţi şi Gvozdăuţi 49.
⟨**Danul**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Rîşcani⟩; pustie lîngă ~, v. **Iurie** (unde este ~).
David, stolnic; în sfat 246, 279—282, 284, 285, 288, 290.
David, vătăman; satul unde este vătăman ~, întărit 264.
⟨**David**, sat, c. Boteşti, j. Neamţ⟩, v. **Belcescul** (unde este casa lui Crăciun ~);
cîmp lîngă ~, v. **Cîmpul de la Vlad**.

 www.dacoromanica.ro

David (satul lui ~), ⟨a doua jumătate a sec. XV: Davideşti, pe Moldova; Davideni, c. Ţibucani, j. Neamţ⟩; act scris la ~ 266.

David (unde este ~ vătăman), sat, v. **Davidăuţi**.

David, v. şi **Stanciul al lui ~**.

Davidăuţi, cătun al satului Coţmanul Mare; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Davideşti, c. Clivodin, r. Coţmani, reg. Cernăuţi⟩; dăruit de domn soacrei sale, Anastasia 35.

⟨Davideni, Davideşti⟩, sat, v. **David** (satul lui ~).

***Davidăuţi** (unde este David vătăman), sat (pricut al satului Ripiceni), cu prisacă, la Botne; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lingă Rădenii Vechi, c. ~, r. Ungheni⟩; întărit Mănăstirii din Poiană 264; scutit de dări şi slujbe 278.

Dăbeşti, selişte, la obîrşia Gerului; ⟨lîngă Smulţi, c. ~, j. Galaţi⟩; întărită lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Şteful 280.

Dădeşti (unde este casa lui ⟨Dad şi Solomon⟩), sat, pe Sîrca; ⟨c.s. Tîrgu Frumos, j. Iaşi⟩; dăruit lui Dad şi nepotului său, Solomon VII.

⟨Dălbăneasa, sat⟩, v. **Radul** (seliştea lui ~).

Dăneşti (unde au fost Sas Dan şi Dan Vlcălesi), sat, cu două judecii, pe Cracău; ⟨c. Girov, j. Neamţ⟩; dăruit lui Cîrstea Iucăşeanul 219.

⟨**Dăneşti**, sat, c. ~, j. Vaslui⟩; loc de sat lîngă ~, v. ***Iacobeşti**.

***Dănilă** (biserica de la ~), sat; ⟨probabil lingă Zăneşti, c. ~, j. Neamţ⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.

***Dănuţa**, cut al satului Micodani, pe Bîrlad; ⟨lingă Puntişeni, c. Costeşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Micle 121.

Dăreşti, sat, pe Albiia; ⟨probabil Pîrveşti, c. Costeşti, j. Vaslui⟩; întărit lui Cozma Pivniceriul 213.

Dărmăneşti (unde au fost grecii din ~), cut al satului Pătrăuţi, pe Suceava; ⟨s. Dărmăneşti, c. ~, j Suceava⟩; întărit lui Vlad Adiş 98.

Dealul lui... = *pentru toate cazurile de acest fel, v. numele de persoană care însoţeşte entopicul.*

⟨Dealul Dălbăneasa, top.⟩, v. **Radul** (seliştea lui ~).

Dealul Derenului (unde este ~), loc cu mori şi prisacă, pe Bîc; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Sipoteni (?), c. ~, r. Călăraşi⟩; dăruit lui Nicoară de la Tuzara 203.

Dealul (Muntele) **cel Înalt** (Mare), deal la Botne; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Rădenii Vechi (?), c. ~, r. Ungheni⟩; hotar 174, 264.

Dealul Lipovei, deal ⟨la Lipova, c. ~, j. Bacău⟩; hotar 170.

Dealul Mare, deal la Brătila de Jos şi la Brătila de Sus, ⟨în Brătila, c. Helegiu, j. Neamţ⟩; hotar II.

Dealul Mare, deal ⟨la Ungureni, c. ~, j. Botoşani⟩; hotar 8.

Dealul Mare, obcină, ⟨la Frasin, c. ~, j. Suceava⟩; hotar V.

Dealul cel Mare, deal ⟨la Mogoşeşti, inclus în Slobozia, contopit cu Ipatele, c. ~, j. Iaşi⟩; hotar 12.

Dealul Negreştilor, deal la Negreşti, ⟨c. Bîra, j. Neamţ⟩; hotar II.

Dealul Paltinului, deal ⟨la Paltinu (?), c. Vatra Moldoviţei, j. Suceava⟩; hotar V.

Dealul Prutului, deal ⟨la est de or. Huşi, j. Vaslui⟩; hotar 39.

Dealul Racovei, deal ⟨la Pungeşti, c. ~, j. Vaslui⟩; hotar 170.

⟨Dealul Radiciului, top.⟩, v. **Radiei** (seliştea lui ~).

Dealul Rusului, deal; ⟨în masivul muntos Hălăuca, j. Neamţ şi j. Suceava⟩; hotar VIII, X.

⟨Dealul Sîrbilor⟩, v. **Sîrbi**, sat.

Debrici, v. **Pavel ~**.

Dedco, v. **Detco**.

Deea, pîrîu, afluent al Moldoviţei, ⟨în Deia, c. Frumosu, j. Suceava⟩; hotar V.

⟨Delea⟩, pîrîu, v. **Teliţa**.

***Delea Albu** (seliştea lui ~), la Vrancea, ⟨pe Suşiţa; lîngă Răcoasa, c. ~, j. Vrancea⟩; întărită lui Vlaşin Creţescul 238.

Deleni, sat; ⟨c. ~, j. Iaşi⟩; întărit lui Jurju Jumătate 99;
poiană lîngă ~, v. **Crucea de Piatră**;
sate lîngă ~, v. ***Miclăujeni**, ***Racăş**.

Delţeg, socrul lui Cozma Pivniceriul 213;
satul unde a fost ~, v. **Dilţeganl**.

***Demianăuţi**, sat, peste Prut; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Bolotina, c. ~, r. Făleşti⟩; întărit lui Dan Uncleat 91.

Dereuăuţi, loc pustiu, ⟨pe Prut; azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Crihana Veche, c. ~, r. Cahul⟩; întărit lui Stroici 61.

⟨Dereneu, sat⟩, v. **Derenice**, top.

⟨*Dereni, cătun⟩, v. **Derenice**, top.

Derenice, top., peste Prut; ⟨probabil zona împădurită de la obîrşiile afluenţilor Prutului, dintre Camenca şi Valea Mare. precum şi de la izvoarele Copăceancăi şi Ciulucului, afluenţi ai Răutului, şi ale Ichelului şi Bîcului, afluenţi ai Nistrului, sudul acestei regiuni fiind cunoscut ulterior sub denumirea de Codru; azi R. S. S. Moldovenească, r. Rîşcani, Făleşti (unde se afla, la începutul sec. al XX-lea, cătunul Dereni, lîngă Bolotina, c. ~), Ungheni şi Călăraşi (unde se află satul Dereneu, c. ~)⟩; sate la ~ 90, 128.

Derenul, v. **Dealul Derenului**.

Detco, v. **Ion ~**.

Detelea (prisaca lui ~), loc pustiu, pe Milcov, lîngă Lumireni; ⟨j. Vrancea⟩; dăruit lui Petru Hudici vornic 139.

Detelev, sat, pe Cula; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Ghetlova, c. ~, r. Orhei⟩; în hotar 157.

www.dacoromanica.ro

*Diacăuţi (satul lui Diiacul), pe Sitna; ⟨lîngă Stroieşti, c. Lunca, j. Botoşani⟩; întărit lui Cupcici vornic, în urma schimbului cu fiica lui Costea 103; dăruit Neagăi, soţia lui Giurgiu Piatră 181.

Dianiş (seliştea lui ~); ⟨între Pîrteştii de Jos, c. ~, şi Humoreni, c. Botoşana, j. Suceava⟩; dăruită m-rii Homor 40.

Diba (⟨hotarul (?) lui⟩ ~), la Cîrligătura; ⟨lîngă Voroveşti, c. Miroslava, j. Iaşi⟩; loc pustiu peste ~ 130.

Didrih Buceaschi (de la Buceaci, de la Iazloveţ), staroste al Podoliei şi al Cameniţei, cumătrul lui Iliaş voievod; primeşte danie domeniul domnesc de la Volhoveţ 231 şi întărire pentru satul Vasilău, satul lui Boris ş.a. 275.

Dioniş, fiul lui Şerbco, fratele lui Simion, al lui Costea şi al lui Şandru; primeşte întărire pentru satele Lucaveţ şi Pancăuţi 70.

Dieniş (Dienis, Dinis, Dinisco, Dionis, Donisi), spătarul lui Ştefan voievod; în sfat 128, 129, 137—139, 155, 167, 170, 181, 188, 189, 199, 215, 226, 228—230, 232—234, 237, 239, 240, 242, 243, 250, 252, 254—257, 264, 265, 271;
logofătul lui Iliaş voievod; în sfat 175, 203, 217, 218; ispravnic de acte 142—145, 149, 152, 159, 161—164, 168, 169, 171, 173, 176—180, 184, 187, 192, 194, 196, 197, 201, 202, 231.

Dieniş, v. şi **Dianiş**.

Diiacul (satul lui ~), v. **Diacăuţi**.

Dilţegani (unde a fost Delţeg), sat, pe Bogdana; ⟨Cernaţi, contopit cu Cepeşti, c. Bogdăniţa, j. Vaslui⟩; întărit lui Cozma Pivniceriul 213.

⟨Dimca⟩, sat, v. **Trestiana**.

Dimitrie, fiul lui Dragomir Albu, fratele lui Todor, al lui Giurgiu ş.a.; primeşte danie un sat pe Suceava 4.

Dimitrie Sturza, spătar; autentifică act (1796) 207.

⟨Dinăuţi⟩, sat, v. **Dzinăuţi**.

⟨Dinga⟩, sat, v. **Niagşia** (unde au fost ~).

Diviceа, pîrîu, afluent al Bîcului ⟨inferior (?); azi R. S. S. Moldovenească, r. Anenii Noi⟩; loc pe ~ 181.

Diviceа (la gura Divicei), loc pustiu; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, r. Anenii Noi (?)⟩; dăruit Neagăi, soţia lui Giurgiu Piatră 181.

⟨Dobîrceni⟩, sat, v. **Dobîrcin şi Bratul Pleşescul** (unde a fost casa lui ~).

Dobîrcin şi Bratul Pleşescul (unde a fost casa lui ~), ⟨sec. al XIX-lea: Dobrăcini⟩, sat, pe Başeu, la Cărpeniş; ⟨s. Dobîrceni şi s. Brăteni, azi Pădureni, c. Dobîrceni j. Botoşani⟩; dăruit lui Oancea şi soţiei sale, Nastea 69.

Dobrana (unde a fost Zlătar), sat, pe Dunavăţ; ⟨s. Dobrana, apoi Lunca, înglobat în Filipeni, c. ~, şi s. Zlătari, c. Ungureni, j. Bacău⟩; dăruit lui Mihail Oţel pisar 185, 186.

Dobrana, vale a pîrîului ~, afluent al Dunavăţului; ⟨în s. Filipeni, c. ~, j. Bacău⟩; dăruită lui Mihail Oţel diac 185.

***Dobrăcineşti** (Dobrocin), sat, (pricut al satului Ripiceni), ⟨la Botne; azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Rădenii Vechi, c. ~, sau Alexeevca, c. ~, r. Ungheni⟩; întărit Mănăstirii din Poiană 264; scutit de dări şi slujbe 278.

⟨Dobrăcini⟩, sat, v. **Dobîrcin şi Bratul Pleşescul** (unde a fost casa lui ~).

Dobre, zugrav; primeşte danie satele Crainiceşti şi Leucuşeşti 39.

Dobreni, sat, pe Almaş, mai jos de Dolheşti; ⟨c. ~, j. Neamţ⟩; întărit lui Baico 147; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.

Dobrin (seliştea lui ~, unde este mănăstirea ⟨lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic⟩), selişte, pe Homor; ⟨în s. Mănăstirea Humorului, c. ~, j. Suceava⟩; întărită lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 81, 90.

Dobrinăuţi, sat, pe Siret; ⟨Dobronăuţi sau Hăpăi, azi Alunişul, contopit cu Lunca, c. Vîrfu-Cîmpului, j. Botoşani⟩; drumul de la ~, hotar 2; dat de Cupcici vornic în schimbul satului Şepelăuţi 103.

Dobrocin, sat, v. ***Dobrăcineşti**.

Dobromira, pîrîu, afluent al Săratei, ⟨în c. Pădureni sau în c. Vetrişoaia, j. Vaslui⟩; hotar şi sat la obîrşia sa 90.

***Dobromireşti**, sat, pe Smila; ⟨lîngă Pătrăşcani, azi Alexandru Vlahuţă, c. ~, j. Vaslui⟩; fost al lui Danciul stolnic şi dat de fratele său, Ivul, şi de nepotul său, Negrea, lui Ignat stolnic şi întărit acestuia 210, 216.

⟨Dobronăuţi sau Hăpăi, azi Alunişul⟩, sat, v. **Dobrinăuţi**.

Dobroslăveşti, pîrîu la seliştea lui Ţolea: ⟨probabil lîngă Dobrosloveşti, c. Zăpodeni, j. Vaslui⟩; selişte, cu iezer şi vie, la obîrşia pîrîului ~ 189.

⟨**Dobrosloveşti**, sat, c. Zăpodeni, j. Vaslui⟩; selişte probabil lîngă ~, v. **Ţolea** (seliştea lui ~).

⟨Dobrotfor⟩, pîrîu, v. **Dobrotvor**.

Dobrotici (pîrîul lui ~), la Crainiceşti, ⟨lîngă or. Huşi, j. Vaslui⟩; hotar 39.

Dobrotvor, pîrîu; ⟨Dobrotfor, afluent al Zeletinului la Ţepoaia, c. Motoşeni, j. Bacău⟩; sat la obîrşia sa 63; hotar 63.

Dobrovleani, sat; ⟨Dumbrăveni, c. ~, j. Suceava⟩; dăruit lui Isaiea 112.

Dobruleţ, diac; scrie act 282.

Dobruşa, pîrîu, ⟨afluent al Răutului la Ţînţăreni, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Orhei⟩; sate pe ~ 175.

Dobruşa, sat, sub Caragine, ⟨pe Dobruşa; azi R. S. S. Moldovenească, c. Receşti, r. Rezina⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175;
sate lîngă ~, v. ***Fîntînele** (unde sînt ~), ***Mordvina**, ***Simeon** (unde este ~ cneaz).

www.dacoromanica.ro

⟨**Docani**, sat, c. Vinderel, j. Vaslul⟩; sat lîngă ~, v. ***Cărăpcluneştl**.
***Docolin** (satul lul ~), ⟨sec. al XVII-lea: Docolina⟩, pe Bîrlad; ⟨lîngă Crasna, c. Albeşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Onea clucer 117.
Docolina, sat, v. **Docolin** (satul lui ~).
***Dodeşti**, sat, pe Crasna; ⟨mai jos de Tătărăni, c. ~, j. Vaslui⟩; în hotar 182.
Dodul (la ~), top. ⟨lîngă or. Huşi, j. Vaslui⟩; hotar 39.
Dodul (dealul lui ~), la Crainiceştl şi Leucuşeşti, ⟨lîngă or. Huşi, j. Vaslui⟩; hotar 39.
Dodul (pîrîul lui ~), la Crainiceşti şi Leucuşeşti; ⟨Duda, afluent al Drăslăvăţului în or. Huşl, j. Vaslui⟩; hotar 39.
Dohtana, sat, pe Trotuş; ⟨Dofteana, c. ~, j. Bacău⟩; dăruit lul Balea Plopescul 162.
Dokescul, v. **Dulcescul**.
***Doleşti**, sat, pe Tazlăul Sărat; ⟨lîngă Leontineşti, c. Ardeoani, j. Bacău⟩; dăruit lul Roman diac şi fratelui său, Tudor 32.
Dolh, v. **Dragomir** ~, **Mihall** ~.
Dolheşti (⟨satul lui⟩ Mihail Dolh), pe Almaş; ⟨în Dobreni, c. ~, j. Neamţ⟩; întărit lui Baico 147; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
⟨**Dolheşti**, sat, c. ~, j. Iaşi⟩, v. şi **Dolhici** (unde este casa lui ⟨Vlad ~⟩).
⟨**Dolheşti**, sat, c. ~, j. Suceava⟩, v. **Şandria** (hotarul lui ~).
Dolhici (unde este casa lui ⟨Vlad ~⟩), sat, pe Crasna; ⟨Dolheşti, c. ~, j. Iaşi⟩; dăruit lui Vlad Dolhici 20.
Dolhici, v. şl **Vlad** ~.
⟨Doljoc⟩, sat, v. **Petrişor** (unde a stat ~).
Doljoc, vale ⟨**la** ~; azi R. S. S. Ucraineană, c. Malineşti, r. Noua Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; sat la capătul Doljocului 175.
⟨Dolna, azi Puşkin⟩, sat, v. **Corneşti**.
Domentian (Dometian), egumen al m-rilor Bistriţa şi Neamţ 20, 40.
Domoncuş (Damacuş, Domocuş), stolnic, fratele lui Blaj şi al lui Iacob; primeşte danie satele Stanişoreşti, Laslăuţi, ş.a. 28, Roşiori, satul unde este Pavel Bulgaru ş.a. 124;
în sfat 24, 25, 27, 29—32, 34, 36, 37, 39—42, 45, 47, 48, 50—54, 56—58, 60—71, 74—86, 88—91, 93, 94, 97, 100, 101, 103, 107, 110, 113, 114, 116, 117, 119, 138, 139, 161, 162, 168, 173, IV, V, VII.
Doncea (Donciu), gramatic; scrie acte domneşti 120, 134, 184 şi particulare 289 (?).
⟨**Dorneşti**, sat, c. Costişa, j. Neamţ⟩; selişte lîngă ~, v. **Manuli** (selişte lui ~).
Dorohol, tîrg; ⟨or. ~, j. Botoşani⟩; boier de la ~ 48, 53, 54, 57, 61, 76, 86, 117, 175; act scris la ~ 132.
Dosoftei (Dositei), egumen al Mănăstirii din Poiană 187, 227.
Două Fîntîni, loc pe Bîrlad, la Bonteştii de Jos, ⟨în Bălteni, c. ~, j. Vaslui⟩; sat la ~ 222.
Două Fîntîni (la ~), locuri pustii, pe Cula, între Borşciari şi Detelev; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Holboaca, c. Ghetloca, r. Orhei⟩; dăruite lui Hodco al lui Creţu 157.
Două Fîntîni (la ~), loc pustiu, în hotarul pustiei unde este Iurie, v. **Iurie** (unde este ~).
Dragan, jude; satul unde sînt juzi ~ şi Nasoe, întărit 280.
***Dragan** (satul lui ~), pe Siret, mai jos de Grigorăuţi; ⟨lîngă Grigorăuţi, c. Siminicea, j. Suceava⟩; în hotar 104.
***Dragan şi Nasoe** (unde sînt juzi ~), sat, cu mănăstire, pe Cracău; ⟨j. Neamţ⟩; întărit lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Ştefu 180.
Draganiceşti, sat, la Cobile, pe Siret; ⟨Drăgeşt, c. Dămieneşti, j. Bacău⟩; dăruit lui Mihail Oţel diac 186.
Draghie, popă, fratele popii Toader din Bîrlad; moara lui şi locul unde a fost m-rea lui, întărite 248.
Draghie (moara popii ~, unde a fost heleşteul bistriţenilor), loc de sat, pe Smila; ⟨în Simila, c. Zorleni, j. Vaslui⟩; întărit popii Toader din Bîrlad 248.
Draghie (unde a fost mănăstirea popii ~), loc, pe Lahova, ⟨în hotarul fostei m-ri Recea din Banca, c. ~, j. Vaslui⟩; întărit popii Toader din Bîrlad 248.
***Dragoman**, ⟨sec. XVI: unde sînt Dragomăneştii⟩, sat, ⟨pe Pereschiv; probabil lîngă Putredeni, c. Glăvăneşti, j. Bacău⟩; întărit lui Ion Porcu 282.
Dragomir; primeşte întărire pentru satele Corni şi Strîmbi 71.
Dragomir, comis; în sfat X.
Dragomir, fiul lui Ştefan al lui Borilă, fratele lui Ioanăş; primeşte danie satele Paşcani, Dragoteşti ş.a. 45;
satul unde este casa lui şi a fratelui său, v. **Borileşti**.
Dragomir, fratele lui Simion; primeşte danie şi întărire pentru satul Călianeşti 167, 211 şi întărire pentru satul Ciriteani 211.
Dragomir (unde stă ~), sat, sub Luncuşoara; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, probabil Zalucea, c. Drepcăuţi, r. Briceni⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Dragomir (unde este casa lui ~), sat, v. **Călianeşti**.
***Dragomir al lui Mîndrea** (unde a fost ~), sat; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, lîngă Cerlena, c. ~, r. Noua Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Dragomir Albu, tatăl lui Todor, al lui Dimitrie ş.a. 4.
Dragomir Brănişterul, podul lui ~ de pe Pîrîul Alb 11.
Dragomir Dolh, hotarnic 39.
Dragomir Hasnaş (unde este Neagu Barbosu şi ~), sat, v. **Hasnaş**.
Dragomir Oţel, vărul lui Stanciul Cormohuz şi al Negritei; primeşte întărire pentru satul Boziani 265.

www.dacoromanica.ro

Dragomir Vranici, martor şi chezaş în sfat 48.
⟨**Dragomireşti**, comună, j. Vaslui⟩; sat probabil în ~, v. ***Broşteni**; selişte probabil în ~, v. **Stan** (seliştea lui ~).
Dragomireşti, sat, ⟨pe Pîrîul Alb; c. ~, j. Neamţ⟩; întărit cu imunităţi m-rii Neamţ 273;
sat contopit cu ~, v. **Negoeşti**;
sate în (lîngă) ~, v. **Negoeşti**, ***Obîrşia**.
***Dragomireşti**, sat, pe Şomuzul ⟨Mocirlos; lîngă Valea Glodului, c. Vultureşti, j. Suceava⟩; întărit cu imunităţi m-rii Neamţ 266.
Dragomireşti, sat, v. şi **Bratul** (unde a fost ~).
Dragosin (rîpa lui ~), loc ⟨la Draxeni, c. Rebricea, j. Vaslui⟩; hotar III.
***Dragosineşti**, sat, pe Berheci, mai sus de Leucuşeşti; ⟨în c. Vultureni sau în c. Dealu Morii, j. Bacău⟩; dăruit lui Ştefan cliucinic 63.
Dragoş de la Stavnic; primeşte întărire pentru satul unde este casa lui pe Stavnic 110.
Dragoş (Drăguş), fiul lui Stan din Jicov, nepotul lui Vlad; primeşte danie satele Micuşani, Miroslăveşti ş.a. 215 şi întărire pentru satul Jicovul de Sus 239.
Dragoş, jude; seliştea lui Radici, unde este jude ~, întărită 280.
Dragoş, nepotul Maicolei, strănepotul lui Stoian; se judecă şi pierde satul Solca 42.
Dragoş, viteaz; în sfat 2, 9, 10, 11, 17, 18, 22, 23, 39—42, 47, 48, 50, 52, 56, 57, 60, 63, 65, 70, 71, 75—77, 79, 84, 93, 100, 103, III;
staroste; în sfat 13.
Dragoş (hotarul lui ~), în apropiere de Buciumeni; ⟨lîngă Spătăreşti, c. Vadu Moldovei, j. Suceava⟩; în hotar 56.
Dragoş (unde casa lui ~ de la Stavnic), sat, v. **Drăguşani**.
Dragoş (unde a fost ~), sat, cu două judecii, la Corod; ⟨probabil Drăguşeni, c. ~, j. Galaţi⟩; dăruit lui Mihail Oţel pisar 185, 186.
Dragoş (unde a fost ~), sat, pe Frumuşel; ⟨Frumuşelu, c. Glăvăneşti, j. Bacău⟩; dăruit lui Sinata şi fraţilor săi, Toader şi Berea 76.
Dragoş (unde este jude ~), selişte, v. **Radici** (seliştea lui ~).
Dragoş, v. şi **Cîmpul lui ~, Costea al lui ~**.
Dragoş Urlat; primeşte întărire pentru satul său de pe Tutova 106.
***Dragoş Urlat** (satul lui ~, unde este casa lui ~), sat, pe Tutova; ⟨lîngă Ruşi, c. Puieşti, j. Vaslui⟩; întărit lui Dragoş Urlat 106.
Dragoşani, sat, ⟨pe Siret; cătunul Drăguşanca, înglobat în Mănăstioara, or. Siret, j. Suceava⟩; dăruit lui Şteful al lui Jumătate 168.
Dragotă, martor la o judecată domnească 286.
***Dragotă** (unde este ~), sat, ⟨la Botne; azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Rădenii Vechi, c. ~, sau lîngă Alexeevca, c. ~, r. Ungheni⟩; dăruit Mănăstirii din Poiană 174.
Dragotescul, v. **Giurca ~**.
***Dragoteşti**, sat, pe Nechid; ⟨lîngă Borleşti c. ~, j. Neamţ⟩; dăruit lui Dragomir şi Ioanăş, fiii lui Ştefan al lui Borilă 45.
***Dragsineşti**, sat, pe Dobrotvor; lîngă Stănişeşti, c. ~, j. Bacău⟩; dăruit lui Ştefan cliucinic 63.
Dragul, fratele lui Toader Pitic; primeşte danie satele unde este casa lui, unde a fost Veriş Stanislav ş.a. 37.
Drajan (unde este Balan şi fiul lui ~), sat, pe Bogdana; ⟨Drujeşti, c. Băcani, j. Vaslui⟩; dăruit lui Mihail Stîngaciul 154.
⟨Draxeni, sat⟩, v. **Dragosin** (rîpa lui ~);
sate lîngă ~, v. ***Stoian şi Giurgiu Bîldaru** (unde au fost juzi ~), ***Stoian Folea** (unde a fost ~),... (unde a f t ~).
Drăgan (fîntîna lui ~), pe Tutova; lîngă Rădeni (?), c. Dragomireşti, j. Vaslui⟩; dăruită lui Mihail Oţel diac 186.
⟨Drăgeşti⟩, sat, v. **Draganiceşti**.
Drăghiei (seliştile lui ~), cu moară, pe Bistriţa; ⟨probabil lîngă Costişa, c. ~, j. Neamţ⟩; întărite lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 90.
***Drăgoeşti**, sat, pe Cracău, la gura Almaşului; ⟨lîngă Verşeşti, c. Girov, j. Neamţ⟩; întărit lui Mihail Bărbosul 145.
Drăgoi (seliştea lui ~), în Cîmpul lui Dragoş; ⟨probabil lîngă Cîndeşti, c. ~, j. Neamţ⟩; dăruită lui Oancea 138.
Drăgoi, viteaz, de la Tulova; în sfat 2, 3, 9, 10, 11, 36, 38—41;
jupan; în sfat 37.
Drăguş, v. **Dragoş**.
Drăguş Teameş, v. **Teameş**.
⟨Drăguşanca, cătun⟩, v. **Dragoşani**, sat.
Drăguşani (unde este casa lui ⟨Dragoş de la Stavnic⟩), sat, pe Stavnic; ⟨Drăguşeni, c. Şcheia, j. Iaşi⟩; dăruit lui Dragoş de la Stavnic 110; dăruit lui Giurgiu Drăguşanu 235.
Drăguşanul, v. **Giurgiu ~**.
⟨**Drăguşeni**, sat, c. ~, j. Galaţi⟩, v. **Dragoş** (unde a fost ~).
⟨**Drăguşeni**, sat, c. ~, j. Suceava⟩; sat în ~, v. **Bîrgăiani**.
⟨**Drăguşeni**, sat, c. Şcheia, j. Iaşi⟩, v. **Drăguşani**;
loc de sat în ~, v. **Fîntîna de la Holm**.
Drăsăsova, pîrîu; ⟨probabil Drislive, afluent al pîrîului Vîlhouţi⟩; sat (?) la gura sa 98.
Drăslivîţa, pîrîu; ⟨Drislovăţ în or. Huşi, j. Vaslui⟩; sate pe ~ 39.
Dreptul, pîrîu, ⟨afluent al Bistriţei la Dreptul, c. Poiana Teiului, j. Neamţ⟩; hotar VIII, X.
⟨Drislive⟩, pîrîu, v. **Drăsăsova**.
Drislive, sat, ⟨pe Vîlhovăţ; înglobat în Sîrbi, c. Vlăsineşti, j. Botoşani⟩; dăruit lui Isaiea 112.
⟨Drislovăţ⟩, pîrîu, v. **Drăslivîţa**.
Drujă (Drujea), v. **Stroişor ~**.

www.dacoromanica.ro

⟨Drujeşti⟩, sat, v. **Drajan** (unde este Balan şi fiul lui ~).
***Dubovala**, sat, pe Nistru; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, lîngă Mihăileanca, c. ~, r. Secureni, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Şandro spătar 271
Duca, v. **Gheorghe ~**.
⟨Duda⟩, pîrîu, v. **Dodul** (pîrîul lui ~).
Dulcescul (al lui Dulce), v. **Duma ~**, **Mircea ~**.
Duma, aprod, fiul lui Iuga protopop, fratele lui Mihail logofăt şi al lui Toader gramatic, primeşte danie satul Sana 228;
postelnic; primeşte danie satele unde a fost Ciunca Stan, unde a fost Ciunca Giurgiu ş.a. 254; se judecă şi cîştigă satele unde a fost Drăguş Teameş şi unde a fost Teameş Petru 286.
Duma, ţigan; întărit lui Ion Porcu 282.
Duma, vornic; în sfat 9, 10, III.
Duma (seliştea lui ~), pe Călmăţui; ⟨lîngă Călmăţui, c. Griviţa, j. Galaţi⟩; întărită lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Şteful 280.
Duma al lui Brae, vornic; în sfat 215, 216, 218, 220, 222, 225—230, 232—235, 237, 239—243, 250, 252, 254—257, 259—261, 264, 265, 267, 269—272, 279—286, 288, 290.
Duma al lui Isaia, boier în sfat 155, 170, 184, 187, 192, 194, 196, 197, 201, 205, 217 218, 226, 240, 260.
Duma Dulcescul (Dolcescul, al lui Dulce, al lui Limbădulce) de la **Neamţ**, fratele lui Mircea Dulcescul; în sfat 142—145, 149, 152, 156, 159, 161—165, 167—170, 173, 175—177, 179—181, 184, 187, 188, 192, 194, 196, 197—199, 201—203, 205, 214—220, 222, 225, 226, 228—230, 232—235, 237, 239, 240, 250, 252, 254—257, 260, 265, 279—285, 288, 290, VIII, IX.
Duma Negru; primeşte întărire pentru satele unde a fost Oană Sinescul, unde a fost Boris şi unde a fost Mîndrea; în sfat 77, 118, 119, 124, 126, 128, 129, 133, 136, 138, 139, 148, 154, 155, 157, 158, 188, 189, 192, 194—197, 199, 201, 202, 215—218, 222;
vornicul lui Ştefan voievod; în sfat 160, 165, 167, 168, 170, 173, 175—177, 179, 181, 184, 187.
Duma Uranie, fratele lui Petru; primeşte danie locurile pustii Cobîlca, Bezin ş.a. 149.
Dumbrava, top. la Şărbeşti; ⟨Şerbeşti, c. Săuceni, j. Bacău⟩; sat la ~ 44.
Dumbrava, pădure lîngă Valeva, ⟨azi R. S. S. Ucraineană, or. Coţmani, r. ~, reg. Cernăuţi⟩; hotar al satului Coţmanul Mare 35.
⟨**Dumbrava**, sat, contopit cu Cîmpeni, iar acesta cu Secuieni, c. ~, j. Bacău⟩; sat probabil lîngă ~, v. ***Călimăneşti**.
⟨Dumbrava, sat, c. Timişeşti j. Neamţ⟩, v. **Băloşeni**.
Dumbrava Caprei, pădure, pe Miletin; ⟨la Coarnele Caprei, c. ~, j. Iaşi⟩; în hotar 29.
Dumbrava Înaltă (Dumbrava cea înaltă), pădure, pe Iubăneasa; ⟨lîngă Vorniceni, c. ~, j. Botoşani⟩; sate sub ~ 81, 90, 175, 251.
Dumbrava Rotundă, top., pe Ciuhur; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, la Rotunda, c. Hincăuţi, r. Ediniţa⟩; hotar 103.
Dumbravă, boier; satul unde au fost curţile lui ~, întărit 99.
Dumbravă, top. la Călimăneşti 281.
Dumbravă (unde au fost curţile lui ~, Dvorişte), ⟨sec. al XVI-lea: Dumbrăveni⟩, sat; ⟨Dumbrăveni, c. ~, j. Suceava⟩; întărit lui Mîndrul Jumătate în urma împărţirii cu fraţii săi a satelor moştenite 99.
Dumbravă, v. şi **Călugării din ~**, sat.
Dumbravnic, v. **Radul ~**.
⟨**Dumbrăveni**, sat, c. Gîrceni, j. Vaslui⟩, v. **Tofan** (unde a fost văratecul vechi al lui ~).
⟨**Dumbrăveni**, sat, c. ~, j. Suceava⟩, v. **Dobrovleanl**, **Dumbravă**.
Dumbrăviţa, top., pe Tamaş, ⟨lîngă Tamaşi, c. ~, j. Bacău⟩; sat la ~ 137.
Dumbrăviţa, sat, ⟨pe Şomuz şi Moldova; c. Vadu Moldovei, j. Suceava⟩; întărit cu imunităţi m-rii Neamţ 273.
Dumea, fiul lui Pătraş din Balta Albă, fratele lui Iurie şi al lui Mîndrea; primeşte întărire pentru satul Duminţi 236.
⟨Dumeni⟩, sat, v. **Duminţi**;
sat lîngă ~, v. ***Iezerul Alb**.
***Dumeşti**, sat, pe Bîcovăţ; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Vorniceni, c. ~, r. Călăraşi⟩; dăruit lui Ion vornic 47.
⟨**Dumeşti**, sat, c. ~, j. Iaşi⟩; sat lîngă ~, v. ***Neagşinţi**.
Duminţi, sat, pe Soloneţ; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Dumeni, c. Costiceni, r. Noua Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; dăruit lui Pătraş, lui Cozar ş.a. 236.
Dumitraş, postelnic; se judecă cu Iordache C. (menţ. tîrzie) 282.
Dumitreni, selişte, pe Jijia, mai jos de Bîrsomeni; ⟨lîngă Bîrsăneşti, c. Durneşti, j. Botoşani⟩; dăruită lui Stanciul postelnic 194.
Dumitreşti, sat; ⟨în Mărgineni, c. ~, j. Neamţ⟩; întărit lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 90.
Dumitru, ţigan; dăruit cu sălaşul său lui Mihail logofăt 260.
Dumitru al lui Badea, martor şi chezaş în sfat 48.
Dunavăţ, pîrîu, ⟨afluent al Berheciului la Bărboasa, c. Onceşti, j. Bacău⟩; sat, poiană şi fîntînă pe ~ 185, 186.
Dunăre, fluviu; baltă lîngă ~ 287; pescuit la ~ 258.
Durnea, v. **Petru ~**.
Durnea Ceatariul, probabil tatăl lui Petru, al lui Ivan şi al lui Giurgiu; hotarul său de pe Ciuhur 103.
Durnea Ceatariul (hotarul lui ~), loc, pe Ciuhurul ⟨superior; azi R. S. S. Moldovenească, r. Ediniţa sau r. Donduşani⟩; în hotar 103.

www.dacoromanica.ro

***Durneşti** (Durniştl), sat, pe Ciuhur; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Ocniţa, c ~, r. Donduşani⟩; întărit lui Petru Durnea şi fraţilor săi 116.

Duşeşti, sat; ⟨c. Ştefan cel Mare, j. Neamţ⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI;
sat lîngă ~, v. ***Paşco** (⟨satul lui⟩ ~).

Dvoreneşti (Dvorineşti), sat, pe Moldova; ⟨Zvorăneşti, c. Timişeşti, j. Neamţ⟩; întărit m-rii Neamţ 269, cu imunităţi 266, 273; biserica din ~, închinată aceleiaşi mănăstiri 267.

Dvorişte, sat, v. **Dumbravă** (unde au fost curţile lui ~).

Dvoriştea lui Rosomac, v. **Rosomac**.

Dzijia, rîu, v. **Jijia**.

Dzinăuţi, sat; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Dinăuţi, c. ~, r. Noua Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.

E

⟨Ediniţa, oraş⟩, v. **Vedinţi**, sat.

Ebava, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.

⟨Elan⟩, pîrîu, v. **Ialan**.

⟨Emil Racoviţă, sat⟩, v. **Şurineşti**, loc de sat.

Episcopia Moldovei, v. **Mitropolia Moldovei**.

Episcopia de Rădăuţi, primeşte danie satul Coţmanul Mare cu cătunele: Suhoverhul, Hliveşti şi Davidăuţi 35; hram 35; necropolă domnească 35;
v. şi **Rădăuţi**, sat.

⟨**Episcopia**⟩ **de Roman**; mitropolit de Roman 259;
v. şi **Roman**, tîrg.

Epure (Fîntîna Epurelui), loc, pe Lăpuşna; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, între Iurceni, c. ~, r. Călăraşi, şi Secăreni, c. Paşcani, r. Kotovsk⟩; întărit lui Vlad Adiş 98.

***Eremieşti** (unde a fost Eremia), sat, pe Miletin; ⟨lîngă Şipote, c. ~, j. Iaşi⟩; dăruit lui Ştefan Zugraf 60, lui Mihul pisar şi lui Tador gramatic 234; întărit lui Mihail logofăt 252.

Eşii, tîrg, v. **Iaşi**.

Eustatie, egumen al m-rii Pobrata 248.

Evloghie (Ivloghie), dascăl de la Şcoala domnească din Iaşi; traduce acte (1754—1768) 6, 19, 73, 142, 207, 263.

Evloghie, v. şi **Gheorghie** ~.

Ezăreanul (⟨hotarul lui⟩ ~), mai jos de fîntîna Prozioane, ⟨pe Iezer, lîngă Fîntînele, c. Puieşti, j. Vaslui⟩; în hotar 232.

F

F., v. **Costachi** ~.

Fareaşa, pîrîu, ⟨afluent al Bistriţei la Farcaşa, c. ~, j. Neamţ⟩; hotar VIII, IX.

Faurel, sat, la Prut; ⟨înglobat în Şchiopeni, azi Văleni, c. Pădureni, j. Vaslui⟩; în hotar 281;
sat probabil lîngă ~, v. ***Miroslăveşti**.

***Faurel**, sat, pe Vaslui; ⟨lîngă Beneşti, c. Tanacu, j. Vaslui⟩; jumătate de sat dăruită lui Bena şi fraţilor săi, Macrea, Mihail, Giurgiu, Micul şi Manea 94.

⟨**Făgădău**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. Vascăuţi, r. Floreşti⟩; sat probabil lîngă ~, v. ***Rospop** (unde este ~).

⟨**Fălciu**, sat, c. ~, j. Vaslui⟩, v. **Vadul Călugăresc**;
iezer lîngă ~, v. **Luciu**.

⟨Făleşti, oraş⟩, v. **Filea** (unde este Ion al lui ~), hotar.

⟨Fălticeni, oraş⟩, v. **Stan** (⟨satul lui⟩ ~).

***Făreşti**, sat, pe Prut; ⟨lîngă Folteşti, c. ~ j. Galaţi⟩; întărit lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Şteful 281.

Fătu, jude; satul unde este jude ~ şi Ilie, dăruit 134.

Fătu şi Ilie (unde este jude ~), sat, la obîrşia Săratei; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, în Sărata Veche (?), c. ~, r. Făleşti⟩; dăruit lui Giurgiu 134.

Făurei, v. **Faurel**.

Feaer (hotarul lui ~), ⟨pe Sărata; Fereşti, c. Văleni, j. Vaslui⟩; în hotar III.

Feodor, cneaz ⟨al Podoliei⟩; venit la Suceava 18.

⟨Fereşti, sat⟩, v. **Feaer** (hotarul lui ~).

Ferţea (prisaca lui ~), la gura Racovei, în hotarul tîrgului Vaslui; ⟨lîngă or. Vaslui j. ~⟩; dăruită, împreună, cu un loc de moară din hotarul tîrgului Vaslui, lui Marco 285.

Fetea (Fete) **Negru**; primeşte danie satul Mărgineni 205; în sfat 225, 226, 232, 234, 235, 237, 242, 243, 250.

***Fetoeşti**, sat, pe Drăslivita; ⟨lîngă or. Huşi, j. Vaslui⟩; în hotar 39.

Filea (unde este Ion al lui ~), hotar, pe Suhoverhul ⟨de Jos; azi R. S. S. Moldovenească, or. Făleşti, r. ~⟩; întărit lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 90.

Filimon, tătar; dăruit m-rii Bistriţa 75.

Filip, fiul protopopului Simion, fratele popii Andrei şi al lui Mihul; primeşte danie satul Trimedecii şi seliştea lui Micul 68.

Filip, martor la o întărire domnească 183.

Filip, tătar; dăruit m-rii Bistriţa 75.

Filipe, loc, pe Tazlău; ⟨în Lunca, contopit cu Prăjoaia, c. Livezi, j. Bacău⟩; punct pe hotar 10.

www.dacoromanica.ro

Filipe, pîrîu, afluent al Tazlăului ⟨la Livezi, c. ~, j. Bacău⟩; hotar al satelor Poiana și Gîrtanul 10.
⟨Filipeni, sat, c. ~, j. Bacău⟩; sat în ~, v. **Dobrana** (unde a fost Zlătar);
poiană în ~, v. **Coste** (unde este ~ călugăr).
Filipp, tătar din Temișești; întărit m-rii Neamț 164.
⟨Filosofi⟩, sat, v. **Filosofu (satul lui Moișă ~)**.
Filosofu (satul lui Moișă ~), pe Rebricea; ⟨Filosofi, în Sîrbi, azi Ciocîrlești, c. Scînteia, j. Iași⟩; dăruit lui Oană Popșa și fratelui său, Moișă Filosofu 54.
Filosofu, v. și **Moișă ~**.
Filfoi (seliștea lui ~), mai jos de seliștea Șcheilor; ⟨lîngă Umbrărești, c. ~, j. Galați⟩; întărită lui Cernat Ploscar și fratelui său, Șteful 280.
Fîntîrele, sat, la Tutova; ⟨Fîntînele, c. Puiești, j. Vaslui⟩; întărit lui Oană Roșca gramatic și fratelui său, Cojea Pătru 199.
Fîntîrele, sat, v. și **Fîntînele, Fîntîrele**.
Fîntîna, top. la Dărmănești, ⟨c. ~, j. Suceava⟩ 98.
Fîntîna lui... = *pentru toate cazurile de acest fel, v. numele persoanei în funcție de care este indicată fîntîna.*
***Fîntîna Albă**, sat, pe Răut; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, probabil lîngă Bălășești, c. Mașcăuți, r. Dubăsari⟩; întărit lui Oancea logofăt 158.
Fîntîna Dulce, loc la Cîrniceni, ⟨c. Țigănași, j. Iași⟩; hotar 289, 290.
Fîntîna de la Holm, loc de sat; ⟨în Drăgușeni, c. Șcheia, j. Iași⟩; dăruit lui Giurgiu Drăgușanul 235.
Fîntîna Mare, loc, ⟨pe valea Bîcovățului, la est de Lozova, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Călărași⟩; hotar 47.
Fîntîna Mare, loc pustiu, pe Chigheci, mai jos de Prun; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Cania, c. ~, r. Leova⟩; dăruit lui Mihail Stîngaciu 154.
⟨Fîntîna Mare, sat⟩, v. **Fîntînă (la ~)**, loc.
Fîntîna Mică, loc, ⟨pe valea Bîcovățului, la est de Lozova, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Călărași⟩; hotar 47.
Fîntîna Neagră, fîntînă la Lucăcești, ⟨contopit cu or. Moinești, j. Bacău⟩; hotar IX.
Fîntîna Peducelului (la ~), loc pustiu, pe Chigheci, mai jos de Prun; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Cania, c. ~, r. Leova⟩; dăruit lui Mihail Stîngaciu 154.
Fîntîna Rece, loc ⟨la Ciocănești, c. Iacobeni, j. Suceava⟩; în hotar IV.
Fîntîna Rece, pîrîu; ⟨azi Recele⟩, afluent al Bistriței, ⟨la Ciocănești, c. Iacobeni, j. Suceava⟩; în hotar IV.
***Fîntîna Rece**, sat, peste Prut, la Derenice, ⟨probabil pe Copăceanca; azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Recea (?), c. ~, r. Rîșcani⟩; întărit lui Lazăr, Stanciul și Costea, fiii lui Ion vornic 90.
Fîntîna Sărată, top. la Vama; ⟨c. ~, j. Suceava⟩; punct pe hotar V.
Fîntîna Veprova, ⟨sec. al XVI-lea: Ivereni?⟩, loc pustiu, la obîrșia Săratei; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, la nord de Sărata Galbenă (?), c. ~, r. Kotovsk⟩; dăruit lui Vlad Dolhici 20.
Fîntînă (la ~), ⟨sec. al XVI-lea: s. Fîntîna Mare⟩, loc, pe Bîc, în dreptul Cheșenăului lui Acbaș, v. **Seliștea Tătărască**.
Fîntînă (la ~), loc pustiu, în hotarul pustiei unde este Iurie, v. **Iurie** (unde este ~).
***Fîntînă** (la ~), sat (?), pe Vîlhouți, la gura Drăsăsovei; ⟨lîngă Panaitoaia, c. Avrămeni, j. Botoșani⟩; întărit lui Vlad Adiș 98.
Fîntînele, sat, la Cîrligătura; ⟨în Popești, c. ~, j. Iași⟩; dăruit lui Giurgiu Stîngaci 64.
***Fîntînele** (unde sînt ~), sat, sub Caragine, pe Dobrușa; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, la sud de Dobrușa, c. Recești, r. Rezina⟩. întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Fîntînele (Fîntîrele), sat, ⟨pe Siret; în or. Pașcani, j. Iași⟩; întărit cu imunități m-rii Neamț 266, 273.
⟨**Fîntînele**, sat, c. Puiești, j. Vaslui⟩, v. **Fîntîrele**; fîntînă în ~, v. **Prozioane**;
⟨hotar⟩ lîngă ~, v. **Ezăreanul** (⟨hotarul lui⟩ ~).
Fîntîni, v. **Două ~, Pîrîul Fîntînilor**.
Fîntîrele (Fîntîrele, Cîrniceni), sat, pe Pobrata; ⟨Cîrniceni, c. Țigănași, j. Iași⟩; dăruit de Cîrstea m-rii Neamț și întărit acesteia 269, 289, 290.
Firău (Forou, Forov), boier în sfat 142—145, 152, 156, 159, 161, 163, 168, 173, 175, 177, 179, 180, 183, 184, 187.
⟨Firțănești, sat, c. ~, j. Galați⟩; seliște lîngă~, v. **Radici** (seliștea lui ~), **Radul** (seliștea lui ~), **Șchei** (seliștea Șcheilor).
⟨Fișcani⟩, sat, v. **Stanciul Hotnog** (unde sînt casele lui ~).
Flămînzi, v. **Gîrla Flămînzilor**.
Foali, v. **Ștefan ~**.
Folea, v. **Stoian ~** (unde a fost ~).
Foltești (seliștea Folteștilor), pe Prut ⟨s. ~, c. ~, j. Galați⟩, întărită lui Cernat Ploscar și fratelui său, Șteful 280;
sat lîngă ~, v. ***Fărești**;
gîrlă lîngă ~, v. **Gîrla Flămînzilor**;
gîrlă și iezer în ~, v. **Covurlui**;
domeniu domnesc la ~, v. **Covurlui** (la ~).
Forov, v. **Firău**.
⟨Frasin, sat⟩, v. **Frăsinelul**, deal, **Dealul Mare**, obcină.
Frăsinelul, deal ⟨la Frasin, c. ~, j. Suceava⟩; hotar V.
Frătăuți, sat; ⟨Frătăuții Vechi, c. ~, j. Suceava⟩; boier de la ~ 32, 34, 37, 42, 69, 70, 76, 77, 79, 83, 84, 86, 91, 100, 101, 103, 107, 110, 113, 114, 116—119, 124, 126, 143, 144, 149, 150, 152, 154—160, 162—165, 167, 168, 170, 173, 175—177

www.dacoromanica.ro

179—181, 184, 187—189, 192, 194, 196, 197, 199, 201, 202;
v. şi **Suceava** (pe ~).

Frătăuţi, v. şi **Giurgiu de la** ~.

⟨**Frătăuţii Noi**, sat, c. ~, j. Suceava⟩; sat probabil lingă ~, v. ***Tirnauca**.

Frăţileşti, selişte, pe Gerul; ⟨lingă Mindreşti, c. Valea Mărului, j. Galaţi⟩; întărită lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Şteful 280.

Friham, casa lui ~ din Tirgul de Jos, întărită lui Ion Porcu 282.

⟨Frumoasa⟩, pîrîu, v. **Fromosul**.

Frumoasa (unde iese ~ din pădure), loc, la Tazlău; ⟨azi s. Schitu Frumoasa, c. Balcani, j. Bacău⟩; dăruit lui Toader şi lui Lie să-şi facă m-re 59.

Frumoasa, vale ⟨la Frumoasa, c. Balcani, j. Bacău⟩; loc la obîrşia sa 59.

Fromosul, pîrîu, afluent al Moldoviţei ⟨la Frumosu, c. ~, j. Suceava⟩; hotar V.

Frumuşel, pîrîu, ⟨afluent al Zeletinului, la Frumuşelul, c. Glăvăneşti, j. Bacău⟩; sat pe ~ 76.

⟨Frumuşelu⟩, sat, v. **Dragoş** (unde a fost ~).

⟨Fulticeni (unde a fost Stan Pintece)⟩, sat, v. **Stan** (⟨satul lui⟩ ~).

Fundea; primeşte întărire pentru satul Fundeni 79.

Fundea (seliştea lui ~), pe Vaslui; ⟨lingă Portari, c. Zăpodeni, j. Vaslui⟩; întărită lui Oană portar 189.

⟨**Fundeanu**, sat c. Drăguşeni, j. Galaţi⟩; sat în ~, v. **Motoşeşti**; sate lingă ~, v. ***Piteăeşti**, ***Vitezeşti**.

Fundeni, ⟨sec. XVI: Lăţcani⟩, sat, pe Albinea; ⟨Liţca, contopit cu Doljeşti, c. ~, j. Neamţ⟩; întărit lui Fundea 79.

Fundeşti, selişte, pe Jeravăţ; ⟨în Obîrşeni, c. Vinderei, j. Vaslui⟩; dăruită lui Mihail Stingaciu 154.

Furul, v. **Laţco** ~.

G

Gal (seliştea lui ~), la Chigeci, pe Salcia ⟨Mare; azi R. S. S. Moldovenească, r. Cahul⟩; dăruită lui Vlad Jicov 215.

⟨**Galbeni**, sat, c. Filipeşti, j. Bacău⟩; moară lingă ~, v. **Andreicu** (moara lui ~);
sat lingă ~, v. ***Tuleşti**.

Galiş, tatăl lui Coman 33.

⟨**Gara Banca**, sat, c. Banca, j. Vaslui⟩; loc pustiu lingă ~, v. **Iapa**;
sat lingă ~, v. ***Ilcaş** (unde a fost ~).

Gavriil, iereu; traduce act (menţ. tîrzie) 193.

Gavril, vătăman; seliştea undi au şăzut ~ vătăman, întărită 247.

Gavril (undi au şăzut ~ vătăman), selişte, pe Crasnaleuca; ⟨lingă Crasnaleuca, c. Coţuşca, j. Botoşani⟩; întărită popii Ioan 247.

Gavril Conachi, vornic; autentifică copie (sec. al XIX-lea) 6.

Gavrilăuţi, selişte, aproape de graniţa leşească ⟨azi R.S.S. Ucraineană, Gavrileşti, c. Ivancicăuţi, r. Coţmani, reg. Cernăuţi⟩; dăruită lui Mihail logofăt şi fratelui său, Duma, pentru a-şi întemeia sat 254;
sat întărit lui Mihail logofăt 260.

⟨Gavrileşti⟩, sat, v. **Gavrilăuţi**.

⟨Gălăşeşti⟩, sat, v. **Mihlea Tavă şi Stan aprodul** (unde este casa lui ~).

Gănescul (unde a fost Neagoe ~), sat, pe Plotuniţa; ⟨Găneşti, c.s. Tirgu Frumos, j. Iaşi⟩; dăruit Matuşiţei 113.

Gănescul, v. şi **Toader** ~.

⟨Găneşti⟩, sat, v. **Gănescul** (unde a fost Neagoe ~).

Găunoasa, pîrîu, ⟨afluent al Gerului⟩, şi vale ⟨la Puţeni, azi Valea Mărului, c. ~, j. Galaţi⟩; întărite, de la obîrşie pină la gură, lui Cernat Ploscar şi fratelui său Şteful 280.

Geamiră, v. **Barbă** ~.

Gemenele (slav: Blisceatul), iezere, pe Prut, ⟨la confluenţa cu Larga; azi R.S.S.Moldovenească, c. Larga Nouă, r. Cahul⟩; întărite m-rii Moldoviţa 272;
prisacă lingă ~, v. **Brumar** (prisaca lui ~).

Gemenie, v. **Locurile Gemenle**.

***Gemineşti** (unde a fost Barbă Geamiră, seliştea lui Nenovici), sat, pe Topoliţa; ⟨lingă Tirpeşti, c. Petricani, j. Neamţ⟩; dăruit m-rii Neamţ 50; întărit cu imunităţi aceleiaşi m-ri 266, 273.

Geredzea, pîrîu la Vama ⟨c. ~, j. Suceava⟩; hotar V.

Gerul, pîrîu; ⟨afluent al Bîrladului la Piscu, c. ~, j. Galaţi⟩; sate pe ~ 280.

Ghedeon, pisarul doamnei; scrie acte 71, 76, 77, 79, 105, 106, 109, 110, 117, 129, 138, 158; ispravnic de act 116.

Ghelebi Miclouş, tatăl lui Iacobu 28.

Gheni, v. **Vasile** ~.

Gheorghe, mitropolit; traduce şi autentifică act (sec. al XVIII-lea) 99.

Gheorghe Duca, posesorul unui act (1832) 211.

Gheorghie Evloghie, traduce acte (1780) 98, 248.

Gherasim Putneanul, ieromonah; traduce act (1787) 109.

⟨Gheräeşti⟩, sat v. **Bîrăeşti**.

Gherelu; primeşte danie satele unde au fost Colun, unde au fost Clopot ş.a. 232.

www.dacoromanica.ro

Ghereiu (unde este casa lui ~), sat, pe Studeneț; ⟨Gherghești, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruit lui Ghereiu 232.
⟨**Ghergheleu**, sat, c. Codăești, j. Vaslui⟩; sat în ~, v. **Minjești**.
⟨Gherghești⟩, sat, v. **Ghereiu** (unde este casa lui ~).
Gherman vătăman; satul unde a fost vătăman ~, dăruit 52.
Gherman, vînător de pe domeniul domnesc de la Volhoveț 231.
Gherman (fîntîna lui ~), loc, lîngă Voloca, ⟨azi R.S.S. Moldovenească, lîngă Ciuciuleni, c. ~, r. Călărași⟩; întărit lui Vlad Adiș 98.
⟨**Ghermănești**, sat, azi R.S.S. Moldovenească, c. Suhuluceni, r. Orhei⟩; dealuri la sud de ~, v. **Culișău**;
sat lîngă ~, v. ***Nichita** (unde este ~).
⟨Ghetlova⟩, sat, v. **Detelev**.
⟨Ghicani⟩, sat; v. **Bica** (satul lui Giurgiu ~);
sat lîngă ~, v. ***Baloslnești**.
Ghidea, boier în sfat 2.
⟨Ghindăoani, sat; v. **Hîndău**;
sate lîngă ~, v. ***Munteni**, ***Solomonești**.
Ghinea (Ginea), vistier, în sfat 269, 270, 275.
Ghiocu, „tovarăș" al lui Pitic, Văscan ș.a.; primește întărire pentru Șărbești 44.
⟨Ghirova sau Hirova⟩, sat, v. **Rosomac** (dvoriștea lui ~).
Gioltani, sat, la Glod, la Cîrligătura; ⟨în Popești, c. ~, j. Iași⟩; dăruit lui Giurgiu Stîngaci 64.
⟨**Girov**, sat, c. ~, j. Neamț⟩; sat probabil lîngă ~, v. ***Lincea**.
Giulă, boier în sfat 1.
Giulea, socrul lui Șoldan Petru 30.
Giulea, v. și **Jula**.
Giulești, sat, mai jos de Hîrlău; ⟨în Hodora, c. Cotnari, j. Iași⟩; dăruit lui Toder Pobrăteanul 171.
Giumătățeni, sat, pe Jijia; ⟨Jumătățeni, contopit cu Jijia, c. Albești, j. Botoșani⟩; întărit lui Jurju Jumătate 99.
Giumetatevici, v. **Giurgiu Jumătate**.
Giurea Dragotescul; primește danie satele Volodăuți și Cernauca de Sus 34.
⟨**Giureani**, sat, c. Găgești, j. Vaslui⟩; sat lîngă ~, v. ***Mieșinești**.
Giurgea, fratele lui Cristea Negru; primește danie Iazărul Roșul 172.
Giurgea Molan; primește danie satele Moenești și Tătești și poiana lui Belegheat 202.
⟨Giurgești⟩, sat v. **Giurgiu** (hotarul vechi al lui ~).
***Giurgică** (⟨satul lui⟩ ~), sat, lîngă Malici (unde a fost ~); ⟨azi R.S.S. Ucraineană, lîngă Malinți, c. ~, r. Hotin, reg. Cernăuți⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Giurgiu; se judecă și pierde partea sa din Tamîrtașinți 105.
Giurgiu; primește danie satul unde este jude Fătu și Ilie 134.
Giurgiu, comis, fratele lui Oană Lihaci; în sfat 231.
Giurgiu, ⟨diac⟩; scrie act domnesc 265.
Giurgiu, fiul lui Durnea Ceatariul (?), fratele lui Petru Durnea și al lui Ion; primește întărire pentru satul Durnești 116.
Giurgiu, fiul lui Petru, fratele lui Macrea ș.a.; primește întărire pentru o jumătate din satul Faurei, pentru satul Miroslăvești ș.a. 94.
Giurgiu, fiul lui Tîmpa, fratele lui Miclăuș ș.a.; primește danie satele Rusești și Sclipotești 226.
Giurgiu, fiul popii Ioil; primește danie un loc la Cîrligătură pentru a-și face m-re 130.
Giurgiu, globnic; în sfat 5, 59, 60.
Giurgiu, țigan; dăruit m-rii Bistrița 75.
Giurgiu (⟨hotarul lui⟩ ~), ⟨la Strungă; s. Crivești, c. Strunga, j. Iași⟩; în hotar 13.
Giurgiu (hotarul vechi al lui ~), pe Topoliță; ⟨s. Giurgești, în Tîrpești, c. Petricani, j. Neamț⟩; în hotar 50.
Giurgiu, v. și **Borîlea lui** ~, **Ciunca** ~, **Iuga al lui** ~, **Văratecul lui** ~.
Giurgiu al lui Jumătate, v. **Giurgiu Jumătate**.
Giurgiu Bica, fratele lui Mihail Stîngaciu; primește danie satul lui de pe Smila 154;
v. și **Bica** (satul lui Giurgiu ~).
Giurgiu Bildaru, jude; satul unde este (a fost) jude Stoian și ~, dăruit 144, 240;
v. și **Stoian și** ~, **sat**.
Giurgiu Cabiei, boier în sfat 231.
Giurgiu (Jurj) **de la Frătăuți**, staroste, fiul lui Dragomir Albu, fratele lui Tador, al lui Dimitrie ș.a., tatăl lui Ivașco și al lui Danco 4, 83, 119, 231; primește danie satul ⟨Frătăuți⟩ 4; dă în schimb satul Corjdanăuți 83; în sfat 19, 22—25, 27—35, 37, 39, 40, 42, 47, 48, 52—54, 56—58, 60—71, 74—82, 84, 86, 88—91, 93, 94, 98, 100, 101, 103, 107, 110, 113, 114, 116—118, 124, 125, 142—145, 148—152, 154—165, 167—170, 173, 175—177, 179—181, 183, 184, 187—189, 192, 194, 195, 197, 199, 201, 202, 210, IV, V, VII, VIII; hotarnic 33;
jupan 51.
Giurgiu de la Volhoveț, boier în sfat 2, 13, 17—19.
Giurgiu Drăgușanul, fratele lui Alexa; primește danie satul Drăgușani, un loc pe Stavnic ș.a. 235.
Giurgiu (Giurge, Jurju) **Jumătate** (Jiumotate, Jomătate, Jometate, Jomotate, Jumetate), al lui Jumătate (Giumetatevici), fiul lui Ion Jumătate, fratele lui Șteful și al lui Mîndrea; primește întărire pentru satele Giumătățeni, Deleni și Miclăujeni, moștenite de la tatăl său 99; în sfat 45, 60, 62, 64, 65, 67, 69, 70, 74—82, 84, 86, 88—91, 93, 94, 97, VII;
vornic; în sfat 100, 101, 103, 107, 110, 113, 114, 116, 117.

www.dacoromanica.ro

•**Giurgiu Piatră** (Pieatră), soțul Neagăi 181; în sfat 139, 148—151, 154, 157, 158, 160, 165, 167, 168, 170, 173, 175—177, 179, 184, 187—189, 192, 194—199, 201, 202, 219.

•**Giurgiu Spenea**, boier în sfat 22, 24, 27—32, IV, V.

•**Giurgiu Stîngaci**; primește danie și întărire pentru satele Popești, Fîntînele ș.a. 64;
satul unde este casa lui ~, v. **Popești**.

•**Giurgiu Stravici**, fratele lui Ștefan și al lui Costea; primește întărire pentru satele unde sînt Șerba Paușescul și Lazor, unde sînt Neag Bărbosul și Dragomir Albu ș.a. 62; în sfat 48, 54, 84, 152.

•**Giurgiu Ungureanu**, unchiul lui Ulea și al lui Iuga; primește danie satele Porcești, Neghișești ș.a. 24 și le dăruiește nepoților săi 183;
satul unde a fost ~, v. **Ungureni**.

•**Giurgiu Vereșceac**, tatăl lui Toma; în sfat 205, 207.

Giurgiu Vlișniță, boier în sfat 237.

Gidinți (unde este curtea lui <Negru>), sat, la Cobile; <c. Sagna, j. Neamț>; dăruit de Negru m-rii Bistrița 41; întărit lui Lazăr, Stanciul și Costea, fiii lui Ion vornic 90.

•Ginea, v. **Ghinea**.

•**Gîrbovăț**, pîrîu, <afluent al Bîrladului la Băcești, c. ~, j. Vaslui>; sat pe ~ 9.

•**Gîrbovăți** (în ~), sat; <Țibăneștii Buhlii, c. Băcești, j. Vaslui>; dăruit lui Țiban 9.

•Gîrbovul, v. **Manoli** ~.

<Gîrceni>, sat, v. **Gîrcinești**.

•**Gîrcinești**, sat, pe Racova; <Gîrceni, c. ~, j. Vaslui>; întărit lui Tofan 170.

Gîrdu, <diac>, tatăl lui Isaia; scrie act 21.

Gîrdu, v. și **Isaia** al lui ~.

•**Gîrla** de la Bîrlad; <lîngă Gîrleasca, contopit cu Nămoloasa, c. ~, și lîngă Tudor Vladimirescu, c. ~, j. Galați >; întărită lui Cernat Ploscar și fratelui său, Șteful 280.

•**Gîrla Flămînzilor**, pe Prut; <lîngă Foltești, c. ~, j. Galați>; întărită lui Cernat Ploscar și fratelui său, Șteful 280.

•**Gîrlanici**, podul lui ~, <la Cîrlani, azi R.S.S. Moldovenească, Stejăreni, c. Lozova, r. Călărași>; hotar 47.

<Gîrleasca>, sat, v. **Gîrlești**;
gîrlă lîngă ~, v. **Gîrla** de la Bîrlad.

•**Gîrlești** (unde a fost Șteful), sat, pe Bîrlad; <Gîrleasca, contopit cu Nămoloasa, c. ~, j. Galați>; întărit lui Cernat Ploscar și fratelui său, Șteful 280.

•**Gîrtan** (Gîrten), <hotarul lui ~>, pe Tazlău; <în Brătila, c. Helegiu, j. Bacău> 10, II.

•***Gîrtanul**, sat, pe **Tazlău**, mai sus de Gîrtan; <lîngă Bălăneasa, c. Livezi, j. Bacău>; dăruit lui Stroe și Ion 10.

<Glăvănești, numit și Sănătești>, sat, v. **Sinata** (unde este casa lui ~).

***Glod** (la ~), <a doua jumătate a sec. XV: Glodeni>, sat, pe Tutova; <lîngă Cristești, c. Puiești, j. Vaslui>; întărit lui Ion Porcu 282.

Glod, sat, v. și **Glodeni**.

Glod, top. <la Adășeni, c. Avrămeni, j.Botoșani>; sat la ~ 98.

Glod, top. la Cîrligătura, <în Popești, c. ~, j. Iași>; sat la ~ 64.

Glod, top. pe Miletin; <la Șipote, c. ~, j. Iași>; hotar 60.

<Glodeni>, pîrîu, v. **Crasna**.

Glodeni, sat, pe Crasna; <inclus în Buciumi, c. Valea Ursului, j. Neamț>; întărit lui Alexandru spătar în urma judecății cu Mîndrea 156;
v. și **Crasna**, pîrîu și vale cu sate.

Glodeni, sat, <pe Stavnic; aparținînd or. Negrești, j. Vaslui>; loc de prisacă la ~ 235.

***Glodeni** (unde este Nenciul jude), sat, pe Vorona; <lîngă Vorona Mare, c. Vorona, j. Botoșani>; dăruit lui Hodco Costici, soției sale, Vasutca, și fraților ei 120.

***Glodeni** (Glod), sat, la obîrșia Pîrîului Alb; <lîngă Corni, c. Bodești și lîngă Soci, c. Ștefan cel Mare, j. Neamț>; în hotar 71; întărit lui Mic Crai 250.

<Glodeni>, sat, v. și ***Glod** (la ~), **Stan** (unde a fost cneaz ~).

<Glodosul>, pîrîu, v. **Soloneț**.

GocIman (Gocimănești), sat, pe Orbic; <Goșmani, c. Români, j. Neamț>; sat mai sus de ~ 90; jumătate de sat dată de Costea logofăt, în schimbul satului Buciumeni, lui Oancea și lui Ilea și întărită acestora 218; biserica lui ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistrița VI.

Golan, comis; în sfat 280—284, 288, 290.

Golan, pisar; scrie act 5.

Golea, țigan, tatăl lui Nicola și al lui Can... 75.

***Golimboanle**, sat, cu vad de trecere, <pe Siret; lîngă Cosmești, c. ~, j. Galați>; întărit lui Ion Porcu 282.

Golovat, v. **Boris** ~.

Golovca (unde este ~), sat, v. **Calinăuți**.

Goraeț, v. **Horaeț**.

<Gordinești, sau Horbinești>, sat, v. **Neagăuți**.

<Gornești>, sat, v. **Gorunești**.

Gorodiște, v. **Horodiște**.

Gorunești, sat, la obîrșia Gerului, mai jos de Cernătești; <Gornești, contopit cu Smulți, c. ~, j. Galați>; întărit lui Cernat Ploscar și fratelui său, Șteful 280.

<Goșmani>, sat, v. **Gociman**;
sate lîngă ~, v. ***Cărbunești**, ***Zagoreni**.

Gotovțea, pîrîu, v. **Cotovțea**.

***Grabăuți**, sat, pe Prut; <lîngă Ciulinești, contopit cu Probota, c. ~, j. Iași>; întărit m-rii Pobrata 243.

Grabănții (unde stau ~, unde a stat Radul), sat, la capătul de sus al Culișăului, <la Moiantinul de Jos; azi R.S.S. Moldo-

www.dacoromanica.ro

venească, Văsieni (?), c. Suhuluceni, r. Orhei⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
⟨**Grajduri**, sat, c. ~, j. Iaşi⟩; sat în ~, v. **Sîrbi.**
⟨**Graşi**⟩, sat lîngă ~, v. ***Băloşeni.**
Grăd (seliştea lui ~), la Chigheci; ⟨probabil lîngă dealul Grădişte de la obîrşia Crihanei, azi R.S.S. Moldovenească, în c. Lebedenko (fostă Crihana Nouă), r. Cahul⟩; dăruită lui Vlad Jicov 215.
Grădiu, ţigan; întărit lui Ion Porcu 282.
Grămeşti, sat, pe Siret; ⟨c. ~, j. Suceava⟩; în hotar 99.
Grecul, v. **Manoil ~.**
Greul, v. **Miclea ~.**
***Grieleşti**, sat, ⟨pe Cracău; lîngă Căciuleşti, c. Girov, j. Neamţ⟩; biserică de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
***Grieşti**, sat; ⟨lîngă Caraclău, c. Bîrsăneşti, j. Bacău⟩; în hotar II.
Grigorăuţi, sat, pe Siret; ⟨Grigoreşti, c. Siminicea, j. Suceava⟩; întărit lui Cupcici vornic 103.
⟨Grigoreşti⟩, sat, v. **Grigorăuţi**;
sat mai jos de ~, v. **Drăgan** (⟨unde este⟩ ~).
Grinco (Grinca, Hrincu), boier în sfat 22, 24, 25, 27, 30, 31, 34, 36—41, 45, 47, 48, 50—54, 56—58, 60, 61, IV, V.
⟨Grineacica⟩, sat, v. **Ugrinăuţi.**
⟨**Griviţa**, sat, c. ~, j. Vaslui⟩, v. **Ş⟨che⟩ieni**;
sat lîngă ~, v. ***Lieşti.**
Grîbovul, v. **Manoil Gîrbovul.**
Groza, fratele lui Mihail; primeşte danie satul Clicicăiuţi 126.
Grozav, fiul lui Mogoşel de la Vinea; vinde o jumătate de sat 180.
Grozăşti, sat, pe Oituz; ⟨Grozeşti, azi Oituz, c. ~, j. Bacău⟩; dăruit lui Domoncuş stolnic, fratelui său, Blaj, şi lui Iacob, fiul lui Ghelebi Miclouş 28.
Grozea, viteaz; în sfat 2, 9.
Grozea (hotarul lui ~), loc pe Racovăţ; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, Grozniţa (fost Grozinţi), c. Bălcăuţi, r. Briceni⟩; în hotar 88, 103.
***Grozeştii lui Marco**, ⟨sec. XVII: Mărceşti⟩, sat; ⟨în hotar cu tîrgul Tecuci; m. ~, j. Galaţi⟩; întărit lui Ion Porcu 282.
⟨**Grozeşti**, sat, azi Oituz, c. ~, j. Bacău⟩, v. **Grozăşti**;
sate lîngă ~, v. ***Lasläuţi**, ***Stanişoreşti.**
⟨Grozniţa, fost Grozinţi, sat⟩, v. **Grozea** (hotarul lui ~).
Gruban; primeşte întărire pentru satele Şuşneşti, Cărăpciuneşti ş.a. 125.
Grumăzeşti, sat, ⟨la obîrşia Elanului; Grumezoaia, c. Hurdugi, schimbat în 1974 în Dimitrie Cantemir, j. Vaslui⟩; vîndut de Stan posadnic lui Toader Gănescu şi întărit acestuia 257;
sat în ~, v. **Oană** (unde a întemeiat ~).
⟨Grumezoaia⟩, sat, v. **Grumăzeşti.**
Gura Başeului, loc, la confluenţa Başeului cu Prutul; ⟨în s. Boscoteni contopit cu Româneşti, c. ~, j. Botoşani⟩; act scris la ~ 141;
v. şi **Băscăcăuţi.**
Gura Cracăului, sat, ⟨pe Bistriţa; inclus în Roznov, c. ~, j. Neamţ⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Neamţ 267; act scris la ~ 106, 200.
Gvozdăuţi, sat, pe Vilie; ⟨azi R.S.S. Ucraineană, Gvăzdăuţi, c. ~, r. Secureni, reg. Cernăuţi⟩; dăruit lui Ivaşcu Vladicicu 49.

H

Hacevici, v. **Vonile ~.**
Hacişce Leş, top. (?), pe Ciuhur; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Chetroşica Veche, c. Parcova, r. Ediniţa⟩; sat lîngă ~ 103.
Halmaj, stolnic; în sfat 118—120.
Haluca (sub ~, gruiul Halucăi), munte, ⟨în Munţii Stînişoarei; la limita dintre j. Neamţ şi j. Suceava⟩; hotar VIII, X.
⟨Hancăuţi⟩, sat, v. **Ivaneăuţi.**
Haracea, sat; ieromonah din ~ 5.
Hasnaş (unde este Neagu Barbosu şi Dragomir ~), sat, la Cîrligătura; ⟨Hăsnăşeni, contopit cu Cogeasca, c. Leţcani, j. Iaşi⟩; întărit lui Toader şi Petru, fiii lui Ştefan Stravici şi unchilor lor, Giurgiu şi Costea 62.
⟨Havrileşti sau Gavrileşti⟩, sat, v. **Gavrilăuţi.**
⟨**Hălăreşti**, sat, c. Iana, j. Vaslui⟩; sate lîngă ~, v. ***Temeşeşti** (unde a fost Drăguş Teameş), ***Temeşeşti** (unde a fost Teameş Petru cel Bătrîn).
Hălmăgeşti, sat, pe Tutova, ⟨sub Cetăţea; în Stîncăşeni, c. Voineşti, j. Vaslui⟩; întărit popii Iuga 125.
⟨Hănţeşti⟩, sat, v. **Henţăuţi.**
⟨Hăpăi sau Dobronăuţi, azi Alunişul⟩, **sat**, v. **Dobrinăuţi.**
⟨**Hărliceşti**, sat, în Orbic, contopit cu or. Buhuşi, j. Bacău⟩; sat în ~, v. **Moineşti.**
⟨Hărliceşti, Hărniceşti⟩, sat, v. şi ***Herniceşti.**
Hărţăgan, v. ***Stan ~** (unde a fost ~), sat.
⟨Hăsnăşeni⟩, sat, v. **Hasnaş** (unde este Neagu Barbosu şi Dragomir ~).
⟨Heci⟩, sat, v. **Hetce.**
Heghetiş (seliştea lui ~), ⟨pe dreapta Ichelului; azi R.S.S. Moldovenească, Reciula (?), c. ~, r. Călăraşi⟩; în hotar 108.
Heleşteu, loc., v. **Iaz**, sat.
Hemeiuş, loc la Lucăceşti, ⟨contopit cu or. Moineşti, j. Bacău⟩; hotar IX.
Henţăuţi, sat, pe Siret; ⟨Hănţeşti, c. Adîncata, j. Suceava⟩; întărit lui Cupcici vornic 103.
Hercea, hotarnic 264.

www.dacoromanica.ro

Herlic (unde au fost casa lui ~), sat, v. **Moinești**.

Herlic, v. și **Tatul ~**.

⟨Herlicești⟩, sat, v. ***Hernicești**.

Herman, fratele lui Ialco; primește întărire pentru satul lui de pe Voitin 65.

Herman, țigan; dăruit m-rii Bistrița 75.

Herman, țigan; dăruit m-rii Bistrița 75.

Herman și Iațco (unde este casa lui ~, satul lui ~), ⟨a doua jumătate a sec. XV: Voitinul⟩, sat, cu m-re și loc de cosit, pe Voitin; ⟨Voitinel, c. Gălănești, j. Suceava⟩; întărit lui Herman și fratelui său, Iațco 65.

***Hernicești**, ⟨sec. XVI—XVII: Hărlicești, Hărnicești, Herlicești⟩, sat; ⟨lîngă Balomirești, contopit cu Bira, c. ~, și lîngă Sagna, c. ~, j. Neamț⟩; în hotar 79.

⟨Hertioana de Jos și Hertioana Răzeși⟩, sate, v. **Ciritieani**.

Herțea, țigan; întărit cu sălașul său m-rii Neamț 283.

Herțea, sat, pe Prut; ⟨azi R.S.S. Ucraineană, Herța, c. ~, r. Hliboca, reg. Cernăuți⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.

Hetce, sat, pe Siret; ⟨Heci, c. Lespezi, j. Iași⟩; în hotar 25.

Hindău, sat; ⟨Ghindăoani, c. Bălțătești, j. Neamț⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistrița VI.

Hirje, v. **Bode ~**.

⟨Hirova sau Ghirova⟩, sat, v. **Rosomac** (dvoriștea lui ~).

Hindău, v. **Șarban ~**.

Hîrlău, tîrg; ⟨or. Hîrlău, j. Iași⟩; boier de la ~ 8, 10, 11, 13, 17—19, III;
judecători din ~ 187, 277; desetina de vin de la ~ 288;
cuturi la ~ 187;
în hotar 99, 171, 243, 277;
v. și **Bîrlăde la ~**.

Hîrloveanu, v. **Slav ~**.

⟨**Hîrtop**, sat, c. Preutești, j. Suceava⟩; sat lîngă ~, v. ***Ciorsăcești**.

⟨Hîrtop⟩, sat, v. și **Vîrtopul**.

Hlăpești (Hlapești), sat, pe Pîrîul Alb; ⟨c. Dragomirești, j. Neamț⟩; jumătate de sat, partea de la Mălești, dăruită lui Mic Crai 250; întărit cu imunități m-rii Neamț 273; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistrița VI; bucovina de la ~ și drumul ce vine de la ~, hotar 38;
sat lîngă ~, v. ***Mălești**.

⟨Hliboca, azi Hulubești⟩, sat, v. **Hluboca**, loc.

Hlivești (corupt: Hijvișcea), cătun al satului Coțmanul Mare; ⟨azi R.S.S. Ucraineană; Clivodin, c. ~, r. Coțmani, reg. Cernăuți⟩; dăruit de domn soacrei sale, Anastasia 35.

Hluboca, loc pustiu, la Holmul Negru; ⟨s. Hliboca, azi Hulubești, c. Pomîrla, j. Botoșani⟩; dăruit lui Hudici vornic 184.

⟨Hobalna, Hobana⟩, pîrîu, v. **Hudalna**.

Hodco de la Mamurinți, fratele lui Leu; în sfat 48, 70, 74, 84, 152, 156, 159, 161—163, 168, 184.

Hodco de la Țețina; în sfat 13, 17.

Hodco și Măciucă (unde a fost ~), sat, v. ***Coleșăua**.

Hodco al lui Crețul; primește danie două locuri pustii pe Cula 157.

Hodco Costici (Costea), postelnic; primește danie satele Huețeni, Sinești ș.a. 120; în sfat 69, 70, 75, 78, 80, 83—85, 88, 89—91, 93, 94, 100, 101, 103, 165, 167, 170, 181, 188, 189, 196, 199, 228—230, 232—235, 237, 240, 242, 243, 250, 260.

Hodco Știbor, boier în sfat 274, 275.

***Hodor** (biserica de la ~), sat; ⟨probabil lîngă Piatra Neamț, j. Neamț⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultare m-rii Bistrița VI.

***Hodor Burciuc** (Burcic; unde a fost ~, unde este ~), sat, pe Miletin, mai jos de Șipote, ⟨c. ~, j. Iași⟩; dăruit lui Mihul pisar și fratelui său, Tador gramatic 234, lui Mihail logofăt 252.

⟨**Hodora**, c. Cotnari, j. Iași⟩; sat în ~, v. **Giulești**.

⟨Hodorăuți⟩, sat, v. **Hodorocinți**.

Hodorocinți, sat, pe Vilie; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, Hodorăuți, c. ~, r. Briceni⟩; dăruit lui Ivașcu Vladicicu 49.

⟨Hoisești⟩, sat, v. **Moișinți**.

⟨**Holboaca**, sat, azi R.S.S. Moldovenească, c. Ghetlova, r. Orhei⟩; locuri pustii lîngă ~, v. **Două Fîntîni** (la ~).

Holm, v. **Fîntîna de la ~**.

Holmul Negru, deal ⟨la Hluboca sau Hliboca, azi Hulubești, c. Pomîrla, j. Botoșani⟩; sat la ~ 184.

⟨Holohorii de Sus și Holohorii de Jos, sat⟩, v. **Racovăț** (pe ~), loc.

***Homicești**, sat, la Bîcovăț, ⟨între Bîc și Sadova; azi R.S.S. Moldovenească, lîngă Sadova, c. ~, r. Călărași⟩; dăruit lui Ion vornic 47.

Homor, m-re; ⟨în s. Mănăstirea Humorului, c. ~, j. Suceava⟩; hram, v. **Adormirea Maicii Domnului**; ctitori 40, 81, 90;
primește danii și întăriri de sate și seliști 40, 81, 90, 251, scutire de vamă 258.

Homor, pîrîu, ⟨afluent al Moldovei la or. Gura Humorului, j. Suceava⟩; seliște și m-re pe ~ 81, 90.

Horaeț, frate cu Stanislav; în sfat 48.

Horaeț, vistier; în sfat 10, 11, III;
ceașnic; în sfat 13;
de la Hotin; în sfat 17.

Horaeț, v. și **Mic ~**.

Horaețești (Horăețești), sat, ⟨pe Almaș; în s. Almaș, c. Gîrcina, j. Neamț⟩; întărit lui Baico 147; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistrița VI.

Horaețiie lui Coșarici, stăpîniri, pe Jijia, la gura Liubanei și a văii lui Lazăr; ⟨probabil în c. Corlăteni, j. Botoșani⟩; în hotar 103.

www.dacoromanica.ro

Horalță, tatăl lui Ivașco 194.
Horăețești, sat, v. **Horaețești**.
⟨Horbinești, Gordinești⟩, sat, v. **Neagăuți**.
Horga (unde a fost ~), sat, v. **Horgești**.
Horge, v. **Bode Hîrje**.
Horgești (unde ⟨a fost Horga⟩), sat; ⟨Răspochi, contopit cu Căuia, c. Dealul Morii, j. Bacău⟩; întărit lui Miclăuș Răspop 220.
⟨**Horia**, c.s. ~, m. Roman, j. Neamț⟩; sat în ~, v. **Pancăuți**.
Horincea, pîrîu, ⟨afluent al Prutului lîngă Rogojeni, c. Suceveni, j. Galați⟩; sate pe ~ 163.
Horlăgani, sat; ⟨Horlăceni, c. Șendriceni, j. Botoșani⟩; curtea doamnei Mărgărita, mama lui Petru voievod, din ~ 1; act scris la ~ 1.
Horodiște, deal; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, la sud de Miclăușeni, c. ~, r. Călărași⟩; hotar 47.
Horodiște (sub ~), sat, pe Ciuhru; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, c. Pociumbeni, r. Edinița⟩; întărit lui Lazăr, Stanciu și Costea, fiii lui Ion vornic 90.
Horodnic, m-re; ⟨în s. Horodnicul de Jos, c. Horodnic, j. Suceava⟩; hram, v. **Înălțarea Crucii**; sat întărit m-rii ~ 197, cu imunități 249.
⟨**Horodnicul de Jos** și **Horodnicul de Sus**, sate, c. Horodnic, j. Suceava⟩; sate probabil lîngă ~, v. **Radomir** (satele lui ~, ocolul lui ~); sat lîngă ~, v. ***Balasinăuți**.
⟨Horoiata⟩, pîrîu. v. **Hovrăleata**.
Hotarul lui... = *pentru toate cazurile de acest fel, v. numele persoanei în stăpînirea căreia este arătat hotarul.*
Hotin, tîrg și cetate; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, or. ~, reg. Cernăuți⟩; dregători (pîrcălabi) de la ~ 5, 13, 17, 148, 184, 187, 192, 194, 196, 197, 201, 203, 205, 217—220, 259, 275, III, IX;
sat sub ~ 161;
act scris la ~ 143.
Hotin, ținut; sate din ~ 118 (sec. XVII), 217.
Hotnog, v. **Stanciul ~**.
Hovrăleata, pîrîu; ⟨Horoiata, afluent al Bîrladului la Banca, c. ~, j. Vaslui⟩; poiană la ~ 213.
Hovrăleata (la ~), poiană, pe Horoiata; ⟨lîngă Banca, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruită lui Cozma Pivniceriul 213.
Hrăste, giude; satul unde au fost ~ giude, întărit 98.
Hrăste (unde a fost ~ giude), sat, pe Lăpușna; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Cristești, c. Iurceni, r. Călărași⟩; întărit lui Vlad Adiș 98.
Hrețca, sat, pe Suceava; ⟨în Bosanci, c. ~, j. Suceava⟩; dăruit Mitropoliei Moldovei 17.
Hrincu, v. **Grinco**.
Hrinea, spătar; în sfat 280—282, 284, 285, 288.
Hristea, v. **Cristea**.
***Hristeni**, sat (menț. tîrzie); ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Chițcani, c. ~, r. Tiraspol⟩; prisaca de la ~, v. **Zagorna**, iezer și prisacă.
Hristofor (Cristafor, Hristodul), gramatic; scrie acte 177, 197, 205, 211, 217, 232, 234, IX.
***Hrișani**, sat, la Botne, la gura Cunilei; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, mai jos de Pîrjolteni, c. ~, r. Călărași⟩; dăruit de domn soției sale, Marena, și fiului său, Petru 84.
Hrișcan, v. **Costea ~**.
Hriță, tătar; întărit cu sălașele sale Mănăstirii din Poiană 229.
Hrițcova (sec. al XVII-lea: Cerlina Mare), sat; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Cerlena, c. ~, r. Noua Suliță, reg. Cernăuți⟩; act domnesc pentru ~ 208.
Huba (unde a fost ~), loc, pe Nechid; ⟨la schitul Nechit, în s. Nechit, c. Borlești, j. Neamț⟩; m-re unde a fost ~ 101.
Hubaina, pîrîu; ⟨Hobana, Hobaina⟩, afluent al Bîrladului ⟨la Ciortolom, c. Tutova, j. Vaslui⟩; sat la confluența sa cu Bîrladul 85; sat pe ~ 163.
***Hubaina** (unde cade ~ în Bîrlad), ⟨sec. al XVI-lea: Roșcani⟩, sat; ⟨lîngă Ciortolom, c. Tutova, j. Vaslui⟩; dăruit lui Danciul și lui Va... 85.
Hudici, v. **Petru ~**, **Roman ~**.
Hueț (unde este ~), sat, v. ***Huețeni**.
***Huețeni** (unde este Hueț), sat, cu moară, ⟨la gura⟩ Voronei; ⟨în c. Vorona, j. Botoșani⟩; dăruit lui Hodco Costici, soției sale, Vasutca, și fraților ei 120.
⟨Hulubești, fost Hliboca, sat⟩, v. **Hluboca**, loc.
Humor, v. **Homor**, m-re și pîrîu.
Hurduga, vîrf, ⟨în munții Bistriței; c. Poiana Teiului, j. Neamț⟩; hotar VIII, X.
⟨**Hurdugi**, sat, c. Dimitrie Cantemir, j. Vaslui⟩; seliște lîngă ~, v. **Berevoi** (seliștea lui ~).
⟨**Huși**, oraș, j. Vaslui⟩; sat în ~, v. **Leucușești**; sate lîngă ~, v. ***Crainicești**, ***Fetoești**, ***Spărietul** (satul lui ~).
⟨**Huși**, sat, c. **Preutești**, j. **Suceava**⟩; sat în ~, v. **Coposești**.

I

Iacăci, giude; satul unde a fost giude ~, întărit 98.
Iacăci (unde a fost giude ~), sat, pe Vîlhouți, la Glod; ⟨Adășeni, c. Avrămeni, j. Botoșani⟩; întărit lui Vlad Adiș 98.
Iachim, fratele lui Stan Babici, al lui Andriaș ș.a.; primește danie satul Jicovul de Sus 152.
Iachim al lui Callian, martor și chezaș în sfat 48.

www.dacoromanica.ro

Iacob, fiul lui Ghelebi Miclouş, fratele lui Blaj şi al lui Domoncuş stolnic; primeşte danie satele Stanişoreşti, Laslăuţi ş.a. 28, Roşiori, unde este Pavel Bulgarul ş.a. 124.
Iacob al Orbului (unde a trăit ~), loc de sat, v. **Iacobeşti**, sat.
⟨**Iacobeni**, sat, c. Dîngeni, j. **Botoşani**⟩; sat în ~, v. Costea (hotarul (?) lui ~); sat lîngă ~, v. ***Onică** (unde este casa lui ~).
***Iacobeşti**, sat, pe Prut; ⟨probabil lîngă Stănileşti, c. ~, j. Vaslui⟩; întărit lui Oană portar 189.
Iacobeşti (unde a trăit Iacob al Orbului), loc de sat; ⟨lîngă Dăneşti, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruit lui Dan vameş III.
Iacşa Litavor, locţiitor domnesc la Cetatea Albă; primeşte danie satul Zubrăuţi I.
Iacuş, pisar; scrie acte 143, 145.
Iacuş Pintecosul, vistier; în sfat 54, 61, 70, 74, 77, 101;
boier în sfat 142—144, 152, 156, 159, 161, 168, 180, 197, 205.
Iadrici, pîrîu; ⟨Idrici, afluent al Bîrladului la Gura Idrici, c. Roşieşti, j. Vaslui⟩; sat pe ~ 230.
⟨**Iagello**⟩, v. ⟨**Vladislav** ~⟩.
Ialan, pîrîu; ⟨Elan, afluent al Prutului la Vădeni, c. Cavadineşti, j. Galaţi⟩; sat la obîrşia sa 257; sate şi selişte pe ~ 257, 280, 281;
sat probabil lîngă gura sa, v. ***Badea Bratişanul** (unde a fost ~).
⟨**Ialpug**⟩, lac, v. **Ilp**.
Ianache Misail, autentifică act (1832) 211.
Ianachi Mişoglu, autentifică act (1832) 211.
Iancul, fiul lui Tîmpa, fratele lui Miclăuş, al lui Giurgiu ş.a.; primeşte danie satele Ruseşti şi Sclipoteşti 226.
Iancul Miclescul, paharnic; autentifică act (1796) 207.
⟨**Iapa**⟩, loc pustiu; ⟨la sud de confluenţa Horaeţei cu Bîrladul, lîngă Gara Banca, c. Banca, j. Vaslui⟩; dăruit lui Mihail Stîngaciu 154.
Iapa, vale; ⟨la sud de pîrîul Horaeţa, afluent al Bîrladului la Gara Banca, c. Banca, j. Vaslui⟩; sat pe ~ 155.
⟨**Iapa**, azi **Luminiş**⟩, v. **Cobîle**, sate.
Iaşi (Tîrgul Iaşilor, Eşii), tîrg; ⟨m. ~, j. ~⟩; curtea domnească din ~ 134; judecători din ~ 277, 278;
act scris la ~ 130; act tradus la ~ (1810) 211, autentificat la ~ (1817) 174; Şcoala domnească din ~ (1763) 142.
Iaţco, ⟨diac⟩; scrie act I.
Iaţco, fratele lui Herman; primeşte întărire pentru satul lui de pe Voitin 65;
satul unde este casa lui şi a fratelui său, v. **Herman şi Iaţco**.
Iaţco, ispravnic de acte 9, 10, 11, 12, III; în sfat 18, 19, 22, 23, 25, 27, IV, V.
Iaz (Heleşteu), probabil sat; ⟨în Bahna, c. ~, j. Neamţ⟩; întărit lui Ştefui şi Isac 206.
Iaz (la ~), ⟨sec. XVII: **Stăuceni**⟩, sat; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Stăuceni, c. ~, r. Hotin, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Iaz (la ~), ⟨a doua jumătate a sec. XV: **Stăuceni**⟩, sat, sub Dumbrava Înaltă; ⟨**Stăuceni**, în Vorniceni, c. ~, j. Botoşani⟩; întărit lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 81, 90.
***Iazăr**, sat, ⟨pe Iezer; lîngă Obîrşeni, c. Voineşti, j. Vaslui⟩; în hotar 232.
Iazărul Roşul (Cerlenul), iezer, pe Prut; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, în s. Roşu, c. ~, r. Cahul⟩; dăruit lui Cristea Negrul şi fratelui său, Giurgea 172;
v. şi **Roşul** (la ~), loc.
⟨**Iazloveţ**, sat, în Polonia, azi R. S. S. Ucraineană⟩, v. **Didrih Buceaschi** de la ~.
Iazul lui... = *pentru toate cazurile de acest fel, v. numele persoanei în stăpînirea căreia este arătat iazul.*
⟨**Ibăneasa**⟩, pîrîu, v. **Liubana** (Iubăneasa).
Ichel (Ichil), rîu, v. **Itchil**.
Icuşanul, v. **Incăşeanul**.
⟨**Idrici**⟩, pîrîu, v. **Iadrici**.
⟨**Ielova**⟩, sat, v. **Volhovăţ**.
Iezer, iaz; ⟨la confluenţa Pojoritei cu Dobrotvorul, c. Motoşeni, j. Bacău⟩; sat la ~ 260.
Iezer, v. şi **Iazăr**.
Iezereanul; vinde (?) un sat de la Iezer 270.
***Iezerul Alb**, sat, ⟨pe Soloneţ⟩, mai sus de Duminţi; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, lîngă Dumeni, c. Costiceni, r. Noua Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; boier de la ~ 236; sat în hotar cu ~ 236.
⟨**Igeşti**⟩, sat, v. **Iuginţi**.
Ignat, stolnic; primeşte întărire pentru satele Dobromireşti şi Balosineşti 210, 216.
***Ignat** (⟨hotarul lui⟩ ~), lîngă Leontineşti, ⟨c. Ardeoani, j. Bacău⟩; în hotar 32.
Ignat, v. şi **Sfîntul Ignat**.
Igrişcea, pîrîu, în satul lui Dragoş Urlat de pe Tutova, ⟨lîngă Ruşi, c. Puieşti, j. Vaslui⟩; hotar 106.
Igrişte, loc, în satul de la gura Crasnei, ⟨lîngă Băceşti, c. ~, j. Vaslui⟩; hotar 9.
Ilarion, ieromonah rus; tălmăceşte act 5.
***Ileaş** (unde a fost ~), sat, pe Iapa; ⟨lîngă Gara Banca, c. Banca, j. Vaslui⟩; dăruit lui Moica vornic de gloată şi fratelui său, Tador spătar 155.
Ilea, fiul lui Stănigă, fratele lui Oancea; dă în schimb satul Buciumeni 218; vinde seliştea Stănigeşti 254.
Iliaş; se judecă şi cîştigă 105.
Iliaş (Iliiaş), ceaşnic; în sfat 23—25, 27, 28, 31, 32, 34—41, 45, IV, VII; hotarnic 45;
boier în sfat 47, 48, 51—54, 56—58, 60—71, 74—84, 86, 88—91, VII.
Iliaş, ⟨diac⟩; scrie acte 256, 284, 290.
Iliaş (Ilie, Iliiaş), fiul lui Alexandru cel Bun, fratele lui Ştefan, al lui Petru, al lui

www.dacoromanica.ro

Alexandru şi al lui Bogdan, tatăl lui Roman şi al lui Alexăndrel;
voievod, asociat la domnie de tatăl său 20, 36—105, VII;
domn al Moldovei, dăruieşte şi întăreşte sate, tătari ş.a. 106—117, 142—145, împreună cu fratele său Ştefan 146—222, VIII, IX;
voievod; împreună cu fiul său, Roman, dăruieşte lui Didrih Buceaschi, starostele Podoliei, sate din Moldova 275, domeniul domnesc de la Volhoveţ 231;
acte de la ~ 286.
Iliaş, popă, tatăl lui Stanciul Cormohuz şi al Negritei, unchiul lui Dragomir Oţel 265.
Iliaş (Iliiaş) spătar; în sfat 168, 175, 176, 218.
Iliaş, tatăl lui Andreico şi al lui Luca 228.
Iliaş al lui Negru, fiul lui Cristea Negru 289; în sfat 192, 194.
Iliaş Bonta, tatăl lui Marco şi al Stanei; primeşte danie satul Bonteşti, satul la Două Fîntîni ş.a. 222.
Iliaş Şanga; primeşte danie satele Văsieşti, Băseşti ş.a. 237;
satul unde este casa lui, v. Văsieşti.
Iliaşeuţi (Iliaşăşti, unde este casa lui ⟨Ivan Cautiş⟩), ⟨sec. al XVI-lea: Căutişeni⟩, sat, la Cobîle; ⟨Căutişeni, contopit cu Poiana, c. Negri, j. Bacău⟩; în hotar 18; dăruit, împreună cu un loc pustiu şi cu o moară, lui Ivan Cautiş 151.
Ilie, diac; scrie act V.
Ilie, jude (?); satul unde este jude Fătu şi ~, dăruit 134.
Ilie, logofăt; ispravnic de acte 247, 273, 279—285, 287, 288, 290.
Ilie (unde este jude Fătu şi ~), sat, v. Fătu şi Ilie.
Ilie Vucenic, autentifică act (1832) 211.
Ilie, v. şi Iliaş.
Ilieş (la fîntîna lui ~), loc, pe Lăpuşna, mai jos de Iurceni; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Călăraşi⟩; întărit lui Vlad Adiş 98.
Ilieş Llelul, postelnic, fratele lui Simion; primeşte danie satele Ivancicăuţi şi Vanceneşti 142.
Ilihno, v. ⟨Alexăndrel⟩.
Iliiaş (unde este Mic şi ~), sat, v. Citeşti.
Iliiaş, v. şi Iliaş.
Ilişeşti, sat; ⟨probabil inclus în Talpa, c. Bîrgăuani, j. Neamţ⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
⟨Ilişeşti, sat, c. Ciprian Porumbescu, j. Suceava⟩; sat în ~, v. Săseiori.
Ilp, lac, la Dunăre; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Ialpug, r. Ismail, reg. Odesa⟩; unit cu Covurluiul 253; lac ce se varsă în ~ (?) 287.
Ioan, paharnic; traduce act (menţ. tîrzie) II.
Ioan Cormeleu, fratele lui Trofin; primeşte întărire pentru satele Brătila de Sus şi Brătila de Jos II.
Ioan, v. şi Ion, Ionaşco, Oană.
Ioanăş, fiul lui Ştefan al lui Borilă, fratele lui Dragomir; primeşte danie satele Paşcani, Dragoteşti ş.a. 45;
satul unde este casa lui şi a fratelui său, v. Borileşti.
Ioanăş (Ioaniş, Ioaniş, Ivanaş), viteaz; primeşte danie satele Ciorsaceuţi, Vladimirăuţi şi Bucurăuţi 2; în sfat 5, 9, 11, 13.
Ioanăş, v. şi Ionaş.
Ioaniş, vornic, v. Ion vornic de Suceava.
Ioaniş, v. şi Ion, Ionaş.
Ioaniş, martor şi chezaş în sfat 48.
Ioaniş, Ioanniş, v. şi Ionaş.
Ioil, popă, tatăl lui Giurgiu; primeşte danie un loc pustiu la Cîrligătură 130.
Ion; primeşte danie satul Gîrtanul 10.
Ion; primeşte danie satul unde este jude Fătu şi Ilie 134.
Ion, boier în sfat 237.
Ion, ⟨diac⟩; scrie act domnesc VII.
Ion, fiul lui Crăciun Belcescul, fratele lui Petru, al lui Iosif şi al lui Andriaş; primeşte întărire pentru un sat pe Pîrîul Alb şi pentru Negoeşti 38.
Ion, fiul lui Durnea Ceatariul (?), fratele lui Petru Durnea şi al lui Giurgiu; primeşte întărire pentru satul Durneşti 116.
Ion, popă; pimeşte întărire pentru seliştea unde a şezut Gavril vătăman, pentru satul Bogdăneşti ş.a. 247.
Ion (unde este ~), sat, v. Călimănescu (unde este Ion ~).
Ion al lui Filea, v. Filea (unde este Ion al lui ~), sat.
Ion (Ioaniş, Oană) de la Tulova, vornic de Suceava, tatăl lui Lazor, al lui Stanciul şi al lui Costea; ctitor al m-rii Homor 40; dăruieşte m-rii Bistriţa satul unde au fost Maxim şi Voinea vatamani 41; primeşte danie satele Corneşti, Miclăuşeni ş.a. 47; vislujenia sa, întărită fiilor săi 90; în sfat 13, 22—25, 27, 29—39, 41, 42, 45, 49—54, 56, 58, 60, 61, III—V; jupan 37, 38, 41, 51;
sate unde sînt curţi ale fiilor lui, v. Selştea, Tulova;
seliştea unde este m-rea fiilor lui. v. Dobrin (seliştea lui ~).
Ion (Ivan, Oană) Baleean (Baicean, Baico, al lui Baicu), primeşte întărire pentru satele Dolheşti, Negreşti, ş.a. 147; în sfat 149, 150;
paharnicul lui Ştefan voievod; în sfat 165, 181, 188, 189, 195, 198, 199, 210, 215—217, 219, 222, 225—227, 229, 230, 232—235, 237, 239, 240, 242, 243;
fost paharnic; vinde satul Vlaşineşti 268; se judecă şi pierde satele Coleşeuţi, Rîşcinţi ş.a. 271; în sfat 254—257, 260, 264, 265, 267, 269, 270, 272, 279—285, 288, 290.
Ion cel Bătrîn de la Vorona; în sfat 17.
Ion Bizdîga, boier în sfat 275.
Ion Boldur, vinde satul Săseni 225.
Ion Călimănescul, v. Călimănescul.
Ion Cupciel, logofăt; scrie act 51; ispravnic de acte 53, 54, 61; în sfat 57, 58, 60;
vornic; primeşte danie satele Cupca,

www.dacoromanica.ro

Neagăuţi ş.a. 88 şi întărire pentru satele Henţăuţi, Grigorăuţi ş.a. 103; în sfat 62—71, 74—86, 89—91, 93, 94, 97, 99—101, 107, 110, 113, 114, 116, 117, 119, 124, 126, 128, 129, 133, 136—138, VII; diacul său 107;
v. şi **Cupciei** (mai sus şi mai jos de moara lui ~), loc.

Ion Detco (Dedco), boier în sfat 47, 48, 50, 52—54, 56, 58, 60—64, 69, 71, 74—76, 81, 84, 88, 90, 93, 94, 100, VII.

Ion (Ioan, Ionaşco, Oană) **Jumatate** (Jiumatate, Jiumetate, Jomotate, Jumetate), **al lui Jumătate**, tatăl lui Giurgiu, al lui Şteful şi al lui Mîndrea; dăruieşte satul Cauceleşti ş.a. m-rii Bistriţa 41; în sfat 17, 18, 22—25, 27—29, 32—34, 36, 37, 40, 41, IV, V.

Ion Lupaşcu, paharnic; autentifică act (1832) 211.

Ion Mînzul (Mîndziul, Mîndzul), boier în sfat 233, 246, 264, 279—285, 288, 290.

Ion Opriş (Oprişac), primeşte danie satul Oprişeni 72; în sfat 47, 48, 53, 58, 61—64, 69—71, 74—77, 79—81, 83, 84, 88, 90, 91, 93, 94, 100, V, VII.

Ion Petrovici (greşit, în loc de Stravici?), boier în sfat 5.

Ion (Oană) **Porcu**, martor şi chezaş în sfat 48; vistier al doamnei; în sfat 203, 205, 207, 217, 225; dăruieşte m-rii Bistriţa satul Lucăceşti 209, IX;
ceaşnic; în sfat 228, 232—234, 237 239, 240, 242, 243, 250, 252, 254—257, 259, 261, 264, 265, 267, 269, 270, 272; boier în sfat 288; primeşte întărire pentru satele Sîrbi, Arămeşti ş.a. 282; satul unde este curtea lui; v. **Porcu.**

Ion Stravici, boier în sfat 9, v. şi **Ion Petrovici.**

Ion Talmaciu, postelnic; autentifică act (1810) 210.

Ion Ţiorăl, boier în sfat 84.

Ivan Ţolici, fratele lui Şandru; primeşte întărire pentru Văratecul lui Giurgiu, unde au fost viile saşilor 169.

Ion (Ioan, Oană), **Ureacle** (Ureachie. Ureacli, Ureche, Urechi), vornic; în sfat 136—139, 181, 188, 189, 195, 199;
păhărnicel; primeşte danie satele Bîrgăiani, Sîrbi ş.a. 176;
boier în sfat 215, 216, 219, 222, 225—230, 232—235, 237, 239, 240, 242, 243, 247, 250, 255, 260, 261, 264, 265, 267, 269—271; primeşte danie satele unde a fost Stan Hărţăgan, unde a fost casa lui Radu ş.a. 256.

Ion Uscatul, v. **Uscatul.**

Ionaş (Ioaniş, Ioanîş, Ioannîş, Ioniş), spătarul lui Iliaş voievod; în sfat 168, 203, 205, 207, 217, 218.

Ionaşco Jiumătate, v. **Ion Jumătate.**

⟨**Ionăşeni**, sat, c. Vîrfu-Cîmpului, j. Botoşani⟩; sate între Şerbăneşti, Zvoriştea, ~ şi Vîrfu Cîmpului, v. ***Bucurăuţi**, ***Ciorsaceuţi**, ***Vladimirăuţi.**

⟨**Ionăşeşti**, sat, c. Nicoreşti, j. Galaţi⟩; sat în ~, v. **Selipoteşti.**

Ionul, fratele Maruşcăi, cumnatul lui Dan vornic; primeşte danie satul unde a fost Petriţă 114.

⟨Iorcani⟩, sat, v. **Iurceşti;**
sat lîngă ~, v. ***Neagomireşti.**

Iordache C.; se judecă cu Dumitraş postelnic (menţ. tîrzie) 282.

Iordache Cantacuzino, vistier; posesor al unui act (menţ. tîrzie) 99.

Iordachi, căpitan; autentifică copie (1804) 98.

Iordachi Ciornei, ban; autentifică act (1832) 211.

Iosif, fiul lui Crăciun Belcescul, fratele lui Petru, al lui Ion şi al lui Andriaş; primeşte întărire pentru un sat pe Pîrîul Alb şi pentru satul Negoeşti 38.

Iosif, mitropolit al Moldovei; hotărăşte împreună cu Alexandru cel Bun ca m-rile Bistriţa şi Neamţ să fie sub aceeaşi ascultare 21; credinţa lui 6; act scris în vremea lui ~ 23;
danie pentru sufletul lui ~ 180;
m-re unde a fost chilia lui, v. **Boişte** (la ~).

Isac, fiul lui Ţudco, fratele lui Ştefan; primeşte întărire pentru satele Ţudcani, Urzăceni ş.a. 206.

Isaia (Isaiea), logofăt, **fiul** lui Gîrdu, tatăl lui Duma; în sfat 24, 36—43, 45, 47, 48, 51—54;
paharnic; în sfat 56—58, 60—71, 74, 76—81, VII;
boier în sfat 82—86, 88—91, 93, 94, 97, 100, 101, 103, 107, 110, 113, 114, 116, 117, 124, 126, 128, 129, 133, 136—139, 148—152, 154—165, 167, 168, 170, 173 175—177, 179, 180, 184, 187—189, 192, 194, 196, 198, 199, 201, 202; primeşte danie satele Tişeuţi, Selejani ş.a. 112.

Isaia, v. şi **Duma al lui ~.**

Isidor, v. **Sidor.**

⟨Işnovăţ⟩, pîrîu, v. **Vişnevăţ.**

⟨Işnovăţ, azi Rediu⟩, sat, v. **Vişnăuţi.**

Itchil, pîrîu, ⟨afluent al Nistrului⟩; locuri şi prisăci pe ~ 101, 104, 149, 158.

Itchil (pe ~), prisacă; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, r. Călăraşi sau r. Străşeni⟩; dăruită m-rii Bistriţa 101; scutită de desetină 104.

⟨**Iteşti**, sat, c. Bereşti-Bistriţa, j. Bacău⟩; v. **Şandru** (⟨satul lui⟩ ~).

***Itovoeuţi**, sat, pe Prut; ⟨probabil lîngă Rădăuţi-Prut, c. ~, j. Botoşani⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.

Itrineşti, sat; ⟨c. Mărgineni, j. Neamţ⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI;
sat probabil lîngă ~, v. ***Bărbăteşti.**

Iubana (Liubana), pîrîu, ⟨afluent al Smilei la Băcani, c. ~, j. Vaslui⟩; sat la obîrşia sa 129; sate pe ~ 154, 165.

Iubăneasa, pîrîu, v. **Liubana.**

Iueaş (movila lui ~); ⟨între Mărgineni, c. ~, şi Dochia, c. Girov, j. Neamţ⟩; sate la ~ 90, 205, 219; sate lîngă ~ 179.
Iucăşeanul, v. **Cristea ~.**
Iuga, fratele lui Ulea, nepotul de soră al lui Giurgiu Ungureanul; primeşte danie de la unchiul său satele Proceşti şi Neghişeşti 183 şi întărire pentru ele 183, 284.
Iuga, popă, fratele lui Nan, tatăl lui Mihail, al lui Duma şi al lui Tador; primeşte danie şi întărire pentru satul Buclumeni 56, 128, 129, pentru satul lui Miclea de la Bahnă şi al lui Balan de la Strîmba 102, 128, pentru satele Ciorsăceşti, Temeşeşti, ş.a. 129;
protopop; primeşte întărire pentru satele Mînzaţi, Temeşeşti ş.a. 165, Cozareuţi, Jigăreni ş.a. 196; se tocmeşte pentru satele unde a fost Drăguş Teameş şi unde a fost Teameş Petru 286;
satul unde este casa lui şi fratelui său, Nan, v. **Buclumeni**.
Iuga (Iurga, Iurie) **al lui Giurgiu**, fiul lui Roman voievod (?) 6, fratele lui Mihail şi al lui Ştefan (?) 5, 6, al lui Alexandru şi al lui Bogdan (?) 6, 9; jupan în sfat 2, 4, 5, 6;
domn al Moldovei 7—9.
Iuga Negru (unde a fost ~), sat, sub Botne, lîngă Vîlcan; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Cioreşti (?), c. Puşkin, r. Călăraşi⟩; dăruit lui Mihul pisar 225.
Iuga Păturnicherul (seliştea lui ~), pe Miletin, mai jos de Şipote, ⟨c. ~, j. Iaşi⟩; dăruită lui Mihail logofăt 252.
Iuginţi, sat, ⟨pe Siretul Mic; azi R. S. S. Ucraineană, Igeşti, c. ~, r. Storojineţ, reg. Cernăuţi⟩; dăruit lui Cristea şi soţiei sale, Maria 78.
Iugşa al lui Tador, boier în sfat 19, 22, 23, 27—37.
Iuraşcu, fratele lui Ivaşcu Vladicicu, al lui Petre şi al lui Dancul; primeşte danie satele Hodorocinţi şi Gvozdăuţi 49.
Iureăuţi, sat, ⟨la Nistru; azi R. S. S. Ucraineană, c. ~, r. Zastavna, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Didrih Buceaschi 275;
sat lîngă ~, v. ***Boris** (satul lui ~).
Iureeni, sat, pe Lăpuşna; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Călăraşi⟩; întărit lui Vlad Adiş 98;
sate şi locuri lîngă ~, v. ***Crucea de Piatră** (la ~), **Epure** (Fîntîna Epurelui), **Ilieş** (la fîntîna lui~).
Iureeşti, sat, pe Pobrata; ⟨Iorcani, c. Tătăruşi, j. Iaşi⟩; întărit m-rii Pobrata 243.
Iurg Corlatovici, voievod al Moldovei, principe litvan; dăruieşte lui Iacşa Litavor satul Zubreuţi I.
Iurga, v. **Iuga**.
Iurghici, pîrcălab de Cetatea Albă, socrul lui Oancea logofăt; în sfat 225, 227—230, 232—235, 237, 239, 240, 242, 243, 250, 252, 254, 255, 257, 260, 261, 264, 265, 270, 271.
Iurie, fiul lui Stan Lucaveţ, fratele lui Cozma şi al Motrunei; primeşte întărire pentru satele Lucaveţ şi Pancăuţi 70.
Iurie, fratele lui Manoil Şerbici; în sfat 226, 234, 237, 239, 240.
Iurie, fratele lui Stan Babici, al lui Iachim ş.a.; primeşte danie satul Jicovul de Sus 152.
Iurie, stolnic, fratele lui Andriaş; în sfat 4.
Iurie (unde este ~), pustie; ⟨probabil pe Căldăruşa, afluent al Prutului; azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Danul (?), c. ~, r. Rîşcani⟩; întărit lui Dan Uncleat pentru a-şi întemeia sate 91.
Iurie al lui Brae, hotarnic 264.
Iurie Cupelei, stolnic; în sfat 246, 275.
Iurie, v. şi **Iuga**.
Iurii, fiul lui Pătraş din Balta Albă, fratele lui Dumca şi al lui Mîndre; primeşte întărire pentru satul Duminţi 236; primeşte de la Cozar partea acestuia din Duminţi 236.
Iv..., ţigan; dăruit de domn soţiei sale, Marena, şi fiului lor, Petru 84.
Ivan, cneaz; satul unde sînt cneji Tamaş şi ~, dăruit 37.
Ivan, ispravnic de act I.
Ivan, tătar; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Ivan, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Ivan (pîrîul lui ~), la Crainiceşti; ⟨afluent al Drislovăţului (?) în or. Huşi, j. Vaslui⟩; hotar 39.
Ivan Cautiş, primeşte danie satul Iliaşeuţi şi un loc pustiu 151;
satul unde este casa lui, v. **Iliaşeuţi**;
locul unde este moara lui, v. **Cautiş**.
Ivan Stingaciul; primeşte întărire pentru un sat pe Racova, pentru partea lui Lungociul din acelaşi hotar şi pentru morile de acolo 198;
satul unde este casa lui, v. **Stingaciul**.
Ivan Şurinschi (satul lui ~); ⟨Ivăneşti, c. Pădureni, j. Vaslui⟩; în hotar 90.
Ivan, v. şi **Ion, Oană**.
Ivanaş viteaz, v. **Ioanăş**.
Ivanca, tătar; întărit cu sălaşul său Mănăstirii din Poiană 229.
Ivaneăuţi, ⟨sec. al XVI-lea: Hancăuţi⟩, sat, la Terebne; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Hancăuţi, c. Corpaci, r. Edinţa⟩; dăruit lui Radu gramatic 86.
Ivaneieăuţi, sat; ⟨inclus în Ţibeni, c. Satu Mare, j. Suceava⟩; dăruit lui Liciul postelnic şi fratelui său, Simion 142;
sat lîngă ~, v. ***Vanceneşti**.
Ivaneiuc, tătar; întărit cu sălaşul său Mănăstirii din Poiană 229.
⟨**Ivaneş**, sat, c. Bicaz-Chei, j. Neamţ⟩; sat probabil lîngă ~, v. ***Bileşti**.
Ivaşco, fiul lui Giurgiu de la Frătăuţi; primeşte întărire pentru o jumătate din satul Vicşineţi 83.
Ivaşco, fiul lui Horaiţă; vinde lui Stanciul postelnic o jumătate din satul Pilşineţi 194.

www.dacoromanica.ro

Ivaşco, fratele lui Nemirca Ciortorlschi; primeşte întărire pentru satul Nemirceani 173.
Ivaşco, jude; martor hotarnic 264.
Ivaşco, tătar; dăruit lui Danco 120.
Ivaşco, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Ivaşco al lui Balasin, fratele lui Micul şi al lui Badea; primeşte danie satul Cruglic 161.
Ivaşco al lui Bratei, ispravnic de acte 45, 69, 83, 91, 97; scrie acte 70, 74, 86.
Ivaşco al lui Laţco, boier în sfat 210.
Ivaşco al lui Manea, v. Oană al lui Manea.
Ivaşco al lui Uncleat, boier în sfat 168.
Ivaşco al lui Usteclă, boier în sfat 231.
Ivaşco Ciortan, boier în sfat 275.
Ivaşco Podobîtu; primeşte danie satul unde este casa lui 140; v. şi Podobîtu.
Ivaşco Procelnic boier în sfat 116.
Ivaşcu Velna(!) Murgul; primeşte danie satele Murgeşti, Childina şi Negrileşti 111.
Ivaşcu Vladicicu, fratele lui Petre, al lui Iuraşcu şi al lui Dancul; primeşte danie satele Hodorocinţi şi Gvozdăuţi 49.
Ivăneşti, sat, ⟨pe Cracău; în Slobozia, c. Roznov, j. Neamţ⟩; biserica de la ~ pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
⟨Ivăneşti⟩, sat, v. şi Ivan Şurinschi (satul lui ~).
Ivereni, loc, v. Fîntîna Veprova.
⟨Iveşti, sat, c. ~, j. Galaţi⟩; m-re lîngă ~, v. *Agapie (unde este ~).
Ivloghie, v. Evloghie, Gheorghie Evloghie.
Ivul, fratele lui Danciul stolnic, unchiul lui Negrea; vinde satele Dobromireşti şi Balosineşti 210, 216.
Ivul (seliştea de lîngă ~), pe Tutova, la obîrşia Luminatei, ⟨lîngă Bogeşti, c. Pogana, j. Vaslui⟩; dăruită lui Roşca şi fratelui său, Cojea 281.
Ivul (⟨stăpînirea lui⟩~), în hotar 281; v. şi Ivul (seliştea de lîngă ~).
⟨Izvoare, fost Runcu⟩, sat, v. Runca Mare.
Izvorul Negru, izvor la Lucăceşti, ⟨contopit cu or. Moineşti, j. Bacău⟩; hotar IX.

Î

Înălţarea Crucii, hram al m-rii de la Horodnic 197.
Înălţarea Domnului, hram al m-rii Neamţ 21, 26, 50, 80, 92, 93, 100, 180, 212, 262, 266, 267, 269, 273, 283, 290, VIII.

J

*Jac (la ~), sat; ⟨lîngă Putredeni, c. Glăvăneşti, j. Bacău⟩; întărit lui Ion Porcu 282.
Jăurescul, v. Mic ~.
Jejia, rîu, v. Jijia.
Jejioara Seacă, pîrîu, ⟨afluent al Jijiei lîngă Movileni, c. ~, j. Iaşi⟩; iaz la ~, dăruit lui Mihail logofăt 252.
Jelcova, pîrîu, ⟨afluent al Bîcului la Tuzora, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Călăraşi⟩; sat la obîrşia sa 108.
Jeravăţ, pîrîu, ⟨afluent al Bîrladului la Griviţa, c. ~, j. Vaslui⟩; sat la gura sa 37, 163; selişte pe ~ 154.
Jerdeni, sat; ⟨Jeverteni, inclus în Sarata-Basarab, c. Hăneşti, j. Botoşani⟩; dăruit lui Isaiea 112.
⟨Jeverteni⟩, sat, v. Jerdeni.
Jicov, v. Vlad ~.
Jicovul de Sus, sat, pe Suceava; ⟨Vicovu de Sus, c. ~, j. Suceava⟩; dăruit lui Stan Babici şi fraţilor săi 152; întărit lui Stan Babici şi fiului său, Drăguş 239.
Jideşti, sat, ⟨pe Cracău⟩, lîngă Movila lui Iucaş; ⟨Zideşti, contopit cu Dochia, c. Girov, j. Neamţ⟩; dăruit lui Comarici 179.
Jigăreni, sat; ⟨Jigoreni, c. Ţibăneşti, j. Iaşi⟩; dăruit lui Iuga protopop şi fiului său, Mihail 196.
⟨Jigoreni⟩, sat, v. Jigăreni.
Jijia (Dzijia, Jejia, Jijiia, Jîjiia), rîu, ⟨afluent al Prutului⟩; hotar 8; moară la gura sa 180;
sate pe ~ 61, 89, 99, 109, 121, 180; selişte pe ~ 194; loc de sate pe ~ 103.
Jijioara Seacă, pîrîu, v. Jejioara Seacă.
Jireapănul, vîrf, în muntele Suhard; ⟨între c. Dorna Candrenilor şi c. Iacobeni, j. Suceava⟩; în hotar IV.
Jiumatate (Jiumetate, Jiumotate, Jiumutatie), v. Jumătate.
Jîjiia, rîu, v. Jijia.
Jomătate (Jometate, Jomotate), v. Jumătate.
Jula, giude; satul unde au fost ~ giude, întărit 98.
*Jula (unde au fost ~ giude), sat, pe Lăpuşna; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, mai jos de Cristeşti, c. Iurceni, r. Călăraşi⟩; întărit lui Vlad Adiş 98.
Jula, v. şi Giulă, Giulea.
Julici, v. Danciul ~, Oană ~.
Jumătate (Jumatate, Jumătatie, Jumetate, Jumotate), v. Giurgiu al lui ~, Ion ~, Mîndrea al lui ~, Şteful al lui ~.
⟨Jumătăţeni⟩, sat, v. Giumătăţeni.
Jurj (Jurju), v. Giurgiu.

www.dacoromanica.ro

⟨Kalininsk, fost Cupcina, sat⟩, v. **Cupciel** (mai sus şi mai jos de moara lui ~), loc.

L

Lahova, vale ⟨la Ghermăneşti, c. Banca, j. Vaslui⟩; loc pe ~ 248.

Laleşti, sat, v. **Lăleşti**.

***Larga**, sat; ⟨probabil lingă Zăneşti, c. ~, j. Neamţ⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.

⟨**Larga Nouă**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Cahul⟩; iezere la ~, v. **Gemenele**; prisacă lingă ~, v. **Brumar** (prisaca lui ~).

Largul, pîrîu, ⟨afluent al Bistriţei la Poiana Largului, c. Poiana Teiului, j. Neamţ⟩; hotar VIII, X.

Laslovţi, sat, v. ***Laslăuţi**.

Laslău (hotarul lui ~), pe Dobrotvor; ⟨la sud de Stănişeşti, c. ~, j. Bacău⟩; în hotar 63.

***Laslăuţi** (Laslovţi), sat, pe Oituz; ⟨lingă Grozeşti, azi Oituz, c. ~, j. Bacău⟩; dăruit lui Domoncuş stolnic, fratelui său, Blaj, şi lui Iacob, fiul lui Ghelebi Miclouş 28.

***Laslăuani**, sat, pe Cracău; ⟨lingă Şerbeşti, azi Ştefan cel Mare, c. ~, j. Neamţ⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.

Laţco, hotarnic 55.

Laţco, posadnic; martor şi chezaş în sfat 48.

Laţco, ţigan; întărit cu sălaşul său m-rii Neamţ 283.

Laţco, voievod, domn al Moldovei; danie pentru sufletul lui ~ 17.

Laţco (rediul lui ~), loc; ⟨lingă Şurineşti, azi Emil Racoviţă, c. Dăneşti, j. Vaslui⟩; în hotar III;
v. şi **Lăţcani, loc de stat**.

***Laţco** (unde a fost ~), ⟨sec. al XVII-lea: *Lăţcani⟩, sat, pe Nîrnova ⟨superioară; azi R. S. S. Moldovenească, la est de Boldureşti, c. ~, r. Ungheni⟩; întărit fiilor lui Ştefan Stravici 62.

Laţco Boţ, fratele lui Miclouş; martor şi chezaş în sfat 48.

Laţco Furul (selişteа lui ~), pe Suholui; ⟨sec. al XVI-lea: Lăţcani, lingă Corni c. ~, j. Galaţi⟩; întărită lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Şteful 280.

Laţco, v. şi **Ivaşco al lui ~**.

Laur (unde trăieşte ~), sat, v. **Săseni**.

***Lavreşti**, sat, pe Bîcovăţ, ⟨la confluenţa acestuia cu Bîcul; azi R. S. S. Moldovenească, mai jos de Vorniceni, c. ~, r. Călăraşi⟩; dăruit lui Ion vornic 47.

Lazăr (valea lui ~), pe Jijia; ⟨probabil în c. Corlăteni, j. Botoşani⟩; hotar 103.

Lazea, ⟨diac⟩; scrie act domnesc 157.

Lazea, spătar, fratele lui Bunghea comis; în sfat 226, 234, 237, 239, 240, 243, 260.

Lazor (Lazăr) de la Tulova, fiul lui Ion vornic de Suceava, fratele lui Stanciul şi al lui Costea; primeşte pentru m-rea de la Homor danie şi întărire pentru trei sate sub Dumbrava Înaltă şi pentru seliştea lui Dobrin 81; primeşte întărire pentru toate stăpînirile sale 90; dăruieşte m-rii de la Homor satele Vorniceni, Antileşti şi Părteşti 249; în sfat 107, 110, 113, 114, 116, 117, 128, 129, 142—145, 148, 150, 152, 154—159, 161, 163—165, 167, 170, 173, 175—177, 179—181, 184, 187—189, 192, 196, 197, 199, 201—203, 205, 214—220, 222, 231, 250, VIII, IX;
sate unde sînt curţile lui, v. **Seliştea, Tulova**;
selişte unde este m-rea lui, v. **Dobrin** (seliştea lui ~).

Lazor (unde este Şerba Păuşescul şi ~), sat, v. **Păuşescul**.

Lăleşti (Laleşti), sat, pe Tutova; ⟨c. Puieşti, j. Vaslui⟩; în hotar 198; întărit popii Iuga 129;
sat lingă ~, v. ***Lungani**.

Lăpuşna, pîrîu, ⟨afluent al Prutului la Sărata-Răzeşi, azi R. S. S. Moldovenească, c. Tochile-Răducani, r. Leova⟩; sate şi fîntîni pe ~ 98.

Lăţcani, loc de sat, ⟨sec. XVI: sat; lingă Şurineşti, azi Emil Racoviţă, c. Dăneşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Dan vameş III.

⟨**Lăţcani**, ulterior Liţca⟩, sat, v. **Fundeni**.

⟨Lăţcani⟩, v. şi **Laţco** (rediul lui ~), ***Laţco** (unde a fost ~), sat, **Laţco Furul** (seliştea lui ~).

Lăţcani, v. şi **Leţcani**.

⟨Lăureni⟩, sat, v. **Săseni**.

⟨**Lebedenko**, fost Crihana Nouă, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. Lebedenco, r. Cahul⟩; selişte în c. ~, v. **Grăd** (seliştea lui ~).

⟨Lecuşeni⟩, sat, v. **Leucuşăuţii lui Brătianu**.

⟨**Lencăuţi**. sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Donduşani⟩; sate lingă ~, v. ***Cleţină** (unde a fost ~), ***Noguicoi** (unde este ~).

Lenţea (satul lui ~), ⟨pe Prut; azi R. S. S. Ucraineană, Lenţeşti, inclus în or. Cernăuţi, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Didrih Buceaschi 275.

Lenţeşti, sat, v. **Lenţea** (satul lui ~).

Leontineşti, sat, pe Tazlăul Sărat; ⟨c. Ardeoani, j. Bacău⟩; dăruit lui Roman diac şi fratelui său, Tudor 32;

www.dacoromanica.ro

hotar lîngă ~, v. ***Ignat** (⟨hotarul lui⟩ ~);
sat lîngă ~, v. ***Doleşti**.
⟨**Leoşti**, sat, c. Tătărani, j. Vaslui⟩; sat lîngă ~, v. ***Slăveşti**.
***Lepoveşna**, sat, pe Lăpuşna; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, lîngă Secăreni (?), c. Paşcani, r. Kotovsk⟩; întărit lui Vlad Adiş 98.
Letovoi, v. **Ravas Litovoi**.
⟨**Leţcani**, sat, c. ~, j. Iaşi⟩; sat lîngă ~, v. ***Balosin** (unde este fîntîna de lîngă ~).
Leţcani, v. şi **Lăţcani**.
Leu (Lev), fratele lui Hodco de la Mamurinţi, tatăl lui Alexandru; în sfat 48, 70, 84, 152, 156, 159, 161—163, 168.
Leu, v. şi **Alexandru al lui ~**, **Vasco al lui ~**.
⟨Leucuşani⟩, sat, v. **Leucuşăuţii lui Brătianu**.
Leucuşăuţii lui Brătianu ⟨sec. al XVI-lea: Leucuşani⟩, sat, cu moară, pe Moldova; ⟨Lecuşeni, contopit cu Săbăoani, c. ~, j. Neamţ⟩; dăruit bisericii Sf. Vineri din R^oman 23.
Leucuşeşti, sat, pe Drăslivița; ⟨în or. Huşi, j. Vaslui⟩; dăruit lui Nichita şi lui Dobre, zugravi 39.
Leucuşeşti, sat, p› Berheci; ⟨în Livezile, fost Răspochi, contopit cu Căuia, c. Dealu Morii, j. Bacău⟩; în hotar 63; întărit lui Miclăuş Răspop 220.
***Leurinţ** (unde este ~), sat, pe Bîrlad; ⟨lîngă Banca, c. ~, j. Vaslui⟩; în hotar 154; dăruit lui Moica vornic de gloată şi fratelui său, Tador spătar 155.
⟨Leuşeni, sat⟩, v. **Aliuş** (unde este casa lui ~), loc.
⟨Leuteşti, sat⟩, v. ***Levet Miciouş**.
Lev, v. **Leu**.
***Levet Miclouş** (⟨hotarul lui⟩ ~), ⟨sec. al XVI-lea: Leuteşti⟩, sat, pe Pîrîul Alb; ⟨lîngă Totoieşti, c. Tupilaţi, j. Neamţ⟩; în hotar 38.
***Levoşăuţi**, sat, cu cuturi, ⟨probabil pe Prut; azi R. S. S. Ucraineană, lîngă Nepolocăuţi (?), c. ~, r. Coţmani, reg. Cernăuţi⟩; dăruit lui Stroici 61.
Licinul, v. **Cornul Licinului**, top.
Liciul, v. **Ilieş ~**.
Lie, cneaz; satul unde au fost cneji ~ şi Ţiganeştii, dăruit 38; v. şi **Lieşti**.
Lie, fratele (?) lui Toader; primeşte danie un loc pe Tazlău 59.
***Lieşti**, sat, pe Tutova; ⟨lîngă Tomeşti, c. Pogana, j. Vaslui⟩; în hotar, ţarina satului ~ 228.
***Lieşti** (unde au fost cneji Lie şi Ţiganeştii), sat, pe Bîrlad, la gura Jeravăţului; ⟨lîngă Griviţa, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruit lui Toader Pitic şi fratelui său, Dragul 37, dăruit lui Dan Mesehnă 163.
Lieşti (unde a fost Voico), sat, pe Bîrlad; ⟨c. ~, j. Galaţi⟩; întărit lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Ştefui 280;
sat în ~, v. **Mereşti**.
Lihaci, v. **Oană ~**.
Limbădulce, v. **Duma al lui ~**, **Mircea al lui ~**.
***Lincea**, sat; ⟨probabil lîngă Girov, c. ~, j. Neamţ⟩; biserica din ~, pusă sub ascultarea M-rii Bistriţa VI.
Lipnic, sat, la Nistru; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Donduşani⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Lipova, sat, v. **Dealul Lipovei**.
Lipovăţ, sat, ⟨pe Bîrlad⟩, din jos de Vaslui; ⟨c. ~, j. Vaslui⟩; dăruit lui Şteful al lui Jumătate 168.
***Lisona**, sat; ⟨probabil lîngă Zăneşti, c. ~, j. Neamţ⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
Litanăuţi, sat, pe Ş^rmuz; ⟨Liteni, c. Moara, j. Suceava⟩; întărit lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 90.
Litavoi, v. **Ravas ~**.
Litavor, v. **Iacşa ~**.
⟨Liteni⟩, sat, v. **Litanăuţi**.
Litu, cneaz; satul unde este cneaz ~ şi Şărban, dăruit 36; v. şi ***Muntenii Scutaşi**.
Litvania, mare cnezat; ⟨azi U.R.S.S.⟩; mare cneaz al Lituaniei 48; rege al Poloniei şi al ~ 275;
cneaz litvan I.
⟨Liţca⟩, sat, v. **Fundeni**.
Liuban (satul lui ~), sub Nesfoiu, ⟨pe Prut; azi R. S. S. Ucraineană, probabil inclus în Mămăliga, c. ~, r. Noua Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; în hotar 107.
Liubana (Iubăneasa), pîrîu; ⟨Ibăneasa, afluent al Jijiei la Durneşti, c. Ungureni, j. Botoşani⟩; loc de sat la gura sa 103; sat pe ~ 90.
Liubana, pîrîu, v. şi **Iubana**.
Livana, loc la Lucăceşti, ⟨contopit cu or. Moineşti, j. Bacău⟩; hotar IX.
⟨**Livezile**, fost Răspochi, sat, contopit cu Căuia, c. Dealul Morii, j. Bacău⟩, v. **Horgeşti**;
sat în ~, v. **Leucuşeşti**.
Locurile Gemenie, cut al satului Micodani, pe Bîrlad, ⟨lîngă Puntişeni, c. Costeşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Micle 121.
Lohanul (pădurea Lohanului); ⟨la vest de or. Huşi, j. Vaslui⟩; hotar 39.
Lola, sora lui Tador Vlădescul; primeşte întărire pentru satul Vlădeşti 233.
Loluş, giude; satul undi au fost ~ giudile, dăruit 186.
***Loluş** (undi au fost ~ giudile), sat, pe Berheci; ⟨lîngă Oţeleşti, c. Izvorul Berheciului, j. Bacău⟩; dăruit lui Mihail Oţel pisar 185, 186.
Lopatna, pîrîu, ⟨afluent al Teleşeului la Pocşeşti, azi R. S. S. Moldovenească, c. Teleşeu, r. Orhei⟩; prisacă pe ~ 104.
Lopatna (pe ~), prisacă; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, mai sus de Pocşeşti, c. Teleşeu, r. Orhei⟩; dăruită m-rii Bistriţa şi scutită de desetină 104.
⟨Lozinca, azi Onceştii Noi, sat⟩, v. **Rogoază** (⟨hotarul lui⟩ ~).

www.dacoromanica.ro

⟨**Lozna**, sat, c. Dersca, j. Botoşani⟩; sate lîngă ~, v. ***Ciorba** (unde a fost ~), ***Mihail** (unde a fost cneaz ~).
Loznova, sat, pe Bîcovăţ; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Lozova, c. ~, r. Călăraşi⟩; dăruit lui Ion vornic 47.
Lozova, deal la Loznova, ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Lozova, c. ~, r. Călăraşi⟩; în hotar 47.
⟨Lozova⟩, sat, v. **Loznova**;
locuri lîngă ~, v. **Fîntîna Mare, Fîntîna Mică**;
sat lîngă ~, v. ***Săcăreni**.
Luca, comis; în sfat 261, 269.
Luca, fiul lui Iliaş, fratele lui Andreica; vinde o jumătate din satul Bălăneşti, 228.
Luca, gramatic; scrie acte 219, 235, 239, 243, 259, 272, 279, 280, 285, 286.
Luca, şetrar; stăpîn al unei jumătăţi din satul Coposeşti 228.
Luca de la Sihle, fratele lui Malea şi al lui Stroe; primeşte danie satele Viadici şi unde a fost Mihail 160.
Lucaci, tătar; dăruit m-rii Bistriţa 75.
***Lucani**, sat, sub Botne, lîngă Vîlcan, ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Vulcăneşti, c. Puşkin, r. Călăraşi⟩; în hotar 225.
Lucaveţ, sat, pe Siret; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Lucavăţ, c. ~, r. Vijniţa, reg. Cernăuţi⟩; întărit fiilor lui Stan Lucaveţ 70.
Lucaveţ, v. şi **Stan** ~.
Lucăceşti, sat, pe Tazlăul Sărat; ⟨contopit cu or. Moineşti, j. Bacău⟩; dăruit de Oană Porcu m-rii Bistriţa şi întărit acesteia 209, IX;
sate lîngă ~, v. ***Sălătruc**, ***Tăteşti**.
Luciu, iezer, pe Prut; ⟨lîngă Fălciu, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruit şi întărit m-rii Neamţ 26, 273.
Luminata, pîrîu, ⟨probabil afluent al Tutovei la Pogana, c. ~, j. Vaslui⟩; selişte la obîrşia sa 281.
⟨Lumine, top.⟩, v. **Lumireni**, selişte.
⟨Luminiş, fost Iapa⟩, sat, v. **Cobîle**, sate.
Lumireni, selişte, pe Milcov; ⟨azi top. Lumine, j. Vrancea⟩; dăruită lui Petru Hudici vornic 139;
prisăci lîngă ~, v. **Chiprian** (prisaca lui ~), **Detelea** (prisaca lui ~).
⟨**Lunca**, sat, înglobat în Filipeni, c. ~, j. Bacău⟩, v. **Dobrana** (unde a fost Zlătar).
⟨**Lunca**, sat, contopit cu Prăjoaia, c. Livezi, j. Bacău⟩; loc în ~, v. **Filipe**.
⟨Lunca Banului, comună⟩, v. **Prut** (pe ~), loc.
Lunca cea Mică, loc, pe Bîc, ⟨la confluenţa acestuia cu Bîcovăţul; azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Bîcovăţ, c. ~, r. Călăraşi⟩; hotar 47.
⟨Lunca Moldovei, fost Buzaţi⟩, sat, v. **Budzeştii**.
Lunca de Sus (la ~), loc pustiu, pe Bîc; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Todireşti (?), c. Chetrosu, r. Anenii Noi⟩; dăruit lui Tador spătar şi fratelui său, Moica vornic de gloată 155.
Luncani, sat; ⟨c.s. Mărgineni, m. Bacău, j. ~⟩; ieromonah din ~ (1755) 151.
Luncuşoara de Jos, top., pe Cula; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, lîngă Holboaca, c. Ghetlova, r. Orhei⟩; locuri pustii pe ~ 157.
Luncuşoară, top.; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, vale la Zalucea, c. Drepcăuţi, r. Briceni⟩; sat sub ~ 175.
***Lungani**, sat, pe Tutova; ⟨lîngă Lăleşti, c. Puieşti, j. Vaslui⟩; în hotar 199.
⟨Lungeşti⟩, sat, v. **Lungul** (⟨satul lui⟩ Petru ~).
Lungociu (partea lui ~), sat, cu mori, în hotarul satului unde este casa lui Ivan Stîngaciu, pe Racova; ⟨în Valea Oanei, c. Ivăneşti, j. Vaslui⟩; întărit lui Ivan Stîngaciul 198.
Lungul (⟨satul lui⟩ Petru ~), sat, pe Jeravăţ; ⟨Lungeşti, c. Bălăbăneşti, j. Galaţi⟩; în hotar 154.
Lupaşcu, v. **Ion** ~.
***Lupşe** (unde a fost ~), sat, pe Putna; ⟨lîngă Bătinesti, c. Ţifeşti, j. Vrancea⟩; dăruit lui Batin 53.
***Lupşeşti**, sat, ⟨pe Cracău; lîngă Căciuleşti, c. Girov, j. Neamţ⟩; biserica din ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
Luşceşti, sat, pe Racova; ⟨azi Armăşoaia, c. Pungeşti, j. Vaslui⟩; întărit lui Tofan 170.

M

Macarie (chilia lui ~), cu vie şi cu grădină, mai jos de m-rea Neamţ; ⟨lîngă s. Mănăstirea Neamţ, c. Vînători-Neamţ, j. Neamţ⟩; cumpărată şi întărită călugărului Sava 241.
Macavei, v. **Sfîntul** ~.
Macicăuţi, sat, pe Răut; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Maşcăuţi, c. ~, r. Dubăsari⟩; întărit lui Oancea logofăt 158.
Macrea, fiul lui Petru, fratele lui Bena, al lui Mihail ş.a.; primeşte danie o jumătate din satul Faurei şi satele Miroslăveşti şi unde a fost casa tatălui său 94.
Maicolea, fiica lui Stoian, mama lui Cozma şi a lui Sin; se judecă şi pierde satul Solca 42.
Malea, fiul lui Cîndea, fratele lui Oancea; primeşte întărire pentru satul Cîndeşti 138.

www.dacoromanica.ro

Malea, fratele lui Luca de la Sihle şi al lui Stroe; primeşte danie satele Viadici şi unde a fost Mihail 160.
Maleşti, sat, v. **Măleşti**.
Maliei (unde a fost ~), sat, lîngă Giurgică; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Malinţi, c. ~, r. Hotin, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
⟨Malineşti⟩, sat, v. **Milianăuţi**.
⟨Malinţi⟩, sat, v. **Maliei** (unde a fost ~); sat lîngă ~, v. ***Giurgică** (⟨satul lui⟩ ~).
Mamai, tătar din Temişeşti; întărit m-rii Neamţ 164.
⟨Mamorniţa⟩, sat, v. **Mamurinţi**.
Mamurinţi, sat; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Mamorniţa, c. Ostriţa, r. Hliboca, reg. Cernăuţi⟩; boier de la ~ 70, 74, 84, 152, 156, 159, 161—163, 168, 184.
Manasie (chilia lui ~); ⟨lîngă Perieni, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruită lui Mihail Stîngaciu 154.
Manciul, fiul lui Petru, nepotul lui Giurgiu de la Frătăuţi; dă în schimb partea sa din satul Vicşineţi 83.
Manea, boier în sfat 13.
Manea, fiul lui Petru, fratele lui Macrea, al lui Mihail ş.a.; primeşte întărire pentru o jumătate din satul Faurei şi pentru satele Miroslăveşti şi unde a fost casa tatălui său 94.
Manea (hotarul tătăresc al lui ~), pe valea Neamţului; ⟨s. Măneşti, azi Blebea, l.c. a or. Tîrgu Neamţ, j. Neamţ⟩; în hotar 169.
Manea, v. şi **Oană** (**Ivaşco**) **al lui Manea**.
Maneuţi (Mianăuţi), sat, pe Suceava; ⟨Măneuţi, c. Frătăuţii Vechi, j. Suceava⟩; dăruit lui Danco, fiul lui Giurgiu de la Frătăuţi 119; dăruit lui Şteful al lui Jumătate şi fratelui său, Mîndrea 168.
Manoli (Manuel, Manuil), boier în sfat 152, 156, 161, 162, 168, 177;
~ de la Hotin; în sfat 184, 187, 192, 194, 196, 197, 201—203, 205, 217—220, 231, 259, 275, IX;
~ cel Mare; în sfat 274.
Manoli Gîrbovul (Gîrbovu, Grîbovul), boier în sfat 205, 217, 218, 225, 226, 230, 232, 234, 237, 239, 240, 242, 243, 250, 255, 257.
Manoli Grecu, fiul unui protopop; în sfat 159, 163, 175, 176, 179, 180, 272.
Manoli Şerbici, boier în sfat 195, 219, 220, 226, 229, 230, 234, 235, 236, 239, 240, 242, 243, 250.
Manuel, v. **Manoli**.
Manuil (selişte lui ~); ⟨lîngă Dorneşti, c. Costişa, j. Neamţ⟩; întărită lui Ion Porcu 282.
Manuil Başotă; dăruieşte m-rii Neamţ satul Başoteni 80.
Manuil, v. şi **Manoli**.
Marco, primeşte danie satul Panceşti 285.
Marco, fiul lui Iliaş Bonta, fratele Stanei, unchiul lui Micul; primeşte întărire pentru satele Bonteşti şi unde sînt Bonteştii de Jos 222.
Marco, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Marco, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Marco (seliştea lui ~), pe Rebricioara; ⟨Măcreşti (?), c. Rebricea, j. Vaslui⟩; întărită lui Moica şi fratelui său, Tador 240.
Marco, v. **Grozeştii lui ~**, sat.
Marena (Maria, Marina), soţia lui Alexandru cel Bun, mama lui Petru; primeşte danie m-rea Vişnevăţ, satele Calinăuţi, Vrăneşti ş.a. 84, satul lui Vereşceac şi satul lui Nan 95;
dăruieşte m-rii Neamţ, împreună cu Alexandru cel Bun, iezerul şi prisaca Zagorna precum şi un obroc anual de 13 buţi de vin 93, 100;
danie pentru sănătatea ei 67, pentru pomenirea ei 283, 288.
Marena, soţia lui Nănbaci Barbosul, mătuşa Anuşcăi şi a Stanei; primeşte împreună, cu nepoatele ei, drept de moştenire pentru satul unde este casa lui Nănbaci Barbosul 58.
Marena, soţia lui Ilie voievod, mama lui Roman 180, 275.
Marena, v. şi **Mărina**.
Margareta, v. **Mărgărita**.
Maria, mama Matuşiţei; primeşte danie satul unde a fost Neagoe Gănescul 113.
Maria, soţia lui Cristea; primeşte danie satul Iuginţi 78.
Maria, v. şi **Marena** (Marina).
***Marîşeuţi**, sat, pe Siret; ⟨lîngă Vîrfu Cîmpului, c. ~, j. Botoşani⟩; în hotar 2.
Martha, soţia lui Şandrul, mama lui Cozma; primeşte danie satul Muntenii Scutaşi 36.
Maruşca, fiica lui Bălici, sora lui Mihail şi a Anuşcăi; primeşte întărire pentru satul din mijloc de pe Tămăşel 115.
Maruşca, fiica lui Tîmpa, sora lui Miclăuş, a lui Giurgiu ş.a.; primeşte danie satele Ruseşti şi Sclipoteşti 226.
Maruşca, sora doamnei Marena, cumnata lui Ilie voievod; pierde pentru hiclenie satul Vascăuţi 168.
Maruşca, soţia lui Dan vornic, sora lui Ionul; primeşte danie satul unde a fost Petriţă 114.
⟨Maşcăuţi⟩, sat, v. **Maclcăuţi**;
sate lîngă ~, v. ***Cozarăuţi**, ***Procopeni**.
Matasă, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
⟨Matca, comună⟩, v. **Corod** (pe ~), loc.
Matei (unde şade ~), sat la Cărpeniş, la Başeu; ⟨Mateieni, c. Corlăteni, j. Botoşani⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
⟨Mateieni⟩, sat, v. **Matei** (unde şade ~).
Mateis, tătar; dăruit lui Danco 119.
Matus, v. **Vlad ~**.
Matuşiţa, fiica Mariei; primeşte danie satul unde a fost Neagoe Gănescul 113.
⟨**Ma**⟩**xim**, vătăman; satul ⟨unde au fost⟩ ~ şi Voin⟨ea vă⟩t⟨ămani⟩, dăruit 41.

www.dacoromanica.ro

Maxim (la ~), sat, ⟨pe Nistru, azi R. S. S. Moldovenească, în Mereşeuca, c. Lencăuţi, r. Donduşani⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
⟨**Ma**⟩**xim şi Voin**⟨**ea**⟩ (⟨unde au fost⟩ ~ ⟨vă⟩t⟨ămani⟩), sat, ⟨pe Pîrîul Negru; în Bălăneşti, c. Bîrgăuani, j. Neamţ⟩; dăruit de Ion vornic m-rii Bistriţa şi întărit acesteia 41.
Măciucă (⟨unde a fost⟩ ~, unde a fost Hodco şi ~), sat, v. ***Coleşăua.**
⟨Măcreşti, sat⟩, v. **Marco** (**seliştea lui** ~); selişte lîngă ~, v. **Nicoară** (**seliştea lui** ~).
⟨Măgdăşani⟩, sat, v. ***Mic Ruptura** (unde a fost ~).
⟨**Măgura**, fost Călugăra Mare, sat, c.s. ~, m. Bacău⟩, v. **Ungureni**; locuri lîngă ~, v. **Piatra, Poiana Arsă.**
Măgura Moşului, munte la Vama, ⟨c. ~, j. Suceava⟩; hotar V.
Măgura Plopului, munte la Vama, ⟨c. ~, j. Suceava⟩; hotar V.
Măiatini, v. **Moiatinul de Sus, Moiatinul de Jos.**
***Măleşti** (Maleşti), sat, la obîrşia Pîrîului Alb; ⟨lîngă Hlăpeşti, c. Dragomireşti, j. Neamţ⟩; întărit lui Mic Crai 250.
Mălineşti, sat, v. **Milianăuţi.**
⟨**Mălini**, sat, c. ~, j. Suceava⟩; sat lîngă ~, v. ***Todereşti.**
⟨Mălureni⟩, sat, v. **Mealure**; sat lîngă ~, v. ***Oancea** (unde este ~).
⟨**Mămăliga**, sat, azi R. S. S. Ucraineană, c. ~, r. Noua Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; sat probabil în ~, v. **Liuban** (**satul lui** ~).
Mămorniţa, sat, v. **Mamurinţi.**
⟨**Mănăstirea Humorului**, sat, c. ~, j. Suceava⟩; selişte în ~, v. **Dobrin** (**seliştea lui** ~); m-re în ~, v. **Homor.**
⟨**Mănăstirea Neamţ**, sat, c. Vînători-Neamţ, j. Neamţ⟩; chilie lîngă ~, v. **Macarie** (**chilia lui** ~); m-re în ~, v. **Neamţ.**
Mănăstirea din Poiană, v. **Pobrata.**
Mănăstirea lui ... = *pentru toate cazurile de acest fel, v. numele persoanei în stăpînirea căreia este arătată mănăstirea.*
Măndru, v. **Mindrea.**
***Măneşti**, sat, la Chigheci, pe Pîrîul Fîntînilor; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Zărneşti, c. ~, r. Cahul⟩; dăruit lui Mihail Stîngaciu 154.
***Măneşti**, sat, pe Tazlău; ⟨lîngă Brătila, c. Helegiu, j. Bacău⟩; în hotar II.
⟨**Măneşti**, azi Blebea, sat, l.c. a or. Tîrgu Neamţ, j. Neamţ⟩, v. **Manea** (**hotarul tătăresc al lui** ~).
Măneşti, Măneuţi, v. şi **Maneuţi.**
⟨Mărceşti⟩, sat, v. **Grozeştii lui Marco.**
Mărgărita, v. **Muşata.**
Mărgineni, sat, la Iucaş; ⟨c. ~, j. Neamţ⟩; dăruit lui Fete 205; sate în ~, v. **Dumitreşti, Plopeşti.**
***Mărina** (satul Mărinii), pe Putna; ⟨probabil lîngă Purceleşti, azi Putna, c. Bolotești, j. Vrancea⟩; întărit lui Stanciul David 57.
Mărina, v. şi **Marena.**
Măzăreşti, sat, pe Cernu; ⟨inclus în Poduri, c. ~, j. Bacău⟩; întărit lui Mihul şi Tatul 204.
Mealure (la ~), sat; ⟨Mălureni, c. Nicoreşti, j. Galaţi⟩; întărit lui Ion Porcu 282.
Medvedia, pîrîu; ⟨Medveja, afluent al Prutului la or. Lipcani, azi R. S. S. Moldovenească, r. Briceni⟩; sat la obîrşia sa 91.
Medveja, sat, ⟨pe Medveja; azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Briceni⟩; dăruit lui Isaiea 112; sat lîngă ~, v. ***Stepan** (unde este ~ vataman).
⟨Meleşcani, sat⟩, v. **Meleşco** (**pîrîul lui** ~), **Meleşco** (unde este Tador ~), loc.
Meleşco (pîrîul lui ~, pîrîul Melişcoae), la Meleşcani, ⟨contopit cu Dealul Morii. c. ~, j. Bacău⟩; loc pustiu şi sat pe ~ 73, 188.
Meleşco (unde este Tador ~), loc pustiu, apoi sat, pe pîrîul lui Meleşco şi pe Berheci; ⟨Meleşcani, contopit cu Dealul Morii, c. ~, j. Bacău⟩; dăruit lui Tivadar 73, 188.
Melişcoae (pîrîul ~), v. **Meleşco** (**pîrîul lui** ~).
⟨Mereşeuca⟩, sat, v. **Mirişce** (**satul lui** ~); sat în ~, v. **Maxim** (**la** ~).
Mereşti, sat, cu m-re, pe Bîrlad; ⟨în Lieşti, c. ~, j. Galaţi⟩; întărit lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Şteful 280.
Mereşti, sat, pe Şomuz; ⟨c. Vultureşti, j. Suceava⟩; dăruit lui Bratul 224.
Mesehnă, v. **Dan** ~.
***Meteşti**, sat (?), pe Tazlăul ⟨Mare; lîngă Frumoasa, c. Balcani, j. Bacău⟩; în hotar 59.
Mianăuţi, sat, v. **Maneuţi.**
Mic de la Molniţa; boier în sfat 10, 11, III.
Mic (unde este ~ şi Iliaş), sat, v. **Citeşti.**
***Mic şi Sina** (unde au fost ~), sat, pe Tamaş; ⟨lîngă Tamaşi, c. ~, j. Bacău⟩; dăruit lui Mic al lui Voinea 137.
Mic al lui Voinea; primeşte danie satele unde a fost Mic şi Sina, unde a fost Radul şi Orîş ş.a. 137.
Mic Albu, boier în sfat 13, 17, 18.
Mic Crai; primeşte întărire pentru satele Budeşti, Maleşti ş.a. 250.
Mic Horaeţ, boier în sfat 9, 10, 11, III.
***Mic Jăurescul** (⟨unde este⟩ ~), sat, pe Studeneţ; ⟨Miceşti, contopit cu Ghergheşti, c. ~, j. Vaslui⟩; în hotar 232.
***Mic Ruptura** (unde a fost ~), ⟨a doua jumătate a sec. XV: Măgdăşani⟩, sat, pe Crasna; ⟨lîngă Avereşti, c. Buneşti-Avereşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Blaj şi fraţilor săi, Domoncuş stolnic şi Iacob 124.

www.dacoromanica.ro

Mie de la Sinăuți, boier în sfat 17.

⟨Miceşti⟩, sat, v. **Mie Jăurescul** unde este ~).

*__Micicova__, sat, la Terebne; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, probabil lîngă Terebna, c. ~, r. Edinița⟩; dăruit lui Ion Cupcici 103.

*__Miclăujeni__, sat; ⟨lîngă Deleni, c. ~, j. Iaşi⟩; întărit lui Jurju Jumătate 99.

Miclăuş, fiul lui Tîmpa, fratele lui Giurgiu, al lui Iancu ş.a.; primeşte danie satele Ruseşti şi Sclipoteşti 226.

Miclăuş Răspop; primeşte întărire pentru satele Leucuşeşti, Mileşti şi Horgeşti 220;
satul unde este casa lui, v. **Mileşti**.

Miclăuş, v. şi **Miclouş**.

⟨**Miclăuşeni**, sat, contopit cu Carasa, c. Corlăteni, j. Botoşani⟩, v. **Miclouş** (unde şade ~).

⟨**Miclăuşeni**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. Puşkin, r. Călăraşi⟩, v. **Miclăuşeşti**; deal lîngă ~, v. **Gorodişte**;
prisacă lîngă ~, v. **Acibco** (prisaca lui ~).

Miclăuşeşti, sat, pe Bîcovăț; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Miclăuşeni, c. Puşkin, r. Călăraşi⟩; dăruit lui Ion vornic 47.

Micle; primeşte danie şi întărire pentru satele Răusăni şi Micodani 121;
satul unde este casa lui, v. **Răusăni**.

Miclea (biserica de la ~), sat, pe Tazlău; ⟨probabil inclus în Tazlău, c. ~, j. Neamț⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistrița VI.

Miclea (greşit: Mihnea) de la Bahnă, sat, v. **Bahna**.

Miclea Greul, boier în sfat 274, 275.

Miclea, v. şi **Mihlea**.

Miclescul, v. **Iancul ~**.

⟨Micleşti, numit şi Oşmeleşti⟩, sat. v. **Oşmelea**.

Miclouş; fiica lui ~ dă satul Camena lui Cupcici vornic 103.

Miclouş, fratele lui Lațco Boț; martor şi chezaş 48.

Miclouş, fratele lui Petru Şoldan; primeşte danie satul Tamîrtaşăuți 30.

Miclouş, martor şi chezaş 48.

Miclouş (unde şade ~), sat, ⟨pe Jijia⟩, sub Dumbrava Înaltă; ⟨Miclăuşeni, contopit cu Carasa, c. Corlăteni, j. Botoşani⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.

Miclouş, v. şi **Ghelebi ~**, **Levet ~**.

Miclouş, v. **Miclăuş**.

*__Micodani__, sat, pe Bîrlad; ⟨lîngă Puntişeni, c. Costeşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Micle 121;
cuturi ale satului ~, v. *__Dănuța__, *__Locurile Gemenie__.

Micotici, hotarnic 264.

Micşin (prisaca lui ~); ⟨lîngă Perieni, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruită lui Oană Roşca gramatic şi fratelui său, Cojea Pătru 199, 281.

*__Micşineşti__, sat, pe Ialan; ⟨lîngă Giurcani, c. Găgeşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Roşca şi fratelui său, Cojea 281.

*__Micu__ (satul popii ~, unde este casa ⟨popii ~⟩), ⟨a doua jumătate a sec. XV: Crăeşti⟩, sat pe Rebricioara; ⟨lîngă Tufeştii de Jos, c. Rebricea, j. Vaslui⟩; dăruit popii Micu 144; întărit lui Moica şi fratelui său, Tador 240.

Micu (unde a fost ~), sat, v. **Tălbăeşti**.

Micul; fiicele lui ~ primesc întărire pentru jumătate din venitul morilor din Purceleşti 82.

Micul, fiul lui Petru, fratele lui Macrea, al lui Mihail ş.a.; primeşte întărire pentru o jumătate din satul Faurei şi pentru satul Miroslăveşti ş.a. 94.

Micul, fratele lui Ivaşco al lui Balasin şi al lui Badea; primeşte danie satul Cruglic 104

Micul, nepotul lui Bontea, al lui Marco şi al Stanei; primeşte întărire pentru satele Bonteşti, unde sînt Bonteştii de Jos şi pentru un loc de moară 222.

Micul, vistier; în sfat 274, 275.

Micul (⟨hotarul lui(?)⟩ ~), pe Tutova, mai sus de unde a fost Căliman; ⟨lîngă Călimăneşti, c. Puieşti, j. Vaslui⟩; în hotar 281.

Micul (seliştea lui ~), pe Cuțitna; ⟨lîngă Protopopeşti, c. Tăcuta, j. Vaslui⟩; dăruită popii Andrei, lui Filip şi lui Mihul, fiii protopopului Simion 68.

Micul (unde au fost Bratul şi ~), sat, v. **Trîmedeei**.

Micul Neagoe; primeşte întărire pentru jumătate din satul Suhodolul 136.

Micula, jude; satul unde este jude ~, întărit 129.

Micula, țigan; dăruit cu sălaşele sale lui Petru Hudici vornic 139.

Micula, țigan; dăruit cu sălaşul său lui Oancea logofăt 255.

Micula (Miculițea, Nicola), țigan; dăruit şi întărit cu sălaşul său m-rii Pobrata 131, 214, 227, 246.

Micula (unde este jude ~), sat, v. **Miteşti**.

Miculiță, țigan; dăruit cu sălaşul său lui Mihail logofăt 260.

Miculițea, v. **Micula**.

*__Micuşani__, sat; ⟨probabil j. Suceava⟩; dăruit lui Vlad Jicov şi nepotului său, Dragoş 215.

Mihai Bărbosul (seliştea lui ~), pe Cracovăț; ⟨lîngă Brădeşti, c. Vinderei, j. Vaslui⟩; întărită lui Gruban 125;
v. şi **Mihail Bărbosul**.

Mihail, cneaz; satul unde a fost cneaz ~, dăruit 184.

Mihail, fiul lui Baliță Mudricica, fratele lui Alecsandru; primeşte întărire pentru satele Comanăuți, Crămetoneşti, ş.a. 18.

www.dacoromanica.ro

Mihail, fiul lui Bălici, fratele Maruşcăi şi al Anuşcăi; primeşte întărire pentru satul din mijloc de pe Tămăşăl 115.
Mihail, fiul lui Dragomir Albu, fratele lui Todor, al lui Dimitrie ş.a.; primeşte danie un sat pe Suceava 4.
Mihail, fiul lui Petru, fratele lui Bena, al lui Macrea ş.a.; primeşte danie o jumătate din satul Faurei, satul Miroslăveşti ş.a. 94.
Mihail, fiul lui Petru, fratele lui Bena, al lui Macrea ş.a.; primeşte danie o jumătate din satul Faurei, satul Miroslăveşti ş.a. 94.
Mihail, fiul lui Roman voievod, fratele lui Bogdan, al lui Alexandru, al lui Iuga (?) şi al lui Ştefan; credinţa lui 5, 6.
Mihail, fratele lui Groza; primeşte întărire pentru satul Clicicăiuţi 126.
Mihail, fratele lui Nicula şi al lui Toader; primeşte danie satul lui Berea 11.
Mihail (Mihul), gramatic (pisar), fiul protopopului Iuga, fratele lui Duma aprod şi al lui Tador gramatic; vinde satul Tominţi 103; primeşte întărire pentru satele Mînzaţi, Timişeşti ş.a. 165, Buciumeni, Cozareuţi, ş.a. 196, pentru satul unde a fost Iuga Negru şi pentru prisaca lui Vrabie ş.a. 225; primeşte danie seliştile unde a fost Oană Berbece şi unde a fost Eremia 234; cumpără satul Săseni 225 şi jumătate din satul Bălăneşti 228; scrie acte 52, 60, 80, 89, 92, 181, 195, 199, 215; ispravnic de acte 60, 80, 89, 212, 227, 229;
logofăt; primeşte danie şi întărire pentru satele Ciumăleşti, unde este Hodor Burcic ş.a. 252, Stănigeşti, unde a fost Ciunca Stan ş.a. 254, Vînători, Gavrilăuţi ş.a. 260; primeşte danie locul morilor domneşti de la Baia 279; se judecă şi cîştigă satele unde a fost Drăguş Teameş şi unde a fost Teameş Petru 286; ispravnic de acte 242, 243, 248, 250, 255—257, 261, 264, 265, 267, 269—272.
Mihail, ţigan; dăruit cu sălaşul său lui Oancea logofăt 255.
Mihail (unde a fost ~), sat, la gura Săratei; ⟨Mihălăşeni, c. ~, j. Botoşani⟩; dăruit lui Luca de la Sihle şi fraţilor săi, Malea şi Stroe 160.
***Mihail** (unde a fost cneaz ~), sat, la gura pîrîului Borodac; ⟨lîngă Lozna, c. Dersca, j. Botoşani⟩; dăruit lui Hudici vornic 184.
Mihail al lui Coşcă; pierde satul Budinţi pentru hiclenie 143.
Mihail (Mihaiu) **Colici**, jude; satul unde este, unde a fost jude ~, dăruit 129, 165, 196;
v. şi **Colici**.
Mihail Cristianescul; primeşte întărire pentru o jumătate din satul Cristianeşti 118.
Mihail Croitor, v. **Croitor** (⟨satul lui⟩ Mihail ~).
Mihail Dolh (biserica de la ~), v. **Dolheşti**, sat.
Mihail (Mihăilaş) **Nevolnic** de la Dorohoi; primeşte întărire pentru 49 de sate, două selişti ş.a. 175; satele lui ~ de pe Başeu 69; în sfat 5, 9, 13, 22—24, 27—30, 32—41, 45, 47, 48, 50—54, 56—58, 60—71, 74—86, 88—91, 93, 94, 97, 99—101, 103, 107, 110, 113, 114, 116—120, 124, IV, V, VII; jupan 36, 41, 51.
Mihail Oţel (Oţăl), gramatic (pisar); primeşte danie şi întărire pentru satele unde a fost jude Loluş, unde a fost jude Stan ş.a. 185, 186; scrie acte 148, 154, 213; ispravnic de acte 165, 188, 189; în sfat X;
satul unde este casa lui, v. **Oţăl**;
satul unde a fost casa lui, v. **Oţeleşti**.
Mihail Pîhnă (Pîhno), vornic; în sfat 220, 225, 226, 230, 237, 243, 250, 261.
Mihail Popşa; primeşte danie satele Scorţeuţi şi Păncăuţi 22; în sfat 42, 48, 50, 53, 54, 56, 145, 156, 159, 161—164, 168, 169, 173, 175—180, 184, 187, 192, 194, 196, 197, 201—203, 205, 217, 218, 220, VIII.
Mihail Scumpul, fratele lui Tatul; martor hotarnic 264.
Mihail Stîngaciu, fratele lui Giurgiu Biţea; primeşte danie satul unde este Balan şi fiul lui Drajan, seliştea lui Roşca ş.a. 154.
Mihail Uricel, boier în sfat 114, 116, 117.
Mihailă Bărbosul; primeşte întărire pentru satele Drăgoeşti şi Vîrtopul 145;
v. şi **Mihai Bărbosul**.
Mihailăuţi, sat, pe Ciuhur, la Vadul de Piatră; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Chetroşica Veche (?), c. Parcova, r. Ediniţa⟩; întărit lui Cupcici vornic 103.
Mihailo (unde este ~), sat, v. **Mihăilă Roşca** (unde este , a fost ~).
Mihaiu, jude, v. **Mihail Colici**.
⟨**Mihăileşti**⟩, sat, la Podul de Piatră, ⟨pe Şomuzul Mare; c. Horodniceni, j. Suceava⟩; întărit cu imunităţi Mitropoliei Sucevei 245.
Mihăilaş, v. **Mihail Nevolnic**.
Mihăilă Moimescul; vinde satul Biră̆eşti lui Pipou şi lui Costea al lui Biro 263.
Mihăilă Roşca (unde este , a fost ~; unde este Mihailo; Roşca), loc pustiu, apoi sat, cu moară, lîngă Hîrlău; ⟨Unsa, azi Boscoteni, c. Frumuşica, j. Botoşani⟩; dăruit m-rii Pobrata 174, 187, 243; întărit cu imunităţi aceleiaşi m-ri 277.
⟨**Mihăileanca**, sat, azi R.S.S. Ucraineană, c. ~, r. Secureni, reg. Cernăuţi⟩; sate lîngă ~, v. ***Dubovala**, ***Rişcinţi**.
⟨Mihăileni, comună, j. Botoşani⟩; sat în ~ (?), v. ***Roşiiaci**.
⟨Mihălăşeni⟩, sat, v. **Mihail** (unde a fost ~);
sat lîngă ~, v. ***Stan** (unde şade ~).
Mihău, fiul lui Tîmpa, fratele lui Miclouş, al lui Giurgiu ş.a.; primeşte danie satele Ruseşti şi Sclipoteşti 226.
Mihlea Tavă, tatăl lui Stan aprodul; primeşte întărire pentru satul unde este casa lor şi danie un loc pustiu 182.
Mihlea Tavă şi Stan aprodul (unde este casa lui ~), ⟨a doua jumătate a sec. XV: Gălăşeşti, a doua jumătate a sec. XVII:

www.dacoromanica.ro

Tătărăni⟩, sat, pe Crasna, mai sus de Dodeşti; ⟨Tătărăni, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruit lui Mihlea Tavă şi fiului său, Stan aprodul 182.

Mihlea, v. şi **Miclea**.

Mihnea, v. **Radu ~**.

Mihnea (greşit), v. şi **Miclea de la Bahnă**.

***Mihneşti**, sat, pe Bahlul, la Cîrligătura; ⟨probabil lîngă Podu Iloaiei, c. ~, j. Iaşi⟩; dăruit lui Giurgiu Stîngaci 64.

Mihodrea, pîrîu, afluent al Siretului ⟨la Comăreşti, azi R. S. S. Ucraineană, c. ~, r. Storojineţ, reg. Cernăuţi⟩; hotar 70.

Mihu, şetrar; autentifică act (1832) 211.

Mihul; primeşte danie satul Măzărăeşti 204.

Mihul, fiul protopopului Simion, fratele popii Andrei şi al lui Filip; primeşte danie satul Trimedecii şi seliştea lui Micul 68.

Mihul, gramatic, v. **Mihail**.

Mihul (unde este ~ şi Panici), sat, v. **Panici**.

Mihul, v. şi **Micul**.

⟨Mijloceni⟩, sat, v. ***Satul de Mijloc**.

Milcov, pîrîu, ⟨afluent al Putnei lîngă Răstoaca, c. Milcovul, j. Vrancea⟩; selişte pe ~ 139.

Milea, nepotul lui Ivaşcu Vladicicu, al lui Petre ş.a.; primeşte danie satele Hodoracinţi şi Gvozdăuţi 49.

Mileşti (unde este casa lui ⟨Miclăuş Răspop⟩), sat, pe Pîrîul Babei; ⟨probabil în Valea Babei, contopit cu Gura Crăieşti, c. Motoşeni, j. Bacău⟩; întărit lui Miclăuş Răspop 220.

***Mileşti** (unde este jude Uliu), sat, pe Suholui; ⟨azi deal şi vale în Smulţi, c. ~, j. Galaţi⟩; întărit lui Cernat Ploscar şi fratelui său Şteful 280.

Miletin, pîrîu, ⟨afluent al Jijiei la Vlădeni, c. ~, j. Iaşi⟩; hotar 60; sate şi selişti pe ~ 60, 234, 252; moară pe ~ 234; pădure lîngă ~ 234.

Milianăuţi, sat; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Malineşti, c. ~, r. Noua-Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.

Milişev, v. **Stanislav ~**.

***Milotinesti** (unde a fost aşezarea lui Tatul săbieru), sat; ⟨probabil lîngă Băluşeşti, c. Girov, j. Neamţ⟩; dăruit lui Cristea Iucăşeanul 219.

Minco, vătăman; satul unde este, unde a fost vătăman ~, întărit 81, 90.
v. şi **Vorniceni**.

Mindrea, v. **Mîndrea**.

Mindziul, v. **Ion Mînzul**.

Mircea, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.

Mircea (⟨satul lui⟩ popa ~); ⟨probabil Popeni, c. Zorleni, j. Vaslui⟩; în hotar 154.

Mircea Dulcescul (al lui Dulce, al lui Limbă — dulce), vistier, fratele lui Duma Dulcescul şi al ⟨Alexandrei⟩, soţia lui Ştefan voievod; în sfat 119, 124, 126, 128, 129, 133, 136—139;
boier în sfat 142, 144, 145, 149, 152, 156, 159, 161—165, 168, 169, 173, 175, 176, 179—181, 184, 187, 188, 192, 194, 196, 197, 201—203, 205, 215—220, 222, 225, 226, 228—230, 232—235, 237, 239, 240, 250, 252, 254—257, 260, 265, 279—285, 288, 290, VIII, IX.

Mirişce (satul lui ~), ⟨pe Nistru; azi R. S. S. Moldovenească, Mereşeuca, c. Lencăuţi, r. Donduşani⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.

⟨**Miron Costin**, fost Brănişteni, sat, c. Trifeşti, j. Neamţ⟩; sat în ~, v. **Romîneşti**.

***Miroslăveşti**, sat; ⟨probabil lîngă Faurei, înglobat în Şchiopeni, azi Văleni, c. Pădureni, j. Vaslui⟩; loc pustiu de lîngă ~ dăruit lui Roşca şi fratelui său, Cojea 281.

***Miroslăveşti**, sat, la Chigheci, pe Salcia⟨Mare; azi R. S. S. Moldovenească, r. Cahul⟩; dăruit lui Vlad Jicov 215.

***Miroslăveşti**, sat, pe Vaslui, sub Rediu; ⟨probabil lîngă Beneşti. c. Tanacu, j. Vaslui⟩; dăruit lui Bena şi fraţilor săi, Macrea, Mihail, ş.a. 94.

Misail, v. **Ianache ~**.

Misea, boier în sfat 142—145, 152, 156, 159, 161, 162, 168, 173, 184, 187, 194, 196, 197, 205, 275;
vornic 231.

⟨Misihăneşti⟩, sat, v. **Oneşti**.

Mişea; pierde satul Vascăuţi pentru hiclenie 143.

Mişoglu, v. **Ianachi ~**.

***Miteşti** (unde este jude Micula), sat, ⟨pe Şomuzul Mare⟩, mai jos de Buciumeni, ⟨contopit cu or. Fălticeni, j. Suceava⟩; întărit popii Iuga 129.

***Mitlucăuţi** (Mituc), sat; ⟨lîngă Brăşăuţi, c.s. Dumbrava Roşie, m. Piatra-Neamţ, j. Neamţ⟩; dăruit m-rii Bistriţa 29; biserica de la ~, pusă sub ascultarea aceleiaşi m-ri VI.

Mitropolia (Episcopia) **Moldovei** (Sucevei); hram, v. **Sfîntul Gheorghe**; primeşte danii şi întăriri pentru sate 16, 17, 244, scutiri de dări pentru sate 244, 245;
egumen de la biserica sa 244;
traducători de acte de la ~ (sec. XVIII—XIX) 172, 174, 178, 185, 198;
condică de acte de la ~ (sec. XIX) II.

Mituc, sat, v. **Mitlucăuţi**.

Miudricica, v. **Mîndricica**.

Mîndre, fiul lui Pătraş din Balta Albă, fratele lui Dumca şi al lui Iurie; primeşte întărire pentru satul Duminţi 236.

Mîndrea (⟨unde este⟩ curtea lui ~, ⟨satul lui⟩ ~), sat, cu cuturi, pe Siret; ⟨Mîndreşti, c. Vlădeni, j. Botoşani⟩; dăruit lui Petru Hudici vornic 139.

Mîndrea (unde a fost ~), ⟨sec. XVIII: Scînteia⟩, sat, pe Rebricea; ⟨Scînteia, c. ~, j. Iaşi⟩; întărit lui Duma Negru 150.

Mîndrea, v. şi **Dragomir al lui ~** (unde a fost ~), sat.

Mîndrea (Măndrul, Mindrea, Mîndri, Mîndru, Mîndrul) **Jumătate**, al lui Jumătate (Jumetate), fratele lui Giurgiu şi al lui Şteful;

www.dacoromanica.ro

primeşte întărire pentru satele Balinţi, Dvorişte ş.a., moştenite de la tatăl său 99; primeşte danie o jumătate din satul Maneuţi 168; se judecă şi pierde satele Glodeni şi Bulgari 156; în sfat 60, 71, 107, 110, 113, 114, 116, 117, 142—145, 148—150, 152, 155, 156, 158, 159, 161—165, 167, 169, 170, 173, 175, 176, 179—181, 184, 187—189, 192, 194, 196, 197, 199, 201—203, 215—220, 222, 231, VIII, X.

⟨**Mîndreşti**⟩, sat, la Cîrligătura, ⟨pe Bahluieţ, la gura Sîrcăi; Sîrca, c. Bălţaţi, j. Iaşi⟩; întărit lui Mîndrul Jumătate în urma împărţirii satelor moştenite cu fraţii săi 99.

Mîndreşti, sat, pe Gerul; ⟨c. Valea Mărului, j. Galaţi⟩; în hotar 280;
selişte lîngă ~, v. ***Frăţileşti**.

⟨**Mîndreşti**, sat, c. Boţeşti, j. Vaslui⟩; sat lîngă ~, v. ***Dodeşti**.

⟨**Mîndreşti**, sat, c. Vlădeni, j. Botoşani⟩, v. **Mîndrea** (unde este curtea lui ~);
sat lîngă ~, v. ***Balinţi**.

Mîndri, v. **Mîndrea**.

Mîndricica (Mudricica), v. **Baliţă** ~.

Mîndru (Mîndrul), v. **Mîndrea**.

Mîndzaţi (unde este Toader), sat, la obîrşia Liubanei; ⟨c. Alexandru Vlahuţă, j.Vaslui⟩; întărit popii Iuga 129, protopopului Iuga şi fiului său, Mihul gramatic 165, 196.

Mîndzul, v. **Mindzul**.

Mînea (seliştea lui ~), pe Covurlui; ⟨lîngă Umbrăreşti, c. ~, j. Galaţi⟩; întărită lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Şteful 280.

Mînjeşti, loc de sat (sec. al XVIII-lea: sat); ⟨în Gheorgheleu, c. Codăeşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Dan vameş III.

Mînzul, v. **Ion** ~.

Mîrlec (seliştea lui ~), pe Crasna; ⟨lîngă Avereşti, c. Buneşti-Avereşti, j. Vaslui⟩; dăruită lui Blaj şi fraţilor săi, Domoncuş stolnic şi Iacob 124.

Moara (unde este ~), sat, pe Răut; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Morovaia (?), c. Trebujeni, r. Orhei⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.

Moeneşti, sat; ⟨or. Moineşti, j. Bacău⟩; dăruit lui Giurgea Moian 202.

Mogoş (Mogoşel) de la Vînnea, tatăl lui Grozav 181; primeşte danie satul lui de pe Vîlna 12.

Mogoş (la ~), sat, pe Vîlna; ⟨Mogoşeşti, apoi Slobozia, contopit cu Ipatele c. ~, j. Iaşi⟩, dăruit lui Mogoş 12; jumătate de sat vîndută de Grozav, fiul lui Mogoşel, Neagăi, soţia lui Giurgiu Piatră, şi întărită acesteia 181.

Mogoşăşti, sat, pe Bistriţa; ⟨în Costişa, c. ~, j. Neamţ⟩; întărit lui Tatul Herlic şi nepoţilor săi, Danciul Pardos şi Neagul Roşca 191.

Mogoşescul, v. **Vlaşin** ~.

⟨Mogoşeşti, ulterior Slobozia⟩, sat, v. **Mogoş** (la ~).

⟨Mohorîţi (fost Simeşti)⟩, sat, v. **Balcu şi Sima**.

Moian, v. **Giurgea** ~.

Moiatînul de Jos, top.; ⟨probabil zona deluroasă dintre Malovata şi cursul inferior al Culei, azi R. S. S. Moldovenească, r. Orhei⟩; sat la ~ 175.

Moiatînul de Sus, top.; ⟨probabil zona deluroasă dintre cursurile mijlocii ale Culei şi Ciulucului, azi R. S. S. Moldovenească, r. Călăraşi⟩; satele de la ~ ale „cneaghinei“ 175.

Moica, vornic de gloată, fratele lui Tador spătar; primeşte danie satele unde a fost Ilcaş, unde a fost Cîrţă Coste şi trei locuri pustii 155, întărire pentru satele Pojereşti, Petrileşti, ş.a. 240; în sfat 195, 219, 235, 237, 239, 243, 250.

Moicescul, v. **Tador** ~.

Moimescul, v. **Mihăilă** ~.

⟨Moineşti, oraş⟩, v. **Moeneşti**, sat.

Moineşti (unde au fost casa lui Herlic şi undi au fost Neguşor, Herlic), sat, pe Bistriţa, la gura Orbicului; ⟨~, în or. Buhuşi, şi Hărliceşti, în Orbic, iar acesta contopit cu or. Buhuşi, j. Bacău⟩; întărit lui Tatul Herlic şi nepoţilor săi, Danciu Pardos şi Niagul Roşca 191; biserica de la Herlic pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.

Moişă Filosofu, fratele lui Oană Popşa; primeşte danie satul Sîrbi şi satul pe care îl stăpînea 54; v. şi **Filosofu** (satul lui Moişă ~).

Moişinţi, sat, la Iucaş; ⟨Hoiseşti, c. Mărgineni, j. Neamţ⟩; întărit lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion Vornic 90.

Moldova, rîu, ⟨afluent al Siretului⟩; sate pe ~ 11, 23, 50, 67, 176, 177, 183, 269, V; sat între ~ şi Siret 207, vad pe ~ 23; posadă pe ~ 192.

Moldova (Ţara Moldovei): *passim;*
Moldovlahia 41, 50, 75, 93, 100, 101, 195, 212, 221, VI.

⟨**Moldoveni**, fost Porceşti⟩, sat, v. **Porcu** (unde este curtea lui Ion ~).

Moldoviţa, m-re; ⟨ în s. Vatra Moldoviţei, c. ~, j. Suceava⟩; hram, v. **Bunavestire**;
primeşte danii şi întăriri: sate şi selişti 43, 46, 242, 272, munţi IV, iezere 253,272, 287, mori 16, 242, vămi 27 , 242, 272, 287, V, posadă 192, casă din Suceava 276, ţigani şi tătari 16, 132, obroace 192, 223, 272.

Moldoviţa, pîrîu, ⟨afluent al Moldovei la Vama, c. ~, j. Suceava⟩; mănăstire pe ~ 192; vamă la gura sa 272; în hotar V;
v. şi **Vama Moldoviţei**.

Moldovlahia, v. **Moldova** (Ţara Moldovei).

Moiniţa, sat; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, c. ~, r. Hliboca, reg. Cernăuţi⟩; boier de la ~ 10, 11, III.

Molovateţ, pîrîu, afluent al Teliţel; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, r. Ungheni⟩; hotar 264.

Molovateţ, v. şi **Mulovateţ**.

***Mordvina**, sat, sub Caragine, pe Dobruşa; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, la sud de Dobruşa, c. Receşti, r. Rezina⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.

⟨**Morovaia**⟩, sat, v. **Moara** (unde este ~).

www.dacoromanica.ro

Motoşeşti, sat, ⟨la obîrşia Corodului; în s. Fundeanu, c. Drăguşeni, j. Galaţi⟩; în hotar 280.
Motruna, fiica lui Stan Lucaveţ, sora lui Iurie şi a lui Cozma; primeşte întărire pentru satele Lucaveţ şi Pancăuţi 70.
Movila lui... = *pentru toate cazurile de acest fel, v. numele de persoană care însoţeşte entopicul.*
Movila cea Mare, ⟨între valea Cahulului superior şi valea Prutului; azi R.S.S. Moldovenească, probabil lîngă Cotihana, c. Roşu, r. Cahul⟩; sat împotriva ei 61.
Movila Corodului (Mare), pe valea Corodului; ⟨în s. Corod, c. ~, j. Galaţi⟩; selişte la ~ 185, 186.
Movila Găunoasă, la Şerboteşti, ⟨c. Soleşti, j. Vasiui⟩; hotar III.
***Movila Găunoasă**, (la ~), sat; ⟨lîngă Spătăreşti, c. Vadu Moldovei, j. Suceava⟩; dăruit lui Şoldan Petru şi soţiei sale 30.
Movila Vulturului, pe Jijia, mai sus de Strahotin; ⟨la Ungureni, c. ~, j. Botoşani⟩; hotar 8.
Movile, top., la Cobîle; ⟨în c. Secuieni, j. Bacău⟩; sat la ~ 123.
Movile (la ~), sat, pe Cobîle; ⟨Secuieni, c. ~, j. Bacău⟩; partea lui Costin din ~ 123.
Mudricica, v. **Mîndricica**.
Mulovateţ, pîrîu, ⟨afluent al Işnovăţului superior; azi R.S.S. Moldovenească, r. Străşeni⟩; hotar 84.
Mulovateţ, v. şi **Molovateţ**.
Muncel, deal la Mogoşeşti, ⟨c. ~, j. Iaşi⟩; sat la ~ 207.
***Muncel**, sat, pe Crasna; ⟨lîngă Bătrîneşti, c. Icuşeşti, j. Neamţ⟩; întărit lui Alexandru spătar în urma judecăţii cu Mîndrea 156; v. şi **Munteel**, deal, **Slava** (la ~), sat.
⟨**Muncelu de Sus**, sat, c. Mogoşeşti-Siret, j. Iaşi⟩; sat lîngă ~, v. ***Balomireşti**.
Munteel, deal; ⟨pe stînga Siretului; în c. Icuşeşti, j. Neamţ⟩; sat pe ~ 18; v. şi **Muncel**, sat.
Muntea, tătar; întărit cu sălaşele sale Mănăstirii din Poiană 229.
Muntele cel Înalt, v. **Dealul cel Înalt**.
***Munteni**, sat, pe Cracău; ⟨lîngă Ghindăoani, c. Bălţăteşti, j. Neamţ⟩; dăruit lui Şarban Hindău 7.
Muntenii (unde sînt ~), cut al satului Pătrăuţi, pe Suceava, ⟨c. Pătrăuţi, j. Suceava⟩; întărit lui Vlad Adiş 98.
***Muntenii Scutaşi** (unde este cneaz Litu şi Şărban), sat, ⟨pe Siret; lîngă Porceşti, azi Moldoveni, c. ~, j. Neamţ⟩; dăruit lui Şandrul, soţiei sale, Martha, şi fiului lor Cozma 36.
Murgeşti, sat, pe Telejna; ⟨Bereasa, c. Dăneşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Ivaşcu Velna(!) Murgul 111.
Murgul, v. **Ivaşcu Velna(!)** ~.
Mustea, izvor ⟨la or. Tîrgu Neamţ, j. Neamţ⟩; hotar VIII, X.
⟨Muşat⟩, v. **Petru** ~, **Roman** ~.
Muşata (Mărgărita), mama lui Petru şi a lui Roman, bunica lui Alexandru cel Bun şi a lui Bogdan; ctitoria sa, biserica Sf. Ioan Botezătorul din Siret 1; credinţa ei 4; curtea ei din Horlăgani 1.
⟨Muşeniţa⟩, sat, v. **Muşineţ**.
Muşineţ, sat, ⟨pe Siret; Muşeniţa, c. ~, j. Suceava⟩; dăruit lui Şteful al lui Jumătate 168.

N

Nan, diac; scrie act domnesc 108.
Nan, fratele popii Iuga; primeşte danie şi întărire pentru satul Buciumeni, unde este casa lui şi a fratelui său 56, pentru satul Stănigeni 77.
Nan, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Nan, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Nan, ţigan; întărit lui Ion Porcu 282.
***Nan** (satul lui ~), ⟨a doua jumătate a sec. al XV-lea: Ungureni⟩, pe Siret; ⟨lîngă Vercicani, c. Liteni, j. Suceava⟩; dăruit doamnei Marena 95.
Nan (unde este casa lui ~ şi a fratelui său), sat, v. **Buciumeni**.
Nan Oană, martor şi chezaş în sfat 48.
Nan Şetriman, ţigan; dăruit cu fraţii şi cu copiii săi doamnei Marena şi fiului său, Petru 84.
Naneş (unde a fost feciorul lui ~), sat, v. **Curteşti**.
Naslavcea (la moara ~), sat, ⟨pe Nistru; azi R.S.S. Moldovenească, c. ~, r. Donduşani⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Nasoe, jude (?); satul unde sînt juzi Dragan şi ~, întărit 280.
Nastea, soţia lui Oancea, fosta soţie a lui Dobrăcin; primeşte danie satul unde a fost casa lui Dobrăcin şi a lui Bratul Pleşescul 69.
Năcescul, v. **Varlam** ~.
***Nănbaci Barbosul**, soţul Marenei; primeşte danie satul unde este casa lui 58.
Nănbaci Barbosul (unde este casa lui ~), sat, pe Şomuz; ⟨probabil lîngă Ciumuleşti, c. Vadu Moldovei, j. Suceava⟩; dăruit lui Nănbaci Barbosul 58.
Neaga, soţia lui Giurgiu Piatră; primeşte danie satul lui Diiacul, satul Slăveşti ş.a. 181 şi întărire pentru o jumătate din satul lui Mogoş de la Vînnea, cumpărată de la fiul acestuia, Grozav 181.

www.dacoromanica.ro

Neagăş, jude; satul (unde a fost jude ~), dăruit 25;
v. şi *Neagă⟨şeşti⟩.

*Neagă⟨şeşti⟩ (Neaghişeşti, Negaşeşti, unde a fost jude Neagăş), ⟨sec. XVIII: Negoeşti⟩, sat, pe Turluiu; ⟨lîngă Coman, c. Sănduleni, j. Bacău⟩; dăruit lui Giurgiu Ungureanul 24; dăruit de acesta nepoţilor săi, Ulea şi Iuga, şi întărit acestora 183; dăruit de domn lui Ulea şi fratelui său, Iuga 284.

Neagăuţi, ⟨sec. al XVI-lea: Horbineşti⟩, sat, pe Racovăţ; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, Gordineşti, c. ~, r. Ediniţa⟩; drăruit lui Ion Cupcici 88; în hotar 103.

Neaghişeşti, sat, v. *Neagă⟨şeşti⟩.

Neagoe, gramatic; scrie act 38; ispravnic de acte 50, 56, 58; hotarnic 50;
logofăt; ispravnic de acte 62—68, 70, 71, 74—79, 81, 82, 84, 86, 88, 90, 93, 94, 98—101, 103, 104, 107, 110, 113, 114, 117—120, 124, 125, 128, 129, 133, 136—139, VII; în sfat 61, 80 85, 89, 91, 158, 160, 164, 167, 168, 170, 173, 180, 184, 187, 192 194, 196, 197, 202, 203, 205, 215—218, 220, 222, 225—230, 232—235, 237, 239—243, 247, 250, 252, 254—261, 264, 265, 267, 269—272, 279—285, 288, 290; martor 225.

Neagoe Gănescul, v. Gănescul (unde a fost Neagoe ~), sat.

*Neagomireşti, sat, pe Pobrata; ⟨lîngă Iorcani, c. Tătăruşi, j. Iaşi⟩; întărit m-rii Pobrata 243.

Neagşa, v. Niagşia.

*Neagşinţi, sat, pe Bahlui; ⟨probabil lîngă Dumeşti, c. ~, j. Iaşi⟩; întărit lui Cupcici vornic 103.

Neagu Barbosu (unde este ~ şi Dragomir Hasnaş), sat, v. Hasnaş.

Neagul, v. Niagul.

Neamţ, cetate; ⟨în or. Tîrgu Neamţ, j. Neamţ⟩; boier pus sub ascultarea cetăţii ~ 169; în hotar cu m-rea Neamţ VIII, X;
⟨pîrcălabi⟩ de ~ 17, 18, 22, 23, 32, 165, 167, 177, 184, 187, 194, 196, 197, 201—203, 205, 214, 216, 218—220, 222, 232, 235, 237, 239, IX.

Neamţ, m-re; ⟨în s. Mănăstirea Neamţ, c. Vînători-Neamţ, j. Neamţ⟩; hram, v. Înălţarea; egumeni 21, 93;
unită cu m-rea Bistriţa şi pusă sub ascultarea aceluiaşi egumen 21;
primeşte danie şi întăriri: sate şi selişti 50, 67, 80, 164, 180, 266, 269, 272, 289, 290, mori, prisăci şi iezere 92, 93, 100, 180, 242, munţi VIII, X, tătari şi ţigani 164, 283; primeşte obroace 93, 100, 212, 262; primeşte scutiri de vămi şi de dări 92, 262, 273;
mănăstiri şi biserici puse sub ascultarea m-rii ~ 267; act tălmăcit la ~ (1803) 169;
chilie mai jos de m-rea ~ 241.

Neamţ, pîrîu, ⟨afluent al Moldovei la Timişeşti, c. ~ j. Neamţ⟩; sate la gura sa 21, 67, 164; sat pe ~ 169; hotar VIII, X.

Neamţ, tîrg; ⟨or. Tîrgu Neamţ, j. Neamţ⟩; tîrgoveţ 241; robi domneşti de la ~ 259;
vie mai sus de ~ 241; acte scrise la ~ 50, 225.

Neamţ, ⟨zonă⟩; desetină de la ~ 93, 100; m-re de la ~ 212.

*Nebureşti, sat; ⟨lîngă Cosmeşti, c. ~, j. Galaţi⟩; întărit lui Ion Porcu 282.

Nechid (Nichid), pîrîu, ⟨afluent al Bistriţei la Ruseni, c. Borleşti, j. Neamţ⟩; sate pe ~ 45, 101; selişte, moară şi m-re pe ~ 101.

⟨Nechit⟩, sat, v. Huba (unde a fost ~), loc, Nichid (pe ~), sat.

⟨Nechit, schit⟩, v. Sfîntul Nicolae, m-re.

Nedeia (movila de la ~), loc la Balomireşti, ⟨contopit cu Bira, c. ~, j. Neamţ⟩; hotar 79.

Negaşeşti, sat, v. *Neagă⟨şeşti⟩.

⟨Negelul⟩, pîrîu, v. Nevîra.

Negoeşti, sat, pe Pîrîul Alb; ⟨inclus în Totoieşti, c. Tupilaţi, j. Neamţ⟩; dăruit lui Crăciun Belcescul şi fiilor săi, Petru, Ion, Iosif şi Andriiaş 38.

Negoeşti, sat, pe Pîrîul Negru; ⟨în Dragomireşti, c. ~, j. Neamţ⟩; întărit lui Toma Băcescul 178.

⟨Negoeşti⟩, sat, v. şi *Neagă⟨şeşti⟩.

*Negotini (hotarul Negotinilor), sat, pe Cracău; ⟨lîngă Corni, c. Bodeşti, j. Neamţ⟩; în hotar 71.

Negrea, nepotul lui Ivul; dă satele Dobromireşti şi Balosineşti lui Ignat stolnic 210, 215.

Negrea (prisaca lui ~), sub Nesfoiu,⟨ pe Prut; azi R.S.S. Ucraineană, s. Negreni, c. Mămăliga, r. Noua Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; în hotar 107.

Negrea, v. şi Negru de la Bîrlad.

⟨Negreni⟩, sat, v. Negrea (prisaca lui ~).

Negreşti, sat, ⟨pe Albiia; c. Bira, j. Neamţ⟩; în hotar 79; v. şi Dealul Negreştilor.

Negreşti, sat, ⟨pe Almaş; c. Dobreni, j.Neamţ⟩; întărit lui Baico 147.

Negrilă (Negrilaş), ceaşnic; fiul lui Negrul, fratele Anei; în sfat 69, 70, 75—80, 82, 84—86, 88—91, 93, 94, 97, 99—101, 103;
vornicul lui Ştefan voievod; în sfat 118—120, 124, 128, 129, 133, 136—139, 148, 149, 154, 155, 157, 158, 165, 167, 168, 170, 173, 181, 184, 187—189, 192, 194—198, 201—202;
boier în sfat 215—220, 222, 225, 227—230, 232—235, 237, 239—243,247,250, 252, 254—257, 260, 261, 264, 267, 269, 270, 272;
se judecă şi pierde satele Coleşeuţi, Răşcinţi ş.a. 271.

Negrilă (unde este ~), sat, v. Roşiori.

Negrileşti, sat, ⟨pe Telejna; în Bereasa, c. Däneşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Ivaşcu Velna(!) Murgul 111.

www.dacoromanica.ro

*Negrileşti, sat, pe Turlui; ⟨lîngă Bîrzuleşti, c. Sănduleni, j. Bacău⟩; dăruit lui Giurgiu Ungureanul 24.
⟨Negrileşti, sat, c.s. Munteni, m. Tecuci, j. Galaţi⟩; poiană lîngă ~, v. **Roman** (poiana lui ~);
sat lîngă ~, v. *Borodăceni.
Negrita, fiica popii Iliaş, sora lui Stanciul Cormohuz; vinde satul Boziani 265.
Negriteşti, sat, ⟨pe Verdele; c. Podoleni, j. Neamţ⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
Negru (Negrea) de la Bîrlad, vornic, tatăl Anei, socrul lui Oană; dăruieşte m-rii Bistriţa satele Gîdinţi, Cîrstoi ş.a. 42; în sfat 13, 17, 19, 23—25, 27—34, 36—41, 45, 47—54, 56—58, 60, 61; jupan 38, 51; vornic de Suceava (?) 18;
boier în sfat 62—71, 74, 84, 86, 88—91, 93, 94, IV, V, VII; stăpîn al unei prisăci din hotarul satului Colişăuţi 107;
hotarnic 269 (menţ.);
satul unde este curtea lui ~, v. **Gîdinţi**.
Negru, v. şi **Crîstea** ~, **Duma** ~, **Fetea** (Fete) ~, **Iliaş al lui** ~, **Iuga** ~, **Tador** ~.
Negruţ, v. **Toder** ~.
⟨Neguşăni, Neguşeni⟩, sat, v. **Citeşti**.
Neguşor (undi au fost ~), sat, v. **Moineşti**.
⟨Nehera⟩, pîrîu, v. **Nevîra**.
Nemirca Ciortorischi, fratele lui Ivaşco; vinde satul Văscăuţi 103; primeşte întărire pentru satul Nemirceani 173; în sfat 152, 184, 192, 194, 197.
Nemirceani, sat, pe Prut; ⟨azi R.S.S. Ucraineană, Ciortoria, c. Brasniţa, r. Coţmani, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Nemirca Ciortorischi şi fratelui său, Ivaşco 173.
Nemţişor, pîrîu, ⟨afluent al Neamţului⟩; m-re pe ~ 26, X; hotar VIII, X.
Nena, sat, v. Gherelu (unde este casa lui ~).
Nenciul, jude; satul unde este jude ~, dăruit 120; v. şi *Glodeni.
Nenovici (seliştea lui ~), v. *Gemineşti, sat.
Nepolocăuţi, sat, ⟨pe Prut; azi R.S.S. Ucraineană, c. ~, r. Coţmani, reg. Cernăuţi⟩; dăruit lui Stroici 61;
sat probabil lîngă ~, v. *Levoşăuţi.
Neporotova, sat, pe Nistru; ⟨azi R.S.S.Ucraineană, c. ~, r. Secureni, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Şandro spătar 271.
Nesfoiu, ⟨probabil şir de dealuri împădurite pe stînga Prutului; la Nesfoiu, azi R.S.S. Ucraineană, c. ~, r. Noua Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; sate sub ~ 109.
Nesteac, tatăl lui Boguş şi al lui Paşco; primeşte danie satul Cuclur 52; în sfat 29—31, 34, 39, 40, 47, 48, 53, 56—58, 60—71, 74—81, VII.
Nesteac, v. şi **Boguş al lui** ~, **Paşco al lui** ~.
*Nesteacăuţi, sat, la Terebne; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, probabil lîngă Terebna, c. ~, r. Ediniţa⟩; dăruit lui Ion Cupcici 103.
Netedul (unde a fost curtea lui ~), sat, în Cîmpul lui Dragoş; ⟨în Blăgeşti, c. ~, j. Bacău⟩; dăruit lui Petru Ungureanul 159.
Netedul, v. şi **Bratul** ~.
Nevîra ⟨sec. al XVI-lea: Nehera⟩, pîrîu; ⟨azi Negelul, afluent al Siretului la m. Bacău, j. ~⟩; sate pe ~ 183, 284.
Nevolnic, v. **Mihail** ~ de la Dorohoi.
Niagşia (unde au fost ~), sat, pe Albiia, la Valea Comisoaiei; ⟨probabil Dinga, c. Costeşti, j. Vaslui⟩; întărit lui Cozma Pivnicerul 213.
Niagul Roşca, nepotul de soră al lui Tatul Herlic, ⟨fratele lui⟩ Danciul Paidos; primeşte întărire pentru satele Moineşti, Bodeşti ş.a. 191.
Nicandru, v. **Andrica**.
Nichid, pîrîu, v. **Nechid**.
Nichid (pe ~), sat, cu moară şi selişte; ⟨Nechit, c. Borleşti, j. Neamţ⟩; dăruit împreună cu m-rea Sf. Nicolaie, unde a fost Huba, m-rii Bistriţa 101.
Nichita, zugrav; primeşte danie satele Crainiceşti şi Leucuşeşti 39.
*Nichita (unde este ~), sat, la Moiatinul de Jos; ⟨azi R. S. S Moldovenească, lîngă Ghermăneşti (?), c. Suhuluceni, r. Orhei⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Nicoară, cneaz de la Tuzara 108; primeşte întărire pentru locul Tuzara ş.a. 203;
v. şi **Tuzara**, sat.
Nicoară (seliştea lui ~), pe Rebricioara; ⟨lîngă Măcreşti, c. Rebricea, j. Vaslui⟩; întărit lui Moica şi fratelui său, Tador 240.
Nicola, ţigan, fiul lui Golea, frate cu Can ...; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Nicola, ţigan, v. **Micula**.
Nicolae, v. **Sfîntul Nicolae**, hram.
Nicoman, boier în sfat 246, 279—285.
*Nicoreşti, sat, pe Crasna; ⟨în c. Buneşti-Avereşti, j. Vaslui⟩; în hotar 155.
Nicula, fratele lui Mihail şi al lui Toader; primeşte danie satul lui Berea 11.
Nicula, jude ţigan; întărit lui Ion Porcu 282.
Nistru, fluviu; sate şi iezere pe ~ 91—93, 100, 175, 196, 271, 275, I; jold şi posadă la ~ 278.
Nistru (la ~), grădină aparţinînd de Ohrincea; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, probabil Ustia, c. ~, r. Dubăsari⟩; dăruită protopopului Iuga şi fiului său, Mihail 196.
⟨Nişcani⟩, sat, v. **Onică** (unde este cneaz ~).
Nîrnova, pîrîu, ⟨afluent al Prutului la Leuşeni, azi R. S. S. Moldovenească, c. Leuşeni, r. Kotovsk⟩; sate pe ~ 62, 193.
*Noguicoi (unde este ~), sat, ⟨pe Nistru; azi R. S. S. Moldovenească, probabil lîngă Lencăuţi, c. ~, r. Donduşani⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
⟨**Novaci**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. Tuzara, r. Călăraşi⟩; prisacă lîngă ~, v. **Vrabie** (prisaca lui ~);
sat lîngă ~, v. *Săseni.

www.dacoromanica.ro

Oană, comornic; martor 225.
Oană, fratele lui Pătru 41;
satul unde a fost ~, v. **Bilearl**.
Oană, fratele lui Stan Bîrlici; martor şi chezaş în sfat 48.
Oană, martor 42.
Oană, (acelaşi cu Vasian?), soţul Anei, ginerele lui Negru, tatăl lui Andreiu; primeşte danie satele Coşilăuţi şi Stanulăuţi 107.
Oană, popă, tatăl lui Vlad, socrul lui Toader Gănescul; satele unde a întemeiat ~ şi unde a fost popa ~, **dăruite** 257.
Oană (satul lui Opriş şi al lui ~), v. **Oprişeni**.
***Oană** (unde a fost popa ~), sat, pe Ialan; ⟨probabil lîngă Popeni, c. Găgeşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Toader Gănescul 257.
Oană (unde a întemeiat ~), ⟨a doua jumătate a sec. XVI: Ochinteşti⟩, sat, la obîrşia Ialanului; ⟨contopit cu Grumăzeşti, azi Grumezoaia, c. Dimitrie Cantemir, j. Vaslui⟩; dăruit lui Toader Gănescul 257.
Oană, v. şi **Nan** ~.
Oană, v. şi **Ioan, Ion, Ionaşco, Ivan.**
Oană al lui Danciul, v. **Oană Julici**.
Oană (Ivaşco) **al lui Manea, stolnic**; în sfat 13, 19, 22.
***Oană Albul** (unde a fost ~), sat, la Chigheci, pe Pîrîul Fîntînilor; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Zărneşti, c. ~, r. Cahul⟩; dăruit lui Mihail Stîngaciu 154.
Oană Bărbosul, martor 42.
***Oană Berbece** (unde a fost ~), selişte, pe Miletin; ⟨probabil lîngă Şipote, c. ~, j. Iaşi⟩; dăruit lui Mihul pisar şi fratelui său, Tador gramatic 234.
Oană Julici, v. **Oană Pîntece**.
Oană Lihaci, fratele lui Giurgiu comis; în sfat 231.
Oană (Ioan) **Pîntece** (Julici), **fiul lui Danciul; în sfat 215, 225, 226, 230, 232—234, 237, 239, 242, 243, 250, 255, 257, 261, 264, 265, 269—272, 275, 280—282, 284, 285, 288, 290, X.**
Oană Popşa, fratele lui Moişă Filosofu; primeşte danie satul Sîrbi şi satul lui Moişă Filosofu 54.
Oană Roşca, gramatic, fratele lui Cojea Pătru; primeşte întărire pentru satele Călimăneşti, Coţmăneşti ş.a. 199, 281.
***Oană Sinescul** (unde a fost ~), sat, pe Rebricea; ⟨lîngă Boroşeşti, c. Scînteia, j. Iaşi⟩; întărit lui Duma Negru 150.
Oană Vîrlş, martor la o danie 183.
Oancea, fiul lui Cîndea, fratele lui Malca; primeşte întărire pentru satul Cîndeşti şi pentru seliştea lui Drăgoi 139.
Oancea, fiul lui Stănigă, fratele lui Ilea; dă în schimb satul Buciumeni 218; vinde seliştea Stănigeşti 254.
Oancea, fratele lui Balotă; primeşte întărire pentru partea lui Giurgiu din satul Tamîrtaşinţi, căruia îi plătise o gloabă 105.
Oancea (Oanţa), **gramatic, ginerele lui Iurghici; scrie acte 54, 61, 102, 113, 114, 128, 131—133, 136, 139, 140;**
logofătul lui Ştefan voievod; primeşte danie şi întărire pentru Procopeni, Maicăuţi ş.a. 158, 254;
ispravnic de acte 148—150, 154, 155, 157, 160, 167, 170, 172—174; în sfat 222, 225—230, 232—235, 237, 239, 240, 242, 243, 250, 252, 256, 257, 260, 261, 264, 265, 269—272.
Oancea, soţul Nastei; primeşte danie satul unde a fost casa lui Dobrăcin şi a lui Bratul Pleşescul 69.
Oancea (locul lui ~), v. **Paşco** (unde este ~ vătăman), sat.
Oancea, pîrîu, ⟨afluent al Prutului la Oancea, c. ~, j. Galaţi⟩; sat şi selişte la ~ 185.
⟨Oancea⟩, sat, v. **Stanislav Ravasă** (unde este ~);
selişte lîngă ~, v. **Stoeneşti**.
***Oancea** (unde este ~), sat, la Mealure; ⟨lîngă Mălureni, c. Nicoreşti, j. Galaţi⟩; întărit lui Ion Porcu 282.
Oanciul, tătar din Temişeşti; întărit m-rii Neamţ 164.
Oanică, v. **Onică**.
Oanţa, ⟨diac⟩; scrie acte 236, 237, 273, 277, 283.
***Oanţa** (unde este ~), pricut devenit sat, peste Prut, în dreptul Podolenilor; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Obileni, c. ~, r. Kotovsk⟩; dăruit lui Iuga protopop şi fiului său, Mihail 196; dăruit lui Oancea logofăt 255.
***Oanţa** (unde a fost ~), sat; ⟨probabil, lîngă Ciulineşti, contopit cu Probota, c. ~, j. Iaşi⟩; întărit lui Dan Uncleat 91.
Oanţa, v. şi **Oancea**.
⟨**Obileni**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Kotovsk⟩; sate lîngă ~, v. ***Călugăriţa** (unde este ~), ***Oanţa** (unde este ~).
⟨**Obîrşeni**, sat, c. Vinderei, j. Vaslui⟩; selişte în ~, v. **Fundeşti**.
⟨**Obîrşeni**, sat, c. Voineşti, j. Vaslui⟩; sat lîngă ~, v. ***Iazăr** (la ~).
⟨**Obîrşia**, sat, c. Izvoru Berheciului, j. Bacău⟩; sat lîngă ~, v. ***Silpoteni**.
***Obîrşia**, sat, la obîrşia Pîrîului Alb; ⟨lîngă Dragomireşti, c. ~, j. Neamţ⟩; întărit lui Mic Crai 250.
Obrejie, munte; ⟨în Munţii Stînişoarei, c. Pipirig, j. Neamţ⟩; pe hotarul m-rii Neamţ VIII, X.
⟨Ochinteşti⟩, sat, v. **Oană** (unde a întemeiat ~).
Ochiul, baltă, pe Prut; ⟨probabil la Vetrişoaia, c. ~, j. Vaslui⟩; hotar 90.
⟨**Ocniţa**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Donduşani⟩; sat lîngă ~, v. ***Durneşti**.
⟨Odobeşti⟩, sat, v. **Vîrlşeşti**.

www.dacoromanica.ro

Oglindă (hotarul lui ~), ⟨sec. XVIII: Oglinzi⟩, pe valea Neamţului; ⟨s. Oglinzi, c. Răuceşti, j. Neamţ⟩; în hotar 169.

Oglinzi, sat, v. **Oglindă** (hotarul lui ~).

Ogorilcu, v. **Ostapcu** ~.

Ogrincea, v. **Ohrincea.**

Ohanes, episcop al armenilor din Moldova; recunoscut de Alexandru cel Bun 14.

Ohrîncea (Ogrincea), pîrîu, ⟨afluent al Răutului la Ohrincea, c. Cruglic, r. Dubăsari, R. S. S. Moldovenească⟩; sat şi prisacă pe ~ 139, 196.

Ohrîncea (la gura Ohrincei), sat la confluenţa Răutului cu Ohrincea; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, c. Cruglic, r. Dubăsari⟩; dăruit protopopului Iuga şi fiului său, Mihail 196;

grădină aparţinînd de ~, v. **Nistru** (la ~).

Ohtuz, pîrîu; ⟨Oituz, afluent al Trotuşului la m. Gheorghe Gheorghiu-Dej, j. Bacău⟩; sate pe ~ 28.

⟨Oituz⟩, sat, v. **Grozăşti.**

⟨Ojeva⟩, sat, v. **Ojogov.**

Ojogov, sat, pe Nistru; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Ojeva, c. ~, r. Secureni, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Şandro spătar 271.

⟨Olăneşti, sat⟩, v. **Popoluc** (hotarul lui ~).

Olecsandro, v. **Alexandru cel Bun.**

Olenca, soţia lui Ştefan cliucinic; primeşte drept de moştenire asupra pustiei Pojarita 63.

Oleşco (satul lui ~), sub Caragine; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Olişcani, c. ~, r. Rezina⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.

Olexa, boier în sfat 32—34.

⟨Olişcani⟩, sat, v. **Oleşco** (satul lui ~).

⟨Onceştii Noi, fost Lozinca, sat⟩, v. **Rogoază** (⟨hotarul lui⟩ ~).

One (Onică) **Corcică** (Carcică), boier în sfat 163, 173, 183, 205, 217, 239.

Onea, cliucinic; primeşte danie satul lui Docolin 117.

Oneşti, sat, la Cobîle; ⟨probabil Misihăneşti, c. Roşiori, j. Bacău⟩; dăruit lui Dan Mesehnă 163.

Onică (Oanică); primeşte danie şi întărire pentru satele unde este casa lui şi Vicoleni 89, 109.

Onică, cneaz; satul unde este cneaz ~, dăruit 108.

***Onică** (unde este casa lui ~), ⟨a doua jumătate a sec. XV: Oniceni⟩, sat, pe Jijia; ⟨lîngă Iacobeni, c. Dîngeni, j. Botoşani⟩; dăruit lui Onică 89, 109.

Onică (unde este cneaz ~), sat, ⟨între Bîc şi Ichel; azi R. S. S. Moldovenească, Nişcani, c. ~, r. Călăraşi⟩; dăruit lui Staia 108.

Onică, v. şi **One Corcică.**

⟨Oniceni⟩, sat, v. **Onică** (unde este casa lui ~).

Onicica; primeşte danie satul unde este casa lui 66.

Onicica (unde este casa lui ~), sat, la Cîrligătură; ⟨Onicicani, în Sineşti, c. ~, j. Iaşi⟩; dăruit lui Onicica 66.

⟨Onicicani⟩, sat, v. **Onicica** (unde este casa lui ~).

Opriş de la Pîrîu (poiana lui ~), pe Tazlăul Sărat; ⟨în s. Pîrîu, înglobat în or. Moineşti, j. Bacău⟩; dăruită lui Dragomir şi Ioanăş, fiii lui Ştefan al lui Borilă 45.

Opriş (Oprişac), v. **Ion** ~.

Opriş (satul lui ~ şi al lui Oană), v. **Oprişeni.**

Opriş Răspop; primeşte întărire pentru o jumătate din satul Suhodolu 136.

Oprişac (satul lui ⟨Bob⟩ ~), sat, pe Başeu; ⟨Bobuleşti, c. Ştefăneşti, j. Botoşani⟩; în hotar 69.

Oprişac, v. şi **Bob** ~.

Oprişani, sat, pe Şomuz; ⟨Oprişeni, înglobat în or. Fălticeni, j. Suceava⟩; dăruit lui Opriş 72.

Oprişeni (satul lui Opriş şi al lui Oană), sat, pe Cuejdiu; ⟨în Cuejdiu, c. Gîrcina, j. Neamţ⟩; dăruit, împreună cu straja, m-rii Bistriţa 41; biserica de la ~, pusă sub ascultarea aceleiaşi m-ri VI.

⟨Oprişeni⟩, sate, v. şi **Oprişani, Oprişinţi.**

Oprişinţi, sat; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Oprişeni, denumire schimbată în Dubevka, c. ~, r. Hliboca, reg. Cernăuţi⟩; dăruit de Sin Bîrlici m-rii Moldoviţa 43.

Orbic, pîrîu, ⟨afluent al Bistriţei la or. Buhuşi, j. Bacău⟩; selişte pe ~ 90; sat la obîrşia sa 90, la gura sa 191.

⟨Orbic⟩, sat, v. **Molneşti.**

Orbul, v. **Iacob al Orbului.**

Oriş, boier în sfat 2.

Oriş (unde au fost Radul şi ~), sat, v. **Radul şi** ~.

Oriş (Orîşescul), v. şi **Costea** ~.

⟨Oroftiana⟩, sat, v. **Rohtineşti.**

Osoi, vîrf, ⟨în munţii Asău⟩, lîngă Lucăceşti, ⟨contopit cu or. Moineşti, j. Bacău⟩; hotar IX.

⟨**Ostriţa**, sat, azi R. S. S. Ucraineană, c. ~, r. Hliboca, reg. Cernăuţi⟩; sat în ~, v. **Ciuciuăuţi.**

Ostapcu Ogorilcu; primeşte întărire pentru satul Bugaicicăuţi 261.

***Oşmelea**, ⟨sec. XVI: Oşmeleşti, numit şi Micleşti⟩, sat, ⟨pe Siret; lîngă Şişcani, or. Adjud, j. Vrancea⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.

⟨Oşmeleşti, numit şi Micleşti⟩, sat, v. ***Oşmelea.**

Oţăl (undi este casa lui Mihail ~), ⟨sec. XVI: Oţeleşti⟩, sat, la obîrşia Berheciului; ⟨Oţeleşti, c. Izvorul Berheciului, j. Bacău⟩; dăruit şi întărit lui Mihail Oţăl pisar 185, 186.

Oţăl, v. şi **Oţel.**

Oţăleşti (unde a fost casa lui ⟨Oţăl⟩), sat, cu moară, la gura Topoliţei Vechi; ⟨Corod, c. ~, j. Galaţi⟩; dăruit lui Mihail Oţăl diac 186.

Oţăleşti, v. şi **Oţeleşti.**

www.dacoromanica.ro

Oțel (locul lui ~), ⟨sec. al XVI-lea: Pocșești⟩, la Ichil, între Crotolci; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Pocșeștl, c. Teleșeu, r. Orhel⟩; în hotar 158.
Oțel (seliștea lui ~), pe Podraga; ⟨lîngă Balinți, c. Havîrna, j. Botoșani⟩; întărită popii Iuga 128.
Oțel, v. și **Dragomir ~, Mihail ~.**
⟨**Oțeleni**, sat, c. ~, j. Iași⟩; sat lîngă ~, v. ***Bozianl.**
⟨Oțeleștl⟩, sat, v. **Oțăl** (unde este casa lui ⟨Mihail ~⟩); sate lîngă ~, v. ***Loluș** (undi au fost ~ giude), ***Stan** (unde a fost jude ~).
Oțeleștl, v. **Oțălești.**

P

Palmeș, tătar; dăruit m-rii Bistrița 75.
Paltin, sat, v. **Dealul Paltinului.**
Pamvo Bulgariul, ieromonah; traduce act (1781) 145.
⟨**Panaltoaia**, sat, c. Avrămeni, j. Botoșani⟩; sat lîngă ~, v. ***Fîntînă** (la ~).
Panas, tătar; întărit cu șălașele sale Mănăstirii din Poiană 229.
⟨Panca⟩, sat, v. **Pancăuți.**
Pancăuți, sat, mai sus de Călugării din Dumbravă; ⟨în Horia, c.s. ~, m. Roman, j. Neamț⟩; dăruit lui Mihail Popșa 22.
Pancăuțl, sat, pe Siret; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Panca, denumire schimbată în Klinevka, c. ~, r. Storojineț, reg. Cernăuți⟩; întărit fiilor lui Stan Lucaveț 70.
Pancești (Pancova), sat, la obîrșia Bîrladului; ⟨Pîncești, c. Poienari, j. Neamț⟩; în hotar 9; dăruit lui Marco 285.
***Panici** (unde este Mihul și ~), ⟨sec. al XVII-lea: Pănicești, Pînceș*i⟩, sat pe Nîrnova ⟨superioară; azi R. S. S. Moldovenească, la sud de Seliște, c. Ciutești, r. Călărași⟩; întărit fiilor lui Ștefan Stravici 62.
***Parcea** (satul lui ~), în Cîmpul lui Dragoș; ⟨lîngă Cîndești, c. ~, j. Neamț⟩; dăruit lui Petru Ungureanul 159.
Pardos, v. **Danciul ~.**
Pașca, tătar de la Neamț; dăruit cu sălașul său mitropolitului Calist al Romanului 259.
⟨**Pașcani**, oraș, j. Iași⟩; sat în ~, v. **Fîntînele**; sat lîngă ~, v. ***Ciumălești.**
***Pașcani**, sat, pe Bistrița, în Cîmpul lui Dragoș; ⟨lîngă Borlești, c. ~, j. Neamț⟩; dăruit lui Dragomir și Ioanăș, fiii lui Ștefan al lui Borilă 15.
⟨Pașcani⟩, sat, v. și **Pașco** (unde este jude ~).
Pașco, diacul lui Cupcici; scrie act domnesc 107; gramatic (diac, pisar), scrie acte domnești 159, 163, 169, 171, 173, 175, 176, 180, 184, 187, 192, 194, 196, 201, 202, 206, 218, 220, VIII; ispravnic de acte 183, 200.
Pașco, jude; satul unde este jude ~, dăruit 60.
Pașco, vătăman; satul unde este ~ vătăman, întărit 255.
***Pașco** (⟨satul lui⟩ ~), sat; ⟨probabil *Pășcănița, lîngă Dușeștl, c. Ștefan cel Mare, j. Neamț⟩; întărit, cu imunități, m-rii Neamț 273.
***Pașco** (unde este jude ~), ⟨sec. XVII: Pașcani⟩; sat, pe Miletin; ⟨lîngă Șipote, c. ~, j. Iași⟩; dăruit lui Ștefan Zugraf 60.
Pașco (unde este ~ vătăman, locul lui Oancea), ⟨sec. XVI: Volnova⟩, loc și sat, pe Voinava; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, s. Voinova, c. ~, r. Strășeni⟩; întărit lui Oancea logofăt 255; în hotar 139.
Pașco al lui Nesteac, fratele lui Boguș; în sfat 152, 156, 159, 161, 163, 168, 225, 229, 230, 233, 235, 237, 239, 240, 242, 243, 250.
⟨Paustova⟩, sat, v. **Pavust** (satul lui ~).
Pavel (Pavăl) **Debriel** (Debriț), polcovnic de la Mitropolie; traduce acte (1795—1807) 172, 178, 185;
clucer; traduce acte (1814—1816) 12, 148.
Pavel Bulgarul, v. **Bulgarul** (unde este Pavel ~), sat.
Pavust (satul lui ~), sat, ⟨pe Nistru; azi R. S. S. Moldovenească, Paustova, c. Lipnic, r. Dondușani⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Păcura, loc la Lucăcești, ⟨contopit cu or. Moinești, j. Bacău⟩; hotar 209, IX.
⟨Pădureni, comună⟩, v. **Prut** (pe ~), loc.
⟨**Pădureni**, sat, c. ~, j. Vaslui⟩; sat lîngă ~, v. ***Spărietul** (satul lui ~).
⟨Pădureni, fost Brăteni⟩, sat, v. **Dobîrcin și Bratul Pleșescul** (unde a fost casa lui ~).
Păduricea Curteanului, top.; în hotar cu satele Temeșești și Cristianești 67.
Păltinișul lui Banco, loc; ⟨în c. Dorna Candrenilor, j. Suceava⟩; în hotar IV.
⟨Pănășești⟩, sat, v. **Voloseni.**
⟨Păniceștl⟩, sat, v. **Panici** (unde este Mihul și ~).
Părău, v. **Pîrîu.**
Părteștl (unde au fost Tatomir și Pîrtea), ⟨menț. tîrzie: Pîrtești⟩, sat, la obîrșia Solonețului; ⟨Pîrteștii de Sus, c. Cacica, j. Suceava⟩; dăruit m-rii Homor 40; întărit lui Lazăr, Stanciul și Costea, fiii lui Ion vornic 90; dăruit de Lazăr și Stanciul m-rii Homor și întărit acesteia 250.
Părul (pîrîul Părului); ⟨la Țibăneștii Buhlii, c. Băcești, j. Vaslui⟩; hotar 9.
⟨*Pășcănița⟩, sat, v. ***Pașco** (⟨satul lui⟩ ~).
Pătraș din Balta Albă, tatăl lui Dumca, al lui Iurie și al lui Mîndre; primește întărire pentru satul Duminți 236.

www.dacoromanica.ro

⟨**Pătrășcanl**, sat, azi Alexandru Vlahuță, c. ~, j. Vaslui⟩; sat lingă ~, v. ***Dobromireștl.**
Pătrăuțl (unde este casa lui ⟨Vlad Adiș⟩), sat, cu trei cuturi, pe Suceava; ⟨c. ~, j. Suceava⟩; întărit lui Vlad Adiș 98; cuturile sale, v. **Dărmăneștl, Muntenll** (unde sînt ~), **Vlad Adiș** (unde este casa lui ~).
Pătru, fratele lui Oană 41;
v. și **Bilcari**, sat.
Pătru Cojea, fratele lui Oană Roșca gramatic; primește întărire pentru satele Călimănești, Coțmănești ș.a. 199, Broșteni și seliștca lui Stan 281.
Pătru, v. și **Petrea, Petru.**
Pătrul, feciorul lui Cîrstea 41;
satul unde a fost ~, v. **Cirstol.**
Păturnicherul, v. **Iuga ~.**
Păușescul (unde este Șerba ~ și Lazor), sat, la Cîrligătura; ⟨Păușești, c. Dumnești, j. Iași⟩; întărit lui Toader și Petru, fiii lui Ștefan Stravici, și unchilor lor, Giurgiu și Costea 62.
⟨Păușești⟩, sat v. **Păușescul** (unde este Șerba ~ și Lazor).
***Peclalăuțl**, sat, la Pecialova; ⟨azi R. S. S. Ucraineană. r. Noua Suliță, reg. Cernăuți⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Peclalova, top.; ⟨probabil o zonă dintre Prutul superior și Nistru; azi R. S. S. Ucraineană, r. Noua Suliță, reg. Cernăuți⟩; sat la ~ 175.
Peperig, pîrîu, ⟨afluent al Ozanei la Pipirig, c. ~, j. Neamț⟩; hotar VIII, X.
Perecichi, v. **Costea ~.**
Peresecina, valea pîrîului ~, ⟨afluent al Ivancei la Peresecina, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Orhei⟩; dăruită lui Duma Uranie pentru a-și întemeia sate 149.
⟨**Perienl**, sat, c. ~, j. Vaslui⟩; chilie lîngă ~, v. **Manasie** (chilia lui ~);
loc pustiu lîngă ~ v. **Seaca** (la ~);
prisacă lîngă ~, v. **Mleșin** (prisaca lui ~);
seliște lîngă ~, v. **Roșca** (seliștea lui ~).
⟨**Petlceni**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. Tuzara, r. Călărași⟩; loc de sat lîngă ~, v. **Plopl** (mai jos de ~).
Petraș, tătar din Temișești, fiul lui Stan; întărit m-rii Neamț 164.
Petraș, v. și **Pătraș.**
Petrea, fiul lui Toma; primește danie satul Storojineț și poiana Sîrbului 274.
Petrea, fratele lui Ivașcu Vladicicu, al lui Iurașcu și al lui Danciul; primește danie satele Hodoracinți și Gvozdăuți 49.
Petrea Bumbotă, v. **Bumbotă** (unde este ~), sat.
Petrea, v. și **Pătru, Petre.**
⟨Petrești, azi Sasova⟩, sat, v. **Petrileștl.**
⟨Petricani⟩, sat, v. **Petrică**, (⟨satul lui⟩ ~).
Petrică, fratele lui Brae; în sfat 8.
Petrică (⟨satul lui⟩ ~), ⟨pe Topolița; Petricani, c. ~ , j. Neamț⟩; întărit, cu imunități, m-rii Neamț 273.
Petrilă (seliștea lui ~); ⟨lîngă Berești-Tazlău, c. ~, j. Bacău⟩; dăruită lui Ulea și fratelui său, Iuga 284.
Petrileștl (unde este casa lui Piatră), sat, pe Rebricea; ⟨Petrești, azi Sasova, c. Rebricea. j. Vaslui⟩; întărit lui Moica și fratelui său, Tador 240.
Petriș, top., pe Berheci, ⟨la sud de Oțelești, c. Izvoru Berheciului, j. Bacău⟩; sat la ~ 186.
Petrișor, stolnic; martor la o vînzare 225; hotarnic 264.
Petrișor (unde a stat ~), sat, la capătul Doljocului; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, probabil Doljoc, c. Malinești, r. Noua Suliță, reg. Cernăuți⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Petriță (unde a fost ~), sat, la Tamaș; ⟨probabil Chetriș, c. Tamași, j. Bacău⟩; dăruit lui Dan vornic, soției sale, Marușca, și fratelui ei, Ionul 114.
Petrovici, v. **Ion ~.**
Petru, ceașnic, fratele lui Costea Perecichi; în sfat 225, 242, 261, 274, 275, 279—286, 288, 290; martor 225.
Petru, fiul lui Alexandru cel Bun și al doamnei Marena, fratele lui Iliaș, al lui Ștefan, al lui Alexandru și al lui Bogdan; primește danie m-rea de la Vișnevăț, sate și țigani 84; credința lui ~ 71, 80, 85, 86, 88—90, 93, 97, 98, 100—105, 109, 110;
voievod, asociat la domnie de către fratele său, Ștefan 225—230, 232—243, 246—248, 250, 252, 254; dăruiește Mănăstirii din Poiană patru sălașe de țigani 246 și m-rii Moldovița jumătate din lacul Covur 287; dregătorii lui ~ 225, 233;
domn al Moldovei 273, 276—290.
Petru, fiul lui Crăciun Belcescul, fratele lui Ion, al lui Iosif și al lui Andriiaș; primește întărire pentru un sat pe Pîrîul Alb și pentru Negrești 38.
Petru, fiul lui Dragomir Albu, fratele lui Todor, al lui Dimitrie ș.a., tatăl lui Manciul; primește danie un sat pe Suceava 4; partea lui ~ din Vicșinți schimbată de fiul său 83.
Petru, fiul lui Stravici, fratele lui Toader; primește danie satele unde a fost Lațco, unde este Mihul și Panici ș.a. și întărire pentru satele unde este Șerba Păușescul și Lazor, unde este Neagu Barbosu și Dragomir Hasnăș ș.a. 62.
Petru, fratele lui Duma Uranie; primește danie locurile pustii Coblica, Bezinul și Sabolna pentru a-și întemeia sate 148.
Petru, logofăt; în sfat X.
Petru, spătar; în sfat 149, 150, 154, 155, 157, 168, 170, 173, 177, 179, 184, 187, 192, 194, 196, 197, 201, 219, 225, 226, 260; martor 225.
Petru, tatăl lui Bena; satul unde a fost casa lui ~, dăruit 94.
Petru, vistier; în sfat 275.
Petru, vornic; în sfat 215, 216, 222.

 www.dacoromanica.ro

Petru, v. şi **Bojii lui ~, Ruja ~, Teameş ~ cel Bătrîn** (unde a fost ~), sate.
Petru Bîrgău, v. **Bîrgău** (biserica lui Petru ~).
Petru Bîrlici, ⟨diac⟩; scrie act domnesc 152.
Petru Bratescul; martor în sfat 183.
Petru Durnea, fiul lui Durnea Ceatariul (?), fratele lui Ion şi al lui Giurgiu; primeşte întărire pentru satul Durneşti 116.
Petru Hudici, boier în sfat 48, 117, 120, 124, 126, 128, 129, 133, 225—230, 232—235, 237, 239—243, 247, 250, 252, 254, 255, 259—261, 264, 265, 267, 269—272, 279—285, 288, 290, VIII; martor 225;
vornic de Suceava; primeşte danie satul Curtea lui Mîndrea, un loc pustiu la Volnăuţi ş.a. 139, satul unde a fost cneaz Mihail şi locul pustiu Hluboca 184; dă în schimb satul Rohtineţi şi primeşte întărire pentru o jumătate din satul unde a fost Giurgiu Ungureanul 184; în sfat 136—138, 148—151, 154—165, 167—170, 173, 175—181, 187—189, 192, 194, 196—199, 201—203, 205, 207, 214—220, 222.
Petru Lungul, v. **Lungul** (⟨satul lui⟩ Petru ~).
Petru (Pătru) ⟨**Muşat**⟩, voievod, domn al Moldovei, fiul doamnei Margareta; dăruieşte bisericii Sf. Ioan Botezătorul din Siret venitul vămii din acelaşi tîrg 1; dăruieşte două sate m-rii Neamţ (menţ.) 21; danie pentru pomenire lui 17; boier în slujba lui ~ 9.
Petru Şoldan, fratele lui Miclouş; primeşte danie satul Tamîrtaşăuţi şi altul la Movila Găunoasă 30; stăpîn al satului Tamîrtaşăuţi 31.
Petru Ungureanul, din Cîmpul lui Dragoş; primeşte danie satele unde a fost curtea lui Netedul, Blăgeşti ş.a. 159.
Petru Ureacle, jupan; însărcinat de mitropolit şi de domn să predea spre administrare popii Domentian bunurile m-rilor de la Bistriţa şi de la Neamţ reunite sub autoritatea acestuia 21;
în sfat 31, 32, 34, 38.
Petru Vlaşineseul; primeşte întărire pentru satul Vlaşineşti cumpărat de el 268.
Petru, v. şi **Pătru, Petrea**.
Piatra, loc; ⟨lîngă Măgura, c.s. ~, m. Bacău, j. ~⟩; hotar 24.
Piatra, sat, v. **Vadu Pietrei** (unde este ~).
Piatra lui Crăciun, tîrg; ⟨m. Piatra Neamţ, j. Neamţ⟩; în hotar 260; casa lui Crăciun din Piatra, dăruită m-rii Bistriţa 104; biserica de la ~, pusă sub ascultarea aceleiaşi mănăstirii VI.
Piatra Cornului, vîrf, ⟨în Munţii Stînişoarei; c. Poiana Teiului, j. Neamţ⟩; hotar VIII, X.
⟨Piatra Neamţ, municipiu⟩, v. **Piatra lui Crăciun**, tîrg;
sat lîngă ~, v. ***Hodor** (biserica de la ~).
⟨Piatra Şoimului, fost Calu⟩, sat, v. **Cobîle**, sate.
Piatră (locul lui ~), ⟨pe Bîrlad; lîngă Banca, c. ~, j. Vaslui⟩; în hotar 155.
Piatră (unde stă ~), sat, la Itchil, între Crotolci; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Camencea, c. Teleşeu, r. Orhei⟩; în hotar 158.
Piatră (unde este casa lui ~), sat, v. **Petrileşti**.
Piatră (Pleatră), v. şi **Giurgiu ~**.
Picīorog, ţigan; dăruit cu sălaşul său lui Mihail logofăt 260.
Pipou, fratele lui Coste al lui Biro; cumpără şi primeşte întărire pentru satul Biräeşti 263.
Pisc, v. **Radul ~**.
Pisean, stîlpul lui ~; semn pe hotarul unui loc 187.
Pitic, v. **Toader ~**.
Pitie..., „tovarăş" al lui Văscan, al lui Ardău şi al lui Bucur; primeşte întărire pentru satul Şărbeşti 44.
⟨Piticī⟩, sat, v. **Tamaş şi Ivan** (unde sînt cneji ~).
Pituşea, pîrîu, ⟨afluent al Bîcului la Bîcovăţ, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Călăraşi⟩; hotar 47.
Piţigaia, vîrf, ⟨în Munţii Stînişoarei; c. Pipirig, j. Neamţ⟩; hotar VIII, X.
Pivniceriul, v. **Cozma ~**.
Pîhnă (Pîhno), v. **Mihail ~**.
⟨Pînceşti, sat, c. Poienari, j. Neamţ⟩, v. **Pancceşti**.
⟨Pînceşti⟩, sat, v. şi **Panici** (unde este Mihul şi ~).
Pintece, v. **Oană ~, Stan ~**.
***Pinteceeşti**, sat, pe Cracău; ⟨probabil lîngă Şerbeşti, azi Ştefan cel Mare, c. ~, j. Neamţ⟩; dăruit lui Şarban Hîndău 7.
Pintecosul, v. **Iaeuş ~**.
Pîrîu, ⟨afluent al Urmenişului la or. Moineşti, j. Bacău⟩; poiană pe ~ 45.
⟨Pîrîu, sat⟩, v. **Opriş** (poiana lui ~ de la Pîrîu).
Pîrîu Negru, pîrîu; hotar al satului Rugăşeşti 5.
Pîrîul Alb, pîrîu la Comăneşti, ⟨contopit cu Suharău, c. ~, j. Botoşani⟩; hotar 33.
Pîrîul Alb, pîrîu, ⟨afluent al Moldovei la Tupilaţi, c. ~, j. Neamţ⟩; sate pe ~ 38, 201, 250; sate la obîrşia sa 250.
Pîrîul Alb, sat; ⟨probabil Războieni, c. ~, j. Neamţ⟩; boier de la ~ 37, 38, 41, VI; biserica lui Bogdan de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI;
v. şi **Cîmpul de la Vlad**.
Pîrîul Babei, pîrîu la Mileşti, ⟨probabil Valea Babei, în s. ~, contopit cu Gura Crăieşti, c. Motoşeni, j. Bacău⟩; sat pe ~ 220; hotar 24.
Pîrîul Fîntînilor, pîrîu, ⟨afluent al Frumuşiţei sau al Iazărului Roşul de pe Prut⟩; sate pe ~ 154.
Pîrîul Morilor, pîrîu la Fundeni, ⟨c. Secuieni, j. Bacău⟩; hotar 79.
Pîrîul Negru, pîrîu, ⟨afluent al Siretului la Hîrleşti, c. Filipeşti, j. Bacău⟩; sate pe ~ 11, 22, 178, 250, 282.

www.dacoromanica.ro

Pîrîul Sărat, pîrîu; ⟨Sărata, afluent al Prutului la Rînceni, c. Berezeni, j. Vaslui⟩; hotar 90.
Pîrîul Sec, pîrîu la Frasin, ⟨c. ~, j. Suceava⟩; hotar V.
Pîrîul Sec (Seaca), pîrîu ⟨la Perieni, c. ~, j. Vaslui⟩; loc pustiu pe ~ 199, 281.
⟨Pîrjolteni⟩, sat, v. **Prijolteni**;
sate lîngă ~, v. ***Cîndrești**, ***Hîrșani**, ***Belești**.
Pîrtea (unde a fost Tatomir și ~), sat, v. **Părtești**.
⟨Pîrtești⟩, v. **Părtești**.
⟨Pîrteștii de Jos, sat⟩, v. **Dîniș** (seliștea lui ~).
⟨Pîrteștii de Sus⟩, sat, v. **Părtești**.
⟨Pîrvești⟩, sat, v. **Därești**.
Pîtcă; vinde satul Pîtcăești 280.
***Pîtcăești**, ⟨a doua jumătate a sec. al XV-lea: Cernătești⟩, sat, pe Corod; ⟨azi top. Cernătești, lîngă Fundeanu, c. Drăgușeni, j. Galați⟩; ambele părți ale satului cumpărate de la Pîtco de către Cernat Ploscar și de către fratele său, Șteful, și întărite acestora 280.
⟨Pleșani⟩, sat, v. **Plîșinești**.
Pleșăni, sat, ⟨pe Pereschiv; Pleșești, azi Alexandru Vlahuță, c. ~, j. Vaslui⟩; act pentru ~ 146.
⟨Pleșenăuți⟩, sat, v. **Plîșinești**.
Pleșescul, v. **Bratul ~**.
⟨Pleșești, azi Alexandru Vlahuță⟩, sat, v. **Pleșăni**.
Pleșul (vîrful Pleșului, capul Pleșului), munte ⟨în Munții Stînișoarei, c. Pipirig, j. Neamț⟩; hotar VIII, X.
Plîșinești, ⟨sec. al XVIII-lea: Pleșenăuți⟩, sat; ⟨Pleșani, c. Călărași, j. Botoșani⟩; o jumătate din ~ vîndută de Ivașco, fiul lui Horaiță, lui Stanciul postelnicul 194.
Plopescul, v. **Balea ~**.
Plopești, sat, lîngă Slatina; ⟨în Mărgineni, c. ~, j. Neamț⟩; întărit lui Lazăr, Stanciul și Costea, fiii lui Ion vornic 90.
Plopi (mai jos de ~), loc de sat, pe Gotovțea; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Peticeni (?), c. Tuzara, r. Călărași⟩; dăruit lui Nicoară de la Tuzara 203.
Ploscar, v. **Cernat ~**.
Plotun; primește danie satul Plotunești 13.
***Plotunești**, sat, la Strungă, pe Bahlui; ⟨între Crivești, c. Strunga, și or. Tîrgu Frumos, j. Iași⟩; dăruit lui Plotun 13.
Plotunița, pîrîu la Gănești, ⟨c. s. Tîrgu Frumos, j. Iași⟩; sat pe ~ 113.
Pobrata (m-rea de la ~, Mănăstirea din Poiană), între Șomuz și pîrîul Pobrata, în Poiană; ⟨în s. Probota, c. Dolhasca, j. Suceava⟩; hram al m-rii ~, v. **Sfîntul Nicolae**; egumen 187, 227, 246; călugări de la ~ 264;
primește danii și întăriri: sate 6, 19, 174, 243, ~ 264, loc pustiu 187, bălți și loc de vie 25, prisacă 195, 243, 264, tătari 30, 31, 229, țigani 131, 214, 227, 246, obroace 288;
primește sate, cu imunități 277, 278; acte scrise la ~ 277, 278, 288; act aflat la ~ 3.
Pobrata, pîrîu, ⟨afluent al Siretului la Heci, c. Lespezi, j. Iași⟩; sate pe ~ 6, 19, 241; m-re între Șomuz și ~ 6, 19.
Pobrata, pîrîu la Cîrniceni, ⟨c. Țigănași, j. Iași⟩; sat pe ~ 269, 289, 290.
Pobrăteanu, v. **Toder ~**.
⟨Pocșești, sat⟩, v. **Oțel** (locul lui ~);
loc între ~ și Camencea, v. **Crotolei** (între ~);
prisacă lîngă ~, v. **Lopatna** (pe ~).
Podobitu (unde este casa lui ⟨Ivașco ~⟩), ⟨sec. XVII: Podobiți⟩, sat, la Cîrligătura; ⟨în Sinești, c. ~, j. Iași⟩; dăruit lui Ivașco Podobitu 140.
⟨Podobiți⟩, sat, v. **Podobitu** (unde este casa lui ⟨Ivașco ~⟩).
Podoleni, sat, lîngă Prut; ⟨Podolenii de Sus și Podolenii de Jos, c. Cozmești, j. Iași⟩; sate în dreptul Podolenilor 196, 255.
Podolia, provincie din Polonia; ⟨azi R. S. S. Ucraineană⟩; staroste de ~ 231, 275;
v. și **Feodor**, cneaz.
Podraga, pîrîu; ⟨Podriga, afluent al Bașeului mai sus de or. Săveni, j. Botoșani; seliște pe ~ 128.
Podriga, pîrîu, v. **Podraga**.
⟨**Podu Iloaiei**, sat, c. ~, j. Iași⟩; sate probabil lîngă ~, v. ***Mihnești**, ***Românești**.
Podul de Piatră, top. ⟨la Mihăiești, c. Horodniceni, j. Suceava⟩; sat la ~ 245.
Poețile, top. ⟨la Berbinceni (?), c. Secuieni, j. Bacău⟩; fîntînă la ~ 186.
⟨**Pogana**, sat, c. ~, j. Vaslui⟩; sat în ~, v. **Coțmănești**; sate lîngă ~, v. ***Coleșăua**, ***Muncelul**;
seliște lîngă ~, v. **Brătan** (seliștea lui ~).
⟨**Pohorniceni**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. Slobodca, r. Orhei⟩; sat lîngă ~ v. ***Stînca** (la capătul Stîncii).
***Poiana**, sat(?); ⟨probabil lîngă Bahna, c. ~, j. Neamț⟩; întărit lui Șteful și lui Isac 206.
Poiana, sat, pe Tazlău; ⟨c. Livezi, j. Bacău⟩; dăruit lui Stroe 10.
Poiana lui... = *pentru toate cazurile de acest fel, v. numele persoanei în funcție de care este indicată poiana.*
Poiana Arsă, poiană; ⟨lîngă Măgura, c.s. ~, m. Bacău⟩; punct de hotar 24.
Poiana Siretului, loc, v. **Poiană**.
Poiana Vlădicăi, loc; ⟨în s. Vlădiceni, c.s. Tomești, m. Iași, j. ~ ⟩; dăruit Mitropoliei Moldovei 15.
Poiană (Poiana Siretului), loc, între Șomuz și pîrîul Pobrata; ⟨în Probota, c. Dolhasca, j. Suceava⟩; Mănăstirea din ~ 6, 19, 25, 30, 31, 131, 174, 187, 214, 229, 264, 277, 288;
v. și **Pobrata** (m-rea de la ~).
Poieni, loc, pe Tazlău; ⟨în Brătila, c. Helegiu, j. Bacău⟩; în hotar II.

www.dacoromanica.ro

Pojarita, pîrîu; ⟨Pojorita⟩, afluent al Dobrotvorului ⟨la Negoaia, contopit cu Cornățelul, c. Motoșeni, j. Bacău⟩; hotar 63.
Pojarita (pe ~), loc pustiu, pe Dobrotvor și pe ~; ⟨în Crăiești, c. Stănișești, j. Bacău⟩; dăruit lui Ștefan cliucinic 63.
Pojerești, sat, pe Rebricea; ⟨în Șcheia, c. ~, j. Iași⟩; întărit lui Moica și fratelui său, Tador 240.
⟨Pojorita⟩, pîrîu, v. **Pojarita**.
***Poiăești**, sat, pe Tazlăul Sărat; ⟨lîngă Stănești, c. Măgirești, j. Bacău⟩; întărit lui Triful și fraților săi 190.
Polonia, țară; rege al Poloniei 48, 275; sate lîngă granița cu ~ 254; v. și **Buceaci**, **Camenița**, **Podolia**, **Sneatin**.
***Polzalăuți**, sat, la Terebne; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, probabil lîngă Terebna, c. ~, r. Edinița⟩; dăruit lui Ion Cupcici 103.
Poniel, v. **Stanciul** ~, **Vlașin** ~.
Popa, v. **Stan al lui** ~.
⟨Popeni, sat, c. Găgești, j. Vaslui⟩; sat probabil lîngă ~, v. ***Oană** (unde a fost popa ~).
⟨Popeni, sat, c. Zorleni, j. Vaslui⟩, v. **Mircea** ⟨satul lui⟩ popa ~).
***Popești**, sat, pe Miletin; ⟨lîngă Șipote, c. ~, j. Iași⟩; dăruit lui Ștefan Zugraf 60.
Popești (unde este casa lui ⟨Giurgiu Stîngaci⟩, sat, la Cîrligătura; ⟨c. ~, j. Iași⟩; dăruit lui Giurgiu Stîngaci 64;
sate în ~, v. **Fîntînele**, **Cloitani**.
⟨Popești, sat, c. Girov, j. Neamț⟩, v. **Costea** ⟨satul lui⟩ popa ~).
Popești, sat, c. Miclești, j. Vaslui⟩; drum la ~, v. **Stan al lui Popa**, drumul lui ~;
loc la ~, v. **Brebi**.
***Popoluc** (hotarul lui ~), ⟨sec. XVII: s. Popoiugi, numit și Olănești⟩, pe Bîrlad, mai jos de **Docolin**; ⟨lîngă Albești, c. ~, j. Vaslui⟩; stăpînit de Onea cliucinic, în hotar 117.
⟨Popoiugi, sat⟩, v. ***Popoluc** (hotarul lui ~).
Popșa, v. **Mihail** ~, **Oană** ~.
⟨Porcești, azi Moldoveni⟩, sat, v. **Porcu** (unde este curtea lui ⟨Ion ~⟩);
sate lîngă ~, v. ***Muntenii Scutașii** (unde este cneaz Litu și Șărban), ***Sîrbi**, ***Știubeești**.
Porcu (unde este curtea lui ⟨Ion ~⟩), sat, pe Pîrîul Negru; ⟨Porcești, azi Moldoveni, c. ~, j. Neamț⟩; întărit lui Ion Porcu 282; biserica lui ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistrița VI.
Porcu, v. și **Ion** ~, **Șandru** ~.
Porosecl, loc, pe Bîc, ⟨între confluența acestuia cu Pitușca și cu Bîcovățul; azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Bîcovăț, c. ~, r. Călărași⟩; hotar 47.
Poroslaelea, seliște, ț. Orhei (menț. tîrzie), ⟨pe valea pîrîului Porosăci; azi R. S. S. Moldovenească, probabil lîngă Bolohani, c. Lazo, r. Orhei⟩; stăpînire la ~ 153.
⟨Portari⟩, sat v. **Brudurești**;
loc lîngă ~, v. **Redlul Lung**;
sat în ~, v. **Citești**; sat lîngă ~, v. ***Retezești**;
seliște lîngă ~, v. **Fundea** (seliștea lui ~).
Postul Mare, act scris în sîmbăta a șasea a Postului Mare 28.
Praja, sat, ⟨la obîrșia Orbicului; Prăjești, c. Secuieni, j. Neamț⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistrița VI.
⟨Prăjești⟩, sat, v. **Costinți** și **Praja**.
Preutescul, v. **Stan** ~.
⟨Prevorochi⟩, sat, v. **Provorotie**.
Prijolteni, sat, pe Cunila; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Pîrjolteni, c. ~, r. Călărași⟩; dăruit de domn soției sale, Marena, și fiului său, Petru 94.
Prisaca lui... = *pentru toate cazurile de acest fel, v. numele persoanei în funcție de care este indicată prisaca.*
⟨**Probota**, sat, c. Dolhasca, j. Suceava⟩; loc în ~, v. **Poiană**;
m-re în ~, v. **Pobrata**.
⟨Probota⟩, v. și **Pobrata**.
Procelnic, v. **Ivașco** ~, **Stolan** ~.
***Procești**, sat, pe Turlui; ⟨lîngă Bîrzulești, c. Sănduleni, j. Bacău⟩; dăruit lui Giurgiu Ungureanul 24; dăruit de acesta nepoților săi, Ulea și Iuga, și întărit acestora 183; dăruit de domn lui Ulea și fratelui său, Iuga 284.
Procop, vătăman; satul unde au fost ~ și Vasile vătămani, întărit 152;
v. și **Procopeni**.
***Procopeni** (Procopinți, unde au fost Procop și Vasile vătămani), sat, pe Răut; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, lîngă Mașcăuți, c. ~, r. Dubăsari⟩; întărit lui Oancea logofăt 158, 255.
Procopie, dascăl de la Mitropolie și uricar; traduce acte (1762) 198.
Procopinți, sat, v. **Procopeni**.
Prodan, v. **Tador al lui** ~.
⟨Prohozești⟩, sat, v. **Provozești**.
⟨Protopopești⟩, sat, v. **Trimedeci**; seliște lîngă ~, v. **Micul** (seliștea lui ~).
Provorotie, sat; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Prevorochi, c. Tărășeni, r. Hliboca, reg. Cernăuți⟩; dăruit de Sin Bîrlici m-rii Moldovița 43.
Provozești, sat, pe Tazlăul Sărat; ⟨Prohozești, c. Poduri, j. Bacău⟩; dăruit lui Dragomir și lui Ioanăș, fiii lui Ștefan al lui Borilă 15.
Prozioane, fîntînă, mai jos de Bălăcești, ⟨pe Iezer; în s. Fîntînele, c. Puiești, j. Vaslui⟩; dăruită lui Ghereiu să-și întemeieze sat 232.
Prun, top la Chigheci; ⟨azi R. S. S. Moldovenescă, lacul Pruneli (?) de lîngă vărsarea Tigheciului în Prut, r. Leova⟩; locuri pustii mai jos de ~ 154.
⟨Pruneli, lac⟩, v. **Prun**, top.
Prut (pe ~), loc, între Unghiul Strîmt și balta Ochiul, ambele pe Prut, și Pîrîul Sărat cu afluentul său Dobromira; ⟨pe teritoriul c. Vetrișoaia, Stănilești, Pădureni și Lunca Banului, j. Vaslui⟩; dăruit lui

www.dacoromanica.ro

Lazăr, Stanciul și Costea, fiii lui Ion vornic pentru a-și întemeia zece sate 90. ~
Prut, rîu, ⟨afluent al Dunării⟩; sate, locuri de sate și iezere pe (la) ~ 26, 57, 90, 91, 172, 173, 175, 185, 189, 196, 232, 243, 257 (?), 272, 280, 281; sate și locuri de sate peste ~ 20, 88, 90, 123, 255;
v. și **Dealul Prutului.**
⟨Puiești, sat⟩, v. **Strîmba**, vale.
Pungești (unde este casa lui ⟨Tofan⟩), sat, pe Racova; ⟨c. ~, j. Vaslui⟩; întărit lui Tofan 170.
⟨**Puntișeni**, sat, c. Costești, j. Vaslui⟩; sat lîngă ~, v. ***Micodani**.
Purcelescul, v. **Crăciun** ~;
satul unde este casa lui Crăciun ~, v. **Purcelești**.
Purcelești (satul lui Purcel), pe Putna; ⟨azi Putna, c. Bolotești, j. ⟨Vrancea⟩; întărit lui Stanciul David 57;
sat probabil lîngă ~, v. ***Mărina** (satul Mărinii).
***Purcelești** (unde este casa lui ⟨Crăciun Purcelescul⟩), sat, cu mori, pe Siret; ⟨lîngă Stolniceni — Prăjescu, c. ~, j. Iași⟩; întărit lui Crăciun Purcelescul 82; în hotar 233.
Purice, boier în sfat 195.
⟨Pușcași⟩, sat, v. **Bîlcari**.
⟨Pușkin, fost Dolna⟩, sat, v. **Cornești**;
prisacă lîngă ~, v. **Acibeo** (prisaca lui ~).
Putna, pîrîu; ⟨afluent la Siretului la Călieni, c. Nănești, j. Vrancea⟩; sate pe ~ 53, 57; vad la ~ 53.
***Putna** (unde este vadul de la ~), ⟨a doua jumătate a sec. al XV-lea: Călimănești⟩, sat, pe Putna; ⟨lîngă Bătinești, c. Țifești, j. Vrancea⟩; dăruit lui Batin 53.
⟨**Putna**, sat, c. Bolotești, j. Vrancea⟩, v. **Purcelești**.
Putna, ⟨zona rîului ~⟩; sat la ~ 256.
Putneanul, v. **Gherasim** ~.
⟨**Putredeni**, sat, c. Glăvănești, j. Bacău⟩; sate lîngă ~, v. ***Dragoman**, ***Jac** (la ~).
⟨**Puțeni**, azi Valea Mărului, sat, c. ~, j. Galați⟩; vale la ~, v. **Găunoasa**.
Puțureni, sat, ⟨pe Volovăț; c. Coțușca, j. Botoșani⟩; act pentru ~ 135.

R

***Raeăș**, sat (?); ⟨lîngă Deleni, c. ~, j. Iași⟩; în hotar 189.
Racouți (prisaca de la ~), v. **Vîsoca** (prisaca de la ~), **Rusnădzești** (prisaca de la ~).
Racova, pîrîu, ⟨afluent al Bîrladului la or. Vaslui, j. Vaslui⟩; sate pe ~ 41, 170, 198; prisacă la gura sa 285; loc de moară pe ~ 285.
v. și **Dealul Racovei**.
Racovăț, pîrîu, ⟨afluent al Prutului la Corpaci, azi R.S.S. Moldovenească, c. ~, r. Edinița⟩; sate și locuri pe ~ 88; hotar 103.
Racovețe (pe ~), loc, între Neagăuți și hotarul lui Grozea; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, în Holohorii de Sus și Holohorii de Jos, c. Holohorii de Sus, r. Briceni, sau în Tîrnova, c. ~, r. Edinița⟩; dăruit lui Ion Cupcici pentru a-și întemeia un sat 88.
Radeșani, sat; ⟨Rădășeni, c. ~, j. Suceava⟩; întărit popii Iuga 129; în hotar 56.
***Radici** (seliștea lui ~, unde este jude Dragoș), ⟨a doua jumătate a sec. XVI: s. Rădicești⟩, ⟨pe Covurlui; azi Dealul Radiciului și Valea Radiciului, în Fîrțănești, c. ~, j. Galați⟩; întărită lui Cernat Ploscar și fratelui său, Șteful 280.
Radomir (satele lui ~, ocolul lui ~), ⟨pe dreapta Sucevei; probabil pe teritoriul c. Horodnic și al or. Rădăuți, j. Suceava⟩; în hotar 4.
Radu Mihnea, voievod, domn al Moldovei (menț. tîrzie); întărește Mitropoliei de Suceava un sat 15.
Radul, gramatic; primește danie satele Zubricăuți și Ivancăuți 86.
Radul, țigan întărit lui Ion Porcu 282.
Radul (seliștea lui ~), ⟨sec. XVI: s. Dălbăneasa⟩; ⟨azi Dealul Dălbăneasa și Valea Dălbăneasa, în Fîrțănești, c. ~, j. Galați⟩; întărită lui Cernat Ploscar și fratelui său, Șteful 280.
***Radul** (unde a fost casa lui ~); sat, la Putna, ⟨pe Milcov; lîngă Șindrilari, c. Reghiu, j. Vrancea⟩; dăruit lui Oană Ureacli 258.
Radul (unde a fost ~), sat, v. **Șobroneni**.
Radul (unde a stat ~), sat, v. **Grabăuțîi**.
***Radul și Oriș** (unde au fost ~), sat, cu vad și piuă, pe Tamaș, la Dumbrăvița; ⟨lîngă Tamași, c. ~, j. Bacău⟩; dăruit lui Mic al lui Voineag 137.
***Radul Dumbravnic** (unde s-a chemat ~), sat, pe Trotuș, ⟨probabil aproape de confluența acestuia cu Siretul, j. Vrancea⟩; în stăpînire 96.
Radul Pisc, postelnicul lui Ștefan voievod; în sfat 210, 215, 216, 219, 222;
stolnic; în sfat 181, 225, 226, 228—230, 232—235, 237, 239, 242, 243, 250, 260, 279—282, 284.
Raduleț (hotarul lui ~), ⟨la Strunga; probabil în Buznea, c.s. Tîrgu Frumos, j. Iași⟩; în hotar 13.
Ravas (satul lui ~), pe Suceava; ⟨Reuseni, c. Udești, j. Suceava⟩; întărit lui Stroici 61.
Ravas (satul lui ~), pe Jijia, v. **Răusăni**.
Ravas Litavoi (Letovoi); boier în sfat 5, 17, 22;
v. și **Ravas** (satul lui ~), **Răusăni**.
Raviel (hotarul lui ~), pe valea Neamțului; ⟨s. Răucești, c. ~, j. Neamț⟩; în hotar 169.
Răblia, v. **Ribila**.

www.dacoromanica.ro

⟨Răcătău⟩, pîrîu, v. **Cuiila**.
Răchitna, v. **Rochitina**.
⟨**Răcoasa**, sat, c. ~, j. Vrancea⟩; selişte lîngă ~, v. **Delea Albu** (seliştea lui ~).
⟨Rădăşeni⟩, sat; v. **Radeşani**.
Rădăuţi, sat; ⟨or. ~, j. Suceava⟩; biserici din ~ ce urmează a fi zugrăvite 3;
v. şi **Episcopia de** ~;
sate probabil lîngă ~, v. **Radomir** (satele lui ~).
Rădăuţi ⟨sec. al XVI-lea: Rădeni⟩, sat, (pricut al satului Ripiceni), cu prisacă, la Botne;⟨azi R.S.S. Moldovenească, Rădenii Vechi, c. ~, r. Ungheni⟩; dăruit şi întărit Mănăstirii din Poiană 174, 243, 264; scutit de dări şi slujbe 278.
Rădăuţi, sat pe Prut; ⟨Rădăuţi-Prut, c. ~, j. Botoşani⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175;
sat probabil lîngă ~, v. ***Itovoeuţi**.
Rădeni, sat, c. Dragomireşti, j. Vaslui⟩, v. **Şobroneni**;
fîntînă lîngă~, v. **Drăgan** (fîntîna lui~).
⟨Rădeni⟩, sat, v. şi Rădăuţi.
⟨**Rădenii Vechi**, sat, azi R.S.S. Moldovenească, c. ~, r. Ungheni⟩, v. **Rădăuţi**;
deal lîngă ~, v. **Dealul** (**Muntele**) **cel Înalt** (Mare);
prisacă lîngă ~, v. **Visoca**;
sate lîngă ~, v. ***Davidăuţi**, ***Dobrăcineşti**, ***Dragotă** (unde este ~), ***Ripiceni**, ***Rusnădzeşti**, ***Şandru** (unde este ~).
⟨Rădiceşti, sat⟩, v. **Radici** (seliştea lui ~).
Răpcinţi, sat, v. **Ripiceni**.
⟨Răspochi, azi Livezile, sat contopit cu Căuia, c. Dealul Morii, j. Bacău⟩, v. **Horgeşti**;
sat în ~, v. **Leucuşeşti**.
Răspop, v. **Miclăuş** ~, **Oprîş** ~, **Ştefan** ~.
Răspop, v. şi **Rospop**.
⟨Răuceşti, sat⟩, v. **Ravicîu** (hotarul lui ~).
Răusăni (unde este casa lui Micle, satul lui Ravas), pe Jijia; ⟨Răuseni, c. ~, j. Botoşani⟩; uric pentru ~ 61; dăruit lui Micle 121.
Răusăni, v. şi **Reuseni**.
Răut, rîu, ⟨afluent al Nistrului⟩; sate pe~ 158, 175, 196, 255, 261.
⟨**Războleni**, sat, c. ~, j. Neamţ⟩, v. **Pîrîul Alb**.
⟨**Războlenii de Jos**, sat, c. Războieni, j. Neamţ⟩, v. **Uscatul** (unde este casa lui Ion ~).
Rebricea, pîrîu ⟨afluent al Bîrladului la Bîrzeşti, c. Ştefan cel Mare, j. Vaslui⟩; sate pe ~ 54, 150, 240.
Rebricea Mică, ⟨Rebricea Seacă⟩, vale, v. **Rebricioara**.
Rebricioara (Rebricea Mică), vale, ⟨probabil Rebricea Seacă, afluent al Rebricei la Bolaţi, c. Rebricea, j. Vaslui⟩; sate şi selişti pe ~ 144, 240.
⟨Recea, m-re⟩, v. **Draghie** (unde a fost m-rea popii ~).
⟨**Recea**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Rîşcani⟩; sat lîngă ~ (?), v. ***Fîntîna Rece**.
⟨Reciula, sat⟩, v. **Hegheliş** (seliştea lui ~)
⟨Rediu, fost Işnovăţ⟩, sat, v. **Vişnăuţi**.
Rediul Lung, loc., pe Vaslui; ⟨lîngă Portari, c. Zăpodeni, j. Vaslui⟩; în hotar 189.
⟨Reghiu⟩, sat, v. **Andrîaş Căliman** (la rediul lui ~).
Repciciani, sat, v. **Ripiceni**.
***Retezeşti**, sat, pe Vaslui; ⟨probabil lîngă Portari, c. Zăpodeni, j. Vaslui⟩; întărit lui Oană portar 189.
⟨Reuseni⟩, sat, v. **Ravas** (satul lui ~).
Reuseni, v. şi **Răusăni**.
Rezina, pîrîu, ⟨afluent al Nistrului la or. Rezina, r. ~, R. S. S. Moldovenească⟩; **sat** pe ~ 175.
Rimgalla, sora regelui Poloniei, ⟨Vladislav Iagello⟩, şi a cneazului Lituaniei, Alexandru, fosta soţie a lui Alexandru cel Bun; primeşte danie venitul tîrgului Siret şi al Volhovăţului 48.
***Ripiceni** (Răpcinţi, Repciciani, Rîpciceani, Rîpcinţi), ⟨sec. XVII—XVIII: Rîpiceni⟩, sat, la Botne; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Rădenii Vechi, c. ~, sau lîngă Alexeevca, c. ~, r. Ungheni⟩; dăruit şi întărit Mănăstirii din Poiană 174, 243, 264; scutit de dări şi slujbe 278;
pricuturile satului ~, v. **Bălăneşti**, ***Davidăuţi**, ***Dobrăcineşti**, **Rădăuţi**, ***Rusnădzeşti**.
Ribila (drumul Ribilei), ⟨de la Movila Răbiia, s. Rîşeşti, c. Drînceni, spre or. Huşi, j. Vaslui⟩; hotar al satelor Crainiceşti şi Leucuşeşti 39.
Ripciceani, ⟨Rîpiceni⟩, Rîpcinţi, sat, v. ***Ripiceni**.
***Rîşcinţi**, sat, pe Nistru; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, lîngă Mihăileanca, c. ~, r. Secureni, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Şandro spătar 271.
Rîşcov (unde este Alexa ~), prisacă, la obîrşia Ohrincei; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, s. Rîşcova, c. Işnovăţ, r. Orhei⟩; dăruită lui Petru Hudici 139.
⟨Rîşcova, sat⟩, v. **Rîşcov** (unde este Alexa ~), prisacă.
Rjavenţi, sat, ţ. Hotin; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Rjavinţi, c. ~, r. Zastavna, reg. Cernăuţi⟩; dăruit lui Caloian 217.
Rochitna, pîrîu, ⟨afluent al Prutului la or. Noua Suliţă, azi R. S. S. Ucraineană, reg. Cernăuţi⟩; sat la ~ 175.
Rochitna (la ~), sat; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, c.~, r. Noua Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
⟨Rocna, sat⟩, v. **Crasna, pîrîu şi vale cu sate**.
Rogoază (⟨hotarul lui⟩ ~), pe Dunăvăţ, mai jos de poiana unde a fost Coste călugăr; ⟨probabil Lozinca, azi Onceştii Noi, c. Onceşti, j. Bacău⟩; în hotar 186.
⟨Rogojeşti⟩, sat, v. **Rogoşeşti**.
Rogoşeşti (Rugaşişte, greşit, pentru Rugăşeşti), sat, pe Siret; ⟨Rogojeşti, c. Mihăileni, j. Botoşani⟩; dăruit lui Coşcu şi fratelui său, Toader 5; în hotar 99.

www.dacoromanica.ro

Rohtineşti, sat; ⟨probabil Oroftiana, c. Suharău, j. Botoşani⟩: dat de Hudici vornic lui Stroe, în schimbul unei jumătăţi din satul unde a fost Giurgiu Ungureanul 184.
Roman, primeşte danie două sate 87.
Roman, boier în sfat 5.
Roman, diac, fiul lui Stanislav de la Neamţ; primeşte danie satele Leontineşti şi Doleşti 32.
Roman, fiul lui Alexandru cel Bun, fratele Vasilisei; credinţa lui 23, 25;
probabil acelaşi cu ~ voievod; asociat la domnie de către fratele său, Petru 273.
Roman, fiul lui Iliaş voievod şi al doamnei Marena; credinţa lui 106—110, 113, 114, 116, 117, 142—144, 152, 156, 159, 161—164, 168, 169, 171, 173, 175—180, 184, 231;
voievod, asociat la domnie de către tatăl său 187, 192, 194, 196, 197, 200—202, 205, 207, 209, 214, 217, 218, VIII, IX;
domn al Moldovei; dăruieşte sate 274; confirmă lui Didrih Buceaschi mai multe sate dăruite de tatăl său 275.
Roman (casa lui ~), loc, peste Prut; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Bolotina, c. ~, r. Făleşti⟩; în hotar 91.
Roman (poiana lui ~), la Borodăceni, pe Berheci; ⟨lîngă Negrileşti, c.s. Munteni, m. Tecuci, j. Galaţi⟩; sat la ~ 166.
Roman (Tîrgul de Jos), tîrg; ⟨m. ~, j. Neamţ⟩; biserica **Sf. Vineri** din ~ 23; biserică din ~, urmînd a fi zugrăfită 39; casă din 282;
vornic de ~ 17;
acte scrise în ~ 2, 3, 43, 241, 246, 258, 259, X;
v. şi **Episcopia de** ~.
Roman de la Siret 8, 9.
Roman Hudici, boier în sfat 163, 168, 203.
Roman⟨Muşat⟩, voievod, domn al Moldovei, fiul doamnei Muşata, tatăl lui Alexandru cel Bun şi al lui Bogdan; tatăl (?) lui Ştefan, al lui Mihail, al lui Iuga şi al altui Alexandru 6; dăruieşte sate 2, 4;
boier în slujba lui ~ 9; danie pentru pomenirea lui 17; acte de la ~ II; cetatea lui ~ 3.
Romaneasa (unde este ~), Româneasa, sat, v. **Româneşti.**
***Româneşti** (Româneasa, unde este Romaneasa), sat, între Bahluiuri, ţ. Cîrligătura (sec. al XVIII-lea); ⟨probabil lîngă Podu Iloaiei, c. ~, j. Iaşi⟩; dăruit lui Cristea Voruntai 133.
⟨**Români**, sat, c. ~, j. Neamţ⟩; sat lîngă ~, v. ***Başea** (unde a fost ~).
Romîneşti, sat, ⟨pe Pîrîul Negru; în Brănişteni, azi Miron Costin, c. Trifeşti, j. Neamţ⟩; întărit lui Ion Porcu 282.
⟨Ropcea⟩, sat, v. **Rubcea.**
Rosomac (dvoriştea lui ~); ⟨sec. XVI: Hirova⟩, sat, peste Prut, la Derenice; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Ghirova, c. ~, r. Călăraşi⟩; stăpînire la ~ 123.
***Rospop** (unde este ~), sat, la Bineva; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Făgădău, c. Văscăuţi sau lîngă Unchiteşti, c. Cuhureştii de Sus, r. Floreşti⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Roşca, sat, v. **Mihăilă Roşca** (unde este, unde a fost ~).
Roşca (seliştea lui ~), pe Smila; ⟨azi Valea Roşcăi, lîngă Perieni, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruită lui Mihail Stîngaciu 154.
Roşca (unde este casa lui ~), sat, v. ***Călimăneşti.**
Roşca (unde a fost prisaca lui ~), loc; ⟨probabil lîngă Cerţeşti, c. ~, j. Galaţi⟩; întărit lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Şeful 280.
Roşca, v. şi **Nlagul** ~, **Oană** ~.
Roşcani, sat, pe Almaş; ⟨în Almaş, c. Gîrcina, j. Neamţ⟩; întărit lui Baico 147.
⟨***Roşcani**⟩, sat, v. şi ***Hubalna** (unde cade ~ în Bîrlad).
⟨**Roşieşti**, sat, c. ~, j. Vaslui⟩; sat în ~, v. Brebu (unde este casa lui Ştefan ~,
Roşiiaei, sat, ⟨pe Siret; în c. Mihăileni (?), j. Botoşani⟩; întărit lui Şteful Jumătate, în urma împărţirii cu fraţii săi a satelor moştenite 99.
Roşiori, sat, pe Moldova; ⟨c. Dulceşti, j. Neamţ⟩; dăruit lui Duma de la Neamţ 177.
Roşiori (unde este Negrilă), sat, pe Crasna ⟨c. Buneşti-Avereşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Blaj şi fraţilor săi, Domoncuş stolnic şi Iacob 124;
sat lîngă ~, v. ***Bulgari.**
⟨**Roşiori**, sat, c. ~, j. Bacău⟩, v. **Ruja Petru.**
⟨Roşu, sat⟩, v. **Roşul** (la ~), loc.
Roşul (la ~), loc pustiu, ⟨ pe Prut; azi R. S. S. Moldovenească, s. Roşu, c. ~, r. Cahul⟩; dăruit lui Stroici 61;
v. şi **Iazărul** ~.
⟨Rotari, sat⟩, v. **Strîmba**, vale.
Rotîmpan (movila lui ~); ⟨la Rotopăneşti, c. Horodniceni, j. Suceava⟩; în hotar 55.
Rotîmpan, v. şi **Stanislav** ~.
⟨Rotopăneşti, sat⟩, v. **Rotîmpan** (movila lui ~);
sat lîngă ~, v. ***Verlga** (⟨satul lui⟩ ~ vătăman).
⟨Rotunda, sat⟩, v. **Dumbrava Rotundă**, top., **Tador** (hotarul lui ~).
⟨**Roznov**, sat, c. ~, j. Neamţ⟩; sat în ~, v. **Gura Cracăului.**
Rubcea, sat, pe Siret, mai jos de Storojineţ; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Ropcea, c. ~, r. Storojineţ, reg. Cernăuţi⟩; în hotar 274.
Ruda, pîrîu la Coşilăuţi, ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Coşuleni, c. Mămăliga, r. Noua Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; hotar 107.
Rugaşişte (greşit. pentru Rugăşeşti), sat, v. **Rogoşeşti.**
Ruja Petru, sat, la Cobile; ⟨Roşiori, c. ~, j. Bacău⟩; dăruit lui Dan Mesehnă 163.
Rujici (unde stă ~), selişte, sub Măiatini, ⟨pe Valea Culei; azi R. S. S. Moldove-

www.dacoromanica.ro

nească, r. Călăraţi⟩; întărită lui Mihail de la Dorohoi 175.
Runca Mare (Runcul cel Mare), loc; ⟨s. Runcu, azi Izvoare, c. Bahna, j. Bacău⟩; întărit lui Şteful şi lui Isac 206.
⟨Runcu, azi Izvoare⟩, sat, v. **Runca Mare**, loc.
Runcul cel Mare, v. **Runca Mare**.
Ruptura, v. **Mic ~**.
Rus, v. **Tudor ~**.
Rusala, pîrîu, ⟨afluent al Bistriţei, în c. Cîrlibaba, j. Suceava⟩; în hotar IV.
⟨Ruseni⟩, sat, v. **Ruseşti**.
Ruseşti, sat, sub Cridă; ⟨Ruseni, contopit cu Cernu, c. Poduri, j. Bacău⟩; dăruit lui Tîmpa, fiilor săi, Miclăuş, Giurgiu ş.a. 226.
***Rusnădzeşti** (Rusoneag), sat (pricut al satului Ripiceni), cu prisacă, ⟨la Botne; azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Rădenii Vechi, c. ~, sau lîngă Alexeevca, c. ~, r. Ungheni⟩; întărit Mănăstirii din Poiană 264; scutit de dări şi slujbe 278.
Rusoneag, v. **Rusnădzeşti**.
Rusul (movila Rusului); ⟨lîngă or. Huşi, j. Vaslui⟩; punct pe hotar 39.
⟨**Ruşi**, sat, c. Puieşti, j. Vaslui⟩; sate lîngă ~, v. ***Cociuba**, ***Dragoş Urlat** (unde este casa lui ~).
⟨**Ruşii-Mănăstioara**, sat, c. Udeşti, j. Suceava⟩; sat lîngă ~, v. ***Bezhaci**.

S

Sabolna, loc, între văile Bezin şi Teleşeu; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, probabil lîngă Camencea, r. Orhei⟩; dăruit lui Duma Uranie pentru a-şi întemeia un sat 149.
Sadova, pîrîu, ⟨afluent al Bîcovăţului la Vorniceni, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Călăraşi⟩; hotar 47.
Sadova, sat, la Bîcovăţ; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, c. Sadova, r. Călăraşi⟩; dăruit lui Ion vornic 47;
sat lîngă ~, v. ***Homiceşti**;
selişte lîngă ~, v. **Ţigomir** (seliştea lui ~).
⟨Sagna⟩, sat, v. Sana.
Salcea, pîrîu, ⟨afluent al Ialpugului la Cairaclia, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Vulcăneşti⟩; sate şi selişti pe ~ 215.
Salicee, sat; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, probabil Şilăuţi, c. Bocicăuţi, r. Hotin, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Samoil, vătăman; satul unde este ~ vătăman, dăruit şi întărit 180, 266;
v. şi ***Seucăuţi**.
Sana, pîrîu, ⟨la Sagna, c. ~, j. Neamţ⟩; sat pe ~ 228.
Sana (pe ~), sat, ⟨pe Siret şi pe Sagna; Sagna, c. ~, j. Neamţ⟩; stăpînit de Vlad Matus şi dăruit lui Duma aprod 228; în hotar 79.
Sas Dan (unde au fost ~ şi Dan Vîcălesi), sat, v. **Dăneşti**.
⟨Sasova, fost Petreşti⟩, sat, v. **Petrileşti**.
Saşa, pîrîu la Brătila, ⟨c. Helegiu, j. Bacău⟩; hotar II.
Satul lui ... *pentru toate cazurile de acest fel v. numele persoanei în stăpînirea căreia este arătat satul.*
Satul Mare, sat, pe Suceava; ⟨Satu Mare, c. ~, j. Suceava⟩; dăruit lui Oancea logofăt 255; exceptat din domeniul domnesc de la Volhoveţ 231.
***Satul de Mijloc**, ⟨sec. al. XVI-lea; Mijloceni⟩, sat, pe Tămăşel; ⟨lîngă Tamaşi, c. ~, j. Bacău⟩; dăruit lui Mihail, fiul lui Bălici 115.
⟨Sauca⟩, sat, v. **Curteşti (unde au fost feciorul lui Naneş)**.
Sauceşti, sat, v. ***Seucăuţi**.
Sava, **călugăr; primeşte danie chilia lui Macarie şi întărire pentru o vie cumpărată 241.**
***Săcăreni**, **sat, pe Bîcovăţ; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, între Lozova, c. ~, şi Vorniceni, c. ~, r. Călăraşi⟩; dăruit lui Ion vornic 47.**
Săcăreni, sat, pe Lăpuşna; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Secăreni, c. Paşcani, r. Kotovsk⟩; întărit lui Vlad Adiş 98.
***Săcătura**, sat (?); ⟨lîngă Bahna, c. ~, j. Neamţ⟩; întărit lui Şteful şi Isac 206.
Săciuani, sat, ⟨pe Pîrîul Negru; Secuieni, c. ~, j. Neamţ⟩; întărit lui Ion Porcu 282.
Sădor, v. **Sidor**.
⟨Sălăgeni⟩, sat, v. **Selajani**.
***Sălătruc**, sat, pe Tazlău; ⟨lîngă Lucăceşti, contopit cu or. Moineşti, j. Bacău⟩; în hotar IX.
Săliştea Sîrbilor, selişte, la Movila Corodului; ⟨în Corod, c. ~, j. Galaţi⟩; dăruită lui Mihail Oţel pisar 185.
Săliştea, v. şi **Seliştea**.
Sămăşcani, sat; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Rezina⟩; sat lîngă ~, v. ***Ţigan** (unde stă ~).
⟨Sănăteşti, numit şi Glăvăneşti⟩, sat, v. **Sinata** (unde este casa lui ~).
Sărata, pîrîu, ⟨afluent al Başeului la Mihălăşeni, c. ~, j. Botoşani⟩; sat la gura sa 160.
Sărata, pîrîu, ⟨afluent al Prutului la Petreşti, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Ungheni⟩; sat pe ~ 134.
Sărata, pîrîu, ⟨afluent al Prutului la Toceni, azi R. S. S. Moldovenească, c. Antonovca, r. Leova⟩; sat deasupra sa 20.
⟨Sărata⟩, pîrîu, v. şi **Pîrîul Sărat**.

www.dacoromanica.ro

·⟨**Sărata** Galbenă, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Kotovsk⟩; loc lîngă ~, v. **Fîntîna Veprova.**
·⟨**Sărata** Veche, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Făleşti⟩; sat în ~ (?), v. **Fătu şi Ilie** (unde este jude ~).
·**Săsciori**, sat, cu moară, ⟨pe Costîna; în Ilişeşti, c. Ciprian Porumbescu, j. Suceava⟩; întărit m-rii Moldoviţa 242.
Săseni, sat, la Tecuci, ⟨inclus în m. Tecuci, j. Galaţi⟩; întărit lui Ion Porcu 282.
·***Săseni** (unde trăeşte Laur), ⟨sec. al XVIII-lea: Lăureni (?)⟩, sat, pe Cotovţea; ⟨R. S. S. Moldovenească, lîngă Novaci (?), c. Tuzara, r. Călăraşi⟩; vîndut de Ion Boldur lui Mihul pisar 225.
·⟨**Săvîneşti**, sat, c.s. ~, m. Piatra Neamţ, j. Neamţ⟩; sat lîngă ~, v. ***Sobolea.**
·⟨**Schitu Frumoasa**, sat⟩, v. **Frumoasa** (unde iese ~ din pădure), loc.
⟨**Schitul**, sat, contopit cu Petricani, c. ~, j. Neamţ⟩; m-re în ~, v. **Bolşte** (la ~).
⟨Scînteia⟩, sat, v. **Mîndrea** (unde a fost ~).
Sclipoteşti, sat, pe Siret; ⟨în Ionăşeşti, c. Nicoreşti, j. Galaţi⟩; dăruit lui Tîmpa şi fiilor săi, Miclăuş, Giurgiul ş.a. 226.
⟨**Scorţeni**, sat, c. ~, j. Bacău⟩; sat lîngă ~, v. ***Bădeşti.**
***Scorţeuţi**, sat, pe Pîrîul Negru; ⟨lîngă Trifeşti, c. ~, j. Neamţ⟩; dăruit lui Mihail Popşa 22.
Scumpu (poienile lui ~), peste Prut; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Clococenii Vechi, c. Bolotina, r. Făleşti⟩; în hotar 91.
·Scumpul, v. **Mihail** ~.
·**Seaca** (la ~), loc pustiu, mai jos de prisaca lui Micşin, pe Pîrîul Sec; ⟨lîngă Perieni, c. ~, j. Vaslui⟩; întărit lui Oană Roşca gramatic şi fratelui său, Cojea Pătru 199, 281.
⟨Secăreni⟩, sat, v. **Săcăreni;**
loc lîngă ~, v. **Epure (fîntîna Epurelui);**
sate lîngă ~, v. ***Crucea de Piatră (la ~), *Lepoveşna.**
Secătura, v. **Săcătura.**
⟨**Secuieni**, sat, c. ~, j. Bacău⟩, v. **Movile** (la ~).
⟨**Secuieni**, sat, c. ~, j. Neamţ ⟩, v. **Săcuiani;** sat în ~, v. **Cuciulăteşti.**
:**Şelajani**, sat; ⟨Sălăgeni, c. Dumbrăveni, j. Suceava⟩; dăruit lui Isaiea 112.
·**Selevestreani**, sat, la Cobile; ⟨Tisa-Silvestri, c. Secuieni, j. Bacău⟩; dăruit lui Dan Mesehnă 163.
·**Selevestru** (fîntîna lui ~), loc, pe Dunăvăţ; ⟨în Tisa-Silvestri, c. Secuieni, j. Bacău⟩; dăruit lui Mihail Oţel diac 186.
·⟨**Selişte**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. Ciuteşti, r. Călăraşi⟩; sat lîngă ~, v. ***Paniel** (unde este Mihul şi ~).
·**Seliştea** (unde este curtea ⟨lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fii lui Ion vornic⟩), sat, pe Orbic; ⟨Siliştea, c. Români, j. Neamţ⟩; întărit lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 90.
Seliştea lui... *pentru toate cazurile de acest fel, v. numele persoanei în stăpînirea căreia este arătată seliştea.*
Seliştea Sîrbilor, v. **Stan Sîrbul** (seliştea lui ~).
Seliştea Tătărască (unde este ~), pe Bîc, la Fîntînă, în dreptul Cheşenăului lui Acbaş; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, Visterniceni, în or. Chişinău⟩; întărită lui Oancea logofăt 158.
Seliştea, v. şi **Săliştea.**
Seret, v. **Siret.**
Seucă, v. **Seucăuţi**, sat.
***Seucăuţi** (Sauceşti, Seucă, unde este Samoil vătăman), sat, la gura Cracăului; ⟨lîngă Slobozia, c. Roznov, j. Neamţ⟩; dăruit m-rii Neamţ 180; întărit cu imunităţi acesteia 266, 273; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
Sfînta Vineri, hram al bisericii din Roman 23.
Sfîntul Gheorghe, hram al Mitropoliei Moldovei 15, 244, 245, al m-rii Zograf 221.
Sfîntul **Ignat**, act scris în ziua de ~ 38.
Sfîntul Ioan Botezătorul, hram al bisericii dominicane din Siret 1; act scris în ziua de ~ 17.
Sfîntul Ioan cel Nou, martir; moaştele acestuia aduse de Alexandru cel Bun la Suceava 15.
Sfîntul Lazăr, act scris în ziua de ~ 28.
Sfîntul Macavei, act scris în ziua de ~ 18.
Sfîntul Munte, m-re de la ~, v. **Zograf.**
Sfîntul Nicolae, hram al Episcopiei de Rădăuţi 35, al Mănăstirii din Poiană 6, 25, 30, 31, 174, 195, 227, 229, 243, 246, 264, 277, 286, al m-rii unde a fost Huba 101.
Sfîntul Nicolae, m-re, unde a fost Huba, pe Nichid; ⟨schitul Nechit, în s. ~, c. Borleşti, j. Neamţ⟩; dăruită m-rii Bistriţa 101.
Sfîntul Petru, termen de plată 49; act scris în ziua de ~ 183.
Sfîntul Petru şi Pavel, act scris în ziua de ~ 10.
Sfîntul Ştefan, act scris în ziua de ~ 9.
Sidor (Isidor, Sădor), prisaca lui ~, ⟨la Botne; azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Bumbăta, c. ~, r. Ungheni⟩; în hotar 174, 264.
Sihla, vîrf, ⟨în Munţii Stînişoarei; c. Pipirig j. Neamţ⟩; hotar VIII, IX.
Sihle, sat; ⟨Slobozia-Silişcani (?), c. Mihălăşeni, j. Botoşani⟩; boier de la ~ 160.
⟨Silişcani, sat, v. **Slobozia-Silişcani**⟩.
⟨Siliştea⟩, sat, v. **Seliştea.**
Siluan, stareţ (egumen) al m-rii Neamţ 50, 67, 93, 100, 289.
Silvestri (Tisa-Silvestri), sat, v. **Selevestreani**, sat, **Selevestru** (fîntîna lui ~), loc.
Sima (Simon), ⟨diac⟩; scrie act 170;
logofătul lui Ştefan voievod; ispravnic de acte 181, 185, 199, 211, 215, 216, 222, 225, 226, 228, 230, 232—237, 239, 241; mare logofăt 240; în sfat 188, 189, 242, 243, 250, 252, 254—257, 259, 264, 265.
Sima, fratele (?) lui Baicu; primeşte danie satul unde este casa lui 270;
v. şi **Baicu şi** ~ (unde este casa lui).

www.dacoromanica.ro

Sima, vornic al lui Petru voievod; martor la o vînzare 225; în sfat 226, 229, 230, 232—235, 237, 240, 242, 243, 246, 250, 252, 254.
Simea (la ~), sat; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Sincăuţi, c. Malinţi, r. Hotin, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Simeon, cneaz; satul unde este ~ cneaz, întărit 175.
Simeon, fiul lui Şerbco, fratele lui Costea, al lui Şandru şi al lui Dieniş; primeşte întărire pentru satele Lucaveţ şi Pancăuţi 70.
Simeon, ⟨fratele lui Dragomir⟩; primeşte danie şi întărire pentru satul Călianeşti 167.
Simeon, fratele lui Stan Babici, al lui Iachim ş.a.; primeşte danie satul Jicovul de Sus 152.
***Simeon** (unde este ~ cneaz), sat, sub Caragine, la obîrşia Dobruşei; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, la nord de Dobruşa, c. Receşti, r. Rezina⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Simeon (Simion) **Tureul**, boier în sfat 148, 150, 154, 157, 158, 160, 165, 167, 170, 181, 188, 189, 195, 198, 199, 217.
⟨***Simeşti**, sat, lîngă Negoaia, contopit cu Cornăţelu, c. Motoşeni, j. Bacău⟩, v. **Baicu** şi **Sima** (unde este casa lui ~).
Simila, pîrîu, v. **Smila**.
⟨**Similia**, sat, c. Zorleni, j. Vaslui⟩; loc de sat în ~, v. **Draghie** (moara popii ~, unde a fost heleşteul bistriţenilor).
Simion, fratele lui Ilieş Lîciul; primeşte danie satele Ivancăuţi şi Vanceneşti 142.
Simion, protopop, tatăl popii Andrei, al lui Filip şi al lui Mihul 68.
Simon, v. **Sima**.
Sin, v. **Sîn**.
Sina (unde au fost Mic şi ~), sat, v. **Mic** şi ~.
Sinat, ţigan; întărit lui Ion Porcu 282.
Sinata, fratele lui Toader şi al lui Berea; primeşte danie satele unde este casa lui, unde au fost Dragoş şi unde este cneaz Ciorsac 76.
Sinata, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Sinata (unde este casa lui ~), ⟨sec. al XVI-lea: Sănăteşti, numit şi Glăvăneşti⟩, sat, pe Zeletin; ⟨Glăvăneşti, c. ~, j. Bacău⟩; dăruit lui Sinata şi fraţilor săi, Toader şi Berea 76.
Sinăuţi, sat, ⟨pe Molniţa; Sinăuţii de Jos, contopit cu Mihăileni, c. ~, j. Botoşani, şi Sinăuţii de Sus, azi R. S. S. Ucraineană, c. Sinăuţii de Sus, r. Hliboca, reg. Cernăuţi⟩; boier de la ~; în sfat 17.
⟨Sincăuţi⟩, sat, v. **Simea** (la ~).
Sinescul, v. **Oană** ~.
Sineşti, sat, la Cîrligătura; ⟨c ~, j. Iaşi⟩; uric pentru ~ (sec. al XVI-lea) 64;
sate în ~, v. **Onica** (unde este casa lui ~), **Podobitu** (unde este casa lui ⟨Ivaşco ~⟩).
***Sineşti**, sat, pe Siret, lîngă Vereşceac; ⟨lîngă Vercicani, c. Liteni, j. Suceava⟩; dăruit lui Hodco Costici, soţiei sale, Vasutca, şi fraţilor ei 120.
Sinov, v. **Vlad Sinov**.
⟨**Sipoteni**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Călăraşi⟩; locuri probabil lîngă ~, v. **Dealul Derenului** (unde este ~), ... **voloacă**.
Siret (Sireti), tîrg; ⟨or. Siret, j. Suceava⟩; venitul vămii din ~, dăruit bisericii Sf. Ioan Botezătorul 1; dat de Alexandru cel Bun, spre folosinţă viageră, fostei sale soţii, Rimgaila, împreună cu Volhovăţul şi cu satele, cătunele şi iazurile depinzînd de acesta 49;
boieri de la ~ 9, 22, 24, 27, 29—32, 36, 38, 41, IV, V.
Siret (Seretu), rîu, ⟨afluent al Dunării⟩; drept de a face mori pe ~ 186; vad şi piuă pe ~ 137; hotar 2, 19;
sate pe ~ 2, 70, 95, 99, 103, 139, 168, 226, 233, 252, 266, 274; mori pe ~ 99, 120, 252; sat între ~ şi Moldova 107.
Siret, v. şi **Poiana Siretului**.
Sitna, pîrîu, ⟨afluent al Jijiei, la Todireni, c. ~, j. Botoşani⟩; sat şi selişte pe ~ 181.
Sîn, fiul Maicolei, fratele lui Cozma; se judecă şi pierde satul Solca 42.
Sîn (Sin, Sinco) **Bîrlici**, fiul lui Bîrlă, fratele lui Baliţă Bîrlici; dăruieşte m-rii Moldoviţa satele Provorotie şi Oprişinţi 43; în sfat 4, 17, 18, 22—25, 27, 28, 30, 31, 51, IV, V.
***Sîrbi**, sat; ⟨azi Valea Sîrbilor şi Dealul Sîrbilor, la Porceşti, denumire schimbată în Moldoveni, c. ~, j. Neamţ⟩; întărit lui Ion Porcu 282.
***Sîrbi**, sat, pe Hubaina; ⟨lîngă Ciortolom, c. Tutova, j. Vaslui⟩; dăruit lui Dan Mesehnă 163.
Sîrbi, sat, pe Rebricea; ⟨în Grajduri, c. ~, j. Iaşi⟩; dăruit lui Oană Popşa şi fratelui său, Moişă Filosofu 54.
Sîrbi, sat, la Tecuci; ⟨c. Nicoreşti, j. Galaţi⟩; dăruit lui Ion Urecle păhărnicel 176;
sat lîngă ~ v. ⟨***Stănigeni**⟩.
⟨**Sîrbi**, sat, c. Vlăsineşti, j. Botoşani⟩; sat în ~, v. **Drislive**.
Sîrbi, v. şi **Seliştea Sîrbilor**.
Sîrbul; se judecă şi pierde satele Coleşeuţi, Răşcinţi ş.a. 271;
postelnic; în sfat 280 — 282, 284, 286 290.
Sîrbul (poiana Sîrbului), în hotarul satului Storojineţ; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, lîngă or. Storojineţ, reg. Cernăuţi⟩; dăruită lui Petrea 274.
Sirca, pîrîu, ⟨afluent al Bahluieţului la Sîrca, c. Bălţaţi, j. Iaşi⟩; sat pe ~ VII;
v. şi **Valea Sîrbească**.
⟨**Sîrca**, sat, v. **Mîndreşti**⟩.
Slatina, izvor la Plopeşti, ⟨c. Mărgineni, j. Neamţ⟩; sat lîngă ~ 90.
Slatina, loc; ⟨în c. Pipirig, j. Neamţ⟩; punct pe hotar VIII, X.

www.dacoromanica.ro

Slav Hîrlovean, ţigan; dăruit şi întărit cu sălaşul său Mănăstirii din Poiană 131, 214, 227, 246.
***Slava** (la~), sat, pe Muntcel, ⟨lîngă Bătrîneşti, c. Icuşeşti, j. Neamţ⟩; dăruit lui Baliţa Mudricica 18;
v. şi ***Muncel**.
***Slăveşti**, sat, pe Crasna; ⟨în Leoşti, c. Tătărani, j. Vaslui⟩; dăruit Neagăi, soţia lui Giurgiu Piatră 181.
Slipotă, giude; satul unde au fost giude ~, dăruit 186.
***Slipoteni** (undi au fost giude Slipotă), sat, pe Berheci; ⟨lîngă Obîrşia, c. Izvoru Berheciului, j. Bacău⟩; dăruit lui Mihail Oţel pisar 186.
⟨**Slobozia**, c. Roznov, j. Neamţ ; sat lîngă ~, v. ***Seucăuţi**;
sat în ~, v. **Ivăneşti**.
⟨Slobozia, fost Mogoşeşti⟩, sat, v. **Mogoş** (la ~).
⟨Slobozia Silişcani⟩, sat, v. **Sihle**.
***Sluga Stan** (biserica de la ~), ⟨a doua jumătate a sec. al XV-lea: Slugani⟩, sat, ⟨pe Bistriţa; lîngă Ciumaşi, c. Bereşti-Bistriţa, j. Bacău⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
⟨Slugani⟩, sat, v. **Sluga Stan**.
Smila (Simila), pîrîu, ⟨afluent al Bîrladului la Simila, c. Zorleni, j. Vaslui⟩; sate pe ~ 210; selişte pe ~ 154; poiană deasupra sa 213; moară şi loc de sat pe ~ 248.
⟨Smulţi⟩, sat, v. **Zmulţi**;
selişte lîngă ~, v. **Dăbeşti**;
deal şi vale în ~, v. ***Mileşti**, sat.
Sneatin, tîrg, ⟨în Polonia; azi R. S. S. Ucraineană⟩; sat aproape de ~ 260.
***Sobolea**, ⟨a doua jumătate a sec. al XV-lea: Soboleşti⟩, sat; ⟨lîngă Săvineşti, c.s. ~, m. Piatra Neamţ, j. Neamţ⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
⟨Soboleşti, sat,⟩ v. Sobolea.
Sobraneţi, sat, ţ. Ţeţina; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Şubraneţi, c. ~, r. Zastavna, reg. Cernăuţi⟩; dăruit lui Stan Babici 143.
Soceviţa, pîrîu, ⟨afluent al Sucevei la Bădeuţi, c. ~, j. Suceava⟩; în domeniul domnesc de la Volhoveţ 231.
Soci, sat, pe Cracău; ⟨c. Ştefan cel Mare, j. Neamţ⟩; în hotar 71; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI;
sate lîngă ~, v.***Bîrleşti**, ***Glodeni**.
Soboleţ, pîrîu; ⟨Suhuleţ, afluent al Bîrladului la Dumeşti, c. ~, j. Vaslui⟩; hotar 9.
Sohului, v. **Suholui**.
Solca, sat, ⟨pe pîrîul Solca; or. ~, j. Suceava⟩; întărit lui Vlad şi lui Cîrstea, în urma judecăţii cu Maicolea şi fiii săi 42.
⟨**Soleşti**, comună, j. Vaslui⟩; loc de sat în ~, v. **Şerboteşti**.
Solomon, nepotul lui Dad; primeşte danie satul Dădeşti VII;
satul unde este casa sa şi a lui Dad, v. **Dădeşti**.
***Solomoneşti**, sat, pe Topoliţa; ⟨ lîngă Ghindăoani, c. Bălţăteşti, j. Neamţ⟩; dăruit lui Şarban Hîndău 7.
Soloneţ, pîrîu; ⟨probabil Glodosul, afluent al Prutului la Criva, azi R. S. S. Moldovenească, c. Drepcăuţi, r. Briceni⟩; sate pe~236.
Soloneţ, pîrîu, ⟨afluent al Sucevei la Costîna, c. Todireşti, j. Suceava⟩; sat la obîrşia sa 40, 90.
⟨**Soltăneşti**, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. Nisporeni, r. Călăraşi⟩; sate lîngă ~, v. ***Stanciul** (unde este ~), ***Stanciuţ** (unde este ~).
***Spărietul** (satul lui ~), ⟨sec. al XVII-lea: Spărieţi⟩, sat, la obîrşia Dobromirei; ⟨între or. Huşi şi Pădureni, c.~, j. Vaslui⟩; dăruit lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 90.
⟨Spărieţi⟩, sat, v. **Spărietul** (satul lui ~).
⟨**Spătăreşti**, sat, c. Vadu Moldovei, j.Suceava⟩; hotar lîngă ~, v. **Dragoş** (hotarul lui ~);
sat lîngă ~, v. ***Movila Găunoasă** (la~).
Spenea, v. **Giurgiu** ~.
***Spineni**, sat, pe Bîrlad; ⟨ lîngă Buceşti, c. Iveşti, j. Galaţi⟩; act pentru ~ 96.
Spravin (fîntîna lui ~), loc de sat, pe Suşiţa; ⟨ j. Vrancea⟩; dăruit m-rii Bistriţa 209.
Stala; primeşte danie satele Tuzara şi unde este cneaz Onică 108.
Stan, aprod, fiul lui Mihlea Tavă; primeşte întărire pentru satul unde este casa lui şi pentru un loc pustiu 182;
v. şi **Mihlea Tavă şi Stan aprodul** (unde este casa lui ~), sat.
Stan, cneaz; satul unde a fost cneaz ~ (unde este ~), dăruit 81, 90.
Stan, giude; satul undi esti (au fost)~ giudile, dăruit 185, 186.
Stan, posadnic: vinde satul Grumezeşti 257; în sfat 152.
Stan, postelnic; în sfat 22, 23, IV, V;
postelnic şi vistier; în sfat 24, 25,27—31;
vistier; în sfat 32—34, 38, 40, 42, 45, 47, 48, 51, 53, 54, 58, 60, 61, 63, 75, 79—82, 84, 88, 89, 101, 114, 119.
Stan, tătar din Timişeşti, tatăl lui Petraş; întărit m-rii Neamţ 164.
Stan, tătar din Timişeşti; întărit m-rii Neamţ 164.
Stan (hotarul lui Cirţă ~); ⟨s. Stăneşti, c. Măgireşti, j. Bacău⟩; în hotar 32.
Stan (⟨satul lui⟩ ~), ⟨a doua jumătate a sec. al XV-lea: Fulticeni, unde a fost Stan Pîntece⟩, sat, ⟨pe Şomuzul Mare; or. Fălticeni, j. Suceava⟩; în hotar 56.
Stan (seliştea lui ~), pe Tutova; ⟨c. Voineşti sau c. Dragomireşti, j. Vaslui⟩; dăruită lui Roşca şi fratelui său, Cojea 281.
Stan (unde a fost cneaz ~, unde este ~), ⟨a doua jumătate a sec. al XV-lea: Glodeni⟩, sat, sub Dumbrava Înaltă; ⟨în Vorniceni, c. ~, j. Botoşani⟩; întărit lui

www.dacoromanica.ro

Lazăr, Stanciul și Costea, fiii lui Ion vornic 81, 90.
*Stan (undi esti, undi au fost ~ giudile), sat, la Petriș, pe Berheci; ⟨la sud de Oțelești, c. Izvoru Berheciului, j. Bacău⟩; dăruit lui Mihail Oțel pisar 185, 186.
*Stan (unde șade ~), sat, la Cărpeniș, ⟨probabil pe Bașeu; lîngă Mihălășeni (?), c.~, j. Botoșani⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Stan, v. și **Barbă ~, Cîrță ~, Clunca ~, Sluga ~.**
Stan al lui Popa (Preutescul, Preuțescul), vornic; în sfat 27, 36, 37, 39, 40, IV, V;
drumul lui ~, ⟨la Popești, c. Miclești, j. Vaslui⟩; hotar III.
Stan Bubici, fratele lui Iachim, al lui Andriaș ș.a., tatăl lui Drăguș; primește danie și întărire pentru satul Jicovul de Sus 152, 239; în sfat 159, 168.
Stan Bîrlici, fratele lui Oană; în sfat 29—33, 35, 40, 45, 48, 54, 58, 62—64, 75, 77, 79, 84, 88, 93, 114, 116, 118, 119, 128, 129, 133, 137—139, 150, 152, 156, 158, 159, 161—164, 168, 173, 175—177, 179, 180, 184, 187,192, 194, 196, 197, 201, 202, VII.
Stan Cașin (⟨hotarul lui⟩ ~), pe Cașin; ⟨s. Cașin, c. ~, j. Bacău⟩; în hotar 238.
Stan Crețul, tatăl lui Vlașin Crețescul 238.
Stan Crețul (unde a fost casa lui ~), seliște, pe Cașin; ⟨Vlașca, contopit cu Cașin, c. ~, j. Bacău⟩; întărită lui Vlașin Crețescul 238.
***Stan Hărțăgan** (unde a fost ~), sat, la Putna, ⟨pe Milcov; lîngă s. Șindrilari, c. Reghiu, j. Vrancea⟩; dăruit lui Oană Ureacli 256.
Stan Lucaveț, tatăl lui Iurie, al lui Cozma și al Motrunei 70.
⟨Stan Pîntece (unde a fost ~), sat, v. **Stan** (⟨satul lui⟩ ~).
Stan Polană; se judecă și pierde satele unde a fost Drăguș Teamaș și unde a fost Teamaș Petru 286;
privilegiul lui ~ pentru satul Temeșești anulat 196.
Stan Preutescul (Preuțescul), v. **Stan al lui Popa.**
Stan Sîrbul (seliștea lui ~, Seliștea Sîrbilor), pe Corod; ⟨probabil lîngă Brătulești, c. Corod, j. Galați⟩; dăruit lui Mihail Oțel pisar 185, 186.
Stan Urmezeu, boier în sfat 60.
Stan, v. și **Stanciul.**
Stana, fiica lui Iliaș Bonta, sora lui Marco, mătușa lui Micul; primește întărire pentru satele Bontești și Bonteștii de Jos 222.
Stana, nepoata Marenei; primește drept de moștenire pentru satul unde este casa lui Nănbaci Bărbosul 58.
Stana, soția lui Cămîrzan dăruiește, împreună cu soțul său, m-rii Moldovița casa sa din Suceava 276.
⟨Stancăuți, azi Șepte-Bani⟩, v. **Stanco** (unde a întemeiat sat ~).
Stanciul, comis; în sfat 139, 142—145, 152, 154, 156, 159, 161—163, 168, 170, 173, 175—177, 179—181, 184, 187, 189, 192, 194—197, 199, 201—203, 205, 207, 217.
Stanciul, fiul lui Ion vornic de Suceava, fratele lui Lazor și al lui Costea; primește, pentru m-rea de la Homor, danie și întărire pentru seliștea lui Dobrin și pentru trei sate sub Dumbrava Înaltă 80; primește întărire pentru toate stăpînirile sale 90; dăruiește m-rii Homor satele Vorniceni, Antilești și Părtești 249;în sfat 107, 110, 113, 114, 116, 117, 128, 129;
vistier 142—145;
postelnicul lui Iliaș voievod; cumpără și primește întărire pentru o jumătate din satul Plișineți și danie seliștile Bîrsomeni și Dumitreni 194; în sfat 148—150, 152, 154—159, 161, 163—165, 167—170, 173, 175—177, 179—181, 184, 187—189, 192, 195—197, 199, 201—203, 205, 207, 214—220, 222, 225, 231, 250, VIII, IX.
sate unde sînt curți ale lui, v. **Seliștea, Tulova**; seliște unde este m-rea lui, v. **Dobrin** (seliștea lui ~).
Stanciul, fratele lui Cristea; primește danie satul Bănila 78.
Stanciul, logofăt; ispravnic de act 274, 275.
Stanciul (unde este Barbă Satn și ~), sat, v. ***Barbă Stan** și ~.
***Stanciul** (unde este ~), sat, pe Nîrnova (superioară; azi R. S. S. Moldovenească, la nord de Soltănești, c. Nisporeni, r. Călărași⟩; întărit fiilor lui Ștefan Stravici 62.
Stanciul, v. și **Stan.**
Stanciul al lui Daivd; primește întărire pentru satul Badeuți, satul lui Stanciul ș.a. 57; martor în sfat 183.
Stanciul Cormohuz, fiul popii Iliiaș, fratele Negritei; vinde satul Boziani 265.
Stanciul Hotnog, pîrcălab de Hotin; primește întărire pentru satul unde sînt casele lui 148; în sfat 279—286, 288—290.
Stanciul Hotnog (unde sînt casele lui ~), sat, pe Crasna; ⟨Fîșcani, în Șerbești, c. Ciortești, j. Iași⟩; dăruit lui Stanciul Hotnog, pîrcălab de Hotin 148.
Stanciul Ponici, boier în sfat 181, 199, 210, 215, 216, 219, 222, 225, 227—230, 232, 234, 236, 238, 240, 242, 243, 250, 252, 254—257, 261, 264, 265, 267, 269—272.
Stanco, boier în sfat 5.
Stanco (unde a întemeiat sat ~), peste Prut, la Derenice, la Cornul Lîcinului; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Șepte-Bani, fost Stăncăuți, c. ~, r. Rîșcani⟩; întărit lui Lazor, Stanciul și Costea, fiii lui Ion vornic 90.
***Stancuț** (unde este ~), sat, pe Nîrnova ⟨superioară; azi R. S. S. Moldovenească, la nord de Soltănești, c. Nisporeni, r. Călărași⟩; întărit fiiilor lui Ștefan Stravici 62.
Stanislav de la Neamț, tatăl lui Roman diac și al lui Tudor 32.

www.dacoromanica.ro

Stanislav, fratele lui Horaeţă; martor şi chezaş în sfat 48.
Stanislav, v. şi **Veriş** ~.
Stanislav al lui Iliaş, martor şi chezaş în sfat 48.
Stanislav Ravasă (unde este ~), sat, pe Prut, mai jos de gura pîrîului Oancea; ⟨probabil Oancea, c. ~, j. Galaţi⟩; dăruit lui Mihail Oţel pisar 185.
Stanislav Rotompan (Rotîmpan) de la Ielova; boier în sfat 2, 4, 8—11, 13, 17—19, 22—25, 27—35, IV, V;
fiii lui ~ se judecă şi pierd 55.
***Stanişoreşti**, sat, pe Oituz; ⟨lîngă Grozeşti, azi Oituz, c. ~, j. Bacău⟩; dăruit lui Domoncuş stolnic, fratelui său, Blaj, şi lui Iacob, fiul lui Ghelebi Miclouş 29.
Stanuiăuţi, sat, sub Nesfoiu, ⟨pe Prut; azi R. S. S. Ucraineană, Stănileşti, c. ~, r. Noua-Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; dăruit lui Oană şi soţiei sale, Ana 107.
Stavnic, pîrîu, ⟨afluent al Bîrladului la Vultureşti, c. ~, j. Vaslui⟩; sate pe ~ 110, 235; boier de la ~ 110.
Stăîlă, giude; satul unde au fost ~ giude, întărit 98.
***Stăilă** (unde au fost ~ giude), sat, pe Lăpuşna ⟨azi R. S. S. Moldovenească, mai jos de Cristeşti, c. Iurceni, r. Călăraşi⟩; întărit lui Vlad Adiş 98.
⟨Stăneşti, sat⟩, v. **Stan** (hotarul lui Cirţă ~); sat lîngă ~, v. ***Polăeşti**.
Stănigă, tatăl lui Oancea şi al lui Ilea 218, 254; seliştea unde a fost ~, v. **Stănigeni**.
⟨***Stănigeni**⟩, sat ⟨probabil la Tecuci; lîngă Sîrbi, c. Nicoreşti, j. Galaţi⟩; dăruit lui Ion Ureche păhărnicel 176.
Stănigeni (⟨hotarul lui⟩ Stăniga, Stănigeşti, unde a fost Stăniga), sat şi selişte; ⟨în Buciumeni, contopit cu or. Fălticeni, j. Suceava⟩; în hotar 56; întărit lui Nan 77; seliştea ~ răscumpărată de Costea al lui Androinic de la Oancea şi Ilea, fiii lui Stăniga, vîndută de acesta lui Mihail logofăt şi întărită acestuia şi fratelui său, Toader 254.
⟨**Stănileşti**, sat, c. ~, j. Vaslui⟩; sate lîngă ~, v. ***Bărboşi**, ***Iacobeşti**.
⟨Stănileşti⟩, sat, v. şi **Stanuiăuţi**.
⟨**Stănişeşti**, sat, c. ~, j. Bacău⟩; hotar lîngă ~, v. **Laslău** (hotarul lui ~); sat lîngă ~, v. ***Dragsineşti**.
⟨Stăuceni⟩, sate, v. **Iaz** (la ~).
Stebnic, pîrîu, v. **Stemnic**.
⟨Stejăreni⟩, sat, v. **Cîrlani**;
prisacă lîngă ~, v. **Tîrnauea** (prisacă pe ~).
Stejereii, loc, pe Miletin, în seliştea lui Iuga Păturnicherul, mai jos de Şipote, ⟨c. Şipote, j. Iaşi⟩; dăruit lui Mihail logofăt 250.
Stemnic (Stebnic), pîrîu, ⟨afluent al Bîrladului lîngă Voineşti, c. Vultureni, j. Vaslui⟩; hotar 170; sat pe ~ 222.
S⟨t⟩epan, vătăman; satul unde este vătăman ~, întărit 91.
***Stepan** (cutul lui ~), ⟨probabil pe Siret; azi R. S. S. Ucraineană, lîngă Camenca, denumire schimbată în Şiroka Poliana, c. ~, r. Hliboca, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Cupcici vornic 103.
***S⟨t⟩epan** (unde este vătăman ~), sat, la Nistru, la obîrşia Medvejei; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Medveja, c. ~, r. Briceni⟩; întărit lui Dan Uncleat 91.
Steţco, boier în sfat 246.
Steţco, pisar; ispravnic de act 250.
Steţco (Şteful) **al lui Coşilă**, boier în sfat 142—145, 152, 169, 180, 184, 187, 197.
Steţco, v. şi **Ştefan, Şteful**.
***Stînca** (la capătul Stîncii), sat, pe Răut, mai sus de Vadul Pietrei; ⟨probabil la confluenţa cu pîrîul Bolohani; azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Pohorniceni, c. Slobodca, r. Orhei⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
⟨**Stîncăşeni**, c. Voineşti, j. Vaslui⟩; sat în ~, v. **Hălmăgeşti**.
Stîngaci, v. **Giurgiu** ~.
Stîngaci, sat, v. **Stîngaciul** (unde este casa lui ⟨Ivan ~⟩).
Stîngaciul (unde este casa lui ⟨Iavn ~⟩), sat, cu două selişti şi curături pe Racova; ⟨Stîngaci, în Bleşca şi Valea Oanei, c. Ivăneşti, j. Vaslui⟩; întărit lui Ivan Stîngaciul 198.
Stîngaciul, v. şi **Ivan** ~, **Mihail** ~.
Stoeneşti, selişte, pe Prut, mai jos de gura pîrîului Oancea; ⟨lîngă Oancea, c. ~, j. Galaţi⟩; dăruită lui Mihail Oţel pisar 185.
Stoeneştii, sat, pe Vîlcica; ⟨în Vîlcele, or. Tîrgu Ocna, j. Bacău⟩; dăruit lui Domoncuş stolnic şi fraţilor săi, Blaj şi Iacob, fiii lui Ghelebi Miclouş 28.
Stoian, jude; satul unde este jude (unde au fost juzi) ~ şi Giurgiu Blidaru, dăruit şi întărit 144, 240.
Stoian, tatăl Maicolei, bunicul lui Cozma şi a lui Sîn 42.
***Stoian şi Giurgiu Blidaru** (unde este jude ~, unde au fost juzi ~), sat, pe Rebricioara, mai jos de satul popii Micu; ⟨lîngă Draxeni, c. Rebricea, j. Vaslui⟩; dăruit popii Micu 144; întărit lui Moica şi fratelui său, Tador 240.
***Stoian Folea** (unde a fost ~), sat, pe Rebricioara; ⟨lîngă Draxeni, c. Rebricea, j. Vaslui⟩; întărit lui Moica şi fratelui său, Tador 240.
Stoian Procelnic, boier în sfat 13, 22, 28, 31—34, 47, 48, 53, 54.
⟨Stolniceşti, sat⟩, v. **Costici** (hotarul lui ~).
⟨**Stolniceni-Prăjescu**, sat, c. ~, j. Iaşi⟩; sate lîngă ~, v. ***Purceleşti**, ***Vlădeşti**.
Storojineţ, sat, pe Siret; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, or. ~, reg. Cernăuţi⟩; dăruit lui Petrea 274;
poiană lîngă ~, v. **Sîrbul** (poiana Sîrbului).
Strahotin (pe ~), loc, v. **Costea** (hotarul lui ~).
Strahotin, pîrîu, ⟨afluent al Jijiei la Strahotin, c. Dîngeni, j. Botoşani⟩; loc pe ~ 8.

 www.dacoromanica.ro

Strajnica, pîrîu; ⟨Straşnic, afluent al Bîrladului la Gura Albeşti, c. Albeşti, j. Vaslui⟩; sat la obîrşia sa 129.
Straovici, v. **Stravici**.
⟨Straşnic⟩, pîrîu, v. **Strajnica**.
Strat, v. **D. Strat**.
Stravici, v. **Bratul** ~, **Giurgiu** ~, **Ion** ~, **Ştefan** ~.
Strămînoasa, loc, pe Strîmba; ⟨lîngă Strîmba, azi Cetăţuia, c. Puieşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Iuga protopop şi fiului său, Mihail 196.
Străvinoasa, pîrîu la Fundeni, ⟨în s. Doljeşti, c. ~, j. Neamţ⟩; hotar 79.
Strimba, vale, v. **Strîmba**.
Strîmbii, sat, pe Cracău; ⟨în Bodeşti, c. ~, j. Neamţ⟩; întărit lui Dragomir 71.
Strîmtură, loc; ⟨lîngă s. Mănăstirea Humorului, c. ~, j. Suceava⟩; hotar 81.
Strîmba, pîrîu, ⟨afluent al Tutovei la Puieşti, c. ~, j. Vaslui⟩; sat pe ~ 196; sate la obîrşia şi la gura sa 165.
Strîmba (unde este Balan de la ~), sat, pe Tutova, la gura Strîmbei; ⟨lîngă Puieşti, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruit şi întărit popii (protopopului) Iuga 102, 128; întărit acestuia şi fiului său, Mihul gramatic 165, 196.
Strîmba (Strimba), vale; ⟨azi s. Cetăţuia (fost Strîmba), Rotari şi Puieşti, c. Puieşti, j. Vaslui⟩; întărită protopopului Iuga pentru a-şi întemeia sate 129, 165.
Stroe, dă în schimb jumătate din satul unde a fost Giurgiu Ungureanul 184.
Stroe, fratele lui Luca de la Sihle şi al lui Malea; primeşte danie satele Viadici şi unde a fost Mihail 160.
Stroe, fratele lui Ivan (?); primeşte danie satele Poiana şi Gîrtanul 10.
Stroe (⟨hotarul lui⟩ ~), sat, pe Sitna; ⟨Stroieşti, c. Lunca, j. Botoşani⟩; în hotar 181.
Stroici; primeşte danie satele Levoşăuţi, Nepolocăuţi ş.a. 61.
⟨Stroieşti, sat⟩, v. **Stroe** (⟨hotarul lui⟩ ~); sat lîngă ~, v. ***Dîacăuţi**.
⟨Stroieşti⟩, sat, v. şi **Stroinţi**.
Stroinţi, sat, la obîrşia Şomuzului ⟨Mare; Stroieşti, c. ~, j. Suceava⟩; întărit lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 90.
Stroişor Drujă (Drujea), boier în sfat 48, 84.
Strunga, trecătoare; ⟨în Strunga, c. ~, j. Iaşi⟩; sat la ~ 13.
Studeneţ (Studineţ), pîrîu, ⟨afluent al Tutovei la Iana, c. ~, j. Vaslui⟩; sat la gura sa 129, 165, 196, 286; sat pe ~ 232.
Studineţ, v. **Studeneţ**.
Sturza, v. **Dimitrie** ~.
Suceava, rîu, ⟨afluent al Siretului⟩; sate pe (la) ~ 4, 17, 61, 98, 112, 119, 168, 197, 239, 255.
Suceava (pe ~), sat; ⟨probabil Frătăuţii Vechi, c. ~, j. Suceava⟩; dăruit lui Todor, Dimitrie, Petru, Mihail şi Giurgiu, fiii lui Dragomir Albu 4;
v. şi **Frătăuţi**, sat.
Suceava, tîrg şi cetate; ⟨m. ~, j. ~⟩; boier pus sub ascultarea ⟨cetăţii⟩ ~ 108; scaun episcopal armenesc în ~ 15;
vornici de ~ 17 (?), 18, 22—24, 27, 29, 32, 33, 38, 39, 41, 50, 56, 71, 161, IV, V;
sat lîngă ~ 17;
acte scrise în ~: *passim*.
Suceava, ţinut; sat şi biserici din ~ 206 (1768), VI.
Suceava, v. şi **Mitropolia Moldovei** (Sucevei).
⟨Suceveni, fost Tomeşti⟩, sat, v. **Tominţi**;
poiană lîngă ~, v. **Dan** (unde a fost ~);
cut lîngă ~, v. ***Stepan** (cutul lui ~).
⟨Suceviţa⟩, pîrîu, v. **Soceviţa**.
Suha, pîrîu, afluent al Moldovei ⟨la Bucşoaia, c. Frasin, j. Suceava⟩; hotar V.
Suhardul Mare, munte; ⟨între c. Cîrlibaba şi c. Dorna Candrenilor, j. Suceava, şi c. Şanţ, j. Bistriţa-Năsăud⟩; dăruit m-rii Moldoviţa IV.
Suhardul Mic, munte; ⟨între c. Cîrlibaba, c. Iacobeni şi c. Dorna Candrenilor, j. Suceava⟩; dăruit m-rii Moldoviţa IV.
Suhodolul (Suhuodol), sat; ⟨Sohodol, c.s. Măgura, m. Bacău, j. ~⟩; dăruit lui Giurgiu Ungureanul 25, lui Micul Neagoe şi lui Răspop Opriş 136.
Suholui, pîrîu; ⟨Suhului, afluent al Bîrlăzelului la Independenţa, c. ~, j. Galaţi⟩; sate şi selişte pe ~ 280.
⟨Suhoverca, sat⟩, v. **Suhoverhul**, cătun.
Suhoverh, pîrîu, ⟨probabil Şovăţul, afluent al Prutului la Cozmeni, azi R.S.S. Moldovenească, c. Pruteni, r. Făleşti⟩; hotar pe ~ 90.
Suhoverhul, cătun al satului ~ Coţmanul Mare; ⟨azi R.S.S. Ucraineană, Suhoverca, înglobat în Coţmani, c. ~, r. ~, reg. Cernăuţi⟩; dăruit de domn soacrei sale, Anastasie 35.
⟨Suhuleţ⟩, pîrîu, v. **Soholeţ**.
Suhuodol, sat, v. **Suhodolul**.
⟨Suhului⟩, pîrîu, v. **Suholui**.
Suseni, sat, pe Iubana; ⟨c. Băcani, j. Vaslui⟩; dăruit lui Mihail Stîngaciu 154.

Ş

Şalău, v. **Coman** ~.
Şandra, sat, v. **Şandrla** (hotarul de la ~).
Şandrla (hotarul de la (lui) ~ Şandra), sat, ⟨pe Şomuzul Mare; Dolheşti, c. ~, j. Suceava⟩; în hotar 6, 19.
Şandrişor, v. **Şandru**.
Şandro (Şendrică), gramatic; scrie acte 250, 255, 258, 267, 269; martor 225.
Şandromici, hotarnic 264.

www.dacoromanica.ro

Şandru, fiul lui Şerbco, fratele lui Simion, al lui Costea şi al lui Dieniş; primeşte întărire pentru satele Lucaveţ şi Pancăuţi 70.
Şandru, fratele lui Ion Ţolici; primeşte întărire pentru Văratecul lui Giurgiu 169.
Şandru (Şendrică), spătar, v. **Alexandru**, spătar.
Şandru, tătar din Timişeşti; sălaşul lui ~ întărit m-rii Neamţ 164.
Şandru, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Şandru (⟨satul lui⟩ ~), ⟨sec. XVII: Şendreşti⟩, sat, ⟨pe Bistriţa, probabil Iteşti, c. Bereşti-Bistriţa, j. Bacău⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
* **Şandru** (unde este ~), sat, la Botne; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Rădenii—Vechi, c. ~, sau lîngă Alexeevca, c. ~, r. Ungheni⟩; dăruit şi întărit Mănăstirii din Poiană 174, 243.
Şandru de la Hotin; în sfat 13, III.
Şadru (Şandrişor), de la Tudora, pîrcălab de Neamţ, soţul Marthei, tatăl lui Cozma; primeşte danie satul Muntenii Scutaşi 36; în sfat 10, 11, 13, 17, 18, 22, 23, 27, 31—34, 38, 39, 41, 47, 48, 52, IV, V; hotarnic 45.
Şandru Porcu, stolnic; în sfat 167.
Şandru, v. şi **Cozma al lui** ~.
Şandru, v. şi **Alexandru**.
Şanga, v. **Iliiaş** ~.
Şarban Hîndău; primeşte danie satele Solomoneşti, Munteni şi Pînceşti 6.
Şărban, cneaz (?); satul unde este cneaz Litu şi ~, dăruit 36;
v. şi * **Muntenii Scutaşi**.
Şărbăneşti (hotarul lui Şerbănescul), sat, cu mori, pe Siret; ⟨Şerbăneşti, c. Zvoriştea, j. Suceava⟩; întărit lui Şteful Jumătate, în urma împărţirii cu fraţii săi a satelor moştenite 99; în hotar 2.
Şărbăneşti, v. şi **Şerbăneşti**.
Şărbeşti, sat, ⟨pe Siret⟩, la Dumbravă; ⟨Şerbeşti, c. Săuceşti, j. Bacău⟩; întărit lui Văscan, Pitic..., Ghiocu... ş.a. 45.
Şărbeşti, v. şi **Şerbeşti**.
Şchei (seliştea Şcheilor), pe Covurlui; ⟨lîngă Fîrţăneşti, c. ~, j. Galaţi⟩; întărită lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Şteful 280.
⟨**Şchela**, sat, c. ~, j. Iaşi⟩; sat în ~, v. **Pojereşti**.
⟨Şcheia⟩, sat, v. şi **Bulgari**.
Ş⟨che⟩leni, sat, pe Hubalna; ⟨azi Griviţa, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruit lui Dan Mesehnă 163.
⟨**Şchiopeni**, sat, azi Văleni, c. Pădureni, j. Vaslui⟩; sat în ~, v. **Faurel**.
⟨Şendreşti⟩, sat, v. **Şandru** (⟨satul lui⟩ ~).
Şendrică, aprod; în sfat 274.
Şendrică, v. şi **Şandro, Şandru**.
Şepelăuţi (satul Şepelăuţilor), ⟨sec. XVI: Cepelăuţi, pe Racovăţul Sec; azi R. S. S. Moldovenească, Cepeleuţi, c. ~, r. Briceni⟩; întărit lui Cupcici vornic 103.
⟨Şepte-Bani, fost Stancăuţi⟩, v. **Stanco** (unde a întemeiat sat ~).
Şerba Păuşescul, v. **Păuşescul**.
Şerbănescul (hotarul lui ~), v. **Şărbăneşti**, sat.
Şerbăneşti, selişte, pe Crasnaleuca; ⟨lîngă Crasnaleuca, c. Coţuşca, j. Botoşani⟩; întărită popii Ioan 247.
⟨Şerbăneşti, sat⟩, v. **Şărbăneşti**; sate între ~, Zvoriştea, Ionăşeni şi Vîrful Cîmpului, v. * **Bucurăuţi**, * **Ciorsaceuţi**, * **Vladimirăuţi**.
Şerbăuţi, sat, ⟨pe Horaiţa; c. Calafindeşti, j. Suceava⟩; dat de Cupici vornic lui Catamare, în schimbul satului Catamareuţi 103.
Şerbco, tatăl lui Simion, al lui Costea, al lui Dieniş şi al lui Şandru 70.
Şerbea de la Vaslui; în sfat 54.
⟨**Şerbeşti**, sat, azi Ştefan cel Mare, c. ~, j. Neamţ⟩; sate lîngă ~, v. * **Laslăuani**, * **Pînteceşti**.
⟨**Şerbeşti**, sat, c. Săuceşti, j. Bacău⟩, v. **Şărbeşti**.
⟨Şerbeşti⟩, sat, v. şi **Şerbu** (⟨satul lui⟩ ~).
Şerbici, v. **Manoil** ~.
Şerboteşti, loc de sat; ⟨în c. Soleşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Dan vameş III.
Şerbu (⟨satul lui⟩ ~), sat, pe Pîrîul Alb; ⟨Şerbeşti, în Talpa, c. Bîrgăuani, j. Neamţ⟩; în hotar 38.
Şetriman, v. **Nan** ~.
⟨Şilăuţi⟩, sat, v. **Salicee**.
Şimuz, pîrîu, v. **Şomuz**.
⟨Şindrilari⟩, sat; v. **Andrîaş** (⟨satul lui⟩ ~); sate lîngă ~, v. * **Radul** (unde a fost casa lui ~), * **Stan Hărţăgan** (unde a fost ~).
Şipote, sat, pe Miletin; ⟨c. ~, j. Iaşi⟩; în hotar 252;
sate lîngă ~, v. ***Berchişeşti**, ***Eremieşti**, * **Hodor Burciuc** (unde a fost ~), ***Oană Berbece** (unde a fost ~), * **Paşco** (unde este jude ~), * **Popeşti**.
⟨**Şişcani**, sat, or. Adjud, j. Vrancea⟩; sat lîngă ~, v. * **Oşmelea**.
⟨Şişcăuţi⟩, sat, v. **Şizco** (unde a fost ~).
Şizco(unde a fost ~), sat; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Şişcăuţi, c. Ringaci, r. Noua-Suliţă, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Şobroneni (unde a fost Radul), sat, pe Tutova; ⟨Rădeni (?), c. Dragomireşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Mihail Oţel diac 186.
Şofultea, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Şoldan, v. **Petru** ~.
⟨Şoldăneşti⟩, sat, v. **Tamîrtaşeuţi**.
Şolpan, ţigan; dăruit doamnei Marena şi fiului său, Petru 84.
Şomuz, pîrîu; ⟨Şomuzul Băii, afluent al Moldovei la Ciumuleşti, c. Vadu Moldovei, j. Suceava⟩; sat pe ~ 58.
Şomuz(Şimuz, Şumuz), pîrîu; ⟨Şomuzul Mare, afluent al Siretului la Dolhasca, c. ~, j. Suceava⟩; sate pe ~ 6, 19, 30, 31, 72, 129, 196, 228; sate la obîrşia sa 90; bălţi şi loc de vie la gura sa 25; m-re pe ~ 6, 19, 25.

www.dacoromanica.ro

Şomuz, pîrîu; ⟨Şomuzul Mic⟩, afluent al Siretului ⟨la Rotunda, c. Liteni, j. Suceava⟩; sate pe ~ 224, 255, 266.

⟨Şovăţ⟩, pîrîu, v. **Suhoverh**.

* **Şperleşti,** sat, pe Turlul; ⟨lîngă Bîrzuleşti, c. Sănduleni, j. Bacău⟩; dăruit lui Giurgiu Ungureanul 24; dăruit lui Ulea şi fratelui său, Iuga 284.

Ştefan (Steţco, Şteful), clucer, soţul Olencăi; primeşte danie satele Dragosineşti, pe Berheci, şi Dragsîneşti, pe Dobrotvor 63; în sfat 61, 69;
vornicel în sfat 71, 77, 79, 117, 156, 159, 162.

Ştefan (Steţco), fiul lui Alexandru cel Bun, fratele lui Iliaş, al lui Petru, al lui Alexandru şi al lui Bogdan; credinţa lui 60, 71, 80, 84—86, 88—90, 93, 94, 97, 98, 100—105;
jupan; credinţa lui 109, 110, 116, 117;
domn al Moldovei; dăruieşte şi întăreşte sate, tătari ş.a. 118—141, 255—272, împreună cu fratele său, Iliaş 146—222, VIII, în asociere cu Petru 222—230, 232—254; dă porunci cu privire la negustorii braşoveni 122, 126, 141;
acte de la ~ 286.

Ştefan (Steţco), jupan, nepotul de soră al lui Roman voievod 4; fratele lui Mihail şi al lui Iuga 5, 6, fiul lui Roman voievod, fratele lui Alexandru, al lui Bogdan, al lui Iuga şi al altui Alexandru (?) 6; credinţa lui ~ 2, 4;
domn al Moldovei; dăruieşte sate 5, 6; act de la ~ II, boier în slujba lui ~ 9; danie pentru pomenirea lui 17;
voievod; credinţa lui ~ 8.

Ştefan, tătar din Temişeşti; sălaşul lui ~, întărit m-rii Neamţ 164.

Ştefan (biserica de la ~), sat; ⟨în Bîrgăuani, c. ~, j. Neamţ⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.

Ştefan (unde este ~ şi Tămaşul), sat, v. **Şuşneşti**.

Ştefan al lui Borîlă, tatăl lui Dragomir şi al lui Ioanăş 45;
satul unde este casa fiilor lui ~, v. **Borileşti**.

Ştefan Bîrgău, boier în sfat 13, 17, 18.

Ştefan Brebu; primeşte întărire pentru satul unde este casa lui 230;
v. şi **Brebu**.

Ştefan cel Bătrîn, voievod, domn al Moldovei; tatăl lui Bogdan voievod XI.

Ştefan Foall (unde au şăzut ~), selişte, pe pîrîul Trii Stejări; ⟨lîngă Crasnaleuca c. Coţuşca, j. Botoşani⟩; întărită popii Ioan 247.

Ştefan Răspop (unde a fost ~), sat, v. **Vatice** (la ~).

Ştefan Stravici, fratele lui Giurgiu, tatăl lui Petru şi al lui Toader; martor şi chezaş în sfat 49; vislujenia lui ~, întărită 62.

Ştefan Zugraf; primeşte danie satele Berchişeşti, Eremieşti, Popeşti ş.a. 60;
locul unde a fost moara lui ~, v. **Zugraf** (unde a fost Ştefan ~).

Ştefan, v. şi **Şteful**.

Ştefănel, tătar; întărit cu şălaşele sale Mănăstirii din Poiană 229.

Şteful, fiul lui Ţudco, fratele lui Isac; primeşte întărire pentru satele Ţudcani, Urzăceni ş.a. 206.

Şteful, fratele lui Banciul; în sfat 120, 128 129, 133, 136—139;
postelnicul lui Ştefan voievod; în sfat 148—150, 154, 155, 157, 158, 162, 165, 167, 181, 188, 189;
stolnicul lui Ştefan voievod; în sfat 195, 199.

Şteful, fratele lui Cernat Ploscar; primeşte întărire pentru satele Pîteăeşti, Zmulţi ş.a. 280.

Şteful (unde a fost ~), sat, v. **Gîrleşti**.

Şteful (Ştefan, Ştiful) **Jumătate, al lui Jumătate** (Jiumătate, Jiumutate, Jumatate, Jumătatie, Jumetate, Jumotate), de la Ţetina, fratele lui Giurgiu şi al lui Mîndrea; primeşte întărire pentru satele Şărbăneşti, Cîndeşti şi Roşiiaci, moştenite de la tatăl său 99 şi pentru satul Vascăuţi, cumpărat 168; primeşte danie satele Muşinţi, Dragoşani ş.a. 168; în sfat 107, 110, 113, 114, 116, 117, 142—145, 148—150, 152, 155—165, 167, 169, 170, 173, 175, 176, 179—181, 184, 187—189, 192, 194, 196, 197, 199, 201—203, 205, 215—220, 222, 231, 274, 275, VIII, IX.

Şteful, v. şi **Steţco, Ştefan**.

Ştibor, v. **Hodco** ~.

Ştîbur (Ştiubora), boier în sfat 57, 80.

Ştiful, v. **Şteful Jumătate**.

***Ştiubeeşti,** sat; ⟨lîngă Porceşti (?), azi Moldoveni, c. ~, j. Neamţ⟩; întărit lui Ion Porcu 282.

Ştiubora, v. **Ştîbur**.

⟨Şubraneţi⟩, sat, v. **Sobraneţi**.

Şumuz, pîrîu, v. **Şomuz**.

Şurîneşti, loc de sat; ⟨azi s. Emil Racoviţă, c. Dăneşti, j. Vaslui⟩; dăruit lui Dan vameş III;
loc de sat lîngă ~, v. ***Lăţcani**.

Şurinschi, v. **Ivan** ~.

Şuşîţa, pîrîu, ⟨afluent al Siretului, la Doaga, c. Garoafa, j. Vrancea⟩; loc pustiu pe ~ 209.

Şuşman, sat, pe Başeu; ⟨Cişmăneşti, c. Dobîrceni, j. Botoşani⟩; în hotar 69.

***Şuşneşti** (unde este Ştefan şi Tămaşul), sat, pe Bîrlad; ⟨azi deal la Bălăbăneşti, c. ~, j. Galaţi⟩; întărit lui Gruban 125.

www.dacoromanica.ro

T..., vătăman, martor hotarnic 262.
T... (unde a fost...), loc de prisacă, la Glodeni ⟨sat aparținînd de or. Negrești, j. Vaslui⟩; dăruit lui Giurgiu Drăgușanul și fratelui său, Alexa 235.
Tabuci (Tobuci), boier în sfat 23, 37—39, V; hotarnic 34.
Tador (Toder), ceașnicul lui Petru voievod; martor la o vînzare 224; în sfat 233, 246.
Tador, diac; scrie act 231.
Tador, postelnic; în sfat 275.
Tador (hotarul lui ~), lîngă Racovățul ⟨Sec; azi R. S. S. Moldovenească, probabil la Rotunda, c. Hincăuți, r. Edinița⟩; în hotar 103.
Tador, v. și **Iugșa al lui ~**.
Tador al lui Prodan, pisar; scrie acte 270, 271, 288, X; martor 286.
Tador Cămilă, boier în sfat 181, 199, 226, 228.
Tador Meleșco (unde este ~), loc pustiu, v. **Meleșco**.
Tador Moiceseul, spătar, fratele lui Moica vornic de gloată; primește danie satele Bradicești, unde a fost Ilcaș ș.a. 155; primește întărire pentru satele Pojerești, Petrilești ș.a. 240; în sfat 219, 234, 237, 239, 243, 250, 279—282, 284.
Tador Negru, boier în sfat 280—285, 288.
Tador Rus; dă un rîmnic lui Dragoș Urlat 106.
Tador Vlădescul, fratele Lolei; primește întărire pentru satul Vlădești 233.
Tador, v. și **Toader, Toder, Todor, Tudor**.
Talmaciu, v. **Ion ~**.
⟨**Talpa**, sat, c. Bîrgăoani, j. Neamț⟩; sat probabil în ~, v. **Ilișești**.
Tamaș, cneaz; satul unde sînt cneji~ și Ivan, dăruit 37.
Tamaș, viteaz; stolnic în sfat 10, 11, III;
vornic; în sfat 13, 18;
ispravnic de act 13.
Tamaș (Tămășel), pîrîu ⟨la Tamași, c. ~, j. Bacău⟩; sate pe 114, 115, 137.
***Tamaș și Ivan** (unde sînt cneji ~, unde este casa lui ⟨Toader Pitic⟩), ⟨sec. al XVI-lea: Pitici⟩, sat, pe Bîrlad; ⟨lîngă Banca, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruit lui Toader Pitic și fratelui său, Dragul 37.
Tamaș, v. și **Tămașul**.
⟨**Tamași**, sat, c. ~, j. Bacău⟩; loc lîngă ~, v. **Dumbrăvița**;
sate lîngă ~, v. ***Mic și Sina** (unde au fost ~), ***Radul și Oriș** (unde au fost ~).
Tamîrtașeuți (Tamîrtașinți), sat pe Șomuz; ⟨Șoldănești, l.c. a or. Fălticeni, j. Suceava⟩; dăruit lui Șoldan Petru, soției acestuia și fratelui său, Miclouș 30; cinci curți de tătari din ~ dăruite m-rii Sf. Nicolae din Poiană 30, 31; partea lui Giurgiu din ~dată de acesta lui Balotă și lui Oancea care l-au răscumpărat de la moarte și întărită acestora 105.
Tamîrtașinți, v. **Tamîrtașeuți**.
Tatarea, pîrîu, ⟨în braniștea Bohotin⟩; prisacă la gura acestuia 180.
Tateo, țigan; dăruit m-rii Bistrița 75.
Tatomir, fratele lui Uncleat; martor și chezaș în sfat 48.
Tatomir (unde au fost ~ și Pîrtea), sat, v. **Părtești**.
Tatul; primește întărire pentru satul Măzărești 204.
Tatul, fratele lui Mihail Scumpul; martor hotarnic 264.
Tatul (unde a fost așezarea lui ~), sat, v. ***Milotinești**.
Tatul Herlic, unchiul lui Danciul, al lui Paidos și al lui Neagu Roșca; primește întărire pentru satele Moinești, Bodești ș.a. 191.
Tavă, v. **Mihlea ~**.
⟨**Tazlău**, sat, c. ~, j. Neamț⟩; sat probabil în ~, v. **Miclea** (biserica de la ~).
Tazlău (vama de la ~), pe Tazlăul ⟨Sărat⟩; dependentă de vama Bacăului și dăruită m-rii Bistrița 101.
Tazlăul (Tazlovul) **Mare**, rîu, ⟨afluent al Trotușului la m. Gheorghe Gheorghiu-Dej, j. Bacău⟩; sate pe ~ 10, 45 (greșit, pentru Tazlăul Sărat); 162, 237, 284, II, VI; loc de m-re la ~ 59; poiană pe ~ 45.
Tazlăul Sărat, pîrîu, ⟨afluent al Tazlăului Mare la Tescani, c. Berești-Tazlău, j. Bacău⟩; sate pe ~ 32, 45, 190, 209, IX; vama de la ~ 101.
⟨Tăcmănești⟩, sat, v. **Bontești**.
Tăltură, loc la Polăești, ⟨în Stănești, c. Măgirești, j. Bacău⟩; sate între ~ și Tazlăul Sărat 190.
⟨Tălăbasca, baltă și movilă⟩, v. **Tălăbești** (unde a fost Micu), sat.
***Tălăbești** (unde a fost Micu), sat, pe Bîrlad; ⟨azi balta și movila Tălăbasca, lîngă Tudor Vladimirescu, c. ~, j. Galați⟩; întărit lui Cernat Ploscar și fratelui său, Șteful 280.
Tămașul (unde este Ștefan și ~), sat, v. **Șușnești**.
Tămășel, pîrîu, v. **Tamaș**.
Tătarei, sat, v. **Tătăruși**.
⟨Tătărani⟩, sat, v. **Mihlea Tavă și Stan aprodul** (unde este casa lui~);
loc pustiu lîngă ~, v. Crasna (pe ~);
sat lîngă ~, v. ***Dodești**.
Tătăruși (Tătarei, sat mai sus de Bodinți), pe Pobrata; ⟨c. Tătăruși, j. Iași⟩; dăruit m-rii Pobrata 6, 19; v. și **Turbata**, sat.
***Tătești**, sat, ⟨pe Tazlăul Sărat; lîngă Lucăcești, contopit cu or. Moinești, j. Bacău⟩; dăruit lui Giurgea Moian 201.

www.dacoromanica.ro

Tăutul, ⟨diac⟩; scrie act 99.
Tăvădar (Tivadar); primește danie satul unde îi este casa și un loc pustiu 73.
Tăvădar (unde este casa lui ~, undi iaste casa lui ⟨Tivadar⟩), sat, pe Berheci; ⟨Tăvădărești, c. Dealu Morii, j. Bacău⟩; dăruit lui Tăvădar 73, 188.
⟨Tăvădărești⟩, sat, v. **Tăvădar** (unde este casa lui ~).
Teameș (unde a fost Drăguș ~), sat, v. **Temeșești.**
Teameș Petru cel bătrîn (unde a fost ~), sat, v. **Temeșești.**
Tecuci, tîrg; ⟨m. ~, j. Galați⟩; sate la ~ 176, 240, 282;
sate lîngă ~, v. ***Andrei** (unde a fost ~ vataman), ***Grozeștii lui Marcu** (Mărcești); sat în ~, v. ~ **Săseni.**
Telebecinți, sat, pe Siret; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, Tereblecea, denumire schimbată în Porubne, c. ~, r. Hliboca, reg. Cernăuți⟩; întărit cu imunități m-rii Neamț 266, 273; biserica din ~, pusă sub ascultarea m-rii Neamț 267.
⟨Telejna, fost[1] Childești⟩, sat, v. **Childina.**
⟨Teleșeuca⟩, sat, v. **Tereșeuți.**
Teleșeul, valea pîrîului ~, ⟨afluent al Ichelului; azi R.S.S. Moldovenească, de la Teleșeu, c. ~, pînă la Zamoși, c. Rădeni, r. Orhei⟩; dăruită lui Duma Uranie pentru a-și întemeia sate 149.
Telița, pîrîu, ⟨afluent al Delei sau chiar Delea, afluent al Prutului la or. Ungheni, azi R.S.S. Moldovenească, r. ~⟩; mori pe ~ 243, 264; hotar 264.
***Temeșești** (unde a fost Drăguș Teameș, unde au fost Temeșești), ⟨a doua jumătate a sec. al XV-lea: Bumburești, sec. al XVI-lea Poridești⟩, sat, la gura Studeniței; ⟨lîngă Hălărești, c. Iana, j. Vaslui⟩; întărit popii Iuga 129; întărit aceluiași și fiului său, Mihul gramatic 165, 196; întărit lui Mihail logofăt și fraților săi, Duma și Tador, în urma judecății cu Stan Poiană 286;
v. și ***Temeșești** (unde a fost Teameș Petru cel Bătrîn), sat.
***Temeșești** (unde a fost Teameș Petru cel Bătrîn, unde au fost Temeștii), sat pe Studenița, mai sus de Temeșești; ⟨lîngă Hălărești, c. Iana, j. Vaslui⟩; întărit popii Iuga 129; întărit aceluiași și fiului său, Mihul gramatic 165, 195; întărit lui Mihail logofăt și fraților săi, Duma și Tador, în urma judecății cu Stan Poiană 286;
v. și ***Temeșești** (unde a fost Drăguș Teameș), sat.
Temeșești (Temișești), sat, v. și **Timișești.**
⟨Tereblecea⟩, sat, v. **Telebecinți.**
⟨Terebna, sat; azi R.S.S. Moldovenească, c. ~, r. Edinița⟩; sate lîngă ~, v. ***Cozareuți**, ***Micicova**, ***Nesteacăuți**, ***Poizalăuți.**
Terebne, ⟨zona deluroasă și împădurită dintre cursurile mijlocii ale rîurilor Ciuhur și Racovăț; azi R.S.S. Moldovenească, r. Edinița⟩; sate la ~ 86, 103, 160.
Tereșeuți, sat, ⟨pe Nistru; azi R.S.S. Moldovenească, probabil Teleșeuca, c. ~, r. Dondușeni⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
⟨Tigheci⟩, v. **Chigheci.**
Tigomir (seliștea lui ~), ⟨între Bîc și Sadova; azi R.S.S. Moldovenească, lîngă Sadova, c. ~, r. Călărași⟩; în hotar 47.
Timișești (Temeșești, Temișești), sat, la gura Neamțului; ⟨c. ~, j. Neamț⟩; întărit m-rii Neamț 21, 67, cu imunități 266, 273; zece bordeie de robi tătari domnești, din ~, dăruite și întărite aceleiași m-ri 164;
sate lîngă ~, v. ***București**, ***Cristienești.**
⟨Tisa-Silvestri⟩, sat, v. **Selevestreani**, **Selevestru** (fîntîna lui ~).
Tisăcești (ocolul ~), v. **Tișeuți**, sat.
Tisești, sat, pe Trotuș; ⟨contopit cu or. Tîrgu Ocna, j. Bacău⟩; dăruit lui Ulea și fratelui său, Iuga 284.
⟨Tișăuți⟩, sat, v. **Tișeuți**, sat și ocol.
Tișeuți (Tisăcești, unde a fost Toader Negruț), sat și ocol, pe Suceava; ⟨Tișăuți, c.s. Ipotești, m. Suceava, j. ~⟩; ocolul ~, întărit lui Vlad Adiș 98; satul ~, dăruit lui Isaiea 112.
Tivadar, v. **Tăvădar.**
Timpa, tatăl lui Miclăuș, al lui Giurgiu ș.a.; primește danie satele Rusești și Sclipotești 226.
⟨Tîrgu Neamț, oraș⟩, v. **Neamț, tîrg.**
⟨**Tîrgu Ocna**, oraș, j. Bacău⟩; sat contopit cu ~, v. **Tisești.**
Tîrgul Frumos, tîrg; ⟨or. Tîrgu Frumos, j. Iași⟩; ceara de la circiumile din ~, dăruită Mănăstirii din Poiană 288;
sat între Crivești și ~, v. ***Plotunești.**
Tîrgul Iașilor, v. **Iași.**
Tîrgul de Jos, v. **Roman, tîrg.**
Tîrnauca, pîrîu, ⟨afluent al Botnei sau chiar Botna superioară, pînă la confluența acesteia cu pîraiele Buda și Horodca⟩; în hotar 47, 84; prisacă pe ~ 101.
Tîrnauca (prisacă pe ~), la obîrșie; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, la sud-est de Stejăreni, c. Lozova, r. Călărași⟩; dăruită m-rii Bistrița 101.
***Tîrnauca**, sat; ⟨azi top. la Frăuții Noi, c. ~, j. Suceava⟩; dăruit lui Voiniag și fratelui său, Bera 97.
⟨Tîrnova, sat⟩, v. **Racovețe** (pe ~), loc.
⟨Tirpești, sat, c. Petricani, j. Neamț⟩; sat în ~, v. **Giurgiu** (hotarul vechi al lui ~);
sat lîngă ~, v. ***Geminești.**
Toader (Tador), diac; ispravnic de acte 252, 254.
Toader, fiul lui Ștefan Stravici, fratele lui Petru; primește întărire pentru satele unde este Șerba Păușescul și Lazor, unde este Neagu Barbosu și Dragomir Hasnăș ș.a. 62.
Toader, fratele lui Coșcu; primește danie satul Rugășești 5.
Toader, fratele (?) lui Lie; primește danie un loc la Tazlău 59.

www.dacoromanica.ro

Toader, fratele lui Nicula și al lui Mihail; primește danie satul lui Berea 11.
Toader, fratele lui Sinata și al lui Berea; primește danie satele unde este casa lui Sinata, unde au fost Dragoș și unde este cneaz Ciorsac 76.
Toader, nepotul soției lui Toma Băcescul; stăpîn al satului Negoești 178.
Toader (Tador), gramatic, fiul protopopului Iuga, fratele lui Mihail logofăt și al lui Duma; primește danie seliștile unde a fost Oană Berbece și unde fost Eremia, unde a fost Berchiș ș.a. 234, satele Stănigești, unde este Ciunca Stan ș.a. 254; se judecă și cîștigă satele unde a fost Drăguș Teameș și unde a fost Teameș Petru 286; scrie acte 221, 225, 227—229, 233, 240—242.
Toader, popă din Bîrlad, fratele popii Draghie; primește întărire pentru o moară de pe Smila și pentru locul unde a fost m-rea fratelui său 248.
Toader (Tador) al lui Vasco, v. **Toader Vascan**.
Toader Gănescul, ginerele popii Oană, cumnatul lui Vlad; primește danie satele unde este Vlad și unde a întemeiat Toma și întărire pentru satul Grumăzești 257.
Toader Pitic, fratele lui Dragul; primește danie satele unde a fost Veriș Stanislav, unde au fost cneji Lie și Țiganeștii și unde sînt cneji Tamaș și Ivan 37;
satul unde este casa lui, v. **Verișești**; satul unde este altă casă a lui, v. ***Tamaș și Ivan** (unde sînt cneji ~).
Toader (Tador, Toder) **Vascan** (al lui Vasco), vistierul lui Ștefan voievod; în sfat 181, 216, 222; fost vistier 225, 226, 228, 230, 232—235, 237, 239, 240, 242, 243;
stolnic; în sfat 247, 250, 252, 254, 255, 257, 260, 261, 265, 269—272, 279—284, 285, 288, 290, X.
Toader, v. și **Tador, Toder, Todor**, Tudor.
Tobuci, v. **Tabuci**.
Toder, tătar; dăruit m-rii Bistrița 75.
Toder (unde este ~), sat, v. **Mînzați**.
Toder Negruț (unde a fost ~), sat, v. **Tîșeuți**.
Toder Pobrăteanul; primește danie satul Giulești 171.
Toder, v. și **Tador, Toader, Todor, Tudor**.
***Toderești**, sat; ⟨lîngă Mălini, c. ~, j. Suceava⟩; luat de Ilie și Ștefan voievozi de la m-rea Moldovița, în schimbul unui obroc anual de zece buți de vin și a venitului de la posada de la Moldova 192.
Todirești, loc de sat, ⟨pe Vaslui; lîngă Codăești, c. ~, j. Vaslui⟩; dăruit lui Dan vameș III.
⟨**Todirești**, sat, azi R.S.S. Moldovenească, c. Chetrosu, r. Anenii Noi⟩, v. **Lunca de Sus** (la ~), loc pustiu.
Todor, fiul lui Dragomir Albu, fratele lui Dimitrie, Petru ș.a.; primește danie un sat pe Suceava 4.
Todor, v. și **Tador, Toader, Toder, Tudor**.
Tofan; primește întărire pentru satele Pungești, Gîrcinești ș.a. 169;
satul unde este casa lui, v. **Pungești**.
v. și **Tofan** (unde a fost văratecul vechi al lui ~).
Tofan (unde a fost văratecul vechi al lui ~), sat, pe Racova; ⟨Dumbrăveni, c. Gîrceni, j. Vaslui⟩; întărit lui Tofan 170.
Toma, tatăl lui Petrea 274.
Toma, tătar; dăruit m-rii Bistrița 75.
Toma, țigan; dăruit m-rii Bistrița 75.
Toma, vistierul lui Ștefan voievod; în sfat 165, 167, 188, 189, 195, 235, 237.
Toma, vornicel; în sfat 107, 117.
Toma Băcescul; primește întărire pentru satul Negoești 178.
Toma Vereșciac, fiul lui Giurgiu; în sfat 205. 217, 225 — 234, 237, 239, 240, 242, 243, 260.
⟨**Tomești**, sat, c. Pogana, j. Vaslui⟩: sat în ~, v. **Bălănești**; sat lîngă ~, v. ***Liești**.
⟨Tomești⟩, sat, v. și **Tominți**.
Tominți, sat, ⟨pe Siret; azi R.S.S. Ucraineană, Suceveni (fost Tomești), denumire schimbată în Șiroka Poliana, c. ~, r. Hliboca, reg. Cernăuți⟩; întărit lui Cupcici vornic 103.
***Toncești**, sat, pe Bîrlad; ⟨lîngă Tudor Vladimirescu, c. ~, j. Galați⟩; întărit lui Cernat Ploscar și fratelui său, Ștefiul 280.
***Topaneșești**, sat, pe Tazlău; ⟨j. Bacău⟩; dăruit lui Balea Plopescul 162.
Topolița, pîrîu, ⟨afluent al Moldovei la Spiești, c. Păstrăveni, j. Neamț⟩; sate pe ~ 7, 186, 266; seliște pe ~ 50; moară pe ~ 186.
Topolița Veche, pîrîu, ⟨afluent al Corodului⟩; sat la gura sa 185.
Toporăuți, sat; ⟨azi R.S.S. Ucraineană, c. ~, r. Noua Suliță, reg. Cernăuți⟩; sat în dreptul Toporăuților 34.
Totoești, sat, pe Pîrîul Alb; ⟨Totoiești, c. Tupilați, j. Neamț⟩; în hotar 38;
sat lîngă ~, v. ***Levet Miciouș** (⟨hotarul lui⟩ ~).
Totruș, ținut; sate din ținutul ~ II.
Totruș, v. și Trotuș.
⟨Transilvania⟩, v. **Țara Ungurească**.
Trebeș, sat, ⟨pe Trebeș; c.s. Mărgineni, m. Bacău, j. ~⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistrița VI;
sat lîngă ~, v. ***Tudora**.
Trestiana de la Balomirești, sat; ⟨azi R.S.S. Ucraineană, Trestiana (sau Dimca), înglobat în or. Hliboca, r. ~, reg. Cernăuți⟩; biserica din ~ pusă sub ascultarea m-rii Neamț 267.
⟨**Trifești**, sat, c. ~, j. Neamț⟩; sat în ~, v. **Berea** (Bărea, satul lui ~); sate lîngă ~, v. ***Ciungi**, ***Scorțeuți**.
Tril Stejări, pîrîu ⟨la Crasnaleuca, c. Coțușca, j. Botoșani⟩; seliște pe ~ 247.
Triful; primește întărire pentru satul Polăești 190.
Trimedeci, ⟨greșit, pentru „trei judecii“?⟩: (unde au fost Bratul și Micul ⟨și seliștea lui Micul?⟩), sat, pe Cuțitna; ⟨azi Protopopești, c. Tăcuta, j. Vaslui⟩; dăruit pop,

www.dacoromanica.ro

Andrei, lui Filip şi lui Mihul, fiii protopopului Simion 68.
Trofin, fratele lui Ioan Cormeleu; primeşte întărire pentru satele Brătila de Sus şi Brătila de Gios II.
Troian, val, la Cristianeşti şi Temeşeşti; ⟨c. Timişeşti, j. Neamţ⟩; hotar 67, 82.
Trotuş (Tot⟨ruş⟩), rîu, ⟨afluent al Siretului⟩; sate pe ~ 96, 282; poiană pe ~ 237.
Trotuş, tîrg; ⟨Tîrgu Trotuş, c. ~, j. Bacău⟩; judecători domneşti din ~ 141.
Trotuş, v. şi **Totruş**.
Truţea, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Tuciaischi, v. **Vlad ~**.
Tudor, fiul lui Stanislav de la Neamţ, fratele lui Roman diac; primeşte danie satele Doleşti şi Leontineşti 32.
⟨**Tudor Vladimirescu**, sat, c. ~, j. Galaţi⟩; gîrlă lîngă ~, v. **Gîrla de la Bîrlad**;
sate lîngă ~, v. ***Brateş** (⟨la gîrla⟩~), ***Tălăbeşti**, ***Tonceşti**.
Tudor, v. şi **Tador, Toader**, **Toder**, **Todor**.
***Tudora**, sat; ⟨lîngă Trebeş, c.s. Mărgineni, m. Bacău, j. ~⟩; în hotar 24.
Tudora, sat; ⟨c. ~, j. Botoşani⟩; boier de la ~ 10, 11.
⟨**Tufeştii de Jos**, sat, c. Rebricea, j. Vaslui⟩; sat lîngă ~, v. ***Mîcu** (satul popii ~, unde este casa ⟨popii ~⟩).
Tulea, vătăman, tătar; întărit cu sălaşele sale Mănăstirii din Poiană 229.
***Tuleşti**, sat, cu moară, ⟨pe Siret; lîngă Galbeni, c. Filipeşti, j. Bacău⟩; întărit lui Ion Porcu 280.
⟨Tuleşti⟩, sat, v. şi **Clopot** (unde a fost ~).
Tulova (unde este curtea ⟨fiilor lui Ion vornic⟩), sat, pe Şomuzul Mare; ⟨în Vornicenii Mari şi Mici, c. Moara, j. Suceava⟩; întărit lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 90;
boieri de la ~ 39, 40, 58, 60, 61, 231.
⟨Tumaniuca — Mercuşca⟩, sat, v. **Caraguuleil** (unde sînt ~).
Turbata, sat, pe Pobrata; ⟨identificare greşită pentru Tătăruşi⟩ 19.
***Turbăteşti**, sat; ⟨lîngă Băluşeşti, c. Girov, j. Neamţ⟩; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
Turcul v. **Simeon ~**.
Turlul, pîrîu, afluent al Tazlăului, ⟨la Tisa, c. Sănduleni, j. Bacău⟩; sate pe ~ 24, 183, 284.
Tutova, pîrîu, ⟨afluent al Bîrladului la Criveşti, c. Tutova, j. Vaslui⟩; sate pe ~ 76, 102, 106, 128, 129, 165, 186, 199, 228, 240, 281, 282.
Tutova, steagul de la ~; boier care ţine de steagul de la ~ 106.
Tuzara, loc cu prisacă, pe Bîc; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, în Tuzora, c. ~, r. Călăraşi⟩; dăruit lui Nicoară 203.
Tuzara (unde este cneaz Nicoară), sat, la obîrşia Jelcovei; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, Tuzora, c. ~, r. Călăraşi⟩; dăruit lui Staia 108; dăruit lui Nicoară de la ~ 203.
⟨Tuzora⟩, v. **Tuzara, loc, Tuzara, sat**;
locuri de sate lîngă ~, v. ... (unde este...), **Fîntînă (la ~)**.

Ţ

Ţara Bîrsei, negustori din ~ 121.
Ţara Ungurească, vamă dintre Moldova şi ~ 272.
Ţeţina, cetate; ⟨azi R.S.S. Ucraineană, lîngă or. Cernăuţi, reg. ~⟩; dregători de ~ 13, 17, 205, IX.
Ţeţina, ţinut; sat din ţinutul ~ 143.
Ţiban (Ţîban); primeşte danie un sat pe Gîrbovăţ şi altul pe Bîrlad, în gura Crasnei 9; în sfat 10, 11, 13, III.
⟨Ţibăneştii Buhlii⟩, sat, v. **Gîrbovăţi (în ~)**.
⟨Ţibeni⟩, sat, v. **Ivancicăuţi**;
sat lîngă ~, v. ***Vanceneşti**.
Ţibleşul, munte, ⟨în Munţii Bistriţei; la limita comună a judeţelor Harghita, Neamţ şi Suceava⟩; hotar VIII, X.
***Ţigan** (unde stă ~), sat, sub Caragine, la obîrşia Rezinei; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, lîngă Sămăşcani, c. ~, r. Rezina⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Ţiganeştii, cneji (?); satul unde au fost cneji Lie şi ~, dăruit 37;
v. şi **Lieşti**.
***Ţiganeşti**, sat, pe Bîcovăţ, ⟨la confluenţa acestuia cu Bîcul; azi R.S.S. Moldovenească, lîngă Bîcovăţ, c. ~, r. Călăraşi⟩; dăruit lui Ion vornic 47.
Ţîneul, rudă cu Petru Ungureanul 159.
Ţiorăl, v. **Ion ~**.
Ţîrvici (unde este ~), sat, ⟨pe Răut; azi R.S.S. Moldovenească, Ţîra, c. Ghindeşti, r. Floreşti⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Ţîban, v. **Ţiban**.
⟨Ţîra⟩, sat, v. **Ţîrvici** (unde este ~).
Ţolea (seliştea lui ~), cu iezer şi vie, la obîrşia pîrîului Dobroslăveştilor; ⟨probabil în Dobrosloveşti, c. Zăpodeni, j. Vaslui⟩; întărită lui Oană portar 189.
⟨Ţolici⟩, sat, v. **Varatecul lui Giurgiu** (unde au fost viile saşilor).
Ţolici, v. şi **Ion ~**.
Ţudco, tatăl lui Ştefan şi al lui Isac 206.
Ţutcani, sat, cu fîntînă; ⟨Ţuţcanii din Deal şi Ţuţcanii din Vale, c. Bahna, j. Neamţ⟩; întărit lui Şteful şi lui Isac, fiii lui Ţudco 206.
⟨Ţuţcanii din Deal şi Ţuţcanii din Vale⟩, sate, v. **Ţutcani**.
Ţuţora, vad, ⟨pe Prut; la Ţutora, c. ~, j. Iaşi⟩; scutire de vamă la ~ 278.

www.dacoromanica.ro

Ugrinăuţi, sat; ⟨azi R.S.S. Ucraineană, probabil Grineacica, c. Rohotin, r. Hotin, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.

Ulea, fratele lui Iuga, nepotul de soră al lui Giurgiu Ungureanul; primeşte întărire pentru satele Proceşti, Neghişeşti ş.a. 183, 284.

Ullu, jude; satul unde este jude ~, întărit 280; v. şi *Mileşti.

⟨Umbrăreşti, sat, c. ~, j. Galaţi⟩; selişti lîngă ~, v. **Comăneşti, Fîlfoi** (seliştea lui ~), **Mînea** (seliştea lui ~).

⟨Unehiteşti, sat, azi R.S.S. Moldovenească, c. Cuhureştii de Sus, r. Floreşti⟩; sat probabil lîngă ~, v. ***Rospop** (unde este ~).

Uncleat (Uncheat, Unchie), v. **Dan ~, Ivaşco al lui ~.**

Unde a (au) fost (întemelat, stat, şăzut, trăit)...; unde este (sînt), stă (stau), şade, trăieşte...; unde a (au) fost, este (sînt): casa, chilia, cneaz (cneji), curtea, heleşteul, jude (juzi), mănăstirea, moara, prisaca, vataman (vătămani)... = *pentru toate cazurile de acest fel, v. numele persoanei la care se raportează expresia.*

Unghi, top., mai jos de prisaca lui Sădor, ⟨la Botne; azi R.S.S. Moldovenească, lîngă Bumbăta, c. ~, r. Ungheni⟩; hotar 264.

Unghiu, loc la Bodinţi şi Tătăruşi; ⟨c. Tătăruşi, j. Iaşi⟩; hotar 6, 19.

Unghiul Strîmt, loc; ⟨lîngă Stănileşti, c. ~, j. Vaslui⟩; hotar 90.

Ungureanu (Ungureanul), v. **Giurgiu ~, Petru ~.**

Ungureni (unde a fost Giurgiu Ungureanul, unde este casa lui ⟨Giurgiu Ungureanul⟩), sat, cu moară, pe Nevira; ⟨numit ulterior Călugăra Mare, azi Măgura, c.s.~, m. Bacău, j. ~⟩; dăruit lui Giurgiu Ungureanul 24; jumătate din ~, dăruită lui Ulea şi Iuga 284; jumătate din ~, dăruită de Giurgiu Ungureanul nepotului său, Ulea, şi întărită acestuia 183; jumătate din ~, dată de Stroe, în schimbul satului Rohtineţi, lui Hudici vornic şi întărită acestuia 184; preot din ~, traduce act (1751) 136.

⟨Ungureni⟩ sat, v. şi **Nan** (satul lui ~).

⟨**Unsa**, sat, azi Boscoteni, c. Frumuşica, j. Botoşani⟩; loc pustiu, apoi sat, lîngă ~, v. **Mihăilă Roşca** (unde este (a fost) ~).

Uranie, v. **Duma ~.**

Ureacle (Ureche), v. **Ion ~, Petru ~.**

Uricel, v. **Mihail ~.**

Urlat, v. **Dragoş ~.**

Urmeniş, pîrîu, ⟨afluent al Trotuşului la or. Comăneşti, j. Bacău⟩; sat pe ~ 237, IX.

Urmezeu, v. **Stan ~.**

Ursa, poiană la Brătila, ⟨c. Helegiu, j. Bacău⟩; hotar II.

Urzăceni, sat, v. **Urzicele**.

Urzicele (Urzăceni), sat; ⟨Urzici, contopit cu Bahna, c. ~, j. Neamţ⟩; întărit lui Ştefui şi lui Isac, fiii lui Ţudco 206.

⟨Urzici⟩, sat, v. **Urzicele**.

Uscatul (unde este casa lui ⟨Ion ~⟩), ⟨sec. XVII: Uscaţi⟩, sat, pe Pîrîul Alb; ⟨Războienii de Jos, c. Războieni, j. Neamţ⟩; întărit lui Ion Uscatul 201.

⟨Uscaţi⟩, sat, v. **Uscatul** (unde este casa lui ⟨Ion ~⟩).

⟨Ustia⟩ sat, v. **Nistru** (la ~), loc.

Ustecă, v. **Ivaşco al lui ~.**

V

V. Brăescu, ban; autentifică act (1832) 211.

Va..., fratele lui Danciul; primeşte întărire pentru satul unde cade Hubalna în Bîrlad 85.

Vaculinţi, sat, dincolo de Bucovină, lîngă Brainţi; ⟨Văculeşti, c. ~., j. Botoşani⟩; dăruit de Ana, soţia lui Alexandru cel Bun. m-rii Moldoviţa 47; întărit aceleiaşi m-rii 242.

⟨**Vadul Moldovei**, comună, j. Suceava; poiană în ~, v. Zlătaru (poiana lui ~).

Vadul Călugăresc, ⟨pe Prut; la Fălciu, c. ~, j. Vaslui⟩; o jumătate din venitul acestuia, dăruită m-rii Moldoviţa 272.

Vadul de Piatră, top., pe Ciuhur; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, la Chetroşica Veche, c. Parcova, r. Ediniţa⟩; sat la ~ 103.

Vadul Pietrei (unde este ~), sat, pe Răut; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, Piatra (?), denumire schimbată în Lazo, c. ~, r. Orhei⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.

⟨**Valea Babei**, sat, contopit cu Gura Crăieşti, c. Motoşeni, j. Bacău⟩; sat probabil în ~, v. **Mileşti**.

⟨Valea Babei⟩, v. şi **Pîrîul Babei**.

Valea Comisoaiei, v. **Valia Comisoae**.

⟨Valea Dălbăneasa, top.⟩, v. **Radul** (seliştea lui ~).

⟨**Valea Glodului, sat**, c. Vultureşti, j. Suceava⟩; sat lîngă ~, v. ***Dragomireşti**.

Valea Mare, pîrîu, ⟨afluent al Prutului la Valea Mare, azi R.S.S. Moldovenească, c. ~, r. Ungheni⟩; hotar 264.

Valea Mare, vale, ⟨lîngă Delcni, c. ~, j. Iaşi⟩; în hotar 187.

Valea Mare, vale ⟨la Ungureni, c. ~, j. Bacău⟩; hotar 24.

⟨Valea Mărului, fost Puţeni, sat⟩, v. **Găunoasa**, pîrîu şi vale.

www.dacoromanica.ro

⟨Valea Oanei, sat, c. Ivăneşti, j. Vaslui⟩; parte de sat în ~, v. **Lungociu** (partea lui ~); sat în ~, v. **Stîngaciul** (unde este casa lui ⟨Ivan ~⟩).
⟨Valea Radiciului, top.⟩, v. **Radiei** (seliştea lui ~).
⟨Valea Roşcăi, sat⟩, v. **Roşca** (seliştea lui ~).
Valea Sîrbească, vale la Plotuneşti, ⟨pe pîrîul Sîrca, afluent al Bahlueţului la Sîrca, c. Bălţaţi, j. Iaşi⟩; hotar 14.
⟨Valea Sîrbilor, vale⟩, v. **Sîrbi**, sat.
⟨Valea Zîrnei, vale⟩, v. **Zîrnă** (seliştea lui ~).
Valeva, sat; ⟨azi R.S.S. Ucraineană, c. ~, r. Coţmani, reg. Cernăuţi⟩; în hotar 35.
Valia Comisoae, vale, pe Albiia; ⟨probabil la Dinga, c. Costeşti, j. Vaslui⟩; sat pe ~213.
Vama (Vama Moldoviţei, unde a fost jude Cristea), sat, cu vamă la gura Moldoviţei, pe Moldova şi Moldoviţa; ⟨c. ~, j. Suceava⟩; dăruit şi întărit m-rii Moldoviţa ⟨27⟩, 242, 272, V.
***Vanceneşti**, sat; ⟨lîngă Ţibeni, c. Satu Mare, j. Suceava⟩; dăruit lui Liciul postelnic şi fratelui său, Simion 142.
Varatecul lui Giurgiu (unde au fost viile saşilor), loc, pe valea Neamţului; ⟨s. Ţolici, c. Petricani, j. Neamţ⟩; dăruit lui Ion Ţolici pentru a-şi întemeia sat 169.
Varlam Năcescul, ieromonah din satul Luncani; traduce act (1755) 151.
Vascan, v. **Toader** ~.
Vascan, v. şi **Văscan**.
Vascăuţi, v. **Vaşcăuţi**.
Vasco al lui Leu, hotarnic 264.
Vasco, v. şi **Toader** (Tudor) **Vascan**.
Vaslan, v. **Oană**, soţul Onei.
Vasilău, sat, pe Nistru; ⟨ azi R. S. S. Ucraineană, c. ~, r. Zastavna, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Didrih Buceaschi 275.
Vasile din Căcărăzeni (sec. XIX) 157.
Vasile, vătăman; satul unde au fost Procop şi ~ vătămani, întărit 158; v. şi ***Procopeni**.
Vasile, egumen al m-rii Moldoviţa 46.
Vasilie, stareţ al m-rii Bistriţa 101, 104.
Vasilisa, fiica lui Alexandru cel Bun, sora lui Roman; credinţa ei 23.
⟨Vasiliuţi⟩, sat, v. **Cobilcina** (la gura Cobilcinei, unde este moara).
Vasiutca (Vasutca), soţia lui Hodco Costici; primeşte danie satele Curtea Anuşcăi, Hueţeni, ş.a. 120.
Vasilo Gheni, căpitan; autentifică traducere (1780) 98.
Vasilie, popă; copiază act (sec. al XVIII-lea) 263.
Vaslui, pîrîu, ⟨afluent al Bîrladului la or. Vaslui, j. ~⟩; sate pe ~ 94, 189, 240, III; selişte pe ~ 189.
Vaslui, tîrg; ⟨or. ~, j. ~⟩; în hotar 168; boier de la ~54;
acte scrise la ~ 148 — 150, 154, 155; 157, 158, 160, 165, 167, 170, 172, 174, 181, 185, 188, 189, 195, 199, 211, 212, 222, 267;
moară din hotarul tîrgului ~, dăruită lui Marco 285;
prisacă în hotarul tîrgului ~, v. **Ferţea** (prisaca lui ~).
Vasutca, v. **Vasiutca**.
Vaşcăuţi, sat, ⟨pe Ceremuş; azi R.S.S. Ucraineană, or. Văşcăuţi, r. Vijniţa, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Cupcici vornic 103.
Vaşcăuţi (Vascăuţi), sat, cu două cuturi, pe Siret; ⟨Văşcăuţi, c. Muşeniţa, j. Suceava⟩; întărit lui Cupcici vornic 103; confiscat pentru hiclenie de la Mişea şi de la Maruşca şi dăruit lui Stan Babici 143, iar apoi lui Şteful al lui Jumătate 168.
Vatice, pîrîu, ⟨afluent al Răutului la Seliştea, azi R.S.S. Moldovenească, c. Slobodca, r. Orhei⟩; sat la ~ 232.
Vatice (la ~, unde a fost Ştefan Răspop), sat; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, Vatici, c. Morozeni, r. Orhei⟩; întărit lui Ghereiu 232.
⟨Văculeşti⟩, sat, v. **Vaculinţi**; selişte la ~, v. **Zîrnă** (seliştea lui ~).
Văratec, loc la Cărbuneşti, ⟨lîngă Goşmani, c. Români, j. Neamţ⟩; sat la ~ 90.
Vărzar (mănăstirea lui ~); ⟨azi R.S.S. Moldovenească. în s. Vărzăreşti, c.~, r. Călăraşi⟩; în hotar 47.
⟨Vărzăreşti, sat⟩, v. **Vărzar** (mănăstirea lui~).
Văscan, tovarăşul lui Pitic..., al lui Ghiocu..., al lui Ardău şi al lui Bucur; primeşte întărire pentru satul Şărbeşti 44.
⟨Văsieni⟩, sat, v. **Grabăuţii** (unde stau ~).
Văsieşti (unde este casa lui ⟨Iliiaş Şanga⟩, sat, pe Urmeniş; ⟨contopit cu or. Moineşti, j. Bacău⟩; dăruit lui Iliiaş Şanga 237; poiană lîngă ~, v. **Borlia**.
⟨Văşcăuţi⟩, v. **Vaşcăuţi**.
Vedinţi (Viadici), sat, la Terebne; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, or. Ediniţa, r. ~ ⟩; dăruit lui Cupcici vornic 103; dăruit lui Luca de la Sihle şi fraţilor săi, Malea şi Stroe 160.
Velna, v. **Ivaşcu** ~ **Murgul**.
Veniamin, mitropolit al Moldovei; autentifică copie (1833) II.
Veprova, v. **Fîntîna** ~, loc.
Verbăuţi, sat, ⟨la Nistru; azi R.S.S. Ucraineană c. ~, r. Zastavna, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Didrih Buceaschi 275.
⟨Vercicani⟩, sat, v. **Vereşceac** (satul lui ~); sate lîngă ~, v. ***Nan** (satul lui ~), ***Sineşti**.
***Verejani** (unde este casa lui ⟨Dan Uncleat⟩), sat, pe Prut; ⟨lîngă Ciulineşti, contopit cu Probota, c. ~, j. Iaşi⟩; întărit lui Dan Uncleat 91.
⟨Vereşani⟩, sat, v. **Virişeşti**.
Vereşceac (Verişceac, satul lui ~), ⟨a doua jum. a sec. XV: Vereşcecani⟩; sat, pe Siret; ⟨Vercicani, c. Liteni, j. Suceava⟩; dăruit doamnei Mărina 95; în hotar 120.
⟨Vereşcecani⟩, sat, v. **Vereşceac** (satul lui ~).
Vereşciac, v. **Giurgiu** ~, **Toma** ~.
⟨Vereşti⟩, sat, v. **Avereşti**.

www.dacoromanica.ro

Verlga, vătăman; se judecă şi cîştigă un hotar 55.
***Verlga vătăman** (⟨satul lui⟩ ~); ⟨lîngă Rotopăneşti, c. Horodniceni, j. Suceava⟩; îndreptarea hotarului satului dinspre ⟨Rotopăneşti⟩ 55.
Veriş Stanislav (unde a fost ~), sat, v. **Vlrlşeşti**.
Verişceac, v. **Vereşceac** (satul lui ~).
⟨**Verşeştl**, sat, c. Girov, j. Neamţ⟩; sat lîngă ~, v. ***Drăgoeştl**.
⟨Vetrişoaia, comună, j. Vaslui⟩, v. **Prut** (pe ~), loc.
Viadici, sat, v. **Vedlnţl**.
Vlcol (la ~), loc (?), pe Miletin; ⟨lîngă Chişcăreni, c. Şipote, j. Iaşi⟩; în hotar 60.
Vlcoleni, sat, pe Jijia; ⟨c. Ungureni, j. Botoşani⟩; dăruit lui Oanica 109.
⟨Vicovu de Sus⟩, sat, v. **Jicovul de Sus**.
⟨Vicşani⟩, sat, v. **Vleşlneţl**.
Vleşlneţl, sat; ⟨Vicşani, c. Muşeniţa, j. Suceava⟩; jumătate de sat, partea lui Giurgiu de la Frătăuţi şi a fratelui său, Petru, dăruită de primul fiului său, Ivaşco, şi întărită de domn acestuia 83.
Vilcea, v. **Vîlcea**.
Vllcica, pîrîu, ⟨la Vîlcele, or. Tîrgu Ocna, j. Bacău⟩; sat pe ~ 28.
Vlle, pîrîu, ⟨considerat afluent al Racovăţului; azi Racovăţul superior⟩; sate pe ~ 49.
Vllna (Vinnea), pîrîu, ⟨afluent al Bîrladului lîngă or. Negreşti, j. Vaslui⟩; boier de la ~ 181; sat pe ~ 12, 181.
Vinnea, pîrîu, v. **Vllna**.
Viriş, v. **Oană** ~.
Vlrlşeştl (unde a fost Veriş Stanislav, unde este casa lui ⟨Toader Pitic⟩), ⟨sec. al XVI-lea: Vereşani; sec. al XVII-lea: Odobeşti⟩, sat, la Cobîle; ⟨Odobeşti, c. Secuieni, j. Bacău⟩; dăruit lui Toader Pitic 37, dăruit lui Dan Mesehnă 165.
Vlsoca, prisacă, la Botne, ⟨pe Dealul Înalt; azi R.S.S. Moldovenească, lîngă Rădenii-Vechi (?), c. ~, r. Ungheni⟩; dăruită şi întărită Mănăstirii din Poiană 195, 243, 264; scutire de dări pentru oamenii de la prisaca ~ 278.
⟨Visterniceni⟩, sat, v. **Selişte Tătărască**.
Vlşnăuţl, sat, pe Prut; ⟨Işnovăţ, azi Rediu, c. Rădăuţi-Prut, j. Botoşani⟩; întărit lui Mihail de la Dorohoi 175.
Vlşneuţl, sat, pe Nistru, ⟨azi R.S.S. Ucraineană, Vişnevo, c. Lomacineţi, r. Secureni, reg. Cernăuţi⟩; întărit lui Şandro spătar 271.
⟨Vişnevo⟩, sat, v. **Vlşneuţl**.
***Vltezeştl**, sat, pe Corod; ⟨lîngă Fundeanu, c. Drăguşeni, j. Galaţi⟩; în hotar 280.
Vltolt, boier în sfat 142—144, 150, 152, 156, 159, 161, 163, 168, 173, 175—177, 180, 184, 187, 192, 194, 196, 197, 201—203, 205, 217, 218, 220, 231.
Vitovt, v. **Alexandru**, numit şi ~.
Vlcălesi, v. **Dan** ~.
Vîlcea (Vilcea), boier în sfat 22, 24, 25, 29—33, 37—40, 45, 47, 48, 51—54, 56—58, 60—71, 74—84, 86, 88—91, 93, 94, 97, 100, 101, 103, 107, 110, 113, 114, 116—119, 124, 126, 128, 129, 133, 136—139, V, VII.
vornic 142—145;
boier în sfat 148—152, 154—165, 167. 168, 170, 173, 175—177, 179—181, 184, 187—189, 192, 194, 196—199, 201, 202.
Vîlcea fiul popii Zaharia; primeşte întărire pentru satul Călugări 74;
satul unde este casa lui, v. **Călugări**.
⟨**Vîlcele**, sat, or. Tîrgu Ocna, j. Bacău⟩; sat în ~, v. **Stoeneştl**.
Vilcica, v. **Vllcica**.
Vîlhouţl (Vulhova), pîrîu; ⟨Vîlhovăţ sau Vòlovăţ, afluent al Prutului la Manoleasa-Prut, c. Manoleasa, j. Botoşani⟩; sate pe ~ 74, 98.
⟨Vîlhovăţ⟩, pîrîu, v. **Vîlhouţl**.
Vînătorl, sat, cu pricuturi, pe Bistriţa, mai jos de Piatra lui Crăciun; ⟨contopit cu m. Piatra Neamţ, j. Neamţ⟩; dăruit lui Mihai logofăt 260.
⟨**Vîprava**, sat, azi R.S.S. Moldovenească, c. Puţintei, r. Orhei⟩; sat lîngă ~, v. ***Borşelarl**.
⟨**Vîrfu Cîmpulul**, sat, c. ~, j. Botoşani⟩; sate între Şerbăneşti şi Zvoriştea şi între Ionăşeni şi ~, v. ***Bucurăuţl**, ***Clorsaceuţl**, ***Vladlmlrăuţl**; sat lîngă ~, v. ***Marlşeuţl**; v. şi **Cîmpul**.
Vîrstatul, vîrf, ⟨în Munţii Bistriţei; c. Poiana Teiului, j. Neamţ⟩; hotar VIII, X.
Vîrtopul, sat; ⟨Hîrtop, c. Bîrgăuani, j. Neamţ⟩; întărit lui Mihailă Bărbosul 145.
Vîşnevăţ, pîrîu; ⟨Işnovăţ, afluent al Bîcului, la Sîngera, azi R.S.S. Moldovenească, c. ~, r. Anenii Noi⟩; hotar 84; m-rea de la ~, v. **Chlprlan** (unde este egumen ~).
Vlad de la Pîrîul Alb; boier în sfat 36—38, 40, 41; cîmpul său 38.
Vlad de la Siret, fratele lui Cristea ceaşnic; se judecă şi cîştigă satul Solca 42; în sfat 22, 24, 27, 29—33, 36—38, 40, 41, IV, V.
Vlad, fiul lui Oană 257;
v. şi **Vlad** (unde este ~), sat.
Vlad, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Vlad, ţigan; întărit, cu sălaşul său, m-rii Neamţ 283.
Vlad, vornic, fratele lui Bogdan; în sfat 2, 4, 9—11, 13, 17, 18, 22—25, 27—36, IV, V.
***Vlad** (unde este ~, fiul lui Oană), sat, ⟨pe Ialan(?); j. Vaslui⟩; dăruit lui Toader Gănescul 257.
Vlad, v. şi **Cîmpul de la Vlad**.
Vlad Adîş; primeşte întărire pentru satul Pătrăuţi, ocolul Tisăceşti ş.a. 98.
Vlad Adîş (unde este casa lui ~), cut al satului Pătrăuţi, pe Suceava, ⟨c. Pătrăuţi, j. Suceava⟩; întărit lui Vlad Adîş 98.
Vlad cel Bătrîn, hotarnic 106.
Vlad Dolhlel; primeşte danie satul unde este casa lui şi un loc pustiu să-şi facă sat 19;
v. şi **Dolhlel** (unde este casa lui ~), sat.
Vlad Jlcov, unchiul lui Dragoş; primeşte danie satele Micuşani, Miroslăveşti ş.a. 215.

www.dacoromanica.ro

Vlad Matus; fost stăpîn al unui sat de pe Sana 228.
Vlad Sinov (sau Vlad, fiul lui...), boier în sfat 5.
Vlad Tuclaischi, vornic de tîrgul Roman; în sfat 17.
Vladicicu, v. **Ivaşcu ~**.
⟨Vladicina⟩, sat, v. **Volodăuţi**.
***Vladimirăuţi**, sat, pe Siret; ⟨între Şerbăneşti şi Zvoriştea, c. ~, j. Suceava, şi Ionăşeni şi Vîrfu Cîmpului, c. ~, j. Botoşani⟩; dăruit lui Ioanăş viteaz 2.
⟨**Vladislav Iagello**⟩, craiul Poloniei, fratele cneazului Alexandru şi al Rimgailei; înţelegere între ~ şi Alexandru cel Bun privind plata a 600 ducaţi anual de către domnul Moldovei fostei sale soţii, Rimgaila 48.
⟨Vlaşca⟩, sat, v. **Stan Creţul** (unde a fost casa lui ~).
Vlaşin Creţescul, fiul lui Stan Creţescul; primeşte întărire pentru seliştea unde a fost casa tatălui său, pentru seliştea lui Delea şi pentru patru poieni 238.
Vlaşin Mogoşescul, spătar; în sfat 142, 144, 145.
Vlaşin (Vlăhin) **Ponici**, boier în sfat 162, 173, 180, 184.
Vlaşinescul, v. **Petre ~**.
Vlaşineşti, sat; ⟨probabil Vlăsineşti, c. ~, j. Botoşani⟩; vîndut de Oană fost paharnic lui Petru Vlaşinescul şi întărit acestuia 268.
Vlădeni, sat; ⟨Vlădeni-Deal, c. Frumuşica, j. Botoşani⟩; întărit lui Mîndrul Jumătate 99.
Vlădescul, v. **Tudor**.
***Vlădeşti**, sat, pe Siret, în apropiere de Purceleşti; ⟨lîngă Stolniceni-Prăjescu, c. ~, j. Iaşi⟩; întărit lui Tador Vlădescul şi surorii sale, Lola 237.
⟨**Vlădiceni**, sat, c.s. Tomeşti, m. **Iaşi**, j. **Iaşi**⟩; loc în ~, v. **Poiana Vlădicăi**.
***Vlădiciu**, sat, pe Nistru; ⟨azi R.S.S. Moldovenească⟩; luptă cu tătarii la ~ I.
Vlăhin, v. **Vlaşin**.
⟨Vlăsineşti⟩, sat, v. **Vlaşineşti**.
Vlişniţă, v. **Giurgiu ~**.
Voico, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Voico (unde a fost ~), sat, v. **Lieşti**.
Voinava, pîrîu, ⟨afluent al Ichelului la Martineşti, azi R.S.S. Moldovenească, c. Recea, r. Străşeni⟩; sat pe ~ 255.
Voinăuţi (la ~), loc pustiu, lîngă locul lui Oancea; ⟨azi R.S.S. Moldovenească, lîngă Voinova, c. ~, r. Străşeni⟩; dăruit lui Petru Hudici vornic 139.
Voin⟨ea⟩, vătăman; satul unde au fost ⟨Ma⟩xim şi ~⟨vă⟩t⟨ămani⟩, dăruit 41.
Voineag, v. şi **Mic al lui ~**.
⟨**Voineşti**, comună, j. Vaslui⟩; sat probabil în ~, v.***Broşteni**;
 selişte probabil în ~, v. **Stan** (seliştea lui ~).
Voiniag, fiul lui Coste din Tîrnovca, fratele lui Bera; primeşte întărire pentru satul Tîrnovca 97.
⟨Voinova⟩, sat, v. **Paşco** (unde este vătăman ~); loc pustiu lîngă ~, v. **Voinăuţi** (la ~).
⟨Voitinel, Voitinul⟩, sat, v. **Herman şi Iaţco** (unde este casa lui ~).
Voitinul, pîrîu, ⟨afluent al Sucevei la Gălăneşti, c. ~, j. Suceava⟩; sat, m-re şi loc de cosit pe ~ 65.
Volcineţ ⟨unde se uneşte cu Cotovţea, loc; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Volcineţ, c. ~, r. Călăraşi⟩; întărit lui Oancea logofăt 138.
Volcineţ, pîrîu, afluent al Cotovţei ⟨la Volcineţ, azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Călăraşi⟩; loc pe ~ 158.
Volhovăţ (Ielova), sat, cu piuă, mori, iazuri şi vămi; ⟨Volovăţ, c. ~, j. Suceava⟩; dăruit de Alexandru cel Bun, cu toate dările şi veniturile, fostei sale soţii, Rimgaila 48, de către Iliaş voievod lui Didrih Buceaţchi 231; boier de la ~ 4, 13, 17, 18.
Volhovăţ, v. şi **Giurgiu de la ~**.
***Voloca**, ⟨sec. al XVI-lea: Voluceni, Voloşăni⟩, sat, ⟨pe Tîrnuşa, afluent al Cogîlnicului; azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Ciuciuleni, c. ~, r. Călăraşi⟩; în hotar 98.
Volodăuţi, sat; ⟨azi R. S. S. Ucraineană, probabil Vladicina, r. Hotin, reg. Cernăuţi⟩; dăruit lui Giurca Dragotescul 34.
Voloseni, sat, pe Bîc, la Botne; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, Pănăşeşti, c. ~, r. Străşeni⟩; întărit lui Ion Porcu 282.
Voloşăni (Voluceni), sat, v. ***Voloca**.
⟨Volovăţ⟩, pîrîu, v. **Vilhouţi**.
⟨Volovăţ⟩, sat, v. **Volhovăţ**.
⟨Voluceni sau Voloşăni⟩, sat, v. ***Voloca**.
Vonile Hacevici, boier în sfat 145.
Vorniceni, sat, pe Bîcovăţ; ⟨azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Călăraşi⟩; dăruit lui Ion vornic 47;
 sate lîngă ~, v. ***Dumeşti**, ***Lavreşti**, ***Săcăreni**.
Vorniceni (unde este, unde a fost vătăman Minco), sat, sub Dumbrava Înaltă; ⟨c. ~, j. Botoşani⟩; întărit lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 81, 90; dăruit de Lazăr şi Stanciul m-rii Homor şi întărit acesteia 251;
 sate în ~, v. **Iaz** (la ~, Stăuceni), **Stan** (unde a fost cneaz ~, unde este ~).
⟨Vornicenii Mari şi Vornicenii Mici, sate⟩, v. **Tulova**, sat.
Vorona, pîrîu, ⟨afluent al Siretului la Joldeşti, c. Vorona, j. Botoşani⟩; sate pe ~ 120.
Vorona (⟨unde este⟩ curtea Anuşcăi), sat, pe Vorona; ⟨Vorona Mare, c. Vorona, j. Botoşani⟩; dăruit lui Hodco Costici, soţiei sale, Vasutca, şi fraţilor ei 120; boier de la ~ 17;
 sate lîngă ~, v. ***Glodeni**, ***Hueţeni**.
⟨Voroveşti, sat, c. Miroslava, j. Iaşi⟩; hotar lîngă ~, v. **Diba** (⟨hotarul lui⟩ ~).
Vrabie (prisaca lui ~), ⟨sec. al XIX-lea: moşia Vraghia (?), lîngă Săseni, pe Cotov-

ţea; azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Novaci, c. Tuzora, r. Călăraşi>; dăruit lui Mihul pisar 225.
<Vraghia, moşie>, v. Vrabie (prisaca lui ~).
Vrancea, <zonă; j. Vrancea>; selişte la ~ 238.
Vranici, v. Dragomir ~.
Vrăneşti, sat, la Botne, la obîrşia Cunilei; <azi R. S. S. Moldovenească, acelaşi cu Căbăeşti (?), c. Pîrjolteni, r. Călăraşi>; dăruit de domn soţiei sale, Marena, şi fiului său, Petru 84.
Vucenic, v. Ilie ~.
<Vulcăneşti>, sat, v. Vîlcan;
sate lîngă ~, v. *Iuga Negru (unde a fost ~), *Lucani.
Vulhova, pîrîu, v. Vîlhouţi.
Vulpaş, fiul lui ~ scrie act domnesc 281.

Z

Za..., sat; <j. Neamţ>; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI;
v. şi Zagoreni, sat.
Zagorna (Zahorna), iezer şi prisacă, pe Nistru, <la confluenţa cu Botna; azi R. S. S. Moldovenească, la Zagorna, c. Chiţcani, r. Tiraspol>; dăruit şi întărit m-rii Neamţ 92, 93, 100, 273.
*Zagoreni, sat, mai sus de Gociman; <lîngă Goşmani, c. Români, j. Neamţ>; întărit lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 90;
v. şi Za..., sat.
<Zahareşti>, sat, v. Zaharinţi.
Zaharia, popă, tatăl lui Vîlcea 74;
satul unde este casa fiului său, v. Călugări.
Zaharinţi, sat, la obîrşia Şomuzului <Mare; Zahareşti, c. Stroieşti, j. Suceava>; întărit lui Lazăr, Stanciul şi Costea, fiii lui Ion vornic 90.
<Zahoreni>, sat, v. Călugări.
Zahorna, iezer şi prisacă, v. Zagorna.
<Zalucea>, sat, v. Dragomir (unde stă ~).
<Zamoşi, sat, azi R. S. S. Moldovenească, c. Rădeni, r. Orhei>; vale pînă la ~, v. Teleşeu.
Zancea, diac; scrie acte domneşti 144, 162.
Zancea, postelnic; în sfat 136—139.
Zane <a doua jumătate a sec. XV: Zăneşti>, sat, <pe Bistriţa, mai jos de gura Cracăului; c. Zăneşti, j. Neamţ>; biserica de la ~, pusă sub ascultarea m-rii Bistriţa VI.
Zavid, ţigan; dăruit m-rii Bistriţa 75.
Zavid, ţigan; întărit cu sălaşul său m-rii Neamţ 283.
<Zăbriceni>, sat, v. Zubricăuţi.
<Zăneşti>, sat, v. Zane;
sate lîngă ~, v. *Borcea, *Danilă (biserica de la ~), *Lisona, *Larga.
<Zărneşti, sat; azi R. S. S. Moldovenească, c. ~, r. Cahul>; sate lîngă ~, v. *Măneşti, *Oană Albul (unde a fost ~).
Zeletin, pîrîu, <afluent al Berheciului la Brăhăşeşti, c. ~, j. Galaţi>; sat pe ~ 76.
Zemeşa, pîrîu, <afluent al Tazlăului Sărat la Zemeş, c. ~, j. Bacău>; hotar IX.
<Zideşti>, sat, v. Jideşti.
Zîrnă (seliştea lui ~); <azi top. Valea Zîrnei, la Văculeşti, c. ~, j. Botoşani>; dăruită de Ana, soţia lui Alexandru cel Bun, m-rii Moldoviţa 46; întărită aceleiaşi m-ri 242.
Zlătar (unde a fost ~), <Zlătari>, sat, v. Dobrana (unde a fost Zlătar).
Zlătaru (poiana lui ~), la gura Şomuzului; <în c. Vadu Moldovei, j. Suceava>; în hotar 58.
Zmulţi, sat, pe Suholui; <Smulţi, c. ~, j. Galaţi>; întărit lui Cernat Ploscar şi fratelui său, Şteful 280.
Zograf, m-re, la Sfîntul Munte; <M-rea Sfîntul Gheorghe, la Muntele Athos, Grecia>; primeşte danie 221;
hram, v. Sfîntul Gheorghe.
Zorea, tătar din Temişeşti; întărit m-rii Neamţ 164.
<Zorleni, sat, c. ~, j. Vaslui>; sat între ~ şi Banca, v. *Bicsăneşti.
Zubrăuţi, sat; dăruit lui Iacşa Litavor I.
Zubrea (pe unde a folosit ~), locuri pustii dăruite lui Stroici, v. Roşu (la ~), Derenăuţi.
*Zubreuţi, sat, peste Prut; <azi R. S. S. Moldovenească, lîngă Cubani, c. ~, r. Făleşti>; întărit lui Dan Uncleat 91.
Zubricăuţi, sat, la Terebne; <azi R. S. S. Moldovenească, Zăbriceni, c. ~, r. Ediniţa>; dăruit lui Radu gramatic 86.
Zugraf (unde a fost moara lui Ştefan ~), <sec. al XVII-lea: s. *Zugravi>, loc, pe Miletin; <lîngă Bulbucani, c. Gropniţa, j. Iaşi>; dăruit lui Mihul pisar şi fratelui său Tador gramatic 234, lui Mihail logofăt 253.
Zugraf, v. şi Ştefan ~.
<Zugravi, sat>, v. Zugraf (unde a fost moara lui Ştefan ~), loc.
<Zvorăneşti>, sat, v. Dvoreneşti.
<Zvorîştea, sat, c. ~, j. Suceava>; sate între Şerbăneşti şi ~, şi între Io ăşeni şi Vîrfu Cîmpului, v. *Bucurăuţi, *Ciorsaceuţi, *Vladimirăuţi.

www.dacoromanica.ro

INDICE DE MATERII

A

acareturi, ale unei chilii 241.

acte: ⟨după emitenţi⟩: ~ domneşti: *passim*; ~ bisericeşti 21; ~ boiereşti 287; obşteşti 48;
⟨după beneficiari⟩: ~ acordate unor membri ai familiei domneşti 35, 48, 84, 95, unor boieri, clerici şi m-ri din ţară: *passim*, din alte ţări 221, 231, 275, unor zugravi 39, 60, unor negustori 121, 126, 141;
⟨după conţinut⟩: ~ de danii şi întăriri de stăpîniri, obroace şi venituri: *passim*; ~ de judecată 42, 55, 105, 156, 271, 286; ~ de imunitate 187, 195, 231, 241, 244 (?), 245 (?), 249, 266, 273, 277, 278; porunci 122, 127, 141; privind jurisdicţia religioasă 14, 21, 35, 267, VI; de refacere a unui privilegiu pierdut 199; ~ menţionate 14, 82, 141, 175, 196, 199, 210, 214, 218, 247, 254, 268, 269, 271, 275, 286, 290, II.

albine 195, 266; v. şi **prisăci, stupi**.

⟨**amanet**⟩, domeniu domnesc pus ~ pentru împrumut de bani 231.

amenzi, 287; v. şi **duşegubine, gloabe, osluh, tretină, zavescă**.

⟨**apanaj**⟩, dat spre folosinţă fostei soţii a domnului 48.

aprozi, primesc danii şi întăriri 182, 229; în sfat 274.

argint, 231; v. şi **ruble de ~**.

arhiepiscop, v. **mitropolit**.

arhimandrit, autentifică act (1787) 109; v. şi **egumen, stareţ**.

armeni, puşi sub ascultarea Episcopiei armene de Suceava 14.

ascultare sate, biserici şi m-ri aflate sub ~ 14, 29, 48, 101, 108, 169, 171, 267, VI; v. şi **imunitate**;
boieri şi preoţi puşi sub ~ 14, 106, 108 169, 171, 225, 241, 267, VI;
v. şi **posluşnici**.

aur, 231; v. şi **ducaţi de ~**.

autocrat, domn al Moldovei ~ 2, 4.

B

bani ⟨dregători⟩, autentifică acte (sec. al XIX-lea) 211, 247.

bani ⟨monede⟩ 211, 231;
v. şi **ducaţi, galbeni, groşi, ruble, zloţi**.

berbinţe, de icre 211.

biserici 1, 14, 23, 39, 242, 245, VI;
v. şi **ctitorii, mănăstiri**.

bălţi 25, 82, 90, 91, 93, 100, 287;
v. şi **heleşteie, iazuri, iezere, lacuri, rîmnice**.

boi 21.

boieri: *passim*;
soţii de ~, v. **cneaghine**.

bordeie, de tătari 75, 164.

braşoveni, negustori ~ 122, 127, 141.

brănişter 11.

brodină (brudină) 92, 278;
v. şi **vamă**.

buţi, de vin 29, 93 (transport de ~), 100, 192, 272, 277, 288.

C

cai 21, 231; daţi în preţ 254.

camănă de ceară 276.

capul, v. **pedeapsa cu moarte**.

care de peşte, scutite de vamă 92, 258, 262, date obroc 223;
~ domneşti şi boiereşti 278;
v. şi **cărăuşi, munci**.

case, ale unor boieri, din sate 20, 24, 37, 44, 45, 53, 58, 64—66, 69, 73, 74, 76, 77, 88, 89, 91, 94, 97, 98, 106, 109, 110, 121, 128, 129, 138, 140, 144, 147, 148, 151, 167, 170, 182, 183, 186, 188, 189, 191, 193, 196, 198, 201, 211, 219, 228, 230, 232, 236—240, 256, 261, 270, 281, VII;

www.dacoromanica.ro

ale unor tîrgoveţi, din oraşe 104, 276, 282;
~ de zugrăvit 39; loc de ~ 280.
călugări (călugăriţe) 185, 186, 241, 242, 253, 267, 273, 277, 283, 288;
v. şi **mănăstiri.**
căpitani, traduc acte (1793—1794), 36, 232, 287; autentifică act (1780—1804) 98.
cărăuşi, ai unei m-ri 278.
cărţi, ale unor m-ri 21;
⟨acte juridice⟩: *passim*.
cătune (coturi, cuturi) ale unor sate 35, 48, 61, 98, 103, 139, 165, 185, 187, 196, 207, 231, 252, 260, 264;
v. şi **judecii, părţi, pricuturi, sate.**
ceară, dăruită unor m-ri 276, 288;
v. şi **camănă** de ~.
ceaşnici, în sfat 13, 23—25, 27—32, 35—41, 45, 47, 50, 52, 54, 56—58, 61—71, 74—82, 84—86, 88—91, 93, 94, 97, 100, 101, 103, 107, 110, 113, 114, 116—120, 124, 126, 128, 129, 133, 136—139, 142—145, 148—150, 152, 154—165, 167, 168, 170, 173, 175—177, 179, 181, 184, 187—189, 192, 194—199, 201—203, 205, 207, 210, 214—220, 222, 225, 226, 228, 230—235, 237, 239, 240, 242, 243, 246, 250, 252, 254—257, 259, 261, 264, 265, 267, 269, 272, 275, 279—286, 288, 290, IV, VI, VII, IX; foşti ~ 268; hotarnici 45, 50;
~ ai doamnei 70;
sec. XVIII—XIX: 207, 211, II.
cetăţi 13, 239, 274; acte scrise în ~ 2—4, 17; sate aflate sub ascultarea unor ~ 169, 171;
hotare ale unor ~ VIII, X;
v. şi **lucru la** ~;
v. şi **Cetatea Albă, Chilia, Hotin, Neamţ, Roman, Suceava, Ţeţina.**
cetăţui, în hotarele unor sate 267; v. şi **Horodişte** (sub ~).
chezaşi, boieri ~ ai domnului 48.
chilii, ale unor călugări 154, 241, 267.
cioplej, copac cu ~, semn de hotar 264.
cintar ⟨măsură⟩, ~ de icre 262.
circiumi 288.
cliucinici, v. **cluceri.**
cluceri în sfat 61 (cliucinic), 63, 117, 120, 195; opriţi să ia din venitul unei vii 241;
sec. al XIX-lea: 12, 148.
cneaghine (doamne) ⟨soţii de domn⟩, fac danii 100, 262, 272; în sfat 4, 275; stăpîniri ale unor ~ 48, 84, 175; danii pentru pomenirea unor ~ 23, 180;
dregători şi slujitori ai unor ~ 70, 77, 105, 225; boieri înrudiţi cu ~ 80, 91, 138.
cneji, mari ~ ai Lituaniei 14, 48; ~ lituanieni I; ~ ai Podoliei 18;
sate unde au fost ~ 37, 41, 76, 81, 108, 175, 184; ~ de ţigani 75.
cojocari, scutiţi de dări şi slujbe domneşti 277, 278.
coloade de griu 29.
comerţ, v. **negoţ.**
comişi, în sfat 139, 142—145, 152, 154, 156, 159, 161—163, 168, 170, 173, 175—177, 179—181, 184, 187, 192, 194—199, 201—203, 205, 207, 217, 220, 225, 226, 228, 229, 232—235, 237, 239, 240, 242, 243, 260, 261, 269, 271, 280—284, 288, 290, IX, X.
comornic 225.
condică de acte 169 (sec. al XVIII-lea), II (sec. al XIX-lea).
cosit, loc de ~ 65.
coturi, v. **cătune.**
crai al Poloniei 48, 275.
croitori 282.
ctitorii domneşti 1, 6, 39; particulare 40, 59, 130;
v. şi **biserici, mănăstiri.**
cumpărări, v. **vînzări — cumpărări.**
cupe, de vin 93, 100, 288.
curteni 67.
curţi, domneşti 1, 134, 231; boiereşti 41, 90, 99, 120, 123, 139, 159, 252, 282;
~ de tătari 30, 31, 119.
cuturi, v. **cătune.**

D

danii, domneşti: *passim*; particulare 41, 43, 80, 83, 103, 183, 209, 218, 251, 269, 276, 289, 290, IX;
v. şi **imunităţi, obroace, scutiri;**
v. şi **acte.**
dascăli, traduc acte (sec. al XVIII-lea) 6, 18, 73, 98, 142, 198, 207, 248.
datornici, tîrgoveţi ~ 127.
dări şi slujbe ⟨în general⟩ 48; scutire de ~, v. **scutiri**; v. şi **camănă, desetină, iliş, jold, lucru, munci, oaste, podvoadă, posadă, străjeri, ⟨strîngătorul dării domneşti⟩.**
dedină II;
v. şi **ocine.**
desetină 247; ~ din vin 93, 100, 241, 288; din stupi (de albine) 104, 187, 195, 266; din porci 266.
desetnicerl, opriţi să intre în vii 241 şi prisăci 195.
dieci, domneşti, scriitori de acte: *passim*; ispravnici de acte 116, 183, 218, 252, 254; în sfat 183; primesc danii 32, 186;
~ ai doamnei 77, 105;
~ ai logofătului 107;
~ copie acte (sec. XIX) 98;
v. şi **grămătici, pisari, uricari.**
divan (sec. al XVIII-lea) 36;
v. şi **sfat.**
dirste 279, 280.
doamne, v. **cneaghine.**
domni ai Moldovei: *passim*;
v. si **autocrat, voievozi.**

 www.dacoromanica.ro

dregători, domnești 132, 231, 249, 258, 262, 266, 278; ~ mănăstirești 249, 266, 278; ~ ai mitropolitului VI;
v. și **bani** (sec. al XIX-lea), **ceașnici**, **cluceri**, **comiși**, **judecători**, **logofeți**, **pitari**, **pircălabi**, **portari**, **postelnici**, **spătari**, **staroști**, **stolnici**, **șetrari**, **vistieri**, **vornici**;
v. și **slujitori**.
drumuri 2, 6, 8, 9—11, 24, 38, 50, 56, 79, 91, 264, III, VIII;
~ mari 9, 55, 174, 264, IX.
ducați de aur 48.
dușegubină 273.

E

egumeni 29, 41, 46, 84, 93, 100, 187, 227, 241, 244, 246, 266, 273, 278, 289; ai unor mănăstiri străine 221;
sec. al XVIII-lea: 109.
v. și **arhimandriți**, **stareți**.
episcop armenesc 14.
episcopie, armenească 14;
v. și **Episcopia de Rădăuți**, **Episcopia de Roman**.

F

fierari 276.
fînețe 71, 159, 185, 186, 199;
v. și **cosit**.
fîntîni 2, 20, 23, 38, 39, 50, 60, 91, 98, 130, 154, 158, 175, 186, 203, 206, 209, 232, 247, 269, 280, 281, 289, 290;
~ de păcură IX.

G

galbeni, unguerești 48, 55, 263.
gîtul, v. **pedeapsa cu moarte**.
gloabe, date pentru răscumpărare de la moarte 105, 266;
scutire de ~ 273, 277, 278;
v. și **dușegubină**.
globnici, în sfat 5, 60; hotarnici 59; opriți să intre în sate 187, 231, 249, 266, 273, 277.
gramatici, scriu acte 52, 54, 59, 61, 80, 120, 131—134, 137, 139, 140, 159, 163, 169, 177, 180, 184, 192, 194—197, 199, 205, 206, 217, 221, 225, 227, 229, 233, 235, 240, 241, 250, 255, 257, 272, 273, 279, 280, 285, IX; ispravnici de acte 50, 56, 58, 60, 89, 165, 189, 190, 212; martori 225; hotarnici 50; primesc danii și întăriri 86, 165, 199, 234;
v. și **dieci**, **pisari**, **uricari**.
graniță, sate aproape de ~ 254, 260.
grădini 196. 241.
greci 98.
grîne 278.
grîu 29.
groși 253.

H

hagiu (sec. al XVIII-lea) 109.
heleștele 210, 246;
v. și **bălți**, **iazuri**, **iezere**, **rîmnice**.
hotare ⟨limite⟩, ale unor stăpîniri, indicate 2—6, 8—13, 18, 19, 24, 25, 32, 33, 37—39, 47, 50, 56, 58, 60, 63, 67, 69—71, 79, 82, 84, 91, 103, 106, 107, 117, 147, 169, 170, 174, 187, 211, 264, 269, 289, 290, III—V, VIII—IX; vechi: *passim*; nestabilite (cît va putea folosi îndestul) 20, 66, 73, 81, 90, 91, 128, 139, 149, 154, 155, 157, 158, 181, 182, 184, 185, 199, 203, 240, 248, 252, 279—281; ~ comune mai multor sate 2, 32, 38, 39, 60, 63, 67, 70, 86, 103, 170, 181, 188, 227, 234, 238, III;
⟨stăpîniri⟩ 2, 32, 55, 56, 58, 84, 88, 235, 279;
semne de ~, v. **cioplej**, **stîlpi**;
~ ale unor tîrguri, v. **tîrguri**, ale unor cetăți, v. **cetăți**;
v. și **graniță**.
hotarnici, v. **hotărniciri**.
hotărniciri 19, 33, 45, 50, 59, 106, 187, 264.
hotnog, v. **Stanciul Hotnog**.
hramuri: Adormirea Maicii Domnului 21, 29 41, 51, 75, 101, 104, 200, 209, 251, 258, VI; Bunavestire 27, 43, 46, 192, 223, 242, 272, IV, V; Înălțarea Domnului 21, 26, 50, 80, 92, 93, 100, 180, 212, 262, 266, 267, 269, 273, 283, 290, VIII; Înălțarea Sf. Cruci 196; Sf. Gheorghe 220, 242, 243; Sf. Ioan Botezătorul 1; Sf. Nicolae 6, 19, 25, 30, 31, 35, 101, 174, 195, 214, 227, 229; 243, 246, 264, 277, 288; Sf. Vineri 23.

www.dacoromanica.ro

I

iazuri, 48, 90, 128, 175, 203, 252;
v. şi **bălţi, heleşteie, iezere, rîmnice.**
v. şi **lucru la ~.**
icre negre 212, 262.
iereu, traduce act (sec. al XIX-lea) 193.
ieromonahi, traduc acte (sec. al XIX-lea), 5, 109, 145, 151.
iezere 26, 92, 93, 100, 172, 189, 253, 272, 273, 280;
v. şi **bălţi, heleşteie, iazuri.**
iliş, scutire de ~ 249, 266, 273, 277, 278.
ilişari, opriţi să intre în sate 231, 249, 266. ⟨**imunitate**⟩ 187, 195, 241, 244, 245, 249, 266, 273, 277, 278.
indicţion 9, 41.

Î

împărţiri, de ocini 82, 99.
împrumut, de bani 231.
întemeiere, de sate, prisăsci, mori, ş.a. 20, 39, 48, 59, 63, 71, 73, 88, 91, 103, 117, 128—130, 139, 149, 151, 154, 155, 157, 158, 165, 181, 185—187, 203, 209, 225, 232, 235, 238, 240, 248, 252, 254, 257, 260, 279, 280;
~ a unei episcopii 14;
v. şi **ctitorii.**

J

jold, scutire de ~ 249, 273, 277, 278.
joldunari, opriţi să intre în sate 249.
judecată, între boieri 42, 55, 105, 155, 271, 286; între negustori 127;
drept de judecată acordat unor m-ri 249, 266, 273, 277, 278, unor clerici 244, 245;
v. şi **imunitate, pîră.**
judecători (judeţi), domneşti 102, 106, 134, 141, 169, 171, 266, 273, 277, 278, mănăstireşti 249, 266.
judecii 106, 129, 134, 159, 165, 169, 186, 189, 196, 219;
v. şi **cătune, părţi, pricuturi, sate.**
jupani, 2, 4, 10, 11, 13, 20—22, 37, 40, 46, 51, 99, 106, 113, 116, III.
juzi, sate unde au fost ~ 24, 60, 98, 99, 120, 129, 134, 144, 185, 186, 240, 272, 280, 282;
~ hotarnici 236; poruncă domnească dată acestora 127.

L

lacuri 287.
legea **românească** 259.
locuri, de sate 20, 61, 70, 71, 73, 88, 90, 91, 98, 128—130, 139, 149, 151, 154, 155, 157, 158, 165, 174, 181, 182, 184, 186, 193, 199, 203, 209, 232, 240, 245 (?), 252, 254, 280, 281; de case (chilii) 241, 280; de mori 279; de vie 25; de fîn 65.
locţiitor, domnesc I.
logofeţi, în sfat, 54, 57, 60, 61, 80, 85, 89, 91, 114, 142, 158, 160, 167, 170, 173, 175, 180, 184, 187, 188, 189, 192, 194, 196, 197, 202, 203, 205, 215—218, 220, 222, 225—230, 232—235, 239, 242, 243, 250, 252, 254—257, 259—261, 264, 265, 267, 269, 270, 272, 275, 284, 290, X; mari ~ 240;
ispravnici de acte: *passim*; scriu acte 13, 42, 51, 104; primesc danii şi întăriri 158, 218, 252, 254, 255, 260, 279, 286;
v. şi **dieci ai logofătului.**
lucru, la cetate 244, 249, 266, 273, 278, la mori 249, 266, 273, 277, 279, la iazuri 266.

M

marfă 199, 276; ~ măruntă 122;
v. şi **negoţ.**
măji, de peşte 211, 260.
mănăstiri, danii şi întăriri domneşti acordate unor ~ 6, 16, 19, 25, 27, 29—31, 40, 41, 46, 50, 51, 67, 75, 92, 93, 100, 101, 104, 131, 132, 164, 174, 180, 187, 192, 195, 197, 200, 212, 214, 223, 227, 228, 242, 243, 246, 253, 258, 262, 264, 269, 272, 283, 287, 288, IV, V, VIII—IX;
v. şi **imunitate, obroace;**
danii particulare către ~ 43, 80, 209, 251, 276, 289, 290;
~ boiereşti 40, 47, 59, 65, 81, 84, 90, 130, 167, 248, 251, 254, 258, 265, 280;
~ puse sub ascultare 30, 101, 267, unificate 21; biserici ascultînd de ~ VI;
act tălmăcit la ~ 169;

www.dacoromanica.ro

v. şi biserici, călugări, ctitorii, egumeni, hramuri;
v. şi Bistriţa, Căpriana, Homor, Horodnic, Moldoviţa, Neamţ, Pobrata.
mărunţişuri, v. marfă.
măsuri, v. berbinţe, buţi, care, cîntar, coloade, măji.
megieşi 187, 247, 264.
meri 79.
meşter, din sate mănăstireşti, scutiţi 277, 278;
v. şi cojocari, fierari, săbieri, zugravi.
miere, vamă din ~ 92, 278;
v. şi albine, prisăci, stupi.
mitropoliţi (vlădici) 6, 15, 21, 23, 180, 245, 259, 267, VI;
sec. XVIII—XIX: 99, II.
moarte de om, v. duşegubină, gloabe.
monede, v. bani.
mori 16, 21, 23, 47, 48, 82, 86, 90, 99—101, 103, 120, 158, 175, 180, 186, 187, 197—199, 203, 213, 222, 225, 231, 232, 234, 236, 242, 243, 248, 252, 264, 271, 273, 279, 280, 284, 285;
v. şi întemeiere de ~, lucru la ~.
moştenire, 13, 58, 60—63, 69, 78, 83, 241.
muncă, scutire de ~ 244, 245, 273.

N

negoţ, cu Braşovul 122, 127, 141, cu Polonia 48, 275;
v. şi marfă, negustori, vameşi, vămi.
negustori, 48, 200, 275;
v. şi braşoveni, negoţ.
norod 15.

O

oameni bătrîni, martori la hotărnicire 187.
oaste, sate mănăstireşti scutite de a merge la ~ 249, 273.
obroace, acordate unor m-ri 29, 93, 100, 192, 195, 212, 223, 262, 272, 288;
v. şi care.
ocină ⟨proprietate moştenită⟩ 24, 38, 42, 44, 65, 70, 74, 77, 81, 82, 97, 99, 115, 133, 142, 145, 147, 155, 167, 173, 178, 201, 206, 207, 211, 213, 218, 220, 222, 230, 233, 238, 247, 250, 251, 265, 268, 280, 282, III.
ocoale 2, 48, 98;
v. şi hotare.
odăjdii 21.
ohabă 242.
oi 21, 169 (sec. XVI-XVII).
omor 159;
v. şi moarte de om.
oraşe, v. tîrguri.
osluh 249, 277.
osluhari 249, 266, 273.

P

paharnici, v. ceaşnici.
pani: *passim*.
paraclis 286.
patriarh, din Constantinopol 14, armenesc 14.
păcură, v. fîntîni de ~.
pădure, defrişarea unui loc din ~ 198.
păhărnicel 176.
părţi, sate cu două ~ 247, 280;
v. şi cătune, judecii, pricuturi, sate.
peceţi: *passim*.
pedeapsa cu moarte 105, 141, 249, 266, 283;
v. şi gloabe.
pererubţi 266.
peri 9, III.
pescuit, drept de ~ 25, 253.
peşte 92, 212, 223, 258, 262, 280, 287.
pisari, scriu acte 5, 143; ispravnici de acte 200, 227, 229, 260; martori 286; primesc danii şi întăriri 185, 225, 229, 234;
~ ai doamnei 77;
v. şi dieci, grămătici, uricari.
pitar (sec. al XIX-lea) 211.
pive 137, 231, 279.
pivniţe 32.
pivnicer, v. Cozma Pivnicerul.
piră 55, 61, 156, 271, 286; zavescă pusă pentru ~ 42, 183, 210, 218, 228;
v. şi judecată.
pircălabi 241, 262; în sfat 13, 198, 225, 234, 270, 274, 288; primesc danii şi întăriri 148, 166.
pîrgari 122, 127, 242;
v. şi şoltuzi.
ploscar, v. Cernat Ploscar.
poduri, 11, 47.
podvoadă, sate mănăstireşti scutite de ~ 187, 249, 266, 273, 277, 278.
poieni 24, 64, 71, 84, 91, 159, 186, 187, 202 213, 237, 238, 274, II;
~ cu prisăci 272.
polcovnic de la Mitropolie (sec. XIX); traduce acte 172, 178, 185.
popi, stăpîni de sate 56, 68, 74, 102, 128—130, 144, 154, 240, 247, 248, 257, 265; puşi

www.dacoromanica.ro

sub ascultare 14, 225, VI; devin stareţi 21;
~ armeni 14;
copie acte (sec. al XVIII-lea) 263;
v. şi **ieromonahi**.
porci 266.
portari, în sfat 179, 199, 216, 222, 226, 237, 239, 242, 243, 280, 282, 284, 285, 290; primesc întăriri 189.
posadă, dăruită unei m-ri 192;
sate mănăstireşti scutite de ~ 249, 266, 273, 277, 278.
posadnici 48, 152, 249, 257.
postavuri 29.
posteinici, în sfat 22—25, 27, 31, 36—42, 69, 70, 75, 78, 80, 83—86, 88—91, 93, 94, 100, 101, 103, 136—139, 152, 156 158 159, 161, 163—165, 168—170, 173, 175—177, 173—181, 184, 187—189, 192, 195—197, 199, 201, 202, 205, 207, 214—220, 222, 225, 228—230, 231, 233, 237, 240, 241, 243, 250, 275, 280—282, 284, 286, 290, IV, V, VIII, IX; primesc danii şi întăriri 142, 194, 254, 282;
traduc acte (sec. al XIX-lea) 211.
preţuri, ale unor sate 194, 211, 225, 228, 254, 263, 265, 268, 280;
v. şi **cai**.
pricuturi 91;
v. şi **cătune, judecii, părţi, sate**.
pridvor, zugrăvit 39.
pripăşari, opriţi să intre în sate mănăstireşti 187, 231, 266, 273, 277, 278.
prisăci 47, 91—93, 100, 101, 103, 104, 107, 139, 158, 175, 180, 195, 196, 199, 203, 220, 225, 235, 264, 278, 278, 280, 281, 282, 285;
v. şi **albine, întemeiere, stupi**.
protopopi 68, 165, 196, 245, 286.
pustii 8, 61, 63, 71, 73, 91, 103, 128, 130, 139, 149, 154, 155, 157, 181, 182, 184—187, 198, 209, 240, 248, 254, 260, 281.

R

răscumpărare, a unei selişti 254, a unui domeniu 231; ~ de la moarte 105.
răzmeriţă 164.
rege, v. **crai**.
retract domnesc, v. **viclenie**.
rîmnic 106;
v. şi **bălţi, heleşteie, iazuri, iezere**.
robi, v. **tătari, ţigani**.
rubie, de argint 40, 42, 159, 210, 262, 286.
ruşi 168.

S

saşi 169.
sate, dăruite şi întărite de domni: *passim*;
v. şi **case, fîneţe, grădini, hotare, mori, ţarină, vii**;
~ de sus, de mijloc şi de jos 115, 136, 191, 222, II;
v. şi **cătune, judecii, ocoale, părţi, pricuturi**;
v. şi **întemeiere, locuri, selişti**;
~ tătăreşti 164;
v. şi **cneji, juzi, vatamani**.
săbier 218.
sălaşe, de tătari 16, 164, 229, 259, de ţigani 75, 131, 132, 139, 214, 227, 240, 246, 255, 260, 283.
sărătură 187.
scaun, domnesc 14, episcopal 14.
schimb, de sate între boieri 83, 103, 184, 192, 218.
scutiri, de vamă 92, 200, 223, 258, de dări şi slujbe 104, 231, 245, 249, 266, 273, 277, II;
v. şi **imunitate**.
seim 215.
selişti 40, 46, 50, 68, 71, 81, 90, 101, 108, 124, 125, 128, 138, 139, 153, 154, 158, 175, 181, 185, 186, 189, 194, 198, 199, 215, 232, 234, 238, 240, 242, 247, 254, 280—282, 284.
sfatul domnesc: *passim*; ~ lărgit 48;
v. şi **divan, seim**.
sladniţă 16.
slobozenie ⟨eliberare din robie⟩ 259; ⟨scutire de dări şi slujbe⟩, v. **imunităţi**.
slugi, domneşti: *passim*;
ale mitropolitului VI.
slujbe, ale boierilor pe lîngă domni: *passim*;
ale sătenilor către stat: v. **dări** şi **slujbe**.
slujitori, v. **aprozi, desetnicerí, dieci, globnici, gramatici, ilişari, joldunari, osluhari, pererubţi, pisari, pioscari, posadnici, pripăşari, străjeri**;
v. şi **dregători**.
spătari, în sfat 128, 129, 137, 138, 139, 142, 144, 149, 150, 152, 154, 155, 157, 163, 167, 168, 170, 173, 175—177, 179—181, 184, 187—189, 192, 194, 196, 197, 199, 201—203, 205, 207, 215, 217—219, 225, 226, 228—230, 232—234, 237, 239, 240, 242, 243, 250, 252, 254—257, 260, 261, 264, 265, 271, 280—282, 284, 285, 288; primesc danie şi întărire 155, 156, 271;
autentifică act (sec. al XVIII-lea) 207.
stareţi 21, 50, 67, 101, 104, 197;
v. şi **arhimandriţi, egumeni**.
staroşti, în sfat 1(?), 13, 19, 22, 23, 47, 149, 161, 183, ai Podoliei 231, 275.

www.dacoromanica.ro

steag ⟨unitate militară⟩ 106.
stilpi, semne de hotar 5, 39, 79, 106, 187, 211, 264.
stini 169 (sec. XVI-XVII) IX.
stofă cenuşie 29.
stolnici, în sfat 4, 10, 11, 13, 19, 22, 24, 25, 27, 29—32, 34, 36, 39—42, 45, 47, 50—54, 56—58, 60, 62—64, 66—71, 74—86, 88—91, 93, 94, 97, 100, 101, 103, 107, 110, 113, 114, 116—119, 126, 128, 129, 133, 136—139, 142—145, 149, 150, 152, 154—165, 167, 168, 170, 173, 175—177, 179—181, 184, 187—189, 192, 194—199, 201—203, 205, 217—220, 225, 226, 228—230, 232—235, 237, 239, 240, 242, 243, 246, 247, 250, 252, 257, 260, 271, 275, 279—285, 288, 290, III—V, VII; foşti ~ 199, 225;
~ ai doamnei, în sfat 181;
stăpîniri ale unor ~ 28, 210, 216.
stopă de bătut sumani 242;
v. şi pive.
strajă 41.
străjeri 187.
⟨strîngătorul dării domneşti⟩, oprit a intra în domeniu scutit 231.
stupi 21, 104, 187, 195;
v. şi albine, prisăci;
v. şi desetină.
sudeţi, v. judecători.
sumani 231, 242;
v. şi dirste, pive, stopă.

Ş

şetrari 228;
sec. al XIX-lea: 211.
şoltuzi 122, 127;
v. şi pîrgari.
şteze 279, 280.

T

tălmaci de divan (sec. al XVIII-lea) 36, 232.
tătari 16, 30, 31, 61, 75, 99, 119, 158, 164, 229, 259, I;
v. şi bordeie, curţi şi sălaşe de ~.
tease al unei vii 241.
tîlhărie 273.
tîrguri:
biserici 1, 23, 39; case 104, 276, 282; circiumi 286; curţi domneşti 134; mori 16, 48, 100, 242, 243, 279; uliţi 276; vămi 48, 51, 101, 200; hotare 13, 17, 24, 56, 125, 161, 171, 254, 270, 277, 285; scaun episcopal 14; scaun domnesc, v. Suceava;
date ca apanaj 48;
acte scrise în: *passim*;
tîrgoveţi 200; popă 248; v. şi negustori, şoltuzi şi pîrgari;
dregători domneşti din ~, v. judecători, vornici;
v. şi Bacău, Baia, Bîrlad, Cetatea Albă, Chilia, Dorohoi, Hîrlău, Hotin, Iaşi, Neamţ, Piatra, Roman (Tîrgul de Jos), Siret, Suceava, Tîrgul Frumos, Trotuş, Vaslui.
topliţă 2.
trapeză 93, 100, 288.
tretină 273, 277, 278.

Ţ

ţară: *passim*.
ţarini 6, 11, 213, 228.
ţigani 75, 84, 131, 132, 139, 214, 227, 240, 246, 255, 260, 282, 283;
sec. al XVIII-lea: 58;
v. şi cneji de ~, sălaşe de ~.
ţinuturi 143, 207, 217, VI;
sec. al XIX-lea: 22, II.

U

uliţă 274.
uric ⟨stăpînire⟩: *passim*.
uricar, v. dieci, grămătici, pisari.

V

vaduri 10, 23, 24, 53, 92, 137, 262, 278, 282, V;
v. şi voloste.
vameşi 258, III.
vase 21.
vămi, dăruite 1, 27, 48, 51, 101, 200, 242, 252, 253, 272, 280, 287, vîndute 262;

www.dacoromanica.ro

scutire de ~ 92, 223, 258, 262, 278; v. și **brudină, cintar.**
văratec 90, 169, 170.
vătămani 41, 52, 55, 81, 90, 91, 127, 158, 180, 229, 240, 247, 255, 264, 266.
viclenie, față de domn 143, 168, 228.
vii 21, 24, 25, 50, 90, 167, 169, 187, 189, 241.
vin 29, 93, 100, 187, 192, 241, 249, 272, 288, II; v. și **buți, cupe, desetină.**
vislujenie 41, 43, 62, 90, 91, 103, 128, 129, 150, 158, 165, 170, 183, 189, 199, 220, 240, 250, 254.
vistieri, în sfat 10, 11, 24, 25, 27—34, 38, 40, 42, 45, 47, 51, 53, 54, 58, 61, 63, 70, 74, 75, 77, 79, 81, 82, 84, 88, 101, 114, 119, 124, 126, 128, 129, 136, 139, 142, 162, 165, 167, 181, 188, 189, 195, 203, 205, 207, 216, 217, 222, 225—235, 237, 239—242, 247, 250, 252, 254—257, 259, 261, 264, 265, 269—272, 274, 275, 279—282, 284—286, 288, 290, III, V; foști ~ 226; ai doamnei, în sfat 225; mare ~, posesor al unui act (sec. XVIII) 99.
vite 228; v. și **boi.**
viteji 2, 5, 9—11, 18, 70, III.
vinător, domnesc 231.
vînzări-cumpărări 21, 103, 144, 168, 181, 194, 211, 225, 228, 241, 247, 254, 257, 263, 265, 268, 280.
vlădică, v. **mitropolit.**
voievod: *passim.*
voloste, a unui vad 23.
vornicei 71, 79, 107, 117.
vornici, în sfat: *passim*; ~ de Suceava 18, 22—24, 27, 29, 32, 38, 39, 50, 56, 71, 156, 161, IV; ~ de Roman 17; foști ~ 17, 252; mari ~ 231, 274, 275, ~ mici 231;
stăpîniri ale unor ~ 40, 41, 47, 90, 103, 114, 139, 155, 184;
porunci domnești către ~ 127, 249; sec. XVIII—XIX: 6, 19.

Z

zavescă 40, 42, 55, 159, 183, 210, 262, 286; v. și **gloabe, pîră.**
zălog 127.
zeciuială, v. **desetină.**
zloți, tătărești 48, 194, 211, 225, 228, 231, 254, 257, 262, 265, 268, 280.
zugravi 39; v. și **Ștefan Zugraf.**

www.dacoromanica.ro

LISTA DE CONCORDANȚĂ A DOCUMENTELOR DIN VOLUM CU CELE PUBLICATE ANTERIOR SUB ALTE DATE*

Nr. crt.	Datarea anterioară	EDIȚIA	Datarea din volum
1	Fără dată.	Iorga, *Anciens doc.*, II, p. 532—533 (trad. rom. și trad. franc.).	1429 (6937) august 31.
2	Fără an, martie 5.	Tocilescu, *534 doc.*, p. 487—488 (text slav și trad.).	⟨1434—1435; 1444—1447⟩ martie 5.
3	Fără an, aprilie 10.	Boga, *Doc. basarabene*, IV, p. 5—6 (trad.).	⟨1430—1431⟩ aprilie 10.
4	Fără an, decembrie 19.	Tocilescu, *534 doc.*, p. 488 (text slav și trad.)	⟨1433—1434; 1444—1446⟩ decembrie 19.
5	1396 (6904) mai 4.	Codrescu, *Uricariul*, III, p. 114—115 (trad.)	1436 (6944) mai 4.
6	1397 (6905). . .rccte 1449 (6957).	Ghibănescu, *Surete*, XX, p. 225—227 (trad.).	1400 (6908) iunie 29.
7	1399 (6907) ⟨după martie 12⟩.	*D.I.R.*, A, I, p. 4—5 (rez.).	1399 (6907), ca doc. fals.
8	⟨1399 după martie 12—1400 înainte de februarie 11⟩.	*D.I.R.*, A, I, p. 5—6 (trad.).	⟨1398 iulie 2—1399 înainte de noicmbrie 28⟩.
9	⟨1399 după martie 12—1400 înainte de februarie 11⟩.	*D.I.R.*, A. I, p. 6 (rez.).	⟨1398 după iulie 2—1400 înainte de aprilie 23⟩.
10	Circa 1400.	Costăchescu, *Doc*, I, p. 26—28 (text slav și trad.).	⟨1398 după iulie 2—1399 înainte de noiembrie 28⟩.
11	Circa 1400.	Costăchescu, *Doc.*, I, p. 29 (rez.).	⟨1398 după iulie 2—1400 înainte de aprilie 23⟩.
12	1400—1432.	Costăchescu, *Doc.*, I. p. 329—330 (rez.).	⟨1402—1407⟩.
13	⟨1400 după februarie 11—1432⟩.	*D.I.R.*, A, I, p. 9 (rcz.).	Idem.
14	1404 (6912) iunie.	Codrescu, *Uricariul*, II, p. 250—251 (trad.).	1400 (6908) iunie 29.

* Nu au fost incluse în această listă documentele datînd din intervalul lunilor septembrie—decembrie. al căror an a fost socotit în edițiile anterioare conform stilului bizantin și nici documentele publicate numai cu deosebiri minime la data de zi deoarece ele pot fi ușor identificate.

www.dacoromanica.ro

0	1	2	3
15	⟨1411 (6919)⟩ mai 1.	*D.I.R.*, A. I, p. 26 (rez.).	1406 (6914) mai 1.
16	1411 (6919) iunie 28.	Ghibănescu, *Surete*, I, p. 195—198 (text slav şi trad.).	1401 (6909) iunie 28.
17	Idem	Costăchescu, *Doc.*, I, p. 84—91 (text slav şi trad.).	Idem.
18	Idem.	*D.I.R.*, A, I, p. 26—27 (trad.).	Idem.
19	14⟨12⟩ (69⟨20⟩) mai 8.	*Catalog.*, p. 14, nr. 15 (rez.).	1442 (6950) martie 8, rezumatul fiind considerat identic cu documentul purtînd această dată.
20	Circa 1415.	Costăchescu, *Doc.*, I, p. 121—124 (text slav şi trad.).	⟨1414 după decembrie 20 — 1419 înainte de aprilie 8⟩.
21	⟨1415⟩.	*D.I.R.*, A, I, p. 35—36 (trad.).	Idem.
22	1415 (6923) aprilie 14.	Wickenhauser, *Moldoviza*, p. 59 (rez. germ.).	⟨1419—1421⟩ aprilie 14.
23	Idem.	Costăchescu, *Doc.*, I, p. 119—120 (trad. după rez. germ.).	Idem.
24	Idem.	*D.I.R.*, A. I., p. 37—38 (trad. după rez. germ.).	Idem.
25	Circa 1416 (6924).	Ghibănescu, *Surete*, XXII, p. 86—89 (text slav şi trad.).	⟨1414 după decembrie 20—1419 înainte de aprilie 8⟩.
26	1421 (6929) decembrie 20.	Ghibănescu, *Surete*, I, p. 12 (copie după trad.).	1414 (6922) decembrie 20.
27	1423 (6931) februarie 16.	Бълоусъ, *Нѣсколько грамотъ*, p. 7—8 (text slav).	1428 (6936) februarie 16.
28	1424 aprilie 25.	Головацкій, *⟨Грамоты⟩*, p. 140—142 (text slav).	1420 ⟨6928⟩ aprilie 25.
29	1426.	Costăchescu, *Doc.*, I, p. 128—184 (text slav şi trad.).	⟨1425—1426⟩ decembrie 28.
30	⟨142⟩6 (⟨693⟩4) ... 8.	*D.I.R.*, A, I, p. 53—54 (trad.).	Idem.
31	1427 (6935).	Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 20—21 (trad.).	1427 (6935) ⟨septembrie⟩.
32	Idem.	Costăchescu, *Doc.*, I, p. 199—200 (trad.).	Idem.
33	1427 (6935) aprilie 20.	Costăchescu, *Doc.*, I, p. 187 (rez.).	1429 (6937) aprilie 20.
34	Idem.	*D.I.R.*, A, I, p. 56 (rez.).	Idem.
35	⟨1429 aprilie—1430 decembrie⟩.	D. P. Bogdan, *Acte 1426—1502*, p. 25—26 (text slav şi trad.).	⟨1429 după februarie 10 — 1430 înainte de iulie 7⟩.
36	Idem.	*D.I.R.*, A, I, p. 78 (trad.).	Idem.

www.dacoromanica.ro

0	1	2	3
37	Circa 1429—1432, aprilie 10.	Costăchescu, *Doc.*, I, p. 253—254 (trad.).	⟨1430—1431⟩ aprilie 10.
38	⟨1429—1432⟩ aprilie 10.	*D.I.R.*, A. I, p. 78—79 (trad.).	Idem.
39	⟨1432—1442⟩.	*Молдавия*, I, p. 1—2 (text slav şi trad.).	⟨1432 ianuarie — 1433 februarie⟩ 4.
40	⟨1432 ianuarie 1—1433 noiembrie⟩.	Mohov, *Doc. din arh. sov.*, p. 146—147 (trad.).	Idem.
41	1432 (6940).	Melchisedek, *Chronica Huşilor*, p. 149—150 (trad.).	143⟨6⟩ (694⟨4⟩) ⟨iunie—iulie⟩.
42	1432 (6940).	⟨Melchisedek⟩, *Două urice*, p. 370—371 (text slav şi trad.).	1433 (6941) ianuarie 28.
43	1432 (6940).	Boga, *Doc. basarabene*, IV, p. 5 (rez.).	14⟨22⟩ (69⟨30⟩)—14⟨31⟩ (69⟨39⟩).
44	Idem.	Costăchescu, *Doc.*, I, p. 328—329 (rez.).	Idem.
45	Idem.	*D.I.R.*, A, I, p. 95 (rez.).	Idem.
46	1432⟨6940⟩ februarie 16.	Codrescu, *Uricariul*, XIV, p. 58—59 (trad.).	1424 (6932) februarie 16.
47	1432 (6940) martie 6.	Costăchescu, *Doc.*, I, p. 340 (rez.).	1442 (6950) martie 8, rezumatul fiind considerat identic cu doc. purtind această dată.
48	1432 (6940) martie 8.	*D.I.R.*, A, I, p. 99 (rez.).	Idem.
49	1432 (6940) iunie 29.	Costăchescu, *Doc.*, I, p. 342—343 (text slav şi trad.).	143⟨8⟩ (694⟨6⟩) ⟨mai 18⟩.
50	1432 (6940) decembrie 20.	I. Bogdan, *Album*, nr. 20 (facs.).	1431 (6940) decembrie 20 (cu anul socotit în stilul de 1 septembrie).
51	Idem.	Уляницкiи, *Материалы*, p. 34 (text slav).	Idem.
52	Idem.	Kałužniacki, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, p. 839 (text slav şi trad. lat.).	Idem.
53	Idem.	Codrescu, *Uricariul*, XI, p. 12 (trad.).	Idem.
54	Idem.	Costăchescu, *Doc.*, I, p. 327—328 (text slav şi trad.).	Idem.
55	143⟨3⟩ (694⟨1⟩) iunie 29.	*D.I.R.*, A, I, p. 342—343 (text slav şi trad.).	143⟨8⟩ (694⟨6⟩) ⟨mai 18⟩.
56	1434 (6942) aprilie 11.	Popovici, *Index Zolkiewiensis*, III, p. 690 (rez.).	1442 (6950) aprilie 11.
57	Idem.	Erbiceanu, *Ist. Mitropoliei*, p. 20 (rez.).	Idem.
58	Idem.	Costăchescu, *Doc.*, I, p. 382 (rez.).	Idem.
59	Idem.	*D.I.R.*, A, I, p. 109 (rez.)	Idem.

www.dacoromanica.ro

0	1	2	3
60	1435 (?) februarie 17.	Costăchescu, *Doc*. I, p. 412—413 (trad.).	⟨1436⟩ februarie 17.
61	1435 (6943) februarie 17.	*D.I.R.*, A, I, p. 115 (trad.).	Idem.
62	⟨1435—1447⟩ martie 5.	I. Bogdan, *Doc. Braşov*, p. 18—19 (text slav şi trad.).	⟨1434—1435; 1444—1447⟩ martie 5.
63	Circa 1435 martie 5.	Costăchescu, *Doc*., II, p. 692—693 (text slav şi trad.).	Idem.
64	1435 (6943) martie 26.	Nicolaescu, *Doc. slav.-rom.*, p. 89 (text slav şi trad.)	1435 (6943) ⟨mai⟩ 26.
65	1435 (6943) ⟨înainte de octombrie 8⟩.	Costăchescu, *Doc*., I, p. 410—411 (rez.).	1435 (6943) ⟨ianuarie 1 — iulie⟩.
66	Idem.	*D.I.R.*, A, I, p. 118 (rez.)	Idem.
67	Circa 1435 octombrie, înainte de 8.	Costăchescu, *Doc*., I, p. 411 (rez.).	1440 (6948) octombrie 22.
68	⟨1435—1447⟩ decembrie 19.	I. Bogdan, *Doc. Braşov*, p. 19—20 (text slav şi trad.).	⟨1433 1434; 1444—1446⟩ decembrie 19.
69	⟨1435—1443⟩ decembrie 19.	Nicolaescu, *Doc. slav.-rom.*, p. 91—92 (text slav şi trad.).	Idem.
70	Circa 1435, decembrie 19.	Costăchescu, *Doc*., II, p. 694—695 (text slav şi trad.).	Idem.
71	Circa 1436—1441.	Costăchescu, *Doc*., II, p. 86—87 (rez.).	⟨1436 după martie 8—1441 decembrie 31⟩.
72	⟨1436—1442⟩.	*D.I.R.*, A, I, p. 121 (rez.).	Idem
73	143⟨6⟩ (694⟨4⟩)...15.	*D.I.R.*, A, I, p. 121—122 (trad.).	143⟨6⟩ (694⟨4⟩) ⟨iunie— —iulie⟩ 15.
74	1436 (6944) iunie 24.	Codrescu, *Uricariul*, XIV, p. 59—60 (trad.).	1436 (6944) iulie 24.
75	Idem.	Xenopol, *Documente*, p. 501—503 (text slav şi trad.).	Idem.
76	Idem.	Ghibănescu, *Ispisoace*, I, 1, p. 9—13 (text slav şi trad.).	Idem.
77	⟨1436—1441⟩ iulie 20.	*Молдавия*, I, p. 5—7 (text slav şi trad.).	144⟨0⟩—144⟨1⟩ (694...) iulie 20.
78	⟨1436⟩ august 20.	Costăchescu, *Doc*., I, p. 475—477 (text slav şi trad.).	⟨1438⟩ august 24.
79	⟨1436⟩ august 24.	*D.I.R.*, A, I, p. 133—134 (trad.).	Idem.
80	1437 (6945) iulie 6.	Costăchescu, *Doc*., I, p. 523 (rez.).	⟨1438 după iulie 6—1442 august după 1⟩.
81	1438 (6946) iunie 6.	Costăchescu, *Doc*., II, p. 21 (rez.).	Idem.

www.dacoromanica.ro

0	1	2	3
82	Către 1440.	Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 49 (extras slav și trad.).	⟨1438⟩ august 24.
83	1442 (6950).	Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 10—12 (trad.).	1400 (6908) septembrie 11.
84	1442 (6950) aprilie 8	Hașdeu, *Arch. ist.*, I, 1, p. 101—102 (text slav și trad.).	1449 (6957) aprilie 8
85	⟨1442—1443⟩ iunie.	*D.I.R.*, A, I, p. 182—183 (copie după trad.).	⟨1443⟩ iunie.
86	1442 (6950) august 10.	Ghibănescu, *Ispisoace*, I, 1, p. 13—16 (text slav și trad.).	1442 (6950) august 1.
87	1442 (6950) august 10 (în regest) și 30 (în text).	*D.I.R.*, A, I, p. 183—184 (trad.).	Idem.
88	1442 (6950) august 30.	Costăchescu, *Doc.*, II, 100—102 (text slav și trad.).	Idem.
89	1442 (6950) septembrie 8.	Ghibănescu, *Surete*, XVIII, p. 51 (copie după trad.).	14⟨4⟩0 (69⟨4⟩8) ⟨septembric—octombric⟩ 8.
90	Idem.	Costăchescu, *Doc.*, II, p. 105 (copie după trad.).	Idem.
91	Idem.	*D.I.R.*, A, I, p. 184 (copie după trad.).	Idem.
92	1442 (6950) septembrie 11.	Ghibănescu, *Urice slavone*, p. 173—175, și *Surete*, XVIII, p. 10—12 (trad., cu data corectată greșit, din 6908 ⟨1400⟩).	1400 (6908) septembrie 11.
93	1443—1447 martie 5.	Nicolaescu, *Doc. slav-rom.*, p. 94—95 (text slav și trad.).	⟨1434—1435; 1444—1447⟩ martie 5
94	1443 (6951) mai 14.	Kałužniacki, *Doc. Hurmuzaki*, I, 2, p. 882—884 (text slav și trad. lat.).	1443 (6951) mai 4.
95	Idem.	Costăchescu, *Doc.* II, p. 131—134 (text slav și trad.).	Idem.
96	Idem.	*D.I.R.*, A, I, p. 189—190 (trad.).	Idem.
97	1445 (6953).	Ghibănescu, *Surete*, XXIII, p. 92—93 (copie).	1435 (6943) mai 12.
98	1445 (6953) aprilie 17.	Wickenhauser, *Homor*, p. 204—205 (trad. germ.).	1475 (6983) aprilie 17.
99	1445 (6953) septembrie 23.	Costăchescu, *Doc.* II p. 235 (rez.).	1445 (6953) septembrie 27, rezumatul fiind considerat identic cu actul purtînd această dată.
100	Idem.	*D.I.R.*, A, I, p. p. 212 (rez.).	Idem.
101	1448 (6956).	Wickenhauser, *Moldowiza*, p. 63 (trad. germ.).	1448 (6956) ⟨după februarie 23—octombrie⟩.

www.dacoromanica.ro

102	Idem.	Costăchescu, *Doc.*, II, p. 374 (trad.).	Idem.
103	Idem	*D.I.R.*, A, I, p. 227 (trad.).	Idem.
104	1451 (6959) iunie 6.	Crețulescu, *Doc. Neamț* (b), p. 336 (trad.).	1446 (6954) iunie 6.

LISTA DOCUMENTELOR ANULATE

Nr. crt.	Data	EDIȚIA	Motivul
1	1397 (6905) mai 9.	Crețulescu, *Ist. cet. Neamț*, p. 28 (trad.), și *Doc. Neamț* (b), p. 233–235 (text slav).	Identic cu doc. din 1482 (6990) mai 9.
2	14⟨12⟩ (69⟨20⟩) mai 8.	*Catalog*, p. 14, nr. 15 (rez.).	Identic cu doc. orig. din 1442 (6950) martie 8.
	1432 (6940) martie 6.	Costăchescu, *Doc.*, I, p. 340 (rez.).	Idem.
	1432 (6940) martie 8.	*D.I.R.*, A, I, p. 99 (rez.).	Idem.
3	1445 (6953) septembrie 23.	Costăchescu, *Doc.*, II, p. 235 (rez.).	Identic cu doc. orig. din 1445 (6953) septembrie 27.
	Idem.	*D.I.R.*, A. I. p. 212 (rez.).	Idem.
4	1447 (6955) septembrie 15.	Costăchescu, *Doc.*, II. p. 229 (rez.).	Identic cu doc. fals avînd aceeași dată.
	Idem.	*D.I.R.*, A, I, p. 224 (rez.).	Idem.

LISTA DOCUMENTELOR ELIMINATE DIN VOLUM*

Nr. crt.	Data	EDIȚII ANTERIOARE	Datarea propusă
1	1399 (6907) martie 12.	Costăchescu, *Regeste*, p. 198–199, și *Doc.*, I, p. 20 (rez.); *D.I.R.*, A, I, p. 4, nr. 5 (rez., după Costăchescu).	⟨1458–1461⟩ martie 12.
2	1399 (6907) martie 15.	Costăchescu, *Doc. mold, Ștefan*, p. 136–137 (copie, datată: 1489? martie 15); *D.I.R.*, A, I, *Doc. îndoielnice* p. 411–412, nr. 2 (copie).	14⟨8⟩9 (69⟨9⟩7) martie 15, ca doc. autentic.
3	1409 (6917) februarie 24.	Wickenhauser, *Moldowiza*, p. 55 (trad. germ.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 285 (trad. rom., după Wickenhauser, datată: ⟨1443–1447⟩ februarie 24).	⟨1460–1461⟩ februarie 24.

* Nu au fost incluse în această listă decît documentele atribuite de editorii anteriori perioadei 1384 — 1448.

www.dacoromanica.ro

1		3	4
4	1430 (6938) martie 23.	*D.I.R.*, A, I, *Doc. îndoielnice*, p. 412—413, nr. 3 (trad.).	14⟨7⟩0 (69⟨7⟩8) martie 23, ca doc. fals.
5	1451 (6959) aprilie 19.	Costăchescu, *Doc.*, II, p. 286 (menţ., datată: circa 1447 aprilie 19).	14⟨8⟩1 (69⟨8⟩9) aprilie 19.
6	1451 (6959) octombrie 24.	Costăchescu, *Doc.*, II, p. 286 (menţ., datată: ⟨1442—1446⟩ octombrie 24).	14⟨8⟩1 (69⟨8⟩9) octombrie 24.
7	1452 (6960) aprilie 25.	Erbiceanu, *Ist. Mitropoliei*, p. 23. (menţ); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 287 (menţ., după Erbiceanu, datată: ⟨1443—1447⟩ aprilie 25).	⟨1458—1461⟩ aprilie 25.

LISTA DOCUMENTELOR ELIMINATE DIN COLECŢIE

Nr. crt.	Data	EDIŢII ANTERIOARE	Motivul
1	⟨1432—1442⟩.	*D.I.R.*, A, I, p. 96, nr. 109 (trad. după I. Bogdan, *Îndatoririle*, p. 627—628 (text slav) şi p. 616—617 (trad. cu data: 1433—1443); Holban, *Acte politice*, p. 260—261 (text slav şi trad., fără dată).	Doc. extern.
2	⟨1436—1442⟩.	*D.I.R.*, A, I, p. 121, nr. 148 (rez., după Costăchescu); Rosetti, *Pămîntul*, p. 182, nota (rez, dintr-un perilipsis.); Costăchescu, *Doc.*, II, p. 114 (rez.).	Menţ. incompletă după doc. din 1529 (7037) martie 22 (v. *D.I.R.*, A, XVI, vol. I, p. 312—313, nr. 278), pe care însă editorii l-au folosit prin intermediul unui perilipsis; pentru datarea corectă a acestei menţ, v. totuşi, Şimanschi, *Precizări*, p. 62.

LISTA DE CUVINTE SLAVE DIN TRADUCERILE ŞI REZUMATELE ROMÂNEŞTI

biv vel	=	fost mare.
gospod	=	domnesc (domnească).
i	=	şi.
i proci	=	şi ceilalţi.
list	=	filă.
neruşuit	=	nestricat.
ot	=	de la.
pis	=	a scris.
pojovăit	=	a trăit.
tij	=	de asemenea.
vel	=	mare.
zet	=	ginere.

LISTA DE CUVINTE SLAVE SCRISE PRESCURTAT*

п
а = ап(рїлїа).

с
авгу = авгус т(а).

с
апль = ап(о)ст(о)ль.

л
апрї = апрїл(їа).

с
г г
ау, ау = ауг(уста).
ауг(у)ст(а).

с а
бгоноц = б(о)гонос(е)ца.

х
бгоносны = б(о)гоносных(ъ).

безбжнаго = безб(о)жнаго.

бжн = б(о)жн.

бжїею = божїею.

с н с
бж ваа, бж твнаа = б(о ж(е с в(е)наа.

благо = бл(а)го.

д
боу = боуд(н).

д
бца, бцн — Б(огородн ца,
Б(огоро д н цн.

бъ = Б(ог)ъ.

д
бжщїн = бжд(ж щїн.

д
влка = вл(а д(ы)ка.

д д
влчнца, влчцж = вл(а)д(ы)чнца,
вл(а)д(ы)ч(н)цж.

д
с д
влтва, влчьство = вл(а)д(ычь)ства,
вл(а)д(ы)чьство.

* Nu s-au înscris în această listă decît formele de bază ale cuvintelor prescurtate sau, în lipsa lor, formele cele mai apropiate care apar în volum.

www.dacoromanica.ro

т
влѣ=в ъ) лѣт(о).

к
вто=в·о(рни)к(ъ).

к
вче—в(ъ) че(˜ верни)к(ъ).

с
възненіѧ=възнес(е)ніѧ.

с
га, га=г(оспод)а,
г(о)с(под)а.

д
д с с
гва, гво, гво, гво=г(осподс і)ва,
г(оспо)д(ст)во,
г(оспод ство,
г(оспо)дс·во.

с
гдръ=г(о)с(по)д(а)ръ.

н
ге=ген(аріа).

д
гжн=г(оспо)жди.

д
д с с
гнь, гнь, гна гнь=г(осподи нь,
г оспо д(н нь,
г о с(подн)на,
г(о с(по)д(н)нь.

д
госпрь=госп о)д(а)рь.

д
д с с
гпръ, гпрь гпрь=г(ос)п(о)д(а)ръ,
г(о сп(ода)рь,
г(о)сп(о)д(а)рь.

д
с с
гпво, гп·ва—г(о)сп(о)дсвто,
г ос)п(од)ства.

д
с
грь—г о)с(по)д(а)рь.

Двда=Д(а)в(и)да.

к
де=дек(евріа).

с
дне=д(ь)нес(ь).

днь=д(ь)нь.

дха=д(ѹ)ха.

дша=д(ѹ)ша.

с
е=ест (ъ).

г с г
еѵли, еѵлисти—еѵ(ан)г(е)лист(и),
еѵ(ан)г(е)листи.

іѵ=І(сѵс)ѵ.

книгии=кн(ѣ)г(и)ни.

кр҃стафоръ=Кр(ъ)стафоръ.

с
крта, кр і ѣ=Кр(ъс)та,
Кр(ъ)с і ѣ.

г
лоѳе га=лог(о)ѳе·а.

т
р р р
м, ма, ма=м(а)р(та),
мар(та),
мар г(а).

с
мл їю=м(и)л(о)стїю.

ч
мнкъ=і (ѹ)ч(е)н(и)къ.

мріа=М(а)ріа,

мтн=м(а)ти.
мтеръ, мтре, м'т'рь=м(а)теръ,
м(а)т(е)ре,
м(а)т (е)рь.

ц с с
м'а, мца, мѣца=м(ѣсѧ)ца,
м(ѣ)с(ѧ)ца,
мѣс(ѧ)ца.

д
нед, нелѣхь=нед(ѣлѧ),
нед(е)лѣхь.

м
нинѣшне=н(и)нѣшнем(ъ).

м
ное, ное=ное(мвріа),
ноем(вріа).
нше=н(а)ше.

к х
ѡ, ѡ=ѡк(товріа).
ѡх(і овріа).

м
ѡсщенно=ѡс(вѧ)щенном(ъ).

т
ѡца, ѡць=ѡ(ть)ца,
ѡт(е)ць.

с с
пи пинно=пис(а),
пис(а)нно.

д
пне=п(о)нед(ѣлникъ).

с
по=пост(а).

д
повенъ=под(о)венъ.

www.dacoromanica.ro

д м
подає=под(ъ)даем(ъ).

пол͠=пол(но).

д
пржє=пр(ѣ)ждє.

с͠
принодвы=пр(и)снод(ѣ)вы.

с͠
пр8=пр8ст(ь).

с͠
прч҄аа=пр(ѣ)ч(и)стаа.

с͠
прѣда=прѣдаст(ъ).

прѣст͠ыѧ=прѣс(вѧ)тыѧ.

с͠
прѣчтыѧ=прѣч(и)стыѧ.

ч͠
рєннаа—рєч(є)ннаа.

ж͠
рѡство=рѡж(є)ство.

д
рѧци—рѧд(ь)ци.

св҄опочившиХъ=св(ѧ)топочившиХъ.

Х
св͠ты=св(ѧ)тыХ(ъ).

к͠ б͠
сє, сєктѧ=сєк(тєврїа),
сєктѧб(рїа).

п͠
сє=сєп(тєврїа).

сн͠ъ, сн͠овє=с(ы)нъ,
с(ы)новє.

ч͠
совѣ Соч(а)вѣ.

с͠
спа, сп͠са=спас(а),
сп(а)са.

с͠ с͠
спєнїє, спнїє=сп(а)сєнїє,
сп(а)с(є)нїє.

д
срцє=ср(ъ)д(ь)цє.

ст͠аа, ст͠го, ст͠омоу=с(вѧ)таа,
с(вѧ)т(о)го,
с(вѧ)томоу.

ст͠опочившаѧ=с(вѧ)топочившаѧ.

ст͠Хъ ст͠Хь, ст͠ыХъ=с(вѧ)т(ы)Хъ,
с(вѧ)т(ы)Хъ,
с(вѧ)тыХъ.

д
с8ци=с8д(ь)ци.

Х͠
сУдолъ=СУХодолъ.

съ͠ртн=съмр(ъ)тн.

с͠
оуѕнєнїа=Оуѕнєс(є)нїа.

л͠
оумовєнїи=оумол(ь)вєнїи.

оусп͠нїю=Оусп(є)нїю.

д͠
8паєть=8пад(а)єть.

в͠ р͠
фє, фє=фєв(р8арїа),
фє(вр8а)р(їа).

с
Х͠а, Ха=Х(рист)а,
Х(ри)ста.

с͠
в͠а, Хво Х(рист о)ва,
Х(ри)ст(о)во.

с͠
Хѡмъ, Х͠ь=Х(ри)с ѡмъ
Х(рис:о).ь.

с͠
Хртїанскои=Хр(и)стїанскои.

црк͠ви=цр(ъ)к(о)ви.

к͠
чє=чє(тверни)к(ъ).

с͠
чрє=ч(є)рєс(ь).

с͠
ч͠н, чтымъ=ч ьс)ти,
ч(и)стымъ.

с͠
чтнаго=ч(и)с.наго.

с͠
шє=шєст(ь)

л͠
ю=юл(їа).

н
ю=юнїа.

www.dacoromanica.ro

FOTOCOPII

www.dacoromanica.ro

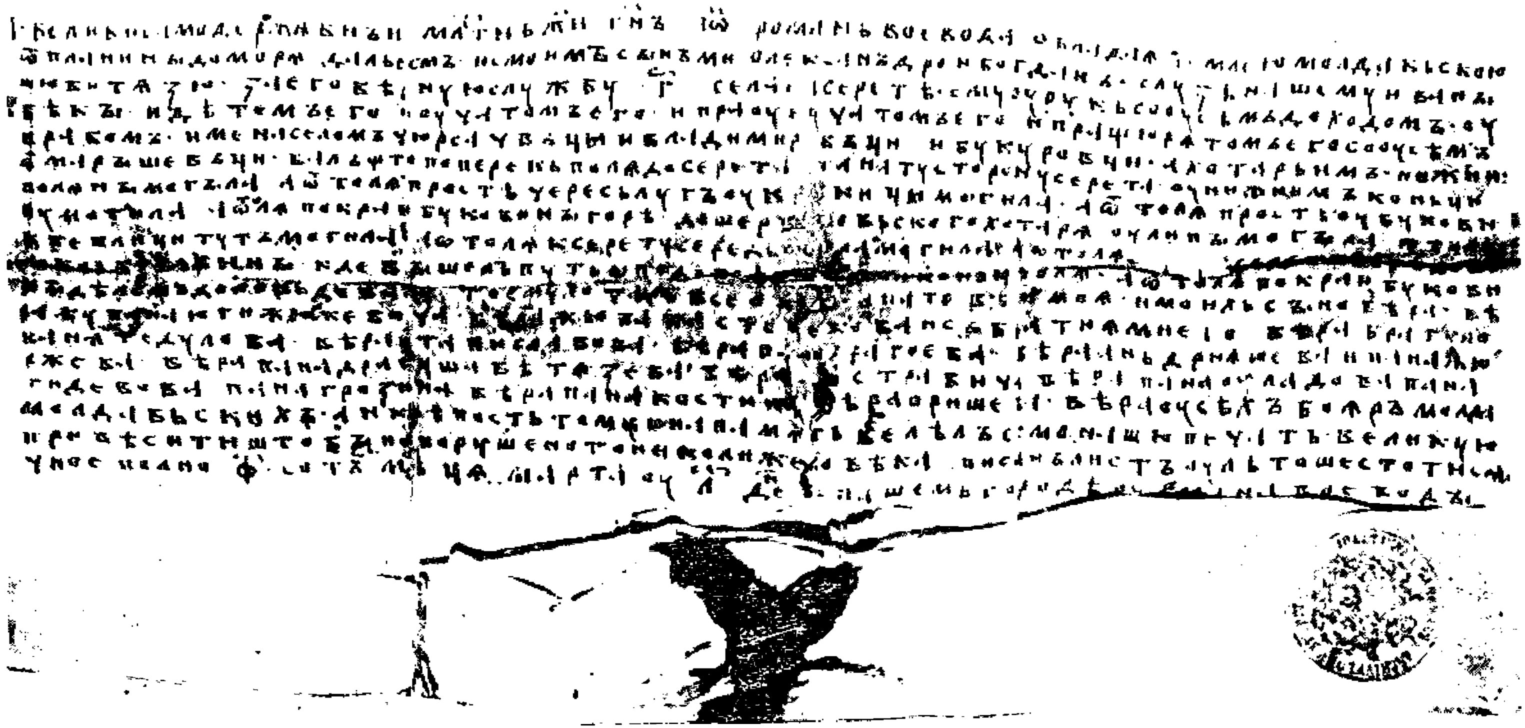

Pl. I = Doc. nr. 2.

www.dacoromanica.ro

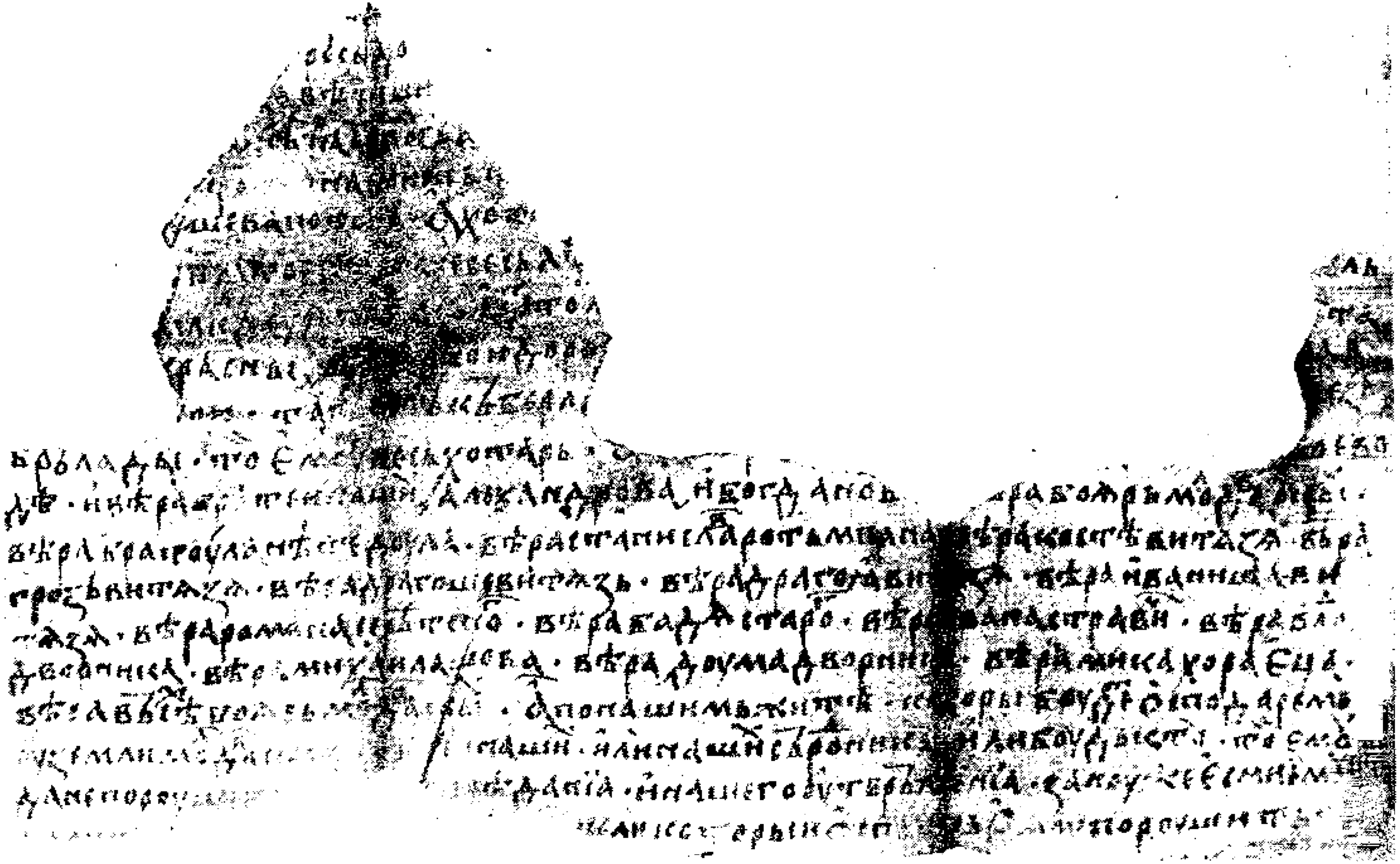

Pl. II = Doc. nr. 9.

www.dacoromanica.ro

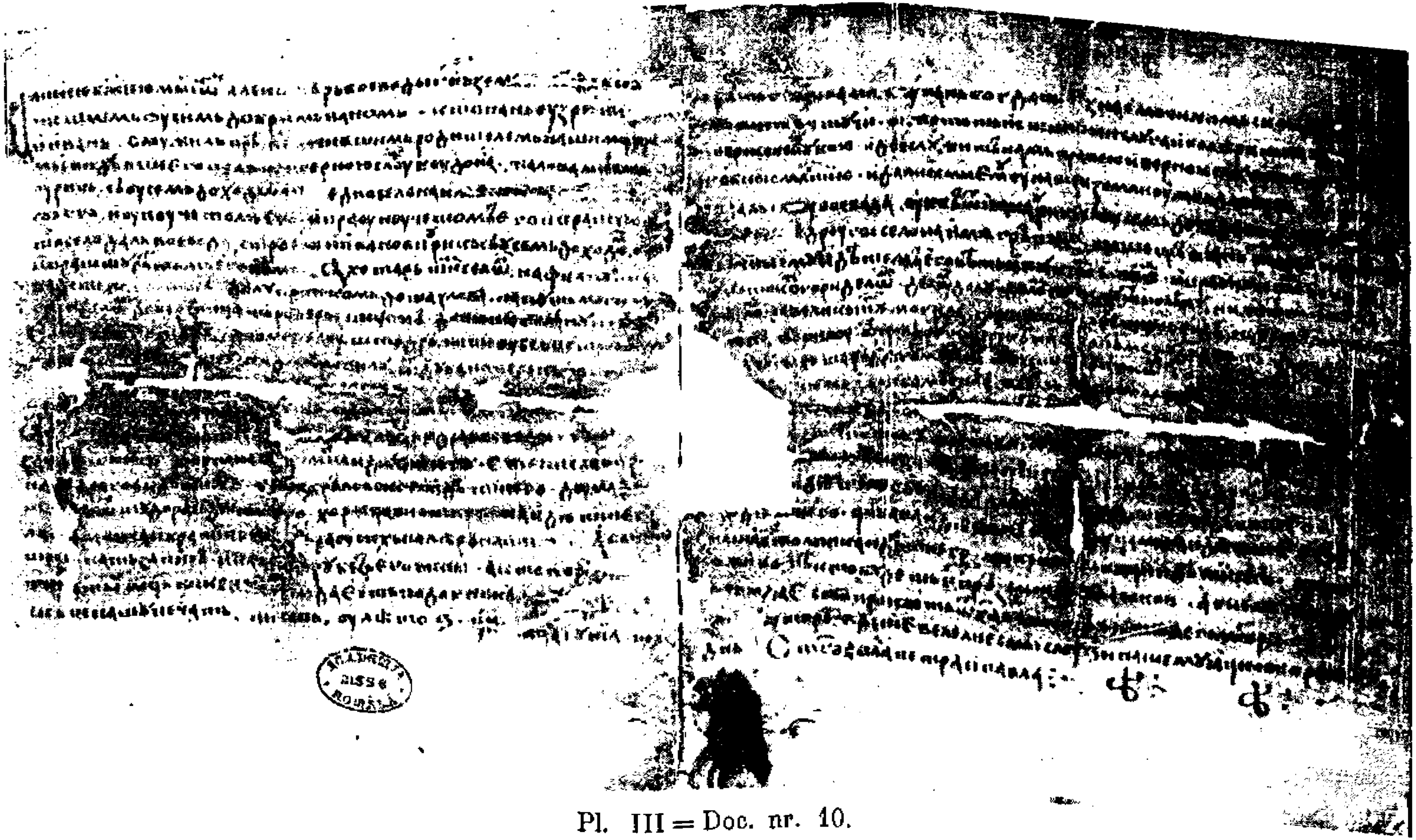

Pl. III = Doc. nr. 10.

www.dacoromanica.ro

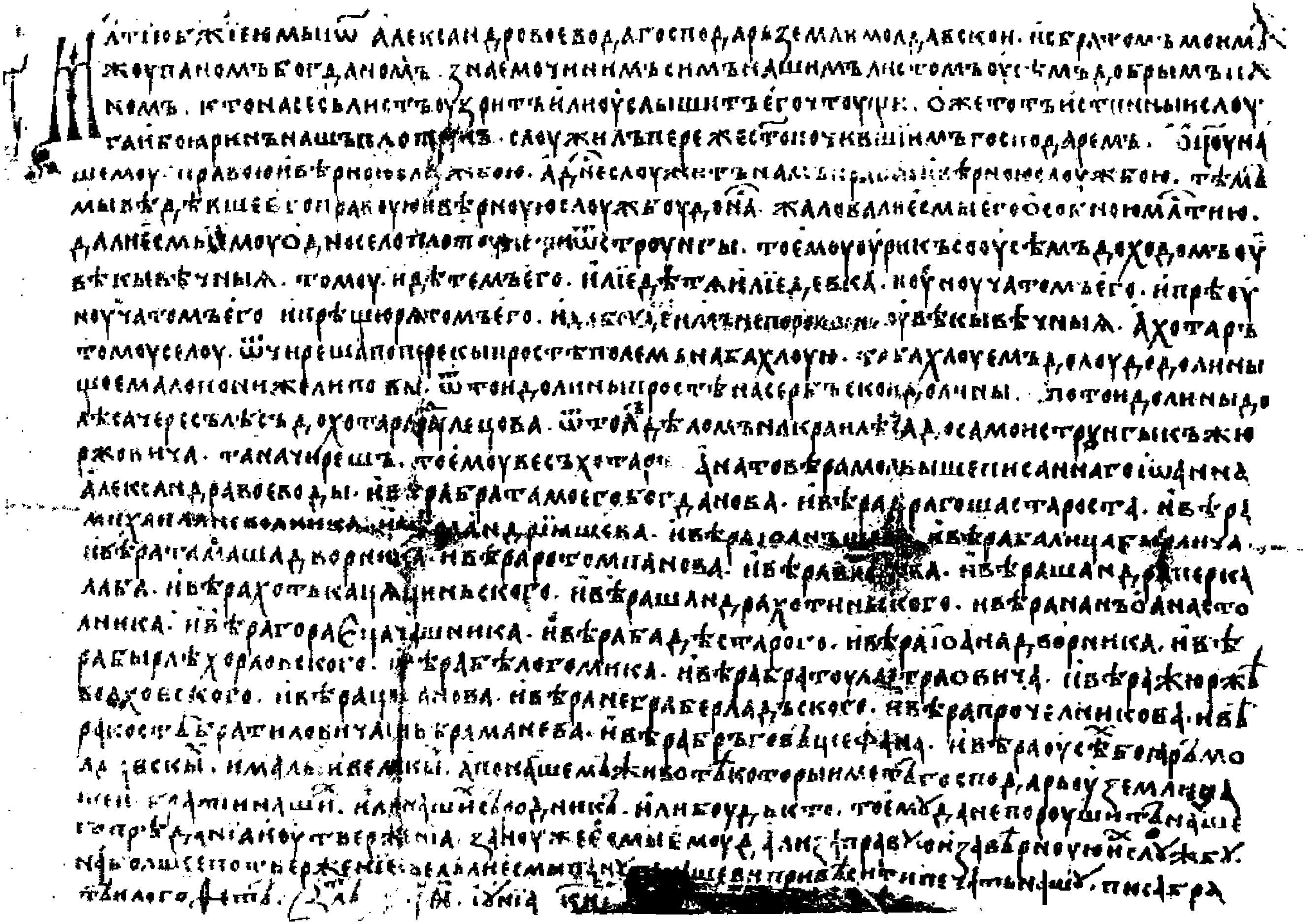

Pl. IV = Doc. nr. 13.

www.dacoromanica.ro

Pl. V = Doc. nr. 14.

www.dacoromanica.ro

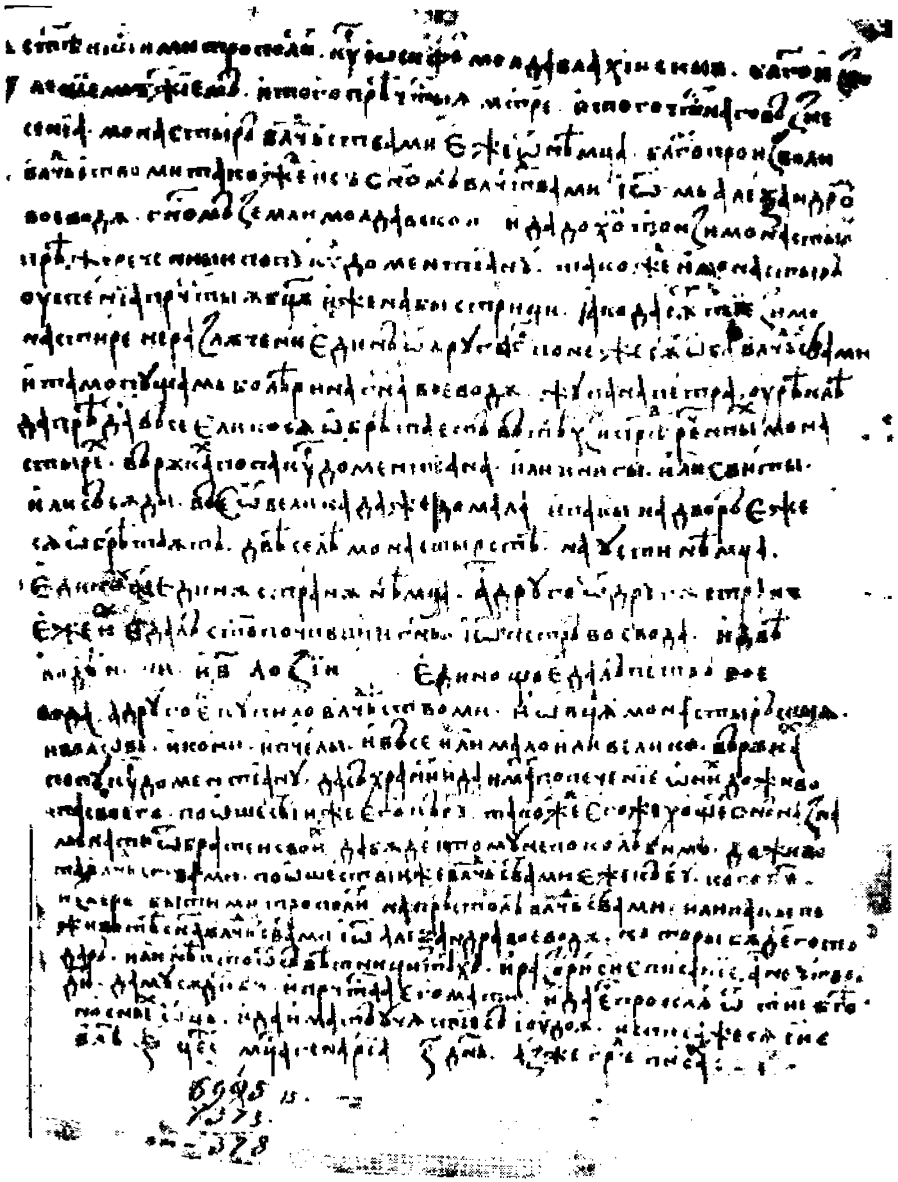

Pl. VI = Doc. nr. 21.

www.dacoromanica.ro

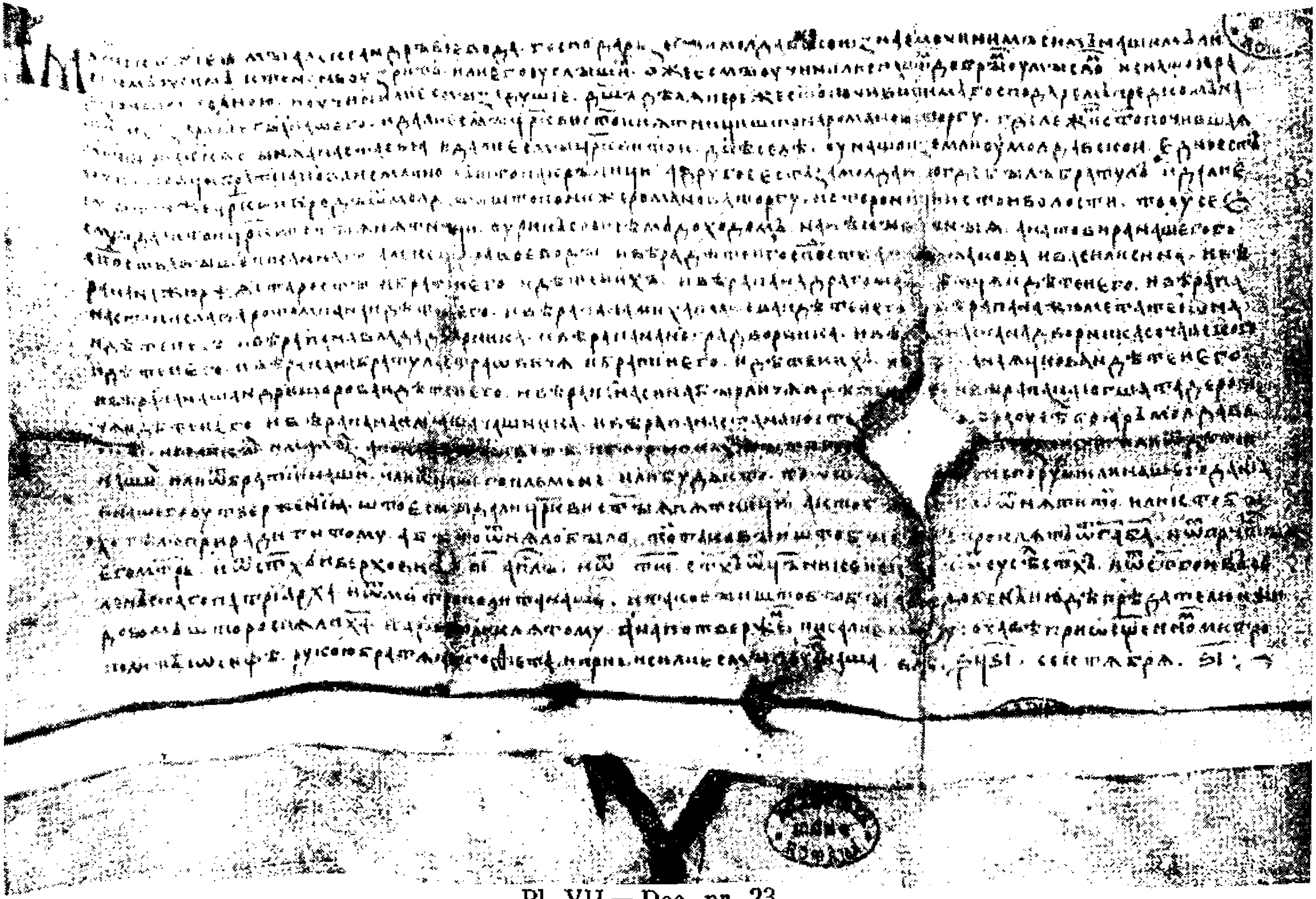

Pl. VII = Doc. nr. 23.

www.dacoromanica.ro

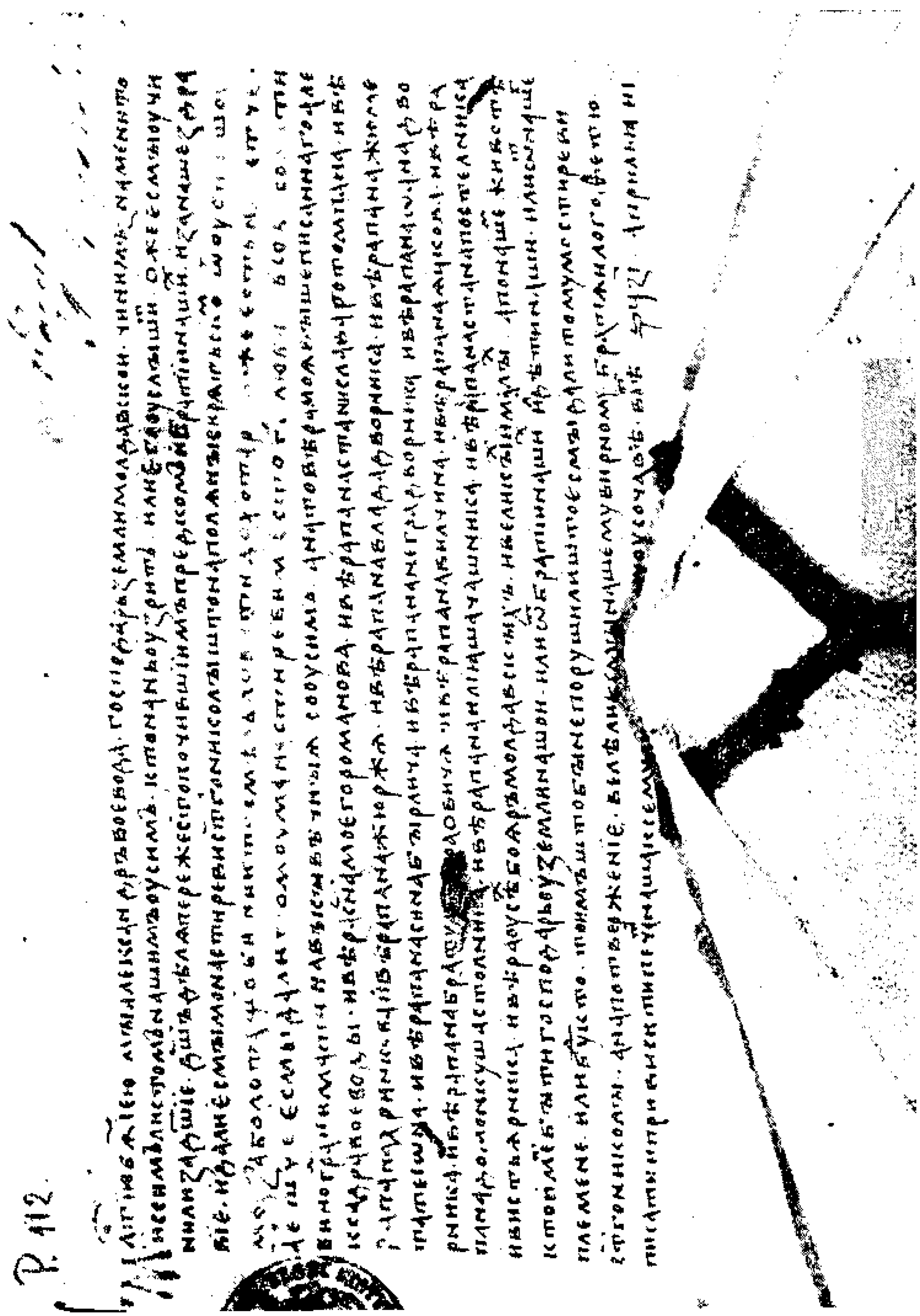

Pl. VIII = Doc. nr. 25.

www.dacoromanica.ro

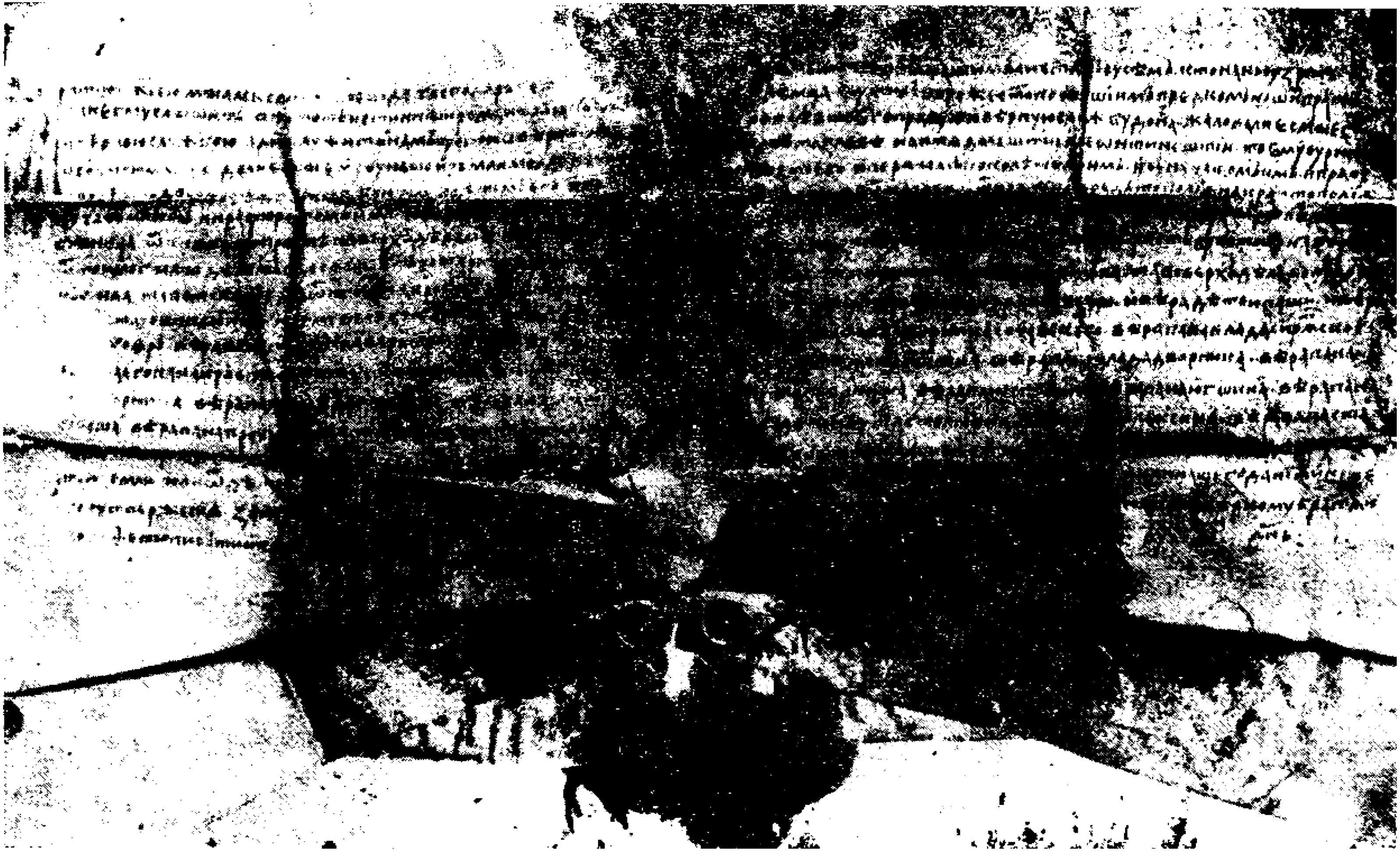

Pl. IX = Doc. nr. 32.

www.dacoromanica.ro

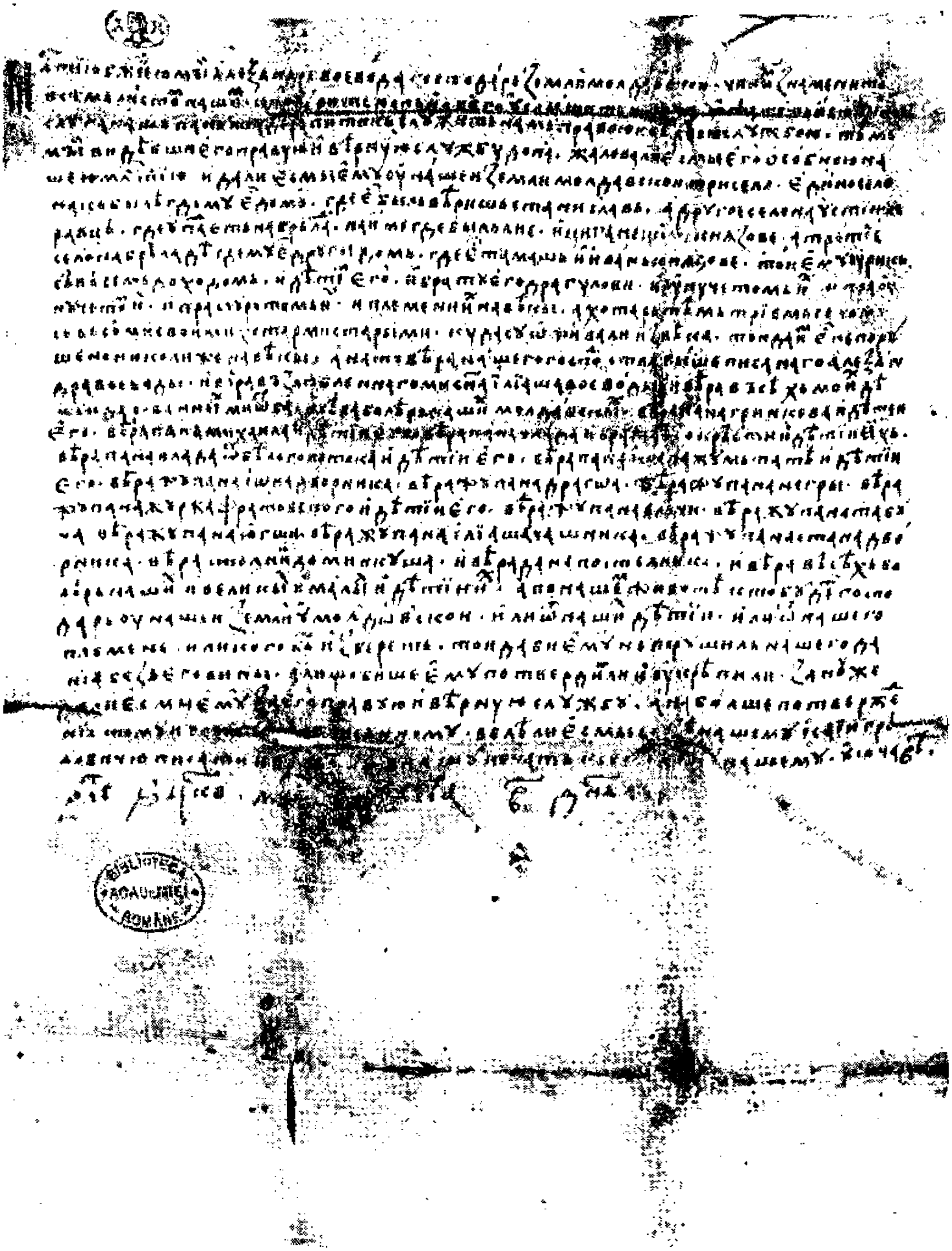

Pl. X = Doc. nr. 37.

www.dacoromanica.ro

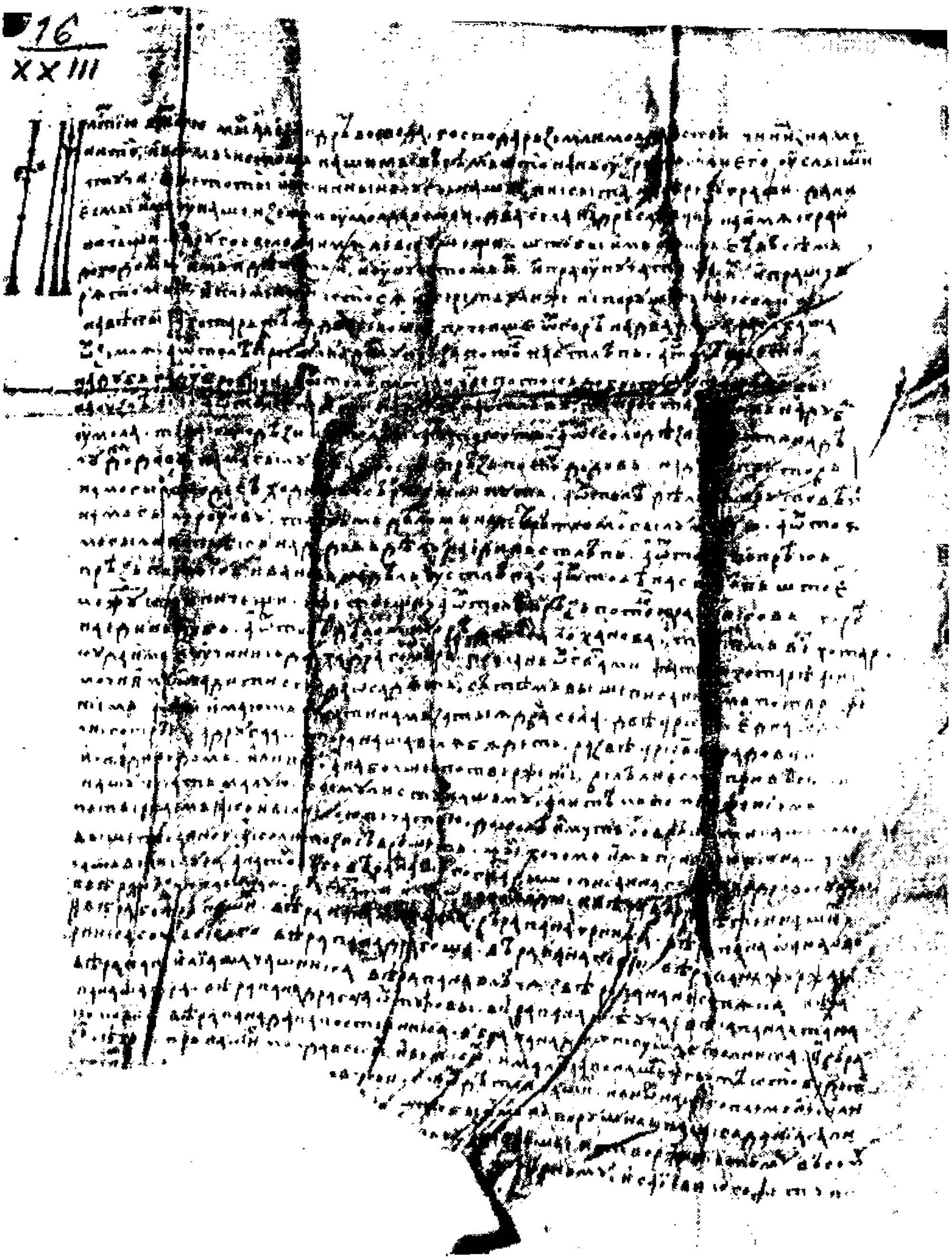

Pl. XI = Doc. nr. 39.

www.dacoromanica.ro

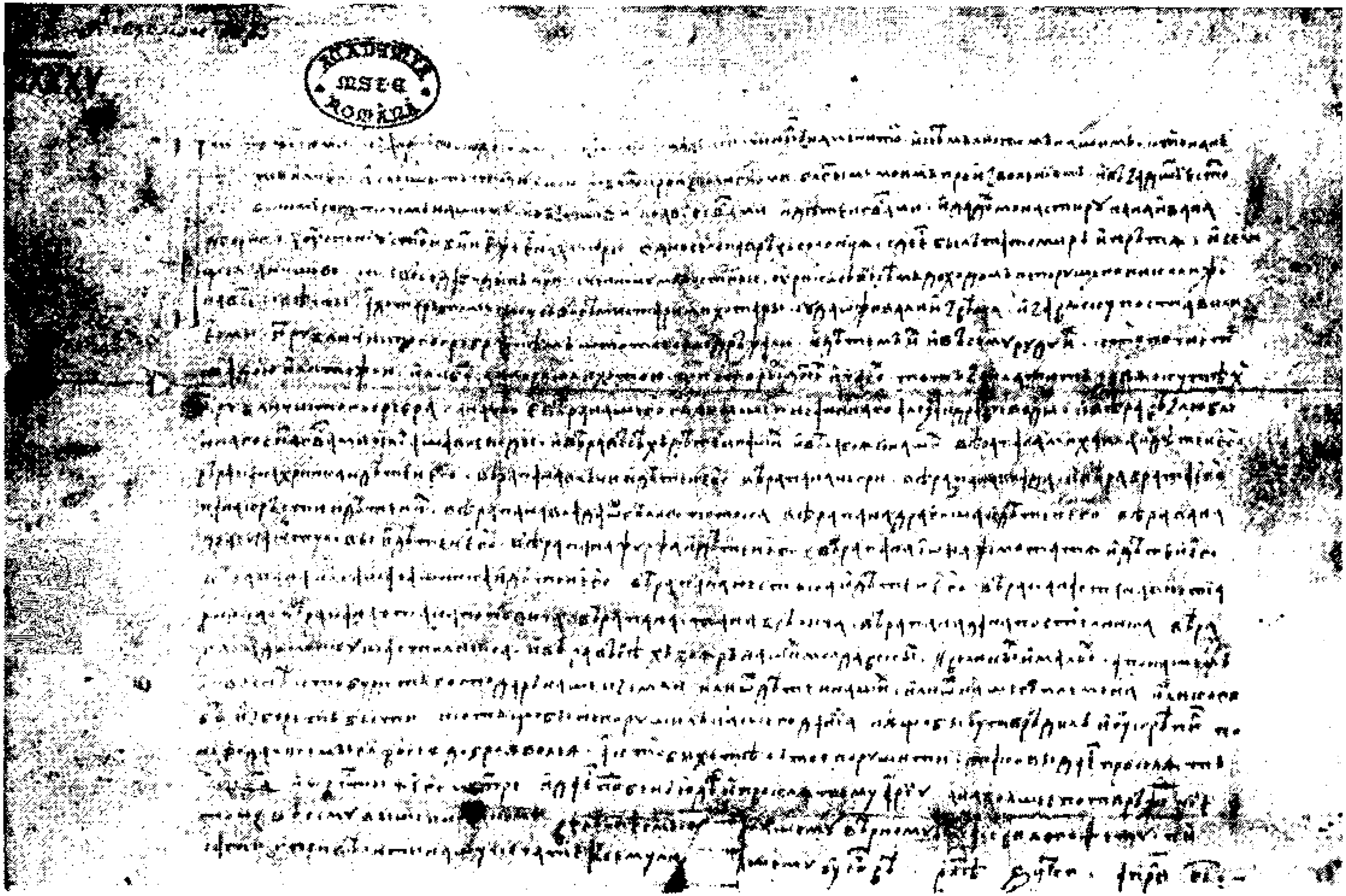

Pl. XII = Doc. nr. 40.

www.dacoromanica.ro

Pl. XIII = Doc. nr. 41.

www.dacoromanica.ro

Pl. XIV = Doc. nr. 42.

www.dacoromanica.ro

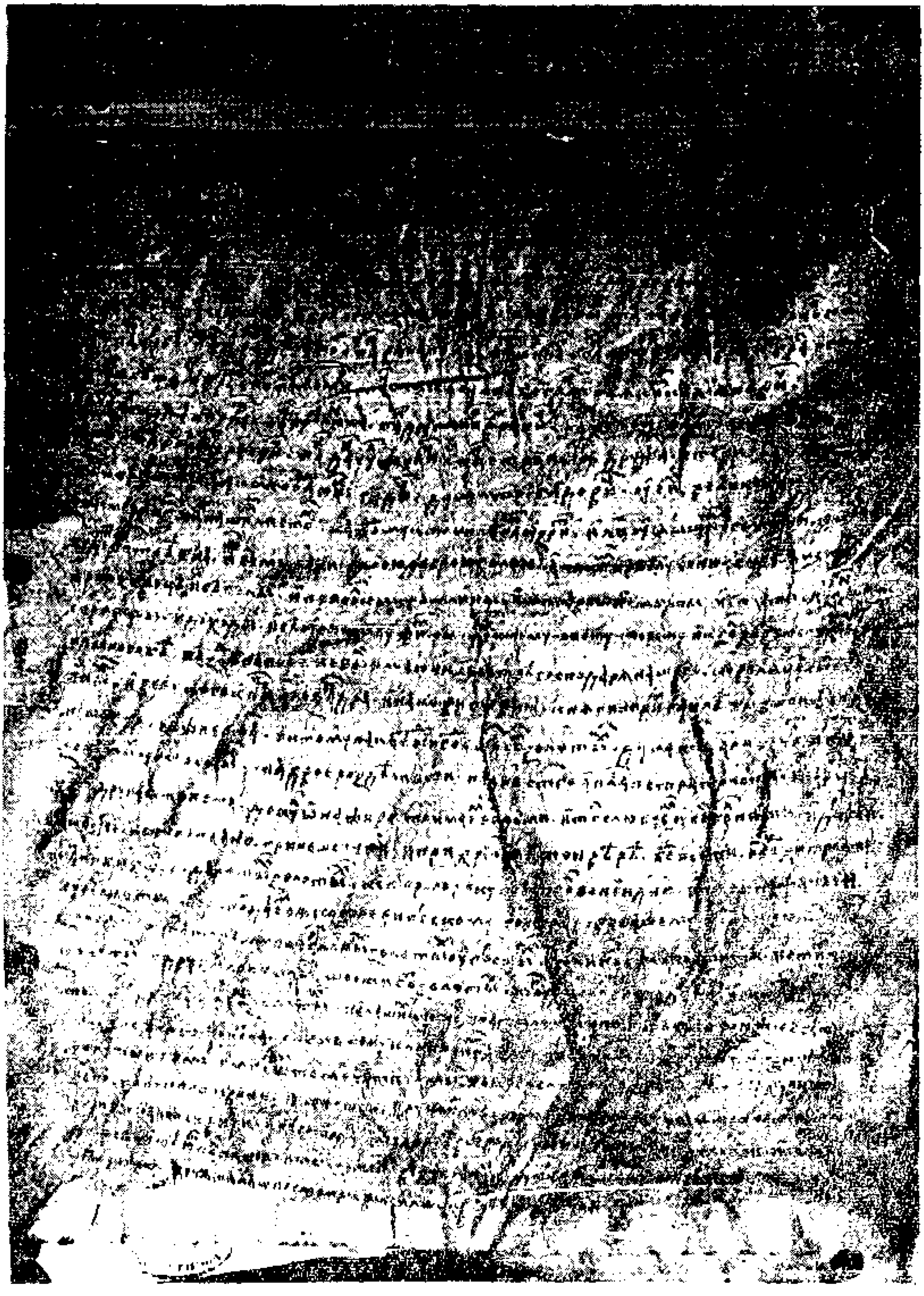

Pl. XV = Doc. nr. 48.

www.dacoromanica.ro

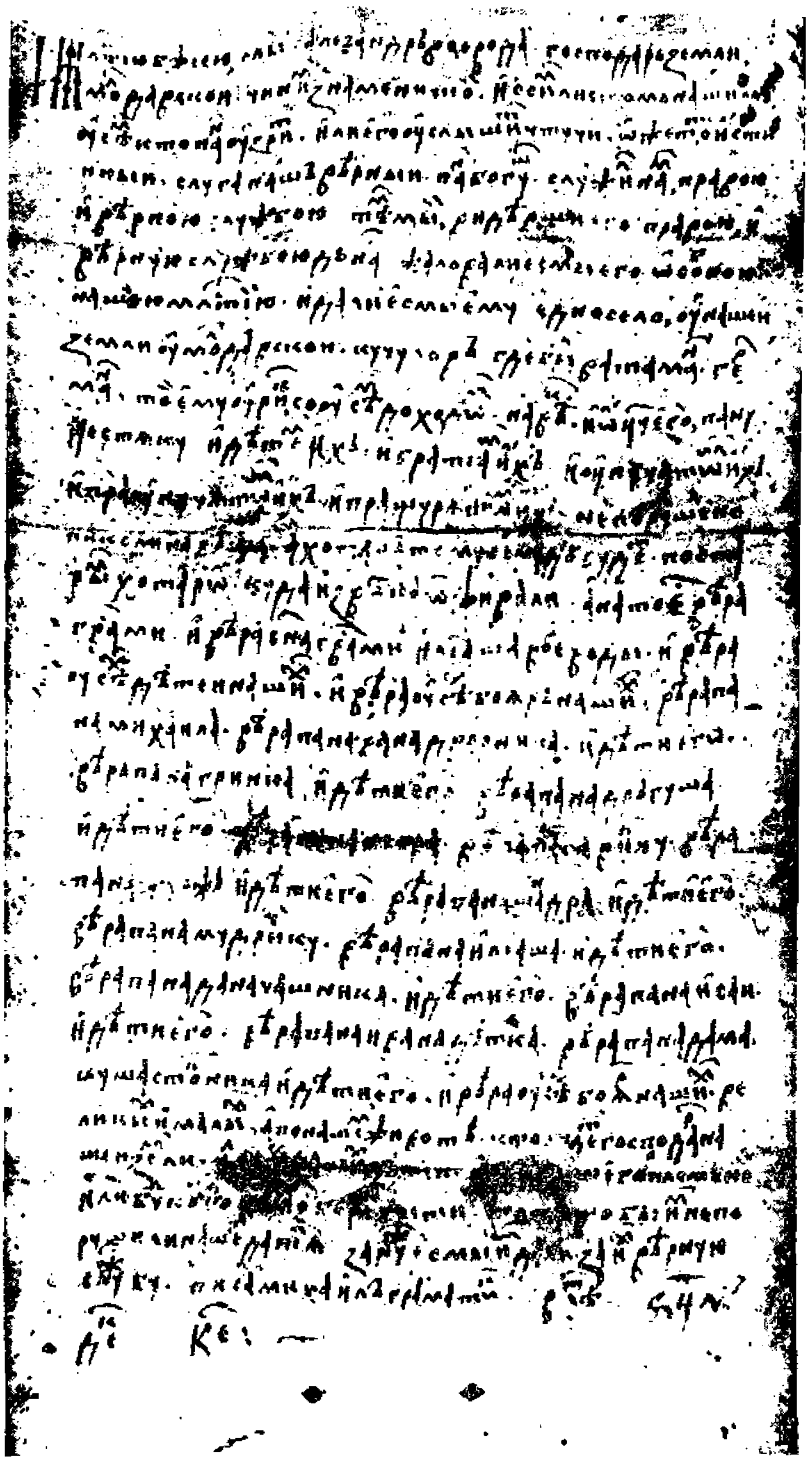

Pl. XVI = Doc. nr. 52.

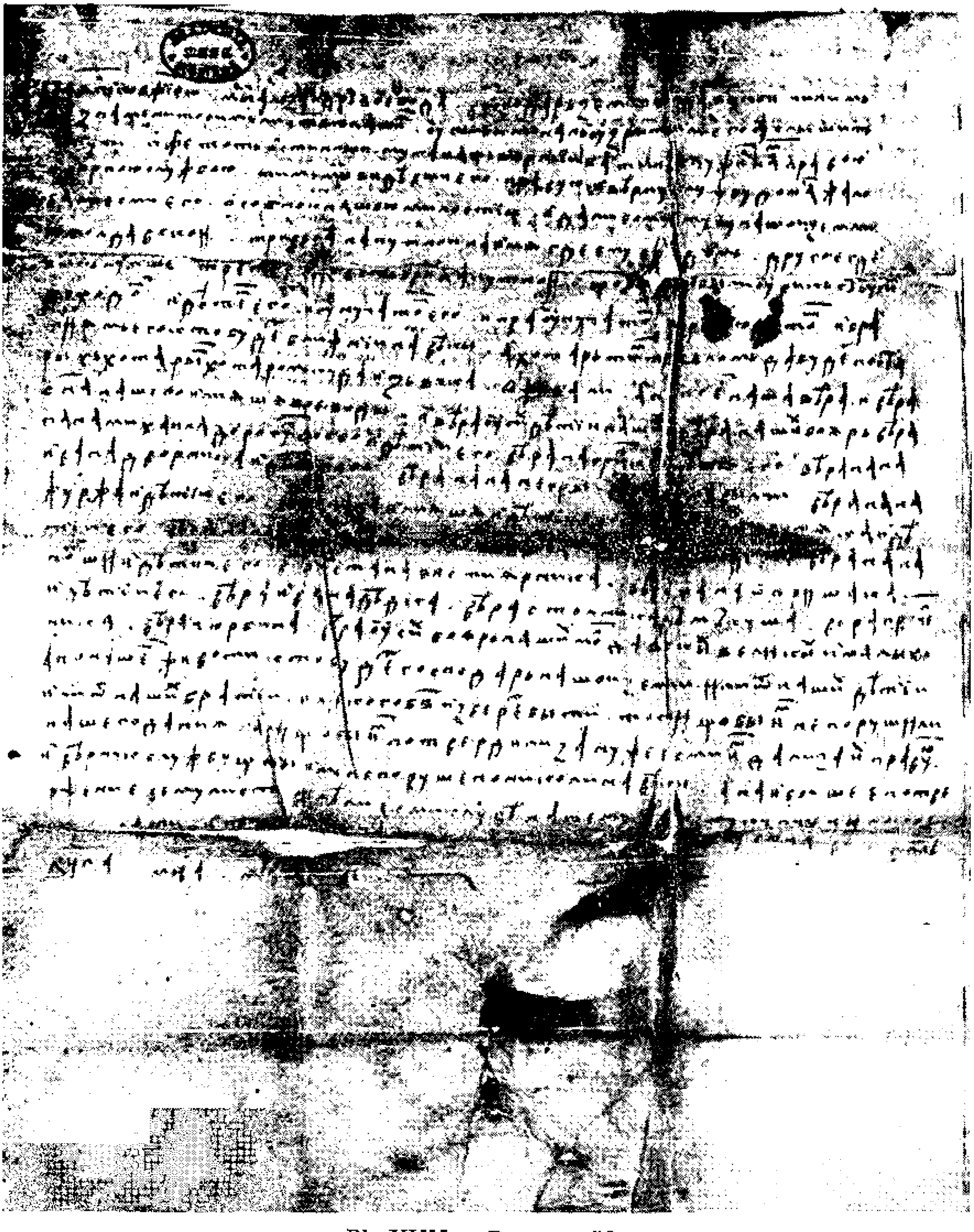

Pl. XVII = Doc. nr. 53.

www.dacoromanica.ro

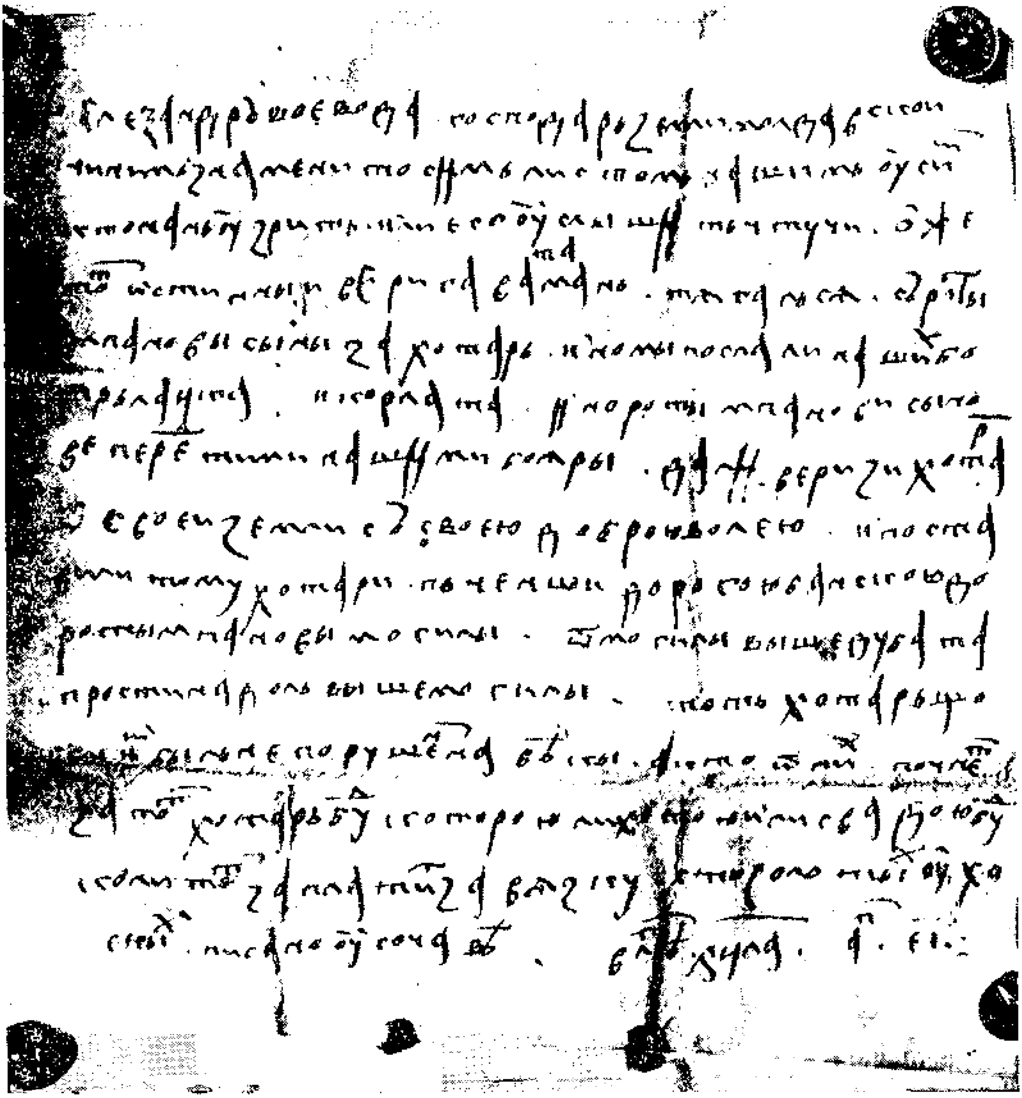

Pl. XVIII = Doc. nr. 55.

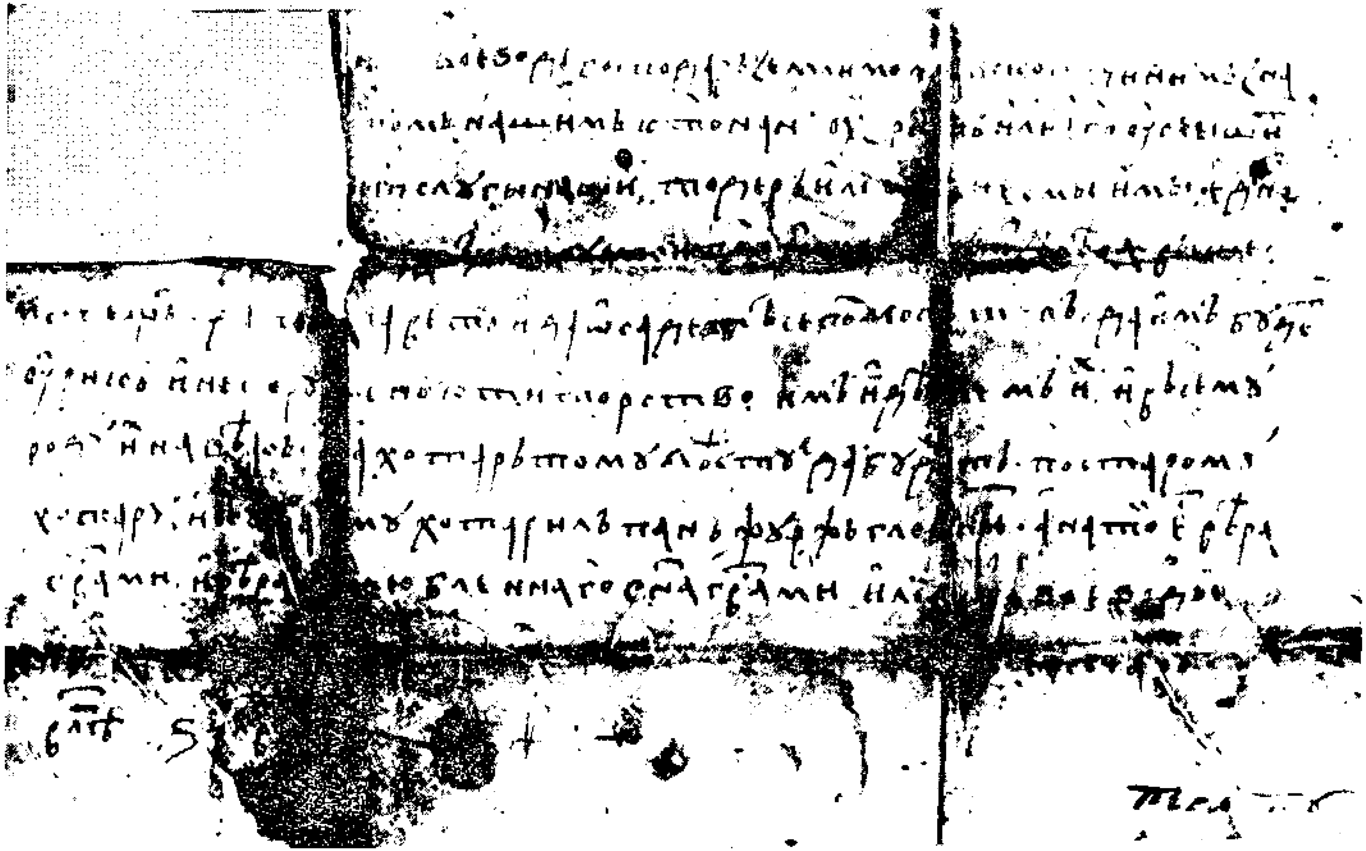

Pl. XIX = Doc. nr. 59.

www.dacoromanica.ro

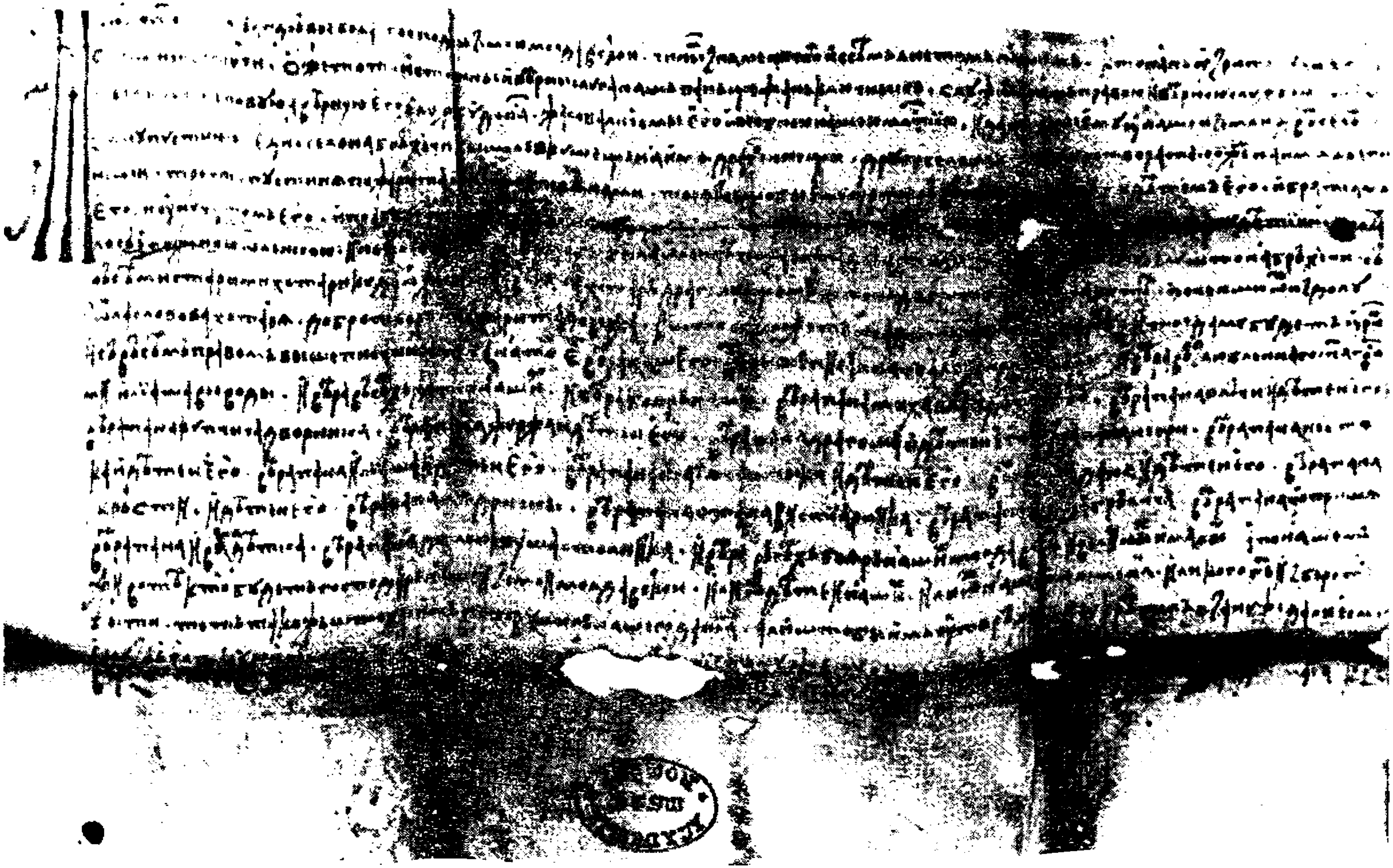

Pl. XX = Doc. nr. 63.

www.dacoromanica.ro

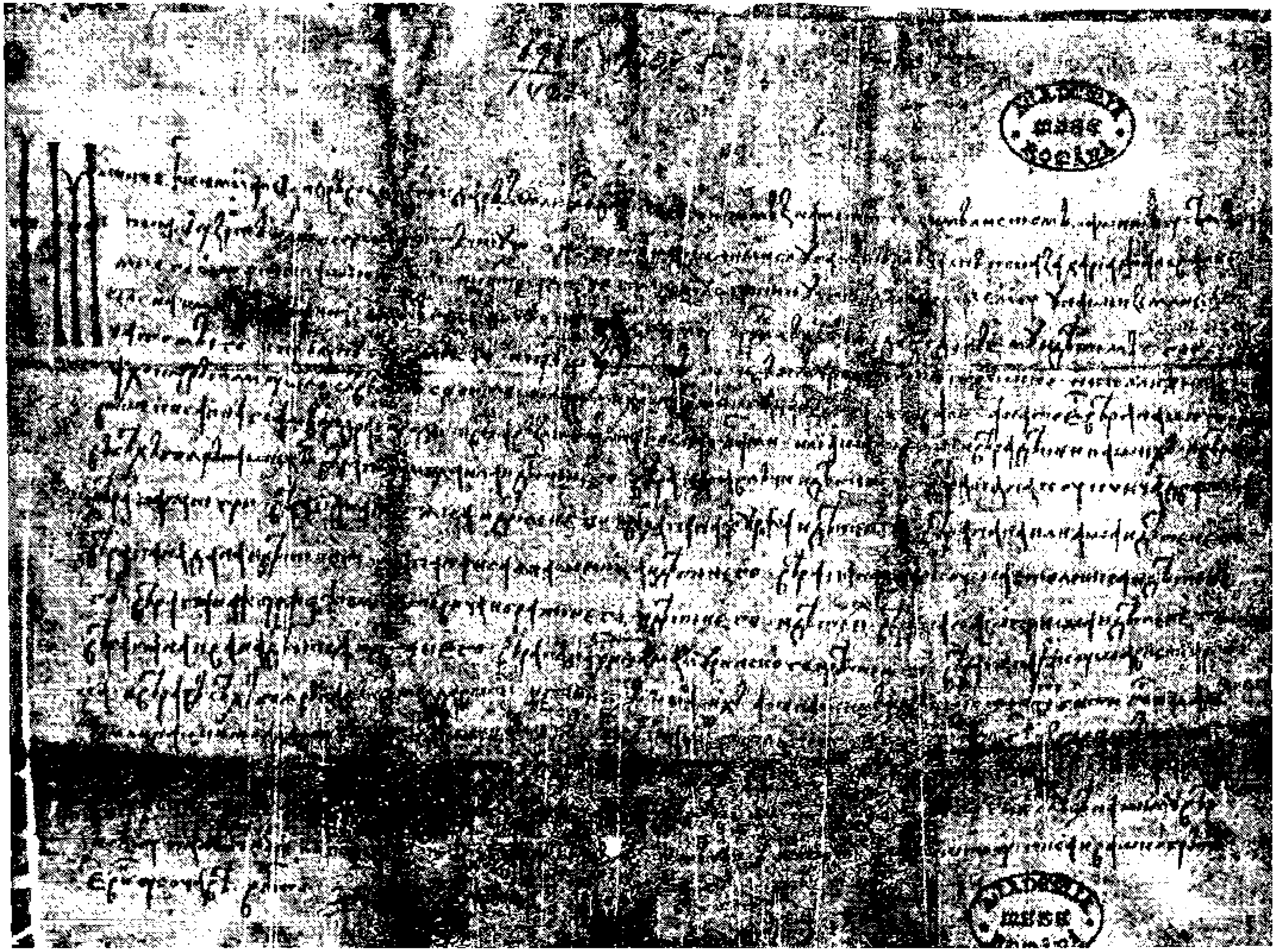

Pl. XXI = Doc. nr. 74.

www.dacoromanica.ro

Pl. XXII = Doc. nr. 77.

www.dacoromanica.ro

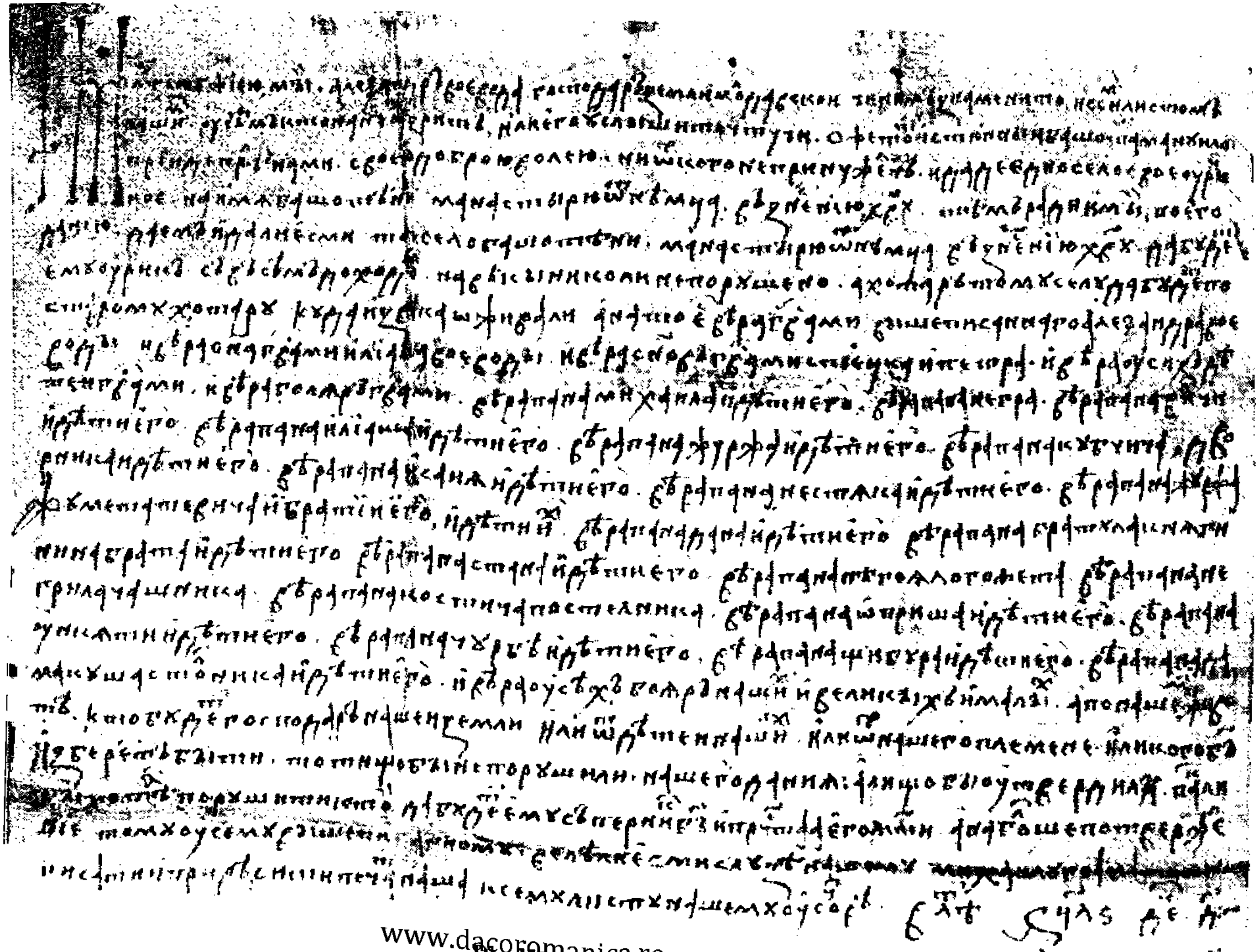

www.dacoromanica.ro

Pl. XXIII = Doc. nr. 80.

Pl. XXIV = Doc. nr. 86.

www.dacoromanica.ro

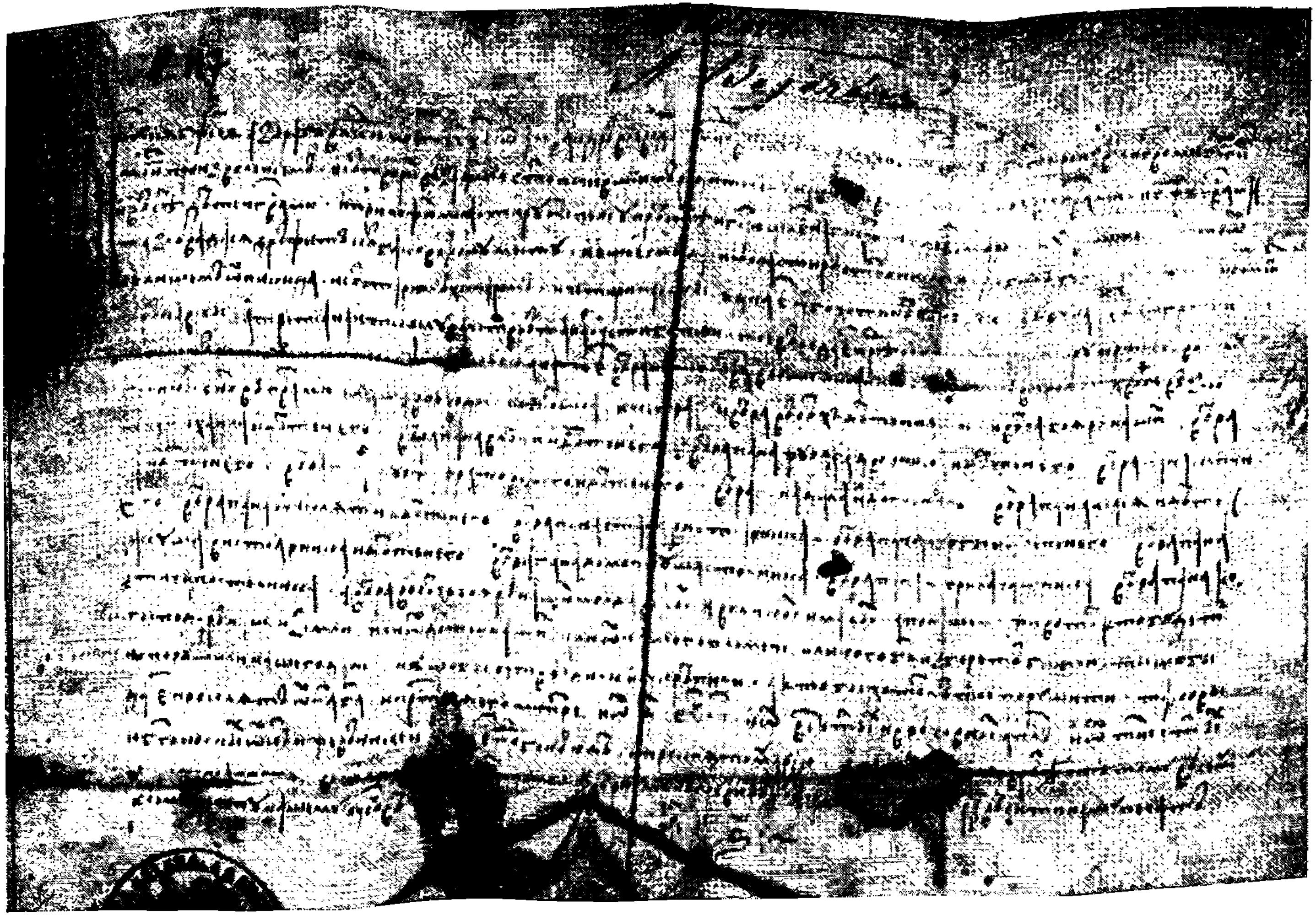

Pl. XXV = Doc. nr. 101.

www.dacoromanica.ro

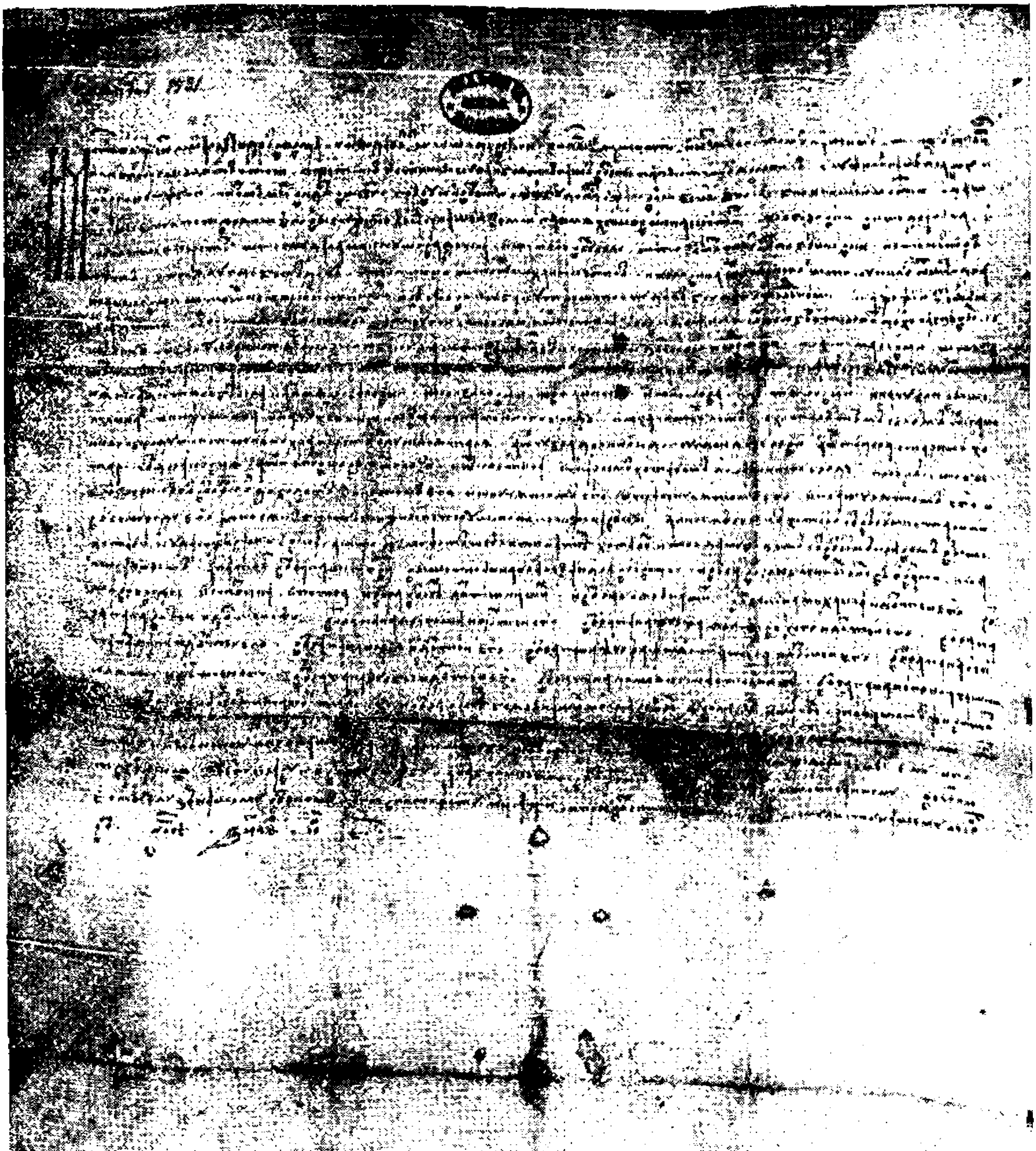

Pl. XXVI = Doc. nr. 103.

www.dacoromanica.ro

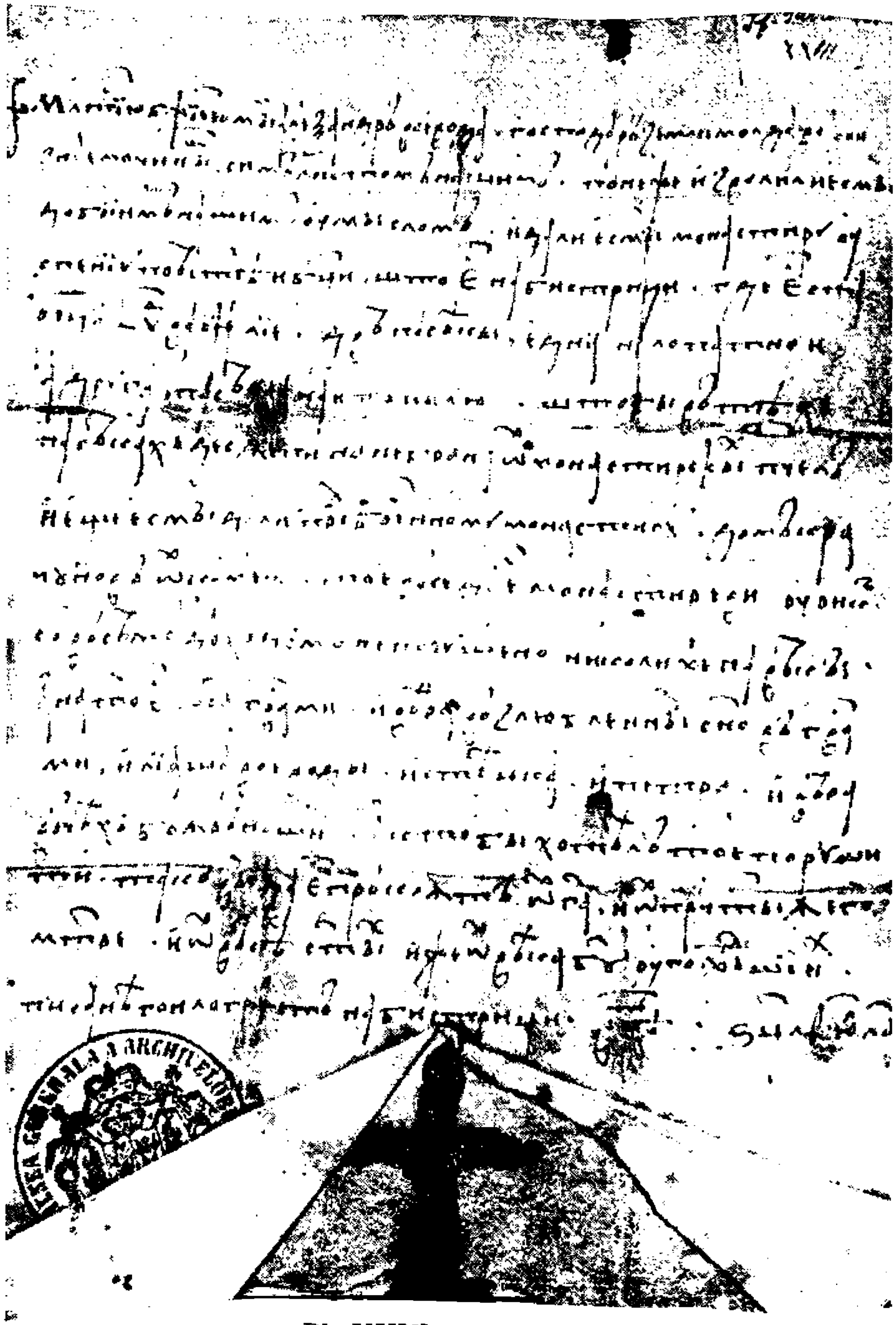

Pl. XXVII = Doc. nr. 104.

www.dacoromanica.ro

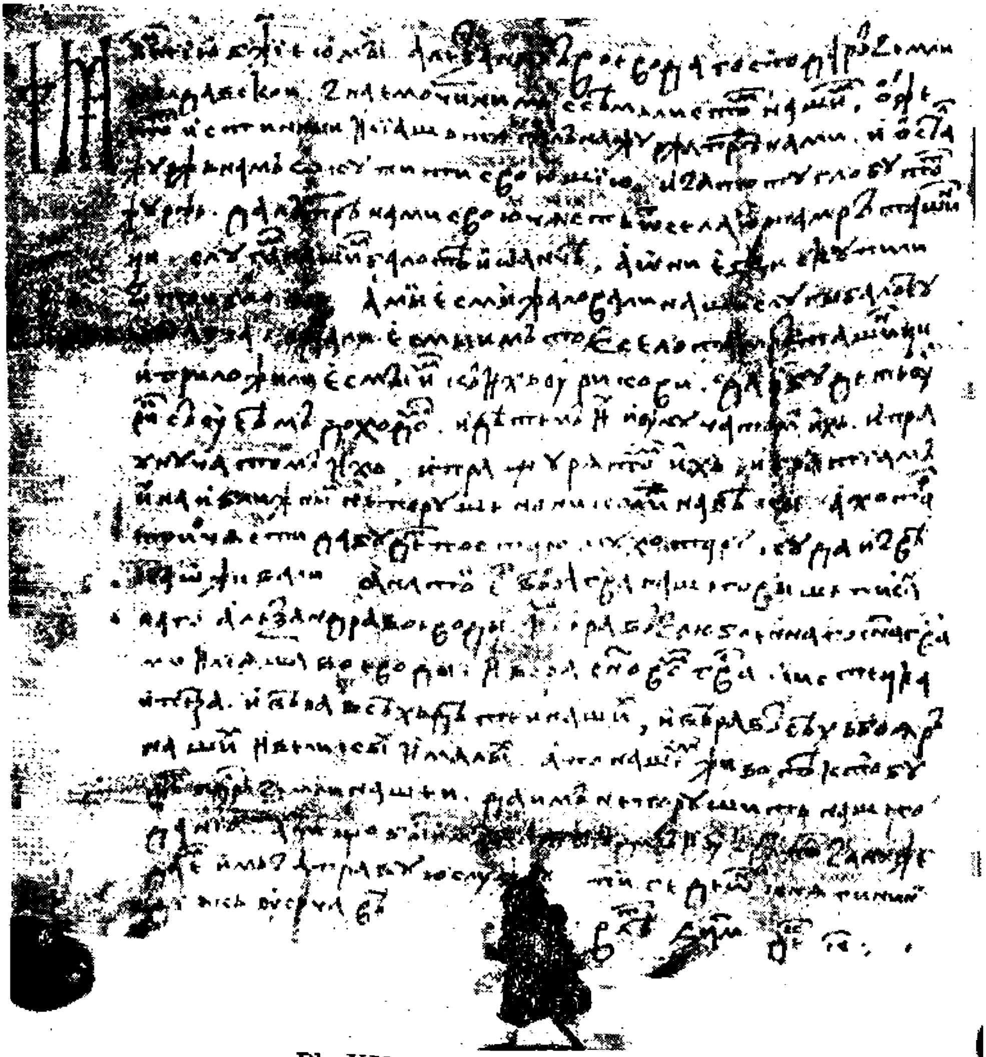

Pl. XXVIII = Doc. nr. 105.

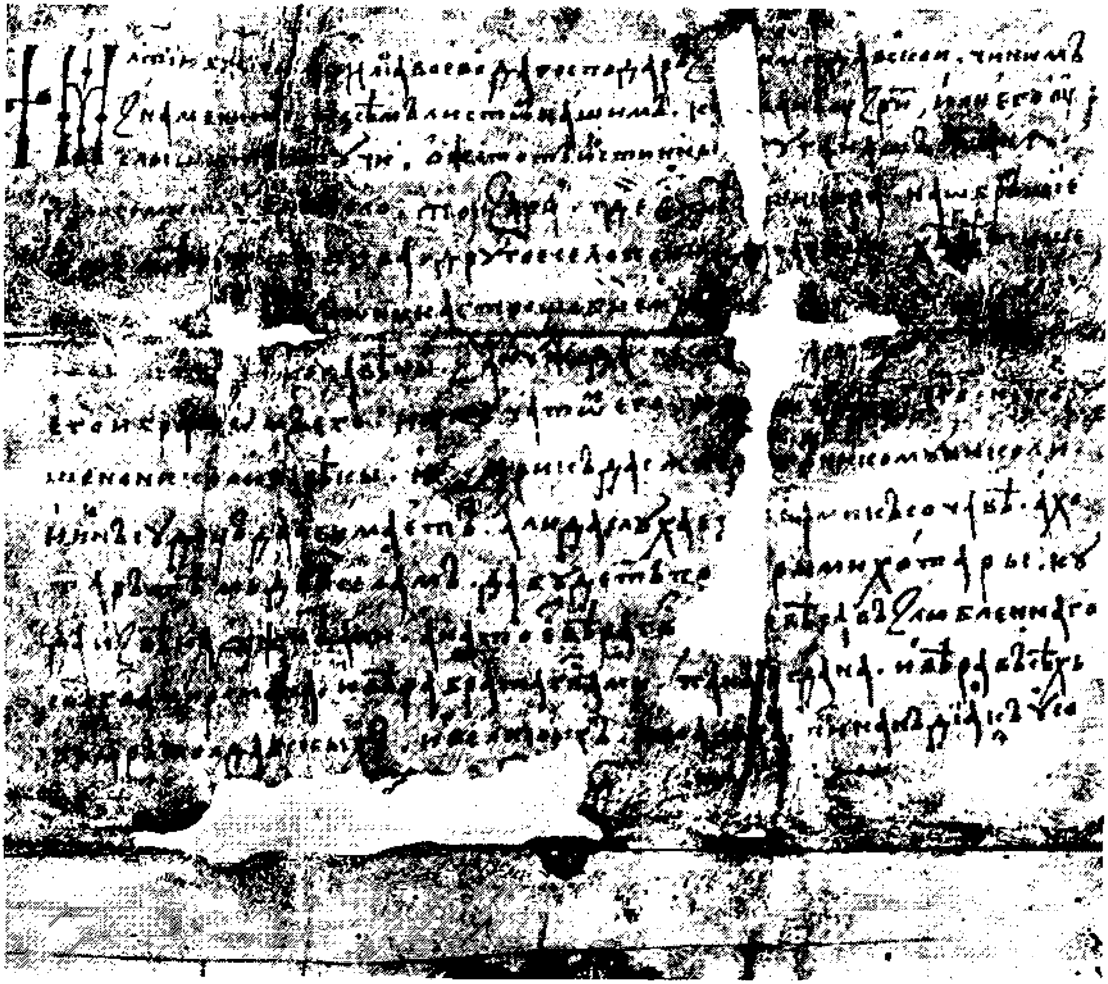

Pl. XXIX = Doc. nr. 108.

www.dacoromanica.ro

Pl. XXX = Doc. nr. 113.

www.dacoromanica.ro

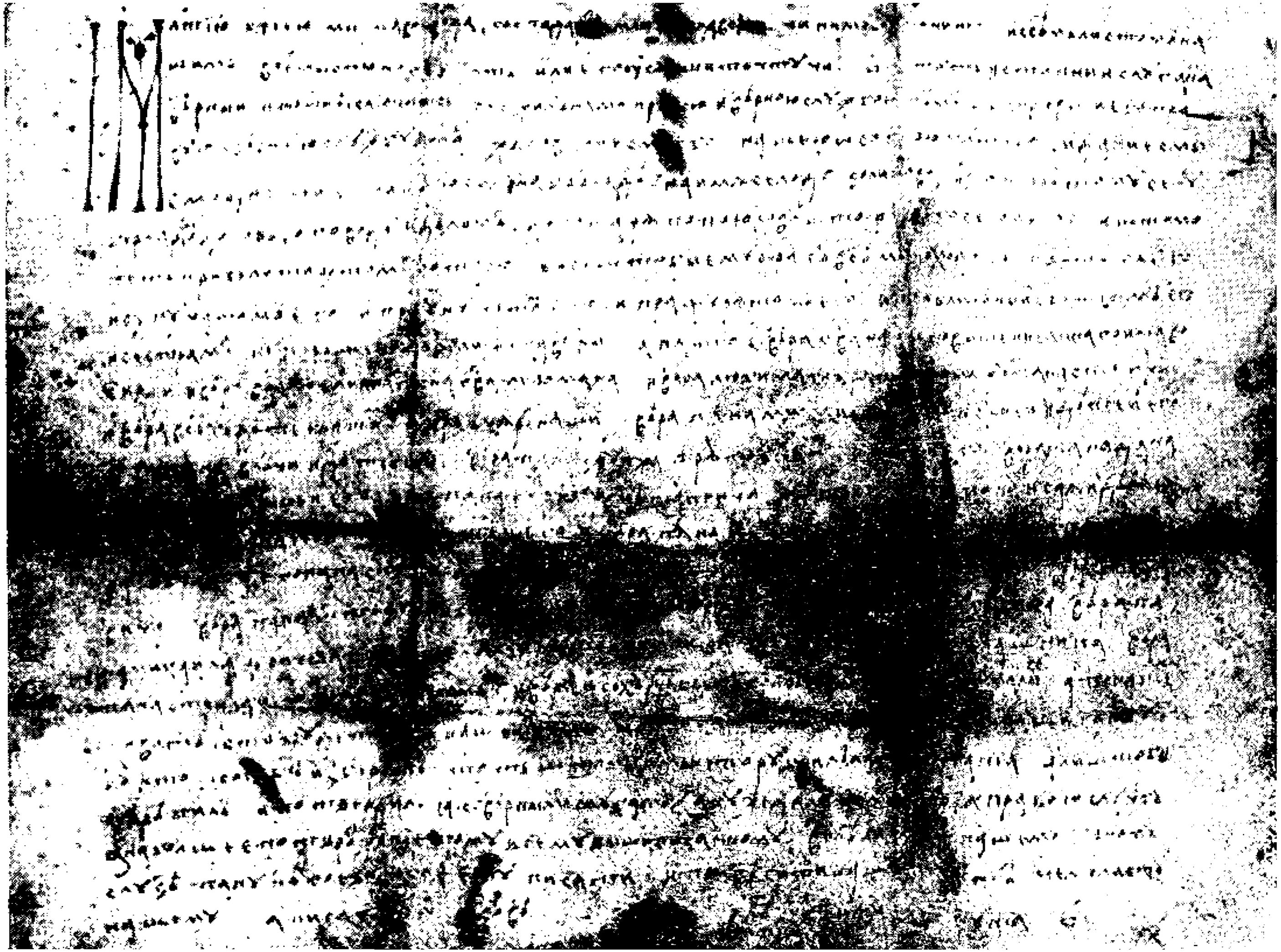

Pl. XXXI — Doc. nr. 117.

www.dacoromanica.ro

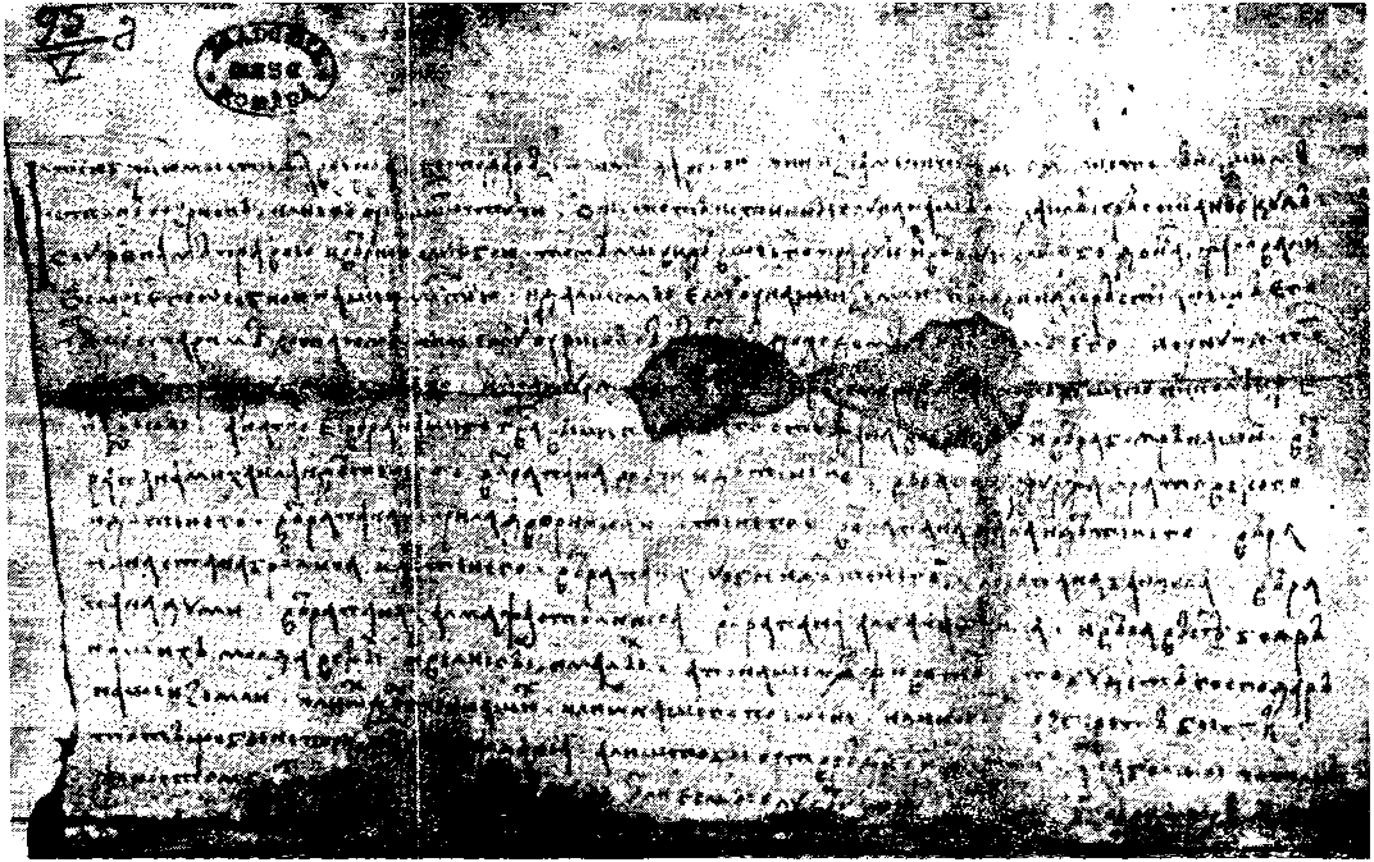

Pl. XXXII = Doc. nr. 118.

www.dacoromanica.ro

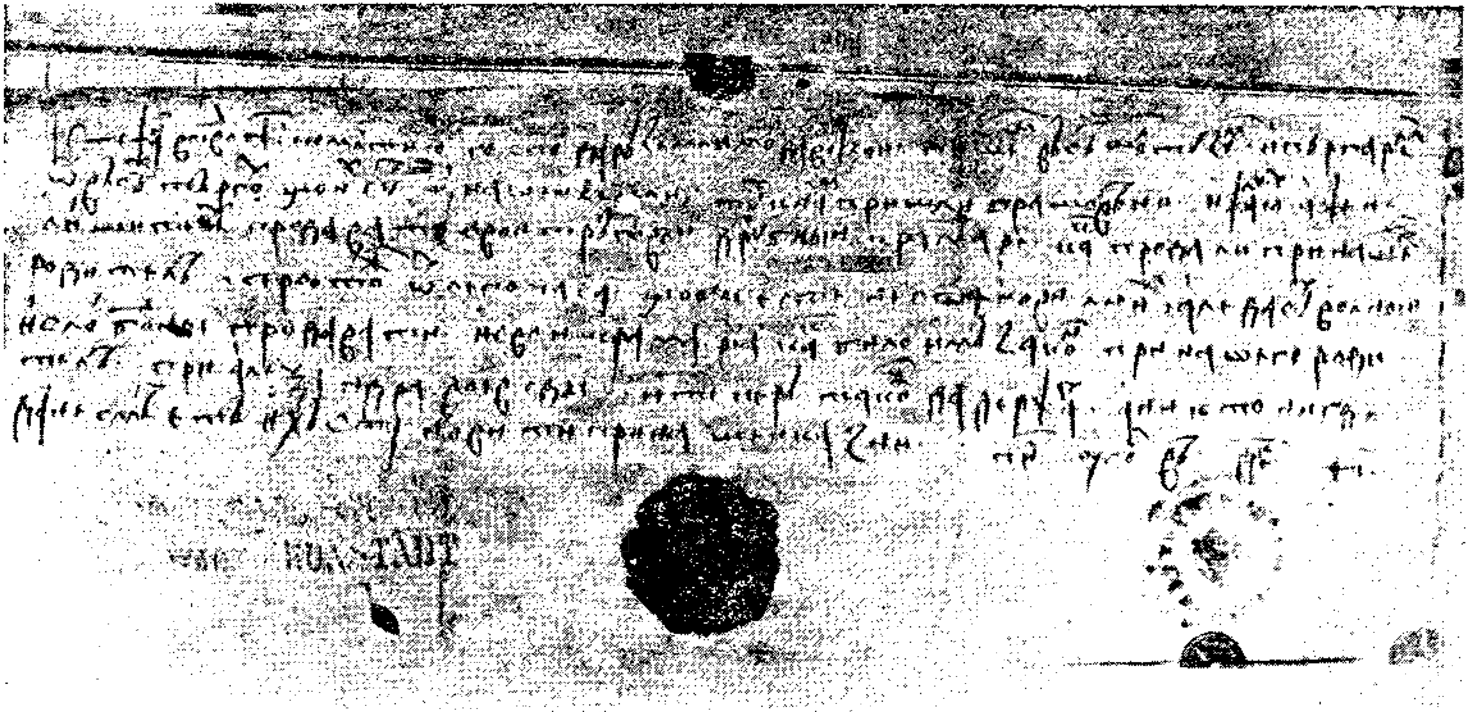

Pl. XXXIII =Doc. nr. 122.

www.dacoromanica.ro

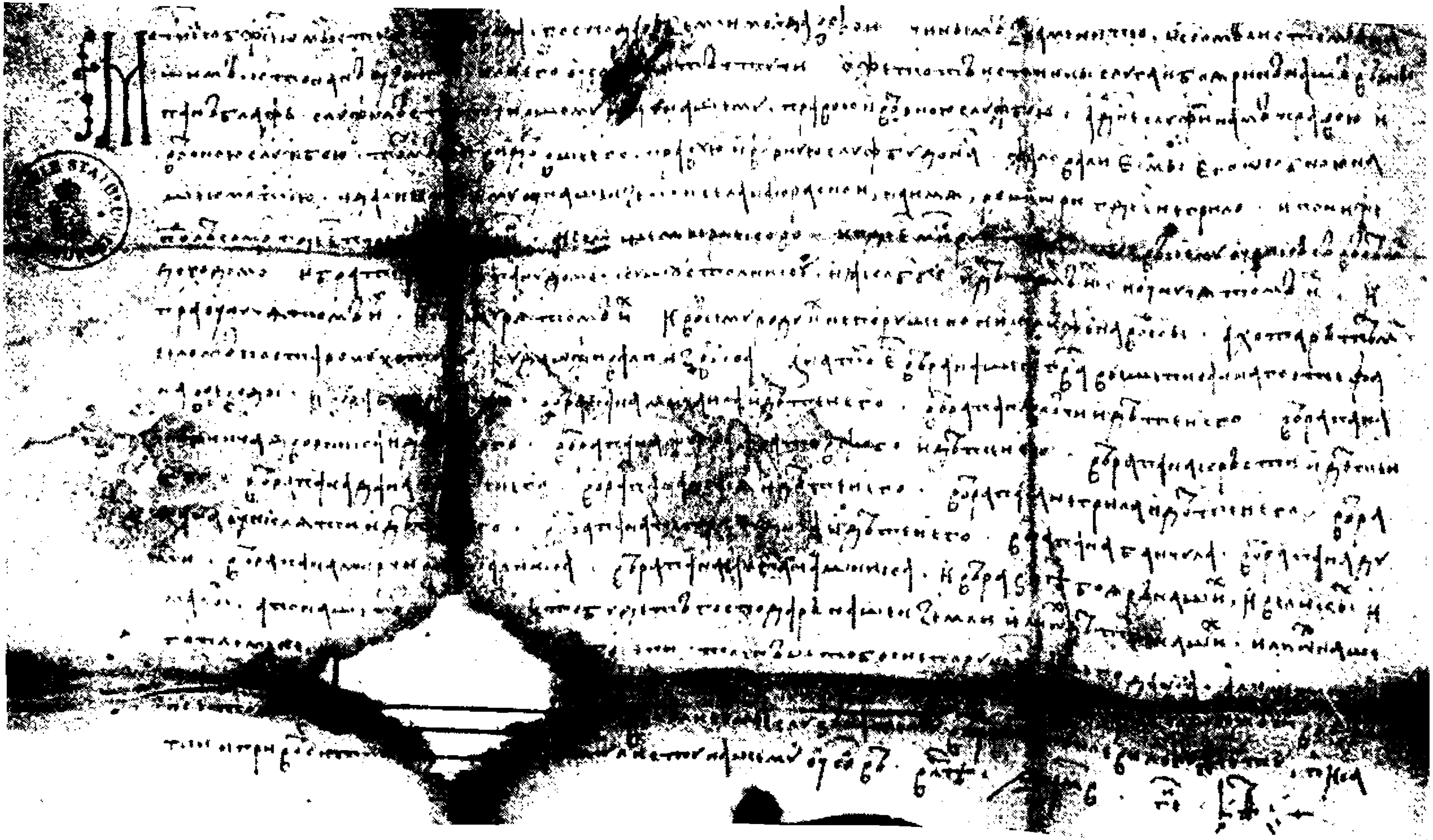

Pl. XXXIV = Doc. nr. 124.

www.dacoromanica.ro

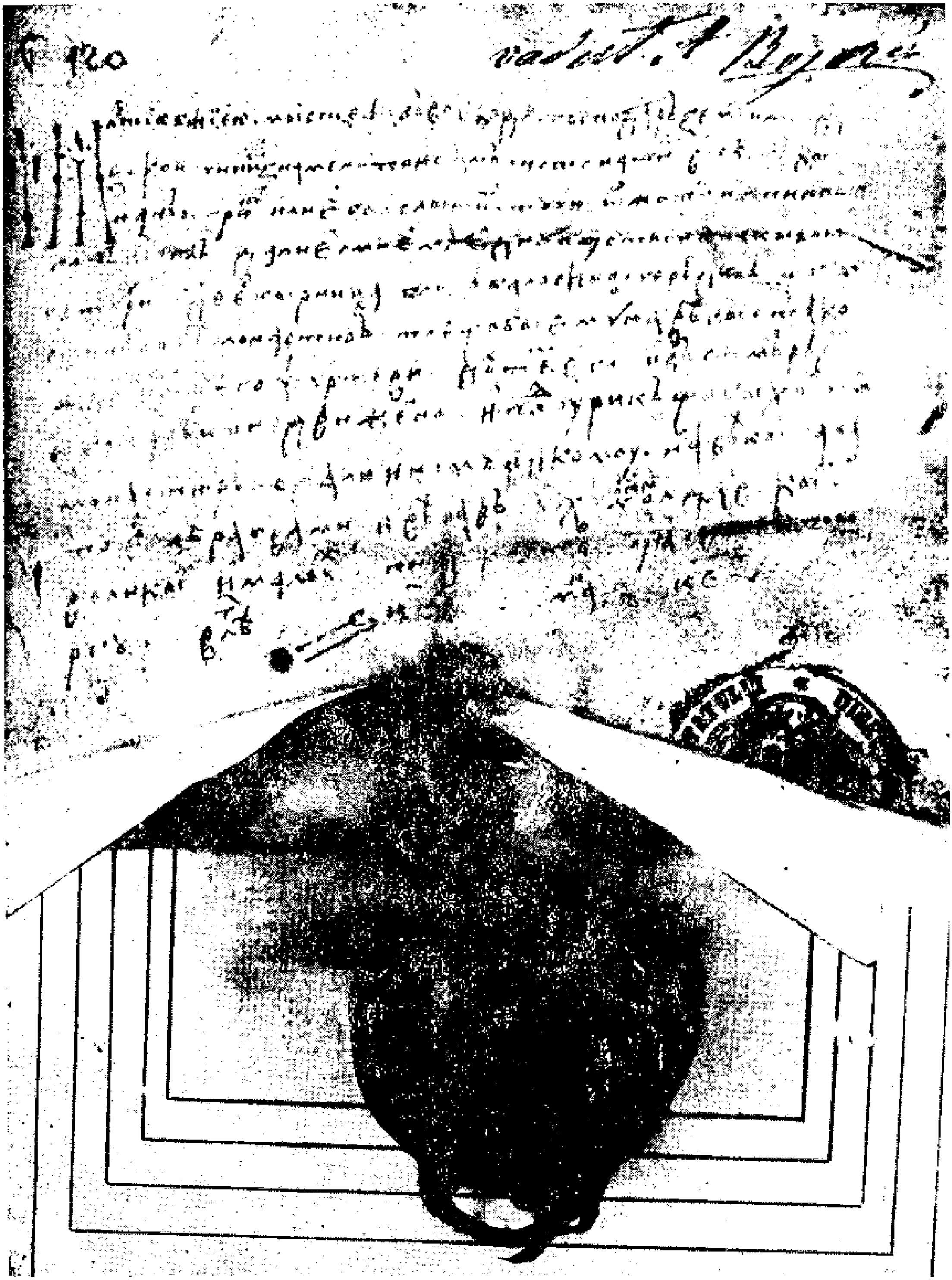

Pl. XXXV = Doc. nr. 130.

www.dacoromanica.ro

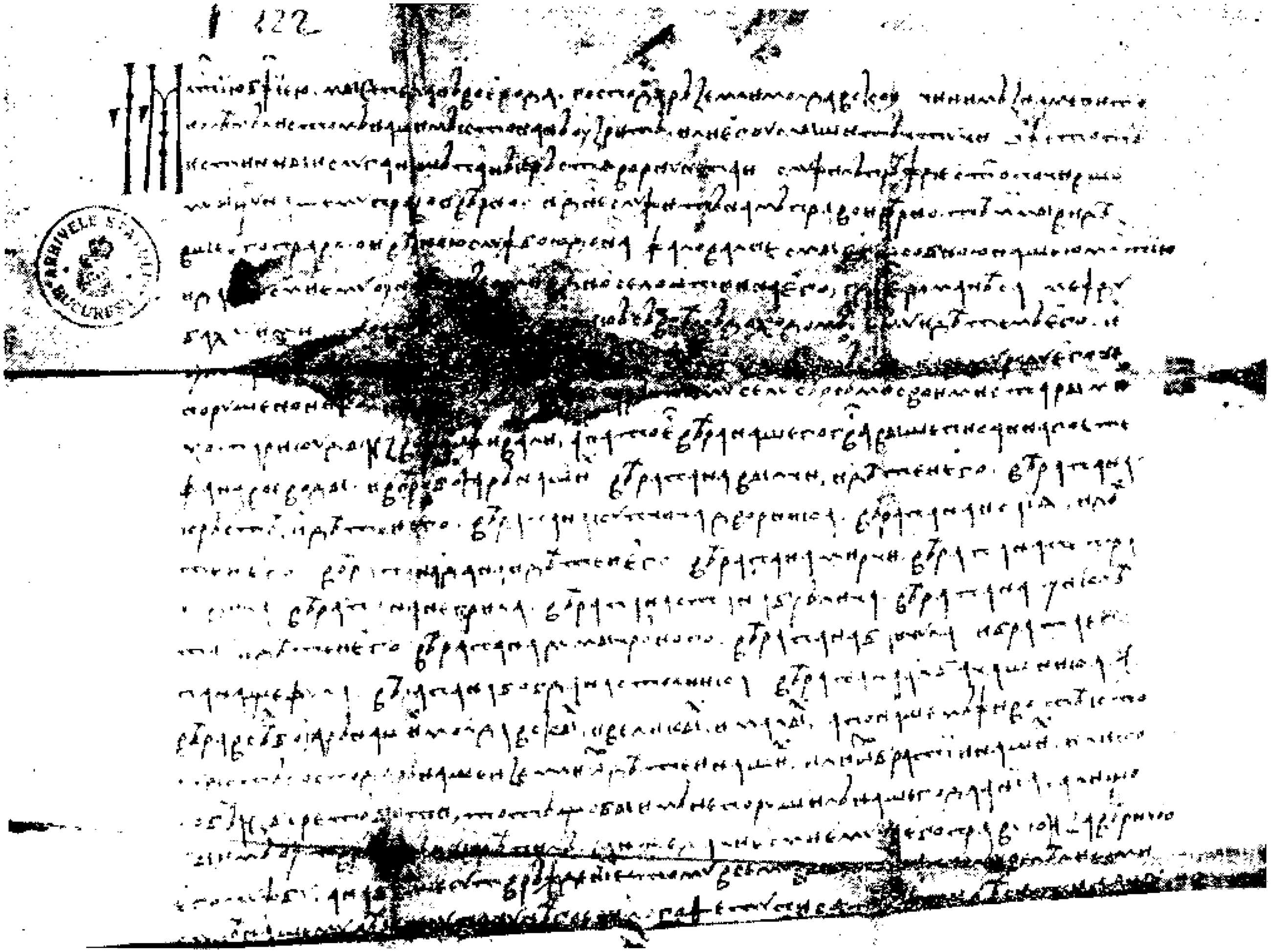

Pl. XXXVI = Doc. nr. 133.

www.dacoromanica.ro

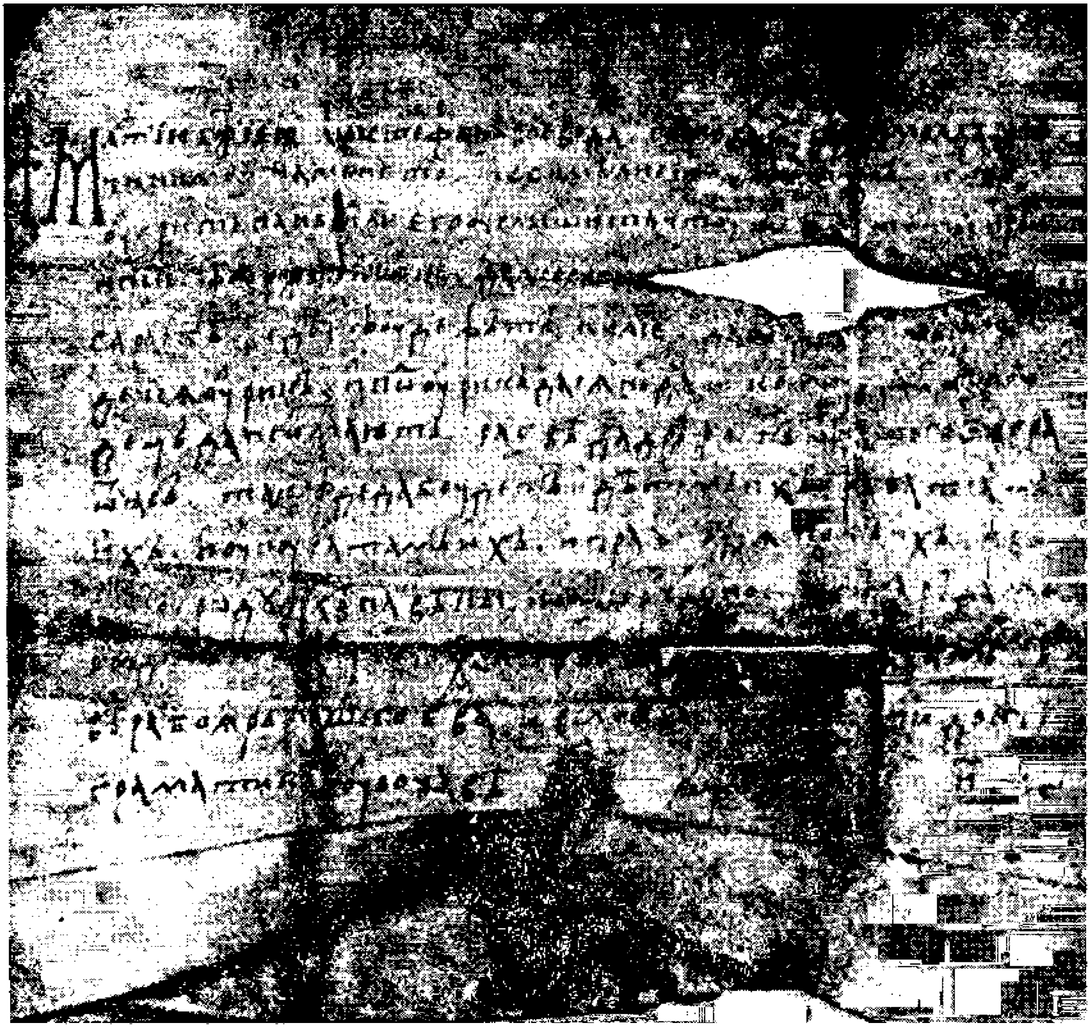

Pl. XXXVII = Doc. nr. 134.

www.dacoromanica.ro

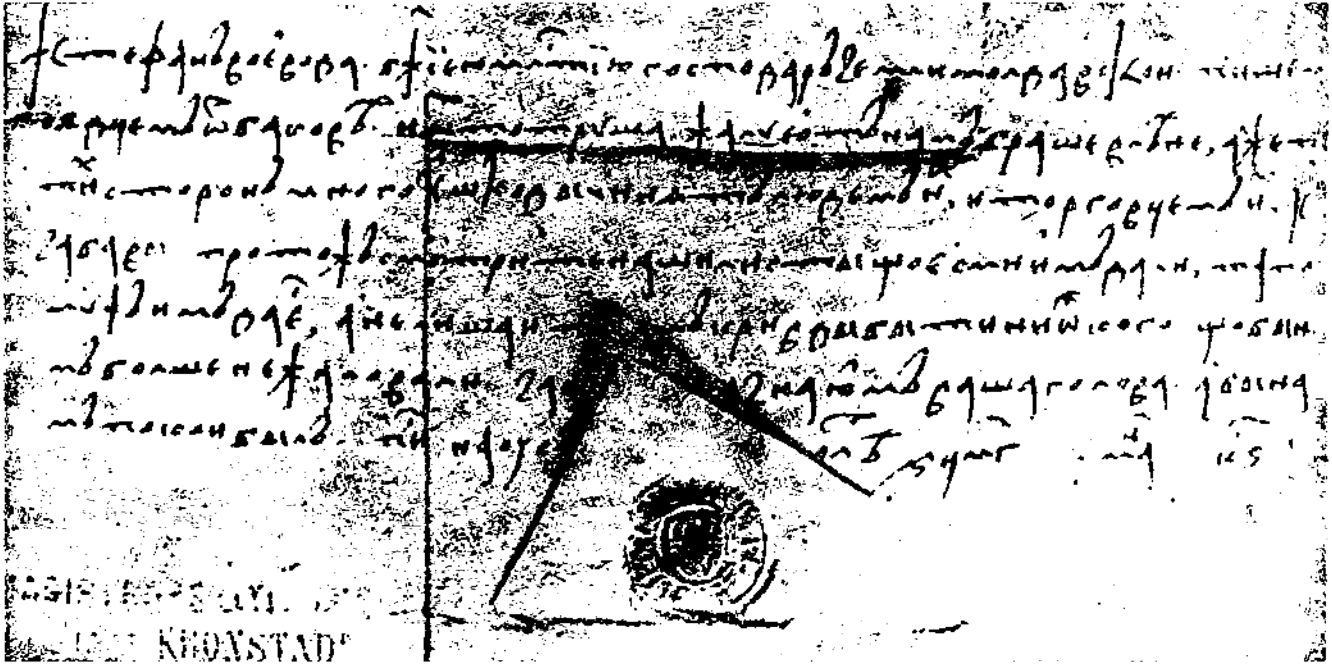

Pl. XXXVIII = Doc. nr. 141.

www.dacoromanica.ro

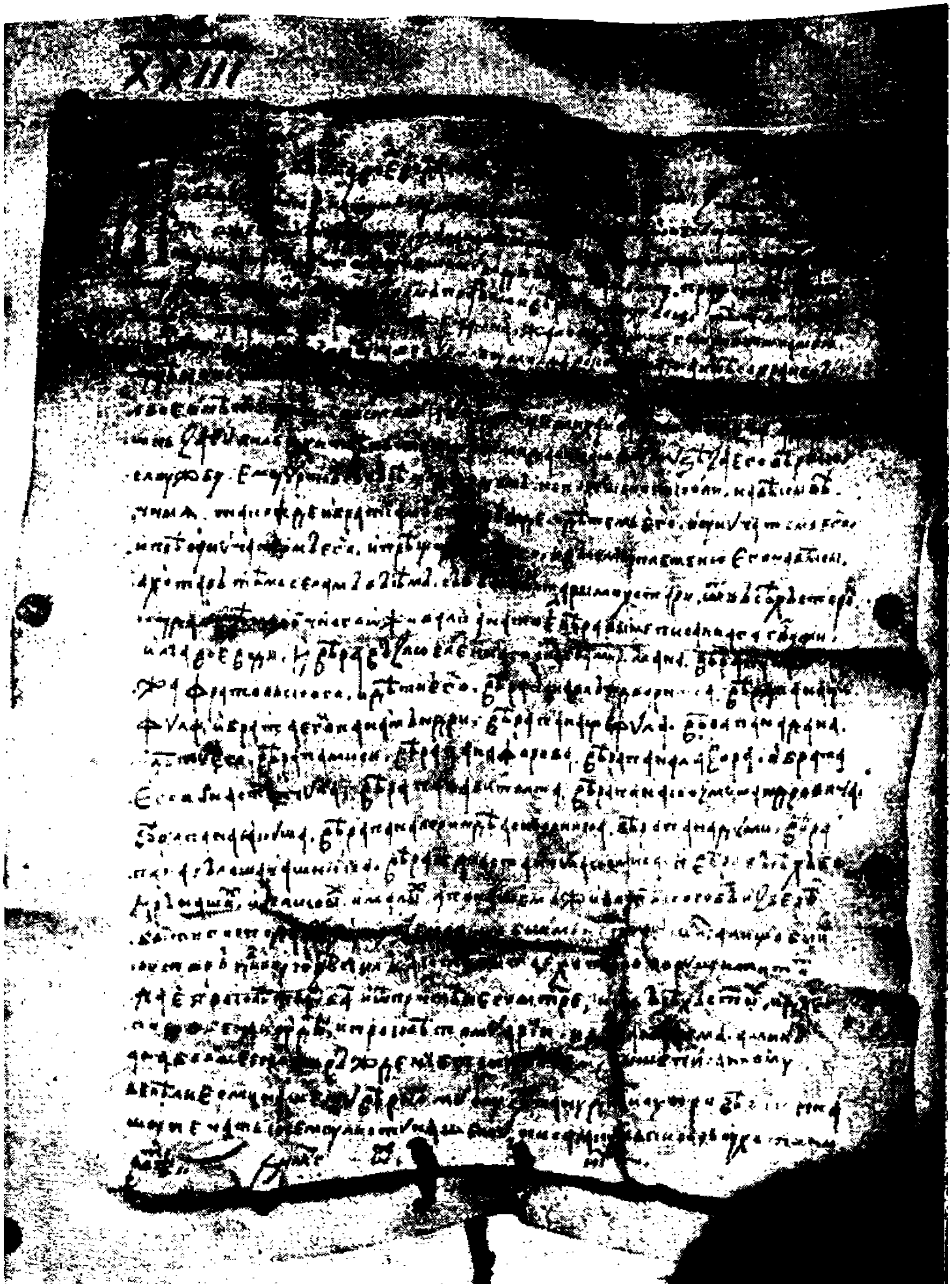

Pl. XXXIX = Doc. nr. 143.

www.dacoromanica.ro

Pl. XL = Doc. nr. 154.

www.dacoromanica.ro

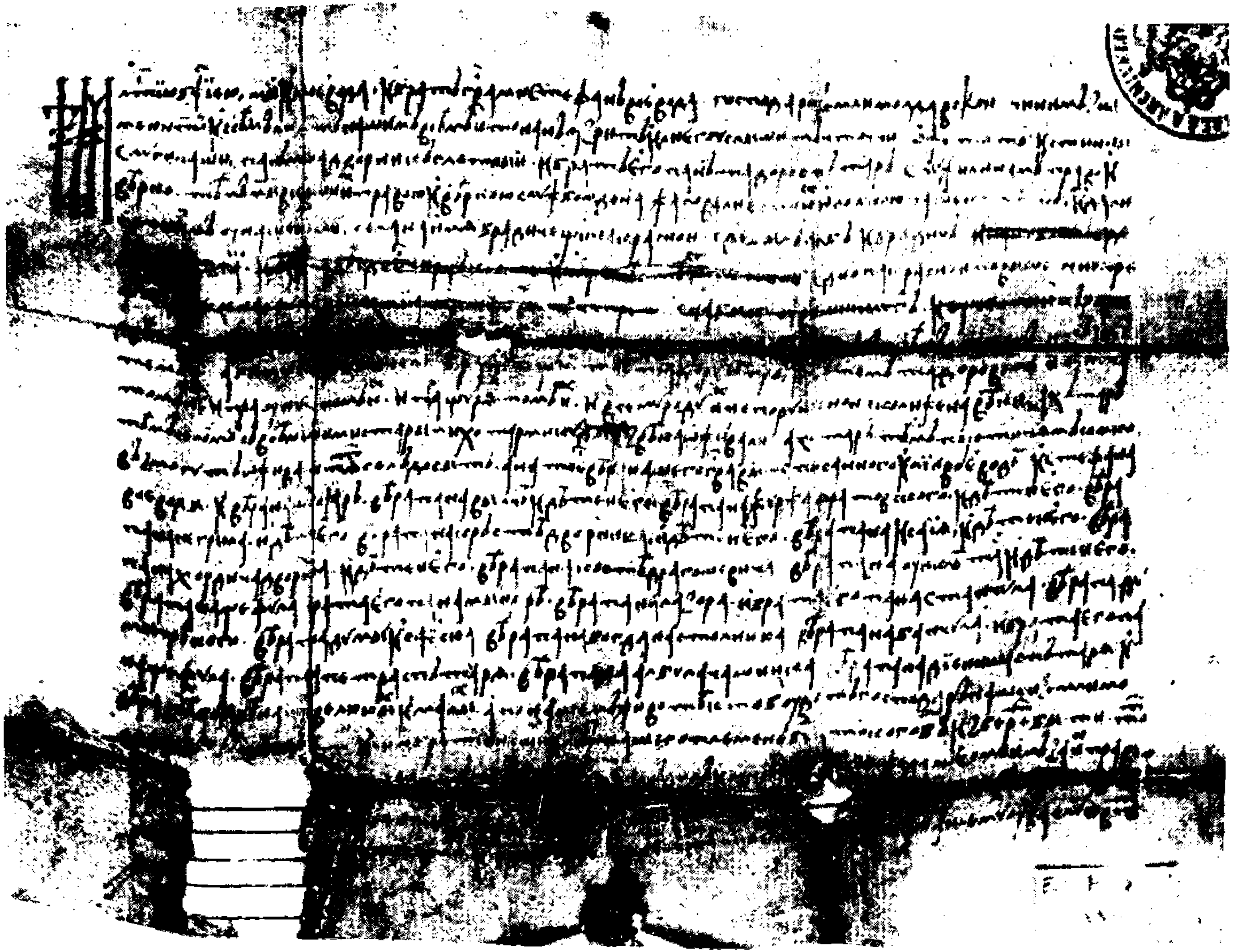

Pl. XLI — Doc. nr. 155.

www.dacoromanica.ro

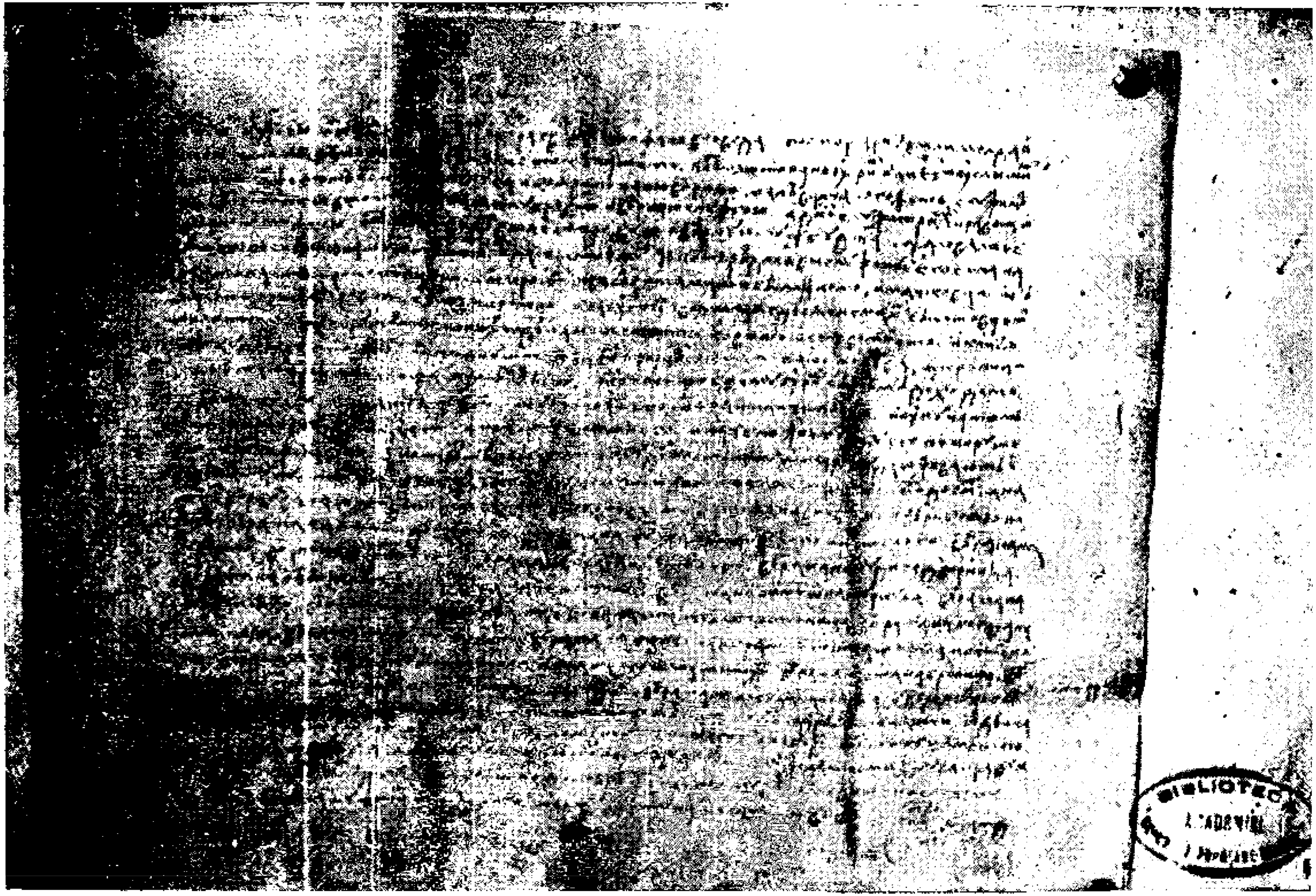

Pl. XLII = Doc. nr. 158.

www.dacoromanica.ro

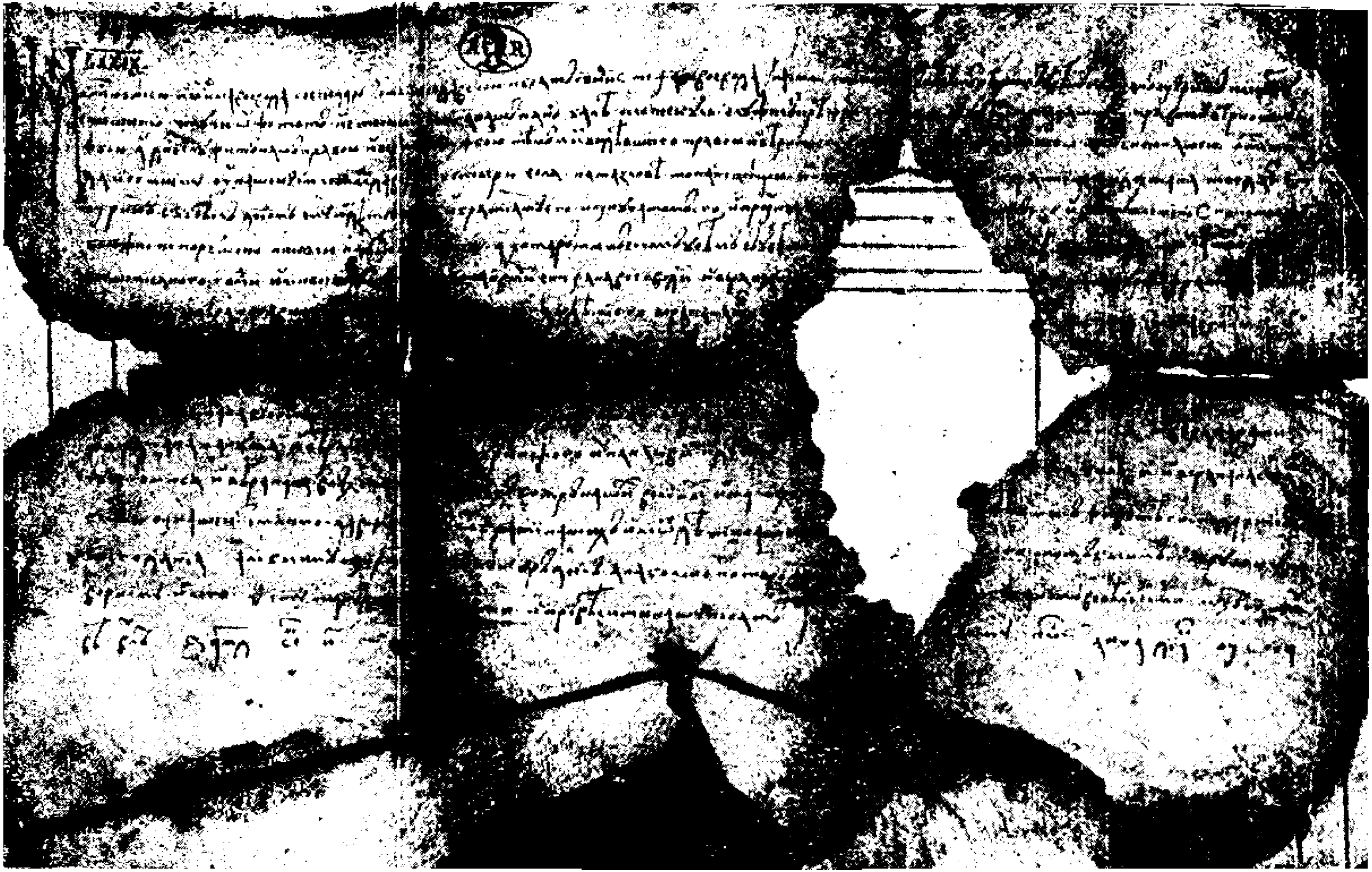

Pl. XLIII — Doc. nr. 162.

www.dacoromanica.ro

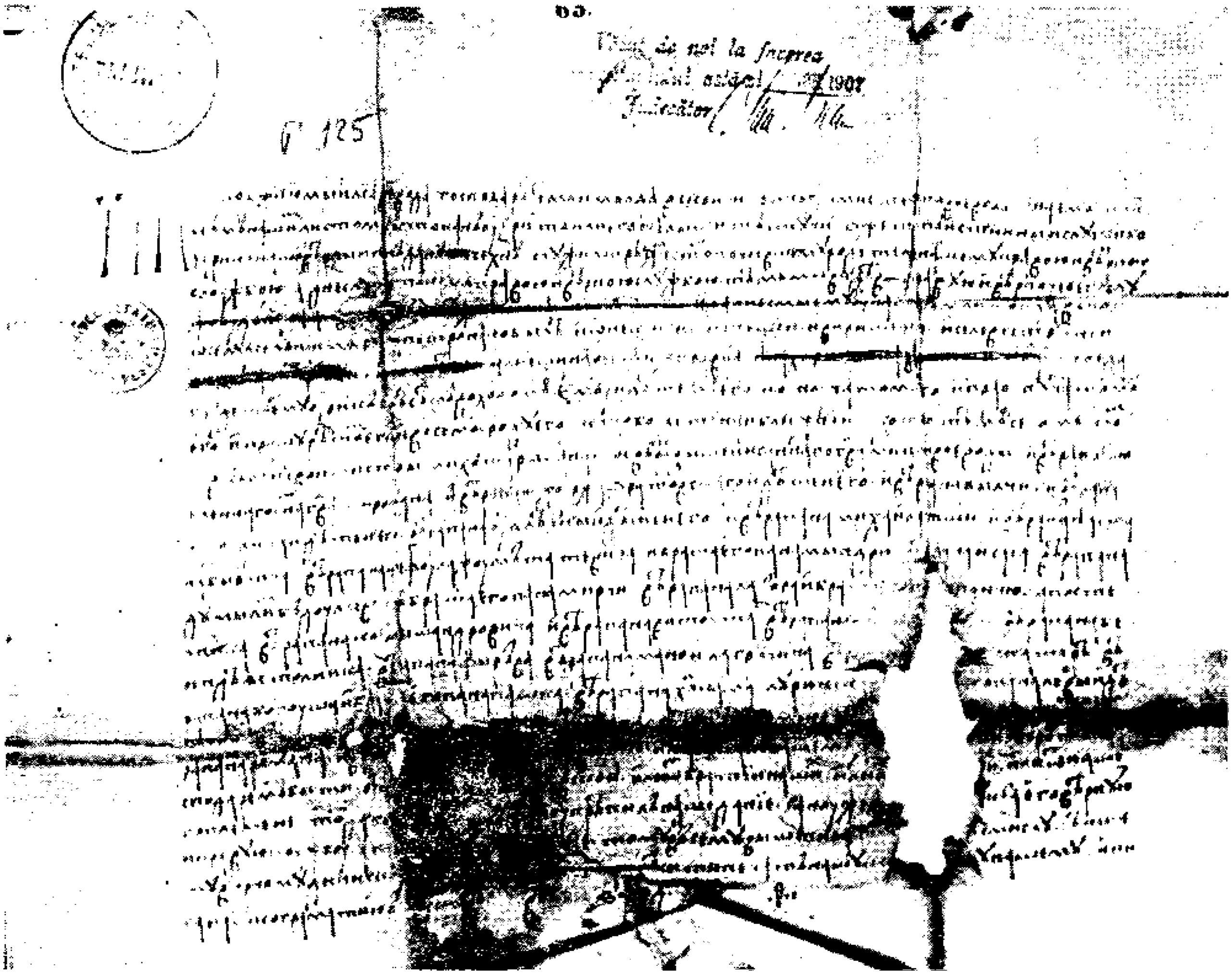

Pl. XLIV = Doc. nr. 163.

www.dacoromanica.ro

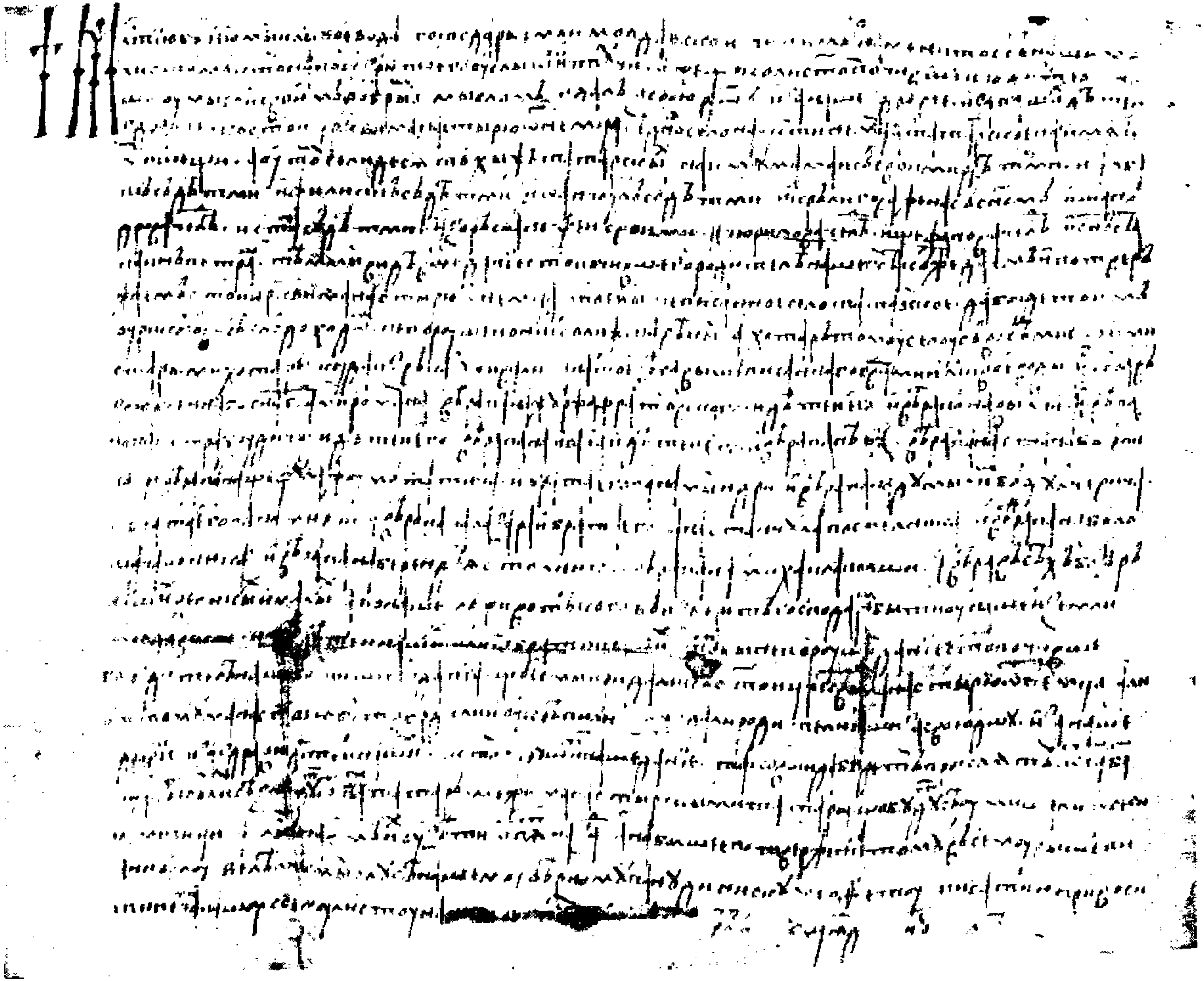

www.dacoromanica.ro

Pl. XLV = Doc. nr. 164.

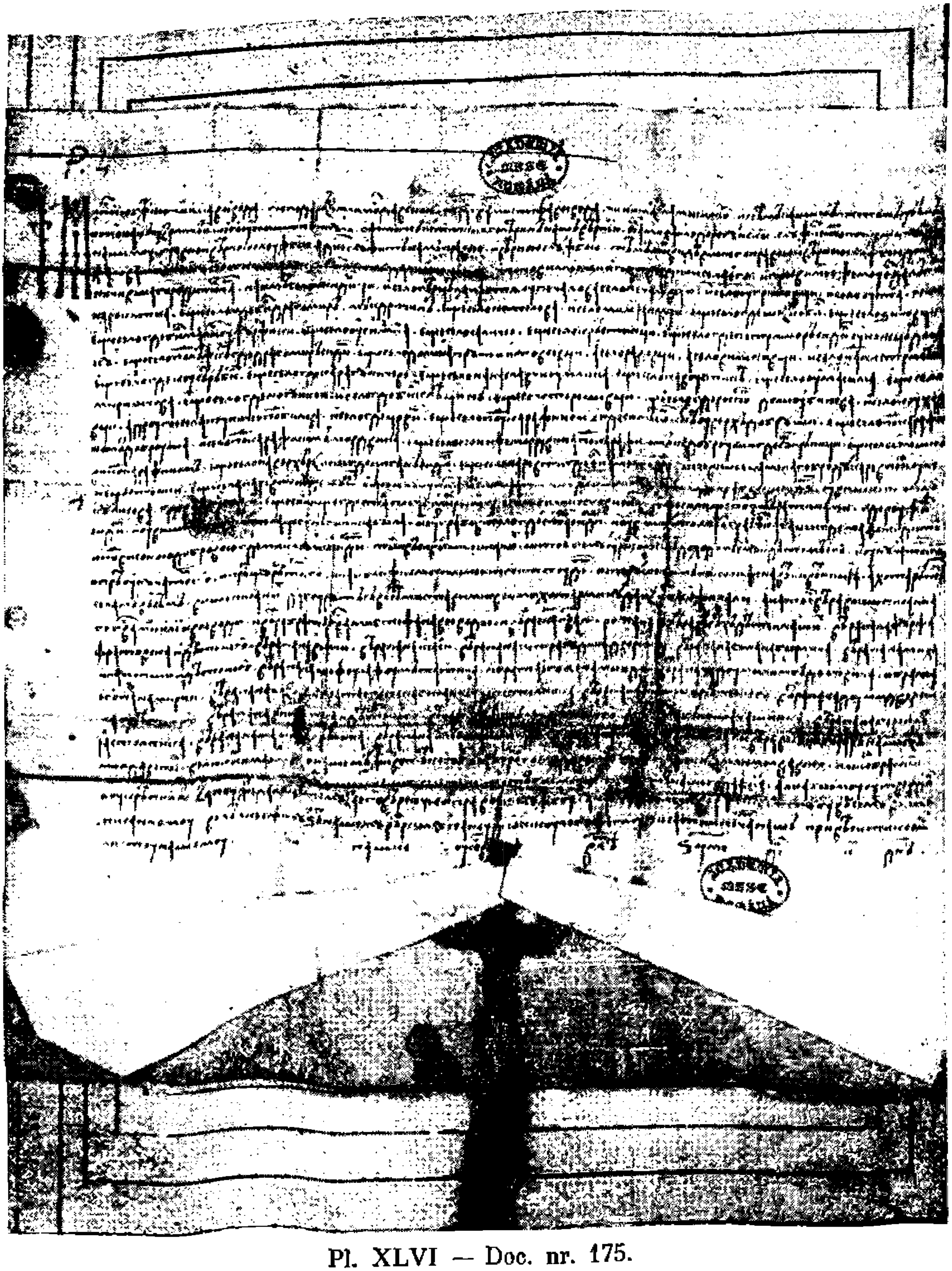

Pl. XLVI — Doc. nr. 175.

www.dacoromanica.ro

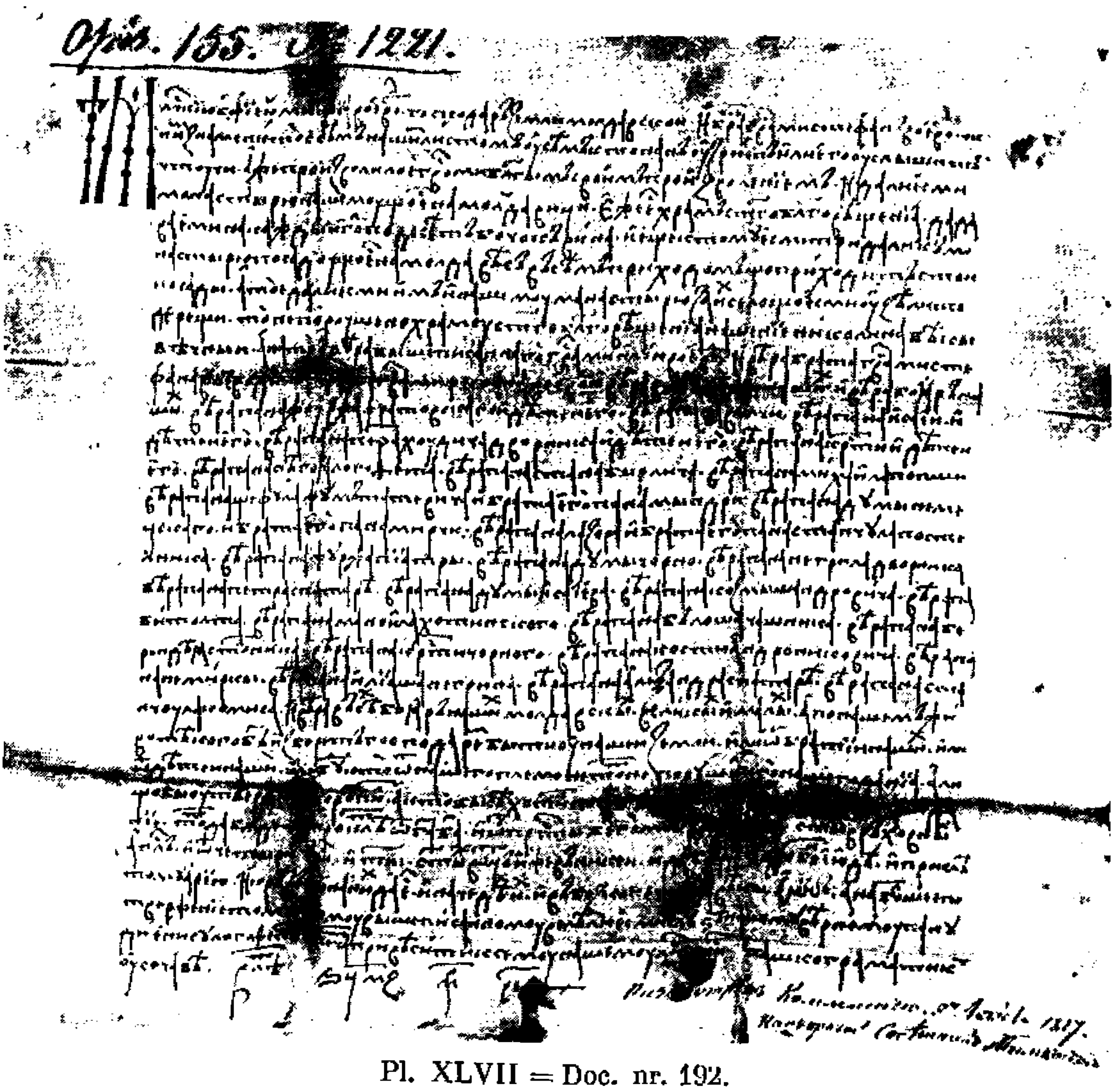

Pl. XLVII = Doc. nr. 192.

www.dacoromanica.ro

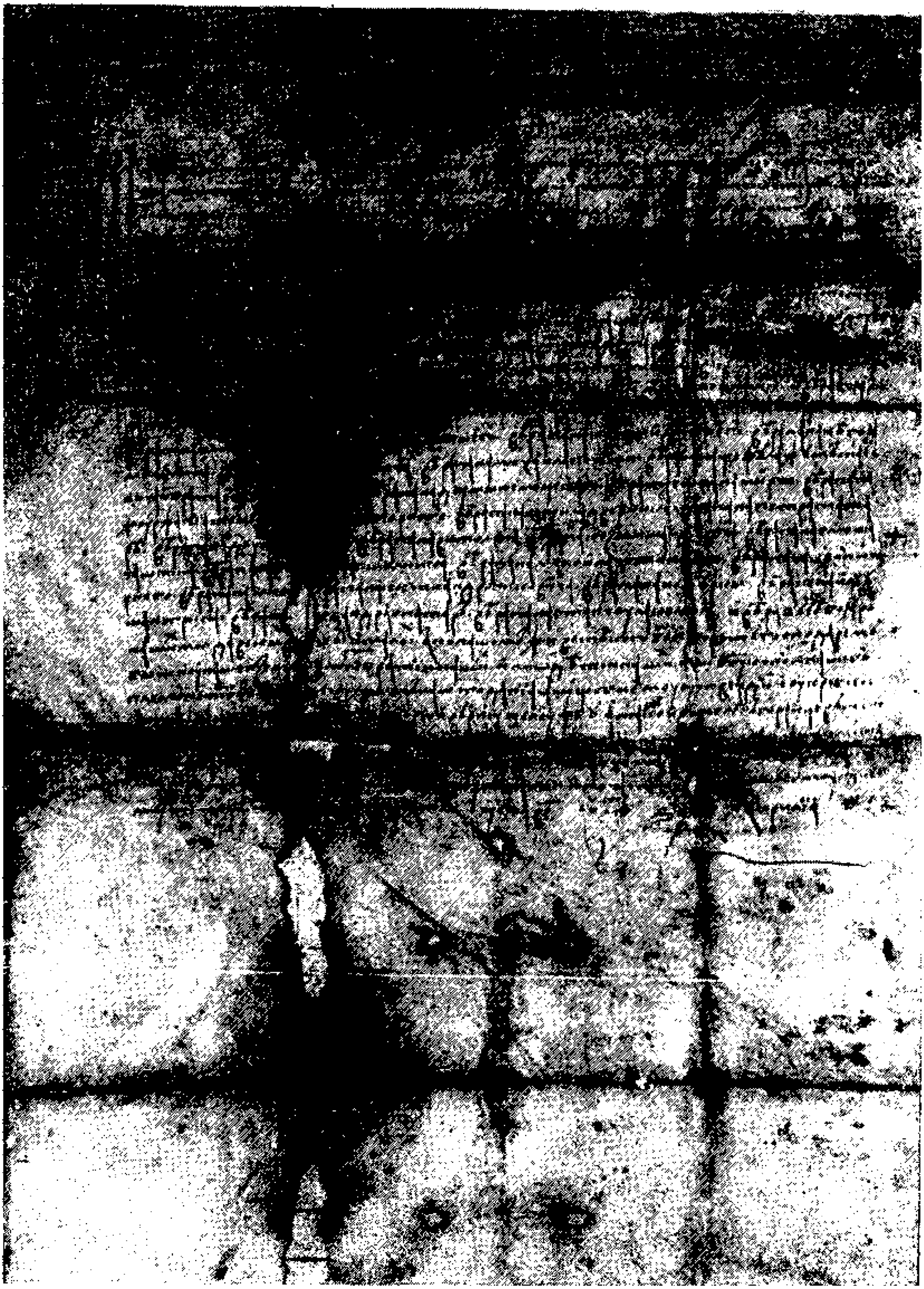

Pl. XLVIII = Doc. nr. 194.

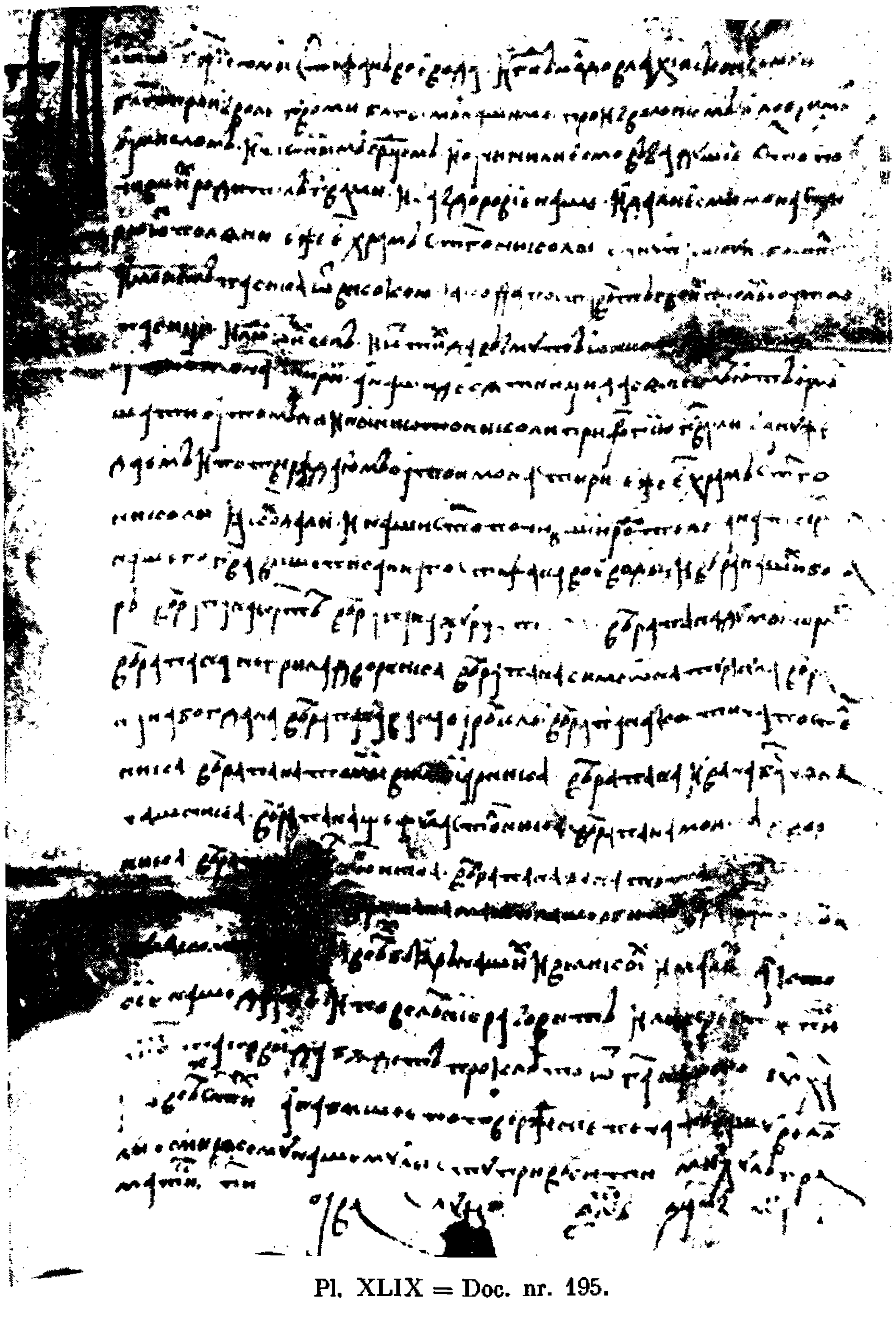

Pl. XLIX = Doc. nr. 195.

www.dacoromanica.ro

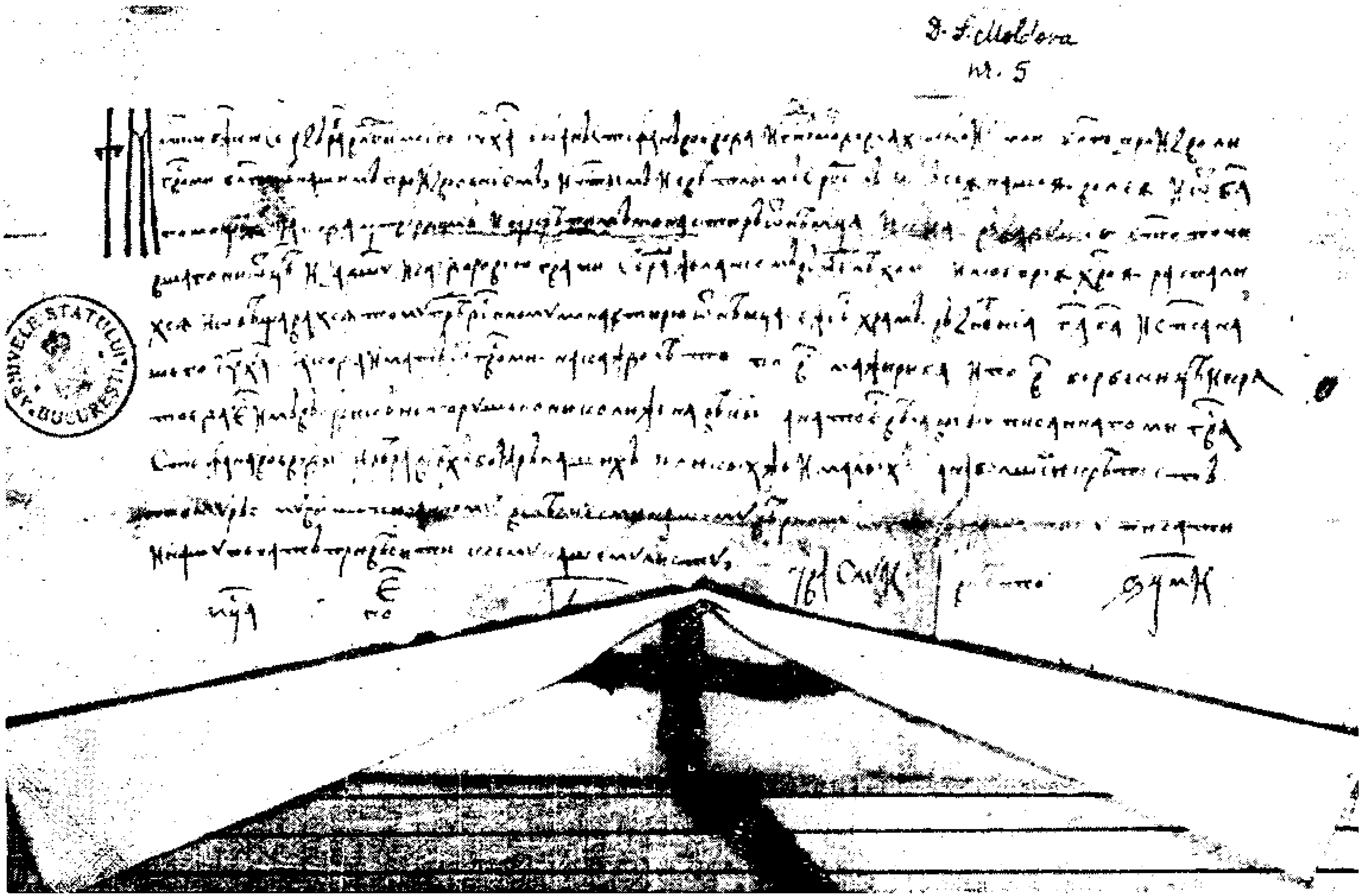

Pl. L = Doc. nr. 212.

www.dacoromanica.ro

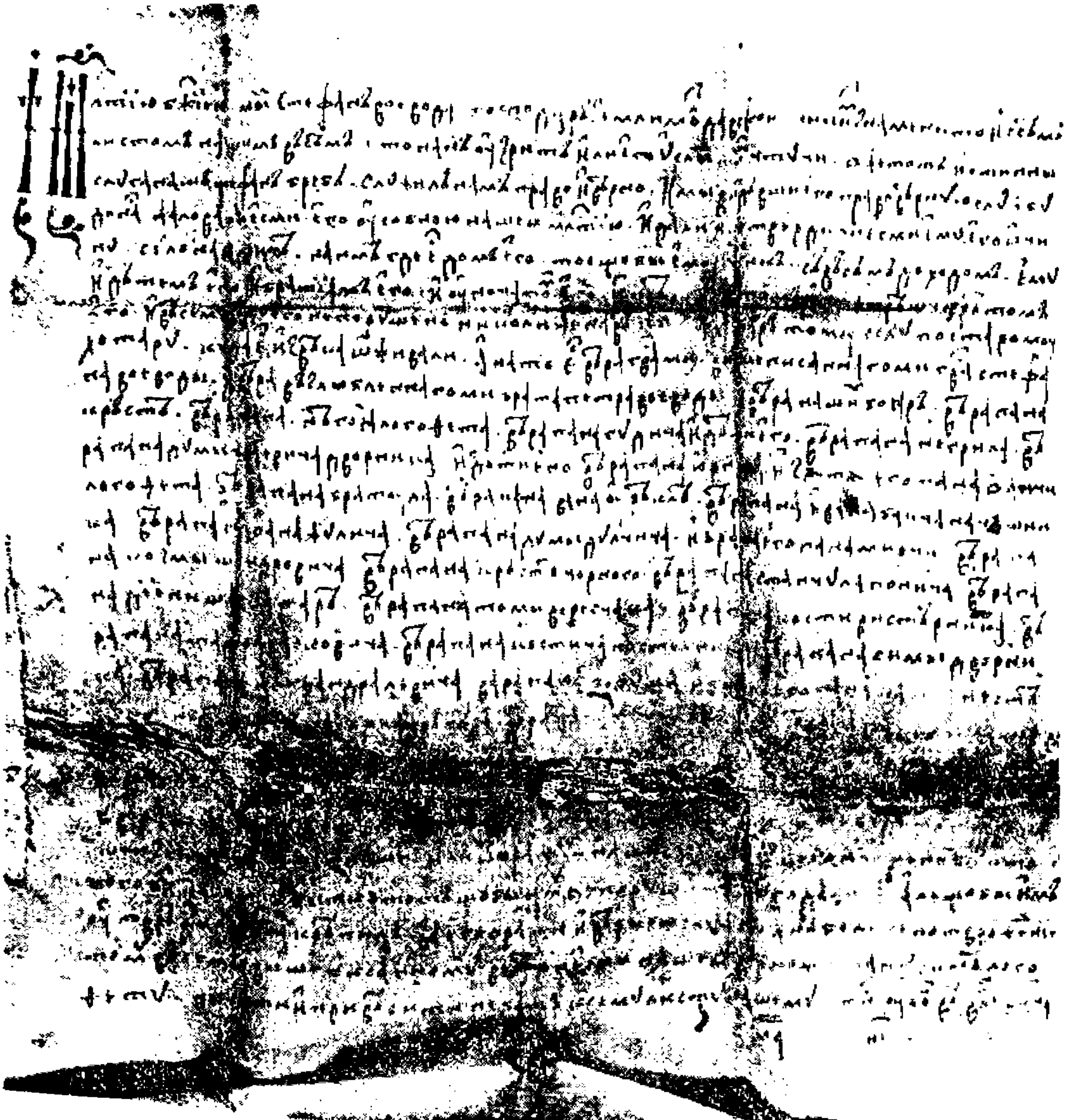

Pl. LV = Doc. nr. 230.

www.dacoromanica.ro

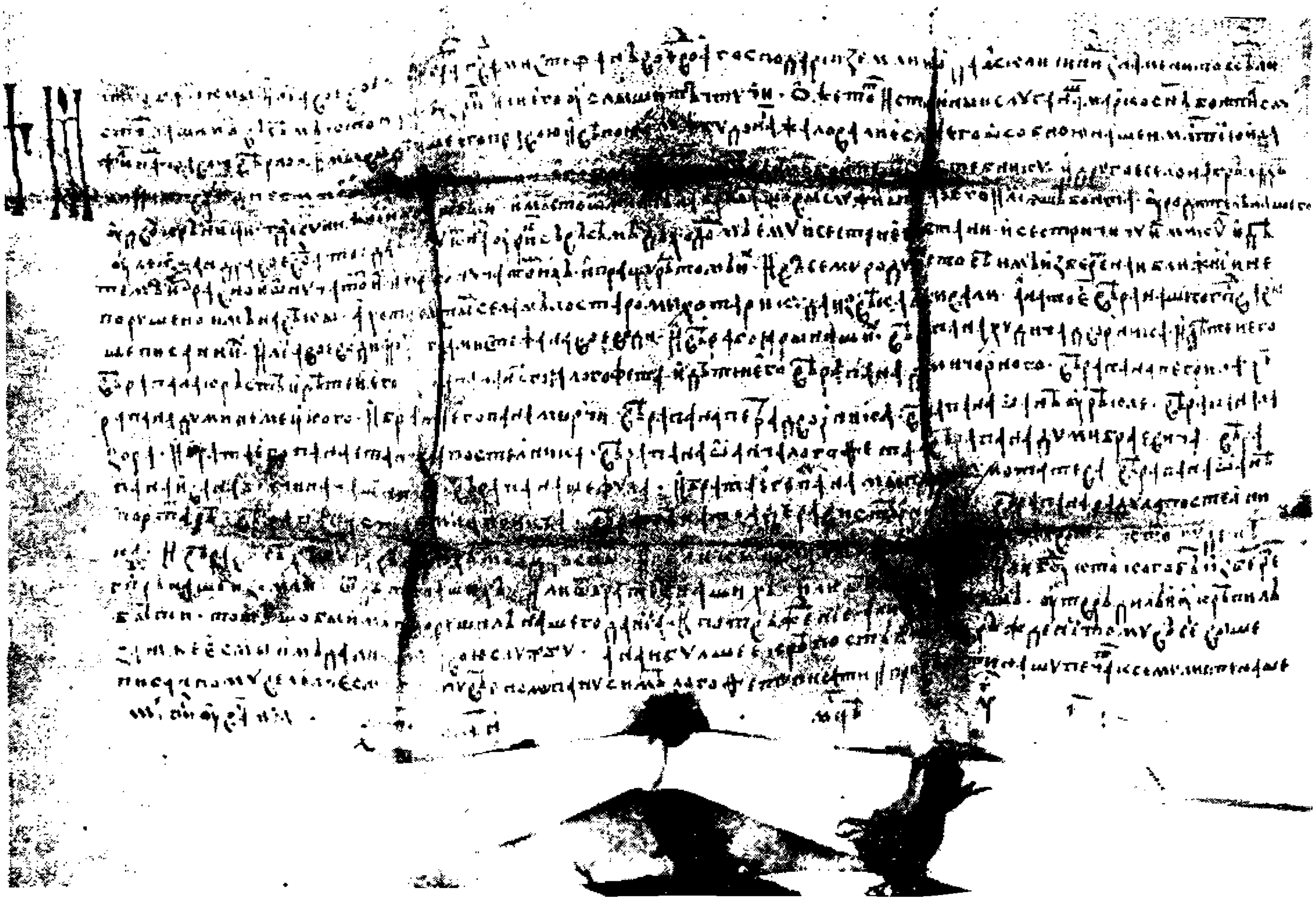

Pl. LII = Doc. nr. 222.

www.dacoromanica.ro

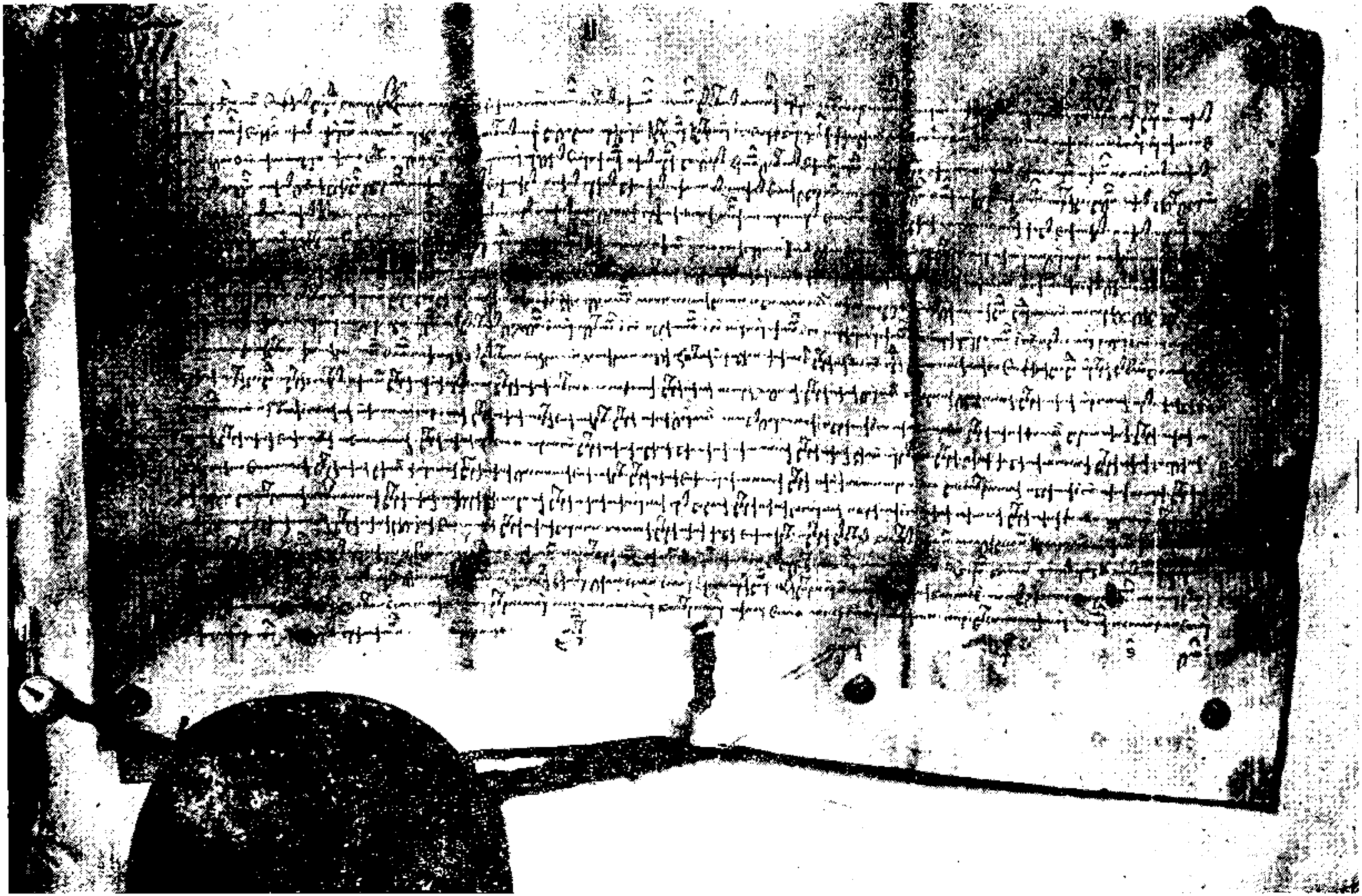

Pl. LIII = Doc. nr. 225.

www.dacoromanica.ro

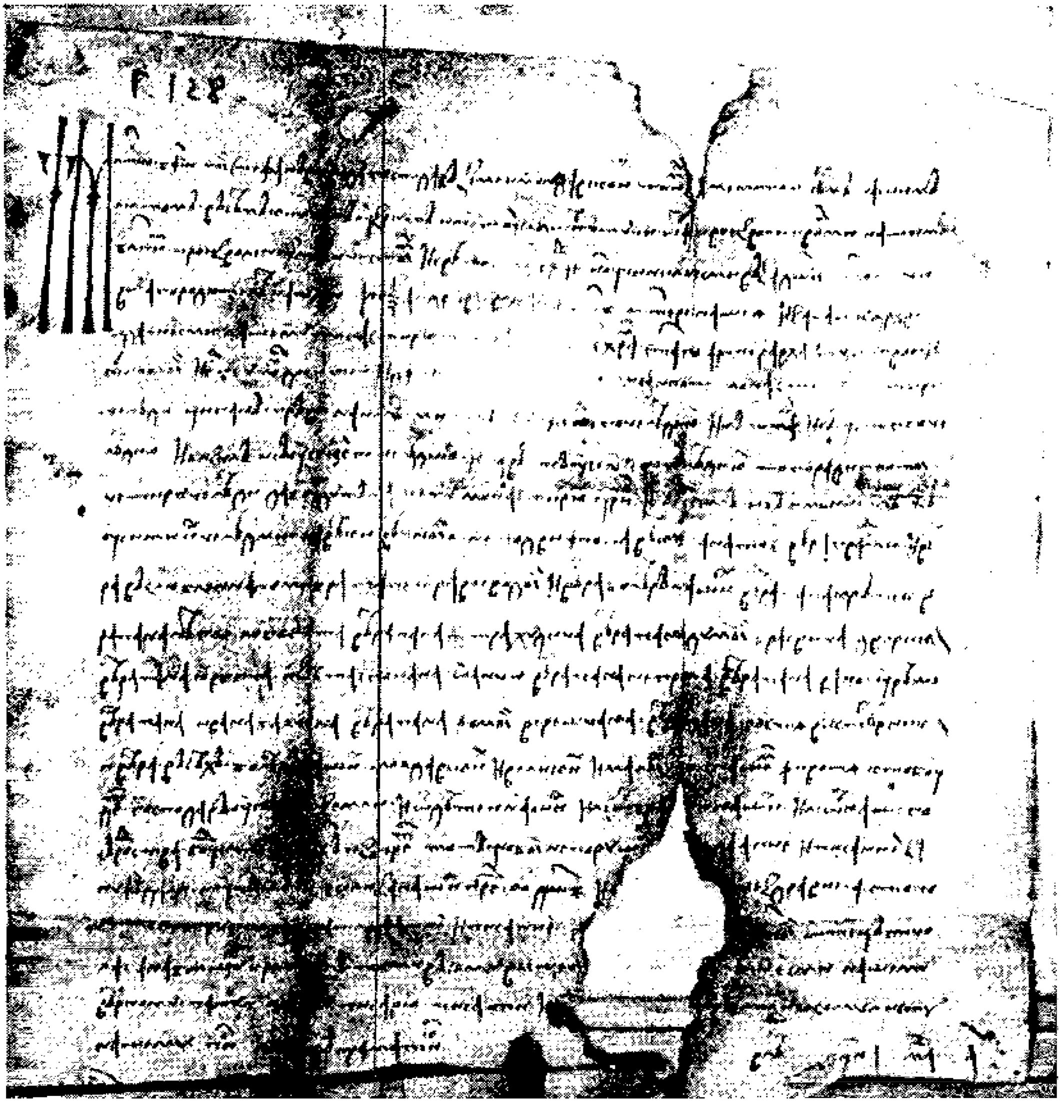

Pl. LIV = Doc. nr. 227.

www.dacoromanica.ro

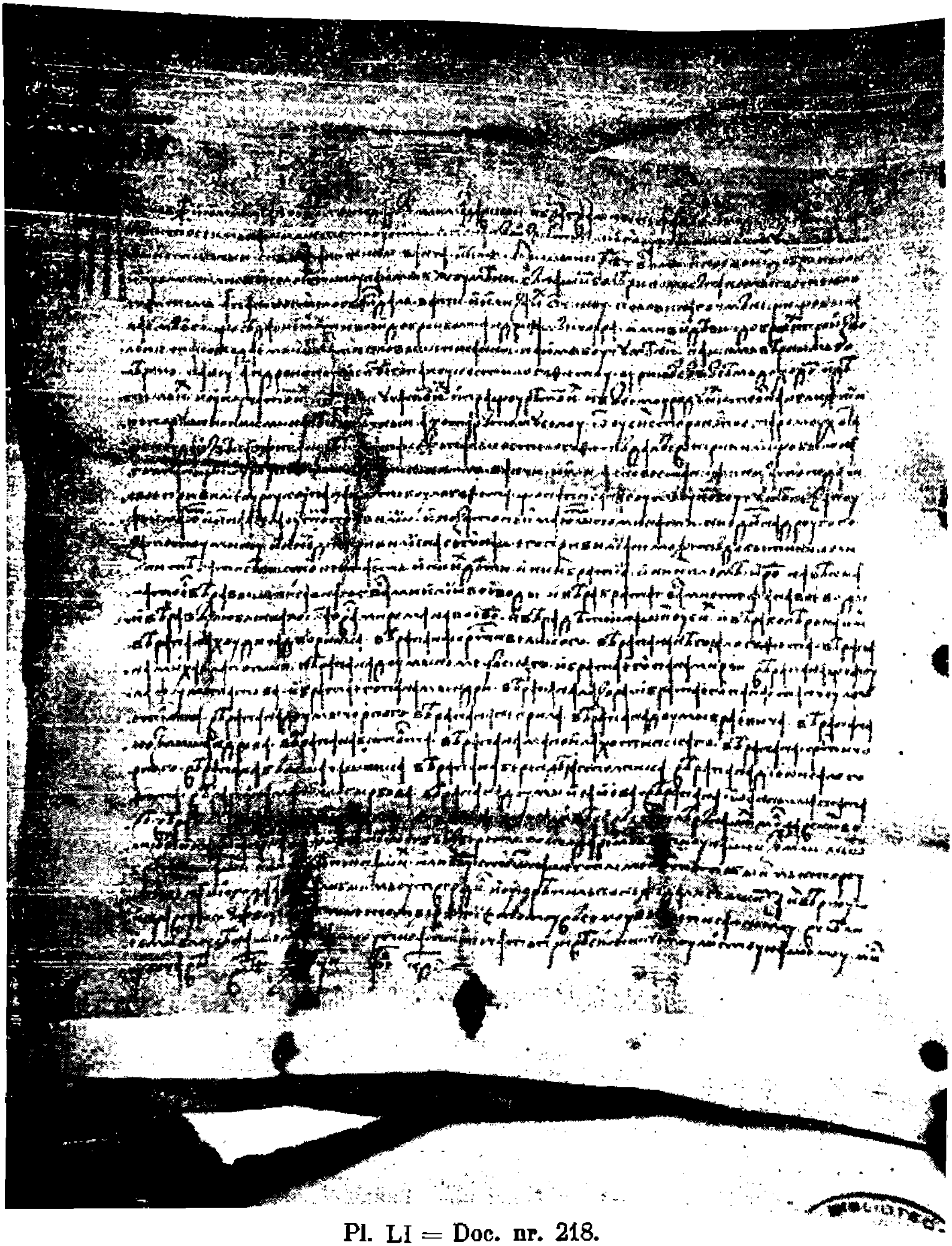

Pl. LI = Doc. nr. 218.

www.dacoromanica.ro

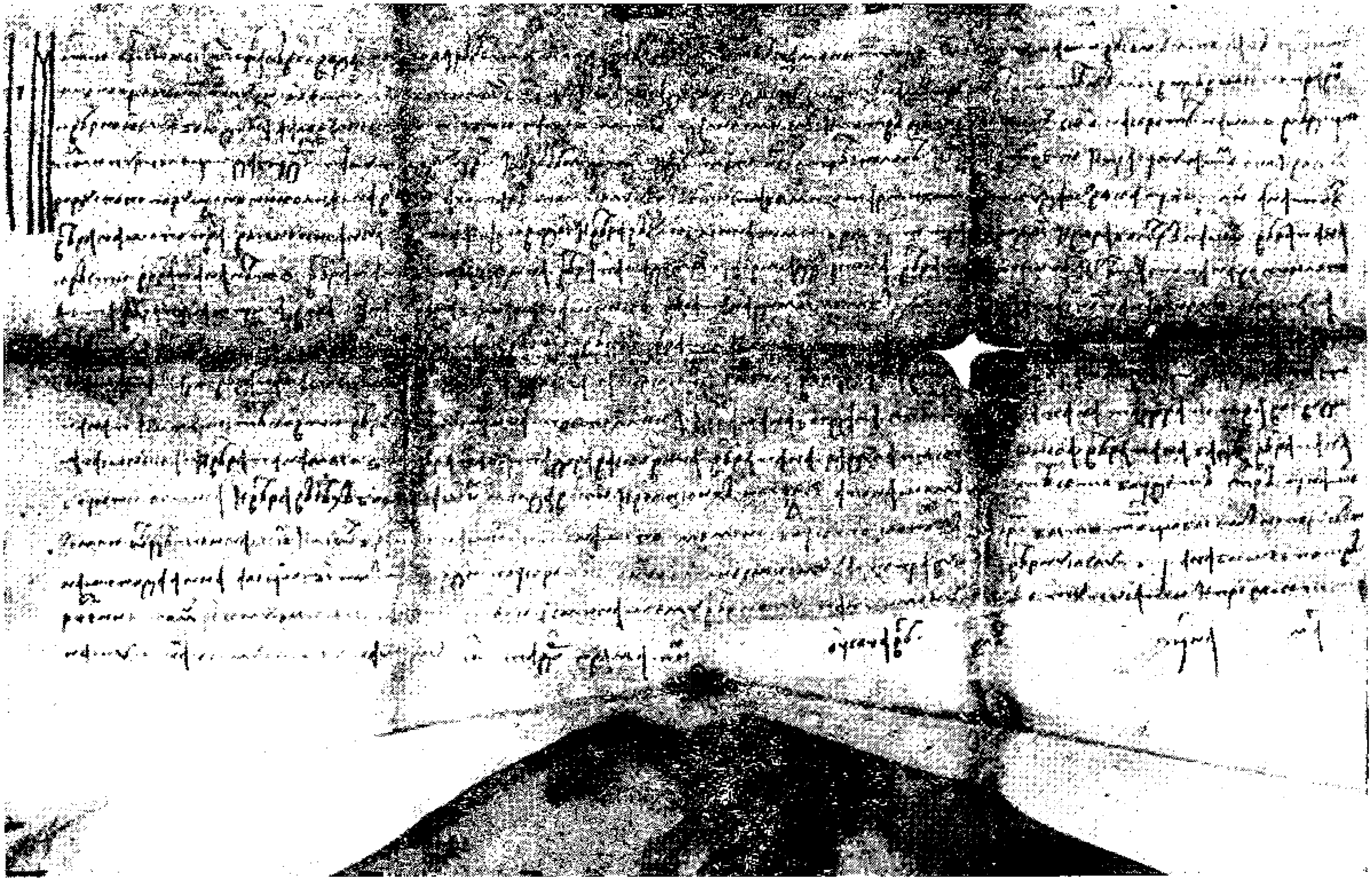

Pl. LVI = Doc. nr. 233.

www.dacoromanica.ro

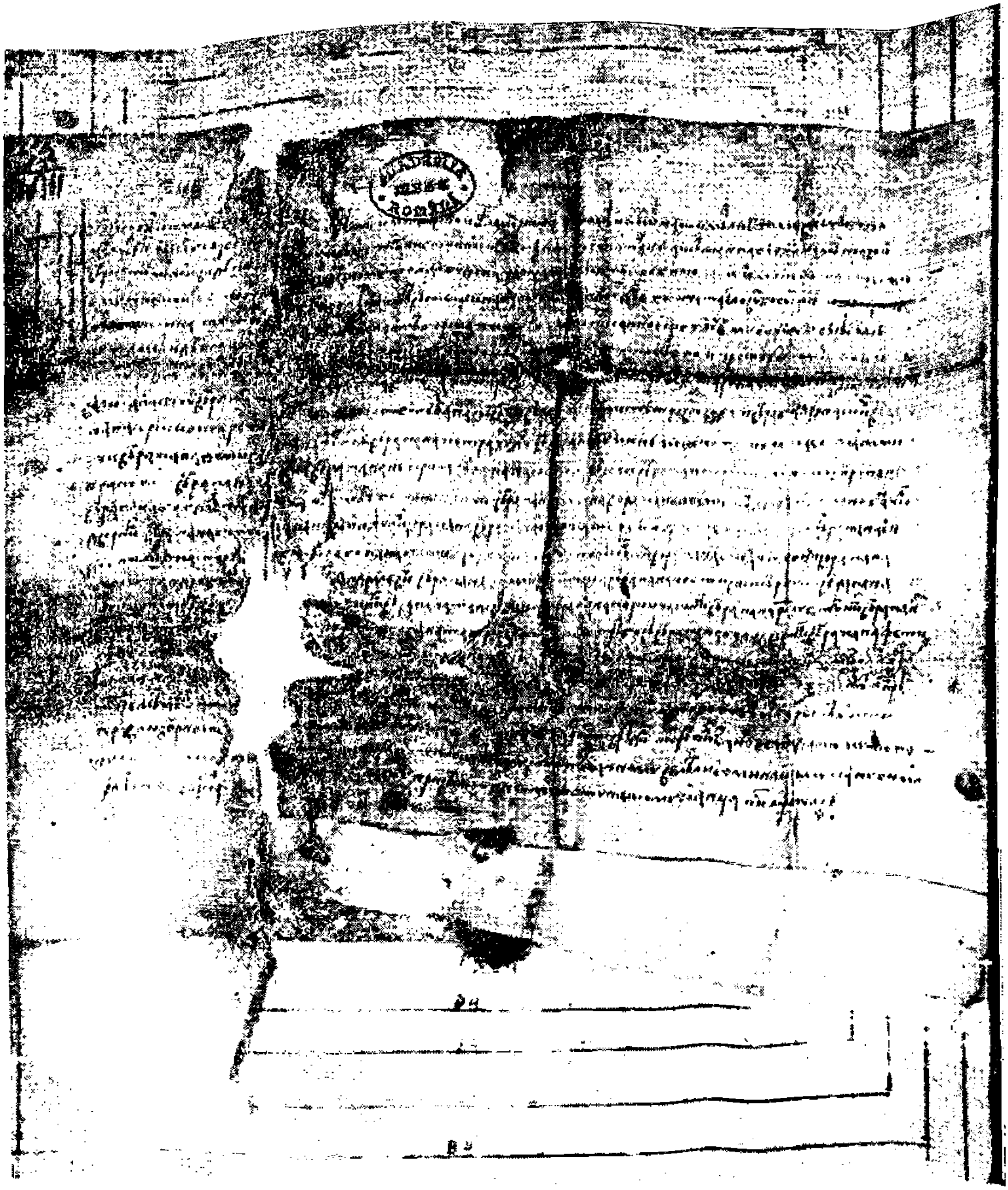

Pl. LVII = Doc. nr. 237.

www.dacoromanica.ro

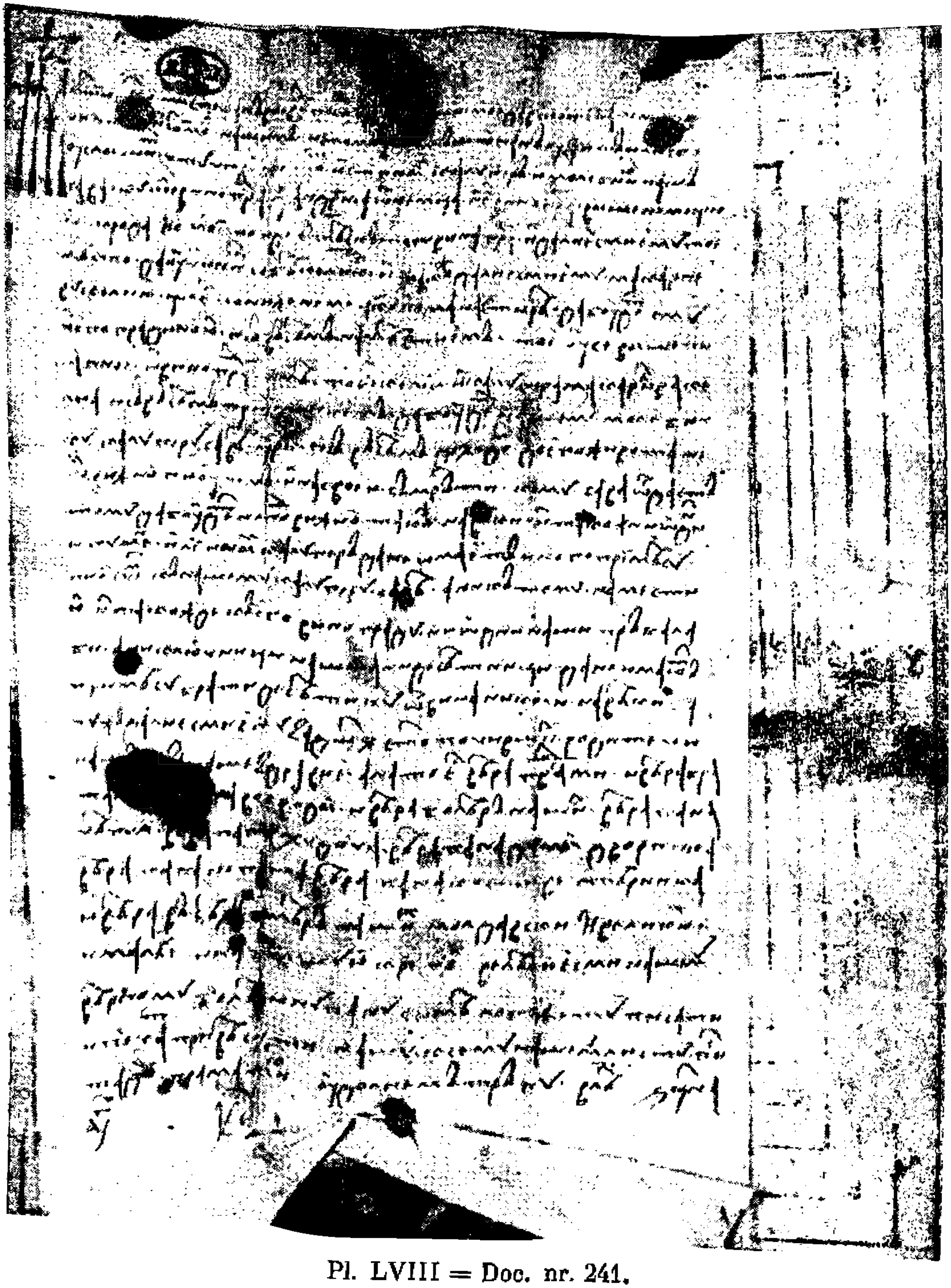

Pl. LVIII = Doc. nr. 241.

www.dacoromanica.ro

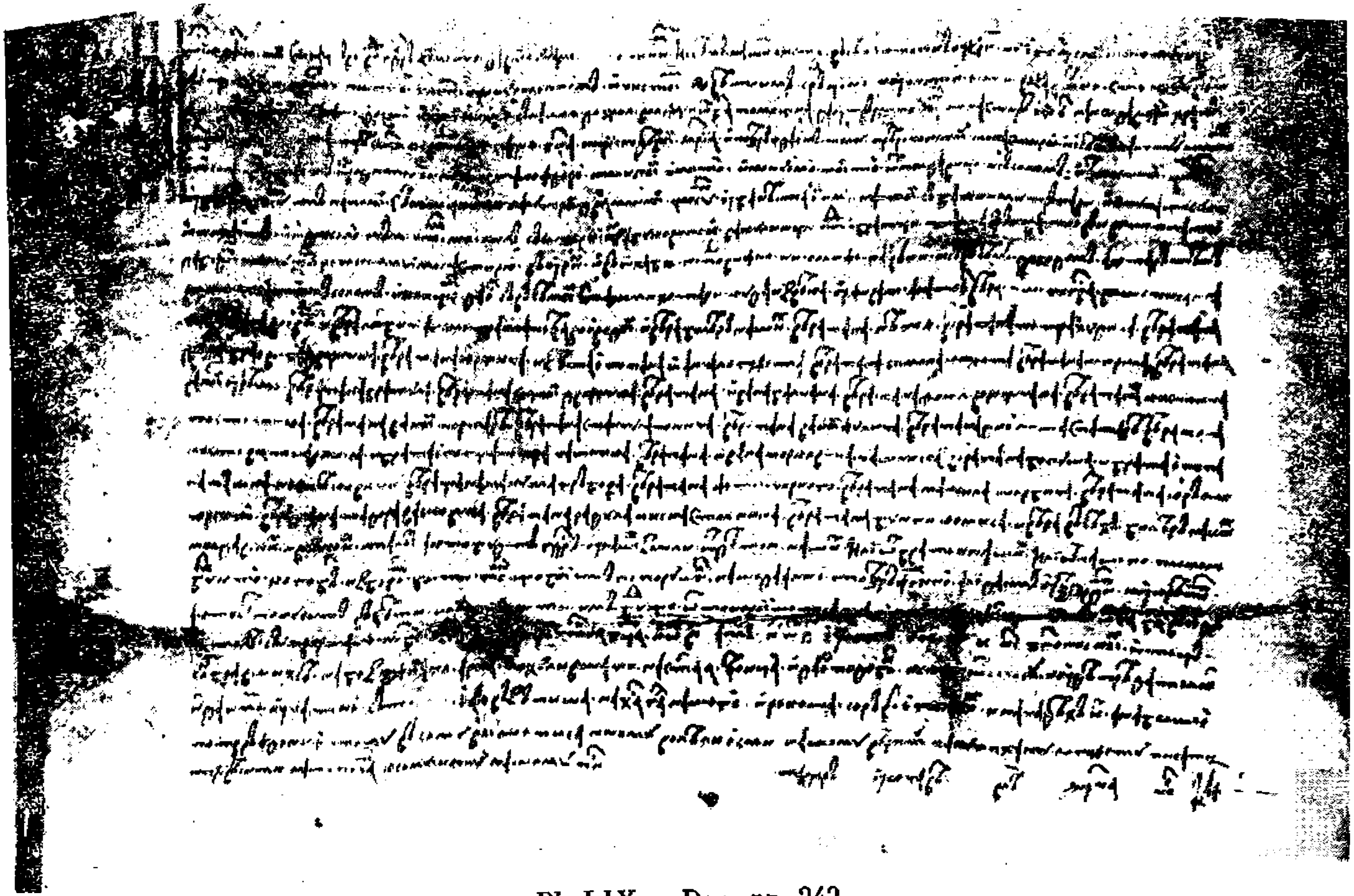

Pl. LIX = Doc. nr. 242.

www.dacoromanica.ro

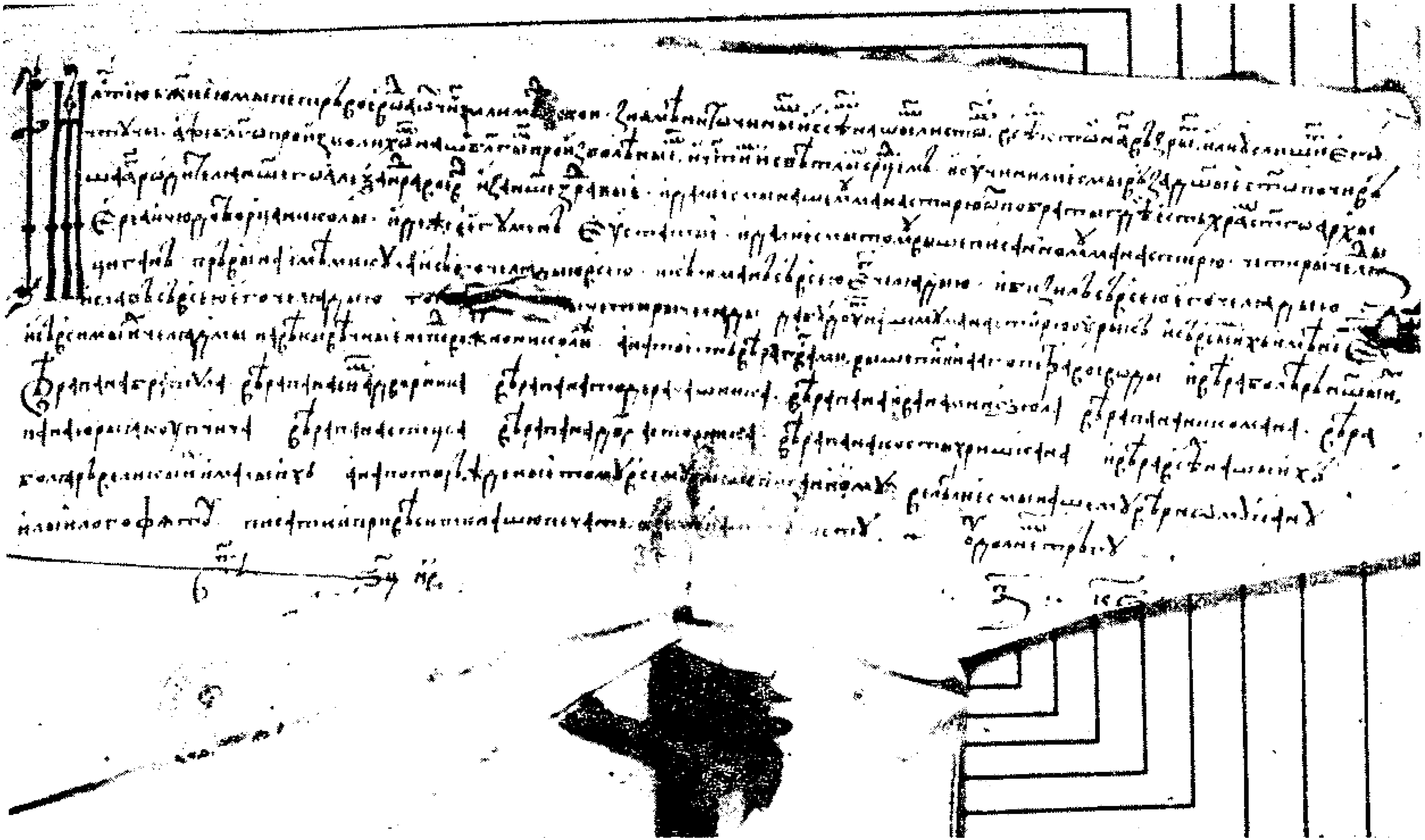

Pl. LX = Doc. nr. 246.

www.dacoromanica.ro

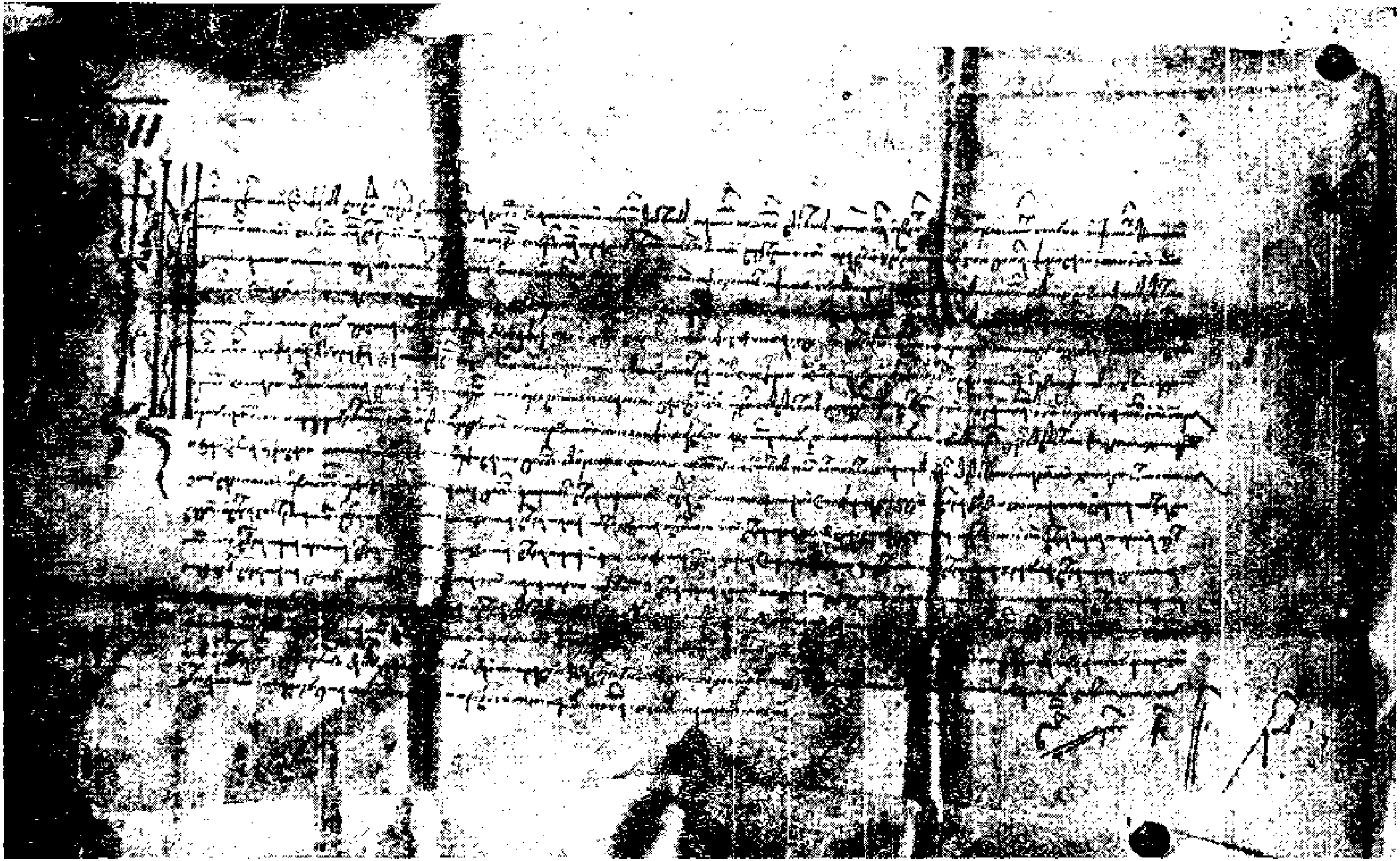

Pl. LXI = Doc. nr. 252.

www.dacoromanica.ro

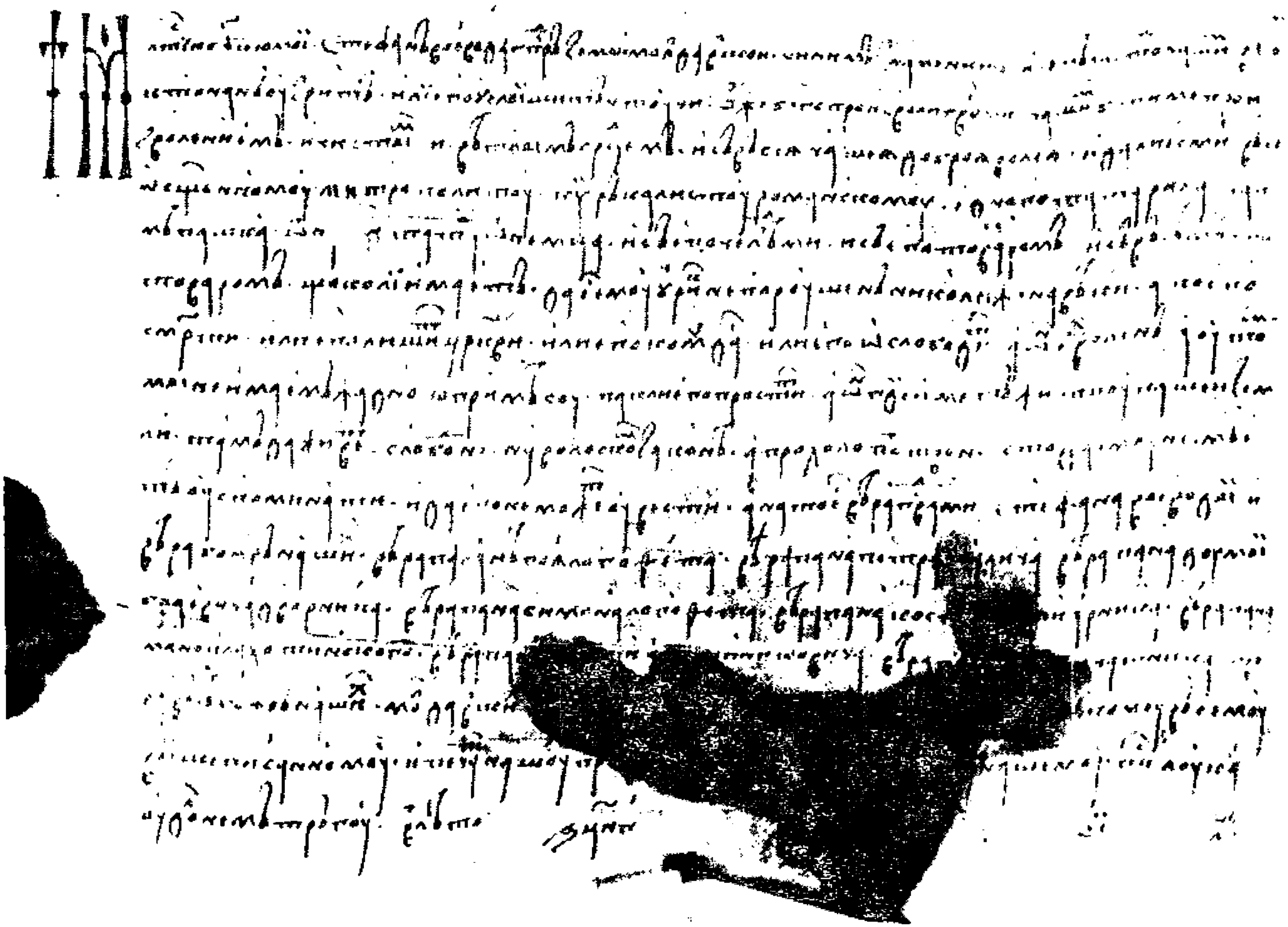

Pl. LXII = Doc. nr. 259.

www.dacoromanica.ro

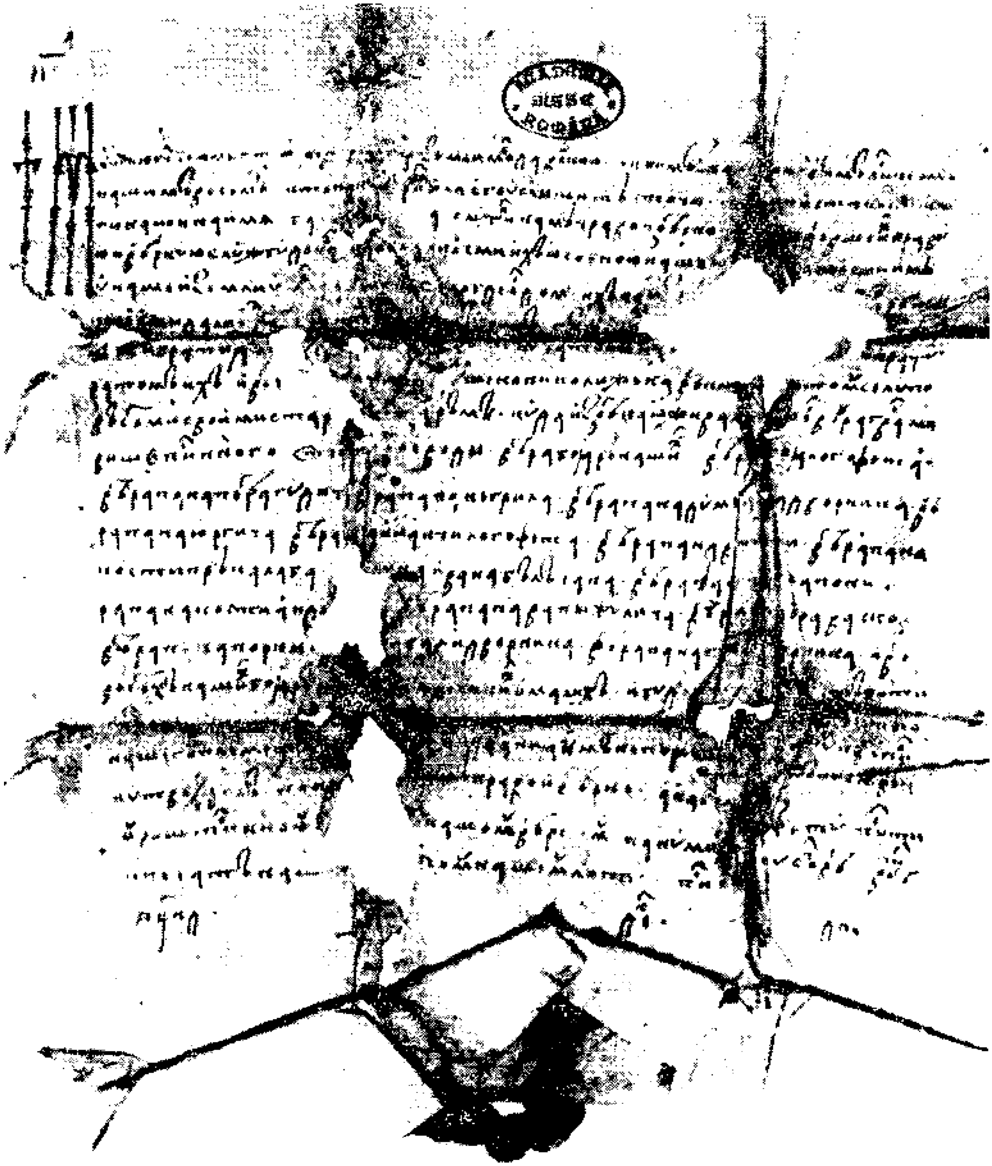

Pl. LXIII = Doc. nr. 270.

www.dacoromanica.ro

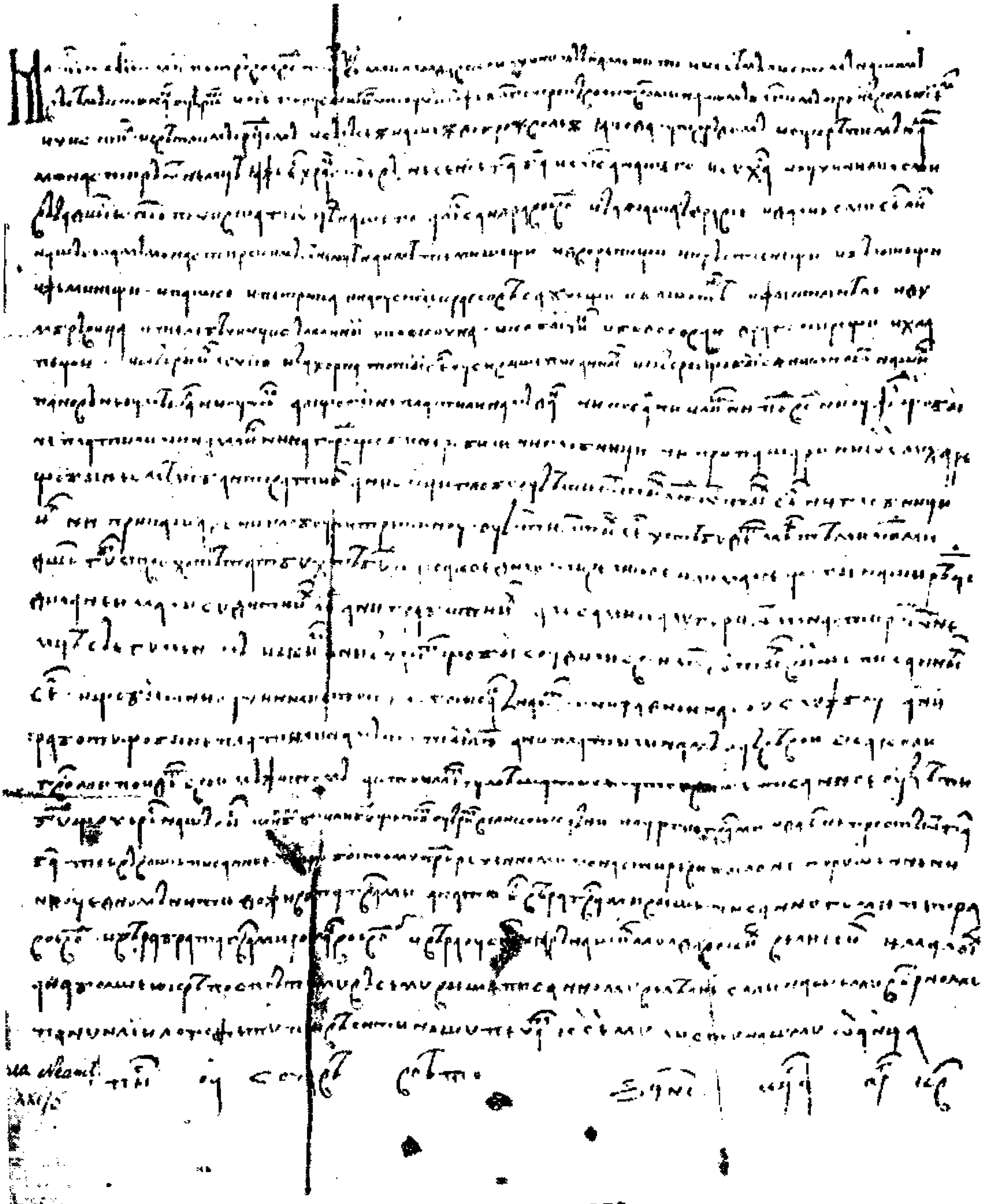

Pl. LXIV = doc. nr. 273.

www.dacoromanica.ro

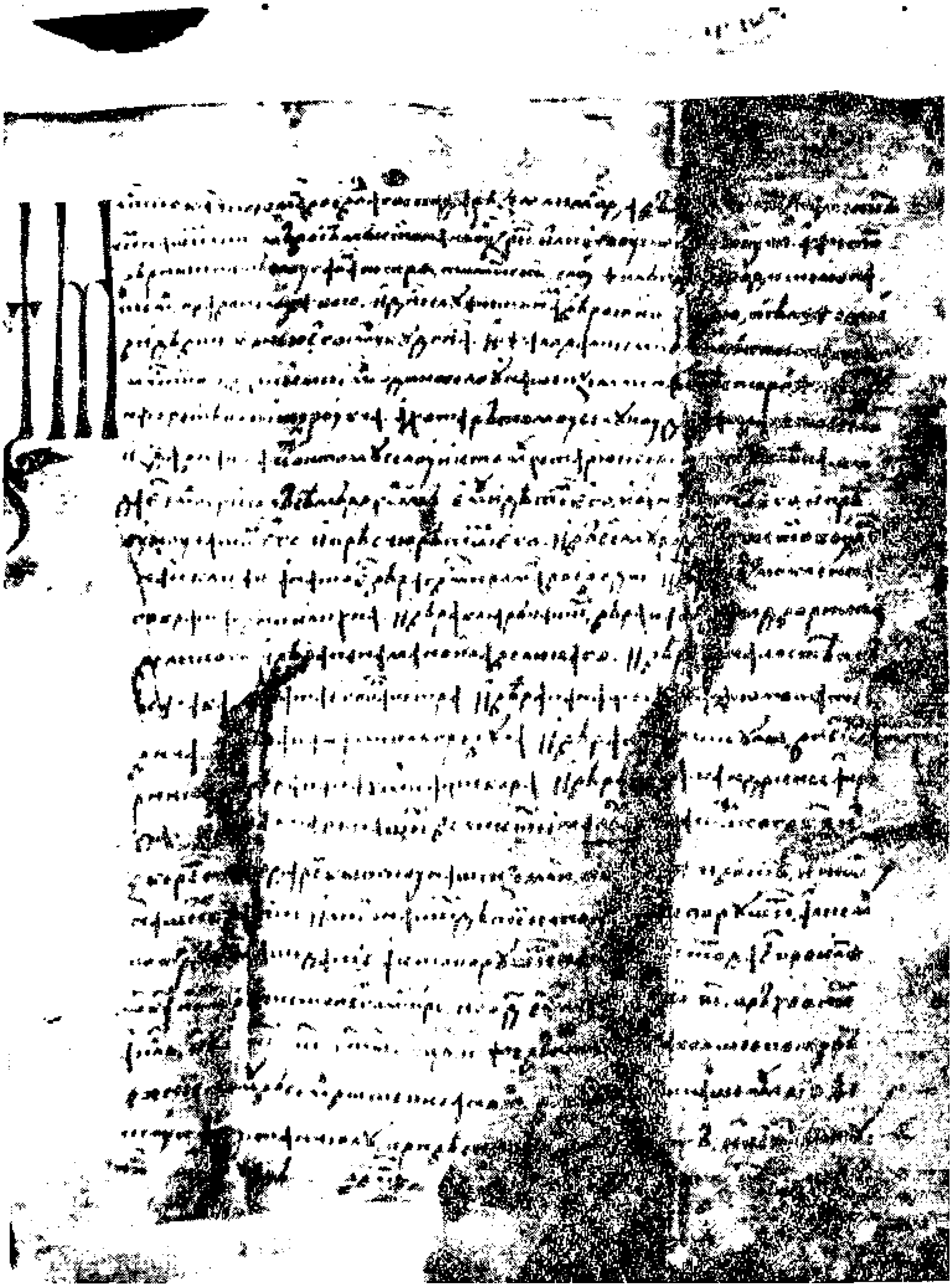

Pl. LXV = Doc. nr. 274.

www.dacoromanica.ro

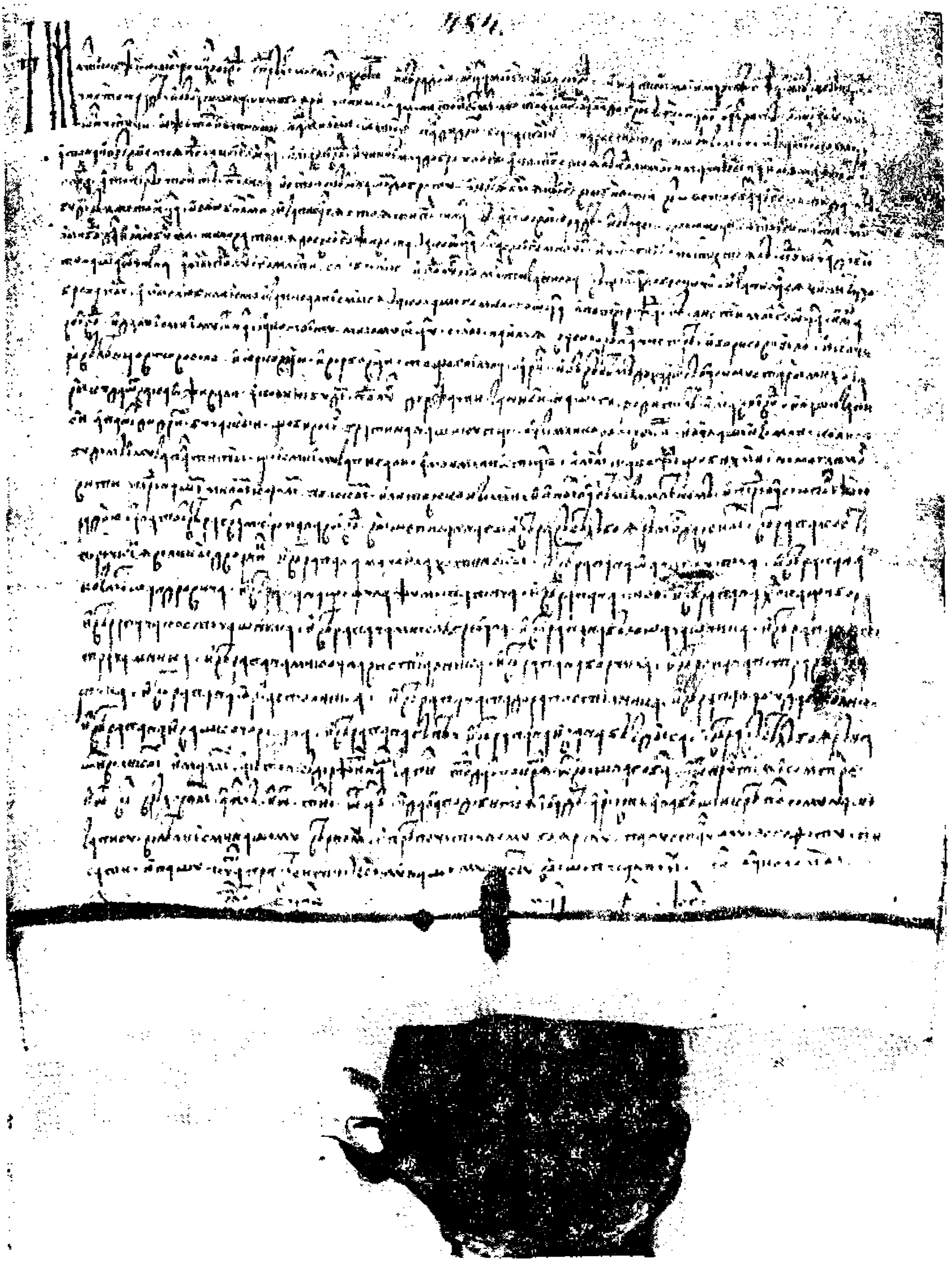

Pl. LXVI = Doc. nr. 275.

www.dacoromanica.ro

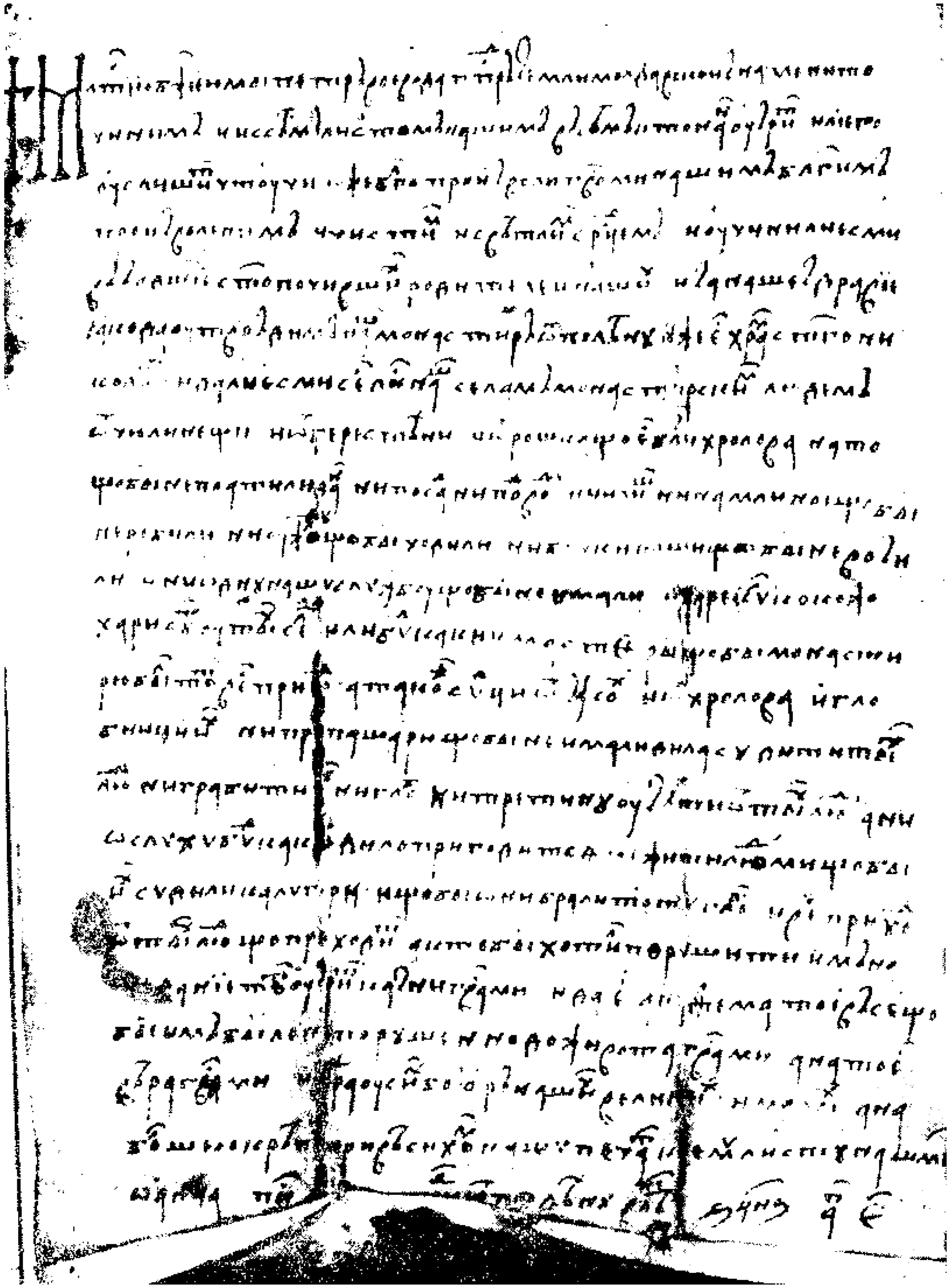

Pl. LXVII = Doc. nr. 277.

www.dacoromanica.ro

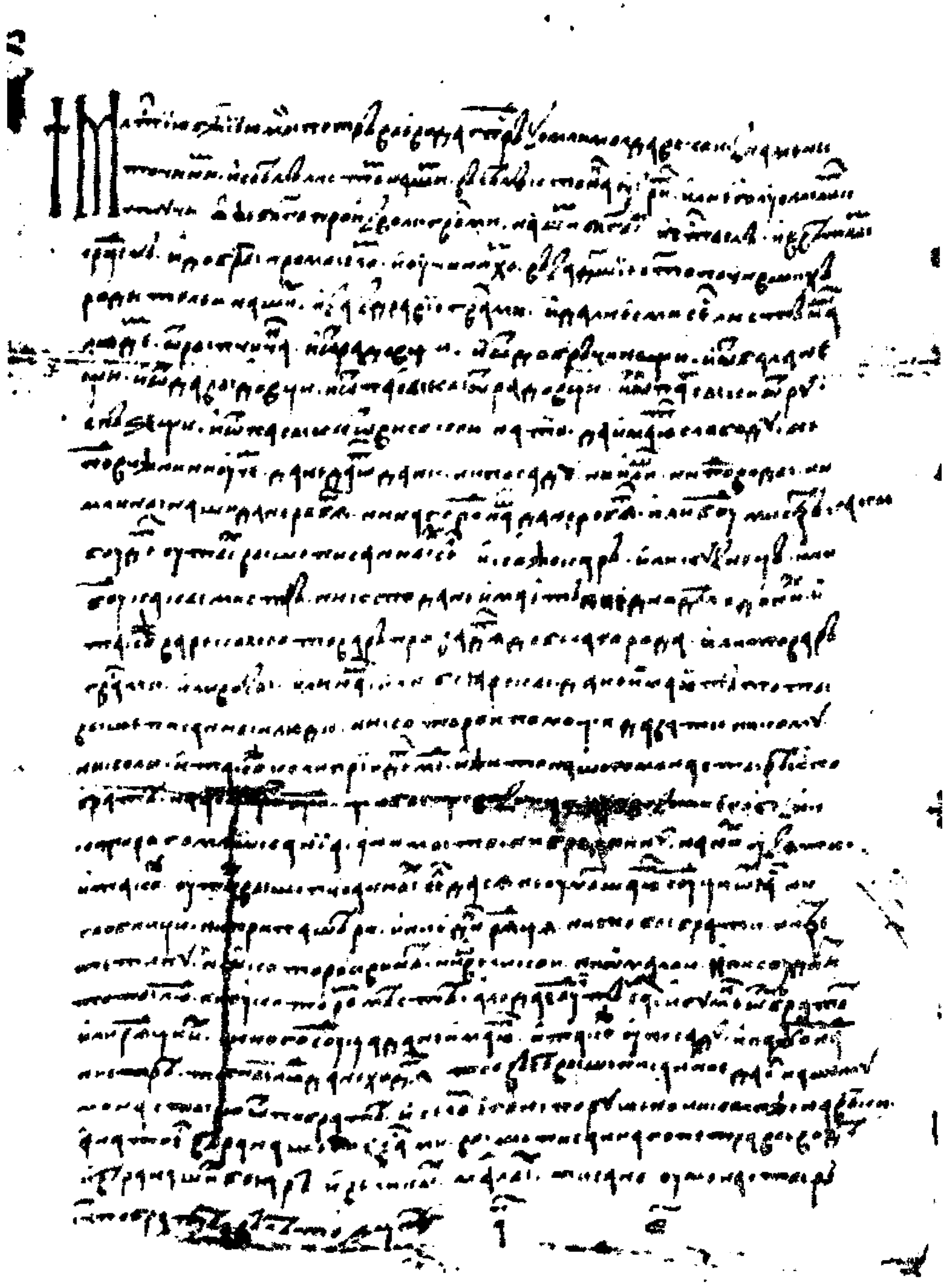

Pl. LXVIII = Doc. nr. 278.

www.dacoromanica.ro

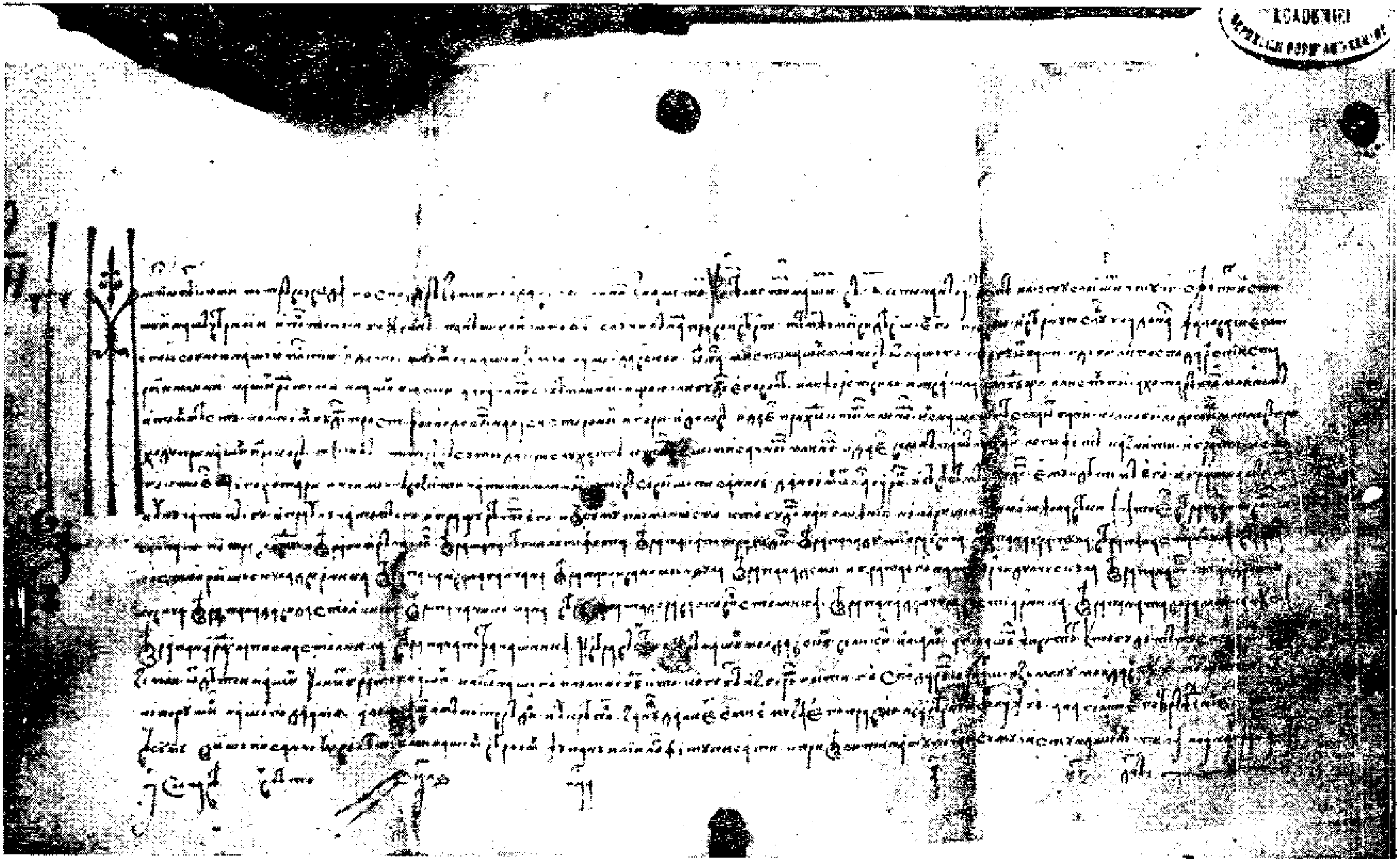

Pl. LXIX = Doc. nr. 279.

www.dacoromanica.ro

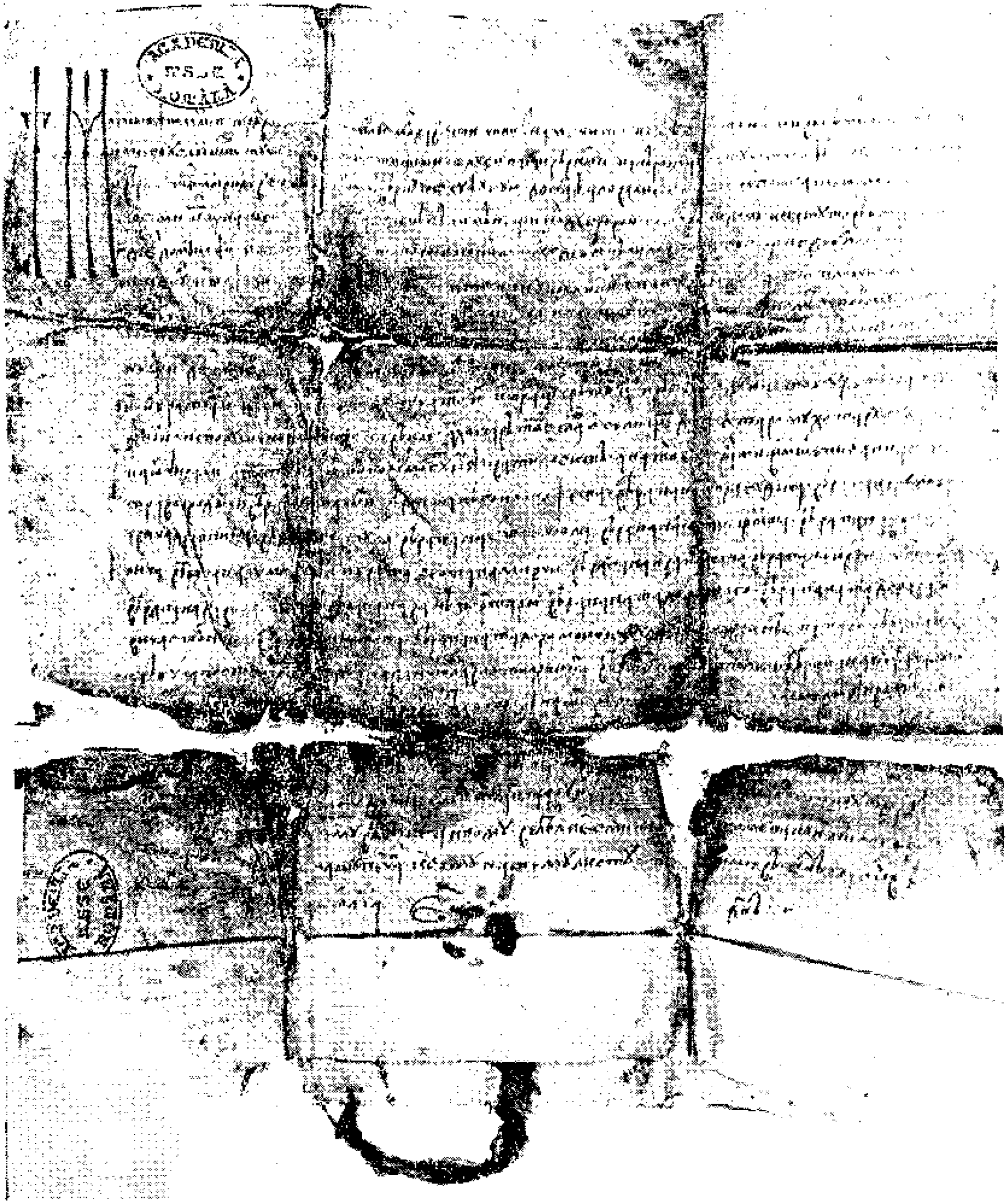

Pl. LXX = Doc. nr. 281.

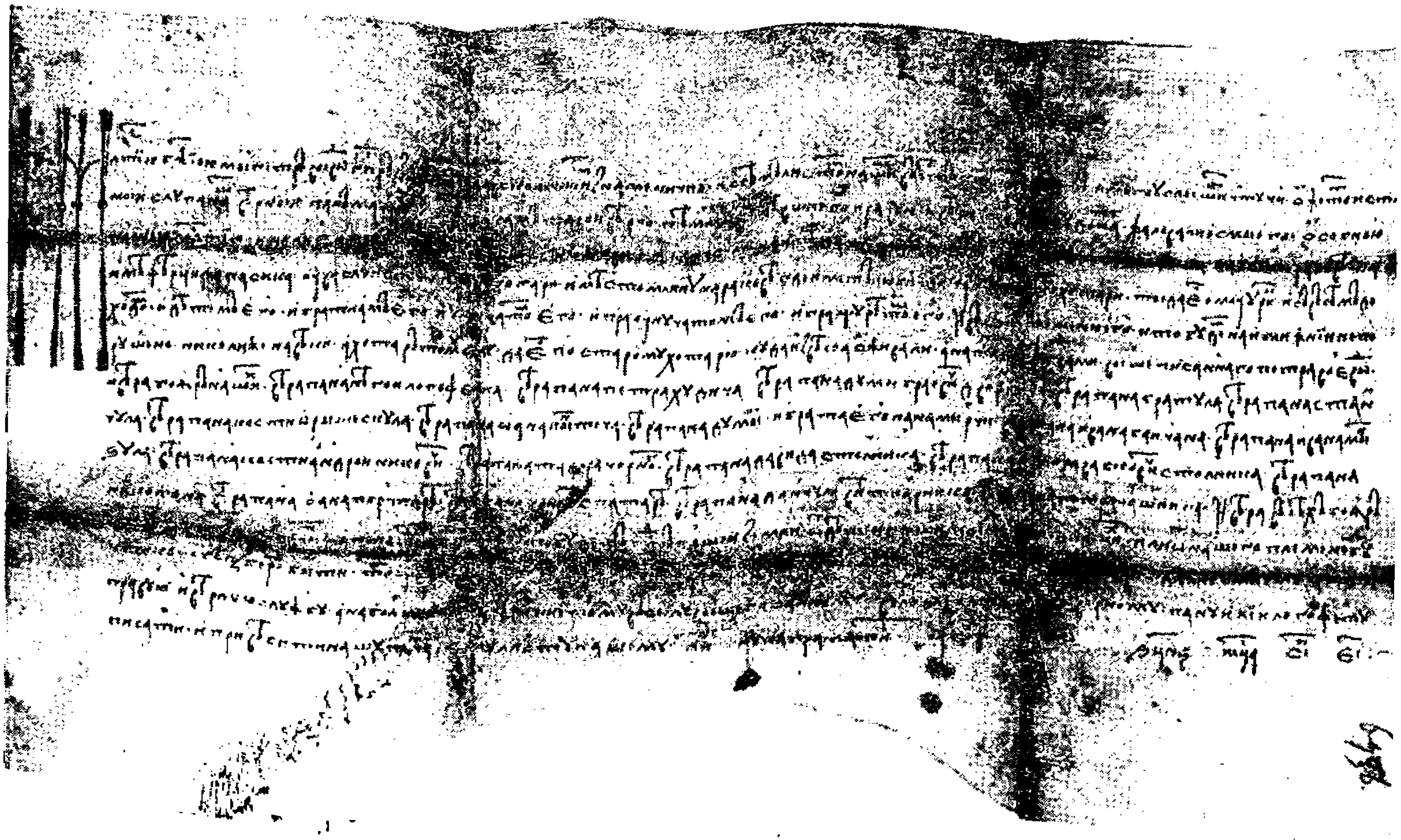

Pl. LXXI = Doc. nr. 285.

www.dacoromanica.ro

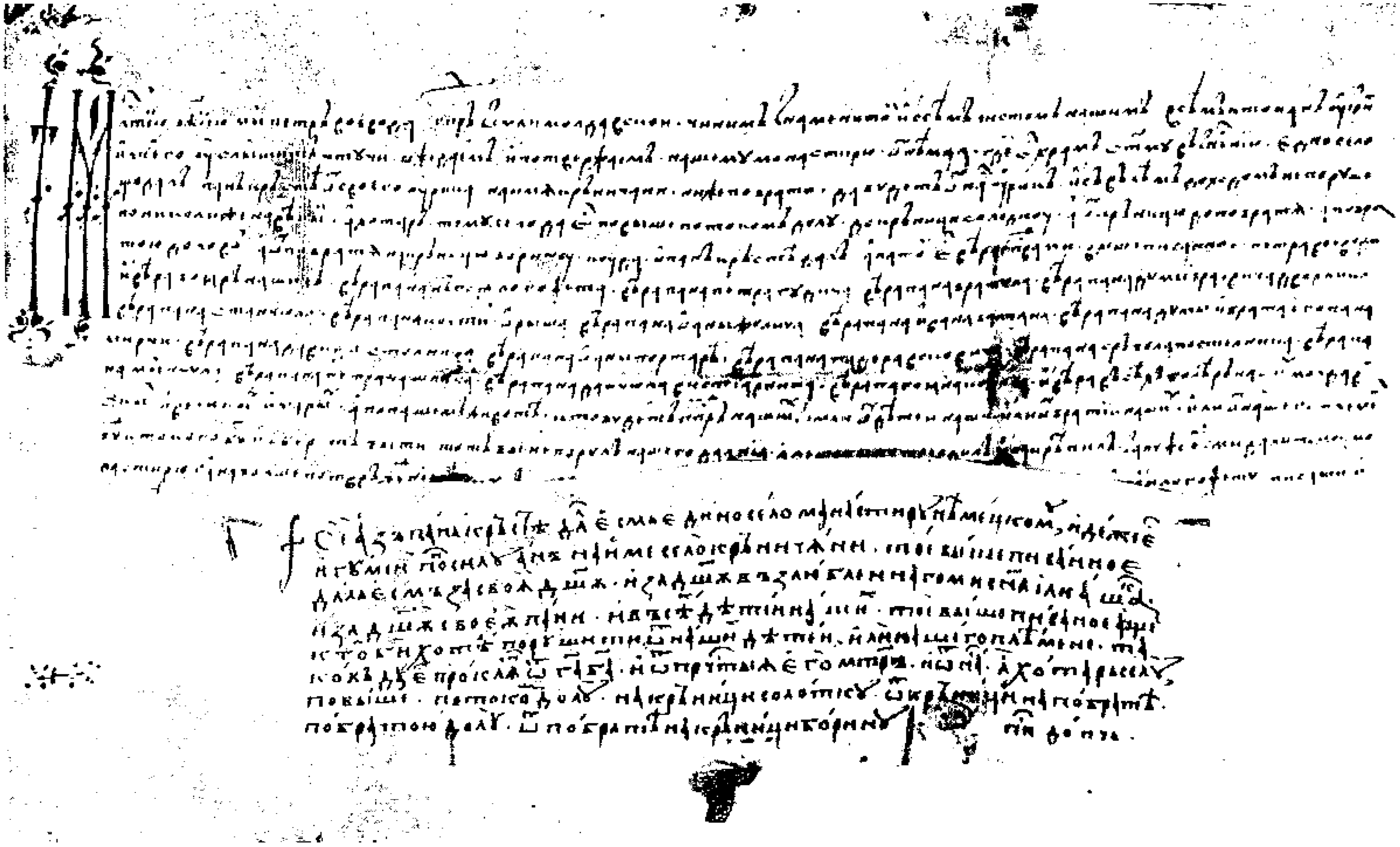

Pl. LXXII = doc. nr. 289, 290.

www.dacoromanica.ro

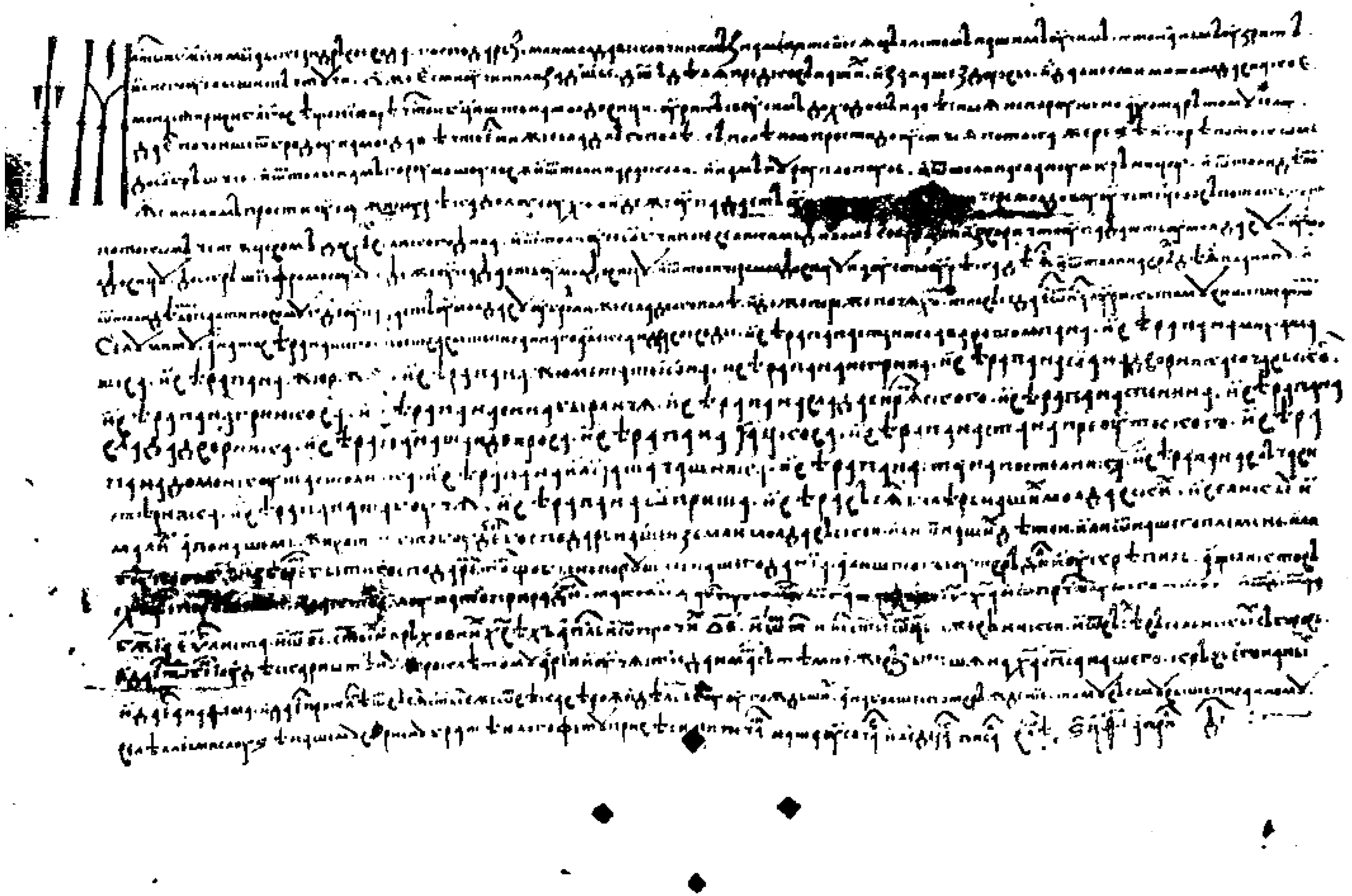

Pl. LXXIII = Doc. fals nr. V.

www.dacoromanica.ro

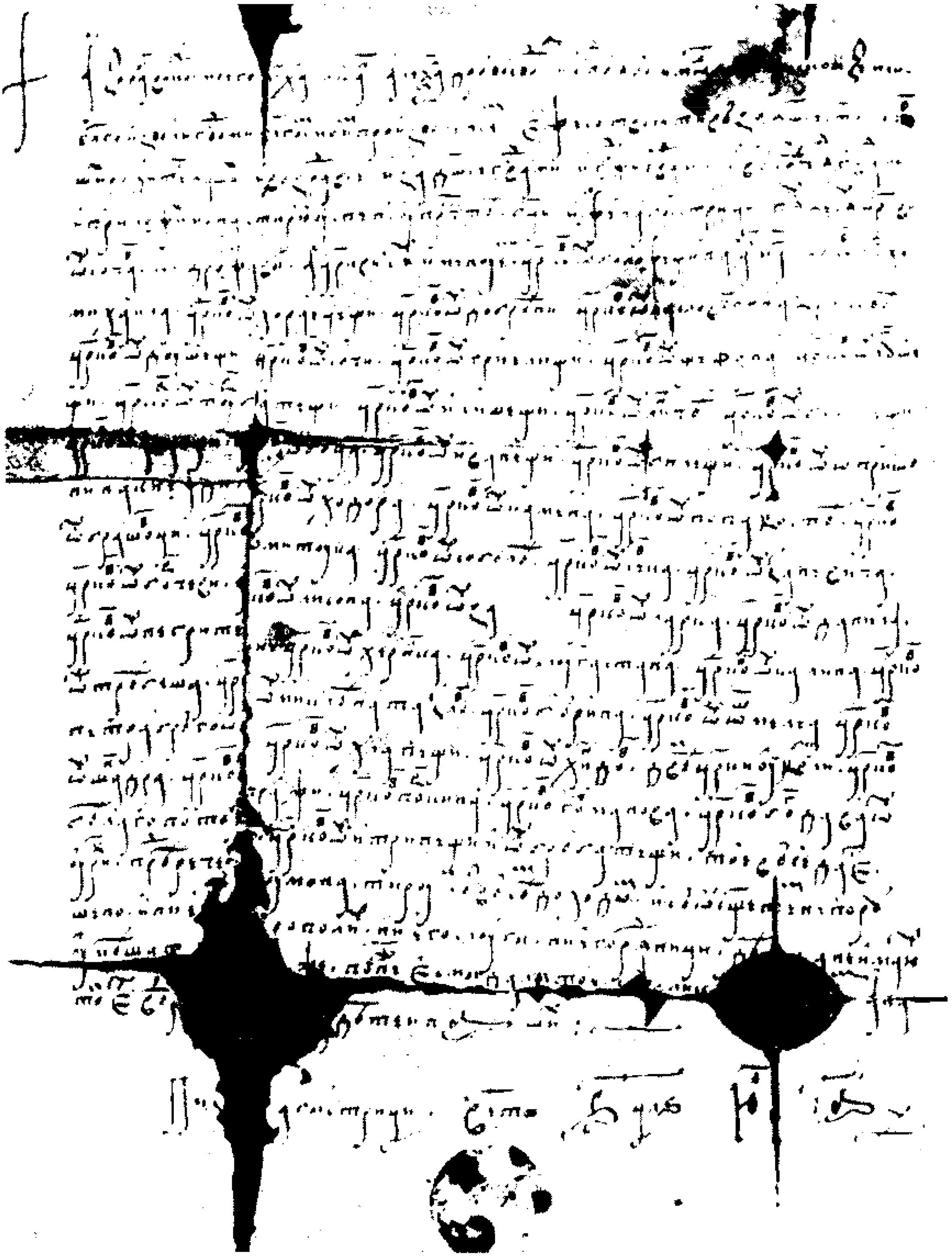

Pl. LXXIV = Doc. fals nr. VI.

www.dacoromanica.ro

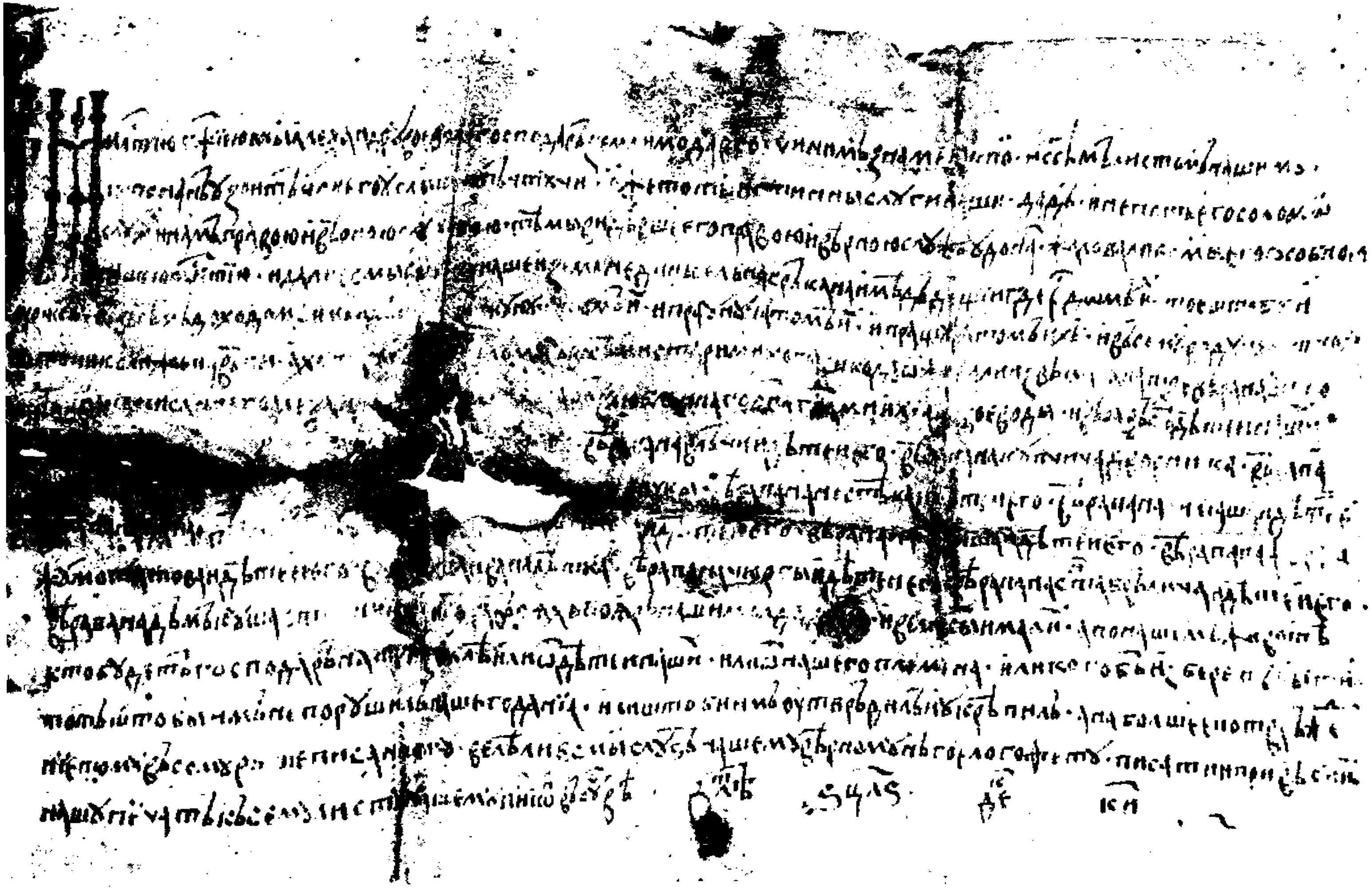

Pl. LXXV — doc. nr. VII.

www.dacoromanica.ro

CUPRINS

Prefaţă VII
Prescurtări—Bibliografie XIII
Abrevieri XXII
Rezumatele documentelor XXIII
Résumés des documents XXXVIII
Documente 1
Documente false 416
Indice de nume 433
Indice de materii 511
Lista de concordanţă a documentelor din volum publicate anterior sub alte date 519
Lista documentelor anulate 524
Lista documentelor eliminate din volum 524
Lista documentelor eliminate din colecţie 525
Lista de cuvinte slave din traducerile şi rezumatele româneşti 526
Lista de cuvinte slave scrise prescurtat 526
Fotocopii 529

www.dacoromanica.ro

Redactor: BEATRICE BUDESCU
Tehnoredactor: SONIA BÂRZEANU

Bun de tipar: 19.12.1975. Tiraj: 1550 ex. Hîrtie scris 1 A tratată cu 83% gr. alb 70 × 100 de 63 g/m^2. Format 16/70×100. Coli de tipar 41,50. C.Z. pentru biblioteci mari: 9(498.3) (00—1). C.Z. pentru biblioteci mici: 9(498)

I. P. „13 Decembrie 1918"
str. Grigore Alexandrescu nr. 89—97, c. 1232
București
Republica Socialistă România

www.dacoromanica.ro

Lei 46

www.dacoromanica.ro